

Universitat de Girona

HOMES, TERRES, CASES I MASOS DEL BAIX EMPORDÀ. ESTUDI DE LES TRANSFORMACIONS SOCIALS ALS SEGLES XVIII I XIX

Eulàlia ESTEVE TORRAS

ISBN: 978-84-694-2696-8

Dipòsit legal: GI-369-2011

<http://hdl.handle.net/10803/7861>

ADVERTIMENT. La consulta d'aquesta tesi queda condicionada a l'acceptació de les següents condicions d'ús: La difusió d'aquesta tesi per mitjà del servei [TDX](#) ha estat autoritzada pels titulars dels drets de propietat intel·lectual únicament per a usos privats emmarcats en activitats d'investigació i docència. No s'autoritza la seva reproducció amb finalitats de lucre ni la seva difusió i posada a disposició des d'un lloc aliè al servei TDX. No s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant al resum de presentació de la tesi com als seus continguts. En la utilització o cita de parts de la tesi és obligat indicar el nom de la persona autora.

ADVERTENCIA. La consulta de esta tesis queda condicionada a la aceptación de las siguientes condiciones de uso: La difusión de esta tesis por medio del servicio [TDR](#) ha sido autorizada por los titulares de los derechos de propiedad intelectual únicamente para usos privados enmarcados en actividades de investigación y docencia. No se autoriza su reproducción con finalidades de lucro ni su difusión y puesta a disposición desde un sitio ajeno al servicio TDR. No se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al resumen de presentación de la tesis como a sus contenidos. En la utilización o cita de partes de la tesis es obligado indicar el nombre de la persona autora.

WARNING. On having consulted this thesis you're accepting the following use conditions: Spreading this thesis by the [TDX](#) service has been authorized by the titular of the intellectual property rights only for private uses placed in investigation and teaching activities. Reproduction with lucrative aims is not authorized neither its spreading and availability from a site foreign to the TDX service. Introducing its content in a window or frame foreign to the TDX service is not authorized (framing). This rights affect to the presentation summary of the thesis as well as to its contents. In the using or citation of parts of the thesis it's obliged to indicate the name of the author.

TESI DOCTORAL

**“HOMES, TERRES, CASES I MASOS
DEL BAIX EMPORDÀ.
ESTUDI DE LES TRANSFORMACIONS SOCIALS
ALS SEGLES XVIII I XIX”.**

Eulàlia Esteve Torras.

2010

Programa de doctorat: Cultura i Societat a l'Europa Mediterrània.

Tesi doctoral dirigida per la doctora Rosa Congost i Colomer.

Memòria presentada per optar al títol de doctora per la Universitat de Girona.

AGRAÏMENTS.

M'agradaria acabar amb unes paraules d'agraïment per a totes aquelles persones que he anat trobant en el transcurs d'aquesta recerca, que han col·laborat i ajudat a fer més planera la tasca de realització d'aquest treball d'investigació.

En primer lloc, vull agrair al personal de l'Arxiu Històric de Girona per les orientacions que m'han ofert en el llarg període de temps que he consultat els documents notariais. També als rectors de diverses parròquies del Baix Empordà que varen obrir-me les portes dels arxius parroquials, així com al personal de l'Arxiu Històric del Baix Empordà.

Finalment, m'agradaria dedicar unes paraules d'agraïment al doctor Enric Saguer per proporcionar-me un mapa del Baix Empordà dividit en municipis per tal de poder utilitzar-lo en aquesta tesi.

Així mateix, dono les gràcies al meu marit per tot el suport que m'ha donat durant el temps que he invertit en aquest treball, l'ajut amb algunes qüestions matemàtiques (algunes representacions gràfiques es resistien), per la paciència que ha tingut en els moments més delicats (que no han estat pocs) i pels ànims que m'ha aportat en els moments més difícils, sense els quals possiblement no hauria pogut dur a terme aquesta recerca.

També vull dedicar unes paraules al meu petit Eduard que tot i que té poc més d'un any, ja ha hagut d'aguantar moltes hores (fins i tot abans de néixer) davant l'ordinador, fent el buidatge a l'arxiu històric i després de néixer havent d'entretenir-se tot sol, més vegades de les que jo hagués volgut, per tal de poder acabar aquesta tesi.

Finalment, i molt especialment dono les gràcies a la doctora Rosa Congost i Colomer per guiar les meves passes per aquest camí de recerca, per ajudar-me en tot moment en la realització d'aquest treball fent-me suggeriments i correccions molt valuoses i per la confiança demostrada en el projecte presentat, tot esperant que el treball que n'ha derivat en sigui digne.

ÍNDIX GENERAL

PRESENTACIÓ.	13
INTRODUCCIÓ.	21
CAPÍTOL PRIMER. El Baix Empordà a finals del segle XVIII.	21
1. El creixement demogràfic.	22
2. Els grups socials del Baix Empordà a finals del segle XVIII.	30
3. La importància dels oficis relacionats amb la terra.	36
4. Algunes pistes a partir del cens de 1860.	41
CAPÍTOL SEGON. Descripció i comentari de l'estudi efectuat.	44
1. Els inventaris <i>post mortem</i> .	45
2. Els capítols matrimonials.	50
3. Presentació de les dades relatives als oficis de la terra.	54
ANNEX.	67
Dades de la població del Baix Empordà segons els cens de 1718, el de Floridablanca (1787), el cens de 1857 i el càlcul de població segons les llistes de 1795 dels homes majors de 16 anys.	
PRIMERA PART	
ESTUDI DELS INVENTARIS <i>POST MORTEM</i> .	
CAPÍTOL PRIMER. Anàlisi dels inventaris <i>post mortem</i> del període de 1750 a 1755.	71
1. Descripció general dels inventaris segons els oficis dels difunts.	71
1.1. Descripció dels oficis extrets dels inventaris <i>post mortem</i> .	72
1.2. Distribució de les cases i els masos segons l'ofici del difunt.	73
1.3. Distribució de les terres segons l'ofici del difunt.	75
1.4. Descripció de l'estructura interna dels habitatges.	82
1.4. 1. Estructura interna de les cases.	82
1.4. 2. Estructura interna dels masos.	88
1.5. Tipus de terres segons el tipus de conreu del període 1750-1755.	93
2. Descripció dels inventaris d'aquells difunts l'ofici dels quals estava relacionat amb la terra.	
2.1. Estudi dels habitatges dels difunts relacionats amb el treball de la terra.	95
2.2. Estudi de les terres dels difunts relacionats amb la terra.	96
2.3. Estudi dels tipus de cultius dels oficis relacionats amb la terra.	98

CAPÍTOL SEGON. Anàlisi dels inventaris <i>post mortem</i> del període de 1800 a 1805.	104
1.Descripció general dels inventaris segons els oficis dels difunts.	104
1.1. Descripció dels oficis extrets dels inventaris <i>post mortem</i> .	104
1.2. Distribució de les cases i els masos segons l'ofici del difunt.	106
1.3. Distribució de les terres segons l'ofici del difunt.	107
1.4. Descripció de l'estructura interna dels habitatges.	113
1.4.1. Estructura interna de les cases.	113
1.4. 2. Estructura interna dels masos.	118
1.5. Tipus de terres segons el tipus de conreu del període 1800-1805.	121
2. Descripció dels inventaris d'aquells difunts l'ofici dels quals estava relacionat amb la terra.	122
2.1. Estudi dels habitatges dels difunts relacionats amb el treball de la terra.	122
2.2. Estudi de les terres dels difunts relacionats amb la terra.	123
2.3. Estudi dels tipus de cultius dels pagesos i dels <i>treballadors</i> .	126
CAPÍTOL TERCER. Anàlisi dels inventaris <i>post mortem</i> del període de 1850-1855.	131
1. Descripció general dels inventaris segons els oficis dels difunts.	131
1.1 Descripció dels oficis extrets dels inventaris <i>post mortem</i> .	131
1. 2. Distribució de les cases i dels masos segons l'ofici del difunt.	132
1.3. Distribució de les terres segons l'ofici del difunt.	134
1.4. Descripció de l'estructura interna dels habitatges.	139
1.4. 1. Estructura interna de les cases.	139
1.4. 2. Estructura interna dels masos.	143
1.5. Tipus de terres segons el tipus de conreu del període 1850-1855.	145
2. Descripció dels inventaris d'aquells difunts l'ofici dels quals estava relacionat amb la terra.	147
2.1. Estudi dels habitatges dels difunts relacionats amb el treball de la terra.	147
2.2. Estudi de les terres dels difunts relacionats amb la terra.	147
2.3. Estudi dels tipus de cultius dels oficis relacionats amb la terra.	150
CAPÍTOL QUART. Anàlisi i comparació dels tres períodes estudiats.	159
1. Sobre els oficis dels inventariats.	159
2. Comparació de la distribució geogràfica de les cases i els masos dels tres períodes.	161
3. Comparació general del nombre de terres entre els tres períodes.	163
3.1. Comparació de les terres inventariades en els oficis relacionats amb el treball agrari.	165
3.2. Comparació de l'evolució dels tipus de cultius durant el segle XVIII i la primera meitat del segle XIX.	171

3.3. Anàlisi diferencial de les dades relatives als tipus de cultius dels pagesos, dels <i>treballadors</i> i dels menestrals.	174
4. Comparació de l'estructura dels habitatges.	182
4.1. Comparació del nombre d'habitacions de les cases entre els tres períodes.	182
4.2. Comparació del nombre d'habitacions dels masos dels tres períodes.	183
4.3. Comparació del nombre d'habitacions de les cases dels oficis relacionats amb la terra.	188
 CAPÍTOL CINQUÈ. Estudi dels béns inventariats.	 192
 1. ELS BÉNS DE CONSUM DOMÈSTIC.	 194
1.1. L'interior de les cases segons els inventaris <i>post mortem</i> .	194
1.2. Anàlisi dels béns d'ús domèstic segons els oficis.	198
1.3. Comentari general sobre els béns de consum domèstic. Comparació amb el Penedès i altres àrees.	215
 2. ANÀLISI DELS INSTRUMENTS DE TREBALL I DELS ANIMALS INVENTARIATS.	 223
2.1. Els estris de treball de la terra.	223
2.2. Anàlisi de les eines que apareixen en els inventaris dels individus amb oficis relacionats amb la terra.	225
2.3. Els animals inventariats.	229
2.4. Anàlisi dels animals que apareixen en els inventaris dels individus amb oficis relacionats amb la terra.	238
2.5. Comentari general sobre els animals descrits en els inventaris.	244

SEGONA PART

ANÀLISI DELS CAPÍTOLS MATRIMONIALS	249
CAPÍTOL PRIMER.	250
1. QUI FEIA CAPÍTOLS MATRIMONIALS.	
1. 1. Els capítols matrimonials analitzats segons els oficis.	250
1.2. Tipologia dels capítols matrimonials analitzats.	258
1.3. Algunes característiques dels dots.	268
CAPÍTOL SEGON.	
2. ANÀLISI DELS DOTS DE LES NÚVIES.	274
2.1. Els <i>agricolas</i> i els pagesos.	283
2.2. Els <i>treballadors</i> .	289
2.3. Els menestrals.	301
2.4. Els artesans.	304
2.5. Comentari general sobre els dots més alts.	309
CAPÍTOL TERCER.	
3. L'ESCREIX.	314
3.1. L'evolució de l'escreix en els capítols amb nuvis pagesos.	315
3.2. L'evolució de l'escreix en els capítols amb nuvis <i>treballadors</i> .	322
3.3. L'evolució de l'escreix en els capítols matrimonials amb nuvis menestrals.	331
3.4. L'evolució de l'escreix en els capítols matrimonials amb nuvis amb altres oficis.	332
3.5. Comentari general sobre l'evolució de l'escreix en els capítols matrimonials.	338
CAPÍTOL QUART.	
4. QUI ES CASA AMB QUI, I ON?	341
4.1. Estudi de l'endogàmia social dels grups relacionats amb la terra.	343
4.2. Algunes estratègies que podien augmentar el dot aportat pels nuvis. Importància de les soldades en el col·lectiu dels <i>treballadors</i> .	346
4.3. Estudi de la distribució geogràfica dels nuvis relacionats amb el món agrari.	352
4.4. Estudi de la distribució geogràfica de les aliances matrimonials segons el dot aportat.	356
ANNEX DE LA SEGONA PART. Anàlisi dels dots aportats pels nuvis, (els aixovars).	369
1. Els dots aportats pels pagesos cabalers.	369
2. Dots aportats pels nuvis cabalers <i>treballadors</i> .	372
3. Dots aportats pels nuvis cabalers dels altres oficis.	377

CONCLUSIONS.	381
Importància dels <i>treballadors</i> .	391
BIBLIOGRAFIA.	401
ARXIVS I SÈRIES DOCUMENTALS CONSULTATS.	413
ÍNDIX DE QUADRES	415
ÍNDIX DE GRÀFICS	425
ÍNDIX DE MAPES	430
ÍNDIX D'APÈNDIX	432

PRESENTACIÓ

Hi ha moments en la vida que no saps com succeeixen les coses, i la manera com es va plantejar aquesta tesi és un d'ells. Es podria dir que tot va començar el dia que vaig anar a parlar amb la doctora Rosa Congost per saber els continguts i els horaris de l'assignatura "La gestió social de la cultura i el poder: propietaris, mercaders, buròcrates i polítics"¹. Vaig considerar que podia ser una assignatura interessant i enriquidora i m'hi vaig matricular. La veritat és que em va aportar molt més del que jo pensava en un principi. En aquesta assignatura es va tractar el fenomen del *pairalisme* i el món rural, de manera que la professora va plantejar la temàtica dels masos i del seu estudi històric, jo m'hi vaig interessar i així va començar tot...

Hi ha paraules que ningú no ens ha explicat amb detall, però que tots creiem saber què volen dir. De fet, no cal explicar-les, ja que l'entorn social i cultural en què vivim ens les va ensenyant sense que ens n'adonem. Però, fins a quin punt reflecteixen la realitat històrica? Una d'aquestes és la paraula *mas* o *masia*². La idea més estesa del mas ens ha arribat associada a una imatge bucòlica de la vida al camp, on la família unida a l'entorn de l'hereu treballa per mantenir el patrimoni, on tot és pau i harmonia, on el treball és el més important i el que serveix més a la vida i a tothom.

Però, tot i que hi ha una idea feta de què és un mas, coneixem poques coses de la història real dels masos, les cases i la gent del món rural català. És com si el món de les masies, i sobretot el món de determinades masies, hagués provocat al llarg de molts segles un cúmul de sensacions que no són altra cosa que ideologia, articulada d'una forma explícita a finals del segle XIX, en el fenomen que anomenem *pairalisme*.

¹ Curs 2005-2006.

² Vegi's "La Catalunya del mas, és a dir, la Catalunya vella" dins, CONGOST, Rosa; JOVER, Gabriel; BIAGIOLI, Giuliana, (2003)

El mas, per al *pairalisme*, era un exemple d'harmonia social, on propietaris, masovers, parcers i mossos vivien en una pau sòlida i sense conflictes; era el lloc on la família troncal prenia forma i tots els fills units treballaven i se sacrificaven pel bé de la casa; era el que permetia treballar la terra i enviar fills a ciutat a les noves i modernes activitats; era, en definitiva, una manera ideal de viure.³ Per als pairalistes, la família i la casa eren institucions naturals que ajudaven al progrés dels homes:

“L'agricultura i la indústria gaudeixen de grans avantatges, quan en la societat la família o casa té consistència i soliditat”; “la tradició és una condició de progrés, tant en l'ordre moral com en el físic, i la família agrícola o industrial que poseeix la tradició... i fins el sentiment de glòria que la seva casa avanci les altres del mateix ofici, no sols pels majors guanys, sinó també per l'avenç en l'art que professa, és indubtable que constitueix el més fort element de progrés per a un país”.⁴ Aquest discurs configurava una ideologia que pretenia justificar els comportaments d'un col·lectiu social determinat.

Un dels objectius d'aquest treball ha estat contrastar la ideologia del *pairalisme* amb la realitat històrica. En primer lloc, perquè, a diferència del que de vegades sembla desprendre's del discurs històric, no totes les vivendes rurals catalanes eren “masies”. I en segon lloc, perquè l'èxit del *pairalisme* hagués estat molt més difícil si no hi haguessin hagut alguns elements comuns del sistema social i jurídic català que afectaven el conjunt de totes les “cases”. És el que volen reflectir, em sembla, aquests textos de Dolores Comas d'Argemir:

“La casa és una institució bàsica de la societat catalana tradicional, i el fonament damunt el qual recolzen molts dels aspectes rellevants de la vida econòmica, social i ideològica de les comunitats camperoles [...].

La casa, en conseqüència, és quelcom més que un edifici i els seus habitants. És, en primer lloc, tot allò que pertany al grup domèstic i que forma l'explotació (habitable, quadres, pellers, eines, ramats, terres, conreus, etc.)”.

³ Sobre el *pairalisme*, vegeu el número monogràfic d'Estudis d'Història Agrària/12. (1998) i “Un exemple de visió pairalista”, Camps i Arboix (1965).

⁴ TORRAS i BAGES, (1981) p.67

“La casa és una unitat de producció i de consum, que s’organitza sobre la base del treball dels membres components del grup domèstic; és, també, el marc en el qual s’inscriuen les relacions familiars i el lloc on tenen sentit les regles successòries que permeten la seva reproducció. És, a més, la casa, un lloc on es produeix una gran part de la integració ideològica dels seus individus”⁵

El que volem dir és que les cases dels masos i també els altres tipus de cases rurals són un producte històric, modelat pel paisatge on s’inseria i que calia vèncer i transformar per poder-ne obtenir recursos per sobreviure; modelat pels conflictes entre els qui tenien i els qui no tenien a l’hora de repartir-se allò que la terra produïa; modelat pel temps i totes les seves contingències (guerres, crisis econòmiques, pestes, malalties...), i modelat per les respostes a preguntes tan senzilles com qui té cura dels pares i com s’ha de repartir el patrimoni quan una generació desapareix.

És fruit d’aquest modelatge que ha fet la història, que hom pot entendre que hi hagi masos petits i cases pairals immenses; que hi hagi torres de defensa, torrelles de guaita, finestrals gòtics, esgrafiats a les parets, galeries, rellotges de sol o parets de totxana.

Amb aquesta tesi proposo explorar la complexitat del món rural català, a partir de l’exemple concret de la comarca del Baix Empordà, durant el segle XVIII i el XIX, una època que sabem que va conèixer un creixement demogràfic important, grans transformacions agràries⁶ i molts canvis socials, a més d’alguns episodis bèl·lics especialment rellevants (la guerra gran el 1793, la invasió de les tropes de Napoleó el 1808,...), així com fer un estudi de l’evolució de la societat rural en aquests dos segles.

⁵ COMAS, D. (1980), pp.161-179.

⁶ VILAR, P. (1968). Per a les comarques gironines vegeu CONGOST, R. (1990). Les darreres aportacions sobre el tema es troben en el monogràfic de la revista *Estudis d’Història Agrària* (núm.20) corresponent a l’any 2007: *Les transformacions agràries a la Catalunya del segle XVIII. 40 anys després de la tesi de Pierre Vilar*.

L' estudi s'ha plantejat a partir de l'anàlisi dels inventaris *post mortem* de l'època i dels capítols matrimonials, que ens poden aportar una gran quantitat de dades en relació a l'evolució econòmica de cada grup social.

Un inventari *post mortem* és un instrument legal que s'entén com la relació completa i detallada dels béns d'un patrimoni familiar, realitzada públicament davant un notari, pel tutor, l'administrador, la vídua o l'hereu, seguint els antics *Costums de Barcelona i constitució General de Catalunya* fets a Perpinyà. Relaciona, en definitiva, aquells béns (mobles i immobles) que es trobaven en morir algun dels membres d'una família (generalment el cap de la família).

Es tracta d'un document descriptiu que depèn del criteri d'aquell que el redacta i això comporta que tinguin un component de subjectivitat. Aquests documents són molt interessants per la nombrosa informació que aporten, no sols per la descripció de continguts, sinó perquè també ens expliquen tot allò que els envoltava, ja que hi detallaven:

- El nom i l'ofici del propietari dels béns.
- La seva adreça, ubicant així l'habitatge.
- La situació de les diverses cambres dins la casa.
- El contingut de cada cambra, especificant-ne la quantitat i en algunes ocasions el material.
- Les altres propietats del difunt, que ens poden ajudar a establir el seu grau de riquesa.

Els inventaris *post mortem* són una documentació molt abundant a Catalunya, però encara poc estudiada o utilitzada, en comparació amb altres àrees europees⁷. Malgrat tot, podem comptar amb treballs molt interessants. Podem comentar, per exemple, els de Jaume Aurell i Cardona que en els seus estudis ens remarca i ens demostra la importància i el valor dels inventaris *post mortem* per tal d'estudiar la cultura d'una època determinada o d'un grup social específic (en el seu cas dels mercaders).⁸

⁷ Vegeu, a la bibliografia, les referències als treballs d'AURELL, LENCINA, MANZANOS, ROSAS I TORRA. Podeu consultar també YUN i en especial MORENO (2007).

⁸ AURELL, J. (1994).

L'historiador Jaume Codina, també n'ha fet una utilització sistemàtica en els seus estudis sobre el Baix Llobregat, reivindicant-ne el seu ús. Xavier Lencina i Pèrez denuncia la manca d'utilització d'aquest tipus de documents per part de molts historiadors que han tractat temes com l'estudi de l'alimentació (que és un dels seus objectes d'estudi a partir dels inventaris *post mortem*) on "ha predominat l'enfocament nutricional els quals han ignorat la importància dels inventaris *post mortem*, i els han utilitzat només com a font secundària, o com a substitutòria en el cas que faltin altres tipus de documents, habitualment més emprats en aquest camp d'investigació, com ara llibres de comptes, contractes d'abastiments, llistes de preus, etc."⁹ Aquest autor analitza, a partir de 81 inventaris *post mortem* de l'Arxiu de Protocols de Barcelona, l'espai domèstic dedicat a l'elaboració i conservació dels aliments, tipus i quantitats d'aliments servits, utensilis de taula i de cuina, etc. en cadascun dels estaments socials que conformaven la societat de l'època a Barcelona.¹⁰

També ha fet importants aportacions en l'estudi dels inventaris l'historiadora Belén Moreno, que en el seu llibre *Consum i condicions de vida a la Catalunya Moderna. El Penedès, 1670-1790* ens fa una aproximació a les condicions materials de la vida dels penedesencs del segle XVIII i una posterior comparació amb les pautes de consum de Barcelona¹¹. Aquesta autora ens aporta també dades molt valuoses sobre alguns dels aspectes positius i negatius que es poden trobar en l'utilització d'aquests documents com a font per a la realització de treballs històrics¹².

Altres autors també ens adverteixen sobre alguns problemes metodològics que es poden derivar de la utilització d'aquesta font notarial per a l'estudi del consum. Sobre aquest particular remetem al lector interessat als treballs de Yun Casalilla¹³. Un pas intermitg estaria representat pel treball de Lidia Torra¹⁴, que compara les inventaris *post mortem* amb inventaris de botigues.

⁹ LENCINA, X. (1998).

¹⁰ LENCINA, X. (1998).

¹¹ MORENO, B. (2007).

¹² MORENO, B. (2003)

¹³ YUN, C.(1999).

¹⁴ TORRA, L. (1999).

Darrerament, Jan de Vries ha tornat a posar sobre la taula la importància dels inventaris *post mortem*, en destacar la paradoxa que suposa el fet que la disminució del poder adquisitiu dels salaris en el període anterior a la Revolució Industrial coincidís en el temps amb la difusió cada cop més gran de béns de consum anteriorment reservats només a alguns sectors de la societat. De Vries fa una interpretació de la transformació de la demanda de consum vinculada al que ell anomena “la revolució industriosa” d’Europa noroccidental durant el segle XVIII. Per tal de justificar els seus postulats parteix dels inventaris *post mortem* i ho avala, no només perquè constitueixen una rica font d’informació, sinó també per ser el testimoni d’un context material cada cop més ric, divers i refinat.¹⁵

En el nostre cas, els problemes que plantejen els inventaris *post mortem* i dels que ja parlarem més endavant, ens han portat a la utilització d’una font alternativa per poder analitzar el consum: els capítols matrimonials. En els capítols matrimonials, se’ns detalla el nom i l’ofici del futur marit i dels pares dels dos nuvis, el lloc de procedència, les aportacions econòmiques que feia cadascú, així com les vestimentes, les joies i els mobles que aportaven els nuvis al matrimoni, si eren hereus, pubilles, cabalers o cabaleres i també si eren solters o vidus.

Tot i que cal suposar que només podien inventariar béns aquells que posseïen alguna cosa, i que els capítols matrimonials afectaven majoritàriament, com veurem, els matrimonis que comportaven heretament dels béns, l’estudi dels inventaris *post mortem* i dels capítols matrimonials del Baix Empordà ha aportat dades molt reveladores sobre els grups més humils, en particular, sobre els anomenats, en la documentació notarial gironina de finals del segle XVIII, *treballadors*¹⁶. Això ens permet enunciar, com a tesi principal del nostre treball, aquesta idea: la pagesia pobra ha pogut tenir un paper important, molt més del que li ha atorgat el discurs històric –que ha insistit en el paper dels masos– en el procés de canvi agrari i canvi social dels segles XVIII i la primera meitat del segle XIX.

¹⁵ DE VRIES, J. (2009).

¹⁶ Sobre aquest grup social en el conjunt de la regió de Girona, durant el segle XVIII, en la mateixa línia de treball, vegeu CONGOST, R. (2007).

El nostre treball es pot emmarcar en una línia historiogràfica que en els darrers anys s'ha preguntat sobre el paper que varen tenir aquests sectors de la societat en els canvis agraris dels períodes que aquí ens ocupen¹⁷. La seva originalitat rau en el creuament de la informació continguda en els inventaris *post mortem* i els capítols matrimonials.

El desenvolupament d'aquesta tesi, que es podria exportar com a hipòtesi de treball a altres comarques catalanes, ha estat facilitada, a la regió de Girona, per la diferenciació, en la documentació del segle XVIII, entre pagesos i *treballadors*. En altres regions, algunes d'elles també situades a la Catalunya dels masos, uns i altres haurien estat englobats sota l'etiqueta "pagès". De fet, a finals del segle XVIII, en el conjunt de la regió de Girona, molts *treballadors* pagaven cadastre per tenir finques i, el que pot ser més significatiu, alguns membres d'aquest col·lectiu van adoptar una nova etiqueta, la de *menestrals*, com a nova manera de definir-se per tal de poder diferenciar-se dels que eren més pobres. Dins d'aquesta regió, a més, la comarca del Baix Empordà presenta dues característiques que la converteixen en un terreny especialment apropiat per desenvolupar qualsevol tesi sobre el dinamisme social dels *treballadors*:

a) A mitjans segle XVIII ja hi trobem un elevat nombre d'efectius de *treballadors*, superior al d'altres comarques¹⁸, el que revela la importància de la petita pagesia, indiscutible a la segona meitat del segle XIX, com es pot veure en la tesi d'Enric Sagner¹⁹.

b) A començaments del segle XIX, encara no s'ha produït en aquesta comarca, a diferència de les comarques veïnes de l'Alt Empordà, Gironès i La Selva, l'assumpció, per part dels membres del col·lectiu de *treballadors*, de la nova etiqueta de "menestral".

¹⁷ Vegeu, per exemple, "Quien transformó la agricultura catalana? Los campesinos como actores del cambio agrario en Catalunya, siglos XVIII-XX" CONGOST, R., PLANAS, J., SAGUER, E. i VICEDO, E., dins GARRABOU, R. (2010).

¹⁸ En l'estudi realitzat sobre capítols matrimonials del conjunt de la regió de 1769, els *treballadors* només representen el 32,41% i el 31,6% de les dispeses de proclames matrimonials sol·licitades en el Bisbat de Girona.

¹⁹ SAGUER, E., (2005)

Aquest aspecte permet l'estudi del col·lectiu dels *treballadors* durant tota la segona meitat del segle XVIII d'una manera neta i clara, sense les complicacions metodològiques que sempre comporta un canvi d'etiquetes.

El treball comença amb una introducció on presento les principals característiques de la comarca del Baix Empordà a finals del segle XVIII²⁰, és a dir, en el període central del treball, un període del que disposem d'important informació, sobretot gràcies a les llistes de veïns masculins majors de 16 anys elaborades el 1795 en motiu de la Guerra Gran²¹.

En aquest apartat també es donen detalls sobre la qualitat i la quantitat dels casos estudiats, tant pel que fa als inventaris *post mortem* com als capítols matrimonials. La primera part del treball està enterament dedicada a l'anàlisi dels inventaris *post mortem* i la segona part, a les dades aportades pels capítols matrimonials. A les conclusions s'intenta recapitular les dades recollides a partir de l'estudi de les dues fonts, insistint en la importància quantitativa i qualitativa del grup dels *treballadors*, posada de manifest al llarg del treball i, com hem dit, un dels elements centrals de la nostra tesi.

²⁰ També es va començar a fer el buidatge dels inventaris *post mortem* del període 1900-1905, però degut a la poca informació que ens aportaven varem considerar que la mostra no responia als mínims de representativitat i fiabilitat que eren de desitjar. Això no obstant, les dades que s'han extret es poden veure a l'apèndix XIV d'aquesta tesi.

²¹ Una primera presentació d'aquestes llistes es pot trobar a CONGOST, R; (1997).

INTRODUCCIÓ

CAPÍTOL PRIMER. El Baix Empordà a finals del segle XVIII.

El Baix Empordà, amb una superfície de 700,48 km², constitueix el sector meridional de l'Empordà que està format per l'Alt Empordà i el Baix Empordà. La divisió entre l'Alt Empordà i el Baix Empordà respon fonamentalment als aspectes geogràfics. L'Alt Empordà està dominat per la gran planura per la qual les aigües dels rius Muga i Fluvià van al golf de Roses; i el Baix Empordà ho està per l'existència, al nord de la comarca, de terres de planura que si bé estan relacionades amb la de l'Alt Empordà, per molt temps foren aiguamolls d'aigües més o menys salobres. Algunes d'aquestes terres no entraren en producció fins que s'hi començà a conrear l'arròs al segle XVIII. La meitat septentrional de la comarca és recorreguda pels rius Ter i Daró, els quals formen una àmplia plana litoral. Al nord del riu Ter hi ha la serra de Montgrí i el corredor de Bellcaire d'Empordà que l'uneix amb l'Alt Empordà. La meitat meridional és constituïda per l'extrem septentrional de les serralades costaneres (muntanyes de Begur i les Gavarres). El front costaner és molt contrastat, amb una llarga i àmplia zona de platja entre el Montgrí i les muntanyes de Begur, i sectors amb penya-segats esquerps i amb belles cales. Si bé les limitacions imposades per les temperatures massa fredes o per nivells baixos de pluviositat no es plantegen amb la mateixa intensitat que en altres comarques catalanes, en el Baix Empordà cal tenir presents dos elements climàtics que repercuteixen fortament i, sovint negativament, sobre el desenvolupament de l'activitat agrícola: les pluges torrencials i el vent (la tramuntana). El Baix Empordà, o l'Empordà d'Avall com era anomenat a l'Edat Mitjana, mostra doncs un relleu que ha estat sotmès a un llarg i intens procés de desgast provocat pels corrents d'aigua i els agents atmosfèrics. Aquest procés de centenars de mil·lennis d'anys originà que la seva topografia, si bé no molt acusada, s'anés diversificant.

La història ens ha deixat el testimoni del seu pas en els castells, les esglésies o els palaus, però també ho ha fet en les construccions rurals. Així doncs, les torres de defensa que trobem en alguns masos de la costa ens adverteixen de possibles atacs de pirates²² i les torres que trobem terres endins, d'atacs de bandolers i de lluites civils. Al costat d'aquestes cases pairals, algunes d'elles fortificades, hi ha multitud de cases més humils, moltes de les quals daten dels segles XVIII i XIX.

El segle XVIII va suposar, per a les nostres comarques, un període d'important creixement demogràfic i econòmic. El comerç del segle XVIII va prosperar de forma molt ràpida, demanant de seguida nous mercats exteriors. L'augment del comerç amb Amèrica, la implantació de les primeres manufactures d'indianes, les indústries del cotó i de la llana, així com les del cuir, vidre, aiguardent, etc., suposaren, entre altres, grans avenços en la indústria catalana. Però en la base del creixement econòmic hi havia un creixement demogràfic i un conjunt de transformacions agràries notables.

1. El creixement demogràfic.

Per al principal estudiós de les transformacions agràries del segle XVIII català, Pierre Vilar, la població jugava un paper clau en el desenvolupament de les forces productives, ja que era un factor de pressió sobre els recursos, sobre la tecnologia i forçava a altres components del procés productiu a transformar-se o adaptar-se. Així doncs, no és estrany que en el volum III de la seva tesi doctoral, dedicat a les transformacions agràries del segle XVIII, dediqui gairebé una tercera part a l'anàlisi de la població i que fins i tot hi faci constar la població de totes les parròquies segons els censos de 1718 i de Floridablanca de 1787²³.

Per tal de poder estudiar el creixement de la població del Baix Empordà i la seva distribució hem hagut de recórrer als recomptes generals. Igual que Pierre Vilar, hem utilitzat el cens de 1718 i el cens de Floridablanca de 1787.

²² NOGUER, J. i ALCOBERRO A. (1998). Recentment, el treball de recerca de Màster de Laia SOLÉ.

²³ VILAR, P; (1968); pàg. 141-181.

Malgrat tot, ja hem comentat que aquestes dues fonts han rebut moltes crítiques²⁴ i s'ha parlat de marges d'ocultació importants, tot i que es continuen fent servir perquè no hi ha altres documents que ens aportin dades semblants²⁵.

Tot i que avui sabem que les dades censals del segle XVIII han de ser revisades, és evident que el Baix Empordà va participar del creixement demogràfic general català. Les darreres estimacions fetes per Llorenç Ferrer, a partir d'una àmplia mostra de dades sobre baptismes procedents dels registres parroquials, situen el creixement demogràfic de Catalunya entre 1718 i 1787, (els dos anys sobre els que disposem de censos de població), en el 64%²⁶, molt per dessota del 120% que revelen les dades censals i per dessota del que pensava Pierre Vilar que, en estimar fiables les dades del cens de Floridablanca, havia considerat un creixement del 100%²⁷. En el quadre 1 s'especifiquen, pel cas del Baix Empordà, les dades oficials censals i les dades proposades en el seu estudi per Llorenç Ferrer.

Quadre 1. Dades oficials censals i dades proposades en l'estudi de Llorenç Ferrer sobre la població del Baix Empordà.

	Cens oficial	Estimació Ferrer (mínima)	Estimació Ferrer (màxima)
1718	17.427	24.987	28.112
1787	33.953	37.818	42.547

Malgrat que la mostra analitzada per Llorenç Ferrer afectaria més de la meitat de la població del Baix Empordà, les dades resultants del seu exercici contrasten, com a mínim, amb dues altres dades interessants per al nostre estudi. En primer lloc, amb les dades del cens de 1857 considerat, aquest sí, un dels primers censos fiables que comptabilitzen 45.944 habitants, el que suposaria, d'acord amb les dades suggerides per Ferrer, un creixement molt lent.

²⁴ Veure, per exemple els treballs de NADAL (1963; 1965), de LIVI BACCI (1978), de BUSTELO (1972), de BENAVENTE (1990), o de FERRER (2007).

²⁵ Hi ha autors com GRAU i LOPEZ (1988) que consideren que les dades del cens de Floridablanca són totalment fiables.

²⁶ FERRER, Ll. (2007).

²⁷ VILAR, P. (1968).

En segon lloc contrasten amb les llistes d'homes majors de 16 anys elaborades el 1795, en motiu de la Guerra Gran. La confecció d'aquestes llistes tenia un doble objectiu: la disposició de la llista dels homes que podien ésser mobilitzats per anar a la guerra i la recaptació d'una contribució extraordinària per pagar les despeses que comportaria el manteniment de l'exèrcit durant la Guerra Gran. Per al segon objectiu, es va portar a terme una doble classificació de cada individu de gènere masculí major de setze anys; a) segons el grup social al qual pertanyia, i b) segons el nivell de riquesa que se li suposava. Aquestes llistes, molt detallades, presenten una realitat molt semblant a la que ofereix el cens de Floridablanca, com reflecteix el quadre 2.

Quadre 2. Recompte dels homes majors de 16 anys segons el Cens de Floridablanca i les llistes de 1795.

Població	Cens de Floridablanca²⁸ de 1787	Llistes de 1795²⁹
Albons	87	85
Begur (i Esclanyà)	540	542
Bellcaire d'Empordà	96	82
Bell-lloc d'Aro	31	31
Caçà de Pelràs	38	38
Calonge de les Gavarres (i Sant Antoni de Mar)	529	396
Canet de Verges	17	27
Casavells	80	71
Castell d'Aro	266	217
Castell d'Empordà	55	54
Colomers	104	133
Corçà	172	180
Cruïlles	99 ³⁰	126
Fenals d'Aro	85	41
Foixà	74	136
Fonolles	31	45

²⁸ Dades extretes de "El cens del Comte de Floridablanca (1787) (Part de Catalunya), volum II, (1970)

²⁹ Dades extretes del "Arreglo de la Contribución para el Armamento General de Catalunya en el Partido de Gerona. Año 1795". Tomos 1º, 2º, 3º, 4º. Sobre aquesta font dipositada en l'Arxiu Històric de la Ciutat de Girona i que ha estat buidada i recollida en l'annex I, vegeu el treball de Rosa Congost; "Guerra, pàtria i estadística: el despertar polític dels hisendats Gironins (1795-1800)", dins Annals de l'Institut d'Estudis Gironins. Vol. XLII, (2001).

³⁰ En aquesta dada també hi ha inclosa la població masculina de majors de 16 anys de Salelles.

Fontanilles	32	35
Fontclara	25	22
Fonteta	131	Apareix comptat juntament amb Sant Pol de la Bisbal i amb Fitor.
Garrigoles	52	76
Gaüses i Pins	42	69
Gualta	99	107
Jafre de Ter	157	133
La Bisbal d'Empordà	898	746
La Pera	144	21
La Sala	18	18
La Tallada d'Empordà	54	59
Llevià	38	33
Llofriu	69	78
Marenyà	19	12
Matajudaica	26	28
Monells	111	116
Mont-ras	124	166
Palafrugell (i Calella de Palafrugell)	750	513
Palamós	427	188
Palau-Sator	46	52
Pals	358	380
Parlavà	45	58
Peratallada	112	168
Púbol	40	33
Regencós	106	³¹
Romanyà de la Selva	59	54
Rupià	107	125
Serra de Daró	41	57
Solius	42	53
St. Cebrià de Lledó	47	66
St. Cebrià dels alls.	25	31
St. Climent de Peralta	45	55
St. Feliu de Boada i St. Julià de Boada	48	48
St. Feliu de Guíxols	1591	798
St. Iscle d'Empordà	34	36
St. Joan de Palamós i Vall-llobrega	148	172

³¹ Les dades d'aquesta població no estan clares en relació als oficis i per tant no es poden donar.

St. Joan de Salelles		30 ³²
St. Llorenç de les Arenes	13	23
St. Pol de la Bisbal i Fonteta (i Fitor)	No consta Sant Pol de la Bisbal.	120
St. Sadurní de l'Heura	178	247
Sta. Cristina d'Aro	189	181
Santa Pellaia	45	
Sta. Susanna de Peralta	28	No consta.
Tor	36	19
Torrent	59	74
Torroella de Montgrí	798	695
Ullà	111	89
Ullastret	171	120
Ultramort	62	79
Verges	180	281
Vilopriu	29	128
Vulpellac	137	123
TOTAL	10.728	9.019

Cal esmentar el fet que hi ha algunes poblacions, com per exemple Salelles, Fonteta o Fitor, que han estat comptades conjuntament o separadament, segons el cas, pels autors d'aquests documents. En conjunt, però, la semblança entre les dues dades fa pensar que el Cens de Floridablanca potser és més fiable del que semblaria a priori.

Per tal de poder fer una estimació de la població de 1795 segons les llistes de què disposem, s'ha intentat reconstruir un suposat cens d'aquest any. Per això, s'ha fet un càlcul del percentatge que representen els homes majors de 16 anys sobre el conjunt de la població, segons les dades del cens de Floridablanca i s'ha trobat un 31,6%.

Per tal de confirmar aquesta dada, s'ha utilitzat el Padró de 1826 de la Bisbal d'Empordà on hi consta un 30,2% d'homes majors de 16 anys.

³² Aquesta dada fa referència també a la població de Santa Pellaia, mentre que en el Cens de Floridablanca Santa Pellaia apareix com a població independent de Salelles.

Així doncs, i com que es tracta de fer una estimació de la població, més que d'un càlcul definitiu, hem utilitzat la taxa arrodonida del 30%, que ens permet estimar la població de 1795 en 30.783 persones, una xifra que s'apropa molt, si bé és inferior, a les dades del cens de Floridablanca, i s'allunya molt de les estimacions de Llorenç Ferrer³³.

Deixem per una altra ocasió la resolució del problema plantejat. En tot cas, assenyalar només que, a diferència d'altres comarques, les dades oficials del cens de Floridablanca reflecteixen una densitat de població superior als 48 habitants per quilòmetre quadrat que s'atansa decisivament a les densitats modernes, àdhuc a les que hom constata encara a la regió.

Abans de reprendre l'anàlisi de les llistes de veïns de 1795, que ens servirà per fer una radiografia de la societat baix empordanesa a finals del segle XVIII, volem insistir en el caràcter indubtable del creixement demogràfic de la comarca durant la segona meitat del segle XVIII. Un increment demogràfic que no es va limitar a un sol centre. Si les dades censals refereixen les tendències més importants, el pes de la capital no va augmentar al llarg del segle. En el cens de 1718, La Bisbal, tenia 1396 habitants, que suposava un 8 % de la població de la comarca; en el cens de 1787 la Bisbal compta amb 2643 habitants (que suposa un lleuger descens en el pes relatiu). A finals del segle XVIII, el viatger Francisco de Zamora fa referència, indirectament, a l'existència dels dos Empordà allà on diu: "... siendo la Bisbal en esta parte lo que Figueras en la otra."³⁴ La funció de capital comarcal d'ambdues localitats estava, per tant, ben especificada. Segons el *Diario de los viajes hechos en Cataluña* de Francisco de Zamora, la Bisbal era una població força gran: "Es pueblo, con sus vecindarios, de 900 a 1.000 casas."³⁵ Però no era l'únic. El creixement recent d'altres centres, situats sobretot en el litoral, també reclamen l'atenció de Zamora.

³³ En relació a aquestes dades, vegeu el quadre número 1 de l'annex d'aquest treball que es troba després del capítol segon d'aquesta introducció.

³⁴ ZAMORA, F. de , (1973).

³⁵ ZAMORA, F. de, (1973), pàg. 374.

Aquest parla, en el seu Diari, de la construcció, prop de Palamós, d'un nou barri al llarg de la platja, origen de l'actual Sant Antoni de Mar. També trobem referències sobre el creixement de Palafrugell:

“Palafrugell està situado en una hoyo o conca de tierra, rodeado de muros el vecindario antiguo, pero hay mucho mayor número fuera de ellos, porque es pueblo que ha crecido mucho”. I unes ratlles després torna a especificar: “Es pueblo de más de 600 casas”.³⁶

En el cas de Torroella de Montgrí ens descriu:

“El pueblo está cercado de murallas en bastante buen estado, pero habiéndose aumentado en unas 200 casas pocos años hace, se han formado arrabales fuera de ellas”.³⁷

Finalment, el creixement de Sant Feliu de Guíxols també queda reflectit en el Diari de Zamora:

“No se puede figurar el gran número de casas que aquí se hacen. Se han roto las rocas para formar algunas, [...] Hay unas 1200 casas y 1500 matriculados, y una mala batería para defender el puerto.”³⁸

Però aquestes poblacions no van ser les úniques a experimentar un creixement demogràfic. El quadre 1 reflecteix l'evolució de les dades censals dels municipis del Baix Empordà segons la quantitat de població.

³⁶ ZAMORA, F. de, (1973) pàg. 370 i 371.

³⁷ ZAMORA, F. de, (1973), p. 364.

³⁸ ZAMORA, F. de, (1973), p. 378.

Quadre 3. Evolució del nombre d'habitants del Baix Empordà durant el segle XVIII³⁹

	Nombre de municipis	Nombre d'habitants		Creixement
		1718	1787	
Municipis que el 1787 tenien entre 0 i 500 habitants	53	7.063 hab.	10.595 hab.	50%
Municipis que el 1787 tenien entre 500 i 1000 habitants.	5	1.745 hab.	3.305 hab.	89'4%
Municipis que el 1787 tenien entre 1000 i 2000 habitants	4	2.871 hab.	6.515 hab.	127%
Municipis que el 1787 tenien + de 2000 habitants	4	5.587 hab.	12.692 hab.	127%
TOTAL d'habitants de la comarca.		17.266 hab.	33.107 hab.	92%

Amb aquestes dades ens adonem que el creixement demogràfic de població al Baix Empordà durant aquests segles va ser un creixement que va afectar pràcticament tot el territori, però que gràcies a aquest increment, el pes específic dels municipis amb més de 1000 habitants va augmentar significativament.

El creixement demogràfic devia comportar la rehabilitació d'algunes cases abandonades, l'ampliació de les existents i, més sovint, com observava Zamora, la construcció de cases noves, de vegades aïllades, de vegades amb un tros de terra al seu voltant, o de vegades formant nous carrers dins o fora dels nuclis urbans tradicionals.⁴⁰ Ens interessa ara veure qui van ser els protagonistes d'aquest creixement.

³⁹ En aquestes dades no s'hi ha pogut inserir les que s'han obtingut en el registre fet en el cens de 1857, ja que en aquest darrer cas les dades corresponen a ajuntaments i no a municipis.

⁴⁰ Moltes vegades s'establien solars per a construir una casa, CONGOST, R: (1990). Sobre el cas específic de Calonge, vegeu CANER, P (1954).

2. Els grups socials del Baix Empordà a finals del segle XVIII.

Per tal d'analitzar els canvis que experimentà la societat del segle XVIII i del segle XIX i relacionar-los amb els diferents grups socials i els diferents oficis relacionats amb el treball de la terra, encara podem fer una darrera apreciació, gràcies, sobretot, a la informació que proporcionen les llistes que va publicar la Junta creada per a la defensa del Principat, el 25 de gener de 1795, a les que ja hem fet referència.

La comparació amb les dades dels cens de Floridablanca ens permetran reflexionar sobre la complexitat que hi havia en les denominacions dels oficis relacionats amb la terra, ja que els noms utilitzats per a la designació d'aquests no es corresponen d'un cens a l'altre⁴¹.

D'aquesta manera podem resoldre algunes de les dificultats que es deriven de la tipologia social que ofereix el cens de Floridablanca, tal com va exposar Vilar⁴². En el cens de 1787, en els pobles del Baix Empordà, com els de la resta de Catalunya, la població relacionada amb l'activitat agrària es classifica en tres grans categories: *labradores, jornaleros y criados*, mentre que en el cens de 1795 trobem que, a les mateixes poblacions, hi ha un ventall molt més ampli d'etiquetes: *hacendados, labradores, labradores propietarios, masoveros, masovers menestrals i masovers jornaleros, menestrales (de primera, segunda i tercera clase, acomodados i poco acomodados), menestrals masovers i menestrals propietarios, jornaleros y criados, pagesos masovers i pagesos propietarios*.

⁴¹ Sobre aquesta font dipositada en l'Arxiu Històric de la Ciutat de Girona i que ha estat buidada i recollida en l'annex I, vegeu el treball de Rosa Congost; "Guerra, pàtria i estadística: el despertar polític dels hisendats Gironins (1795-1800)", dins *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins*. Vol. XLII, (2001).

⁴² Més greu és que les distincions entre "pagesos", "jornalers" i "criats" – sobre les quals han recolzat força conclusions sobre les estructures socials del segle XVIII espanyol- no hagin estat totalment clares en l'esperit dels enquestadors locals. Masovers i arrendataris són classificats molt sovint dins la categoria de "pagesos", però també a vegades dins la categoria de "jornalers" –que comprendria tot treballador agrícola no propietari. Els mossos són distribuïts segurament entre les dues categories dites "jornalers" i "criats". Inversament, la manca de "criats" en localitats on resideixen nobles i famílies riques suposa que la gent de casa pròpiament dita ha estat comptada com a jornaleros o més probablement com a "indiferents" alimentats per l'amo. VILAR, Pierre; (1968), pàg. 45.

La comparació entre les dues fonts d'informació planteja alguns problemes i alhora deixa intuir algunes solucions. A quines categories de 1795 corresponen els *labradores* de 1787? És evident que entre els *hacendados* i els masovers hi podia haver un abisme social, però totes dues categories podien ser fàcilment traduïdes al concepte *labrador* tal i com podem comprovar si comparem els efectius dels grups socials definits pel cens de Floridablanca amb les llistes de 1795. Les dades del quadre núm. 4 reflecteixen les dades relatives als 217 municipis de la regió de Girona dels que disposem d'informació, entre els quals es troben tots els del Baix Empordà. S'ha exclòs expressament de la mostra la ciutat de Girona.

Quadre 4. Comparació de dades de població (regió de Girona)⁴³.

<i>Floridablanca (1787)</i>		<i>Llistes de la guerra gran (1795)</i>	
Hidalgos	81	Nobles	55
Labradores	3.013	Hisendats	1.328
		Masovers	1.953
Artesans	2.449	Artesans	1.533
		Menestrals	5.468
Jornalers	8.904	Jornalers i criats	5.900
Criats	2.179		
Altres	549	Altres	605
Total	17.223	Total	16.842

El cas dels *jornaleros*, presents en una i altra font, semblaria més fàcil de resoldre. Però l'aparició de l'etiqueta "menestral" en les llistes de 1795 planteja nous interrogants. Per resoldre'ls seguirem la pista que ens proporciona la mateixa font.

⁴³ Aquest quadre ha estat extret de CONGOST, R; (2001).

En els criteris establerts pels membres de la Junta de Girona en la seva proposta de classificació, s'hi pot llegir com a definició per a aquest grup: “Los que pasan de meros Jornaleros pero que no se consideran por un menestral inferior”.

Podem fer alguns exercicis comparatius al respecte, tots ells extrets dels municipis del Baix Empordà. En la llista de 1795 del poble de Rupià hi apareixen reconeguts 9 *hacendados*, 9 *masoveros*, 16 *menestrales*, 41 *jornaleros i criados*, mentre que en el cens de Floridablanca hi ha 25 *labradores*, 48 *jornaleros i 12 criados* (entre altres oficis). En la descripció de Llofriu ens trobem amb un cas semblant. En les llistes de 1795 hi ha 9 *hacendados*, 9 *masoveros* i 47 *menestrales* (si tenim en compte els menestrals de *segunda classe* i els de *tercera classe*), no hi consta cap *jornalero* i només hi ha dos criats; mentre que en les dades de Floridablanca hi ha 16 *labradores*, 24 *jornaleros* i 4 *criados*. En les llistes de 1795 per al poble d'Ullastret trobem 2 *hacendados*, 17 *masoveros*, 68 *menestrales* i 19 *jornaleros i criados* mentre que a les llistes de 1787 hi consten 18 *labradores* i 50 *jornaleros*. En el cas de Ultramort hi ha 9 *hacendados*, 5 *masoveros*, 30 *menestrales* i 7 *jornaleros i criados* en les llistes de 1795, mentre que en el cens de Floridablanca hi trobem 10 *labradores* i 24 *jornaleros* i 9 *criados*.

Un exemple força flagrant és el cas de Begur, on hi consten 99 *jornaleros*, 2 *masoveros* i 90 *menestrales* en les llistes de 1795; mentre que en el cens de 1787 hi consten 7 *labradores* i 400 *jornaleros*. En aquest cas, sembla que, tal i com comenta Pierre Vilar, els enquestadors d'aquesta localitat van anotar les professions demanades i, considerant que tota llur activitat era agrícola, van repetir la xifra de la població global dins la categoria de *jornaleros*⁴⁴. També s'ha de tenir en compte que, en aquest sentit, els masovers i els arrendataris eren classificats molt sovint dins la categoria de *pagesos*, però també moltes vegades com a *jornalers*⁴⁵ i que els mossos també eren distribuïts dins la categoria de “*jornaleros i criados*”.

⁴⁴ VILAR, P; (1986), pàg. 45.

⁴⁵ VILAR, P; (1986), pàg. 45

Aquestes diferències ens mostren la fragilitat de les dades disponibles, sobretot les que apareixen en el cens de Floridablanca. Ens interessa remarcar especialment la necessitat que es presenta quan es realitzen les llistes de 1795 de diferenciar el grup dels *jornaleros* en dues categories, *jornalers* i *menestrals*, segurament en funció del seu poder econòmic o adquisitiu, el que ens mostra una societat complexa que està en un període de canvis, i ens presenta una societat més diversificada del que esmenta Floridablanca en el cens de 1787. Aquesta distinció ens suggereix uns *treballadors* més rics (els *menestrals*) al costat d'uns altres més pobres (*jornaleros*). Intentarem explorar aquesta hipòtesi a partir de l'anàlisi dels inventaris *post mortem* i dels capítols matrimonials.

Podem avançar que en la documentació notarial hi trobem sobretot les expressions *agricola* i *laboratoris* en el període 1750-55 i "pagès" i "treballador" en el període 1800-05 i 1850-55.

De fet, en les llistes de 1795, ja podem detectar signes d'una certa riquesa en mans del grup dels menestrals, ja que alguns dels seus membres pagaven quantitats importants en concepte de cadastre. En aquest aspecte, les llistes també ens permeten comprovar que molts *jornalers* del Baix Empordà (un 41'8%) pagaven cadastre i que, per tant, eren propietaris de cases i de terres. Aquesta situació podria justificar el canvi d'etiquetes socials i permetria entendre la necessitat d'utilitzar un nou nom per designar uns oficis que suposadament eren més rics (*menestrals*) i poder diferenciar-los d'alguns més pobres (*jornaleros*). En aquest sentit, també és significatiu que els membres de la Junta encarregats de confeccionar el formulari que havia de servir per classificar els veïns de cada poble consideressin que l'etiqueta *jornalero* no s'adequava del tot al sector social que havia d'agrupar aquesta categoria, perquè hi havia "*los que pasan de meros Jornaleros pero no se consideran por un menestral inferior*". Com a conseqüència, els capellans i els regidors encarregats d'elaborar les llistes de cada lloc van tendir a confeccionar llistes de *menestrals* "*según el orden de sus haberes*"⁴⁶.

⁴⁶ CONGOST, R; (2001).

En el quadre núm. 5 es poden veure detallats tots els individus classificats en els llistats dels municipis referents al Baix Empordà.

Quadre 5. Recompte de les persones amb ofici de cada poble del Baix Empordà extrets de les llistes sobre la contribució per a l'armament general de Catalunya de 1795.⁴⁷

Oficis	Total
Abogados	14
Artisanos con tienda abierta	323 ⁴⁸
Artistas con ejercicio	599 ⁴⁹
Cirujanos y boticarios	54
Comerciantes	73
Hacendados o Labradores Propietarios	515
Hijos de familia	1.672
Jornaleros y criados i criados para la labrança ⁵⁰	2.301 ⁵¹
Masoveros, masovers menestrals i masovers jornalers ⁵²	616
Matriculados en la marina	467
Medicos	23
Menestrales ⁵³	2.202
Nobles	45
Pagesos propietarios ⁵⁴	5
Patron de barca	99
Patron pescador	54
Personas eclesiásticas	2
Personas que amas de su officio se emplean en el comercio o Negocio y que viven de distintos Ramos o officios	46

⁴⁷ *Arreglo de la Contribución para el Armamento General de Catalunya en el Partido de Gerona. Año 1795.* Volumes 1r, 2n, 3r i 4rt.

⁴⁸ La majoria dels membres d'aquest ofici s'han trobat a les poblacions de Palafrugell i de Torroella de Montgrí.

⁴⁹ La majoria dels membres d'aquest ofici s'han trobat ubicats a les poblacions de La Bisbal i de Sant Feliu de Guíxols.

⁵⁰ La darrera categoria només s'ha trobat a Sant Iscle d'Empordà.

⁵¹ Dins aquest grup s'ha trobat que 961 persones (41'8%) pagaven cadastre.

⁵² Les dues darreres categories només s'han trobat a Fenals d'Aro.

⁵³ En el cas dels menestrals s'han trobat diverses classificacions en diferents poblacions: *Segunda classe de menestrales* i *tercera classe de menestrales*, a Llofriu; *Acomodados* i *Poco acomodados*, a Sant Climent de Peralta; i finalment, *Menestrales masovers* i *Menestrals propietarios*, a Romanyà de la Selva.

⁵⁴ Aquesta categoria només s'ha trobat a Romanyà de la Selva.

Pobres que padecen necesidades	28
Procuradores, Escribanos i Notarios	32
Propietarios de 2 ^a classe ⁵⁵	1
Propietarios de tercera ⁵⁶	8
Terratenientes	3.985
Treballadors de 1 ^a classe ⁵⁷	17
Treballadors de 1 ^a classe masoveros ⁵⁸	12
Treballadors de 2 ^a classe ⁵⁹	27
TOTAL	13.220

Cal tenir en compte que els que apareixen a les llistes com a Terratinents no són veïns del poble, sinó persones forasteres que contribueixen per béns posseïts en el poble. En canvi, els “hacendados o labradores propietarios” sí que eren veïns del mateix lloc. També hem de tenir en compte que desconeixem els oficis dels classificats com a “fills de família”. Del total de 7563 veïns dels quals sí coneixem l’ofici un setanta-cinc per cent tenen relació amb oficis agraris. El percentatge, tot i ser alt, és força més baix que el que trobem per al conjunt dels 217 municipis dels quals disposem d’informació (87%). Dins d’aquests oficis, en un i altre cas, són majoritaris els jornalers i els menestrals, és a dir, la petita pagesia, la que no es trobava associada a un mas.

Finalment, cal ressaltar que no ha estat possible fer un estudi socio-professional a partir de les dades del cens de 1860, ja que en aquestes hi apareix reflectit el nombre total de professionals de tota la província de Girona i no només del Baix Empordà. Malgrat tot, es pot dir que aquestes dades tampoc sembla que siguin del tot fiables ni representatives dels oficis de l’època tal i com es pot deduir de les reflexions del mateix Quintanilla:

⁵⁵ Aquesta categoria només s’ha trobat a Castell d’Aro.

⁵⁶ Aquesta categoria només s’ha trobat a Castell d’Aro.

⁵⁷ Aquesta categoria només s’ha trobat a Castell d’Aro.

⁵⁸ Aquesta categoria només s’ha trobat a Castell d’Aro.

⁵⁹ Aquesta categoria només s’ha trobat a Castell d’Aro.

“Aun cuando por falta de registros y matriculas de las diversas clases de la sociedad y por los distintos pareceres en las clasificaciones, y las dudas en la apreciación de los oficios, no merezcan completo crédito todos los datos que se figuran a continuación, los publicamos tal como aparecen en el censo de 1860⁶⁰.”

De totes maneres, les dades globals del cens de 1857 evidencien una importància indiscutible dels oficis relacionats amb la terra i, en especial, dels classificats com a “jornaleros del campo”. Per tant, considerem que és important que un treball sobre els canvis que van afectar les condicions de vida i per tant, l'hàbitat a la Catalunya rural de la segona meitat del segle XVIII i la primera del segle XIX, tingui en compte l'anàlisi de tots els grups socials.

3. La importància dels oficis relacionats amb la terra.

Des dels estudis de Pierre Vilar sabem també que Catalunya va combinar al llarg del segle XVIII les tres vies possibles de creixement agrari: l'extensió de conreus, la intensificació de conreus i l'especialització⁶¹. Va resultar-ne un paisatge rural transformat: la desforestació, la progressiva desaparició del guaret, l'increment dels conreus arbustius, i una reordenació dels espais forestals. No hauria estat estrany que les transformacions agràries del segle XVIII haguessin significat també una profunda i radical transformació del sistema del mas.

Però la transformació del paisatge no sembla que impliqués una ruptura radical del sistema social⁶². A les comarques gironines, només ho va fer parcialment. Els propietaris dels masos concedien en subestabliment emfitèutic petites parcel·les de terres ermes i boscoses. De vegades per a plantar-hi vinya o olivera, de vegades per a sembrar-hi cereals, per a construir-hi cases i de vegades no s'especificava quin havia de ser-ne el destí.⁶³

⁶⁰ MARTINEZ Quintanilla; (1865), pàg. 6.

⁶¹ VILAR, P, (1968).

⁶² CONGOST, R; JOVER, G; BIAGIOLI, G; (2003).

⁶³ CONGOST, R, (1990).

En l'estudi realitzat per Rosa Congost pel conjunt de la regió de Girona, els *treballadors* (9.021 casos) i els menestrals (2.665 casos) reben més de la meitat dels establiments de terres concedits durant el període 1768 i 1862. Entre els trenta-sis municipis de la regió en què tenim documentats més de dos-cents establiments, tretze corresponen al Baix Empordà, tal com reflecteix el quadre següent:

Quadre 6. Municipis del Baix Empordà amb més de 200 establiments (1768-1862)⁶⁴

Poble	Nombre d'establiments	Extensió (en vessanes)	Període amb més establiments	Establiments (1845-1862)
Albons	248	549,82	1815-29 (95)	15
Begur	213	672,14	1785-99 (68)	25
Bellcaire	232	1.029,02	1845-62	103
Calonge	586	1.315,07	1845-62	230
Cruïlles	296	943,29	1845-62	95
La Bisbal	305	269,85	1845-62	112
Palafugell	636	1.929,81	1845-162	203
Pals	262	700,09	1768-84 (75)	47
Peratallada	206	508,95	1768-84(75)	52
Sant Feliu de Guíxols	374	726,22	1845-62	113
Torroella de Montgrí	485	1.652,08	1830-44 (115)	25
Ullastret	223	722,66	1845-62	70
Verges	266	754,65	1815-29(101)	68

Gràcies als establiments emfitèutics, que encara constituïen una realitat ben viva a mitjan segle XIX, molts propietaris de masos van cedir parcel·les de les seves terres a *treballadors*. Hem vist abans que a finals de segle XVIII el nombre de *treballadors* superava el nombre de pagesos. Però, des de quan?

⁶⁴ CONGOST, R; (1990).

Per tal d'aportar noves dades sobre la dinàmica demogràfica dels dos grups socials s'ha fet un estudi de les sol·licituds de les dispenses de proclames matrimonials del Baix Empordà⁶⁵ presentades al Bisbat de Girona que s'han reflectit en el quadre següent:

Quadre 7. Oficis agraris al Baix Empordà de 1755 segons les dispenses de proclames matrimonials.

	Ofici del nuvi			Ofici del pare del nuvi			Ofici del pare de la núvia		
	Nombre de casos	A	B	133	A	B	134	A	B
Agrícola	33	19'5%	33'7%	25	18'8%	32'9%	33	24'6%	40'2%
Laborator	65	38'5%	66'3%	51	38'3%	67'1%	49	36'6%	59'8%
TOTAL oficis agraris	98	58%		76	57'1%		82	61'2%	

A: % sobre el total de casos

B: % sobre els oficis agraris.

Amb la informació aportada en aquest quadre es confirmen algunes de les dades que ja havíem apuntat anteriorment. En primer lloc, veiem que més de la meitat dels nuvis que van sol·licitar dispenses de proclames matrimonials tenien oficis relacionats amb el món agrari i que els nuvis *treballadors* pràcticament doblaven els pagesos. D'altra banda, la informació sobre l'ofici dels pares del nuvi sembla reflectir que no s'havien produït canvis significatius en la generació anterior.

⁶⁵ Aquestes dades han estat extretes de les sol·licituds de dispenses de proclames matrimonials de l'any 1755 que consten a l'Arxiu Diocesà de Girona. La consulta d'aquestes dades sembla revelar que la majoria de matrimonis sol·licitaven aquesta dispensa, fet que les converteix en una font de gran importància. Un estudi semblant sobre el conjunt de la Diòcesi de Girona es pot veure a CONGOST, R; (2007).

Quadre 8. Oficis agraris al Baix Empordà de 1806 segons les dispenses de proclames matrimonials.

	Ofici del nuvi			Ofici del pare del nuvi			Ofici del pare de la núvia		
Nombre de casos	213	A	B	199 ⁶⁶	A	B	206	A	B
Pagès	22	10'3%	20'4%	39	19'6%	36'4%	47	22'3%	37'3%
Treballador	86	40'4%	79'6%	68	34'2%	63'6%	79	38'3%	62'7%
TOTAL oficis agraris	108	50'7%		107	53'8%		126	61'2%	

A: % sobre el total de casos

B: % sobre els oficis agraris

En el quadre anterior, que reflecteix les mateixes dades que el quadre número 7, però per al 1806, podem observar canvis importants. No només el nombre de casos ha augmentat, el que pot reflectir el creixement demogràfic, sinó que s'han produït canvis importants en la correlació de forces dels dos grups socials. El grup dels pagesos no havia pogut augmentar gaire, possiblement pel fet que la creació d'un nou mas no podia improvisar-se i els nuvis *treballadors* pràcticament havien passat a quadruplicar el nombre de pagesos. Les dades sobre els pares ratifiquen, en canvi, la composició social que havíem vist a mitjan segle XVIII. El gran canvi, doncs, que va suposar l'augment important del nombre de *treballadors*, reflectit en el cens de Floridablanca i en les llistes de 1795, era un canvi relativament recent que s'havia realitzat durant la segona meitat del segle XVIII.

Per a la interpretació d'aquestes dades podem fer un pas més i examinar l'ofici dels pares de cada grup social. Ens interessa, sobretot, l'ofici dels pares dels *treballadors*, per tal d'establir algunes hipòtesis sobre la gènesi social d'aquest grup.

⁶⁶ Total de pares dels que consta l'ofici.

Quadre 9. Nuvis amb el mateix ofici que els pares, segons les dispenses de proclames matrimonials del Baix Empordà de 1755⁶⁷.

Ofici dels nuvis⁶⁸	Pares <i>agricolas</i>	Pares <i>laboratoris</i>	Pares altres oficis
<i>Agricolas</i> (18)	16 (88'8%)	1 (5'6%)	1 (5'6%)
<i>Laboratoris</i> (54)	3 (5'6%)	44 (81'5%)	7 (12'9%)

Quadre 10. Nuvis amb el mateix ofici que els pares, segons les dispenses de proclames matrimonials del Baix Empordà de 1806.

Ofici dels nuvis⁶⁹	Pares pagesos	Pares <i>treballadors</i>	Pares altres oficis
Pagesos (21)	21 (100%)	-----	-----
<i>Treballadors</i> (83)	13 (15'7%)	60 (72'3%)	10 (12'0%)

El 1755 no hi ha massa diferències de comportament demogràfic entre els dos oficis que centren la nostra atenció, els *agricola* i els *laboratoris*. I hi ha poca mobilitat d'un grup a un altre. De 19 fills de pagesos dels que coneixem l'ofici, només 3 (un 15'8%) figuren en el moment de casar-se com a *laboratoris*. I de 45 fills de *treballadors*, només 1 (un 2'2%) apareix com a *agricola*. El 1806, les coses han canviat força. De 34 fills de pagesos dels quals coneixem l'ofici en el moment de casar-se, 13 (un 36'1 %) figuren com a *treballadors*, però de 60 fills de *treballadors* no n'hi ha cap que aparegui com a pagès. D'altra banda, no hi ha canvis notables respecte del percentatge de nuvis *treballadors* que són fills d'oficis no agraris.

A partir d'aquestes dades, malgrat la seva precarietat, podem veure que l'ofici de *laboratoris* atreia més fills (probablement cabalers) de pares amb altres oficis, (malgrat que no fossin agraris), que per exemple els *agricolas*.

⁶⁷ En aquest quadre no s'ha diferenciat entre els nuvis que eren solters dels vidus, ja que en els casos en què el nuvi era vidu, no constava l'ofici del pare i per tant ja no està recollit entre aquestes dades.

⁶⁸ Només s'han quantificat aquells casos en què l'ofici del pare és conegut.

⁶⁹ Només s'han quantificat aquells casos en què l'ofici del pare és conegut.

4. Algunes pistes a partir del cens de 1860.

Les dades sobre el cens de 1860 proporcionen informació sobre els oficis del Partit Judicial de La Bisbal que, teòricament, haurien de ser comparables amb les dades de 1795 sobre el Baix Empordà que hem comentat en aquest capítol.

Ara bé, aquestes dades, com les dels altres Partits Judicials de la província del mateix cens, són poc fiables, perquè sumen un nombre total d'oficis que superen amb diferència el nombre possible de població masculina major de 16 anys. El problema el trobem precisament en el cas d'oficis relacionats amb la terra. Aquí no es distingeix entre pagesos i *treballadors*; les categories que hi apareixen són, com es pot veure en el quadre, "propietarios", "arrendatarios" i "jornaleros del campo". El total d'aquestes tres categories suma 12.905 habitants. Si les dades del cens són correctes, en el partit judicial de La Bisbal hi vivien 50.458 habitants. La població masculina major de 16 anys, si fem el mateix càlcul que hem fet abans, suposant que representava un 30% de la població, no podia ser superior als 15.137 habitants. Per tant, és evident que en el grup dels propietaris possiblement hi havia comptats molts habitants que també reunien la condició de "jornaleros del campo". Aquesta circumstància reforça la tesi del nostre treball.

Quadre 11. Resum de la inscripció general dels habitants del Partit Judicial de La Bisbal⁷⁰.

CENSO DE POBLACIÓN DE 1860.

PROVINCIA DE GERONA.

Resumen de la inscripción general de los habitantes de esta provincia la noche del 25 al 26 de Diciembre, conforme al Real Decreto de 31 de octubre de 1860, formado por la Junta de la misma con presencia de los padrones y resúmenes de las Juntas municipales y de partido judicial.

⁷⁰ Dades extretes de l'apèndix de la Tesi doctoral de Rosa Congost (1990).

Clasificación de los habitantes	Partido Judicial de La Bisbal.	
Eclesiásticos		135
Institutos religiosos	Varones	135
	Hembras (a) ⁷¹	50
Empleados	Activos (b) ⁷²	85
	Cesantes	8
Ejército	Activos y reemplazo	107
	Retirados	16
Armada	Activos	64
	Matriculados	179
Propietarios		4699
Arrendatarios		1061
Comerciantes		177
Marina mercante	Capitanes de buques	44
	Marineros	544
Catedráticos y Profesores		544
Maestros de enseñanza particular		4
Dedicados a las Bellas Artes		10
Abogados		33
Médicos y cirujanos		42
Boticarios		28
Veterinarios y Albeitares		28
Agrónomos y Agrimensores		1
Arquitectos y maestros de obra		1
Fabricantes		103
Industriales	Varones	688
	Hembras	56
Primera enseñanza	Maestros	34
	Maestras	27
Niños que van a la escuela		1962
Niñas id		1017
Colegiales de primera enseñanza		1017
Colegiales de segunda enseñanza		1017
Estudiantes de segunda enseñanza		77
Id. En escuelas preparatorias		1
Id. En estudios superiores		8
Id. de carreras especiales		3
Artesanos	Varones	2449
	Hembras	135
Mineros		4
Jornaleros en las fabricas	Varones	1439
	Hembras	21
Jornaleros de campo		7145
Sirvientes	Varones	613
	Hembras	1805

⁷¹ “De las 402 hembras comprendidas en la línea de institutos religiosos, solo hay 250 votos solemnes, en siete conventos reconocidos por la Iglesia y por el Estado. Las demás son de modernas instituciones, y se hallan en varios pueblos dedicadas a la enseñanza o a la beneficencia.

⁷² De los 800 empleados activos, 310 cobran sus haberes de fondos del Estado, 56 de provinciales, y 434 de municipales.

Pobres de solemnidad	Varones	145
	Hembras	464
Sordo-mudos	Varones	15
	Hembras	14
Ciegos e imposibilitados	Varones	127
	Hembras	55
Notarios y escribanos		21
Procuradores		9
Asistentes del culto		13
Dependientes de las casas de comercio		10
Personas no comprendidas en las clasificaciones anteriores		285

Gerona 31 de Octubre de 1861. El Presidente, José Urbiztondo. El Secretario, Pedro Martínez Quintanilla.

CAPÍTOL SEGON. Descripció i comentari de l'estudi efectuat.

Tot el que hem vist fins ara ens permet formular algunes hipòtesis de treball sobre el canvi social viscut al Baix Empordà:

1. La disminució del nombre de pagesos i l'augment del nombre de *treballadors* experimentat durant la segona meitat del segle XVIII i primera meitat del segle XIX va significar un empobriment de la societat? Això és el que podria deduir-se d'una primera mirada a les etiquetes socials, que constaten un augment del percentatge de població que teòricament podia tenir menys recursos i una disminució del nombre de pagesos amb mas. Però no podria reflectir un canvi global important en l'estructura social i en la distribució de rendes de la societat? No podria reflectir un augment de les oportunitats obertes al grup social dels *treballadors*, i fins i tot l'enriquiment d'una part dels membres d'aquest grup social, que els dugués fins i tot a canviar la denominació de *treballadors* per la de menestrals?.
2. Podem parlar d'un canvi social unidireccional i homogeni al llarg de tot el període? Els canvis detectats durant la segona meitat del segle XVIII, van tenir continuïtat durant la primera meitat del segle XIX? En el tema concret dels grups socials més humils, alguns escrits recents consideren que durant els anys del procés de revolució liberal es va produir un empitjorament de les seves condicions de vida⁷³.

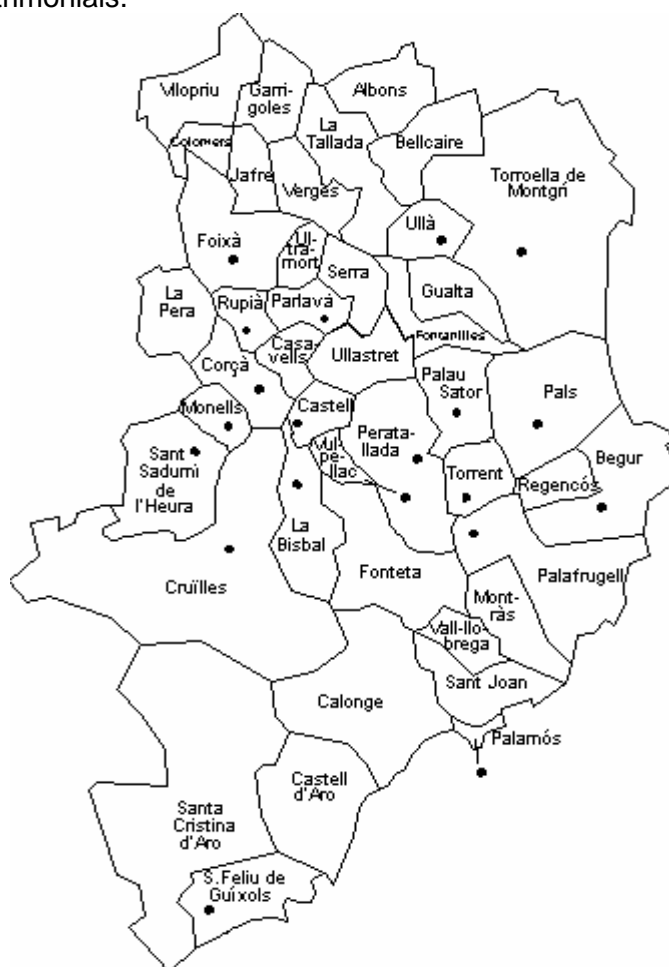
És per explorar aquestes hipòtesis, que la recerca s'ha centrat en la consulta exhaustiva dels arxius notariais i l'exploració de dos tipus de documents, els inventaris *post mortem* i els capítols matrimonials, que proporcionen informació sobre el conjunt de la població i sobre les desigualtats socials en el si de la població.

⁷³ MARTINEZ Carrión, (1993).

1. Els inventaris *post mortem*.

L'estudi que es proposa a continuació es basa en l'anàlisi d'una àmplia mostra de 572 inventaris *post mortem* provinents del fons de l'Arxiu Històric de Girona i corresponents a la comarca del Baix Empordà que pertanyen a vint-i-tres notaries d'aquesta comarca reflectides en el mapa número 1. També s'ha fet el buidatge de 502 capítols matrimonials d'aquesta mateixa comarca per tal de poder fer comparacions amb les dades extretes en els dos documents notariais. La comarca del Baix Empordà s'ha considerat apropiada per fer l'estudi, ja que en comparació amb el conjunt de les dades del Bisbat de Girona estudiades per Rosa Congost, el nombre de *treballadors* és elevat (un 18% de la població) i això podríem dir que és una característica de la societat de la zona i per tant, ens assegurem poder trobar una quantitat de casos força representatiu.

Mapa núm. 1. Distribució de les notaries del Baix Empordà on s'han trobat els inventaris i els capítols matrimonials.

L'opció de mostratge d'aquest treball s'ha decantat per un buidat d'aquests documents corresponents als cinc primers anys de la segona meitat del segle XVIII, als cinc primers anys del segle XIX i als cinc primers de la segona meitat d'aquest mateix segle XIX, evitant així els períodes històrics de més conflictivitat com per exemple la Guerra Gran (1793-1795) o la Guerra del Francès (1808-1814), per tal d'obtenir una mostra homogènia i temporalment comparable. Així doncs, disposem d'una mostra documental que ens permet fer comparacions sincròniques i diacròniques al voltant de l'estudi del món rural i l'habitatge.

Els inventaris *post mortem* són els documents notariais que ofereixen més possibilitats per a l'estudi de la cultura material dels individus, és a dir, dels aspectes més quotidians de la seva vida. En el context d'aquest treball, analitzarem la informació que els inventaris *post mortem* aporten sobre les característiques socials i professionals dels habitants, posant èmfasi especialment en els oficis relacionats amb la terra i el treball agrari.

En principi, els inventaris ens permeten fer estudis d'ample espectre social, ja que gràcies a ells podem accedir, en major o menor grau, a documents d'individus de tots els estrats socials. Així, en la mostra treballada se'ns presenta un ampli ventall social i professional força significatiu. A l'hora d'emprendre el seu estudi es procuraran evitar generalitzacions per permetre un coneixement més precís de la realitat dels masos i dels seus habitants, els *pagesos*, així com dels anomenats, en els documents notariais, *treballadors*. Al llarg d'aquesta tesi parlarem d'aquests grups i intentarem trobar una definició del que representava pertànyer a una d'aquestes categories en els tres períodes analitzats⁷⁴. És per aquest motiu que, a priori, no volem fer definicions tancades dels oficis que presentem i que apareixien en els inventaris *post mortem* o en els capítols matrimonials.

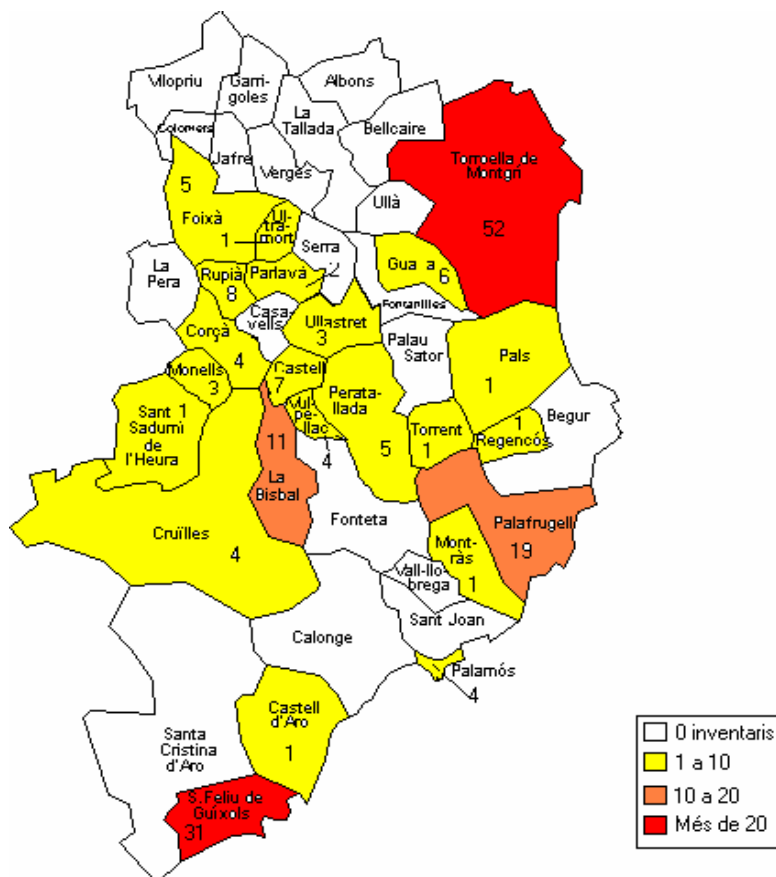
Al llarg del treball haurem de destacar algunes mancances de la font d'estudi, ja que en molts casos no apareixen reflectides les terres o la seva mida i en alguns altres ni tan sols hi ha referències de l'existència de casa o mas.

⁷⁴ A les conclusions tornarem a fer referència a aquest fet.

Per tal de poder comprovar si la comparació entre les tres èpoques era adequada pel volum de documents trobats en cada període, s'han cartografiat els inventaris dels tres moments històrics analitzats.

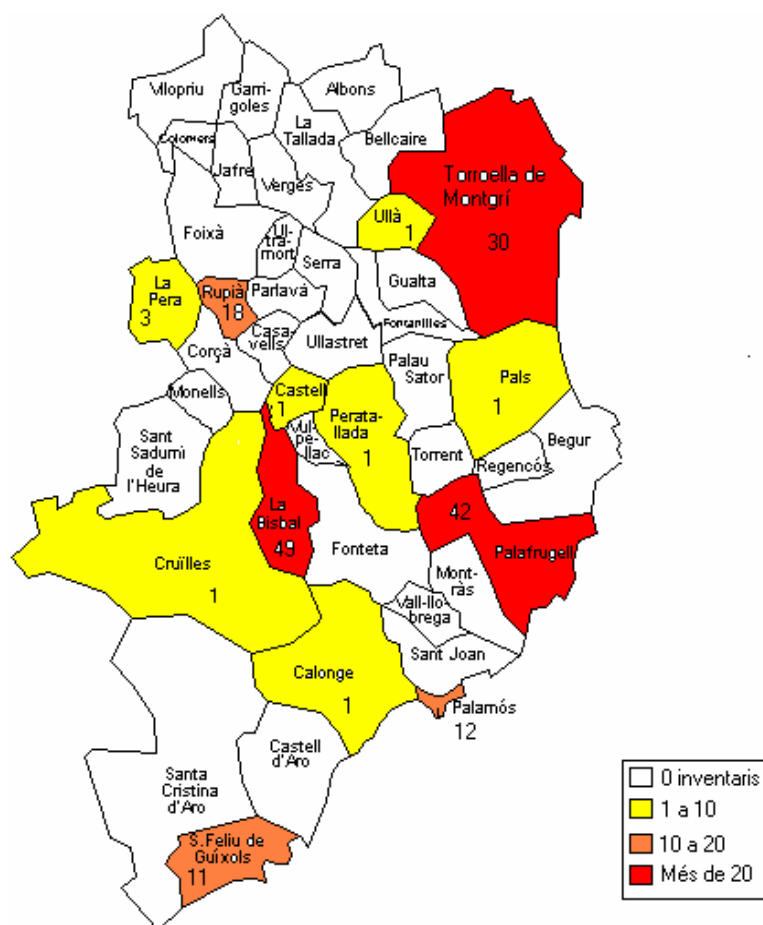
Per a l'estudi del període comprès entre 1750 i 1755, s'ha fet el buidat de 205 inventaris *post mortem* de 23 notaries del Baix Empordà repartits geogràficament com mostra el mapa 2. Tal i com es pot observar en aquest mapa, la majoria d'inventaris corresponen a quatre grans poblacions que són Torroella de Montgrí, Sant Feliu de Guíxols, Palafrugell i La Bisbal; fet que no és d'estranyar, ja que són poblacions amb un número superior d'habitants que la resta del municipi, tal i com ha quedat reflectit en les dades analitzades en apartats anteriors i extretes de diversos censos i estudis de l'època.

Mapa núm. 2. Repartició geogràfica dels inventaris trobats en el període 1750-1755.

Per a l'estudi del segon període s'ha fet el buidat de 182 inventaris *post mortem* de 23 notaries del Baix Empordà distribuïts geogràficament de la manera que mostra el mapa núm. 3.

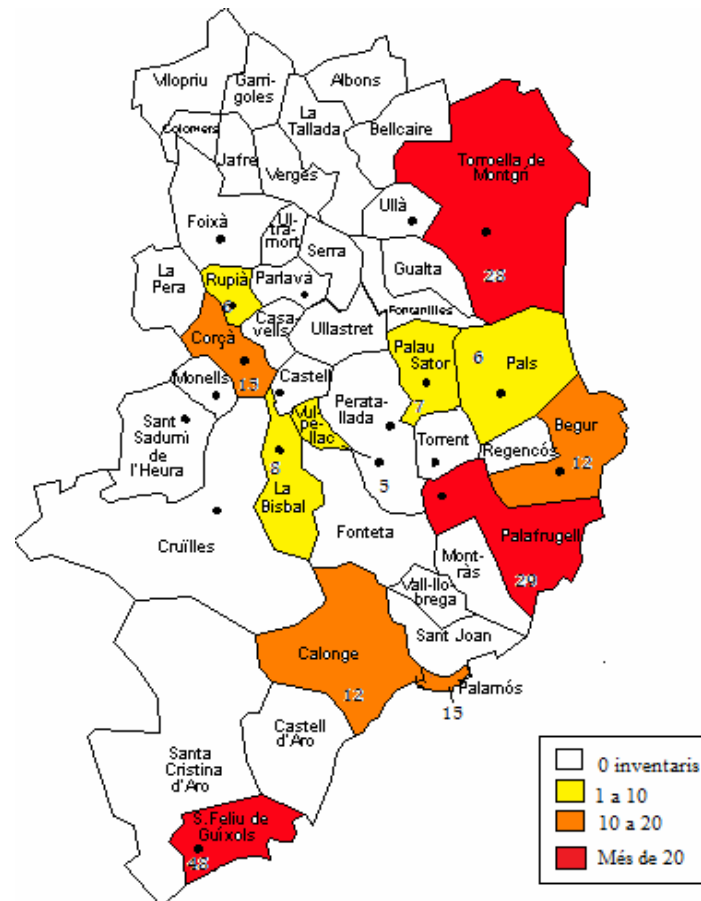
Mapa núm. 3. Repartició geogràfica dels inventaris trobats en el període 1800-1805.

Tal i com es pot comprovar en els dos mapes anteriors, els casos que s'han trobat són comparables, ja que tenen moltes similituds tant en la quantitat com en la distribució dels inventaris. El fet que hi pogués haver hagut moltes diferències en la distribució geogràfica, ens hagués pogut distorsionar les dades i hagués complicat l'estudi.

Per al tercer període disposem d'un nombre comparable d'inventaris (191). La distribució dels casos, reflectida en el mapa núm. 4, també és revela comparable.

Mapa núm. 4. Repartició geogràfica dels inventaris trobats en el període 1850-1855.

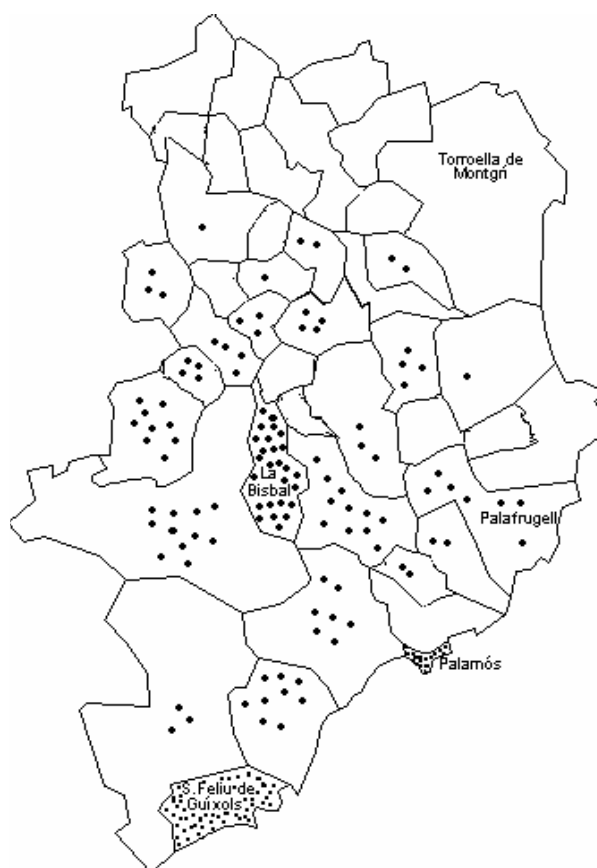
2. Els capítols matrimonials.

En la tercera part del treball s'ha analitzat una mostra de 502 capítols matrimonials. En aquest cas, atès el volum d'informació, l'estudi s'ha limitat al buidat de quatre notaries del Baix Empordà. Hem decidit estudiar els capítols de la notaria d'una població important i la d'una població més petita de l'interior del Baix Empordà (La Bisbal i Cruïlles respectivament) i de la costa (Sant Feliu de Guíxols i Palamós), per tal de poder obtenir una mostra suficientment representativa de la comarca.

Per seguir amb la tendència que hem utilitzat durant tot l'estudi dels inventaris *post mortem*, hem dividit l'anàlisi segons els tres grans períodes cronològics que poden correspondre, de forma genèrica, a tres generacions diferents: 1750-1755, 1800-1805, i 1850-1855.

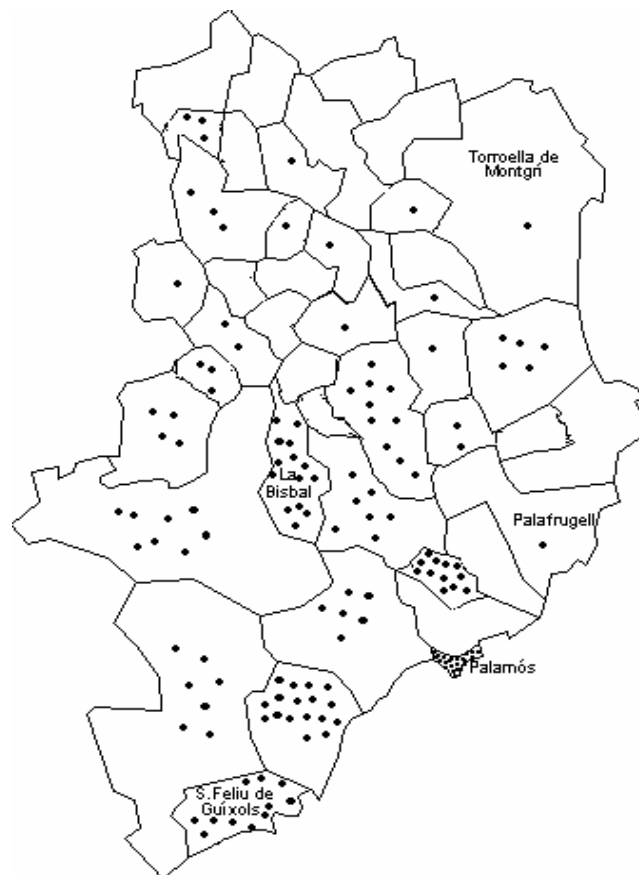
Per tal de poder fer-nos una idea de la distribució geogràfica dels nuvis que hem trobat en els capítols matrimonials, hem elaborat uns mapes que representen la residència d'aquests en cadascun dels tres períodes analitzats.

Mapa núm. 5. Distribució geogràfica de la residència dels nuvis trobats en els capítols matrimonials del període 1750-1755.

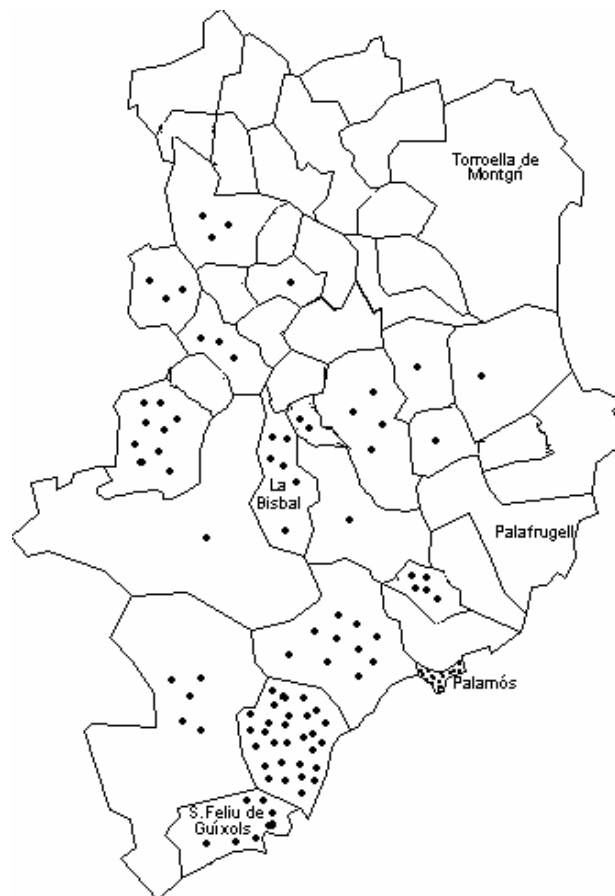
De fet, els capítols matrimonials que es feien en les poblacions de l'interior eren de nuvis que procedien de poblacions més llunyanes de la notaria que els que feien els capítols matrimonials a les notaries de Palamós o Sant Feliu de Guíxols, que procedien principalment d'aquestes dues poblacions. També s'ha de tenir en compte que la densitat de població era superior a les zones de costa que a l'interior.

Mapa núm. 6. Distribució geogràfica de la residència dels nuvis trobats en els capítols matrimonials del període 1800-1805.

En el segon període (mapa núm.6) sembla que es podria parlar d'una major dispersió de dades. Trobem que, excepte en el cas de la notaria de Palamós, bona part dels nuvis que fan capítols matrimonials procedeixen de municipis diferents dels de les notaries.

Mapa núm. 7. Distribució geogràfica de la residència dels nuvis trobats en els capítols matrimonials del període 1850-1855.

Finalment, en el darrer període ens trobem amb un cas semblant al període anterior. A les notaries de La Bisbal, Sant Feliu de Guíxols i Cruïlles hi acudeixen nuvis de municipis veïns.

3. Presentació de les dades relatives als oficis de la terra.

Finalment, atesos els objectius i el plantejament d'aquest treball, calia comprovar fins a quin punt les fonts analitzades proporcionen informació sobre els oficis relacionats amb la terra i especialment sobre els pagesos i els *treballadors*. En els quadres 11 i 12 s'hi pot veure reflectida la importància absoluta i relativa, en el conjunt de cada mostra, per a cada període estudiat, d'aquests grups socials. En el 1850-55 també informem de les dades sobre menestrals, la nova etiqueta sorgida, com veurem, del col·lectiu de *treballadors*.

Quadre núm.12. Distribució per oficis dels inventaris *post mortem* analitzats.

	Primer període	Segon període	Tercer període
Total casos amb coneixement d'ofici	199	169	140
Pagesos	51 / 26'6%	39 / 23%	27 / 19'3%
<i>Treballadors</i>	59 / 29'6%	43 / 25'4%	18 / 12'9%
Menestrals	--		12 / 8'6%
Total oficis relacionats amb la terra.	110 / 55'3%	82 / 48'5%	57 / 40'7%

Quadre núm.13. Distribució per oficis dels capítols matrimonials analitzats segons l'ofici dels nuvis.

	Primer període	Segon període	Tercer període
Total casos amb coneixement d'ofici	196	175	103
Pagesos	84 / 43%	78 / 44'6%	36 / 35%
<i>Treballadors</i>	38 / 19'4%	68 / 38'9%	28 / 27'2%
Menestrals			22 / 21'4%
Total oficis relacionats amb la terra	122 / 62'2%	146 / 83'4%	86 / 83'5%

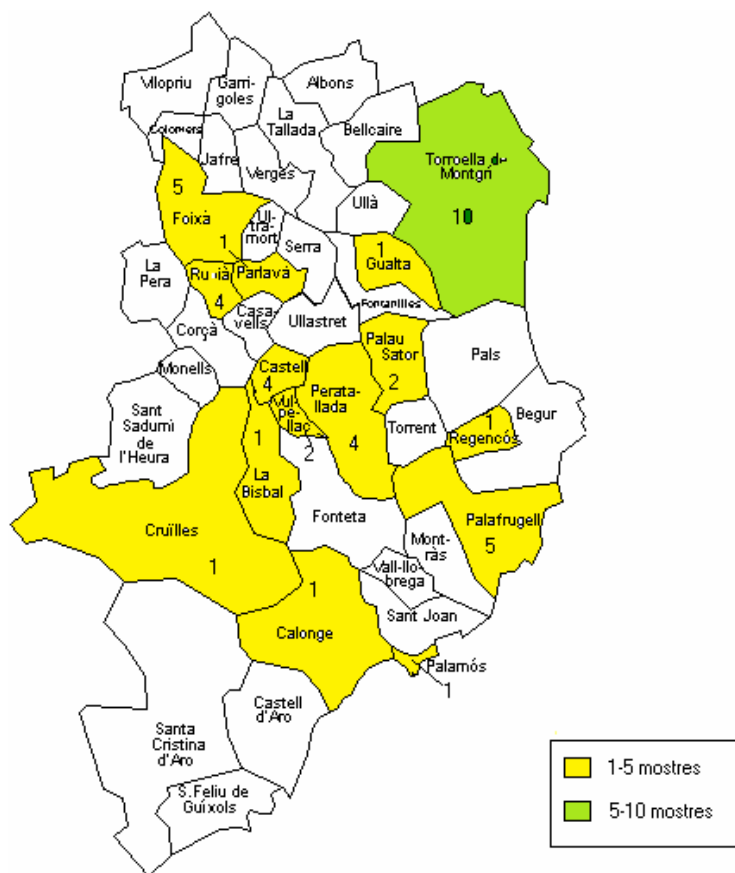
Quadre núm.14. Distribució per oficis dels capítols matrimonials analitzats segons l'ofici dels pares de les núvies.

	Primer període	Segon període	Tercer període
Total de casos amb coneixement d'ofici	196	175	103
Pagesos	81 / 41'3%	81 / 46'3%	39 / 37'9%
<i>Treballadors</i>	41 / 20'9%	65 / 37'1%	25 / 24'3%
Menestrals			22 / 21'4%
Total d'oficis relacionats amb la terra	122 / 62'2%	146 / 83'4%	86 / 83'5%

Observem que, tot i la disminució experimentada en els inventaris durant el període 1850-1855, els percentatges representats pels oficis relacionats amb la terra és relativament important en tots els altres casos. També podem apreciar que els casos de *treballadors* són prou nombrosos com per considerar que l'estudi detallat dels inventaris i dels capítols matrimonials corresponents a individus d'aquest grup pugui aportar-nos dades rellevants entorn a la millora o empitjorament, en termes absoluts i relatius, de les condicions socials i econòmiques del grup.

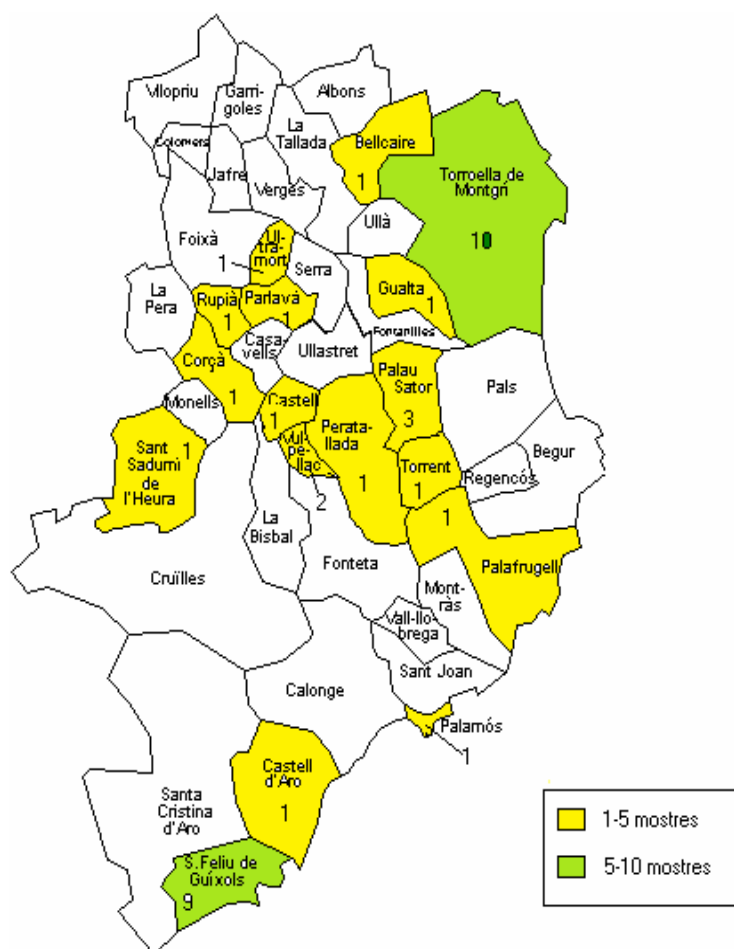
Pot ser útil també la representació geogràfica dels inventaris *post mortem* segons la residència dels individus dels grups socials relacionats amb la terra per tal de tornar a comprovar si les dades obtingudes presenten alguna característica geogràfica o de distribució que pogués fer variar les dades finals.

Mapa núm. 8. Distribució geogràfica dels inventaris dels *agricola* (1750-55).

Tal i com es pot comprovar en aquest quadre sembla que la majoria dels inventaris dels *agricola* corresponen a les zones de Torroella de Montgrí, Palafrugell i Foixà, tot i que també hi ha altres zones amb menys quantitat d'inventaris com és el cas de Ruplà, Peratallada o Castell d'Empordà i finalment alguns municipis on només s'ha trobat un inventari d'aquest grup.

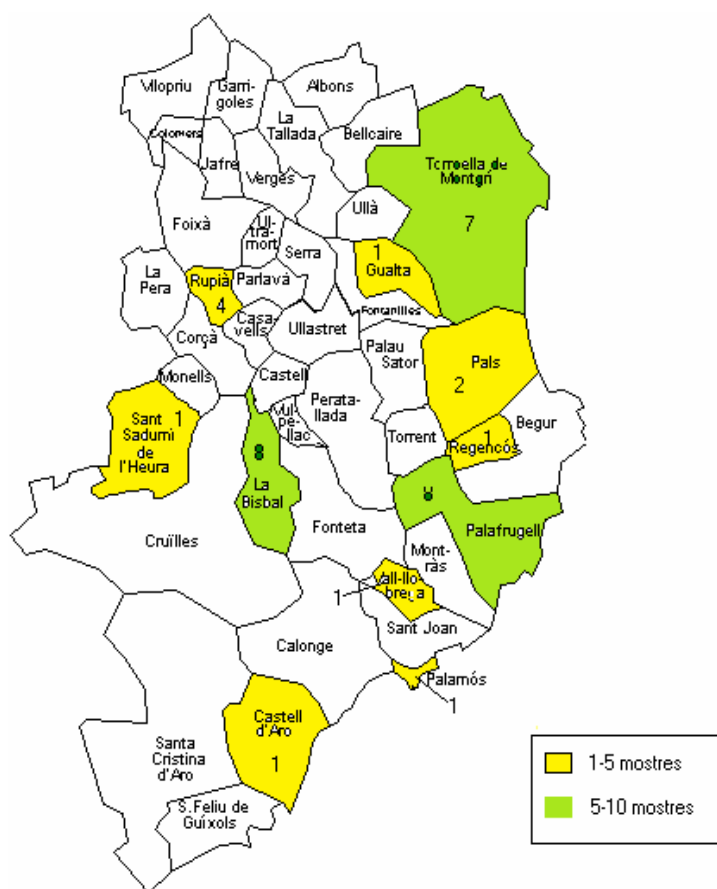
Mapa núm. 9. Distribució geogràfica dels inventaris dels *laboratoris* (1750-55)

Pel que fa als *laboratoris* del mateix període, el mapa núm. 9 reflecteix que la majoria de casos apareixen a les poblacions de Torroella de Montgrí i de Sant Feliu de Guíxols, mentre que de la resta de poblacions amb inventaris d'aquest ofici només se n'ha trobat un cas o excepcionalment dos casos a Vulpellac i tres a Palausator.

Els mapes 10 i 11 reflecteixen la distribució geogràfica dels inventaris del període 1800-1805 que en aquest període apareixen anomenats en la documentació com a pagesos (mapa núm.10) i *treballadors* (mapa núm.11)

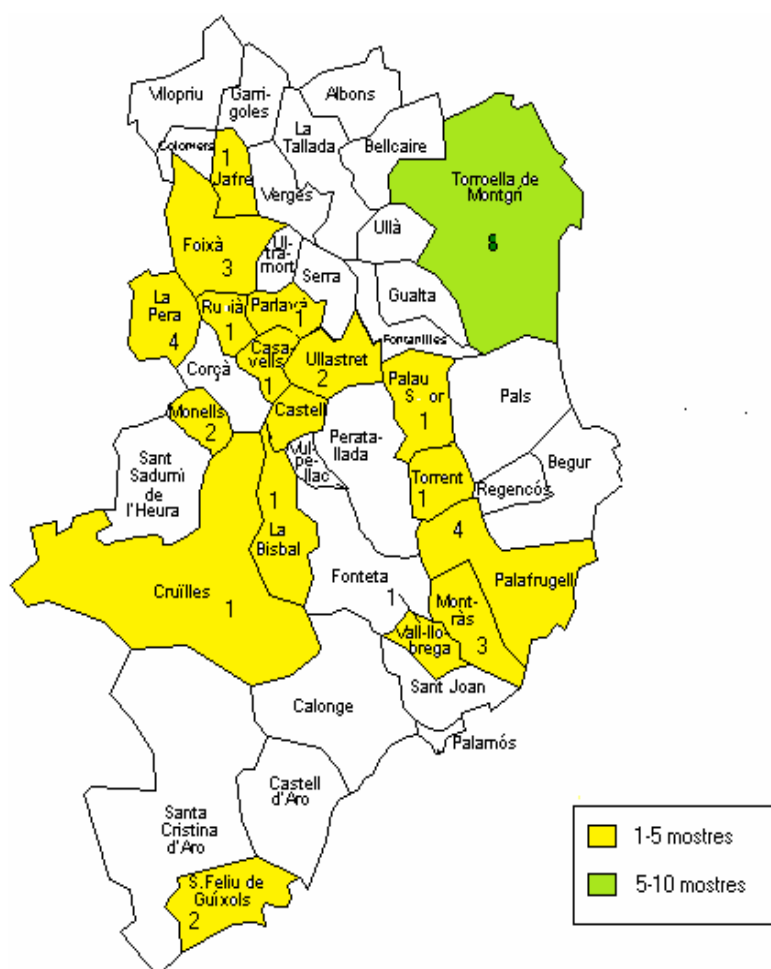
Mapa núm. 10. Distribució geogràfica dels inventaris dels pagesos (1800-05).

Recordem que sota l'etiqueta pagès, com abans sota l'etiqueta *agricola*, hi podia haver propietaris d'un mas i pagesos masovers. Aquesta polarització, que no reflecteixen les dades del Cens de Floridablanca, l'hem vista reflectida, amb una majoria clara de masovers, en les llistes de 1795.⁷⁵

⁷⁵ Tal i com ens mostren les llistes de 1795 amb motiu de la Guerra Gran, en acabar el segle XVIII la majoria de masos no eren conreats per propietaris sinó per masovers. Tal i com ja hem vist anteriorment, entre els caps de família hi són comptabilitzats un total de 1.328 propietaris i/o hisendats, que incloïen tots els propietaris dels masos, fossin rendistes o conreadors de terres, i un total de 1.953 masovers.

Mapa núm. 11. Distribució geogràfica dels inventaris dels *treballadors* (1800-1805)

En aquesta segona etapa ens adonem que la majoria dels inventaris continuen concentrant-se a les grans poblacions (a excepció de Sant Feliu de Guíxols) però no sembla haver-hi diferències significatives amb el període anterior. El número de casos no permet pensar que l'augment o l'absència d'inventaris *post mortem* dels individus de determinats municipis reflecteixin canvis en la distribució territorial de cada col·lectiu.

En el cas dels *treballadors*, hem de tenir en compte, respecte del període anterior, la disminució d'inventaris d'aquest grup a Torroella de Montgrí i a Sant Feliu de Guíxols, compensat pel lleuger augment dels d'inventaris procedents de petites poblacions.

La disminució dels efectius de Torroella fa que el nostre estudi no hagi tingut en compte les especials circumstàncies que podrien afectar l'evolució dels nivells de vida d'aquest grup en les zones del conreu d'arròs. Aquest conreu va experimentar una expansió notable en aquesta àrea durant la segona meitat del segle XVIII però a començaments del segle XIX estava prohibit⁷⁶.

Com en el període anterior, les cases dels *treballadors* podien trobar-se formant carrers o també disposades de forma disseminada, tot depenia de la forma com els hisendats havien facilitat l'accés a la terra d'aquest grup. Malgrat tot, en els inventaris s'han trobat nombrosos exemples de *treballadors* que vivien en un mateix carrer.

Finalment, els mapes 12, 13 i 14 reflecteixen la disminució relativa dels inventaris d'oficis relacionats amb la terra en el període 1850-55.

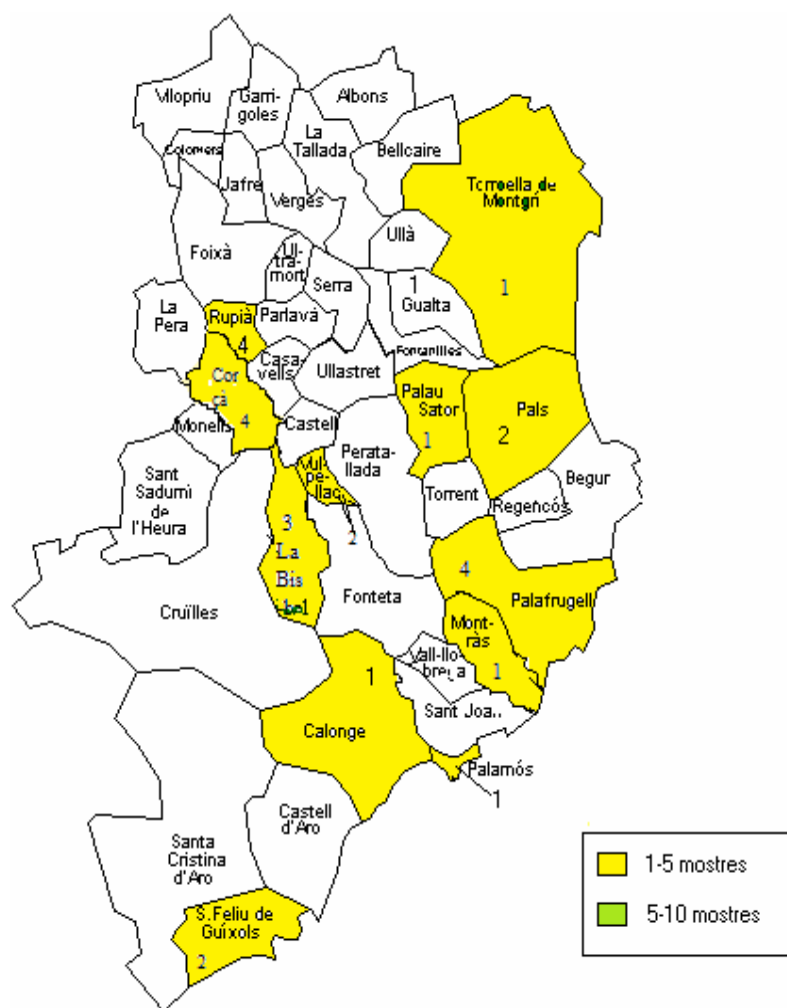
En el cas dels pagesos, és possible que la disminució d'efectius tingui a veure amb les guerres i els canvis polítics de finals del segle XVIII i començaments del segle XIX. A la Guerra Gran va seguir la Guerra del Francès i a aquesta la guerra dels malcontents, precursora de les guerres carlines; tots ells esdeveniments que els masos van viure molt intensament. En aquest context, molts propietaris de masos es van instal·lar a les ciutats i això va poder repercutir en la disminució dels inventaris *post mortem* en les poblacions rurals i menys habitades que conformaven el Baix Empordà⁷⁷.

En el cas dels *treballadors*, la disminució d'efectius té a veure parcialment amb el desglossament dels membres d'aquest grup, com ja hem indicat i veurem repetidament al llarg del treball, en dos grups: *treballadors* i menestrals. Malgrat tot, hem preferit mantenir la diferenciació entre les dues etiquetes en la seva representació cartogràfica com veurem tot seguit.

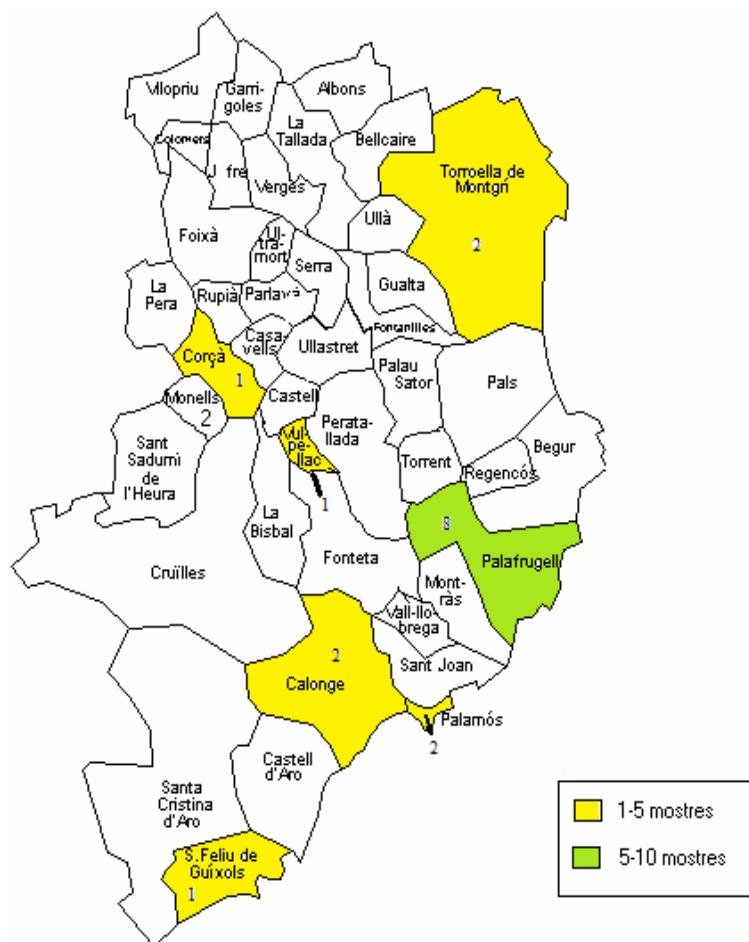
⁷⁶ Vegeu els treballs de CONGOST, R. i GIFRE, P. (2001) pàgines 333-369 i el de SURROCA, J. (1979) pàgines 73-94.

⁷⁷ BOSCH, M. (1999).

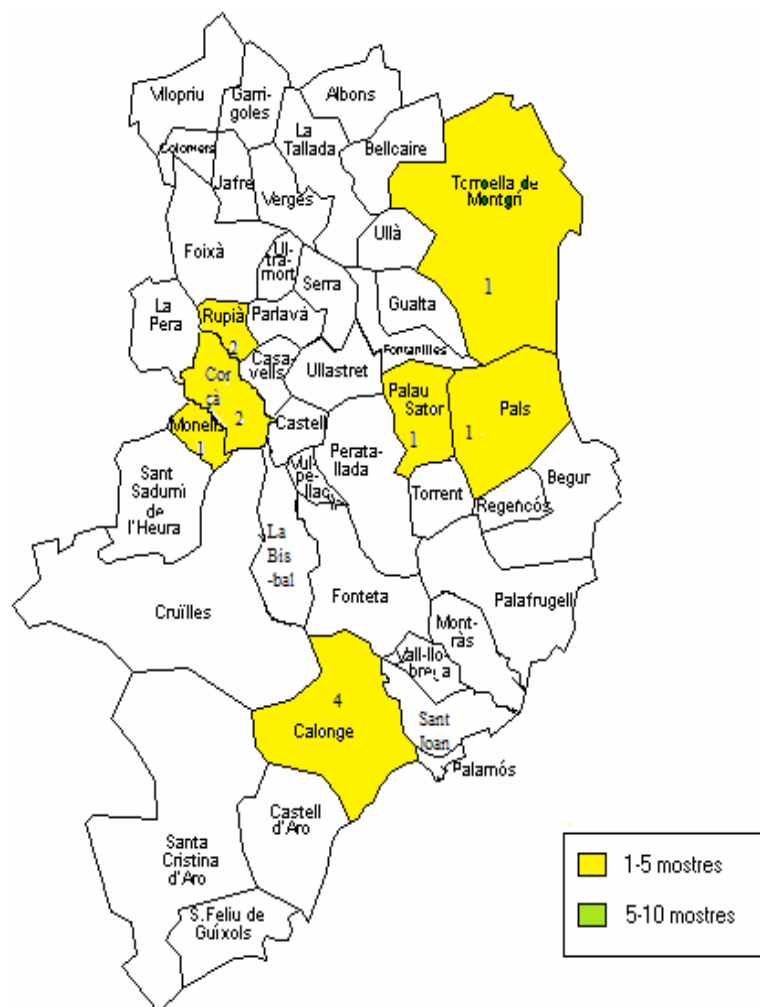
Mapa núm. 12. Distribució geogràfica dels inventaris dels pagesos (1850-55).

Mapa núm. 13. Distribució geogràfica dels inventaris dels *treballadors* (1850-1855)

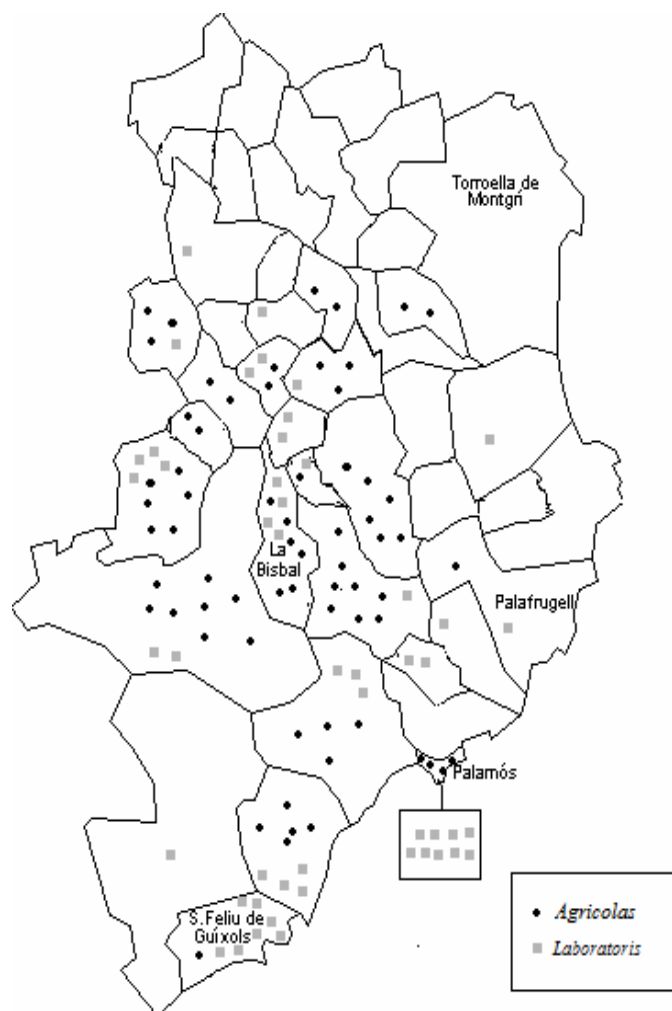
Mapa núm. 14 . Distribució geogràfica dels inventaris dels menestrals (1850-1855).

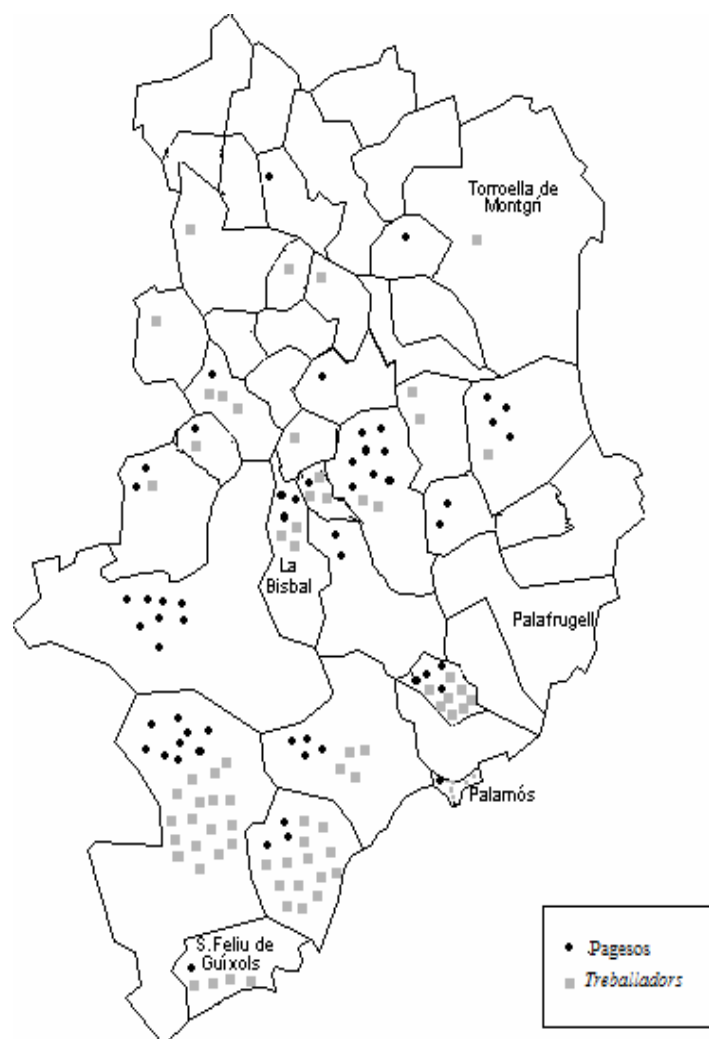
Així doncs, les distribucions dels inventaris *post mortem* relatives als oficis relacionats amb la terra, no presenten unes variacions significatives durant la segona meitat del segle XVIII, però al tercer període hi ha una disminució considerable del nombre d'aquests oficis que haurem de tenir en compte a l'hora de presentar i d'interpretar els resultats del buidat realitzat. Tot i això considerem que les dades poden ser comparables.

Finalment, també presentem els mapes on consta la distribució geogràfica dels nuvis amb oficis relacionats amb la terra, segons els capítols matrimonials.

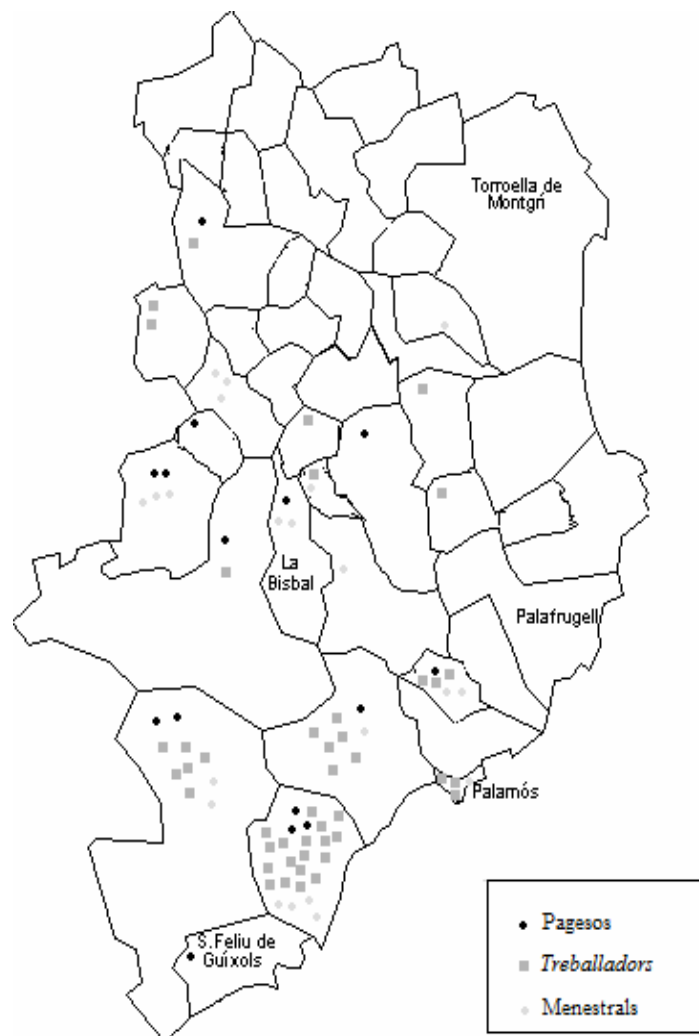
Mapa núm. 15. Distribució geogràfica dels nuvis *agricolas* i *laboratoris* del període 1750-1755.

Mapa núm. 16. Distribució geogràfica dels nuvis pagesos i *treballadors* del període 1800-1805.

Mapa núm. 17. Distribució geogràfica dels nuvis pagesos, *treballadors* i menestrals del període 1850-1855.

ANNEX.

Quadre 1. Dades de la població del Baix Empordà segons els cens de 1718, el de Floridablanca (1787)⁷⁸, el cens de 1857 i el càlcul de població segons les llistes de 1795 dels homes majors de 16 anys⁷⁹.

Població	Cens de 1718	Cens Floridablanca de 1787	Estimació de la població de 1795.	Cens del 21 de maig de 1857 ⁸⁰ .
Albons	194	264	283	
Begur (i Esclanyà)	902	1911	1.806	1906
Bellcaire d'Empordà	93	260	273	
Bell-lloc d'Aro	71	101	100	
Caçà de Pelràs	82	132	126	
Calonge de les Gavarres (i Sant Antoni de Mar)	822	1817	1320	2998
Canet de Verges	18	52	90	
Casavells	187	268	236	398
Castell d'Aro	529	808	723	1391
Castell d'Empordà	134	132	180	194
Colomers	250	404	443	
Corçà	310	575	600	833
Cruïlles	324	245	420	1285
Fenals d'Aro	130	281	136	
Foixà	172	285	453	1163
Fonoleres	87	98	150	
Fontanilles	70	74	116	236
Fontclara	55	81	73	
Garrigoles	150	169	253	
Gaüses i Pins	166	127	230	
Gualta	187	275	356	433
Jafre de Ter	256	332	443	
La Bisbal d'Empordà	1396	2643	2486	4393
La Pera	227	447	70	763
La Sala	28	62	60	

⁷⁸ Dades extretes de VILAR, P. (1986), Vol. III.

⁷⁹ Per tal de poder fer una estimació del número de persones que hi havia a cada poble del Baix Empordà a l'any 1795 segons les llistes de què disposem, s'ha intentat reconstruir un suposat cens d'aquest any a partir d'un càlcul del percentatge que representen els homes majors de 16 anys sobre el conjunt de la població, segons les dades del cens de Floridablanca i s'ha trobat un 31,6%. Per tal de confirmar aquesta dada, s'ha utilitzat el Padró de 1826 de la Bisbal d'Empordà on hi consta un 30,2% d'homes majors de 16 anys. Així doncs, i com que es tracta de fer una estimació de la població, més que d'un càlcul definitiu, hem utilitzat la taxa arrodonada del 30%, que ens ha permès estimar la població de 1795 en 30.100 persones.

⁸⁰ En les dades del cens de 1860 només estan representats el nombre d'habitants segons els ajuntaments i per això no hi consten algunes poblacions.

La Tallada d'Empordà	127	156	196	506
Llevià	123	105	110	
Llofriu	95	232	260	
Marenyà	46	48	40	
Matajudaica	57	81	93	
Monells	229	318	386	456
Mont-ras	21	463	553	702
Palafrugell (i Calella de Palafrugell)	726	2377	1710	4990
Palamós	667	1635	626	2043
Palau-Sator	121	155	173	752
Pals	480	1152	1266	1493
Parlavà	140	175	193	553
Pedrinyà	38	30	36	
Peratallada	262	345	560	908
Púbol	112	144	110	
Regencós	129	397		336
Romanyà de la Selva	70	173	180	
Rupià	174	415	416	492
Serra de Daró	70	116	190	352
Solius	80	143	176	
St. Cebrià de Lledó	91	140	220	
St. Cebrià dels alls.	56	84	103	
St. Climent de Peralta	70	131	183	
St. Feliu de Boada i St. Julià de Boada	121	156	160	
St. Feliu de Guíxols	1543	5090	2660	6515
St. Iscle d'Empordà	87	111	120	
St. Joan de Palamós i Vall-llobrega	249	762	573	875 i 340 = 1215
St. Joan de Salelles i Sta. Pellaia	151	136	100	
St. Llorenç de les Arenes	37	46	76	
St. Pol de la Bisbal i Fonteta (i Fitor)	161	746	400	
St. Sadurní de l'Heura	372	496	823	923
Sta. Cristina d'Aro	304	606	603	1410
Sta. Susanna de Peralta	25	86		
Tor	54	67	63	

Torrent	179	221	246	343
Torroella de Montgrí	1922	2582	2316	3873
Ullà	168	300	296	520
Ullastret	418	452	400	504
Ultramort	153	207	263	
Verges	353	554	936	
Vilopriu	117	88	426	
Vulpellac	189	389	410	443
TOTAL	17.427	33.953	30.100	45.322

PRIMERA PART
ESTUDI DELS INVENTARIS *POST MORTEM*

CAPÍTOL PRIMER. Anàlisi dels inventaris *post mortem* del període de 1750 a 1755.

1. Descripció general dels inventaris segons els oficis dels difunts.

Per a l'estudi d'aquest període s'ha fet el buidat de 205 inventaris *post mortem* de 23 notaries del Baix Empordà.

Segons la jurisprudència catalana, en els inventaris *post mortem* havien de constar “tots els béns, mobles i immobles, crèdits, drets, accions i totes les altres coses que es troben a l'herència del difunt”, per tal de garantir els drets successoris de l'hereu i de la vídua.⁸¹

Començarem la descripció d'aquests inventaris fent una anàlisi dels diferents oficis que hi apareixen i de les característiques de les seves propietats. A continuació, s'estudiaran les possibles relacions entre l'ofici exercit i l'estructura dels habitatges i de les terres, així com de la seva qualitat, posant especial interès en els oficis relacionats amb la terra i el treball agrari, per poder fer una posterior comparació entre els períodes estudiats i analitzar posteriorment els possibles canvis succeïts en el temps.

⁸¹ COMES, J. (1826), p. 122

1.1. Descripció dels oficis extrets dels inventaris *post mortem*.

Quadre 1. Nombre d'oficis reflectits en els inventaris *post mortem* del període 1750-1755.⁸²

Ofici	Quantitat	Percentatge que representa
<i>Agricola</i>	46	27'6%
<i>Ferrofabri</i>	3	1'8%
<i>Laboratoris</i>	59	29'7%
<i>Magistri</i>	5	2'5%
<i>Nauto</i>	6	3'0%
<i>Negociatoris</i>	6	3'0%
Pagés	5	2'5%
<i>Pescatoris</i>	6	3'0%
<i>Presbiter</i>	13	6'5%
<i>Sartoris</i>	12	6'0%
<i>Sutoris</i>	5	2'5%
No consta	6	3'6%
Altres	33	16'1%
Total d'inventaris comptant els oficis que només tenen un cas.	205	100%

Font: Arxiu Històric de Girona, Llibres Comuns⁸³.

Amb l'anàlisi del quadre núm. 1, es pot observar que, en comparació amb els períodes posteriors, en aquest primer període ens apareixen molts oficis, tot i que n'hi ha alguns que són més representatius degut a l'elevat nombre de casos que hi apareixen (els *agricola*, els *laboratoris*, els *presbiteris*, o en menor quantitat els *sartoris* o els pagesos⁸⁴).

⁸² En la descripció d'aquest quadre no s'hi han incorporat aquells oficis que només s'han trobat en un inventari, ja que s'ha considerat més adequat nomenar-los en una sola llista per tal de no haver de treballar amb quadres massa extensos: adobaire, *anecoreta*, *botery*, capità de cavalls, *carratery*, *chirurgis*, *civis honorati Barna*, corder, *daguerius*, *domicellius*, esparter, *familiaris* del Sant Ofici de la Inquisició, *lignitibus*, manyà, metge, *mansoveri*, *miles*, *minorim*, *muloris*, notari, *ossedary*, passamaner, *pastoris*, *resfiary*, roder, *scriptor*, *textor lini*.

⁸³ Totes les dades que presentem en els quadres o gràfics següents estan extretes d'aquesta mateixa font i, per tant, ja no tornarem a repetir aquesta informació per a cada quadre o gràfic, a menys que la font utilitzada sigui una altra.

⁸⁴ En aquest darrer punt voldríem matisar que el cas dels pagesos segurament podrien ser assimilables als *agricola*, però no hem ajuntat les dades (de moment) per tal de poder analitzar, a partir de l'estudi dels diferents casos, si es tractava de la mateixa categoria, com ja veurem més endavant.

Amb les dades exposades en aquest quadre núm. 1, també es pot comprovar que més de la meitat dels casos analitzats del període 1750-1755 (un 53'7% del total de la mostra) tenia un ofici relacionat amb la terra i el seu treball.

1. 2. Distribució de les cases i dels masos segons l'ofici del difunt.

Per fer una classificació que ens indiqui quin ofici era el que possiblement implicava tenir l'explotació agrària identificada en els documents com a "mas" i també més quantitat de terres, s'han agrupat els oficis que només apareixen una vegada en la categoria "d'altres".

Quadre 2. Distribució de les cases i dels masos segons els diversos oficis.

Ofici	Casa	Mas	No consta
<i>Agrícola</i>	12	32	2
<i>Altres</i>	21	5	2
<i>Ferrofabri</i>	2		1
<i>Laboratoris</i>	53		6
<i>Magistri</i>	4		
<i>Negociatoris</i>	6		
<i>Pagés</i>	5		
<i>Presbíter</i>	10		3
<i>Sartoris</i>	12		
<i>Sutoris</i>	5		

Tal i com es pot comprovar en aquest quadre, la major part de masos eren dels *agricolas*. Tot i que en els inventaris no sempre s'especifica, cal suposar que les persones que tenien altres oficis vivien majoritàriament en cases dins el poble.

També sabem que en molts casos tenien les terres en altres indrets, com és el cas de l'inventari d'un *negociatoris* de la Bisbal: "Entrada o botiga de dita casa a La Bisbal, estable, celler, quarto del cap de la casa, sala, cuina, en un quarto que rau en lo balcó, altre quarto sobre la sala, rebost.

TERRES: Pessa de terra de vinya plantada a Vulpellach de tinensa tres vessanas, una pessa de terra d'olivar a Vulpellach, una pessa de terra cultiva de quatre vessanes a La Bisbal.”⁸⁵

Per a l'anàlisi d'aquest primer quadre s'han considerat separatament les categories de pagesos i dels *agricola* per fer notar que entre els que constitueixen el primer grup no hi ha ningú que disposi de mas. En altres càlculs ajuntarem les dades corresponents als dos grups. Aquesta decisió ha estat presa pel fet que la paraula pagès serà la denominació finalment elegida pels notaris per traduir *agricola* del llatí al català, com veurem en el següent capítol.

S'ha de remarcar també el fet que només en alguns casos d'inventaris dels *agricola* hi apareix la descripció de la casa. En qualsevol cas, aquestes dades ens permeten fer una primera separació entre una part de la població que vivia en masos i una altra que vivia en cases que no sempre coincideix en la diferenciació entre poblament aïllat i nucli urbà. També ens permeten fer una segona diferenciació entre grups socials i oficis amb capacitat de ser propietaris de masos i altres que sembla que difícilment podien gaudir d'aquesta condició.

Per tal de poder fer una comparació més adequada entre els diferents oficis i el tipus d'habitatges que tenien, s'ha considerat convenient fer un càlcul del percentatge que representa per a cadascuna de les categories la possessió d'un mas o d'una casa. No es pot fer la comparació directament perquè el nombre de casos de cada ofici és diferent i els resultats no serien fiables, però el quadre següent ens mostra els percentatges que representa, per a cadascun dels oficis, la possessió d'un mas o d'una casa.

⁸⁵ Vegeu a l'Apèndix II, l'inventari número 7 del període 1750-1755.

Quadre 3. Percentatges de masos i de cases segons l'ofici.

Ofici	Casa	Mas	No consta
<i>Agricola</i>	38'3%	57'4%	4'3%
Altres	74'1%	18'5%	7'4%
<i>Ferrofabri</i>	66'7%		33'3%
<i>Laboratoris</i>	89'8%		10'2%
<i>Magistri</i>	100%		
<i>Negociatoris</i>	100%		
<i>Presbiter</i>	77		23%
<i>Sartoris</i>	100%		
<i>Sutoris</i>	100%		

Tal i com es pot comprovar en aquest quadre número 3, i reafirmant les explicacions que s'han fet pel quadre anterior, hi ha evidents diferències entre uns oficis i uns altres i, el que ens interessa més per al desenvolupament del nostre treball, hi ha diferències clares entre els dos col·lectius que indiquen oficis relacionats amb la terra: els *agricola* i els *laboratoris*. En el cas dels primers més de la meitat tenen masos, mentre que en el cas dels segons no es pot destacar cap cas amb aquest tipus d'habitatge.

1.3. Distribució de les terres segons l'ofici del difunt.

Per tal de poder seguir fent una anàlisi exhaustiva dels diferents oficis és necessari fer una consideració més; l'estudi del repartiment de terres entre la població. Amb aquests valors es podrà comparar i valorar si la quantitat de terres que tenia cadascun dels personatges inventariats estava relacionat amb l'ofici que hagués exercit o amb el fet de tenir un mas o una casa.

Ofici	<i>Magistri (M)</i>
<i>Agricola (Ag)</i>	<i>Negociatoris (N)</i>
Altres (Al)	<i>Presbiter (Pr)</i>
<i>Ferrofabri (Fe)</i>	<i>Sartoris (Sa)</i>
<i>Laboratoris (La)</i>	<i>Sutoris (Su)</i>

Quadre 4. Quantitat de terres total de cadascun dels inventariats segons l'ofici (expressada en vessanes).⁸⁶

	Ag	Al	Fe	La	M	N	Pr	Sa	Su
Quantitat de terres per persona (expressada en vessanes ⁸⁷).	3	½	2,5	2	4	4	2	3	3
	4	2	17	2		5	2	3	6
	4	4		2		6	4	4	6,75
	5	4		2		7	5	4	7
	6	5,25		2,25			8	5	
	7	5,5		3			56	6	
	7	6		3				6	
	8	7		3					
	8	8		3,25					
	10	11,5		3,5					
	12	12		4					
	14	21		4					
	16	30		4					
	16			4					
	16,5			4					
	17			4					
	17,5			4,5					
	23			4,5					
	25			5					
	25,75			5,5					
	26,25			5,5					
	27			6					
	27,25			6					
	30			6					
	33			6,25					
	45,5			6,5					
	52			6,75					
	56			10					
	129,5			11					
				11,5					
			12						
			12,25						
			14,25						
			14,75						
			15						
			16,25						
			17						
			20						
*	20	12	1	7	1	0	3	3	1
**	3	4	0	4	1	0	1	0	0

*Nombre d'inventaris *post mortem* en el que no consten les terres, ja sigui perquè no n'hi havia o bé per alguna causa desconeguda.

**Nombre d'inventaris *post mortem* en el que consten terres, però no especifica la seva mida.

⁸⁶ Per a la realització d'aquest quadre s'ha considerat adequat substituir el nom de cadascun dels oficis per les seves inicials per tal d'afavorir la lectura i la comprensió del mateix.

⁸⁷ Una vessana era aproximadament equivalent a 0'22 hectàrees o bé a 2.187 metres quadrats.

Les dades obtingudes i reflectides en el quadre núm. 4 ens permeten fer una clara diferenciació entre una gran majoria d'habitants que podrien tenir com a principal activitat econòmica l'agricultura i un petit percentatge de gent (tot i que no menys important) d'artesans i comerciants que, tot i disposar d'algunes peces de terra, probablement vivien de l'elaboració i venda dels productes que fabricaven o adquirien.

En l'anàlisi de l'extensió de les terres de cadascun dels oficis esmentats, hem de tenir en compte, en primer lloc, que no tots els inventaris especificaven l'extensió de les parcel·les de terra. En ocasions s'esmentaven unes peces de terra, però la descripció no donava cap informació sobre les vessanes que ocupava, tal i com es pot comprovar en els exemples següents:

1) "TERRES: Item una pessa de terra de vinya plantada, item una altra pessa de terra de vinya plantada a Ullastret, item una altra pessa de terra de vinya i olivar."⁸⁸

2) "TERRES: Pessa de terra d'olivar a Vulpellach, pessa de terra de vinya plantada i olivar i una casa a La Bisbal."⁸⁹

3) "TERRES: pessa de terra part vinya i part camp, una pessa de terra cultiva a Palausator, pessa de terra part vinya i part camp en lo territori de Puig Vilar".⁹⁰

Tot i això, es pot dir que en alguns casos, es determina que les terres corresponen a la casa o a l'hort, pel que es pot deduir que es tractava de porcions petites.

4) "Casa i hort de la part de sol ponent del Portal de Torroella de Montgrí".⁹¹

5) "Casa y hort a ella contiguo situada al carrer dels Bous a Torroella de Montgrí".⁹²

⁸⁸ Vegeu l'inventari número 1 a l'apèndix II.

⁸⁹ Vegeu l'inventari número 8 a l'apèndix II.

⁹⁰ Vegeu l'inventari número 29 a l'apèndix II.

⁹¹ Vegeu l'inventari número 123 a l'apèndix II.

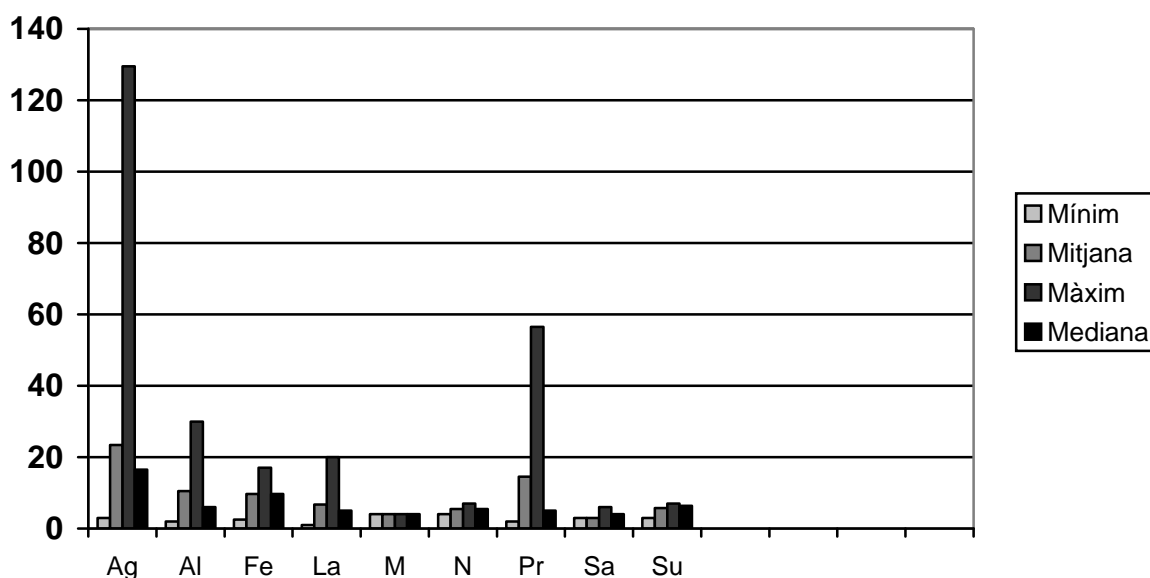
⁹² Vegeu l'inventari número 129 a l'apèndix II.

En altres casos, ens trobem amb masos en els que es fa la descripció d'una manera genèrica com en l'exemple que segueix: "Primo la heretat lo Mas Matas a Canapost junt ab sas terres, honors i possessions" o en l'inventari número 42 que explicita: "PROPIETATS: Tota la dita casa del Mas Plana junt amb les terres tant cultas com incultas hermas de vinya, olivars y altres arbras plantadas baixas."⁹³

El que es pot concretar és que l'extensió d'aquestes propietats englobava terres de qualitat molt diferent, però no es pot determinar la mida d'aquestes, fet pel qual no es poden considerar per a l'anàlisi que s'està duent a terme.

Així doncs, es pot arribar a la conclusió que els valors obtinguts en l'apartat de les terres són difícils de comparar ja que sovint no proporcionen suficient informació sobre les dimensions de les parcel·les i perquè, en els casos que disposem d'aquesta informació, hi ha molta dispersió entre els casos d'un mateix grup. Per aquest motiu i, per tal de disposar de la major quantitat d'informació per poder analitzar, es presenten les dades considerant els valors mínims, màxims, la mediana (que representa el valor central de la sèrie ordenada de valors) i la mitjana aritmètica de cadascuna de les categories estudiades.

Gràfic 1. Distribució de vessanes de terra segons l'ofici.

⁹³ Vegeu l'inventari número 42 a l'apèndix II.

Tal i com es pot comprovar en el gràfic núm. 1 per al grup dels *agricolas* (Ag), la mitjana no és representativa de tots els valors que apareixen en aquest grup, ja que aquests s'estenen des d'un valor mínim de 2 vessanes fins un màxim de 129,5 vessanes, passant per tota una gamma de valors. Hem de tenir en compte que entre els *agricola* podia haver-hi masovers, és a dir, pagesos que mereixien aquesta etiqueta no perquè posseïssin un mas, sinó perquè vivien i treballaven en el mas d'un altre propietari. Tot i això, tant les mitjanes com les medianes situen els *agricola* en la millor posició.

Podem observar que alguns oficis que no estaven relacionats directament amb el treball de la terra com els *sartoris*, *negociatoris*, *magistri*, *sutoris*, *ferrofabri*, metge, entre altres, tenien un promig de terres semblant al dels *treballadors*, però en tenim menys quantitat de casos.

Podem recordar que Ivette Barbaza en el seu estudi sobre el litoral de la província de Girona diferencia entre aquests tres tipus d'explotacions:

- Una molt petita propietat (inferior a les 2 hectàrees) essencialment vitícola, sovint en pendents que, malgrat els nombrosos efectius, ocupa un tant per cent molt petit de la superfície total.
- Una gran propietat cerealística i pastoral fragmentada en explotacions mitjanes o masos, superior a les 100 hectàrees.
- Entre aquests dos casos extrems, una petita propietat de 2 a 10 hectàrees, formada de vegades per petits masos, de vegades per camps dissociats que s'insinuen entre les grans parcel·les cerealístiques de la plana [...] ⁹⁴

Conceptualment, la petita propietat és aquella que no pot garantir la subsistència d'una unitat familiar. Aquest és, en principi, un criteri flexible, ja que depèn de la composició i la mida de la família, dels costos de producció, i de la pressió de les exaccions. També depèn del tipus de conreus, de la intensitat d'explotació del sòl i del nivell tècnic⁹⁵.

⁹⁴ BARBAZA, Y., 1966.

⁹⁵ Vegeu per exemple els treballs de CONGOST, R. (2003 i 2007) o de FERRER, LL.(1995).

La combinació d'aquest conjunt de factors fa que la llinda del que puguem considerar com a petita propietat variï. En canvi, la propietat mitjana correspon a aquella que, permetent la generació de l'ingrés necessari per a la reproducció d'una unitat familiar, alhora pot ser explotada per la mà d'obra familiar; tot i que s'accepta que, puntualment, una part dels requeriments laborals d'aquestes propietats siguin coberts a través de la contractació de treball assalariat que actua com a suport de la mà d'obra familiar en moments de màxima activitat estacional. En l'enquesta de mitjan segle XIX sobre el crèdit rural es considerava que 30 vessanes (poc més de 6 hectàrees) eren una extensió que garantia l'autosuficiència familiar.⁹⁶

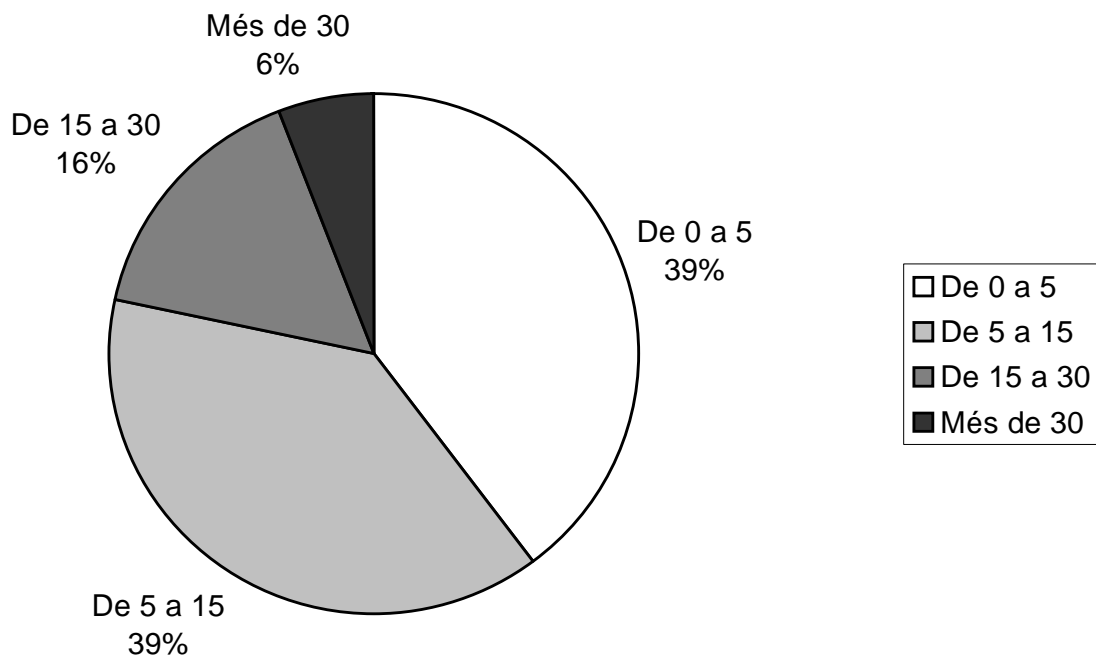
En el nostre cas, el nostre interès per observar de prop el col·lectiu dels *treballadors*, ens ha portat a modificar sensiblement la consideració de "molt petita propietat", establint el seu llindar en les 5 vessanes i hem situat el llindar de la "gran" propietat en les 30 vessanes .

Així doncs, a partir de les dades extretes en els inventaris *post mortem*, proposem definir l'estructura agrària de les zones estudiades de la següent manera:

- Una molt petita propietat inferior a les 5 vessanes.
- Una petita propietat de 5 a 15 vessanes.
- Una mitjana propietat de 15 a 30 vessanes.
- Una "gran" propietat de més de 30 vessanes.

⁹⁶ Resposta de la Junta d'Agricultura de la Província de Girona a la *Encuesta sobre crédito rural*.

Gràfic 2. Percentatge total de propietats segons les vessanes, independentment de l'ofici del difunt.

En el conjunt de dades analitzades s'han trobat valors molt dispersos, però fent un càlcul aproximat (a partir dels inventaris on consta la mida de les terres) es pot determinar que un 39% dels casos tenien terres inferiors a cinc vessanes (que podrien ser considerades com a propietats molt petites i majoritàriament pertanyen als *laboratoris*), un 39% tenien terres entre cinc i quinze vessanes, un 16% dels propietaris tenien terres entre quinze i trenta vessanes i només un 6% dels casos tenien terres superiors a trenta vessanes tal i com ens mostra el gràfic núm.2.

Finalment, cal concretar que s'ha decidit utilitzar el terme "gran propietat" per tal de poder diferenciar-lo de la resta de propietats i per efectuar una classificació entenedora i el més estricte possible en relació a la realitat trobada en els inventaris *post mortem*, però som molt conscients que en aquesta època una gran propietat era molt més gran de trenta vessanes.

1.4. Descripció de l'estructura interna dels habitatges.

A l'encapçalament dels inventaris apareixen el nom, l'ofici i el lloc de residència del difunt i de la persona que encarregava l'inventari (normalment la vídua). A continuació, el notari (que s'havia de desplaçar a la casa del difunt per prendre inventari poc després de la defunció), descrivia l'interior de la casa, estança per estança. No podem assegurar que es seguís un mateix recorregut per descriure les cases, ja que ens trobem que en algunes primer es descriu el pastador, per passar a la sala i després a l'entrada⁹⁷, mentre que en d'altres, primer es descriu l'entrada, el celler, ...⁹⁸ Tot i això, majoritàriament començaven per l'entrada, continuaven pel celler o l'estable, la cuina i en alguns casos alguna cambra. Després pujaven al segon pis i descrivien la sala o el menjador, les altres cambres o dormitoris i les golfes.

1.4. 1. Estructura interna de les cases.

Quan passem a analitzar l'estructura interna de les cases, trobem que hi ha unes estances que són comunes a totes elles, mentre que d'altres semblen estar determinades per l'ofici exercit pel difunt amo de la casa.

Així doncs, podem comprovar que les parts de la casa que podem trobar en major quantitat en els inventaris objecte d'aquest estudi són l'entrada, la cuina, la sala, el celler i les cambres o "aposentos". En menor mesura trobem el graner, la cort o l'estable.

Finalment, cal dir que hi ha estances que només apareixen relacionades amb oficis determinats com és el menjador (que només apareix en els *sartoris*, *negociatoris* i en els *presbiter*) el rebost i el pastador (que en els inventaris *post mortem* només consten en les cases dels *sartoris* i els *negociatoris*) o la botiga (només apareix en els *sartoris* i en els *negociatoris*).

⁹⁷ Vegeu, per exemple, l'inventari número 86 a l'apèndix II.

⁹⁸ Vegeu, per exemple, els inventaris número 93 ó 95 de l'apèndix II.

Cal esmentar el fet que hi ha alguns casos en els que no apareixen totes aquestes estances (ja sigui degut a un oblit o perquè simplement no en tenien). Tot i això podem definir (en trets generals) l'estructura interna que configurava una bona majoria de les cases inventariades.

Per tal de poder analitzar a posteriori les possibles similituds i diferències entre les cases segons els oficis s'ha elaborat un quadre on hi ha les dades extretes dels inventaris on consta la designació d'estances i la quantitat per a cada ofici.

A partir de les dades que hem resumit en el quadre número cinc es pot intentar descriure les característiques generals de les cases de cadascun d'aquests oficis.

En primer lloc tenim els *agricola*, que mostren unes cases constituïdes principalment per una entrada, una cuina, una sala, una o dues cambres, un celler, un graner i en menor quantitat de casos una cort de bous o de porcs. Les corts solien estar situades al costat de les habitacions principals per tal de poder aprofitar l'escalfor dels animals i també per poder atendre'ls sense haver de sortir de casa.

Quadre 5. Estructura interna de les cases segons l'ofici de l'inventariat. (Expressada en quantitat de vegades que apareix en els inventaris i en percentatges respecte al total de cada ofici)⁹⁹.

	Agricola	Laboratoris	Magistri	Negociatoris	Presbiter	Sartoris	Sutoris
Entrada	13 68'4%	33 84'6%	3 75%	3 50%	3 37'5%	6 66,7%	2 66'7%
Cuina	18 94'7%	39 100%	4 100%	5 83'3%	8 100%	9 100%	3 100%
Sala	11 57'9%	27 69'2%	3 75%	5 83'3%	8 100%	8 88'9%	3 100%
Cort	10 52'6%	3 7'7%	1 25%	0	3 37'5%	2 22'2%	1 33'3%
Graner	9 47'4%	3 7'7%	0	0	1 12'5%	2 22'2%	0
Celler	14 73'7%	23 59%	2 50%	5 83'3%	6 75%	6 66'7%	3 100%
Tina	1 5'3%	0	0	0	0	0	0
Estable	2 10'5%	6 15'4%	1 25%	1 16'7%	0	1 11'1%	0
Porxo	1 5'3%	1 2'6%	0	0	0	1 11'1%	0
Botiga	0	1 2'6%	0	2 33'3%	0	2 22'2%	1 33'3%
Corral	2 10'5%	0	0	0	0	0	0
Menjador	0	0	0	2 33'3%	1 12'5%	1 11'1%	0
Rebost	0	1 2'6%	0	3 50%	0	1 11'1%	0
Pastador	0	0	0	1 16'7%	0	1 11'1%	0
No consta l'estructura interna de la casa	7 27%	16 29'1%	0	0	2 20%	3 25%	2 40%
Total de casos	26	55	4	6	10	10	5

⁹⁹ El percentatge de dades que es refereix a les cases que estan descrites en els inventaris està calculat només tenint en compte els casos on consta la descripció. El percentatge de casos que no consten estan comptats en relació al total d'inventaris *post mortem*.

En el cas de les cases dels *sartoris* també podem comprovar que hi ha unes estances que apareixen en tots els inventaris, com són l'entrada i la cuina. Tot i això, ja es comencen a trobar diferències en relació als *agricola*. En primer lloc cal ressaltar el fet que presenten més casos amb sala, per tant podem pensar en la possibilitat que aquesta part de la casa fos considerada pels botiguers (*sartoris*) més important que pels altres grups. També és rellevant el fet que trobem més cellers que en els altres dos oficis i que li donen més importància que al graner, cosa que pot estar relacionada amb l'ofici, ja que els botiguers podem suposar que no tenien la necessitat de guardar els pocs cereals que segurament cultivaven. En els inventaris relacionats amb aquest ofici hi apareixen quatre elements nous. En primer lloc trobem un espai reservat i relacionat directament amb l'ofici, que és la botiga. També trobem el rebost, el pastador i el menjador que no havien aparegut fins el moment. Aquestes noves estances i el fet que aquest grup mostrés més quantitat de cambres (veure quadre 6) fa pensar que les cases dels botiguers podien tenir fàcilment unes dimensions bastant superiors a les de molts *agricola*.

El cas dels *sutoris* és molt semblant al dels *sartoris*, tot i que sembla que eren més humils, ja que no consta que tinguin menjador, rebost o pastador i el nombre de cambres varia d'una a tres, mentre que els *sartoris* podien arribar a tenir-ne sis, (tot i que no era el més freqüent).

Els *negociatoris* també mostren unes dades semblants als *sartoris*. A part de les estances comunes (entrada i cuina) trobem també, en els quatre casos obtinguts, un menjador, dos estances dedicades al rebost, un pastador, dues botigues i una eixida (que és un element nou que no apareixerà en cap altre inventari). El nombre de cambres dels *negociatoris* és molt diversa, de manera que n'hi ha des d'una fins a deu, tot i que el més freqüent és que en tinguin d'una a quatre.

Els *magistri*, segons els inventaris, tenien unes cases bastant simples formades bàsicament per una entrada, una cuina, una sala, un celler i un estable (aquest darrer només apareix en un dels tres casos).

S'ha de remarcar que en aquesta categoria hi ha un fet excepcional. Dels quatre casos n'hi ha dos que només tenien una habitació, (sembla raonable pensar que era el més habitual), un inventari que en descriu dues i, probablement com a una excepció, un cas que en tenia vuit. Tot i això, sembla ser que els *magistri* eren humils i les característiques dels seus habitatges bastant senzilles.

En el grup dels *presbiter* trobem menys percentatge d'entrades, gairebé no tenien graners ni cort, però pràcticament el 80% d'aquesta categoria mostra una sala, un 60% que tenien celler i tots tenien cuina.

A part d'aquestes cambres, que també s'han trobat en els altres oficis esmentats fins al moment, s'ha de dir que en algun cas també hi apareix un "quarto de la majordoma", una "alcova" i un menjador¹⁰⁰. Així doncs, es pot pensar que les cases dels *presbiter* devien tenir unes proporcions més grans que les dels *agricola*, dels *sartoris* o dels *sutoris*, ja que majoritàriament presenten dues, tres, o fins i tot quatre habitacions.

El cas dels *laboratoris* és el més nombrós, ja que, tal i com ja s'ha vist anteriorment, s'han trobat més inventaris que dels altres oficis. Això ens permet fer un estudi molt més representatiu i significatiu del grup de població que representaven. Els *laboratoris* tenen un percentatge molt elevat d'entrades, de sales i tots tenen cuina.

En molts pocs casos hi apareix el graner (7,7%), que sembla substituït pel celler (59%), fet que pot estar relacionat amb que la major part de les seves terres fossin vinyes. Cal destacar també el fet que molts casos no presenten ni cort ni estable, cosa que ens fa pensar que probablement tenien pocs animals.

¹⁰⁰ Veure per exemple l'inventari número 26 de l'apèndix II "*Quarto on morí dit difunt, quarto de la majordoma, cuina, últim pis, celler*".

Finalment, s'ha d'esmentar que més de la meitat dels *laboratoris* que apareixen als inventaris *post mortem* tenien una sola cambra i la resta en tenien majoritàriament dues.

Quadre 6. Nombre d'habitacions de les cases i percentatge que representa per a cadascun dels inventaris.¹⁰¹

Ofici	Núm. de casos	Cap cambra	1 cambra	2 cambres	3 cambres	4 cambres	5 cambres	6 cambres	8 cambres	10 cambres
<i>Agricola</i>	17	0	10 (58'9%)	4 (23'5%)	2 (11'8%)	1 (5'9%)	0	0	0	0
<i>Laboratoris</i>	42	3 (7,1%)	24 (57'1%)	10 (23'8%)	5 (11,9%)	0	0	0	0	0
<i>Magistr^o</i>	4	0	2 (50%)	1 (25%)	0	0	0	0	1 (25%)	0
<i>Negociatoris</i>	6	0	1 (16'6%)	1 (16'6%)	2 (33'3%)	1 (16'6%)	0	0	0	1 (16'6%)
<i>Presbiter</i>	9	0	1 (11'1%)	3 (33'3%)	3 (33'3%)	2 (22'2%)	0	0	0	0
<i>Sartoris</i>	9	0	3 (33'3%)	3 (33'3%)	1 (11'1%)	0	1 (11'1%)	1 (11'1%)	0	0
<i>Sutoris</i>	3	0	2 (66'7%)	0	1 (33'3%)	0	0	0	0	0

Així doncs, podem concloure que, segons els inventaris *post mortem*, la majoria de les persones l'ofici de les quals estava relacionat amb la terra, (incloent els *agricola* que no tenien mas) presentaven, en el període 1750-1755, unes cases que es podien considerar més humils i de dimensions més petites que la resta d'oficis del mateix període, i si tenim en compte els percentatges reflectits en el quadre 8, podem determinar que els *negociatoris* eren possiblement el grup amb una estructura d'habitatge més complexa.

Finalment, cal esmentar el fet que no comptem amb suficient informació per poder fer una descripció exhaustiva de l'estructura interna de les cases d'aquesta època, tal com ens hagués agradat, ja que els inventaris detallen el nombre de sales i el seu nom, però no ens especifiquen la seva connectivitat, és a dir, no podem determinar el lloc que ocupava cadascuna d'elles dins la casa.

¹⁰¹ Per fer els càlculs per aquesta taula s'han obviat els casos que no consten, per tal que les dades que s'han extret siguin més concloents i no quedin distorsionades.

1.4. 2. Estructura interna dels masos.

Tot i que d'entrada podria semblar que tothom és capaç d'identificar un mas i fins i tot considerar-ne o descriure'n uns elements comuns, la realitat ens mostra que són diferents i que cadascun té les seves característiques i els seus trets distintius. Cada mas té una història particular a nivell social i econòmic i s'insereix en un territori que té unes característiques a nivell físic (més humit, més abundant en un tipus de material de construcció, etc.), a nivell de situació (prop del mar, prop de vies de comunicació estratègiques, etc.) i a nivell cronològic (uns masos van progressar especialment en els segles XVI i XVII, altres en el segle XVIII i altres en el XIX); elements que condicionen l'aspecte físic i estructural dels masos.

Això no obstant, i tot i que els estudis d'arquitectura demostren que la masia és una estructura en evolució, l'anàlisi que s'ha realitzat a partir dels inventaris *post mortem* ens permeten parlar d'alguns elements comuns que conformen l'estructura interna de les masies del Baix Empordà de la primera meitat del segle XVIII.

Tal i com ja hem pogut comprovar en un apartat anterior, en els inventaris només trobem un ofici que tenia masos, que eren els *agricola*. Igual que en les cases dels individus amb aquest ofici, en tots els masos dels *agricola* trobem uns elements comuns que hi apareixen amb més freqüència, com és la cuina, l'entrada, la sala, el graner, el celler i la cort; que són les estances que configuren principalment un mas del període 1750-1755 tal i com mostra el quadre número 7.

Quadre 7. Estructura interna dels masos dels *agricola*¹⁰².

Sala	16 64%
Cuina	24 96%
Entrada	19 76%
Graner	17 68%
Celler	22 88%
Cort	19 76%
Corral	4 16%
Estable	7 28%
Porxo	4 16%
Pallissa	2 8%
Pastador	4 16%
Rebost	1 4%
Quarto dels mossos	1 4%
Quarto de les minyones	2 8%
Menjador	3 12%
Total de casos	26
No consta	1 3'8%

¹⁰² El percentatge de dades que es refereix als masos que estan descrits en els inventaris està calculat obviament els casos en els quals no consta la descripció. El percentatge de casos que no consten estan comptats en relació al total d'inventaris *post mortem*..

La planta del mig era l'espai per a les persones i la reservada al bestiar era la planta baixa, que algunes vegades es complementava amb edificacions exteriors properes a la casa principal. En termes generals, l'estable i el corral són dues estances que apareixen amb més regularitat en els masos que en les cases, fet que ens fa suposar que en el mas era totalment necessari tenir animals, ja que el bestiar proporcionava carn, llana, adobs, llet i força de tir per llaurar, aplanar, batre o transportar coses i persones.

Un altre detall que no s'ha trobat amb freqüència a les masies és el pastador (tres casos dels setze inventaris). Malgrat tot, es podria pensar que el percentatge de masos que en tenien podia ser molt més important ja que, segons alguns estudis, en la majoria de les cases s'elaboraven el pa, que era un dels components fonamentals de la dieta de l'època. El pastador estava format, generalment, per un espai de dimensions reduïdes i feia la funció d'obrador del pa. Tot i això, s'ha de dir que l'element més important per fer pa era la pastera¹⁰³ que normalment es trobava a la cuina al costat del forn¹⁰⁴.

S'han de ressaltar també tres casos de mas en el que ens apareix una cambra per a les minyones i una cambra pels mossos, tal i com es pot comprovar a l'inventari següent: "*Sala, cambra de entre solixent y tremontana del capdamunt de la sala, cambra de la part de solixent y al capdemunt de la sala de dita casa, cambra del passadís, cambra de les minyones, cambra del capdevall de la sala, cambra dels mossos, cuyna, saller, aposento de lo pastador, establa de las eugas, establa o cort dels tossions, graner, establa dels bous, entrada.*"¹⁰⁵ Els mossos solien ser nois joves, fills segons de les petites explotacions pageses dels voltants o dels petits masos, que anaven a buscar un ingrés addicional amb la intenció de poder establir-se més endavant pel seu compte¹⁰⁶ i també per poder-se casar.

¹⁰³ Gran caixa rectangular de fusta, de fons pla i parets interiors inclinades dins la qual es pastava la farina de fer-ne el pa, i es tancava amb una tapa també inclinada.

¹⁰⁴ Vegeu l'article elaborat per Laura Quer i Montserrat sobre els inventaris de les cases de Calonge, dins *Estudis del Baix Empordà*, núm. 20, (1989).

¹⁰⁵ Vegeu l'inventari número 142 de l'apèndix II.

¹⁰⁶ Vegeu ROCA, E. (1998).

Els mossos no solien durar gaire al mas (només en algunes ocasions en quedava algun que es convertia en home de confiança) i eren llogats en funció de les feines. Potser per això no trobem massa inventaris que mostrin aquest tipus d'estança.

Les criades tenien al seu càrrec les feines domèstiques i segurament també la cura de bestiar. Igual que els mossos eren noies joves, generalment de la rodalia, que estaven un període curt al mas, procurant reunir els ingressos necessaris en forma de soldada per poder aportar-la en concepte d'augment de dot; augmentant així les possibilitats d'una millor aliança matrimonial.

Finalment, cal parlar de la importància dels espais dedicats a la conservació dels aliments. Els productes agrícoles no sols s'havien de conservar fins a poder-los consumir, sinó que, a més, calia que duressin un període llarg de temps, ja que les collites tenien cicles anuals. Com podem comprovar en els inventaris *post mortem*, a la majoria de masos hi havia un graner que segurament estaria ubicat a les golfes i que havia de ser sec, ben airejat i construït de manera que s'evités la presència d'animals que es poguessin menjar el gra.

Una altra estança dedicada a la conservació d'aliments i que trobem descrita gairebé en tots els inventaris són els cellers. Tot i això, podríem dir que la mida dels cellers segurament depenia de si els masos estaven especialitzats en la producció de vi o si simplement n'eren consumidors. Els primers, segurament tenien cellers amplis per poder conservar tot el vi embotat fins que es vengués, mentre que els segons s'havien de limitar a tenir algunes bótes petites amb el vi per al consum de la casa i alguns vins especials (ranci, blanc, dolç, etc.)

Així doncs, podem observar que no hi ha massa diferències estructurals internes entre una casa i un mas d'un *agricola*. Malgrat tot, quan passem a analitzar la quantitat de cambres o habitacions trobem dades importants que ens permetran senyalar-ne algunes.

Podem afirmar que només hi ha dos inventaris d'oficis *agricola* que mostren una cambra, mentre que el 50% de masos estudiats presenten dues o tres habitacions, el 25% té quatre o cinc o sis habitacions, i fins hi tot n'hi ha un que en té vuit¹⁰⁷ (veure quadre 8).

Amb aquestes noves dades podem afirmar que, tot i que en els masos hi trobem estances amb la mateixa denominació que en les cases dels *agricola*, aquells tenen unes proporcions molt més considerables, ja que les cases dels *agricola* tenien principalment una habitació, mentre que els masos en tenien majoritàriament dues o tres.

En el cas dels masos més petits, com els que es troben en els inventaris número 35, 36 ó 56¹⁰⁸, en els quals només consta una cambra, podem comprovar que tenien elements comuns com són la cuina, els graner o la cort dels bous.

D'altra banda, també es poden trobar exemples de masos de grans dimensions com és el cas de l'inventari número 41, el 140 ó el més gran de tots que és el 53 que presentava vuit habitacions: “ Mas Solers: casa de dit mas situada en Parlavà:

Sala, cambra que trau porta de la part de tremontana, cambra que trau porta a la part del mig de dita sala, cambra que trau porta a la part del mig dita sala, menjador que trau porta a la dita sala a la part de tremontana, altre cambra que trau porta a la sala de la part de tremontana, altre cambra que trau porta a la cuina, cuina, cambra que trau porta a l'axida de la cuina, cambra que trau porta a la entrada de dita casa, saller, estancia contigua al saller, cort dels tossinos, pastador, cort que trau porta a la entrada, cort dels bous, porxo.”¹⁰⁹

Quadre 8. Nombre d'habitacions dels masos i percentatge que representen.

Ofici	1 cambra	2 cambres	3 cambres	4 cambres	5 cambres	6 cambres	7 cambres	8 cambres
<i>Agricola</i>	6 (24%)	5 (20%)	6 (24%)	3 (12%)	1 (4%)	3 (12%)	0	1 (4%)

¹⁰⁷ Vegeu l'inventari número 53 de l'apèndix II.

¹⁰⁸ Veure a l'apèndix II.

¹⁰⁹ Vegeu l'inventari número 53 de l'apèndix II.

1.5. Tipus de terres segons el tipus de conreu del període 1750-1755.

Per tal de poder continuar l'anàlisi s'ha fet un buidat global a partir de les dades sobre el tipus de terres segons el tipus de cultiu que tenien les persones de les que tenim dades segons els inventaris *post mortem*.

Quadre 9. Resum dels tipus de cultius per al període 1750-1755.¹¹⁰

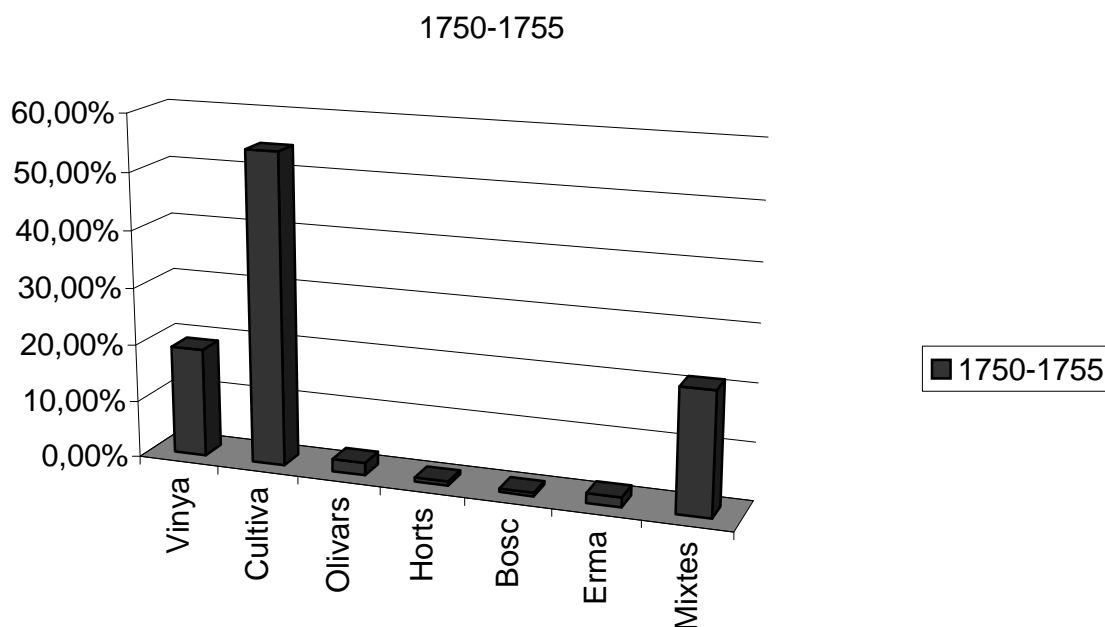
Tipus de cultius	Quantitat total expressada en vessanes	Percentatge respecte al total de terres.
Vinya	233'25 vessanes.	19%
Terra cultiva o camps	662'25 vessanes	54'4%
Olivars	26'5 vessanes	2'2%
Horts	7'875 vessanes	0'7%
Bosc	7 vessanes	0'6%
Terres part cultiva i part de vinya	100 vessanes	8'2 %
Part de vinya i part erma	58 vessanes	4'8 %
Part cultiva i part erma	16 vessanes	1'3 %
Part d'oliveres i part erma	3 vessanes	0'3 %
Part cultiva, part de vinya i part erma	6 vessanes	0'5 %
Part olivar i part vinya	27 vessanes	2'2 %
Part olivar, part de vinya i part cultiva	9 vessanes	0'7 %
Part hort i part camp	4 vessanes	0'3 %
Part bosc i part vinya	23 vessanes	1'9 %
Part bosc i part cultiva	15 vessanes	1'2 %
Terra erma	21 vessanes	1'7 %
TOTAL	1218'875 vessanes	

¹¹⁰ En aquest quadre es troben valors sencers i valors que tenen fins i tot tres decimals ja que en els inventaris es troben dades expressades en fraccions i altres no (com per exemple els horts, que tenen mides de mig quart de vessana, o tres quarts de vessana i altre casos com parcel·les de terra que tenen tres vessanes i mitja, o vint-i-cinc vessanes i mitja...). Per poder treballar adequadament amb les dades obtingudes s'han unificat tots els valors que estaven expressats en fraccions i només s'han utilitzat números decimals procurant ser el més fidel possible a les dades originals.

Tal i com es pot comprovar en les dades que s'acaben d'exposar en el quadre 9 gairebé el 79 % de les peces de terra inventariades estaven destinades a un sol ús i per tant tenien un únic tipus de cultiu, mentre que la resta combinaven diversos tipus de cultiu.

La major part de les terres d'aquest període eren destinades al cultiu de cereals o llegums, ja que un 54'4 % del total de terres eren assenyalades com a cultives, tal i com queda reflectit en el gràfic número 3.

Gràfic 3 . Representació general dels tipus de cultiu del període 1750-1755.

La vinya és l'altre tipus de cultiu que més abunda en aquest moment, tot i que apareix en menys de la meitat de vegades que les terres cultives.

Finalment, cal dir que els olivars representen les porcions més petites de terra. En el cas dels horts només trobem porcions fraccionàries que no arriben generalment ni a una vessana.

Per acabar, en aquest període pràcticament no s'han trobat referències en els inventaris *post mortem* que indiquin que hi havia peces de terra destinades exclusivament als boscos, tot i que aquest tipus de terra podia fàcilment trobar-se integrat en el conjunt de les terres d'un mas.

2. Descripció dels inventaris d'aquells difunts l'ofici dels quals estava relacionat amb la terra.

2.1. Estudi dels habitatges dels difunts relacionats amb el treball de la terra.

Després de l'anàlisi realitzada en l'apartat anterior en la qual s'ha fet una explicació general de les dades extretes dels inventaris *post mortem* relacionades amb l'ofici i amb la terra, es considera oportú, per les característiques del treball que es vol dur a terme, centrar-se en el món rural i agrari i per tant en els oficis que hi estan directament relacionats que són els *agricola* (juntament amb els pagesos) i els *laboratoris*.

Tal i com ja ha quedat patent en la primera part d'aquest capítol, més de la meitat dels inventaris corresponien a individus amb oficis relacionats amb la terra. A continuació, passarem a analitzar la quantitat de masos i de cases que s'han trobat en els inventaris *post mortem* relacionats amb cadascun d'aquests oficis:

Quadre 1. Oficis i relació amb el tipus d'habitatge.¹¹¹

Ofici	Casa	Mas	No consta
<i>Agricola</i>	17 / 24,3%	32 / 100%	2 / 25%
<i>Laboratoris</i>	53 / 75,7%		6 / 75%
TOTAL	70	32	8

Amb aquestes dades podem comprovar el fet que la distribució de masos o cases no és igual per a tots els oficis. Tots els masos, com hem dit, es troben en mans dels *agricola*, mentre que la majoria de cases són propietat dels *laboratoris*. Amb aquesta característica ja podem veure una primera diferència clara entre aquests dos oficis.

¹¹¹ Els percentatges s'han calculat considerant la mateixa categoria, és a dir, el 24,3% de cases sobre el total dels casos pertanyen als *agricolas*, mentre que el 75,7% correspon als *laboratoris*.

2.2. Estudi de les terres dels difunts relacionats amb la terra.

Per tal de poder seguir amb la línia estructural efectuada en la primera part d'aquest mateix capítol, cal fer una comparació del nombre de terres que tenien els grups esmentats. Malgrat tot, abans de mostrar les dades i fer-ne una anàlisi rigorosa, cal recordar les principals limitacions de la font: el fet que sovint no s'especifici la dimensió de les parcel·les i la gran dispersió de valors no ens permet fer un estudi estadístic tant rigorós com voldríem.

Hi ha un 37,4% de casos on no consta si la propietat era una casa, un mas, ni la mida de les terres o la seva existència; cosa que dificulta significativament l'estudi de casos i no permet fer comparacions exhaustives (com és el cas dels *agricola* on no consten un 47,1% de les dades). Malgrat tot, s'han obtingut les següents dades:

Quadre 2. Nombre de terres dels oficis dedicats a la terra. (Expressat en vessanes).

	Agrícolas	Laboratoris
Quantitat de terres per persona (expressada en vessanes).	3	2
	4	2
	4	2
	5	2
	6	2,25
	7	3
	7	3
	8	3
	8	3,25
	10	3,5
	12	4
	14	4
	16	4
	16	4
	16,5	4
	17	4
	17,5	4,5
	23	4,5
	25	5
	25,75	5,5
	26,25	5,5
	27	6
	27,25	6
	30	6
	33	6,25
	45,5	6,5
	52	6,75
56	10	
129,5	11	

		11,5
		12
		12,25
		14,25
		14,75
		15
		16,25
		17
		20
*	20	7
**	3	4

*Nombre d'inventaris *post mortem* en el que no consten les terres, ja sigui perquè no n'hi havia o bé per alguna causa desconeguda.

**Nombre d'inventaris *post mortem* en el que consten terres, però no especifica la seva mida.

Analitzant les dades presentades en aquest quadre núm.2 podem comprovar que en cadascuna de les categories trobem extensions molt variades, és a dir, des de grans explotacions (com és el cas excepcional del mas Solers que pertany a un *agricola* i té 129,5 vessanes) a petites propietats com és el cas de l'inventari núm. 118 que pertany a un *laboratoris* i només té una vessana de terra i un hort que no especifica la mida a Torroella de Montgrí.

Per tal d'afinar una mica més en l'anàlisi, s'ha considerat oportú esbrinar si hi ha alguna relació entre el fet de tenir mas amb la quantitat de terres que es tenien.

Quadre 3. Relació entre l'habitatge i la quantitat de terres.

Ofici	Casa	Mas	No consta	Percentatge que no consta.
<i>Agricola</i>	3 v, 4 v, 4v i un hort, 6v, 8v, 10v, 12v,17 v,17v, 23v, 25 i ¾ v, 26v, 27v.	5v,7v, 7v, 8v,14v, 16v, 16v, 17'5v, 23 i ¾ v, 30v, 45'5v, 52v, 56v, 129'5v,	24 propietats	47,1%
<i>Laboratoris</i>	2v,2v,2v,2v,2'25v,3v, 3v,3v,3'25v,3'5v,4v,4v, 4v,4v,4v,4v,4'5v,4'5v, 5v,5'5v,5'5v,6v,6v,6v, 6'25v,6'5v,6'75v,10v, 11v,11'5v,12v,12'25v, 14'25v,14'75v,15v, 16'25v,17v,20v.		18	35,3%

Després de fer aquesta descripció de les terres que corresponen als propietaris que tenien cases i als propietaris que tenien masos, podem assegurar que no sembla que hi hagi una relació directa entre aquestes dues variables, tot i que es pot apreciar un cert augment en la mediana del conjunt de les terres dels masos. Malgrat tot, la mitjana de la mida de les terres augmenta de 14 vessanes en el cas dels *agricola* amb casa a 30'5 vessanes en el cas dels *agricola* amb mas.

També es pot afegir que els *laboratoris* només tenien cases i que la mida de les seves terres és comparable a la mida de les terres que corresponen a alguns *agricola* que també tenen cases.

2.3. Estudi del tipus de cultiu que tenien els *agricola* i els *laboratoris*.

Per tal de poder comprovar si els *agricola* i els *laboratoris* tenien més tendència a tenir (i, possiblement, a treballar) un tipus de terra determinat, s'han analitzat les dades corresponents a la qualitat de les terres. S'ha continuat fent la distinció entre els *agricola* que tenien mas i els que tenien cases per tal de poder comprovar si aquest fet influïa en els tipus de cultius que tenien. El quadre núm. 4 resumeix la distribució de terres entre els individus que apareixen com a *agricola*.

Quadre 4. Estudi del tipus de cultiu dels *agricola*.

Tipus de cultiu	Extensió total de terres dels propietaris amb cases expressada en vessanes	Percentatge sobre el total de terres dels propietaris de les cases	Extensió total de terres dels propietaris amb masos expressada en vessanes.	Percentatge sobre el total de terres dels propietaris de masos
Terra cultiva	108'25	56'7%	214'75; i 129'5 vessanes d'un sol propietari*	63'9 %
Vinya	24	12'6%	51'5	15'3 %
Peça de terra amb una part de vinya i una part erma	11	5'8%	32	9'5 %
Terra amb part de bosc i part de camp	0		4	1'2 %
Terra amb part de vinya i part cultiva	12	6'3%	6	1'8%
Terra erma	11	5'8%	0	
Terra amb part de vinya i part de bosc	0		6	1'8 %

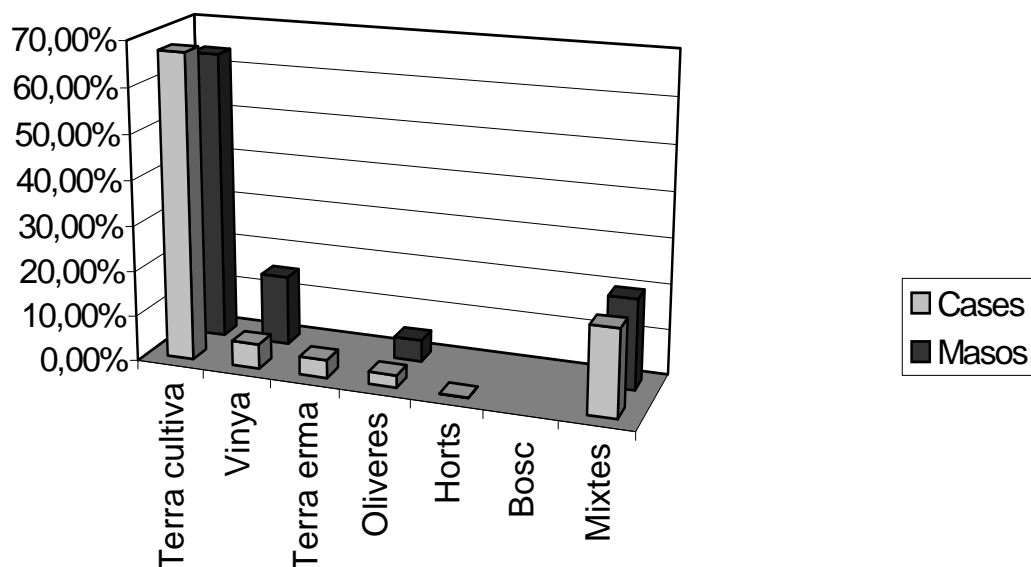
Terra amb part de vinya i part d'oliveres	8	4'2%	2'5	0'7 %
Terres amb oliveres	6	3'1%	16	4'8 %
Terres amb part oliveres i part camp	3	1'6%	0	
Bosc	2	1'0%	0	
Horts	¾	<0'1%	0	
Terres mixtes ¹¹²	34	17'9%	50'5	26'4%
TOTAL de terres	191		335'75 i 129'5*	
Núm. de casos	16		12	

Amb l'observació d'aquest quadre es pot comprovar que la majoria dels *agricola* que eren propietaris d'una casa tenien terres destinades al cultiu de cereals, ja que les terres cultives i els camps representen un total del 56'7% del conjunt de terres d'aquest grup. En el cas dels *agricola* que tenien masos observem que aquest tipus de terra disminueix de percentatge gairebé en un terç i les terres considerades com a camps pràcticament desapareixen, però que augmenta significativament l'extensió de les terres destinades a la vinya i encara més les terres sembrades de cereals.

S'observa, doncs, una clara relació entre el fet de tenir casa o mas i el tipus de cultiu, ja que en el cas dels *agricola* que tenien mas, (deixant de banda que aquesta situació sembla que implicava tenir més quantitat de terres), sembla que els cereals tenien més importància. És important remarcar que el mas permetia un grau d'autosuficiència que no es podia aconseguir en explotacions de menor mida i, per tant, com més gran era una extensió de terres, més possibilitats hi havia de policultiu.

¹¹² S'han agrupat en la categoria de "terres mixtes" aquelles propietats on hi consta més d'un tipus de cultiu o s'utilitzaven per a més d'una funció, per tal de poder analitzar la rellevància que tenia el fet de tenir terres destinades a diferents finalitats dins de cada ofici. Així doncs, aquesta dada s'ha obtingut a partir de la suma de les propietats on hi constava més d'un tipus de cultiu com per exemple les terres cultives amb vinyes, o les terres cultives amb oliveres, etc. D'altra banda, s'ha deixat especificat la quantitat de vessanes que constituïen el total de les propietats dedicades a diversos cultius per tal de tenir més quantitat de dades.

Gràfic 1 . Representació de la tipologia de cultiu dels *agricola* diferenciant els que tenien casa i els que tenien mas.

Tot i això, hem de tenir en compte que les dades que apareixen en el quadre núm. 4 i les que apareixen en el gràfic núm. 1 no són del tot representatives, ja que hi ha molts casos d'inventaris de masos que no especifiquen la mida de les terres i per tant no es poden afegir a aquesta anàlisi i ens queda incomplet. Tot i això, es pot comprovar d'una banda, que els *agricola* tenien majoritàriament terres cultives i mixtes, independentment del tipus d'habitatge que tinguessin i d'altra banda, que el fet de tenir mas sembla ser que implicava la possessió d'un percentatge més elevat de vinyes i oliveres.

Quadre 5. Estudi del tipus de cultiu dels *laboratoris*.

Tipus de cultiu	Extensió total de terres dels <i>laboratoris</i> expressada en vessanes.	Percentatge sobre el total de terres dels <i>laboratoris</i> .
Terra cultiva	56'75	20'2%
Vinya	117	41'7%
Peça de terra amb una part de vinya i una part erma	9	3'2%
Terra bosc	1	0'4%
Terra amb part de vinya i part cultiva	19	6'8%
Terra erma	10	3'6%
Terra amb part de vinya i part de bosc	4'5	1'6%
Terra amb part de vinya i part d'oliveres	11	4%
Camps	2	0'7%
Terres amb part camp i part de vinya	19	6'8%
Terres amb oliveres	5'5	2%
Horts	5'625 (repartides en 14 propietats de 1/8, 1/4 i 1/2 vessanes).	2'0%
Terra part erma i part amb oliveres	3	1'1%
Terra amb una part erma i una part cultiva.	9	3'2%
Part vinya, part oliveres i part erma	3,5	1'2%
Part vinya, part oliveres i part cultiva.	5	1'8%
Terres mixtes	83	29'7%
TOTAL DE TERRES	280'875 vessanes	
Núm. de casos	38	

Pel que fa als tipus de cultius que treballaven els *laboratoris*, representades en el quadre núm. 5, el primer aspecte que cal ressaltar és la gran diversitat de terres que podia tenir aquest grup segons les dades extretes dels inventaris *post mortem*. El segon aspecte és la importància de la vinya: un 41'7% del total de les terres que els pertanyien.

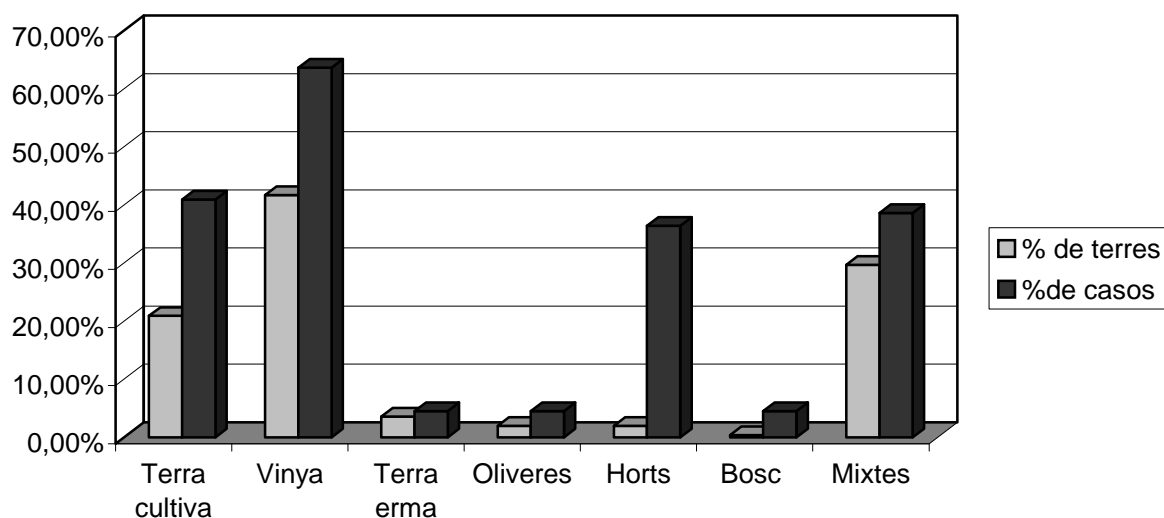
Una altra dada força important és el fet que la majoria dels horts que apareixen als inventaris del període comprès entre 1750 i 1755 pertanyen a aquest grup.

Així, dels 44 casos que tenim de *laboratoris* n'hi ha 10 que tenien com a mínim un hort i 6 més que en tenien, però no ens consta la seva mida. Això representa el 36'4% de casos, tal i com es pot observar en el gràfic número 2. Així doncs, tot i que els horts representen un percentatge molt petit respecte al volum total de terres que té aquest grup, gairebé la meitat de les persones amb aquest ofici que apareixen als inventaris *post mortem* tenien hort.

Si es comparen aquestes dades amb les dels *agricola*, ens adonem que els valors són molt diferents, ja que només trobem un cas que en tingui (que representa el 6'7% dels casos).

L'anàlisi comparativa entre els dos grups socials, doncs, suggereix que els *agricola* es dedicaven principalment a les terres de cereals i per contra, els *laboratoris* es dedicaven a la vinya i a conrear els horts que devien tenir prop de les cases i que els servia com a font d'ingressos, o com a complement de les poques terres cultives que tenien.

Gràfic 2. Distribució de terres i percentatge de casos respecte del total que tenien els *laboratoris*.

Serà interessant comprovar si aquestes tendències es confirmen en els períodes posteriors.

CAPÍTOL SEGON. Anàlisi dels inventaris *post mortem* del període de 1800 a 1805.

1.Descripció general dels inventaris segons els oficis dels difunts.

1.1. Descripció dels oficis extrets dels inventaris *post mortem*.

És obligat començar aquest capítol amb la classificació dels inventaris *post mortem* d'aquest període segons el seu ofici (quadre núm. 1).

Quadre 1. Nombre d'oficis trobats en els inventaris *post mortem* del període 1800-1805.¹¹³

Oficis	Quantitat	Percentatge que representa
Adroguer	2	1'1%
Advocat /doctor en lleis	2	1'1%
Cirurgià	2	1'1%
Comerciant	4	2'2%
Ferrer	3	1'7%
Flequer	3	1'7%
Mariner	5	2'8%
Mestre de cases	4	2'2%
Metge	4	2'2%
Negociant	4	2'2%
Notari	2	1'1%
Pagès	29	16%
Pagès <i>hicendat</i>	4	2'2%
Pagès masover	6	3'3%
<i>Reverendo</i>	4	2'2%
Sabater	4	2'2%
Sastre	6	3'3%

¹¹³ Per tal de facilitar el treball amb aquestes dades s'ha considerat oportú presentar en la següent llista els casos d'inventaris d'oficis que només apareixen una vegada: Administrador, *apothecari*, armer, baster, calderer, causídic, ciutadà Honrat de Barcelona, *corder*, corredor, escrivent, fabricant d'aiguardent, *fidehuer*, fuster, *hortolá*, *musich* i *calvater*, paraire, paroler, pastor, *patro de trafech* i carrers, *puer*, rajoler.

Teixidor	2	1'1%
<i>Treballador</i>	43	23'6%
Altres	36	19'8%
No consta	13	7'1%
<u>Total de casos</u>	182	100%

El quadre revela dos canvis respecte del període anterior: 1) que els oficis han estat catalanitzats; 2) que en aquest segon període ens apareixen molts oficis que no s'havien trobat en el període anterior.

Basant-nos en aquest quadre podríem classificar els individus de la mostra analitzada en quatre grans grups; 1) els que es dedicaven a la terra (*pagés, treballador i hortolá*); 2) els artesans i comerciants (comerciant, sastre, calderer, negociant, fabricant d'aiguarent, administrador, *corder*, corredor, sabater, paraire, *patro de trafech* i de carrers, flequer, baster, *musich, fidehuer*, ferrer, fuster, teixidor, armer, mariner, paroler, ferrer, pastor, i rajoler); 3) els científics i lletrats (apothecari, notari, cirurgià, metge, advocat, doctor en lleis i escriptent); i 4) els que pertanyien a l'església o a la petita noblesa (*reverendo*, ciutadà honrat de Barcelona i causídic).

Tal i com es pot observar en aquesta classificació, el grup més nombrós, si tenim en compte la varietat que en trobem en els inventaris, és el dels artesans i comerciants, mentre que el més nombrós en quant a quantitat de casos és el dels oficis relacionats amb la terra (un 45'1% dels casos) i dins d'aquests, la major part dels exemples correspon al grup dels *treballadors*.

Igual que en el primer capítol, per fer una classificació que ens indiqui quin ofici era el que possiblement implicava tenir mas i també més quantitat de terres, s'han agrupat els oficis que només s'han trobat en un inventari *post mortem* en la categoria "d'altres", ja que s'ha considerat innecessari fer un gràfic amb diversos exemples d'un sol cas.

1.2. Distribució de les cases i els masos segons l'ofici que exercís el difunt.

Seguint amb la classificació utilitzada en el primer capítol referent a les dades pel període 1750-1755, hem considerat aportar les dades d'aquells oficis dels que contéssim amb més d'un inventari *post mortem* i que també haguéssim trobat en el període anterior per tal de poder fer les comparacions pertinents en un capítol posterior.

Quadre 2. Distribució de les cases i dels masos segons els diversos oficis i percentatges que representen.

Ofici	Casa	Mas	No consta
Advocat/doctor en lleis/ notari	3 (75%)	1 (25%)	0
Altres	37 (90'2%)	2 (4'9%)	2 (4'9%)
Comerciant	3 (75%)	0	1 (25%)
Ferrer	2 (100%)	0	0
Flequer	3 (100%)	0	0
Hortolà	2 (100%)	0	0
Mestre de cases	3 (75%)	0	1 (25%)
Metge	4 (100%)	0	0
Negociant	4 (100%)	0	0
Pagès	16 (51'6%)	13 (41'9%)	2 (6'5%)
Pagès hisendat	1 (33'3%)	2 (33'3%)	0
Pagès masover	1 (16'7%)	5 (16'7%)	0
Reverend	3 (75%)	0	1 (25%)
Sabater	3 (75%)	1 (25%)	0
Sastre	6 (100%)	0	0
<i>Treballador</i>	36 (83'7%)	0	7 (16'2%)

Els percentatges expressats en aquest quadre representen la quantitat de cases o de masos que s'han trobat per a cadascun dels oficis esmentats en els inventaris *post mortem* i servirà per poder comparar-los entre si.

L'elaboració d'aquest quadre ens permet comprovar alguns canvis respecte de la mostra analitzada per al període anterior. El grup dels pagesos és, amb diferència, el que té més masos, però trobem un mas descrit en la categoria dels sabaters, un en la dels cirurgians i un en la categoria dels notaris. D'altra banda s'ha de tenir en compte que en els casos dels pagesos masovers el mas no era propietat del que feia l'inventari.

1.3. Distribució de les terres segons l'ofici del difunt.

Per tal de poder seguir amb l'estudi dels oficis obtinguts i la relació amb les seves propietats, és necessari fer una valoració del repartiment de les terres entre aquests professionals. A partir d'aquests valors es podrà comprovar si la quantitat de terres que apareixia en cadascun dels inventaris estava relacionada amb l'ofici del difunt o amb el fet de tenir un mas o una casa.

Ofici	Negociant (N)
Advocat/doctor en drets/ notari (Ad)	Pagès (P)
Altres (Al)	Pagès hisendat (P h)
Comerciant (Co)	Pagès masover (Pm)
Ferrer (Fe)	Reverend (R)
Hortolà (H)	Sabater (S)
Mestre de cases (Mc)	Sastre (St)
Metge (M)	<i>Treballador (T)</i>

Quadre 3. Quantitat de terres segons l'ofici expressada en vessanes.¹¹⁴

Quantitat de terres per persona expressada en vessanes.	Ad	Al	Co	Fe	H	Mc	M	N	P	Ph	Pm	R	S	St	T ¹¹⁵
	22	1	8	4 i ¼	3'5	8	4	6	5 i ¼	83	8	6	3	4	1
	70	2	44	4'5	4	11	14	32	6		14		4 i ¾	7	2
		4					25		9		14		4'5	12	2
		4							12		14		13		2
		4'5							15		19				2
		6							16		37				2
		6'5							17						2
		6'6							41'5						3
		7							51						3
		8							52'25						4
		9							68						4
		12							87						4'5
		14							101						5'5
		14													5'5
		17													7
		32													7
		135													9
															9
															9
															9
															9
															10'5
															11
															12
															14'5
															15
															15'5
															16
															16
															16
															21
															22
															22
															23'5
															25'5
*	1	10	1	0	0	2	0	1	8	0	0	3	0	1	5
**	1	7	1	0	0	0	1	0	7	2	0	0	0	1	3

*Nombre d'inventaris *post mortem* en el que no consten les terres, ja sigui perquè no n'hi havia o bé per alguna causa desconeguda.

**Nombre d'inventaris *post mortem* en el que consten terres, però no especifica la seva mida.

¹¹⁴ Per a la realització d'aquest quadre s'ha seguit el mateix procediment que en el capítol primer i s'ha substituït el nom de cadascun dels oficis per les seves inicials per tal d'afavorir la lectura i la comprensió del mateix. També s'ha suprimit la categoria dels flequers ja que dels tres casos que es troben, només n'hi ha un que concreti la mida de les terres i té un valor excepcional que distorsiona els altres valors.

¹¹⁵ Cal comentar que a l'apèndix 1 hi apareixen descrits set *treballadors* més dels que s'han tingut en compte per a fer aquest estudi, ja que, tot i que apareixen recollits dins les notaries del Baix Empordà, geogràficament no hi pertanyen i no presenten les mateixes característiques que els *treballadors* d'aquesta comarca, per tant ens distorsionen els casos que es presenten.

Com en el període anterior, no tots els inventaris especificaven l'extensió de les parcel·les de terra; de vegades es parlava d'una peça de terra i encara que es delimités en l'espai no es donava informació sobre les vessanes que ocupava¹¹⁶. Gairebé en un 34% dels casos es troba a faltar aquesta informació. Segons les dades obtingudes en la resta dels inventaris *post mortem*, reflectides en el quadre núm.3, la majoria dels inventaris ens mostren possessions de terra que s'estenien majoritàriament des de les dues vessanes fins a trenta-quatre vessanes. Hi ha algunes excepcions. Així, trobem per exemple, un comerciant que tenia 44 vessanes: "*Casa nomenada casa den Soler de la Roca junt ab una vessana y tres quarts de Vilardell, una pessa de terra part cultiva part vinya plantada en lo terme de Llufriu, pessa de terra part herma part pineda de terra en lo terme del Castell de tinensa quatra vessanas, pessa de terra de vinya plantada y poc de bosch en lo terme de Esclanyà de tinensa set vessanas, pessa de terra de vinya plantada ab alguna planta de oliveras en lo terme de Esclanyà, pessa de terra part olivar part bosch de tinensa sis vessanas, pessa de terra en lo Castell de tinensa sis vessanas, pessa de terra cultiva y part olivar de tinensa set vessanas, pessa de terra part cultiva y part vinya de tinensa tres vessanas, pessa de terra part cultiva part vinya te tinensa deu vessanas*"¹¹⁷. També trobem un notari amb 77 vessanes: "*TERRES: item setanta-set vessanas de terra de sa pertinencia en lo terme de La Bisbal, item un tros de terra herma*"¹¹⁸. I, finalment, un flequer amb 135: "*BENS IMMOBLES: pessa de terra cultiva y part herma ab algunas plantas de olivera en ella tabicadas situada en lo terme de dit castell de tinensa tres vessanas, hort de terra cultiva de tinensa mitg quart de vessana, pessa de terra cultiva de tinensa quatra vessanas, pessa de terra cultiva de tinensa deu vessanas, pessa de terra la major part bosch y una part de vinya plantada de tinensa vuit vessanas, botiga al port de Calella, pessa de terra de vinya plantada part pineda part boscosa y part hort de tinensa cinc vessanas y un quart, sis vessanas de pertinencias del Mas Gerona sitat en dit terme, porció de terra de tinensa sis vessanas y mitja, dues pessas de terra part cultiva contiguas sitas en el terme del lloch de Fontanillas de tinensa só es la una de deu vessanas y la altre de trenta vessanas, pessa de terra cultiva de oliveras plantadas en lo terme de*

¹¹⁶ Vegeu l'inventari núm. 51 de l'apèndix III.

¹¹⁷ Vegeu inventari número 31 de l'apèndix III.

¹¹⁸ Vegeu inventari número 49 de l'apèndix III.

Regencós de tinensa tres vessanas y un quart, tres vessanas de terra cultiva ab algunas plantas de oliveras y figueras en ella radicadas en lo terme de Regencós, Mas Robau en lo terme de Regencós, pessa de terra cultiva, pessa de terra cultiva, pessa de terra de vinya plantada, pessa de terra de bosch, feixa o pessa de terra boscosa de tinensa una vessana, pessa de terra boscosa de tinensa una vessana y mitja, pessa de terra part boscosa, part bosch y part camp de tinensa deu vessanas, pessa de terra part cultiva y part closa de pertinencias de Mas ó heretat nomenat lo Mas Arió situat en lo terme de Palauçator, pessa de terra cultiva de tinensa deu o onze vessanas de pertinencias del dit Mas Llabor, deu vessanas de terra cultiva, pessa de terra cultiva de tinensa quatra vessanas, cin vessanas y mitja de terra cultiva nomenada camp Bosch, sis vessanas de terra cultiva, pessa de terra cultiva de tinensa dinou vessanas nomenada lo camp de las Animas a Peratallada, pessa de terra de vinya plantada de tinensa quatra vessanas situada en lo terme de Palafrugell.¹¹⁹

Entre els pagesos tenim petites propietats que oscil·len entre les 5 i les 15 vessanes¹²⁰; propietats mitjanes entre 15 i 30 vessanes¹²¹ i finalment propietats que superen les trenta vessanes. És el cas del mas Corredor¹²²: “*TERRES: Item una pessa de terra de tinensa trenta-nou vessanas sembradas de forment, item quinze vessanas y mitja sembradas de mestall, item setze vessanas de terra sembradas de civada, item dues vessanas sembradas de ordi, item tres vessanas sembradas de favas y part de pesols, item quatra vessanas de terra en lo terme de Lledó sembradas de mestall, item un pessa de terra de tinensa quatre vessanas sembradas de mestall*”¹²³.

Per tal d’analitzar d’una manera més clara la distribució de vessanes de terra segons l’ofici i tal i com s’ha fet en el capítol primer, s’ha elaborat un gràfic en el que s’especifica la superfície mínima i màxima de terres així com la mitjana i la mediana de totes les dades obtingudes per a cada categoria.

¹¹⁹ Vegeu l’inventari número 37 de l’apèndix III.

¹²⁰ Vegeu els inventaris núm. 15, 43 ó 46 de l’apèndix III.

¹²¹ Vegeu els inventaris núm. 32 ó 56 de l’apèndix III.

¹²² Vegeu l’inventari número 42 de l’apèndix III.

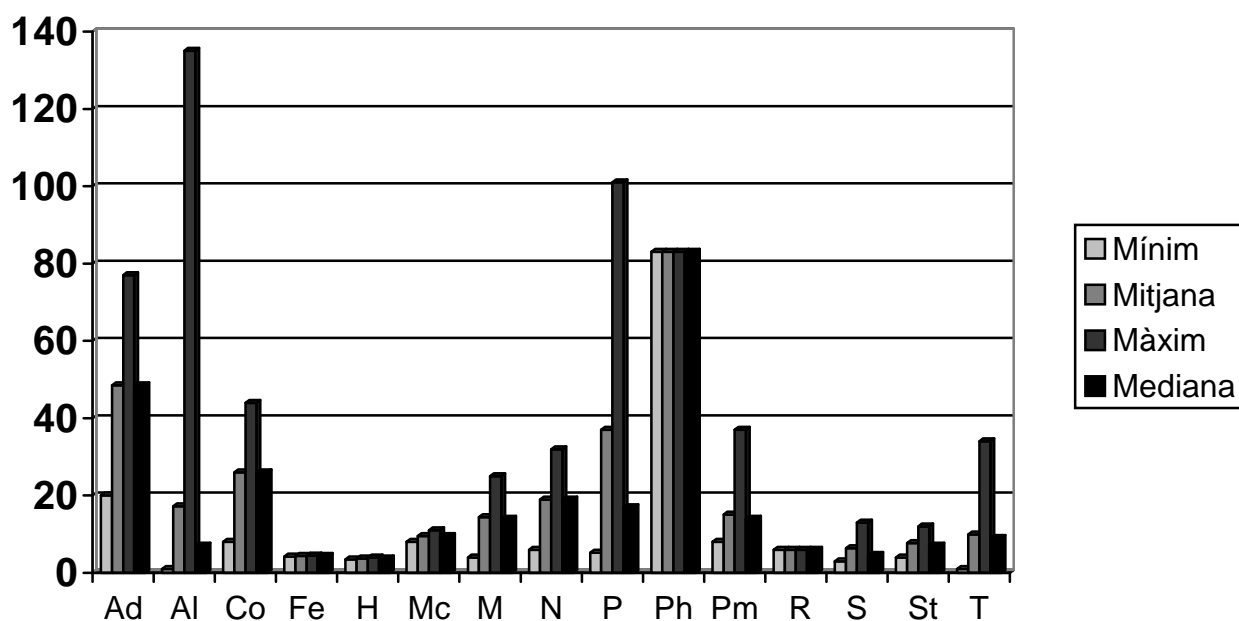
¹²³ Vegeu també els inventaris núm. 44, 74 ó 113 de l’apèndix III.

Això ens permetrà tenir una visió més àmplia i concreta de la distribució de les terres, ja que els valors presentats són força dispersos (tot i que trobem més homogeneïtat i regularitat dins algunes categories que en les dades obtingudes en el capítol primer).

Tal i com es pot veure reflectit en el gràfic núm.1, la majoria dels oficis que no estaven relacionats directament amb la terra com els sabaters, els reverends, els ferrers o els sastres tenien una mitjana de terres petita de menys de quinze vessanes, però són dades més elevades que les que hem vist per al primer període.

De totes maneres, els oficis relacionats directament amb la terra continuen presentant dades molt variades.

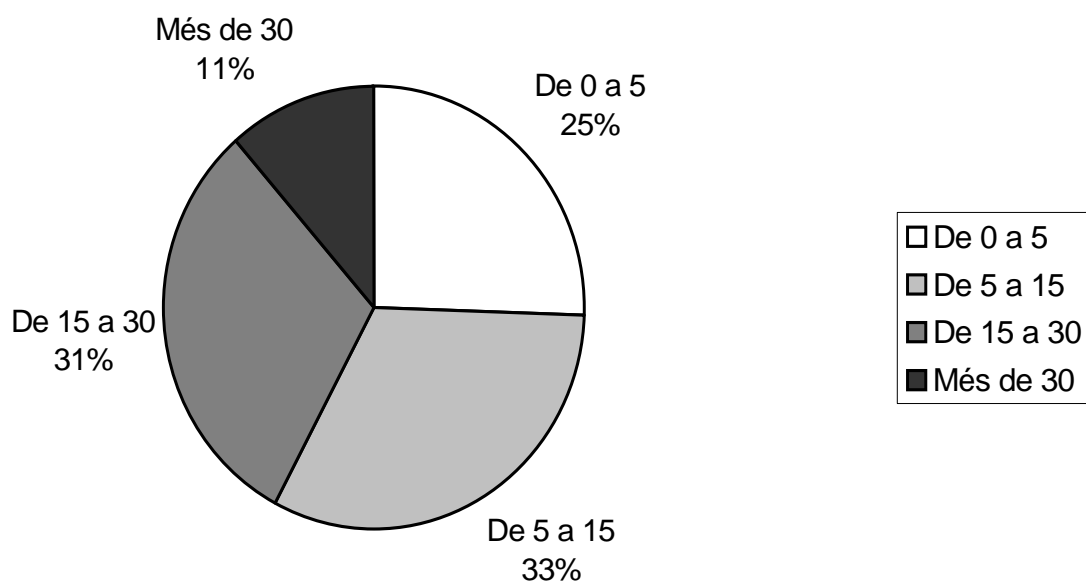
Gràfic 1. Distribució de vessanes de terra segons l'ofici del difunt.

Per acabar aquest apartat, podem observar que la mostra estudiada per aquest període revela alguns canvis respecte a la mostra de 1750-55. Ha baixat significativament el percentatge d'inventaris que revelen una molt petita propietat (un 25%).

Les petites propietats representen el 33% del total. Un 31% de les terres eren mitjanes propietats i, finalment només hem trobat un 11% de casos amb grans propietats de més de 30 vessanes. Aquesta distribució de quantitat de terres sembla que no depenia de l'ofici que es tingués. Malgrat tot, s'ha de destacar que, segons les dades extretes dels inventaris, els pagesos tenien, en general, major quantitat de terres que la resta de grups.

Gràfic 2. Percentatge total de propietats segons les vessanes, independentment de l'ofici exercit.

En les dades analitzades s'han trobat 32 casos en els que no hi constaven terres (20'8% del total) i 23 casos que no especificaven la seva mida (un 15% del total), per tant, aquestes dades no consten en el gràfic anterior.

1.4. Descripció de l'estructura interna dels habitatges.

1.4.1. Estructura interna de les cases.

Com hem fet per al període anterior, podem estudiar quines són les característiques internes de les cases i dels masos, per tal de poder fer posteriors comparacions i interpretacions.

Així doncs, podem comprovar que les parts de la casa que continuem trobant en major quantitat en els inventaris *post mortem* són l'entrada, la cuina, la sala, el celler i els "quartos". En menys casos trobem el graner o la cort. Finalment, cal dir que hi ha estances que només apareixen relacionades amb oficis determinats, com és el menjador (que només apareix en els inventaris dels comerciants, dels negociants, i d'alguns artesans).

Per tal de poder analitzar a posteriori les possibles similituds i diferències entre cadascun dels oficis esmentats s'ha confeccionat un quadre on hi consten les dades extretes dels inventaris relatives a la designació d'estances i a la quantitat que n'hi apareix per a cada ofici.

Quadre 4. Estructura interna de les cases segons l'ofici de l'inventariat. (Expressada en quantitat de vegades que apareix en els inventaris i en percentatges respecte al total de cada ofici)¹²⁴.

	Advocat/ Doctor en lleis/ notari	Comerciant	Mestre de cases	Metge	Negociant	Pagès	Pagès hisendat	Pagès masover	Reverend	Sabater	Treballador
Entrada	1 33'3%	1 50%	2 66'7%	3 75%	1 100%	6 54'5%	1 100%	1 100%	1 50%	3 100%	24 88'9%
Cuina	3 100%	2 100%	3 100%	4 100%	1 100%	9 81'8%	1 100%	1 100%	2 100%	3 100%	27 100%
Sala	3 100%	1 50%	1 33'3%	4 100%	1 100%	7 63'6%	1 100%	1 100%	2 100%	0	12 44'4%
Cort	0	1 50%	2 66'7%	3 75%	1 100%	4 36'4%	1 100%	0	1 50%	1 33'3%	21 77'8%
Graner	2 66'7%	1 50%	0	2 50%	0	4 36'4%	1 100%	1 100%	1 50%	0	6 22'2%

¹²⁴ El percentatge de dades que es refereix a les cases que estan descrites en els inventaris està calculat només tenint en compte els casos que estan descrits i obviat els casos on no consta la descripció, mentre que el percentatge de casos que no consten estan comptats en relació al total d'inventaris *post mortem*.

Celler	2 66'7%	0	1 33'3%	3 75%	1 100%	7 63'6%	1 100%	1 100%	1 50%	1 33'3%	18 66'7%
Tina	0	1 50%	0	0	0	1 9%	0	0	0	0	0
Estable	1 33'3%	0	0	0	0	0	0	0	0	1 33'3%	0
Porxo	0	0	1 33'3%	0	0	1 9%	0	0	0	0	2 7'4%
Corral	0	0	0	1 25%	0	1 9%	0	0	1 50%	0	0
Menjador	1 33'3%	2 100%	0	1 25%	1 100%	1 9%	0	0	0	0	1 3'7%
Rebost	0	0	0	2 50%	0	0	0	0	1 50%	0	0
Pastador	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Paller/ Pallissa	1 33'3%	0	0	2 50%	1 100%	0	0	0	0	0	3 11'1%
No consta descripció	0	1 33'3%	1 25%	0	2 66'7%	4 26'7%	0	0	1 33'3%	1 25%	16 37'2%
Total de casos	3	3	4	4	3	15	1	1	3	4	43

Per a l'elaboració del quadre núm. 4 s'han representat alguns oficis dels quals només se n'ha trobat un inventari, com és el cas dels pagesos hisendats, els pagesos masovers o els negociants, per tal de poder fer les comparacions oportunes tant dins el mateix període com amb el període anterior. En la resta d'oficis que només s'ha trobat un cas s'ha obviat, ja que no es considera suficient per poder fer generalitzacions per a la resta dels membres del mateix ofici. Malgrat tot, són conscients que algunes dades aportades pels inventaris *post mortem* no són suficients ni prou representatives per poder fer generalitzacions o extreure conclusions. Les dades relatives a les categories relacionades amb el treball de la terra són les més extenses i, per tant, són les que més mereixeran la nostra atenció. D'altra banda, les dades relatives als altres oficis són força escasses i per tant són interpretacions dels resultats extrets dels inventaris *post mortem*, però no pretenen ser conclusions definitives ni taxatives.

A partir de les dades aportades pels inventaris *post mortem* podem fer una descripció aproximada, per a cadascun dels oficis, de les característiques generals de l'estructura de les cases de l'època.

En primer lloc, es pot observar que la majoria de les cases constaven d'entrada i de cuina. En alguns casos, els inventaris *post mortem* que pertanyen a *treballadors* especifiquen que es tracta de la mateixa estança. La resta d'estances varia segons l'ofici del difunt amo de la casa.

En el cas dels *treballadors*, s'observa que la majoria tenia cort i celler. Respecte del període anterior, la principal novetat la constitueix l'aparició de la cort, el que sembla indicar una major importància del bestiar en aquest grup social. De la informació obtinguda sembla que es pot deduir que el celler era una estança més important que el graner per aquests grups, ja que els que tenien graner també solien tenir celler, però no se n'ha trobat el cas contrari. Així doncs, es pot afirmar que les cases dels *treballadors* segurament eren senzilles i generalment tenien una estructura interna constituïda per una entrada, una cuina (en alguns casos aquestes dues habitacions eren la mateixa), una cort, un celler i un o dos "quartos".

En el cas dels pagesos trobem que l'estructura de les seves cases és semblant a la dels *treballadors*, però hi ha menys percentatge de cases de pagesos amb entrades i més amb sales i graners. En aquest cas també hi ha més percentatge de cases amb cellers que en les cases dels *treballadors*, però també es compleix el fet que en les cases que hi consta un celler podia haver-hi un graner, però no trobem el cas contrari. En la descripció de la casa d'un pagès és on trobem per primer cop un corral, però sembla un cas excepcional més que un fet significatiu.

Dels pagesos masovers i dels hisendats no hi ha prou informació per poder extreure conclusions, tot i que es pot comprovar que, en termes generals, l'estructura interna de les seves cases no és diferent de les dels *treballadors* o de les dels pagesos.

Amb els comerciants comencem a trobar les primeres diferències, ja que, si bé és veritat que també tenien entrada, cuina i sala, en tots els casos hi havia menjador (primer cop que sorgeix aquest cas i fa pensar que donaven més importància a l'aspecte intern de la casa que les persones amb oficis relacionats amb la terra) i no n'hi ha cap que tingués graner, segons els inventaris *post mortem*.

Els negociants responen a les mateixes directrius que els comerciants i només se'n diferencien pel fet que tenien menys habitacions (tal i com es pot comprovar en les dades del quadre 5).

Finalment queden els artesans, que mostren algunes petites diferències. Els mestres de cases tenien unes cases senzilles com les dels *treballadors*, ja que mostren una cuina, una entrada, una cort en alguns casos, i només una mitjana de dues cambres per casa. La diferència principal la trobem en el celler i el graner. En aquest cas, de tots els inventaris estudiats, només trobem un celler, fet que pot indicar que no tenien tantes vinyes com els *treballadors* ni la necessitat de guardar el vi. Tampoc trobem casos amb graners, pel que es pot deduir que el fet que no es dediquessin exclusivament a la terra podia implicar no tenir quantitats prou elevades d'aliments per necessitar un lloc específic per guardar-los, o que tenien unes cases massa humils per tenir un lloc destinat exclusivament a un celler o a un graner.

Amb els sabaters ens trobem en un cas exactament igual que en els anteriors oficis, tot i que els sabaters tenen un percentatge superior de cases amb una sola habitació (quadre número 5).

Els metges també tenien cases amb una entrada, una cuina, una sala, una cort, i majoritàriament un celler i un graner. Malgrat tot, hi ha certes diferències en relació als oficis que acabem de comentar. En primer lloc, ens trobem amb un corral, un menjador i dos rebosts.

El nombre d'habitacions varia segons el cas, tot i que tots els casos en tenen més de tres. S'ha de remarcar el fet curiós que la meitat dels casos obtinguts d'aquest ofici té pallissa, tot i que no es tracta d'un ofici relacionat amb el treball de la terra.

En el cas dels reverends no s'ha d'esmentar cap novetat. Les cases també sembla que estaven distribuïdes en una cuina, una entrada, una sala, tenien un celler, un graner, tres "quartos" de mitjana i, excepcionalment, hem trobat un inventari on hi consta un corral.

Finalment, els oficis relacionats amb les lleis tampoc presenten novetats significatives. Igual que en els altres casos, en les descripcions de les seves cases extretes dels inventaris *post mortem* hi ha una cuina, una sala, un graner, un celler, i entre tres i vuit habitacions. En lloc de tenir cort, en un cas hi ha estable i en la majoria dels inventaris no es descriu una entrada.

Així doncs, es podria dir que l'estructura interna de les cases dels oficis analitzats del període 1800-1805 no presenta diferències significatives. Malgrat tot, hi ha una dada que no ens pot passar per alt: que és l'augment en la quantitat de "quartos" o cambres, en la majoria dels oficis, tal i com es pot comprovar en el quadre núm. 5.

Quadre 5. Nombre d'habitacions de les cases i percentatge que representa per a cadascun dels inventaris.

Ofici	Núm. de casos	Cap cambra	1 cambra	2 cambres	3 cambres	4 cambres	5 cambres	7 cambres	8 cambres
Advocat/ Doctors en dret/ notaris	3				1 33'3%		1 33'3%		1 33'3%
Comerciants	3				1 33'3%	1 33'3%		1 33'3%	
Mestres de cases	3		1 33'3%	2 66'7%					
Metges	4				1 25%		2 50%	1 25%	
Negociants	1			1					
Pagesos	9		2 22'2%	4 44'4%	1 11'1%	1 11'1%		1 11'1%	
Pagesos hisendats	1							1	
Pagesos masovers	1	1							
Reverends	3				2 66'7%	1 33'3%			
Sabaters	3		2 66'7%		1 33'3%				
<i>Treballadors</i>	33	2 6'1%	11 33'3%	16 48'5%	3 9'1%	1 3'0%			

1.4.2. Estructura interna dels masos.

Igual que s'ha fet al punt anterior amb l'estudi de les cases, procedirem a analitzar quines eren les característiques dels masos del període 1800-1805.

Cal esmentar el fet que, tal i com es pot comprovar en el quadre 2 de l'apartat 1.2. d'aquest mateix capítol hi ha menys inventaris de masos que de cases. Tot i això, per a l'estudi s'analitzaran les dades del notari i dels pagesos que tenien mas segons els inventaris *post mortem* d'aquest segon període.

En primer lloc cal ressaltar el fet que els masos que apareixen descrits en els inventaris dels pagesos masovers eren, probablement, propietat d'un pagès o d'un pagès hisendat. Tot i això, s'ha considerat oportú estudiar l'estructura d'aquests masos. De fet, constatem que tant en el cas del notari com en el cas dels pagesos, l'estructura interna dels masos és molt semblant.

D'una banda, els inventaris *post mortem* ens descriuen una entrada, una cuina, una sala, un graner i una cort (exceptuant el cas del notari que no té aquestes dues darreres estances). De l'altra, tant en els masos dels pagesos, com en els dels pagesos hisendats i dels notaris hi havia un celler, mentre que en els masos que es descriuen en els inventaris dels pagesos masovers no n'hi consta.

Finalment, hi ha unes estances que només apareixen en determinats casos, com és el corral, que només apareix en les descripcions dels masos dels pagesos i dels pagesos hisendats; el porxo, la pallissa i el rebost, que només s'especifica en els masos dels pagesos, o el pastador i el "quarto dels mossos" que només apareixen en els masos dels pagesos i dels hisendats tal i com es pot comprovar en alguns inventaris¹²⁵

Per acabar, volem destacar el fet que el mas que tenia unes proporcions més importants en relació al nombre d'estances era el del pagès hisendat; ja que a més de tenir totes les que ja s'han nomenat, hi trobem un menjador, un trull i fins i tot, un "quarto" per a les criades.

¹²⁵ Vegeu els inventaris núm. 42, 43, 47, 48 i 53 de l'apèndix III.

Per tal de poder quantificar la importància d'aquests masos en relació a les seves proporcions s'ha analitzat la quantitat d'habitacions que tenien. Dins un mas podien habitar-hi moltes persones (mossos, criades,...) a més de la família troncal, que podia tenir més o menys membres en funció del moment que travessés dins el cicle vital. És lògic, doncs, que la masia tingués moltes habitacions on poder allotjar aquesta gent i tota la que es pogués presentar en celebracions diverses de la casa que es duien a terme durant l'any o bé en moments puntuals que es donés allotjament a pobres o a viatgers¹²⁶.

En alguns inventaris *post mortem* trobem també que algunes habitacions rebien el nom d'algun ofici o d'algun visitant especial que de tant en tant pogués passar pel mas. Al mas Pagès de Ultramort, per exemple, hi ha el "quarto del mestre" i el "quarto de la Mare de Deu".¹²⁷

Quadre 6. Estructura interna dels masos segons l'ofici de l'inventariat. (Expressada en quantitat de vegades que apareix en els inventaris i en percentatges respecte al total de cada ofici)¹²⁸

	Notari	Pagès	Pagès hisendat	Pagès masover
Sala	1	7 77'8%	2	2 66'7%
Cuina	1	9 100%	2	3 100%
Entrada	1	8 88'9%	2	3 100%
Graner	0	7 77'8%	2	2 66'7%
Celler	1	9 100%	2	0
Cort	0	7 77'8%	2	3 100%
Corral	0	2 22'2%	2	1 11'1%
Porxo	0	2 22'2%	0	0
Pallissa	0	1 11'1%	0	0

¹²⁶ Tot i que per al segle XX, en la ponència "Pobresa i assistència en el món rural català: el paper dels masos durant la primera meitat del segle XX", presentada en el marc del XXII Seminari d'Història Econòmica i Social Processos d'empobriment i enriquiment en el món rural, Enric Saguer va parlar també de la importància que tenien els masos en l'allotjament de pobres i de viatgers, (21-23 de juny de 2010).

¹²⁷ Vegeu l'inventari número 86 de l'apèndix III.

¹²⁸ Els percentatges han estat calculats obviant els casos que no consten, ja que en cas de fer-ho s'estarien comptant com a casos que no tinguessin estances i això distorsionaria els resultats.

Pastador	0	1 11'1%	2	0
Rebost	0	1 11'1%	0	0
Quarto dels mossos	0	1 11'1%	2	0
Quarto de les minyones	0	0	2	0
Menjador	0	0	2	0
Total de casos	1	13	2	4
No consta	0	4 30'8%	0	1 25%

Quadre 7. Nombre d'habitacions dels masos i percentatge que representen.¹²⁹

Ofici	1 "quarto"*	2 "quartos"	3 "quartos"	4 "quartos"	5 "quartos"	6 "quartos"	7 "quartos"	8 "quartos"
Notari	0	0	0	0	0	1 (100%)	0	0
Pagès	0	3 (33'3%)	2 (22'2%)	1 (11'1%)	1 (11'1%)	1 (11'1%)	0	1 (11'1%)
Pagès hisendat	0	0	2 (100%)	0	0	0	0	0
Pagès masover	0	1 (33'3%)	1 (33'3%)	1 (33'3%)	0	0	0	0

Segons les dades reflectides en el quadre anterior, els pagesos eren el grup que mostrava major diversitat en el nombre d'habitacions, de manera que podem trobar generalment, masos que tenien dues habitacions i, excepcionalment, fins i tot vuit. En el cas dels pagesos masovers podem trobar masos amb un, dos o tres "quartos", mentre que en el mas del pagès hisendat hi consten tres habitacions i en el mas del notari sis.

¹²⁹ S'ha utilitzat el mot "quarto" tal i com apareix en els inventaris *post mortem*, ja que així es pot comprovar el canvi en la manera de nomenar aquestes estances en relació al període anterior (tal i com es veurà en el capítol quart).

1.5. Tipus de terres segons el tipus de cultiu del període 1800-1805.

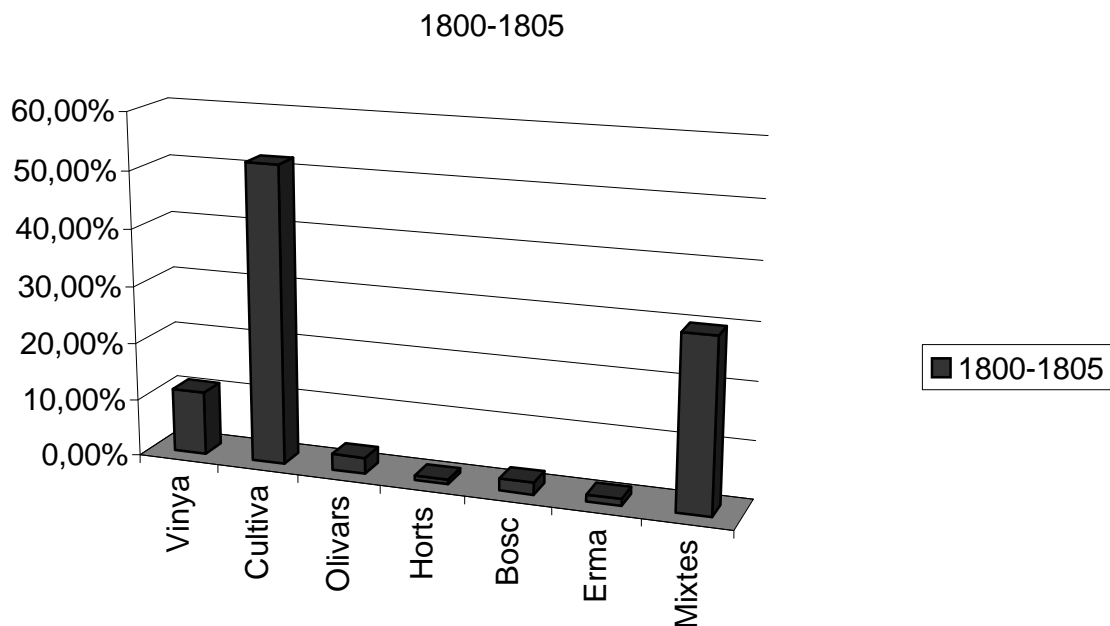
Com en el capítol anterior, s'ha fet un buidat dels tipus de cultius que es detallen en el inventaris *post mortem* per tal de poder fer una estimació de la distribució de terres al Baix Empordà en aquest període.

Quadre 8. Recompte dels tipus de cultius del període 1800-1805.

Tipus de cultius	Quantitat total expressada en vessanes	Percentatge respecte al total de terres.
Vinya.	180 vessanes.	11'1%
Terra cultiva o camps.	841'875 vessanes	52%
Olivars.	46'25 vessanes	2'8%
Horts.	12 i 5/8 de vessana.	0'8%
Bosc.	34'5 vessanes	2'1%
Terres part cultiva i part de vinya.	71'5 vessanes	4'4 %
Part de vinya i part erma.	42'6 vessanes	2'6%
Part cultiva i part erma.	27 vessanes	1'7 %
Part d'oliveres i part erma.	2 vessanes	0'1%
Part cultiva, part de vinya i part erma.	9 vessanes	0'5 %
Part olivar i part vinya.	99'6 vessanes	6'1 %
Part olivar, part de vinya i part cultiva.	54 vessanes	3'3%
Part bosc i part vinya.	81'5 vessanes	5'0 %
Part bosc i part cultiva.	34 vessanes	2'1%
Terra erma.	20 vessanes	1'2 %
Terra amb part cultiva i part olivar.	24'5 vessanes	1'5%
Terra amb part cultiva, part de vinya i part de bosc.	20 vessanes	1'2%
Terra amb part de vinya i part d'hort.	3 vessanes	0'1%
Terra amb part de pineda i part erma.	7 vessanes	0'4%
Terra part olivar i part bosc.	6 vessanes	0'4%
Terra amb part cultiva, part <i>herma</i> i part <i>bosch</i> .	7 vessanes	0'4%
TOTAL	1623'325 vessanes	

Tal i com es pot observar en el quadre núm. 8, la major part de les terres d'aquest període eren cultives (el 52%) i en menor quantitat de vinya (un 11'1% del total de terres pertany a aquesta categoria). La resta de terres eren olivars, horts, boscos o terres que combinaven dos o més tipus de plantacions o cultius. Així, detallades en els inventaris *post mortem*, hi ha un 70% del total de terres del període comprès entre 1800 i 1805 que era dedicat a un sol ús, mentre que la resta ens mostra un paisatge agrari molt diversificat.

Gràfic 3 . Representació dels tipus de cultius del període 1800-1805.

2. Descripció dels inventaris d'aquells difunts l'ofici dels quals estava relacionat amb la terra.

2.1. Estudi dels habitatges dels difunts relacionats amb el treball de la terra.

Després d'analitzar les dades generals dels inventaris *post mortem* d'aquest període, procedirem, com hem fet per al període anterior, a l'estudi específic de les dades dels inventaris relatius als oficis directament relacionats amb la terra: els *treballadors*, els pagesos i els hortolans.

Recordem que, tot i que el nombre de casos estudiats ha disminuït en termes absoluts respecte al període 1750-55, el percentatge de població que tenia un ofici relacionat amb la terra en el període de 1800 a 1805 era superior al conjunt de la resta d'oficis (un 48'41% del total de casos).

Per tal de poder fer una comparació entre aquests oficis, passarem a analitzar la quantitat de masos i de cases que corresponen a cadascun d'aquests grups:

Quadre 1. Oficis i relació amb el tipus d'habitatge.

Ofici	Casa	Mas	No consta
Hortolà	2 / 3'6%	0	0
Pagès	15 / 27'3%	13 / 65 %	1 / 12'5%
Pagès hisendat	1 / 1'8%	2 / 10%	0
Pagès masover	1 / 1'8%	5 / 25%	0
<i>Treballador</i>	36 / 65'5%	0	7 / 77'8%
TOTAL	55 / 100%	20 / 100%	8 / 100%

2.2. Estudi de les terres dels difunts relacionats amb la terra.

Els percentatges expressats en el quadre núm. 1 corresponen a la diferenciació entre casa i mas. Per tal d'esbrinar si el fet de tenir una casa o un mas en aquest període implicava tenir més o menys quantitat de terres, s'ha confeccionat el quadre següent:

Quadre 2. Relació entre l'habitatge i la quantitat de terres.

Ofici	Casa	Mas	No consta	Percentatge que no consta.
Hortolà	3'5v, 4v			
Pagès	5'5v, 9v, 15v, 16v, 44v, 50v, 52v, 68v	41'5v ¹³⁰	20	69% del qual hi ha un 41'4% que correspon als masos
Pagès hisendat		83v	1	50%
Pagès masover	14v, 14v	8v,14v,19v,37v.		
<i>Treballadors</i>	1v,2v,2v,2v,2v,2v,3v,3v,4v,4v,4'5v,5'5v,5'5v,7v,7v, 9v,9v,9v, 9v,9v,10'5v,11v,12v, 14'5v15v,15'5v,16v,16v,16v,21v,22v,22v,23'5v, 25'5v.		8	19'0%

¹³⁰ La resta de masos no especifica la mida de les terres. La única definició que hi ha és per exemple "Mas Collell junt ab totas sas terras honhors i posseccions".

Com en el període anterior, només s’han trobat “masos” en els inventaris *post mortem* dels pagesos. En el cas dels inventaris que corresponen als pagesos masovers associats a un mas, és gairebé segur que el mas inventariat pertanyia a una altra persona (pagès hisendat, comerciant, etc...). Tot i això, no es pot demostrar que les terres fossin del mas i pressuposarem que eren del difunt. Això podria explicar que la majoria dels pagesos masovers tinguessin unes terres de dimensions semblants, independentment que a l’inventari hi constés un mas o una casa. De fet, hi ha inventaris de pagesos masovers on s’especifica que la casa era propietat del difunt, com és el cas de Miquel Galló (inventari núm. 112).¹³¹

El que sembla indiscutible, tanmateix, és que en el període 1800 i 1805, com en el període 1750-1755, el grup majoritari que tenia un ofici relacionat amb la terra, el dels *treballadors*, es caracteritzava per disposar de poca superfície de terres i per tenir cases i no masos. El quadre núm. 3 detalla la superfície de les terres inventariades per a cada categoria.

Quadre 3. Nombre de terres dels oficis relacionats amb la terra. (Expressat en vessanes).

	Hortolans	Pagesos	Pagesos hisendats	Pagesos masovers	Treballadors
Quantitat de terres per persona (expressada en vessanes).	3'5	5'5	83	8	1
	4	9		14	2
		15		14	2
		16		14	2
		41'5		19	2
		44		37	2
		50			2
		52			3
		68			3
					4
					4
					4'5
					5'5
					5'5
					7
					7
					9
					9
					9
					9
				9	
				10'5	

¹³¹ “112) Casa o heretat propia de Miquel Galló situada en lo terme de Fontanilles...” Veure apèndix III, pàg. 99.

					11
					12
					14'5
					15
					15'5
					16
					16
					16
					21
					22
					22
					23'5
					25'5
*	0	4	0	0	5
**	0	17	2	0	3

*Nombre d'inventaris *post mortem* en el que no consten les terres, ja sigui perquè no n'hi havia o bé per alguna causa desconeguda.

**Nombre d'inventaris *post mortem* en el que consten terres, però no especifica la seva mida.

Tal i com hem reflectit en el quadre anterior, en aquest període trobem tres oficis relacionats amb la terra que apareixen ben diferenciats.

En primer lloc hi ha els *treballadors*, que tenien petites propietats inferiors a les vint-i-cinc vessanes. Malgrat tot, dins aquest grup es podria fer una diferenciació en dos subgrups; els que tenien menys de quinze vessanes, que podríem considerar com a petites propietats i suposa el 74'3% dels casos; i els que tenien entre quinze i trenta vessanes que podrien considerar-se propietats mitjanes (25'7% del total dels casos). La resta de casos no especifica si tenia terres o quines dimensions tenien.

En el cas dels pagesos s'ha considerat oportú mantenir la distinció entre les categories de pagès, pagès masover i pagès hisendat tal i com ho especifiquen els inventaris *post mortem*. De fet, aquesta última expressió té una importància especial ja que es considera que es començà a utilitzar, en el conjunt de la regió de Girona, a partir de 1796 quan alguns pagesos van adoptar, individual i col·lectivament, aquesta expressió per autodefinir-se en els documents.¹³² No és estrany que l'únic inventari on consta la mida de les seves terres indiqui una quantitat molt superior a les dels altres pagesos.

¹³² CONGOST, R; 1997.

S'ha de tenir en compte que en el conjunt d'aquest grup social, hi ha un 69% de casos en les que no consta l'existència de terres o la seva mida, fet que dificulta el procés d'extracció de conclusions. Malgrat tot, cal especificar que la majoria d'aquests casos corresponen a terres relacionades amb un mas. El cas dels pagesos masovers sembla més clar. Segons els inventaris *post mortem*, la majoria tenien terres inferiors a vint vessanes i el cas del pagès que tenia trenta-set vessanes de terra es revela força excepcional.

Pel que fa als hortolans, els pocs casos disponibles ens indiquen propietats no superiors a les quatre vessanes.

2.3. Estudi dels tipus de cultius dels pagesos i dels *treballadors*.

Per seguir aprofundint en l'estudi dels oficis relacionats amb la terra, com hem fet en el primer capítol, cal fer una anàlisi dels tipus de cultius que apareixien en els inventaris de 1800-1805 dels pagesos i dels *treballadors*.

Per tal de poder treure conclusions més fidels a la realitat d'aquell moment, s'ha tornat a fer la distinció entre els pagesos que tenien mas i els que tenien cases.

Quadre 4. Tipus de cultiu dels pagesos diferenciant els que tenien casa dels que tenien mas.

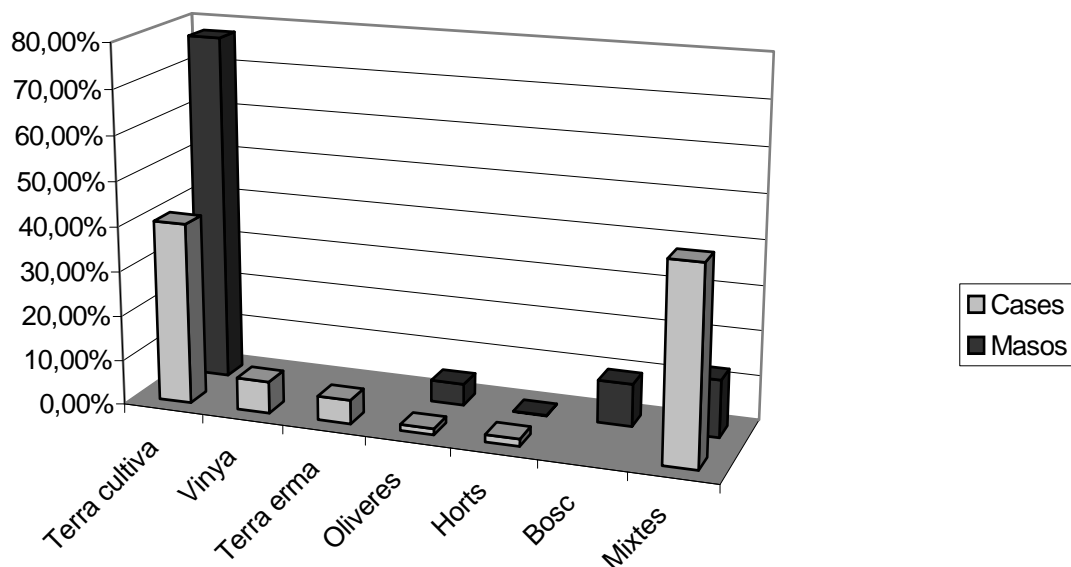
Tipus de cultiu	Extensió total de terres dels propietaris amb cases (expressada en vessanes).	Percentatge sobre el total de terres dels propietaris de les cases	Extensió total de terres dels propietaris amb masos (expressada en vessanes).	Percentatge sobre el total de terres dels propietaris de masos
Terra cultiva	106'25	31'5%	122'5 vessanes de les quals 83'5 pertanyen a un pagès hisendat	77'5 %
Vinya	24	7'1%		
Peça de terra amb una part de vinya i una part erma	34	10'1%		
Terra amb part de vinya i part cultiva	2	0'6%		
Terra erma	18	5'3%		
Terra amb part de vinya i part d'oliveres	35	10'4%		

Camps	30	8'9%		
Terres amb oliveres	4 i $\frac{3}{4}$	1'4%		
Horts	5'5	1'6%	$\frac{1}{2}$	<0'1%
Part de bosc i part cultivable	10	3'0%	8	5'1%
Part cultiva i part oliveres	7	2'1%		
Part cultiva i part erma	10	3'0%	4	2'5%
Part de vinya, cultiva, amb oliveres i bosc	21	6'2%		
Part de vinya, part erma i una part de pineda	17	5'0%		
Sota bosc	3	<0'1%		
Part de vinya, part erma i part bosc.	10	3'0%	8	5'1%
Bosc			15	9'5%
TOTAL de terres	337'5 vessanes		158 vessanes	
Núm. de casos	10		6	

Un primer aspecte important per comentar d'aquest quadre és el fet que de tots els casos de pagesos amb casa que trobem als inventaris *post mortem* n'hi ha un percentatge molt elevat que no especifiquen l'existència de terres o la seva mida. En el cas dels pagesos amb mas aquest fet s'incrementa notablement de manera que només comptem amb sis pagesos amb mas que especifiquin la mida de les seves terres en els inventaris *post mortem*. Així doncs, el fet que gairebé ens manquin les dades de la meitat dels casos dels pagesos, ens impedeix analitzar aquest grup d'una forma precisa per tal de poder extreure'n unes conclusions decisives.

Per elaborar el gràfic núm. 1 que, malgrat tot, intenta reflectir els resultats de les observacions realitzades, s'han considerat les propietats amb diversos tipus de cultius com a "mixtes" igual que en el capítol anterior.

Gràfic 1. Representació del tipus de cultiu dels pagesos amb mas i amb casa.

Tot i el fet que ens manquen dades, hi ha certs aspectes importants per comentar. En primer lloc es pot observar que els pagesos que tenien cases presentaven més quantitat de finques amb diversos cultius, de manera que quatre de les sis categories destinades a un sol tipus de cultiu, no arriben a representar ni l'onze per cent del total de les terres. En canvi s'han de destacar les terres cultives, que constitueixen el 31'5% del total de les terres dels pagesos.

En el cas dels masos hi ha molta menys diversitat, de manera que més de les tres quartes parts de les terres de tots els pagesos que tenien mas estaven destinades als cultius i la resta eren terres mixtes que en alguns casos també tenien parts cultives.

Cal ressaltar un sol inventari en el qual hi ha un pagès amb 15 vessanes només de bosc, fet que no trobem en el cas dels pagesos amb casa, tot i que aquests tenien terres amb diversos tipus de cultius i amb algunes parts de bosc, segons els inventaris.

Finalment, tenim constància, segons els inventaris, del fet que els pagesos que tenien cases presentaven algunes terres amb oliveres, mentre que en els inventaris dels pagesos amb mas no n'hi apareix cap.

Tot i això, les dades no són suficients per assegurar que la diversitat de tipus de cultius, en el cas dels pagesos, tingués una relació directa amb el fet de tenir casa o mas.

Si passem a analitzar les característiques que presenten les terres que pertanyien als *treballadors* (quadre núm. 5) podrem extreure'n conclusions més fiables.

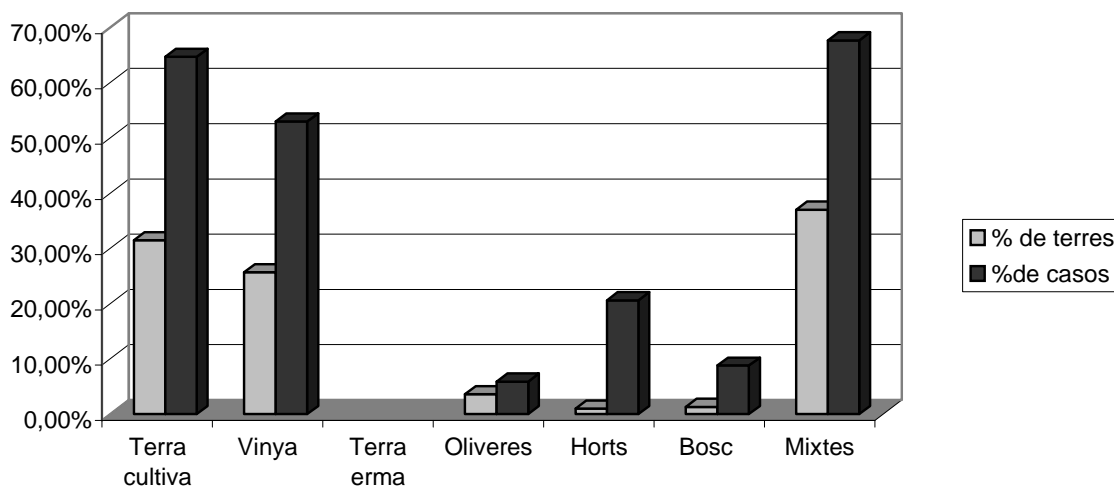
Quadre 5. Tipus de cultius dels *treballadors*.

Tipus de cultius	Extensió total de terres dels propietaris amb cases expressada en vessanes	Percentatge sobre el total de terres dels propietaris de les cases
Terra cultiva	105'5	30'8%
Vinya	86	25'1%
Peça de terra amb una part de vinya i una part erma	14	4'1%
Terra amb part de vinya i part cultiva	56'5	16'5%
Terra erma	$\frac{3}{4}$	<0'1%
Terra amb part de vinya i part d'oliveres	17	5%
Terres amb oliveres	12	3'5%
Horts	3'5	1'0 %
Part cultiva i part oliveres	6	1'8 %
Part cultiva i part erma	7	2'0%
Bosc	4'5	1'3 %
Terra part cultiva, part hort i part vinya.	6	1'8 %
Terra part cultiva, part vinya i part oliveres.	13	3'8 %
Terra part de vinya i part de bosc.	4	1'2 %
Terra amb part cultiva, part <i>herma</i> i part <i>bosch</i>	7	2'0%
Terres mixtes	130'5	38'2%
TOTAL de terres	342 vessanes	
Núm. de casos	35	

Tal i com es pot apreciar en les dades recollides en el quadre núm. 5, gairebé totes les terres que tenien els *treballadors* eren cultives o de vinya. Si es tenen en compte les terres dedicades exclusivament al cultiu, a la vinya o que combinin les dues categories, trobem que el 72'4% de les seves propietats eren reservades a aquestes funcions, fet que representa les tres quartes parts de tota l'extensió estudiada.

Segons les dades aportades pels inventaris, sembla que aquest grup no tenia pràcticament terres ermes ni boscos, tal i com queda reflectit en el gràfic número 2.

Gràfic 2. Tipus de cultius dels *treballadors*.¹³³

El gràfic núm. 2 ens mostra que la majoria de *treballadors* tenien terres cultives o mixtes i vinyes. En un percentatge menor trobem els horts i les terres amb boscos i finalment, trobem una minoria que tenia terres amb oliveres (només dos casos).

¹³³ S'ha considerat important esmentar el percentatge de casos que presenten cadascun dels tipus de cultius, ja que ens trobem amb exemples com les terres destinades a horts, que representen un percentatge molt petit en relació al total de terres degut a les reduïdes dimensions que solen tenir, però que els percentatge de *treballadors* que en tenien és molt significatiu.

CAPÍTOL TERCER. Anàlisi dels inventaris *post mortem* del període de 1850-1855.

1. Descripció general dels inventaris segons els oficis dels difunts.

1.1. Descripció dels oficis extrets dels inventaris *post mortem*.

Com en els dos capítols anteriors, començarem per classificar els inventaris segons els oficis dels difunts.

Quadre 1. Nombre d'oficis reflectits en els inventaris *post mortem* del període 1850-1855.¹³⁴

OFICI	QUANTITAT	PERCENTATGE
Comerciant	13	7 %
Corder	3	1'6 %
Ferrer	3	1'6 %
<i>Hacendado</i>	1	0'5 %
Mariner	9	4'8 %
Menestral	12	6'4 %
Mestre de casas	3	1'6 %
Pagès	21	11'2 %
Pagès masover	6	3'2 %
Propietari	6	3'2 %
<i>Reverendo</i>	7	3'7 %
<i>Taponero</i>	10	5'3 %
Teixidor	4	2'1 %
<i>Treballador</i>	18	9'6 %
Altres	24	12'8 %
No consta	47	25'1 %
TOTAL	187	100 %

Malauradament, el percentatge d'inventaris *post mortem* de casos d'oficis relacionats amb la terra o amb el seu treball ha anat disminuint respecte als períodes anteriors. En el període comprès entre 1750 i 1755 s'han trobat un 53'7% de casos relatius a aquests oficis, en el període de 1800 a 1805 disminueix lleugerament fins a un 45'1%, mentre que aquest darrer període que ens ocupa ens trobem només amb un 35'3% de casos d'oficis relacionats amb la terra.

¹³⁴ En la descripció d'aquest quadre no s'hi han incorporat aquells oficis que només s'han trobat en un inventari o en dos, ja que s'ha considerat més adequat nomenar-los en una sola llista per tal de no haver de treballar amb quadres massa extensos: sabater (un cas), apotecari (dos casos), noble (un cas), *fiduher* (un cas), hortolá (dos casos), cirurgia (un cas), dorador (un cas), carrater (un cas), *agrimenor* (un cas), guixater (un cas), flaquer (dos casos), doctor en medicina (un cas), sastre (dos casos), *menescal* (un cas), fuster (dos casos), pescador (dos casos), adroguer (un cas), *maestro de primera educación* (un cas).

També cal destacar l'elevat nombre d'inventaris que no especifiquen l'ofici del difunt, cosa que ens mostra la tendència que s'ha verificat en analitzar les dades del període 1900-1905, motiu pel qual s'ha desestimat aquest període tal i com ja hem comentat a la presentació d'aquest treball. Aquesta manca de dades, desestabilitza la mostra i, en conseqüència, les conclusions que es poden extreure no tindran la representativitat que seria de desitjar.

Un altre aspecte que volem destacar de les dades presentades en el quadre anterior és l'aparició de l'etiqueta menestral (12 casos) i de l'ofici taper (10 casos). Deixarem per una altra ocasió l'estudi dels tapers¹³⁵. I presentarem, per separat, les dades relatives als menestrals i als *treballadors* per tal de poder establir amb el màxim detall possible la gènesi del nou grup social. Es tractava de pagesos empobrits o de treballadors enriquits? Veurem, doncs, si hi havia diferències significatives en la qualitat de les terres o en l'estructura i la mida dels seus habitatges. És a dir, volem intentar ratificar la hipòtesi plantejada als capítols anteriors d'uns *treballadors* més rics que buscaren una nova manera de definir-se per tal de diferenciar-se dels que eren més humils i pobres.

1. 2. Distribució de les cases i dels masos segons l'ofici del difunt.

Reproduïrem el mateix tipus d'anàlisi que hem realitzat per als períodes anteriors. Així, en el quadre núm. 2 hem representat el tipus de denominació de l'habitatge -casa o mas- segons l'ofici.

Quadre 2. Distribució de les cases i dels masos segons els diferents oficis.

Ofici	Casa	Mas	No consta
Comerciant	12 (92'3%)		1 (7'7%)
Corder	2 (66'7%)		1 (33'3%)
Ferrer	3 (100%)		
<i>Hacendado</i>		1 (100%)	
Mariner	8 (88'9%)		1 (11'1%)
Menestral	11 (91'7%)		1 (8'3%)

¹³⁵ Rosa Ros està portant a terme actualment un estudi sobre aquest grup social.

Mestre de casas	4 (100%)		
Pagès	12 (57'1%)	8 (38'1%)	1 (4'8%)
Pagès masover	2 (33'3%)		4 (66'7%)
Propietari	6 (100%)		
<i>Reverendo</i>	7 (100%)		
<i>Taponero</i>	10 (100%)		
Teixidor	4 (100%)		
<i>Treballador</i>	17 (94'4%)		1 (5'6%)
Altres	61 (84'5%)	3 (4'2%)	8 (11'3%)
TOTAL	160 (84'5%)	12 (4'2%)	18 (11'3%)

De la informació resumida en aquest quadre cal destacar, en primer lloc que, tot i que en aquest període hi ha una disminució del nombre de casos d'oficis relacionats amb la terra, trobem una repartició clara de les dues classes d'habitatges estudiats. Veiem doncs, que la major part dels masos continuen trobant-se en mans dels anomenats pagesos. També trobem alguns casos d'inventaris *post mortem* de pagesos masovers que fan inventari dels béns que es troben dins un mas que no és propietat seva.¹³⁶ També cal destacar que hi ha alguns casos d'inventaris de pagesos que especifiquen els béns que es troben dins la casa i no es concreten les terres o altres possessions. Per tant, pensem que, tenint en compte que alguns inventaris són incomplets, també hi podia haver masos que no sortissin a l'inventari. Això explicaria, el fet que hi hagi més pagesos amb casa que amb mas.

En qualsevol cas, aquestes dades ens permeten fer una separació neta entre els *treballadors* i els menestrals, i també amb els masos.

¹³⁶ Veure per exemple els inventaris número 52, 104, ó el 135 de l'apèndix IV.

1.3. Distribució de les terres segons l'ofici del difunt.

També podem comparar i valorar si la quantitat de terres que tenia cadascuna de les persones que apareixen en els inventaris estava relacionada amb l'ofici que hagués exercit i amb el fet de tenir un mas o una casa.

Ofici	Mariner (Ma)	Propietari (Pr)
Comerciant (Co)	Menestral (Me)	<i>Reverendo</i> (R)
Altres (Al)	Mestre de cases (Mc)	Taponer (Ta)
Ferrer (Fe)	Pagès (P)	Teixidor (Te)
<i>Hacendats</i> (Ha)	Pagès masover (Pm)	<i>Treballador</i> (T)

Quadre 3. Quantitat de terres total de cadascun dels inventariats segons l'ofici expressada en vessanes.¹³⁷

	Co	Al	Fe	Ha	Ma	Me	Mc	P	Pm	Pr	R	Ta	Te	T	
Quantitat de terres per persona (expressada en vessanes).	8	¼	3	8634	2	2'25	7'5	3	6'5	20'5		3	3'5	1'5	
	17	½	7'125		4	4	9	4	8'5	44'3125		4	17'5	2	
	32	3			10'25	4		13'5		58'25		8 i ¾	29	2	
	36'5	4				6'25		19		193'1875		9'5		4	
	36'5	4				7'5		26				20 i ¼		4	
		4					16'25		33						4
		4					19'5		37						4
		4					24'0625		63'25						4'5
		4					42'875		69'5						5
		4'5					53		82						7 i 5/4
		6							89						8
		6'125							137'75						10 i ¾
		7													13
		7													18
		7													55
		9'125													
	10														
	10'5														
	11														

¹³⁷ Per a la realització d'aquest quadre s'ha considerat adequat substituir el nom de cadascun dels oficis per les seves inicials per tal d'afavorir la lectura i la comprensió del mateix.

		11												
		11												
		11'125												
		11'25												
		11'875												
		12												
		12												
		12'5												
		13'5												
		14												
		15												
		15'25												
		16												
		17'5												
		18												
		19												
		21'5												
		25'25												
		25'5												
		29												
		207												
*	6	21			5	1		4	3		7	2	1	2
**	2	10	1		1	1	1	5	1	2		3		1

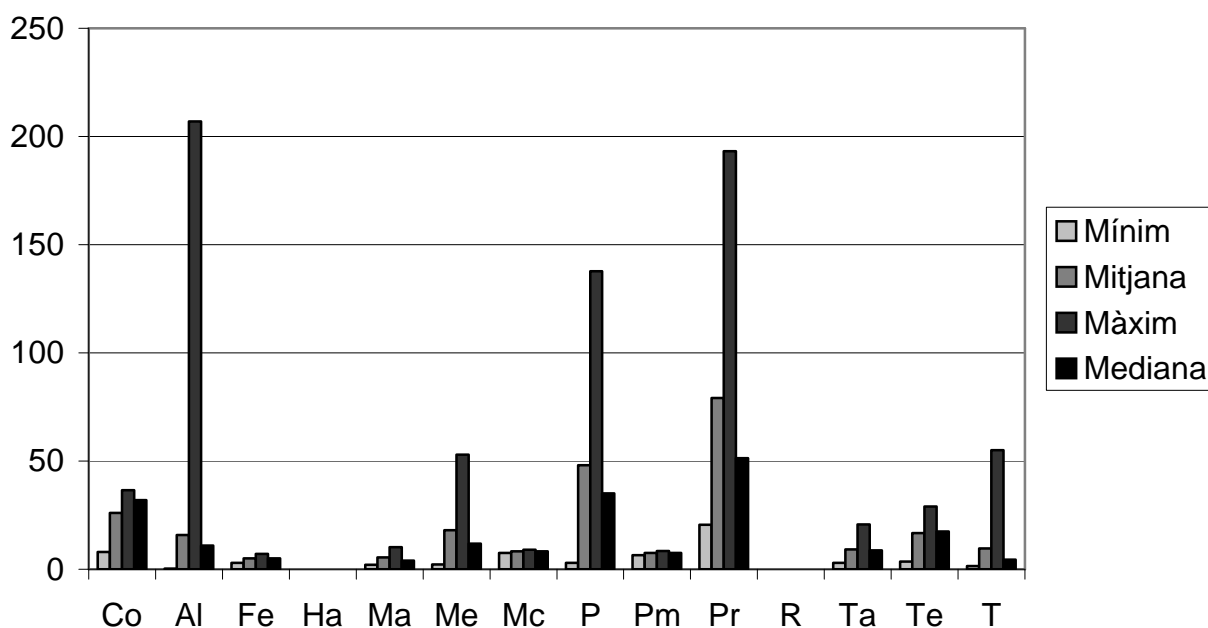
*Nombre d'inventaris *post mortem* en el que no consten les terres, ja sigui perquè no n'hi havia o bé per alguna causa desconeguda.

**Nombre d'inventaris *post mortem* en el que consten terres, però no especifica la seva superfície.

El gràfic 1, per la seva banda, distingeix entre la superfície mínima i màxima, la mitjana i la mediana de cada categoria considerada.

De la informació resumida en el quadre núm. 3 i representada en el gràfic núm. 1 cal destacar, en primer lloc, que en aquest període s'ha produït un important increment, en relació als períodes anteriors, tant en el número de propietaris de terres amb oficis que podríem qualificar "d'urbans" (és a dir, que no estaven relacionats amb el treball de la terra) com en l'extensió d'algunes propietats.

Gràfic 1. Distribució de vessanes de terra segons l'ofici.¹³⁸

En el gràfic núm. 1, podem observar que, deixant de banda la categoria “d’altres”, els oficis relacionats amb la terra presenten, com també passava en el període anterior, una distribució menys regular de terres que la resta d’oficis de l’època, de manera que dins un mateix grup podem trobar propietats molt grosses o de superfícies considerables i també propietaris amb extensions de terres molt modestes. D’aquest fet, tanmateix, no en podríem deduir que entre els oficis relacionats amb la terra hi havia més diferències socials i econòmiques que entre la resta d’oficis del sector secundari i terciari.

També torna a ser important remarcar que en el cas dels pagesos, els casos trobats en els inventaris *post mortem* podrien no ser representatius de les característiques d’aquest col·lectiu, ja que en molts inventaris es defineixen les terres, però no la seva mida.

Amb les dades que tenim, el grup que mostra una extensió de terres més important és el dels propietaris, una etiqueta nova que ens diu molt poc sobre el col·lectiu.

¹³⁸ En aquest gràfic no s’ha considerat el valor que s’ha trobat de 8634 vessanes d’un hisendat per tal d’afavorir la representació del mateix, ja que aquesta dada augmentava significativament els paràmetres del gràfic i no permetia apreciar amb claredat els altres valors.

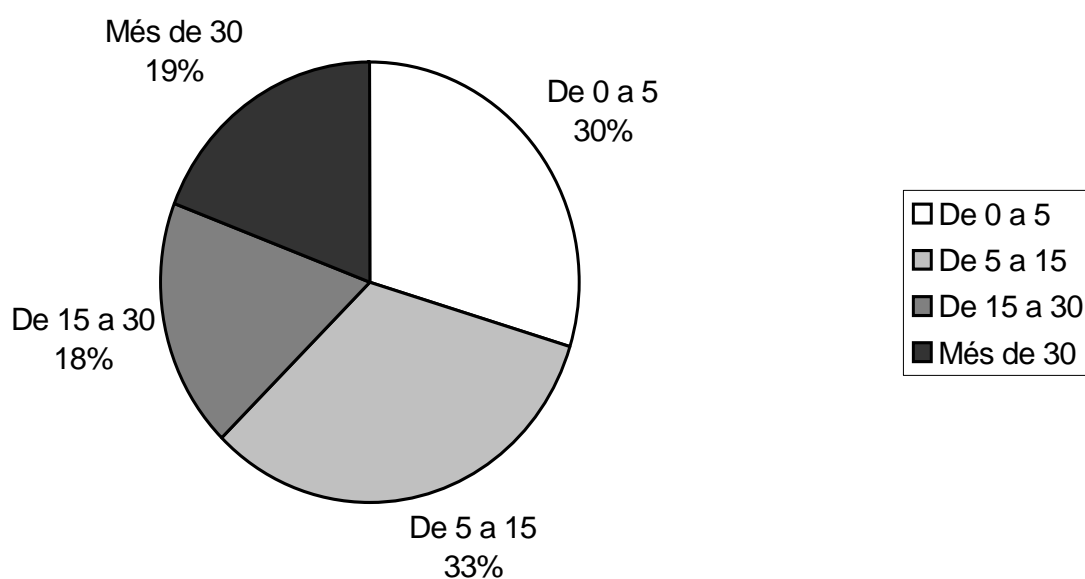
Tanmateix, i com en els períodes anteriors, també podem aventurar que quan la descripció era d'un mas, l'extensió de les terres podia ser força considerable, com és el cas de l'inventari número 27: *“En la casa de dicho manso no existe mueble alguno correspondiente a dicho patrimonio, por tanto ha continuado inventario todo el referido manso Pumeda consistente en la casa y todas las tierras de cualquier clase que saean, derechos honores y posesiones del referido manso todo bajo sus lindes comprendidos.”* O el cas del mas Carabús que podem considerar que segurament tindria una extensió de terres molt més important que qualsevol altre, ja que a l'inventari es defineixen dos masos i una casa: *“Entrada (dotse tramechs y aixadas, vuyt fangas, tres magalls, cuatro vigots, dos podalls, cuatro forcas de ferro, tres aradas planas, dos aradas mossas, dos mitjans de carreta y tres de llaurar, dotse forcas de fusta, dos dallas, tres rampins y uns pichs, un parpal, un may de ferro, cuatro magainas, tres destrals), cuina, menjador, seller, cuadra (tres parells de bous, tres mulas vellas, una euga), cuadra (dotse nodrissos, cuatro dotsenas de ovellas), pastador, sala, cuarto del mitg de la sala, cuarto del detrás, graner, rabost, terrat.* *BENS INMOBLES: El mas que habitaba lo difunt, conegut per Mas Carabús ab todas sas terras honors y possessions situat en lo terme del lloch de Pedriñá. Altre mas conegut per mas Nou ab todas sas terras honors y possessions situat en lo terme del lloch de Pedriñá. Una casa sita en la Pera y una castañeda sita en Sant Martivell, quals afrontacions se espresan en la relacio jurada dels bens que obra en la Contaduria de Hipotecas del Partit de la Bisbal.”*¹³⁹

Finalment, centrant-nos en el cas dels menestrals i el dels *treballadors*, i tal i com ha quedat reflectit en el quadre 3 i en el gràfic 1, podem comprovar que els *menestrals* presenten una mitjana de terres que representa gairebé el doble que la mitjana dels *treballadors*. En el cas de la mediana, que representa el valor central de les mostres, observem que els *menestrals* presenten una xifra que és gairebé el triple de la dels *treballadors*.

¹³⁹ Vegeu aquests inventaris a l'apèndix IV.

Això sembla tornar a ratificar la superioritat econòmica i social dels *menestrals* en relació als *treballadors*. Tot i això, seguirem estudiant aquests dos casos per separat per tal de poder arribar a conclusions més definitives.

Gràfic 2. Percentatge total de propietats segons les vessanes, independentment de l'ofici exercit.

De la informació resumida en el gràfic anterior cal destacar en primer lloc, la progressiva fragmentació de l'extensió mitjana (de 15 a 30 vessanes) que podria servir per explicar la disminució del percentatge d'aquesta en relació al període anterior. L'increment de propietaris supera percentualment l'increment de terres de conreu i, en conseqüència, la mitjana de terres que correspon a cada propietari disminueix considerablement.

La segona consideració global que es desprèn d'aquest gràfic 2 es refereix als nous propietaris que apareixen en el grup de la gran propietat en relació a períodes anteriors, de manera que ens permetria subdividir aquest gràfic en una altra secció de propietaris amb terres de mida superior a les cent vessanes.

Així doncs, hem de tenir en compte que, tot i que aquest grup de grans propietaris només representen un 19% del total de casos, concentren més de les dues terceres parts de les terres.

1.4. Descripció de l'estructura interna dels habitatges.

1.4. 1. Estructura interna de les cases.

Com en els dos períodes anteriors, en la majoria de les cases que s'han trobat inventariades en els inventaris *post mortem* hi ha uns elements comuns que no semblen dependre de l'ofici exercit per l'amo de la casa ni de la ubicació de la mateixa. Aquests elements estructurals són la cuina, una entrada i una sala. A partir d'aquí, es poden diferenciar algunes altres estances depenent, segurament, de les necessitats derivades dels diferents oficis. Així doncs, en els inventaris de comerciants i ferrers, hi trobem una botiga; els graners els trobem, principalment, en les cases dels pagesos, dels propietaris i en menor quantitat a les cases dels menestrals; mentre que la cort forma part de la majoria de cases dels menestrals, dels pagesos i dels *treballadors*. Cal remarcar també el fet que els *comerciants* són el grup que presenta més casos de cases amb estances destinades a diversos usos com el menjador, el rebost o l'eixida. Finalment, hem trobat que en els inventaris dels oficis relacionats amb el món agrari hi apareixen elements externs a les cases com les pallisses o els trulls, com és el cas dels pagesos i dels propietaris, que no apareixen en inventaris d'altres tipus d'oficis.

Quadre 4. Estructura interna de les cases segons l'ofici de l'inventariat. (Expressada en quantitat de vegades que apareix en els inventaris i en percentatges respecte al total de cada ofici).

Ofici	Entrada	Cuina	Sala	Cort	Graner	Celler	Estable	Porxo	Botiga	Corral	Menjador	Rebost	Pastador	eixida	pallissa	trull	era	bodega	No consta	Total
Comerciants	4 40%	10 100%	4 40%	2 20%	2 20%	4 40%			2 20%		7 70%	5 50%		3 30%					2 16'7%	12
Ferrer	1 50%	2 100%	1 50%			1 50%			1 50%			1 50%			1 50%			1 50%	1 33'3%	3
Hacendat		1	1								1							1		1
Mariner	2 40%	5 100%	2 40%	1 23%		2 40%					1 20%	1 20%		1 20%					4 66'7%	9
Menestral	11 100%	11 100%	10 91%	10 91%	4 36'4%	8 72'7%			1 9'1%	1 9'1%	2 18'2%	1 9'1%		1 9'1%	4 36'4%		2 18'2%		1 8'3%	12
Mestre de cases	1 50%	2 100%	2 100%	1 50%											2 100%				1	3
Pagès	8 88'9%	9 100%	7 77'8%	8 88'9%	7 77'7%	7 77'7%				1 11'1%		2 22'2%			3 33'3%	2 22'2%	2 22'2%		3 25%	12
Pagès masover	2 100%	2 100%	2 100%	1 50%	2 100%	1 50%	1 50%	1 50%							1 50%				4 66'7%	6
Propietari	4 66'7%	5 82'3%	6 100%	3 50%	4 66'7%	3 50%	1 16'7%			2 33'3%	1 16'7%	2 33'3%	1 16'7%		1 16'7%	3 50%				6
Reverendo	2 33'3%	6 100%	5 83'3%	1 16'7%	1 16'7%	3 50%					3 50%							1 16'7%		6
Taponer	4 80%	5 100%	3 60%				1 20%				1 20%			2 40%					4 44'4%	5
Teixidor	4 100%	4 100%	1 25%	1 25%	1 25%	3 75%			1 25%			1 25%		1 25%						4
Treballador	8 72'7%	11 100%	6 54'5%	6 54'5%	2 18'2%	6 54'5%		1 9'1%		1 9'1%		1 9'1%			3 27'3%				7 38'9%	18
Altres	23 52'3%	40 90'9%	21 47'7%	15 34'1%	6 13'6%	25 56'8%		1 2'3%	9 20'5%	1 2'3%	11 25%	3 6'8%	2 4'5%	8 18'2%	5 11'4%			1 2'3%	20 31'25%	64

Tal i com queda reflectit en el quadre núm. 5 i segons els inventaris *post mortem*, la majoria de les cases d'aquest període tenien dues habitacions i en menor percentatge una o tres.

Així doncs, i fent una comparació entre les dades que hem trobat dels *treballadors* i les dels *menestrals*, trobem un altre punt de divergència, de manera que els primers presenten, en la majoria dels inventaris, una habitació i en menys casos dues, i els *menestrals* tenen dues habitacions i en menor percentatge una o tres, fet que sembla demostrar, una vegada més, que els *menestrals* eren un grup econòmicament i socialment més ben situat que els *treballadors*.

Quadre 5. Nombre d'habitacions de les cases i percentatge que representa per a cadascun dels inventaris.¹⁴⁰

Ofici	Núm. de casos	1 cambra	2 cambres	3 cambres	4 cambres	5 cambres	6 cambres	7 cambres	8 cambres	10 cambres
Comerciant	9	1/11'1%	3/33'3%		2/22'2%	1/11'1%	2/22'2%			
Ferrer	2		1/50%			1/50%				
Hacendat	1									1
Mariner	5	1/20%	2/40%	1/20%			1/20%			
Menestral	10	3/30%	4/40%	2/20%	1/10%					
Mestre de cases	2		1/50%			1/50%				
Pagès	8	1/12'5%	2/25%	1/12'5%	1/12'5%	2/25%	1/12'5%			
Pagès masover	2			1/50%			1/50%			
Propietari	5		1/20%	1/20%	1/20%	1/20%		1/20%		
Reverend	6			3/50%	1/16'7%	1/16'7%	1/16'7%			
Taponer	4	2/50%	1/25%		1/25%					
Teixidor	4		2/50%	2/50%						
Treballador	11	6/54'5%	4/36'4%	1/9'1%						
Altres	39	5/12'9%	18/46'2%	6/15'4%	5/12'9%	2/5'1%		1/2'6%	2/5'1%	

¹⁴⁰ Per fer els càlculs per aquesta taula, s'han obviat els casos que no consten per tal que les dades que s'han extret siguin més concloents i no quedin distorsionades.

1.4. 2. Estructura interna dels masos.

Pel que fa als masos, considerarem conjuntament els masos, tal com hem fet per al període anterior, que es descriuen als inventaris dels pagesos i els dels pagesos masovers, ja que, segurament les estructures internes eren molt semblants.

Així doncs, segons els inventaris, els masos de la primera meitat del segle XIX tenien alguns elements comuns que eren una entrada, una cuina, una sala, un graner i un celler. La riquesa funcional d'aquests espais és evident, segons els inventaris, ja que permeten comprovar que eren àmbits destinats a diversos usos alhora. Amb menys freqüència hi apareixen les corts (només en tenen la meitat dels casos) i només en un cas hi consta un estable, un corral, una bodega i un rebost.

A l'entrada, segons els inventaris, hi havia les eines i els estris que es necessitaven per treballar al camp, també s'hi han trobat alguns guarniments del bestiar, certs mobles, etc. tot i que de vegades les eines del camp també es guardaven a la sala, com ens mostra, l'inventari número 86¹⁴¹:

“Entrada (cuatre aradas, tres fangas, divuit forcas), cort de las ovellas (vint ovellas y un marra), cort dels bous (nou bous), cort de las eugas (dos eugas, un caball), cort dels tocinos (un tocino per lo us de la casa, tres porcells de sinch mesos, dos porcells de vuit mesos), seller, porcho (un rascle), sala (dos vigots, quatre tramechs petits, dos cavichs, un magay, una pala plana, dos palas de puas, dos days guarnits), cuina, graner, cuarto de las noyas, cuarto del padrí, cuarto dels miñons.”

Segons els objectes que hem trobat en les descripcions notariais¹⁴², podem deduir que a la cuina s'hi realitzava tot tipus de feines com cosir, pastar, triar llegums, etc.

¹⁴¹ Veure l'inventari número 86 a l'apèndix IV.

¹⁴² Veure el capítol sisé d'aquest mateix treball i el buidatge d'inventaris del tercer període que consta a l'apèndix IV.

Per acabar, s'ha de dir que ens ha sobtat que en els inventaris dels masos no hi constin estances o espais com les pallisses, o les eres, etc. que ens han aparegut en alguns inventaris de cases, ja que sembla que aquests elements són més propis d'habitatges amb més espai i més relacionats amb el món agrari.

Quadre 6 . Estructura interna dels masos.

	Pagès	Pagès masover
Entrada	4 80%	3 75%
Cuina	5 100%	4 100%
Sala	4 80%	3 75%
Cort	3 60%	2 50%
Graner	3 60%	3 75%
Celler	5 100%	2 50%
Estable	1 20%	1 25%
Porxo	1 20%	2 50%
Corral	1 20%	
Menjador	2 40%	
Rebost	1 20%	
Pallissa		1 25%
Era		1 25%
Bodega		1 25%
No consta l'estructura interna de la casa	3 60%	
Total de casos	8	4

Quadre 7. Nombre d'habitacions dels masos.

Ofici	Núm. de casos	1 cambra	2 cambres	3 cambres	4 cambres	5 cambres	6 cambres	7 cambres	8 cambres	10 cambres
Pagès	5		3/60%		1/20%		1/20%			
Pagès masover	4		1/25%	1/25%			2/50%			
TOTAL	9		4/44'4%	1/11'1%	1/11'1%		3/33'3%			

De les dades dels quadres núm. 6 i 7 cal destacar el fet que no s'ha trobat cap inventari de mas amb una sola cambra, seguint així amb la tendència marcada pels resultats esmentats en el període 1800-1805 tal i com ja s'ha analitzat en el capítol anterior.

Segons les necessitats familiars, la funció d'algunes habitacions podia variar segons les temporades. Per això, no és d'estranyar que, segons els objectes que trobem descrits en els inventaris *post mortem*, hi hagi algunes cambres que es convertien en magatzem, rebost, etc. segons les necessitats de la família.

1.5. Tipus de terres segons el tipus de cultiu del període 1850-1855.

Com hem fet per als dos períodes anteriors, hem confeccionat un quadre a partir de les notícies sobre els tipus de cultius que s'han trobat descrits en els inventaris post mortem del període 1850-1855.

Quadre 8. Recompte dels tipus de cultius per al període 1850-1855.¹⁴³

Tipus de cultiu	Quantitat total expressada en vessanes	Percentatge respecte al total de terres.
Vinya	224 vessanes.	8'5%
Terra cultiva o camps	956'1375 vessanes	36'2%
Olivars	74'5 vessanes	2'8%
Horts	2'9375 vessanes i 43 horts on no consta l'extensió	0'1%
Bosc	129 vessanes	4'9%
Terres part cultiva i part de vinya	74'25 vessanes	2'8 %
Part de vinya i part erma	11 vessanes	0'4 %
Part cultiva i part erma	442'25 vessanes	16'7 %
Part d'oliveres i part erma	3 vessanes	0'1 %
Part cultiva, part de vinya i part erma		
Part olivar i part vinya	73'875 vessanes	2'8 %
Part olivar, part de vinya i part cultiva	20'5 vessanes	0'8 %
Part bosc i part vinya	109'6 vessanes	4'1 %
Part bosc i part cultiva	45 vessanes	1'7 %
Part bosc, part vinya, part olivar	3 vessanes	0'1%
Part bosc i part erma	21 vessanes	0'8%
Part cultiva, part olivos	77'81 vessanes	2'9%
Part cultiva, part oliveres i part erma	10'25 vessanes	0'4%
Part cultiva, part oliveres, part erma, part vinya, part alzines	65 vessanes	2'5%
Part cultiva, part erm, part bosc	5'75 vessanes	0'2%
Part castanyers, part erma, part vinya	14'5 vessanes	0'5%
Part vinya, part oliveres, part erm	6 vessanes	0'2%
Part vinya, part cultiva, part erm, part bosc	51'5 vessanes	2%

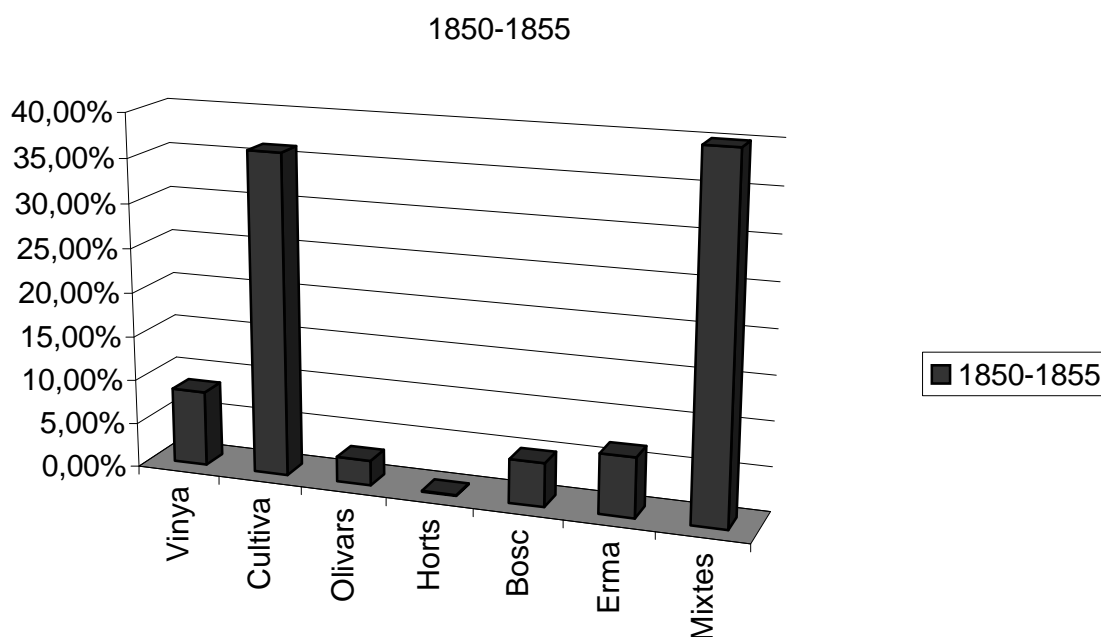
¹⁴³ En aquest quadre es troben valors sencers i valors que tenen fins i tot tres decimals ja que en els inventaris es troben dades expressades en fraccions i altres no (com per exemple els horts, que tenen mides de mig quart de vessana, o tres quarts de vessana i altre casos com parcel·les de terra que tenen tres vessanes i mitja, o vint-i-cinc vessanes i mitja...). Per poder treballar adequadament amb les dades obtingudes s'han unificat tots els valors que estaven expressats en fraccions i només s'han utilitzat números decimals procurant ser el més fidel possible a les dades originals.

Part vinya, part cultiva, part bosc	8032 vessanes	1'2%
Part bosc, part oliveres	13 vessanes	0'5%
Terra erma	177'75 vessanes	6'7 %
TOTAL	2644'61 vessanes i 8000 vessanes d'un sol individu.	

De la informació resumida en el quadre núm. 8 se'n poden destacar dos aspectes. En primer lloc, trobem gairebé un equilibri entre el percentatge que representen les terres destinades a un sol ús (52'5%) i el que representen les terres mixtes (40'8%). També cal remarcar la gran quantitat de propietaris que tenien un o diversos horts (tot i que no s'especifiquen les seves dimensions), fet que podria ser degut a que el treball a l'hort podia ser efectuat de manera eventual durant els períodes que les altres feines ho permetien i, sovint, amb una notable aportació de treball femení.

La diversitat local, amb algunes zones d'especialització vitícola, amb àrees de poca dedicació agrària (177'75 vessanes de terres ermes) i amb la diversitat que presenten cadascun dels inventariats (gairebé un 40% posseeix terres amb diferents tipus de cultius o terres mixtes), constitueixen un paisatge agrari complex i variat tal i com s'ha volgut reflectir en el gràfic núm. 3.

Gràfic 3 . Representació del tipus de cultiu del període 1850-1855.

D'aquest gràfic volem remarcar la gran presència de terres cultives i terres mixtes en els inventaris *post mortem* d'aquest període.

2. Descripció dels inventaris d'aquells difunts l'ofici dels quals estava relacionat amb la terra.

2.1. Estudi dels habitatges dels difunts relacionats amb el treball de la terra.

Quadre 1. Estudi dels habitatges dels oficis "agraris".

Ofici	Casa	Mas	No consta
<i>Hacendats</i>		1 /11'1%	
Menestrals	11 /26'2%		1 /14'3%
Pagès	12 /28'9%	8 /88'9%	1 /14'3%
Pagès masover	2 /4'8%		4 /57'1%
<i>Treballador</i>	17 /40'5%		1 /14'3%
TOTAL	42	9	7

El primer que cal comentar de les dades del quadre anterior és que dels oficis relacionats amb la terra només n'hi ha un que presenta casos prou representatius de masos per ser considerats, que és el grup dels pagesos. També s'ha trobat un mas en l'únic inventari d'un hisendat que s'ha trobat d'aquest període, però no podem extrapolar el fet que aquest hisendat tingui mas a una característica de tot el grup, per manca de dades.

2.2. Estudi de les terres dels difunts relacionats amb la terra.

Quadre 2. Nombre de terres dels difunts dedicats al treball de la terra (expressat en vessanes).¹⁴⁴

	Menestral	Pagès	<i>Treballador</i>
Quantitat de terres per persona (expressada en vessanes).	2'25	3	1'5
	4	4	2
	4	13'5	2
	6'25	19	4
	7'5	26	4
	16'25	33	4
	19'5	37	4
	24'0625	63'25	4'5

¹⁴⁴ Per a la realització d'aquest quadre s'han eliminat les dades corresponents a l'hisendat i als pagesos masovers. En el primer cas, ja que només en tenim un inventari *post mortem* i no podem saber si és representatiu d'aquest grup. En el cas dels pagesos masovers, s'han eliminat ja que no sabem si l'inventari es referia a les terres pròpies o a les terres que treballaven.

	42'875	69'5	5
	53	82	7 i 5/4
		89	8
		137'75	10 i ¾
			13
			18
			55
*	1	4	2
**	1	5	1

*Nombre d'inventaris *post mortem* en el que no consten les terres, ja sigui perquè no n'hi havia o bé per alguna causa desconeguda.

**Nombre d'inventaris *post mortem* en el que consten terres, però no especifiquen les seves dimensions.

Tal i com es pot observar al quadre anterior núm. 2, s'han trobat dades molt disperses en relació a la superfície de les terres de cadascun dels oficis. En els tres casos trobem propietats molt petites inferiors a les cinc vessanes (majoritàriament dels *treballadors*) i també propietats superiors a les 50 vessanes (tot i que el cas del *treballador* amb 55 vessanes podia ser un menestral que no hagués volgut canviar la manera d'autoanomenar-se).

Tot i això, l'anàlisi de les mitjanes ens mostra que els pagesos eren els que tenien més superfície de terres per propietari, mentre que els *treballadors* eren els més pobres en aquest aspecte.

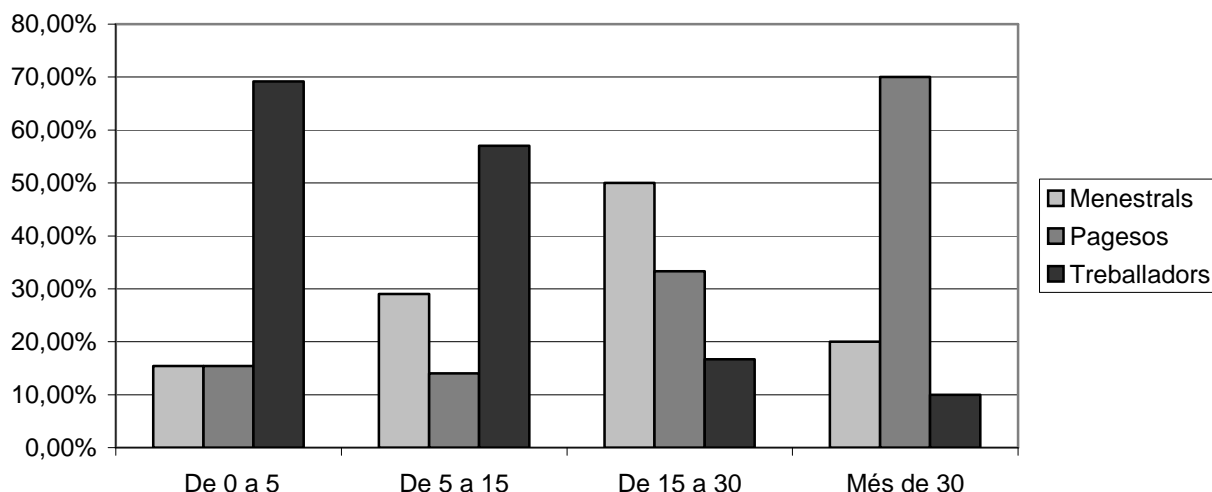
Amb l'anàlisi d'aquestes dades ens adonem que hi ha una relació directa entre l'ofici i la superfície de les terres que es posseïen.

Els *treballadors* analitzats en els inventaris *post mortem* trobats, eren propietaris principalment de petites propietats inferiors a quinze vessanes. Aquesta petita propietat contrasta amb la presència d'una mitjana i gran propietat que es trobava, principalment, en mans de menestrals i pagesos respectivament, tal i com queda reflectit en el gràfic núm. 4. Els menestrals, en general, tenien mitjana propietat i fins i tot alguna gran propietat de més de quaranta vessanes.

En aquest sentit, tornem a trobar diferències entre aquests dos oficis que ens ratifiquen la necessitat d'estudiar-los separatament, considerant-los dos oficis independents.

Finalment, tenim el grup dels pagesos, que segons ens mostren els inventaris *post mortem* eren els més rics en terres, ja que el 70% dels casos que hem trobat de propietaris amb més de trenta vessanes de terres corresponen a aquest grup.

Gràfic 4. Petita, mitjana i gran propietat per a cadascun dels oficis "agraris".

Quadre 3. Relació entre l'habitatge i la quantitat de les terres.

Ofici	Casa	Mas	Percentatge que no consta
Menestrals	2'25,4,6'25,7'5,16'25,19'5,24'0625,42'875,53.		25%
Pagesos	3,4,13'5,19,26,42'25,69'5,137'75.	33,37,63'25,89.	42'96%
Treballadors	1'5,2,2,4,4,4,4,4'5,5,7 i 5/4,8,10 i ¾,13,18,55.		22'2%

Volem recordar que, només s'han trobat dos inventaris *post mortem* de pagesos amb mas on es descrivia el tipus de cultiu que hi havia a les seves terres. En alguns inventaris es defineixen terres juntament amb “*altres honors i possessions*”, però no s'especifica la seva extensió¹⁴⁵. En altres casos, es descriu una gran quantitat de terres i s'especifiquen altres possessions sense concretar-ne la seva mida¹⁴⁶.

2.3. Estudi dels tipus de cultius dels oficis relacionats amb la terra.

En els apartats següents s'analitzaran principalment, les característiques dels tipus de cultius que tenien els menestrals, els pagesos i els *treballadors*. S'han desestimat els inventaris dels hisendats, ja que només se n'ha trobat un cas, i els dels pagesos masovers perquè no està clar si defineixen una casa pròpia o la casa que ocupaven com a masovers. Així doncs, per evitar interpretacions errònies, s'eliminaran aquests dos oficis de les properes anàlisi.

Quadre 4. Estudi dels tipus de cultius dels pagesos.

Tipus de cultius	Extensió total de terres expressada en vessanes	Percentatge sobre el total de terres
Terra cultiva	289'25	46'6%
Vinya	32'5	5'2%
Terra erma	2'25	0'4%
Oliveres	3	0'5%
Bosc	33	5'3%
Horts	4 horts sense mida	30'8 % dels 13 casos
Part vinya i part cultiva	2	0'3%
Part vinya i part oliveres	4	0'6%
Part vinya i part bosc	23'5	3'8%
Part cultiva i part erma	50'5	8'1%
Part cultiva i part oliveres	41	6'6%
Part cultiva i part bosc	31	5%
Part bosc i part erm	18	2'9%
Més de tres qualitats	90'25	14'6%
TOTAL DE TERRES	620'25	620'25
Núm. de casos	13	13

¹⁴⁵ Vegeu els inventaris número 27 i 100 de l'apèndix IV.

¹⁴⁶ Vegeu l'inventari número 91 de l'apèndix IV.

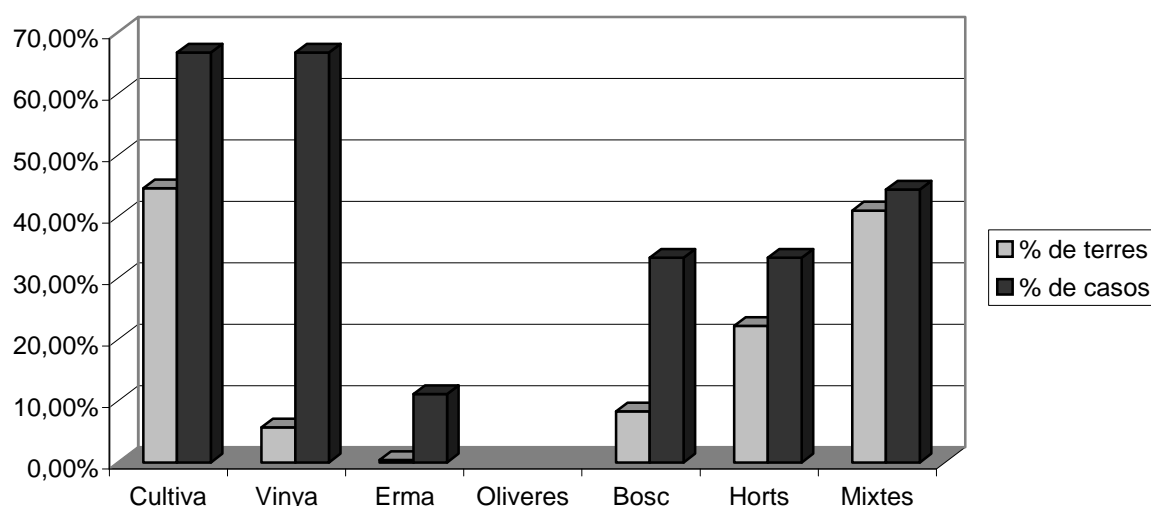
Quadre 5. Estudi dels tipus de cultius dels pagesos que tenien casa.

Tipus de cultius	Extensió total de terres en vessanes	Percentatge sobre el total de terres	Percentatge de casos
Terra cultiva	177'5	44'6%	66'7%
Vinya	22'5	5'7%	66,7%
Terra erma	1'75	0'4%	11'1%
Oliveres	0	0	0
Bosc	33	8'3%	33'3%
Horts	2 de 13 casos	22'2%	33'3%
Part vinya i part cultiva	2	0'5%	
Part vinya i part oliveres	4	1%	
Part cultiva i part erma	47'5	11'9%	
Part cultiva i part oliveres	35	8'8%	
Part cultiva i part bosc	31	7'8%	
Part bosc i part erm	18	4'5%	
Més de tres qualitats	25'75	6'5%	
Terres mixtes	163'25	41%	44'4%
TOTAL DE TERRES	398		
Núm. de casos	9		

Les dades extretes dels inventaris *post mortem* ens mostren que la majoria de pagesos tenia terres cultives i vinyes, tot i que les terres cultives representaven un 44'6% del total de les terres i les vinyes només un 5'7%. Aquesta dada ens podria indicar que, tot i que hi havia molts propietaris amb vinyes, les superfícies eren reduïdes.

També cal esmentar la importància de les terres mixtes, que suposen un 41% del total de les terres i en posseeixen el 44'4% dels pagesos inventariats. Igualment podem observar la poca importància dels horts dins aquest grup en relació als menestrals, ja que només un 33% dels casos en tenien segons els inventaris *post mortem*. Finalment, s'ha de destacar la poca superfície de bosc i destinada a oliveres que tenien en propietat tal i com queda reflectit en el gràfic següent:

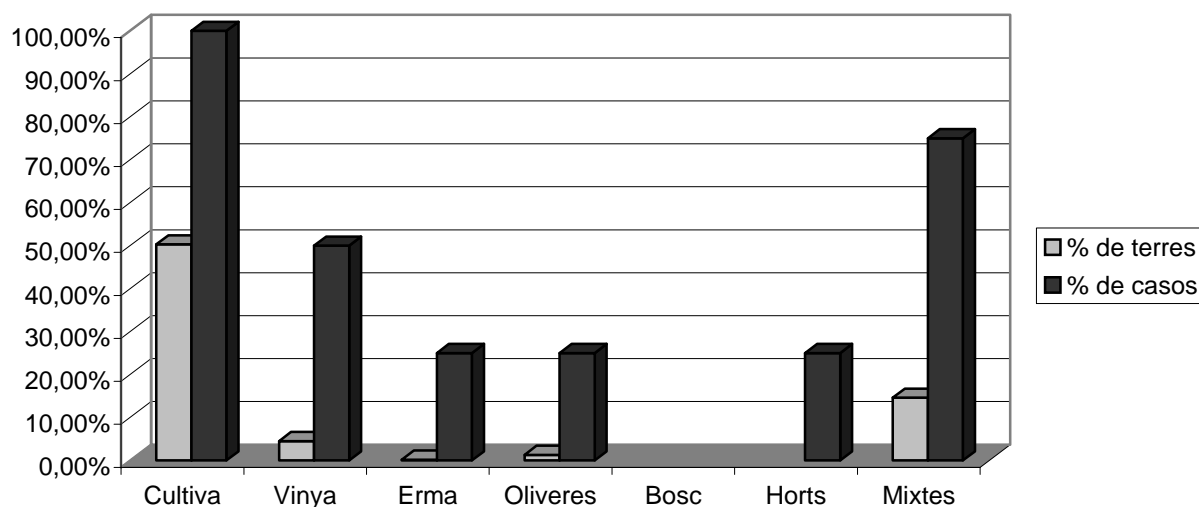
Gràfic 5. Representació dels tipus de cultius dels pagesos que tenien casa.

Quadre 6. Estudi dels tipus de cultius dels pagesos que tenien mas.

Tipus de cultius	Extensió total de terres expressada en vessanes	Percentatge sobre el total de terres	Percentatge de casos
Terra cultiva	111'75	50'3%	100%
Vinya	10	4'5%	50%
Terra erma	0'5	0'2%	25%
Oliveres	3	1'3%	25%
Bosc			
Horts	1		25%
Part vinya i part erma			
Part vinya i part cultiva			
Part vinya i part oliveres			
Part vinya i part bosc	23'5	10'6%	
Part cultiva i part erma	3	1'3%	
Part cultiva i part oliveres	6	2'7%	
Més de tres qualitats	64'5	29%	
Terres mixtes	97	50,3%	75%
TOTAL DE TERRES	222,25		
Núm. de casos	4		

Gràfic 6. Representació dels tipus de cultius dels *pagesos* amb mas.

Tal i com es pot observar en les dades del quadre 6 i reflectides en el gràfic 6, que representen els tipus de cultius que tenien els *pagesos* que tenien mas, hi ha diferències força significatives en comparació amb els *pagesos* que tenien cases.

En primer lloc, cal remarcar que l'extensió de terres cultives és molt semblant en els dos casos, però en tots els inventaris de *pagesos* que tenien mas hi apareixen terres cultives a diferència dels que tenien casa. En el cas de la vinya, hi ha gairebé un 17% menys de *pagesos* amb mas que en tenien, fet que ens ratifica la tendència a la baixa que va anar experimentant aquest tipus de cultiu des del període anterior¹⁴⁷, que es podria veure incrementat en aquest moment per les plagues que atacaren la vinya durant el mateix quinquenni.

En el cas de les terres amb oliveres o terres ermes, s'han trobat molt pocs inventaris de *pagesos* que en tinguessin i per tant representen una petita porció del total de les terres. Finalment, cal destacar les terres mixtes que representen molta menys importància en comparació als *pagesos* amb casa, però contràriament hi ha hagut un fort increment de propietaris de terres amb diferents tipus de cultius.

¹⁴⁷ Veure l'apartat 2.3 del capítol II.

S'ha de dir també que aquestes diferències no poden ser concloents, ja que aquest grup presenta molts casos on no hi consta la mida o el tipus de cultiu i tampoc el tipus d'habitatge on vivien. Així doncs, les conclusions que s'han esmentat no es poden considerar com a definitives, només com a hipòtesi i com a base per seguir realitzant estudis sobre el tema.

Quadre 7. Estudi dels tipus de cultius dels *treballadors*.

Tipus de cultius	Extensió total de terres expressada en vessanes	Percentatge sobre el total de terres	Percentatge de casos
Terra cultiva	47'5	33'7%	73'3%
Vinya	25	17'7%	26'7%
Terra erma			
Oliveres	2	1'4%	13'3%
Bosc	40 (un sol propietari té 38v) ¹⁴⁸	28'4%	13'3%
Horts	5 sense mida		33'3%
Part vinya i part cultiva	9'5	6'7%	
Part vinya i part oliveres	6	4'3%	
Part vinya i part bosc	3	2'1%	
Part cultiva i part erma	4	2'8%	
Part cultiva i part oliveres	4	2'8%	
Terres mixtes	26'5	18'7%	60%
TOTAL DE TERRES	141		
Núm. de casos	15		

En el cas de les terres dels *treballadors* també trobem una gran majoria de casos amb terres cultives (73'3%) que representen un bon percentatge del total de terres (33'7%), però el que sembla més rellevant i més diferenciador respecte als menestrals és l'elevat percentatge de casos que tenien terres mixtes (un 60%).

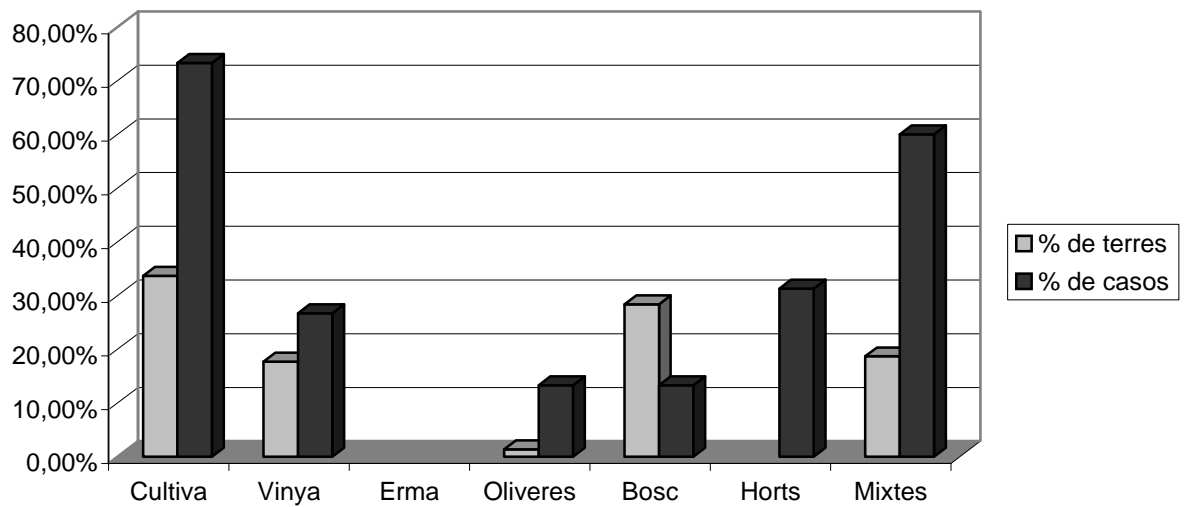
La diversitat de terres que tenia un mateix *treballador*, segons les dades que ens han aportat els inventaris, podria haver implicat diverses fonts d'ingressos.

¹⁴⁸ Vegeu l'inventari número 96 a l'apèndix IV.

La comparació amb les dades dels *laboratoris* de la primera meitat del segle XVIII, que en molts casos només tenien una vinya, o una peça de terra amb una part de vinya i una part cultiva o simplement una peça de terra de vinya i un hort; o amb les dades dels *treballadors* de la primera meitat del segle XIX (que presentaven un elevat percentatge de terres mixtes), ens fa pensar en la millora econòmica d'aquest grup.

També volem remarcar la diferència entre els menestrals i els *treballadors* del percentatge de casos que tenien hort. S'ha trobat un 33'3% d'inventaris de *treballadors* que esmenten un hort, mentre que en el cas dels menestrals hi ha hort en el 60% dels casos.

Gràfic 7. Representació dels tipus de cultius dels *treballadors*.

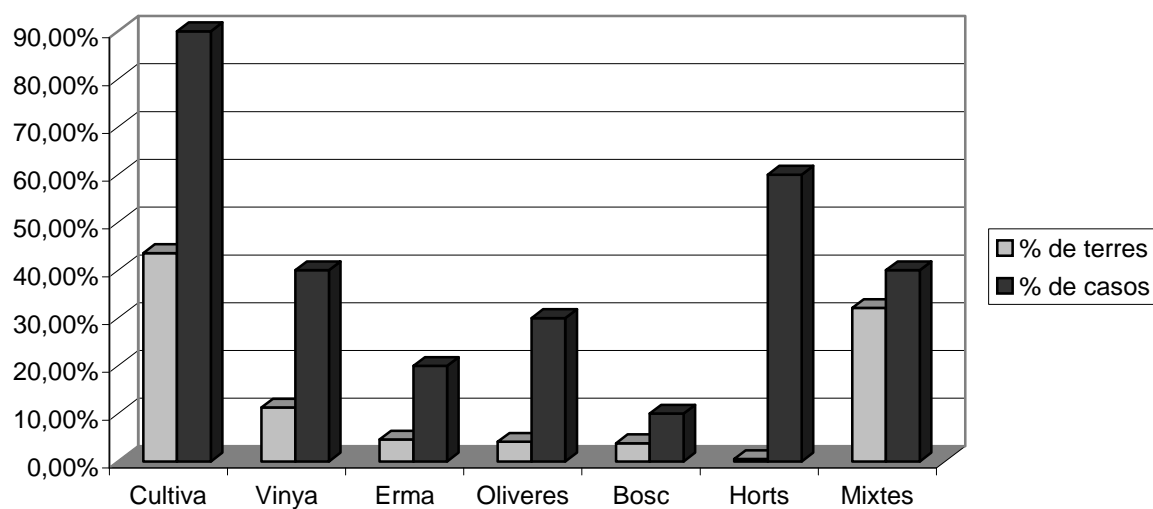
Quadre 8. Estudi dels tipus de cultius dels menestrals.

Tipus de cultius	Extensió total de terres expressada en vessanes	Percentatge sobre el total de terres	Percentatge de casos
Terra cultiva	80'75	43'6%	90%
Vinya	21	11'3%	40%
Terra erma	8'5	4'6%	20%
Oliveres	7'5	4'1%	30%
Bosc	7	3'8%	10%
Horts	0'9375 + sis horts sense mida	0'5%	60%
Part vinya i part erma	1'5	0'8%	
Part vinya i part cultiva	12	6'5%	
Part vinya i part oliveres	3	1'6%	
Part cultiva i part erma	1'75	0'9%	
Part cultiva i part oliveres	9	4'9%	
Més de tres qualitats	32'25	17'4%	40%
Terres mixtes	75'3	32'1%	
TOTAL DE TERRES	185'1875		
Núm. de casos	10		

En analitzar les dades resumides en el quadre núm. 8, ens adonem que gairebé tots els *menestrals* que hem trobat als inventaris *post mortem* tenien terres cultives i que aquestes representaven el 43'6% del total de les terres d'aquest grup.

Una altra dada que cal destacar és l'elevat nombre de casos que tenia hort (un 60%), que com podem comprovar amb les dades que ens aporten els inventaris, es tractava de porcions de terreny de superfície molt reduïda, que principalment estaven ubicades en zones molt properes a les cases que habitaven els amos i que probablement es destinaven al consum de la família.

Gràfic 8. Representació del tipus de cultius dels *menestrals*.

De les dades representades en aquest gràfic núm. 8 cal destacar, a part de l'anàlisi que acabem de fer en els comentaris del quadre núm. 16, que el 40% de menestrals estudiats tenien vinyes i terres mixtes respectivament, tot i que aquest tipus de cultiu representava un percentatge menys important en relació al total de terres del grup (un 32% de terres mixtes i un 11% de vinya).

CAPÍTOL QUART. Anàlisi i comparació dels tres períodes estudiats.

1. Sobre els oficis dels inventariats.

Si comparem les estructures socio-professionals que ens apareixen en els inventaris *post mortem* dels tres períodes analitzats podem destacar principalment dues coses: 1) La importància, en els tres períodes, dels oficis relacionats amb la terra, però també una disminució relativa d'aquesta importància; 2) A la segona meitat del segle XVIII hi ha un lleuger augment numèric dels grups típicament artesanals o gremials (sastres, sabaters, o flequers...) i en el tercer període emergeixen tres etiquetes noves, dues d'elles clarament relacionades amb la terra: els propietaris (que pot haver repercutit en una disminució dels efectius "pagesos" i "menestrals"), que han estat objecte d'un estudi detallat i s'ha arribat a la conclusió que es tracta d'un grup que va sorgir possiblement del col·lectiu de *treballadors*. L'altra etiqueta nova, la de tapers, també ha pogut sorgir, almenys parcialment, d'aquest col·lectiu.

Considerem important aquesta presència entre els inventaris dels oficis relacionats amb la terra perquè sabem que aquests eren majoritaris en el conjunt de la població del Baix Empordà tal i com hem vist en la introducció. Recordem que en el cens de Floridablanca de 1787 hi havia un total de 33.763 habitants, dels quals 774 eren artesans (un 58% es trobava a la Bisbal i a Palamós), 552 eren pagesos que estaven repartits entre totes les poblacions de manera uniforme i 2371 eren *treballadors* (en el cens són nomenats com a "jornaleros") que apareixen principalment en les poblacions més grosses com Torroella de Montgrí, Palafrugell, Pals, la Bisbal o Palamós (un 61 % del total). En la introducció hem comparat les dades d'aquest cens amb les llistes elaborades el 1795 amb motiu de la Guerra Gran. En aquestes llistes, hi apareix la categoria "hisendats", per diferenciar els pagesos propietaris dels pagesos masovers i la categoria "menestral" per diferenciar els *treballadors* més rics dels més pobres.

En l'estudi realitzat, nosaltres hem trobat alguns pagesos hisendats en el període 1800-1805 però l'etiqueta menestral no ens ha aparegut fins al tercer període.

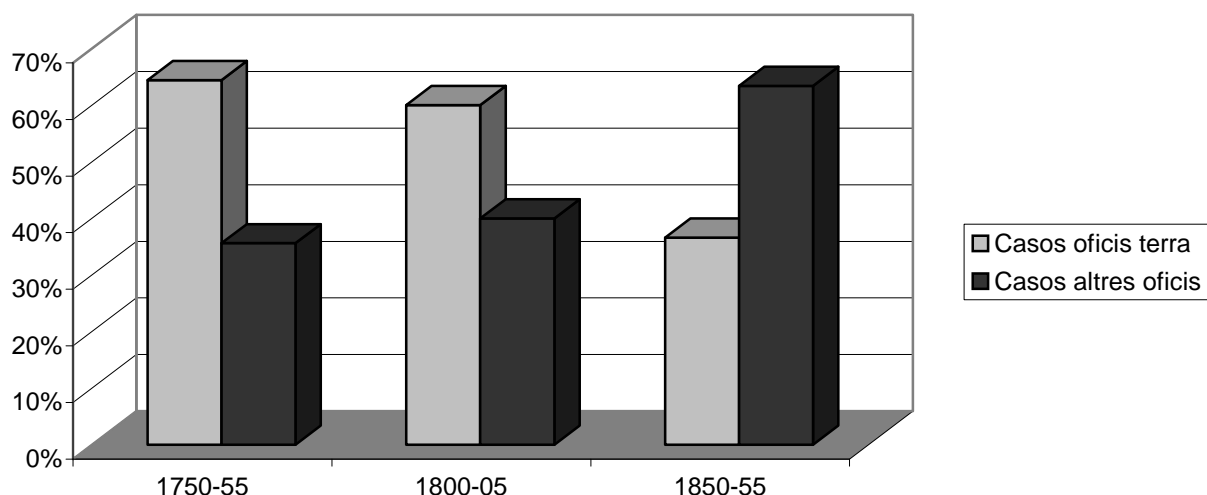
Tal i com s'ha pogut comprovar en la descripció efectuada en el primer, en el segon i en el tercer capítols, hi ha oficis que apareixen en el primer període i que no apareixen en els altres dos períodes i a l'inrevés.

Per tal d'evitar confusions possibles i tenint en compte que en altres comarques catalanes la documentació no distingeix entre pagesos i jornalers i encara menys entre jornalers i menestrals, hem procurat mantenir sempre les etiquetes que apareixen en els documents. Hem mantingut per això la denominació llatina per al primer període i, sovint, en la presentació de resultats, la distinció entre els diferents tipus de pagès en els altres períodes. L'aparició d'alguns oficis artesanals en el segon període, com és el cas del *calderer* o *peroler*, l'adroguer, el flequer, el músic, l'armer, el rajoler o l'hortolà, no ha estat objecte d'estudi perquè, en ser la mostra estudiada reduïda, caldria anar molt en compte per a deduir-ne canvis socials reals. Sí podem remarcar el sorgiment de l'ofici taper en el tercer període. Un altre fet que no ha estat examinat és la desaparició del grup dels mariners, que només apareixen de forma significativa en el primer període.

Finalment, volem remarcar que el fet que la majoria dels oficis no superi el 10% dels casos dificulta les comparacions amb els períodes anteriors i, per tant, les conclusions que extraurem en relació al tercer període tindran menys representativitat. Però és interessant fixar-se especialment en l'evolució reflectida en el gràfic 1 i, en especial, en el canvi que revelen les dades de mitjan segle XIX i que haurem d'anar recordant, perquè el fet de no tenir-lo en compte podria influir en una visió distorsionada de la realitat.

Malgrat tot, la presència important dels oficis de la terra, en els tres períodes, ha facilitat, de fet, la tasca comparativa, centrada en aquests oficis.

Gràfic 1. Comparació del percentatge de casos d'oficis que corresponen a cadascun dels tres períodes.

2. Comparació de la distribució geogràfica de les cases i dels masos dels tres períodes.

En la mateixa línia del que acabem d'indicar pels oficis, s'ha procurat preservar, sempre que ha estat possible, la distinció entre cases i masos. Per tal de poder fer una comparació en la distribució geogràfica de les cases i dels masos s'ha fet el recompte d'ambdós edificis segons la zona on es trobaven situats. Abans però, s'ha d'esmentar el fet que la quantitat de cases i masos que ens han aparegut en els inventaris no és una dada exacta, ja que pot haver-hi inventaris de cases que pertanyessin a un mas, però que a l'inventari no ho especifiquessin perquè estiguessin integrats dins d'un poble i tinguessin les parcel·les escampades dins de la parròquia.¹⁴⁹

Del recompte que s'ha fet, s'ha trobat que en el primer període, d'un total de 120 cases el 54'2% estaven ubicades en poblacions grans com La Bisbal d'Empordà, Palafrugell, Sant Feliu de Guíxols i Torroella de Montgrí i la resta estaven disperses en poblacions més petites.

¹⁴⁹ Un exemple d'aquesta situació és el cas de Bellcaire o el cas de Navarcles, FERRER, LI; (2003).

Per al segon període es pot comprovar que no hi ha hagut una variació significativa en aquesta distribució, ja que d'un total de 128 inventaris de cases la majoria es troba a La Bisbal, Palafrugell, Sant Feliu de Guíxols i Torroella de Montgrí com en el primer període, tot i que ha augmentat el nombre de casos en les dues primeres i ha disminuït en la darrera població. En el tercer període analitzat s'ha d'esmentar el fet que ha disminuït el nombre de cases a La Bisbal d'Empordà, però també es compleix la tendència que hem vingut observant; de manera que de 162 cases trobades als inventaris, 105 es troben situades a Palafrugell, Torroella de Montgrí, Sant Feliu de Guíxols, i en menor quantitat a Palamós augmentant així el percentatge que havíem trobat fins al moment en les altres etapes històriques gairebé fins al 65% (64'8%).

D'altra banda, del total de 26 masos que hem trobat en els inventaris del primer període només el 34'6% figura en aquestes poblacions grans i fins hi tot en alguns d'aquests casos s'especifica que es troben fora del nucli urbà. L'evolució que experimenta la ubicació dels masos no és significativa, ja que al període de 1850-1855 també consten més masos en poblacions rurals o fora dels nuclis més urbanitzats. Així doncs, podem afirmar que les cases que en els inventaris figuren com a "masos" es trobaven situades principalment en poblacions rurals petites o fora dels nuclis urbans més importants.

A partir d'aquestes dades es poden extreure unes conclusions lògiques. En primer lloc, s'ha observat que dins els nuclis urbans de les poblacions era més freqüent la denominació "cases" que masos, també en aquells casos en què es tractava clarament d'explotacions agràries comparables. El que és clar, tanmateix, és que el col·lectiu de *treballadors*, i més tard el de menestrals, no apareix com a propietari de masos, ni com a habitants d'aquestes explotacions. L'explotació d'un "mas" es trobava sempre associada a un "pagès". En aquest aspecte, que ens interessa particularment, les dades no mostren diferències significatives entre els períodes analitzats.

3. Comparació general del nombre de terres entre els tres períodes.

Per tal de poder fer una comparació exhaustiva i clara de l'extensió de les terres inventariades segons els oficis dels qui feien inventaris *post mortem* en els tres períodes objecte d'aquest estudi, es faran les comparacions a partir dels diferents quadres dels anteriors capítols.

Un càlcul global del total de terres que hi havia en cadascun d'aquests períodes dóna les següents xifres: en els inventaris del primer període hi consten un total de 1.218'875 vessanes de terra (d'un total de 98 casos), en els inventaris del segon n'hi ha 1.623'325 vessanes (de 96 casos) que representa un augment del 33'2% del segon període respecte a la primera meitat de segle XVIII i a la primera meitat del segle XIX trobem un total de 2.049'312 vessanes (de 103 casos) i un sol propietari que tenia 8.634 vessanes, (que no hem comptabilitzat dins el grup de terres d'aquest període per poder fer càlculs fiables i no distorsionats de la realitat).

Quadre 1. Distribució de vessanes de terra per als tres períodes analitzats¹⁵⁰.

	Mínim	Mitjana	Mediana	Màxim
1750-1755	1 vessanes	11'1 vessanes	6 vessanes	83 vessanes
1800-1805	1vessanes	16 vessanes	9 vessanes	59'5 vessanes
1850-1855	0'25 vessanes	20'73 vessanes	10'75 vessanes	207 vessanes

Així doncs, podem observar que, tot i que el nombre de casos és molt semblant, el volum de terres dels inventariats augmenta significativament en cadascun dels períodes. De totes maneres, aquest augment, reflectit en el quadre núm. 1, no és massa significatiu, perquè podria ser fruit només de l'atzar. És a dir, del fet que en un determinat quinquenni hagin mort propietaris rics o no. El mateix recel ens poden inspirar les mitjanes reflectides en el quadre. Més significativa, en canvi, per a l'objecte del nostre estudi és l'evolució de les medianes.

¹⁵⁰ Per tal de fer aquest càlcul s'ha desestimat la quantitat de 129'5 vessanes que apareix en un inventari del primer període per evitar que aquesta dada, que no és representativa, modifiqués els resultats finals i impedís trobar uns valors més equilibrats.

Per tal de fer-nos una idea més aproximada de la realitat de cada període estudiat, hem establert una primera diferenciació entre els oficis relacionats amb el treball de la terra i els altres oficis, i així poder comparar el volum de terres que tenien uns i altres i analitzar la importància de la terra, així com l'evolució i el canvi en la possessió de les terres.

Quadre 2. Quadre resum de les terres de cadascun dels oficis per als tres períodes:

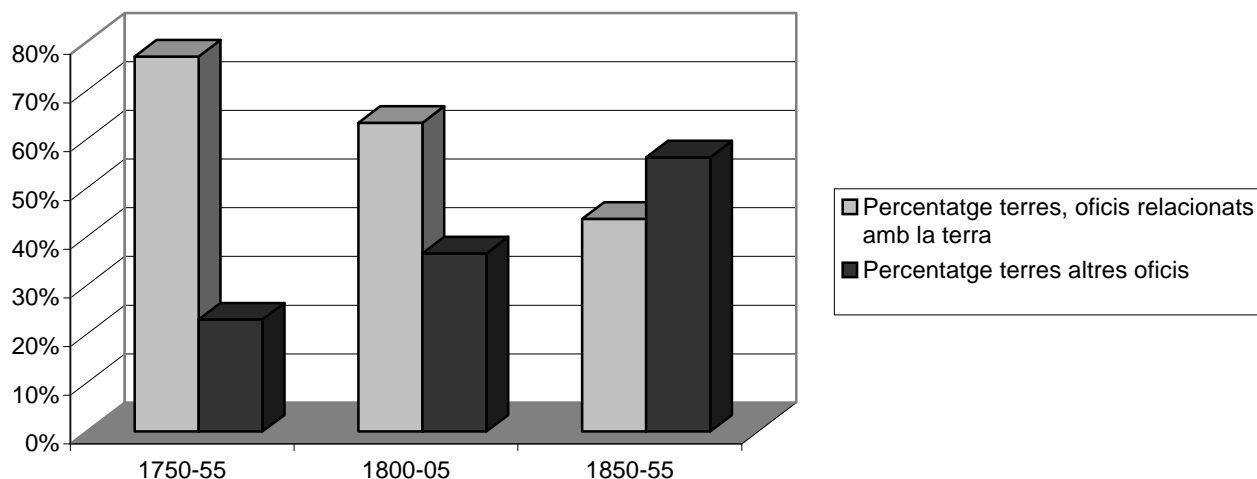
Període	Ofici	Total de casos	Total terres	Percentatge sobre els casos	Percentatge que representen les terres
1750-1755	Oficis relacionats amb la terra	67	937'75 vessanes	64'4%	77%
	Altres oficis	37	280 vessanes	35'6%	23%
1800-1805	Oficis relacionats amb la terra	57	1019'5 vessanes	60%	63'4%
	Altres oficis	38	589'6 vessanes	40%	36'6%
1850-1855	Oficis relacionats amb la terra	37	946'4375 vessanes ¹⁵¹	36'6%	43'7%
	Altres oficis	64	903'625 vessanes	63'4%	56'3%

Als inventaris del període 1750-1755 ja detectem una presència del capital no agrari entre els propietaris de terres, és a dir, d'oficis no relacionats directament amb el treball de la terra, com els pagesos, o els *treballadors*. Tal i com es reflecteix en el quadre 4 del primer capítol, i a mesura que avança la segona meitat del segle XVIII, observem que la presència dels “altres oficis” entre els propietaris de terres tendeix a incrementar-se notablement. Així, podem observar en el gràfic següent que, mentre que a la segona meitat del segle XVIII només trobem un 35'6% de propietaris amb oficis “no agraris” que controlaven el 23% de les terres inventariades, a començaments del segle XIX ja hi ha un augment important amb un 40% d'inventaris que tenien un 36'6% de les terres.

¹⁵¹ En aquest cas no hem comptat les terres que apareixen en l'inventari de l'hisendat, ja que ens ha semblat que això podia distorsionar la mostra, ja que no hem trobat més que un inventari d'aquest ofici i no podem assegurar que tots els hisendats fossin propietaris d'extensions tan importants.

Finalment, en avançar el segle XIX, els inventaris ens mostren un panorama ben diferent. Un 63'4% de propietaris amb oficis no agraris controlen el 56'3% de les terres. Cal dir que en aquest cas, hem considerat entre aquests oficis la nova etiqueta de "propietaris".

Gràfic 2. Comparació del percentatge de terres per als oficis de cadascun dels tres períodes.

Recordem, tanmateix que en el tercer període ha disminuït substancialment el nombre d'inventaris dels oficis relacionats amb la terra (gràfic 1 de la pàgina 155). A més, l'aparent penetració del capital no agrari en el camp podria indicar, de fet, canvis en la manera d'identificar-se les persones. Sabem, per exemple, que alguns dels "pagesos" de mitjan segle XVIII i començaments del segle XIX no treballaven les terres i vivien de rendes.

3.1. Comparació de les terres inventariades en els oficis relacionats amb el treball agrari.

En els inventaris *post mortem* del període 1750-1755 s'han trobat dos categories d'oficis que estaven relacionats amb la terra, els *agricola* i els *laboratoris*. En el segon període hi trobem aquestes denominacions: els *treballadors*, els pagesos, els pagesos masovers i els pagesos hisendats. Finalment, en el tercer període hi ha les mateixes denominacions que en el segon, però hi apareix una categoria nova, la dels menestrals.

Per les característiques i per l'evolució històrica de cadascun d'aquests oficis, es pot dir que hi ha unes correspondències entre les d'un període i les dels posteriors. Tot i això, les dades es calcularan en percentatges, ja que el nombre de casos trobats no coincideix en alguns casos i és la única manera de poder comparar les dades obtingudes.

Els *agricola* del primer període mostren unes dades molt disperses, de manera que trobem exemples que tenen poques vessanes de terra i també altres que en tenen moltes. Aquest fet es deu segurament a que aquest col·lectiu reuneix pagesos propietaris i pagesos masovers. De fet, en aquest col·lectiu hi figuren bona part dels sospitosos de no tenir terres, és a dir, d'aquells inventaris en els que no consten terres. Però això no vol dir que fossin pobres, ja que podia haver-hi pagesos masovers de grans explotacions que no disposaven de terra pròpia. Tot i això, es pot dir que més de la meitat dels casos on consten terres eren de menys de vint vessanes, mentre que el 17% dels casos en tenien més de trenta (quadre 2).

Aquesta situació canviarà en el segon període. En el cas dels *pagesos* i dels *pagesos hisendats*, també es podria fer una diferenciació entre els que tenien menys de vint vessanes i els que en tenien més de trenta, ja que tots els casos es reparteixen en aquests dos grups.

Finalment, cal apuntar que en el tercer període, el grup dels *pagesos* eren els més rics en terres, segons ens mostren els inventaris *post mortem*, ja que el 58'3% dels casos que hem trobat tenien més de trenta vessanes de terra. Tot i això, cal esmentar el fet que tenim molts casos d'aquest grup que no especifiquen les terres que tenien, i el fet de no poder considerar aquestes dades (que segurament són de terres molt extenses perquè generalment es corresponen a pagesos de masos), fa que la mitjana disminueixi considerablement.

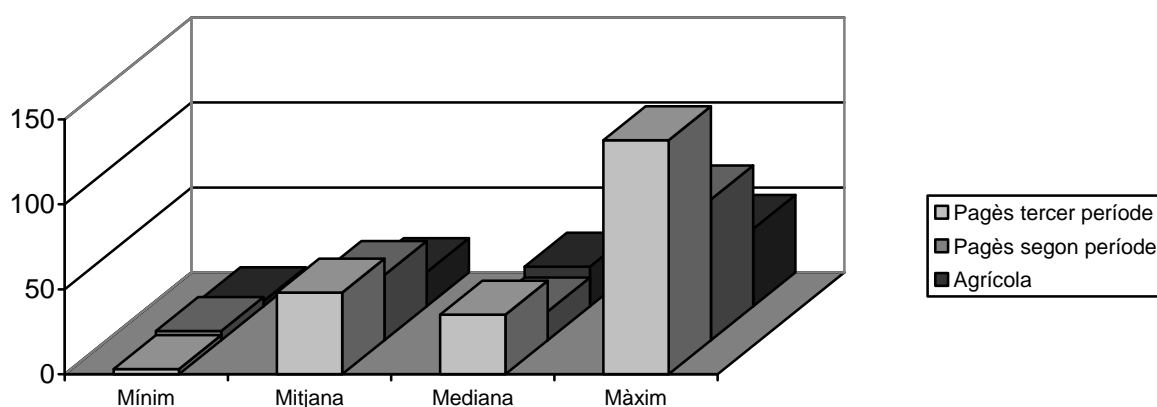
Gràcies als inventaris *post mortem* es pot comprovar que hi ha hagut un clar augment de terres en aquest ofici des del primer període fins a la primera meitat del segle XIX, ja que en aquest cas, gairebé el 60% dels casos tenien més de trenta vessanes i només el 40% tenien menys de vint vessanes. Així doncs, es pot parlar d'un augment de la gran propietat per a aquest grup durant el segle XVIII i començaments del segle XIX.

Quadre 3. Distribució de vessanes de terra en els *agricola* i els pagesos.

Vessanes	"Agricola"(1750-55)	Pagesos(1800-05)	Pagesos(1850-55)
De 0 a 5	4 casos (13'8%)		2 casos (16'7%)
De 5 a 15	8 casos (27'6%)	3 casos (30%)	1cas(8'3%)
De 15 a 30	11 casos (37'9%)	1 cas (10%)	2casos (16'7%)
Més de 30	5 casos (17'2%)	6 casos (60%)	7casos(58'3%)
TOTAL:	29 casos	10 casos	12 casos

El gràfic 3 té en compte l'evolució des valors mínims, els màxims i finalment la mitjana i la mediana de les dades obtingudes.

Gràfic 3. Comparació de la quantitat de terres entre els *agricola* i els pagesos dels tres períodes.¹⁵²

¹⁵² Per tal de poder obtenir un gràfic coherent amb les dades extretes dels inventaris *post mortem*, s'ha obviat la propietat formada per 129,5 vessanes del grup dels agrícola, perquè s'ha considerat que podia distorsionar les comparacions ja que les dades que constitueixen aquest grup s'aparten molt d'aquesta xifra i s'ha considerat com una excepció.

El cas dels *treballadors* és més significatiu, en no haver-hi en aquest col·lectiu la polarització que hi devia haver entre pagesos propietaris i pagesos masovers.

El nombre total de vessanes dels *laboratoris* que varen fer inventari al període de 1750 a 1755 era de 273'5 vessanes, mentre que la suma de totes les terres dels *treballadors* del segon període era de 342 vessanes i en el tercer període de 144 vessanes (tot i que hi ha menys quantitat de casos).

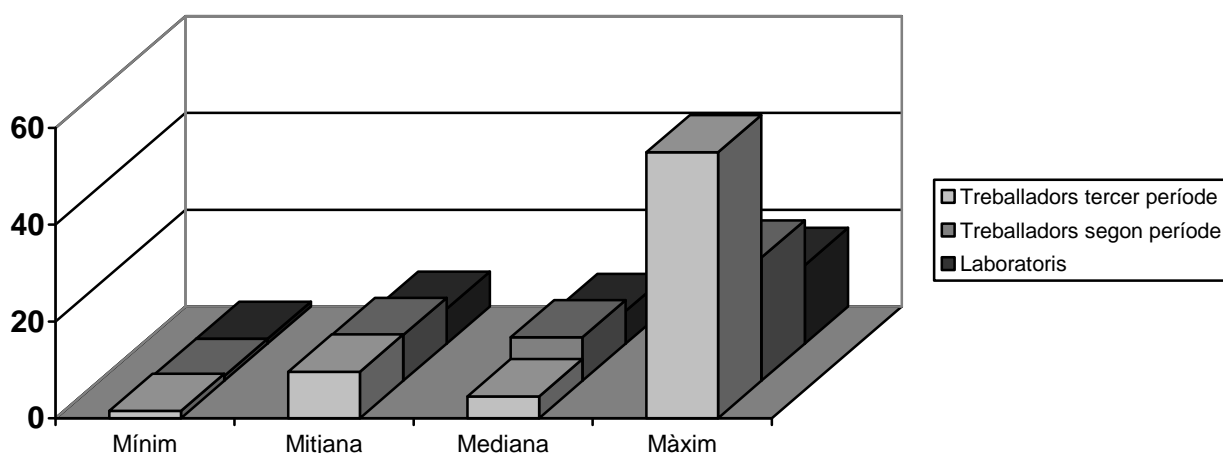
Així doncs, ja es pot apreciar un augment considerable en l'extensió de terres posseïdes a partir de la segona meitat del segle XVIII. El que cal comprovar és si va augmentar el nombre de petits propietaris o si augmentà l'extensió de les grans propietats.

Quadre 4. Distribució de vessanes de terra en els *laboratoris* i els *treballadors*.

Vessanes	Laboratoris (1750-1755)	Treballadors (1800-1805)	Treballadors (1850-1855)
De 0 a 5	19 casos (50%)	12 casos (33'3%)	9 casos (60%)
De 5 a 15	17 casos (44'7%)	14 casos (38'9%)	4 casos (26'6%)
De 15 a 30	2 casos (5'3%)	10 casos (27'7%)	1 cas (6'7%)
Més de 30			1 cas (6'7%)
TOTAL	38 casos	36 casos	12 casos

Tal i com es pot comprovar en aquest quadre núm. 4, hi ha hagut un augment significatiu de terres en els inventaris d'aquest ofici des de la primera meitat del segle XVIII i la segona meitat del mateix segle. Mentre que la majoria de *laboratoris* presenten terres de superfície inferior a 15 vessanes i no hi ha cap cas de propietaris amb més de 20 vessanes, es pot veure que amb el temps han disminuït la quantitat de propietaris amb petites propietats i han augmentat les propietats superiors a vint vessanes. Malgrat tot, en comparar aquestes dades amb les obtingudes pel tercer període, podem observar un panorama diferent. Observem que, segons els inventaris *post mortem*, hi ha un augment de casos d'inventaris de *treballadors* amb menys de 5 vessanes de terra, fet que implicaria un empobriment d'aquest grup si no tenim en compte cap més dada.

Gràfic 4. Comparació de la quantitat de terres entre els *laboratoris* i els *treballadors*.

El gràfic 4 permet, doncs, plantejar la hipòtesi que alguns membres d'aquest grup experimentaren un cert enriquiment durant la segona meitat del segle XVIII però també un empitjorament durant la primera meitat del segle XIX. Dit d'una altra manera: la tendència a la millora social i econòmica que podem observar a partir dels inventaris *post mortem* en el grup dels *treballadors* durant el segle XVIII, va decaure durant la primera meitat del segle XIX? Però per respondre adequadament aquesta pregunta, hem de tenir en compte un element nou: l'aparició del grup dels menestrals.

Aquest grup presenta, com ja hem analitzat en el tercer capítol, un ventall de propietats molt disperses, de manera que trobem propietaris amb 2'25 vessanes fins a un propietari amb 53 vessanes. Malgrat tot, podem comprovar que, si ajuntem les dades d'aquest grup amb les dels *treballadors*, (del que no en tenim una quantitat de casos massa rellevant en aquest període) hi ha, al mateix temps, un augment de la molt petita propietat però també un clar augment de la mitjana i la gran propietat en aquest grup, tal i com ens mostra el quadre 5:

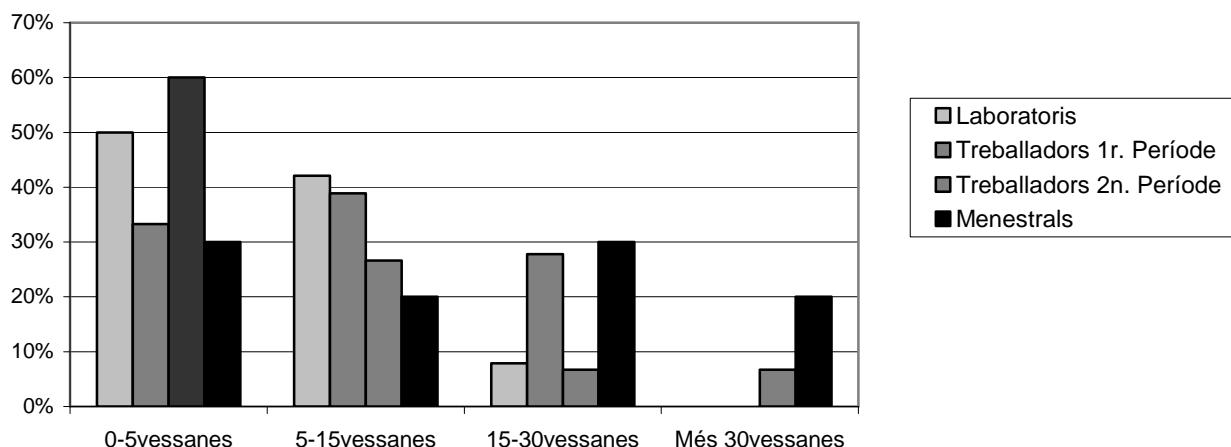
Quadre 5. Distribució de vessanes de terra en els *laboratoris*, els *treballadors* i els *menestrals*.

Vessanes	Laboratoris (1750-1755)	Treballadors (1800-1805)	Treballadors (1850-1855)	Menestrals (1850-1855)	Treballadors més menestrals
De 0 a 5	19 casos (50%)	12 casos (33'3%)	9 casos (60%)	3 casos (30%)	12 casos (54'6%)
De 5 a 15	17 casos (44'7%)	14 casos (38'9%)	4 casos (26'6%)	2 casos (20%)	6 casos (27'3%)
De 15 a 30	2 casos (5'3%)	10 casos (27'7%)	1 cas (6'7%)	3 casos (30%)	4 casos (18'2%)
Més de 30			1 cas (6'7%)	2 casos (20%)	3 casos (13'6%)
TOTAL	38 casos	36 casos	12 casos	10 casos	22 casos

Els inventaris *post mortem* reflecteixen en realitat un fenomen del conjunt del camp gironí: els *treballadors* més rics canviaren en pocs anys la seva manera d'identificar-se davant dels notaris quan formalitzaven els seus documents. Passaren d'autoconsiderar-se *treballadors* a autoqualificar-se com a *menestrals*.

Tal i com ja hem pogut comprovar en l'anàlisi que hem realitzat en el tercer capítol del grup dels *treballadors* i segons les dades extretes dels inventaris *post mortem*, eren propietaris principalment de petites propietats inferiors a quinze vessanes. Els *menestrals*, en canvi, tenien mitjana propietat i fins i tot alguna gran propietat de més de quaranta vessanes.

Gràfic 5. Petita, mitjana i gran propietat per als *laboratoris*, *treballadors* i *menestrals*.

Així doncs, semblaria que una part dels *treballadors* dels quals ja havíem observat una millora econòmica durant la segona meitat del segle XVIII, van anar augmentant la quantitat de terres posseïda durant la primera meitat del segle XIX i van voler diferenciar-se dels *treballadors* més pobres que, segons els inventaris, també havien pogut augmentar durant el mateix període.

3.2. Comparació de l'evolució dels tipus de cultius durant el segle XVIII i la primera meitat del segle XIX.

A mitjan segle XIX almenys la meitat de la comarca era dedicava a usos agrícoles, mentre que la resta (excepte les zones productives, com rieres, camins i zones urbanitzades, que són més difícils d'avaluar) era ocupada per boscos i erms, gairebé a parts iguals¹⁵³.

El quadre 6 representa l'evolució dels tipus de cultius inventariats, tal i com apareix descrita en els documents dels tres períodes.

Quadre 6. Evolució dels tipus de cultius durant el segle XVIII i la primera meitat del segle XIX.

Tipus de cultiu	1750-55	1800-05	1850-55
Un sol ús	76'9%	68'8%	52'5%
Cultiva	54'4%	52%	36'2%
Vinya	19%	11'1%	8'5%
Bosc	0'6%	2'1%	4'9%
Erma	1'7%	1'2%	6'7%
Olivars	2,2%	2,8%	2,8%
Horts	0,7%	0,8%	0,1% ¹⁵⁴
Mixtes	21'4%	29'8%	40'8%
TOTAL	1218'875 vessanes	1623'325 vessanes	2644'61 vessanes

Amb l'anàlisi d'aquest quadre ens adonem que a mitjan segle XIX la situació en relació als tipus de cultius que es tenien sembla haver variat considerablement. En primer lloc ens trobem amb una disminució força significativa de les terres destinades a un sol ús i principalment de les terres destinades a la vinya i cultives. També cal destacar l'augment considerable de terres amb bosc i terres ermes.

¹⁵³ SAGUER, E., (2005).

¹⁵⁴ Tot i que només hi ha un 0,1% de terres que especifiquen la mida que es corresponen a horts, s'han trobat 43 inventaris del tercer període on hi consten horts sense especificar la seva extensió.

El percentatge seria més elevat encara si haguéssim considerat com a terres moltes de les terres que apareixen en els inventaris com a vinyes mortes, com és el cas de l'inventari número 5¹⁵⁵:

“Una pessa de terra de viña y part cultiva de quatre vessanas en lo terme de Cruilles, una pessa de terra part cultiva y part bosch de nou vessanas y tres vessanas de terra cultiva a Monells. Una pessa de terra cultiva a la Bisbal, una pessa de terra cultiva de deu vessanas, una pessa de terra de tres vessanas, una pessa de terra part viña y part olivar de tres vessanas, un hort. Mas Costa a Sant Mateu de Montnegre: 150 vessanas en major part inculta, una pessa de terra cultiva en quant a dotze vessanas y de viña en quant a tres vessanas, ab algunas plantas de suros. Una pessa de terra de viña morta ab algunas plantas de suros de tinensa deu vessanas.”

O de l'inventari número 162¹⁵⁶ :”YNMOBLES: Primo un quart de vesana de terra cultiva situat en el paratge de esta vila baix sas afrontacions compresa. Ytem una pessa de terra de viña morta de cabuda sis vesanas situada en lo terme propi de esta vila.”

D'altra banda, i com a aspecte més rellevant, s'ha de remarcar l'important percentatge d'inventaris del període de 1850 a 1855 que descriuen terres mixtes en comparació amb els dos períodes anteriors. En relació al període comprès entre 1750 i 1755 és amb el que hi ha una diferència més significativa, ja que trobem gairebé la meitat del percentatge de casos que al tercer període amb terres mixtes.

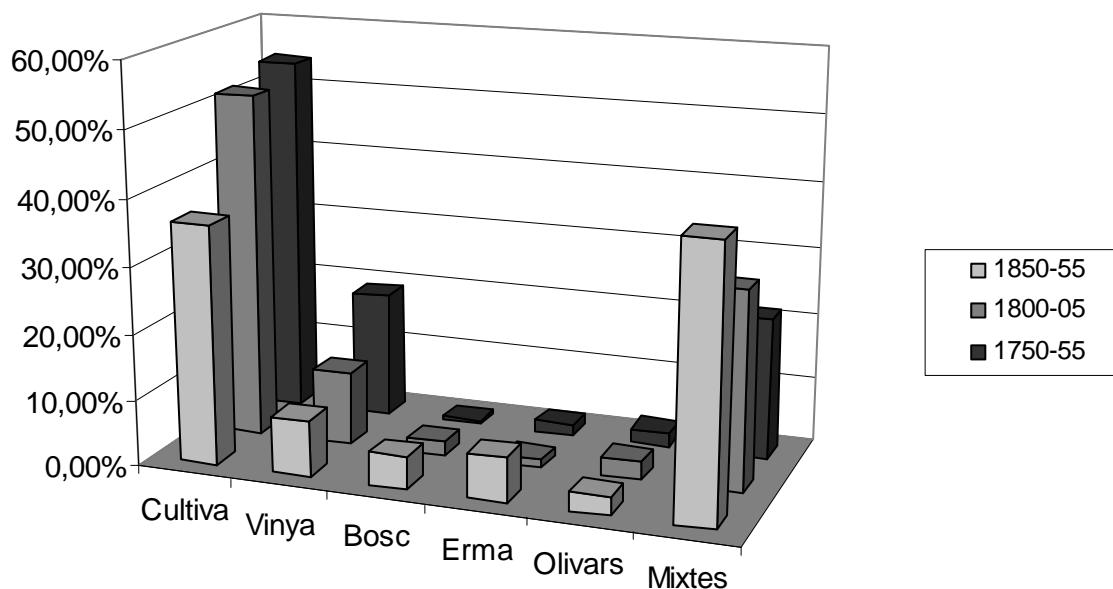
Tal i com es pot observar en les dades extretes del quadre núm. 5 i representades en el gràfic núm. 6, durant el segle XVIII s'hauria pogut produir a la comarca del Baix Empordà (segons els inventaris *post mortem*), una disminució de propietaris amb terres dedicades a la vinya o al cultiu exclusivament; mentre que augmentaren les terres amb oliveres, la superfície de boscos i les terres destinades a diverses plantacions o mixtes.

¹⁵⁵ Vegeu l'apèndix IV.

¹⁵⁶ Vegeu l'apèndix IV.

Tot això ens mostra un augment de terres del 117%, ja que es passà de 1.218'875 vessanes al primer període a 2644,61 vessanes al tercer.

Gràfic 6. Representació dels tipus de cultius dels períodes estudiats.

Així doncs, el Baix Empordà era, a finals del segle XVIII (segons els inventaris *post mortem*) una comarca dedicada majoritàriament al cultiu de cereals i llegums. La vinya ocupava el segon lloc, però a molta distància de les terres cultivades. L'olivera era encara molt menys important¹⁵⁷. Cal recordar que al Baix Empordà el conreu de l'olivera mai va tenir el mateix pes que a l'Alt Empordà, on va existir una certa especialització local d'aquest arbre. Per a fer-nos una idea d'aquesta diferència, podem esmentar algunes dades obtingudes per Enric Sagner d'uns anys posteriors a aquesta època que ens mostren que, mentre que el 1859 al Partit Judicial de la Bisbal la producció d'oli només era d'uns 10.400 hectolitres, al de Figueres s'arribava als 117.300 hectolitres¹⁵⁸.

¹⁵⁷ Segons els estudis d'Enric Sagner, la distribució de tipus de cultius al Baix Empordà seria: Conreus herbacis: 70%; vinya: 21%; olivera: 8% i regadiu: 1%. SAGUER, E. (2005).

¹⁵⁸ SAGUER, Enric (2005).

Per la seva banda, l'estudi de Barbaza sobre el paisatge de la Costa Brava associa el conreu de la vinya i l'olivera a parcel·les molt petites i els cereals a explotacions més grans¹⁵⁹. Podrem comprovar aquesta distribució a partir de l'anàlisi dels tipus de cultius de les terres segons els oficis.

3.3. Anàlisi diferencial de les dades relatives als tipus de cultius dels pagesos, dels treballadors i dels menestrals.

Per tal de poder fer comparacions més entenedores entre els tres períodes i per poder realitzar una anàlisi exhaustiva de l'evolució dels diferents grups agraris, s'ha considerat oportú fer els quadres i gràfics considerant les terres destinades a un sol ús i agrupant aquelles que estaven constituïdes per diversos tipus de plantacions, que seran nomenades com a mixtes igual que en la resta del treball.

a) Agrícoles i pagesos.

El primer fet que cal ressaltar és, tal i com ja s'ha comentat anteriorment, que en el grup dels pagesos s'han trobat molts casos d'inventaris que no defineixen els tipus de cultius que tenien.

Dels 33 inventaris *post mortem* que pertanyen als pagesos del segon període, només n'hi ha 10 que es refereixen a cases i 6 ho fan a masos, mentre que de la resta de casos no en tenim informació.

En el període de 1850-1855 es manté aquesta situació i ens trobem que de les 20 casos de pagesos, només hi ha 8 inventaris de cases que especifiquen la mida de les terres i 4 de masos; per tant, el 40% dels inventaris referits a pagesos no concreten la quantitat de terres que tenien i només fan una aproximació, tal i com podem apreciar en l'inventari *post mortem* número 98 del tercer període:

¹⁵⁹ BARBAZA, Y. (1966).

“BENS INMOBLES: El mas que habitaba lo difunt, conegut per Mas Carabús ab totas sas terras honors y possessions situat en lo terme del lloch de Pedriñá. Altre mas conegut per mas Nou ab totas sas terras honors y possessions situat en lo terme del lloch de Pedriñá. Una casa sita en la Pera y una castañeda sita en Sant Martivell, cuals afrontacions se espresan en la relacio jurada dels bens que obra en la Contaduria de Hipotecas del Partit de la Bisbal.¹⁶⁰”

Quadre 7. Comparació dels tipus de cultius entre els *agricola* i els *pagesos* dels tres períodes.

Tipus de cultiu	Extensió total de terres dels <i>agricola</i> amb cases i percentatge (1750-55)	Extensió total de terres dels <i>agricola</i> amb masos i percentatge (1750-55)	Extensió total de terres dels <i>pagesos</i> amb cases i percentatge (1800-05)	Extensió total de terres dels <i>pagesos</i> amb masos i percentatge (1800-05)	Extensió total de terres dels <i>pagesos</i> amb cases i percentatge (1850-55)	Extensió total de terres dels <i>pagesos</i> amb masos i percentatge (1850-55)
Terra cultiva	108'25 vessanes 56'7%	214'75 vessanes i 129'5 vessanes d'un sol propietari* 63'9%	136'25 vessanes 40'4%	122'5 vessanes de les quals 83'5 pertanyen a un pagès hisendat. 77'5%	177,5 vessanes 44,6%	111,75 vessanes 50,3%
Vinya	24 vessanes 12'6%	51'5 vessanes 15'3%	24 vessanes 7'1%		22,5vessanes 5,7%	10vessanes 4,5%
Terra erma	11 vessanes 5'8%	0	18 vessanes 5'3%		1,75vessanes 0,4%	0,5 vessanes 0,2%
Terres amb oliveres	6 vessanes 3'1%	16 vessanes 4'8%	4 i ¾ vessanes 1'4%			3 vessanes 1,3%
Bosc	2 vessanes 1'0%			15 vessanes 9'5%	33vessanes 8,3%	
Terres mixtes	38 vessanes 19'9%	66'5 vessanes 19'8%	149 vessanes 43'5%	20 vessanes 12'7%	163,25 vessanes 41%	97 vessanes 50,3%
TOTAL de terres	191vessanes	335'75 i 129'5* vessanes	337'5 vessanes	158 vessanes	398 vessanes	222,25 vessanes
Núm. de casos	16	12	10	6	9	4

¹⁶⁰ Vegeu l'inventari número 98 a l'apèndix IV.

En el cas dels *agricola*, dels 46 casos que pertanyen a aquest grup, els inventaris eren més concrets i n'hi ha 12 que tenien casa i 32 que tenien mas.

Així doncs, el fet de tenir una quantitat de casos diferents d'una època respecte d'una altra s'ha de tenir en compte en el moment que es fa la valoració de l'evolució dels tipus de cultius durant el segle XVIII i el segle XIX.

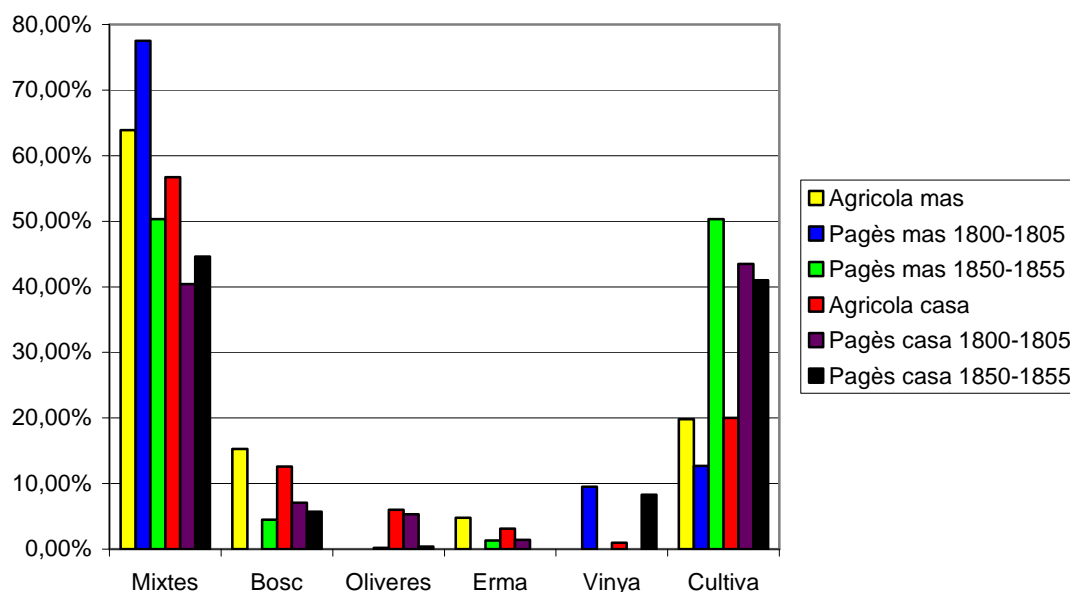
Segons els inventaris *post mortem* hi ha un augment significatiu de la quantitat de terres global que experimentà el grup dels pagesos amb casa durant el segle XVIII i la primera meitat del segle XIX, ja que, tot i que hi ha menys nombre de casos, consten més del doble de terres als inventaris de la primera meitat del segle XIX que en els de la primera meitat del segle XVIII.

Malgrat tot, s'ha de dir que no s'ha trobat pràcticament diferència amb les dades obtingudes per als pagesos amb casa de principis del segle XIX.

En el cas dels masos, la comparació és menys obvia, ja que tenim menys casos per poder-la realitzar i els que tenim fan una definició generalitzada de les terres del mas. Degut a aquesta manca de dades, s'ha considerat adequat realitzar les comparacions entre els tres períodes a partir de l'anàlisi dels percentatges extrets de les dades dels inventaris i representats en el gràfic núm. 7.

Tot i això, cal advertir que no es poden extreure conclusions definitives d'aquestes dades, ja que tenim pocs casos i hi ha molts inventaris on no hi consten les dades del difunt o les dades de les propietats.

Gràfic 7. Comparació dels diversos tipus de cultius dels *agricola* i els *pagesos* dels 3 períodes.

La primera conclusió que es pot extreure del gràfic 9 és que una bona part de les terres que tenien els *agricola* i els *pagesos*, independentment del tipus d'habitatge que tinguessin, van passar de cultives a mixtes. La segona conclusió és que la vinya tenia, dins aquest grup, una importància secundària i l'olivera encara més.

Finalment, cal remarcar el fet que sembla que hi ha un augment força significatiu en tots els tipus de cultiu i fins i tot ens trobem amb terres que tenien bosc en els tres períodes, tot i que no representa un percentatge significatiu.

b) Laboratoris i treballadors.

L'estudi del quadre 8, a diferència de l'anterior, ens permet fer valoracions i especulacions molt més acurades i fiables, ja que la mostra estudiada és més àmplia i en la majoria de casos consta la descripció del tipus de cultiu que tenia aquest grup.

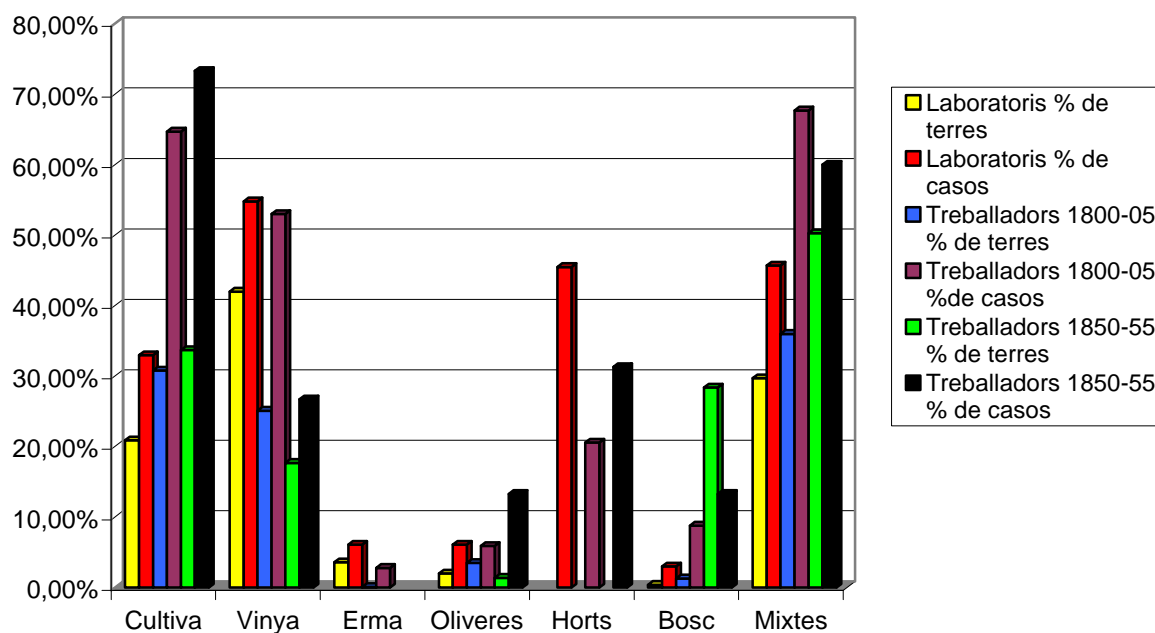
Quadre 8. Comparació dels tipus de cultius dels *laboratoris* i els *treballadors* dels tres períodes.

Tipus de cultiu	Extensió total de terres dels <i>laboratoris</i> i percentatge que representa.	Extensió total de terres dels <i>treballadors</i> del 2n període i percentatge que representa.	Extensió total de terres dels <i>treballadors</i> del 3er període i percentatge que representa.
Terra cultiva	54'25 vessanes 22'3%	105'5 vessanes. 30'8%	47'5 vessanes 33'7%
Vinya	97 vessanes 40%	86 vessanes 25'1%	25 vessanes 17'7%
Terra bosc	1 vessanes 0'4%	4'5 vessanes 1'3%	40 vessanes (38v. d'un propietari) 28'4%
Terra erma	10 vessanes 4'1%	¾ de vessana <0'1%	
Terres amb oliveres	5'5 vessanes 2'3%	12 vessanes 3'5%	2vessanes 1'4%
Horts	5'625vessanes (repartides en 14 propietats de 1/8, ¼ i ½ vessanes). 2'3%	3'5 vessanes 1'0%	5 propietats sense mida 31'3%
Terres mixtes	70 vessanes 28'9%	124'5 vessanes 36,4%	97 vessanes 50,3%
TOTAL DE TERRES	243'375 vessanes	342 vessanes	141 vessanes
Núm. de casos	33	35	15

Així doncs, segons els inventaris *post mortem* dels *treballadors* es pot apreciar un augment en la superfície de la majoria de les categories en què hem diferenciat els tipus de cultius d'aquest grup, destacant principalment l'augment de les terres destinades a diferents cultius (o terres mixtes) que augmentaren molt significativament a la primera meitat del segle XIX.

Aquesta diversificació es podria interpretar com un intent per millorar el seu rendiment econòmic o per evitar el risc de fracàs que podia suposar tenir un sol cultiu. Tot i això, s'ha de comentar que, tal i com es pot apreciar en el gràfic núm. 8, hi ha força diferències entre els tres períodes, que precisen un estudi més detingut de l'evolució experimentada pels membres d'aquest ofici.

Gràfic 8. Comparació dels tipus de cultius entre els *laboratoris* i els *treballadors* de 1800-1805 i de 1850-1855.¹⁶¹

Segons les dades extretes dels inventaris, en el primer període els tipus de cultius que tenien els *laboratoris* es podrien resumir en quatre categories.

Segons els inventaris *post mortem*, la vinya era el tipus de cultiu que més extensió ocupava, mentre que les terres mixtes i cultives hi apareixen gairebé de forma equitativa. La presència important de la vinya pot explicar-se perquè es tractava d'un conreu que demanava molt de treball (esporgar, cavar, adobar, fangar, etc.).

A part, la vinya ha estat considerada en molts estudis com el gran motor de les transformacions econòmiques catalanes durant els segles XVIII i XIX, habent-se difós gràcies als contractes de rabassa morta, que consistia en la cessió d'una parcel·la de terra al treballador, a canvi d'una renda anual (que casi sempre era una part proporcional de la recol·lecció del raïm).

¹⁶¹ S'ha d'advertir que per a l'elaboració d'aquest gràfic s'han calculat els percentatges de casos amb els diversos tipus de cultius de les terres tenint en compte els inventaris *post mortem* que hi ha de cadascun dels oficis, però els percentatges sumen més del 100% ja que hi ha persones que tenien més d'un tipus de cultiu. També cal remarcar que per tal que aquest estudi representés una mostra més àmplia, també s'han tingut en compte aquells inventaris que no especifiquen la mida de les terres, però que ens defineixen el tipus de cultiu que tenien.

El sistema de *colgats* i *capficats* permetia allargar indefinidament la vida productiva de les vinyes i suposava un avenç tècnic important, ja que permetia deixar l'alternança tradicional vinya-bosc, que havia estat comuna en la viticultura mediterrània de les èpoques medieval i moderna¹⁶².

Ara bé, veiem que al segon període disminuïren força el nombre de vessanes de terra destinades exclusivament a la vinya, tot i que el nombre de casos que en tenien era molt similar al dels *laboratoris*. Això no vol dir que desaparegués la vinya sinó que es va associar a altres conreus, el que reflecteix l'augment de terres mixtes.

El mateix procés pot explicar la disminució notable del nombre de casos de *treballadors* amb horts a començaments del segle XIX en relació als *laboratoris*, tot i que sembla que a la primera meitat del segle XIX torna a augmentar.

Cal destacar l'augment del nombre de casos que tenien bosc, tot i que no l'hem considerat suficientment significatiu per analitzar-lo. L'evolució és contrària en el cas de la superfície erma¹⁶³.

Les terres amb oliveres es mantenen tant en el percentatge de vessanes com en el nombre de casos durant el segle XVIII i la primera meitat del segle XIX, tot i que hi ha més casos de terres amb oliveres al tercer període.

c) Els menestrals.

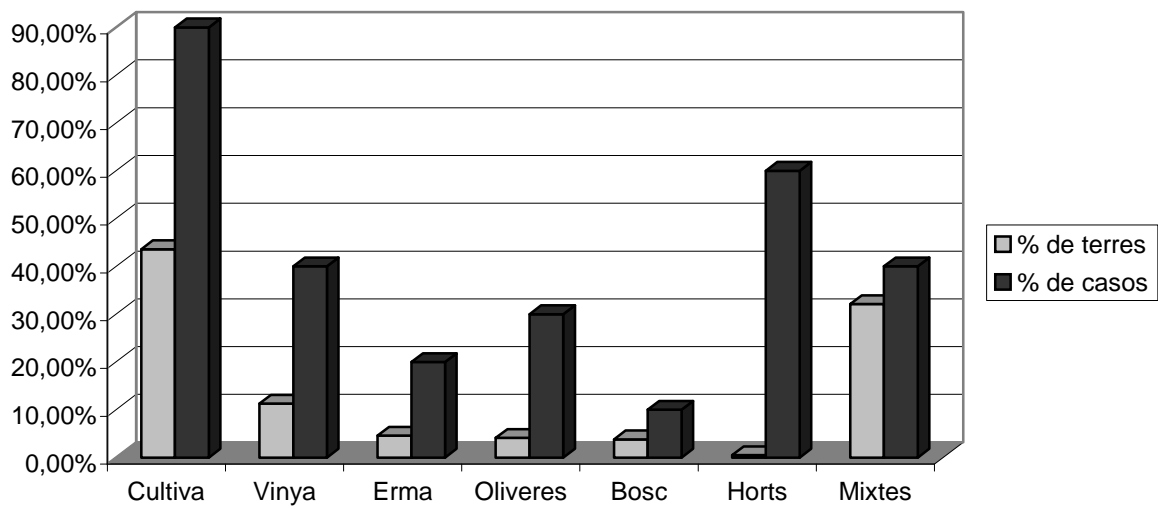
Per completar l'anàlisi del tercer període, tanmateix, és necessari estudiar el cas dels menestrals. En analitzar les dades resumides en el gràfic 9, relatives a aquest col·lectiu, ens adonem que gairebé tots els menestrals que hem trobat als inventaris *post mortem* tenien terres cultives i que aquestes representen el 43'6% del total de terres que tenia aquest grup, fet que s'assembla al cas dels *treballadors* del tercer període.

¹⁶² VILAR (1968); CONGOST, R., PLANAS, J., SAGUER, E. i VICEDO, E., dins GARRABOU, R. (2010).

¹⁶³ CONGOST, R., (2008).

Una altra dada que cal destacar és l'elevat nombre de casos que tenia hort (un 60%), que tal i com ens mostren les dades aportades pels inventaris, sembla que es tractava de porcions de terreny molt petites destinades al consum de la família, tal i com ja s'ha comentat en el cas dels *treballadors*.

Gràfic 9. Representació dels tipus de cultius dels menestrals.

Finalment, cal destacar que el 40% de menestrals tenien vinyes, tot i que només hi ha un 10% de la superfície total de les terres d'aquest grup que pertany a aquesta qualitat i això representa una diferència important en comparació als *treballadors* del segon i del tercer períodes que presentaven més nombre de casos i més superfície d'aquest tipus de cultiu.

4. Comparació de l'estructura dels habitatges.

4.1. Comparació del nombre d'habitacions de les cases en els tres períodes.

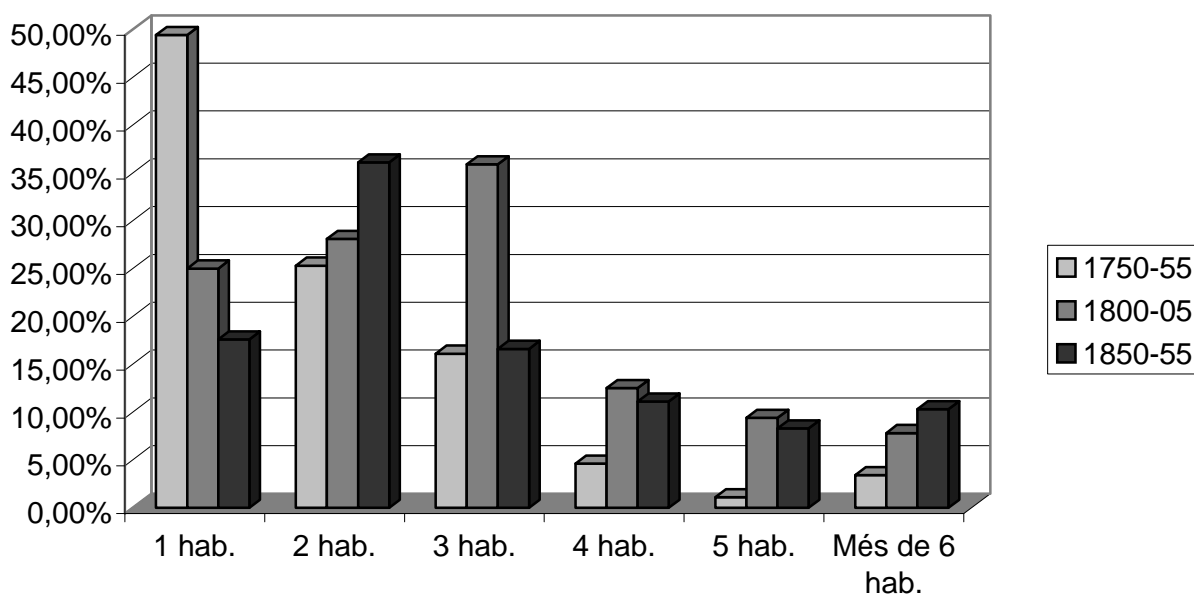
En els períodes estudiats en els capítols anteriors hem pogut comprovar que, tot i que les dades dels tres períodes no es poden equiparar del tot (ja que a la primera meitat del segle XIX tenim poca representativitat de casos), podem observar l'evolució que hi ha hagut en el nombre d'habitacions i per tant en les dimensions de les cases que hem representat en el quadre 9 i en el gràfic 10.

Quadre 9. Nombre d'habitacions de les cases dels tres períodes.

Nombre d'habitacions.	1750-1755		1800-1805		1850-1855	
	Quantitat de casos.	Percentatge	Quantitat de casos.	Percentatge	Quantitat de casos	Percentatge
0 habitacions	4	4'3 %	3	4'7 %		
1 habitacions	43	46'8%	16	25 %	19	17'6%
2 habitacions	22	23'9 %	23	35'9 %	39	36'1%
3 habitacions	15	16'3 %	10	15'6 %	18	16'6%
4 habitacions	4	4'3 %	4	6'25 %	12	11'1%
5 habitacions	1	1'1 %	3	4'7 %	9	8'3%
6 habitacions	1	1'1 %	0	0 %	6	5'6%
7 habitacions	0	0 %	4	6'25 %	2	1'9%
8 habitacions	1	1'1 %	1	1'6 %	2	1'9%
10 habitacions	1	1'1%	0	0%	1	0'9%
Total de casos	92	100 %	64	100 %	108	100%

En primer lloc ens adonem que l'augment en el nombre d'habitacions de les cases que s'experimentà a la segona meitat del segle XVIII va minvar, segons els inventaris *post mortem*, de manera que a mitjans segle XIX ens trobem amb una disminució força important de cases amb tres habitacions per passar a augmentar la quantitat de cases amb dues cambres. Finalment, només trobem un augment en el cas de cases amb més de sis habitacions, però no és un augment significatiu si tenim en compte que la diferència només és d'un 2'5 % i que el número de casos de la segona meitat del segle XVIII (que és el període que presenta menys inventaris de més de sis habitacions) és molt inferior al període de 1850 a 1855.

Gràfic 10. Comparació del nombre d'habitacions en les cases dels tres períodes analitzats.

També cal dir que trobem un nombre més elevat d'habitacions en el grup dels comerciants de la primera meitat del segle XIX i que, en l'extrem contrari, com és lògic, es situaria el grup dels *treballadors*, que serien els que menys quantitat d'habitacions tindrien en els tres períodes, segons les dades aportades pels inventaris *post mortem*.

4.2. Comparació del nombre d'habitacions dels masos dels tres períodes.

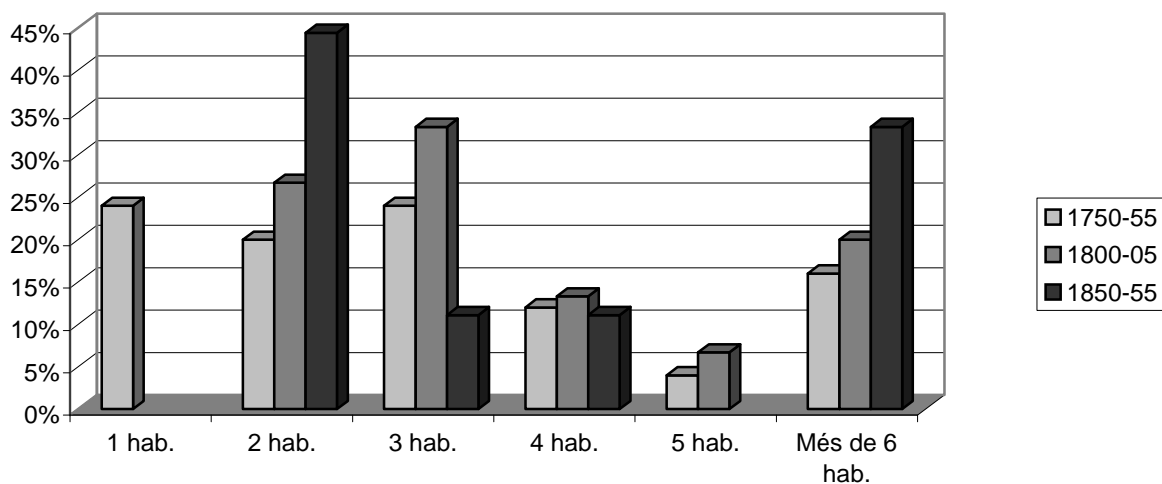
En analitzar el cas dels masos, ens trobem amb unes dades similars a les que s'han extret dels inventaris *post mortem* relatius a les cases.

Cal esmentar, com a principal diferència trobada als inventaris del tercer període, l'augment de masos amb sis habitacions que trobem en aquest moment històric. Tot i això, la mostra no és prou representativa per permetre formular conclusions definitives que estableixin una hipòtesi fiable de l'evolució de l'estructura dels masos al segle XIX.

Quadre 10. Nombre d'habitacions dels masos del primer i el segon períodes.

Nombre d'habitacions.	Quantitat de casos.	Percentatge	Quantitat de casos.	Percentatge	Quantitat de casos	Percentatge
1 habitacions	5	20 %	0	0 %		
2 habitacions	6	24 %	4	26,7 %	4	44'4%
3 habitacions	6	24 %	5	33,3 %	1	11'1%
4 habitacions	2	8 %	2	13,3 %	1	11'1%
5 habitacions	1	4 %	1	6,7 %		
6 habitacions	3	12 %	2	13,3 %	3	33'3%
7 habitacions	0	0 %	0	0 %		
8 habitacions	1	4 %	1	6,7 %		
TOTAL DE CASOS	25	100 %	15	100 %	9	100%

Gràfic 11. Comparació del nombre d'habitacions en els masos dels tres períodes analitzats.

Tal i com es pot observar en aquest gràfic núm. 11, es pot apreciar un augment en el nombre d'habitacions del tercer període respecte al primer i al segon. La dada més significativa és la que representa una habitació, ja que en els anys 1750-1755 hi trobem un 20,8% del casos, mentre que en el segon i el tercer períodes no n'hi trobem cap.

Aquest fet fa augmentar lleugerament totes les altres dades i ens trobem que, al segle XIX, els masos presenten més nombre d'habitacions que al segle XVIII. Així doncs, aquestes dades semblen suggerir un engrandiment força generalitzat dels masos a partir de mitjans segle XVIII.

També podem remarcar que en el primer període només hi ha tres casos de mas amb cambres destinades als mossos o a les minyones, mentre que a començaments del segle XIX ens trobem amb cinc inventaris que tenen *quarto* dels mossos o de les criades, com en l'exemple següent : "Mas Corredor: menjador y pastador, cuyna, entrada, hera, trull, cort del tossinos, corral del bestiar menut, celler, cort de las mulas, cort dels bous, cort de las eugas, quarto dit quarto dels mossos, sala, terrat, graner, quarto dit lo graner vell, quarto de las criadas, quarto sobre la cuina, quarto sobre lo menjador, quarto de la part de ponent"¹⁶⁴ o l'inventari: "Mas Vidal: cuina, quarto contiguo a la sala dit cambra dels mossos, quarto al cap de mont de la escala, graner, quarto del mitg de la escala, celler, entrada, corts".¹⁶⁵

En els pocs inventaris de masos de mitjans segle XIX dels que disposem no hi hem trobat cap descripció d'habitacions destinades al servei. Això no obstant, si tenim en compte l'augment del nombre d'habitacions en aquests masos, no podem descartar que tinguessin aquest destí.

La major part dels masos que s'han trobat en els inventaris especifiquen com a mínim dues plantes. El portal d'entrada donava accés a un vestíbul que generalment era nomenat com a "entrada" en la qual hi solem trobar, descrits en els inventaris, estris per al treball de la terra. Al voltant de l'entrada podem trobar-hi els estables, els cellers, etc. La cuina es podia trobar a la planta baixa o al primer pis.

¹⁶⁴ Vegeu l'inventari número 42 del període 1800-1805 de l'apèndix III.

¹⁶⁵ Vegeu l'inventari número 43 del període 1800-1805 de l'apèndix III.

Segons altres documents històrics, la cuina era on la família es reunia a menjar, però també a parlar o, simplement, a descansar, ja que la disposició pròxima de la llar de foc permetia, a les hores dels àpats, abans d'anar a dormir o en les tardes d'hivern en què hi havia poca feina, la trobada de la família i dels treballadors¹⁶⁶.

Per les dades que s'han extret dels inventaris s'ha deduït que a l'entrada hi solia haver una escala que conduïa al primer pis, on hi trobem la sala. Gairebé tots els masos tenien la seva sala, i sembla ser que, segons els inventaris *post mortem*, estaria situada en una posició central dins de la casa. A partir dels inventaris podríem deduir que la sala era un lloc de pas i que feia un paper de distribuïdor cap a les habitacions que s'estructuraven al seu voltant, tal i com podem comprovar en el Mas Aldrich: "Sala, cambra on morí dit difunt que trau porta a la sala, graner, cambra sobre el canal que trau porta a la sala i finestra al corral, cambra del cap de l'escala que trau porta a la sala, entrada, cuina, celler, cort dels bous, corral del bestiar menut."¹⁶⁷

Segons els objectes que es descriuen en els inventaris *post mortem*, sembla que era utilitzada per a guardar-hi roba i estris de la cuina. També hi solem trobar una taula i unes cadires, caixes de núvia i calaixeres. El fet que en aquest espai hi haguessin els millors mobles de la casa fa pensar que la sala podia tenir una funció simbòlica, demostrant la importància social de la família i es podia utilitzar per a activitats lúdiques, intel·lectuals, per fer-hi reunions o per descansar. Yvette Barbazza diu que a la sala de les masies riques s'hi exposaven els mobles vells i és on es reunien els membres de la família els dies de festa.¹⁶⁸

Finalment, cal parlar de les habitacions. Tal i com ja hem comentat anteriorment, dins un mas hi podien habitar moltes persones, tant de la família com algunes contractades temporalment (mossos, criades, traginers¹⁶⁹...), així

¹⁶⁶ Vegeu AAVV, (2005), CAMPS, J. (1965) o bé FERRER, LL. (2003).

¹⁶⁷ Vegeu l'inventari número 19 de l'apèndix II.

¹⁶⁸ BARBAZZA, Y. (1988), pàg. 126.

¹⁶⁹ Vegeu l'inventari número 67 de l'apèndix II: "Entrada, saleta o menjador, primer rabost, segon rabost, capella, graner vell, seller, cuina blanca, cambra de baix, cuina dels fogons, rentador, cuina gran, cambra de la carn, hospital, cambra dels traginets, sala, cambra de la torra gran, cambra de la torra, cambra del graner, cambra del seller, sala xica, cuarto del cap de l'escala, cambra de l'estudiet, estudiet, graner, simbori, cuarto mes alt de l'escala, cuarto dels mossos mes alt, cuarto sobre lo cuarto de l'estudi, cambra xica, cuarto sobre la sala, cambra gran mes alta, cuarto sobre la cambra del seller, tarrabastal, botiga, pallissa, corral".

com estances reservades a possibles visitants (com per exemple el quarto del mestre o del capellà...).

El cicle de la vida del mas feia que s'haguessin d'introduir reajustaments en les cambres i habitacions. Així, a la mort de l'avi i de l'àvia quedava lliure una habitació (l'habitació dels avis¹⁷⁰), que solia ser la més solemne i a la qual es traslladaven els hereus joves de la casa. Altres cambres eren on dormien els fills i les filles de la nova parella que sovint podien prendre el nom de "quarto dels noys"¹⁷¹. Normalment, el criteri utilitzat per dur a terme les ampliacions era el sentit comú del pagès que segurament pensava en solucionar el problema de la manca d'espai.

Així doncs, la distribució dels ocupants de les cambres depenia probablement del nombre de nens i de nenes petits que hi pogués haver a la casa i també de la disponibilitat de l'habitació dels avis per part de l'hereu.

A més del que acabem d'esmentar, en els inventaris de masos també hi hem trobat l'era, les pallisses, el celler amb la seva tina, el trull, quadres per als bous i les mules (que solien estar separades de les cambres del mas i normalment estaven situades en una part de la planta baixa de l'edifici¹⁷²), porxos per assecat y guardar l'herba destinada a alimentar el bestiar, etc; tots ells espais que ens mostren que en els masos es procurava produir una mica de tot.

Així doncs, tot i no poder establir cap tipologia dels masos, el nostre estudi evidencia, en els anys estudiats, que un bon nombre de masos s'engrandiren i es diversificaren en un seguit d'incorporacions de nous cossos i altres dependències adjuntes a l'habitable principal. Podem afegir-nos doncs, als autors que reclamen una visió dinàmica de l'evolució de les masies.

¹⁷⁰ Vegeu l'inventari número 107, 114 ó el 129 de l'apèndix III.

¹⁷¹ Vegeu l'inventari número 107 ó el 122 de l'apèndix III.

¹⁷² RIPOLL, R; (1983).

4.3. Comparació del nombre d'habitacions de les cases dels oficis relacionats amb la terra.

Per tal de poder fer una comparació correcta i adequada del nombre de cambres de les cases dels que estaven relacionats amb la terra en aquests períodes, cal recordar les dades que s'han extret dels inventaris.

Quadre 11. Distribució del nombre d'habitacions dels oficis dedicats al treball de la terra en els tres períodes estudiats.

1750-1755.-

Ofici	Núm. de casos	Cap cambra	1 Cambra	2 cambres	3 cambres	4 cambres	5 cambres	6 cambres	7 cambres	8 cambres
<i>Agrícola</i>	17	0	10 (58'9%)	4 (23'5%)	2 (11'8%)	1 (5'9%)	0	0	0	0
<i>Laboratoris</i>	42	3 (7'1%)	24 (57'1%)	10 (23'8%)	5 (11'9%)	0	0	0	0	0

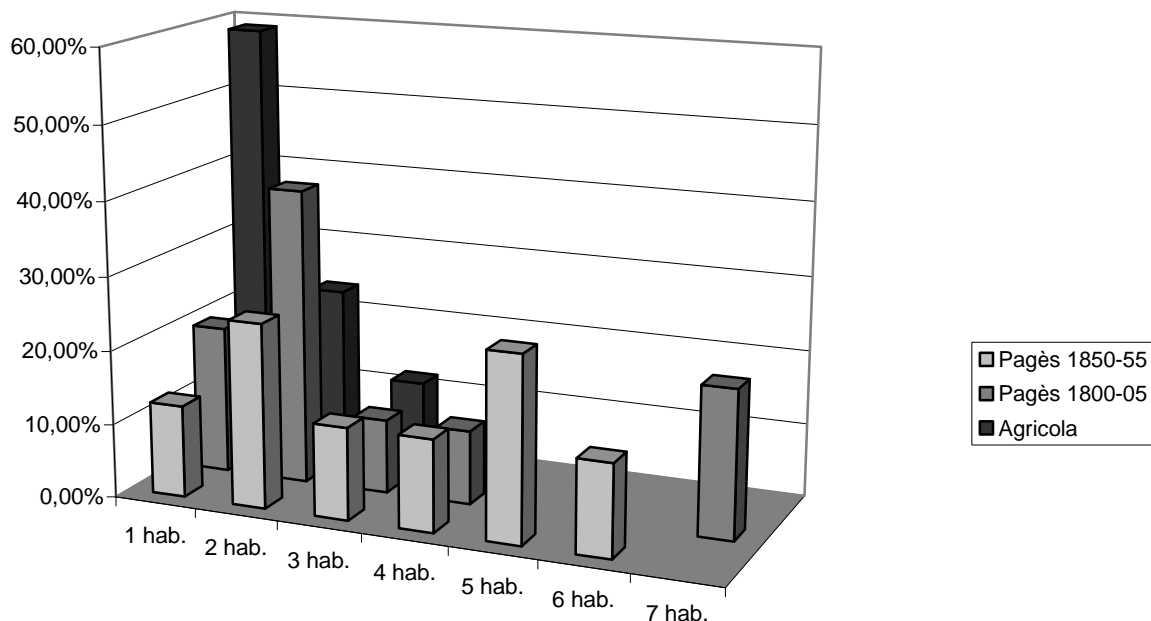
1800-1805.-

Ofici	Núm. de casos	Cap cambra	1 Cambra	2 cambres	3 cambres	4 cambres	5 cambres	6 cambres	7 cambres	8 cambres
Pagesos/ hisendats.	10		2 (20%)	4 (40%)	1 (10%)	1 (10%)			2 (20%)	
<i>Treballadors</i>	33	2 (6'41%)	11 (33'3%)	16 (48'5%)	3 (9'1%)	1 (3'0%)				

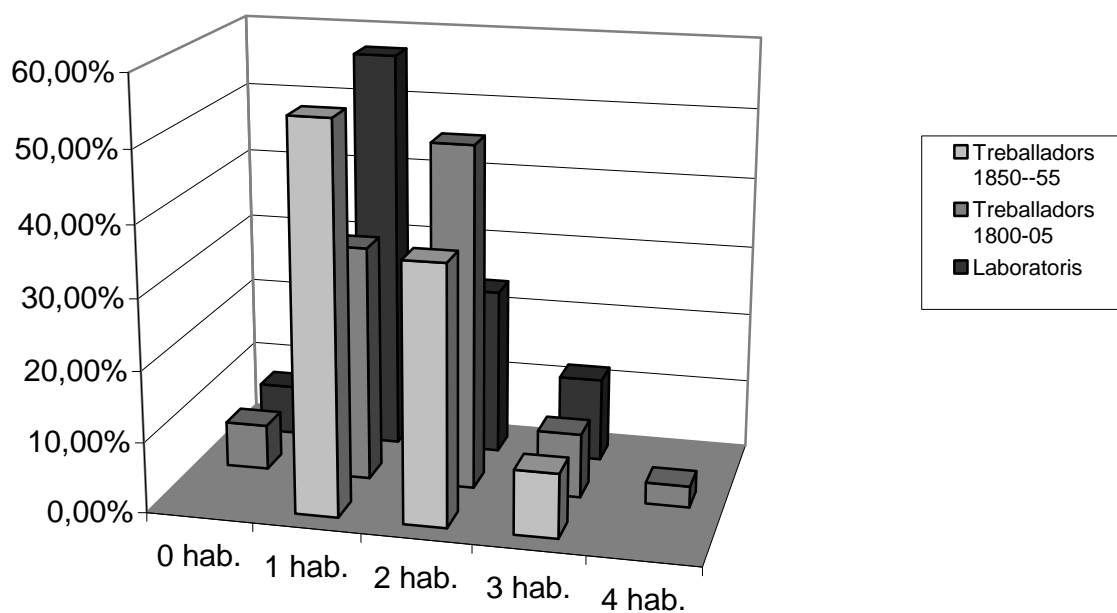
1850-1855.-

Ofici	Núm. de casos	Cap cambra	1 Cambra	2 cambres	3 cambres	4 cambres	5 cambres	6 cambres	7 cambres	8 cambres
Pagès	8		1/ 12'5%	2/ 25%	1/ 12'5%	1/ 12'5%	2/ 25%	1/ 12'5%		
Propietari	5			1/ 20%	1/ 20%	1/ 20%	1/ 20%		1/ 20%	
<i>Treballadors</i>	11		6/ 54'5%	4/ 36'4%	1/ 9'1%					
Menestral	10		3/ 30%	4/ 40%	2/ 20%	1/ 10%				

Gràfic 12. Comparació del nombre d'habitacions en les cases dels *agricola* i els pagesos.

Gràfic 13. Comparació del nombre d'habitacions en les cases dels *laboratoris* i dels treballadors.

Tal i com es pot comprovar en el quadres 10 i en els gràfics 12 i 13, les dades dels dos primers períodes revelen un augment significatiu del nombre d'habitacions en cadascun dels oficis.

En el grup dels pagesos hi va haver una disminució de cases amb una sola habitació.

En el cas dels *treballadors* del segon període aquest augment ens reafirma la idea que aquest grup va millorant la seva condició social i econòmica a mesura que avança la segona meitat del s. XVIII. També podem destacar el fet que hi ha molts més casos de *treballadors* del segon període (21 de 32 inventaris) que tenien cort que casos de *laboratoris* que en tinguessin (només 10 de 37 inventaris). Aquest fet es pot explicar amb l'anàlisi de la distribució dels animals que es descriu en els inventaris *post mortem*, ja que s'han trobat inventaris de *laboratoris* que mostren que tenien els animals en diverses dependències de la casa, ja fos el celler¹⁷³ o l'entrada¹⁷⁴.

Per tant, sembla que per a ells era innecessari un lloc exclusiu pels animals i, per tant no era indispensable tenir una casa tan gran.

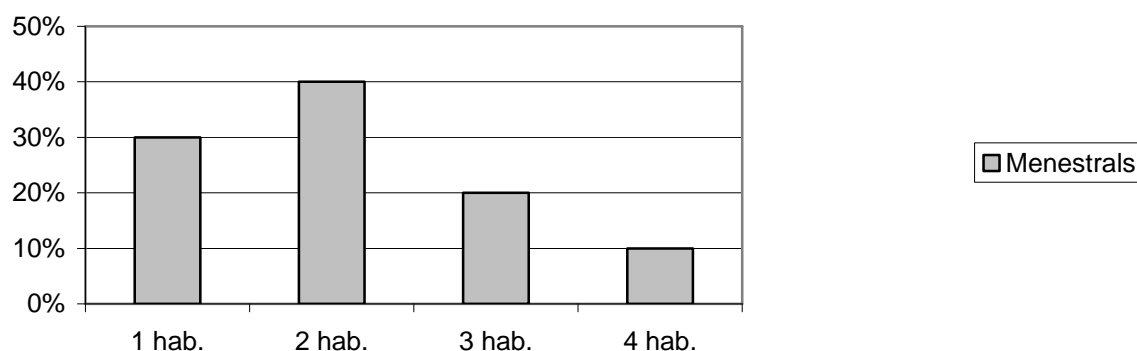
Tot i això, igual que en les dades relatives a les terres, en el tercer període es produeix un "estancament" d'aquesta evolució i, de fet, un empitjorament, ja que tornem a trobar la majoria de cases amb una o dues habitacions.

Tot i que les variacions no són del tot significatives pel fet de tenir pocs casos i perquè alguns estan incomplets, les dades suggereixen que, en el col·lectiu de *treballadors*, es produeix un augment del nombre de cambres en les cases durant el segle XVIII i una disminució durant la primera meitat del segle XIX. Com en els altres apartats però, hem de tenir en compte l'aparició, en el tercer període, del col·lectiu dels menestrals.

¹⁷³ Vegeu l'inventari número 112 de l'apèndix II.

¹⁷⁴ Vegeu l'inventari número 39 de l'apèndix II.

Gràfic 14. Nombre d'habitacions de les cases dels *menestrals*.

Com era d'esperar, el gràfic núm.14 reflecteix una posició millor dels menestrals respecte als *treballadors*. Aquestes dades, que es corresponen més a les extremitats en els inventaris dels *treballadors* de la segona meitat del segle XVIII, ens confirmen, un cop més, la millora indiscutible d'una part dels *treballadors*.

En el capítol següent, intentarem contrastar aquesta hipòtesi de treball amb l'anàlisi del conjunt de béns mobles descrits en els inventaris, posant especial atenció als instruments dedicats al treball agrari i als animals.

CAPÍTOL CINQUÈ. Estudi dels béns inventariats.

Després d'haver fet una anàlisi tant de la quantitat com de la qualitat de les terres que tenien cadascun dels oficis que s'han trobat als inventaris *post mortem* i d'haver estudiat l'estructura interna de les cases i dels masos, hem volgut aprofundir més en els inventaris estudiant alguns aspectes nous com ara els béns que tenien dins les cases, així com les eines i els animals que utilitzaven per treballar. Així doncs, hem volgut incorporar altres elements d'anàlisi al treball per tal de poder confirmar la hipòtesi que ja hem plantejat, segons la qual, els *treballadors* hagueren augmentat la seva importància econòmica i social durant la segona meitat del segle XVIII i potser també, (sobretot si ajuntem les dades extretes dels inventaris dels anomenats menestrals de 1850-1855), durant la primera meitat del segle XIX.

Algunes preguntes que ens podem formular abans de començar l'anàlisi són: Quins elements canviaren en les condicions de vida d'aquells anys? Quins foren els grups socials que accediren abans i amb més facilitat a productes nous i als productes de moda? El grup dels *treballadors* augmentà el seu consum en relació a etapes anteriors? I, per tant; es torna a confirmar així l'augment en importància econòmica i social d'aquest grup?

L'estudi que hem plantejat per donar resposta a aquestes qüestions s'ha elaborat a partir de l'anàlisi dels objectes que es descrivien en els inventaris *post mortem*. Tal i com ja hem comentat en la presentació d'aquesta tesi, molts estudis centrats en aquesta documentació han remarcat les possibilitats que ofereix aquesta font per analitzar pautes de consum tant a curt com a llarg termini, així com per establir comportaments diferenciats segons els grups socials i les àrees geogràfiques.

En els inventaris *post mortem* podem trobar la descripció detallada dels objectes, dels béns mobles i dels animals que tenien els membres d'una família en el moment de la redacció de l'inventari. En aquesta descripció es podia trobar especificat el material, l'estat de conservació i en pocs casos el color de l'objecte inventariat.

Per tal de poder fer una definició molt clarificadora del que representen els inventaris *post mortem* dins el context d'un estudi històric, ens ha semblat interessant utilitzar textualment una cita de Belén Moreno que considerem molt gràfica, en la que ens descriu aquests documents com a “fotografies preses en un moment donat que permeten apropar-nos al comportament de les famílies respecte a la possessió, tant de les coses més necessàries per a la vida quotidiana (les eines, la producció destinada a l'alimentació, el mobiliari o el vestuari) com de l'anomenat consum ostentós a partir de la presència de tèxtils de qualitat, d'objectes d'or i plata, d'armes, rellotges, miralls, llibres, obres artístiques, etc.”¹⁷⁵ A partir de les dades que ens aporten els inventaris, podem determinar els objectes que es podien considerar més necessaris, aquells que estaven en poder d'un grup determinat de persones i aquells que només podien adquirir alguns casos determinats. Tal i com bé apunta la mateixa autora, amb l'anàlisi del conjunt d'aquests béns, els inventaris *post mortem* ens acosten a la vida quotidiana dels habitants d'una casa, fins al punt de poder saber quins productes guardaven al rebost o al graner.

Així doncs, amb el seu estudi pretenem poder apreciar diferències quantitatives i qualitatives entre diferents grups i oficis. A diferència d'altres fonts, els inventaris *post mortem* ens permeten estudiar alguns aspectes de l'organització econòmica familiar a partir de l'enumeració i la descripció dels objectes i dels animals que formaven part de cada patrimoni familiar. Per dur a terme el nostre estudi hem distingit entre dos tipus de béns: 1) els béns de consum domèstic que apareixen descrits en l'interior de les cases i 2) els béns que, (tot i que també podien trobar-se en l'interior de les cases), constituïen els principals instruments de treball agrari i, entre aquests béns destaquen, evidentment, en els inventaris dels oficis relacionats amb la terra, els animals.

¹⁷⁵ MORENO, B. p. 16 (2007).

1. ELS BÉNS DE CONSUM DOMÈSTIC.

1.1. L'interior de les cases segons els inventaris *post mortem*.

L'àmbit arquitectònic i el conjunt de mobles d'una casa, siguin quines siguin les seves dimensions, són complementaris. L'àmbit arquitectònic estaria configurat pel tipus d'espai i per la tradició constructiva usada i n'hauriem estudiat ja una part en els capítols anteriors en analitzar l'estructura interna dels habitatges. El mobiliari serien tot el conjunt de mobles o complements que omplen i complementen les funcions de cada una de les estances i que fan possible la seva habitabilitat i que tot seguit passarem a analitzar.

En els inventaris *post mortem* s'ha trobat la descripció d'una gran quantitat i diversitat de mobles i alguns d'ells d'una gran riquesa. D'entre aquests podem destacar la llar de foc, els bancs, els escons, les cadires, les taules, les pasteres, els armaris, les caixes, les calaixeres, els rellotges, els llits, etc. El nivell de vida de la família que feia l'inventari i els costums del moment són alguns dels factors que condicionen el tipus de mobles i la qualitat d'aquests. Cadascuna de les cambres de la casa o del mas es caracteritzava per tenir una sèrie de mobles segons la funció per a la qual es necessitaven.

De manera general, i abans de ficar-nos de ple en l'anàlisi detallada dels diferents objectes que integraven els interiors dels habitatges del segle XVIII i XIX al Baix Empordà, volem descriure, de manera general, els mobles i altres elements comuns que apareixien en les diverses estances de la majoria de cases i de masos, independentment de l'ofici que tinguessin els seus amos.

Segons els inventaris, a l'entrada de les cases hi solia haver mobles de totes menes com algun banc, la caixa del gra, les eines del camp i alguns guarniments del bestiar de treball. A la cuina soliem trobar-hi la pastera, una taula amb un banc i algunes cadires, i la llar de foc. A la sala també hi solia haver una taula amb cadires, alguna caixa, i en alguns casos elements més decoratius com els miralls, els quadres, etc.

A les cambres s'hi podien trobar un o dos llits “de peu de gall” (que eren els més abundants en aquests documents i, per tant, segurament eren els més comuns) amb un o diversos matalassos, segons les condicions de la casa, una o diverses caixes, algun armari i en alguns casos alguna calaixera. Hem trobat molt pocs casos de bressols.

Actualment vivim immersos en una societat de consum en la qual la possessió de certs objectes es considera imprescindible per gaudir d'una qualitat de vida acceptable, però quins eren aquests objectes a les èpoques estudiades?

Molts dels estudis històrics han partit de la idea que el consum d'articles nous o de millor qualitat ha tingut com a finalitat marcar el propi rang i, per tant, comunicar la posició social d'una manera no verbal¹⁷⁶. Jan de Vries, en parlar de la revolució industriosa, assegura que els canvis en el consum estarien relacionats amb el desig de modernització, més que amb l'afany de voler semblar o copiar les actuacions dels grups socials més elevats: *La revolución industriosa tiene orígenes mucho más profundos que la mera emulación. El nuevo comportamiento del consumidor requirió de cambios importantes en la vida cotidiana y esto sugiere que la innovación habría sido el factor clave, no la emulación. En este contexto, la innovación se entiende mejor vinculando la moda y el gusto no con un orden social más elevado sino con, a falta de una palabra mejor, la modernidad*¹⁷⁷. A part, segons autors com Jaume Codina, a partir de la segona meitat del segle XVIII, les cases s'omplen d'estris i paraments diferents que milloren la “qualitat de vida” i, sobretot, la higiene¹⁷⁸.

Així doncs, tots els estudiosos estan d'acord en que hi ha moltes variables que incideixen directament en els hàbits de consum de la població i en les seves condicions de vida, com eren els nivells de renda, l'ofici que tenien o el lloc de residència.

¹⁷⁶ DOUGLAS, M. i SHERWOOD, B; (1979), p.112; citat per MORENO, B (2007). També s'ha tractat aquest tema en diversos seminaris i conferències com el XXII Seminari d'Història Econòmica i Social “Processos d'empobriment i enriquiment en el món rural” celebrat a la Universitat de Girona del 21 al 23 de juny de 2010.

¹⁷⁷ De VRIES, J. (2009), p. 71.

¹⁷⁸ CODINA, J (1998).

També s'ha de tenir en compte que els diferents grups socials tenien estils de vida diferents i, probablement, hi havia algunes novetats que podien resultar més atractives per a uns que per a d'altres. Els objectes i les novetats que adquirien les persones segons el seu propi gust també contribuïen a definir la identitat del propi grup¹⁷⁹.

Nosaltres analitzarem les pautes de consum de diversos oficis agrupats en les següents categories:

- *Agrícoles* o pagesos, (segons el període analitzat).
- *Laboratoris* o *treballadors*, (segons el període estudiat).
- Menestrals.
- Botiguers, comerciants i negociants.
- Doctors en dret, notaris i doctors en medicina.
- Religiosos.
- Oficis del món de la marina.

Per tal de poder fer una anàlisi òptima de la documentació que s'ha utilitzat, també és important poder establir un agrupament encertat dels objectes. A més, per poder extreure el màxim d'informació dels inventaris *post mortem*, era necessari utilitzar un sistema de classificació de dades que ens permetés comptabilitzar-los i comparar-los fàcilment amb altres estudis. Així doncs, s'ha establert la següent classificació:

-Objectes de la llar: entre aquests objectes caldrà distingir entre aquells que solen estar presents en la majoria dels inventaris, independentment de l'ofici (llençols, tovalles, tovallons, roba personal, especialment camises) i altres elements la difusió dels quals pot considerar-se especialment rellevant en el període estudiat. Dins aquest grup, seguint altres estudis, hi hem posat els estris de cuina (especialment culleres i forquilles) i algun mobiliari, com les caixes i les calaixeres.

-Objectes d'art i de decoració: quadres, rellotges, figures, etc.

-Objectes religiosos: objectes de devoció com creus, imatges, etc.

¹⁷⁹ Veure SARTI; R. (2003).

- Objectes relacionats amb la cultura: llibres, instruments musicals, etc.
- Objectes de luxe o excepcionals: en aquest apartat hi hauria objectes d'or i de plata o les xocolateres, que són objectes que clarament no apareixen en la majoria dels inventaris.

L'estudi s'ha realitzat fent la comparació de cada ofici al llarg del temps, per tal de poder comprovar l'evolució que experimentà. Posteriorment, s'analitzaran les diferències i les similituds que hi havia entre els oficis. Els objectes inventariats solen anar acompanyats d'una breu descripció que pot fer referència a la mida (amb adjectius com gran, gros, mitjancer, petit,...o afegint un diminutiu com “un trameguet petit”, “una destraleta”, “una caixeta”...), el material (aram, coure, llautó, cuir, fusta, ferro, pisa, canem, cotó, fil, llana, etc.), el color, la forma o l'estat de conservació (bo, dolent, nou, usat, vell, inservible, etc.). En algun cas també hem trobat objectes foradats (algun perol) o esquerdats (una olla). En el cas dels atuells per posar vi i oli, sovint s'indica quan estan buits. Segons el cas, també s'indica la quantitat que contenien. Les quantitats d'arròs s'expressen en *quarteras* i *quartans*, el fil en lliures, la mida dels llençols en talles, etc.

En els inventaris *post mortem* també es descriuen els atuells de cuina i solen indicar de quin material estan fets. Hem d'aclarir però, que ens trobem amb indefinicions respecte a l'especificitat dels objectes o del seu nombre. Així, és molt corrent que apareguin referències a “una sort d'obra de terra”, “uns ferros de foc”, etc. Això, que en principi suposa una dificultat a l'hora de quantificar els objectes ressenyats, ens referma la presència d'aquesta mena d'estris. Els inventaris ens descriuen també una gran diversitat d'objectes de terrissa a les cuines, tot i que moltes vegades no els detallaven segurament pel seu baix preu. Per cuinar trobem olles o cassoles, per menjar es descriuen plats, escudelles, etc., o bé com a recipients les gerres, els càntirs, etc. Sovint, aquesta mena d'utensilis apareixen especificats quan són fets d'un material més durador, com ara l'aram o el llautó.

De vegades, la descripció dels objectes inclou alguna informació referida a algun complement o a la seva presentació (un llit *a peu de gall*, una xocolatera *ab son remenador*, un banc d'espatllera, etc.). En el cas dels estris que correntment tenien mànec o nansa se solia especificar si en tenien o no; igualment, per a les caixes, es deia si tenien pany i clau o no.

Finalment, també podem trobar informació referent a la utilitat dels estris (“torn per passar farina”, “una ganiveta de taula”, “una pala per lo foch”, “una sort de terrissa per lo servei de la cuina”, “una olla per posar greix”, etc.)

Malauradament, a l'hora de presentar les dades en quadres comparables, hem hagut de prescindir d'aquesta informació per tal de poder presentar unes dades més fàcilment quantificables.

1.2. Anàlisi dels béns d'ús domèstic segons els oficis.

a) Els *agricolas* i els *pagesos*.

Tal i com ja hem vingut observant durant tot el present estudi, aquest grup social, en incloure *pagesos masovers* i *pagesos propietaris*, amagava una gran diversitat i complexitat, que veurem reflectida en l'anàlisi que hem realitzat dels béns de consum que tenien i que ens mostren els inventaris *post mortem*.

En els inventaris *post mortem* analitzats d'aquest ofici es constata la progressiva implantació d'alguns objectes com les culleres, les forquilles i, en menor nombre, les xocolateres. Les xocolateres (que eren estris per fer i servir la xocolata) o els objectes d'art i de decoració (com els quadres o els miralls, per exemple), apareixen només en el 15'4% i en el 10'3% respectivament dels inventaris dels *agricolas* del període 1750-1755. En canvi, als inventaris *post mortem* dels *pagesos* de 1850-1855 hi apareixen en el 55% i el 40% respectivament.

Quadre 1. Consum mitjà dels pagesos dels tres períodes¹⁸⁰.

Béns	Agrícoles 1750-1755 Mitjana	Agrícoles Casos/ percentatge ¹⁸¹	Pagesos 1800-1805 Mitjana	1800-05 Casos/ percentatge	Pagesos 1850-1855 Mitjana	1850-55 Casos/ percentatge
Camises	8'5	15/ 32'6%	11'3	14/50%	31'1	10/50%
Llençols	20'5	45/ 98%	29	26/92'9%	22'7	20/100%
Tovallons	21'8	36/78%	27'7	22/78'6%	27	15/75%
Tovalles	9	38/82'6%	10'2	22/78'6%	7'4	20/100%
Objectes d'art i decoració	3'5	6/13%	9	3/10'7%	6'9	8/40%
Llibres	*	2/4'35%	1*	1/ 3'6%	20'5*	2/10%
Objectes religiosos	4'7	14/30'4%	1'8	11/39'3%	2'4	8/40%
Mobles	1'3	9/19'6%	2	14/50%	2'9	14/70%
Objectes de plata	12'2	15/32'6%	9'5	8/28'6%	12*	2/10%
Objectes d'or	3'9	6/13%	3	3/10'7%	11*	1/5%
Xocolateres	1'2	6/13%	1'3	12/42'9%	1	11/55%
Forquilles	7'7	20/ 43'5%	19'1	22/78'6%	19	9/45%
Culleres	10'7	23/ 50%	21'8%	22/78'6%	26'2	9/45%
Caixes	5'5	43/93'5%	6'5	26/92'9%	5'1	19/95%
Total de casos	46		28		20	

*Les categories marcades amb asterisc són negligibles ja que s'han obtingut a partir d'un o dos casos.

S'ha de destacar que hem observat un augment significatiu del percentatge d'inventaris que especificaven els coberts que es tenien a les llars pageses del primer període en comparació amb les llars del segon període, ja que passaren del 43'6% de forquilles i el 60% de culleres al 91'7% i al 78,6% respectivament. Tot i això, al tercer període tornem a trobar una disminució fins al 45% dels casos.

¹⁸⁰ La mitjana ha estat calculada només tenint en compte aquells inventaris on hi consta l'objecte que s'està analitzant. S'ha considerat que no era representatiu comptar la mitjana tenint en compte tots els casos que hi havia d'un mateix ofici encara que no especificuessin tenir aquell objecte, ja que hi ha objectes com les camises que sabem que en devien tenir totes les llars de l'època i no obstant hi ha inventaris que no en descriuen. Així doncs, a les dades presentades també s'hi ha adjuntat el percentatge de casos que apareixen en els inventaris que tenien aquell objecte.

¹⁸¹ S'ha calculat el percentatge de persones que tenien aquell objecte respecte al total de casos que apareixen en els inventaris referits a aquest ofici concret.

L'historiador Jaume Codina ha documentat a través dels inventaris *post mortem*, per al Baix Llobregat, l'aparició de les culleres individuals a les cuines a partir de 1740 i la generalització de l'ús d'aquest estri, fins i tot en els ambients més humils a partir de 1745, cosa que generava uns hàbits higiènics més saludables i evitava l'expansió de moltes infeccions que es produïen en menjar amb les mans. Segons ell, la infecció era la causant de l'elevat índex de mortalitat anterior a 1740, cosa que demostra gràcies a la taxa de mortalitat per contagi familiar (la TMCF), una de les seves grans aportacions¹⁸². L'historiador, fa una valoració demogràfica d'aquest canvi en el parament material i arriba a parlar fins i tot de la "revolució de les culleres", a les quals atribueix un paper rellevant en la disminució de les malalties contagioses.¹⁸³ D'altres autors, com per exemple N. Elias, sostenen que aquest fenomen tenia poc a veure amb la higiene i considera que estava relacionat amb el desig d'evitar imatges desagradables o poc civilitzades com embrutar-se els dits de greix.¹⁸⁴

Més singular sembla ser el cas de les forquilles, que Belén Moreno considera "un producte de luxe"¹⁸⁵. Als inventaris del primer període tenien poca presència, però cinquanta anys després augmentà considerablement la seva importància en les llars pageses, tot i que el nombre de culleres sempre és força superior.

També podem comentar que en la majoria dels inventaris del primer període ja hi apareixen alguns orinals, aspecte que es podria interpretar com una millora de les condicions higièniques d'aquest grup, tot i que sorprèn l'absència pràcticament absoluta de sabó; que d'altra banda, al Baix Empordà potser no s'inventariava, com es feia en el cas dels comestibles.

En el cas dels mobles hem de dir que, en les dades que hem considerat, s'han desestimat la quantitat de cadires o taules que es tenien a cada casa, ja que es trobaven en totes les llars i les quantitats eren molt variables i difícils d'agrupar per tal de poder-ne extreure conclusions.

¹⁸² CODINA, J (1998).

¹⁸³ CODINA, J; (1984).

¹⁸⁴ ELIAS, N; (1989), citat per MORENO, B (2007).

¹⁸⁵ MORENO, B. (2005).

Malgrat tot, s'ha de dir que se n'han trobat en quantitats apreciables, pel que es pot deduir la importància de la vida social dins la família de l'època que estem estudiant. R. SARTI comenta: *Podemos imaginar viviendas populares llenas de amigos, vecinos o parientes sentados en simples sillas de enea delante del fuego o alrededor de una mesa, conversando mientras unas mujeres hilan con el huso y la rueca y otros juegan a las cartas...*¹⁸⁶ I més endavant comenta: *Pero las mesas y las sillas no sólo evocan veladas de conversación, juegos de naipes o lectura en voz alta. También remiten otra forma de sociabilidad, la que se forja en torno a la mesa*¹⁸⁷.

L'escó (banc llarg, d'alt respatllet, que en situar-lo a la vora del foc ajudava a mantenir l'escalfor) és el seient que més vegades trobem repetit. Així doncs, en la categoria dels mobles s'han quantificat els armaris, les calaixeres, els escriptoris, els bufets o els tocadors que apareixien en els inventaris.

Aquests tipus de mobles més "sofisticats" i no tant tradicionals com els bancs, les cadires o les taules, van augmentar en importància a moltes llars pageses, de manera que, en els inventaris *post mortem*, a partir del segon període ja es descriuen alguns escriptoris o tocadors que en el primer període no apareixien.

També hem pogut comprovar que les calaixeres foren guanyant terreny a les caixes i augmenten la seva presència en les cases de manera força considerable (fet que es confirmarà en l'anàlisi dels capítols matrimonials).

Finalment, segons els inventaris *post mortem*, hi havia algunes famílies pageses que es destacaven econòmicament respecte d'altres, aspecte que es reflecteix en la possessió d'objectes d'or i de plata, objectes de decoració, de llibres o en la possessió de llençols. En relació a aquests darrers, els inventaris suggereixen que els pagesos tendien a l'acumulació de llençols, que s'acostumaven a mostrar a les visites. Per aquesta raó les famílies es preocupaven de tenir-ne molts i de certa qualitat.

¹⁸⁶ SARTI, R. (2003), p. 164.

¹⁸⁷ SARTI, R. (2003), p. 165.

Jan de Vries adverteix en els seus estudis, que tot i que els llençols podien ser considerats un dels millors indicadors indirectes de la fortuna d'una família no s'acostumaven a mostrar al públic: *Aunque la ropa blanca del hogar no se solía exhibir en público (y se guardaba con pulcritud y orden en los armarios especialmente diseñados para este fin), también poseía un valor simbólico similar que justificaba su acumulación en cantidades impresionantes en muchos hogares*¹⁸⁸.

Uns dels béns que més sembla que disminuïren al llarg del temps foren els objectes d'or i de plata. En aquest aspecte, els resultats obtinguts coincideixen plenament amb els extrets per Belén Moreno en el seu estudi, que argumenta aquesta disminució pel fet que potser els pagesos de finals del segle XVIII preferien gastar els seus diners en certs béns de consum en detriment de la inversió en objectes d'or i de plata¹⁸⁹. D'altra banda, també podríem considerar la possibilitat d'un cert empobriment d'aquest grup a finals del segle XVIII.

b) Els *laboratoris* i els *treballadors*.

El 53% dels inventaris relacionats amb el treball de la terra dels tres períodes pertanyen a aquest grup, tot i que cal suposar que el percentatge de *laboratoris* i de *treballadors* era molt més important atès que, en molts casos no es devia encarregar l'inventari dels béns del difunt. Aquest era, possiblement, el col·lectiu relacionat amb el treball de la terra més precari. Tot i això, i tal i com hem vingut analitzant en els capítols anteriors, sembla que en els inventaris *post mortem* s'han trobat proves que ens demostren que aquest grup millorà econòmicament i socialment, sobretot durant la segona meitat del segle XVIII.

Així doncs, i per confirmar aquesta millora, a continuació s'analitzaran els béns de l'interior de les cases d'aquest grup que es descriuen en els inventaris *post mortem* de cada època.

¹⁸⁸ De VRIES, J (2009), p. 168.

¹⁸⁹ MORENO, B; (2007).

Quadre 2. Consum mitjà dels *laboratoris* i dels *treballadors* dels tres períodes¹⁹⁰.

Béns	<i>Laboratoris</i> 1750-1755 Mitjana	Casos i percentatge	<i>Treballadors</i> 1800-1805 Mitjana	Casos i percentatge	<i>Treballadors</i> 1850-1855 Mitjana	Casos i percentatge
Camises	4'6	22/40%	8	25/51%	2'8	9/56'3%
Llençols	7'2	50/91%	10'6	46/94%	6'4	16/100%
Tovallons	7	28/51%	10'2	34/69'4%	4'5	4/25%
Tovalles	2'4	38/69'1%	3'4	37/75'5%	2	9/56'3%
Objectes d'art i decoració	1	1/1'8%	9'5	2/4'1%	0	0
Llibres	0	0		1/ 2%	0	0
Objectes religiosos	2'6	8/14'5%	5'25	4/8'2%	2	1/6'2%
Mobles	1	3/5'45%	1'3	6/12'2%	1'5	2/12'5%
Objectes de plata	2	7/12'7%	11	2/4%	0	0
Objectes d'or	1	5/9%	1	2/4%	0	0
Xocolateres	0	0	1'1	8/16'3%	1	1/6'2%
Forquilles	3'8	12/22%	8 ¹⁹¹	37/75'5%	6'6	6/37'5%
Culleres	7'4	27/12'7%	10'3	39/79'6%	7'8	8/50%
Caixes	2'6	51/93%	3'4	49/100%	2'1	16/100%
Total de casos	55		49		16	

La comparació dels inventaris d'aquests tres períodes suggereix que a la segona meitat del segle XVIII es va produir un augment (tot i que en alguns aspectes discret) del consum mitjà d'aquest grup social.

Els indicadors de les pautes de consum dels *laboratoris* i dels *treballadors* il·lustren la seva modèstia. Els seus inventaris *post mortem* de 1750-1755 ens indiquen, per exemple, que tenien una mitjana de 4'6 camises, 7'2 llençols i menys de tres tovallons. Només un 12'7% dels *laboratoris* disposaven d'algun objecte de plata i el 9% d'alguna joia d'or (generalment un anell).

¹⁹⁰ Per fer aquests càlculs, s'ha utilitzat el mateix criteri que per fer els càlculs del quadre anterior dels pagesos.

¹⁹¹ Per calcular aquest valor s'han desestimat 53 coberts d'un *treballador* i 18 coberts d'un altre *treballador*, ja que no especificaven si eren culleres o forquilles.

Els objectes religiosos es trobaven en el 14'5% dels inventaris, el nombre de culleres i de forquilles era molt més reduït que en el cas dels pagesos i les xocolateres, els objectes de decoració i els llibres hi eren completament absents. En aquest punt, les dades també són comparables a les que troba Belén Moreno en el seu estudi, malgrat que en la nostra recerca s'han trobat més casos de *laboratoris* amb objectes de plata que en els seus inventaris, on troba només un 7% dels casos relacionats amb aquest ofici que en tenien¹⁹².

Al segon període però, trobem un augment força significatiu del consum mitjà en gairebé tots els indicadors que hem analitzat. Segons aquestes dades, durant la segona meitat del segle XVIII aquest grup va millorar força la seva situació econòmica, fet que es tradueix no només en l'augment de casos en que es posseeixen determinats béns, sinó també en l'augment de camises, llençols, tovallons, tovalles, forquilles i culleres.

Observem, en canvi, una certa reducció de casos amb objectes religiosos. Aquests objectes tenien diverses funcions: servien com a mitjà d'expressió de la devoció familiar, com a béns "protectors" davant de possibles desgràcies, com a elements decoratius i com a indicadors de l'estatus familiar. Majoritàriament es tractava d'objectes barats, elaborats amb materials de baixa qualitat i, per tant, a l'abast de bona part de la població¹⁹³. És interessant, en l'altre extrem, observar que el 1800-1805 vuit *treballadors* (d'un total de 49) tenien xocolateres i 6 tenien mobles. De totes maneres, allò que cridaria més l'atenció a qualsevol estudiós dels inventaris seria segurament l'elevadíssim nombre de casos amb forquilles i culleres.

Aquest augment del consum en les classes més pobres coincideix amb la tendència apreciada per alguns estudis dels inventaris *post mortem* d'Europa com els de Lois Green y Lorena Walsh, citats per Jan de Vries¹⁹⁴.

¹⁹² MORENO, B; (2007), pàg. 51.

¹⁹³ MORENO, B. (2007), p. 56.

¹⁹⁴ De VRIES, J (2009), p. 187.

Però no podem parlar d'una millora progressiva i constant durant el segle XIX. Tot i que la mostra és molt més petita i per tant haurem d'anar molt en compte amb les interpretacions que fem, les dades extretes dels inventaris de 1850-1855 ens mostren que hi hagué un retrocés considerable en la possessió de pràcticament tot tipus de béns materials per part d'aquest grup. Tal i com es pot observar al quadre anterior, hi ha una disminució en tots els indicadors que hem analitzat, fins al punt de trobar dades inferiors a les del primer període en la possessió de camises, llençols, tovalles i tovallons. També s'ha produït una notable disminució de les forquilles i les culleres, es prescindeix dels objectes d'art i decoració i no s'hi han trobat objectes d'or o de plata. Però abans d'interpretar aquests resultats, cal veure què va passar amb el grup dels *menestrals*.

c) Els menestrals.

Quadre 3. Consum mitjà dels menestrals.

	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes d'art	Llibres	Objectes religiosos	Mobles	Obj. de plata	Objectes d'or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Caixes	TOTAL
Mitjana	6'5	10'2	4'5	2'5	1 cas	0	4	2	0	0	0	6	2	3	12
Número de casos i %	8/66'7%	10/83%	4/33'3%	6/50%	1/8'3%	0	2/16'7%	2/16'7%	0	0	0	4/33'3%	4/33'3%	11/91'7%	

Tal i com es pot veure en aquest quadre, d'aquest ofici només disposem de 12 inventaris *post mortem*. Malgrat tot, podem observar que en un percentatge força significatiu es descriuen les camises i les tovalles, que els llençols són objectes importants per a aquest grup i que, segons els inventaris, no sembla que tinguessin un poder adquisitiu molt important, ja que no s'han trobat descripcions d'objectes d'or, de plata o xocolateres.

Malgrat el reduït nombre de casos trobats dels menestrals, procurarem extreure'n algunes possibles conclusions en comparació amb el grup dels *treballadors*. El quadre 4 resumeix les dades més importants.

Quadre 4. Consum mitjà i percentatge de *treballadors* i de *menestrals* que tenien cadascun dels objectes analitzats en el període 1850-1855.

Béns	<i>Treballadors</i> 1850-1855	Menestrals
Camises	2'8 / 56'3%	6'5/ 66'7%
Llençols	6'4 / 100%	10'2 / 83'3%
Tovallons	4'5 / 25%	4'5 / 33'3%
Tovalles	2 / 56'3%	2'5 / 50%
Objectes d'art i decoració	0	1 / 8'3%
Llibres	0	0
Objectes religiosos	2/ 6'2%	4 / 16'7%
Mobles	1'5 / 12'5%	2 / 16'7%
Objectes de plata	0	0
Objectes d'or	0	0
Xocolateres	1 / 6'2%	0
Forquilles	6'6 / 37'5%	6 / 33'3%
Culleres	7'8 / 50%	2 / 33'3%
Caixes	2'1 / 100%	3 / 91'7%
Total de casos	16	12

Com veiem, les diferències més significatives entre aquests dos grups es troben en la distribució de camises i llençols on els menestrals mostren una clara superioritat. També és més alt el percentatge de casos que disposen de tovallons. El més sorprenent, en canvi, és que el nombre de casos amb forquilles i culleres, i la mitjana de coberts, sigui més alt en el cas dels *treballadors*. Recordem, també, que aquests mateixos menestrals disposaven de més terres i les seves cases tenien més habitacions que els *treballadors* examinats.

Finalment, també voldríem remarcar que en estudis realitzats per autors com Peter King per altres zones europees també s'evidencia que les persones amb menys recursos tenien possibilitats per adquirir béns de consum. Segons ell: *El abanico de utensilios domésticos que la población trabajadora podía aspirar a poseer se amplió con bastante rapidez en los cien años posteriores a 1700...*

Para finales del siglo XVIII, los pobres habían alcanzado y superado los antiguos niveles de posesiones materiales de los “sectores medios” en un pequeño número de objetos de uso doméstico como la loza, los utensilios relacionados con el consumo de té, los fuelles y los atizadores¹⁹⁵.

d) Els comerciants, els negociants i els botiguers.

Quadre 5. Consum mitjà dels comerciants, negociants i botiguers dels tres períodes.

Béns	1750-1755 Mitjana	Número de casos i %	1800-1805	Número de casos i %	1850-1855	Número de casos i %
Camises	9'6	4 /44'4%	27'8	4/44'4%	12'3	4/36'4%
Llençols	25'7	9/ 100%	35'7	9/100%	33'3	11/100%
Tovallons	53'1	8 /88'9%	39'8	8/88'9%	18	10/91%
Tovalles	14'1	9/100%	16'4	7/77'8%	8	9/81'8%
Objectes d'art i decoració	9'8	8/88'9%	7'2	5/55'6%	16'8	10/91%
Llibres	1cas	1/ 11'1%	0		3 casos de quantitat ind.	3/27'3%
Objectes religiosos	12'8	4/44'4%	6'6	5/55'6%	5'6	7/63'6%
Mobles	3'3	6/66'7%	2'3	7/77'8%	5'1	10/91%
Objectes de plata	25	5/55'6%	13'2	5/55'6%	20'3	4/36'7%
Objectes d'or	2	3/33'3%	8	2/22'2%	27'5	2/18'2%
Xocolateres	1'8	4/44'4%	2'2	5/55'6%	3'2	6/54'6%
Forquilles	11'2	5/55'5%	12'8	8/88'9%	20	5/45'5%
Culleres	11'3	4/44'4%	14	8/88'9%	20'2	5/45'5%
Caixes	5'7	9/100%	6'3	8/88'9%	4'6	8/72'7%
TOTAL	9		9		11	

Segons les dades que es poden extreure dels inventaris, els comerciants i els botiguers eren individus que vivien d'una forma molt més confortable que els que es dedicaven al treball de la terra.

¹⁹⁵ KING, P (1997), citat per De Vries (2009), p. 186.

Les dades del quadre 5 ens mostren que les pautes de consum dels comerciants i dels botiguers van millorar de manera considerable al llarg del segle XVIII, i que eren, de fet, més elevades que les dels pagesos i les dels *treballadors* o dels menestrals. Els comerciants foren els únics en augmentar tot tipus d'objectes, fins i tot els elaborats amb plata i or.

Com es pot observar, el consum mitjà dels comerciants estava molt per sobre del consum mitjà dels oficis relacionats amb el treball de la terra (incloent-hi el dels pagesos més grans, que fan pujar la mitjana). A més, eren majors consumidors d'una sèrie de productes de moda com ara la xocolata ja des del primer període, tal i com queda reflectit en les descripcions fetes als inventaris com el que va fer la vídua de Domicini Matutano (negociant) el dia 14 de març de 1754 on hi constava, entre altres coses:

“Ytem cuatro xocolateras ab sos corresponents molinets de fusta. Ytem una sort de terrissa com son plats, platas, ollas, nansats y chcaras per prendre xocolata.”

O en un altre cas de l'inventari d'un adroguer del 24 de febrer de 1803 on es descrivia:

“Setse lliuras de xocolata, una pedra per moldre cacau per fer xocolata...”

En relació a d'altres productes de consum nous, les dades aportades pels inventaris *post mortem* suggereixen que la incidència del consum del cafè també va anar augmentant al llarg del temps. La presència de cafeteres a les cases del Baix Empordà augmentà molt considerablement a la primera meitat del segle XIX, segons els inventaris *post mortem*, tot i que sembla que es tractava d'un consum més de les “elits”, ja que en aquest període en trobem en 15 inventaris (principalment de propietaris, hisendats o comerciants) i en alguns casos fins i tot més de dues o tres cafeteres¹⁹⁶. Malgrat tot, un mestre de cases i tres pilots de navegació de l'època també en tenien.

¹⁹⁶ És el cas d'un hisendat de Corçà que en tenia tres (Co 218 foli71), un comerciant de Begur que en tenia dues (Bg 84 foli 58) o d'un altre comerciant de Begur que també en tenia tres (Bg 85 foli 101).

Els objectes religiosos apareixen en moltes llars de comerciants (i en el tercer període en la majoria), mentre que eren menys freqüents en les cases dels pagesos i encara menys en les dels *treballadors*. S'ha de comentar que no manquen tampoc alguns inventaris curiosos per aquestes èpoques com per exemple l'inventari de Ramon Girbal, comerciant de Palafrugell a principis del segle XIX: “ *una gabia per posar un lloro*”¹⁹⁷ .

Aquestes dades coincideixen plenament amb els resultats extrets per Belén Moreno en el seu estudi de consum i condicions de vida al Penedès del període 1670-1790, ja que en el seu cas també obté que les pautes de consum burgeses van millorar de manera considerable al llarg del segle XVIII. En el seu estudi explica que els burgesos foren els únics a augmentar tot tipus de béns i que no van haver de renunciar a res per tal de poder consumir els articles de moda¹⁹⁸. Els objectes derivats del consum de tabac són els únics relacionats amb els productes de moda que no s'han trobat en els inventaris *post mortem* del Baix Empordà, a diferència dels inventaris del Penedès.

Finalment, s'han trobat alguns objectes que no apareixien en les cases d'altres grups com els pagesos o els *treballadors*, com són unes ulleres de llarga vista o diferents figures i joguines de criatura en el cas d'un comerciant de Begur de l'any 1853 (Bg 84, foli 158) i en un altra de la mateixa població de l'any 1855 (Bg 85, foli 101)¹⁹⁹.

e) Els doctors en dret, en medicina i notaris.

No s'ha trobat una quantitat important d'inventaris de professionals liberals, és a dir, de titulats universitaris en els inventaris dels dos primers períodes, i en el tercer període no se n'ha trobat cap cas. Malgrat tot, podem constatar un gran dinamisme que sembla que van adquirir, segons els inventaris *post mortem*, durant el segle XVIII. En el quadre 6 es poden veure les dades relatives als dos primers períodes.

¹⁹⁷ Veure inventari Pf 389, foli 241 del 21 de setembre de 1801, de l'apèndix VII.

¹⁹⁸ MORENO, B; (2007), pàg. 129.

¹⁹⁹ Vegeu l'apèndix VII.

Els inventaris *post mortem* d'aquest grup ens suggereixen, malgrat les poques dades disponibles, dades força similars a les que hem constatat en el grup dels comerciants. Malgrat això, si comparem els dos grups per a l'únic període pel qual disposen d'un nombre suficient de casos, el 1800-1805, sembla que es tractava d'un col·lectiu més modest econòmicament que el dels comerciants, ja que no consta que invertissin tant en articles d'or o de plata, tenien menys quantitat de xocolateres (tampoc apareix ni un sol cas amb cafetera) i també hi ha menys objectes d'art o de decoració.

Una de les diferències més remarcables a favor d'aquest grup, en canvi, és el consum de béns culturals com els llibres, que en el cas dels comerciants i els botiguers són pràcticament inapreciables. Finalment, i com a tret distintiu respecte de tots els altres oficis, cal esmentar que alguns d'ells disposaven d'una espasa²⁰⁰.

Quadre 6. Consum mitjà dels doctors en dret, en medicina i dels notaris dels dos períodes.

Béns	1750-1755 Mitjana	Número de casos i %	1800-1805	Número de casos i %
Camises	1 cas amb 14	1/33'3%	12'2	6/66'7%
Llençols	17'3	3/100%	24'2	9/100%
Tovallons	28'3	3/100%	45'7	9/100%
Tovalles	38'3	3/100%	13'1	9/100%
Objectes d'art i decoració	1 cas amb 21	1/33'3%	11'9	8/88'9%
Llibres	Molts, o indeterminats	3/100%	4 casos amb molts indeterminats, i 41 de mitjana de 3 casos més.	7/77'8%
Objectes religiosos	6'5	2/66'7%	4'9	8/88'9%
Mobles	7'5	2/66'7%	3'5	8/88'9%
Objectes de plata	52'5	2/66'7%	12	5/55'6%
Objectes d'or	1 cas amb 17	1/33'3%	3	2/22'2%
Xocolateres	2'5	2/66'7%	2'3	8/88'9%

²⁰⁰ S'ha trobat la descripció d'una espasa en els inventaris de dos metges (un de Palafrugell: Tr 92, foli 112, i un altra de La Bisbal: Ssa 78, foli 57 dels anys 1802 i 2803 respectivament). També es descriu un sabre de fulla ample en l'inventari d'un advocat de Torroella (To 373, foli 137) fet el 13 d'abril de 1802.

Forquilles	9	2/66'7%	11'3	6/66'7%
Culleres	9	2/66'7%	15'8	7/77'8%
Caixes	1 cas amb 14	1/33'3%	4'8	8/88'9%
Total	3		9	

S'ha de dir que, amb l'estudi dels inventaris *post mortem* trobats del grup dels doctors en dret, en medicina i dels notaris, podem tornar a trobar algunes similituds amb altres zones de Catalunya com el Penedès i, per tant, podem comparar les nostres dades amb les conclusions extretes en el treball de Belén Moreno²⁰¹, tot i que són conscients que els criteris dels qui feien els inventaris podien ser diferents i, per tant s'ha de tenir cura en fer les comparacions. Malgrat tot, Belén Moreno apunta que, en definitiva, les economies de l'elit lletrada es podien caracteritzar, entre altres coses, per un consum ostentós: inversió important en articles d'or i de plata (en el nostre estudi se n'han trobat sobretot de plata), gran consum de béns culturals (quadres i llibres, principalment), així com gust pels objectes de qualitat i pels productes de moda com el cafè, la xocolata i el tabac (en el nostre cas, principalment la xocolata i en menys quantitat el cafè).

f) Els eclesiàstics.

La petitesa de les mostres del segle XIX no ens permet assegurar, a partir de les dades extretes dels inventaris *post mortem* d'aquest col·lectiu, que els capellans de la primera meitat del segle XIX visquessin millor que els de cent anys enrere, però el que sembla desprendre's d'aquestes dades és que sí que vivien millor que la majoria de la població de la seva mateixa època.

Les dades semblen confirmar el que s'ha observat en altres estudis fets a partir dels inventaris *post mortem*: els capellans eren, possiblement uns dels primers sectors de la societat en usar alguns objectes seguint la moda del moment.

²⁰¹ MORENO, B; (2007).

Aquests objectes que no es troben habitualment en altres inventaris com les ulleres o els instruments musicals, podem trobar-los en les descripcions de les seves pertinences. Per exemple, el capellà de Torroella de Montgrí Thomas Riera, tenia a casa seva, entre d'altres coses:

“Ytem una viola ab sa caixa de fusta.

Ytem una ullera de llarga vista.

Ytem duas olleras.

Ytem una guitarra ab sa caps.

Ytem un faristol.

Ytem un respall.”²⁰²

Un altre capellà amb un inventari semblant és el pare Bernardí Rupiana i Cendra de Rupia que, entre altres coses tenia: “Ytem una mandurria. Ytem duas ulleras.”²⁰³

Quadre 7. Consum mitjà dels capellans dels tres períodes.

Béns	1750-1755 Mitjana	Número de casos i %	1800-1805	Número de casos i %	1850-1855	Número de casos i %
Camises	12	14/93'3%	18'7	3/75%	8'3	6/100%
Llençols	20'4	14/93'3%	26'3	3/75%	16'8	6/100%
Tovallons	31	13/86'7%	38	3/75%	33'5	6/100%
Tovalles	9'3	13/86'7%	13'7	3/75%	7'7	6/100%
Objectes d'art i decoració	2	5/33'3%	2'7	3/75%	13'6	5/83'3%
Llibres	16 i 2 casos amb una "sort"	10/66'7%	Indetermi- nats	4/100%	Diversos	5/83'3%
Objectes religiosos	3'2	11/73'3%	4'3	3/75%	4'6	5/83'3%
Mobles	1'4	5/33'3%	2'3	4/100%	1'4	5/83'3%
Objectes de plata	28 (principalment coberts)	3/20%	2	2/50%	6'3	4/66'7%
Objectes d'or	0	0	0	0	0	0
Xocolateres	1	5/33'3%	1'3	3/75%	2	5/83'3%
Forquilles	7'8	9/60%	15	3/75%	?	?
Culleres	8'5	10/66'7%	13'3	3/75%	?	1/16'7%
Caixes	3'3	14/93'3%	2	4/100%	1'8	4/66'7%
TOTAL	15			4		6

²⁰² Veure inventari fet el dia 23 d'octubre de 1753 a Torroella de Montgrí, To 347, foli 53 a l'apèndix VI.

²⁰³ Veure inventari fet el dia 7 de desembre de 1752, Ru 406, foli 306 a l'apèndix VI.

En relació als objectes que més apareixien en els inventaris dels eclesiàstics, podem dir que, a més d'instruments musicals, ulleres o ventalls, també s'hi troben caps per guardar tabac, jocs de cafè o xocolateres en la majoria dels casos.

També s'han trobat alguns casos on a més de la xocolatera s'hi ha trobat la xocolata mateixa. Així doncs, i tal i com apunta Belén Moreno els preveres localitzats en aquests anys, “no només tenien una bona relació amb els béns de bona qualitat sinó que també estaven ben atents a les novetats”.²⁰⁴

S'ha de tenir en compte que bona part del clergat solia ser fadristerne de famílies benestants, poderoses econòmicament i influents políticament; per tant gaudien d'autoritat i prestigi i eren molt respectats per la comunitat. Això sembla haver quedat reflectit en els inventaris *post mortem*, tant pel cas del Baix Empordà com del Penedès²⁰⁵.

g) Els oficis relacionats amb el món de la marina.

Tot i que l'anàlisi que s'ha realitzat d'aquest grup requereix molta prudència pel fet de no tenir massa quantitat de casos, es pot dir que en la majoria de les categories analitzades en el quadre 8, es pot destacar un augment considerable d'objectes. Malgrat tot, s'ha de dir que l'apartat tèxtil era el més important, seguit dels objectes d'art i de decoració dels objectes religiosos i de plata, per arribar finalment als objectes relacionats amb el parament de la taula i la cuina: culleres, forquilles i xocolateres. Com en altres oficis, aquests darrers objectes semblen disminuir en el tercer període.

²⁰⁴ MORENO, B; (2007), pàg. 164-171.

²⁰⁵ MORENO, B; (2007).

Quadre 8. Consum mitjà dels oficis relacionats amb el món de la marina dels tres períodes.

Béns	1750-1755 Mitjana	Número de casos i %	1800-1805 Mitjana	Número de casos i %	1850-1855 Mitjana	Número de casos i %
Camises	8'5	6/ 75%	10'7	3/42'9%	11'7	3/ 30%
Llençols	10'4	8/100%	11'7	6/85'7%	20	10 / 100%
Tovallons	6'8	4/ 50%	8'7	7/100%	14'6	8/ 80%
Tovalles	4	5/62'5%	6'5	6/85'7%	8'2	10 / 100%
Objectes d'art i decoració	2	4/50%	7'5	4/57'1%	18'8	9 / 90%
Llibres	0	0	0	0	0	0
Objectes religiosos	9'2	5/62'5%	4'7	6/85'7%	5	5 / 50%
Mobles	0	0	1	2 / 28'6%	3'4	7 / 70%
Objectes de plata	3	3/37'5%	2'5	2 / 28'6%	5	3 / 30%
Objectes d'or	1cas amb un anell	1/12'5%	1 cas amb dues peces	1 / 14'3%	1 cas amb 2anells	1 / 10%
Xocolateres	0	0	2	2 / 28'6%	1cas amb dues.	1 / 10%
Forquilles	2	2/ 25%	5'2	5 / 71'4%	5	5 / 50%
Culleres	7	4/50%	5'7	6 / 85'7%	5'7	7 / 70%
Caixes	3'6	7/87'5%	3'1	7 / 100%	4	7 / 70%
Total	8		7			10

Potser el que destaca més del quadre anterior, dedicat als oficis relacionats amb el mar, és la presència relativament important, en els tres primers períodes, d'objectes relacionats amb la decoració interior i objectes de plata. No es produeixen massa canvis pel que fa a la presència d'aquests objectes però sí pel que fa a la seva quantitat que augmenta significativament. S'ha de dir que aquest tipus d'objectes eren principalment quadres. En el cas dels d'objectes religiosos també són força abundants, si bé el percentatge de cases amb aquest tipus d'objectes disminueix en el tercer període.

Per exemple, un dels inventaris on hi havia més objectes d'art o de decoració de la llar en el tercer període és l'inventari de Narciso Tauler, que era pilot de navegació i en el que hi consten, entre d'altres coses:

*“Ytem una mariposa de porcellana. Ytem sinc cuadros. Ytem un mirall. Un mirall de capsa. Ytem sis quadrets. Ytem sinc globus de cristall ab flors de roba. Ytem dos miralls regulars. Ytem dos gerras de porcellana. Ytem una figura de porcellana. Ytem dos cuadros regulars. Ytem una imatge de guix. Ytem dos candeleros de llautó. Ytem un copero de cristall. Ytem un globo de vidre ab un barco de vapor dins. Ytem nou cuadros petits. Ytem sinc cuadros ordinariis”.*²⁰⁶

Si comparem les dades d'aquest inventari amb les d'altres d'inventaris pertanyents a persones del mateix ofici, es poden comprovar les diferències evidents. Però el que és indiscutible és que ens trobem davant d'un dels móns professionals que presenta més varietat i quantitat d'objectes de decoració :

*“Ytem vuyt cuadros. Ytem sis cuadros petits. Ytem un mapa”.*²⁰⁷

*“Ytem cuatra cuadros vells”.*²⁰⁸

*“Ytem un relotge ab capsa de conxa. Ytem un candelero de llautó”.*²⁰⁹

1.3. Comentari general sobre els béns de consum domèstic. Comparació amb el Penedès i altres àrees.

Una de les principals constatacions que podem fer és que la comparació entre els objectes descrits en els inventaris analitzats no descriu una evolució lineal. Alguns productes que experimenten un augment considerable durant la segona meitat del segle XVIII han perdut importància, en termes relatius, a la primera meitat del segle XIX. Quan aquesta tendència es dona entre tots els grups socials són possibles diferents línies d'interpretació que van des de la hipòtesi d'un empobriment generalitzat a un canvi en les modes. Quan la no presència o disminució de determinats objectes afecta determinats grups socials també hi ha diverses hipòtesi a considerar: l'empobriment relatiu d'aquest grup social o bé el comportament diferenciat respecte als altres.

²⁰⁶ Veure inventari fet el dia 24 de febrer de 1855; Pa478, foli 24; a l'apèndix VIII.

²⁰⁷ Veure l'inventari fet el dia 26 de febrer de 1855; SFe587, foli 125; a l'apèndix VIII.

²⁰⁸ Veure l'inventari fet el dia 19 de setembre de 1855; Sfe 561, foli 231; a l'apèndix VIII.

²⁰⁹ Veure l'inventari fet el dia 24 de gener de 1850; Pa 477, foli 23; a l'apèndix VIII.

Al llarg del segle XVIII aparegueren alguns objectes nous i se'n posaren de moda d'altres (com les xocolateres, el tabac, etc.) que es començaren a generalitzar en alguns grups amb més poder econòmic o social com els doctors en dret, els metges, els comerciants, els eclesiàstics, els oficis relacionats amb el món de la marina o els pagesos. La xocolata, per exemple, era un producte molt preuat al segle XVIII, fins al punt que a vegades funcionava com a moneda de pagament. A més, va esdevenir producte de moda i es considerava saludable. Els metges solien recomanar els seu consum a la fase de recuperació d'algunes malalties, per obrir la gana i per als tísics. En el tractat de l'any 1796 escrit pel cirurgià de l'exèrcit i de la Reial Família de S.M.C. Don Antonio Lavedan *“De los usos, abusos, propiedades y virtudes del tabaco, café, té y chocolate”*, es pot llegir:

*La manteca de cacao es muy buena para aplacar el dolor de las almorranas, y también el que causan las grietas en los pezones de las mugeres paridas. El dulce de las almendras de cacao, preparadas á poca diferencia como las nueces y limoncitos, es muy excelente y propio para fortalecer el estomago sin calentarlo*²¹⁰.

L'augment d'aquests tipus de productes coincideix, en bona part, amb els resultats extrets per Belén Moreno Claverías per al Penedès. Segons les dades d'aquesta autora²¹¹, la xocolatera figura en una tercera part dels inventaris penedesencs del darrer quart del segle XVIII.

²¹⁰ LAVEDAN, A. (1976).

²¹¹ MORENO, B. (2007).

Els resultats dels dos estudis també coincideixen en el fet que la incidència del consum de cafè era menor que la de la xocolata o la del tabac²¹², ja que com en el cas de l'estudi present, ella va trobar presència de cafeteres només en “*un grapat de cases benestants vilafranquines de les darreres dècades del segle i no n’hi havia cap a les localitats petites o masies aïllades del corregiment*”²¹³. Així doncs, i tal i com conclou ella mateixa, possiblement es tractava d’un consum exclusiu de les elits i només es prenia en ocasions molt especials. A més, en aquella època es considerava que aportava elegància i aire aristocràtic a qui el feia servir²¹⁴. Segons R. Sarti, el tè, el cafè i el cacau es varen utilitzar al començament com a medicines i més tard varen passar a l'àmbit alimentari²¹⁵.

Les estratègies de consum que prioritzaven la moda i el luxe responien a la voluntat, segons apuntà Zamora a finals del segle XVIII, de “*sobresalir entre los de su clase*”.²¹⁶ En tant que els *treballadors* representen el sector més humil de la població, tot faria pensar que els membres d’aquest grup van tenir més dificultats per accedir als nous productes, el que significaria un distanciament més gran del grup respecte a la resta de la població i, sobretot, respecte a les classes benestants.

²¹² Malgrat tot, segons alguns documents de l'època, el tabac tenia grans virtuts terapèutiques i es consumia freqüentment tal i com podem llegir en el tractat de 1796 de Lavedan “[...] y produce los efectos milagrosos que hemos insinuado, como significa el Doctor Luis Mercado en el lib. I. *De recto praesidiorum artis dicae usu* cap. 11. en donde alaba mucho el uso del Tabaco en humo para consumir y evacuar los materiales crasos y flemosos del pecho, y en las dificultosas respiraciones causadas de materiales gruesos, y en las toses antiguas en que no se arranca nada, ni han bastado otros remedios. Tiene el Tabaco en humo virtud de dar descanso al cuerpo trabajado y cansado, [...]; también provoca profundo sueño usado con exceso. [...] usa el Tabaco por las narices a modo de medicamento errino para evacuar por narices y boca las superfluidades del cerebro y partes circunvecinas inferiores los excrementos que reciben y crian. [...] también cura las heridas por primera intención, como la experiencia vulgar nos lo enseña, que en la herida donde echan polvo de Tabaco, no ha menester otra cosa para su curación, también limpia y mundifica las ulceras sucias, y las trae á perfecta curación, formando buena carne y consumiendo la superflua, como aseguran Monardes y Weckero: también mata los piojos de la cabeza, y los gusanos de las partes exteriores y de los oídos”.

²¹³ MORENO, B. (2007), pàg. 41.

²¹⁴ LAVEDAN, A. (1976).

²¹⁵ SARTI, R. (2003), p.236.

²¹⁶ ZAMORA, F. (1973).

A més, l'opinió més generalitzada entre els estudiosos del tema és que les àrees rurals es van introduir en el procés d'incorporació dels nous objectes amb un cert retard i que els costums dels seus habitants eren encara al segle XVIII tradicionals, al contrari del que passava a les ciutats on hi havia una ràpida propagació del luxe i de la moda²¹⁷.

En el quadre 9 es compara la presència dels diferents béns en inventaris de pagesos, *treballadors* i comerciants per als tres períodes.

El quadre permet comprovar que, d'acord amb el que era d'esperar, el grup més pobre era el dels *treballadors*. Però la comparació entre els inventaris dels dos primers períodes, que són justament aquells dels quals disposem de mostres més fiables de casos de *treballadors*, no acaba de corroborar del tot la tesi d'un endarreriment de les àrees rurals en l'acceptació de determinats productes. Tot i que no amb la mateixa proporció en tots els casos, els útils de cuina com les forquilles, les culleres i les xocolateres, augmenten significativament en aquest col·lectiu. En els inventaris *post mortem* penedesencs estudiats per Belén Moreno²¹⁸, també es constata la progressiva generalització d'alguns d'aquests objectes, però en una proporció molt menor. Les culleres, per exemple, apareixen en el 30% dels inventaris de finals del segle XVII i en el 71% dels de final del segle XVIII. Molt més espectacular és el cas de les forquilles. Moreno troba que a final del segle XVII tenien molt poca presència, i considera alt el percentatge de llars en què figuren a finals del segle XVIII : 40%.

Si comparem aquest percentatge amb els obtinguts al Baix Empordà, el fenomen crida l'atenció.

²¹⁷ Vegeu MORENO, B. (2007), POUNDS, N. (1992), SARTI, R. (2003).

²¹⁸ MORENO, B. (2007).

Quadre 9. Indicadors del consum *pagès, treballador* i comerciant dels tres períodes²¹⁹.

Béns	Agrícola	Lab.	Comerç	Page- sos	Treb.	Comerç	Page- sos	Treb.	Comerç
	1750-1755			1800-1805			1850-1855		
Camises	8'5/ 32'6%	4'6 / 40%	9'6 / 44'4%	11'2 / 50%	8/ 51%	27'8/ 44'4%	31'1/ 50%	2'8/ 56'3%	12'3/ 36'4%
Llençols	20'5/ 98%	7'2 / 91%	25'7/ 100%	25'8 / 93%	10'6 / 94%	35'7 / 100%	22'7 / 100%	6'4/ 100%	33'3/ 100%
Tovallons	21'8/ 78%	2'6 / 51%	53'1 / 88'9%	20'2 / 78'6%	10'2/ 69'4%	39'8 / 88'9%	27 / 75%	4'5 / 25%	18 / 91%
Tovalles	9/ 82'6%	2'4 / 69%	14'1 / 100%	8'7 / 78'6%	3'4/ 75'5%	16'4 / 77'8%	7'4 / 100%	2/ 56'3%	8/ 81'8%
Objectes d'art i decoració	3'5 / 13%	1/ 1'8%	9'8 / 88'9%	9 / 10'7%	9'5 / 4'1%	7'2 / 55'6%	6'9 / 40%	0	16'8/ 91%
Llibres	* / 4'35%	0	1Cas/ 11'1%	1* / 3'6%	?/2%	0	20'5*/ 10%	0	?/ 27'3%
Objectes religiosos	4'7 / 30'4%	2'6/ 14'5%	12'8/ 44'4%	1'8 / 39'3%	5'25/ 8'2%	6'6 /55'6%	2'4 / 40%	2/ 6'2%	5'6/ 63'6%
Mobles	1'3 / 19'6%	1 / 5'5%	3'3 / 66'7%	2 / 50%	1'3 / 12'2%	2'3 / 77'8%	2'9 / 70%	1'5/ 12'5%	5'1/ 91%
Objectes de plata	12'2 / 32'6%	1'6 / 12'7%	25/ 55'6%	8'3 / 28'6%	11/ 4%	13'2 / 55'6%	12*/ 10%	0	20'3/ 36'7%
Objectes d'or	3'9 / 13%	1 / 9%	2/ 33'3%	3 / 10'7%	1 / 4%	8 / 22'2%	11* / 5%	0	27'5/ 18'2%
Xocolate- res	1'2 / 13%	0	1'8 / 44'4%	1'3 / 42'9%	1'1 / 16'3%	2'2 / 55'6%	1 / 55%	1/ 6'2%	3'2/ 54'6%
Forquilles	7'7 / 43'5%	4'6 / 22%	11'2 / 55'5%	15'6 / 78'6%	8'3/ 75'5%	12'8 / 88'9%	19 / 45%	6'6/ 37'5%	20/ 45'5%
Culleres	10'7 / 50%	7'44/ 12'7%	11'3 / 44'4%	18'9 / 78'6%	10'3/ 79'6%	14 / 88'9%	26'2 / 45%	7'8/ 50%	20'2/ 45'5%
Caixes	5'5 / 93'5%	2'6/ 93%	5'7 / 100%	6'2 / 92'9%	3'4 / 100%	6'3 / 88'9%	5'1 / 95%	2'1/ 100%	4'6/ 72'7%
TOTAL	46	55	9	28	49	9	20	16	11

²¹⁹ En aquest quadre s'hi ha fet constar la mitjana de béns que consta que es tenien en els inventaris i el percentatge de casos que en tenien.

En altres regions d'Europa, també hi hagué un augment o fins i tot una generalització de coberts i principalment de forquilles. En el llibre *Vida en familia* de R. Sarti podem llegir: *Pero fueron los tenedores los que más éxito tuvieron en este período, al pasar del cuatro al sesenta por 100*²²⁰. Malgrat tot, també comenta: *En el pueblo suabo de Kirchentellinsfurt am Neckar los cubiertos se difundieron en el siglo XVIII, pero hasta finales del siglo XIX fueron artículos de lujo. La mayoría de los campesinos comían con cucharas de madera o con las manos*²²¹. Així doncs, no podem saber si, tot i que segons els inventaris *post mortem* hi ha un augment de forquilles al Baix Empordà, la gent va seguir fent servir les culleres o fins i tot els dits per menjar²²².

Les diferències entre els valors que hem obtingut pel Baix Empordà i els que obté Belén Moreno es poden veure en el quadre 10. En aquest quadre es comparen les nostres dades amb les dades aportades per Belén Moreno per a Barcelona, Vilafranca i Sant Sadurní sobre una sèrie d'articles²²³. Nosaltres farem la comparació dels nostres inventaris en quatre d'aquests articles: camises, tovallons, forquilles i xocolateres. La comparació entre les llars burgeses de Vilafranca, Barcelona, les llars pageses de Vilafranca, Sant Sadurní i Barcelona, per al període 1770-1790 i els casos estudiats del Baix Empordà, per al període 1800-1805, és força significativa.

Quadre 10. Estudi comparatiu de consum entre diferents àrees catalanes.

	Camises	Tovallons	Forquilles	Xocolateres
Burgesos de Barcelona (1770-1790)	100%/ 16	82,7%/96	82,7%/11	82,7%/2
Burgesos de Vilafranca (1770-1790)	82,7%/15	82,7%/62	75,8%/7	70%/2
Comerciants del Baix Empordà (1800-1805)	44,4%/27,8	88,9%/39,8	88,9%/12,8	55,6%/2,2

²²⁰ SARTI, R. (2003), p. 140.

²²¹ SARTI, R. (2003), p. 140.

²²² POUNDS, N. (1992) Considera que no va ser fins a finals del segle XIX que es va generalitzar en el món occidental l'ús de les estovalles, tovallons, coberts i forquilles.

²²³ MORENO, B. (2006).

Pagesos de Barcelona (1770-1790)	90,5%/14	88,7%/35	52,8%/10	64,1%/1
Pagesos de Vilafranca i Sant Sadurní (1770-1790)	78,7%/7	55,3%/16	40,4%/6	29,8%/1
Pagesos del Baix Empordà (1800-1805)	50%/11,2	78,6%/20,2	78,6%/15,6	42,9%/1,3
<i>Treballadors</i> del Baix Empordà (1800-1805)	51%/8	69,4%/10,2	75,5%/8	16,3%/1,1

*FONT:Totes les dades que no corresponen al Baix Empordà han estat extretes de MORENO,B. (2006)

Les dades més curioses continuen essent les relatives al percentatge de casos de forquilles a les cases del Baix Empordà, en tots els grups socials, però especialment en el grup dels *treballadors*. De fet, els indicadors de béns de consum d'aquest grup social durant el període 1800-1805 revelen un grup capaç de seguir, en aquest punt, les novetats i les modes del moment. Segurament seria prematur també deduir de la disminució d'aquests indicadors durant el període 1850-1855, que no és exclusiva d'aquest grup, un empobriment del mateix.

Encara que caldrien més treballs per anar més enllà en les interpretacions, podem fer un últim comentari sobre la comparació entre els resultats de l'estudi de Belén Moreno sobre els pagesos de l'Alt Penedès i els nostres resultats. En el cas de l'Alt Penedès, malgrat comparar-se dades de períodes més separats entre sí, les dades de 1770-1790 revelen un estancament en el nombre de camises en tots els grups socials. En el Baix Empordà, en canvi, l'augment de camises és considerable. En els inventaris de l'Alt Penedès el nombre de llençols experimenta un important creixement en tots tipus de pagesos, fins i tot entre els jornalers. Els tovallons, en canvi, augmenten molt en els pagesos grans propietaris i els jornalers, però es mantenen estancats en el cas dels pagesos petits i mitjans.

En qualsevol cas, el nombre de camises, llençols i tovallons del darrer període dels jornalers penedesencs de 1770-1790 és sensiblement més baix que el dels *treballadors* del Baix Empordà de 1800-1805, i els canvis experimentats per aquest grup en els 50 anys transcorreguts durant la segona meitat del segle XVIII semblen més significatius que els canvis experimentats durant 100 anys pel grup dels jornalers estudiats per Belén Moreno. Malgrat tot, sóc conscient de les dificultats que es deriven d'intentar fer aquestes comparacions. En primer lloc, les realitats socials i econòmiques d'aquests dos grups socials no eren iguals i en segon lloc, algunes vegades la roba del difunt es donava a caritat o es repartia entre els fills o els germans, en alguns casos l'inventari no inclou l'aixovar de la dona, etc. Per tant i per exemple, no podem saber del cert si en els inventaris hi havia totes les camises comptades.

2. ANÀLISI DELS INSTRUMENTS DE TREBALL I DELS ANIMALS INVENTARIATS.

2.1. Els estris de treball de la terra.

Hem deixat per al final l'anàlisi de l'utilatge agrícola i del bestiar. No cal insistir en la seva importància per al nostre estudi, centrat sobretot en els oficis relacionats amb el treball agrari. Els inventaris ens mostren que en l'einam professional, el nombre d'utensilis es va dilatar molt més que no pas la seva varietat.

Quadre 1. Estudi dels estris de treball de la terra que apareixen en tots els inventaris dels tres períodes estudiats.

ESTRIS	Quantitat d'inventaris on apareix aquest estri (1750-1755)	Quantitat d'inventaris on apareix aquest estri (1800-1805)	Quantitat d'inventaris on apareix aquest estri (1850-1855)
<i>Agullada</i>	4 / 2'6%	7 / 5'6%	3 / 3'6%
<i>Aixa</i>	14 / 9'3%	10 / 8%	2 / 2'4%
<i>Aixada/magalla</i>	50 / 33'1%	68 / 54%	40 / 48'2%
<i>Aixol</i>		11 / 8'7%	4 / 5%
<i>Arada</i>	38 / 25'2%	39 / 31%	32 / 38'6%
<i>Auxet</i>	4 / 2'6%		
<i>Bigot</i>	90 / 59'6%	74 / 58'7%	52 / 62'7%
<i>Cavich</i>	41 / 27'2%	50 / 39'7%	31 / 37'3%
<i>Dalla/dallat</i>	9 / 6%	12 / 9'5%	14 / 16'9%
<i>Destral</i>	91 / 60'3%	70 / 55'6%	34 / 41%
<i>Fanga</i>	82 / 54'3%	84 / 66'7%	54 / 65%
<i>Faus/falç/fausa</i>	54 / 35'8%	60 / 47'6%	18 / 21'7%
<i>Fausot</i>	6 / 4%	4 / 3'2%	1 / 1'2%
<i>Forca</i>	34 / 22'5%	42 / 33'3%	26 / 31'3%
<i>Magallina</i>	9 / 6%	20 / 16%	8 / 9'6%
<i>Magall</i>	86 / 57%	78 / 62%	39 / 47%
<i>Mitjà llaurador</i>	7 / 4'6%		1 / 1'2%
<i>Pala de puas</i>	44 / 29'1%	49 / 39%	25 / 30'1%
<i>Pala de tall</i>		9 / 7'1%	1 / 1'2%
<i>Pala plana</i>	29 / 19'2%	14 / 11'1%	1 / 1'2%
<i>Podadora</i>	27 / 18%	22 / 17'5%	11 / 13'3%

<i>Podall</i>	6 / 4%	15 / 12%	4 / 4'8%
<i>Rampi</i>	19 / 12'6%	19 / 15%	11 / 13'3%
<i>Rascla</i>	27 / 18%	26 / 20'6%	17 / 20'5%
<i>Rascllet</i>	10 / 6'6%	6 / 4'8%	1 / 1'2%
<i>Rasclinet</i>	3 / 2%	34 / 27%	15 / 18'1%
<i>Rasclo</i>	5 / 3'3%	1 / 0'8%	9 / 10'8%
<i>Rastell de agullada</i>	4 / 2'6%		2 / 2'4%
<i>Reya/arrella</i>	19 / 12'6%	4 / 3'2%	8 / 9'6%
<i>Tallabarder</i>	12 / 8%		
<i>Tramaguina</i>	11 / 7'3%	6 / 4'8%	1 / 1'2%
<i>Tramech</i>	112 / 74'2%	83 / 65'9%	32 / 38'6%
Total d'inventaris amb eines	151 / 80'3%	126 / 83%	83 / 65'9%
Total d'inventaris analitzats	188	152	126

Abans de passar a analitzar les eines que apareixen en els inventaris dels oficis agraris, pot ser interessant remarcar la presència important d'utensilis en molts inventaris que no corresponien a oficis relacionats amb el treball de la terra. Com també pot ser significatiu que en el tercer període hi hagi una proporció més alta d'inventaris sense eines, que afecta sobretot a aquests grups no agraris.

Quadre 2. Resum dels inventaris amb eines segons els oficis dels inventariats.

	1750-1755	1800-1805	1850-1855
Total d'inventaris analitzats	188	152	126
Total d'inventaris amb eines	151	126	83
% Inventaris amb eines	80,3%	83%	65,9%
% Inventaris d'oficis relacionats amb la terra amb eines	96,1%	96,3%	94,3%
% Inventaris d'altres oficis amb eines	62,1%	67,1%	41,1%

Finalment, s'ha de dir que no s'han trobat canvis significatius en les denominacions de les eines durant aquests períodes.

En els inventaris queda reflectit que, sovint, algunes peces eren dolentes i fins i tot trencades, però es mantenien dins de la casa, com es pot comprovar en inventaris com el de l'*agricola* Nicolai Xandrich on consta, entre d'altres eines, un bigot trencat²²⁴ o el cas d'un altre agrícola on consten: *tres tramachs dolents per cavar favas i un bigot dolent*²²⁵. També trobem “*dos fangas molt dolentas*”, “*tres fausas dolentas per segar*” en els inventaris de dos *laboratoris*²²⁶ i fins i tot la tinença de “*mitg tramech*”.²²⁷

Un altre aspecte a destacar és que s'han trobat eines relacionades amb el treball de la terra en estances molt diverses de la casa que a priori no semblen destinades al seu emmagatzematge, com podia ser un “aposeno”, un celler, l'entrada o fins i tot la cuina. Malgrat tot, la majoria de casos ens mostren que el lloc més comú per guardar aquest tipus d'eines era l'entrada de la casa; fet que sembla lògic, ja que era el lloc més visible i accessible d'aquesta si es té en compte que no hi havia cap lloc destinat exclusivament a guardar aquests estris.

2.2. Anàlisi de les eines que apareixen en els inventaris dels individus amb oficis relacionats amb la terra.

La majoria de d'utilitat agrícola consistia, com acabem de veure, en eines d'ús manual, generalment amb alguns elements de ferro.

Entre les eines de conreu amb major presència als inventaris destaquen la fanga, el bigot, l'arada, el càvec, diversos tipus de forca, el magall i el tràmec, totes elles d'utilització manual. Eren eines que servien bàsicament per cavar, fangar i remoure la terra tant en els horts com en els camps de cereals i a les vinyes. A aquesta relació caldria afegir-hi les eines de recol·lecció, principalment la falç i la dalla, tot i que la presència d'aquesta darrera en els inventaris és menor. També eren importants les destrals, que permetien tallar la llenya, esporgar arbres, etc.

²²⁴ Veure inventari Ft 53, foli 196 del 10 de novembre de 1752, a l'apèndix VI.

²²⁵ Veure inventaris Ct 21/95 del 23 de juny de 1753, a l'apèndix VI.

²²⁶ Veure els inventaris Tr 44 del foli 26 realitzat l'any 1753 i l'inventari sFe 452 del foli 11 realitzat l'any 1754, a l'apèndix VI.

²²⁷ Inventari de sFe 452 del foli 256 realitzat l'any 1754 a l'apèndix VI.

Quadre 3. Estudi dels estris de treball de la terra que apareixen en els inventaris dels oficis relacionats amb la terra dels tres períodes estudiats.

ESTRIS	Quantitat d'inventaris on apareix aquest estri agricolas 1750-1755	Quantitat d'inventaris on apareix aquest estri pagesos 1800-1805	Quantitat d'inventaris on apareix aquest estri pagesos 1850-1855	Quantitat d'inventaris on apareix aquest estri. Laboratoris 1750-1755	Quantitat d'inventaris on apareix aquest estri. Treballadors 1800-1805	Quantitat d'inventaris on apareix aquest estri. Treballadors 1850 a1855.	Quantitat d'inventaris on apareix aquest estri. Menestrals 1850-1855
Agullada	3 / 7%	7 / 19'4%	3 / 13'6%		1 / 2'1%		
Aixa	4 / 9'3%	6 / 19'4%		6 / 11'1%	2 / 4'2%		
Aixada/ magalla	15 / 35%	16 / 51'6%	8 / 36'4%	19 / 35'1%	29 / 60'4%	11 / 68'8%	6 / 50%
Aixol		3 / 9'7%			5 / 10'4%		1 / 8'3%
Arada	27 / 62'8%	23 / 74%	19 / 86'4%	4 / 7'4%	11 / 23%		8 / 66'7%
Auxet				4 / 7'4%			
Bigot	26 / 60'5%	17 / 54'8%	15 / 68'2%	35 / 65%	29 / 60'4%	13 / 81'3%	9 / 75%
Cavich	14 / 32'6%	12 / 38'7%	10 / 45'5%	12 / 22'2%	18 / 37'5%	4 / 25%	7 / 58'3%
Dalla/ dallat	6 / 14%	7 / 22'6%	9 / 41%	1 / 2%	2 / 4'2%	1 / 6'3%	3 / 25%
Destral	29 / 67'4%	20 / 64'5%	12 / 54'6%	30 / 37%	26 / 54'2%	6 / 37'5%	2 / 16'7%
Fanga	24 / 55'8%	19 / 61'3%	18 / 81'8%	34 / 63%	34 / 71%	14 / 87'5%	7 / 58'3%
Faus/fal ç/fausa	20 / 46'5%	18 / 58%	7 / 31'8%	19 / 35'1%	21 / 43'8%	2 / 12'5%	6 / 50%
Fausot	4 / 9'3%			1 / 2%	2 / 4'2%		
Forca	17 / 39'5%	15 / 48'4%	12 / 54'6%	12 / 22'2%	3 / 6'3%	3 / 18'8%	7 / 58'3%
Magalli- na	3 / 7%	3 / 9'7%	5 / 22'7%	4 / 7'4%	10 / 2'1%		2 / 16'7%
Magall	28 / 65%	19 / 61'3%	15 / 68'2%	35 / 65%	35 / 73%	9 / 56'3%	5 / 41'7%
Mitjà llaurador	6 / 14%			1 / 2%		1 / 6'3%	
Pala de puas	24 / 55'8%	23 / 74'2%	9 / 41%	8 / 15%	14 / 29'2%	4 / 25%	3 / 25%
Pala de tall		3 / 9'7%			2 / 4'2%	1 / 6'3%	
Pala plana	11 / 25%	5 / 16'1%	1 / 4'6%	10 / 19%	6 / 12'5%		
Podado- ra	5 / 11'6%	6 / 19'4%	5 / 22'7%	9 / 17%	9 / 18'8%	2 / 12'5%	1 / 8'3%
Podall	2 / 4'7%	5 / 16'1%	3 / 13'6%	3 / 5'6%	6 / 12'5%		
Rampi	13 / 30'2%	7 / 22'6%	6 / 27'3%	1 / 2%	5 / 10'4%		5 / 41'7%
Rascla	19 / 44'2%	14 / 45'2%	9 / 41%	3 / 5'6%	6 / 12'5%	1 / 6'3%	1 / 8'3%
Rasclat	7 / 16'3%	2 / 6'5%		9 / 17%	3 / 6'3%		
Rascli- net	1 / 2'3%	10 / 32'3%	7 / 31'8%	1 / 2%	12 / 25%	1 / 6'3%	3 / 25%
Rasclo	3 / 7%		3 / 13'6%	1 / 2%	1 / 2'1%	3 / 18'8%	1 / 8'3%
Rastell de agullada	3 / 7%	1/3'2%	1 / 4'6%	3 / 5'6%			1 / 8'3%
Reya/ arrella	14 / 32'6%		7 / 31'8%	4 / 7'4%	2 / 4'2%		1 / 8'3%
Talla- barder	4 / 9'3%			3 / 5'6%	1 / 2'1%		

<i>Trama- guina</i>	3 / 7%	2 / 6'5%	1/ 4'6%	7 / 13%	3 / 6'3%		
<i>Tramec</i>	36 / 83'7%	19/ 61'3%	16/ 72'7%	42/ 77'8%	39 / 81'3%	3 /18'8%	5 / 41'7%
Total d'inven- taris amb eines	43 / 95'6%	31 / 94%	22/ 91'7%	54/ 96'4%	48 / 98%	16/94 %	12/ 100%
Total d'inven- taris analitzats	45	33	24	56	49	17	12

L'augment o la disminució de determinats estris per al treball de la terra en el grup dels *laboratoris* i dels *treballadors* pot ser degut al canvi que experimentà aquest grup en relació a les terres. Podem esmentar per exemple, el cas de les fangues. Amb aquesta eina, els *treballadors* i els menestrals obtenien els millors rendiments de les seves petites parcel·les i és evident, també, que el fet de fangar les terres va augmentar la demanda de treball dels masos. Alguns estudis de l'època consideren la fangada com la "labor més productiva del camp"²²⁸. La fangada podríem considerar-la doncs, (i de fet així ha estat considerada en molts estudis del Baix Empordà), com una operació practicada per la majoria de les persones que es dedicaven al treball de la terra en aquesta comarca, no només dels pagesos (que tenien més terres i recursos) sinó també dels *treballadors* que, en alguns casos, també fangaven terres alienes, tal i com es mostra en algunes clàusules referides a l'operació de fangar, extretes d'alguns contractes de masoveria estudiats per Rosa Congost²²⁹.

En els inventaris també s'han trobat gran quantitat d'aixades, cànecs, falç, forques i pales de pues, que servien per diferents treballs agrícoles: cavar, arrabassar, tallar, segar... Les forques, fetes de boix o de lledoner, s'utilitzaven per a la batuda dels cereals i per *ventar*, o sigui, fer volar la palla per separar-la del gra, el qual s'apilava a un costat de l'era. La palla, recollida amb el rascle o amb el rampí es guardava a la pallissa o se'n feien els pallers. En molts d'inventaris apareixen també les podadores i els podalls que eren eines que servien per podar i veremar.

²²⁸ FERRER, Ll. (1987), pàg. 103.

²²⁹ CONGOST, R. (1990), pàg. 163.

Un comentari especial mereix l'únic instrument del quadre que no era estrictament manual: les arades. Aquestes apareixen en les explotacions més importants, que corresponien als pagesos, tot i que també en trobem, en menor percentatge, en inventaris de *laboratoris* i de *treballadors*, durant els dos primers períodes, i de menestrals, en el tercer període.

El fet que en tinguessin més els *agricolas* i els pagesos que els *laboratoris* i els *treballadors* s'explica per la major quantitat de terres en el si de les explotacions agràries associades a aquell col·lectiu (els masos) destinades al conreu de cereals.

Per llaurar les terres era fonamental la força de tir i com a eina s'utilitzava l'arada, que augmentà la seva presència en els inventaris al llarg del segle XVIII. S'ha de comentar que d'aquesta eina s'han trobat arades tradicionals coexistent amb arades ferrades i arades mosses. Aquesta darrera categoria, sembla que fou, segons Justo y Villanueva, una invenció empordanesa de finals del segle XVIII consistent a dotar l'arada tradicional d'una ganiveta per tallar arrels i d'una pala plana de fusta²³⁰. Podem confirmar aquesta teoria amb les dades que ens proporciona Pere Pujades i Holiart en la descripció que ens fa de La Bisbal l'any 1790:

“Los Instrumentos de que usan son, para las tierras secas el arado comun, y otro de tres puntas que llamamos fanga, bien que por ser mas dispendioso se usa poco, pero es sin comparación el mejor de todos, y para las tierras baxas y humedas, el arado con cuchilla, y volvedor, llamado arada mossa, que es el mejor, y mas proporcionado para semejantes tierras”²³¹.

En relació a la presència de *treballadors* que utilitzaven arada, és significatiu el fet que, excepte en un cas²³², (tal i com es veurà a l'apartat dedicat a l'estudi dels animals), els *treballadors* que tenien arades no tenien bous (que era l'animal que generalment s'utilitzava per llaurar) i, per tant, possiblement l'animal utilitzat per aquesta tasca era l'ase que era un dels animals destinats al treball de la terra més econòmic.

²³⁰ JUSTO, L. (1869b).

²³¹ FERRER, F. (1982).

²³² Vegeu l'inventari realitzat el dia 29 d'abril de 1803, d'un *treballador* de Palafrugell (Pf 392, foli 110) del període 1800-1805 a l'apèndix III.

Finalment, tot i que en principi es podria pensar que en les explotacions menors, com podrien ser les dels *treballadors* i els menestrals ens trobaríem amb menys quantitat de dotació d'eines, el fet és que aquesta condició no es compleix tal i com hem reflectit en el quadre núm. 3. Certament, existia una certa desigualtat en la dotació d'utilatge de les diferents explotacions, però les disparitats no són gaire grans. Aquest fet és comprensible ja que, probablement, les explotacions més petites havien d'immobilitzar, en concepte d'utilatge, un volum de capital per unitat de superfície superior que les altres perquè la realització de l'activitat agrícola requeria una dotació mínima, independentment de l'extensió de terra a conrear. D'altra banda, cal considerar també, que el fet que els *treballadors* o els menestrals utilitzessin estratègies de policultiu (tal i com hem vist en capítols anteriors), exigia una dotació mínima per a la realització de cadascun dels conreus de vinya, horts o cereals.

2.3. Els animals inventariats.

En el món rural, l'home ha conviscut des de sempre amb els animals. A les cases amb menys espai homes i animals domèstics vivien junts i en les cases més àmplies les persones i les bèsties tenien el seu espai propi separatament.

Com en el cas de les eines és interessant observar quins eren els grups que disposaven d'animals.

Quadre 4. Resum dels inventaris amb animals segons els oficis dels inventariats.

	1750-1755	1800-1805	1850-1855
Total d'inventaris analitzats	188	151	122
Total d'inventaris amb animals	119	87	49
% Inventaris amb animals	63,3%	57,6%	40,2%
% Inventaris d'oficis relacionats amb la terra amb animals	82,1%	65,2%	66,1%
% Inventaris d'altres oficis amb animals	41,4%	45,8%	15,9%

A partir de 1800-1805 es redueix sensiblement el nombre de casos que proporcionen informació sobre la presència de bestiar a les cases. La presència de bestiar era més rara en els oficis analitzats que la presència d'eines, però es confirma la tendència que hem observat en aquell cas, que revela un canvi qualitatiu en el conjunt dels oficis no agraris, ja que la presència d'animals en aquest grup va passar del 40% en els dos primers períodes, al 16% el darrer període.

A l'hora de classificar els animals que apareixen en els inventaris analitzats, hem distingit els animals de treball, que corresponen als animals de mida més gran i els animals de renda (en aquest grup hem distingit entre els animals de mitja mida i els animals més petits).

El bestiar de treball era un instrument imprescindible per a la realització de l'activitat agrícola on, en principi, gran part de la feina es feia a força de braços. En les extensions més grans de terres, dedicades al conreu de cereals, era necessària la utilització del bestiar per a les tasques de llaurar. Hi havia dos moments importants a l'any en el cicle agrícola, el de la sembra i el de la collita. Se sembrava a la tardor i es llaurava amb l'arada, ja descrita, que era arrossegada per bous o bé per muls, ases o pel matxo, segons les possibilitats de cada casa. La major part de les unitats familiars disposaven almenys d'un animal de treball. En cas de no disposar-ne o de no tenir-ne en una quantitat suficient per tal de poder treballar les terres, es veien en l'obligació de llogar-los o de compartir-los amb altres persones que estiguessin en el mateix cas.

Tenir un animal implicava uns costos que no tenien relació amb l'extensió de l'explotació o del patrimoni d'una família sinó, principalment, amb l'edat, de si havia estat ensinistrat i de la seva capacitat de treball. Malgrat tot, el caràcter heterogeni del bestiar en tant que mercaderia fa que sigui difícil, amb aquesta font, determinar un preu mitjà per espècie.

Tot i això, i com a referència, segons la Junta Consultiva Agronòmica i els estudis d'Enric Saguer sobre el tema, a finals del segle XIX el preu mitjà del bestiar boví era de 350 pts./cap; 250 pel vaquí; 600 pel cavallí; 500 pel mular i 70 l'asini²³³.

En el cas dels bous i de les vaques, quan l'animal deixava de ser útil per treballar solia ser venut a un escorxador per ser sacrificat i amb aquesta venda sovint es podia obtenir un import similar al que s'havia invertit en la seva compra. Les altres espècies, en canvi, no es beneficiaven d'aquesta possibilitat i això implicava que les famílies que tenien un ase o un cavall, per exemple, havien de tenir un cert capital. La compra d'un animal significava doncs, una inversió molt important per a una família i la vida laboral d'aquest animal podia oscil·lar només entorn dels 10 anys, fet que implicava que les famílies que necessitessin animals per treballar la terra havien de tenir una certa capacitat d'estalvi o d'endeutament per tal de poder restituir els animals que es morien o que deixaven de ser útils per al treball.

Excepte un petit percentatge dedicat a la reproducció i, en el cas del boví, un percentatge encara menor dedicat al consum de carn, el gruix dels caps de les espècies esmentades eren utilitzats bé per als treballs agrícoles, bé per al transport o bé, en menor proporció, per al treball industrial. Molts animals no eren utilitzats en exclusiva per a un sol tipus de feina i, alternativament, realitzaven tasques agrícoles i tasques de transport o carreteig.

Entre la ramaderia de renda destacava especialment, com veurem en tots els quadres, el bestiar porcí. Els porcs s'engreixaven a la casa i, arribat l'hivern, es mataven i es salaven per al consum familiar. A la primavera s'adquiria un altre porc (un nodrís) que era engreixat per a la resta de l'any fins arribar a la matança i així començar un nou cicle. Les condicions ambientals de les Gavarres i del Baix Ter segurament afavorien la cria porcina.

²³³ SAGUER, E. (2005).

A les localitats gavarrenques, la possibilitat d'alimentar els porcs amb glans obria les portes a una major expansió d'aquesta espècie i a més, la seva comercialització podia suposar un ingrés molt important en els precaris pressupostos d'una família rural. En alguns inventaris s'especifica també la tinença d'una truja, que anualment podia parir unes dotze cries que eren venudes per a la cria, fet que suposava un altre ingrés per a la família.

En tots els períodes s'ha trobat descrit en els inventaris un nombre reduït d'animals de mida petita, és a dir, de conills, gallines, etc. La poca presència d'animals petits (com les gallines o els conills) en els inventaris ens crida l'atenció, ja que hom suposa que n'hi hauria d'haver gairebé en totes les llars rurals; ja que eren una font proteínica i també d'ingressos monetaris que haguessin suposat una aportació important per a les famílies més pobres. La no aparició d'aquests animals en els inventaris es podria deure a que fossin considerats propietat de les dones de la casa, que eren les que generalment en tenien cura.

a) Període 1750-1755.

Quadre 5. Recompte i mitjana del nombre total d'animals dels inventaris que en tenien.

	ANIMALS	Total de persones amb aquest animal	Percentatge²³⁴	Total d'animals	Mitjana²³⁵
Animals de gran mida i de treball	Ase/somera/jument	78	65'5%	85	1'1
	Bou	35	29'4%	120	3'4
	Cavall/euga	21	17'6%	66	3'1
	Híbrids (matxo, mul, mula, pollí/na ²³⁶)	35	29'4%	42	1'2
	Vaca	31	26'2%	47	1'5
	Vedell/brau	27	22'7%	57	2'1
Animals de mitja mida	Bestiar porcí (nodrís, porcell, <i>tossino</i> , truja)	48	40'3%	232	4'8

²³⁴ Aquest percentatge s'ha calculat respecte del nombre total de persones que varen fer constar animals en els inventaris *post mortem* i no del nombre total d'inventaris que s'han trobat en aquest període.

²³⁵ La mitjana ha estat extreta dividint el nombre d'animals d'una categoria concreta, únicament pel nombre de propietaris que en tenien algun exemplar.

²³⁶ Els pollins s'han posat amb el grup dels híbrids perquè sembla que eren menys importants o valorats que els cavalls, ja que hi ha casos on es descriuen aquests i a part algun pollí.

	Cabres/cabrits	4	3'4%	128	32
	Ovelles/ moltons, xais, anyells.	26	22%	573	22
Animals de mida petita/ aviram	Conills	0	0	0	0
	Gallines, polls, pollastres	4	3'4%	38	9'5
TOTALS	Total d'inventaris del període 1750-55	188			
	Total d'inventaris amb animals	119 / 63'3%			
	Total d'inventaris sense animals	69 / 36'7%			

Tot i que en el quadre núm. 5 hem agrupat les categories "nodrís, porcell, porcs i truges" per tal de poder estudiar conjuntament el volum de persones que disposaven de bestiar porcí, (que era força elevat), no hi consta una dada interessant: el percentatge d'inventaris d'aquest període amb nodrís (28'6%) és molt més elevat que el dels porcs (7'6%) o el de les truges (7'6%), Com ja hem indicat, la cria d'oví era, segons les dades obtingudes en els inventaris, una producció menys significativa que la del bestiar porcí. Malgrat tot, en aquest primer període s'han trobat un 22% d'inventaris amb animals on hi consta una mitjana de 22 ovelles, xais o anyells per família, mentre que només hem trobat una mitjana de 4'8 porcs. També cal destacar que la majoria d'aquests dos animals (més del 68% dels casos trobats de bestiar porcí i gairebé el 81% de l'oví) pertanyien als inventaris dels pagesos. Els animals més petits com les gallines només apareixen en el 3'4% dels inventaris i d'altres com els conills no apareixen en cap cas.

b) Període 1800-1805.

En aquest període hi ha una disminució considerable d'inventaris amb descripció d'animals. Malgrat tot, podem constatar una certa estabilitat en les tendències establertes per al primer període.

Quadre 6. Recompte i mitjana del nombre total d'animals dels inventaris que en tenien.

	ANIMALS	Total de perones amb aquest animal	Percentatge²³⁷	Total d'animals	Mitjana²³⁸
Animals de gran mida i de treball	Ase/somera/jument	60	69%	62	1
	Bou	26	30%	105	4
	Cavall/euga	13	15%	70	5'4
	Híbrids (matxo, mula, pollí/na)	22	25'3%	27	1
	Vaca	14	16%	22	1'6
	Vedell/brau	17	19'5%	30	1'8
Animals de mitja mida	Bestiar porcí (nodris, porcell, tossino, truja)	43	49'4%	175	4
	Cabres/cabrits	2	2'3%	59	29'5
	Ovelles/ moltons, xais, anyells.	19	21'8%	481	25'3
Animals de mida petita/ aviram	Conills	2	2'3%	11	5'5
	Gallines, polls, pollastres	10	11'5%	113	11'3
TOTALS	Total d'inventaris del període 1800-05	151			
	Total d'inventaris amb animals	87 / 57'6%			
	Total d'inventaris sense animals	64 / 42'4%			

En el cas del bestiar de treball, s'ha de parlar d'un estancament de la quantitat d'inventaris amb bous (passen del 29'4% del primer període al 30% de la segona meitat del segle XVIII), d'un lleuger augment dels inventaris amb ases i d'una disminució de cavalls i de mules. Trobem un augment una mica més notable de la quantitat d'ases i de someres, que augmenta fins el 69% dels casos d'inventaris amb animals.

²³⁷ Aquest percentatge s'ha calculat respecte del nombre total de persones que van fer constar animals en els inventaris *post mortem* i no del nombre total d'inventaris que s'han trobat en aquest període.

²³⁸ La mitjana ha estat extreta dividint el nombre d'animals d'una categoria concreta, únicament pel nombre de propietaris que en tenien algun exemplar.

Contràriament, trobem un descens dels percentatges de mules, de vaques²³⁹, de cavalls i d'eugues²⁴⁰, principalment en els inventaris dels *pagesos*.²⁴¹, però com veurem en l'apartat següent molts d'aquests canvis es poden deure bàsicament a una menor proporció dels inventaris de pagesos sobre el conjunt analitzat.

En relació als animals de renda, en els inventaris analitzats s'observa un lleuger increment en el cas de les ovelles, ja que augmenta la mitjana de les 22 ovelles per inventari a les 25'3 ovelles d'aquest segon període. El quadre torna a mostrar la importància dels porcs que ara apareixen gairebé en un 50% dels inventaris. Les gallines, tot i augmentar la seva importància respecte al període anterior, continuen essent sospitosament poc visibles. Un testimoni de la importància de les gallines i pollastres a La Bisbal ens el proporciona Pere Pujades i Holiart, el corresponsal de Zamora:

“De Gallinas, Pollos, y Palomos los hay abundantes, y se venden en el mercado, así para el surtimiento de la Villa, como para Barcelona. Se les dà de comer mijo, y algunos desperdicios de Hortaliza, y como andan sueltos, pastan además por los exidos de las casas, pajares y cavallerizas”²⁴².

També pot ser interessant reproduir les dades que el mateix testimoni aporta sobre el bestiar de La Bisbal al voltant de 1790:

“El ganado que hay existente en el termino consiste en:

418 Ovejas.

580 Carneros.

136 Cerdos.

33 Mulas, incluidas las de carro.

22 Hieguas”.

²³⁹ Les vaques també s'havien fet servir, ja des de temps medievals, per fangar, sembrar i batre tal i com podem extreure de les dades que ens aporta l'informe de la situació econòmica de la Bisbal realitzat el 18 d'abril de 1790 pel Doctor en Drets Pere Pujades i Holiart i descrit per Francesc Ferrer i Gironés que ja hem esmentat amb anterioritat: “El cultivo se hace con Bueyes, y habrá 54 pares, comprendidos los Lugares de Fonteta, y San Pol, que son de un mismo termino, y jurisdicción en que se incluyen las Bacas, que tambien labran, y ademas sirven para el acarreo de Leña, piedra, y otros materiales.

²⁴⁰ FERRER, F. (1982). Segons Pere Pujades i Holiart; “Los caballos y Mulas que se crian son pocos, y nada tienen de particular”.

²⁴¹ FERRER, F. (1982).

²⁴² FERRER, F. (1982).

c) Període 1850-1855.

Quadre 7. Recompte i mitjana del nombre total d'animals dels inventaris que en tenien.

	ANIMALS	Total de persones amb aquest animal	Percentatge²⁴³	Total d'animals	Mitjana²⁴⁴
Animals de gran mida i de treball	Ase/somera/jument	16	32'7%	16	1
	Bou	19	39%	66	3'5
	Cavall/euga	14	29%	27	2
	Híbrids (matxo, mul, mula, pollí/na)	20	41%	30	1'5%
	Vaca	2	4%	2	1
	Vedell/brau	1	2%	2	2
Animals de mitja mida	Bestiar porcí (nodris, porcell, tossino, truja)	22	45%	69	3'1
	Cabres/cabrits	1	2%	7	7
	Ovelles/ moltons, xais, anyells.	10	20'4%	190	19
Animals de mida petita/ aviram	Conills	0	0	0	0
	Gallines, polls, pollastres	8	16'3%	115	14'4
TOTALS	Total d'inventaris del període 1850-55	122			
	Total d'inventaris amb animals	49 / 40%			
	Total d'inventaris sense animals	73 / 60%			

A partir de les dades d'aquest quadre i fent una comparació amb les dades dels altres dos períodes, podem comprovar que, segons els inventaris *post mortem*, a la primera meitat del segle XIX hi hagué una disminució important, tant de propietaris amb animals (en el primer període s'ha trobat un 63'3% d'inventaris amb animals, en el segon període un 57'6%, disminuint als inventaris de 1850-1855 fins al 40%) com del nombre d'animals que tenia cada unitat familiar.

²⁴³ Aquest percentatge s'ha calculat respecte del nombre total de persones que van fer constar animals en els inventaris *post mortem* i no del nombre total d'inventaris que s'han trobat en aquest període.

²⁴⁴ La mitjana ha estat extreta dividint el nombre d'animals d'una categoria concreta únicament pel nombre de propietaris que en tenien algun exemplar.

Aquest fet s'ha de posar en relació amb la considerable disminució d'inventaris de pagesos i de *treballadors*, que eren els que més casos d'animals presentaven en els anteriors períodes. Però, com veurem, també en el cas dels *treballadors* disminueix sensiblement el nombre d'animals.

Madoz, uns anys abans, havia escrit que el partit judicial de la Bisbal "*cria poco ganado de todas especies, por la escasez de tierras para pastos, excepto del de cerda, que se ceba el suficiente para el consumo del país*"²⁴⁵. I Martínez Quintanilla a la seva ressenya estadística de la província de Girona transmet una imatge similar: "*No se hallaba, pues, esta provincia entre las que contaban mas ganadería, ni otra cosa era de esperar atendiendo a su corta superficie.*"²⁴⁶

Enric Saguer, després de referir-se aquests dos testimonis, ofereix una visió molt més positiva de la ramaderia de la comarca, i recorda que segons el cens ramader de 1865 al conjunt de la província de Girona i a la comarca del Baix Empordà en particular destacaven en nombre de caps de bestiar.

Malgrat la petitesa de la mostra, les dades dels inventaris revelen algunes possibles tendències que caldria verificar. S'ha trobat una disminució molt considerable del nombre d'inventaris amb ases i someres (del 69 % del segon període al 32'7% d'aquest tercer període) i el de vaques (del 16'1% al 4'1%). Paral·lelament, es produeix un augment important del nombre d'animals híbrids com les mules²⁴⁷ (del 25'3% al 41%) i els cavalls i eugues (del 15% del segon període al 29% del tercer), útils per llaurar i per al transport, i no solament per al transport com dels ases.

La presència d'ovelles en els inventaris segueix essent força important i en trobem en el 20'4% dels inventaris amb animals, però sempre relacionat amb els pagesos, que en tenen constància en el 42% dels inventaris que s'han trobat on hi constaven animals. Les cabres, en canvi, són minoritàries i sempre apareixen relacionades amb un ramat d'ovelles.

²⁴⁵ MADOZ, 1845-50, vegeu Bisbal.

²⁴⁶ MARTINEZ Quintanilla, 1865.

²⁴⁷ Sobre la importància de les mules, vegeu SALES, N.(1991).

Les gallines apareixen en pocs inventaris i corresponen, principalment, a pagesos que en tenien com a mitjana unes divuit per família, entre gallines, pollastres i pollets. No sembla però, un bestiar estès a les petites explotacions durant aquest període, ja que no s'ha trobat cap cas de *treballador* amb gallines i només un cas en un menestral. Com hem dit abans, la seva no aparició en els inventaris no indica forçosament la seva no presència a les cases.

2.4. Anàlisi dels animals que apareixen en els inventaris dels individus amb oficis relacionats amb la terra.

a) Agrícoles i pagesos.

Tal i com podem veure en el quadre 8, i segons els inventaris *post mortem*, els animals utilitzats pels pagesos per al treball de la terra com els bous i els ases predominaven sobre les espècies de renda com les ovelles o les vaques, però no sobre els porcs. A més, la mitjana de bous que tenien era gairebé de quatre per família en els tres períodes analitzats, essent el grup que més en tenia de tots els que hem estudiat. Així doncs, tenint en compte que la compra d'aquest tipus de bestiar de treball significava una inversió molt important per a una família, podem corroborar que aquest grup havia de tenir un poder econòmic més important que d'altres membres d'oficis agraris; o bé, havien de tenir una certa capacitat d'estalvi (o d'endeutament) per tal de poder adquirir aquest tipus d'animals i restituir-los quan s'envellien.

Les dades extretes dels inventaris *post mortem* les podem confrontar amb algunes dades aportades, a la segona meitat del segle XIX, per l'hisendat Ramon de Sabater²⁴⁸. Segons ell, era freqüent que les heretats de pagesos de 50 vessanes disposessin de cinc o sis bous i les heretats més grans podien tenir divuit o fins a vint-i-nou caps de bestiar boví. D'altra banda, segons el cens ramader de 1865, el nombre de caps de bestiar boví era, en cada un dels quatre partits judicials considerats (la Bisbal, Figueres, Girona i Santa Coloma de Farners), desproporcionadament alt respecte al total de Catalunya²⁴⁹.

²⁴⁸ SABATER, R. de (1853).

²⁴⁹ Junta General de Estadística, *Censo de la ganadería de Espanya*, 1865.

Quadre 8. Recompte i mitjana del nombre total d'animals dels *agricolas* i *pagesos*.

	ANIMALS	Agrícolas amb aquest animal i %²⁵⁰ 1750-55	Total d'animals i mitjana	Pagesos amb aquest animal i % 1800-05	Total d'animals i mitjana	Pagesos amb aquest animal i % 1850-55	Total d'animals i mitjana
Animals de gran mida i de treball	Ase/somera/jument	28 / 65%	33 / 1'2	17 / 65'4%	33 / 1'2	5 / 20'8%	5 / 1
	Bou	29 / 67'4%	103 / 3'6	23 / 88'5%	88 / 3'8	16 / 6'7%	60 / 3'8
	Cavall/euga	15 / 35%	59 / 4	10 / 38'5%	43 / 4'3	7 / 29'2%	20 / 2'9
	Híbrids (matxo, mul, mula, pollí)	15 / 35%	20 / 1'3	4 / 15'4%	6 / 1'5	10 / 41'7%	16 / 1'6
	Vaca	21 / 49%	33 / 1'6	4 / 15'4%	6 / 1'5	1 / 4'2%	1 / 1
	Vedell/brau	23 / 53'5%	51 / 2'2	4 / 15'4%	5 / 1'3	1 / 4'2%	2 / 2
Animals de mitja mida	Bestiar porcí (nodris, porcell, tossino, truja)	33 / 76'7%	197 / 6	17 / 65'4%	98 / 5'8	15 / 62'5%	60 / 4
	Cabres/cabrits	4 / 9'3%	128 / 32	2 / 7'7%	59 / 29'5	1 / 4'2%	7 / 7
	Ovelles/moltons, xais, anyells.	21 / 49%	448 / 21'3	14 / 54%	354 / 25'3	10 / 41'7%	190 / 19
Animals de mida petita i aviram	Conills						
	Gallines, polls, pollastres	1 / 2'3%	17 / 17	3 / 11'5%	61 / 20'3	6 / 25%	110 / 18'3%
	Total d'inventaris amb animals	43 / 93'5%		26 / 78'8%		24 / 85'7%	
	Total d'inventaris sense animals	3 / 6'5%		7 / 21'2%		4 / 14'3%	

Tot i que sembla que els bous eren el tipus d'animal de treball preferit pels pagesos, segons els inventaris *post mortem*, observem una certa substitució del bou per la mula entre el segon i el tercer períodes analitzats, no tant potser perquè llaurava més de pressa, sinó per les possibilitats de transport que oferia (traginar verema, vi, llenya, etc.).

²⁵⁰ Aquest percentatge s'ha calculat respecte al nombre total de persones que han fet constar animals en els inventaris *post mortem* i no al nombre total d'inventaris que s'han trobat en aquests períodes.

D'altra banda, trobem també una gran quantitat de casos amb animals de mitja mida. El grup dels pagesos era el grup que més casos presentava amb ovelles i porcs. Les ovelles resultaven molt útils, ja que a més d'extreure`n la llana, servien per femar les terres.

Segons Ramon de Sabater: "...la mayoría cria desde media docena á 25 ó 30 cabezas de ganado lanar, ó bien compran corderos, que ceban para venderlos luego que han aprovechado las yerbas de alternativa y rastrojos, ó bien han apacentado en los trigos desde primeros de diciembre á mediados de marzo... Los cerdos forman otro ramo de industria agricola de este país, y tambien es muy comun criar desde tres ó cuatro hasta media docena ó mas..."²⁵¹

b) *Laboratoris, treballadors i menestrals.*

El primer que podem comentar en relació a aquest apartat, és que hi ha un augment molt significatiu del nombre de corts des del període dels *laboratoris* fins al dels *treballadors*, fet que fa suposar que també hi va haver un augment d'animals.

Malgrat tot, i a priori, s'ha de tenir en compte que, tot i que el bestiar de treball era un instrument imprescindible per a la realització de l'activitat agrícola, l'adquisició d'un animal per part d'una família humil, com podien ser les del grup dels *treballadors*, era una inversió important i que en alguns casos podia portar a l'endeutament d'una unitat familiar.

En el quadre 9 es pot comprovar que, segons els inventaris *post mortem*, no hi va haver canvis significatius en el tipus d'animals que tenien els *laboratoris* amb els que tingueren més tard els *treballadors* o els menestrals, tot i que en el segon i el tercer períodes hi apareixen alguns bous, cavalls i mules que no apareixien en els inventaris de la primera meitat del segle XVIII.

²⁵¹ SABATER, R de., (1853), citat per CONGOST, R. (1990), pàg. 172.

Tal i com ens mostra el quadre núm. 9, les espècies utilitzades habitualment per al treball (com els ases o els *juments* i les mules, principalment) predominaven sobre les espècies de renda com les ovelles o el bestiar porcí, l'objecte de les quals era generar productes per al consum humà (llana, llet, carn).

Tot i això, observem que entre el bestiar de treball destacava molt especialment l'ase, que era un dels animals destinats al treball de la terra més econòmic.

Tot i que, com ja hem comentat, el bestiar de treball era un instrument imprescindible per a la realització de l'activitat agrícola, la seva compra significava una inversió molt important per a una família de *treballadors* i potser per aquest motiu trobem tant pocs casos d'inventaris d'aquests oficis que tinguessin bous o cavalls.

En els tres períodes analitzats només hi trobem una mitjana d'un ase per família. Als inventaris de començaments del segle XIX, s'ha trobat una família de *treballadors* amb dos bous²⁵² i aquesta tendència es torna a detectar en els menestrals dels inventaris de mitjan segle XIX on hi trobem dos casos amb dos bous cadascun d'ells, fet que podria reflectir un cert augment del poder econòmic i social d'aquest grup.

Entre la ramaderia de renda destacava especialment el bestiar porcí (principalment al segon període), tot i que no era tant freqüent com l'asiní. En aquest cas, també s'han trobat els valors més elevats en els inventaris de la primera meitat del segle XIX dels *treballadors* i en els dels menestrals. En els dos casos ens trobem amb aproximadament un 40% de casos amb bestiar porcí, ja sigui un porc, una truja o un nodrís.

²⁵² Vegeu l'inventari realitzat el dia 29 d'abril de 1803 d'un *treballador* de Palafrugell (Pf 392, foli 110) del període 1800-1805 a l'apèndix III.

La cria d'oví era dins aquest grup, segons les dades obtingudes en els inventaris, una producció molt menys significativa que la del porcí, tot i que en les dades de la primera i la segona meitat del segle XVIII hi apareixen un i dos casos respectivament amb ovelles. Aquest fet s'explica per la manca de terres d'aquest col·lectiu. De fet, com veurem, alguns contemporanis van denunciar la problemàtica derivada del fet de que els *treballadors* i menestrals tinguessin un augment d'animals durant el segle XVIII i XIX, però no tinguessin pastures suficients per tal d'alimentar-los²⁵³.

Per últim, tornem a constatar la manca d'animals més petits (com les gallines) en els inventaris.

²⁵³Veure *El Bien del País*, III, octubre de 1846, o FERRER, J. (1850).

Quadre 9. Recompte i mitjana del nombre total d'animals dels inventaris dels *laboratoris*, dels *treballadors* i dels *menestrals* dels tres períodes.

	ANIMALS	Laboratoris amb aquest animal i %²⁵⁴ 1750-55	Total d'animals i mitjana	Treballadors amb aquest animal i % 1800-05	Total d'animals i mitjana	Treballadors amb aquest animal i % 1850-55	Total d'animals i mitjana	Menestrals amb aquest animal i % 1850-55	Total d'animals i mitjana dels menestrals
Animals de gran mida i de treball	Ase/ somera/ jument	33 / 82'5%	34 / 1	29 / 85'3%	20 / 1	2 / 40%	2 / 1	3 / 30%	2 / 1
	Bou			1 / 3%	2 / 2			2 / 20%	4 / 2
	Cavall/euga			1 / 3%	1 / 1	2 / 40%	2 / 1	1 / 10%	1 / 1
	Híbrids (matxo, mul, mula, polli)	7 / 17'5%	8 / 1	4 / 11'8%	4 / 1			5 / 50%	8 / 1'6
	Vaca	7 / 17'5%	8 / 1	9 / 26'5%	13 / 1'4			1 / 10%	1 / 1
	Vedell/brau	1 / 2'5%	1 / 1	2 / 6%	3 / 1'5				
Animals de mitja mida	Bestiar porcí (nodris, porcell, tossino, truja)	9 / 22'5%	9 / 1	15 / 44'1%	16 / 1	1 / 20%	1 / 1	4 / 40%	6 / 1'5
	Cabres/cabrits								
	Ovelles/ moltons, xais, anyells.	1 / 2'5%	1 / 1	2 / 6%	14 / 7				
Animals de mida petita i aviram	Conills								
	Gallines, polls, pollastres	2 / 5%	9 / 4'5	3 / 8'8%	16 / 5'3			1 / 10%	3 / 3
TOTALS	Total d'inventaris del període	55		49		17		12	
	Total d'inventaris amb animals	40 / 72'7%		34 / 69'4%		5 / 29'4%		10 / 83'3%	
	Total d'inventaris sense animals	15 / 27'3%		15 / 30'6%		12 / 70'6%		2 / 16'7%	

²⁵⁴ Aquest percentatge s'ha calculat respecte del nombre total de persones que han fet constar animals en els inventaris *post mortem* i no del nombre total d'inventaris que s'han trobat en aquests períodes.

2.5. Comentari general sobre els animals descrits en els inventaris.

El bestiar boví presentava nombrosos avantatges sobre els cavalls i les eugues; la seva docilitat, la possibilitat d'aprofitar-lo com a carn al final de la seva vida laboral, tal i com s'explica en un document de finals de segle XVIII: "Los Bueies que se venden por carne, son los que por enfermos o viejos no pueden trabajar; lo que regularmente sucede a los 16 años de edad"²⁵⁵. La seva potència, especialment indicada per a sòls pesats i argilosos, per arrossegar arades de pala, i a més la seva alimentació era més barata que no pas la del cavall. Malgrat tot, el seu principal problema era la lentitud, que el feia poc atractiu per a les feines de transport i que comportava una menor productivitat del treball humà en termes físics. El cavall, en canvi, era lleuger i ràpid, però requeria una cura i una alimentació més onerosa i una vegada vell, la seva carn no era aprofitada per al consum alimentari i per tant, no permetia la recuperació del capital invertit en el moment de la seva compra.

Els ases eren, amb força diferència, els animals més assequibles; fet que explica l'elevat nombre d'ases que tenien els propietaris d'un sol animal tant en el primer com en el segon períodes. Tot i això, els ases són possiblement animals més indicats per al transport que per estirar una arada. Atenent a les dades extretes dels inventaris *post mortem*, el canvi més significatiu en el bestiar es dona en el bestiar de treball i consisteix en un augment considerable, detectat en el tercer període, del nombre de persones que disposaven de cavalls (d'un 15% a un 29%) i del nombre de persones que disposaven de mules (d'un 25 al 41%) i una disminució notable del nombre de persones que tenien ases (d'un 69% a un 33%).

Entre el bestiar de renda destacava especialment el bestiar porquí, tant pel seu pes en termes estrictament quantitius com per la seva rellevància en termes socials.

²⁵⁵ FERRER, F. (1982).

Tal i com ens indiquen els inventaris *post mortem* en els tres períodes estudiats, sembla que gairebé la meitat de les famílies (ja fossin d'un mas o d'una casa), engreixava els porcs necessaris per al seu propi consum (un o dos) i en alguns casos (principalment els pagesos) es tenien cries per poder vendre, ja que la seva comercialització podia suposar un ingrés molt important en els pressupostos d'una família rural. L'existència de ramats de porcs (entre nodrís, porcells, porcs i truges) relativament grans només la trobem entre el grup dels pagesos, tot i que la seva mitjana era d'uns vuit porcs al primer període, uns nou al segon i d'uns quatre porcs al tercer període. Així doncs, sembla que per al consum de carn es consolidà l'engreix familiar d'un porc en moltes llars, principalment rurals, que mitjançant la tècnica de "salament" proporcionava carn durant tot l'any. El porc, que s'alimentava de les sobres de l'alimentació humana, proporcionava a més, juntament amb els excrements humans, els fems necessaris per a l'hort familiar.

Ara bé, com hem dit, alguns d'aquests canvis podrien deure's a que en el segon període el nombre d'inventaris de pagesos amb animals (26) és inferior al nombre d'inventaris de *treballadors* amb animals (34) i, en canvi, en el tercer període s'han invertit els termes (24 pagesos i 15 *treballadors*). Aquest fet ens obliga a matisar alguns dels canvis detectats. Per exemple, en el mateix període, el nombre de persones que disposaven de bous, havia augmentat, passant d'un 30 a un 39%, però hauria disminuït el percentatge de pagesos amb aquest animal, que hauria passat del 88% al 67%. Dins d'aquest col·lectiu s'hauria produït el canvi majoritari d'ases per mules. El domini de les mules enfront dels ases també es podria veure en el cas dels menestrals, que conformen la major part dels 15 casos analitzats com a *treballadors*.

Pel que fa a les dades globals del bestiar inventariat pot ser interessant comparar les dades obtingudes en els inventaris i les dades que apareixen en el cens ramader de 1865 del partit judicial de La Bisbal. Les úniques dades que no apareixen en el quadre són les relatives als animals petits, gallines i conills.

Segons els estudis que Enric Sagner va realitzar pel Baix Empordà del període 1850-1880²⁵⁶, tampoc es troben dades d'aquests animals en els censos ramaders de l'època. Tot i això, les estadístiques d'explotació de les línies ferroviàries constaten un notable tràfec comercial de volateria, que el mateix ferrocarril hauria contribuït a impulsar.

Quadre10. Composició del bestiar segons els inventaris i segons el cens de 1865.

	1750-1755	1800-1805	1850-1855	Cens ramader de 1865 ²⁵⁷
Vaquí	16,6	15,2	16,3	14,6
Cavallí	4,9	6,8	6,7	8,7
Mules	3,1	2,6	7,4	3,9
Ases	6,3	6,0	4,0	5,6
Ovelles	42,4	46,6	46,9	35,6
Cabres	9,5	5,7	1,7	5,9
Porcs	17,2	17,0	17,0	25,4

Pensem que les dades proporcionades per les dues fonts no són contradictòries. El canvi més significatiu detectat és en el nombre dels ases i en la composició del bestiar que hem anomenat de renda. Ambdós fets poden explicar-se perquè en els inventaris del darrer període els grups més humils, que serien els dels *treballadors* més pobres, que probablement posseïen encara més ases que mules estaria poc representat i en canvi el grup dels pagesos, per definició els ramaders d'ovelles, estaria sobrerrepresentat. La cria d'oví i caprí era, en termes relatius, una producció menys significativa que la del porquí, tot i que el nombre de caps en les famílies on n'hi havia (majoritàriament pageses) solia ser elevat. La importància del sector ramader entre el grup dels pagesos, especialment el bestiar de llana i cabrum, era força significativa durant el segle XVIII, tot i que hi ha una progressiva debilitat i a la primera meitat del segle XIX no eren ramats tant importants.

²⁵⁶ SAGUER, E. (2005).

²⁵⁷ Les dades del cens de 1865 han estat extretes de SAGUER, E. (2005).

La reducció de cabres experimentada en els inventaris del darrer període pot explicar-se degut a la petitesa de la mostra, tot i que algunes notícies l'avalarien. Per exemple, en alguns contractes es prohibia la cria de cabres i *crestants* als masovers “per los grans danys que fan y fins ara se han experimentat”²⁵⁸.

En canvi, segons el cens ramader de 1865, el nombre de porcs de les comarques gironines era extraordinàriament alt. L'elevat nombre de propietaris de porcs (gairebé la meitat dels caps de família, segons aquesta font), confirma les dades que hem trobat en els inventaris.

En resum, si alguna cosa deixa clara el nostre estudi és la necessitat de distingir entre els diferents grups socials que posseïen bestiar. Alguns testimonis de mitjan segle XIX són, en aquest sentit, molt reveladors. El primer és el comentari positiu que fa un hisendat empordanès Ramon de Sabater, sobre les relacions que s'establien entre els pagesos rics i els pagesos pobres:

“Regularmente los criadores –de porcs- son los menestrales ó masoveros de hacienda menor de 15 besanas, que poseen una ó dos hembras, y como por la falta de recursos de su pequeña hacienda no los pueden sostener y venden los destetados á los labradores, que con mayor abundancia de tierras y recursos, pueden destinar á tardanías una parte de su hacienda, y si además tienen algun bosque de robles, encinas ó alcornoques, los recrían y ceban para venderlos á su tiempo para el consumo público, aun cuando no les resulte mas beneficio efectivo que la cantidad de estiércol que han dejado. Tambien es peculiar de los labradores de mas de dos yuntas, tener desde seis á veinticinco ó treinta ovejas en cria, segun la hacienda, tal como he expresado en los cerdos, con la diferencia de que los criadores en el ganado lanar son los últimos y los cebadores, los menestrales, los cuales en teniendo sus trigos á propósito á principios de invierno, ó bien yerba que aprovechar antes de las respectivas labores, compran unos pocos corderos que engordan para vender á la carnicería, con cuyo producto pagan la contribución ó los jornales de layar, que de otro modo les seria imposible hacerlo efectivo”²⁵⁹.

²⁵⁸ Prohibició feta pel pagès Vilaret al seu masover. Citat per CONGOST, R. (1990), pàg. 170.

²⁵⁹ SABATER, R. (1853). Citat per CONGOST, R. (1990: 172).

El segon i el tercer testimonis són de caràcter molt diferent. Es tracta de les denúncies dels hisendats dels comportaments d'alguns menestrals, que disposen de més bestiar del que els correspondria per a les terres. En un cas es tracta d'un escrit a la Reina, enviat per l'Associació de Propietaris de Barcelona, reproduït a la revista empordanesa *El Bien del País* l'any 1846, en què reclamen un cos de guàrdia rural per defensar la propietat. El text és interessant perquè inclou una peculiar interpretació de la difusió de l'etiqueta "menestrals":

“Es tambien comun en los pueblos rurales que hayan los que suelen llamarse menestrales; es decir, individuos que dueños ó arrendatarios de alguna finca suelta, ni obtienen el nombre de propietario, que se reserva tan solo para los que poseen una propiedad suficiente para formar un cortijo, manso o heredad, ni el de labradores, guardado unicamente para el colono de una hacienda, y dueño a veces, de los aperos y ganados que requieren su explotación. Entre aquellos menestrales los hay funestísimos á la propiedad agraria, pues su codicia los lleva a tener mas ganado del que pueden alimentar con las tierras que cultivan, y entonces, so pretexto de llevarle á pastar en los caminos y zanjas, en que pretenden no causar ningun daño, es la propiedad del que no tiene Guarda-tierras la que realmente suministra el pasto que buscan las bestias hambrientas”²⁶⁰ .

El tercer testimoni va en la mateixa línia. Es tracta d'un hisendat de La Bisbal que denuncia el 1850 “Abusos en la cría de ganados”²⁶¹. L'autor, Joaquim Ferrer proposa un sistema de taxació que limités el nombre de bestiar segons la terra de cadascú.

Tot i que els nostres inventaris no han revelat aquests abusos, aquests testimonis sobre tensions entre propietaris rics i propietaris pobres escrits a mitjan segle XIX avalen, en certa manera, la idea que venim defensant en aquest treball d'un creixent protagonisme dels sectors més humils.

²⁶⁰ “El Bien del País”, III, octubre de 1846. Reproduït a CONGOST, R. (1990:172).

²⁶¹ FERRER, J. (1850).

SEGONA PART
ANÀLISI DELS CAPÍTOLS MATRIMONIALS

CAPÍTOL PRIMER.

1. QUI FEIA CAPÍTOLS MATRIMONIALS.

La importància dels capítols matrimonials en l'ordenament del dret de família català és fora de dubte. Tota una llarga sèrie d'autors, encapçalada per Joan Pere Fontanella al segle XVII, ha dedicat l'atenció a l'examen i l'estudi d'una institució tan catalana i singular en alguns aspectes: Anguera de Sojo, Brocà, Borrell i Soler, Maspons i Anglasell, Faus, La Fuente, Figa, Lalinde i d'altres han subratllat els trets més característics i l'especificitat de la figura dels capítols matrimonials com una expressió genuïna del règim economicofamiliar del poble català. Així, un dels catalans que més extensament ha escrit sobre aquestes escriptures notariales, Faus i Condomines (notari de Guissona) els atorgava, el 1907, la condició "d'estatuts familiars".

"Tots sabem que en la major part de les comarques catalanes, per virtut de les engrunes que encare ens resten de l'autonomia y llibertats jurídiques de que gaudiem en aquells temps enyorívols en que Catalunya era *rica y plena*, al fer-se un casament, els contractes y llurs mes prop parents, llibèrrimament, sens altres restriccions que les que imposen les lleys naturals, moral y divina, convenen entre ells una constitució o ley fonamental per la que tindrán que regirse les relacions jurídiques esdevingudes y que ab el temps anirán esdevenint del fet del matrimoni. A n'aquest estatut familiar se l'anomena *escriptura de capítols matrimonials*. Els contraents y llurs mes prop parents son els qui'ls rebem y redactem, els autentiquem y els arxivem y registrem en els nostres protocols."²⁶²

Més recentment, Encarna Roca els considera l'instrument del pairalisme jurídic²⁶³. Avui, vigent encara legalment, la figura dels capítols matrimonials no passa de ser un acte summament minoritari i demogràficament i socialment irrellevant²⁶⁴.

²⁶² FAUS, J. (1907).

²⁶³ ROCA, E. (1998).

²⁶⁴ BARRERA, A.. (1990), PUIG, J. M^a.(1995).

La creació dels capítols matrimonials en la forma moderna en què els coneixem s'esdevé a l'època moderna i es va difondre sobretot durant el segle XVII, almenys als dos Empordans, al Gironès i a la Selva.²⁶⁵ Amb anterioritat, el mateix procés requeria que fossin signats el mateix dia, al mateix lloc i davant del mateix notari de tres a cinc documents: 1) l'heretament a favor del o de la contraent; 2) la donació del dot; 3) les cartes nupcials que es convenien entre els nuvis i especificaven la forma de lliurar el dot al futur marit; 4) la definició, o renúncia, dels drets lligitaris de la núvia respecte de la seva família; 5) el debitori, si el dot no es pagava enterament en l'acte.

Aquesta estructuració "moderna" dels tractes entre les parts, previs al casament, no necessita ponderació; a primer cop d'ull es veu l'avantatge de reunir en un sol document, dividit en apartats o capítols, els diferents pactes associats a la contractació del matrimoni.

Els autors que han tractat el tema tendeixen a presentar una imatge molt poc idíl·lica del contracte matrimonial. Decidir amb qui es faria el casament de l'hereu i amb qui es maridarien les filles corresponia sovint al cap de la casa, que procurava establir aliances amb famílies amb les quals es pogués mantenir una relació profitosa. Casarse, doncs, no era una opció individual, ja que a partir del casament de l'hereu o de la pubilla, mitjançant els capítols, s'obria una nova etapa en el procés hereditari. Això també significava que tots els membres de la família aprenien des de ben aviat que estaven al servei de la casa i que les ocasions personals quedaven en segon terme.

Els discursos sobre els capítols matrimonials han tendit a reflectir allò que devia ser força característic de les classes benestants. Aquesta visió la trobem en les anotacions de Faus i Condomines sobre les "variadíssimes i innumbrables raons de família" que podien condicionar les aliances matrimonials, com eren l'aportació de diner a la casa:

²⁶⁵ PUIG, J. M^a. (1995). Una cronologia semblant va ser presentada per Pere Gifre en la ponència "De nupcials a capítols matrimonials. Perquè i com d'una nova tipologia notarial (començament de segle XVII)" en el Seminari "Els contractes matrimonials. Una font per a la història social", celebrat a la Universitat de Girona el 24 d'abril de 2009.

“Una de les mes freqüents es la necessitat d’obtenir pèl casament del hereu a casar-se amb una dona que pogués aportar un “dot suficient” per tal que pogués “dotar” als altres fills i filles sense que la casa “hi perdés”²⁶⁶.

El biaix de classe es pot veure, per exemple, en la descripció de tràmits previs que, segons el mateix notari Faus, precedia tota signatura de capítols. Potser val la pena reproduir-los. El primer pas era la *inspecció* o *visita del patrimoni* per part de la família de la noia, que volia veure on entraria. El pare, algun germà o un parent de confiança el que s’arribava a la casa i li ensenyaven totes les estances, les finques, els cabalers que encara s’havien de casar, els dots pendents de pagar, els deutes i obligacions,... en fi, tot allò que podia proporcionar una idea de la situació econòmica de la casa. Faus i Condomines ho resumia així: “ Els pares del hereu conviden als de la noya a donar una vista o passada per la seva casa, á fi y efecte de que puguin enterarse del patrimoni del hereu, com si diguessin del realme hont la noya demanada ha de reinar ab el temps en calitat de consort”²⁶⁷. Si la visita resultava satisfactòria calia que els futurs contraents es veiessin i es coneguessin, ja que era important també que els sentiments, fortament condicionats per la situació, juguessin un paper positiu de cara al futur matrimoni.

“...cal només aleshores que’s veigin, coneguin y s’agradin els dos contrahents, porque tampoch pot prescindirse dels sentiments y afeccions dels qui han de casarse: lo contrari podia resultar d’efectes contraproductents ó perjudicials á les finalitats que’s persegueixin ab el matrimoni”²⁶⁸.

Era amb motiu d’una fira, un mercat, una festa major o alguna altra festa popular quan es produïen les trobades entre els futurs nuvis. El futur hereu que s’havia de casar es presentava a la casa de la noia amb el propòsit de causar bona impressió i aconseguir que la noia acabés avenint-se al casament. L’acomiadament era l’ocasió més propícia per donar a entendre si les coses tiraven endavant o senzillament ho deixaven córrer.

²⁶⁶ FAUS, J. (1907), pàg. 9.

²⁶⁷ FAUS, J. (1907), pàg.10.

²⁶⁸ FAUS, J. (1907), pàg.10.

Si tot havia anat com es preveia i les dues famílies acordaven el matrimoni, havia arribat el moment de *tocar a tractes* primer i *fer capítols* després. A vegades es feien el mateix dia, a vegades amb uns dies de diferència.

Els tractes es feien en una reunió prèvia entre els membres de cada família a casa d'algun parent i calia negociar políticament els punts vitals per a l'economia de la nova parella: el dot que aportaria la jove, la garantia de dot, els dots que es pagarien als cabalers de la casa, etc. Els tractes acabaven amb *l'apuntació*, unes anotacions que després eren lliurades al notari. Si *tiraven avant* havia arribat l'hora d'anar a cal notari i allà signar els capítols matrimonials, que formulaven en llenguatge jurídic tot allò que s'havia pactat en fer els tractes.

El biaix dels discursos que s'han fet a l'entorn dels capítols matrimonials, juntament amb el caràcter dels estudis empírics existents sobre el tema²⁶⁹, ha fet que alguns autors s'hagin preguntat sobre la "universalitat" d'aquest tipus de contracte i hagin parlat de "la invenció de la família catalana"²⁷⁰. És evident que no tot el que s'acaba de descriure pot ser aplicat al conjunt de la població i, tanmateix, la formalització de capítols afectava, des de l'època medieval, tots els grups socials²⁷¹.

El nostre estudi confirma, per als segles XVIII i XIX del Baix Empordà, allò que encara es donava a començaments del segle XX. El 1907 el notari de Girona Sagner i Oliver escriu per a les comarques gironines "ben pochs son els que tinguent finques" o, fins i tot "sense tenirne, visquen quasi exclusivament sobre la terra en qualitat de masovers, que al contraure matrimoni, ó al determinar celebrar-lo, no convinguen y firmen la corresponent escriptura de Capítols Matrimonials"²⁷².

²⁶⁹ FERRER, LL. (2007).

²⁷⁰ CONTRERAS, J. (1989).

²⁷¹ TO, Lluís; "Els contractes matrimonials medievals: els exemples de Besalú i Amer". Comunicació presentada a la Jornada "Els contractes matrimonials. Una font per a la història social".(2009).

²⁷² SAGUER,, E. (1907), pàg. 475.

Tot i aquest comentari, la disminució de capítols que hem constatat per al període de mitjans segle XIX és notable i fan pensar que, com també passava en altres tipus de contractes, havia començat una tendència a deixar d'escripturitzar capítols matrimonials que culminaria a l'època que escrivia Saguer²⁷³.

En qualsevol cas, les dades que hem trobat en els capítols matrimonials i que tot seguit analitzarem confirmen la idea que els capítols matrimonials tenien caràcter universal i eren signats per individus dels diversos grups socials. Això no vol dir que els comentaris que s'han fet sobre aquest tipus de contracte siguin útils per explicar les estratègies dels més humils. En aquestes famílies, en què sovint la núvia treballava i per tant podia comptar amb alguns estalvis procedents de les *soldades* cobrades en els anys precedents, es podia actuar força més independentment del criteri dels pares. Aquest fet el podem ratificar si tenim en compte, per exemple, que en molts dels capítols matrimonials en què el nuvi era *treballador* i la núvia aportava diners de *soldades*, no hi apareixen els pares.

Per què eren tant freqüents i tan importants els capítols matrimonials firmats entre les dues famílies que casaven els fills respectivament? En primer lloc, perquè era un document que ordenava la successió d'una casa. Imaginem un matrimoni entre el futur hereu d'un mas i una cabalera d'un altre mas. El primer problema era que la noia, si aportava una quantitat de diners, havia de tenir la garantia que el noi fora l'hereu, ja que, el sistema d'heretament català donava llibertat de triar-lo entre els diversos fills. En aquests casos, la primera clàusula dels capítols consistia en explicitar que el noi que es casava seria l'hereu i que els seus fills també heretarien el patrimoni. Per exemple:

²⁷³ ROS, R., "Capítols vilatans, capítols rurals. Declivi i vigència dels capítols matrimonials a Sant Feliu de Guíxols i la Vall d'Aro (1780-1860)". Ponència presentada a la Jornada "Els contractes matrimonials. Una font per a la història social".(2009). Ros planteja canvis qualitatius importants en els capítols matrimonials de començaments del segle XIX a partir del buidatge d'aquest tipus de document, precisament a les notaries de Sant Feliu de Guíxols.

“... per favor y contemplació del dit matrimoni ara per despues emperó de la seva mort y ab los pactes infrascrits y no altrement, hereta y per titol de heretament y donació universal pura, perfecta e irrevocable que es diu entre vius concedeix al dit Francisco Bou y Guitart son fill y a qui ell voldrà perpetuament totas y qualsevols casas, terras, honors y possessions y altres qualsevols bens tan mobles com immobles drets y accions universals de ell dit donador que vuy te y en avant tindrà per qualsevol nom o causa. Lo qual heretament y donació universal fa ab las reservas següents”²⁷⁴.

D'altra banda, el pare del nuvi, que renunciava a la possessió del mas en benefici del seu fill, havia d'obtenir confirmació que no el traurien de casa, i per això es nomenava usufructuari i se solia reservar una quantitat de diners per poder pagar les llegendes als fills que li quedaven i també per algunes altres coses personals.

En alguns capítols matrimonials aquest primer pacte de donació al fill que es casa no hi apareix bé perquè els pares ja eren morts i el fill ja era hereu o bé perquè era un cabaler i no era necessari justificar la situació hereditària definida en el testament patern. Un cop ja s'havia garantit que el noi seria hereu en el futur, venia la constitució del dot o dels “cabals que la família d'una noia li dóna quan es casa, i que ella aporta al matrimoni”²⁷⁵.

Finalment, no volem acabar aquest apartat sense fer referència a un aspecte que considerem important. Tot i que les dones que apareixen en els capítols matrimonials que s'han trobat tenien uns drets i econòmicament uns béns (pocs o molts, personals i/o comuns), l'existència d'uns pares vius limitava la independència i la llibertat d'acció dels joves que durava fins que la vellesa o fins i tot la mort dels pares ho imposés. Aquesta situació la veiem reflectida en alguns capítols matrimonials com el que es va signar el dia 16 de gener de 1752 entre Joseph Bas i Marianna Badia on els pares d'ella li fan donació universal perquè són vells i tenen molt poca cosa i amb aquesta donació universal s'obliga a la filla a alimentar-los i a vestir-los fins que es morin²⁷⁶.

²⁷⁴ Capítol matrimonial de La Bisbal d'Empordà LB724 foli 134, de 30 de març de 1750.

²⁷⁵ Definició de dot que es pot trobar al Diccionari Català-Valencià-Balear.

²⁷⁶ Veure el capítol matrimonial signat el dia 16 de gener de 1752, número 41 de l'apèndix IX.

També s'han trobat casos similars en els capítols matrimonials del període 1800-1805: *Está acordat que lo dit donatari Miquel Vidal hage de passar a habitar en la casa del sobre nomenat Llorens Costa son esdevenidor sogre, y treballador a sa utilitat y profit segons sas forsas, antes be estará obligat lo referit Llorens Costa junt ab sa filla Margarida, entregar en cada un any en lo temps de las respectivas cullitas, quatre quarteras de blat, o fabas, y una bota de oli; mentres viurá Don Francisco Vidal se Savall Subdelegat de marina de la vila de Bagur Pare de ell Joseph Vidal Donador*²⁷⁷.

En el present estudi s'ha analitzat una mostra de 502 capítols matrimonials de quatre notaries del Baix Empordà. Hem decidit estudiar els capítols de la notaria d'una població important i la d'una població més petita de l'interior del Baix Empordà (La Bisbal i Cruïlles respectivament) i de la costa (Sant Feliu de Guíxols i Palamós), per tal de poder obtenir una mostra suficientment representativa de la comarca. Per seguir amb la tendència que hem utilitzat durant tot l'estudi dels inventaris *post mortem*, hem dividit l'anàlisi segons els tres grans períodes cronològics que poden correspondre, de forma genèrica, a tres generacions diferents: 1750-1755, 1800-1805, i 1850-1855.

1. 1. Els capítols matrimonials analitzats segons els oficis.

Un dels primers aspectes que ens interessa saber és fins a quin punt la mostra analitzada reflecteix el conjunt dels habitants del Baix Empordà i, en particular, dels oficis relacionats amb la terra. Per tal d'afavorir l'anàlisi de les dades, l'estudi dels dots s'ha estructurat distingint entre els diferents oficis que apareixen en els capítols matrimonials relacionats amb la terra: pagesos, *treballadors* i menestrals. Pel que fa als altres oficis, dels que disposem de menys casos, hem establert aquesta classificació: oficis artesanals (que agrupa els paraires, sastres, teixidors, sabater, corder, ferrer, taper, fuster, boter; mestre de cases, rajoler, *xocolater*, terrisser, *manyà*), comerciants, (negociant, adroguer, botiguer, apotecari, comerciant), nobles, professions liberals (metges i notaris) i finalment, oficis relacionats amb el món de la marina.

²⁷⁷ Veure el capítol matrimonial signat el dia 16 de desembre de 1800, número 220 de l'apèndix IX.

A partir d'aquesta classificació hem confeccionat un quadre que representa els casos dels oficis dels nuvis i un altre que representa els casos dels oficis dels pares de la núvia.

Quadre 1. Quantitat de casos de cada ofici trobats en els capítols matrimonials (segons l'ofici del nuvi).

OFICIS	1750-1755	1800-1805	1850-1855
Oficis relacionats amb la terra	122	146	86
Comerciants	9		2
Menestral			22
Nobles, metges i notaris	6	6	2
Oficis artesanals	33	22	11
Oficis del món de la marina	26	1	2
Pagés	84	78	36
<i>Treballador</i>	38	68	28
Total	196	175	103

Quadre 2. Quantitat de casos de cada ofici trobats en els capítols matrimonials (segons el pare de la núvia).

OFICIS	1750-1755	1800-1805	1850-1855
Oficis relacionats amb la terra	122	146	86
Comerciants	4	1	1
Menestral			22
Nobles, metges i notaris	7	5	1
Oficis artesanals	34	19	9
Oficis del món de la marina	24	1	1
Pagés	81	81	39
<i>Treballador</i>	41	65	25
Total	196	175	103

En el capítol dedicat a les estratègies matrimonials, en l'apartat relatiu a l'anàlisi de l'endogàmia social, es farà referència a les principals diferències entre els dos quadres (núm. 1 i núm. 2). Aquí ens volem limitar a assenyalar la importància en tots els casos dels oficis relacionats amb la terra.

El caràcter reduït de les mostres i els interessos específics del nostre treball condicionaran la nostra anàlisi, centrada especialment en aquests oficis (pagesos, *treballadors* i menestrals).

En molts apartats, la resta d'oficis ha estat agrupada en un mateix quadre amb l'únic objectiu d'oferir una imatge complementària dels resultats obtinguts en l'anàlisi detallada dels oficis agraris.

1.2. Tipologia dels capítols matrimonials analitzats.

El buidatge dels documents notariais ha permès observar una gran semblança entre els capítols matrimonials de tots els grups socials; tant se val si el dot era de 20 lliures o de 2000 lliures, l'estructura formal dels capítols era molt semblant. Aquest caràcter homogeni ha estat facilitat per l'hegemonia entre els signants de capítols, d'un tipus d'aliança matrimonial, la que comportava heretament universal; és a dir, el capítol que nomenava un dels contraents, normalment el nuvi, hereu del patrimoni familiar procedent del pare.

El quadre 3 classifica els capítols segons la condició dels contraents en relació a l'herència familiar. Podem observar que la majoria dels capítols analitzats dels que tenim dades (entre un 30% i un 40%) comportaven heretament universal masculí. A l'altre extrem, el casament entre cabalers i cabaleres és clarament minoritari.

Una possible raó podria ser que en els enllaços on els nuvis pertanyien a classes socials semblants comportaven menys risc en relació a la conservació i creixement del patrimoni, mentre que en el cas d'un hereu o d'una pubilla que es casava amb un cabaler o cabalera era necessari deixar constància dels béns que s'aportaven al matrimoni. D'altra banda, amb la constitució dels Capítols matrimonials, també es constituïa l'hereu o la pubilla.

Quadre 3. Tipus de casament general.

	1750-1755	1800-1805	1850-1855
Hereu-pubilla	9 casos / 4'5%	9 casos / 5%	2 casos / 1'7%
Hereu-cabalera	57 casos / 28'4%	61 casos / 34'1%	39 casos / 33'6%
Cabaler-Cabalera	18 casos / 9%	24 casos / 13'4%	4 casos / 3'4%
Cabaler- pubilla	7 casos / 3'5%	10 casos / 5'6%	9 casos / 7'8%
No consten dades sobre heretament o aixovar. ²⁷⁸	89 casos / 44'3%	57 casos / 31'8%	51 casos / 44%
Eren vidus i, per tant no consta si eren hereus o cabalers	21 casos / 10'4%	18 casos / 10'1%	11 casos / 9'5%
TOTAL	201	179	116

Com que també són rars els casaments entre hereus i pubilles, el capítol matrimonial més típic, amb diferència, és el que uneix un fill hereu amb una filla cabalera. Aquest fenomen, que es manté en els tres períodes, facilitarà l'anàlisi de les dades aportades pels documents. Malgrat tot, s'ha de ressaltar l'elevat percentatge de casos trobats on no constava ni heretament ni aixovar (entre un 30% i un 40%), però el fet que en aquests capítols matrimonials hi hagués aportació de dot femení ens fa pensar que es podria tractar d'enllaços entre hereus i cabaleres o entre cabalers i cabaleres i això engruixiria força significativament el percentatge de capítols matrimonials relacionats amb aquest tipus d'unió.

De totes maneres, abans de passar a parlar de les característiques dels capítols hereu-cabaleres, pot ser interessant comentar alguns aspectes del quadre en relació al casament de pubilles. El percentatge de casaments entre hereus i pubilles és molt minoritari en els tres períodes, en canvi crida l'atenció el fet que trobem més percentatge de casos d'enllaços entre pubilles i cabalers a mesura que avancen els segles.

²⁷⁸ Possiblement perquè eren casaments de cabalers amb cabaleres i, per tant, no hi havia heretament, o bé perquè eren enllaços entre hereus i cabaleres.

Quan es produïa un casament hereu-pubilla tenia conseqüències importants a nivell social, ja que implicava a la generació següent la unificació del patrimoni i la desaparició d'una línia successòria. Per a les famílies benestants, la conseqüència era la unificació de dos patrimonis importants.

Per a les famílies *treballadores* i pageses propietàries, significava la disposició de dues explotacions rurals, una de les quals quedava buida i podia passar a ser habitada per un masover. Els casaments entre pubilles i cabalers, en canvi, tenien poques conseqüències socials ja que a la generació següent es reprenien les línies successòries masculines. A més, els béns de les pubilles passaven a ser gestionats per llurs marits immediatament després de casar-se. Podem examinar que el canvi de tendència que s'insinua en aquest quadre general es manifesta en algun grup social concret, per això, pot ser útil veure la classificació dels tipus de casament, per als tres períodes, segons els oficis dels nuvis. D'aquesta manera, podrem veure també si hi ha algun grup social específic en el qual sigui més habitual signar capítols relatius al tipus de casament sobre el que tenim menys informació, que és l'establert entre un fill cabaler i una filla cabalera.

Quadre 4. Tipus de casament per oficis al període 1750-1755.

	Pagesos	Treballadors	Altres
Hereu-pubilla	3 casos / 4'6%	4 casos / 6'6%	2 casos / 2'7%
Hereu-cabalera	21 casos/ 32'3%	15 casos / 24'6%	21 casos / 28%
Cabaler-Cabalera	5 casos / 7'7%	7 casos / 11'5%	6 casos / 28%
Cabaler- pubilla	4 casos / 6'2%	2 casos / 3'3%	1 casos / 1'3%
No consten dades sobre heretament o aixovar.	24 casos / 36'9%	30 casos/ 49'2%	35 casos / 46'7%
Vidus. No consta si eren hereus o cabalers	8 casos/ 12'3%	3 casos/ 4'9%	10 casos / 13'3%
TOTAL	65	61	75

Quadre 5. Tipus de casament per oficis al període 1800-1805.

	Pagesos	Treballadors	Altres
Hereu-pubilla	4 casos / 6'5%	1 cas / 6'5%	4 casos / 11'8%
Hereu-cabalera	31 casos / 50%	25 casos / 30'1%	5 casos / 14'7%
Cabaler-Cabalera	10 casos / 16'1%	10 casos / 12'1%	4 casos / 11'8%
Cabaler- pubilla	1 cas / 1'6%	8 casos / 9'6%	1 cas / 2'9%
No consten dades sobre heretament o aixovar	9 casos/ 14'5%	31 casos / 37'4%	17 casos / 50%
Vidus. No consta si eren hereus o cabalers	7 casos/ 11'3%	8 casos/ 9'6%	3 casos / 8'8%
TOTAL	62	83	34

Quadre 6. Tipus de casament per oficis al període 1850-1855.

	Pagesos	Treballadors	Menestrals	Altres
Hereu-pubilla		1 cas / 2'1%	1 cas / 4'5%	
Hereu-cabalera	11 casos / 50%	14 casos/ 29'8%	8casos/ 36'4%	6 casos / 24%
Cabaler-Cabalera	1 cas / 4'5%	2 casos / 4'3%		1 cas / 4%
Cabaler- pubilla		7 casos / 14'9%	1 cas / 4'5%	1 cas / 4%
No consten dades sobre heretament o aixovar	8 casos / 36'4%	20 casos/ 42'6%	8casos/ 36'4%	15 casos / 60%
Vidus. No consta si eren hereus o cabalers	2 casos / 9'1%	3 casos / 6'4%	4casos/ 18'2%	2 casos / 8 %
TOTAL	22	47	22	25

Els quadres ens confirmen la idea inicial. En tots els oficis, en els tres períodes analitzats, la majoria de casaments eren fets entre hereus i cabaleres. Però també observen algunes diferències interessants entre els pagesos i els *treballadors*.

L'opció de les pubilles de casar-se amb un cabaler, i no amb un hereu, sembla clara entre els *treballadors* del segon i del tercer períodes. Pel que fa a l'escripturització de capítols entre cabalers i cabaleres el grup dels pagesos és el que en presenta un percentatge més elevat, sobretot en el segon període (entorn d'un 16%), però en canvi el percentatge es redueix a menys de la meitat en el tercer període (un 4'5%).

El que sembla més evident, en tots els casos, és que els capítols es referien majoritàriament a casaments entre hereus i cabaleres (sobretot si tenim en compte el raonament que hem exposat en el comentari pel quadre núm. 3, on hem comentat que les dades on no constava heretament o aixovar per part del nuvi, però on sí hi constava dot per part de la núvia, eren possiblement aliances entre hereus i cabaleres). Això no vol dir que es produïssin pocs casaments entre cabalers i cabaleres, però sí que és més difícil tenir-ne notícies.

Quines eren les característiques d'aquests capítols? D'una banda, el pare, la mare, el germà o germana, o algun altre familiar de la núvia constituïen el dot i especificaven els terminis en què es pagaria.

Aquest dot podia ser augmentat amb els diners guanyats de soldada o obtinguts per altres vies (causes pies, donacions) per part de la núvia. Aquests béns eren l'assegurança en el matrimoni de la noia i en previsió de la seva viduïtat, però serien administrats pel marit des del moment del casament per tal de treure un rendiment i aprofitar-ne els fruits. Segons alguns autors, el dot seria una quantitat equivalent o superior a la llegítima i, en el moment d'atorgar-lo, la noia es comprometia implícitament a renunciar als seus drets hereditaris, (la llegítima paterna i materna), ja que aquests estaven inclosos dins el dot²⁷⁹. D'altra banda, els pares del nuvi el nomenaven hereu, i aquest es comprometia a alimentar-los mentre visquessin. Sovint els pares es reservaven algunes lliures per a ells. També hi havia clàusules relatives a la sobrevivència dels nuvis.

En alguns casos, com veurem en un apartat específic, els nuvis es feien donació l'un a l'altre de l'escreix. Sovint s'especificava que el que "sobrevisqués" seria usufructuari dels béns del difunt i es nomenava hereus els fills que tinguessin d'aquell matrimoni mentre fossin aptes per a succeir-los.

En el cas del casament cabaler-pubilla els pactes eren semblants i era el nuvi el que aportava un dot o aixovar. Hem confeccionat un petit annex amb les escasses i disperses notícies relatives a l'aixovar, després del capítol quart.

²⁷⁹ Cf., per exemple, MASPONS, F. (1935) p. 37.

El capítol més extens d'aquesta part el dedicarem, com és lògic, a l'anàlisi dels dots aportats per les dones cabaleres, però abans pot ser interessant referir-se a l'estat civil dels nuvis (tal com queda reflectit en el quadre 7).

Quadre 7. Anàlisi general de les aliances matrimonials tenint en compte l'estat anterior al matrimoni.

	1750-1755	1800-1805	1850-1855
Solter-soltera	169 casos / 85'8%	164 casos / 88'6%	98 casos / 86'7%
Vidu-soltera	18 casos / 9'1%	13 casos / 7%	10 casos / 8'8%
Vidu-vídua	4 casos / 2%	5 casos / 2'7%	
Solter-vídua	6 casos / 3%	3 casos / 1'6%	5 casos / 4'4%

El quadre anterior ens permet veure que el tipus més habitual de capítol matrimonial corresponia, en els tres períodes, al casament entre un solter i una soltera. També podem observar que, segons les dades que disposem, el casament vidu-soltera era força més freqüent que l'opció solter-vídua. Abans de continuar també pot ser interessant en aquest cas, com hem fet en el cas dels hereus, examinar amb més detall si hi ha diferències entre els capítols segons l'ofici dels contraents.

Quadre 8. Anàlisi per oficis de les aliances matrimonials al període 1750-1755, tenint en compte l'estat anterior al matrimoni.

	Pagesos	Treballadors	Altres
Solter-soltera	54 casos / 84'4%	53 casos / 89'8%	62 casos / 83'8%
Vidu-soltera	8 casos / 12'5%	3 casos / 5'1%	7 casos / 9'5%
Vidu-vídua		1 cas / 1'7%	3 casos / 4'1%
Solter-vídua	2 casos / 3'1%	2 casos / 3'4%	2 casos / 2'7%

Quadre 9. Anàlisi per oficis de les aliances matrimonials al període 1800-1805, tenint en compte l'estat anterior al matrimoni.

	Pagesos	Treballadors	Altres
Solter-soltera	62 casos / 88'6%	73 casos / 88%	30 casos / 91%
Vidu-soltera	4 casos / 5'7%	8 casos / 9'6%	1 cas / 3%
Vidu-vídua	4 casos / 5'7%		1 cas / 3%
Solter-vídua		2 casos / 2'4%	1 cas / 3%

Quadre 10. Anàlisi per oficis de les aliances matrimonials al període 1850-1855, tenint en compte l'estat anterior al matrimoni.

	Pagesos	Treballadors	Menestrals	Altres
Solter-soltera	19 casos / 86'4%	41 casos / 87'2%	16 casos / 72'7%	23 casos / 92%
Vidu-soltera	2 casos / 9'1%	3 casos / 6'4%	5 casos / 22'7%	
Vidu-vídua				
Solter-vídua	1 cas / 4'5%	3 casos / 6'4%	1 cas / 4'5%	2 casos / 8 %

Tal i com podem comprovar en la informació resumida en els quadres anteriors, la majoria de les aliances matrimonials realitzades en tots els períodes analitzats, i en tots els grups socials, eren entre nuvis solters. Per contra, els enllaços entre vidus, quan es produïen, no tendien a ser escripturitzats en capítols matrimonials.

És difícil extreure altres conclusions, perquè el caràcter reduït de les mostres no ho aconsella. Potser només assenyalar que, una vegada més, sembla ser el grup dels *treballadors* (malgrat tractar-se d'un grup que compta amb un major nombre de casos) és el que presenta un comportament més singular. En el primer període, per la poca presència de vidus entre els nuvis; en el tercer període, perquè hi ha tants capítols de vidu-soltera com de solter-vídua. Aquesta darrera dada contrasta força amb les dades que proporciona l'estadística general sobre matrimonis de 1861. Segons aquesta estadística, aquest any es van casar 453 parelles dins el Partit Judicial de La Bisbal, amb aquesta distribució:

Solter-soltera: 368 (81,2%)

Vidu-soltera: 49 (10,82%)

Vidu-vídua: 19 (4,19%)

Solter-vídua: 17 (3,75%)²⁸⁰.

Entre les núvies solteres hi havia dones d'edats molt diferents. Malauradament, la majoria dels capítols no aporten informació sobre l'edat de matrimoni dels nuvis. Casar-se jove podia tenir sentit en un context on els fills s'incorporaven aviat al procés de treball i aportaven recursos; casar-se gran podia significar reduir el nombre de fills als quals calia pagar una llegítima.

²⁸⁰ MARTÍNEZ Quintanilla, (1865: 316).

En els capítols matrimonials analitzats s'han trobat diversos exemples on la núvia es casava a una curta edat. És el cas, per exemple, del matrimoni celebrat el dia 27 d'agost de 1800 entre Joseph Martinoy (de setze anys) i Maria Ribas i Castelló (de dotze anys)²⁸¹, el que es celebrà el 21 d'agost de 1803 entre Benet Caymó (de vint i un anys) i Francisca Alsina (de catorze anys)²⁸² o el matrimoni entre Francisco Sabater (de vint i tres anys) i Catharina Xarlant (de disset anys), celebrat el dia set de setembre de 1805²⁸³.

El valor del dot es mantenia durant tota la vida i era de nou efectiu si la dona s'havia de tornar a casar, ja que es rescatava de l'anterior matrimoni. El dot tenia el mateix valor si no s'havien tingut fills. Si n'hi havia hagut, part d'aquest (almenys teòricament) s'havia de testar en funció de llegítima materna pels fills del primer matrimoni. La vídua aportava menys capital al segon casament i, en conseqüència, perdia una certa importància social a l'hora de casar-se. Però de vegades aportava una part d'herència del primer matrimoni. Per la seva part, al vidu amb fills (i si el dot de la primera dona s'havia testat al seu favor), li era molt rendible casar-se amb una donzella perquè aportava un segon dot a la família, encara que el fet que els fills del primer matrimoni fossin preferits en l'herència futura condicionava que el dot de la segona dona fos substancialment menor al de la primera. Seria aquesta una explicació per a l'existència de més casaments de vidus amb donzelles que no pas amb vídues?

També cal tenir en compte que hi havia un fort prejudici en relació als matrimonis en segones núpcies i una gran desconfiança de les intencions de la madrastra. Les relacions que es podien establir entre l'hereu, la seva dona i una mare vídua usufructuària podien ser molt tenses i difícils, però podien complicar-se molt més en cas d'haver-hi una madrastra.

En algunes sol·licituds de dispenses de proclames matrimonials es fa referència al fet que els matrimonis entre vidus eren mal vistos, però també a la necessitat de tenir una dona per portar la casa o tenir cura dels fills, etc. També hi hauríem d'afegir, és clar, la possibilitat d'obtenir un bon dot.

²⁸¹ Veure el capítol matrimonial número 214 a l'apèndix IX.

²⁸² Veure el capítol matrimonial número 299 a l'apèndix IX.

²⁸³ Veure el capítol matrimonial número 368 a l'apèndix IX.

En alguns casos, es podia donar el cas que un hereu amb fills que es tornés a casar quedés desheretat a favor d'un seu nét per assegurar la continuïtat de la casa.²⁸⁴

En els capítols matrimonials analitzats només hem trobat dos casos de matrimonis d'hereus vidus amb una segona muller. En el primer cas es tracta d'un mariner que es va casar el dia 8 de juny de 1755 amb una vídua filla d'un pagès²⁸⁵, i en el segon cas d'un *calseter* que també es casa el dia 21 de juliol de 1801 amb una vídua, però, en aquesta ocasió, filla d'un *treballador*²⁸⁶.

En el cas de les dones vídues d'un hereu, i ja hem vist que la majoria de dones que havien signat capítols s'havien casat amb hereus, passaven a ser usufructuàries si del seu matrimoni hagués tingut fills. Així doncs, la vídua d'un hereu mantenia legalment els seus poders de mestressa usufructuària sempre que mantingués el seu estat de vídua.

Així doncs, el dot aportat per la dona al matrimoni havia de conservar-se dintre del conjunt dels béns de la família per garantir una certa seguretat, si arribava el cas que la dona enviudés, ja que quan una dona vídua desitjava tornar-se a casar, la família del primer marit li havia de retornar el dot sencer ("restitució de dot"). Aquests béns constituïrien l'única propietat que tindrien les dones al llarg de la seva vida²⁸⁷.

Si la noia quedava vídua i es tornava a casar podia reclamar el dot i també l'augment de dot que li havia fet el marit :

Mil y dos centas lliuras moneda bar caixas y vestits que ella dita senyora Theresa aportá y Constituhí al dit Honorable Benet Trias son Difunt Marit per favor de dit son matrimoni ab los capitols matrimonials [...] de las quals Mil, y dos centas lliuras sen troban pagadas y satisfetas a quantitat de sinch centas lliuras com axis ho confessa dit Señor Anton Trias y axibe aporta y constitueix a dit Señor Cici Cendra son esposat esdevenidor tots los vestits, perrogativas y preheminencias que per raho de dita

²⁸⁴ BARRERA, A., (1990), pàg. 124.

²⁸⁵ Veure capítols matrimonial número 185 del primer període a l'apèndix IX.

²⁸⁶ Veure capítols matrimonial número 241 del segon període a l'apèndix IX.

²⁸⁷ Veure els estudis de CODINA, J. (1997) i de MORENO, B. (2007).

*constitucio dotal que havia fet a dits Sr. Benet Trias, te, y li competexen sobre los bens que foren de dit señor y altre obligats*²⁸⁸.

A la pràctica, però, moltes vegades es pactava que l'escreix es deixaria als fills del matrimoni, de tal manera que si quedava una vídua amb fills només podia disposar del seu dot perquè l'altra part ja estava condicionada.

Moltes vídues, però, independentment de la seva edat, patien un procés d'empobriment. Havien de fer front a les despeses d'enterrament dels seus marits, pagar els deutes que ells havien deixat i encarregar-se de pujar els fills, si encara eren petits. D'aquí la importància de l'aparició de l'escreix, que comentarem en un altre capítol.

Tot això, la tesi de l'empobriment guanya pes si considerem que les vídues tenien poques possibilitats de guanyar-se la vida, ja que en aquesta època el treball femení estava poc valorat i molt poc remunerat.

Però què passava si la filla que es casava moria sense fills? De fet, com que l'objectiu del matrimoni era assegurar la descendència, si la noia moria sense fills quedava avortada la finalitat bàsica de la institució i en aquest cas el dot es retornava a la família de la noia, excepte la part que s'havia destinat a sufragar el seu enterrament. Si tenia fills en el moment de la seva mort, el dot creat en el moment del casament es destinava com a llegítima materna als fills.

²⁸⁸ Veure el capítol matrimonial signat el 5 de febrer de 1752, núm. 42 de l'annex IX. Veure també els capítols matrimonials número 71,72, 76, 91, 92, 290 ó 307 de l'apèndix IX..

1.3. Algunes característiques dels dots.

Tot i que en alguns capítols matrimonials trobem alguns dots que podien ser una peça de terra o una casa²⁸⁹, la majoria de dots tendien a pagar-se en diners (en el cas dels masos, per evitar la fragmentació del mas principal). A la quantitat de diners (que satisfieien els pares o l'hereu) s'hi afegia una o dues caixes de núvia (d'una qualitat en consonància amb el nivell social) dins de les quals hi havia peces de roba que la núvia aportava com a vestits personals.

Algunes cases de pagès encara avui conserven aquestes caixes gravades que portaven les joves que entraven al mas, algunes fins i tot amb joiers incorporats per a les joies.

El fet de pagar el dot en diners assegurava que les possessions no es dispersessin, però d'altra banda, el pagament en diners suposava un esforç considerable per a la família de l'esposa i, per tant, el lliurament del dot a terminis era bastant habitual, fet que permetia a les famílies fer front al pagament d'una manera menys traumàtica per a l'economia del grup domèstic.

El dot, en la pràctica, equivalia a la llegítima de la noia, ja que aquesta solia renunciar a demanar res més a la casa de la qual procedia. Podríem dir que els capítols eren com una liquidació dels drets de la filla, i així s'acceptava. Així doncs, el dot era el valor de la noia en el mercat matrimonial i segons com fos el dot podia accedir a una casa o a una altra.

En les classes benestants, la voluntat de pagar un dot elevat es podia associar a la necessitat de pertànyer (a ulls de la societat) a una classe benestant i el pagament de dots als externs podien provocar dificultats econòmiques a la família, per això, els pares havien de procurar ser prudents per no posar en perill la integritat del patrimoni.

²⁸⁹ Vegeu els capítols matrimonials de Sant Feliu de Guíxols sFe 446 foli 146, 295 ó 168; també de La Bisbal, LB 1167 foli 142, LB 1431 foli 119; ó de poblacions més petites com Cruilles: Cr 377 foli 26 ó 206 a l'apèndix IX.

S'ha de tenir en compte que, per exemple, un patrimoni familiar que podia pagar 500 lliures si l'hereu només tenia una germana, potser no podia pagar cinc dots de 500 lliures si hi havia cinc noies per casar.

En aquest sentit, la diferència entre tenir fills o filles era patent, ja que als fadristerns es procurava mantenir-los a casa per estar al servei de l'hereu.

En alguns casos, els dots no han estat els mateixos per a les diferents germanes, tal i com es pot comprovar en els capítols matrimonials signats l'any 1803 de dues germanes de la casa Mainegre i Salles. En el cas de la Rosa Mainegre y Salles que és primera germana que es va casar (el dia 21 d'abril de 1803) el seu pare (*mestre de casas*) li fa una donació de 100 lliures, 2 vestits, 1 caixa, 1 mantellina i una caputxa. El futur marit era *treballador* i hereu i fa un escreix de 50 lliures.

En canvi, l'altra germana que es va casar uns dies més tard, també es casà amb un *treballador*, però el pare li deixà més quantitat de dot: 125 lliures, 2 vestits, 1 caixa, 1 mantellina i 1 caputxa. A més, l'entrega de les lliures es va fer el dia del contracte del matrimoni i la resta del dot el dia del matrimoni i en el cas de la primera germana només se li entregarien 15 lliures, les robes i la caixa el dia del matrimoni, mentre que la resta de lliures li serien entregades en el transcurs de dos anys.

L'exemple que acabem de posar contrasta amb la idea, força dominant entre els estudiosos del tema, que el dot reflectia, més que les possibilitats de la família el seu status, i que per tant, totes les germanes havien de rebre una quantitat semblant en concepte de dot²⁹⁰. Fins a quin punt aquesta idea no ha estat establerta a partir de les famílies benestants, que han estat les més estudiades? De fet, un estudi més acurat de les dades que s'han trobat en relació als dots entregats a diferents germanes d'una mateixa família, recollides en el quadre 11, revela que la tendència que acabem de descriure també es complia en famílies d'origen més humil.

²⁹⁰ CONGOST, R. (1990).

El quadre recull dades de 4 famílies, i en cadascun dels casos es tracta del casament de dues germanes. En les dues famílies Bas el dot rebut per les dues germanes és exactament el mateix. En el cas de la família Pijoan les diferències de dots de les dues germanes són notables, ja que una aporta 500 lliures i l'altra 100. Ara bé, en el capítol s'aclareix que en el cas del dot de 500 lliures, més de la meitat, 300 lliures, procedeixen de soldades. Aquest cas ens posa sobre una pista d'un factor nou en l'estudi de les famílies *treballadores* que cal tenir en compte en l'anàlisi dels dots.

Moltes dones de famílies *treballadores*, com també feien molts nuvis cabalers, podien aportar al matrimoni diners que havien guanyant treballant. Malhauradament no sempre s'especificava en l'escriptura de capítols. Per exemple, en el nostre estudi, s'especifiquen soldades a partir del segon període, però això no vol dir que aquestes no haguessin estat incorporades en les quantitats dels dots que apareixen en els capítols del primer període.

Cal pensar que els pares que dotaven una filla ho volien fer, en principi, de la manera més esplèndida possible per tal d'assegurar les seves possibilitats matrimonials i a l'hora procurar-li una bona posició a la casa on havia d'entrar.

Quadre 11. Comparació dels dots entregats per germanes d'una mateixa família.

Nom de la família	Grau familiar	Dot aportat per la núvia	Condicció del nuvi	Escreix del nuvi
Maynegre	Germana	100ll.	Treballador hereu	50ll.
Maynegre	Germana	125ll.	Treballador	60ll.
Bas (pare pagès)	Germana	450ll	Treballador hereu	200ll.
Bas	Germana	450ll.	Menestral hereu	100ll.
Bas (pare treballador)	Germana	100ll.	Taper	100ll.
Bas	Germana	100ll.	Comerciant	100ll.
Pijoan	Germana	500ll. (300ll. de soldada)	Menestral hereu	50ll.
Pijoan	Germana	100ll.	Pagès masover	50ll.

Un altre aspecte sobre el que han insistit diversos autors, a partir sobretot de l'estudi de casos procedents de la pagesia benestant, i que per això mateix convindria veure si es compleix en altres medis socials, és el fet que el dot rebut per l'hereu solia ser força superior al dot que les germanes de l'hereu aportaven en els seus respectius matrimonis²⁹¹. En ser el dot aportat per la jova a la casa de l'hereu més alt que els dots aportats per les germanes s'ha pogut parlar d'una mobilitat social descendent de les dones²⁹².

Aquest costum es podria justificar (així ho fa Faus i Condomines²⁹³) per la mateixa necessitat de dotar més d'una germana. Aquest fet podia implicar un augment dels dots en cada generació, ja que les filles de pare hereu que havien sigut dotades amb una quantitat concreta en un moment determinat, segurament haurien de ser dotades amb una quantitat similar a la que va aportar la seva mare en el seu moment i això faria que l'hereu també esperés rebre un dot superior a aquestes quantitats. Aquesta situació d'intent d'augmentar els dots generació rere generació, podia provocar que moltes famílies no poguessin aconseguir-ho²⁹⁴.

Per tal de veure, encara que molt superficialment, si aquesta tendència també es donava en famílies d'extracció social més baixa podem comparar els dots que rebia l'hereu amb els dots que rebien les germanes de l'hereu en quatre famílies del Baix Empordà pertanyents a diversos grups socials (quadre núm. 12).

²⁹¹ Rosa Congost ha analitzat els capítols matrimonials de 47 famílies de Girona entre finals del segle XVIII i mitjan del XIX i només en 7 famílies els dots de les germanes superaven el que havia aportat la dona que es casava amb l'hereu. CONGOST, R. (1992).

²⁹² CONGOST, R., FERRER, LI., MARFANY, J. (2008).

²⁹³ FAUS, J., (1964), pàg.13.

²⁹⁴ Sobre els problemes derivats de l'intent d'augmentar els dots, vegeu THOMPSON, E.P. (1979).

Quadre 12. Comparació entre els dots rebuts pels hereus i els dots entregats als germans i les germanes d'aquests.

Nom de la família	Grau familiar	Dot aportat per la núvia	Condicció del nuvi	Escreix del nuvi	Dots rebuts per l'hereu superiors al de les germanes o germans.	Dots rebuts per l'hereu inferiors al de les germanes
Bellapart	Hereu	118ll.	Mestre de cases		X	
Bellapart	Germana	100ll.	Treballador			
Carbonell y Macelis	Hereu	3000ll.	Pagès	400ll.	X	
Carbonell y Macelis	Germana	1800ll.	Pagès hereu			
Cruañas	Hereu	450ll.	Menestral	100ll.		X
Cruañas	Germana	600ll.	Treballador	300ll.		
Sicars y Bassas	Hereu	450ll.	Treballador	200ll.	X	
Sicars y Bassas	Germana	100ll.	Treballador hereu	50ll.		

El que es dedueix d'aquestes famílies estudiades és que la quantitat rebuda pels hereus era, en tres casos, superior a la quantitat aportada en els matrimonis de les germanes. Però en el primer cas la diferència és molt petita. També és interessant observar el cas que no compleix aquesta norma. Es tracta d'una família de menestrals, és a dir, del grup social que hem trobat a mitjan segle XIX sorgit, probablement, dels *treballadors* més rics. L'hereu rep un dot força alt, de 450 lliures, però la germana, que es casa amb un *treballador*, aporta un dot encara més alt, de 600 lliures. És molt probable que aquest dot amagués guanys de la núvia, però que es poguessin donar aquests casos és un fet interessant.

A part, també hem de tenir en compte que un home podia mesurar la seva posició social a partir del nivell del dot que estés disposada a donar la família de la futura muller²⁹⁵.

²⁹⁵ SARTI, R. (2003).

Haurem de tenir en compte tots aquests aspectes en els tres propers capítols, que tractaran d'una forma més exhaustiva les dades aportades per a l'anàlisi dels 502 capítols matrimonials. En primer lloc, analitzarem els dots de les núvies. Començarem l'anàlisi amb l'examen del dot des de diferents punts de vista: qui el pagava, què el constituïa i quan es pagava. Com veurem, en la majoria dels casos, el dot de la núvia consistia en un pagament en efectiu que feien els pares (o en cas de defunció, l'hereu, una germana o algun altre familiar) i d'un petit aixovar que consistia en una o dues caixes (de noguer, arbre poll o de pi), alguns vestits i altres robes i joies.

L'anàlisi quantitativa dels dots en diner i qualitativa de les altres aportacions ens permetrà fer algunes apreciacions sobre l'evolució del nivell de vida dels diferents grups socials. En el següent capítol, analitzarem detalladament un canvi important en l'evolució dels contractes, que és l'aparició de l'escreix. Per últim, en el darrer capítol, intentarem ordenar la informació que els capítols ens aporten sobre estratègies familiars d'endogàmia social i geogràfica. En tots els capítols tindrem en compte els diferents grups socials, posant especial èmfasi, com hem anat fent al llarg del treball, en el comportament dels oficis relacionats amb la terra.

CAPÍTOL SEGON.

2. ANÀLISI DELS DOTS DE LES NÚVIES.

L'aspecte que tractarem en aquest capítol serà el del dot, és a dir, dels “cabals que la família d'una noia li dóna quan es casa, i que ella aporta al matrimoni”²⁹⁶. Encara que a Catalunya existien altres formes d'organitzar la transmissió de béns, el sistema dotal era el més estès socialment i consolidat jurídicament en els segles XVIII i XIX²⁹⁷ i el que organitzava la família i les transmissions patrimonials.

Segons alguns autors com Joan Amades, el dot era regatejat d'una manera vergonyosa, fins al més mínim detall, de manera que la capitulació es convertia en un baix i vulgar contracte exageradament egoista. Amades comenta, (tot i que no es correspon amb els períodes estudiats), que *a Igualada es va desfer un casament per una tovallola; a Balaguer, per un parell de mitges; a Girona, per un parell de sabates, i és fama que un sabater que no coneixia els nuvis, en saber el cas regalà les sabates per no estroncar la felicitat d'una parella*²⁹⁸.

Entre els historiadors de la família a la societat europea preindustrial es sol considerar que les filles no hereves produïen poc i despenien molt, sobretot en cases on ja hi havia un nombre suficient de dones per a un règim domèstic corrent. Per tal motiu calia dotar-les com més alt millor per poder casar-les amb el millor “partit”.

Així doncs, l'heretatge a favor d'una filla era la millor solució a què una noia podia aspirar, ja que no s'havia de canviar de casa, amb el temps en seria mestressa i el seu marit usufructuari. Però això, com hem vist, es produïa en pocs casos.

En aquest apartat examinarem les característiques i peculiaritats que presenta el dot femení, és a dir, els dots aportats per filles cabaleres, en la mostra de contractes de matrimoni del Baix Empordà que disposem.

²⁹⁶ Definició de dot del Diccionari Català-Valencià-Balear.

²⁹⁷ Vegeu els treballs sobre dret familiar català es van realitzar a començaments del segle XX (Santamaría Tous l'any 1901, Faus Condomines el 1902; Maspons Anglasesell el 1956, etc.)

²⁹⁸ AMADES, J; (abril de 2003), pàg. 46.

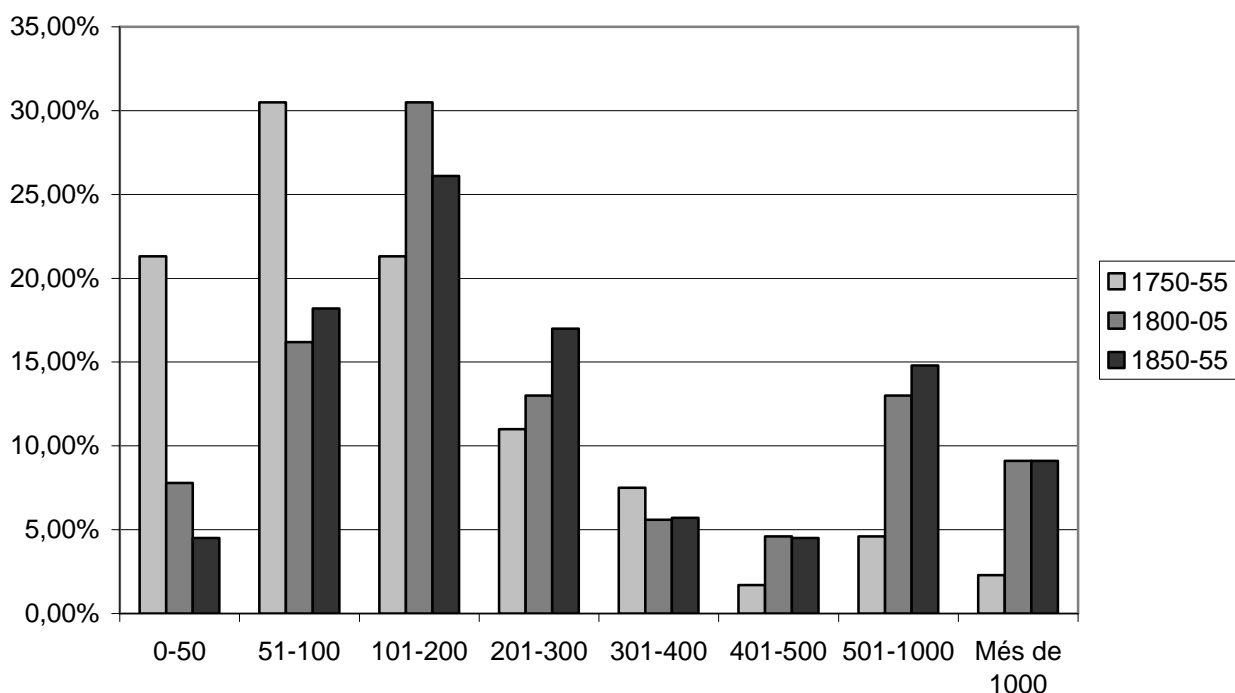
Analitzarem qui pagava el dot, en què consistia i en quins terminis es comprometia la família de la núvia a fer-lo efectiu. En aquest darrer punt, ens hem plantejat dues qüestions: 1^a; en quins percentatges es pagava abans o després de les noces, i 2^a; en quines èpoques o en quins grups socials es preveia pagar els dots en un període més llarg de temps. Anticipar el pagament del dot a la cerimònia nupcial era una garantia i un senyal positiu. Inversament, retardar-ne el pagament resultava, en moltes ocasions, sinònim de dificultats de liquidesa.

Un altre mecanisme que hem trobat en els capítols, potser quan el patrimoni era incapaç de generar els ingressos suficients per tal de poder dotar les filles amb les màximes quantitats i així poder fer millors casaments, fou el pagament amb terres. En aquest cas ens hem trobat amb dues situacions: en alguns casos es lliurava el bé immoble i en altres es pagava el dot en efectiu, però es venia un immoble per poder-lo pagar (sovint a carta de gràcia per poder-lo recuperar).

En l'anàlisi dels capítols matrimonials trobats hem pogut comprovar que hi ha molta dispersió en els valors dels dots aportats per la núvia al matrimoni. Hem trobat casos d'oficis com els pagesos que podien arribar a diferenciar-se molt unes famílies de les altres, de manera que hem trobat dots de 25ll. i d'altres de 700 ó fins hi tot 1065ll en el primer període i altres casos de dispersió similiar en els altres dos períodes.

El gràfic 1 reflecteix la distribució nominal dels dots en els tres períodes. Però aquestes dades, fins a quin punt són comparables? La consideració del dot com a índex socio-econòmic ens obliga a tenir en compte l'evolució dels preus durant el període, ja que mil lliures no representaven el mateix el 1750 que el 1850.

Gràfic 1. Anàlisi general de l'entrega dels dots en els tres períodes.

Si prenem com a referència el preu mig d'una quartera de blat dels deu anys anteriors a cada quinquenni, aquest valor va doblar entre els dos primers períodes (de fet va multiplicar-se per 2'13)²⁹⁹. En canvi, el preu del blat del tercer quinquenni havia baixat a valors comparables i fins i tot inferiors als del primer. Així doncs, l'estudi dels dots aportats en els capítols matrimonials ha de tenir en compte aquesta evolució dels preus del blat i per tant, s'han establert uns intervals equivalents reflectits en el quadre 1. Hem tingut en compte, en confeccionar-los, la tendència a atorgar dots en xifres arrodonides. Utilitzarem aquests mateixos intervals en l'anàlisi dels dots de cadascun dels oficis, per tal de poder fer comparacions que tinguin en compte els costos reals de la vida.

²⁹⁹ Veure l'apèndix XIII on consta l'evolució dels preus del blat des de l'any 1746 a l'any 1855. Aquestes dades són el resultat d'un treball de buidatge dirigit per Ramón Garrabou, dels preus del Mercat de Girona dipositats al Centre de Recerca d'Història Rural de la Universitat de Girona.

Quadre 1. Taula d'equivalència dels intervals del valor dels dots en cada període.

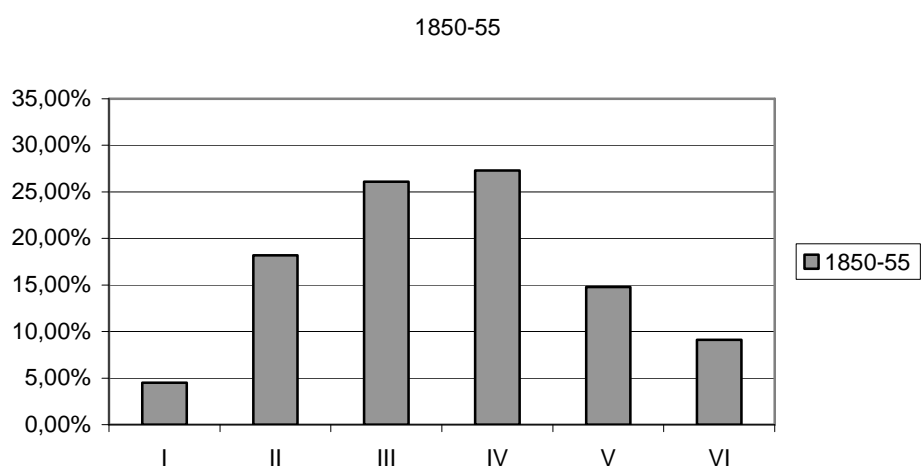
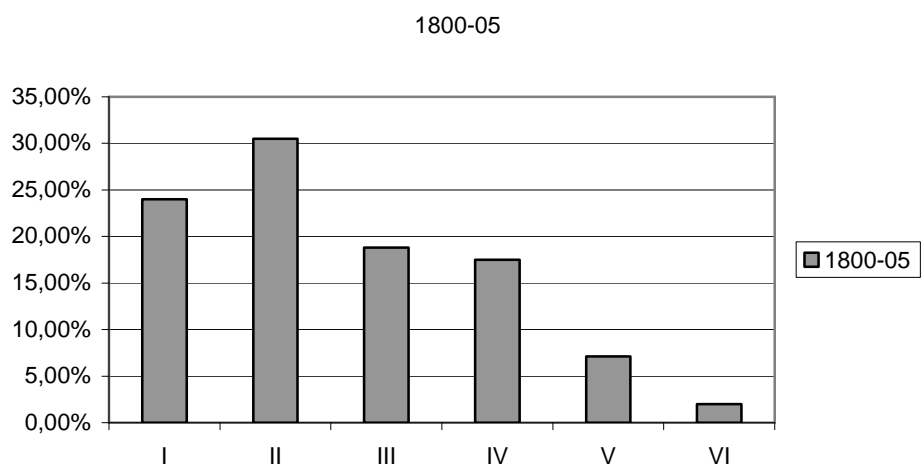
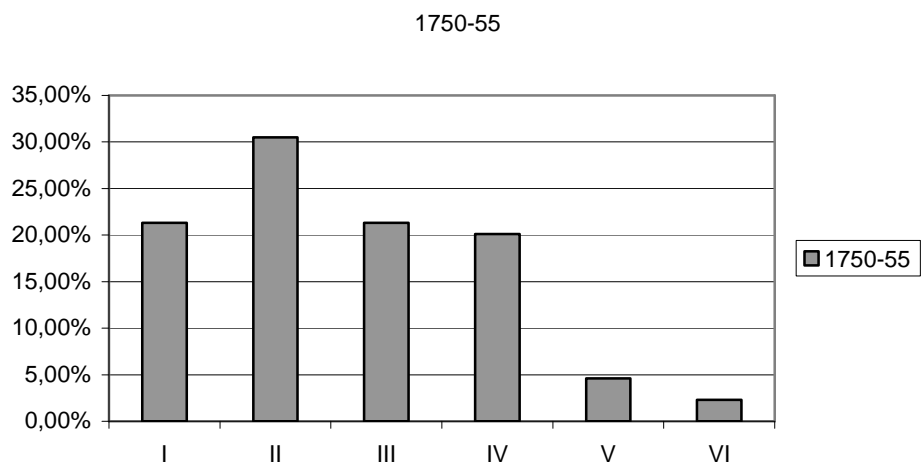
Intervals	1750-1755	1800-1805	1850-1855
I	0-50 lliures	0-100 lliures	0-50 lliures
II	51-100 lliures	101-200 lliures	51-100 lliures
III	101-200 lliures	201-400 lliures	101-200 lliures
IV	201-500 lliures	401-1000 lliures	201-500 lliures
V	501-1000 lliures	1001-2000 lliures	501-1000 lliures
VI	1001 o més lliures	2001 o més lliures	1001 o més lliures

En el quadre s'ha resumit la informació sobre els dots pagats segons els oficis per tal de proporcionar una primera idea sobre les tendències més importants de cada període que en els següents apartats analitzarem amb detall.

Quadre 2. Quadre resum dels valors dels dots entregats per part dels pares, segons els oficis.

	1750-1755	1800-1805	1850-1855
I	6 pagesos, 17 <i>treballadors</i> , 2 comerciants, 2 ofici artesanal, 3 fusters, 2 tèxtils, 5 mariners.	3 pagesos, 23 <i>treballadors</i> , 3 relacionats amb la fusta, pell o metall, 6 ofici artesanal, 2 tèxtil.	1 pagès, 1 <i>treballador</i> , 1 tèxtil
II	21 pagesos, 11 <i>treballadors</i> , 1 ofici artesanal, 10 relacionats amb la fusta, pell o metall, 4 tèxtil, 6 món marina.	15 pagesos, 27 <i>treballadors</i> , 1 relacionat amb la fusta, pell o metall, 1 ofici artesanal, 2 tèxtil.	2 pagesos, 9 <i>treballadors</i> , 1 ofici artesanal, 1 relacionat amb la fusta, pell o metall, 1 mariner.
III	18 pagesos, 3 <i>treballadors</i> , 2 nobles, 2 comerciants, 4 relacionats amb la fusta, pell o metall, 8 món marina	17 pagesos, 9 <i>treballadors</i> , 1 relacionat amb la fusta, pell o metall.	6 pagesos, 7 <i>treballadors</i> , 1 relacionat amb la fusta, pell o metall.
IV	27 pagesos, 2 <i>treballadors</i> , 3 comerciants, 2 relacionats amb la fusta, pell o metall, 1 tèxtil.	25 pagesos, 2 relacionats amb la fusta, pell o metall.	11 pagesos, 7 <i>treballadors</i> , 3 relacionats amb la fusta, pell o metall, 2 comerciants.
V	6 pagesos, 1 noble, 1 metge	7 pagesos, 2 nobles, 2 notaris.	8 pagesos, 1 noble, 1 ofici artesanal, 1 relacionat amb la fusta, pell o metall, 1 mariner.
VI	1 pagès, 1 noble, 1 metge, 1 comerciant.	1 pagès, 1 notari, 1 metge	6 pagesos, 1 noble.

Gràfic 2 . Anàlisi dels dots segons l'evolució dels preus del blat.

A banda de la quantitat monetària, els dots també incloïen alguns béns mobles. En el cas de les noies casadores, aquests solien ser una o dues caixes i alguns vestits, tal i com es mostra en el quadre següent:

Quadre 3. Relació de vestits i caixes que s'entregaven en els dots.

	1750-1755	1800-1805	1850-1855
Cap vestit	28 casos (16'2%)	59 casos (38'3%)	48 casos (54'5%)
Un vestit	70 casos (40'5%)	22 casos (14'3%)	4 casos (4'5%)
Dos vestits	64 casos (37%)	39 casos (25'3%)	17 casos (19'3%)
Tres vestits	7 casos (4'1%)	14 casos (9'1%)	9 casos (10'2%)
Més de tres vestits	4 casos (2'3%)	20 casos (13%)	10 casos (11'4%)
Cap caixa	25 casos (14'3%)	33 casos (21'4%)	34 casos (38'6%)
Una caixa	134 casos (77%)	96 casos (62'3%)	34 casos (38'6%)
Dues caixes	15 casos (8'6%)	3 casos (2%)	1 cas (1'1%)
Una calaixera		20 casos (13%)	18 casos (20'5%)
Dues calaixeres	1 cas (0'6%)	2 casos (1'3%)	1 cas (1'1%)

Les caixes, on es guardava la roba de casa i les peces de vestir, però també menjar o fins i tot eines, eren el contenidor per excel·lència a tots els capítols matrimonials dels tres períodes, tal i com podem comprovar en aquest quadre i en trobem de totes mides: de grosses, de mitjanceres, de “xiques”, bones, dolentes, etc. Algunes de les que es descriuen eren de noguera, però la majoria eren “d'arbre blanc o poll”. Sovint ens trobem amb la definició de “caixa a tall de monja”.³⁰⁰

Tot i que l'entrega d'una o dues caixes era un fet habitual als tres períodes analitzats, no es va mantenir igual en tots els oficis o grup socials estudiats.

³⁰⁰ El diccionari Alcover-Moll defineix el “llit a tall de monja” com “aquell que té una amplada de quatre a cinc pams”. Així doncs, sembla que segons aquestes definicions, podríem dir que la “caixa a tall de monja” debia ser la que tenia una mida de quatre a cinc pams d'alçada. Malgrat tot, segons l'opinió d'alguns estudiosos del tema com la de Laura Quer i Montserrat, dins *Estudis del Baix Empordà*, Núm. 20, (1989), aquesta definició era més un tema de decoració que de mida.

Així doncs, i com ja veurem en l'apartat següent, mentre que en el capítols matrimonials dels *treballadors*, dels menestrals, dels hortolans i dels oficis tèxtils s'entregava com a part del dot una o dues caixes, en els capítols matrimonials dels pagesos, comerciants, artesans, nobles o lletrats (i en algun cas més com algun taper o un patró) s'anaven substituïnt a mitjans segle XIX per les calaixeres³⁰¹. De fet, la calaixera es va estendre a tot Europa durant el segle XVIII, ja que els seus calaixos afavorien un ordre i una comoditat que no era possible amb la caixa i, per tant, les dones que rebien una calaixera deixaven de guardar el seu aixovar a les caixes. Generalment, només les dones de famílies amb mitjans econòmics podien aportar-les al matrimoni, ja que les calaixeres estaven fabricades amb materials rics i eren tallades artísticament, de manera que eren equivalents a una joia. Una vegada més ens trobem doncs, amb un tret distintiu entre classes. En alguns casos, en els capítols hi constava que si no es feia entrega d'una calaixera, es podia substituir per un escriptori on també es podien guardar algunes peces de vestir del matrimoni dins els calaixos.

Per acabar, convé ressaltar el fet que, a diferència d'altres comarques de Catalunya com per exemple Igualada³⁰², l'explicació de l'aixovar aportat per la núvia en concepte de dot no és molt complet, ja que només s'especifiquen alguns vestits i les caixes o calaixeres "junt ab tots los demes vestits robas y joyas de sa persona inextimats". Només en alguns casos es concreten robes per a la llar o altres mobles com llits, escriptoris, etc. Per tal de posar alguns exemples, s'han transcrit alguns apartats referents al dot entregat de diferents capítols matrimonials d'un pagès masover, de dos *treballadors* i d'un moliner, com a més representatius per la seva concreció dels objectes entregats. Malgrat tot, s'ha de dir que en relació a aquestes dades, en el cas dels pagesos només s'ha trobat el cas que esmentem, en el dels *treballadors* se n'han trobat quatre casos més a part dels dos transcrits, però no són tant extensos o explícits.

³⁰¹ Els escriptoris eren el que actualment s'anomena *canterano*; és a dir, calaixeres amb tapa inclinada o "tomba" a la part superior dins la qual hi havia habitualment una capelleta central i calaixos petits al seu voltant. Sota aquest cos, hi havia la calaixera pròpiament dita.

³⁰² TORRAS, J., i YUN, B; (1999), pàg. 65.

En els capítols matrimonials on els pares de la núvia tenien altres oficis no relacionats directament amb el treball de la terra, només s'ha trobat el cas d'un fuster, d'un mañà i d'un moliner. En els dos primers casos només consta un llit i vuit llençols respectivament. Malgrat tot, s'ha de dir que, històricament, entre els béns de la núvia, el llit tenia molta importància. Segons Raffaella Sarti, a Augsburg, al segle XVI, les famílies pobres que no podíen dotar bé les seves filles els entregaven un llit. D'altra banda, el fons dotal ciutadà, creat perquè els indigents es poguéssin casar, entregava deu florins que permetia comprar un llit de bona qualitat. Segons aquesta autora, el llit també era el bé més preuat del dot de les pageses de la regió de Pisa a partir del segle XVIII³⁰³.

*“Sis centas lliuras moneda catalana, una calaixera, un guardarrobas, tres matalassos, dotse coxins, dotse llansols, una marfega, dotsa estoballas, sis toballons, sis cuxineras, vint y quatre camisas, tot de fil y una conxa, tres vestits de robas corresponents a son estat y clase, una mantellina y una caputxa de bayeta blanca, tot nou, de que son pare li ha fet donació en lo antecedent capitol.”*³⁰⁴ En aquest cas el pare de la núvia era pagès masover i els capítols matrimonials foren signats l'any 1854.

*“Y li dona no menos vint y sinch lliuras moneda bars, un parell de llansols, altre de estovallas, y altre de coxineras;...”*³⁰⁵ En aquest cas el pare de la núvia era treballador i els capítols matrimonials van ser signats l'any 1802.

*“De una part Sinquanta lliuras bar y de altre part una marfega, quatre llansols dels que hi havia en casa sis tovallons, dos estovallas, sis axugamans y una caixa de albre blanch o noguer a tall de monja y tots los vestits robas y joyas de sa persona inextimats”.*³⁰⁶ Els capítols matrimonials on hi consta aquesta entrega de dot foren firmats l'any 1751 i el pare de la núvia era moliner.

³⁰³ SARTI, R. (2003).

³⁰⁴ Veure capítol matrimonial número 488 a l'apèndix IX.

³⁰⁵ Veure el capítol matrimonial número 267 a l'apèndix IX.

³⁰⁶ Veure el capítol matrimonial número 28 a l'apèndix IX.

Així doncs, s'ha de dir que les dades extretes dels capítols matrimonials en relació a l'aixovar de la casa que s'aportava en el dot no són prou rellevants per tal de poder extreure'n conclusions o poder concretar la constitució d'aquest durant els diferents períodes estudiats.

Per concloure aquest apartat, volem assenyalar uns aspectes relacionats amb les peces de vestir. En tots els capítols matrimonials, independentment de l'ofici dels pares de qui els constituís, en l'explicació del dot hi constava, a part de les lliures i dels mobles entregats, alguns vestits, però també hi havia constància de mantellines, davantals, caputxes o gavardines. A partir dels capítols matrimonials de 1800, la majoria dels dots integren més d'un vestit juntament amb una faldilla, un gipó i en molts casos hi ha també una gavardina, una mantallina, alguna caputxa i un davantal. Malgrat tot, aquestes dades no ens permeten parlar d'una evolució en relació a la roba entregada durant els diferents períodes que ens permeti parlar d'un canvi de tendència en el consum.

En la majoria dels casos no es fa referència al color o es deixa a elecció de la núvia especificant "*del color que ella voldrà*". Això no obstant, la varietat de combinacions que apareixen fins i tot dins els capítols matrimonials relacionats amb el mateix ofici, no ens permeten establir un model concret. Podem dir que en moltes ocasions hi ha més d'un vestit, (cadascun amb un color i un gènere diferent: "*un vestit ço es gavardina y caputxa de estamenya de mans y faldillas de escot negra bo ab son guardapie gipo y manegas de ximallot de estam de color guarnit ab un galo de seda, altre vestit ço es ropilla y faldillas de estamenya del Carme ab son guardapie de Sarja blava y gipo y manegas de boret de color*"³⁰⁷ o "*un vestit so es faldillas de estamenya bona y prima del Carme ab ropilla de boras negre y gipo de boret del color que ella voldra ab altre faldilla de estamenya de montanya*"³⁰⁸), que en els casos on no en consten hi ha una o més faldilles i gipons i que també trobem caputxes i gavardines i en alguns casos alguns davantals. El que no s'ha trobat són camises o barrets.

³⁰⁷ Veure el capítol matrimonial número 13 de l'apèndix IX.

³⁰⁸ Veure el capítol matrimonial número 17 de l'apèndix IX.

Els apartats següents presenten la distribució dels contractes matrimonials durant el període estudiat agrupats en funció de l'ofici del pare de la núvia i només comptabilitzant aquells dots entregats en diner, sense tenir en compte els dots entregats en forma de terres o de cases, ja que no són elements quantificables.

Un exemple d'aquests casos que queden al marge del nostre estudi, és aquest: *“Una casa situada en lo carrer de Sant Joan de la present vila. Altre casa situada al cami del mall. Item una pessa de terra part vinya y part camp de unas nou vessanas poch mes o menos situada prop lo cami real. Altres objectes de casa y tots los vestits, robas y joyas de sa persona sens estima”*. En aquest capítol el pare de la núvia era treballador i els capítols es signaren l'any 1753 ³⁰⁹.

a) Els agricultors i els pagesos.

En el 40'3 % del conjunt dels capítols matrimonials analitzats els pares de les núvies són pagesos. Trobem un percentatge més elevat al primer període (el 45% dels casos) i va disminuint a mesura que avancem en el temps, de manera que al tercer període pertanyen a aquest grup un 19% dels capítols matrimonials.

Els pares eren els donadors naturals del dot de les filles. Tot i això, hem de comentar que en alguns dels casos estudiats, a manca del pare, el dot era entregat per la mare i el germà hereu, pel germà hereu o per la germana i el cunyat de la núvia. Això no obstant, hem trobat un cas en el que és la pròpia núvia la que fa entrega d'un dot propi aconseguit com a soldada d'alguns anys guanyada com a minyona de servei. Es tracta del capítol matrimonial signat el dia 19 de novembre de 1752 entre Francisca Riera y Alsina i Honofre Riera (hereu) on la núvia aporta al dot:

“Sinquanta lliuras Bar, un vestit de escot so es faldillas, y gavardina, y una caputxa de escot negre, y una caixa de pi nova, ab son pany y clau, tot lo que ella dita Francisca Riera ha guanyat y adquirit ab sa propia industria y treball, servint per criada y tots los vestits robas y joyas de sa persona inestimadament”.³¹⁰

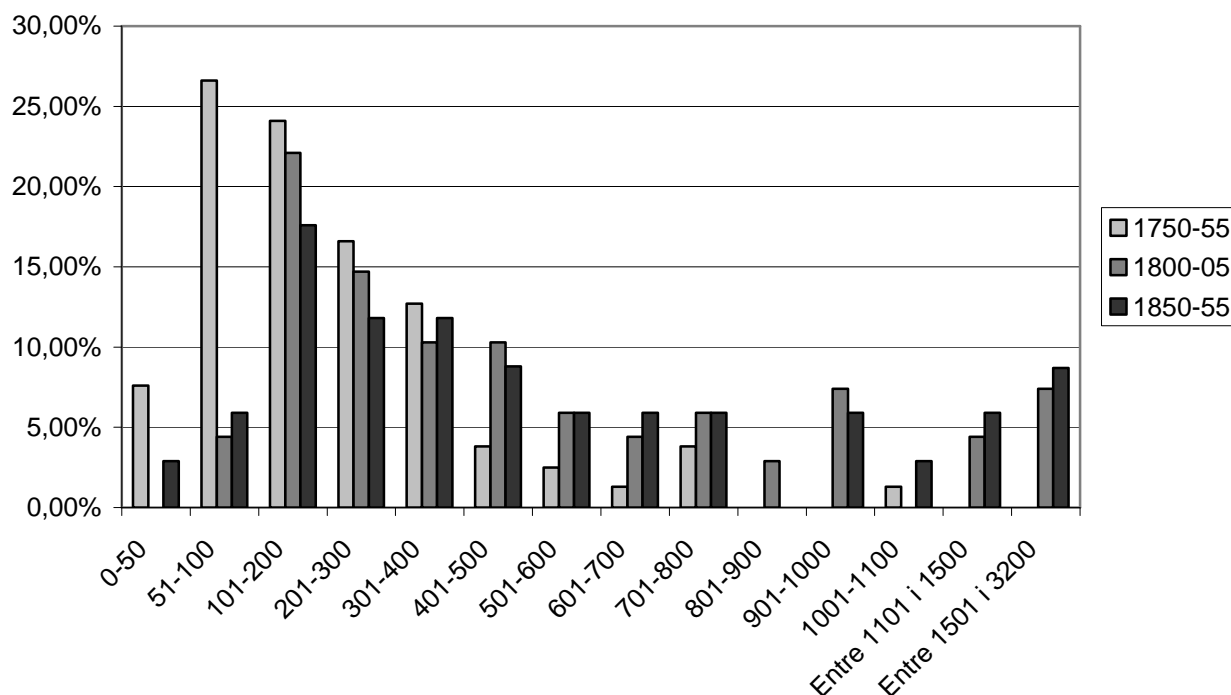
³⁰⁹ Veure el capítol matrimonial número 121 a l'apèndix IX.

³¹⁰ Vegeu a l'apèndix IX el capítol matrimonial número 73.

És molt probable que el nuvi fos, en aquest cas, un pagès masover. La impossibilitat de diferenciar entre pagesos propietaris i pagesos masovers constitueix, com en el cas dels inventaris, un dels problemes principals per a l'anàlisi del grup, però és sens dubte aquesta polarització la que explica també les enormes diferències existents entre uns extrems que van de les 25 lliures fins les 1065 lliures.

Observem que una gran majoria dels dots dels pagesos del primer període es mouen en l'interval que va de les 50 a les 300 lliures. Només hem trobat dos dels dots inferiors a les 50 lliures, unes quantitats certament modestes. I només hem trobat un capítol matrimonial signat entre 1750 i 1755 en què es concedís un dot superior a les 1000 lliures, el que segurament conferia el caràcter d'elit a aquesta família.

Gràfic 3. Representació gràfica dels dots de les filles dels pagesos durant els tres períodes.

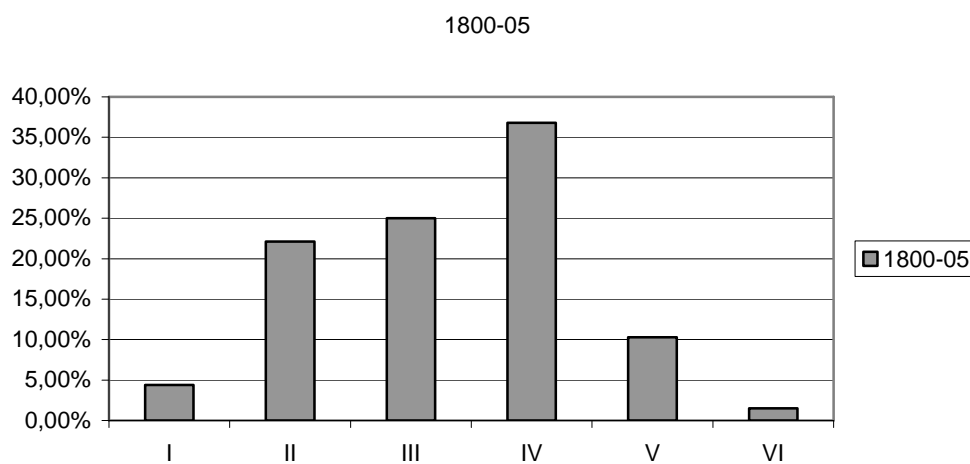
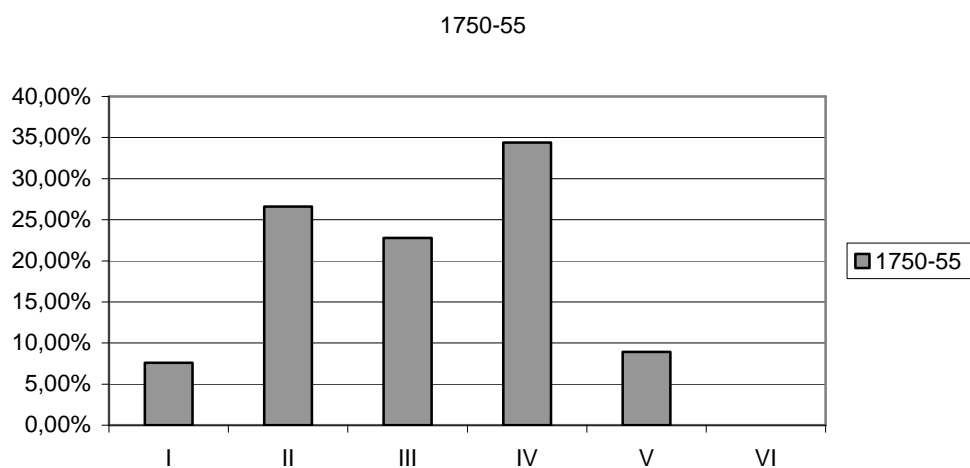

En el gràfic 3 podem observar que, a mesura que avança el segle XVIII, els dots augmenten considerablement. En els capítols matrimonials signats entre 1800 i 1805, trobem la gran majoria de dots situats entre 401 lliures i 1000 lliures, però cal remarcar un cert augment dels dots superiors a 2000 lliures. Malgrat tot, hem de recordar que els preus del blat han doblat entre el primer i el segon períodes.

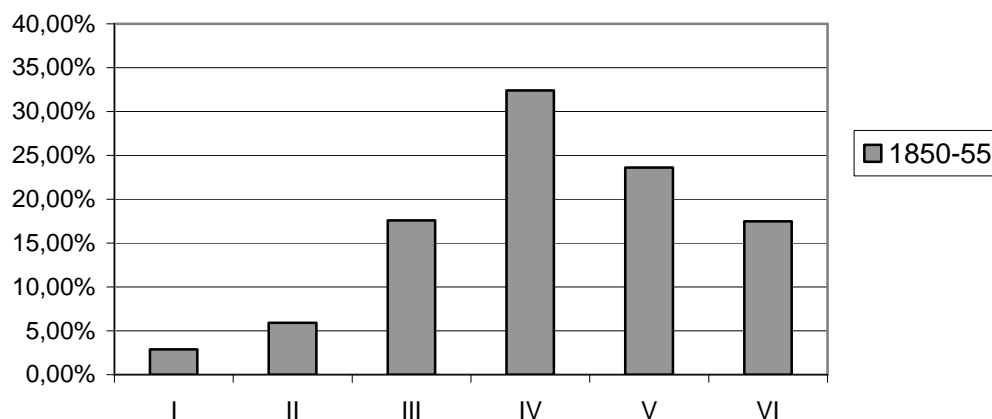
A partir de la segona meitat del segle XIX s'han trobat canvis en l'augment del dot, ja que en els capítols matrimonials de 1850-55 la majoria de dots es situaven entre 201 i 500 lliures (un 32'4%) i trobem un augment del 6% respecte al període anterior en els dots superiors a les 1001 lliures que passaren del 11'8% al 17'5%. La interpretació d'aquestes dades, tanmateix, ha de tenir en compte la davallada dels preus.

Per facilitar-ho, els gràfics següents (gràfic 4) representen l'evolució dels dots tenint en compte els sis intervals definits en el quadre 1 de l'apartat anterior per al conjunt dels dots.

Gràfic 4. Anàlisi dels dots de les filles dels pagesos segons l'evolució dels preus del blat per als tres períodes.

1850-55

Així doncs, si tenim en compte l'evolució dels preus del blat, podem comprovar que entre el primer i el segon períodes es produeixen pocs canvis i fins i tot una millora, ja que es produeix un lleuger descens en els dos primers intervals que és compensat amb un lleuger augment en els dos intervals superiors. Globalment, doncs, i com hem vist en els gràfics que reflecteixen l'evolució general dels dots, el grup dels pagesos resisteix bé el fort augment de preus que havia caracteritzat la segona meitat del segle XVIII. Observem que l'evolució diferenciada dels dots va seguir un comportament similar al del moviment dels preus. En canvi, en el període comprés entre 1850 i 1855, s'ha de parlar d'un canvi molt més significatiu, ja que hi ha una clara disminució en l'entrega dels quatre primers intervals (que en aquest període agrupen els dots inferiors a 500 lliures) i, en conseqüència, un augment molt important dels dos d'intervals superiors (dots de més de 1000 lliures en el segon període, dots de més de 501 lliures en el primer i tercer períodes) que passen de representar el 8'9% del primer període, i el 11'8% del segon al 41'1% en aquest tercer període.

En qualsevol cas, el que és evident és que en els tres períodes el grup dels pagesos era un grup prou ambigu com per amagar situacions de gran desigualtat entre les famílies. Malauradament, no podem distingir entre l'evolució dels pagesos masovers i la dels pagesos propietaris.

Era molt possible, a més, que també hi haguessin diferències importants entre famílies que paguessin un mateix dot. Possiblement, entre les famílies pageses que dotaven les filles amb 1000 lliures hi havia famílies de pagesos que treballaven ells mateixos la terra al costat de famílies de pagesos rendistes que havien deixat de treballar directament les seves terres, fet que podia tenir moltes repercussions a l'hora de considerar les estratègies matrimonials.

Tal i com ja hem comentat a l'inici d'aquest capítol, a més de diners, els dots també incloïen alguns béns mobles que solien ser una o dues caixes i alguns vestits. En el cas dels pagesos del primer període hem observat que s'entregaven, majoritàriament, un o dos vestits (el 92,1% dels casos) i una caixa (el 83,8% dels casos).

En canvi, en el segon i el tercer períodes trobem un augment molt significatiu i un canvi en la quantitat de peces de roba i en els mobles que s'aportaven com a dot. En el període 1800-05 la majoria de dots implicaven la donació de dos, tres o fins i tot quatre vestits (72,8%). També hem trobat un capítol matrimonial on se n'entregaven cinc, tres capítols on n'entregaven sis i fins i tot dos capítols on la núvia aportava vuit vestits al matrimoni. En el tercer període no hem trobat cap capítol matrimonial on hi hagi la donació d'un sol vestit i hem trobat més tendència a la donació de dos, tres i quatre vestits amb un 92,4% de casos que ho confirmen.

Quadre 4. Relació de vestits i caixes que s'entregaven en els dots entregats pels pagesos.

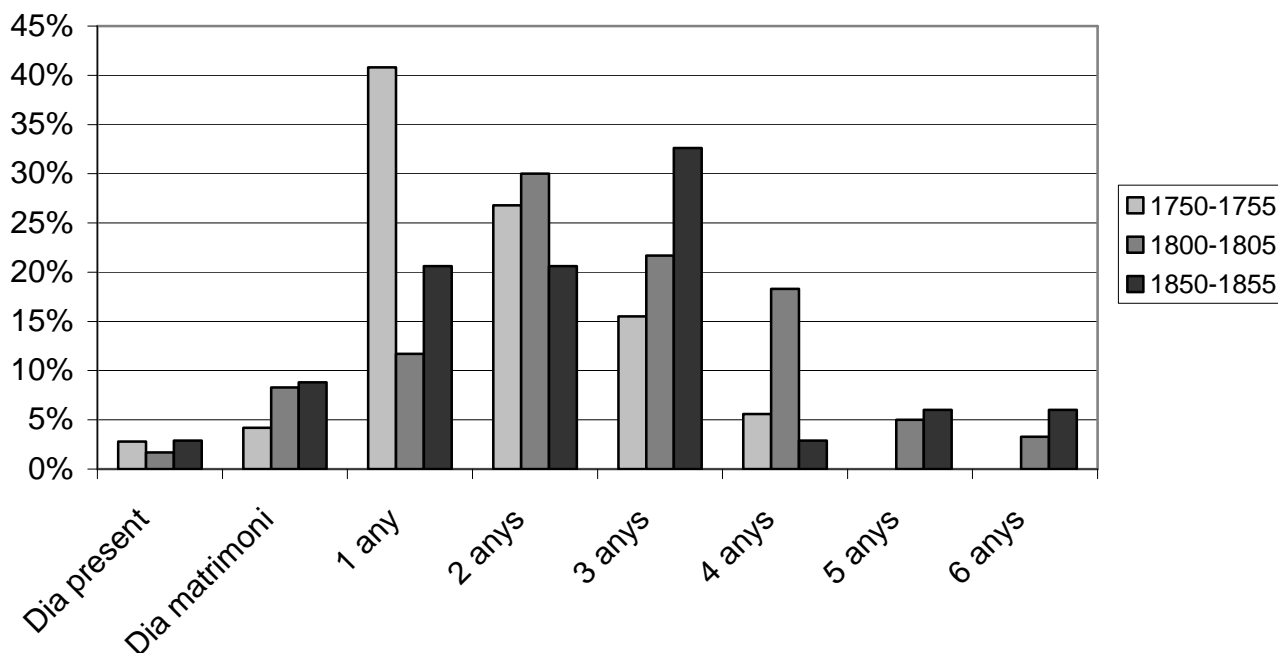
	1750-1755	1800-1805	1850-1855
Cap vestit	3 casos (3'8%)	24 casos (35'3%)	8 casos (23'5%)
Un vestit	34 casos (43%)	4 casos (5'9%)	
Dos vestits	36 casos (45'6%)	12 casos (17'7%)	8 casos (23'5%)
Tres vestits	4 casos (5'1%)	12 casos (17'7%)	8 casos (23'5%)
Quatre vestits	2 casos (2'5%)	8 casos (11'7%)	8 casos (23'5%)
Més de quatre vestits		8 casos (11'7%)	2 casos (5'9%)
Cap caixa	5 casos (6'3%)	7 casos (10'3%)	7 casos (20'6%)
Una caixa	62 casos (78'5%)	41 casos (60'3%)	11 casos (32'4%)
Dues caixes	12 casos (15'2%)	3 casos (4'4%)	
Una calaixera		16 casos (23'5%)	16 casos (47'1%)
Dues calaixeres		1 casos (1'5%)	1 cas (2'9%)

A partir de la primera meitat del segle XIX hem trobat una lleugera tendència a substituir l'entrega d'una caixa per una calaixera o escriptori, de tal manera que als capítols matrimonials dels pagesos de principis del segle XIX ja trobem un 23'5% de casos on es fa entrega d'una calaixera i al període 1850-55 el volum de calaixeres entregades en comparació al de caixes augmenta fins al 47,1%. En dos capítols matrimonials hem trobat que el dot també podia estar constituït per un escriptori.

Aquestes béns i la quantitat monetària que constituïen el dot solien ser pagats fraccionadament i això implicava certes diferències dins el mateix grup social. Tot i la voluntat d'aconseguir el millor futur possible pels seus fills, hi havia un seguit de variables que condicionaven les quantitats de dots que podia pagar un pagès. El grup dels pagesos no era un grup social homogeni, tal i com hem vist fins al moment, i podem parlar de diferents realitats. Per exemple, una família podia residir en una casa àmplia amb molts espais separats i obtenir uns ingressos del seu patrimoni (terres, cases, heretats i censals) que permetessin als seus membres el consum d'alguns objectes de luxe, ocupar certs càrrecs públics, donar carrera als descendents masculins i dotar les filles amb una quantitat de diners considerable. Una altra família podia residir en una casa de dimensions més reduïdes, on convivia tots els components del grup familiar amb les gallines i els rucs i on es depenia dels minsos jornals dels homes de la casa i de les feines, encara més mal pagades, de les dones i dels nens del camp.

Els capítols matrimonials també ens permeten constatar diferències en el temps en què es comprometien a pagar el dot. En el primer període hem trobat que la majoria de pagesos tardaven entre un i dos anys, en pagar el dot. Tot i això, també hem trobat un percentatge important que en trigaven tres i fins i tot quatre anys, tal i com queda reflectit en el gràfic 5.

Gràfic 5. Representació del temps previst pels pagesos dels tres períodes per entregar el dot.

En els capítols matrimonials de començaments del segle XIX hem observat que hi ha una tendència a augmentar el temps per entregar el dot i la majoria de pagesos passa d'entregar-lo al primer període en un temps d'entre un o dos anys a entregar-lo durant dos, tres o fins i tot quatre anys al segon període. Finalment, podem entreveure una recuperació al tercer període, ja que els dots tornen a entregar-se majoritàriament en un termini d'un, dos o tres anys. Tot i això, s'ha d'esmentar el fet que durant els dos últims períodes, també hi ha un augment del temps, ja que hi ha pagesos que tarden fins hi tot sis anys en acabar de fer entrega del dot.

b) Els *treballadors*.

El grup dels *treballadors* constitueix un sector de la societat més homogeni que el dels pagesos, fet que ens confirma el descens en la dispersió de les dades trobades en els capítols matrimonials. En els aspectes formals, no hi havia massa diferències.

També eren els pares els que solien fer entrega del dot i, en el seu defecte (igual que en el cas dels pagesos), eren els familiars més propers els que se n'encarregaven, com per exemple els avis que també efectuaven llegats als néts i les nétes, com és el cas del capítol matrimonial signat el 24 d'abril de 1751 entre Maria Torroella i Jaume Estiu.³¹¹ El dot de les noies també podia ser pagat, en tot o en part (generalment, això darrer), per institucions benèfiques i les causes pies com és el cas del dot signat entre Francesch Marques i Maria Pages i Palli el dia 21 de juliol de 1801³¹².

A diferència del que s'ha pogut extreure dels capítols matrimonials dels pagesos, com hem dit, en aquest grup hi ha alguns casos (principalment al període 1800-1805) en els quals la núvia aportava, a part del dot entregat pels seus familiars, un dot propi adquirit com a soldada d'alguns anys, guanyada com a minyona de servei en les cases dels benestants de la localitat o fins i tot treballant en la seva pròpia casa com és el cas de Rosa Torras³¹³:

“Cent cuarenta sinch lliuras moneda catalana de que acaban de ferli donacio sa mare y son germá en lo antecedent capitol en pago de sos drets de legitima paterna y de soldadas guañadas en sa casa”.

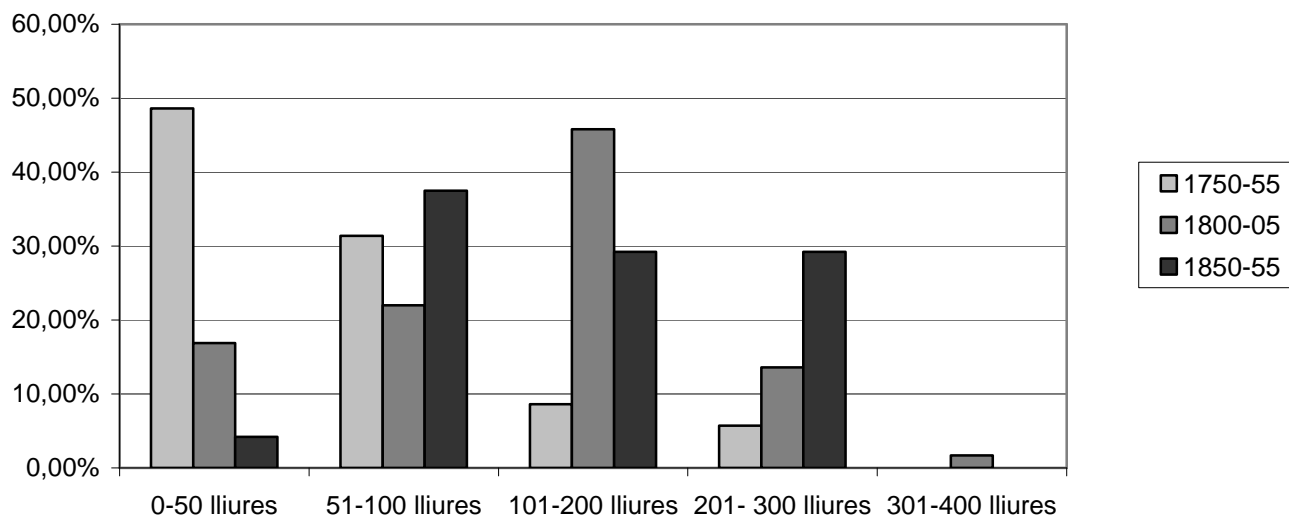
En el primer període la gran majoria de dots que entregaven els *treballadors* eren inferiors a les 100 lliures, i dins d'aquests, predominaven els inferiors a les 50 lliures, juntament amb un vestit i una caixa. En els capítols matrimonials de principis del segle XIX hi ha un augment considerable de la quantitat monetària entregada, que passa de tenir el límit superior de les 100 lliures del període anterior, a les 200 lliures. Finalment, al tercer període tornem a trobar un augment en la quantitat de diners entregats i podríem dir que augmenta el percentatge de *treballadors* que doten les filles amb quantitats que estan entre les 200 i 300 lliures.

³¹¹ Vegeu l'apèndix IX Capítol matrimonial número 20.

³¹² Vegeu el capítol matrimonial número 241 de l'apèndix IX.

³¹³ Veure el capítol matrimonial del 9 de juny de 1851, núm. 411 a l'apèndix IX.

Gràfic 6. Representació gràfica dels dots entregats pels treballadors durant els tres períodes.

Però, també hem de fer, igual que en el cas dels pagesos, una anàlisi comparativa del dot tenint en compte l'evolució del preu del blat.

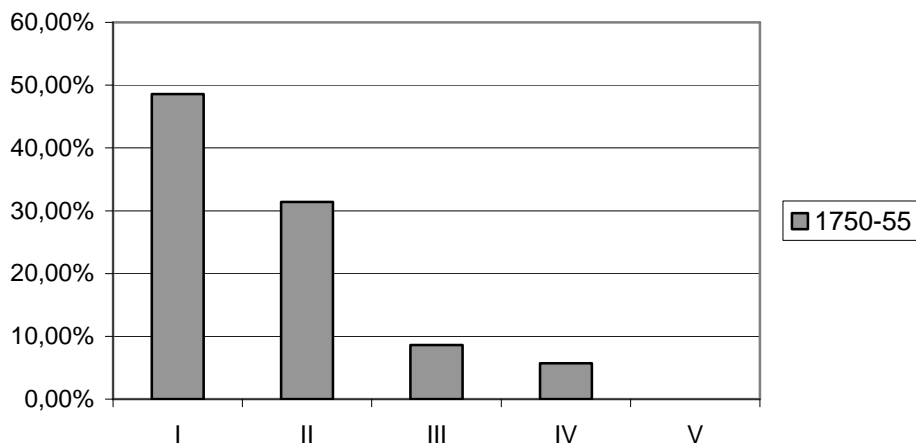
En aquest cas però, la taula d'equivalència que utilitzarem (representada en el quadre núm. 5), tindrà uns intervals més reduïts, ja que no s'han trobat entregues de dots superiors a les 400 lliures.

Quadre 5. Repartició dels dots (tenint en compte les soldades).

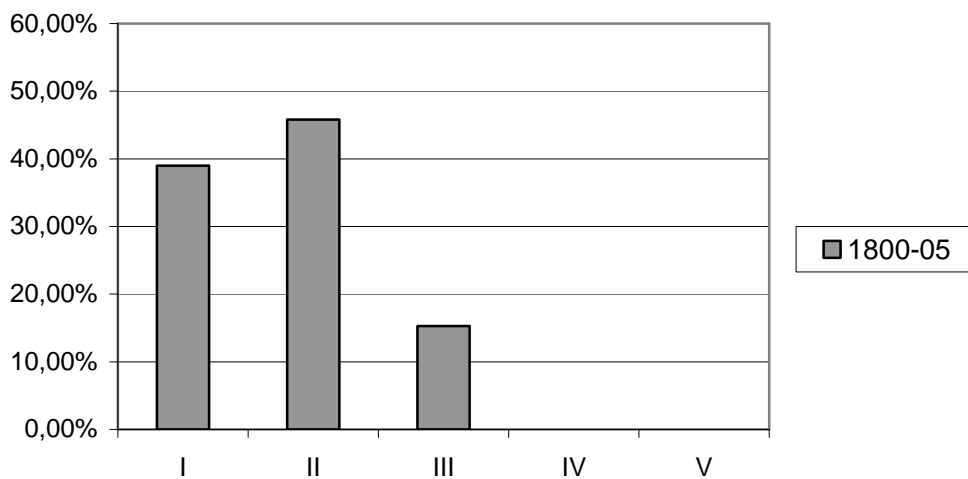
	1750-1755	1800-1805	1850-1855
0-50	48'6%	16'9%	4'2%
51-100	31'4%	22%	37'5%
101-200	8'6%	45'8%	29'2%
201-300	5'7%	13'6%	29'2%
301-400		1'7%	

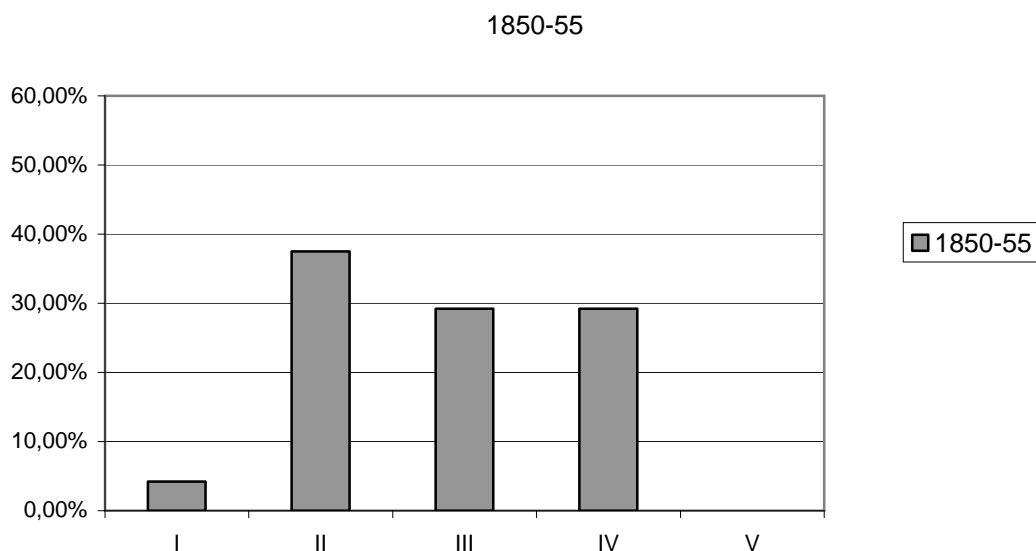
Gràfic 7. Anàlisi dels dots de les filles de treballadors en relació a l'evolució dels preus del blat en els tres períodes.

1750-55

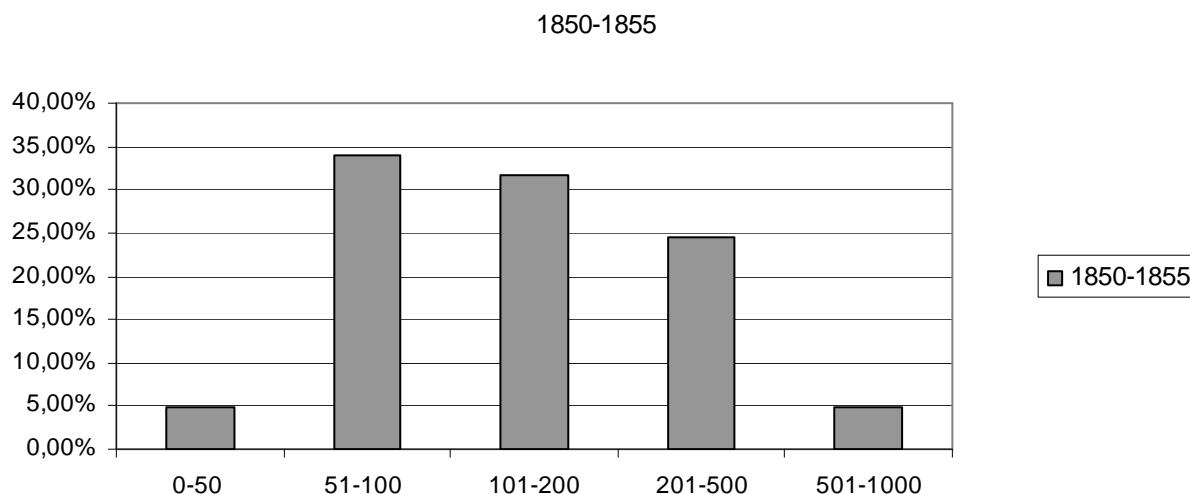
1800-05

La comparació entre els dos primers gràfics (gràfic núm. 7) revela que el col·lectiu dels *treballadors* va aconseguir, en termes generals, seguir l'evolució dels preus del blat. Fins i tot ha disminuït el percentatge de capítols trobats amb dots situats en el primer interval. Recordem que en el període 1750-1755 aquest primer interval reflecteix dots inferiors a 50 lliures i en el període 1800-1805 dots inferiors a 100 lliures. Durant el període 1850-1855 el primer interval torna a representar dots inferiors a 50 lliures. El percentatge de dots aportats per *treballadors* en aquest interval és ara especialment baix. Per completar la informació del període 1850-1855, hem confeccionat un darrer gràfic (núm. 8), en el qual hem afegit a les dades aportades pels *treballadors*, les relatives als dots aportats pel col·lectiu dels menestrals, les dades dels quals seran analitzades en un apartat especial. Tenint en compte aquestes dades l'evolució és encara més espectacular.

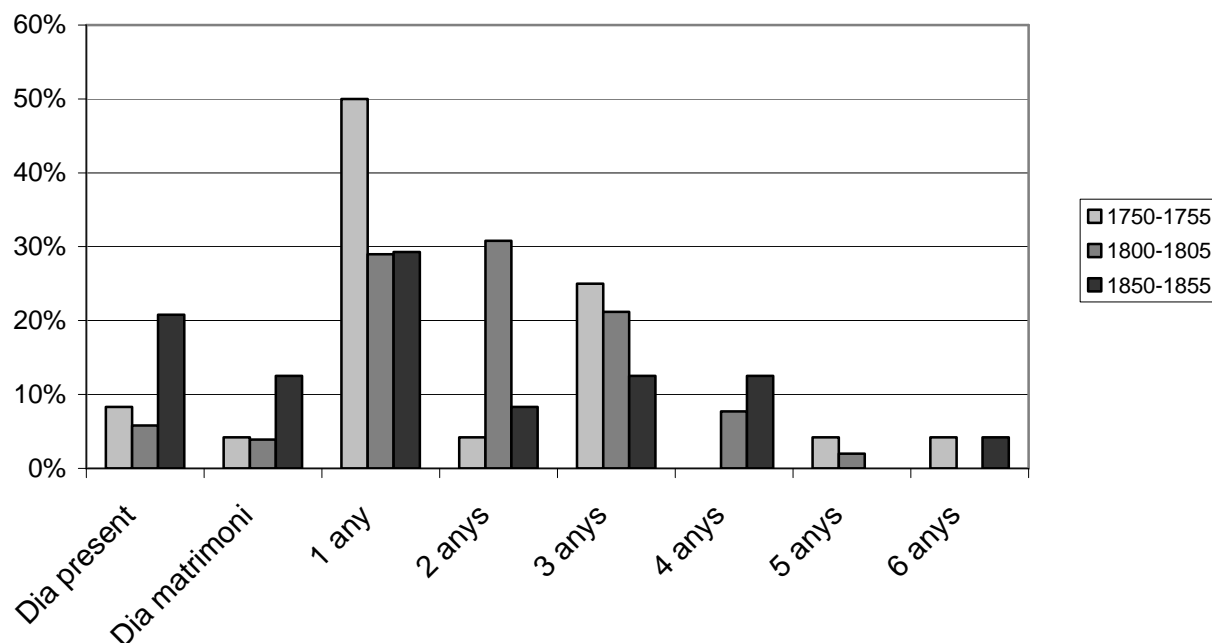
Gràfic 8. Anàlisi dels dots de les filles de *treballadors* i dels menestrals en relació a l'evolució dels preus del blat durant el període 1850-1855.

En el capítol quart tindrem en compte la importància de les soldades en alguns d'aquests capítols matrimonials. Si no haguéssim tingut en compte les soldades, l'evolució dels dots aportats per les filles dels *treballadors*, tot i haver estat menys favorable del que acabem de veure, hauria estat encara positiva respecte a la del conjunt dels dots.

Pel que fa als terminis d'entrega del dot, en el cas dels *treballadors*, igual que hem vist en els pagesos, també hi ha desigualtats. L'evolució és semblant, ja que en el segon període disminueix clarament el percentatge de casos disposats a entregar el dot al comptat o en un termini curt. De totes maneres, durant el tercer període torna a augmentar significativament el percentatge de casos en què el dot és aportat el dia de la signatura de capítols o el dia del matrimoni (gràfic núm. 9).

Gràfic 9. Representació del temps màxim utilitzat pels *treballadors* per entregar el dot en els tres períodes.

Juntament amb aquest fet, haurem d'estudiar les dades que ens aporten els capítols matrimonials del grup dels menestrals per tal de poder comprovar si hi hagué una millora d'aquests respecte del grup dels *treballadors* del tercer període.

Igual que en el cas dels pagesos, en els dots dels *treballadors*, a més de la quantitat monetària, els dots també incloïen alguns béns mobles que solien ser una o dues caixes i alguns vestits.

Quadre 6. Relació de vestits i caixes que s'entregaven en els dots de les filles dels *treballadors*.

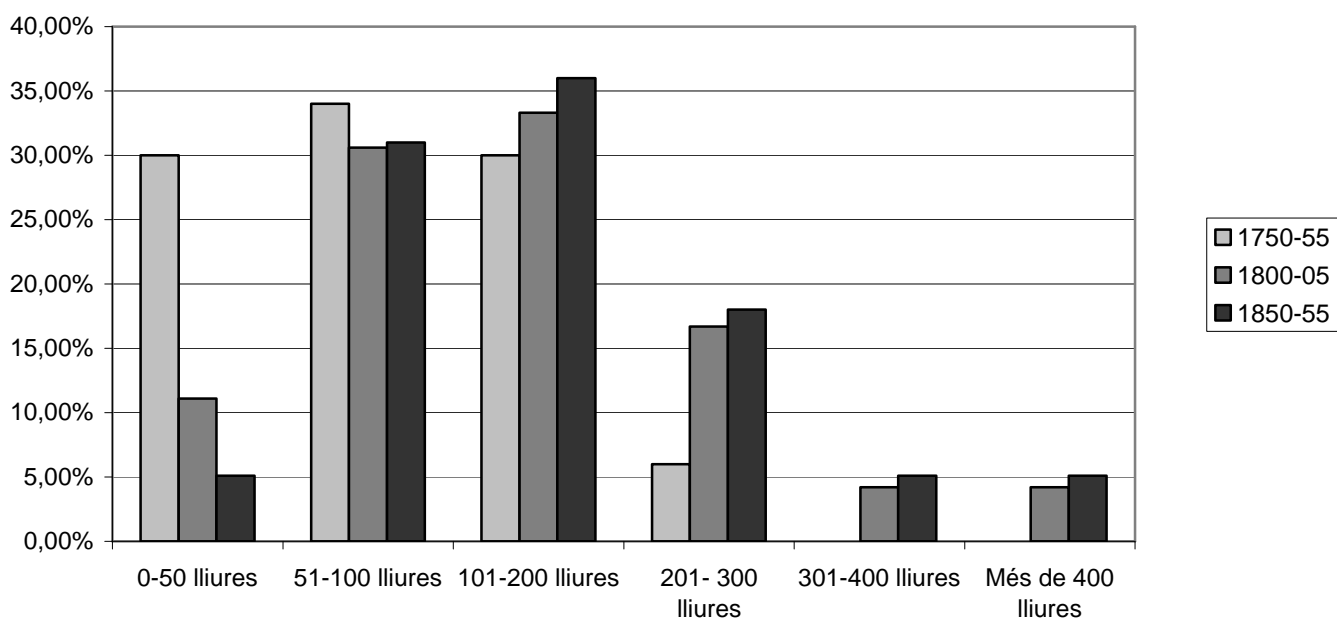
	1750-1755	1800-1805	1850-1855
Cap vestit	14 casos (41'2%)	21 casos (35'6%)	15 casos (62'5%)
Un vestit	14 casos (41'2%)	14 casos (23'7%)	2 casos (8'3%)
Dos vestits	5 casos (14'7%)	23 casos (39%)	7 casos (29'2%)
Tres vestits	1 cas (3%)	1 cas (1'7%)	
Cap caixa	14 casos (40%)	16 casos (27'1%)	10 casos (41'6%)
Una caixa	21 casos (60%)	43 casos (72'9%)	11 casos (45'8%)
Dues caixes			1 cas (4'2%)
Una còmoda			2 casos (8'3%)

En aquest quadre ja podem veure que hi ha una diferència força important entre aquestes dades i les que hem aportat pels pagesos. Veiem que, segons els capítols matrimonials, els *treballadors* entregaven menys vestits i caixes que els pagesos. Malgrat tot, també s'ha de comentar que entre el primer i el segon quinquenni, que abracen el període suposadament més difícil, augmenta sensiblement el percentatge dels que aporten dos vestits. També cal tenir en compte que en alguns capítols matrimonials s'entreguen objectes de la casa com llençols, matalassos, coixins, etc.

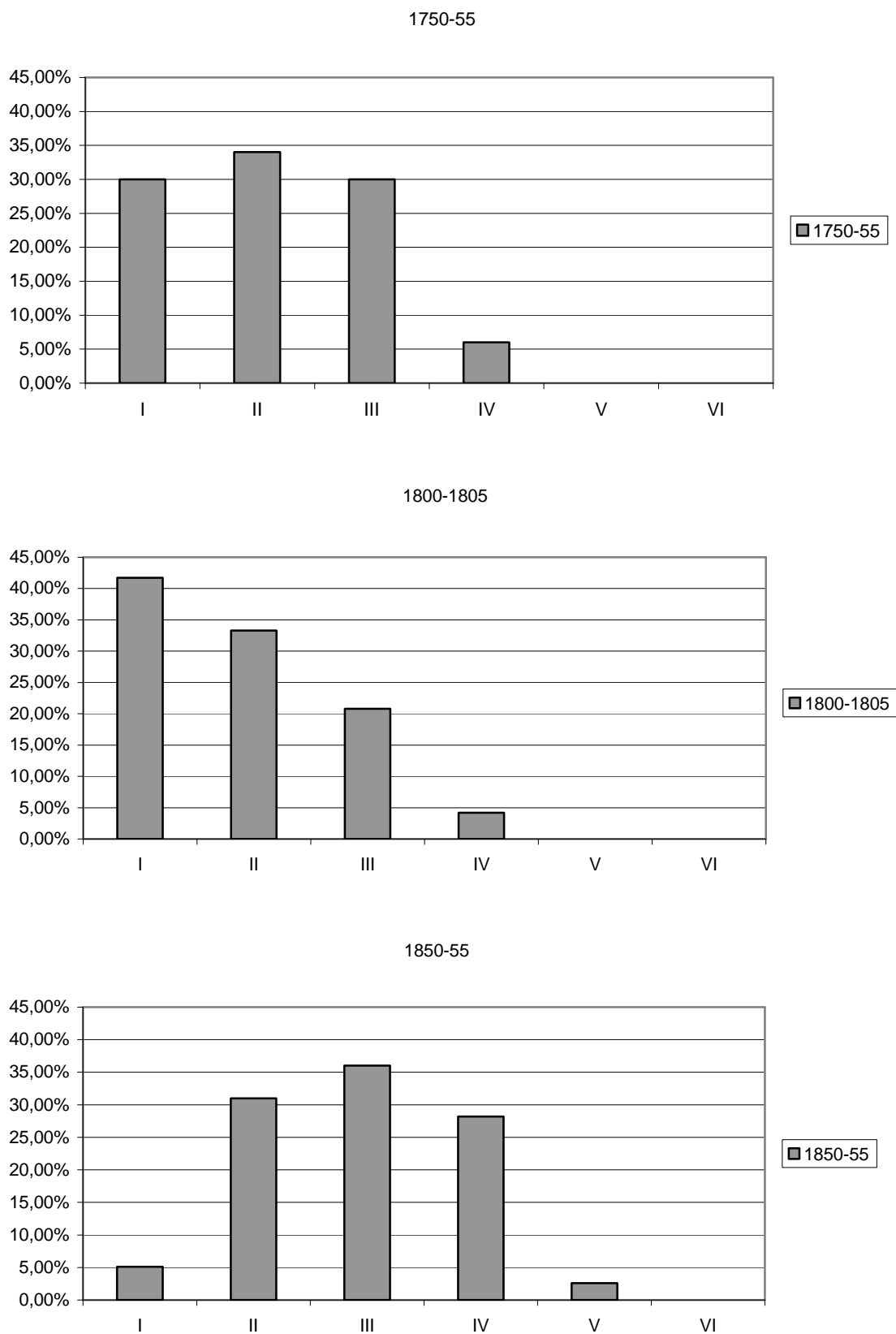
b) 1. Els dots rebuts pels nuvis *treballadors*.

S'ha considerat oportú, per tal de seguir demostrant la importància que va tenir el grup dels *treballadors* en el conjunt de la societat que estem analitzant durant tota la tesi, fer el mateix exercici d'anàlisi que hem fet des del punt de vista del dot entregat per la núvia, amb els dots rebuts pel nuvi.

Gràfic 10. Representació gràfica dels dots entregats als *treballadors* durant els tres períodes tenint en compte les soldades.

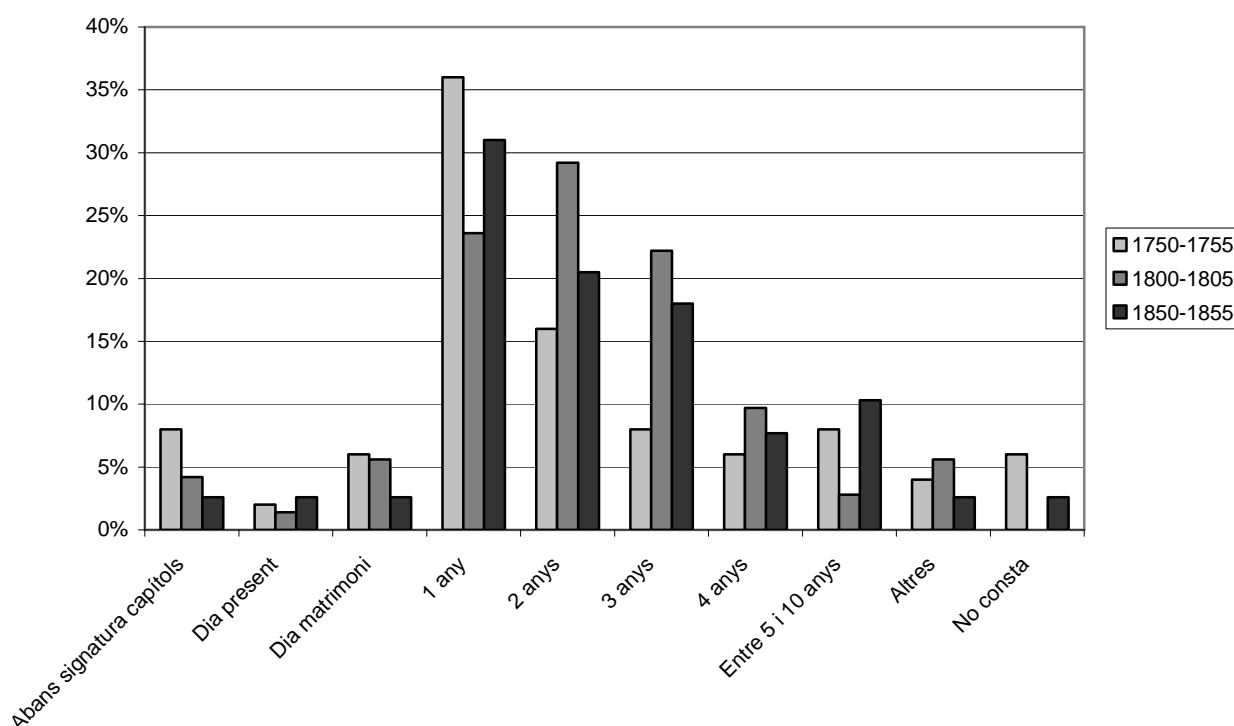

Gràfic 11. Estudi del dot rebut pels *treballadors* durant els tres períodes segons l'evolució del preu del blat, tenint en compte les soldades.

Segons aquestes dades (representades en els gràfics 11), en el període comprès entre 1750 i 1755, els nuvis *treballadors* rebien entre 0 i 200 lliures. Al segon període trobem un augment important, ja que augmenta el percentatge de dots entre 51 i 100 lliures i, tot i que disminueix el percentatge de dots compresos entre 101 i 200 lliures, trobem un 23'7% de casos que reben un dot superior a les 200 lliures i fins i tot un 4'2% de nuvis *treballadors* que reben més de 400 lliures.

Gràfic 12. Representació del temps màxim que tardaven en rebre el dot els nuvis *treballadors* durant els tres períodes.

Segons les dades aportades pels capítols matrimonials i en termes generals, els nuvis *treballadors* de tots els períodes analitzats tardaven més en rebre el dot que en el cas dels nuvis de sogres *treballadors* que entregaven el dot.

També s'ha de comentar que s'han trobat set casos (comptabilitzats en el gràfic com a "altres") on l'entrega del dot estava supeditada a algun fet.

En un cas, l'entrega del dot es realitzaria *“El día que su hijo José contraiga matrimonio, y en caso de no casarse, el día que cumpla sus treinta años de edad el mismo su hijo³¹⁴”*. En tres capítols matrimonials s'especifica que s'entregarà el dot quan els nuvis marxïn de la casa dels pares de la núvia, en un altre quan els nuvis vulguin i un altre està condicionat al fet de comprar una finca. Finalment, s'ha trobat un cas molt curiós que hem considerat interessant per transcriure:

“Deu lliuras ab quatra iguals pagas fahedoras dins lo termini de deu anys del die present comptadors, y per las restants quinse lliuras, y en satisfaccio de aquellas promet dit Pere Margenedas fer una Istançia de pedra y cals ab tres parets de vint pams de alsada a tot quadro, y tambe una paret que se troba a dins dita Istançia la alsada fins al sostre, qual haurá de pujar fins a la taulada que se troba ja feta havent dit Costals per tot lo predit de bestrauer lo necessari, com es pedra, cals y demes que sia precis per dita obra, tenint sols obligacio lo dit Pere Margenedas de fer los jornals que seran necessaris per aquella; Pero durant dita obra, haura dit Costals de submministrarli los aliments tot lo qual promet dit Margenedas obrar³¹⁵”.

Igual que en el cas del dot entregat per pares *treballadors*, en els dots rebuts per nuvis *treballadors*, a més de la quantitat monetària, també incloïen alguns béns mobles, que solien ser una o dues caixes i alguns vestits.

Segons les dades aportades pels capítols matrimonials, en el primer període en la majoria dels dots s'hi aportava un vestit i una caixa. Al segon període, ja podem observar un augment important en l'entrega de dos vestits i fins i tot s'ha trobat un percentatge no gens despreciable (gairebé un 14%) on el dot està constituït per més de dos vestits.

³¹⁴ Veure el capítol matrimonial signat el dia 9 de novembre de 1855, núm. 502.

³¹⁵ Veure el capítol matrimonial signat el dia 19 de setembre de 1755, núm. 197.

Quadre 7. Relació de vestits i caixes que s'entregaven durant els tres períodes en els dots rebuts per nuvis *treballadors*.

	1750-1755	1800-1805	1850-1855
Cap vestit	12 casos (24%)	16 casos (22'2%)	12 casos (31%)
Un vestit	30 casos (60%)	19 casos (26'4%)	10 casos (25'6%)
Dos vestits	5 casos (10%)	27 casos (37'5%)	12 casos (31%)
Tres vestits	3 casos (6%)	6 casos (8'3%)	4 casos (10'3%)
Més de tres vestits		4 casos (5'6%)	1 cas (2'6%)
Cap caixa	8 casos (16%)	11 casos (15'3%)	14 casos (36%)
Una caixa	42 casos (84%)	58 casos (80'6%)	21 casos (54%)
Dues caixes		1 cas (1'4%)	1 cas (2'6%)
Una calaixera		1 cas (1'4%)	3 casos (7'7%)
Un escriptori		1 cas (1'4%)	

Tal i com queda reflectit en el quadre núm.7, tant en el primer com en el segon períodes s'entrega una caixa com a norma general, però en el període de 1800 a 1805 s'han trobat dos casos on es fa entrega d'una calaixera o un escriptori. Això ens pot servir per consolidar un cop més la hipòtesi que hem plantejat de l'augment de riquesa d'aquest grup durant aquest període, ja que com hem comentat a l'inici d'aquest capítol, només les dones de famílies amb mitjans econòmics podien aportar-les al matrimoni, perquè les calaixeres estaven fabricades amb materials rics i eren tallades artísticament, de manera que eren equivalents a una joia.

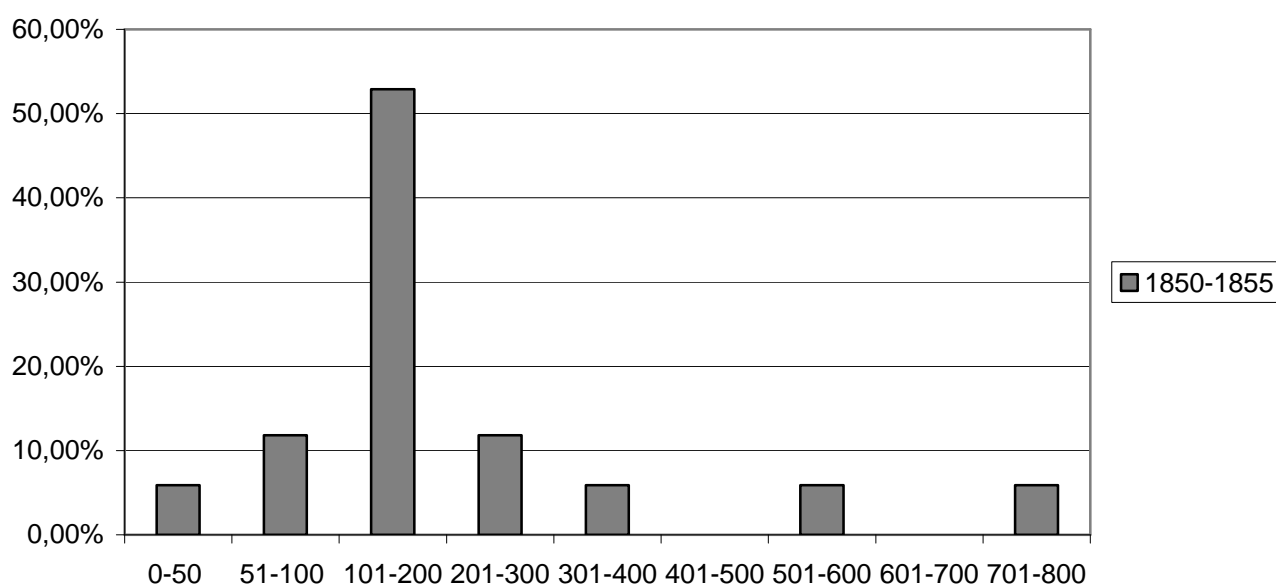
En el tercer període, trobem una lleugera davallada en l'entrega d'un o dos vestits, i augmenta el percentatge de dots on no s'entregava cap vestit. També cal destacar la disminució de casos amb una caixa i l'augment de dots on no consta l'entrega de cap caixa. D'altra banda, augmenta lleugerament el nombre de casos on s'entrega una calaixera. Aquest contrast entre el nombre de casos on hi ha una entrega de dot menys important i un dot més quantiós ens pot fer pensar en una divisió en el grup dels *treballadors* del tercer període. Segons la hipòtesi que hem estat plantejant, els *treballadors* més rics del segon període passaren a autoanomenar-se menestrals al període 1850-1855, però podria ser que alguns no haguessin canviat l'autodenominació.

c) Els menestrals.

Tal i com ja hem vist en els capítols anteriors, dels *menestrals* només podem estudiar els fets succeïts durant el període de 1850 a 1855, tot i que s'ha trobat el cas d'un capítol matrimonial del 5 de maig de 1805 amb un menestral com a pare d'una núvia.

En termes generals, podem afirmar que els *menestrals* eren un grup que solien dotar les filles amb dots que oscil·laven principalment entre les 100 i 200 lliures i una caixa. En molt pocs casos s'entregaven vestits com a peça de roba sencera, però s'ha observat que a canvi s'entregaven algunes peces de roba separades com són faldilles, gipons, mantellines, davantals o caputxes.

Gràfic 13. Representació gràfica dels dots entregats pels *menestrals*.

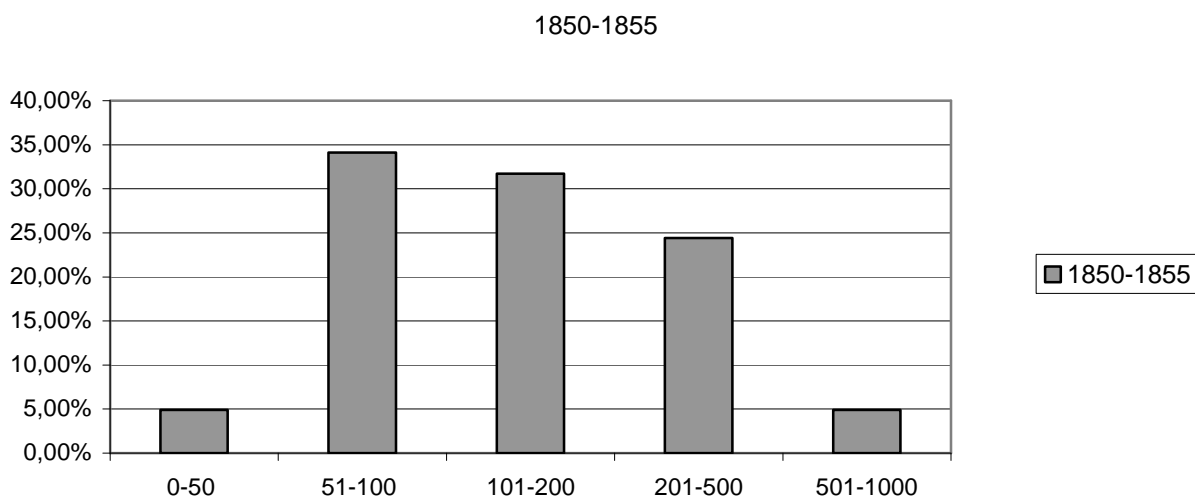
Un aspecte important a comentar dels *menestrals* és que s'ha trobat un cas on el pare fa entrega del dot amb l'obligació d'invertir les lliures per a l'adquisició d'una finca, és a dir, per augmentar el patrimoni. Aquesta obligació, juntament amb el fet que també hi ha un augment de la quantitat monetària del dot en comparació amb el grup dels *treballadors*, ens fa ratificar la hipòtesi que hem estat plantejant durant tot el treball que planteja que un grup dels *treballadors* més rics es varen separar en un moment determinat dels altres per passar a ser el grup dels *menestrals*.

Gràfic 14. Representació gràfica dels dots entregats pels *menestrals* segons el preu del blat.

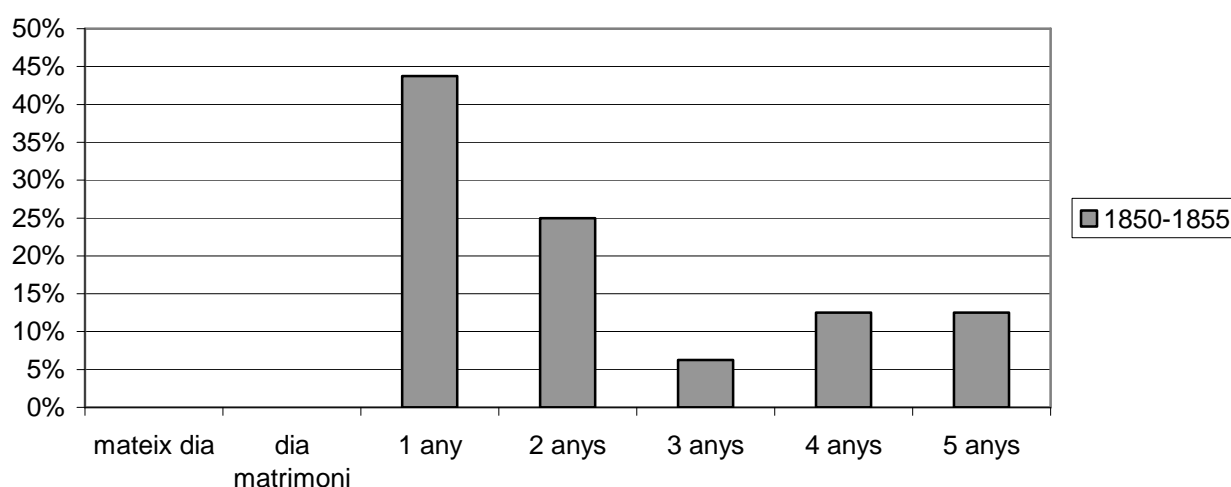
Si tenim en compte les dades dels menestrals conjuntament amb les dels *treballadors* del mateix període trobem que hi ha un augment important de dots inferiors a les 100 lliures, i una disminució dels dots més elevats, fet que es podria explicar si tenim en compte que el grup dels *treballadors* era més humil que el dels menestrals.

Gràfic 15. Representació gràfica dels dots entregats pels *treballadors* i els *menestrals*.

En relació al termini estipulat per a l'entrega del dot, tot i que presenta desigualtats, hi ha una tendència clara a entregar-lo dins el termini d'un any, tal i com queda reflectit en el gràfic núm. 16. Tot i això, així com ens havia semblat que, segons les dades dels *treballadors*, hi havia una tendència a entregar el dot el dia de la signatura dels capítols matrimonials o el dia de la celebració del matrimoni, en aquest cas no hem trobat cap capítol que ens confirmi aquesta tendència.

Gràfic 16 . Representació del temps màxim utilitzat pels *menestrals* per entregar el dot.

En el cas dels *menestrals*, igual que en el cas dels *treballadors*, hem trobat quatre casos en els quals la núvia participava en el dot entregant la soldada. S'ha de dir que fins i tot hi ha un cas on, malgrat que la núvia és pubilla, hi ha una entrega de soldada:

*Cuaranta y sinch lliuras moneda bars que li esta devent de soldada que ha guanyat en sa casa, y en altres servint honradament tots anys de que dit Anton Roma, son oncle lin ha fet promesa en lo antecedent capitol; y de altre part tots los bens y drets que foren de dit Joan Costa son difunt pare.*³¹⁶

Un altre aspecte que cal comentar és l'entrega en el dot de les caixes i dels vestits. Dels 17 casos que hem trobat de *menestrals*, sis entreguen un vestit i altres sis, dos vestits i, finalment, en els cinc casos restants no hi consta cap vestit. En la majoria dels casos es fa entrega d'una caixa i en set casos no hi consta cap entrega.

³¹⁶ Veure capítol matrimonial número 413 a l'apèndix IX.

d) Els artesans.

Fins ara hem constatat que l'evolució dels dots dels oficis relacionats amb la terra ha estat, en línies generals, més favorable que l'evolució global dels dots. Quins grups van experimentar una disminució? La petitesa de les mostres relatives a altres oficis dificulta una resposta precisa a aquesta pregunta. Tot i això, ens ha semblat oportú agrupar tots aquells casos en què els pares de les núvies exercien oficis de caràcter artesanal, que apareixen resumits en el quadre següent, i fer-ne una anàlisi global similar al que acabem de fer per als pagesos i *treballadors*.

Quadre 8. Relació dels oficis agrupats dins la categoria d'artesans.

	1750-55	1800-05	1850-55
Barrillers	1		
Blanquers	2		
Boters	1		
Chocolaters			1
Corders	2	1	
Curtidors			1
Fabricant de carros			1
Fargaire			
Ferrers	5	2	1
Fusters		1	1
<i>Manyans</i>			1
Mestres de cases	1	6	
Moliners	1	2	
Paraires	1	2	
Rajolers	2	1	
Sabaters	5		
Sastres	3	1	
Serrador	1		
Tapers			4
Teixidors	4	1	1
Terrissers		1	
Traginers	2	1	

Tot i que alguns inventaris d'artesans ens han mostrat unes condicions de vida força humils i malgrat el fet que hi ha moltes dites populars, proverbis i refranys que fan referència explícita a la pobresa, per exemple, del col·lectiu dels sastres: "Taula de sastre, sense pa ni altre menjar" o un molt adequat en aquest apartat com és: "Val més casar-se amb un gos i aprendre de lladrar que no casar-se amb un sastre i per menjar haver de robar"³¹⁷, en els capítols matrimonials no hem trobat indicis que ens facin pensar que haguessin estat més pobres que els oficis analitzats anteriorment.

En el cas del dot entregat en els capítols matrimonials entre els anys 1750-1755 hem pogut documentar el valor d'oficis artesans que mostra com la gran majoria estava entre les 25 i les 100 lliures. En les dades de començaments del segle XIX hi ha un lleuger augment i trobem la meitat dels casos amb dots entre 51 i 100 lliures i gairebé un 40% de casos amb dots d'entre 200 i 1000 lliures. En el tercer període, en canvi, tot i que tenim menys capítols, sembla que hi va haver un augment considerable d'entrega de dots de més de 200 lliures.

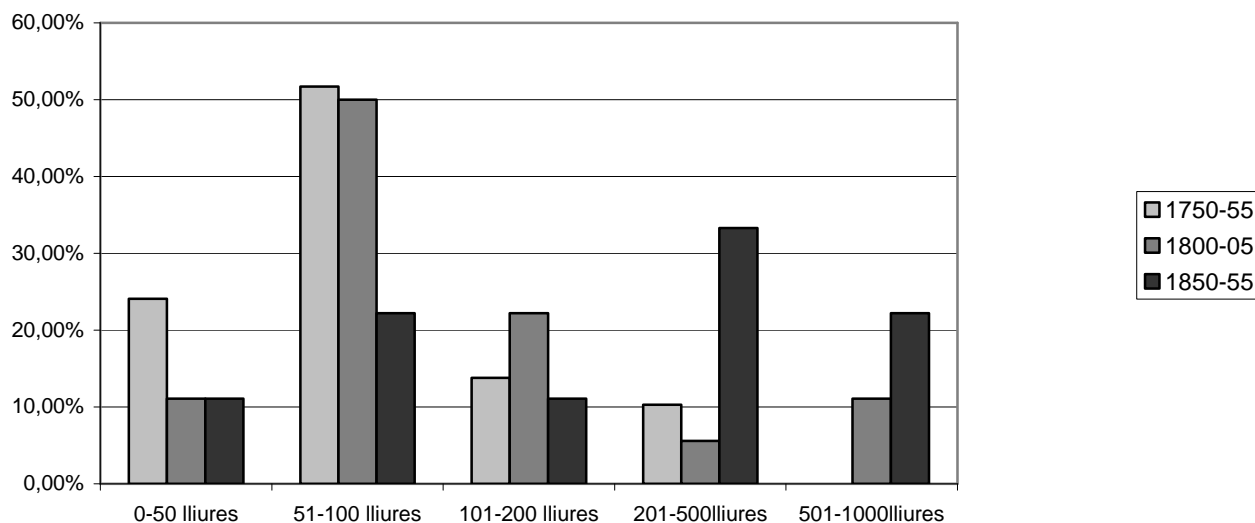
A part de l'entrega de capital, en aquests casos també es feia entrega d'alguna peça de roba i d'una caixa. En el primer període majoritàriament es feia entrega d'un vestit i d'una caixa i en algun cas fins i tot dos, mentre que als capítols matrimonials dels primers cinc anys del segle XIX l'entrega de peces de roba es concreta més deixant d'utilitzar la terminologia de "vestit" per passar a especificar més acuradament la forma de cadascuna de les peces de roba entregades i, per tant, no hem trobat cap exemple on només es deixés un vestit.

Així doncs, en el segon període, en la majoria de capítols es concreten peces de roba com mantellines, faldilles o gipons, de manera que en la majoria de dots s'entregaven de dues a quatre d'aquestes peces de roba. Finalment, en el període de 1850 a 1855 es segueix mantenint aquesta tendència i en els capítols matrimonials d'aquest moment els dots estan constituïts per dues, tres o quatre peces de roba i una caixa, a part de l'aportació monetària corresponent.

³¹⁷ PARÉS I PUNTALS, A. (1999), p. 364-366.

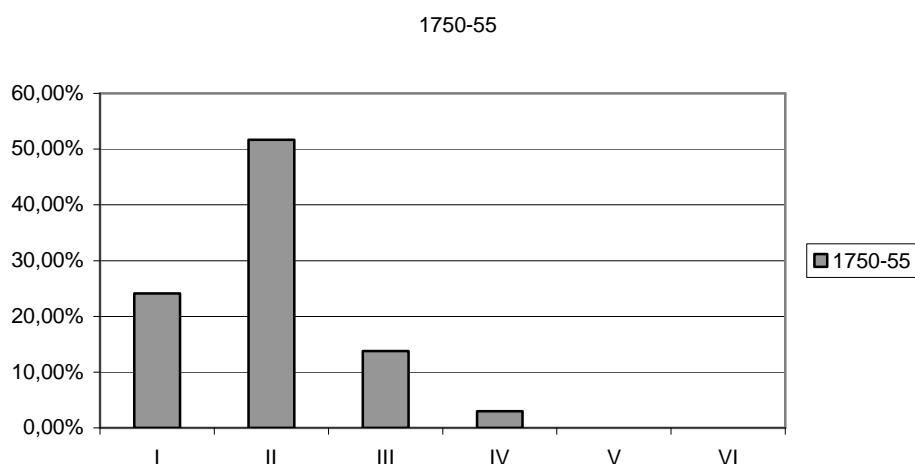
A l'apèndix X es desglossen tots els dots coneguts que van pagar, segons els capítols matrimonials, i el gràfic següent resumeix el valor d'aquests dots:

Gràfic 17. Representació gràfica dels dots entregats durant els tres períodes pels grups d'oficis considerats com a artesans.

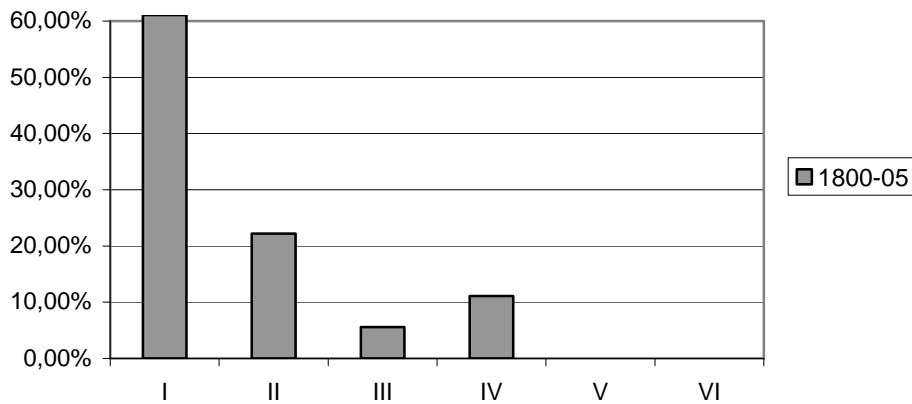

Com hem fet en els casos anteriors, hem volgut seguir l'evolució dels dots tenint en compte l'evolució dels preu del blat, utilitzant els mateixos intervals. El resultat es pot veure en els gràfics següents.

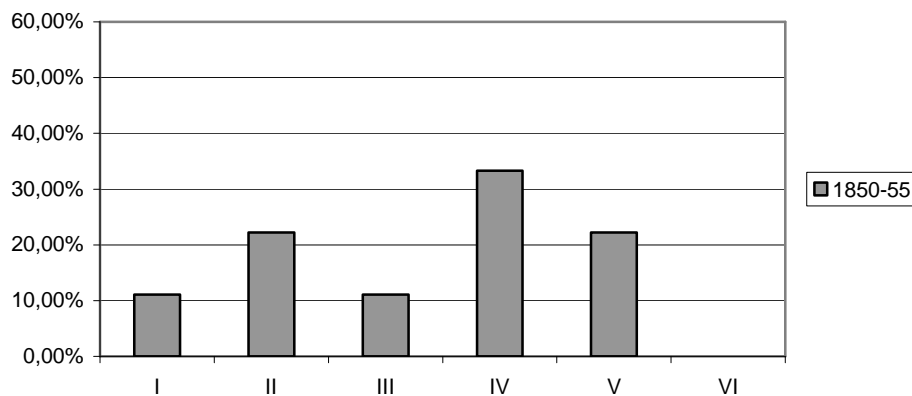
Gràfic 18 . Anàlisi dels dots en relació a l'evolució dels preus del blat.

1800-05

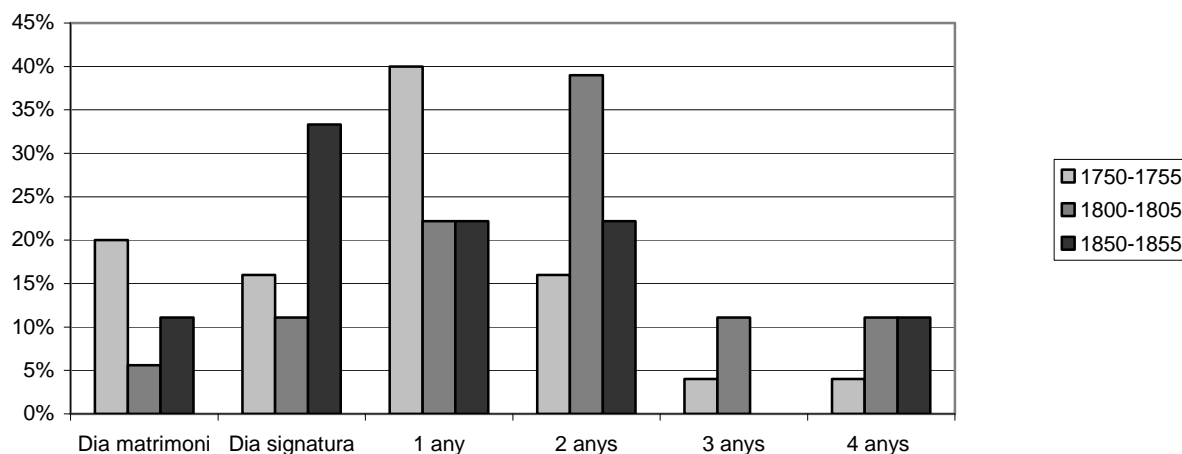

1850-55

Tot i que hem d'anar amb molta cautela, degut a la petitesa de la mostra, sobretot per al tercer període, no podem passar per alt que els resultants són molt diferents als que havíem observat en l'evolució dels dots dels *treballadors*. Així, en el pas del primer al segon període ha augmentat espectacularment el percentatge de dots aportats per famílies artesanies situades en el primer interval. Semblaria que aquestes famílies van mantenir el mateix nivell dels dots que en el primer període. Pel que fa al tercer període, pel qual la mostra és encara més petita, la dispersió entre els diferents intervals és la més gran que hem vist fins ara, però volem fer notar que el percentatge dels dots situats en el primer interval és molt més alt que en el grup dels *treballadors* en aquest tercer període, fins i tot sense tenir en compte els menestrals.

Gràfic 19. Representació del temps màxim utilitzat pels grups d'oficis considerats com a artesans per entregar el dot, durant els tres períodes.

Quan examinem els terminis per pagar el dot, l'allargament d'aquests en les dades corresponents al segon període semblen insinuar que, efectivament, els temps eren de crisi. En el tercer període hi ha un percentatge més elevat de casos que feien l'entrega del dot el mateix dia de la signatura dels capítols matrimonials, o dins de l'any immediatament següent, fet que semblaria indicar una certa recuperació.

Si realitzem una comparació amb els oficis analitzats prèviament, podem comprovar que, en termes generals, aquest grup podia pagar els dots amb molt menys temps que d'altres que en tenien de semblants per pagar, com eren el grup dels *treballadors*.

Abans de finalitzar l'estudi d'aquest grup, és necessari fer un darrer apunt. En primer lloc s'ha trobat un capítol matrimonial on una part del dot és entregat per la germana de la núvia mitjançant un censal: *Vint y quatre lliuras Bar y vestits y caixa en una sola paga lo die de la celebracio del matrimoni. La germana de la esposada, pagarà un censal de preu 201 lliuras que te en Salvi Guixeras.*³¹⁸

³¹⁸ Veure el capítol matrimonial del 9 d'agost de 1752, número 59 a l'apèndix IX.

Un altre aspecte per destacar és l'entrega del dot, o en aquest cas d'una part, condicionat al fet d'haver d'adquirir una propietat: *Sinquanta lliuras quant que quant hi hage oportunitat y se presenti a ocasio de comprar una finca com de casa o terras, ahont poderlas aplicar junt ab las sinquanta que se donan de comptants o altres semblants. La restant dot està entregada antes de la firma del present capitol matrimonial.*³¹⁹

e) Comentari general sobre els dots més alts.

Algunes famílies relacionades amb la venda de productes no agraris aconseguen formar part de l'elit vilatana, especialment els venedors d'espècies (adroguers), medicines (apotecaris) i roba (botiguers). Així doncs, sembla que el grup dels comerciants entregaven uns dots compresos entre les 200 i les 400 lliures sense variar significativament d'un període a l'altre, tot i que s'ha trobat un dels negociants que ha entregat un dot de 2000 lliures en un capítol matrimonial signat el dia 10 de setembre de 1751:

*Dos mil lliuras o major quantitat de que en tal suposat cas ,lo mateix Joseph Mercader son Pare junt ab caxas y vestits a tal dot corresponents li ha feta donacio. Y tots los altres vestits, robas y joyas de la sa persona sens estima de los quals lo dit son pare y germá alt ab altra capitol lin te feta donacio.*³²⁰

Tot i la manca de dades que ja hem apuntat abans, hem observat que, en comparació amb els oficis anteriorment analitzats, hi ha un augment força significatiu de dots entregats el mateix dia de la signatura dels capítols matrimonials, fet que indicaria una major liquidesa.

En el nivell superior de dots també trobem els doctors en dret i en medicina. Alguns historiadors han constatat el gran dinamisme que van adquirir els professionals del dret al segle XVIII. Dinamisme econòmic, gràcies a les activitats agràries i mercantils, i dinamisme polític.

³¹⁹ Veure el capítol matrimonial del 16 de desembre de 1753, número 124 a l'apèndix IX.

³²⁰ Veure el capítol matrimonial del 10 de setembre de 1751, número 28 a l'apèndix IX.

Pel que fa als doctors en medicina, cal dir que havien compartit amb els juristes la seva influència en la societat urbana del segle XVIII. Tant uns com els altres s'esforçaven per gaudir dels privilegis fiscals i honorífics de la noblesa. Aquesta bona situació que acabem de descriure també es veu reflectida en els capítols matrimonials que van signar aquests dos grups durant els períodes estudiats.

Si procedim a analitzar els terminis que necessitaven els metges i notaris per entregar el dot, ens trobem amb un cas diferent per a cada capítol matrimonial. Així, en el període de 1750 a 1755 ens trobem amb els capítols matrimonials signats entre Gertrudis Riera i Grau Colombi (notari) on el dot està constituït per:

*Sinch centas sinquanta lliuras y de altre part las ditas sinch centas y cent lliuras de que los dits mare oncle cunyat y germana respectivament lin tenen feta donacio. La donacio de quatra centas lliuras tindra lloch que sera per la mort de ella dita señora Geltrudis Major.*³²¹ No explica com es pagarà la resta del dot.

En els capítols matrimonials signats entre Gertrudis Pagès y Vergonyós i Joan Pagès (notari) el dia 8 de febrer de 1754 en què el dot són:

*Nou centas lliuras moneda Bar Dos Caixas de noguer entredobles usadas, un vestit novial ço es gavardina y faldillas de terciarella negra, ab son guardapie y gipo de Domás blau ab mescla de blanch, altre vestit, ço es gavardina y faldillas de escot de Ypre negra ab son guardapie y gipo de Grisetas y altre vestit de Doranta, ço es gipo, y faldillas y demes vestits robas y joyas de sa persona sens estima de que dalt ab altre capitol dit son pare li te feta donacio*³²², l'entrega es farà *lo die y ocasio que lo expressat honorable Joan Pagés podra aplicarlas per compra de alguna propietat. Las caixas y vestits ja estan entregats antes de la present firma.* Així doncs, ens tornem a trobar amb el cas, que ja s'ha esmentat en algun altre ofici, on l'entrega del dot està condicionada a l'adquisició d'un bé immoble.

En el període 1800 a 1805 els casos que es troben també presenten singularitats. Així, en els capítols matrimonials signats el 9 de març de 1803 entre Joseph Manuel Pica y Peres (doctor en medicina) i Maria Francisca Vidal y Bou, hi podem llegir:

³²¹ Veure el capítol matrimonial del 26 de març de 1754, número 135 de l'apèndix IX.

³²² Veure el capítol matrimonial del 8 de febrer de 1754, número 129 de l'apèndix IX.

*Tres mil lliuras Bar los vestits y calaixeras individuadors en la apocha dels mateixos firmadora y tots los vestits robas y joyas de sa persona sens estima de las quals cosas lo dit son Pare per sa part de heretat y legitima sua Paterna, Materna y sos suplament dalt ab altre capitol li ha feta donació.*³²³ L'entrega d'aquest dot es farà durant un període de temps relativament ampli: *Sinch centas lliuras vestits y calaixeras del present dia a un any y las restants dos mil sinch centas lliuras ab sinch pagas iguals fahedoras en igual die nou mars dels anys concecutius al de mil vuit cents y quatre fins a quedar satisfetas ditas dos mil sinch centas lliuras.*

En el cas dels capítols matrimonials signats el 17 d'agost de 1805 entre Domingo Castellà y de Berna (metge) i Raymunda Concas y Hospital llegim :

*Dos mil y sinch centas lliuras bars de que son germá (correo Real) li ha donat en lo capitol antecedent.*³²⁴ En aquest cas el dot ja està entregat abans de la signatura del capítols matrimonials.

També són interessants els capítols matrimonials signats el 10 de desembre de 1805 entre Pau Bellmàs (metge) i Ignacia Castellà i de Berna:

*Mil y siscentas lliuras bars. So es, mil y quatrecentas lliuras en diner efectiu, metalich, possant, y no vales reals; y las restants docentas lliuras restants per vestits nupcials verifica. Primo un vestit de panyo de seda negre, esto es, faldellí y cosset, secundo, un de escoti negre, faldillas, y cos; y tercio, un de indiana, faldillas, y cos: un cosset de satí morat: una cotilla regular: una mantellina de franela negre, guarnida de ballut: altre de mussolina blanca brodada; y dos de idem llisas: y ademes los vestits las robas y joyas que per adorno de la sua persona te sens estima y una calaixera de noguer, o olivera, ó cirer, nova ab sos panys y claus, y escudets a estil competent a dit dot, compresa en ditas doscentas lliuras. De que son pare li ha fet donacio en lo capitol antecedent.*³²⁵

³²³ Veure el capítol matrimonial del 9 de març de 1803, número 274 de l'apèndix IX.

³²⁴ Veure el capítol matrimonial del 17 d'agost de 1805, número 365 de l'apèndix IX.

³²⁵ Veure el capítol matrimonial del 10 de desembre de 1805, número 383 de l'apèndix IX.

En aquest cas una part del dot ha d'estar destinada a comprar vestits i robes i la seva entrega es realitzarà en un termini de dos anys especificat en la següent manera:

Las ditas doscentas lliuras per vestits novials y calaixera quant antes: y las mil quatre centas lliuras en esta forma: vuitcentas lliuras en lo dia dels esposoris; y las siscentas lliuras restants ab dos pagas iguals, so es, trescentas lliuras al cap del any del casament; y las trescentas lliuras restants al cap del altre any.

Finalment, en els capítols matrimonials signats el dia 1 de febrer de 1802 entre Manuel Martinez de Huete i Patronilla Monbru y Estela, la núvia és pubilla i per tant se li fa donació universal dels béns dels pares, però en previsió de que pugui néixer un fill mascle i aquesta donació quedi anul·lada, se li fa una previsió del següent dot:

*Tots los bens de que lo sobre dit son Pare ab lo antecedent capitol li ha fet Heretament y Donacio Universal; y en lo cas de no tenir efecte dit heretament per causa de existencia de fill mascle aporta en dot la quantitat de mil y sinch centas lliuras moneda bars.*³²⁶ El fet que la donació estigui condicionada pel naixement d'un fill mascle fa que les condicions de pagament del dot també ho estiguin: *Set centas y sinquanta lliuras dins lo termini de un any comptador del dia que se verificarà no tenir efecte dit Heretament en abant; y las restants set centas y sinquanta lliuras de dit dia a dos anys.*

L'accés a títols de noblesa era una altra de les formes com es manifestava l'ascens social i, per això, en els segles XVII i XVIII foren molts els comerciants i pagesos enriquits que intentaren accedir a alguna mena de títol. Tot i que la concessió del títol depenia en darrera instància de la Corona, també és cert que els monarques van estar disposats a engrandir la nòmina de títols per poder gaudir d'un suport social més ampli entre els grups més benestants de la població. Durant els segles XVII i XVIII es van donar molts títols de cavallers i ciutadans honrats tant a membres de l'Administració com a comerciants i pagesos de mas enriquits³²⁷.

³²⁶ Veure el capítol matrimonial del dia 1 de febrer de 1802, número 257 de l'apèndix IX.

³²⁷ Sobre les categories nobiliàries a Catalunya i una definició de cadascuna d'elles es pot veure FLUVIÀ, A. (1961). Sobre l'accés a títols de famílies d'origen plebeu a l'època moderna, vegeu GIFRE, P. (2009).

L'entrega de dots per part d'aquest grup social era molt semblant a les realitzades pels metges i notaris, (tot i que mostren més diferències entre el primer i el segon períodes) i per aquest motiu, juntament amb el fet que no disposem d'una gran quantitat de dades, s'ha optat per presentar les dades conjuntament.

Podem corroborar la riquesa econòmica d'aquests grups amb l'evidència d' uns dots considerablement més elevats que els que havíem estudiat en els grups d'oficis anteriors. Així, s'ha trobat el dot més elevat de totes les dades analitzades, en un capítol matrimonial signat el dia 16 de gener de 1855 entre Don Pedro Tremols y Borrell i Doña Maria Gracia Vilar y Llenas:

*La quinta parte de todos los bienes de su padre con el antecedente capitulo le ha dado o sean diez y seis mil libras en el dado caso de que apareciese vinculacion o fideicomiso de bienes, y por razon de vestidos y demas apendices nubciales la cantidad de cuatrocientas libras catalanas.*³²⁸

En la majoria dels casos de matrimonis de nobles o de grans propietaris, es fa amb famílies d'una posició social semblant. Igual que en els oficis anteriors, els contractes matrimonials especifiquen la quantitat de diners i els béns immobles aportats per les dues parts, en un acte que, com ja s'ha comentat, suposava la liquidació dels drets dels contraents sobre la seva respectiva herència.

El dot consistia, majoritàriament, en un pagament de diners, alguns vestits i una o dues caixes en el primer període que varen canviar per una o dues calaixeres a partir del segon període.

L'estudi dels terminis que s'utilitzaven per entregar aquests dots ens fa sospitar que les riqueses de què disposaven el grup dels "nobles" podien estar més relacionades amb la possessió de béns immobles i no tant amb diners en metàl·lic. Aquest motiu, juntament amb el que s'ha exposat anteriorment, podria servir per explicar que els terminis fossin llargs i, per tant, més semblants als observats en els oficis relacionats amb la terra que amb els dels comerciants o mariners.

³²⁸ Veure el capítol matrimonial del dia 16 de gener de 1855, número 493 de l'apèndix IX.

CAPÍTOL TERCER.

3. L'ESCREIX.

En el pacte d'escreix o pacte de supervivència un dels dos consorts s'obligava a pagar una quantitat monetària determinada (quan ho feien els dos consorts, sovint era la mateixa quantitat) al "sobrevivent" que en la majoria dels casos era més baixa que el dot aportat per l'esposa.

El 1907, el notari Emili Saguer i Olivet observava com una de les peculiaritats del "regim econòmic familiar" del Bisbat de Girona el caràcter que presentava l'escreix en les escriptures dels capítols matrimonials i afirmava que, a diferència de la major part de Catalunya, l'escreix aquí no era concebut com a "premi a la virginitat de la núvia", sinó com a un pacte de "donació de supervivència" amb caràcter recíproc³²⁹.

El que reclamarà més atenció del nostre treball, i el que justifica aquest capítol, és la constatació de que l'escreix no era majoritari, ni molt menys, en els capítols matrimonials signats a mitjans segle XVIII. Sí que ho era, en canvi, en els capítols signats a mitjans segle XIX. Seria interessant veure què havia succeït en èpoques anteriors. L'estudi diferenciat per oficis permetrà, d'altra banda, veure quins van ser els grups socials més interessats en aquesta figura.

També ens fixarem en la quantitat de l'escreix. A priori podria semblar que l'import de l'escreix hauria de variar en funció de la quantia del dot, però la proporció numèrica no és sempre la mateixa i no sempre serà evident una relació directa entre el dot entregat o la condició social de la núvia i l'escreix entregat pel nuvi.

Per fer més visible el caràcter "minoritari" de l'escreix en el primer i el segon període i també per tal de veure si la pràctica de l'escreix estava més associada als dots alts o als més baixos, s'han presentat les dades de tots els capítols matrimonials, amb els dots ordenats de més baix a més alts.

³²⁹ SAGUER, E. (1907)

Aquests quadres ens seran útils també en el capítol següent, dedicat a les estratègies matrimonials, ja que proporciona informació sobre els oficis dels nuvis i dels pares de les núvies. En aquesta ocasió, a diferència de l'anàlisi dels dots, que tenia en compte l'ofici dels pares de la núvia, es tindrà en compte l'ofici del nuvi, ja que l'escreix més important, en el primer període, serà clarament l'escreix aportat pel nuvi. A més, tots els escrits que han definit l'escreix com un pagament per la virginitat de la noia s'han referit bàsicament a l'escreix del nuvi i no a l'escreix de la núvia.

3.1. L'evolució de l'escreix en els capítols amb nuvis pagesos.

a) Període 1750-1755.

Quadre 1. Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia.³³⁰

OFICI NUVI	ESTAT	ANY	DOT	ESCREIX NUVI	Percentatge que representa l'escreix del nuvi respecte al dot.	ESCREIX NÚVIA	OFICI PARE NÚVIA
Pagès	Hereu	1751	50				<i>Treballador</i>
Pagès		1752	50				Pagès
Pagès		1755	50	25	50%		Rajoler
Pagès	Hereu	1755	50				Pagès
Pagès		1755	50				Pagès
Pagès	Vidu	1753	60	80	133'3%		?
Pagès		1751	65				Pagès
Pagès	Vidu	1753	65				<i>Treballador</i>
Pagès	Hereu	1752	75				Pagès
Pagès	Vidu	1751	77	67	87%		Pagès
Pagès		1752	80	25	31'2%		Paraire
Pagès	Hereu	1752	90				Pagès
Pagès	Hereu	1752	100				Pagès

³³⁰ La quantitat de dot està expressada en lliures, però s'han desestimat les peces de vestir, les caixes i altres objectes que s'entregaven per tal de facilitar l'estudi de les dades. L'escreix també està expressat en lliures. Aquest quadre s'ha ordenat en funció del dot entregat, per tal de poder comprovar si hi havia relació entre la quantitat de dot i l'entrega d'escreix.

Pagès	Vidu	1752	100				Rajoler i <i>treballador</i>
Pagès	Hereu	1753	100				Pagès
Pagès		1753	100				<i>Treballador</i>
Pagès		1755	100				Pagès
Pagès		1755	100				Pagès
Pagès	Vidu	1755	100				Pagès
Pagès		1751	101				Pagès
Pagès		1755	120				Ciudadà Honrat de Barcelona
Pagès		1751	130				Pagès
Pagès		1752	137				Pagès
Pagès		1753	145				Pagès
Pagès	Hereu	1752	155				Pagès masover
Pagès		1755	175				Pagès
Pagès	Vidu	1754	200				Pagès
Pagès	Hereu	1754	200				Pagès
Pagès	Hereu	1752	220				Pagès
Pagès	Hereu	1755	220				Pagès
Pagès		1753	225				Pagès
Pagès		1751	275				Pagès
Pagès		1755	275				Pagès
Pagès		1752	280				Pagès
Pagès	Hereu	1750	300				Pagès
Pagès	Hereu	1753	300				Teixidor
Pagès	Hereu	1753	300				Pagès
Pagès	Hereu	1755	300	25	8'3%	25	Pagès
Pagès	Vidu	1755	300				Pagès
Pagès		1750	325				Pagès
Pagès	Hereu	1753	325	60	18'5%		Pagès
Pagès		1753	325				Pagès
Pagès	Hereu	1754	330				Pagès
Pagès	Hereu	1750	350				Pagès
Pagès	Vidu	1752	350				Pagès
Pagès	Hereu	1754	350				Pagès

Pagès	Hereu	1752	400				Pagès
Pagès	Hereu	1752	400				Pagès
Pagès	Hereu	1753	400				Pagès
Pagès	Hereu	1750	425				Pagès
Pagès	Hereu	1755	437				Pagès
Pagès		1751	500				Pagès
Pagès	Hereu	1752	600				Pagès
Pagès	Hereu	1754	700				Pagès
Pagès	Hereu	1752	750				Pagès
Pagès	Hereu	1754	750				Pagès
Pagès	Hereu	1754	775				Pagès
Pagès	Hereu	1753	1065 (vídua)				Pagès
Pagès		1752	1200				?
Pagès		1750	Pubilla				Pagès
Pagès		1750	Pubilla				Pagès
Pagès		1752	Pubilla	300			?
Pagès	Hereu	1752	Pubilla				Pagès
Pagès		1754	Vídua				?

En aquest període només s'ha trobat entrega d'escreix per part del nuvi en el 20'3% dels capítols matrimonials i no s'ha trobat cap cas d'entrega d'escreix per part de la núvia. També s'ha de dir que no sembla que hi hagi un patró concret a l'hora d'entregar-lo, ja que es donen moltes situacions diferents. En el quadre anterior es recull el volum de l'escreix i la comparació amb el dot en efectiu. En uns casos la núvia era pubilla i s'entregava un escreix elevat en comparació amb altres, però en semblants circumstàncies, era reduït o no en constava.

En termes generals podem dir que en aquest període l'escreix era poc freqüent o es feia constar en poques ocasions en el grup dels pagesos del Baix Empordà i en els casos on n'hi havia, l'escreix era sempre inferior al 50% del dot (exceptuant dos casos).

No sembla haver-hi diferències importants en el comportament entre els nuvis pagesos segons la quantia dels dots, però el fet que l'escreix no vagi associat exclusivament als dots més alts, fa pensar que la pràctica no era del tot desconeguda entre els pagesos masovers.

b) Període 1800-1805.

Quadre 2. Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia.³³¹

OFICI NUVI	ESTAT	ANY	DOT	ESCREIX NUVI	Percentatge que representa l'escreix del nuvi respecte al dot.	ESCREIX NÚVIA	OFICI PARE NÚVIA
Pagès		1802	165	50	30'3%	50	Pagès
Pagès		1805	180				Pagès
Pagès	Hereu	1801	200				<i>Treballador</i>
Pagès		1801	200				Pagès
Pagès		1803	200	200	100%	100	Pagès
Pagès	Hereu	1804	200				<i>Treballador</i>
Pagès	Hereu	1803	212				Pagès
Pagès		1801	225	150	66'7%	75	Pagès
Pagès masover	Hereu	1805	225				Pagès
Pagès masover	Vidu	1804	275	50	18'2%	25	Pagès
Pagès	Vidu	1803	292 (vídua)				<i>Treballador</i>
Pagès		1800	300	200	66'7%	200	Pagès masover
Pagès	Hereu	1803	300				?
Pagès	Hereu de pagès masover	1801	350				Pagès
Pagès	Vidu	1803	350	175	50%	175	Pagès
Pagès	Hereu	1805	350				Pagès
Pagès	Hereu	1800	375				Pagès

³³¹ La quantitat de dot està expressada en lliures, però s'han desestimat les peces de vestir, les caixes i altres objectes que s'entregaven per tal de facilitar l'estudi de les dades. L'escreix també està expressat en lliures.

Pagès		1803	400 (pubilla)				<i>Treballador</i>
Pagès	Hereu	1805	400				Pagès
Pagès	Hereu de pagès masover	1801	450				Pagès
Pagès masover	Hereu	1802	450	150	33'3%	100	Pagès
Pagès	Vidu	1803	450 (vídua)				Pagès
Pagès	Vidu	1805	450	600	133'3%		Pagès masover
Pagès	Hereu	1803	475				Pagès
Pagès		1800	500	200	40%	200	Pagès
Pagès	Hereu	1805	575	100	17'4%	100	Pagès
Pagès		1800	600				Pagès majordom
Pagès	Hereu	1805	600				Pagès
Pagès		1803	615				Pagès
Pagès	Hereu	1805	675				Pagès
Pagès masover		1801	700				Pagès
Pagès	Hereu	1805	750				Pagès
Pagès	Hereu	1801	800 (pubilla)				Pagès
Pagès	Hereu	1801	800 (pubilla)				<i>Treballador i moliner</i>
Pagès	Hereu	1803	800				Pagès
Pagès masover	Hereu	1804	800				Pagès
Pagès	Hereu	1801	900				Pagès
Pagès		1803	1000				Pagès propietari
Pagès	Hereu	1803	1000				Pagès
Pagès	Hereu	1804	1000	500	50%	500	Ferrer
Pagès	Vidu	1804	1000	750	75%		Pagès
Pagès	Hereu	1804	1000 (pubilla)				Pagès
Pagès	Hereu	1805	1075				Pagès
Pagès		1800	1100				Pagès
Pagès	Hereu	1803	1100				Pagès

Pagès	Hereu	1805	1150				Ciudadà Honrat de Barcelona
Pagès	Hereu	1803	1250				?
Pagès	Vidu	1801	1500 (vídua)				Pagès
Pagès	Hereu	1805	1600	300	18'75%	300	Pagès
Pagès	Hereu	1802	1800				Pagès
Pagès	Hereu	1800	2000 (pubilla)	1000	50%	1000	Pagès
Pagès	Hereu	1802	3000	400	13'3%	400	Pagès

En aquest període es produeix un augment significatiu en el percentatge de casos on s'entregava escreix, ja que passem del 20'3% del primer període al 31'4% en el cas de l'entrega per part del nuvi. Ara bé, la diferència més important la trobem en analitzar l'entrega per part de la núvia que passem de no trobar-ne cap a un 28'6%.

D'altra banda podem observar que els nuvis es fan donació l'un a l'altre d'una quantitat de lliures igual en molts casos, descrita tal i com segueix: *“las quals guanya de escreix o pacte nubcial lo sobrevivint de ells sobre dels bens del premorint de las quals cinquanta lliuras haze de disponer a favor dels fills y fillas del dit present matrimoni (Deu volent) procreador y en cas que de dit present matrimoni no hi hagues tals fills o fillas puga lo sobrevivint de aquells disponer y ferne a todas sas liberas voluntats.”*³³²

En altres capítols hem trobat que la núvia sol fer aportació d'un escreix igual o inferior al del nuvi, alguns casos on només hi consta l'escreix del nuvi i finalment, hi ha alguns capítols matrimonials on només hi ha escreix per part de la núvia.

Dels vint casos de capítols matrimonials que hem trobat on hi consta l'escreix, només el 35% era superior al 50% del dot. Així doncs, sembla que a partir d'aquestes dades podem dir que l'escreix variava segons els casos i el seu volum es fixava en el grup dels pagesos de 1800 a 1805, entre el 15% i el 50%.

³³² Veure el capítol matrimonial signat el dia 6 de desembre de 1800, número 219 de l'apèndix IX.

c) Període 1850-1855.

Quadre 3. Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia.³³³

OFICI NUVI	ESTAT	ANY	DOT	ESCREIX NUVI	Percentatge que representa l'escreix del nuvi respecte al dot	ESCREIX NÚVIA	OFICI PARE NÚVIA
Pagès		1853	Pubilla	200		200	Pagès
Pagès		1855	Pubilla	25		25	Pagès
Pagès		1855	Pubilla i vídua	60		60	Pagès
Pagès masover	Hereu	1850	100	100	100%	50	Pagès
Pagès masover	Hereu	1854	100				Pagès
Pagès masover	Hereu	1854	100	50	50%	50	Pagès
Pagès	Hereu	1850	250	50	20%	50	Pagès
Pagès		1855	250	50	20%	50	Pagès
Pagès	Hereu	1851	300	200	66'7%	200	Pagès
Pagès masover	Hereu	1853	350	100	28'6%	100	Pagès
Pagès		1852	375	100	26'7%	100	Pagès
Pagès	Hereu	1853	500	200	40%	150	Pagès propietari
Pagès	Hereu	1855	600	150	25%	150	Pagès
Pagès	Vidu	1852	659	200	30'4%	200	Pagès
Pagès		1854	700				Pagès
Pagès	Vidu	1855	700	300	42'9%	690	Pagès
Pagès	Hereu	1852	1000	1000	100%	500	Pagès Hisendat
Pagès	Hereu	1853	1000	150	15%	150	Pagès propietari
Pagès	Hereu	1850	1100	300	27'3%	300	Pagès propietari
Pagès	Hereu	1853	1200	300	25%	300	No consta
Pagès	Hereu	1850	1450	300	20'7%	300	Pagès
Pagès	Hereu	1853	1500	200	13'3%	200	Pagès

³³³ La quantitat de dot està expressada en lliures, però s'han desestimat les peces de vestir, les caixes i altres objectes que s'entregaven per tal de facilitar l'estudi de les dades. L'escreix també està expressat en lliures.

Pagès	Hereu	1852	2250	500	22'2%	500	Pagès propietari
Pagès	Hereu	1855	3000	500	16'7%	500	Propietari
Pagès	Hereu	1851	3200	500	15'6%	500	Pagès

El tercer període analitzat, tot i ser el més pobre en relació a capítols formalitzats, permet comprovar l'èxit en la difusió de la pràctica de l'escreix entre els pagesos. En aquest període s'ha trobat escreix en la majoria de capítols un 92% tant per part dels nuvis com per part de les núvies, fet que pot ser interpretat com un augment d'aquest tipus d'aportacions o, simplement, com un major interès per part dels notaris de deixar constància de totes les dades relacionades amb els documents que elaboraven (recordem que en el cas dels inventaris *post mortem* també ens varem trobar amb una major quantitat d'informació en el tercer període que en els dos anteriors).

Una altra dada important representada en el quadre anterior és que en aquest moment l'escreix entregat era mutu i que en la majoria dels casos les quantitats entregades entre els nuvis eren iguals. Només s'han trobat quatre capítols on no es correspon l'escreix entregat pel nuvi i el que aportava la núvia. En dos d'aquests casos l'escreix de la núvia consisteix en la meitat de l'import de l'escreix del nuvi. En un altre cas és simplement inferior i en un altre és superior, però aquestes diferències no semblen respondre a cap lògica concreta. S'ha de destacar també que sembla que l'entrega d'escreix no estava relacionada o condicionada pel fet que un dels dos nuvis fos vidu/a, hereu o pubilla. Malgrat tot, exceptuant tres casos, l'escreix és sempre inferior al 50% del dot.

3.2. L'evolució de l'escreix en els capítols amb nuvis *treballadors*.

a) Període 1750-1755.

En els capítols matrimonials del període comprès entre 1750 i 1755 on el nuvi era *treballador*, ens trobem amb pocs casos en què es fes entrega d'escreix (un 25'4% en l'entrega d'escreix per part del nuvi i un 10'2% en el cas de la núvia), fet que ens fa pensar que no era un costum generalitzat.

Assenyalem, tanmateix, que contra el que ens esperàvem, aquests percentatges són força més elevats que els que hem trobat en el cas dels pagesos.

Quadre 4. Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia.³³⁴

OFICI NUVI	ESTAT	ANY	DOT	ESCREIX NUVI	Percentatge que representa l'escreix del nuvi respecte al dot	ESCREIX NÚVIA	OFICI PARE NÚVIA
<i>Treballador</i>		1750		25II		25II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1752	Pubilla				Pescador
<i>Treballador</i>	Vidu	1752	Pubilla i vídua				Adroguer
<i>Treballador</i>		1753	Pubilla				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1753	Pubilla	100II			Corder
<i>Treballador</i>		1753	Béns immobles				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1754	Béns immobles				Pescador
<i>Treballador</i>		1753	22II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1755	25II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1751	30II	15II	50%	15II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1752	30II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1754	30II				Mestre de cases
<i>Treballador</i>		1755	37II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1753	38II	12II	31'6%		<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1751	45II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1754	45II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1751	50II	25II	50%	25II	Moliner
<i>Treballador</i>	Hereu	1752	50II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1752	50II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1752	50II				Pagès
<i>Treballador</i>		1752	50II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1753	50II				Pagès

³³⁴ La quantitat de dot està expressada en lliures, però s'han desestimats les peces de vestir, les caixes i altres objectes que s'entregaven per tal de facilitar l'estudi de les dades. L'escreix també està expressat en lliures.

<i>Treballador</i>		1753	50II				Negociant
<i>Treballador</i>	Hereu	1753	50II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1754	50II				Pagès
<i>Treballador</i>		1753	55II	35II	63'6%		Pagès masover
<i>Treballador</i>		1752	60II	20II	33'3%	20II (vídua)	Sabater
<i>Treballador</i>	Vidu	1755	60II				Pagès
<i>Treballador</i>		1755	61II				Mariner
<i>Treballador</i>		1751	65II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1755	67II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1753	68II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Vidu	1752	70II				Teixidor
<i>Treballador</i>		1755	80II				Pagès
<i>Treballador</i>	Hereu	1754	87II				Pagès masover
<i>Treballador</i>		1755	90II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1750	100II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1751	100II				Pagès
<i>Treballador</i>		1752	100II				Pagès
<i>Treballador</i>	Hereu	1753	100II				Corder
<i>Treballador</i>	Vidu	1754	100II	30II	30%		Pagès masover
<i>Treballador</i>		1752	105II				Pagès
<i>Treballador</i>	Hereu	1754	105II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1752	110II				Pagès
<i>Treballador</i>	Hereu	1754	110II				Pagès
<i>Treballador</i>		1754	112II				Pagès
<i>Treballador</i>		1751	120II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1750	125II	14II	11'2%		Pagès
<i>Treballador</i>	Hereu	1753	130II				Pagès
<i>Treballador</i>		1754	130II				Pagès
<i>Treballador</i>	Hereu	1753	142II			100II	No consta
<i>Treballador</i>	Hereu	1752	150II				Mariner
<i>Treballador</i>		1755	150II				Mariner
<i>Treballador</i>		1755	150II				Pagès
<i>Treballador</i>		1751	160II	100II	62'5%		Pagès
<i>Treballador</i>		1753	160II				Pagès

<i>Treballador</i>		1750	210II	50II	24'4%	50II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1751	250II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1755	250II				Pagès

Tampoc sembla que es pugui parlar d'una constant a l'hora de fer entrega de l'escreix en els membres d'aquest ofici tot i que la majoria constitueixen quantitats inferiors al 50% del dot entregat per la núvia. A part, de les dades que tenim no podem concloure que la pràctica de l'escreix o el seu valor obeïssin cap condició concreta del nuvi o de la núvia.

b) Període 1800-1805.

Quadre 5. Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia.³³⁵

OFICI NUVI	ESTAT	ANY	DOT	ESCREIX NUVI	Percentatge que representa l'escreix del nuvi respecte al dot	ESCREIX NÚVIA	OFICI PARE NÚVIA
<i>Treballador</i>		1803	Pubilla				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1803	Una casa				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1803	Pubilla	50II			<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1804	(pubilla)				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Vidu	1805	Béns immobles				
<i>Treballador</i>		1805	Pubilla	50II		50II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1805	Pubilla				Mestre de cases
<i>Treballador</i>		1805	Pubilla	100II			<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1805	Pubilla	30II		50II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1803	25II (vídua)	25II	24%		<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1804	25II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1805	40II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1802	50II				<i>Treballador</i>

³³⁵ La quantitat de dot està expressada en lliures, però s'han desestimat les peces de vestir, les caixes i altres objectes que s'entregaven per tal de facilitar l'estudi de les dades. L'escreix també està expressat en lliures.

<i>Treballador</i>		1804	50II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1805	50II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1805	50II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1801	60II				Mestre de casas
<i>Treballador</i>		1800	75II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1803	75II	125II	166'7%	15II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1803	75II (vídua)				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1805	75II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Vidu	1803	85II	100II	117'6%	40II	Rajoler
<i>Treballador</i>		1803	88II	25II	28'4%	25II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1804	90II			20II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1800	100II				Fuster
<i>Treballador</i>	Vidu	1802	100II	50II	50%	25II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1802	100II				Pagès masover
<i>Treballador</i>	Hereu	1803	100II	50II	50%	25II	Mestre de casas
<i>Treballador</i>		1803	100II	50II	50%	50II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1803	100II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1803	100II				Mestre de casas
<i>Treballador</i>		1804	100II				Pagès
<i>Treballador</i>		1804	100II			40II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1805	100II				Paraire
<i>Treballador</i>		1805	100II	50II	50%	50II	Pagès masover
<i>Treballador</i>	Hereu	1805	100II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1805	100II	30II	30%	25II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1805	110II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1805	110II	50II	45,4%	25II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1805	110II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1800	115II	50II	43'5%	50II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1804	120II			40II	Pagès

<i>Treballador</i>		1803	125II	60II	48%	30II	Mestre de casas
<i>Treballador</i>		1804	125II				Pagès masover
<i>Treballador</i>		1805	125II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1805	130II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1805	130II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1805	130II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Vidu	1800	132II	50II	38%	50II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1800	150II	50II	33'3%	50II	Pagès masover
<i>Treballador</i>	Hereu	1800	150II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1801	150II	50II	33'3%	50II	Pagès masover
<i>Treballador</i>		1803	150II	30II	20%	15II	No consta
<i>Treballador</i>		1805	150II			50II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1805	160II	50II	31'3%	40II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1802	165II	50II	30'3%	50II	Mestre de casas
<i>Treballador</i>	Hereu	1803	180II				Pagès masover
<i>Treballador</i>	Vidu	1802	200II	137II	68,5%	50II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1803	200II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1803	200II	25II	12'5%	20II	Pagès masover
<i>Treballador</i>		1803	200II	25II	12'5%	20II	Pagès masover
<i>Treballador</i>	Hereu	1804	200II	50II	25%	30II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1804	200II			50II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1805	200II	50II	25%	50II	Pagès
<i>Treballador</i>		1801	212II				Pagès
<i>Treballador</i>		1802	225II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1803	225II	50II	22'2%	25II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1803	230II				No consta
<i>Treballador</i>	Hereu	1800	250II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1802	250II			65II	Pagès
<i>Treballador</i>		1804	250II			62II	<i>Treballador</i>

<i>Treballador</i>	Vidu	1801	265ll				No consta
<i>Treballador</i>		1805	275ll	100ll	36'4%	50ll	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1800	300ll.				Pagès
<i>Treballador</i>	Hereu	1801	300ll				Pagès
<i>Treballador</i>		1802	300ll				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1805	325ll				Pagès
<i>Treballador</i>	Vidu	1803	350ll	175ll	50%	175ll	Pagès
<i>Treballador</i>	Hereu	1804	400ll			100ll	Pagès
<i>Treballador</i>	Hereu	1803	430ll	100ll	23'3%	75ll	Pagès
<i>Treballador</i>	Vidu	1802	475ll	100ll	68'5%	87ll	No consta
<i>Treballador</i>	Hereu	1801	600ll				Pagès

Com en el cas dels pagesos, en aquest període s'ha trobat un notable augment del percentatge de casos amb escreix pactat respecte del període anterior, ja que s'ha passat d'un 25'4% o d'un 10'2% segons fos l'escreix entregat pel nuvi o per la núvia respectivament, a un 53'7% o un 45'1% de casos de nuvis o de núvies que entregaven escreix respectivament. Els percentatges continuen essent superiors als percentatges que presenten, en el mateix període, els pagesos.

L'escreix continua essent inferior al 50% del valor del dot entregat per la núvia. Finalment, s'ha de destacar que l'entrega d'escreix és mútua en la majoria dels casos i que sol ésser la mateixa quantitat de diners.

c) Període 1850-1855.

Quadre 6. Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia.³³⁶

OFICI NUVI	ESTAT	ANY	DOT	ESCREIX NUVI	Percentatge que representa l'escreix del nuvi respecte al dot	ESCREIX NÚVIA	OFICI PARE NÚVIA
<i>Treballador</i>		1851		168ll		50ll	No consta
<i>Treballador</i>		1851	Vídua	300ll			
<i>Treballador</i>		1852	Pubilla				

³³⁶ La quantitat de dot està expressada en lliures, però s'han desestimat les peces de vestir, les caixes i altres objectes que s'entregaven per tal de facilitar l'estudi de les dades. L'escreix també està expressat en lliures.

<i>Treballador</i>		1852	Pubilla				Menestral
<i>Treballador</i>		1853	Pubilla	200II		200II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1854	Pubilla	100II		100II	Pagès
<i>Treballador</i>		1854	Pubilla	50II		50II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1855	Pubilla	25II		25II	Menestral
<i>Treballador</i>		1855	Pubilla i vídua	60II		60II	Propietari
<i>Treballador</i>	Vidu	1854	9II	15II	166'7%		<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1854	30II				No consta
<i>Treballador</i>	Hereu	1851	60II	30II	50%	15II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1851	60II	30II	50%	30II	Menestral
<i>Treballador</i>		1852	60II				Menestral
<i>Treballador</i>	Hereu	1854	73II	48II	65'8%	48II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1850	100II	50II	50%	50II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1850	100II	50II	50%	50II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1850	100II	50II	50%	50II	Fabricant de carros
<i>Treballador</i>	Hereu	1850	100II	75II	75%	75II	Menestral
<i>Treballador</i>	Hereu	1851	100II	100II	66'7%		Menestral
<i>Treballador</i>	Hereu	1851	100II	50II	50%	50II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1851	100II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1851	120II	70II	58'3%	70II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1850	125II	25II	20%	25II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1854	125II	75II	60%	60II	Menestral
<i>Treballador</i>	Hereu	1850	150II	40II	26'7%	40II	Pagès
<i>Treballador</i>	Hereu	1853	150II	50II		50II	Menestral
<i>Treballador</i>	Hereu	1855	150II	50II	33'3%	50II	No consta
<i>Treballador</i>	Hereu	1852	185II	25II	13'5%	25II	Menestral
<i>Treballador</i>		1850	200II	50II	25%	50II	Pagès
<i>Treballador</i>		1851	200II				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1851	200II	100II	50%	100II	No consta
<i>Treballador</i>	Hereu	1852	200II	100II	50%	100II	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1852	200II				Menestral
<i>Treballador</i>		1853	200II	50II	25%	50II	Pagès

<i>Treballador</i>	Hereu	1854	200ll	50ll	25%	50ll	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1850	250ll	100ll	40%	100ll	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1854	250ll				<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Vidu	1854	250ll	100ll	40%	100ll	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>		1853	275ll	150ll	33'3%	150ll	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Vidu	1850	300ll	100ll	33'3%	100ll	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1851	300ll	200ll	66'7%	200ll	Pagès masover
<i>Treballador</i>	Hereu	1854	300ll	50ll	16'7%	150ll	<i>Treballador</i>
<i>Treballador</i>	Hereu	1855	309ll	100ll	32'4%	100ll	Pagès
<i>Treballador</i>		1855	400ll	200ll	50%	150ll	Pagès
<i>Treballador</i>	Hereu	1851	450ll	200ll	44'4%	200ll	Pagès
<i>Treballador</i>		1854	600ll	300ll	50%	300ll	Pagès masover

Tal i com queda reflectit en el quadre anterior, en aquest tercer període es confirmen les tendències del segon període. Els pactes d'escreix han augmentat (fins a un 83% dels casos dels nuvis i en un 76'6% de casos de les núvies). En tots els casos, excepte en el d'una vídua on ella no en fa entrega, és mutu i, generalment, es tracta de la mateixa quantitat de lliures. Tot i que la majoria de l'escreix (un 77'4%) és d'un 50% o inferior a la quantitat de dot entregat, s'ha de dir que, respecte als períodes anteriors han augmentat els casos d'entrega d'un escreix superior al dot. També cal dir que en aquest període el percentatge de casos amb escreix és inferior, per primera vegada, al dels pagesos.

3.3. L'evolució de l'escreix en els capítols matrimonials amb nuvis menestrals.

En aquest cas, com sempre que hem estudiat el grup dels menestrals, ens hem de limitar al període 1850-1855.

Quadre 7 . Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia.³³⁷

OFICI NUVI	ESTAT	ANY	DOT	ESCREIX NUVI	Percentatge que representa l'escreix del nuvi respecte al dot	ESCREIX NÚVIA	OFICI PARE NÚVIA
Menestral		1851	Pubilla i vídua	250ll		250ll	Menestral
Menestral		1851	Pubilla	50ll		50ll	Menestral
Menestral		1851	Pubilla	100ll		100ll	Menestral
Menestral	Hereu	1851	45ll	50ll	111'1%	30ll	Menestral
Menestral	Hereu	1855	60ll	45ll	75%	30ll	No consta
Menestral	Vidu	1851	130ll	100ll	77%	100ll	Menestral
Menestral	Hereu	1851	145ll	25ll	17'2%	25ll	Treballador
Menestral	Hereu	1851	200ll	60ll	30%	60ll	Menestral
Menestral	Hereu	1852	200ll	50ll	25%	50ll	Menestral
Menestral	Hereu	1853	200ll	50ll	25%	50ll	No consta
Menestral	Hereu	1854	200ll	50ll	25%	50ll	Pagès masover
Menestral	Hereu	1852	235ll	75ll	32%	100ll	Menestral
Menestral	Hereu	1851	250ll	100ll	40%	100ll	Fuster
Menestral	Hereu	1852	250ll				Menestral
Menestral	Hereu	1852	300ll				Ferrer
Menestral	Vidu	1855	330ll				Menestral
Menestral	Hereu	1851	450ll	100ll	22'2%	100ll	Pagès
Menestral	Hereu	1854	500	50ll	10%	50ll	Pagès masover
Menestral	Vidu	1851	600ll	100ll	16'7%	100ll	Menestral
Menestral	Hereu	1852	800ll	400ll	50%	400ll	Pagès
Menestral	Hereu	1853	800ll				Menestral
Menestral	Hereu	1854	800ll	150ll	18'8%	150ll	Fabricant de taps

³³⁷ La quantitat de dot està expressada en lliures, però s'han desestimat les peces de vestir, les caixes i altres objectes que s'entregaven per tal de facilitar l'estudi de les dades. L'escreix també està expressat en lliures.

Tal i com es reflecteix en aquest quadre i tal com ja hem vist en els casos dels pagesos i dels *treballadors*, en el període 1850-1855 la pràctica d'aportar escreix al matrimoni estava totalment extesa. Dels 22 casos examinats, el 86'4% de nuvis i el 81'8% de núvies n'aportaren. Pel que fa al seu valor, i com en els anteriors casos, l'aportació d'escreix és majoritàriament inferior al 50% del dot entregat per la núvia, l'entrega d'escreix és principalment mútua i l'escreix aportat per la núvia és, en la majoria dels casos, igual o lleugerament inferior al que aporta el nuvi.

3.4. L'evolució de l'escreix en els capítols matrimonials de nuvis amb altres oficis.

a) Període 1750-1755.

Tal i com es pot veure reflectit en el quadre següent i seguint la tendència que ja hem pogut advertir en el cas dels nuvis amb oficis agraris, hi ha pocs casos de nuvis amb oficis no relacionats amb la terra que aportessin escreix en els capítols matrimonials d'entre 1750 i 1755. Però el percentatge global és força més alt que el que havíem trobat en el cas dels pagesos i fins i tot una mica més alt que el que presentaven els *treballadors*. Dels 74 casos d'oficis no agraris, hem trobat un 29'7% de nuvis i un 6'8% de núvies que aportessin escreix. Entre els oficis dels nuvis hi trobem mariners, artesans i també classes benestants. En aquests capítols també trobem, com en el cas dels pagesos, una gran diversitat del valor dels dots: dots inferiors a les 50 lliures i dots superiors a les 1000 lliures.

Quadre 8 . Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia.³³⁸

OFICI NUVI	ESTAT	ANY	DOT	ESCREIX NUVI	Percentatge que representa l'escreix del nuvi respecte al dot	ESCREIX NÚVIA	OFICI PARE NÚVIA
Escribent		1752	Pubilla				Mariner
Fuster		1755	Pubilla	212ll			<i>Treballador</i>
Fuster		1755					Sabater
Mariner		1755	Pubilla	450ll			Mariner
Mariner	Vidu	1751	Pessa de terra				Pescador

³³⁸ La quantitat de dot està expressada en lliures, però s'han desestimat les peces de vestir, les caixes i altres objectes que s'entregaven per tal de facilitar l'estudi de les dades. L'escreix també està expressat en lliures.

Negociant		1750	Pubilla	50ll		50ll	Sabater
Sastre		1754	Pubilla				Sastre
Hortalà	Hereu	1753	1 casa i una terra				Pescador
Mariner		1753	1 casa				Mariner
Mariner		1755	1 casa (vídua)				Treballador
Teixidor		1752	25ll				Treballador
Teixidor		1753	25ll				Teixidor
Teixidor	Hereu	1755	25ll				Pagès
Pescador		1755	40ll				Sastre
Teixidor	Vidu	1754	40ll	10ll	25%		Treballador
Boter	Vidu	1753	50ll	25ll	50%		Pescador
Corder	Vidu	1755	50ll				Treballador
Mariner		1751	50ll	30ll	60%		Mariner
Mariner		1752	50ll				Treballador
Mariner	Hereu	1753	50ll				Treballador i negociant
Mariner		1753	50ll				Treballador
Mariner		1753	50ll				Mariner
Mariner		1755	50ll				Calafat
Mariner		1755	50ll				Pescador
Sastre		1753	50ll				Serrador
Teixidor	Vidu	1752	50ll				Ferrer
Sastre		1751	60ll	50ll	83'3%		Sastre
Teixidor	Vidu	1754	60ll				Pagès
Mariner		1753	64ll	25ll	39%		Treballador
Boter		1752	65ll	50ll	77%	25ll	Boter
Mariner		1752	80ll				Teixidor
Taper	Hereu	1753	80ll				Sabater
Terrisser		1754	80ll	30ll	37'5%	30ll	Treballador
Paraire		1752	86ll				Treballador
Mariner	Hereu	1751	100ll				Mariner
Mariner		1753	100ll				Hortalà
Mariner		1753	100				Barriler

Mariner		1755	100II				Mariner
Mestre de cases		1754	100II	25II	25%		<i>Treballador</i>
Negociant	Hereu	1755	100II				Sabater
Pescador		1754	100II				Traginer
Pescador		1754	100II				Pescador
Pescador	Hereu	1755	100II				Pagès
Sabater		1753	100II				Ferrer
Sabater	Vidu	1753	100 (vídua)	50II	50%	50II	Pescador
Teixidor		1754	100II				Blanquer
Traginer	Hereu	1754	100II				Mariner
Pescador	Hereu	1754	108II				Mestre d'aixa
Ferrer	Vidu	1755	112II	25II	22'3%		<i>Treballador</i>
Taper i negociant		1753	123II				Mariner i pescador
Cirurgià		1753	140II				Cirurgià
Mestre de cases	Hereu	1755	140II				Pagès
Pescador	Hereu	1753	140II	25II	18%	25II	<i>Treballador</i> i negociant
Mestre de cases		1755	150II	50II	33'3%		Pescador
Pescador		1752	150II				Mariner
Sabater		1753	150 (vídua)				Ferrer
Sastre	Hereu	1750	150II				Puer
Traginer		1754	168II				Mariner
Blanquer		1754	200II				Ferrer
Mariner		1754	200II				Negociant
Mestre de cases	Hereu	1752	200II				Mariner
Negociant	Hereu	1755	200II				Pagès
Sabater	Hereu	1752	225II				Ferrer
Mariner	Hereu i vidu	1755	236II (vídua)				Pagès

Ferrer	Hereu	1755	240ll				Pagès
Baster	Hereu	1755	275ll				Fargaire
Mariner		1754	300ll				Adroguer
Patró	Hereu	1755	375ll				Veler i botiguer
Mestre de aixa	Hereu	1754	400ll				Negociant
Blanquer	Vidu.	1753	600ll (vídua)				Pagès
Donzell	Hereu	1752	650ll				Ciudadà Honart de Barcelona
Cirurgià		1754	900ll				Notari
Mercader		1754	1150ll	400ll	35%		Notari
Ciudadà Honart de Barcelona	Hereu	1750	4000ll	1000ll	25%		Noble

b) Període 1800-1805.

Segons les dades que hem obtingut en aquest període, l'augment que s'ha detectat en els oficis anteriors en el percentatge de casos de nuvis i núvies que entregaven escriu també és present en els oficis que estem analitzant, de manera que ja trobem un 41'2% de casos de nuvis i un 26'5% de casos de núvies que entregaven escriu en els capítols matrimonials.

Quadre 9. Descripció de l'escriu entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia.³³⁹

OFICI NUVI	ESTAT	ANY	DOT	ESCREIX NUVI	Percentatge que representa l'escriu del nuvi respecte al dot	ESCREIX NÚVIA	OFICI PARE NÚVIA
Llibreter							
Practicant de apotecari		1801	Pubilla		Donació 130ll		Apotecari
Teixidor	Hereu	1805	Pubilla				Treballador
Calseter	Vidu i hereu	1801	50ll (vídua)				Treballador
Moliner		1803	50ll	25ll	50%	25ll	Treballador

³³⁹ La quantitat de dot està expressada en lliures, però s'han desestimat les peces de vestir, les caixes 15lli altres objectes que s'entregaven per tal de facilitar l'estudi de les dades. L'escriu també està expressat en lliures.

Patró de comerç		1802	80ll	50ll	62'5%		No consta
Carrater i treballador		1803	100ll	50ll	50%	25ll	Treballador
Paraire	Hereu	1805	100ll				Teixidor
Taper		1804	100ll				Terrisser
Teixidor		1805	100ll				Ferrer
Rajoler		1801	115		Donació 50ll		Mestre de cases
Mestre de cases	Hereu	1803	118ll				No consta
Mariner		1802	130ll	70ll	53'8%	70ll	Traginer
Mestre de cases		1800	140ll	50ll	35'7%	50ll	Hortalà
Calafat		1804	150ll	25ll	16'7%	25ll	Patró de trafach
Fuster		1801	150ll				Pagès
Fuster		1803	150ll				No consta
Mestre de cases		1801	150ll				Treballador
Taper		1803	150ll				Treballador
Taper		1805	150ll				Paraire
Sastre		1804	175ll				Treballador
Teixidor		1801	175ll				Sastre
Carrater		1801	200ll				Pagès
Mestre de cases		1801	200ll				Pagès
Fuster	Vidu	1805	224ll	100ll	44'6%	100ll	Menestral
Negociant		1804	240ll	125ll	52%	50ll	Corder
Negociant		1802	250ll				Treballador
Sabater		1803	250ll	100ll	40%	100ll	Pagès
Paraire		1805	950ll (vídua)			400ll	Pagès
Cirurgià		1805	1600ll	300ll	18'8%		Metge
Hisendat		1803	1800ll	200ll	11'1%		Hisendat
Metge	Hereu	1805	2500ll				Metge

Notari	Hereu	1803	3000II				Doctor en medicina
Advocat		1803	5200II	400II			No consta

c) Període 1850-1855.

Tot i que el percentatge de casos que hem trobat en aquest període que entregaven escreix (un 68'4% en el cas dels nuvis i un 84'2% en el cas de les núvies), no és tant elevat com en el mateix període dels oficis anteriors, també podem ratificar la hipòtesi plantejada segons la qual en el període comprès entre 1850 i 1855 era habitual l'entrega mútua d'escreix entre els nuvis.

Quadre 10. Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia.³⁴⁰

OFICI NUVI	ESTAT	ANY	DOT	ESCREIX NUVI	Percentatge que representa l'escreix del nuvi respecte al dot	ESCREIX NÚVIA	OFICI PARE NÚVIA
Flaquer		1851	Pubilla			600II	Chocolater
Patró	Hereu	1851					No consta
Roder		1853	Pubilla	50II		50II	No consta
Fuster	Hereu	1851	25II				Teixidor
Rajoler		1852	90II	50II	55'6%	50II	Taper
Comerciant		1852	100II	100II	100%	75II	Pescador
Taper		1852	100II	100II	100%	85II	Treballador
Taper		1854	100II			75II	No consta
Sabater		1852	125II	200II	160%	90II	Treballador
Teixidor		1850	175II			75II	Treballador
Llibreter		1851	200II	100II	50%	100II	Taper
Teixidor	Hereu	1851	225II	100II	44'4%	100II	Hortalà
Sabater		1851	250II	50II	20%	50II	Comerciant
Ferrer	Hereu	1854	300II	75II	25%	75II	Treballador
Taper		1853	300II	100II	33'3%	100II	No consta

³⁴⁰ La quantitat de dot està expressada en lliures, però s'han desestimat les peces de vestir, les caixes 15II i altres objectes que s'entregaven per tal de facilitar l'estudi de les dades. L'escreix també està expressat en lliures.

Taper		1852	400II	150II	37'5%	100II	Pagès
Comerciant		1852	600II				Manyà
Fuster	Hereu	1853	800II	300II	37'5%	300II	Pagès
Farmacèutic	Hereu	1855	16400II	3000II	18'3%	3000II	Hisendat

3.5. Comentari general sobre l'evolució de l'escreix en els capítols matrimonials.

Per tal de poder tenir una visió general de l'evolució i de l'augment en el percentatge de nuvis que entregaren escreix durant els tres períodes, hem fet un primer quadre-resum de les dades generals obtingudes per a cada període, on es veu clarament el caràcter minoritari de la figura de l'escreix en el primer període i la seva progressiva implementació fins a ser clarament dominant i majoritari en el tercer període.

Quadre 11 . Resum dels casos de capítols amb referències a l' escreix en els tres períodes.

	Casos	Escreix nuvi	Escreix núvia
1750-1755	200	35/ 17,5%	12/ 6%
1800-1805	186	66/ 35,5%	66 / 35,5%
1850-1855	114	93/ 81,6%	96/ 84'2%

La mateixa informació, però ara per a cada ofici o grups d'oficis examinats es pot veure, a efectes comparatius, en els quadres següents.

Quadre 12. Resum de l'escreix entregat pels nuvis pagesos en els tres períodes.

Període	Casos	Escreix nuvi	Escreix núvia
1750-1755	64	7/ 10'9%	1/ 1,6%
1800-1805	71	22 /31'0%	20 /28'2%
1850-1855	26	23/88'5%	23/ 88'5%

Quadre 13. Resum de l'escreix entregat pels nuvis *treballadors* en els tres períodes.

Període	Casos	Escreix nuvi	Escreix núvia
1750-1755	62	11/ 17,7%	6/ 9'7%
1800-1805	82	32 /39'0%	37 /45'1%
1850-1855	47	39/ 83%	39 /83 %
(Menestrals)	22	18/81,8%	18/81,8%

Quadre 14. Resum de l'escreix entregat pels nuvis d'altres oficis en els tres períodes.

Període	Casos	Escreix nuvi	Escreix núvia
1750-1755	74	17/ 23,0%	5/ 6'8%
1800-1805	33	12/ 36,4%	9 / 27'3%
1850-1855	19	13/ 68'4%	16/ 84'2%

El que segurament crida més l'atenció de la comparació entre els diferents quadres és la menor importància que la pràctica de l'escreix presenta, en els dos primers períodes, en els capítols contractats per nuvis pagesos. Els *treballadors* també presenten en els dos primers períodes percentatges superiors a la mitjana i semblen ser clarament pioners en la promoció de l'escreix de les núvies. En el període 1800-1805 són els capítols amb nuvis *treballadors* els que destaquen sobre tots els altres, tant pel que fa a l'escreix del nuvi com pel que fa a l'escreix de la núvia.

La importància del grup dels *treballadors* es veu encara amb més claredat quan analitzem els oficis dels pares de les núvies en el primer període, és a dir, el període en què l'escreix representava més clarament una innovació.

Quadre 15. Distribució dels capítols amb escreix segons l'ofici del pare de la núvia (1750-1755).

Ofici del pare de la núvia	Casos	Escreix nuvi	Escreix núvia
Pagesos	78	4/ 5,1%	1/ 1,3%
Treballadors	42	11/ 26,2%	4/9,5%
Altres oficis	80	35/43,8%	7/8,8%

De fet, durant aquest període, en 7 dels 17 casos amb escreix de nuvi (un 41%) del grup de capítols amb nuvis d'altres oficis el pare de la núvia era *treballador*.

Una vegada més, doncs, el grup dels *treballadors* sembla tenir major importància del que tradicionalment se li ha atorgat. Aquest últim exercici, d'altra banda, posa de manifest la necessitat de tenir en compte el caràcter de les aliances matrimonials. Coincidien sovint els oficis dels nuvis i dels pares de les núvies? A aquest tema dedicarem el darrer capítol.

CAPÍTOL QUART.

4. QUI ES CASA AMB QUI, I ON?

La visió dominant en la historiografia catalana ha tendit a concebre les estratègies matrimonials com estratègies de família. Des d'aquest punt de vista, trobar una bona esposa per a l'hereu i una bona mare pels fills de la casa, i trobar una bona posició pels fills i les filles que no eren hereus o pubilles eren els principals objectius que els pares de família perseguien en la formalització de les aliances matrimonials. Però, era sempre així? En tots els grups socials? La majoria dels estudis sobre el tema s'han basat en estudis de famílies benestants. En aquest tipus de família, on els dots eren alts, s'ha detectat un percentatge important de matrimonis on els nuvis no eren de la mateixa parròquia, el que ha estat interpretat com una conseqüència de la recerca de dots de la mateixa categoria social. Des d'aquesta mateixa lògica semblaria que en els casos dels dots més baixos la tendència seria a casar-se dins d'una mateixa parròquia.

En aquest capítol analitzarem els capítols matrimonials del Baix Empordà des de la doble perspectiva de l'endogàmia o exogàmia social i l'endogàmia o exogàmia geogràfica.

La concepció de les estratègies de matrimoni com a estratègies familiars ha estat compatible amb una visió molt materialista del problema. Fins i tot els autors més imbuïts de pairalisme no dubten a parlar del mercat matrimonial³⁴¹. En aquest mercat, el valor de les dones venia definit pel seu dot i cal pensar que, en funció d'aquest, es realitzaven els casaments en un grup social o en un altre. En aquesta transacció matrimonial, els que tenien un fill hereu guanyaven un dot, que els permetia afrontar els dots de les filles i els serveis d'una dona. En aquest context, tenir moltes filles podia arribar a resultar ruïnós per a una família rica -és a dir, "obligada" a pagar dots elevats- i en algunes ocasions quedar-se solteres o ingressar en un convent podia ser la millor solució³⁴².

³⁴¹ CAMPS, J.,(1965).

³⁴² En un context molt diferent, THOMPSON, E.P., (1979). Per a Catalunya, FERRER, LL., (2007).

La recerca de persones de la mateixa condició social explicaria, com han estudiat diferents autors, per a diferents èpoques, que els hereus de masos es casessin amb dones procedents de masos d'altres parròquies³⁴³

És lògic pensar que cada casa amb filles casadores procurés trobar marit per a les seves filles entre els fills, a ser possible hereus, de cases que estiguessin en una posició més o menys similar, però la tria depenia del dot que es podia entregar, ja que un bon partit requeria un bon dot i això no era sempre possible. Les filles de cases amb menys patrimoni i amb menys estatus acostumaven a casar-se amb cabalers de condicions socials similars. Aquest era l'ordre "natural" que s'havia de respectar.

Sembla lògic, doncs, parlar d'estratègies matrimonials i d'endogàmia social. El nostre estudi presentarà, respecte d'altres que han partit de la mateixa hipòtesi de treball, l'avantatge de tractar el tema a partir d'una mostra que contempla tots els grups socials.

³⁴³ TO, LL. (2002). p.144. parla d'una "tupida red de parentesco que unía los distintos mansos".

4.1. Estudi de l'endogàmia social dels grups relacionats amb la terra.

Per tal de poder presentar les dades extretes dels capítols matrimonials relacionades amb els tipus d'enllaços matrimonials que realitzaven cadascun dels oficis relacionats amb el treball de la terra, hem elaborat un primer quadre, on hem fet constar el percentatge de casos en què el matrimoni es realitzava entre nuvis procedents d'un mateix ofici, en el cas dels oficis relacionats amb el treball agrari.

Quadre 1. Les aliances matrimonials dels nuvis amb oficis agraris.

Nuvis	1750-1755	1800-1805	1850-1855
<i>Agrícoles/Pagesos</i>	81%: filles de pagesos	75'7%: filles de pagesos 12,7%: filles de treballadors	92%: filles de pagesos
<i>Laboratoris/treballadors</i>	40'7%: filles de treballadors 32'2% : filles de pagesos	58'5%: filles de treballadors 14,6% : filles de pagesos	41'7% : filles de treballadors 14,6%: filles de pagesos 21% : filles de menestrals
Menestrals			54%: filles de menestrals 18,2%: filles de pagesos 4,5%: filles de treballadors

Quadre 2. Ratio casos reals/ casos esperats.

	1750-1755		1800-1805		1850-1855	
	Pare núvia pagès	Pare núvia treballador	Pare núvia pagès	Pare núvia treballadora	Pare pagès núvia	Pare pagès treballador
Nuvi Pagès	2,1	0,3	2,0	0,2	4,7	0
Nuvi Treballador	0,7	2,1	0,5	1,6	0,9	2,3

Tal i com queda reflectit en els quadres 1 i 2, l'endogàmia social dels matrimonis en els quals el nuvi consta com a pagès era alta en els tres períodes analitzats, si bé durant el període 1800-1805 és relativament més baixa en relació als altres dos períodes. En aquest període central, un 12,7 % dels pagesos es casen amb filles de *treballadors*, el que no succeeix en els altres períodes. En el cas dels *treballadors* i dels menestrals podem dir que, segons les dades que hem pogut extreure dels capítols, l'endogàmia social és més baixa, amb un repunt important en les dades de 1800-1805.

És interessant, tanmateix, comprovar que en el primer període gairebé un terç dels nuvis *treballadors* dels capítols matrimonials analitzats es van casar amb filles de pagesos, a diferència dels dos períodes posteriors en què només passaria en un 14'6%. En el tercer període, el fenomen es repeteix respecte als menestrals. Un 21% dels nuvis de *treballadors* es casen amb filles de menestrals.

El fet que molts *treballadors* i, durant el període 1850-55, també molts menestrals, es casessin amb filles de pagesos es pot explicar per diferents raons. D'una banda, perquè el nombre de pares pagesos, tant de nuvis com de núvies, era en tots els casos força més alt que el de nuvis pagesos. O dit a la inversa, el nombre de nuvis *treballadors* era molt més alt que el de pares de nuvis o pares de núvies *treballadors*.

Recordem que estem assistint a un canvi estructural de la població rural, consistent en un augment del nombre de *treballadors*. Aquest fet podia repercutir en les possibilitats de matrimoni de moltes filles de pagesos. A més, alguns nuvis *treballadors* eren, de fet, fills de pagesos. Aquest no és el cas, tanmateix, de la majoria de casos observats en els capítols, ja que, com hem vist, en aquest tipus de contracte dominaven els hereus.

Potser val la pena comentar el fet que durant el període 1800-1805 un 13% dels nuvis pagesos es casin amb filles de *treballadors*. Significa una clara irrupció de les filles d'aquest col·lectiu, en principi més humil, en el mateix mercat matrimonial de les filles dels pagesos, que eren les que dominaven clarament en els matrimonis dels hereus pagesos.

Per completar aquesta dada pot ser interessant presentar l'estudi de l'endogàmia social des del punt de vista de les noies, ja que és el punt de vista adequat per plantejar la hipòtesi d'una mobilitat social descendent de les filles. Les dades es troben reflectides en el quadre següent.

Quadre 3. Aliances matrimonials de les núvies amb pares d'oficis agraris.

	1750-1755	1800-1805	1850-1855
Filles d'Agrícoles/Pagesos	60%: amb nuvis pagesos 28,6%: amb nuvis treballadors	67,9%: amb nuvis pagesos 25,9%: amb nuvis treballadors	61,5%: amb nuvis pagesos 23,1% : amb nuvis treballadors 10%: amb nuvis menestrals
Filles de Laboratoris/tr treballadors	54,5% %: amb nuvis treballadors 9,1% : amb nuvis pagesos.	72,31%: amb nuvis treballadors 12,8 %: amb nuvis pagesos	80,8% : amb nuvis treballadors 4% : amb nuvis menestrals
Filles de Menestrals			54,5%: amb nuvis menestrals 45,4 % : es casen amb nuvis treballadors

A l'hora d'analitzar conjuntament els dos quadres cal recordar que la distribució dels oficis dels pares de les núvies no es correspon amb la dels nuvis.

En el primer període, els pagesos eren el col·lectiu més nombrós en els dos casos, però en el segon període, si bé els *treballadors* eren majoria en el cas dels nuvis, els pagesos continuaven essent el col·lectiu dominant en el camp dels pares de núvies. Hem d'esperar al tercer període per què els *treballadors*, units als menestrals, superin els pagesos. En canvi, sabem que el col·lectiu de *treballadors* era molt més abundant des de, com a mínim, finals del segle XVIII. Recordem que ens trobem en un període de canvi social estructural de la població agrària de la comarca.

Constatem que moltes filles de pagesos es casen amb nuvis *treballadors*. Ara bé, podem deduir d'aquest fet el compliment de la hipòtesi de la mobilitat social descendent de les núvies? A partir de 1800-1805 no ens sembla tan clar que la constatació de que una filla d'un pagès que es casés amb un *treballador* fos sinònim de mobilitat social descendent. I, en tot cas, veiem que en aquest període prop d'un 13% de les filles dels *treballadors* es casen amb nuvis pagesos. El que sí que sembla clar, a la vista dels dos quadres, és la tendència a casar-se dins del mateix grup, i en tot cas, la tendència a casar-se en el si dels oficis agraris.

El fet que hi hagués pagesos molt pobres, sobretot entre els masovers, i alguns *treballadors* capaços d'enriquir-se, feia que el mercat matrimonial fos compartit per franges de pagesos i de *treballadors*. En aquest mercat, les filles dels *treballadors* podien gaudir de certs avantatges respecte dels pagesos masovers, que veurem en el següent apartat.

4.2. Algunes estratègies que podien augmentar el dot aportat per les núvies. Importància de les soldades en el col·lectiu dels *treballadors*.

En el buidatge de capítols s'han fet evidents diferents vies mitjançant les quals les núvies podien aportar un dot més valuós que aquell que podien rebre dels seus pares. Per exemple, hem trobat alguns casos de germans capellans que feien entrega del dot o d'una part d'aquest³⁴⁴. Tal i com ja hem comentat, la carrera eclesiàstica era una forma de mantenir solters els cabalers dels propietaris i, per tant, de limitar la parentela i d'evitar la dispersió patrimonial.

Aquesta era una solució que aportava prestigi a la família i que impedia la dispersió dels recursos familiars i el creixement de les branques secundàries del llinatge patrimonial.

La generalització de les causes pies fou obra dels segles XVII i XVIII. Eren llegats testamentaris, en forma aproximada a les modernes fundacions, a favor de nois fadristerns per estudiar i noies per casar. Els beneficiaris havien de ser de la família del fundador i de vegades els afavorits ho eren per sorteig.

³⁴⁴ Veure la causa pía entregada en el capítol matrimonial núm. 443, a l'apèndix IX.

La funció d'aquestes institucions era estalviar diners al patrimoni familiar en el moment de dotar i contribuir a fer-ne més fàcil la reproducció. Darrera de la majoria d'elles hi trobem un eclesiàstic de la família el qual, en no tenir fills, pot destinar el seu dot i el patrimoni acumulat a reforçar els dots de les filles de l'hereu fundant una Causa Pia.

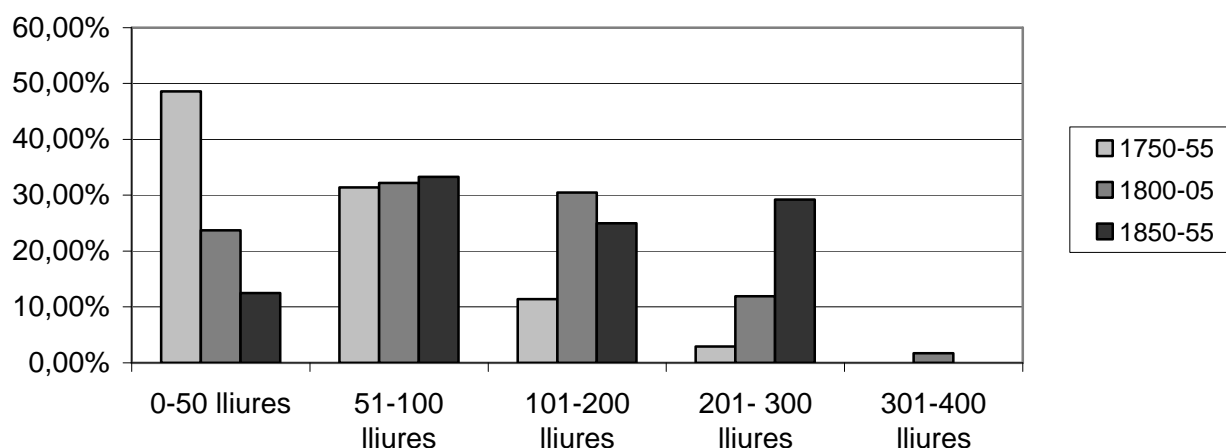
Quadre 4. Classificació de les soldades aportades en els capítols de cada període.

1750-1755	Ofici pare núvia	1801-1805	Ofici pare núvia	1850-1855	Ofici pare núvia
5	<i>Treballador</i>	15	Mestre de cases	30	<i>Treballador</i>
25	No consta	25	<i>Treballador</i>	30	<i>Treballador</i>
30	<i>Treballador</i>	30	<i>Treballador</i>	30	Menestral
50	<i>Treballador</i>	37	<i>Menestral</i>	45	Menestral
60	<i>Treballador</i>	40	<i>Treballador</i>	45	No consta
100	<i>Treballador</i>	50	<i>Treballador</i>	48	<i>Treballador</i>
		50	<i>Treballador</i>	50	Menestral
		50	<i>Treballador</i>	50	Menestral
		50	<i>Treballador</i>	100	Taper
		50	<i>Treballador</i>	120	<i>Treballador</i>
		50	<i>Treballador</i>	300	Pagès masover
		60	<i>Treballador</i>	300	No consta
		66	<i>Treballador</i>		
		70	<i>Treballador</i>		
		72	<i>Treballador</i>		
		90	<i>Treballador</i>		
		100	No consta		
		100	Pagès		
		115	Mestre de cases		
		125	<i>Treballador</i>		
Casos	6		20		12
Mitjana	45		62,6		95,67
Mediana	40		50		50

En el segon i el tercer períodes s'especifica amb força freqüència que la noia aporta una quantitat en concepte de soldada. En no donar-se massa aquesta circumstància en el primer període, hem considerat que probablement les soldades anaven ja incorporades als dots i per això, en la nostra anàlisi dels dots, hem procedit a considerar els dots agregant la quantitat aportada en concepte de soldades, quan es feia explícit, a la quantitat aportada per la família.

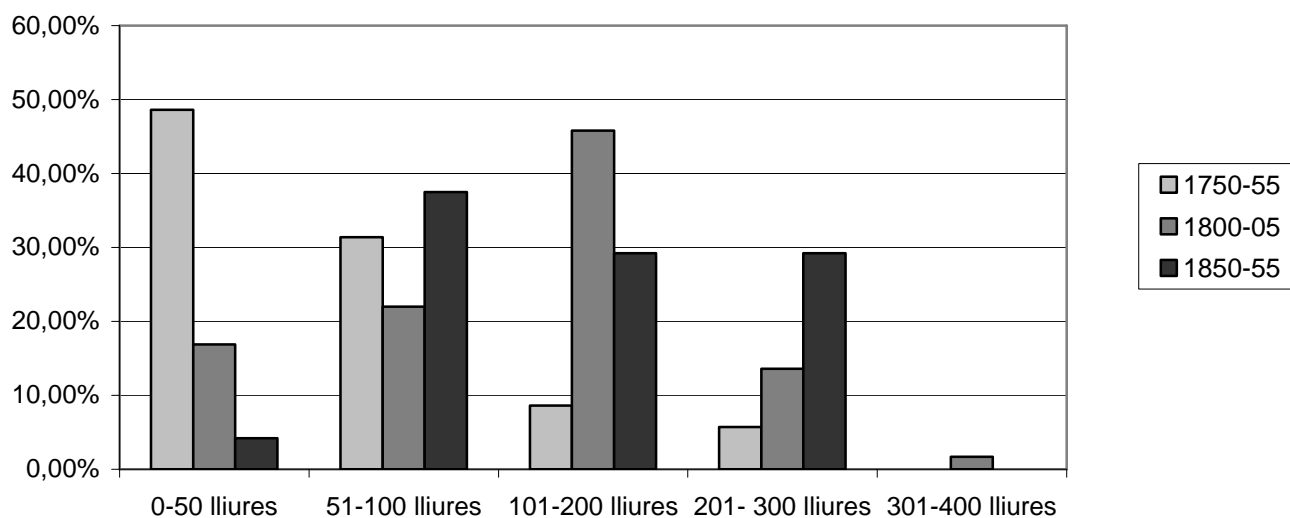
Però ens sembla convenient ara fer un comentari sobre aquest fet, sobretot per la importància que les soldades han pogut representar en l'evolució dels dots. En els gràfics següents hem representat els dots aportats per les núvies filles de *treballadors* sense tenir en compte les soldades.

Gràfic 1. Representació gràfica dels dots entregats pels *treballadors* durant els tres períodes (sense tenir en compte les soldades).

Si comparem aquest gràfic (núm.1) amb el que hem confeccionat en el capítol corresponent a l'anàlisi dels dots dels *treballadors* (veure gràfic núm. 6 del capítol segon, pàg. 280), podem observar una evolució menys favorable dels dots.

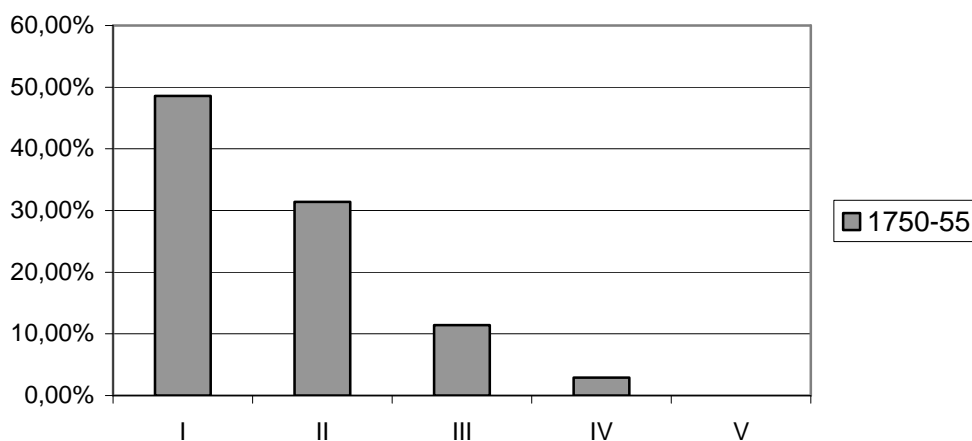
Gràfic 2. Representació gràfica dels dots entregats pels treballadors durant els tres períodes amb les soldades.

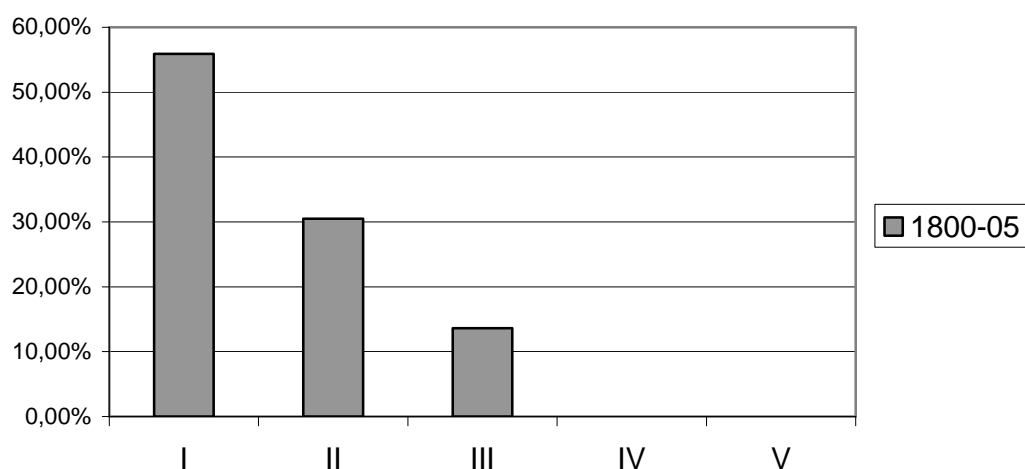
El mateix passa si confeccionem nous gràfics tenint en compte l'evolució del preu del blat (gràfics núm. 3).

Gràfic 3. Anàlisi dels dots entregats pels treballadors en relació a l'evolució dels preus del blat sense tenir en compte les soldades.

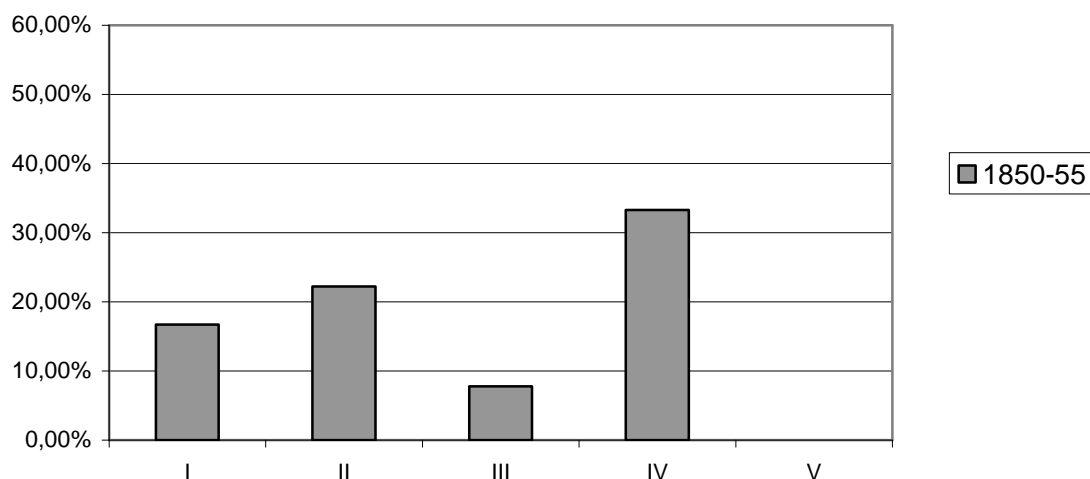
1750-55

1800-05

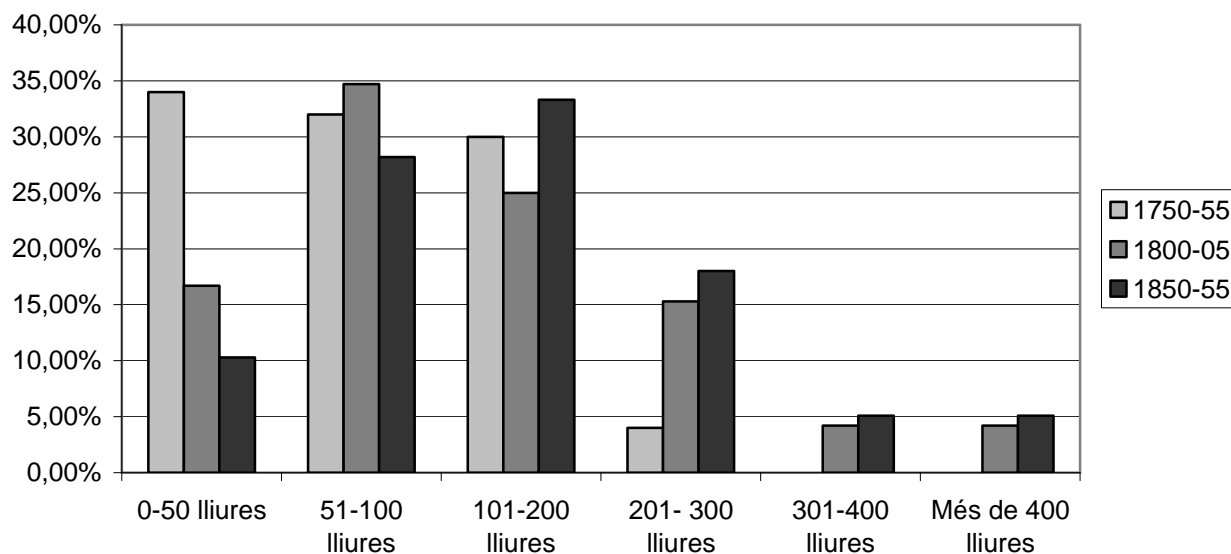
1850-55

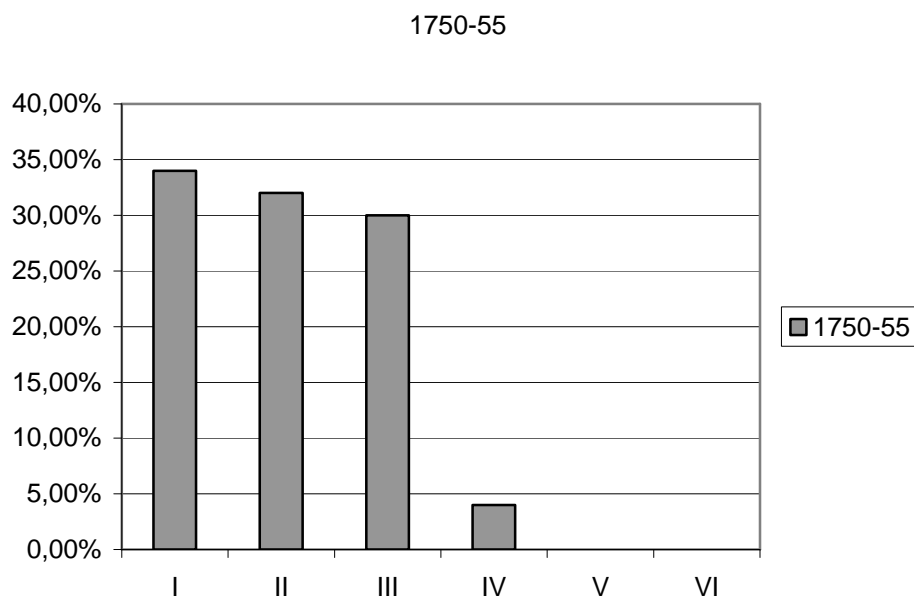
Si tenim en compte l'evolució del preu del blat per fer l'estudi dels dots entregats pels *treballadors*, sense tenir en compte les soldades, ens adonem que entre el període 1750-1755 i el 1800-1805 l'evolució hauria estat menys favorable del que havíem vist en el capítol corresponent. Tot i això, el canvi en el període 1850-1855 continuaria essent molt favorable. Insistim que no sabem amb exactitud si alguns dels dots havien incorporat guanys mitjançant el cobrament de soldades encara que no les haguessin especificat.

Hem volgut fer el mateix exercici pel que fa als dots rebuts per *treballadors*. Com en el cas anterior, l'evolució entre el primer i el segon períodes sense tenir en compte les soldades hagués donat resultats menys favorables dels que havíem trobat en el capítol d'anàlisi de l'evolució dels dots (gràfics núm. 4 i núm. 5).

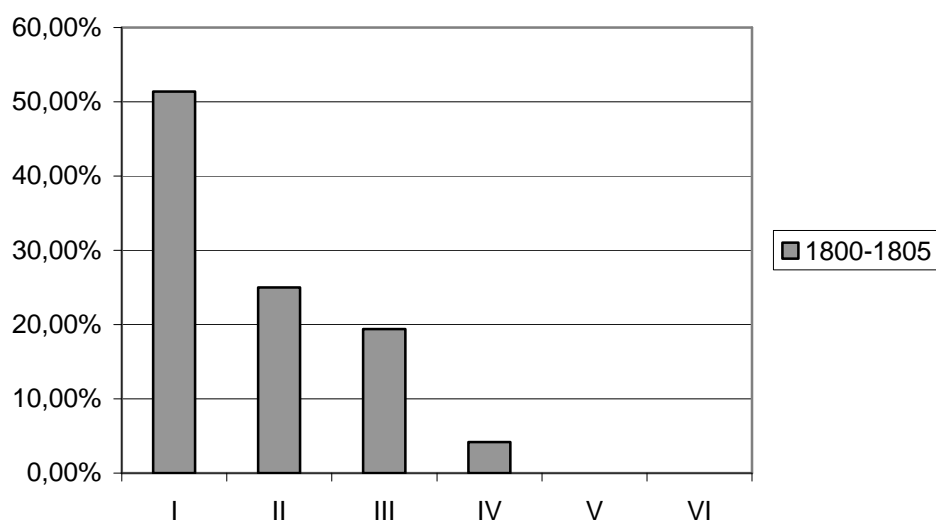
Gràfic 4. Representació dels dots rebuts pels nuvis *treballadors* sense tenir en compte les soldades.

Gràfic 5. Estudi del dot rebut pels *treballadors* segons l'evolució del preu del blat, sense tenir en compte les soldades.

1800-1805

4.3. Estudi de la distribució geogràfica dels nuvis relacionats amb el món agrari.

Per acabar l'estudi dels capítols matrimonials, s'ha considerat oportú fer una darrera apreciació amb una anàlisi de la procedència dels contraents dels capítols matrimonials que estaven relacionats amb el treball de la terra. Hem distingit entre la residència en una mateixa població, en una població diferent però dins de la mateixa comarca, o en una altra comarca, en general limítrofa del Baix Empordà.

Quadre 5. Estudi de la residència geogràfica dels contraents en els capítols on el nuvi era pagès³⁴⁵.

ANY	Mateixa població	Diferent població del Baix Empordà	Comarca limítrofa (La Selva, el Gironès o l'Alt Empordà)
1750-1755	21'9%	67'2%	10'9%
1800-1805	29'5%	60'7%	9'8%
1850-1855	27'3%	54'6%	18'2%

³⁴⁵ Veure els mapes número 1, 3 i 5 d'aquest capítol.

Quadre 6. Estudi de la residència geogràfica dels contraents en els capítols on el nuvi era treballador³⁴⁶.

ANY	Mateixa població	Diferent població del Baix Empordà	Comarca limítrofa (La Selva, el Gironés o l'Alt Empordà)
1750-1755	30'2%	62'3%	7'6%
1800-1805	25'9%	53'1%	21%
1850-1855	44'7%	48'9%	6'4%

Quadre 7. Estudi de la distribució geogràfica entre els contraents en els capítols on el nuvi era menestral³⁴⁷.

ANY	Mateixa població	Diferent població del Baix Empordà	Comarca limítrofa (La Selva, el Gironés o l'Alt Empordà)
1850-1855	22'7%	68'2%	9'1%

Sembla que es podria afirmar que la tendència general en els tres casos analitzats era que els nuvis es casessin amb núvies originàries de poblacions diferents de la seva, però majoritàriament del Baix Empordà. Arribats a aquest punt ens podríem formular una pregunta: per què es buscaven les aliances matrimonials en localitats diferents de la pròpia?

Una explicació sovint utilitzada en els casos de les famílies benestants on s'ha observat el mateix fenomen era la necessitat d'assegurar la reproducció o la millora d'un estatus social i d'uns privilegis. Les filles havien de ser col·locades en matrimoni d'acord amb la classe a la que pertanyien i això restringia les possibilitats dins el mateix poble, obligant-les a abandonar no només la llar pairal, sinó també la parròquia on havien nascut. En l'apartat següent examinarem aquesta hipòtesi de treball amb l'estudi de la residència geogràfica segons la quantia dels dots.

³⁴⁶ Veure els mapes número 2, 4 i 6. d'aquest capítol.

³⁴⁷ Veure el mapa número 7 d'aquest capítol.

El quadre 5 revela que els *treballadors* també tendien a casar-se amb dones que no havien nascut al mateix lloc. Observem, en primer lloc, que en el primer període no hi ha un percentatge tant elevat com en el cas dels *pagesos* de casar-se fora de la pròpia població. En canvi, en el període de 1800 a 1805, hi ha una tendència a augmentar els matrimonis fora de la població amb núvies de poblacions diferents, però dins la mateixa comarca i s'ha trobat el percentatge més elevat de capítols matrimonials entre membres de diferents comarques. Aquesta situació és difícil d'explicar a partir de la hipòtesi enunciada abans, ja que en una mateixa població hi solia haver moltes persones de la mateixa condició social. Segurament l'explicació pot anar més associada a la mobilitat dels *treballadors*, tant dels homes que probablement estaven disposats a buscar bones oportunitats (per exemple, d'establiments de terres), com de les dones. Acabem de veure com moltes de les dones pertanyents a una família de *treballadors* servien de criades en cases que solien ésser d'una població diferent, fet que podria haver contribuït a la mobilitat social d'aquest grup.

D'altra banda, el fet que en el tercer període el grup de *treballadors* augmenti considerablement el percentatge de casaments dins la pròpia població, i això no passi en el grup dels menestrals, ens fa pensar amb la hipòtesi que hem apuntat anteriorment per les classes benestants. Els menestrals, considerant-los com els *treballadors* més rics, potser per diferenciar-se dels més pobres, seguirien la tendència a casar-se amb noies originàries d'altres poblacions.

Per tal de ratificar les conclusions que s'han extret de la dispersió geogràfica segons els capítols matrimonials, s'ha fet una comparació amb els resultats obtinguts a partir del buidatge de les dispenses matrimonials que es varen demanar durant l'any 1755 i durant el 1806, representats en els quadres núm. 8 i 9.

Quadre 8. Estudi de la residència geogràfica dels contraents on el nuvi era *agricola* o pagès.

ANY	Mateixa població	Diferent població del Baix Empordà	Comarca limítrofa (La Selva, el Gironés o l'Alt Empordà)
1755	29%	67'7%	3'2%
1806	39'1%	56'5%	4'4%

Quadre 9. Estudi de la residència geogràfica dels contraents on el nuvi era *laborator* o *treballador*.

ANY	Mateixa població	Diferent població del Baix Empordà	Comarca limítrofa (La Selva, el Gironès o l'Alt Empordà)
1755	54%	42'9%	3'2%
1806	41'4%	47'1%	11'5%

Tal i com ja s'ha comentat anteriorment, no s'ha pogut fer la comparació amb les dades de 1855, ja que en les dispenses matrimonials d'aquest any no hi consten els oficis dels afectats. Malgrat tot, les dades que hem aportat són suficients per tal de poder ratificar les conclusions que hem extret a partir dels capítols matrimonials, pel que fa als pagesos. La majoria de matrimonis es concertaven, principalment, entre contraents de diferents poblacions del Baix Empordà.

Però la situació dels *laboratoris* o dels *treballadors* és lleugerament diferent. En el primer període trobem més percentatge de casos de matrimonis de parelles residents en la mateixa població, mentre que en la primera meitat del segle XIX hi ha un augment de matrimonis concertats amb núvies de diferents poblacions del Baix Empordà i fins hi tot de comarques diferents de la del nuvi (en un percentatge significativament superior al cas dels *pagesos*).

La diferència més important, en aquest cas, entre les dades proporcionades pels capítols i les dades proporcionades per les dispenses, podria radicar en el fet que aquestes darreres dades no ens aporten informació, com en el cas dels capítols, sobre el lloc d'on eren originàries les núvies, sinò sobre el seu lloc de residència. Probablement, una anàlisi més aprofundida de la font revelaria que molts dels nuvis no residien en el seu lloc d'origen en el moment de contraure matrimoni, el que serviria per ratificar la nostra hipòtesi d'un alt índex de mobilitat geogràfica, de caràcter laboral, dels fills i filles dels *treballadors*.

4.4. Estudi de la distribució geogràfica de les aliances matrimonials segons el dot aportat.

En aquest apartat s'han utilitzat uns intervals diferents que en l'anàlisi dels dots realitzat en el capítol dedicat a l'anàlisi dels dots de les núvies, ja que no hi ha prou casos per utilitzar uns intervals més petits. Tot i això, s'ha tingut en compte, a l'hora de fer les equivalències entre els diferents períodes de l'evolució del preu del blat, que fa comparables les mateixes quantitats en el primer i el tercer període, però les quantitats doblen en el segon període.

Aquestes dades, malgrat la petitesa de la mostra estudiada, ens mostren que en els dots més alts s'accentua la dispersió geogràfica. Més difícil és trobar una tendència clara en els intervals internitjos, ja que en el primer període aquests casos semblen presentar un índex d'endogàmia geogràfica més baix que en el primer, però això no sembla passar en el segon i el tercer períodes.

Quadre 10. Aportació de dots a nuvis *pagesos* segons la procedència de la núvia³⁴⁸.

Període	Dot aportada	Mateixa població	Diferent població del Baix Empordà	Comarca limítrofa	TOTAL casos
1750-1755	0-250 ll.	31'4%	54'3%	14'3%	35
	251-500 ll.	20%	50%	30%	20
	501-1000 ll.		100%		4
	>1000 ll.		50%	50%	
1800-1805	0-500 ll.	33'3%	56'7%	10%	30
	501-1000 ll.	43'8%	43'8%	12'5%	16
	1001-2000ll.		100%		9
	> 2000 ll.	100%			1
1850-1855	0-250 ll.	33'3%	16'7%	33'3%	6
	251-500 ll.	33'3%	33'3%	33'3%	3
	501-1000ll.	16'7%	66'7%	16'7%	6
	> 1000 ll.	14'3%	71'4%	14'3%	7

³⁴⁸ En relació als dots aportats, no s'han utilitzat els mateixos intervals de lliures per als tres períodes ja que en cadascun d'ells hi ha una distribució diferent.

En el cas dels *treballadors*, en què els intervals són de dimensions molt més petites, ens adonem que es compleix la mateixa norma. Els dots situats en els nivells més alts de cada període tendeixen a tenir més dispersió geogràfica. Però, com en el cas dels pagesos, les tendències no són clares en els dots intermitjos, ja que de vegades presenten una dispersió geogràfica menor que els dots més baixos, com veiem en el cas del tercer període.

Quadre 11. Aportació de dots a nuvis *treballadors* segons la procedència de la núvia.

Període	Dot aportada	Mateixa població	Diferent població del Baix Empordà	Comarca limítrofa	TOTAL de casos
1750-1755	0-50 ll.	35'7%	57'1%	7'1%	14
	50-100 ll.	26'7%	73'3%		15
	101-250 ll.	25%	62'5%	12'5%	16
	>250ll.		100%		1
1800-1805	0-100 ll.	33'3%	53'3%	13'3%	30
	101- 200 ll.	25%	54'2%	20'8%	24
	201-500ll.	15'4%	46'2%	38'5%	13
	> 500 ll.				
1850-1855	0-50 ll.		50%	50%	2
	51-100 ll.	45'5%	36'4%	18'2%	11
	101-250ll.	70'6%	20'4%		17
	> 250 ll.	25%	62'5%	12'5%	8

En relació a aquest darrer període, cal observar els dots dels menestrals. Els nuvis d'aquest grup social també mostren una certa tendència a buscar la muller en poblacions diferents de la seva, en l'interval de 100 a 250 lliures, justament l'interval en què els *treballadors* tendien més a casar-se a la mateixa població. D'altra banda, es casen més dins la població els matrimonis de menestrals que pertanyen a l'interval dels dots entre 251 i 500 lliures, un interval que en els *treballadors* es dona la tendència contrària.

Quadre 12. Aportació de dots a nuvis *menestrals* segons la procedència de la núvia.

Període	Dot aportada	Mateixa població	Diferent població del Baix Empordà	Comarca limítrofa	TOTAL casos
1850-1855	0-50 ll.				
	51-100 ll.		100%		1
	101-250 ll.	11'1%	88'9%		9
	251-500ll.	50%	50%		4
	>500ll.	25%	50%	25%	4

Aquestes diferències de comportament entre *treballadors* i *menestrals* queden diluïdes si adjuntem, com hem fet en altres apartats del treball, les dades dels dos grups.

Quadre 13. Aportació de dots a nuvis *treballadors* i *menestrals* segons la procedència de la núvia.

Període	Dot aportat	Mateixa població	Diferent població del Baix Empordà	Comarca limítrofa	TOTAL casos
1850-1855	0-50 ll.		50%	50%	2
	51-100 ll.	41,7%	41,7%	16,7%	12
	101-250 ll.	50'0%	50'0%		26
	251-500ll.	33,3%	58,3%	8,3%	12
	>500ll.	25%	50%	25%	4

El quadre resultant, basat en un nombre de casos més elevat, reflecteix les mateixes tendències que hem vist pels *treballadors* en els dos períodes anteriors, que consisteixen en disminuir l'endogàmia geogràfica en la mesura que augmenta el dot. De totes maneres, l'anàlisi diferenciada entre *treballadors* i *menestrals* ha revelat diferències de comportament prou interessants entre els dos grups socials en l'interval sobre el que disposem de més casos per ambdós grups socials, l'interval situat entre 101 i 250 lliures.

Finalment, de cara a proporcionar la màxima informació sobre les dades analitzades, creiem oportú fer una darrera consideració i indicar les localitats i els casos on es va concertar la minoria de matrimonis que enllaçava dues famílies de la mateixa localitat.

Quadre 14. Casos on consten capítols matrimonials entre famílies de la mateixa localitat on el nuvi era *pagès*.

Població	1750-1755	1800-1805	1850-1855	Total
Bell-lloc			1	1
Calonge	1	2		3
Canapost			1	1
Cruïlles	4	1		5
Fonteta		1		2
La Bisbal	1		1	2
La Sala			1	1
Palamós	1	1		2
Peratallada			1	1
Sant Climent de Peralta		1		1
Sant Feliu de Guíxols		1		1
Sant Iscle d'Empordà	1			1
Sant Sadurní		1	1	2
Santa Cristina d'Aro		1	1	2
Santa Eugènia de Vilarromà		6		6
Serra	2			2
Torrent		1		1
Ullastret	1	1		2
Vall d'aro	1	1		2
Vall-llobrega		1		1
TOTAL	13	19	7	39

Un aspecte important per comentar en relació a aquestes dades és que ens adonem que hi ha només 4 casos en poblacions importants en nombre d'habitants com són La Bisbal o Sant Feliu de Guíxols.

Per tant sembla que es podria dir que la condició de “pagesos” dels nuvis que es casaven dins la mateixa població, implicava que la majoria eren de nuclis rurals.

Quadre 15. Casos on consten capítols matrimonials entre famílies de la mateixa localitat on el nuvi era *treballador*.

Població	1750-1755	1800-1805	1850-1855	Total
Calonge	1	1	2	4
Casavells	1			1
Castell d'Aro			10	10
Colomers		1		1
Corçà		1		1
Fenals d'Aro			1	1
Fonteta	1			1
La Bisbal	3			3
Palamós	6	1	2	9
Pals		1		1
Palafrugell	1			1
Palau-Sator			1	1
Púbol			1	1
Sant Feliu de Guíxols	5	1		6
Santa Cristina		2	1	3
Santa Eugènia de Vilarromà		4		4
Ullastret	1			1
Vall d'Aro	1	4		5
Vall-llobrega		4	2	6
Vulpellac			1	1
TOTAL	20	19	21	56
COSTA	13	6	15	34

En el cas dels *treballadors* ens trobem que la majoria de casaments dins el mateix poble es produïa en localitats de la costa. D'altra banda, a priori ens podria haver semblat que dins aquest grup hi hauria d'haver hagut més mobilitat que en el cas dels *pagesos* a l'hora de buscar la futura esposa, ja que tenien menys terres i propietats.

Finalment, tot i que tenim menys dades del grup dels *menestrals*, també s'han trobat alguns casos de matrimonis concertats dins la mateixa localitat:

Quadre 16. Casos on consten capítols matrimonials entre famílies de la mateixa localitat on el nuvi era menestral.

Població	1850-1855
Calonge	1
Solius	1
Sant Sadurní	1
Vall-llobrega	2
TOTAL	5

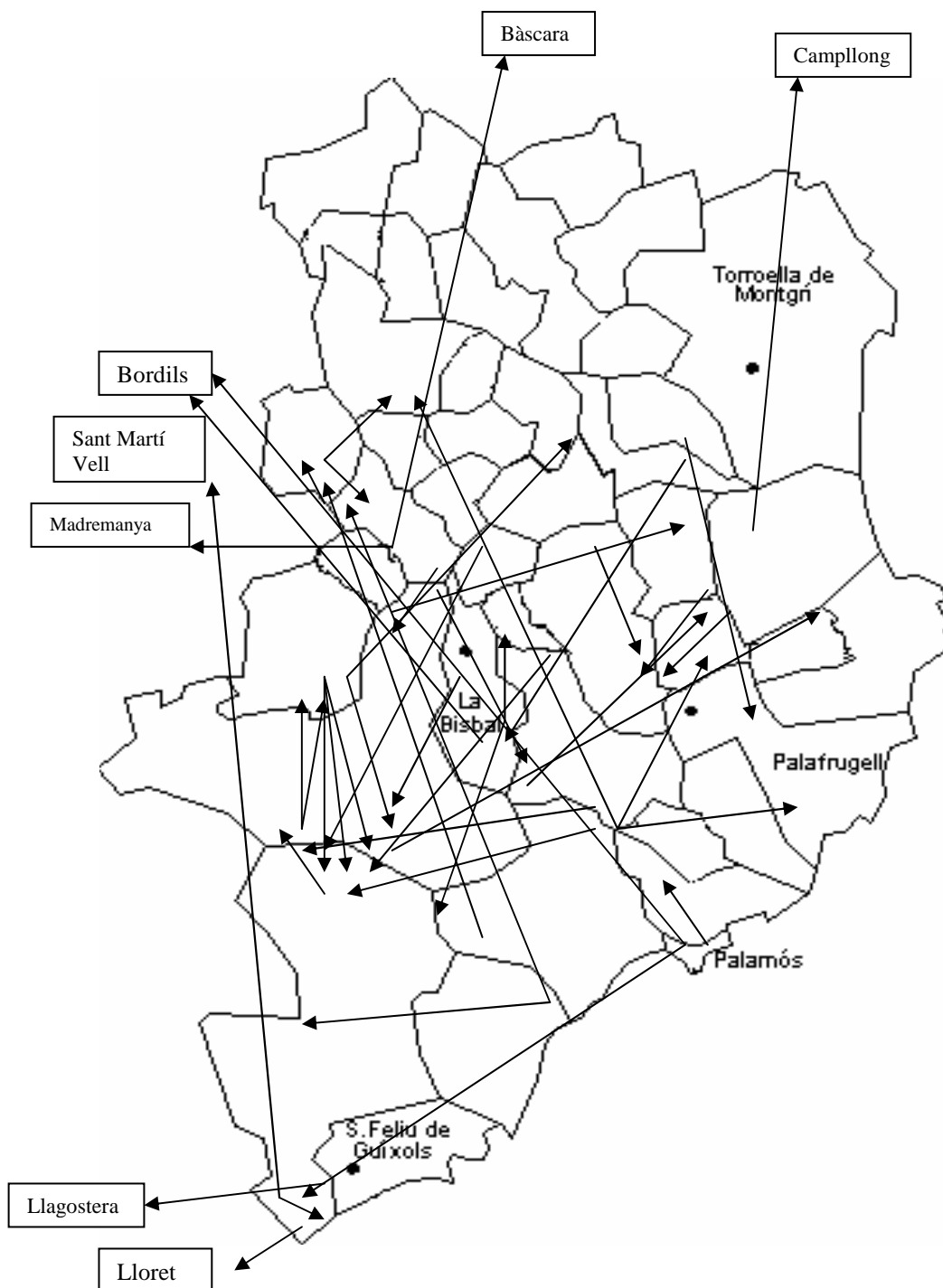
La comparació d'aquestes dades amb les del grup dels *treballadors* i el fet que durant el període comprès entre 1800 i 1805 hi hagués una disminució de matrimonis concertats en la mateixa població ens serveix per confirmar possiblement la hipòtesi que ja hem estat apuntant durant tot el capítol de la importància adquirida pels *treballadors* durant aquest període. En primer lloc ens hem de plantejar el fet que, en alguns casos probablement buscaven muller fora del seu nucli per tal de trobar-ne amb unes condicions familiars i econòmiques més importants de les que segurament tenien les noies que vivien en el mateix poble³⁴⁹. En relació a aquesta teoria, s'ha de remarcar que en el cas dels *menestrals* tornem a trobar pocs casos de matrimonis dins un mateix nucli de població, fet que ens pot fer pensar que la seva millora econòmica i social en relació als *treballadors* del mateix període implicava que es busquessin les seves futures mullers en altres indrets per tal de tenir més possibilitats de poder escollir³⁵⁰. D'altra banda, també hem de tenir present el fet que bona part de les filles dels *treballadors* eren contractades com a criades per treballar en altres cases (on guanyaven una soldada que podien aportar al matrimoni i així poder augmentar el dot, tal i com ja hem vist en el capítol del dot) i això afavoria molt la mobilitat social d'aquest grup.

³⁴⁹ Veure el mapa número 4 d'aquest mateix capítol.

³⁵⁰ Veure el mapa número 7 d'aquest mateix capítol.

Per completar aquesta informació, dedicarem la darrera part d'aquest capítol a representar cartogràficament la distribució geogràfica dels enllaços segons els períodes i els oficis dels nuvis.

Mapa 1. Representació de la distribució geogràfica que consta en els capítols matrimonials on el nuvi era pagès (1750-1755).

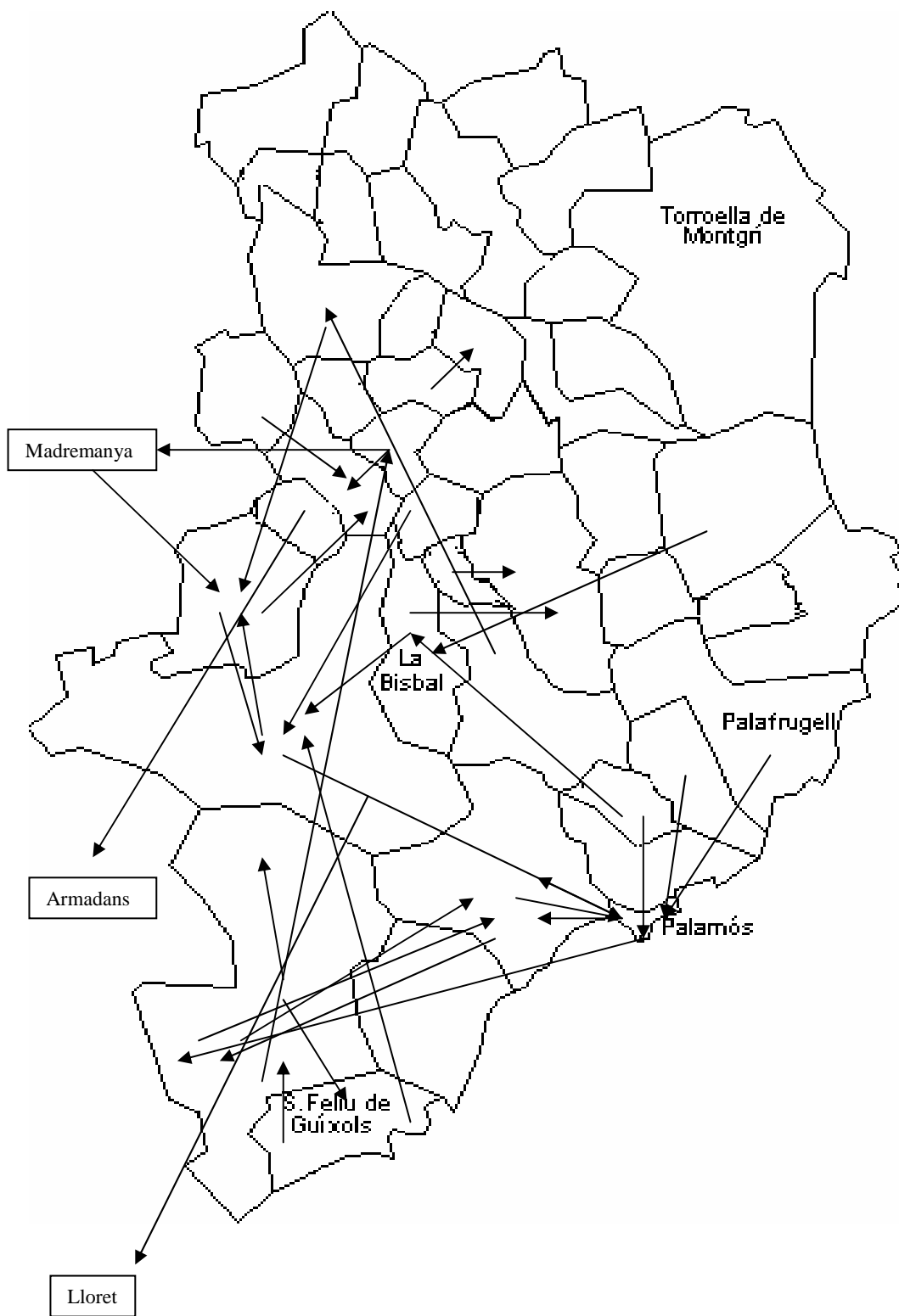

Casos observats: 64

Casos representats: 50

Capítols matrimonials entre dues famílies residents a la mateixa població: 14

Mapa 2. Representació de la distribució geogràfica que consta en els capítols matrimoniales on el nuvi era *treballador* (1750-1755)

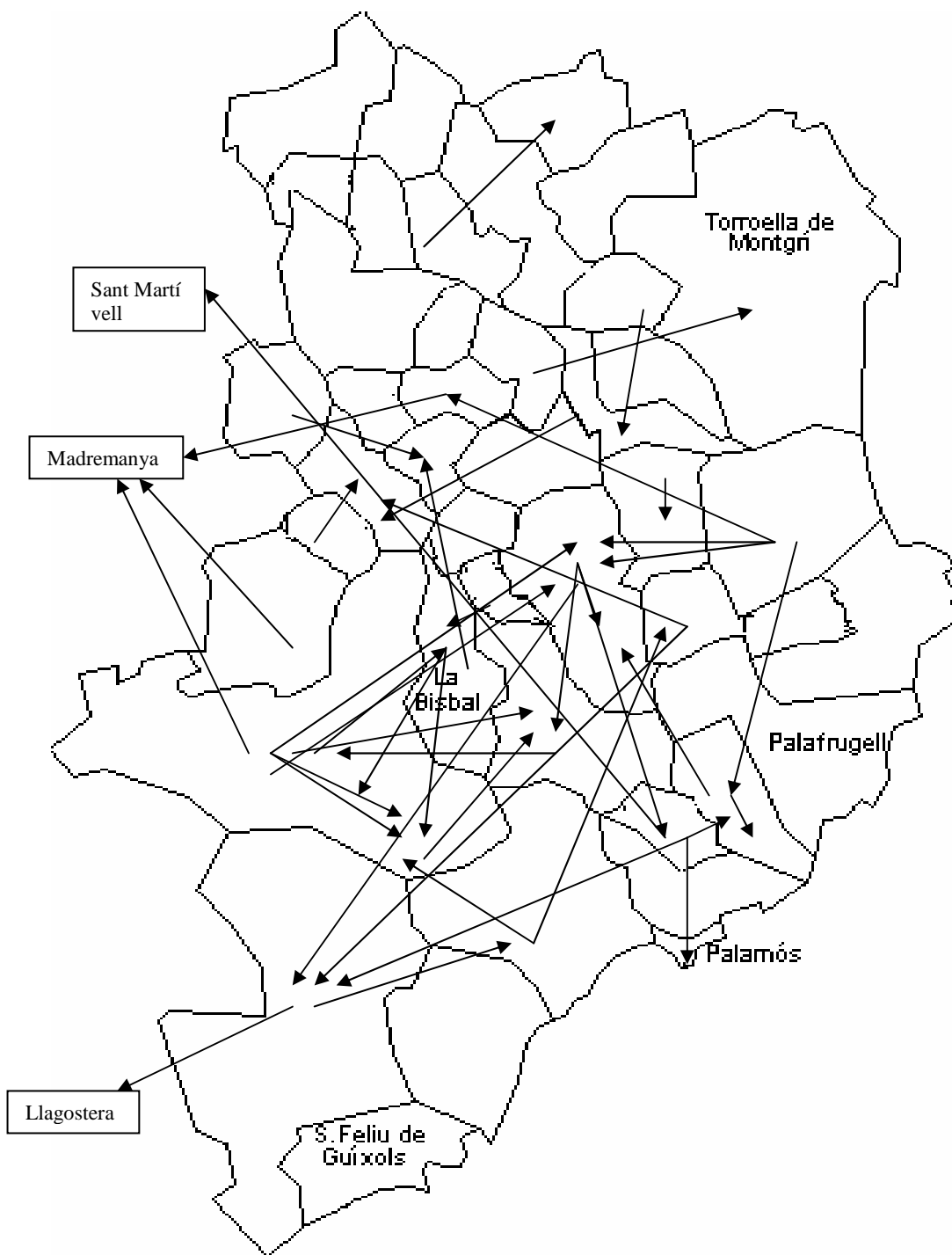

Casos observats: 53

Casos representats: 36

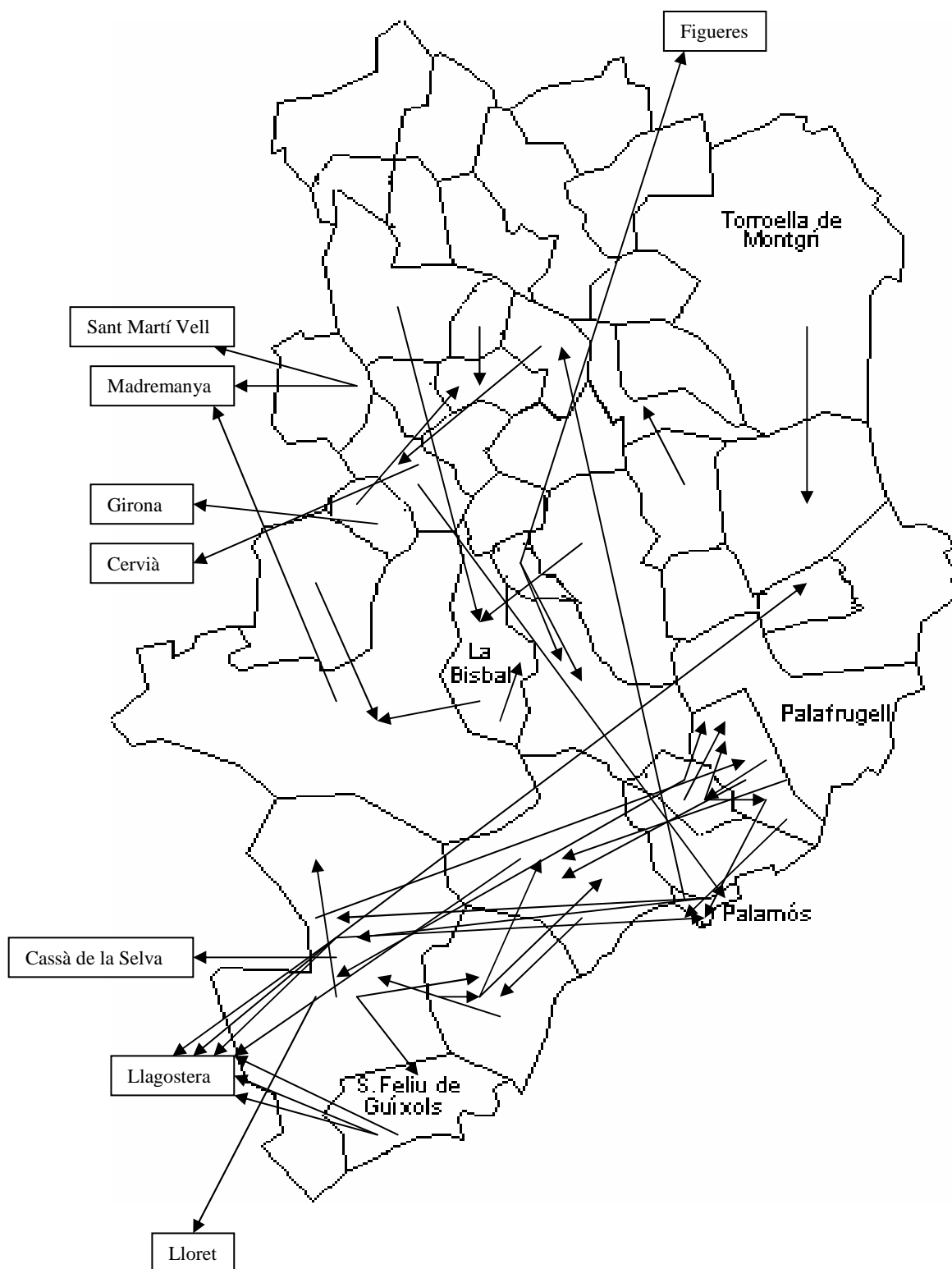
Capítols matrimoniales entre dues famílies residents a la mateixa població: 16

Mapa 3. Representació de la distribució geogràfica que consta en els capítols matrimoniales on el nuvi era *pagès* (1800-1805).

Casos observats: 61
Casos representats: 43
Capítols matrimoniales entre dues famílies residents a la mateixa població: 18

Mapa 4. Representació de la distribució geogràfica que consta en els capítols matrimoniales on el nuvi era *treballador* (1800-1805).

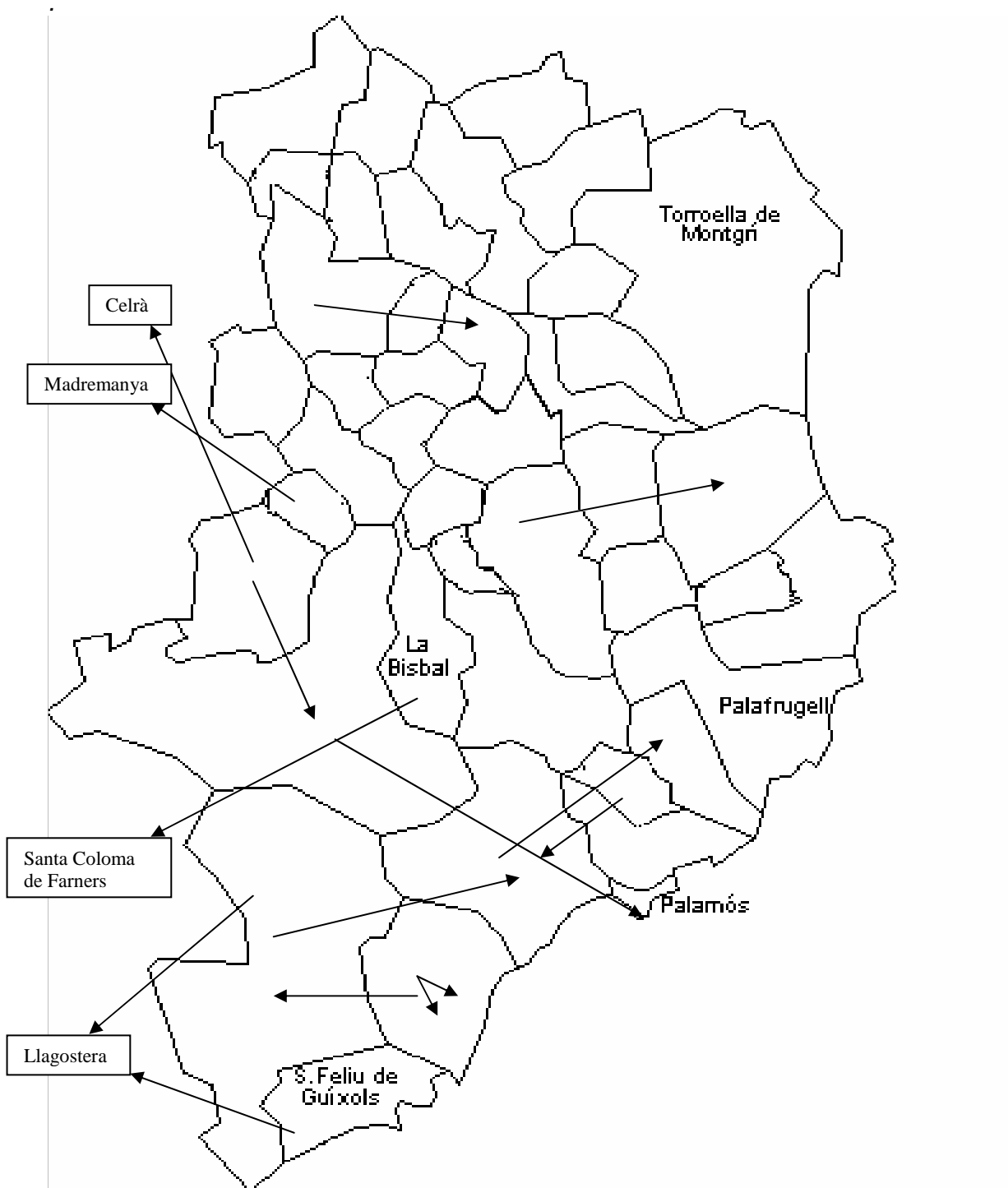

Casos observats: 81

Casos representats: 60

Capítols matrimoniales entre dues famílies residents a la mateixa població: 21

Mapa 5. Representació de la distribució geogràfica que consta en els capítols matrimonials on el nuvi era *pagès* (1850-1855)

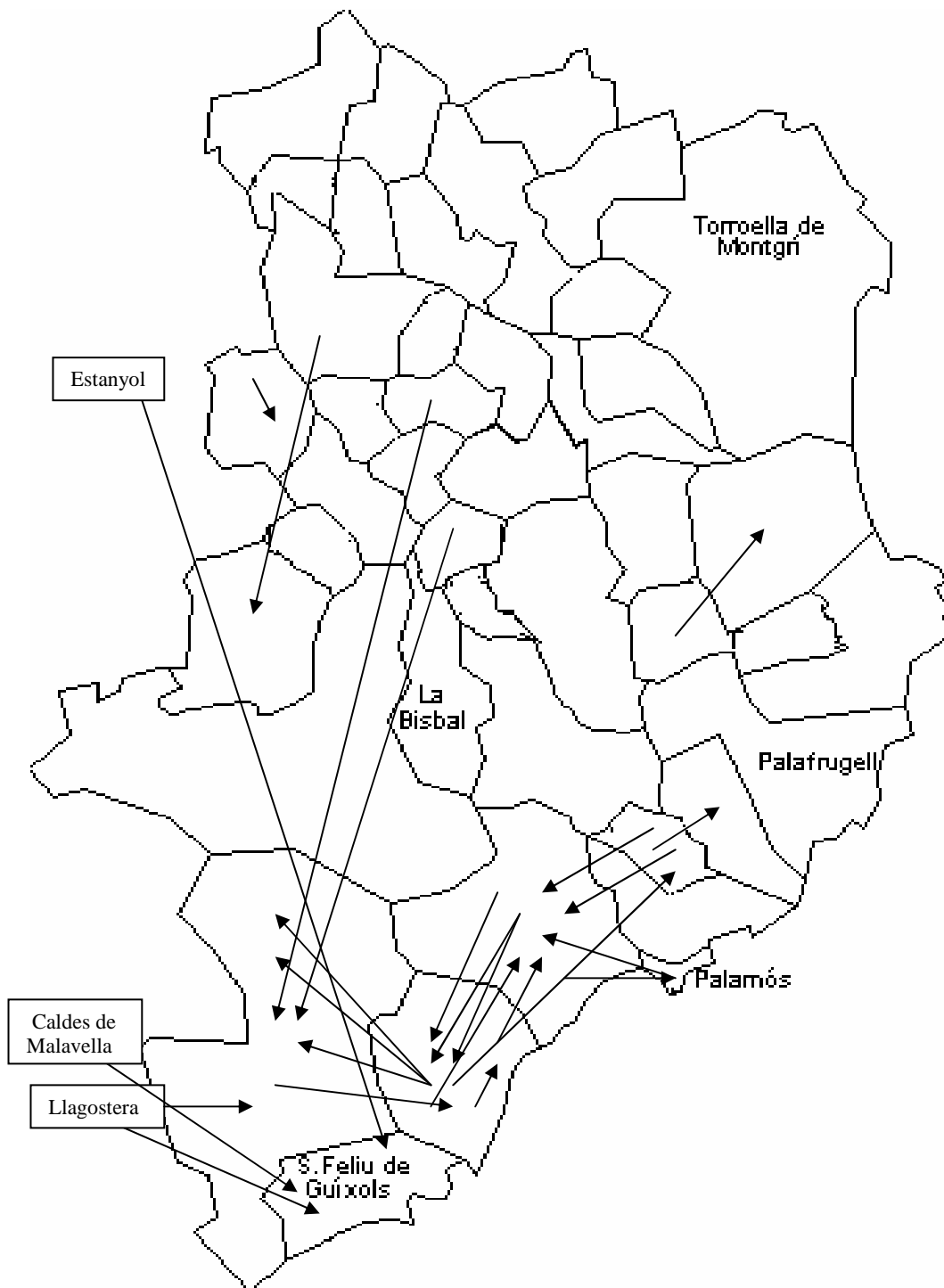

Casos observats: 22

Casos representats: 15

Capítols matrimonials entre dues famílies residents a la mateixa població: 6

Mapa 6. Representació de la distribució geogràfica que consta en els capítols matrimonials on el nuvi era *treballador* (1850-1855)

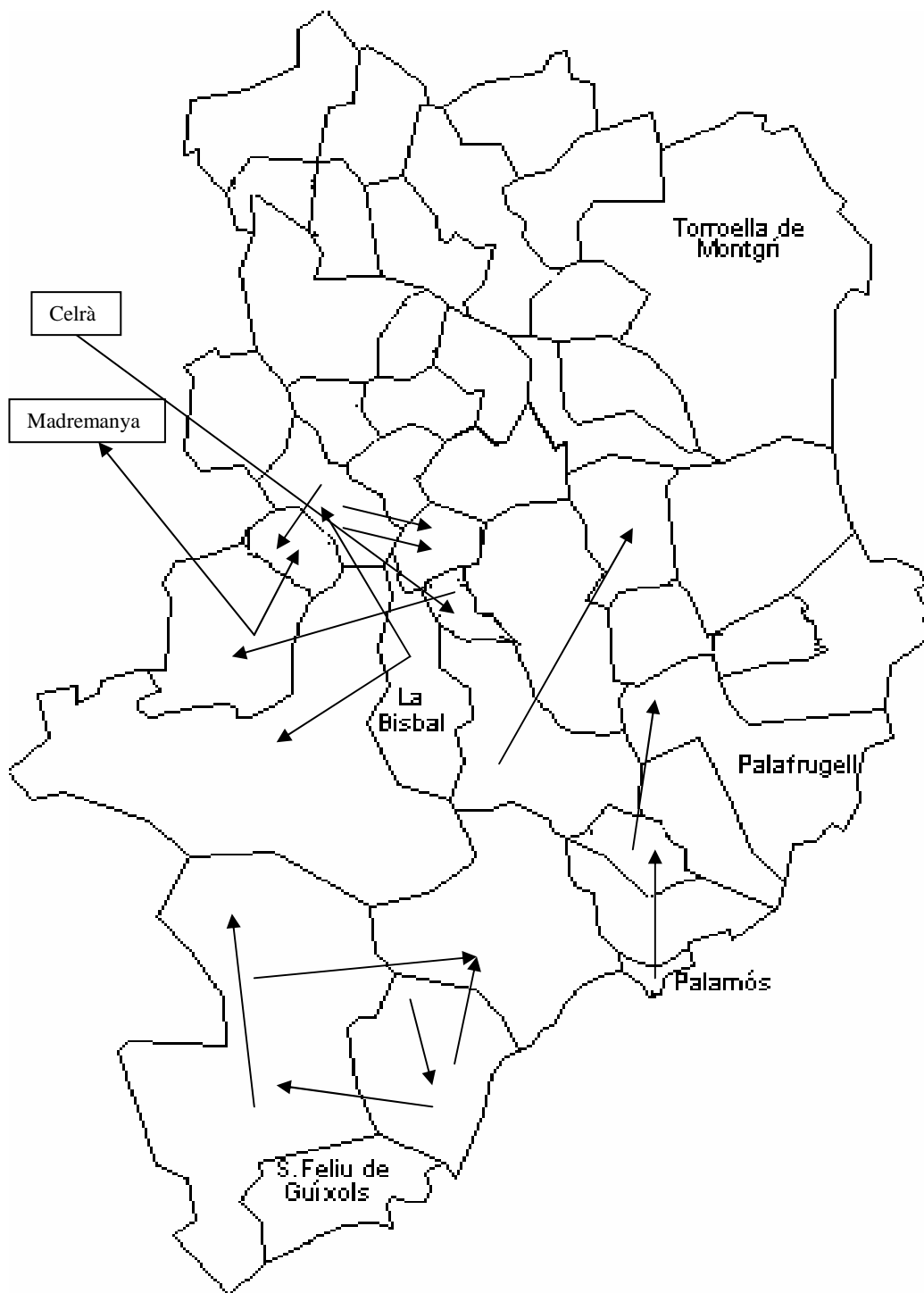

Casos observats: 47

Casos representats: 26

Capítols matrimonials entre dues famílies residents a la mateixa població: 21

Mapa 7. Representació de la distribució geogràfica que consta en els capítols matrimoniales on el nuvi era *menestral* (1850-1855)

Casos observats: 22

Casos representats: 17

Capítols matrimoniales entre dues famílies residents a la mateixa població: 5

ANNEX DE LA SEGONA PART. Anàlisi dels dots aportats pels nuvis (els aixovars).

L'aixovar es podria definir com el dot aportat pel nuvi al matrimoni. El nombre de capítols matrimonials en què apareix l'aixovar és menor que el de dots, per la senzilla raó que la núvia aportava dot gairebé sempre (segons hem vist a l'apartat anterior), mentre que el nuvi només ho feia quan entrava com a gendre i, de vegades, en casar-se amb una vídua. L'aixovar el pagava el nuvi o els seus pares, en diner o en espècie, en una sola entrega quan es casava o bé en un termini estipulat de temps igual que el dot aportat per la núvia. El gendre aportava, doncs una quantitat en diners i en algunes ocasions algun bé immoble, però sempre aportava el seu treball personal a la conservació i augment del patrimoni de la seva nova llar.

1. Els dots aportats pels pagesos cabalers.

Per tal d'analitzar els aixovars que entregaven els nois que formaven part d'una família pagesa, s'han estudiat només aquells que tenien el pare amb l'ofici de pagès. Hem diferenciat també aquells casos on s'entregaven només diners, aquells on s'entregaven terres, on només s'entregaven peces de vestir i finalment, on l'entrega era de diferents coses (diners, terres i robes, animals, eines, etc.).

Per tal de proporcionar una informació més entenedora i clara, s'ha confeccionat un quadre en el que hi hem fet constar, de manera resumida els aixovars de cadascun dels oficis i per a cadascun dels períodes. Malgrat tot, la classificació ha estat difícil degut a la diversitat que presenten els aixovars que s'han trobat i per això hem considerat oportú transcriure, posteriorment cadascuna de les aportacions dels nuvis al matrimoni.

a) Període 1750-1755.

Quadre 1. Aixovar aportat pels nuvis pagesos cabalers (1750-1755).

	DINERS	TERRES	DINERS I TERRES	DINERS I ROBES	ROBES	ALTRES
AIXOVAR	-25ll. -40 ll. -75ll. -200ll. -200ll. -375ll. -400ll.	2'5 v.	-15 ll. i 3 v. de bosc. -25 ll. i 2'5 v. de bosc. -25 ll. i 3 v. de bosc. -80 ll. i una terra part boscosa i part vinya.	- 60ll. 1 marfega i 2 llansols. - 212 ll. 2 llansols, 12 tovallons, 1 tovallola. - 221 ll. 1 vestit. - 300ll. 1 vestit.	1 vestit.	-1 partida de blat, 1 camp, altres coses per valor de 500ll, 1 vestit, 1 anell d'or.

Amb les dades que podem extreure de la descripció que es fa als capítols matrimonials d'aquest període, és molt difícil una comparació econòmica i qualitativa, ja que hi ha moltes variables que fan que els casos siguin massa diferents. Malgrat tot, es podria dir que, segons aquestes dades extretes dels capítols matrimonials, els aixovars aportats pels fills cabalers de pagesos al període comprès entre 1750 i 1755 estarien compresos entre les 25 i les 400 lliures en cas d'entregar només moneda, entre les 15 i les 80 lliures si també s'aportava una terra (que solia ser boscosa), i entre les 60 i les 300 lliures si s'adjuntava un vestit o algunes robes per a la casa. La mediana són 77'5 lliures i la mitjana 145 lliures.

Així doncs, el més destacable dels aixovars és la gran diversitat que hi ha i que augmenta en analitzar els estris, robes, animals o terres. En aquest cas es fa difícil l'estudi ja que no hi ha cap capítol matrimonial igual. En alguns casos es fa entrega d'un vestit i/o d'alguna peça de roba com una mantellina o unes faldilles, en un aixovar s'entreguen animals, eines i mobles que el nuvi ha adquirit amb la seva feina, en quatre capítols es deixen algunes peces de terra, en un altre es fa donació d'uns llençols, uns tovallons i una tovallola i en un fins i tot hem trobat la imposició per part del nuvi d'entregar un anell d'or amb pedres vermelles a la núvia a més d'una partida de blat, un camp, un vestit, una gavadina i dues faldilles.

Malgrat tot, podem dir que en la majoria dels casos s'entregaven diners, terres o bé diners i algunes terres o robes tal i com es pot veure a continuació.

b) Període 1800-1805.

Quadre 2. Aixovar aportat pels nuvis pagesos cabalers (1800-1805).

	DINERS	TERRES	DINERS I TERRES	DINERS I ROBES	ROBES	ALTRES
AIXOVAR	-50ll. -50ll. -100ll. -100ll. -100ll.	5 v.	-50ll. i 2v. -240ll. i 4 v. -300ll. i 2 terres. - 450 ll. 4v., 1 casa i 1 hort.			-1 casa. -1 vestit i joies. -50ll. , animals i eines. -Mobles i eines. -4 parells de bous, 1 carreta i 1 rascle.

A partir de les descripcions dels aixovars que aportaven els nuvis en aquest període hem intentat tornar a fer una valoració quantitativa dels béns entregats. Els intervals de diners entre els que es mouen és molt semblant a l'anterior període, ja que van de les 50 lliures fins a les 450 lliures. La mitjana de diners que entregaven no varia gaire en comparació al període anterior, ja que és de 141 lliures. Malgrat tot, si tenim en compte l'evolució del preu del blat, hem de dir que el fet d'entregar una quantitat semblant de diners en els dos períodes implica una disminució de poder adquisitiu per a les famílies a les que anava a parar l'aixovar.

Una diferència que hem trobat respecte als aixovars entregats al període de 1750 a 1755 és que hi ha menys casos on s'entreguin diners i augmenten les donacions d'eines, de robes, d'animals o de terres. Tot i això, les tendències són molt semblants i no podem parlar d'un canvi significatiu.

c) Període 1850-1855.

En aquest període ens trobem amb una quantitat de casos molt més petita que en els períodes anteriors, (nomès s'han trobat quatre casos). Malgrat tot, s'ha pogut comprovar que hi ha un augment general considerable en la quantitat de diners que entregaven els pares pagesos als seus fills que ha fet augmentar el valor de la mitjana des d'aproximadament les 140 lliures dels dos primers períodes a 245 lliures d'aquest moment.

Quadre 3. Aixovar aportat pels nuvis pagesos cabalers (1850-1855).

	DINERS
AIXOVAR	- 30ll. - 150ll. - 300ll. - 500ll.

2. Dots aportats pels nuvis cabalers *treballadors*.

a) Període 1750- 1755.

En el cas dels *treballadors* el fet d'entregar aixovar no era tant comú com en el cas dels pagesos, ja que de 47 capítols matrimonials d'aquest període en què el pare del nuvi era *treballador*, només se n'han trobat vuit que l'especifiquin. Aquesta menor freqüència documental va paral·lela a una menor complexitat relativa a la forma de presentació de l'aixovar en comparació amb el grup dels pagesos, ja que els *treballadors* només fan entrega de lliures i de vestits, robes i arnesos "de sa persona inestimats". Només en un cas hem trobat l'entrega d'una terra, i no s'ha trobat cap aixovar on s'entregués una peça de roba concreta, una eina o un animal com en els capítols matrimonials dels pagesos.

Quadre 4. Aixovar aportat pels nuvis *treballadors* cabalers (1750-1755).

	DINERS	TERRES	DINERS I TERRES	DINERS I ROBES	ROBES	ALTRES
AIXOVAR	10 lliures 12 lliures 50 lliures 84 lliures 100 lliures 200 lliures		25 lliures més 6 vessanes vinya/suros			

La mediana de lliures que s'entregava eren 67 lliures i la mitjana eren 72'6 lliures, tenint en compte que l'aixovar més baix el conformava l'entrega de 10 lliures i el més elevat de 200 lliures. Aquest darrer cas correspon als capítols signats el 19 de novembre de 1753, en què s'especifica que per obtenir les 200 lliures s'ha realitzat una venda a carta de gràcia:

Item per quant los dits sos sogres y lo dit son marit per pagar y satisfacer a dir Antoni Caldas son Pare dos centas lliuras barcelonesas de drets y credits sobre bens de ells dita Anna, han venut a carta de gracia a Cosme Patxot negociant de la present vila una pessa de terra cultiva de una vessana poch mes o menos situada en lo territori anomenat de Sant Pol per preu de consemblants doscentas lliuras.

Només en un cas s'especifica el destí de l'aixovar. Es tracta dels capítols matrimonials signats el 19 de novembre de 1753 entre Pere Prats (*treballador* i fill d'un *treballador*) i Anna Caldas y Oliva Suris y Prats (filla d'un *treballador*) en què l'aixovar ha de ser invertit a pagar deutes dels béns d'ella.³⁵¹

b) Període 1800-1805.

En aquest període ens trobem, com veurem, amb una gran diversitat de situacions. S'ha trobat el cas de vídues, filles de *treballadors* les quals han rebut un aixovar en forma de lliures³⁵² i altres en terres³⁵³. En el cas de les pubilles tampoc hi ha una correspondència clara, ja que en alguns casos s'entreguen lliures (entre 50 lliures i 600 lliures) en altres lliures i terres (entre dues i cinc vessanes), en altres lliures i robes i finalment un cas en què l'aixovar només està constituït per robes.

Quadre 5. Aixovar aportat pels nuvis *treballadors* cabalers (1800-1805).

	DINERS	TERRES	DINERS I TERRES	DINERS I ROBES	ROBES	ALTRES
AIXOVAR	-50 lliures -90 lliures -100 lliures -180 lliures -200 lliures 600lliures.	-3,5 vessanes bosc i vinya -5 vessanes vinya -3 vessanes cultiva/oliveres	-90 lliures +2,5 vessanes cult/vinya -100 lliures + 5 ,25 ves.vinya			

³⁵¹ Item per quant los dits sos sogres y lo dit son marit per pagar y satisfacer a dit Antoni Caldas son Pare dos centas lliuras barcelonesas de drets y credits sobre sos bens de ells dita Anna, han venut a carta de gracia a Cosme Patxot negociant de la present vila una pessa de terra cultiva de una vessana poch mes o menos situada en lo territori anomenat de Sant Pol per preu de consemblants doscentas lliuras.

³⁵² Capítol matrimonial del 23 d'agost de 1803 entre Joseph Tibau i Joanals (*treballador* i fill de *treballador*) i Francisca Comas Doménech (filla de *treballador*). Veure apèndix IX pàg. 301.

³⁵³ Capítol matrimonial del 25 de setembre de 1803 signat entre Salvi Vilar de la Costa (*treballador* i fill de *treballador*) i Margarida Casellas i Talusá (filla de *treballador*).

Així doncs, no podem establir unes característiques comunes que regissin l'entrega de l'aixovar i sembla que en el cas dels *treballadors* d'aquest període s'entregava segons les possibilitats familiars que, possiblement, depenien també de la quantitat de fills i de filles que es tinguessin per casar i dels dots i aixovars que ja s'haguessin entregat.

En alguns casos s'especifica el destí de l'aixovar, com en aquests capítols matrimonials del 20 de setembre de 1802: *Sis centas lliuras moneda bars, pagadoras en esta forma, a saber, tres centas lliuras de dita moneda ab diner metalich y las restants per lo valor del carro, una mula y una euga que dit Salvi cuida, tot lo qe promet donarli y respective entregarli en esta forma a saber, lo carro, mula y Euga en lo mateix dia del Contracte de son matrimoni, y las tres centas lliuras immediatament de haverlas cobradas de Francisco Llenas rejoler de Fonteta que deu pagarlas per lo dot prometé a reparada sa filla vui muller de Josef Duran, fill y hereu de dit donador.*

Si comparem els 6 casos en què el dot del nuvi s'especifica amb diner (a més d'alguns vestits el valor dels quals no s'especifica) en els 6 casos que es trobaven amb la mateixa circumstància en el període anterior, l'evolució del grup és clarament favorable, fins i tot si tenim en compte l'evolució dels preus, ja que tots els valors indicadors doblen.

Quadre 6. Comparació de dots dels nuvis *treballadors* dels períodes 1750-55 i 1800-1805.

	1750-1755	1800-1805
Valor mínim	10	50
Valor màxim	200	600
Mitjana	72,6	203,33
Mediana	67	140

No han quedat representats en el quadre els dos casos de capítols matrimonials del període 1800-1805 en què es fa esment d'una quantitat inferior a 50 lliures, a causa de les dificultats per saber el valor real d'allò que aporta el nuvi. Es tracta d'uns capítols signats el 31 de desembre de 1804, on podem llegir: *Vint y sinch lliuras moneda bars a demes de tot lo que ell dit Joan te penyora y adquirit fins al present, las quals vint y sinch lliuras promet entregarli dins dos anys proxims.*

El 30 de maig de 1805 trobem aquest altre cas: *De una part vint y sinch lliuras bars y de altra part tots los cabals y avanços que estant en llur casa y fora de ella haga adquirit quals cabals y avanços te en son poder pagadoras ditas vint y sinch lliuras per lo die de carnastoltas proxim vinent del any mil vuit cents y sis. A més, Jaume Vidal promet fer a la dita Maria Vicens unas faldillas de estameña negra altras de blavets fins una caputxa negra y altra blanca y una devantal entrigador lo die de las esposallas.*

També pot ser interessant constatar que en alguns altres casos es distingeix clarament entre el que se suposa que són els drets llegítimaris i el que ha guanyat el nuvi treballant com a mosso, com en aquests capítols, signats el 29 de gener de 1804, en què la donació al nuvi la fa el seu germà, *treballador* de Palafrugell: *Quinse lliuras moneda bars las que promet pagarli per tot lo dia primer del mes de abril prop binent; y de altre part tot lo que dit Sebastia te enyora y adquirit ab sa industria del temps que ha servit de moso a sos Amos. També aporta com aixovar setanta y sinch lliuras moneda bars y finalment tota aquella pessa de terra cultiva part y part de viña plantada de tinensa de dos vessanas y mitja poch mes o menos situada en la present vila.*

En altres casos, es vol diferenciar també entre allò que correspondria com a drets llegítimaris i allò que és una recompensa al marge d'aquells drets. Com veiem en aquests capítols del 13 d'octubre de 1805: *Sinquanta lliuras bars y de altra part per los molts favors que de ell dit son germá te rebuts altras sinquanta lliuras de dita moneda y tots los vestits de sa persona inestimats las quals cent lliuras promet pagar en esta forma so es sinquanta lliuras per lo die primer de novembre del any proxim vinent mil vuit cents sis vint y sinch lliuras per dit die primer novembre de mil vuit cents set y las restants vint y sinch lliuras per dit die primer novembre de mil vuit cents vuit.*

També és interessant constatar que en dos dels casos en què el nuvi aporta terres es tracta de terres posseïdes en règim de rabassa morta i establiment. Així, en uns capítols signats el 10 de febrer de 1803:

Tota aquella pessa de terra de viña plantada de tinensa de sinch vessanas de pertinencias del Castell de Romansque per Ignaci Prats y Antoniet en la vila de Palamos domiciliat fou establerta a rabassa morta a favor del mateix Rafel. I en uns altres, signats, el 19 de març de 1805: Cent lliuras moneda bars, que son germá (treballador) promet entregarli en lo dia del contracte de son matrimoni. Això és el que aporta com aixovar, juntament amb sinch vessanas de terra de viña de pertinencias del Castell de Romans, las que poseheix a títol de Establiment, y un quart de vesana de terra situat en lo terme de dita parroquia.

c) Període 1850-1855.

En aquest període disminueix considerablement el nombre de casos a examinar ja que de 44 capítols matrimonials en què consten parets dels nuvis *treballadors*, només n'hi ha 7 que presentin aixovar. En 5 dels casos l'aixovar s'expressa exclusivament en una quantitat de diner, consistent en aquests valors, ordenats de menor a major: 25 ll., 60ll., 102'5ll., 168ll. i 500ll. Podem afegir a aquesta llista l'únic aixovar aportat per un menestral, equivalent a 500 lliures. El quadre situa aquests 6 casos en comparació amb els 6 casos de cada període anterior.

Quadre 7. Comparació de dots dels nuvis *treballadors*.

	1750-1755	1801-1805	1851-1855
Valor mínim	10 lliures	50 lliures	25 lliures
Valor màxim	200 lliures	600 lliures	500 lliures
Mitjana	72,6 lliures	203,33 lliures	225,9 lliures
Mediana	67 lliures	140 lliures	135,25 lliures

El resultat és clarament favorable, ja que hem de tenir en compte que entre els dos quinquennis observats els preus s'han reduït pràcticament a la meitat.

També és interessant detallar els 4 casos en què s'evidencia que la part més important consistia en allò que el nuvi havia guanyat amb el seu treball:

-6 d'abril de 1851: Son pare li fa donació de divuit lliuras que li penyorarà per la collita del dit corrent any. Aporta com aixovar las divuyt lliuras que li ha donat son pare y las cent sinquanta lliuras que ha adquirit y guanyat ab son propi treball.

-13 de juliol de 1851: *Setanta y sinc lliuras moneda catalana, pagadoras dins un any contant vuy en avant. (Donació feta per son pare). Joan Sicars aporta ditas setanta y sinch lliuras y quatre centas vint y sinch lliuras catalanas que ab consentiment de son pare te guañadas ab son treball.*

-8 de febrer de 1852: *Vint y sinch lliuras bars; las que son dit pare pagarà lo die de Sant Miquel de Setembre prop vinent y del corrent any. Aporta com a dot y aixovar de una part las vint y sinch lliuras, y de altre part la quantitat de setanta set lliuras y deu sous que ha adquirit y guanyat servint de moso.*

-16 de maig de 1852 (el pare és menestral)

Cent lliuras bars; una marfega y dos llansols tot bo; las quals cosas prometan pagar sos pares, a saber sincuanta lliuras, marfega y llansols dins lo termini de un any proxim contados de vuy en avant y las restants sincuanta lliuras dins lo termini de dos anys proxims comptadors de vuy en avant; tot lo que aporta en dot o aixovar junt ab quatre centas lliuras bars. Que ell ha adquirit servint de moso.

3. Dots aportats pels nuvis cabalers dels altres oficis.

a) Període 1750-1755.

En analitzar l'aixovar en la resta de capítols matrimonials corresponents a oficis no relacionats directament amb la terra ens hem adonat que no devia ser una pràctica comuna en aquestes poblacions del Baix Empordà, ja que de 58 casos només n'hem trobat en 6. En aquest període, a més, els que aportaven aixovar amb més freqüència són els oficis relacionats amb el món de la marina (pescadors i mariners) que de divuit casos n'hi ha tres que en tenen (un 17%). Dels altres oficis només hem trobat entrega d'aixovar en un corder, un negociant i un paraire. Malgrat aquesta poca representativitat d'aixovar, hem considerat oportú presentar els casos per poder comprovar si hi havia diferències en relació als oficis estudiats anteriorment.

-1 d'octubre de 1752 (pescador): *Lo vestit novial o millor y qualsevols robas que voldra sa esposada despres de la celebracio del matrimoni.*

-5 de març de 1753 (pescador): *Vint y sinch lliuras bar y tots los vestits y robas de sa persona sens estima. Y aquesta donacio fa y fer enten al dit son fill a sas liberas voluntats; pero ab lo pacte y condicio que lo dit Francesch ni los seus podran demanar, y cobrar de dit Joan March son pare las ditas vint y sinch lliuras , fins despres del obit de dit son pare.*

-29 d'agost de 1755 (pescador): *Quatre centas y sinquanta lliuras Bar procedents de diners seus propis guanyats y adquirits ab sa propia industria, y treball.*

-8 de maig de 1751 (corder): *Casa situada en la placeta de la dita present vila anomenada la casa den oliver en sas afrontacions compresa.*

-4 d'agost de 1754 (negociant): *Trescentas lliuras bar procedents a saber: las dos centas lliuras de semblants, que la dita Maria Carbó y Mont quondam, mare sua li deixà y llegà en y ab son ultimo y valido testament. Y las restants Cent lliuras de diners seus propis guanyats y adquirits ab sa propia industria y treball. També promet que farà y entregará tres vestits a la dita Maria Madir so es: un de ximellot de estamp, altre de escot y gavardina, y caputxa de estamenya de mans, y lo altre de la estamenya que ella voldrà.*

-16 de setembre de 1752 (paraire): *El seu germá li fa donació de: Tota aquella pessa de terra de vinya plantada sita en el terme del Castell de Emporda; y de altre part vint y sinch lliuras moneda Bar, una caixa de noguer o albre blanch a tall de monja ab son pany y clau usada una caldera o parola usada de theneo de tres samals de aygua, altre Parol tambe de aram de theneo de una samal de Aygu, y una cassa tambe de aram usada, una marfega, una vanova blanca Borrromada y una flassada, una pala y forchetas del foch de ferro, y dos paellas tot usat. Y tots los demes vestits robas y arnesos de sa persona inestimats de las quals lo dit Son germá lin fa donacio. La pessa de terra sobre inestimadament donada se troba obligada a la prestacio de un censal pre cent y dos lliuras Bar [...] que lo dit censal dega fer y prestar lo dit Pere Pou donatari predit...Las ditas vint y sinch lliuras promet pagar dins el termini de tres anys del dit present en havant comptadors.*

b) Període 1800-1805.

En aquest segon període el nombre de nuvis cabalers torna a disminuir i, per tant, també la quantitat d'aixovars i només en trobem tres casos; dos *Administradors de la R. Aduana* i un sastre respectivament, que tampoc permeten fer un estudi, ja que són ben diferents entre sí:

-28 de juny de 1801 (sastre): Cent lliuras (entregades per part dels seus pares) y *trenta lliuras tot moneda bars, la qual donacio li fan a todas sas liberas voluntats entregantli a la presencia del Notari y testimonis ditas respective quantitats.*

-1 de febrer de 1802 (administrador de aduana): *Dn. Manuel Martinez de Huete menor, promet entregar a la sobre dita Patronilla Monbru y Estela sa esposa esdevenidora en lo dia de la celebracio del present matrimoni unas arrecadas, y un anell de Diamants, una soguilla de or, y tres vestits a saber lo un de paño de seda negra ab mantellina corresponent, altre de escoti negre, y lo altre de color, y una calaixera ab sas anellas, pañs y claus, tot corresponent a son estat, y qualitat.*

-7 de setembre de 1805 (administrador de aduana) : *Dos centas lliuras moneda Bar sonant habedoras y cobradoras luego seguit lo obit de dit Donador de son hereu o de qui possehesquia los bens que vuy te.*

c) Període 1850-1855.

En aquest període només hem trobat dos capítols matrimonials que especifiquessin l'aixovar que aportava el nuvi al matrimoni. És el cas d'un teixidor que fa donació al seu fill, el dia 3 de maig de 1850 de *tot lo corresponent al ofici de teixidor que consisteix en dos talers y demes de arreus y einas que se necesitan per fer correr los dos talers per feina particular tot lo que son pare promet entregarli per tot lo mes de Agost prop vinent.*³⁵⁴ I el de l'aixovar aportat per un hisendat al matrimoni amb una pubilla filla d'un xocolater:

³⁵⁴ Veure el capítol matrimonial número 389 de l'apèndix IX.

*Dos mil y sinch centas lliuras moneda bars, lo que dits pares prometen pagarli i entregarli en esta forma: mil dos centas lliuras en lo dia de la celebracio del matrimoni devant en quant a sinch centas lliuras encarregaru o lluhir abellas un censal e igual capitalitat del la casa dels comp. Ildfonso y Rosa Molinas sos sogres esdevenidors, y las set centas lliuras ab diner metalich sonant or y plata; vuit centas lliuras el dit dia de la celebracio de son matrimoni a un any; y las restants sinch centas lliuras del propi dia a vuit anys. De altre part també aporta com a aixovar cinch centas lliuras que te en son poder y que ha guanyat ab sa industria.*³⁵⁵

³⁵⁵ Veure el capítol matrimonial número 401 de l'apèndix IX.

CONCLUSIONS

La Catalunya vella ha estat sempre considerada la Catalunya dels masos i, certament, aquest és un element clau del seu paisatge. Tanmateix, la rellevància donada al mas pot dificultar la percepció d'altres realitats que hi coexisteixen. De fet, si els habitatges són testimoni dels canvis que s'han anat esdevenint al llarg de la història en un lloc concret, el paisatge rural de les comarques gironines mostra que els masos no són l'única realitat històrica rellevant. Moltes cases construïdes durant els segles XVIII i XIX, sovint modestes, revelen que la societat de l'època moderna i inicis de la contemporània era molt més rica, variada i complexa del que en alguns estudis històrics s'ha suposat.

La nostra aproximació va partir d'aquesta dualitat entre masies riques i construccions rurals modestes. La documentació examinada va evidenciar de seguida una altra dualitat: els pagesos (*agricola* en la documentació de mitjan segle XVIII) i els *treballadors* (*laboratoris* en la mateixa documentació). Aquesta dualitat social ha condicionat aquest treball.

La societat ha experimentat canvis importants en el període que hem volgut analitzar, que és el que va de mitjan segle XIII a mitjan segle XIX. Haguéssim volgut anar més enllà, però la documentació anava esdevenint cada cop més escassa³⁵⁶. En el treball s'han explorat conjuntament dos tipus de documentació que els historiadors sovint han utilitzat, separadament, per a l'anàlisi dels grups i les desigualtats socials: els *inventaris post mortem* i els capítols matrimonials. El sistema de mostreig ha requerit seleccionar, en primer lloc, els àmbits cronològics per estudiar i en aquest sentit s'han intentat evitar els períodes d'excessiva conflictivitat que podien influir en la mostra i distorsionar-la, com per exemple la Guerra Gran (1793-1795) o la Guerra del Francès (1808-1814). Malgrat tot, s'ha de dir que aquests períodes de guerres afectaren les persones i les economies de les famílies que posteriorment elaboraren els inventaris *post mortem* i els capítols matrimonials i això es podria traduir en una disminució de béns, un augment de la mortalitat, etc.

³⁵⁶ Vegeu l'apèndix XIV d'aquesta tesi.

L'objectiu d'aquest treball ha estat aproximar-nos als canvis socials experimentats per la comarca del Baix Empordà, en un període de creixement demogràfic i transformacions històriques importants, posant especial èmfasi en els oficis relacionats amb la terra. De fet, tots els indicadors econòmics de la comarca apunten a una importància indiscutible de la terra. Entenem que en aquest tipus de societat les relacions socials teixides a l'entorn de la terra condicionen el desenvolupament històric.

Els oficis agraris es desenvolupen sempre en un marc històric precís, dinàmic i divers. Aquest treball ha partit de la idea que la pagesia no és un grup social homogeni i que sovint ha patit processos de diferenciació social interna. De fet, la constatació, en la documentació notarial de les comarques gironines del segle XVIII, de dues etiquetes socials, la de pagès i la de *treballador*, ja revela aquesta diferenciació. Coneixíem algunes de les seves característiques. En la tesi de Rosa Congost havíem pogut veure que durant tot el període que aquí s'estudia els pagesos s'havien caracteritzat majoritàriament, en el conjunt de la regió de Girona, però també en la comarca del Baix Empordà en particular, com a grup establiment de terres i els *treballadors* com a emfiteutes, és a dir, com a adquiridors de terres³⁵⁷. En la tesi d'Enric Sagner, centrada en la comarca del Baix Empordà, havíem vist la importància de les petites economies familiars, diferents dels masos, en el paisatge agrari³⁵⁸. El que hem volgut en aquest treball és apropar-nos, de la manera més detallada possible, al canvi social que suposa el pas d'una societat rural articulada entorn dels masos (amb els pagesos com a protagonistes) a una societat rural fragmentada i en certa manera dominada per les petites economies familiars (amb els *treballadors*, o els menestrals, com a nous protagonistes, al costat dels habitants dels masos, és a dir, dels pagesos, sovint pagesos masovers).

³⁵⁷ CONGOST, R. (1990).

³⁵⁸ SAGUER, E. (2005). El domini de la petita propietat també havia estat posat de relleu, a partir sobretot dels estudis dels amillaments de mitjan segle XIX. per BARBAZA, en relació al conjunt del paisatge de la Costa Brava (BARBAZA, Y.,1988) i per ARMENGOL en relació a l'Alt Empordà (ARMENGOL, D.,1980).

Les fonts que hem utilitzat per aconseguir aquest objectiu són, com hem dit, els inventaris *post mortem* i els capítols matrimonials. El seu principal avantatge, de cara a l'estudi que volem fer, és el seu caràcter universal, és a dir, que es tracta de pràctiques força esteses en tots els grups socials.

Un inventari *post mortem* és un instrument legal que s'entén com la relació complerta i detallada dels béns d'un patrimoni familiar, realitzada públicament davant un notari pel tutor, l'administrador, la vídua o l'hereu, complimentant les corresponents solemnitats. Relaciona, en definitiva, aquells béns (mobles i immobles) que es trobaven en morir algun dels membres d'una família (generalment el cap de la família). A diferència de qualsevol altre protocol notarial, es tracta d'un document descriptiu que depèn del criteri d'aquell que el redacta i això comporta que tingui un component de subjectivitat.

En principi, els inventaris ens han permès fer estudis d'ample espectre social, ja que gràcies a ells hem pogut accedir, en major o menor grau, a documents d'individus de tots els estrats socials. Així, en la mostra treballada se'ns presenta un ampli ventall social i professional força significatiu. A l'hora d'emprendre el seu estudi, s'ha procurat evitar generalitzacions per permetre un coneixement més precís de la realitat dels masos i dels seus habitants, així com dels anomenats, en els documents notariais, *treballadors*.

Al llarg del treball s'han destacat algunes mancances de la font d'estudi, ja que en molts casos no apareixien reflectides les terres o la seva mida, així com en alguns d'altres ni tan sols hi havia referències a l'existència de casa o mas i per tant tampoc podem conèixer l'estructura interna d'aquests habitatges. Alguns inventaris tampoc especificaven la distribució exacta de cadascuna de les estances de l'habitatge, de manera que no ens permetien definir l'estructura interna d'aquest d'una forma concloent. A mitjans segle XIX, en molts inventaris no hi constava l'ofici del difunt i això ha impedit de classificar-lo i ha reduït el nombre de dades comparables.

Un altre aspecte a tenir en compte és que els inventaris no reflecteixen els ingressos de la família (salari, beneficis derivats de negocis, rendes de la terra, etc.), sinó només el patrimoni i els béns deixats en morir. També hem de dir que no tots eren redactats en el mateix moment del cicle vital de la persona. Hem de pensar que, segurament, no era el mateix un patrimoni als trenta o als setanta anys d'edat. La relació entre producció i consum es devia veure afectada en els diferents moments de la vida i també alterada pel nombre de membres que formaven part de la unitat familiar. Tal i com comenta De Vries: *...,los inventarios post mórtem se revelan como una fuente de información no precisamente ideal para el estudio de la demanda de consumo, pues describen el repertorio de posesiones acumuladas en un momento determinado (un momento específico y con frecuencia no típico) en lugar de lo que más nos interesa: el flujo de compras que constituye la demanda de consumo*³⁵⁹. Així doncs, els inventaris *post mortem* no reflecteixen exactament el consum de l'època (en l'accepció més tradicional del terme que es refereix a *“l'acció i efecte de consumir comestibles i altres gèneres de vida efímera”*³⁶⁰), sinó de l'estoc de productes dels que havia disposat una família al llarg d'un període del que no sabem la durada.

Tampoc ens mostren les valoracions monetàries dels béns mobles i immobles, ja que només en el cas de botigues i altres negocis hi consten els preus de les mercaderies. En definitiva, ens hem de conformar en prendre les possessions de la família com a indicadors de la situació econòmica del moment, tot i que no puguem quantificar-la³⁶¹.

Aquestes mancances dificulten l'estudi i en alguns casos no permeten obtenir dades del tot precises i fidels a la realitat de l'època. Moltes d'aquestes mancances ja les coneixíem abans de començar el treball. Per això, podem dir que el buidatge no ens ha decebut. És cert que l'estudi detallat dels inventaris *post mortem* no ens ha ajudat gaire a definir el terme “mas”, (malgrat que era un dels nostres objectius), segurament perquè la seva definició no era prou evident entre els contemporanis, però sí que ens ha mostrat que la paraula “mas” no es referia indistintament a qualsevol casa rural i que anava associada al col·lectiu de pagesos.

³⁵⁹ De Vries, J (2009), p. 182.

³⁶⁰ Definició del *Diccionario de la Real Academia Española*.

³⁶¹ MORENO, B. (2007). Veure també MORENO, B. (2003) on es parla de les mancances dels inventaris *post mortem*.

També ens ha servit per veure la complexitat dels oficis, de la seva evolució, dels canvis en la manera d'anomenar-se i, finalment, ens ha permès descobrir alguns canvis significatius, tant pel que fa al volum de terres, com al volum d'habitacions de les cases o d'articles de consum.

De fet, els inventaris constitueixen una de les poques fonts que permet abordar el problema de les diferències socials en els nivells de vida gràcies a les possibilitats que ofereixen de classificació dels diferents models de consum, cultura material o estil de vida, en funció de la riquesa, l'ofici o la condició social. Amb aquesta tesi pensem haver mostrat que els inventaris *post mortem* són una font útil per analitzar les transformacions que ha experimentat la societat en general, i en el cas concret d'aquest treball, ens ha servit per estudiar aspectes concrets, difícils d'analitzar mitjançant altres fonts, dels canvis succeïts durant el segle XVIII i la primera meitat del segle XIX en el món rural del Baix Empordà.

Així doncs, hem pogut extreure algunes conclusions generals. En analitzar l'evolució experimentada en relació a les terres, no ens hem limitat a comentar la presència, en els tres períodes, d'explotacions i propietats de diferents mides, sinó que hem constatat alguns canvis significatius en el cas del sector més humil, el dels *treballadors*, que més tard comentarem. També hem recollit dades referents als tipus de cultius que apunten, en aquest grup social, cap a una disminució de la importància de la vinya i una tendència significativa, en tots els grups socials, a l'augment de terres destinades a més d'un conreu, les que hem anomenat al llarg de tot el treball, terres mixtes.

També hem assistit a una clara evolució en el nombre d'habitacions de les cases durant el segle XVIII i la primera meitat del segle XIX.³⁶²

Mentre que en el primer període hi ha una clara preponderància de les cases amb una o dues habitacions, en el segon trobem un augment de cases amb dues o tres habitacions i també amb cinc o fins hi tot sis estances d'aquest tipus.

³⁶² Veure el quadre número 8 del capítol cinquè.

Finalment, els inventaris *post mortem* del període 1850-1855, reflecteixen que les cases segueixen tenint predominantment dues o tres habitacions, però augmenten força les que tenen quatre o cinc cambres.

Aquest augment es troba reflectit tant en el cas dels pagesos com dels *treballadors* i tant en el cas de les cases com dels masos. Quan s'ha analitzat el nombre d'habitacions en els masos inventariats dels tres períodes també s'ha observat que varen experimentar un augment important, ja que els masos de començaments del segle XIX augmentaren en una habitació l'estructura que presentaven respecte als que tenim documentats per al període 1750-1755. Els de la primera meitat del segle XIX (malgrat tenir poques dades) mantenen els valors esmentats en el període anterior, tot i que augmenta el percentatge de masos amb sis cambres. És clar que per verificar aquestes tendències caldria estudiar l'evolució al llarg del temps de masos específics, el que requeriria un altre tipus d'estudi. El que continua cridant més l'atenció en aquest punt del nostre estudi és la precarietat evident d'alguns dels masos inventariats.

La comparació dels inventaris dels tres períodes analitzats ens suggereix també algunes transformacions de les pautes de consum a les zones analitzades força significatives. Al llarg del segle XVIII varen aparèixer alguns objectes nous, alguns articles de consum van augmentar (especialment els articles tèxtils) i es van anar generalitzant, en alguns dels grups estudiats, alguns objectes com els coberts i les xocolateres.

La mostra estudiada no és suficientment àmplia, sobretot pel que fa a les classes altes, per corroborar o discutir les tesis més establertes entre els estudiosos d'aquesta documentació. Però sí que podem apuntar algunes dades que no acaben d'encaixar amb una de les posicions més esteses avui, que és la que considera molt tardana la difusió de determinats objectes en el món rural.

Si partim, de l'estudi més recent sobre el cas català, llegim, per exemple: *“la universalització dels gustos, fou un fenomen estretament relacionat amb el treball assalariat, la integració dels mercats i els processos d'urbanització que es van produir a les ciutats europees a les darreries del segle XVIII i al llarg de tot el segle XIX.*

*Les àrees rurals es van incorporar en aquest procés força més tard i, segons l'opinió d'alguns coetanis, els costums dels seus habitants eren encara al segle XVIII "senzills, purs i naturals", és a dir, tradicionals*³⁶³.

La comparació de les dades del Baix Empordà, amb dades relatives a Vilafranca i Barcelona, estudiades per Belen Moreno, revelen un sorprenent nivell de consum de productes que l'autora considera superflus o de "luxe" entre els *treballadors*. A la segona part d'aquestes conclusions, dedicada enterament als *treballadors*, comentarem aquest i altres fenòmens relatius a aquest grup social, que s'han anat fent evidents al llarg de la tesi i que han convertit sens dubte aquest grup en el principal protagonista del treball.

Abans però, voldríem fer alguns comentaris generals sobre l'altra font analitzada en aquest estudi: els capítols matrimonials.

Els contractes matrimonials tal com es practicaven a les zones com Catalunya, on dominava la pràctica de l'hereu únic, proporcionen molta informació sobre les condicions socials i econòmiques dels individus que els signaven. El sistema d'herència indivisible implicava que el patrimoni no es fragmentés, de manera que era cedit a un únic fill que heretava *l'estatus* del pare, però amb l'objectiu que durant la vida d'una generació el patrimoni havia de generar els recursos suficients per tal de col·locar els fills i les filles segones en famílies del mateix rang socio-econòmic.

Els capítols matrimonials proporcionen, doncs, com els inventaris *post mortem*, informació conjunta sobre els grups i les desigualtats socials d'una regió. Es tractava d'un document signat davant notari en què els nuvis, sovint acompanyats dels seus pares, formalitzaven una sèrie de pactes d'índole econòmica i social. Moltes vegades les núvies també aportaven una quantitat de diners al matrimoni. Per això els autors que han tractat el tema, (també aquells que han idealitzat el contracte i adopten una perspectiva pairalista), han parlat de mercat matrimonial.

³⁶³ MORENO, B. (2007), pàg. 248.

Segons les dades que s'han trobat, sembla que l'escripturització de capítols matrimonials a la comarca del Baix Empordà era una pràctica comuna durant el segle XVIII i començaments del XIX tant en sectors de la societat rics com en els més humils. A mitjans segle XIX, la pràctica s'ha enrarit una mica, especialment entre els sectors no relacionats amb la terra.

En l'anàlisi realitzada s'han trobat capítols matrimonials amb grans diferències econòmiques. El cas amb un dot més baix és el del matrimoni contractat el dia 29 de juny de 1854 entre Josep Domenech (*treballador*) i Francisca Morell (filla d'un *treballador*) on l'entrega del dot és de: "*Nou lliuras y un vestit nou de que son pare li ha fet donació*". A més, consta que el pagament s'havia de fer efectiu "*dins lo termini de dos anys proxims contadors de vuy en avant*"³⁶⁴, que en comparació amb altres terminis de pagament, era un termini força dilatat. En l'extrem contrari, trobem el cas del dot més alt. El trobem en un capítol matrimonial signat el dia 16 de gener de 1855 entre Don Pedro Tremols y Borrell i Doña Maria Gracia Vilar y Llenas:

"La quinta parte de todos los bienes de su padre con el antecedente capitulo le ha dado o sean diez y seis mil libras en el dado caso de que apareciese vinculacion o fideicomiso de bienes, y por razon de vestidos y demas apendices nubciales la cantidad de cuatrocientas libras catalanas."³⁶⁵

Per fer front a les despeses generades pel pagaments de dots, aquests sovint no es pagaven al comptat. I, de vegades, es pagava amb terres. En aquest cas, minoritari, ens hem trobat amb dues situacions: en alguns casos es lliurava el bé immoble i en altres es pagava el dot en efectiu, però es venia un immoble per poder-lo pagar (sovint a carta de gràcia per poder-lo recuperar).

Els capítols matrimonials havien de garantir sistemes de transmissió de béns que permetessin a cada generació reproduir-se socialment i econòmicament. Però sovint, quan el nombre de fills era important, aconseguir la reproducció social portava implícita una contradicció, ja que era difícil aconseguir que tots els fills mantinguessin el mateix nivell social que el de la família de partida.

³⁶⁴ Veure capítol matrimonial número 478 a l'apèndix IX.

³⁶⁵ Veure el capítol matrimonial del dia 16 de gener de 1855, número 493 de l'apèndix IX.

Amb l'estudi dels capítols matrimonials hem pogut veure alguns casos on el dot que l'hereu rebia de la dona amb qui es casava era superior als dots que rebien els seus germans i germanes. Alguns autors han parlat d'una mobilitat social descendent de les dones.

Un col·lectiu del que disposem de poca informació és el col·lectiu dels germans cabalers. L'opció d'entrar com a pubill en una casa era molt restringida. La majoria només tenia dues sortides: agafar la llegítima i deixar l'entorn familiar, el celibat, o l'entrada a l'església.

En un període de creixement demogràfic com el que estem estudiant es devien produir molts casaments entre cabalers i cabaleres, ja que aquest tipus d'unió era l'únic que suposava el sorgiment de noves cases³⁶⁶. Alguns d'aquests fills segons que abandonaven els masos passaren sens dubte a augmentar el col·lectiu de *treballadors*, però és difícil establir-ne la proporció.

En aquest treball hem estudiat, doncs, a partir dels inventaris *post mortem* i dels capítols matrimonials, els diversos grups socials que habitaren el Baix Empordà al llarg dels tres períodes estudiats. Gràcies a l'estudi d'aquestes dues fonts documentals, hem pogut distingir, sobretot, entre dos grups socials associats a la terra clarament definits en la documentació, per als tres períodes: els grups que responien a les etiquetes de pagesos i *treballadors* i un nou grup, el dels menestrals, que ens ha aparegut en el tercer període. Aquests grups són els que han merescut majorment la nostra atenció, perquè també eren sobre els que disposavem de major informació.

Aquest treball ha estat possible gràcies a la distinció, en la documentació notarial examinada, entre pagesos i *treballadors*. Dedicarem la darrera part d'aquestes conclusions al col·lectiu de *treballadors*.

³⁶⁶ CONGOST, R., FERRER, LL., MARFANY, J (2008).

Som conscients que en altres comarques catalanes, els membres d'aquest grup haurien estat etiquetats com a pagesos, però l'etiqueta pagès ens ha deixat encara molts interrogants oberts. De fet, sota aquesta etiqueta s'amagaven, com a mínim, tres grups socials molt diferents, tots tres associats als masos: els pagesos propietaris de masos rendistes, els pagesos propietaris de masos cultivadors de la terra i els pagesos masovers. Cal recordar que dins de cadascun d'aquests grups podien haver-hi també profundes diferències socials.

Les llistes que es van elaborar el 1795, i que hem resumit en la Introducció del treball, almenys tenien en compte la diferenciació entre propietaris i masovers. Gràcies a aquestes llistes sabem que els masos baix empordanesos del segle XIX ja eren habitats majoritàriament per pagesos masovers. Aquests residien el mas, partien els fruits amb el propietari i estaven subjectes als propietaris mitjançant un contracte de masoveria. Dels masovers és la categoria relacionada amb el treball de la terra de la qual hem trobat menys informació específica, però cal pensar que els inventaris *post mortem* de molts pagesos, especialment d'aquells que no tenien terres, eren pagesos masovers. I també que els dots més baixos dels pagesos eren, de fet, de pagesos masovers. És molt possible, també, que la majoria d'aliances matrimonials entre pagesos i *treballadors* que hem trobat fossin en realitat aliances entre masovers i *treballadors*. Malgrat tot, també sabem que hi podia haver masovers relativament rics. Malauradament, no podem afegir gaire més sobre aquest col·lectiu.

El grup dels *treballadors* era més homogeni. També era el més nombrós i, tal com s'ha comprovat en les comparacions que s'han realitzat en aquest treball, van experimentar prou canvis, en el segle XVIII i a la primera meitat del segle XIX, que resumirem en el següent apartat.

Importància dels *treballadors*.

Per tal de fer més visibles i clars alguns canvis importants experimentats en el grup social dels *treballadors* que el treball ha pogut revelar, dividirem aquest apartat en els dos grans períodes cronològics definits pels tres sexennis estudiats: segona meitat del segle XVIII i primera meitat del segle XIX. Abans, però, podem remarcar dos trets comuns, vàlids per a tots els períodes estudiats, d'aquest col·lectiu.

1) L'alt nombre de veïns que es declaraven *treballadors* podria fer pensar en una societat profundament polaritzada, amb una majoria de persones privades de mitjans de subsistència propis, (ja que allò que ha definit en molts casos els *treballadors* era la necessitat de guanyar-se la vida, sovint parcialment, fora de casa). Això no obstant, hem pogut comprovar que la realitat no era exactament així. Els *treballadors* que hem pogut analitzar disposaven de cases i terres, i pagaven cadastre. Es tractava, doncs d'economies familiars que, en tant que es dedicaven al treball agrari, bé podien merèixer el nom de pageses.

2) Ara bé, es tractava d'economies pageses que es trobaven molt lluny de poder satisfer les necessitats mínimes per a la seva reproducció. L'existència d'una capacitat de treball excedent des d'un punt de vista agrícola no equivalia necessàriament a desocupació temporal o permanent d'una part de la força de treball. El desequilibri existent entre la força de treball disponible i la realment utilitzada pel sector agrari només és comprensible si tenim en compte que en el món rural baixempordanès l'activitat agrària es compaginava amb un seguit de petites activitats que no hi estaven directament relacionades. És el fenomen conegut, entre els seus estudiosos, com la pluriactivitat³⁶⁷.

La "pluriactivitat" no era exclusiva de la zona del Baix Empordà i en estudis referents a altres àrees europees en trobem mostres com en les investigacions de Raffaella Sarti on ho anomena "protoindústria":

³⁶⁷ HUBSCHER, R. i GARRIER, G., (1988).

*Estos proletarios del campo, que a menudo no conseguían trabajo todo el año, solían completar sus reducidos ingresos procedentes de la agricultura con trabajos de tejeduría para comerciantes empresarios que les suministraban la materia prima. A estas actividades destinadas al comercio, además del consumo propio, también se dedicaban campesinos con tierra, cuando ésta era escasa o las faenas agrícolas les dejaban tiempo en los períodos de escasa faena. Para definir estas actividades no agrícolas destinadas al mercado se ha acuñado el término de “protoindustria”.*³⁶⁸

La pluriactivitat no era exclusiva del grup dels *treballadors*. La presència important d'instruments agraris en individus d'altres oficis n'és una prova, però a través els documents que hem analitzat en el transcurs d'aquest estudi, hem trobat força evidències de la combinació de l'activitat de *treballador* amb altres activitats.

En els capítols matrimonials estudiats, s'han trobat set casos de *treballadors* amb una altra ocupació. La zona de les Gavarres fou l'escenari de tot un seguit d'activitats extractives i manufactureres lligades als recursos naturals del massís: els forns de calç, els forns de vidre, els pous de glaç, els molins fariners, les rajoleries,... En aquest sentit, s'han trobat dos casos de *treballadors* de Calonge i de Mont-ras, que a més eren rajoler i moliner respectivament³⁶⁹. D'altra banda, el transport i el carreteig de mercaderies tenia també una notable importància per a moltes economies domèstiques. Aquells qui posseïen mules, sovint les utilitzaven per al transport en els moments del cicle agrícola en què no calia el seu treball. És per això que, segurament trobem també dos casos de *treballadors* de Sant Feliu de Guíxols que també es dedicaven a aquest ofici en aquells moments que no tenien ocupació agrícola³⁷⁰.

Finalment, s'han trobat dos casos de *treballadors* que a més eren negociants també de la població de Sant Feliu de Guíxols³⁷¹. Malgrat aquestes dades, s'ha de dir que a partir d'aquest tipus de documents no estem en condicions d'avaluar el pes de la pluriactivitat sobre el ventall de situacions familiars i patrimonials possibles.

³⁶⁸ SARTI, R. (2003), p. 117.

³⁶⁹ Veure els capítols matrimonials número 56 i 243 de l'apèndix IX.

³⁷⁰ Vegeu els capítols matrimonials número 97 i 299 de l'apèndix IX.

³⁷¹ Vegeu els capítols matrimonials número 97 i 119 de l'apèndix IX.

La “pluriactivitat” dels *treballadors* servia tant per guanyar diners (en vendre la força del treball familiar), com per estalviar-los (produint en l'àmbit domèstic una part d'allò que es podia adquirir al mercat). Així doncs, una de les possibles explicacions del protagonisme creixent dels *treballadors* va lligada a l'ampliació de les ofertes i les possibilitats obertes a aquest grup. En aquest sentit els avenços de la indústria del suro van poder ser decisius. Però no únicament.

a) Canvis experimentats en el grup social dels treballadors durant la segona meitat del segle XVIII.

En primer lloc, com hem vist en la Introducció, el nombre de *treballadors* va augmentar, en relació al dels pagesos, durant la segona meitat del segle XVIII, passant a ésser clarament majoritari en el conjunt dels habitants del món rural. Tanmateix, a les llistes de 1795, ja apareix la diferenciació entre jornalers i menestrals, que revela diferents situacions en el si del grup.

El nostre estudi posa de manifest que, almenys durant la segona meitat del segle XVIII, no només va augmentar el nombre de *treballadors* sinó que un nombre considerable d'aquests *treballadors* va augmentar considerablement el volum de terres i va diversificar els seus conreus. Ja s'ha vist que hi va haver un augment significatiu del nombre de terres, un canvi en la qualitat d'aquestes, així com del nombre d'habitacions en les cases dels membres d'aquest ofici, principalment en el segle XVIII. Aquest conjunt d'evidències converteix aquest grup no només en partícip, sinó en promotor d'algunes de les transformacions agràries més importants del segle, com la desaparició progressiva del guaret i l'alternança de conreus. La pluriactivitat continuaria essent segurament un distintiu d'aquestes explotacions, però molt del treball familiar es realitzaria de forma intensiva dins l'explotació i aquest fet podia significar un increment important de la productivitat dels conreus, acompanyat de vegades de la introducció de nous conreus per a l'alimentació humana, com la patata, que es multiplicarien durant la primera meitat del segle XIX.

Tot i que som conscients que en algun cas la base empírica és feble, la hipòtesi d'un enriquiment relatiu de membres del col·lectiu dels *treballadors* ha estat refrendada per l'estudi dels objectes que tenien a les cases, dels instruments de treball i del bestiar que tenien a finals del segle XVIII en comparació amb les dades de mitjan segle, segons els inventaris *post mortem*. Segons aquestes dades, durant la segona meitat del segle XVIII aquest grup va millorar força la seva situació econòmica, fet que es tradueix no només en l'augment de camises, llençols, tovallons i tovalles, sinó que també es veu reflectit en el consum, per primer cop, d'objectes d'art i decoració (principalment quadres) i en l'augment d'objectes religiosos. D'altra banda també s'ha observat un augment molt considerable dels objectes de plata, així com de les xocolateres, que eren productes preuats i per tant reservats, possiblement, a grups socials de certa categoria. La possessió de culleres i sobretot de forquilles és força peculiar en comparació amb altres zones de Catalunya per al mateix període.

Les dades sobre instruments agraris revelen que aproximadament una quarta part del grup de finals del segle XVIII va fer un salt qualitatiu important, ja que va passar a disposar d'arades. Pel que fa als animals, tot i haver-hi un augment considerable de *treballadors* amb vaques, el canvi més important es dona en el bestiar de renda, en passar el percentatge de propietaris de porcs del 22 al 44%.

Tots aquests canvis apunten cap a una millora significativa d'una part del col·lectiu dels *treballadors*. Aquesta tesi guanya pes quan examinem l'evolució dels dots aportats per les filles dels *treballadors*. Moltes de les filles d'aquest grup devien aconseguir doblar el dot aportat per les seves mares i àvies. Seguien així l'evolució dels preus del blat, cosa que sembla que no aconseguiren altres oficis, tal com es desprèn del nostre estudi sobre l'evolució dels dots aportats pels artesans.

Malgrat tot, volem remarcar que l'evolució de la que parlem no es pot traduir en un enriquiment relacionat amb el luxe, ja que per exemple, els interiors de les cases dels *treballadors* ja hem vist que no eren plenes de miralls ni de grans mobles, porcellanes, etc. Això no obstant, el que pretenem és mostrar un cert canvi positiu en les condicions de vida d'un sector del món rural; els *treballadors*.

b) *Canvis experimentats pel grup dels treballadors durant la primera meitat del segle XIX.*

Quan comparem les dades del tercer període amb les del segon període relatives als *treballadors*, hem de fer esment de dos canvis importants: 1) el fet que a mitjans segle XIX aparegui el col·lectiu dels menestrals i que, a l'hora d'establir comparacions, hàgim de tenir en compte tant les dades relatives als *treballadors* com les dades relatives als menestrals; 2) el fet que el nombre de casos obtinguts a partir del buidatge notarial, (fins i tot tenint en compte els menestrals), hagin perdut representativitat, en el tercer període, respecte del segon període. Això és més evident en el cas dels inventaris *post mortem* que en el cas dels capítols matrimonials.

Respecte de l'aparició del col·lectiu dels menestrals, hem de dir que aquesta etiqueta es difon al Baix Empordà amb força més retard que en les comarques limítrofes del Gironès o l'Alt Empordà. En buidatges notariais relatius a aquestes comarques realitzats el 1806 la presència de menestrals ja és notable en aquesta data³⁷².

Recordem que a les llistes de 1795 l'etiqueta menestral ja havia estat utilitzada per classificar els *treballadors* més rics. L'aparició tardana de l'etiqueta al Baix Empordà no significa que els *treballadors* d'aquesta comarca de finals del segle XVIII fossin més pobres que els de la resta de la regió de Girona. Al contrari, de les dades del nostre estudi es desprèn, com acabem de dir, un enriquiment notable d'una part d'aquest col·lectiu, tant pel que fa als béns descrits en els inventaris com pel que fa als dots aportats al matrimoni.

Si comparem les dades del segon i del tercer períodes notem un cert estancament, pel que fa a les terres i a les cases i un empitjorament de les condicions pel que fa a productes de consum. Ara bé, l'anàlisi de l'evolució dels dots, que hem seguit en la segona part, revela un augment impressionant del nivell mig de dots, si tenim en compte la disminució dels preus del blat.

³⁷² Ens referim al buidatge de documents notariais del Registre d'Hipoteques del 1806 portat a terme en el si del projecte EXPLORA del Centre de Recerca d'Història Rural, així com al buidatge de capítols matrimonials de l'any 1806 comentat per CONGOST, R. (1993, 2007).

Del conjunt de dades examinades, ens sembla que va guanyant pes, novament, la hipòtesi d'un canvi social. No es tracta ja d'un augment dels *treballadors* respecte dels pagesos, com a la segona meitat del segle XVIII, sinó probablement d'un canvi que feia que molts dels *treballadors* de mitjan segle XIX fossin poc comparables als *treballadors* de començaments de segle. Els nous *treballadors* segurament no vivien tant de l'explotació de la terra, el que explicaria la disminució d'eines i d'animals en el conjunt dels inventaris d'aquell grup social. Vol dir això que eren més pobres? És difícil afirmar-ho. Les dades dels capítols contrasten amb les dades dels inventaris. Els capitals aportats en concepte de dots per la majoria de filles del col·lectiu dels *treballadors* eren considerablement més alts que en els anteriors períodes.

Fins i tot en el cas dels menestrals, les dades ens mostren un grup força humil que només tenia els béns materials necessaris per viure. Havia disminuït el nombre de camises, llençols i també, sensiblement, el nombre de coberts. Però també hi ha evidències que havien continuat augmentant, (com ja ho havien fet durant la segona meitat del segle XVIII), les oportunitats de treball i, en alguns casos concrets, el valor de la remuneració del treball.

Pel que sembla, l'excedent no va significar una disminució dels salaris durant la primera meitat del segle XIX, tal com s'ha estudiat per altres regions³⁷³. És cert que a començaments de segle XIX, els salaris eren molt més alts, però els salaris agraris mitjans de mitjans segle XIX del Baix Empordà doblaven segurament els salaris agraris mitjans de finals del segle XVIII, malgrat que els preus havien baixat per dessota el nivell d'aquest període.

Podríem, de fet, invertir la forma de presentar les dades, i argumentar que les possibilitats obertes als *treballadors*, gràcies al desenvolupament de la indústria suro-tapera i a la pràctica dels establiments emfitèutics, segurament havien enfortit aquest grup social³⁷⁴.

³⁷³ MARTINEZ Carrión, (2002).

³⁷⁴ Recentment, Joaquim Alvarado i Rosa Ros (2006) han relacionat el tema de la pluriactivitat amb la indústria surera. En el seu estudi remarquen que a les cartilles avaluatòries dels pobles del Baix Empordà, confeccionades a mitjan segle XIX, es registren jornals de pelar de 10 rals, és a dir, sensiblement més alts que els de la majoria de tasques agrícoles de la mateixa comarca, que podien oscil·lar entre 4 rals (els de veremar) i 8 rals (els de sembrar, segar i batre). Els jornals de cavar o podar la vinya es situaven en 6 rals. Segons la Junta d'Agricultura de la província de Girona, en una enquesta de 1850, el jornal de mitjan segle XIX cobrava un jornal diari de 4 a 4,5

Abans d'acabar, considerem interessant considerar fins a quin punt seria possible aplicar a algunes àrees de Catalunya les afirmacions que fa Jan de Vries, segons les quals, durant el període d'estudi que ens ocupa, a l'Europa nordoccidental, hi hagué una creixent implicació de les famílies en els circuits mercantils (ja fos a partir del seu treball a jornal o amb l'especialització de la seva activitat). Aquesta especialització va fer que la seva producció fos més efectiva i això els proporcionava més mitjans per tal de poder comprar més béns de consum en lloc d'utilitzar els de fabricació pròpia. Aquesta preferència era, segons l'argumentació de De Vries, el que impulsava la reorientació de l'activitat. La major laboriositat orientada cap al mercat era per a ell una autèntica revolució ("industrious revolution") motivada per l'afany de tenir certs articles que només es podien adquirir comprant-los.³⁷⁵ L'aplicació d'aquesta idea a la societat catalana no és incompatible amb les crítiques que des de fa temps els historiadors han fet a l'aplicació mecànica d'un determinat concepte de capitalisme agrari, basat en el cas anglès, a societats com la catalana³⁷⁶.

No es tractava només del treball realitzat en el si de les economies familiars. El nostre estudi aporta dades que suggereixen que les soldades també havien tendit a créixer considerablement. És clar que sovint no es detallaven els anys treballats, però les quantitats aportades en concepte de soldades per algunes núvies és força evident. El comentari d'Isabel Piferrer, referit a mitjans segle XIX, quan decideix prescindir d'una criada, és molt explícit:

"Puse gran cuidado ab los tosinos, que de ellos pagamos mutxas beses. No tener ninguna criada porque ya contaba que de su dispesa y soldada teníamos para aser una paga, que eran de 200 libras"³⁷⁷.

als. També es refereix a aquestes dades SAGUER, E. (2005). A diferència dels tapers, els homes que anaven a pelar els suros apareixien registrats, segurament, com a *treballadors*, en les escriptures notariales de mitjan segle XIX. La coincidència de l'època de la pela del suro amb feines agràries podia repercutir també en una puja dels preus d'aquestes tasques.

³⁷⁵ DE VRIES, J. (2009).

³⁷⁶ Vegeu, per exemple, GARRABOU, R. (2006).

³⁷⁷ COMPTE, A. (1993).

En resum, hi ha arguments per defensar que les dues tendències revelades per les dues fonts -empobriment, segons els inventaris, enriquiment, segons els capítols- podien compensar-se.

En el cas dels inventaris, d'altra banda, la disminució dels ases i la seva substitució per cavalls i mules i, en general, la millor situació dels anomenats menestrals, és prou significativa. En el cas dels capítols, dels quals disposem d'una mostra més àmplia, el més notable és que alguns menestrals i *treballadors* se situïn en els intervals de dots clarament destinats a les classes mitjanes, cosa impensable en els altres dos períodes.

Segons una enquesta de mitjan segle XIX una família per sobreviure necessitava 8 rals diaris. Això volia dir al cap de l'any unes 275 lliures. Hem vist que algunes filles de *treballadors* i de menestrals aportaven durant aquest mateix període dots similars al seu matrimoni, el que denota una capacitat d'estalvi notable d'aquestes famílies, a la que no era aliena el propi treball dels joves.

El Baix Empordà havia conegut durant el període estudiat molts establiments emfitèutics gràcies als quals moltes parcel·les havien passat a mans del col·lectiu dels *treballadors*³⁷⁸. Moltes terres havien passat a ser conreades intensivament i s'havien estès nous conreus com la patata.

A mitjans segle XIX el Baix Empordà havia assolit el seu màxim demogràfic i també el seu màxim en les terres conreades. El retrat de partida que fa Enric Saguer de la societat baixempordanesa d'aquells anys encaixa amb el punt d'arribada del nostre treball. El Baix Empordà és a mitjans segle XIX una comarca de petites economies familiars pageses i no és concebible aquesta societat sense uns índex de pluriactivitat molt elevats. Entre les conseqüències que es derivaven d'aquesta constatació Enric Saguer destacava aquesta: "La darrera conseqüència es refereix a les formes d'organització de l'espai agrari.

³⁷⁸ CONGOST, R. (1990).

La Catalunya Vella ha estat sempre considerada la Catalunya dels masos i, certament, aquest és un element clau en el nostre paisatge agrari. Tanmateix, la rellevància donada al mas pot dificultar la percepció d'altres realitats³⁷⁹.

En començar aquest treball nosaltres hem expressat una idea molt similar. Esperem, en acabar, haver aportat algunes dades que puguin ajudar a entendre el fort i complex dinamisme social que, durant els cent anys anteriors, una època de creixement demogràfic i de transformacions agràries, va forjar aquella societat.

³⁷⁹ SAGUER, E. (2005: 200).

BIBLIOGRAFIA

AAVV; *Girona al segle XIX*, Girona, Editorial Gothica, 1978.

AAVV; *El Baix Empordà: Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya*, Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, Barcelona, 1995.

AAVV; *Formes de dominació en la societat rural. Recerques. Història, economia, cultura*. Vol. 35. Editorial Curial. Barcelona. 1997.

AAVV; *El mas medieval a Catalunya*, Banyoles, Quadern del Centre d'Estudis Comarcals, 19, 1998.

AAVV; *La comunitat pagesa catalana a través dels documents (1349-1871)*, Rafael Dalmau Editor, Barcelona, 1999.

AAVV; *El mas català durant l'Edat Mitjana i la Moderna (segles IX-XVIII): aspectes antropològics*, Barcelona, CSIC, 2001.

AAVV; *La masia catalana*, Figueres, Bravo Edicions, 2005.

AAVV; *Cases de poble*, Figueres, Bravo Edicions, 2007.

AAVV; *Cada casa és un món*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, 2007.

AAVV; *Estudis d'Història Agrària*, núm. 20, Vic, Eumo Editorial, 2007.

AAVV; *Història Agrària dels Països Catalans*. Edat Moderna, vol. III, Fundació catalana per a la recerca i la innovació, Barcelona, 2008.

ALBERCH i Fugueras, Ramon, CASTELLS i Calzada, Narcís; *La població de Girona (segles XIV-XX)*, Girona, Generalitat de Catalunya, 1985.

ALBERCH, Ramon, CASTELLS, Narcís, FREIXAS, Pere, GUILLERÉ, Christian, MIRÓ, Joan, VILA, Pep; *Gremis i Oficis a Girona*, Girona, Ajuntament de Girona. Servei Municipal de Publicacions, 1984.

ALCOVER, A. M.; MOLL, F. de B.; SANCHÍS M.; *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Edit. Moll, Vol. 10, Barcelona, 1963.

AMADES, Joan; *Folklore de Catalunya. Cançoners. Cançons, refranys, endevinalles*, Barcelona, 1982.

AMADES, Joan; *Arts i oficis* (edició facsímil), Edicions el Mèdol, Tarragona, novembre de 2004.

AMADES, Joan; *La divinitat del pa* (edició facsímil), Edicions el Mèdol, Tarragona, novembre de 2004.

AMADES, Joan; *Les esposalles. Costums i creences* (edició facsímil), Edicions el Mèdol, Tarragona, abril de 2003.

AMELANG, J. S., *La formación de una clase dirigente: Barcelona 1490-1714*, Barcelona, 1986.

ARMENGOL i Custal, Dolors; *La agricultura en el Alto Ampurdán a mediados del siglo XIX*, *Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos*, 14, 9-137, 1980.

AUDIVERT, Marcel·lí; *Cases i gent de l'Estartit*, Editorial Montblanc- Martin, Granollers, 1981.

AURELL i Cardona, Jaume; *Els inventaris post mortem i la cultura dels mercaders medievals*. N° 11, 1994.

BAIXAULI Juan, I.A.; *Crédito y consumo familiar en la Valencia del siglo XVII. Las dotes de las hijas*, Comunicació presentada a *Seminario: Crédito Urbano y Consumo en la Europa Preindustrial (1650-1850)*, Universitat de Barcelona, 3-4 de desembre de 1998.

BALCELLS, Albert; *Història del nacionalisme català. Dels orígens al nostre temps*, Madrid, Generalitat de Catalunya, 1991.

BARGALLÓ, Eva; *Les més belles cases pairals i masies de Catalunya*, Ripollet (Barcelona), Editorial De Vecchi , 1988.

BARBAZA, Yvette; *El Paisatge humà de la Costa Brava*, Barcelona, Edicions 62, 1988.

BARRERA Gonzalez, A; *Casa, herencia y familia en la Catalunya rural*, Madrid, Alianza Editorial, 1990.

BAS i Vidal, Jordi; *El dret successori català*, Barcelona, Editorial De Vecchi, 1986.

BENAVENTE, J. i NICOLAU, R; *La població*. Dins de D.D.A.A., *Història Econòmica de la Catalunya Contemporània*, Fundació Enciclopèdia Catalana, Vol. I, Barcelona, 1990.

BLOCH, Marc; *Apologia de la història*, Barcelona, Empúries, 1984

BOSCH de la Trinxeria, Carles; *Records d'un excursionista*, Figueres, Edicions Brau, 2005.

BORBONET i Macià, Anna; *La masia*, Barcelona, Editorial Columna, 1996.

BROCÀ, Guillermo M^a i ANELL, Joan; *Instituciones del derecho civil catalán vigente ó sea exposición metódica y razonada de las leyes, costumbres y jurisprudencia de los autores y de la antigua audiencia del principado*; Imprenta Barcelonesa, Barcelona, 1880.

BUSTELO, F; *La población espanyola en la segunda mitad del siglo XVIII, Moneda y Crédito*, núm. 123, 1972.

CAMPS i Arboix, Joaquim de; *Les cases pairals catalanes*, Barcelona, Ed. Destino, 1965.

CANER, Pere; *Desplazamientos y crecimiento del casco urbano calongense*, *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins*, vol. 9, Girona, 1954.

CARANDELL Pericay, Juan; *El bajo ampurdán*, Girona, Publicacions de la Diputació Provincial de Girona, 1978.

CARBONELL, M; *El treball de les dones a la Catalunya Moderna*, a NASCH, M. (ed.), *Més enllà del silenci: les dones a la història de Catalunya*, Barcelona, 1988.

CASANOVAS i Canut, Sebastià; *Memòries d'un pagès del segle XVIII*, Barcelona, Curial edicions catalanes, 1978.

CLARA, Josep; *Introducció a la història de Girona*, Girona, CCG Edicions, febrer 2004.

CODINA, Jaume; *El proletariat rural al Delta del Llobregat al segle XVIII*, Barcelona, 1969.

CODINA, Jaume; *Causes de la revolució demogràfica del segle XVIII: el cas d'una vila catalana*, en *Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya*, vol.I, Barcelona, 1988.

CODINA, Jaume; *Contractes de matrimoni al Delta del Llobregat (segles XIV a XIX)*, Fundació Noguera, Barcelona, 1997.

CODINA, Jaume; *El gir de 1750. Origen i creixement modern de la població*, Lleida, 1998.

COMAS d'Argemir, Dolors; *Sistema d'herència i estratificació social: les estratègies hereditàries en el Pirineu d'Aragó*, Barcelona, Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia, núm. 2, 1980.

COMES, J; *Tratado teórico-práctico del arte de notaria*, Barcelona, 1826.

COMPTE, Albert; *Una vida rural a les terres marginals de l'Empordà durant la primera meitat del segle XIX*. Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos, núm. 26, 1993, (175-232).

CONGOST, Rosa; *Els propietaris i els altres*, Vic, Eumo Editorial, 1990.

CONGOST, Rosa; *Notes de societat*, Santa Coloma de Farners, Consell Comarcal de la Selva i Centre d'Estudis Selvatans, 1992.

CONGOST, Rosa; *Creixement econòmic i moviment de rendes. Els dots de l'Alt Empordà i de la Selva durant la primera meitat del segle XIX*, Estudi General, 13, 1993.

CONGOST, Rosa; *De pagesos a hisendats: Reflexions sobre l'anàlisi dels grups socials dominants. La regió de Girona (1780-1840)*, dins "RECERQUES. Història/Economia/ Cultura". Formes de dominació en la societat rural. Vol. 35, Barcelona, Edit. Curial, 1997.

CONGOST, Rosa; *Pairalisme, història del dret i història de les relacions socials al camp català. Algunes reflexions*; dins *Estudis d'Història Agrària* núm.12, Vic, Eumo Editorial, 1998.

CONGOST, Rosa i TO, Lluís; *Homes, masos, història. La Catalunya del nord-est (segles XI-XX)*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999.

CONGOST, Rosa; *Guerra, pàtria i estadística: el despertar polític dels hisendats Gironins (1795-1800)*, dins *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins*. Vol. XLII, Girona, 2001.

CONGOST, Rosa i GIFRE, Pere; *Déu i el diable: notícies sobre el conreu de l'arròs al Baix Empordà. Segles XVIII-XIX*. Afers, vol.XVI, núm. 39, 2001.

CONGOST, Rosa; *La Catalunya del mas, és a dir, la Catalunya Vella*; dins *L'organització de l'espai rural a l'Europa Mediterrània. Masos, possessions, poderi.*, Girona, Biblioteca d'Història Rural, 2003.

CONGOST, Rosa; JOVER, Gabriel; BIAGIOLI, Giuliana; *L'organització de l'espai rural a l'Europa Mediterrània. Masos, possessions, poderi*, Girona, Biblioteca d'Història Rural, 2003.

CONGOST, Rosa; *Tierras, leyes, historia. Estudios sobre "la gran obra de la propiedad"*, Editorial Crítica, Barcelona, 2007.

CONGOST, Rosa; *Sobre casos intermediaris i creixements espontanis. Els treballadors de la regió de Girona*; dins *Estudis d'Història Agrària*, núm. 20, Vic, Eumo Editorial, 2007.

CONGOST, Rosa; *Una societat rural dinàmica i canviant. El segle XVIII*. Dins *Història Agrària dels Països Catalans*, Universitat de Barcelona, Barcelona, 2008.

CONGOST, R.; FERRER, LL.; MARFANY, J.; *The formation of household in a single heir system: the catalan case, 18th. century*. Workshop Inheritance Practices, Marriage Strategies and Household Formation in European Rural Societies, COST A35 Program for the Study of European Rural Societies, Sarospatak, Hungría, juny de 2008.

CONGOST, R; PLANAS, J; SAGUER, E. i VICEDO, E.; *¿Quien transformó la agricultura catalana? Los campesinos como actores del cambio agrario en Catalunya, siglos XVIII-XX*, dins GARRABOU, R., Crítica, Barcelona, 2010.

CONTRERAS I HERNÁNDEZ, Jesús; *La invenció de la família catalana*, dossier dins l'Avenç, núm. 132, 1989.

CORREDOR Plaja, Anna M^a; *De quan les coses s'escriuen pel seu nom: sis inventaris de principi del segle XVIII (fons notarial de Pals)*, núm. 25, Publicacions de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà, Sant Feliu de Guíxols, 2006.

CORREDOR Plaja, Anna M^a; *Dos inventaris del mas corredor de camargues (Pals) amb la Guerra del Francès pel mig*, dins *Estudis del Baix Empordà*, núm. 27, Publicacions de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà, Sant Feliu de Guíxols, 2007.

DE VRIES, Jan; *La revolución industrial. Consumo i economía doméstica desde 1650 hasta el presente*, Editorial Crítica, Barcelona, 2009.

DOSSIER: *L'invenció de la família catalana*, l'Avenç, núm. 132, 1989.

DOSSIER: *El Pairalisme*, dins *Estudis d'Història Agrària* núm.12, Vic, Eumo Editorial, 1998.

DOUGLAS, M. i ISHERWOOD, B.; *The World of Goods: Towards and Anthropology of Consumption*, Londres, 1979.

DURAN i Sanpere, A.; *Pels camins de la Història*, Barcelona, Fundació Salvador Vives Casajuana, 1973.

EIRAS ROEL, A; *La documentación de protocolos notariales en la reciente historiografía modernista*, *Estudis Històrics i Documents dels Arxius de Protocols*, VIII, Barcelona, 1980.

ELIAS, N; *El proceso de la civilización*, Mèxic, 1989.

ESTALELLA, Helena; *El dominio de la propiedad rústica como factor de jerarquización urbana: el caso de la provincia de Gerona*, tesis de licenciatura de Helena Estalella Boadella, realizada bajo la dirección de Horacio Capel Sáez, 1973.

ESTALELLA, Helena; *La propietat de la terra a les comarques gironines*, Girona, Col.legi Universitari de Girona, 1984.

FAUS i Condomines, Josep; *Els capítols matrimonials a la comarca de Guissona (Catalunya segriana)*, Barcelona, fills de Jaume Jepús, impressor, 1907.

FERRER i Alòs, Llorenç; *Pagesos, rabassaires i industrials a la Catalunya central (segles XVIII-XIX)*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 1987.

FERRER i Alòs, Llorenç; *Estructures agràries catalanes: observacions sobre la seva diversitat en el segle XVIII . Dins El món rural català a l'època de la revolució liberal*, volum I , Edicions de la Universitat de Lleida, Lleida,1995.

FERRER i Alòs, Llorenç; *La vida rural a Catalunya*, Angle Editorial, Barcelona, 2002.

FERRER i Alòs, Llorenç; *Masies de Catalunya*, Barcelona, Angle Editorial, 2003.

FERRER i Alòs, Llorenç; *Hereus, pubilles i cabalers. El sistema d'hereu a Catalunya*, Editorial Afers, Barcelona, 2007.

FERRER, Baldiri; *El Baix Empordà*, Editorial Selecta, Barcelona, 1971.

FERRER i Gironès, Francesc; *L'estructura econòmica de La Bisbal a finals del Setcents, Annals de l'Institut d'Estudis Gironins*, Vol. 26, 1982.

FIGUERES I Artigues, Josep M^a; *Història Contemporània de Catalunya*, Editorial UOC, Barcelona, 2003.

FLORIDABLANCA, Comte de; *Cens del comte de Floridablanca 1787 (Part de Catalunya)*. Volum II. *Introducció, edició i índex per Josep Iglésies*. Fundació Salvador Vives Casajuana, Gràfiques Marina, Barcelona,1970.

FLUVIÀ, A; *Las categorías nobiliarias y las pruebas de nobleza en el Principado de Catalunya*, Hidalguía, Barcelona, 1961.

GARRABOU, Ramon, "El desenvolupament del capitalisme agrari", *Història agrària dels Països Catalans. Segles XIX-XX*, Volum IV, Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, Barcelona, 2006, p.15-21.

GARRABOU, Ramon, *Las sombras del progreso*, Crítica, Barcelona, 2010.

GIFRE Ribas, Pere; *En la prehistòria dels hisendats. De senyors útils a propietaris (Vegueria de Girona, 1486-1720)*. Tesi presentada l'any 2009.

GRAU, R. i LOPEZ, M.; El creixement demogràfic català del segle XVIII, la polèmica Vilar-Nadal, Recerques núm. 21, Editorial Curial, Barcelona, 1988.

GRIERA, A; *La casa catalana*, Edicions Polígrafa S.A., Barcelona, 1933.

GRIGG., D; *English agriculture. An historical perspective*, Oxford, Blackwell, 1989.

HUBSCHER, R.; GARRIER, G.; *Entre faucilles et marteaux. Pluriactivités et stratégies paysannes*, Presses Universitaires de Lyon/Maison des Sciences de l'Homme, Lyon/Paris, 1988.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, *Diccionari de la llengua catalana*, Edicions 62, Barcelona, 2007.

IZARD, Miquel; *Els segle XIX. Burgesos i proletaris*, DOPESA, Barcelona, 1978.

JUSTO y Villanueva, L; *Excursión hecha por los alumnos de la escuela teóricopráctica de agricultura peculiar para los hijos de los propietarios del Alto Ampurdán*, *Revista de Agricultura Práctica*, (1869b).

KING, Peter; *Pauper Inventories and the Material Lives of the Poor in the Eighteenth and Early Nineteenth Centuries*, a T. Hitchcock, P. King i P. Sharpe, eds., *Chronicling Poverty. The Voices and Strategies of the English Poor, 1640-1840*, St. Martin's Press, Nueva York, 1997.

LAVEDAN, ANTONIO, *De los usos, abusos, propiedades y virtudes del tabaco, café, té y chocolate*, en la Imprenta Real, Madrid, 1796.

LENCINA i Pérez, Xavier; *Cultura material i economia a través dels inventaris post mortem. El cas de Barcelona al segle XVII*, en *Congrés d'història de Barcelona. La ciutat i el seu territori, dos mil anys d'història*. Barcelona, octubre de 1993 (Ajuntament de Barcelona, 1993), pp. 339-346

LENCINA i Pérez, Xavier; *Cultura i societat a la Barcelona moderna: Estils de vida de l'èlit urbana al segle XVII*, en *IV Congrés d'Història Local de Catalunya*, Barcelona, 1997.

LENCINA i Pérez, Xavier; *Els inventaris post mortem com a font per l'estudi de l'alimentació. Inventaris barcelonins del període 1597-1604*, dins *Estudis d'Història Agrària*, 12, 1998.

LENCINA i Pérez, Xavier; *Espais i objectes quotidians. Els inventaris post mortem catalans en el context europeu*, en Catalunya i Europa a l'Edat Moderna. Actes del IV Congrés d'Història Moderna de Catalunya. Pedralbes, 18, Barcelona, Universitat de Barcelona, 1998 [2000].

LIVI BACCI, M; *La fecundidad y el crecimiento demográfico en Espanya en los siglos XVIII y XIX*. Dins: D. V. GLASS i R. E. LEVELLE, *Población y cambio social*, Madrid, 1978.

MADOZ, Pascual; *Diccionario geográfico, estadístico, histórico de Espanya y sus posesiones de Ultramar*, Curial, Barcelona, 1985. Vol. II.

MAINAR, J. i CATALÀ, F; *El moble català*, Barcelona, 1976.

MALANIMA, P; *Il lusso dei contadini. Consumi e industrie nelle campagne toscane del sei e settecento*, Bolonya, 1990.

MANZANOS Arreal, Paloma; *La casa y la vida material en el hogar: necesidades vitales y niveles de vida en la Vitoria del siglo XVIII*, en La vida cotidiana en Vitoria en la Edad Moderna y Contemporánea, ed. José María Imízcoz Beunza (Editorial Txertoa), Donostia-San Sebastián, 1995.

MARFANY, Julie; *Casar-se en edat proporcionada: edat al matrimoni i estratègies matrimoniales a Igualada, 1680-1829; Miscellanea Aqualatensia*, Igualada, 2004.

MARQUÉS, Josep Maria; *Masos de Fornells*, Ajuntament de Fornells de la Selva, Fornells de la Selva, abril de 1999.

MARTINEZ Carrión, José Miguel; *El nivel de vida en la España rural, siglos XVIII i XIX*, Universidad de Alicante, Alicante, 2002.

MARTINEZ QUINTANILLA; *La provincia de Gerona. Datos estadísticos*, Imprenta de F. Dorca, Girona, 1865.

MASPONS Y ANGLASELL, Francesc; *La llei de família catalana*, Ed. Barcino, Barcelona, 1935.

MATAS y Balaguer, Josep; *Bibliografia del Baix Empordà*, Consell Comarcal del Baix Empordà, La Bisbal d'Empordà, 1991.

MOLLA, J.; LOAISA, E.; Visions de la pagesia de Calonge des de la fi del segle XVIII a la fi del segle XX, dins *Estudis del Baix Empordà*, núm. 25, Publicacions de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà, Sant Feliu de Guíxols, 2006.

MONER, Jeroni; La "sala" com a espai vertebrador de l'evolució tipològica del mas, pp.263-278; dins *El mas català durant l'Edat Mitjana i la Moderna (segles IX-XVIII): aspectes antropològics*, CSIC, Barcelona, 2001.

MORENO Claverias, Belén; *La burguesía local de las letras y los negocios a través de los inventarios post mortem. El Penedés en el s XVIII*. Dins: J. TORRAS; B: YUN (dir.) *Consumo, condiciones de vida i comercialización. Cataluña y Castilla s. XVII-XIX*. Valladolid, Junta de Castilla y León, 1999.

MORENO Claverias, Belén; *Pautas de consumo y diferenciación social en el Penedès a fines del s XVII. Una propuesta metodológica a partir de los inventarios sin valoraciones monetarias. Revista de Historia Económica, XXI* (número extraordinari: *El consumo en la España pre-industrial*), 2003.

MORENO Claverías, Belén; *Consum i condicions de vida a la Catalunya Moderna. El Penedès, 1670-1790*, Edicions i Propostes Culturals Andana, SL, Vilafranca del Penedès, 2007.

MASGRAU, Roser; *Els orígens del catalanisme polític*, Editorial Barcanova, Barcelona, 1992.

MESTRE i Godes, Jesús; *Breu història de Catalunya*, Edicions 62, Barcelona, 1998.

NADAL, J; *Sur la population catalane au XVIII siècle*. Dins: D.D.A.A., *Actes du Congrès International de la Population*, Londres, 1963.

NADAL, J; *Les grandes mortalités des années 1793 à 1812, effets à long terme sur la démographie catalane*. Dins D.D.A.A., *Problemes de mortalité. Col-loque International tenu à l'Université de Liège*. Liège, 1965.

NADAL, Jordi; *Bautismos, desposorios y entierros. Estudios de historia demogràfica*. Ariel Historia, Barcelona, 1992.

NADAL i Farreras, Joaquim; *Conèixer la Història de Catalunya (Del segle XVI al XVIII-vol.3)*, ed. Vicens Vives, Barcelona, 1983.

NOGUER, J. i ALCOBERRO, A. ; *Pirates, corsaris i torres de moros. Passat i present de les torres de Palafrugell i Mont-ras*, Ajuntament de Palafrugell i Diputació de Girona, Palafrugell, 1998.

PARÉS I PUNTALS, A; *Tots els refranys catalans*, Barcelona, 1999.

PASCUAL, Pere; *Agricultura i industrialització a la Catalunya del segle XIX*, Editorial crítica, Barcelona, 1990.

PLA, Josep; *Els pagesos*, Editorial Selecta, Barcelona, 1952.

POUNDS, Norman J. G., *La vida cotidiana: historia de la cultura material*, Crítica, Barcelona, 1992.

PUIG i Ferriol, Lluís i ROCA i Trias, Encarna; *Institucions del dret civil de Catalunya. Dret de la persona. Dret de la família*. Volum III, Tirant lo Blanc, Valencia 1994.

PUIG i Ferriol, Lluís i ROCA i Trias, Encarna; *Institucions del dret civil de Catalunya. Dret de la persona. Dret de la família*. Volum II, Tirant lo Blanc, Valencia 1998.

PUIG SALELLAS, Josep Maria; *Tècnica jurídica de conservació patrimonial en la societat agrària gironina (segles XIV a XIX)*, Conferència inaugural del curs acadèmic, Universitat de Girona, 3 d'octubre de 1995.

PUIGVERT i Solà, Joaquim M.; L'elaboració del discurs pairalista a la Catalunya contemporània: la contribució dels arquitectes i els estudiosos de la masia (1908-1936), dins *Estudis d'Història Agrària* núm.12, Eumo Editorial, Vic, 1998.

QUER i Monsterrat, L.; *Els interiors de les cases de Calonge (1750-1800)*, dins *Estudis del Baix Empordà*, Núm. 20, Publicacions de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà, Sant Feliu de Guíxols, 1989.

REYNÉS i López, Jordi; *Guerra al Baix Empordà de l'època moderna (mitjan segle XVII- inici segle XVIII)*, IX PREMI PERE LLOVERAS, edita La Bisbal d'Empordà, Col.lecció Fontanetum-6, La Bisbal d'Empordà, abril de 2001.

RIGOL, Joan; *Poble i consciència nacional*. Edicions 62, Barcelona, 1986.

RIPOLL, Ramon; *Les masies de les comarques gironines*, Col.legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Girona, Escola Universitària Politècnica de Girona, Cambra de la Propietat Urbana de Girona, Edita Gòthica, Girona,1983.

ROCA, Encarna; *Família, pairalisme i institucions jurídiques*; dins *Estudis d'Història Agrària* núm.12, Eumo Editorial, Vic, 1998.

ROSAS Artola, Manuel; *Aprofitament dels inventaris post mortem en demografia: El nombre màxim de fills de la família nuclear a Castelló de la Plana als segles XVI-XVII*, dins *Millars: Espai i història*, nº 22, 1999.

SABATER, R de., *Cultivo alterno. Pràctica de Gerona*, "Revista del Instituto Agrícola Catalán de San Isidro", 1853.

SAGUER i Hom, Enric; *Els últims hereus*, Generalitat de Catalunya. Departament de cultura, 2005.

SAGUER i Hom, Enric; *Treball agrari i reproducció econòmica. El Baix Empordà, 1850-1880*, Col·lecció estudis 7, Girona, Associació d'Història Rural de les Comarques Gironines, Centre de Recerca d'Història Rural (ILCC- Secció Vicens Vives) de la Universitat de Girona i Publicacions de la UdG, Girona, abril de 2005.

SAGUER i Oliver, Emili; *Règim econòmic familiar de Girona y son bisbat segons els mes freqüents pactes matrimonials*, *Revista Jurídica de Catalunya*, 1907.

SALES de Bohigas, Núria; *Mules, ramblers i fires (segles XVIII i XIX)*, Ed. Centre de Lectura, Reus, 1991.

SEGURA, Antoni; *Burguesia i propietat de la terra a Catalunya en el segle XIX*, Ed. Curial, Barcelona, 1993.

SERRA i Boldú, Valeri; *Folklore de la pagesia*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 1987.

SORONELLAS Masdéu, Montserrat, *Pagesos en un món de canvis. Família i associacions agràries*, Publicacions URV, Tarragona, 2006.

SURROCA, J.; *El conreu de l'arròs a l'Empordà del segle XVIII*, *Estudis d'Història Agrària*, 2, 1979.

TERRADAS, Ignasi; *El món històric de les masies*, Curial Edicions Catalanes, Barcelona, 1984.

THOMPSON, E.P.; *El entramado hereditario: un comentario*. Dins *Tradicción, revuelta y conciencia de clase*. Editorial Critica, Barcelona, 1979.

TO, Lluís; *Estrategias familiares y demografía: una aproximación a partir de las fuentes catalanas*, dins *Demografía y Sociedad en la España Bajomedieval. Aragón a la Edad Media, Sesiones de trabajo*. Seminario de Història Medieval, Universidad de Zaragoza, Zaragoza, 2002.

TORRA Fernández, Lúdia; *Comercialización y consumo de tejidos en Cataluña, 1650-1800*, *Revista de Historia Industrial* nº11, 1997.

TORRA Fernández, Lúdia; *Pautas del consumo textil en la Catalunya del s XVIII. Una visión a partir de los inventarios post mortem*. Dins J. TORRAS; B. YUN (dir.). *Consumo, condiciones de vida y comercialización . Catalunya y Castilla, siglos XVII-XIX*. Valladolid, Junta de Castilla y León; 1999.

TORRA Fernández, Lúdia; *Botigues de teixits, crèdit comercial i crèdit al consum. Xarxes comercials a la Catalunya del segle XVIII*, Recerques núm. 41, 2001.

TORRA Fernández, Lúdia; *Cambios en la oferta y la demanda textil en Barcelona (1650-1800)*. *Revista de Historia Industrial*, núm. 22.

TORRA Fernández, Lúdia; “Las *botigues* de teles de Barcelona. Aportación al estudio de la oferta de tejidos y del crédito al consumo (1650-1800)”. *Revista de Historia Económica*, XXI, 2005.

TORRAS, Xavier; *Els llibres de família de pagès. Memòries de pagès, memòries de mas (segles XVI-XVIII)*, CCG Edicions, Girona, 2000.

TORRAS, Jaume i YUN Casalilla, Bartolomé; *Consumo, condiciones de vida y comercialización. Catalunya y Castilla, siglos XVII-XIX*. Junta de Castilla y León, Consejería de Educación y Cultura, 1999.

VEBLEN, T; *Teoría de la clase ociosa*, Barcelona, 1988.

VICENS Vives, Jaume; *Noticia de Catalunya*. Edicions Destino, Barcelona, 1962.

VICENS Vives, *Los catalanes en el s. XIX*, Alianza Editorial, Madrid, 1986.

VILA, Marc-Aureli; *Les comarques de Catalunya. Notes geohistòriques*, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1983.

VILA, Marc-Aureli; *La casa rural a Catalunya. Cases aïllades i cases de poble*, Edicions 62, Barcelona, juny de 2002.

VILAR, Pierre; *Catalunya dins l'Espanya Moderna. Recerques sobre els fonaments econòmics de les esructurea nacionals*, Edicions 62, Barcelona, 1964-1968, vol. III.

YOUNG, Arthur; *Viatge a Catalunya*, Garsineu, Tremp, 1993.

YUN Casalilla, Bartolomé; *Inventarios post-mortem, consumo i niveles de vida del campesinado del Antiguo Régimen (Problemas metodológicos a la luz de la investigación internacional)*, VIII Congreso de Historia Agraria, 1999.

ZAMORA, Francisco; *Diario de los viajes hechos en Cataluña*, Curial, Barcelona. 1973.

ARXIU I SÈRIES DOCUMENTALS CONSULTATS

Arxiu Històric de Girona:

Fons notarial de La Bisbal d'Empordà.

Fons notarial de Calonge.

Fons notarial de Castell d'Empordà.

Fons notarial de Corçà.

Fons notarial de Cruïlles.

Fons notarial de Fitor.

Fons notarial de Foixà.

Fons notarial de Monells.

Fons notarial de Palafrugell.

Fons notarial de Palau Sator.

Fons notarial de Pals.

Fons notarial de Palamós.

Fons notarial de Parlavà.

Fons notarial de Peratallada.

Fons notarial de Púbol.

Fons notarial de Rupià.

Fons notarial de Sant Feliu de Guíxols.

Fons notarial de Sant Sadurní de l'Heura.

Fons notarial de Torrent.

Fons notarial de Torroella de Montgrí.

Fons notarial d'Ullà.

Fons notarial de la Vall d'Aro.

Fons notarial de Vulpellac.

Arxiu Històric del Baix Empordà: Fons notarials.

Arxiu Històric Municipal de Girona:

Sèrie de "LLIBRES DE L'ARMAMENT GENERAL". Arreglo de la Contribución para el Armamento General de Catalunya en el Partido de Gerona. Año 1795.

Arxiu Diocesà de Girona:

Sol·licituds de dispenses de proclames matrimonials.

Col·legi d'aparelladors i arquitectes tècnics de Girona.

Fons documental de la rectoria de Torroella de Montgrí.

Fons documental de la rectoria de La Bisbal d'Empordà.

ÍNDIX DE QUADRES.

INTRODUCCIÓ.

CAPÍTOL PRIMER

1. El creixement demogràfic.

Quadre 1. Dades oficials censals i dades proposades en l'estudi de Llorenç Ferrer sobre la població del Baix Empordà. 23

Quadre 2. Recompte dels homes majors de 16 anys segons el Cens de Floridablanca i les llistes de 1795. 24

Quadre 3. Evolució del nombre d'habitants del Baix Empordà durant el segle XVIII. 29

2. Els grups socials del Baix Empordà a finals del segle XVIII.

Quadre 4. Comparació de dades de població (regió de Girona). 31

Quadre 5. Recompte de les persones amb ofici de cada poble del Baix Empordà extrets de les llistes sobre la contribució per l'armament general de Catalunya de 1795. 34

3. La importància dels oficis relacionats amb la terra.

Quadre 6. Municipis del Baix Empordà amb més de 200 establiments (1768-1862). 39

Quadre 7. Oficis agraris al Baix Empordà de 1755 segons les dispenses de proclames matrimonials. 40

Quadre 8. Oficis agraris al Baix Empordà de 1806 segons les dispenses de proclames matrimonials. 41

Quadre 9. Nuvis amb el mateix ofici que els pares, segons les dispenses de proclames matrimonials del Baix Empordà de 1755. 42

Quadre 10. Nuvis amb el mateix ofici que els pares, segons les dispenses de proclames matrimonials del Baix Empordà de 1806. 42

4. Algunes pistes a partir del cens de 1860.

Quadre 11. Resum de la inscripció general dels habitants del Partit Judicial de La Bisbal. 43

CAPÍTOL SEGON. Descripció i comentari de l'estudi efectuat.

3. Presentació de les dades relatives als oficis de la terra.

Quadre núm.12. Distribució per oficis dels inventaris *post-mortem* analitzats. 56

Quadre núm.13. Distribució per oficis dels capítols matrimonials analitzats segons l'ofici dels nuvis. 56

Quadre núm.14. Distribució per oficis dels capítols matrimonials analitzats segons l'ofici dels pares de les núvies. 57

ANNEX.

Quadre 1. Dades de la població del Baix Empordà segons els cens de 1718, el de Floridablanca (1787), el cens de 1857 i el càlcul de població segons les llistes de 1795 dels homes majors de 16 anys. 67

PRIMERA PART

ESTUDI DELS INVENTARIS *POST MORTEM*

CAPÍTOL PRIMER. Anàlisi dels inventaris *post mortem* del període de 1750 a 1755.

1.1. Descripció dels oficis extrets dels inventaris <i>post mortem</i> . Quadre 1. Nombre d'oficis reflectits en els inventaris <i>post mortem</i> del període 1750-1755.	73
1. 2. Distribució de les cases i dels masos segons l'ofici del difunt. Quadre 2. Distribució de les cases i dels masos segons els diversos oficis. Quadre 3. Percentatges de masos i cases segons l'ofici.	74 76
1.3. Distribució de les terres segons l'ofici del difunt. Quadre 4. Quantitat de terres total de cadascun dels inventariats segons l'ofici expressada en vessanes.	77
1.4. 1. Estructura interna de les cases. Quadre 5. Estructura interna de les cases segons l'ofici de l'inventariat. Quadre 6. Nombre d'habitacions de les cases i percentatge que representa per a cadascun dels inventaris.	85 88
1.4. 2. Estructura interna dels masos. Quadre 7. Estructura interna dels masos dels <i>agricola</i> . Quadre 8. Nombre d'habitacions dels masos i percentatge que representen.	90 93
1.5. Tipus de terres segons el tipus de conreu del període 1750-1755. Quadre 9. Recompte dels tipus de cultius per al període 1750-1755.	94
2.1. Estudi dels habitatges dels difunts relacionats amb el treball de la terra. Quadre 1. Oficis i relació amb el tipus d'habitatge.	96
2.2. Estudi de les terres dels difunts relacionats amb la terra. Quadre 2. Nombre de terres dels oficis dedicats a la terra. Quadre 3. Relació entre l'habitatge i la quantitat de terres.	97 98
2.3. Estudi del tipus de cultiu que tenien els <i>agricola</i> i els <i>laboratoris</i> . Quadre 4. Estudi del tipus de cultiu dels <i>agricola</i> . Quadre 5. Estudi del tipus de cultiu dels <i>laboratoris</i> .	99 102

CAPÍTOL SEGON. Anàlisi dels inventaris *post mortem* del període de 1800 a 1805.

1.Descripció general dels inventaris segons els oficis dels difunts. 1.1. Descripció dels oficis extrets dels inventaris <i>post mortem</i> . Quadre 1.Nombre d'oficis trobats en els inventaris <i>post mortem</i> del període 1800-1805.	104
---	-----

1.2. Distribució de les cases i els masos segons l'ofici que exercís el difunt. Quadre 2. Distribució de les cases i dels masos segons els diversos oficis i percentatges que representen.	106
1.3. Distribució de les terres segons l'ofici del difunt. Quadre 3. Quantitat de terres segons l'ofici expressada en vessanes.	108
1.4.1. Estructura interna de les cases. Quadre 4. Estructura interna de les cases segons l'ofici de l'inventariat. Quadre 5. Nombre d'habitacions de les cases i percentatge que representa per a cadascun dels inventaris.	113 117
1.4. 2. Estructura interna dels masos. Quadre 6. Estructura interna dels masos segons l'ofici de l'inventariat. Quadre 7. Nombre d'habitacions dels masos i percentatge que representen.	119 120
1.5. Tipus de terres segons el tipus de cultiu del període 1800-1805. Quadre 8. Recompte dels tipus de cultius del període 1800-1805.	121
2.1. Estudi dels habitatges dels difunts relacionats amb el treball de la terra. Quadre 1. Oficis i relació amb el tipus d'habitatge. Quadre 2. Relació entre l'habitatge i la quantitat de terres.	123 123
2.2. Estudi de les terres dels difunts relacionats amb la terra. Quadre 3. Nombre de terres dels oficis relacionats amb la terra.	124
2.3. Estudi dels tipus de cultius dels pagesos i dels <i>treballadors</i> . Quadre 4. Tipus de cultius dels pagesos diferenciant els que tenien casa dels que tenien mas. Quadre 5. Tipus de cultius dels <i>treballadors</i> .	126 129
CAPÍTOL TERCER. Anàlisi dels inventaris <i>post mortem</i> del període de 1850-1855.	
1.1.Descripció dels oficis extrets dels inventaris <i>post mortem</i> . Quadre 1. Nombre d'oficis reflectits en els inventaris <i>post mortem</i> del període 1850-1855.	131
1. 2. Distribució de les cases i els masos segons l'ofici del difunt. Quadre 2. Distribució de les cases i masos segons els diferents oficis.	132
1.3. Distribució de les terres segons l'ofici del difunt. Quadre 3. Quantitat de terres total de cadascun dels inventariats segons l'ofici expressada en vessanes.	134
1.4. Descripció de l'estructura interna dels habitatges. Quadre 4 . Estructura interna de les cases segons l'ofici de l'inventariat. Quadre 5. Nombre d'habitacions de les cases i percentatge que representa per a cadascun dels inventaris.	141 142

Quadre 6 . Estructura interna dels masos.	144
Quadre 7. Nombre d'habitacions dels masos.	145
1.5. Tipus de terres segons el tipus de cultiu del període 1850-1855.	
Quadre 8. Recompte dels tipus de cultius per al període 1850-1855.	146
2.1. Estudi dels habitatges dels difunts relacionats amb el treball de la terra.	
Quadre 1. Estudi dels habitatges dels oficis “agraris”.	148
Quadre 2. Nombre de terres dels difunts dedicats al treball de la terra.	148
2.2. Estudi de les terres dels difunts relacionats amb la terra.	
Quadre 3. Relació entre l'habitatge i la quantitat de les terres.	150
2.3. Estudi dels tipus de cultius dels oficis relacionats amb la terra.	
Quadre 4. Estudi dels tipus de cultius dels pagesos.	151
Quadre 5. Estudi dels tipus de cultius dels pagesos que tenien casa.	152
Quadre 6. Estudi dels tipus de cultius dels pagesos que tenien mas.	155
Quadre 7. Estudi dels tipus de cultius dels <i>treballadors</i> .	155
Quadre 8. Estudi dels tipus de cultius dels menestrals.	157
CAPÍTOL QUART. Anàlisi i comparació dels tres períodes estudiats.	
3. Comparació general del nombre de terres entre els tres períodes.	
Quadre 1. Distribució de vessanes de terra per als tres períodes analitzats.	163
Quadre 2. Quadre resum de les terres de cadascun dels oficis per als tres períodes.	164
3.1. Comparació de les terres inventariades en els oficis relacionats amb el treball agrari.	
Quadre 3. Distribució de vessanes de terra en els <i>agricola</i> i els pagesos.	161
Quadre 4. Distribució de vessanes de terra en els <i>laboratoris</i> i els <i>treballadors</i> .	162
Quadre 5. Distribució de vessanes de terra en els <i>laboratoris</i> , els <i>treballadors</i> i els menestrals.	164
3.2. Comparació de l'evolució dels tipus de cultius durant el segle XVIII i la primera meitat del segle XIX.	
Quadre 6. Evolució dels tipus de cultius durant el segle XVIII i la primera meitat del segle XIX.	171
3.3. Anàlisi diferencial de les dades relatives als tipus de cultius dels inventaris dels pagesos, dels <i>treballadors</i> i dels menestrals.	
Quadre 7. Comparació dels tipus de cultius entre els <i>agricola</i> i els pagesos dels tres períodes.	175
Quadre 8. Comparació dels tipus de cultius entre els <i>laboratoris</i> i els <i>treballadors</i> dels tres períodes.	178
4.1. Comparació del nombre d'habitacions de les cases entre els tres períodes.	
Quadre 9. Nombre d'habitacions de les cases dels tres períodes.	182
4.2. Comparació del nombre d'habitacions dels masos dels tres períodes.	

Quadre 10. Nombre d'habitacions dels masos del primer i el segon períodes.	184
4.3. Comparació del nombre d'habitacions de les cases dels oficis relacionats amb la terra.	
Quadre 11. Distribució del nombre d'habitacions dels oficis dedicats al treball de la terra en els tres períodes estudiats.	188
CAPÍTOL CINQUÈ. Estudi dels béns inventariats.	
1.2. Anàlisi dels béns d'ús domèstic segons els oficis.	
Quadre 1. Consum mitjà dels pagesos dels tres períodes.	199
Quadre 2. Consum mitjà dels <i>laboratoris</i> i dels <i>treballadors</i> dels tres períodes.	203
Quadre 3. Consum mitjà dels menestrals.	205
Quadre 4. Consum mitjà i percentatge de <i>treballadors</i> i de menestrals que tenien cadascun dels objectes analitzats en el període 1850-1855.	206
Quadre 5. Consum mitjà dels comerciants, negociants i botiguers dels tres períodes.	207
Quadre 6. Consum mitjà dels doctors en dret, en medicina i dels notaris dels dos períodes.	210
Quadre 7. Consum mitjà dels capellans dels tres períodes.	212
Quadre 8. Consum mitjà dels oficis relacionats amb el món de la marina dels tres períodes.	214
1.3. Comentari general sobre els béns de consum domèstic. Comparació amb el Penedès i altres àrees.	
Quadre 9 . Indicadors del consum <i>pagès</i> , <i>treballador</i> i comerciant dels tres períodes.	219
Quadre 10. Estudi comparatiu de consum entre diferents àrees catalanes.	220
2.1. Els estris de treball de la terra.	
Quadre 1. Estudi dels estris de treball de la terra que apareixen en tots els inventaris dels tres períodes estudiats.	223
Quadre 2. Resum dels Inventaris amb eines segons els oficis dels inventariats.	224
2.2. Anàlisi de les eines que apareixen en els inventaris dels individus amb oficis relacionats amb la terra.	
Quadre 3. Estudi dels estris de treball de la terra que apareixen en els inventaris dels oficis relacionats amb la terra dels tres períodes estudiats.	226
2.3. Els animals inventariats.	
Quadre 4 . Resum dels inventaris amb eines segons els oficis dels inventariats.	229
a) Període 1750-1755.	
Quadre 5. Recompte i mitjana del nombre total d'animals dels inventaris que en tenien.	232
b) Període 1800-1805.	
Quadre 6. Recompte i mitjana del nombre total d'animals dels inventaris que en tenien.	234
c) Període 1850-1855.	

Quadre 7. Recompte i mitjana del nombre total d'animals dels inventaris que en tenien.	236
2.4. Anàlisi dels animals que apareixen en els inventaris dels individus amb oficis relacionats amb la terra.	
Quadre 8. Recompte i mitjana del nombre total d'animals dels <i>agricolas</i> i pagesos.	239
Quadre 9. Recompte i mitjana del nombre total d'animals dels inventaris dels <i>laboratoris</i> , dels <i>treballadors</i> i dels menestrals dels tres períodes.	243
2.5. Comentari general sobre els animals descrits en els inventaris.	
Quadre10. Composició del bestiar segons els inventaris i segons el cens de 1865.	240

SEGONA PART

ANÀLISI DELS CAPÍTOLS MATRIMONIALS

CAPÍTOL PRIMER.

1. 1. Els capítols matrimonials analitzats segons els oficis

Quadre 1. Quantitat de casos de cada ofici trobats en els capítols matrimonials (segons l'ofici del nuvi). 257

Quadre 2. Quantitat de casos de cada ofici trobats en els capítols matrimonials (segons el pare de la núvia). 257

1.2. Tipologia dels capítols matrimonials analitzats.

Quadre 3. Tipus de casament general. 259

Quadre 4. Tipus de casament per oficis al període 1750-1755. 260

Quadre 5. Tipus de casament per oficis al període 1800-1805. 261

Quadre 6. Tipus de casament per oficis al període 1850-1855. 261

Quadre 7. Anàlisi general de les aliances matrimonials tenint en compte l'estat anterior al matrimoni. 263

Quadre 8. Anàlisi per oficis de les aliances matrimonials al període 1750-1755, tenint en compte l'estat anterior al matrimoni. 263

Quadre 9. Anàlisi per oficis de les aliances matrimonials al període 1800-1805, tenint en compte l'estat anterior al matrimoni. 263

Quadre 10. Anàlisi per oficis de les aliances matrimonials al període 1850-1855, tenint en compte l'estat anterior al matrimoni. 264

1.3. Algunes característiques dels dots.

Quadre 11. Comparació dels dots entregats per germanes d'una mateixa família. 270

Quadre 12. Comparació entre els dots rebuts pels hereus i els dots entregats als germans i les germanes d'aquests. 272

CAPÍTOL SEGON.

2. ANÀLISI DELS DOTS DE LES NÚVIES.

Quadre 1. Taula d'equivalència dels intervals del valor dels dots en cada període. 277

Quadre 2. Quadre resum dels valors dels dots entregats per part dels pares, segons els oficis. 277

Quadre 3. Relació de vestits i caixes que s'entregaven en els dots. 279

2.1. Els *agricolas* i els pagesos.

Quadre 4. Relació de vestits i caixes que s'entregaven en els dots entregats pels pagesos. 287

2.2. Els *treballadors*.

Quadre 5. Repartició dels dots (tenint en compte les soldades). 291

Quadre 6. Relació de vestits i caixes que s'entregaven en els dots. 295

2.2. 1. Els dots rebuts pels nuvis *treballadors*.

Quadre 7. Relació de vestits i caixes que s'entregaven en els dots. 300

2.3. Els artesans.

Quadre 8. Relació dels oficis agrupats dins la categoria d'artesans. 304

CAPÍTOL TERCER.

3. L'ESCREIX.

3.1. L'evolució de l'escreix en els capítols amb nuvis pagesos.

a) Període 1750-1755.

Quadre 1. Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia. 315

b) Període 1800-1805.

Quadre 2. Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia. 318

c) Període 1850-1855.

Quadre 3. Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia. 321

3.2. L'evolució de l'escreix en els capítols amb nuvis *treballadors*.

a) Període 1750-1755.

Quadre 4. Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia. 323

b) Període 1800-1805.

Quadre 5. Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia. 325

c) Període 1850-1855.

Quadre 6. Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia. 328

3.3. L'evolució de l'escreix en els capítols matrimonials amb nuvis menestrals.

Quadre 7 . Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia. 331

3.4. L'evolució de l'escreix en els capítols matrimonials amb nuvis amb altres oficis.

a) Període 1750-1755.

Quadre 8 . Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia. 332

b) Període 1800-1805.

Quadre 9. Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia. 335

c) Període 1850-1855.

Quadre 10. Descripció de l'escreix entregat segons les condicions del nuvi i de la núvia. 337

3.5. Comentari general sobre l'evolució de l'escreix en els capítols matrimonials.

Quadre 11 . Resum dels casos de capítols amb referències a l' escreix en els tres períodes. 338

Quadre 12. Resum de l'escreix entregat pels nuvis pagesos en els tres períodes. 338

Quadre 13. Resum de l'escreix entregat pels nuvis *treballadors* en els tres períodes. 339

Quadre 14. Resum de l'escreix entregat pels nuvis d'altres oficis en els tres períodes.	339
Quadre 15. Distribució dels capítols amb escreix segons l'ofici del pare de la núvia (1750-1755).	340
CAPÍTOL QUART.	
4.1. Estudi de l'endogàmia social dels grups relacionats amb la terra.	
Quadre 1. Les aliances matrimonials dels nuvis amb oficis agraris.	343
Quadre 2. Ratio de casos reals/casos esperats.	343
Quadre 3. Aliances matrimonials de les núvies amb pares d'oficis agraris.	345
4.2. Algunes estratègies que podien augmentar el dot aportat pes les núvies. Importància de les soldades en el col·lectiu dels <i>treballadors</i> .	
Quadre 4. Classificació de les soldades aportades en els capítols de cada període.	347
4.3. Estudi de la distribució geogràfica dels nuvis relacionats amb el món agrari.	
Quadre 5. Estudi de la residència geogràfica dels contraents en els capítols on el nuvi era pagès.	352
Quadre 6. Estudi de la residència geogràfica dels contraents en els capítols on el nuvi era <i>treballador</i> .	353
Quadre 7. Estudi de la distribució geogràfica entre els contraents en els capítols on el nuvi era menestral.	353
Quadre 8. Estudi de la residència geogràfica entre els contraents on el nuvi era <i>agricola</i> o pagès.	354
Quadre 9. Estudi de la residència geogràfica entre els contraents on el nuvi era <i>laboratori</i> o <i>treballador</i> .	355
4.4. Estudi de la distribució geogràfica de les aliances matrimonials segons el dot aportat.	
Quadre 10. Aportació de dots a nuvis <i>pagesos</i> segons la procedència de la núvia.	356
Quadre 11. Aportació de dots a nuvis <i>treballadors</i> segons la procedència de la núvia.	357
Quadre 12. Aportació de dots a nuvis <i>menestrals</i> segons la procedència de la núvia.	358
Quadre 13. Aportació de dots a nuvis <i>treballadors</i> i <i>menestrals</i> segons la procedència de la núvia.	358
Quadre 14. Casos on consten capítols matrimonials entre famílies de la mateixa localitat on el nuvi era <i>pagès</i> .	359
Quadre 15. Casos on consten capítols matrimonials entre famílies de la mateixa localitat on el nuvi era <i>treballador</i> .	360
Quadre 16. Casos on consten capítols matrimonials entre famílies de la mateixa localitat on el nuvi era menestral.	361
ANNEX DE LA SEGONA PART. Anàlisi dels dots aportats pels nuvis, (els aixovars).	
1. Els dots aportats pels pagesos cabalers.	
Quadre 1. Aixovar aportat pels nuvis pagesos cabalers (1750-1755).	370

Quadre 2. Aixovar aportat pels nuvis pagesos cabalers (1800-1805).	371
Quadre 3. Aixovar aportat pels nuvis pagesos cabalers (1850-1855).	372
2. Dots aportats pels nuvis cabalers <i>treballadors</i> .	
Quadre 4. Aixovar aportat pels nuvis <i>treballadors</i> cabalers (1750-1755).	372
Quadre 5. Aixovar aportat pels nuvis <i>treballadors</i> cabalers (1800-1805).	373
Quadre 6. Comparació de dots dels nuvis <i>treballadors</i> dels períodes 1750-55 i 1800- 1805.	374
Quadre 7. Comparació de dots dels nuvis <i>treballadors</i> .	376

ÍNDIX DE GRÀFICS.

PRIMERA PART

ESTUDI DELS INVENTARIS *POST MORTEM*

CAPÍTOL PRIMER. Anàlisi dels inventaris *post mortem* del període de 1750 a 1755.

1.3. Distribució de les terres segons l'ofici del difunt.

Gràfic 1. Distribució de vessanes de terra segons l'ofici. 79

Gràfic 2. Percentatge total de propietats segons les vessanes independentment de l'ofici del difunt. 82

1.5. Tipus de terres segons el tipus de conreu del període 1750-1755.

Gràfic 3. Representació general dels tipus de cultius del període 1750-1755. 95

2.3. Estudi del tipus de cultiu dels *agricola* i dels *laboratoris*.

Gràfic 1 . Representació de la tipologia de cultius dels *agricola* diferenciant els que tenien casa i els que tenien mas. 101

Gràfic 2. Distribució de terres i percentatge de casos respecte del total que tenien els *laboratoris*. 103

CAPÍTOL SEGON. Anàlisi dels inventaris *post mortem* del període de 1800 a 1805.

1.2. Distribució de les cases i els masos segons l'ofici que exercís el difunt.

Gràfic 1. Distribució de vessanes de terra segons l'ofici del difunt. 111

Gràfic 2. Percentatge total de propietats segons les vessanes, independentment de l'ofici exercit. 112

1.5. Tipus de terres segons el tipus de cultiu del període 1800-1805.

Gràfic 3 . Representació dels tipus de cultius del període 1800-1805. 122

2.3. Estudi dels tipus de cultius dels pagesos i dels *treballadors*.

Gràfic 1. Representació del tipus de cultius dels pagesos amb mas i amb casa. 128

Gràfic 2. Tipus de cultius dels *treballadors*. 130

CAPÍTOL TERCER. Anàlisi dels inventaris *post mortem* del període de 1850-1855.

1.3. Distribució de les terres segons l'ofici del difunt.

Gràfic 1. Distribució de vessanes de terra segons l'ofici. 136

Gràfic 2. Percentatge total de propietats segons les vessanes, independentment de l'ofici exercit. 138

1.5. Tipus de terres segons el tipus de cultiu del període 1850-1855.

Gràfic 3 . Representació dels tipus de cultius del període 1850-1855. 147

2.2. Estudi de les terres dels difunts relacionats amb la terra.

Gràfic 4. Petita, mitjana i gran propietat per a cadascun dels oficis "agraris". 150

2.3. Estudi del tipus de cultius dels oficis relacionats amb la terra	
Gràfic 5. Representació dels tipus de cultius dels <i>pagesos</i> que tenien casa.	153
Gràfic 6. Representació dels tipus de cultius dels <i>pagesos</i> amb mas.	154
Gràfic 7. Representació dels tipus de cultius dels <i>treballadors</i> .	156
Gràfic 8. Representació dels tipus de cultius dels <i>menestrals</i> .	158
CAPÍTOL QUART. Anàlisi i comparació dels tres períodes estudiats.	
1. Sobre els oficis dels inventariats	
Gràfic 1. Comparació del percentatge de casos d'oficis que corresponen a cadascun dels tres períodes.	161
3. Comparació general del nombre de terres entre els tres períodes.	
Gràfic 2. Comparació del percentatge de terres per als oficis de cadascun dels tres períodes.	159
3.1. Comparació de les terres inventariades en els oficis relacionats amb el treball agrari.	
Gràfic 3. Comparació de la quantitat de terres entre els <i>agricola</i> i els <i>pagesos</i> dels tres períodes.	161
Gràfic 4. Comparació de la quantitat de terres entre els <i>laboratoris</i> i els <i>treballadors</i> .	169
Gràfic 5. Petita, mitjana i gran propietat per als <i>laboratoris</i> , <i>treballadors</i> i <i>menestrals</i> .	170
3.2. Comparació de l'evolució dels tipus de cultius durant el segle XVIII i la primera meitat del segle XIX.	
Gràfic 6. Representació dels tipus de cultius dels períodes estudiats.	173
3.3. Anàlisi diferencial de les dades relatives als tipus de cultius dels <i>pagesos</i> , dels <i>treballadors</i> i dels <i>menestrals</i> .	
a) Els <i>agricolas</i> i els <i>pagesos</i> .	
Gràfic 7. Comparació dels diversos tipus de cultius dels <i>agricola</i> i els <i>pagesos</i> dels 3 períodes.	177
b) Els <i>laboratoris</i> i els <i>treballadors</i> .	
Gràfic 8. Comparació dels tipus de cultius entre els <i>laboratoris</i> i els <i>treballadors</i> de 1800-1805 i de 1850-1855.	179
c) Els <i>menestrals</i> .	
Gràfic 9. Representació dels tipus de cultius dels <i>menestrals</i> .	181
4. Comparació de l'estructura dels habitatges.	
4.1. Comparació del nombre d'habitacions de les cases entre els tres períodes.	
Gràfic 10. Comparació del nombre d'habitacions en les cases dels tres períodes analitzats.	183

4.2. Comparació del nombre d'habitacions dels masos dels tres períodes.	
Gràfic 11. Comparació del nombre d'habitacions en els masos dels tres períodes analitzats.	184
4.3. Comparació del nombre d'habitacions de les cases dels oficis relacionats amb la terra.	
Gràfic 12. Comparació del nombre d'habitacions en les cases dels <i>agricola</i> i els pagesos.	189
Gràfic 13. Comparació del nombre d'habitacions en les cases dels <i>laboratoris</i> i dels <i>treballadors</i> .	189
Gràfic 14. Nombre d'habitacions de les cases dels <i>menestrals</i> .	191

SEGONA PART ANÀLISI DELS CAPÍTOLS MATRIMONIALS.

CAPÍTOL SEGON.

2. ANÀLISI DELS DOTS DE LES NÚVIES.

Gràfic 1. Anàlisi general de l'entrega dels dots en els tres períodes. 276

Gràfic 2 . Anàlisi dels dots segons l'evolució dels preus del blat. 278

2.1. Els *agricolas* i els pagesos.

Gràfic 3. Representació gràfica dels dots de les filles dels pagesos durant els tres períodes. 284

Gràfic 4. Anàlisi dels dots de les filles dels pagesos segons l'evolució dels preus del blat per als tres períodes.

Gràfic 5. Representació del temps previst pels pagesos dels tres períodes per entregar el dot. 289

2.2. Els *treballadors*.

Gràfic 6. Representació gràfica dels dots entregats pels *treballadors* durant els tres períodes. 291

Gràfic 7. Anàlisi dels dots de les filles de *treballadors* en relació a l'evolució dels preus del blat en els tres períodes. 292

Gràfic 8. Anàlisi dels dots de les filles de *treballadors* i dels menestrals en relació a l'evolució dels preus del blat durant el període 1850-1855. 294

Gràfic 9. Representació del temps màxim utilitzat pels *treballadors* per entregar el dot en els tres períodes. 295

2.2. 1. Els dots rebuts pels nuvis *treballadors*.

Gràfic 10. Representació gràfica dels dots entregats als *treballadors* durant els tres períodes tenint en compte les soldades. 296

Gràfic 11. Estudi del dot rebut pels *treballadors* durant els tres períodes segons l'evolució del preu del blat, tenint en compte les soldades. 297

Gràfic 12. Representació del temps màxim que tardaven en rebre el dot els nuvis *treballadors* durant els tres períodes. 298

2.3. Els menestrals.

Gràfic 13. Representació gràfica dels dots entregats pels menestrals 301

Gràfic 14. Representació gràfica dels dots entregats pels menestrals segons el preu del blat. 302

Gràfic 15. Representació gràfica dels dots entregats pels *treballadors* i els menestrals. 302

Gràfic 16 . Representació del temps màxim utilitzat pels menestrals per entregar el dot. 303

2.4. Els artesans.

Gràfic 17. Representació gràfica dels dots entregats durant els tres períodes pels grups d'oficis considerats artesans. 306

Gràfic 18. Anàlisi dels dots en relació a l'evolució dels preus del blat. 306

Gràfic 19. Representació del temps màxim utilitzat pels grups d'oficis considerats com a artesans per entregar el dot durant els tres períodes. 308

CAPÍTOL QUART.

4. QUI ES CASA AMB QUI, I ON?

4.2. Algunes estratègies que podien augmentar el dot aportat per les núvies. Importància de les soldades en el col·lectiu dels *treballadors*.

Gràfic 1. Representació gràfica dels dots entregats pels *treballadors* durant els tres períodes (sense tenir en compte les soldades). 348

Gràfic 2. Representació gràfica dels dots entregats pels *treballadors* durant els tres períodes amb les soldades. 349

Gràfic 3. Anàlisi dels dots en relació a l'evolució dels preus del blat sense tenir en compte les soldades. 349

Gràfic 4. Representació dels dots rebuts pels nuvis *treballadors* sense tenir en compte les soldades. 351

Gràfic 5. Estudi del dot rebut pels *treballadors* segons l'evolució del preu del blat, sense tenir en compte les soldades. 351

ÍNDIX DE MAPES

PRIMERA PART

ANÀLISI DELS INVENTARIS *POST MORTEM*

CAPÍTOL SEGON. Descripció i comentari de l'estudi efectuat.

1. Els inventaris *post mortem*.

Mapa núm. 1. Distribució de les notaries del Baix Empordà on s'han trobat els inventaris i els capítols matrimonials. 45

Mapa núm. 2. Repartició geogràfica dels inventaris trobats en el primer període, 1750-1755. 47

Mapa núm. 3. Repartició geogràfica dels inventaris trobats en el segon període, 1800-1805. 48

Mapa núm. 4. Repartició geogràfica dels inventaris trobats en el tercer període, 1850-1855 49

2. Els capítols matrimonials.

Mapa núm. 5. Distribució geogràfica de la residència dels nuvis trobats en els capítols matrimonials del període 1750-1755. 51

Mapa núm. 6. Distribució geogràfica de la residència dels nuvis trobats en els capítols matrimonials del període 1800-1805. 52

Mapa núm. 7. Distribució geogràfica de la residència dels nuvis trobats en els capítols matrimonials del període 1850-1855. 53

6. Presentació de les dades relatives als oficis de la terra.

Mapa núm. 8. Distribució geogràfica dels inventaris dels *agricola* (1750-55). 56

Mapa núm. 9. Distribució geogràfica dels inventaris dels *laboratoris* (1750-55). 57

Mapa núm. 10. Distribució geogràfica dels inventaris dels pagesos (1800-05). 58

Mapa núm. 11. Distribució geogràfica dels inventaris dels *treballadors* (1800-1805). 59

Mapa núm. 12. Distribució geogràfica dels inventaris dels pagesos (1850-55). 61

Mapa núm. 13. Distribució geogràfica dels inventaris dels *treballadors* (1850-1855). 62

Mapa núm. 14. Distribució geogràfica dels inventaris dels menestrals (1850-1855). 63

Mapa núm. 15. Distribució geogràfica dels nuvis *agricolas* i *laboratoris* del període 1750-1755. 64

Mapa núm. 16. Distribució geogràfica dels nuvis pagesos i *treballadors* del període 1800-1805. 65

Mapa núm. 17. Distribució geogràfica dels nuvis pagesos, *treballadors* i menestrals del període 1850-1855. 66

SEGONA PART
ANÀLISI DELS CAPÍTOLS MATRIMONIALS

CAPÍTOL QUART.

4. QUI ES CASA AMB QUI, I ON?

4.4. Estudi de la distribució geogràfica de les aliances matrimonials segons el dot aportat.

Mapa 1. Representació de la distribució geogràfica que consta en els capítols matrimonials on el nuvi era pagès (1750-1755).	362
Mapa 2. Representació de la distribució geogràfica que consta en els capítols matrimonials on el nuvi era <i>treballador</i> (1750-1755).	363
Mapa 3. Representació de la distribució geogràfica que consta en els capítols matrimonials on el nuvi era <i>pagès</i> (1800-1805).	364
Mapa 4. Representació de la distribució geogràfica que consta en els capítols matrimonials on el nuvi era <i>treballador</i> (1800-1805).	365
Mapa 5. Representació de la distribució geogràfica que consta en els capítols matrimonials on el nuvi era <i>pagès</i> (1850-1855).	366
Mapa 6. Representació de la distribució geogràfica que consta en els capítols matrimonials on el nuvi era <i>treballador</i> (1850-1855).	367
Mapa 7. Representació de la distribució geogràfica que consta en els capítols matrimonials on el nuvi era <i>menestral</i> (1850-1855).	368

ÍNDIX D'APENDIXS.

APÈNDIX I: Llistes de 1795.

APÈNDIX II: Dades dels inventaris *post mortem* del període 1750-1755.

APÈNDIX III: Dades dels inventaris *post mortem* del període 1800-1805.

APÈNDIX IV: Dades dels inventaris *post mortem* del període 1850-1855.

APÈNDIX V: Dades dels inventaris *post mortem* del període 1900-1905.

APÈNDIX VI: Descripció dels objectes descrits en els inventaris *post mortem* del període 1750-1755.

APÈNDIX VII: Descripció dels objectes descrits en els inventaris *post mortem* del període 1800-1805.

APÈNDIX VIII: Descripció dels objectes descrits en els inventaris *post mortem* del període 1850-1855.

APÈNDIX IX: Buidatge dels capítols matrimonials dels períodes 1750-1755, 1800-1805 i 1850-1855.

APÈNDIX X: Relació dels dots aportats per cadascun dels capítols matrimonials analitzats.

APÈNDIX XI: Dispenses matrimonials de 1755.

APÈNDIX XII: Dispenses matrimonials de 1806.

APÈNDIX XIII: Estudi sobre les preus de mercat del blat a les comarques gironines des de 1746 a 1855.

APÈNDIX XIV: Glossari d'animals i eines descrits en les inventaris *post mortem*.

Fotografia de portada: "Sembrando papas", de Jean-François Millet, (Gruchy 1814-Barbizon 1875).

Universitat de Girona

TESI DOCTORAL

APÈNDIXS

**“HOMES, TERRES, CASES I MASOS
DEL BAIX EMPORDÀ.
ESTUDI DE LES TRANSFORMACIONS SOCIALS
ALS SEGLES XVIII I XIX”.**

Eulàlia Esteve Torras.

2010

Programa de doctorat: Cultura i Societat a l'Europa Mediterrània.

Tesi doctoral dirigida per la doctora Rosa Congost i Colomer.

Memòria presentada per optar al títol de doctora per la Universitat de Girona.

ÍNDIX DELS APÈNDIXS.

APÈNDIX I: Llistes de 1795.

APÈNDIX II: Dades dels inventaris *post mortem* del període 1750-1755.

APÈNDIX III: Dades dels inventaris *post mortem* del període 1800-1805.

APÈNDIX IV: Dades dels inventaris *post mortem* del període 1850-1855.

APÈNDIX V: Dades dels inventaris *post mortem* del període 1900-1905.

APÈNDIX VI: Descripció dels objectes descrits en els inventaris *post mortem* del període 1750-1755.

APÈNDIX VII: Descripció dels objectes descrits en els inventaris *post mortem* del període 1800-1805.

APÈNDIX VIII: Descripció dels objectes descrits en els inventaris *post mortem* del període 1850-1855.

APÈNDIX IX: Buidatge dels capítols matrimonials dels períodes 1750-1755, 1800-1805 i 1850-1855, en base de dades ACCESS, disponible en el CD-ROM.

APÈNDIX X: Relació dels dots aportats en cadascun dels capítols matrimonials analitzats.

APÈNDIX XI: Dispenses matrimonials de 1755.

APÈNDIX XII: Dispenses matrimonials de 1806.

APÈNDIX XIII: Estudi sobre les preus de mercat del blat a les comarques gironines des de 1746 a 1855.

APÈNDIX XIV: Glossari d'animals i eines descrits en les inventaris *post mortem*.

APÈNDIX I

Arreglo de la Contribución para el Armamento General de Catalunya en el Partido de Gerona. Año 1795.

Població	Oficis	Quantitat	Jornaleros que paguen cadastre
Albons	Artistas con ejercicio	5	
	Hacendados	1	
	Hijos de familia	6	
	Jornaleros y criados	23	2
	Masoveros	16	
	Medicos	1	
	Menestrales	33	
	Terratenientes	78	
Begur (i Esclanyà)	Artesanos con tienda abierta	3	
	Artistas con ejercicio	56	
	Cirujanos y boticarios	2	
	Hacendados	4	
	Hijos de familia	132	
	Jornaleros	99	54
	Masoveros	2	
	Matriculados en la marina	151	
	Medicos	1	
	Menestrales	90	
	Nobles	1	
	Notarios	1	
Terratenientes	3		
Bellcaire d'Empordà	Artesanos con tienda abierta		
	Artistas con ejercicio	5	
	Hacendados	2	
	Hijos de familia	6	
	Jornaleros y criados	41	0
	Masoveros	16	
	Menestrales	12	
	Terratenientes	50	
Bell-lloc d'Aro	Hacendados	5	
	Hijos de familia	10	
	Jornaleros y criados	13	0
	Masoveros	2	
	Menestrales	1	
	Terratenientes	7	

Caça de Pelràs	Acendados	8	
	Hijos de familia	13	
	Jornaleros y criados	6	0
	Masoveros	3	
	Menstrales	8	
	Terratenientes	51	
Calella	Artistas con ejercicio	2	
	Cirujanos y boticarios	6	
	Comerciantes	29	
	Hacendados	8	
	Hijos de familia	79	
	Hijos de familia matriculados	26	
	Jornaleros y criados	167	92
	Matriculados en la marina	161	
	Medicos	2	
	Menstrales	142	
	Nobles	6	
	Oficio, comercio y otros ramos	11	
	Procuradores, excelentissimos	4	
	Terratenientes	35	
Calonge de les Gavarres (i Sant Antoni de Mar)	Artesanos con tienda abierta	3	
	Artistas con ejercicio	29	
	Cirujanos y boticarios	3	
	Comerciantes	2	
	Hacendados	34	
	Hijos de familia	108	
	Jornaleros y criados	149	120
	Masoveros	25	
	Matriculados en la marina	1	
	Medicos	2	
	Menstrales	35	
	Nobles	2	
	Procuradores, escribanos y notarios	2	
	Su oficio, comercio y distintos	1	
Terratenientes	115		
Canet de Verges	Hacendados	1	
	Hijos de familia	1	
	Jornaleros y criados	15	0
	Masoveros	10	
	Terratenientes	9	
Casavells	Hasendados	2	
	Hijos de familia	11	
	Jornaleros y criados	10	0

	Masoveros	7	
	Manestrales	40	
	Nobles	1	
	Terratenientes	55	
Castell d'Aro	Casados solteros criados	59	
	Jornaleros	53	51
	Masoveros	12	
	Pobres que padecen necesidades	28	
	Propietarios de 2ª clase	1	
	Propietarios de tercera	8	
	Terratenientes	25	
	Treballadors de primera classe	17	
	Treballadors de primera classe masoveros	12	
	Treballadors de segunda classe	27	
Castell d'Empordà	Artistas con ejercicio	3	
	Acendados	2	
	Hijos de familia	8	
	Jornaleros y criados	8	0
	Masoveros	8	
	Menestrales	25	
	Terratenientes	81	
Colomers	Azendados	1	
	Cirujano	1	
	Comerciantes	1	
	Criados	4	
	Hijos de familia	47	
	Manestrales	79	
	Terratenientes	16	
Corçà	Artistas con ejercicio	41	
	Azendados	7	
	Cirujanos y boticarios	3	
	Hijos de familia	20	
	Jornaleros y criados	36	4
	Masoveros	11	
	Menestrales	62	
	Terratenientes	70	
Cruïlles	Hijos de familia	46	
	Jornaleros y criados	39	31
	Labradores	11	
	Masoveros	14	
	Menestrales	16	
	Terratenientes	112	
Fenals d'Aro	Hacendados	5	

	Jornalers	16	6
	Masovers	1	
	Masovers manestrals	5	
	Masovers jornalers	2	
	Manastrals	12	
	Terratenientes	65	
Foixà	Hacendados	6	
	Hijos de familia	61	
	Jornaleros y criados	63	36
	Masovers	6	
	Terratenientes	16	
Fonolleres	Artesanos con tienda abierta	2	
	Hijos de familia	12	
	Jornaleros y criados	18	10
	Masoveos	7	
	Manestrales	6	
	Terratenientes	34	
Fontanilles	Hijos de familia	3	
	Jornaleros y criados	8	0
	Masoveros	8	
	Manestrales	4	
	Nobles	12	
	Terratenientes	73	
Fontclara	Jornaleros y criados	15	3
	Masoveros	6	
	Menestrales	1	
	Terratenientes	14	
Garrigoles			
	Cirujanos	1	
	Hacendados	4	
	Hijos de familia	22	
	Jornaleros y criados	3	0
	Masoberos	4	
	Menestrales	42	
	Terratenientes	68	
Gaüses i Pins	Hacendados	45	
	Hijos de familia	16	
	Jornaleros y criados	8	0
	Terratenientes	76	
Gualta	Artesanos con tienda abierta	2	
	Artistas con exersiiio	3	
	Hacendados	3	
	Hijos de familia	14	

	Jornaleros y criados	25	0
	Masoveros	17	
	Menestrales	43	
	Terratenientes	44	
Jafre de Ter	Hashendados	8	
	Hijos de familia	32	
	Jornaleros y criados	53	42
	Masoveros	8	
	Menestrales	32	
	Terratenientes	30	
La Bisbal d'Empordà	Abogados	7	
	Artisanos con tienda abierta	18	
	Artistas con ejercicio	275	
	Cirujanos y boticarios	6	
	Azendados	18	
	Hijos de familia	96	
	Jornaleros y criados	138	0
	Masoveros	15	
	Medicos	4	
	Menestrales	143	
	Nobles	10	
	Procuradores, Escribanos i Notarios	16	
	Terratenientes	103	
La Pera	Jornaleros y criados	5	0
	Labradores propietarios	5	
	Masoveros	10	
	Nobles	1	
La Sala	Hacendados	1	
	Jornaleros y criados	12	1
	Masoveros	5	
	Terratenientes	31	
La Tallada d'Empordà	Artisanos con tienda abierta	2	
	Hijos de familia	15	
	Jornaleros y criados	20	0
	Masoveros	13	
	Menestrales	9	
	Terratenientes	38	
Llevià	Hijos de familia	4	
	Jornaleros y criados	11	1
	Masoveros	7	
	Menestrales	11	
	Terratenientes	74	
Llofriu	Criados	2	0

	Hacendados	9	
	Hijos de familia	9	
	Jornaleros	0	
	Masoveros	9	
	Matriculados	2	
	Menestrales	5	
	Segunda classe de Menestrales	14	
	Tercera classe de Menestrales	28	
	Terratenientes	171	
Marenyà	Masoveros	6	
	Menestrales	6	
	Terratenientes	128	
Matajudaica	Hacendados	1	
	Hijos de familia	6	
	Jornaleros y criados	9	5
	Masoveros	4	
	Menestrales	8	
	Terratenientes	33	
Monells	Artesanos con tienda abierta	2	
	Artistas con ejercicio	2	
	Azendados	6	
	Hijos de familia	37	
	Jornaleros y criados	40	33
	Masoveros	6	
	Manestrales	7	
	Nobles	1	
	Personas que a mas de su oficio se emplean en el oficio de Jornaleros	15	12
	Terratenientes	49	
Mont-ras	Hijos de familia	44	
	Jornaleros y criados	8	0
	Labradores propietarios	15	
	Masoveros	12	
	Matriculados	1	
	Manestrales	86	
	Terratenientes	137	
Palafrugell (i Calella de Palafrugell)	Abogados	2	
	Artesanos con tienda abierta	120	
	Artistas con ejercicio	2	
	Cirujanos y boticarios	6	
	Hacendados o Labradores Propietarios	33	
	Hijos de familia	112	
	Jornaleros y criados	180	95

	Masoveros	19	
	Matriculados en la marina	96	
	Medicos	2	
	Menstrales	53	
	Personas que amas de su officio se emplean en el comercio o Negocio y que viven de distintos Ramos o officios	15	
	Procuradores, Escribanos i Notarios	3	
	Terratenientes	24	
Palamós	Artesanos con tienda abierta	43	
	Artistas con ejercicio	3	
	Cirujanos y boticarios	4	
	Escribanos	3	
	Hazendados	6	
	Hijos de familia	26	
	Jornaleros y criados	17	14
	Matriculados en la marina	45	
	Medicos	1	
	Menstrales	39	
	Nobles	1	
	Terratenientes	10	
Palau-Sator	Artistas con ejercicio	5	
	Azendados	2	
	Hijos de familia	7	
	Jornaleros y criados	13	0
	Masoveros	7	
	Menstrales	18	
	Terratenientes	50	
Pals	Artesanos con tienda abierta	36	
	Cirujanos y boticarios	3	
	Hacendados	29	
	Hijos de familia	37	
	Jornaleros y criados	37 jornaleros i 27 criados	0
	Masoveros	30	
	Matriculados en la marina	3	
	Medicos	1	
	Menstrales	177	
	Terratenientes	132	
Parlavà	Hacendados	5	
	Hijos de familia	12	
	Jornaleros y criados	17 (7criados)	6
	Masoveros	3	

	Menstrales	20	
	Nobles	1	
	Terratenientes	7	
Pedrinyà	Hacendados	3	
	Hijos de familia	2	
	Jornaleros y criados	3	0
	Menstrales	3	
	Terratenientes	41	
Peratallada	Artistas con ejercicio	17	
	Cirujanos y boticarios	2	
	Hasendados	18	
	Hijos de familia	26	
	Masoberos	16	
	Medicos	1	
	Menstrales	88	
Terratenientes	90		
Púbol	Hazendados	7	
	Hijos de familia	2	
	Jornaleros y criados	5	0
	Menstrales	18	
	Nobles	1	
	Terratenientes	29	
Regencós	Les dades no són clares i no es poden extreure d'aquesta font per no ser precisos en relació als oficis.		
Romanyà de la Selva	Fills de familia	28	
	Manestrals propietaris	3	
	Manestrals masovers	9	
	Pagesos propietarios	5	
	Pagesos masovers	9	
	Terratenientes	6	
Rupià	Artisanos con tienda abierta	2	
	Artistas con ejercicio	11	
	Cirujanos y boticarios	5	
	Hacendados	9	
	Hijos de familia	28	
	Jornaleros y criados	41	28
	Masoveros	9	
	Medicos	2	
	Menstrales	16	
	Nobles	1	
	Notarios	1	
	Terratenientes	44	

Serra de Daró	Artistas con ejercicio	2	
	Azendados	2	
	Cirujanos y boticarios	1	
	Hacendados		
	Hijos de familia	7	
	Jornaleros y criados	28	0
	Masoveros	12	
	Menestrales	5	
	Terratenientes	37	
Solius	Hazendados	11	
	Hijos de familia	28	
	Jornaleros y criados	4	0
	Masoveros	5	
	Menestrales	5	
	Terratenientes	13	
St. Cebrià de Lledó	Hazendados i propietarios	8	
	Hijos de familia	16	
	Jornaleros y criados	25	0
	Masoveros	8	
	Menestrales	9	
	Terratenientes	5	
St. Cebrià dels alls.	Hazendados	8	
	Jornaleros y criados	6	0
	Masoveros	6	
	Menestrales	11	
	Terratenientes	47	
St. Climent de Peralta	Hijos de familia	17	
	Jornaleros y criados	14	6
	Labradores	8	
	Masoberos	6	
	Menestrales acomodados	5	
	Menestrales poco acomodados	5	
	Terratenientes	42	
St. Feliu de Boada i St. Julià de Boada	Artistas con ejercicio	2	
	Azendados	1	
	Hijos de familia	3	
	Jornaleros y criados	16	9
	Masoveros	14	
	Menestrales	12	
	Terratenientes	76	
St. Feliu de Guíxols	Abogados	2	
	Artistas con ejercicio	88	
	Cirujanos y boticarios	5	

	Comerciantes	25	
	Hacendados	20	
	Hijos de familia	5	
	Jornaleros y criados	135	62
	Masoveros	8	
	Marineros	319	
	Medicos	1	
	Menestrales	32	
	Nobles	2	
	Patrones de barca	99	
	Patrones Pescadores	54	
	Procuradores, Notarios, y escribanos	3	
	Terratenientes	73	
St. Iscle d'Empordà	Criados para la labrança	8	0
	Hijos de familia	8	
	Masoveros	10	
	Menestrales	10	
	Terratenientes	26	
St. Joan de Palamós i Vall-llobrega	Hijos de familia	33	
	Jornaleros y criados	16	0
	Labradores propietarios	14	
	Masoveros	25	
	Medicos	1	
	Menestrales	83	
	Terratenientes	155	
St. Joan de Salelles i Sta. Pellaia	Hazendados	10	
	Hijos de familia	7	
	Jornaleros y criados	1	0
	Masoveros	5	
	Menestrales	7	
	Terratenientes	12	
St. Llorenç de les Arenes	Hazendados	4	
	Hijos de familia	7	
	Jornaleros y criados	5	0
	Masoveros	2	
	Menestrales	5	
	Terratenientes	21	
St. Pol de la Bisbal i Fonteta (i Fitor)	Hazendados	6	
	Hijos de familia	8	
	Jornaleros y criados	96	70
	Masoveros	1	
	Menestrales	9	
St. Sadurní de l'Heura	Cirujanos	1	

	Hijos de familia	28	
	Jornaleros y criados	60	43
	Labradores propietarios	17	
	Masoveros	11	
	Menestrales	25	
	Terratenientes	105	
Sta. Cristina d'Aro	Artistas con ejercicio	14	
	Criados	9	0
	Hazendados	15	
	Hijos de familia	63	
	Masoveros	41	
	Menestrales	39	
	Terratenientes	53	
Sta. Susanna de Peralta	No consta.		
Tor	Hombres casados	14	
	Mozos	5	2
	Terratenientes	47	
Torrent	Artistas con ejercicio	2	
	Hazendados	9	
	Hijos de familia	15	
	Jornaleros y criados	14	0
	Masoveros	9	
	Menestrales	25	
	Terratenientes	80	
Torroella de Montgrí	Abogados	2	
	Artisanos con tienda abierta	84	
	Artistas con ejercicio	7	
	Cirujanos y boticarios	2	
	Comerciantes	16	
	Hazendados	9	
	Hijos de familia	123	
	Jornaleros y criados	209	41
	Masoveros	18	
	Medicos	3	
	Menestrales	219	
	Nobles	1	
	Notarios y Esribanos	2	
	Terratenientes	287	
Ullà	Azendados	2	
	Criados	13	0
	Hijos de familia	6	
	Jornaleros	11	0
	Masoveros	17	

	Menstrales	40	
	Terratenientes	126	
Ullastret	Azendados	2	
	Hijos de familia	13	
	Jornaleros y criados	19	2
	Masoveros	17	
	Menstrales	68	
	Personas de estado noble	1	
	Terratenientes	230	
	Ultramort	Abogados	1
Asendadores		10	
Estado noble		2	
Hijos de familia		24	
Jornaleros		7	0
Masoberos		5	
Manestrales		30	
Terratenientes		34	
Verges	Artisanos con tienda abierta	6	
	Artistas con ejercicio	20	
	Cirujanos y Boticarios	3	
	Hacendados	7	
	Hijos de familia	64	
	Jornaleros y criados	90	60
	Masoveros	17	
	Manestrales	66	
	Medicos	1	
	Personas de estado noble	3	
	Personas que á mas de su oficio se emplean en el Comercio y que viven de distintos ramos ú oficios	2	
	Procuradores, Escribanos Y Notarios	2	
	Terratenientes	51	
Vilopriu	Hazendados	5	
	Hijos de familia	44	
	Jornaleros y criados	20	0
	Masoveros	7	
	Menestrales	52	
	Terratenientes	96	
Vulpellac	Artistas con ejercicio	5	
	Hijos de familia	17	
	Jornaleros y criados	38	20
	Labradores	16	
	Masoberos	7	

	Menstrales con algun acomodo	27	
	Menstrales con poco acomodo	11	
	Personas eclesiasticas	2	
	Terratenientes	70	

Referència:

ARREGLO de la Contribución para el Armamento General de Catalunya en el Partido de Gerona. Año 1795. Tomos 1º, 2º, 3º, 4º.

CONTINGUT:

Llibres sobre la contribució per l'armament general de Catalunya, dels pobles del corregiment de Girona, ordenats alfabèticament.

Dins la SÉRIE de "LLIBRES DE L'ARMAMENT GENERAL".

En aquestes dades no s'hi ha comptat els "*Expatriados*", ni les "*Personas extraviadas o que an abido de ausentarse de su domicilio por estar ocupados de sus anemigos los lugares de su residencia*".

APÈNDIX II

PERÍODE DE 1750 A 1755.-

NOTARIA	NOTARI	DATA	SIGNATURA	JA FET BUIDATGE
LA BISBAL	COMAS DEL BRUGAR	1749-1750	LB 985	X
LA BISBAL	COMAS DEL BRUGAR	1744-1779	LB 986	X
LA BISBAL	COMAS DEL BRUGAR	1751-1783	LB 987	X
LA BISBAL	COMAS DEL BRUGAR	1751-1752	LB 988	X
LA BISBAL	COMAS DEL BRUGAR	1753-1754	LB 989	X
LA BISBAL	COMAS DEL BRUGAR	1754-1756	LB 990	X
LA BISBAL	COMAS DEL BRUGAR	1751	LB 1008	X
LA BISBAL	JOSEP ANTONI PICA	1751	LB1023	X
LA BISBAL	JOSEP ANTONI PICA	1751-1752	LB 1024	X
LA BISBAL	JOSEP ANTONI PICA	1752-1753	LB 1025	X
LA BISBAL	JOSEP ANTONI PICA	1753-1754	LB 1026	X
LA BISBAL	JOSEP ANTONI PICA	1754-1755	LB 1027	X
LA BISBAL	PONACH Y SAUCH, IGNASI	1750	LB 724	X
LA BISBAL	PONACH Y SAUCH, IGNASI	1750-1759	LB 730	X
LA BISBAL	FRANCESC CASTELLAR (FILL)	1752-1766	LB 868	X
LA BISBAL	SERRA, ANTONI	1749-1750	LB 1093	X
LA BISBAL	SERRA, ANTONI	1750-1751	LB 1094	X
LA BISBAL	SERRA, ANTONI	1753	LB 1095	X
LA BISBAL	SERRA ANTONI	1739-1753	LB 1096	X
LA BISBAL	MAS SILVESTRE, PAULÍ	1744-1764	LB 1607	X

LA BISBAL	NO IDENTIFICAT	1740-1759	LB 1966	X
CRUÏLLES	MAS SILVESTRE, PAULÍ	1751	Cr 336	X
CRUÏLLES	MAS SILVESTRE, PAULÍ	1751-1752	Cr 337	X
CRUÏLLES	MAS SILVESTRE, PAULÍ	1752-1753	Cr 338	X
CRUÏLLES	MAS SILVESTRE, PAULÍ	1754-1755	Cr 339	X
FITOR	JOSEP AULET	1750-1751	Ft 52	X
FITOR	JOSEP AULET	1751-1752	Ft 53	X
FITOR	JOSEP AULET	1753-1754	Ft 24	X
FITOR	JOSEP AULET	1754-1755	Ft 24	X
MONELLS	-----	-----	-----	-----
PALAFRUGELL	POUPLANA BRUGAROL, MIQUEL	1750-1751	Pf 281	X
PALAFRUGELL	POUPLANA BRUGAROL, MIQUEL	1751-1752	Pf 282	X
PALAFRUGELL	POUPLANA BRUGAROL, MIQUEL	1752-1753	Pf 283	X
PALAFRUGELL	POUPLANA BRUGAROL, MIQUEL	1753-1754	Pf 284	X
PALAFRUGELL	POUPLANA BRUGAROL, MIQUEL	1754-1755	Pf 313	X
PALAFRUGELL	POUPLANA BRUGAROL, MIQUEL	1750	Pf 312	X
PALAU SATOR	SERRA, ANTONI	1750	Ps 71	X
PALAU SATOR	SERRA, ANTONI	1751-1753	Ps 71	X
PALAU SATOR	ROS MICALET, SEBASTIÀ	1755	Ps 136	X
PALS	-----	1750-1760	-----	-----
PARLAVÀ	-----	1700-1800	-----	-----
PÚBOL	VALLS MARTÍ, PAULÍ	1745-1751	Pb 121	X
PÚBOL	VALLS MARTÍ, PAULÍ	1752-1759	Pb 122	X
RUPIÀ	LLENES, BONAVENTURA (FILL)	1740-1750	Ru 380	X
RUPIÀ	LLENES, BONAVENTURA (FILL)	1750-1751	Ru 381	X
RUPIÀ	LLENES, BONAVENTURA (FILL)	1751-1753	Ru 382	X

RUPIÀ	LLENES, BONAVENTURA (FILL)	1753-1755	Ru 383	X
RUPIÀ	NATÓ, BENET	1750-1751	Ru 405	X
RUPIÀ	NATÓ, BENET	1751-1752	Ru 406	X
RUPIÀ	NATÓ, BENET	1752-1753	Ru 407	X
RUPIÀ	NATÓ, BENET	1753-1754	Ru 408	X
RUPIÀ	NATÓ, BENET	1754-1755	Ru 409	X
SANT SADURNÍ DE L'HEURA.	PICA, JOSEP ANTONI	1752-1753	Ssa61	X
SANT SADURNÍ DE L'HEURA	PICA, JOSEP ANTONI	1754-1756	Ssa61	X
TORRENT	VERGONYÓS, FRANCESC (SEGON)	1750-1751	Tr 42	X
TORRENT	VERGONYÓS, FRANCESC (SEGON)	1751-1752	Tr 43	X
TORRENT	VERGONYÓS, FRANCESC (SEGON)	1752-1753	Tr 44	X
TORRENT	VERGONYÓS, FRANCESC (SEGON)	1753-1754	Tr 45	X
TORRENT	VERGONYÓS, FRANCESC (SEGON)	1754-1755	Tr 46	X
SANT SADURNÍ DE L'HEURA	PICA, JOSEP ANTONI	1752-1756	Ssa 61	X
TORRENT	VERGONYÓS, FRANCESC (SEGON)	1750-1751	Tr 42	X
TORRENT	VERGONYÓS, FRANCESC (SEGON)	1751-1752	Tr 43	X
TORRENT	VERGONYÓS, FRANCESC (SEGON)	1752-1753	Tr 44	X
TORRENT	VERGONYÓS, FRANCESC (SEGON)	1753-1754	Tr 45	X
TORRENT	VERGONYÓS, FRANCESC (SEGON)	1754-1755	Tr 46	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	POUPLANA, AGUSTÍ	1750-1751	To 334	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	POUPLANA, AGUSTÍ	1751-1752	To 335	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	POUPLANA, AGUSTÍ	1752-1753	To 336	X

TORROELLA DE MONTGRÍ	POUPLANA, AGUSTÍ	1754	To 337	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	JOSEP POUPLANA, MARTÍ	1755	To 389	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	JOSEP POUPLANA, MARTÍ	1755-1756	To 390	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	JOSEP POUPLANA, MARTÍ	1745-1755	To 347	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	JOSEP POUPLANA, MARTÍ	1755	To 389	X
FOIXÀ	VALLS MARTÍ, PAULÍ	1750-1751	Fo 90	X
FOIXÀ	VALLS MARTÍ, PAULÍ	1751-1753	Fo 91	X
FOIXÀ	VALLS MARTÍ, PAULÍ	1753-1758	Fo 92	X
CASTELL D'EMPORDÀ	ROS, PERE	1750-1752	Ct 20	X
CASTELL D'EMPORDÀ	ROS, PERE	1753-1754	Ct 21	X
CASTELL D'EMPORDÀ	ROS, PERE	1755	Ct 45	X
CORÇÀ	PONACH, IGNASI (SEGON)	1750-1755	Co 198	X
ULLÀ	-----	-----	-----	-----
VULPELLACH	PONACH, IGNASI	1752-1753	Vu 43	X
VULPELLACH	PONACH, IGNASI	1754-1755	Vu 44	X
PERATALLADA	-----	-----	-----	-----
PALAMÓS	PRATS. JOSEP	1751-1752	Pa 348	X
PALAMÓS	PRATS. JOSEP	1752-1753	Pa 349	X
PALAMÓS	PRATS. JOSEP	1753-1754	Pa 350	X
PALAMÓS	PRATS. JOSEP	1754-1755	Pa 351	X
PROVINCIA MARINA DE PALAMÓS	-----	-----	-----	-----
SANT FELIU DE GUÍXOLS	SALA, JOSEP.	1750-1752	sFe 446	X

SANT FELIU DE GUÍXOLS	SALA, JOSEP; SALA, JOAN	1752-1754	sFe 452	X
SANT FELIU DE GUÍXOLS	SALA, JOSEP; SALA, JOAN	1754-1756	SFe 448	X
VALL D'ARO	-----	-----	-----	-----
CALONGE	-----	-----	-----	-----

PERÍODE DE 1750-1755.-

Les dades següents estan reproduïdes respectant l'escriptura original que apareix en els inventaris *post mortem*, per tant moltes paraules no són correctes des del punt de vista de la gramàtica catalana actual.

DADES DEL REGISTRE POST MORTEM					DADES DEL DIFUNT		DESCRIPCIÓ NOMBRE HABITACIONS		
Data de l'escriptura	Localitat	Nom del notari	Número del registre	Persona que fa inventari	Nom	Ofici	Casa/Mas Situació.	No consta	Sí consta. (petita descripció).
8-6-1750	Ullastret (La Bisbal)	Ignasi Ponach y Sauch.	LB 724 Foli 214	Francesc Bou y Guitart	Francesc Bou y Guitart (Fill) Donació	Minorim	Mas al Castell d'Ullastret		1
24-8-1753	La Bisbal	Comas del Brugar y	LB 989 Foli 65	Silvester Mascaros	Pere Mercader i Emanuela Mercader	Agricola	Mas Estanyol		2
25-7-1756	Poch de Serra	Comas del Brugar	LB 990 Foli 128	Francisca Colom y Pascual	Germà Colom	Pagés	Casa a Serra.		3
25-8-1756	Ullastret	Comas del Brugar	LB 990 Foli 140	Miquel Romaguera	Pere Romaguera	Treballador	Casa al Castell d'Ullastret	*	4
30-11-1751	La Bisbal	Josep Antoni Pica	LB 1023 Foli 70	Margarita Molines	Josefí Molines	Botiguer (sartoris)	Casa C/Sant Ramon a La Bisbal.		5
28-3-1752	La Bisbal	Josep Antoni Pica	LB1024 Foli 96	Rita Ferran (Filla)	Miquel Ferran i Marian Ferran	Sutoris	Casa a La Bisbal		6 No consten terres.
17-1-1753	La Bisbal	Josep Antoni Pica	LB 1025 Foli 23	Serafina Lardigo i Domènech	Benedict Lardigo	Comerciant (negociatoris)	Casa de poble a La Bisbal		7
30-3-1753	La Bisbal	Josep Antoni Pica	LB 1025 Foli 50	Isabel Ribas i Ros	Stefan Benedicti Ribas	Magistri	Casa a La Bisbal		8

18-8-1753	Cassà de la Selva	Josep Antoni Pica	LB 1025 Foli 156	Teresa Cervera	Pere Cervera	Notari	Casa	*	No consten terres.
23-7-1755	Monells	Josep Antoni Pica	LB 1027 Foli 117	Maria i Joan Romaguera ?	Pere Romaguera i Maria Romaguera	Sartori	Casa a la Plassa pública de Monells		9
8-11-1751	Monells	Josep Antoni Pica	LB 986 Foli 72	Maginus Esteve i Estanyol	Pere Molar i M ^a Elena Molar	Ferrofabri	Casa a Monells	*	10
20-1-1763	Monells	Josep Antoni Pica	LB 986 Foli 208	Esteve Gich	Esteve Casabó i Gich (pare i fill)	Pagesos	Casa a Monells.	*	11
27-4-1769	La Bisbal	Josep Antoni Pica	LB 986 Foli 242	Isabel Comas i de Pujol	Francisco Comas del Bruguer	Doctor en Drtes	Casa a la vila de La Bisbal, mas comes de Vulpellach i casa en la ciutat de Barna.	*	No concreta el tamany de les terres.
20-9-1754	Casavells	Francesc Castellar (Fill)	LB 868 Foli 43	Marian Ribot i Blanch	Pere Ribot	Laboratoris	_____	*	12
2-6-1754	Calonge	Francesc Castellar (Fill)	LB868 Foli 10	Maria Sabater i Lloret	Gabriel Sabater	Agricola	_____	*	No deixa casa ni terres.
14-3-1757	Sant Feliu de Guíxols	Francesc Castellar (Fill)	LB 868 Foli 7	Marianus Lloret	Reverendi Raymundi Vilar.	Capellà	Casa de poble a La Bisbal.		13
22-11-1761	Sant Feliu de Guíxols	Francesc Castellar (Fill)	LB 868 Foli 28	Anna M ^a Roure Comadina	Miquel Roure	Treballador	Casa de poble a La Bisbal		14
9-8-1751	Cruïlles La Bisbal	Antoni Serra	LB 1094 Foli 219	Anna M ^a Romeu i Albert	Marc Romeu	Adobaire	Casa a Cruïlles.		15
7-9-1751	Vulpellac	Antoni Serra	LB 1094 Foli 229	M ^a Fares Pagés i Aldrich	Antoni Aldrich	Pagès	Casa de poble a La Bisbal		16 No consten terres.
25-1-1753	Vulpellac	Antoni Serra	LB 1095 No consta	Maria Escriver	Joan Escriver	Pagès	Casa (no consta situació)		17

27-1-1750	Llabià	Comas del Brugar	LB 985 Foli 11	Catarina Collet i Castelló	Salvador Coll i M ^a Coll i Castelló	No consta	Mas Monells.		18
25-8-1749	Palausator	Antoni Serra	LB 1093 Foli 68	Stephany Basaller y Cros	Esfrasio Basaller y Cros	Agrícola	Casa i mas Palausator	*	No consten pessés de terra.
21-2-1751	Cruïlles	Mas Silvestre, Paulí	Cr 336 Foli 56	Anna M ^a Colomer Arols	Josephí Colomer	Esparter	Casa de poble	*	No consten pessés de terra.
22-9-1751	Cruïlles	Mas Silvestre, Paulí	Cr 336 Foli 208	Teresa Aldrich i Lliura	Bernard Aldrich de Manso	Agrícola	Casa del Mas Aldrich.		19 No consten pessés de terra.
22-9-1752	Madremanya	Mas Silvestre, Paulí	Cr 337 Foli 274	Anna Berga i Resclosa	Bernardí Berga	Pagès	Casa a Madremanya		20
22-12-1752	Corçà	Mas Silvestre, Paulí	Cr 337 Foli 330	Susanna Guell i Roca	Josep Guell	Llaurador	Casa dins Corçà		21 No consten pessés de terra.
25-6-1752	La Bisbal	Mas Silvestre, Paulí	Cr 337 Foli 336	Miquel Solers	Pere Solers	Capellà	Casa dins la Bisbal		22
25-1-1752	Cruïlles	Mas Silvestre, Paulí	Cr 338 Foli 21	Isidoro Pinyana	Lluis Bernardo Marquez	Capità de caballs	*	*	No consten pessés de terra ni cases.
13-10-1753	La Bisbal	Mas Silvestre, Paulí	Cr 338 Foli 233	Francisca Valls i Carbo	Pere Valls	Agto.	Casa amb terres a Cruïlles.		23
8-6-1755	La Bisbal	Mas Silvestre, Paulí	Cr 339 Foli 3	Francisca Torrent i Puig	Joan Torrent	Metge	Casa a la Bisbal al C/ del Puig.		24

13-3-1755	La Bisbal	Mas Silvestre, Paulí	Cr 339 Foli 92	Ignacio de Pujol	Raphael de Pujol	Donsell "Domicelius"	Casa a la Bisbal, a la Plaça Nova i mas Perroig.		25
15-3-1755	La Bisbal	Mas Silvestre, Paulí	Cr 339 Foli 96	Ignasi de Pujol	Catharina de Pujol Armada	No consta la professió del seu difunt marit.	Mas Farreros a Torroella de Fluvià.	*	No consten pessés de terra.
21-3-1755	La Bisbal	Mas Silvestre, Paulí	Cr 339 Foli 103	Martí Solers i Pere Ros (marmessors)	Josep Pi	Capellà	Casa de poble		26 No consten pessés de terra.
17-11-1750	Fontclara	Josep Aulet	Ft 52 Foli 196	Maria Bassis i Joanals	Narcís Bassis	Laboratoris	No consta.		27
13-1-1750	Peratallada	Josep Aulet	Ft 52 Foli 225	Josep Peraferrer	Josep Peraferrer	Laboratorem	Casa de'n Padrer a Peratallada.		28
5-9-1750	Palausator	Josep Aulet	Ft 52 Foli 270	Josep Roure (Fill)	Josep Roure	Laboratorem	Casa a Palausator		29
2-5-1751	Palausator	Josep Aulet	Ft 52 Foli 76	Gertrudis Coll i Capellà	Josep Coll	Laboratoris	Casa al Carrer de la Mosca a Palausator.		30
1-5-1751	Fontclara	Josep Aulet	Ft 52 Foli 77	Miquel Vaguer i M ^a Nadal Vaguer *		Agricola	Mas Metge a Fontclara.		31
10-5-1751	Ullastret	Josep Aulet	Ft 52 Foli 84	Miquel Pericot i Teresa Pericot *		Roder	Casa al Castell d'Ullastret		32

16-6-1751	Fitor	Josep Aulet	Ft 52 Foli 100	Francisca Puig i Martí	Jacobí Puig	Agto.	Casa (No consta la situació)		33
4-6-1751	Peratallada	Josep Aulet	Ft 52 Foli 205	Francesc Casadevall (Tutor)	M ^a Coll i Frigola	Agto.	Mas Coll (no consta la situació)		34 No consten terres.
24-1-1752	Palausator	Josep Aulet	Ft 53 Foli 20	Maria Capellà Casadevall	Pere Capellà	Agto.	Mas Poch (no consta la situació)		35
23-1-1752	Peratallada	Josep Aulet	Ft 53 Foli 22	Maria Soles y Pasqual	Antoni Pasqual	Agricola	Casa a Peratallada		36 No consten terres.
11-4-1752	Sant Iscle d'Empordà	Josep Aulet	Ft 53 Foli 88	Joan i Mariano Duran	Joan Duran i M ^a Duran Sala	Laboratoris	Casa de'n Duran a La Bisbal.		37 No consten terres.
10-11-1752	Peratallada	Josep Aulet	Ft 53 Foli 196	Caterina Xandrich (Filla)	Nicolai Xandrich	Agricola	Casa a la vila de Peratallada al C/ de l'Hospital i mas Xandrich.	*	38
17-3-1753	Palausator	Josep Aulet	Ft 53 Foli 268	Maria Gafas	Pere Gafas	Laboratoris	Casa de la vila de Palausator.		39
20-6-1753	Sant Sadurní	Josep Aulet	Ft 53 Foli 336	Elisabet Brasa (vídua) i Anna Brasa i Carreras (filla)	Salvador Brasa	Laboratoris	Casa de poble a Sant Sadurní de l'Heura.		40
25-2-1754	Canapost	Miquel Pouplana Brugarol	Ft 24 Foli 56	M ^a Viues i Puig	Felip Viues	Agricultor "agto"	Casa del mas Viues al veïnat de Canapost.		41 No consta el tamany de les terres.
15-1-1751	Palafrugell	Miquel Pouplana Brugarol	Pf 281 Foli 102	Pere Plana i Josep Monet (tutors)	Francesc Plana i Teresa Plana i Moret	Agricultor "agricola"	Mas Plana al veïnat de Vilardell a Palafrugell.		42

7-9-1751	Palafrugell	Miquel Pouplana Brugarol	Pf 281 Foli 216	Antonia Canonge i Pagès	Jacobí Canonge	Corder	Casa de'n Canonge al C/ de les quatre cases a Palafrugell.		43
19-10-1751	Palafrugell	Miquel Pouplana Brugarol	Pf 281 Foli 262	Rosa Codina y Jaume	Marti Codina	Picapedrer "piscatoris"	No consten cases ni terres.	*	No consten terres.
5-3-1754	Palafrugell	Miquel Pouplana Brugarol	Pf 284 Foli 50	Martina Gallard i Capellà	Baudilg Gallard	Sutoris	Casa al veïnat de les Borines al Castell de Palafrugell.		44
15-7-1747	Púbol	Paulino Balls	Pb 121 Foli 119	Elisabet Alofra i Garriga (filla)	Francesc Alofra	Teixidor "Textor lini"	Casa a Púbol	*	45
14/15- 3-1753	Púbol	Paulino Balls	Pb 122 Foli 67	Caterina Masó i Barnell	Josep Masó de la Canal	Agricultor "agricola"	Casa de'n Masó de la Canal al Castell de Púbol		46
22-12-1753	Púbol	Paulino Balls	Pb 122 Foli 79	Josep Colomer i Marian Figaro *		Laboratorum	Casa al Castell de Púbol		47
27-8-1755	Púbol	Paulino Balls	Pb 122 Foli 189	Geronim Vert	Andreu Bou i Magdalena Bou	Laboratoris	No consta	*	La designació de peces de terra no està acabada, falta la situació i el tamany
10-10-1756	Púbol	Paulino Balls	Pb 122 Foli 242	Pio Masó (nebot)	Josep Masó de la Canal	Pagès	Casa al Castell de Púbol.		48

17-10-1752	Palausator	Serra, Antoni	Ps 71 Foli 224	Raimund Batlle Palanca (marit)	Teresa Palanca Batlle	Pagès	Casa de'n Palanca		49 No consten terres.
25-10-1754	Palausator	Ros Micalet, Sebastià	Ps 136 Foli 47	Damià Massot i Eulàlia Massot Ferran	Josep Ferran	Botiguer/ comerciant	Casa a Palusator		50
12-1-1751	Ultramort (Rupià)	Llenes Bonaventura	Ru 381 Foli 8	Joan Oriol (tutor de Oriol Teixidor)	Pere Teixidor i Teresa Teixidor	Laboratoris	Casa situada dins lo dit lloc de Ultramort.		51
20-5-1751	Rupià	Llenes, Bonaventura	Ru 381 Foli 75	Joan Agramont Gibert I Magdalena Diana *	Petri Diana	Laboris	Casa dins Torroella de Montgrí	*	52
No consta, però: 1751	Parlavà	Llenes, Bonaventura	Ru 381 Foli 90	Donació de Narcís Solers	Joan Solers	Agrícola	Mas Solers		53
15-9-1751	Rupià	Llenes, Bonaventura	Ru 381 Foli 226	Jacobum Garrigué i Mariangela Geronès *	Joan Geronès	Laboratoris	Casa a Llabià		54
14-8-1752	Rupià	Llenes, Bonaventura	Ru 382 Foli 237	Joan Mas i Mias	Michaelis Mas i Mias i Margarita Mas i Mias	Laboratoris	Casa		55
12-12-1752	Paya (Foixà)	Llenes, Bonaventura	Ru 382 Foli 278	Narcís Palahi (masover del mas com el seu pare difunt)	Josep Palahi i Catarina Palahi Cabruja	Agto.	Mas Argens		56
17-12-1752	Rupià	Llenes, Bonaventura	Ru 382 Foli 289	Michaelem Maurici i Margarita Casanyas i Maurici *		Laboratorem	Casa		57
10-2-1753	Parlavà	Llenes, Bonaventura	Ru 382 Foli 19	Francesc Ribas i Lucia Rabiol *	Facilis Rabiol	Laboratoris	Casa a Parlavà		58
27-5-1753	Rupià	Llenes, Bonaventura	Ru 382 Foli 75	Andreu Martí i Maria Barnosell i Martí *	Francesc Barnosell	Laboris	Casa a Bellcaire		59

17-1-1754	Ullastret	Llenes, Bonaventura	Ru 383 Foli 18	Stephanum Gispert (padrastrre de Jacobí Ferrer, fill petit de Mathio)	Mathio Ferrer	Magistri	Casa al castell d'Ullastret		60
9-10-1754	Rupià	Llenes, Bonaventura	Ru 383 Foli 116	Pere Serra	Narcís Serra i Francisca Serra Pagès	Laboratoris També consta mestre de cases	Casa		61
19-3-1755	Rupià	Llenes, Bonaventura	Ru 383 Foli 37	Francesc Givernat i Teresa Torrent	Josep Torrent	Agto.	Casa		62
20-5-1755	Rupià	Llenes, Bonaventura	Ru 383 Foli 67	Magdalena Agusti i Marli	Antoni Marli del Bosch	Agto.	Casa a Juià.		63
18-1-1752	Rupià	Nató, Benet	Ru 406 Foli 51	Jacobum Vidal i Brancós (fill)	Joan Vidal i Brancós.	Agricola	Casa a la plassa del castell de Rupià.	*	64
27-10-1752	Rupià	Nató, Benet	Ru 406 Foli 272	Mariam Manella i Josep Costa i Puig*	Salvator Manella	Laborator	Casa		65
13-11-1752	Rupià	Nató, Benet	Ru 406 Foli 286	Antoni Regencós (Presbyter Hebdommedarius Parochialis ecclesia pronarrata villa de Pals, arrunculus Paternus et procurator ad infrascripta et abia peragenda producto Rita Regencós Llevanera y Jordá.)	Jacobus Regencós	Agricola	Mas Puig a Pals		66 No consten terres.
7-12-1752	Rupià	Nató, Benet	Ru 406 Foli 306	Jacobus Vidal (manumisor)	Bernardí Rupiana i Cendra.	Presbiteris de Rupia.	No consta.	*	No consten terres.
29-1-1752	Palafrugell	Pouplana Brugarol, Miquel.	Pf 282 Foli 45	Columba Torroella i Puig	Miquel Torroella	Laboratoris	No consta	*	No consten terres.

13-2-1753	Palafrugell	Pouplana Brugarol, Miquel.	Pf 283 Foli 39	Patronilla Soler Subirà i Sala	Valentí Soler Subirà	Familiaris del Sant Ofici de la Inquisició	Mas Subirà de la Santa Creu.		67 No consten terres.
19-2-1753	Montràs, Palafrugell	Pouplana Brugarol, Miquel.	Pf 283 Foli 107	Pere Torroella	Miquel Torroella	Laboratoris	No consta.	*	No consten terres.
25-6-1753	Palafrugell	Pouplana Brugarol, Miquel.	Pf 283 Foli 132	Caterina Prats i Fina	Miquel Prats i Barrull	Agto.	Mas Barrull al veïnat de la Carrera (Castell de Palafrugell)		68 No hi ha terres.
28-7-1753	Palafrugell	Pouplana Brugarol, Miquel.	Pf 283 Foli 149	Margarita i Marqués Almar	Josep Marqués	Domorum magistri e jurdem castri	Veïnat del Puig o Carrer Nou del castell de Palafrugell.		69 No consten terres.
6-4-1753	Palafrugell	Pouplana Brugarol, Miquel.	Pf 283 Foli 199	Stephanus Maranges i Pi (agto.) i Rosa Pi i Maranges *	No consta		Mas Pi (antigament Mas Gras) al veïnat d'Ermedàs)		70
2-8-1751	Palafrugell	Francesc Vergonyós	Tr 42 Foli 151	Antoni Regencós	Josep Pell	Pori die ejus onjus	Casa. No consta la situació.		71 No consten terres.
8/9-7-1751	Palafrugell	Francesc Vergonyós	Tr 42 Foli 155	Victoria Deulofeu i Peres	Antoni Deulofeu	Negociatoris	Casa al carrer Cavallers (Palafrugell)		72
15-11-1752	Palafrugell	Salvatore Vergonyós	Tr 43 Foli 86	Maria Caixa i Esteban	Jacobi Caixa i Damia Caixa (avi i pare)	Agto i agla, Respectivament	Casa. No consta la situació.		73 No consten terres.

25-6-1752	Palafrugell	Francesc Vergonyós	Tr 43 Foli 168	Catarina Salamó i Mauri	Antoni Salamó et Posas	Resfiary	Casa situada dins los murs del castell de Palafrugell anomenada den Salamó.		74 No consten terres.
8-2-1753	Torrent	Francesc Vergonyós	Tr 44 Foli 26	Catarina Molinas	Pere Molinas	Laboratoris	Casa den Molinas a Torrent.		75
15-12-1753	Palafrugell	Francesc Vergonyós	Tr 44 Foli 255	Catarina Aveli et Parals	Jacobi Aveli	Agto.	Mas gran den Barrull al veïnat de Santa Margarida.	*	76
16-3-1754	Palafrugell	Francesc Vergonyós	Tr 45 Foli 41	Francesca Xicoyra	Antoni Xicoyra	Laboratoris	Casa al Padro Gran.		77
29-4-1754	Palafrugell	Francesc Pouplana Brugarol	Tr 45 Foli 117	Francesca Marqués i Codina (filla)	Miquel Codina	Sartoris	Casa al carrer de la Font del Castell de Palafrugell.	*	78
24-8-1755	Vilaseca (Palafrugell)	Francesc Vergonyós	Tr 46 Foli 146	Drotea Janó i Pagés	Phelicis Janó	Laboratoris	Casa al veïnat de Vilaseca	*	79
18-5-1755	Santa Margarita (Palafrugell)	Salvador Vergonyós	Tr 46 Foli 183	Pere Ferrer i Teresa Batlla *	Miquel Ferrer	Agta.	Mas Ferrer al veïnat de Santa Margarida.		80 No consten terres.
2-10-1755	Regencós	Francesc Vergonyós	Tr 46 Foli 186	Teresa Colles i Roquer	Josep Colles	Agto.	Mas Molí den Colles a Regencós.		81
21-10-1755	Palafrugell	Francesc Vergonyós	Tr 46 Foli 193	Narcisa Bofill	Jacint Bofill	Die sui obitus inquilini Mansi vocati lo corral den Brrull.	Mas lo Corral den Barrull.	*	82

20-2-1753	Rupià	Nató, Benet	Ru 407 Foli 35	Joannes Maymó Juvenis Aromatarius	Joannis Maymó	Negociatori s	Casa situada dins los murs del castell de Rupià		83
22-12-1754	Rupià	Nató, Benet	Ru 408 Foli 74	Miquel Codina	Margarita Codina i Martí (filla de Francesc Martí que és el difunt)	Agricola	X	*	No consten pesses de terra, ni casa.
18-6-1755	Peratallada	Nató, Benet	Ru 409 Foli 96	Franciscum Ferran i Roig.	Magdalena Ferran i Puig (vidua de Francisci Farran i Roig)	Agricola	Casa i Mas Ferran.		84
10-1-1750	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 1	Agustí Vivas	Antoni Fuster	Laboratoris	Casa al carrer Sant Agustí		85 No consten terres
12-2-1750	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 3	Indorus Augas i Tomas Casabo (presbiter i laboratoris respectivament. Manumisors)	Tomas Casabo Massanet	Presbiter	X	*	No consten terres.
20-4-1750	Gualta	Agustí Pouplana	To 347 Foli 8	Maria Font Closas	Abdonis Font	Agricola	Casa i hort den Font a Gualta		86
17-7-1750	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 11	Mansia Martí i Perals.	Joan Martí	Botiguery	Casa situada en lo carrer i prop la Plassa Major de Torroella.		87
25-7-1750	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 14	Rdus. Salvius Pla.	Rndi. Pauli Meranguer	Presbitery	X	*	
9-8-1750	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 16	Narcisa Casamor i Guillo	Josephi Casamor	Agricola	Casa a Torroella de M.		88
31-12-1751	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 1	Rdus. Joan Hospital.	Josephi Quintana	Anecoreta/ frarus	Casa al costat de la capella de Sta. Catherina.		89

10-4-1751	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 8	Catharina Saló i Guillo	Jacobi Salo	Lignitibus (lleyataire)	Casa i pati a Torroella de M.		90
2-5-1751	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 12	Josephus Casabo i Franciscus Curtina.	Joannis Magrana	Laboratores	X	*	No consten terres ni casa.
17-5-1751	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 13	Jacobus Coll i Josephi Chenoas (tutors deln nens: Josephi i Theresia)	Antony Ferrer i Catharina Ferrer i Pruneda.	Laboratoris	X	*	91
24-5-1751	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 16	Mag.cus Josephus Massaguer i Petrus Savalls (mannumisors)	Michaelis Savalls	Pastoris	Caseta a Torroella de M., dita lo Masnou.		92 No consten terres.
6-9-1751	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 21	Generius Giralt.	Joan Alenyà	Agricola	Caseta al Carrer de la Codina a Torroella de M.	*	No consten terres
7-10-1751	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 23	Joannes Vidal (fill)	Josephus Vidal	Laborator	Casa, pati i hort al C/ de l'Hospital		93
28-10-1751	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 24	M ^a Theresia Alenyà i Basters	Joannis Alenyà	Agricola	Caseta	*	No consten terres.
17-10-1751	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 25	Magdalena Sauer Barceló et Llach.	Felicis Sauer	Laboratoris	Caseta a Gualta	*	94
6-12-1751	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 30	M ^a Anna Pejoan et Riera	Francisci Pejoan	Laboratoris	Casa amb hort a Gualta		95
25-3-1752	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 1	Franciscus Simon	Joan Prats i Salom	Sartoris	Casa i pati (cerca lo portal d'Ullà a Torroella de Montgrí)		96

7-5-1752	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 4	M ^a Quintana i Foxà	Petri Quintana	Laboratoris	Casa a Torroella de Montgrí.	97 No consten terres.
3-7-1752	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 6	Maria Gispert Horta	Petri Gispert	Agricola	Casa al C/ Hospital a Torroella de M.	98
7-8-1752	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 7	Maria Gispert Horta	Petri Gispert	Agricola (Ciudadà honorat de Barcelona)	Heretat dita del Puig del forn de las Devesas de la Universitat de dita vila de Torroella de la qual heretat lo dit Pere Gispert en lo dia de son obit.	99 No consten terres
4-11-1752	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 12	Maria Quintana i Font	Francisci Quintana i Bofill	Curis Honorati Barno (petita noblesa)	Casa ab hort a Torroella de Montgrí	100
15-11-1752	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 16	Joan Fuster	Jaume Fuster	Agricola	Casa al C/ Major de Torroella de M.	101 No consten terres.
4-12-1752	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 18	Rdus Jacobus Bassegoda ((presbyter, manumisor)	Rndi Josephi Fajol	Presbyteri Beneficiati	Casa molt derruida al C/ de la Cudina A Torroella.	102
15-11-1752	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 20	Anna M ^a Pejoan y Mir	Francisci Pejoan	Sartoris	Casa y pati al C/ de la Cudina	103
8-11-1752	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 22	Rndum. Hyacintum Planas.	Rndi Joanny	Prevera Beneficiat	Casa al C/ Major de Torroella de M.	104

12-12-1752	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 25	Jacobum Junquer	Jacobi Junquer (pare)	Terrifaber	Casa ab hort situada fora y prop lo portal d'Ullà.	*	105
2-1-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 1	Josephum Barnosell I Annan Barnosell y Fajol	Josephus Fajol	Presbyter Beneficiatus	Casa y pati molt derruida al C/ de la Cudina		106
3-1-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 3	Franciscam Buch i Quintana	Andrea Buch	Laboratore	Casa al C/ dels Bous a Torroella de M.		107
10-1-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 4	Josepha Albert i Guilló.	Josephi Albert	Scriptor.	Casa a Torroella de M.		108 No consten terres.
11-2-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 6	Josephum Moliner	Aloyssus Moliner	Daguerius.	Casa a Torroella de M.		109
5-4-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 13	Isabellem Filosa i Says	Josephi Filosa	Sutoris	Casa al C/ Cudina (Casa den Filosa) a Torroella de M.	*	No especifica les terres.
20-4-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 15	Theresiam Roger Sullastres i Alenyà	Heronimy Roger Alenyà	Agricola	Casa al C/ dels Bous a Torroella de M.		110
20-4-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 16	Annan Grimany i Vidal	Michaelis Grimany	Laboratoris	Casa al C/ dels Bous a Torroella de M.		111
20-4-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 18	Franciscam Bou et Roura	Jacobi Bou	Laboratoris	C/ dels Bous (casa den Bou)		112
30-4-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 24	Marian Masjoan y Gispert	Salvatoris Masjoan	Agricola	C/Cudina a Torroella de M.		113

8-5-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 28	Marian Mir Pijaume	Antony Mir	Laboratoris	Casa den Pijaume a Torroella de M.	*	114
21-5-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 29	Joan Julià (manumisor)	Eulàlia Ferran Gali (vidua de Cosmo Ferran)	Sartoris	Casa al C/ dels Bous a Torroella de M.	*	No consten les terres.
30-5-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 30	Anna Puig i Ferrer	Joannis Puig	Negociatoris	Casa al C/ de l'Hospital a Torroella de M.		115
4-6-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 34	Josephum Camps Juvenem	Narcisus Camps	Chirurgis	Casa al C/ Major de Torroella de M.	*	No consten terres.
11-6-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 36	Rndus. Jacobus Pages (Pbter rector i manumisor).	Rndi Joan Perés	Pbri olim Rectoris	Caseta a la travessia del C/ d'Ullà al convent.		116 No consten terres.
15-6-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 37	Catharina Sanis et Perich	Josephí Sanis	Agricola	Casa a Plassa Major de Torroella de M.		117
1-7-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 40	Margarita Valentí Oliver Pericot	Francisci Oliver	Laboratore	Casa, pati y pallissa; C/Sant Agustí a Torroella de M.		118
10-7-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 42	Antonium Donjo	Narcis Ros	Laborator	Casa al C/de l'Hospital a Torroella de M.		119

24-7-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 44	Maria Anna Perez et Bohet	Francisci Perez	Passamaner	Casa que tenia arrendada de Damià Casanovas (flaquer)	120 No consten terres.
30-7-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 46	Franciscus Dot et Narcisus Camps i Duran (tutores et curatores)	Josephi Camps i Duran et Marie Camps et Dot	Laboratoris	Casa al C/ dels Bous a Torroella de M.	121
23-10-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 53	Rndi. Hyeronimus Serratora et Narcisus Carreras (manumisors et executors ultimi testamenti)	Rndi. Thomas Riera	Pbri.	Casa situada en lo canto dit den Canet a Torroella de M.	122
4-12-1753	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 1	Catharinam Carreras i Gibert	Narcisi Carreras	Manâni???? Manyà????	Casa i hort de la part de sol ponent del Portal de Torroella de M.	123 No consten terres.
4-2-1754	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 1	Franciscam Dauder et Costa	Francisci Dauder et Perals	Sartoris	Casa al capdevall de la Plaça Major de Torroella de M.	124
2-3-1754	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 7	Annam M ^a Bosch et Ramon	Jacobi Bosch	Laboratoris	Casa situada en la part de sol ponent de la Iglesia Prroquial de Snat Genis de Torroella de M.	125 No consten terres.

7-3-1754	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 9	Catharinam Ribas y Mercader.	Joannis Ribas	Laboratoris	Casa a Gualta		126
8-3-1754	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 11	Rndi. Hyeronimus Senatosa y Narcisus Carreras (Manumisors)	Reverendi Genesy Marti	Presbyteri	Casa ab son hort al C/ de la Cudina a Torroella de M.		127
8-4-1754	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 14	Marian Carbó Jofra	Salvatoris Carbó Jofra	Agricola	Casa o mas dit den Sabater a Gualta.		128
20-3-1754	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 18	Catharinam Carreras y Busquets	Joannis Carreras	Laboratoris	Casa y hort a ella contiguo situada al C/ dels Bous a Torroella de M.		129 No consten terres.
1-9-1754	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 20	Rosam Bonet et Malgrat.	Joannis Bonet	Carratery	Casa situada a la part de sol hixent de la plaça deGualta.		130
1-10-1754	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 30	Dorotea Ferran y Roca	Joannis Ferran	Laboratoris	C/ la travessia a Torroella de M.	*	131
7-1-1755	Torroella de Montgrí	Agustí Pouplana	To 347 Foli 1	Franciscus de Arvedol et Ciurana	Antony de Arvedol et Carreras	Miles (noble)	Casa ab sos patis al C/Major de Torroella de M.		132 No consten terres.
8-9-1750	Foixà	Valls Martí, Paulí.	Fo 90 Foli 104	Mariam Faxat Negra i Amatller	Pere Amatller.	Agricola	Casa den Negre a la Tallada (mas)	*	133 No consten terres.
28-5-1750	Foixà	Valls Martí, Paulí.	Fo 90 Foli 126	Petri Antoni Marti (Fill)	Georgius Marti	Agricola	Mas Rostey a Corçà		134 No consten terres.

23-8-1752	Foixà	Valls Martí, Paulí.	Fol 91 Foli 102	Pere Marti i Catherina Ricart i Marti	Josephi Ricart	Agricola	Casa a Foixà (Mas Nadal)		135 No consten terres.
26-3-1755	Foixà	Valls Martí, Paulí.	Fo 92 Foli 142	Josephum Soles i Mariangelam Sala i Gurot (capítols matrimonials)	Joan Gurot	Agta.	Casa de Comas, situada en la parcel·la de la Sala. (Mas)		136
20-11-1751	Castell d'Empordà	Ros, Pere	Ct 20 Foli 212	Ninfa Roig i Basagoda	Josephi Roig	Ferrifabri	No consta		137
10-11-1752	Castell d'Empordà	Ros, Pere	Ct 20 Foli 210	Feliu Vilavedra i Francesc Poch	Ponty Prah i Caminadas	Laboratory	Casa a Llabià		138
1-1-1753	Castell d'Empordà	Ros, Pere	Ct 21 Foli 1	Margarita Matas i Freixa	Petri Matas	Exístens	Mas a la villa de La Bisbal.		139
23-6-1753	Castell d'Empordà	Ros, Pere	Ct 21 Foli 95	Isidrus Llandrich i Franciscus Font (tutors)	Petri Lladó	Agricola	Mas Comas		140
19-3-1754	Castell d'Empordà	Ros, Pere	Ct 21 Foli 84	Babilium Celles i Romaguera (fill) Et Anna M ^a Casadevall et Sagrera i Catherina Casadevall Sagrera (vídua de Josephi Casadevall Sagrera, agricola)	Juliani Celles i Romaguera	Agricola	Mas Pou		141
16-5-1754	Castell d'Empordà.	Ros, Pere	Ct 21 Foli 128	Antonius Trias et Cos	Antony Trias (Pare)	Agricola	Mas Trias		142 No consten terres.
20-10-1754	Castell d'Empordà.	Ros, Pere	Ct 21 Foli 234	Stasia Sagrera Resplant i Rufi	Generi Sagrera	Agricola	Mas Oliver		143
19-9-1750	Corçà	Ignacio Ponach	Co 198 Foli 22	Eulalia Peral i Canada	Geronimi Peral	Laboratoris	Casa a Corçà		144
?-?-1751	Corçà	Ignacio Ponach	Co 198 Foli 85	M ^a Angela Figueras Bofill.	Josephi Figueras	Ossedary	Casa a Corçà		145

30-4-1755	Corçà	Ignacio Ponach	Co 198 Foli 34	Catharina Llach i Forrer	Petri Llach	Laboratoris	Casa a Madremanya al C/ del Portal.		146
15-5-1753	Vulpellac	Ignasi Ponach	Vu 43 Foli 212	Balthesar Real (fill)	Antony Real i Catharina Real y Molinas	Laboratoris	Casa a Vulpellac		147
8-7-1753	Vulpellac	Ignasi Ponach	Vu 43 Foli 260	Joannes Agusti (fill)	Joan Agusti	Laborator	Casa C/ del Forn a Vulpellac	*	148
17-2-1752	Palamós	Prats, Josep	Pa 348 No hi ha folis.	Joannan Avallí y Serra i Mariannan Avallí y Serra (capítols matrimonials)	Josephí Muxo	Pescatoris	Casa C/ dels Molins a Palamós.		149
7-8-1752	Palamós	Prats, Josep	Pa 348 No hi ha folis.	Marianna Pagés Gallart Mas y Silvestre.	Josephí Pagés Gallart	Agto.	Casa a Palamós		150
27-11-1753	Palamós	Prats, Josep	Pa 349 No hi ha folis.	Theresia Sabat y Mont	Josephi Sabat	Laboris	Casa a Vilanova		151
17-8-1753	Palamós	Prats, Josep	Pa 349 No hi ha folis.	Joannes Madir	Raymundi Solers	Sutoris	Casa o caseta al veýnat de Vilanova	*	152
18-1-1751	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 446 Foli 89	Gertrudis Gros	Josephi Gros	Sartoris	Casa junt ab son hort a Sant Feliu de Guixols.		153
25-3-1751	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 446 Foli 285	Maria Anna Sullastres y Pica	Michaelis Sullastres	Laboratoris	Casa a Sant Feliu de Guixols.		154

10-7-1751	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 446 Foli 300	Theresia Calsada y Quintana	Petri Calsada	Nauto et patroni	Casa a Sant Feliu de Guixols.		155 No consten terres
10-11-1751	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 446 Foli 327	Esperantia Ferrer Feliu y Llibert	Joannis Ferrer Feliu	Sartoris	Casa al C/ Santo Domingo a Sant Feliu de Guixols.		156
5-12-1751	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 446 Foli 331	Rosa Pijoan y Bosch	Joannis Pijoan	Laboratoris	Casa al C/ de la Rutlla a Sant Feliu de Guixols.		157
10-1-1752	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 446 Foli 338	Mariangela Bar y Vilabella	Benedicti Bar	Negociatoris	Casa a Sant Feliu de Guixols.		158
10-1-1752	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 446 Foli 9	Francisca Morell y Patxot	Geraldi Morell	Nauto et patroni	Casa a Sant Feliu de Guixols.		159 No consten terres
18-1-1752	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 446 Foli 21	Maria Bulloch Valls	Joannes Alberti	Laborator	Casa a Sant Feliu de Guixols.		160 No consten terres
18-1-1752	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 446 Foli 22	Escolastica Blanch y Soler	Joannis Blanch	Nauto	Casa a Sant Feliu de Guixols.		161 No consten terres
23-4-1752	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 446 Foli 84	Michael Sullastres, Joannes Sullastres, Raphael Aiguavivas	Michaelis Sullastres	Laboratoris	Casa a Sant Feliu de Guixols.	*	162
2-10-1752	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 446 Foli 152	Marcia Montada	Jacobi Montada	Piscatori	Casa a Sant Feliu de Guixols.	*	163
21-1-1753	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 446 Foli 215	Magdalena Aiguavivas y Albert	Folicis Aiguavivas	Laboratoris	Casa a Sant Feliu de Guixols.		164

15-2-1753	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 446 Foli 221	Michael Baco Almo	Josephi Blanch	Presbiteri	Casa a Sant Feliu de Guixols.		165 No consten terres.
19-2-1753	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 446 Foli 230	Maria Foret y Salamo	Jacobi Foret	Piscatoris	Casa al C/ del Forn vell a Sant Feliu de Guixols.	*	166
24-2-1753	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 446 Foli 231	Josephus Mundo Juvenis	Josephi Mundo i Theresia Ferrer	Naute	Casa a Sant Feliu de Guixols.		167
30-12-1752	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 452 Foli 5	Catharina Carbelo	Josephi Carbelo	Sartoris	Casa a Sant Feliu de Guixols.		168
25-1-1753	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 452 Foli 29	Francisca Llorens Risech	Michaelis Llorens Peribertó	Muloris	Casa al C/ del Mur a Sant Feliu de Guixols.		169
28-2-1753	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 452 Foli 44	Magdalena Capmó i Bausa	Baudyli Capmó	Magistri	Casa a Sant Feliu de Guixols.		170
13-6-1753	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 452 Foli 102	Petrus Medir Pastor i Maria Patxot i Madir	Cosme Patxot i Francisca Patxot y Vermes	Sutoris	Casa a Sant Feliu de Guixols.		171
13-6-1753	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Josep	SFe 452 Foli 136	Catharina Rissech y Cistela	Joannis Rissech	Botery	Casa a Sant Feliu de Guixols.	*	172 No consten terres.
8-7-1753	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Joan	SFe 452 Foli 147	Margarita Falgueras y Pagès y Aiguavivas	Joannis Falgueras	Laboratoris	Casa a Sant Feliu de Guixols.		173
12-6-1753	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Joan	SFe 452 Foli 296	Dominicus Sagner y Boera i Thomas Cerva	Francisci Fonalleras	Presbitery	Casa a Sant Feliu de Guixols.	*	174

7-1-1754	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Joan	SFe 452 Foli 11	Anna Calvet y Portabella	Petri Calvet	Laboratoris	Casa a Sant Feliu de Guixols.		175
14-3-1754	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Joan	SFe 452 Foli 102	Narcisa Matutano y Blanch	Dominici Matutano	Negociatoris	Casa a Sant Feliu de Guixols.		176 No consten terres.
25-5-1754	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Joan	SFe 452 Foli 156	Maria Puig i Alberti	Antoni Puig i Carbò	Agricola mansoveris del Mas Vallvanera	Casa a Sant Feliu de Guixols.	*	No consten pessés de terra
20-11-1754	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Joan	SFe 452 Foli 256	Magdalena Agusti i Torras	Francisci Agusti i Peribertó	Laboratoris	Casa a Sant Feliu de Guixols.	*	177
18-11-1754	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Joan	SFe 452 Foli 270	Maria Mont y Carreras truch y Bas	Michaelis Mont y Carreras	Piscatoris	Casa a Sant Feliu de Guixols.		178
13-9-1754	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Joan	SFe 452 Foli 298	Anna Gordis y Vilar	Josephi Gordis	Laboratoris	Casa al Castell de la vall de aro.		179
16-2-1755	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Joan	SFe 448 Foli 42	Rosa Gorgoll y Salamó	Patroni Philippi Gorgoll	Nauto	Casa a Sant Feliu de Guixols.		180
16-4-1755	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Joan	SFe 448 Foli 113	Catherina Anglada y Juhera	Patroni Silvestri Anglada	Nauto	Casa a Sant Feliu de Guixols.	*	181 No consten terres.
14-11-1755	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Joan	SFe 448 Foli 293	Theresa Bxés Morató i Malaret	Ferriol Baxés (primeres nupcies) i Joan Morató (segones nupcies)	Pescador i fuster	Casa a Sant Feliu de Guixols.		182 No consten terres.
23-12-1755	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Joan	SFe 448 Foli 358	Theresia Puig y Casellas	Mathei Puig	Laboratoris	Casa a Sant Feliu de Guixols.	*	183

*Aquests inventaris pertanyen a Capítols matrimonials.

DESCRIPCIÓ DE L'INTERIOR DELS HABITATGES I LES TERRES SEGONS ELS INVENTARIS *POST MORTEM* ANTERIORS:

1) Sala de dita casa, cambra nova, cambra anomenada del graner, cambra entrant que mira al carrer, cambra anomenada del mig, cambra dita de la criada, quadra que trau porta al menjador, lo menjador que trau porta a la cuina i a la sala, cuina, lo graner sobre la quadra, cambra dels mossos, altres cambres seguides, cambra dels frares, altre cambra, altre cambra, celler, celler de les tines, celler gran, un altre celleret, graner, corral, corts, entrada.

TERRES: Item una pessa de terra de vinya plantada, item una altra pessa de terra de vinya plantada a Ullastret, item una altra pessa de terra de vinya i olivar. No consta el tamany.

2) Sala de la casa, cuina, cambra del carrer de la part de migdia, quarto, graner, cort dels bous, entrada, cort de les eugues, cort dels bacons, cort de les ovelles.

PROPIETATS: Item dos cases a Matajudaica. TERRES: item una pessa de terra cultiva de tinensa una vessana, item una pessa de terra de vinya de tinensa dos vessanas i mitja en lo terme de Vulpellach, item una pessa de terra de vinya de tinensa una vessana en lo terme de Ullastret, hem una pessa de terra de vinya de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra cultiva de tinensa deu vessanas en lo terme de Torroella de Montgrí.

3) Estable, sala, cambra de la cuina, cuina, cambra del terrat, celler, graner.

TERRES: Item una pessa de terra cultiva de tinensa 10 vessanas, item una pessa de terra cultiva de tinensa 10 vessanas, item una pessa de terra cultiva de tinensa vuit vessanas, item una pessa de terra cultiva de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra part herma i part cultiva de tinensa quinze vessanas, item una pessa de terra cultiva de tinensa tres vessanas i mitja, item una pessa de terra part cultiva i part herma de tinensa de vuit vessanas, item una pessa de terra de vinya plantada de tinensa dos vessanas.

4) TERRES: Pessa de terra cultiva a Ullastret de tinensa de tres vessanes, una pessa de terra de vinya plantada de tinensa dos vessanes, una pessa de terra part vinya plantada i part herma de tinensa de tres vessanes.

5) Entrada, pastador que es baix de la dita casa, estable, celler, menjador, cuina, sala, quarto o cambra que té la finestra al carrer, aposento sobre lo menjador, quarto de la cambra fosca, quarto on morí dit difunt Josephito, graner, altre aposento, aposento sobre la sala.

PROPIETATS: Altres dos cases situades al mateix carrer, altre casa a la plaça pública, una pessa de terra amb una part cultiva i una part vinya plantada de tres vessanes.

6) Sala, cuina, sala on morí la difunta, celler.

7) Entrada o botiga de dita casa, estable, celler, quarto del cap de la casa, sala, cuina, en un quarto que rau en lo balcó, altre quarto sobre la sala, rebost.

TERRES: Pessa de terra de vinya plantada a Vulpellach de tinensa tres vessanas, una pessa de terra d'olivar a Vulpellach, una pessa de terra cultiva de quatre vessanes a La Bisbal.

8) Sala, quadreta, quarto que trau al carrer de la horta, cuina, quarto que trau al carrer, quarto a hont morí el difunt, altre quarto, cambra fosca, quarto dit de la casa petita, en un quarto del segon pis, altre quarto del segon pis, entrada, celler.

TERRES: Pessa de terra d'olivar a Vulpellach, pessa de terra de vinya plantada i olivar i una casa a La Bisbal.

9) Celler, sala i cuina, quarto.

TERRES: Tres vessanes de terra cultiva, una pessa de terra part cultiva i part vinya de tres vessanes.

10) Sala, cambra del cantó que dona la finestra a la part de tremontana, cambra de la part de tremontana, cambra del migdia, graner, cuina, cort dels bous, celler.

TERRES: pessa de terra cultiva, pessa de terra de vinya. No consta el tamany.

11) TERRES: Tres vessanes de terra cultiva, tres vessanes de terra part vinya i part cultiva.

12) TERRES: Pessa de terra de vinya plantada a Ullastret de dos vessanes, una altra pessa de terra de vinya de dos vessanes.

13) Entrada, cort, celler, graner, sala, cambra a la ma dreta de la sala, cambra on morí lo difunt, altre cambra al costat de l'antecedent, cuina, terrat, dalt al segon sostre sobre la sala.

TERRES: pessa de terra cultiva i part de vinya a La Bisbal de quatre vessanes.

14) Cuina, celler, cambra on morí el difunt.

TERRES: Pessa de terra cultiva de mitja vessana, hort de mitja vessana.

15) La cuina i la sala formen una nau, quarto on va morí dit difunt que trau finestra a tramuntana, en altra cambra que trau finestra sobre lo terrat de dita casa de la part de migdia, dalt de tot un apolsento dit lo graner que trau finestra a sol ponent, celler.

TERRES: Pessa de terra cultiva de dos vessanes, mitja vessana de vinya, mitja canya de tres vessanes a Cruïlles, una pessa de terra cultiva a Cruïlles.

16) Entrada, graner, cuina, cambra que trau finestra a sol ponent, sala de dita cambra, altre cambra dita la cambra cantonera, cambra que trau finestra a sol ponent, cambra que trau finestra a tramuntana, celler. No consten terres.

17) Entrada, celler, cuina, sala, cambra on va morir el difunt, terrat.

TERRES: Hort de dos salions, pessa de terra de vinya i part cultiva a Peratallada de quatre vessanes.

18) Entrada, sala, cambra sobre la cort dels bous.

TERRES: pessa de terra cultiva de tres vessanes, pessa de terra cultiva de tres vessanes, pessa de tera de vinya de una vessana i mitja, pessa de terra de vinya i part cultiva de tres vessanes a Llabià, pessa de terra de vinya Peratallada, vint vessanes de terra sembrada, tres vessanes de fasols i tres vessanes de pèsols.

19) Sala, cambra on morí dit difunt que trau porta a la sala, graner, cambra sobre el canal que trau porta a la sala i finestra al corral, cambra del cap de l'escala que trau porta a la sala, entrada, cuina, celler, cort dels bous, corral del bestiar menut

20) Entrada. No especifica res més. Tot el que hi ha a la casa ho col·loca dins l'entrada. Només especifica que és una casa "junt ab lo hort de tinensa de ¾ poch + o-"

TERRES: Pessa de terra de vinya de tinensa de cinc vessanes, pesa de terra herma de tinensa de cinc vessanes, pesa de terra de camp de tinensa tres vessanes, pesa de terra part vinya i part camp de tinensa de tres vessanes, pesa de terra part d'olivar i part camp de tinensa tres vessanes, pesa de terra d'olivar de tinensa dos vessanes, pesa de terra boscosa de tinensa dos vessanes.

21) Entrada, cort, celler, cuina, sala, cambra on morí el difunt, graner.

22) Sala, cuina, quadra, aposento que dona porta a la sala mes cerca de la escala, altre aposento que trau porta a la sala i finestra al carrer, quarto on morí el difunt, quarto que trau finestra al raig, graner, celler.

TERRES: Pessa de terra cultiva de tinensa dotze vessanes i cinc sallons, pesa de terra cultiva de tinensa dotze vessanes i mitja, pesa de terra cultiva de tinensa dos vessanes, pesa de terra cultiva de tinensa onze vessanes, pesa de terra cultiva de tinensa vuit vessanes, pesa de terra cultiva de tinensa onze vessanes. També especifica censals.

23) "La casa anomenada den Valls de la vila de Cruïlles molt dolenta de parets com sostres, teulades, portes i finestres". Sala, cuina, cambra que trau finestra al carrer a on morí dit difunt, celler, cort.

TERRES: deu vessanes de degoret per sembrar blat.

24) Sala, cambra que trau porta a la sala i finestra al carrer, altra cambra que trau finestra al carrer, cambra que trau porta al corredors i finestra al carrer, dita cambra petita, cuina, pastador, cambra de dalt dels terrats, celler.

TERRES: pesa de terra part camp i part vinya a Cruïlles de tinensa quatre vessanes, pesa de terra al carrer Sant Ramon de tinensa una vessana, pesa de terra cultiva de tinensa vint a vint-i-cinc vessanes a Vulpellach. També designa censals.

25) Sala de dita casa, cambra que trau porta a la sala i finestra a la plaça i on morí el difunt, quadra, quarto que se troba dalt en lo tercer pis, quarto nou, quarto del pastador, quarto que trau porta a la sala i finestra al raig, quarto dit la cambra fosca, cuina, quarto sobre la sala, altre quarto on dormen les criades, aposento on dorm lo criat, rebost, graner, estudi que se troba al peu de la escala, celler, estable del cavall.

PROPIETATS: Mas Perroig, hort de tinensa mitja vessana, dos cases. No especifica més terres.

26) Quarto on morí dit difunt, quarto de la majordoma, cuina, últim pis, celler.

27) Sala i cuina.

TERRES: Hort a Palausator de tinensa d'un quart de vessana, pessa de terra de vinya de tinensa tres vessanes al Castell d'Ullastret.

28) Cuina, sala, cambra sobre la cuina, cambra sobre lo celler, entrada, celler.

TERRES: pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanes, pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanes, pessa de terra part camp i part vinnya de tinensa onze vessanes, pessa de terra de bosch a Sant Feliu de Boada.

29) Cuina i sala, cambra contigua a la dita cuina i sala, entrada.

TERRES: pessa de terra part vinya i part camp, una pessa de terra cultiva a Palausator, pessa de terra part vinya i part camp en lo territori de Puig Vilar.

30) Entrada, primer pis.

TERRES: Hort de tinensa una vessana, altre hort de tinensa cinc quarts de vessana, camp sembrat de mastrall, pessa de terra de tinensa sis vessanes, pessa de terra de vinya plantada a Peratallada de tinensa quatre vessanes.

31) MAS METGE: entrada, cort dels bous, estable, cuina, celler, en la cambra que trau finestra a ponent.

TERRES: Pessa de terra part vinya plantada i part erma de tinensa deu vessanes, vint vessanes de goret sembrat.

32) Sala i cuina, cambra, cort, entrada.

TERRES: un quart de vessana de vinya, una pessa de terra de camp de tinensa cinc vessanes.

33) Sala, cambra que trau porta a la dita sala i finestra de la part de tramuntana, altre cambra que trau porta a la dita sala i sobre la cuina i trau finestra de la part de ponent, graner contiguo a la dita cambra, altre cambra que trau porta a la dita sala i finestra de la part de ponent, altre cambra a la prop. Dita contigua que trau finestra a la part de migdia, cuina contigua a la dita entrada, entrada, celler, cort dels bous, altre cort, corral del bestiar de llana, corral del bestiar de pel.

TERRES: pessa de terra de tres vessanes sembrat de forment, feixa de una vessana sembrada de mestall, fexa de quatre vessanes sembrada de mastall, modoguera de cinc vessanes sembrada de ordi, modaguera de quatre vessanes sembrades de pèsols, Mas Vila: tres vessanes de terra sembradas, pessa de terra de vinya, en lo Mas Torrent cin vessanes de terra sembrades de mill i blat de moro.

34) MAS COLL: Cambra, cambra, entrada.

35) MAS POCH: cuina, celler, cambra sobre lo celler, graner, cort del bous.

DESIGNACIÓ DE PROPIETATS: Una casa, una pessa de terra de vinya molt dolenta a Ullastret de tinensa set vessanes, un camp de 39 quarteres, dos quartans de segol, camp vuit quarteres de segol, camp de dos quarteres d'ordi, camp i una quartera, dos quartans de segol, camp dos quarteres de faves, set jornals de dones per cavar les dites faves.

36) Entrada i cuina, cambra sobre la cuina i entrada, graner, cort dels bous.

37) Cuina, cambra sobre la entrada.

PROPIETATS: No té terres pròpies. Té sembrat en les terres del Mas Clarà i del Mas Batlle.

38) Sala, cuina, cambra on morí dit difunt, celler, graner, cort.

PROPIETATS: En les propietats hi ha el Mas Xandrich a Peratallada, però no concreta l'estructura, només defineix les terres: pessa de terra cultiva de tinensa set vessanes, pessa de terra cultiva de tinensa cinc vessanes, pessa de terra de vinya a Sant Feliu de Boada de tinensa tres vessanes. Altres terres: hort de la part de tremontana contiguo a la sobredita casa, hort den Colom, pessa de terra cultiva a La Bisbal de tinensa tres vessanes, pessa de terra de bosch i part camp de tinensa tres vessanes, pessa de terra part hort i part camp de tinensa quatre vessanes, pessa de terra cultiva de tinensa cinc vessanes, pessa de terra part vinya i part cultiva de tinensa tres vessanes.

39) Entrada, sala i cuina, cambra.

TERRES: Pessa de terra de vinya plantada i part camp de tinensa tres vessanes a Palausator.

40) Sala, cuina a la dita sala contigua, cambra a la dita sala contigua que trau finestra al carrer, altre cambra contigua a la dita sala que trau finestra al dit hort, celler, cort del burro.

PROPIETATS: Pessa de terra de vinya morta, part herma i part camp de tinensa cinc vessanes, pesa de terra cultiva a Sant Sadurní de l'Heura de tinensa tres vessanes.

41) Sala, cambra que trau porta a la sala i terradet, altra cambra contigua a la dita sala que trau finestra al Camí Real, altra cambra contigua a la dita sala i trau finestra també al Camí Real, altra cambra contigua a la dita sala que trau finestra axibe al Camí Real, cuina a la dita sala contigua, cambra llarga detras la dita cuina, altra cambra contigua a la dita sala que trau finestra a la bera, graner, entrada, celler, pastador, cort dels bous, corral del bestiar menut, cort dels tossinos.

PROPIETATS: Primo la heretat lo Mas Matas a Canapost junt amb les terres, honors i possessions, la heretat lo Mas Paralt a Ullastret junt amb les terres, honors i possessions. Pessa de terra amb sas afrontacions compresa al terme de Serra, pesa de terra amb sas afrontacions compresa. També designa censals.

42) Entrada, celler, cuina, cort, corral, porxo, escala, sala, cambra sobre la cort, cambra sobre la cort dels bous, sobre la dita cambra sobre la dita cort, cambra sobre lo celler, graner sobre dit celler, pallissa.

PROPIETATS: Tota la dita casa del Mas Plana junt amb les terres tant cultas com incultas hermas de vinya, olivars y altres arbras plantadas baixas.

43) Entrada, botiga, cuina, celler, cambra sobre la cuina, cambra de ponent, cambra de solixent, cort.

PROPIETATS: Mas Morella al veinat de Brugarol a Palafrugell, terra part herma i part cultiva de tinensa set vessanas, pesa de terra de vinya de tinensa tres vessanas, pesa de terra cultiva de tinensa una vessana i mitja, botiga a Calella. També defineix censals.

44) Cuina, entrada i botiga, cort, celler, sala, cambra, altre cambra que mira a tremontana.

TERRES: Pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas a Palafrugell, pesa de terra de vinya plantada de tinensa dos vessanas a Palafrugell, pesa de terra de vinya plantada de tinensa tres vessanas a Llofriú.

45) TERRES: Pessa de terra part vinya i part herma a Púbol de tinensa quatre vessanas.

46) Entrada, celler, cort, cambra sobre la cort dels bous, aposento sobre lo dit quarto, aposento sobre la sala, cuina.

TERRES: Pessa de terra cultiva a Púbol de tinensa quatre vessanas, pesa de terra cultiva a Púbol de tinensa de dos vessanas, pesa de terra part cultiva i part vinya a Púbol de tinensa cinc vessanas, pesa de terra cultiva a Púbol de tinensa de cinc vessanas, pesa de terra herma de tinensa sis vessanas, pesa de terra d'un quart de vessana, pesa de terra part herma i part vinya de tinensa quatre vessanas.

47) Entrada, cort, cuina, cambra.

TERRES: Pessa de terra part herma i part oliveras a Púbol de tinensa tres vessanas, pesa de terra part cultiva i part vinya de tinensa tres vessanas, hort d'un quart de vessana.

48) Entrada, celler, cort, sala, cuina, cambra dels valls, cambra sobre la cambra dels valls, aposento sobre la sala.

PROPIETATS: Casa a la Plaça Pública de Púbol, pesa de terra cultiva a Púbol de tinensa quatre vessanas, pesa de terra cultiva a Púbol de tinensa dos vessanas, pesa de terra part cultiva i part vinya de tinensa sis vessanas, pesa de terra part cultiva i part vinya de tinensa cinc vessanas.

49) Cuina, cambra on morí la difunta, aposento que trau finestra al carrer, cort, celler.

50) Sala, quarto petit que trau finestra al dit carrer del Puig, cuina, quarto gran que trau finestra en las pexateries, quarto fosc del costat de la cuina que trau porta en la sala de dita casa, segon pis, rebost del segon pis que trau finestra al carrer del forn, botiga, celler.

a. Les diferències entre l'inventari número 42 i el 44 són que al segon el difunt deixa una altre casa a la plaça pública: "La casa Jordana".

b. Les terres són les mateixes.

51) Sala i cambra, cuina, entrada. Designa les peses de terra: hort d'un quart de vessana en terra més o menys, dos vessanes de vinya.

52) TERRES: Hort de terra cultiu en lo terme de Torroella de 6 passos de llargària.

53) Mas Solers: casa de dit mas situada en Parlavà:

Sala, cambra que trau porta de la part de tremontana, cambra que trau porta a la part del mig de dita sala, cambra que trau porta a la part del mig dita sala, menjador que trau porta a la dita sala a la part de tremontana, altre cambra que trau porta a la sala de la part de tremontana, altre cambra que trau porta a la cuina, cuina, cambra que trau porta a l'axida de la cuina, cambra que trau porta a la entrada de dita casa, saller, estancia contigua al seller, cort dels tossinos, pastador, cort que trau porta a la entrada, cort dels bous, porxo.

TERRES: 2 vessanas de terra del Mas Solers (Parlavà), tres vessanas de terra cultiva, 2 vessanas de terra cultiva al terme de Parlavà, 8 vessanas de terra cultiva al terme de Parlavà, 7 vessanas de terra cultiva al terme de Parlavà, 15 vessanas de terra cultiva al terme de Parlavà, 3 de terra cultiva al terme de Parlavà, 7 vessanas de terra cultiva al terme de Fonolleres, 10 vessanas de terra cultiva al terme de Sant Iscle d'Ampurdà, 3 vessanas de terra cultiva al terme de Sant Iscle d'Ampurdà, 5 vessanas de terra cultiva al terme de Parlavà, 5 vessanas de terra cultiva al terme de Parlavà, 5 vessanas de terra cultiva al terme de Parlavà, 3 vessanas de terra cultiva al terme de Parlavà, 10 vessanas de terra cultiva al terme de Parlavà, 3 vessanas de terra cultiva al terme de Parlavà, 14 vessanas de terra cultiva al terme de Parlavà, 5 vessanas de terra cultiva al terme de Parlavà, 4 vessanas de terra cultiva al terme de Parlavà, 4 vessanas de terra cultiva al terme de Casavells, 4 vessanas de terra cultiva al terme de Ruplà, 6 vessanas de terra cultiva al terme de Matajudaica, un quart de vessana de terra cultiva al terme de Parlavà, hort d'un quart de vessana a Parlavà, una casa petita a Parlavà amb un hort contigu d'una vessana.

54) Sala i cambra, entrada i cuina, cuina (es repeteix el nom, però hi apareixen diferents objectes).

TERRES: 3 vessanas de vinya a Ullastret, tres vessanas i mitja de vinya a Ullastret, hort cultiu al costat de la casa de mig quart de vessana.

55) Sala i cuina, cambra, celler, entrada.

TERRES: 9 vessanas de vinya, $\frac{3}{4}$ vessanas de terra cultiva, hort d'un quart de vessana, hort a la casa de mig quart de vessana.

56) Sala, pallissa, cambra, entrada, cort dels bous, cuina.

TERRES: Es troben sembrades 16 vessanas de terra.

57) Sala, cambra gran, cambra de la cuina, cuina, celler, cort, entrada.

TERRES: Una pesa de terra cultiva de tres vessanas a Flaçà, 3 vessanas de vinya, hort de ¼ de vessana, 2 vessanas de vinya, 5 vessanas de vinya, 3 vessanas de vinya.

58) Sala, cambra, cuina, entrada, cort.

TERRES: 5 vessanas de vinya, hort de ½ vessana.

59) Sala i cuina, cambra, cuina vella, cort, celler.

TERRES: Tres vessanas de vinya, 3 vessanas de vinya.

60) Sala i cuina, cambra, celler, cort.

TERRES: 4 vessanas de terra cultiva i vinya.

61) Cambra, entrada i cuina.

TERRES: Pessa de terra en part herma i en part cultiva de 6 vessanas, hort de 10 passos d'amplària i 10 passos de llargària.

62) Sala, cambra, cuina, terrat sobra la dita cuina, entrada, corral que es contiguo a la dita entrada, cort dels bous.

TERRES: Hera devant la casa, 4 vessanas de terra cultiva, 4 vessanas de terra cultiva, 5 vessanas de terra cultiva, 4 vessanas de terra cultiva, 3 vessanas de terra cultiva, 1'5 vessanas de terra cultiva, 3'5 vessanas de terra cultiva, terra boscosa, 1 vessana de terra cultiva, 1 vessana de terra cultiva.

63) Entrada o pati, cuina, cambra sobre lo celler, cambra, celler, cort.

TERRES: Pessa de terra part herma i part vinya de 7 vessanas, pesa de terra de brucs i arbossos de 5 vessanas.

64) TERRES: Hort, hort, censal de preu cent i 25 lliuras que el difunt rebia de la Casa den Brancós en virtud de creació feta per Margarida Brancós.

65) Entrada, cuina i sala, cambra.

TERRES: Hort de mitg quart de vessana, pesca de terra de vinya vella de 5 vessanas, vinya vella de 6 vessanas, part cultiva i part herma 3 vessanas.

66) Entrada del mas, cuina, cort dels bous, celler, graner, cambra, altre aposento. No consten terres.

67) Entrada, saleta o menjador, primer rabost, segon rabost, capella, graner vell, seller, cuina blanca, cambra de baix, cuina dels fogons, rentador, cuina gran, cambra de la carn, hospital, cambra dels traginers, sala, cambra de la torra gran, cambra de la torra, cambra del graner, cambra del seller, sala xica, cuarto del cap de l'escala, cambra de l'estudiet, estudiet, graner, simbori, quarto mes alt de l'escala, quarto dels mossos mes alt, quarto sobre lo quarto de l'estudi, cambra xica, quarto sobre la sala, cambra gran mes alta, quarto sobre la cambra del seller, tarrabastal, botiga, pallissa, corral.

PROPIETATS: Masos: mas Mont, mas Viuravol, mas la Casina, mas Ruscay, mas Tesias, mas Ivern, mas a Santa Margarida, mas La Casa nova de muntanya, mas Barder, mas Parrat, mas Bellveti, casa dita Lo Moli, casa a la vila de Santa Coloma de Farners. També especifica els deutes que tenia.

68) Entrada, cuina, menjador, seller, cort, sala, cambra entrant al graner, graner, cambra sobre lo menjador, hera. No especifica terres.

69) Consta que fou novament construïda (la casa) per son marit: entrada i cuina, alt de dita casa. No hi ha terres.

70) Entrada, seller gran, seller petit, cort que dona a l'entrada, cort dels bous, cuina, sala, cambra de tremontana, cambra dita de la dona, graner, cambra de la torra, graner de la torra, cambra sobre la cuina, cambra dels mossos, porxo, hera, cort dels tossinos, corral del bestiar menut. També tenien coses al carrer i davant la casa.

PROPIETATS: 5 vessanas de terra cultiva (3 de vinya), 4 vessanas de terra cultiva, 3'5 vessanas de vinya.

Botiga situada al Port de Calella anomenada Botiga den Pi.

Mas Canyer: veïnat de la Fosca (Palamós).

Mas Vivas: veïnat de Canyellas (Montràs).

Mas Gorgoll: avui mas Corçà (Montràs).

71) Entrada, cuyna, seller, sala, cambra sobre la cuina, cambra sobre lo establa, cambra sobre lo seller. No consten pessas de terra.

72) Cuyna, seller, menjador, sala, cambra sobre lo seller, cambra sobre lo menjador, cambra sobre la cuyna, establa.

TERRES: Pessa de terra part de vinya i part cultiva de tinensa de cinc vessanas.

73) Entrada, cort, cuyna, seller, aposiento de desfer las olivas, sala, graner, cambra al capdemont de la sala, altre cambra, altre cambra que es al cap de l'escala, altre cambra, corral de las ovellas, cort dels tossinos, porxo.

PROPIETATS: Mas Caixa al veïnat d'Ermedàs, mas Granot (Ermedàs), casa dins los murs del Castell de Palafrugell (casa den Caixa de la vila).

74) Entrada, pastador, celler, sala, cuyna. Cambra sobre lo seller, dalt de tot de dita casa sobre la sala, estancia sobre la cuyna.

75) Cuyna, cambra mes a prop de la cuyna que trau finestra a solixent, cambra mes de migdia que trau finestra a solixent, entrada, establa, seller.

TERRES: Pessa de terra cultiva de tinensa cinc vessanas, pesa de terra amb vinya de tinensa de cinc vessanas, 4 vessanas de terra cultiva, sis vessanas de terra herma.

76) PROPIETATS: Casa a Padro gran de Castell de Palafrugell y pesa de terra cultiva de tinensa 6 vessanas, pesa de terra cultiva de tinensa de una vessana i mitja, pesa de terra amb vinya i oliveras de tinensa de dos vessanas i mitja, pesa de terra de vinya i boscosa de tinensa de sis vessanas.

77) Entrada, cuyna, sala adalt, cambra.

TERRES: Pessa de terra amb vinya i part boscosa de tinensa quatre vessanas i mitja.

78) TERRES: Pessa de terra de vinya de tinensa 3 vessanas, i dos vessanas de bosch i part de vinya.

79) TERRES: Pessa de terra de vinya i part cultiva, pesa de terra de vinya, pesa de terra de part boscosa i part cultiva (no especifiquen les vessanes).

80) Entrada, cort dels bous, estable, cuyna, seller, menjador, porxo dalt de la casa del dit mas, cort dels porcs, sala, cambra, graner.

No especifica les terres.

81) Cambra, cuyna i entrada, graner, cambra de dalt de tot, seller, cort del bestiar, cambra.

TERRES: Pessa de terra de vinya de tinensa cinc vessanas, pesa de terra (no consten les vessanes).

82) TERRES: Pessa de terra de tres vessanas una part de vinya plantada i una part herma, altre pesa de terra de quatre vessanas part vinya, part boscosa y part herma.

83) PROPIETATS: Hort de mitg salló, pesa de terra part cultiva i part vinya de tinensa de sis vessanas poch mes o menos.

Botiga o entrada, cuyna de baix, pastador, seller, saleta, cuyna de dalt, cambra, terrat nou, rebost, quarto sobre la saleta.

84) Entrada, cort, rebost, pati cubert, seller, sala de sobre, cambra qu trau porta al cap de la escala y finestra a ponent al pati, cambra que trau finestra al carrer Major de la part de solixent de porta a la sala, cuyna, quarto nou que trau finestra al pati de tremontana, graner que trau dos finestras a mitg dia, cambra fosca que trau porta al graner, cambra que trau porta al dit graner.

PROPIETATS: Tres sensals, un debitori de 22 lliuras, casa a la dita villa de Peratallada: la Casa den Xandrich, ara casa den Farran al carrer Major. Hort i pati a ella contiguos, casa o Mas Farran situat al terme de Peratallada a Sant Feliu de Buada, lo Mas Farrer situat al veïnat de Palou, pesa de terra cultiva a Palausator de tinensa de tres a sis vessanas, pesa de terra cultiva a Sant Feliu de Buada de tinensa de dos a tres vessanas, Mas Roig a Fonalleras, casa Salvadora, casa Sa Almoyna a Fonalleras, pesa de terra cultiva al castell d'Ullastret de tinensa sis vessanas, mil lliures que Magdalena aportà en dot al dit Francisco Ferran.

85) Instancia de baix, sala, sala i cuyna. No consten terres.

86) Pastador, sala, entrada, seller, cort petita que trau porta en la entrada, altra cort que trau porta en la dita entrada, sala, cambra que trau porta a la sala i la finestra al carrer, altre cambra que trau porta a la sala, altre cambra que trau porta a la dita sala dita lo graner, cuyna, cambra que trau a la dita cuyna.

TERRES: Camp de sis vessanas, pesa de terra cultiva de tinensa dos vessanas, pesa de terra de vinya de tinensa dos vessanas, pesa de terra cultiva de tinensa una vessana, camp de tres vessanas, camp Bohet de tinensa de sis vessanas, camp del Bosch de cinc vessanas, hort de tres quarts de vessana. Altre casa.

87) Només consta un quarto. TERRES: Item tota aquella pesa de terra de vinya de tinensa de tres vessanas.

88) Casa den Casamor situada al carrer que fa travessia amb el convent de Sant Agustí.

Instancia dita de la tina, seller, cambra sobre la entrada, cuyna, graner sobre la sala, graner sobre lo seller, altre graner sobre lo seller.

PROPIETATS: Casa la “Casa nova de las Devesas” , de la que era masover Josephi Casamor: entrada, cuyna, cambra sobre la cuyna, cambra damunt la entrada.

No consten terres.

89) Quarto, altre quarto anomenat lo rabost, altre quarto.

PROPIETATS: Casa de Jaume Capella Pages de Torroella de Montgrí (no consta descripció). Tampoc consten pessés de terra.

90) Entrada, seller, cuyna i sala, cambra sobre la entrada, altre aposento sobre lo seller, cort.

TERRES: Pessa de terra de vinya plantada de tinensa dos vessanas.

91) TERRES: Pessa de terra part vinya plantada i oliveras tendres i part cultiva de tinensa de quatre a cinc vessanas.

92) Cambra, seller, aposento de la sala y cuyna, aposento xich, entrada. No consten pessés de terra.

93) Entrada, seller, establa, hort, quarto dit la sala, cuyna, quarto, altre quarto prop de la cuyna, graner.

TERRES: Pessa de terra de vinya y oliveras plantada de tinensa de quatre vessanas poch mes o menos

94) TERRES: Pessa de terra de vinya plantada de tinensa de dos vessanas i mitja poch mes o menos al terme de Gualta.

95) Entrada y cuyna, seller, cort, sala.

TERRES: Pessa de terra de vinya i oliveras plantada y part herma de tinensa de tres vessanas i mitja situada en lo terme del dit lloc de Gualta.

96) Entrada, seller, aposento sobre la entrada, cuyna, sala, cort, porxo sobre la entrada, aposento sobre la cuyna, aposento sobre la sala.

TERRES: Pessa de terra part de vinya plantada y part cultiva de tinensa de sis vessanas situada en lo terme del dit lloc de Torroella de Montgrí.

97) Entrada, cuyna, cambra sobre la cuyna, aposento sobre la entrada, quarto sobre la entrada de la casa petita. No consten terres.

98) Cambra de la part de sol eixent, graner sobre la dita cambra, cuyna, celler.

TERRES: Pessa de terra de vinya plantada de tinensa de tres vessanas situada en lo terme del dit lloc de Torroella de Montgrí.

99) Entrada, magatzem, cuyna, aposento sobre la cuyna.

100) Sala principal de la casa, aposento dit de la camilla, quarto dit del terradet, quarto dit lo estrado, quarto sobre la dretra del estrado, quarto dit del catre sobre la esquerra del estrado, quarto dit del cantó, aposento dit la cambra nova, cuyna, menjador, quartos de las criadas, rebost, rebostet, quarto pujant a la escala que serveix de graner, quarto devant la escala, colomer, quarto sobre lo quarto del terradet, graner dit del colomer, quarto dit del caragol, segon quarto, rebostet immediat a dit quarto, rebostet de la secreta, quarto dit lo estudi devant la escala principal, selleret de dit estudi, graner situat en la entrada, seller, seller de las tinas, trull, cavalleries.

Designació de les pessas de terra sense fer constar el número de vessanes ni la ubicació.

101) Entrada, seller, aposento cap avall en la entrada, sala, quarto, quarto sobre lo seller, aposento de la part de mig die, cuyna, cambra de la mola del molí, graner. No consten pessas de terra.

102) Entrada, cuyna, aposento sobre la entrada, sala, aposento, entrada sobre la cuyna, seller.

TERRES: En tota aquella pesa de terra de vinya plantada situada en lo terme de la present villa de tinensa de dos vessanas poch mes o menos.

103) Entrada y cuyna, seller, cort, cambra sobre la entrada.

TERRES: En tota aquella pesa de terra part de vinya plantada y part cultiva en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa de quatre vessanas poch mes o menos.

104) Seller, sala, quarto a la part de tremontana, quarto, sala afrontant al carrer, cuyna, graners.

TERRES: Pati al la part de tremontana, hort a la part de sol hixent de la casa.

105) TERRES: En tota aquella pesa de terra part de vinya y part de vinya plantada situada en lo terme d'Ullà de tinensa de cinc vessanas poch mes o menos, tros de terra de part cultiva i part de bosch plantat situat en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa de dotze vessanas poch mes o menos.

106) Entrada, cuyna, aposento sobre la entrada, sala, aposento, cambra sobre la cuyna, seller.

TERRES: Item tota aquella pessa de terra de vinya plantada situada en lo terme de la present vila de tinensa de dos vessanas poch mes o menos.

107) Entrada y cuyna, aposento sobre la entrada y cuyna.

TERRES: Item tota aquella pessa de terra part de vinya plantada y part herma de tinensa cinc vessanas, item tota aquella pessa de terra situada en lo terme de la present vila de tinensa de mitja vessana poch mes o menos.

108)Cort, graners, quarto del cap de la escala que dona a la part del tarrat, sala, quarto que dona devant la font, cuyna, tarat.

No consten pessses de terra.

109)Botiga, aposento sobre la botiga, cuyna, quarto sobre la cuyna.

No consten pessses de terra.

110)Entrada, sala y cuyna, altre aposento dita la cambra del mitg, altre aposento, coret, seller.

TERRES: Item tota aquella pessa de terra de vinya plantada y oliveras situada en lo terme de la present vila de tinensa de sis vessanas poch mes o menos.

111)Aposento sota la cuyna, seller, cuyna, aposento sobre la entrada y seller.

TERRES: Item una pessa de terra de vinya i oliveras plantada situada en lo territori de dit mas Romeu de quatre vessanas poch mes o menos.

112)Entrada, seller, aposento sobre la entrada, cuyna.

TERRES: Item una pessa de terra de vinya plantada situada en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa de dos vessanas poch mes o menos.

113)Entrada, cort i establa, seller, cuyna, cambra sobre la cort de la part de sol hixent, porxo, graner.

TERRES: item una pessa de terra de part olivar, part vinya plantada y part cultiva situada en lo terme de Torroella de Montgrí, de tinensa de quatre vessanas poch mes o menos.

Item una pessa de terra cultiva situada en lo terme de Torroella de Montgrí, de tinensa de tres vessanas poch mes o menos.

114) TERRES: Item una pessa de terra de vinya plantada y part herma situada en lo terme de Torroella de Montgrí, de tinensa de quatre vessanas poch mes o menos.

115) Entrada, seller, sala, aposento de la eixida sobre lo seller, aposento al cap de la escala del subalerno, cuyna, aposento sobre la sala, altre aposento sobre lo aposento del cap de la escala, aposento sobre la cambra del seller.

TERRES: Item una pessa de terra de vinya i oliveras plantada situada en lo territori de Torroella de Montgrí de tinensa de dos vessanas poch mes o menos. item una pessa de terra de vinya plantada situada en lo terme de Torroella de Montgrí, de tinensa de dos vessanas poch mes o menos.

116) Joan Pares la tenia arrendada. Sala, cambra, cuyna. No hi ha constància de pessas de terra.

117) Situada a la part de tremontana y anomenada den Sanis: entrada, seller, sala y cuyna, aposento de la part de sol hixent, aposento sobre la cambra on morí lo difunt.

TERRES: item una pessa de terra de vinya plantada situada en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra situada en lo terme de Torroella de Montgrí, de tinensa de tres vessanas poch mes o menos, item una pessa de terra de vinya plantada y olivera situada en lo terme de Torroella de Montgrí, de tinensa de dos vessanas poch mes o menos.

118) Entrada, cuyna, seller, cort y establa, sala, cambra sobre la cuyna, porxo.

TERRES: item una pessa de terra de vinya y oliveras plantada situada en lo terme de Torroella de Montgrí, de tinensa de una vessana poch mes o menos, hortet a la part de sol hixent de la muralla, tros de terra a Torroella de nou canas de amplaria.

119) Cuarto de la part de tremontana sobre la botiga, cuyna, aposento sobre lo moli arrosser, seller, cort.

TERRES: Item una pessa de terra de vinya plantada situada en lo terme de Torroella de Montgrí, de tinensa de tres vessanas poch mes o menos.

120) Seller, cuyna y sala, cambra sobre lo seller, quarto sobre la cuyna, quarto que trau finestra al seguan de Damia Casanvas. No consten terres.

121) Entrada, seller, sala y cuyna, cambra.

TERRES: Item una pessa de terra de vinya plantada y oliveras situada en lo terme de Torroella de Montgrí, de tinensa de dos vessanas poch mes o menos, mitja vessana de terra de oliveras situada al costat y a la part de sol hixent de dita vinya, item una pessa de terra de vinya plantada situada en lo terme de Torroella de Montgrí, de tinensa de tres vessanas poch mes o menos.

122) Seller, quarto sobre la cuyna, cuyna, salo que trau finestra al carrer, cambra fosca, sala, quarto, alcova de dit quarto. No consten pessés de terra.

123) Entrada, cuyna, quarto . No consten pessés de terra.

124) Entrada, seller, cuyna, botiga, sala, quarto que trau porta a la dita sala, altre quarto entrant a la sala, quarto sobre la rera botiga, quarto sobre la cambra del difunt, graner, quarto sobre la sala. No consten terres.

125) Sala y cuyna, cambra, entrada. No consten pessés de terra.

126) Seller, entrada, cuyna, pati., sala, cambra sobre la cuyna, cambra sobre lo seller, tarrat.

TERRES: Hort de mitja vessana, pessa de terra a Fontanillas de tinensa de set vessanas, hem una pessa de terra de vinya plantada situada en lo terme de Llavià, de tinensa de quatre vessanas poch mes o menos

127) Magatsem, rebost, altre instancia de la entrada al costat del seller, seller, sala, altre quarto al costat y a la part de tremontana, altre quarto a la part del mitg die de dita sala, quarto, menjador, cuyna.

TERRES: Hem una pessa de terra de vinya y oliveras plantada situada en lo terme del lloc de Ullà.

128) Seller, cambra que trau finestra al carrer y la porta a la sala, cambra, graner, hera tras la dita casa.

TERRES: Item una pessa de terra de vinya plantada situada en el pla, de tinensa de 22 vessanas de forment poch mes o menos, 13 vessanas de mastall, item una pessa de terra al pla de tinensa de cinc vessanas poch mes o menos sembradas de ordi, deu vessanas de mastall y tres de favas, tres vessanas de mastall.

129) Entrada, seller, cuyna o sala, cambra que trau finestra en lo hort, altre cambra que trau finestra al carrer. No consten terres.

130) Entrada, cort, saller, sala o cuyna, cambra que trau finestra en lo pati den Sabater de Fuixà, altre aposento que trau finestra a la dita plassa.

TERRES: pessa de terra cultiva a Gualta de tinensa dos vessanes, pessa de terra part cultiva, part herma i part vinya plantada situada en lo terme de Palausator de tinensa sis vessanes.

131) TERRES: pessa de terra cultiva situada en lo terme de dita vila de Sant Pere Pescador, hortet situat dins la dita vila de Sant Pere Pescador.

132) Sala, saló, quarto de mes amunt de la part de mitg die de la sala, cambra xica, quarto mes amunt a la part de tremontana, quarto dit la cambra fosca, quarto del saló dit lo quarto nou, quarto sobre la cuyna, quarto sobre lo dit quarto nou, estudi de la entrada, seller, rebost, cuyna, porxo, cavallerissa.

No consten terres.

133) Només designa un corral. No hi ha terres.

134) Estable, celler, sala, cambra de la part de solixent, cambra de mitgdie, cambra de ponent, graner. No especifica les terres.

135) Cort dels bous, seller, cuyna, aposento de la cuyna, cambra del cap de la escala, graner. No especifica les possessions de terres.

136) Entrada, olié, cort, sala, cuyna, cambra.

TERRES: primo tota aquella pessa de terra davant la casa de dit mas de tinensa de cinc vessanas, hem una pessa de terra part cultiva part vinya plantada de tinensa tres vessanas.

137) Cuyna (on mori lo difunt). També hi ha: una casa situada a la plaça de la Carniceria i una peça de terra a La Bisbal de dos vessanes i mitja.

138) Sala i cambra, entrada y cuyna, celler, cort.

TERRES: pessa de terra part cultiva i part vinya plantada situada en lo terme del Castell d'Ullastret de tinensa tres vessanes, pessa de terra cultiva de tinensa cinc vessanes, pessa de terra cultiva a Llavià de tinensa tres vessanes, pessa de terra part cultiva i part muntanya de tinensa tres vessanes, hort de terra cultiva contiguo a la dita casa de la part de tremontana d'un quart de vessana, hort de terra cultiva contiguo a la dita casa de la part de solixent de tinensa mitja vessana.

139) Cuyna, cambra, aposento, altre aposento, establa.

TERRES: dinou vessanes de terra sembrades de blat, una peça de terra de vinya plantada de dos vessanes en el terme de La Bisbal.

140) Sala, cambra de ponent "cambra del rallotge", cambra dita del mitg, cuyna, cambra que trau porta a la cuyna, graner, altre cambra dita del mitg i al costat de dit graner, altre cambra que trau a la sala, celler, establa dels bous, establa dels tossinos, entrada.

TERRES: Item 32 vessanas de blat sembrat, hem una vessana de canem sembrat, item set vessanas de faves sembrades, item una vessana i mitja de terra sembrada de fasols, item una pessa de terra cultiva de quatre vessanas a Ullastret.

141) Sala, cambra sobre la entrada, altre cambra que trau a la sala de la part de tremontana, altre cambra que trau a la sala, altre cambra prop de la dita, establa dels bous, establa de las eugas, eltre establa, cuyna, pati, seller.

TERRES: Pessa de terra de vinya de tinensa sis vessanas en lo terme de Ullastret, pessa de terra d'oliveras de tinensa setze vessanas en lo terme de Ullastret, La Sembrada de trenta vessanas en les terres del dit Mas Pou.

142) Sala, cambra de entre solixent y tremontana del capdamunt de la sala, cambra de la part de solixent y al capdemunt de la sala de dita casa, cambra del passadís, cambra de les minyones, cambra del capdevall de la sala, cambra dels mossos, cuyna, seller, aposento de lo pastador, establa de las eugas, establa o cort dels tossions, graner, establa dels bous, entrada.

No defineix les terres.

143) Sala, seller, establa, cambra, graner, establa dels tossinos.

TERRES: pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Ullastret de tinensa tres vessanas, pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Ullastret de tinensa quatra vessanas.

144) PROPIETATS: camp a Matajudaica de tinensa dos vessanas, pessa de terra olivar a Rupia de tinensa cinc vessanas, pessa de terra plantada de mallol de tinensa una vessana, pessa de terra herma a Corçà de tinensa quatre vessanas, casa ab hort a Corçà: sala, cuyna, cambra gran, cambra del carrer, entrada, celler, establa.

145) PROPIETATS: pessa de terra cultiva a Casavells de tinensa quatre vessanas, pessa de terra de vinya plantada a Casavells de tinensa quatre vessanas, pessa de terra de bosch i part vinya a Madremanya de tinensa quatre vessanas, hort de terra a Corçà de tinensa dos sallons. Casa: Cuyna, cambra que mira al pati, cambra que mira a solixent, celler, establa, entrada y botiga.

146) Celler, cuyna, cambra gran, graner.

PROPIETATS: pessa de terra a Madremanya, pessa de terra de vinya plantada a Madremanya de tinensa dos vessanas, pessa de terra plantada de tinensa dos vessanas.

147) PROPIETATS: Pati cerca la dita casa, hort de terra de tinensa un salló cituat en lo terme de Vulpellach, pessa de terra de viña plantada de tinensa dos vessanas en lo terme de Sant Climent de Peralta.

Cuyna, cambra, entrada, celler.

148) PROPIETATS: Hort de terra cituat en lo terme de Vulpellach de tinensa un salló y mitg de terra, pessa de terra antes vinya y vuy campa cita en lo terme de Peralts de tinensa quatra vessanas.

149) Entrada, dalt, cuyna.

PROPIETATS: Item una pessa de terra part vinya plantada y part boscosa situada en la Parroquia de Vilarromá de tinensa quatra vessanas.

150) Sala, cuyna, cambra del Apostols, seller vell, seller nou, cort, entrada, magatzem sota la cambra dels Apostols, segon sostre sobre la sala, segons sostre sobre la cambra de las sivillas, cambra de las sivillas, cambra del hort.

Casa Mira: sala, graner, cambra del hort.

TERRES: Feixa de terra de tres quarts de vessana en lo terme de Palamós, hem una pessa de terra de tinensa un quart de vessana, hem una feixa de terra de tinensa tres quarts de vessana en lo terme de Palamós, hem un petit quadró de terra, hem una camp anomenat del molí de vent de tinensa dos vessanas, hem una pessa de terra de tinensa dos vessanas, hem una pessa de terra part vinya plantada, part herma de tinensa quatre vessanas, hem una pessa de terra de vinya plantada y part herma de tinensa quatre vessanas, hem una pessa de terra de vinya plantada molt vella que dona poc profit, part viña morta y part herma de tinensa catorse vessanas, mas o heretat: Mas Gallardó ab totas sas terres, hornors y pcessions ciuat en lo terme de Palamós.

Altre mas: anomenat Sant Esteva ab totas sas terres, hornors y pcessions ciuat en lo terme de Palamós.

També designa censals i bestiar.

151) Casa a Vilanova detras de la part de solixent de la iglesia de Santa Eugenia junt ab una feixa de terra a part de solixent y tramuntana de dita casa: entrada, saller, estable, cuyna, sala, cambra de la part de solixent y mitgdia.

TERRES: Item una pessa de terra cultiva de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Vilarroma de tinensa de sis vessanas, item una pessa de terra de dos vessanas i un quart de terra cultiva en lo territori de Montras dins lo terme del Castell de Palafrugell, ruscós de abellas que en lo mes de Mars proxim se justificará la quantitat de aquells.

152) TERRES: Item una pessa de terra de vinya plantada y part boscosa en lo terme de Vallobrega de tinensa tres vessanas, un assortiment de sebas.

153) TERRES: Item una pessa de terra de vinya. Sala y cuina, cambra.

154) TERRES: Item una pessa de terra de vinya de tinensa sis vessanes, item un camp de tinensa mitja vessana.

Entrada y cort, sala y cuyna y cambra.

155) Entrada y cuyna, cambra, cambra del carrer.

156) TERRES: Item una pessa de terra de viña plantada i part boscosa.

Entrada y baixos, sala, cambra, cambra y cuina.

157) TERRES: Item una pessa de terra cultiva de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra de tinensa tretze vessanas part viña y part camp, item una pessa de terra cultiva de tinensa una vessana, item una pessa de terra de viña plantada.

Entrada y celler, cambra prop de la escala del terrat, cambra, sala, cuyna, cambra o quarto prop de la cuina, terrat.

158) Quarto nou, menjador, quarto o sala gran, quarto de la sala que ix a la cuina, quarto que dona a l'hort, quarto xich, quarto del segon piso, altre quarto del segon piso, quarto que dona l'hort, quarto que dona prop de la gavia de los aucells, rebost, cuyna y cuyneta, cuyna al terraple, celler, estudi, quarto anomenat la golfa.

TERRES: Item una pessa de terra, item una altra pessa de terra.

159) Cambra, cambra, cuina.

160) Entrada, cuyna, celler, sala, cambra.

161) Sala, cambra que trau finestra al Arreval, cambra, cuyna, entrada.

162) TERRES: Item una pessa de terra de camp y altre de vinya, tot en sas afrontacions compres.

163) TERRES: Item una pessa de terra de vinya i part herma de tinensa quatra vessanas.

164) Entrada y cort, cambra. TERRES: Item una pessa de terra y camp, item una pessa de terra de viña.

165) Sala, terrat, quartos, quarto prop de la cuyna, cuyna.

166) TERRES: Item una pessa de terra de viña.

167) TERRES: Item una pessa de terra de viña. Sala, cambra, cuyna, cambra, cambra.

168) Cuyna y entrada, sala y cambra. TERRES: Item una pessa de terra de vinya de tinensa quatra vessanas, item un camp, item un camp.

169) Cuyna, sala, cambra, entrada, cort y celler.

170) Entrada y cuyna, sala, cambra, cambra, cambra. TERRES: Item una pessa de terra de vinya, item una altra pessa de terra de vinya.

171) PROPIETATS: Item una pessa de terra cultiva de tinensa una vessana i tres quarts, item una pessa de terra de vinya de tinensa sinc vessanas. Casa: Entrada y celler, sala, cambra y cuyna.

172) Casa ab son hort contiguo y una botiga.

173) TERRES: Item un hort, item una pessa de terra de vinya. Casa: cuina y entrada, estudi, quartos alts.

174) TERRES: Item una pessa de terra cultiva de tinensa tres vessanas, item una pesa de terra part vinya i part camp de tinensa de sinch a sis vessanas, item una pessa de terra de vinya, item una pessa de terra cultiva.

Entrada, cuyna, celler.

175) Cambra, cambra, cambra, rebost.

176) Cuyna, sala, cambra, quartos, quarto nou, celler.

177) TERRES: Item una pessa de terra de vinya de tinensa sinch vessanas.

178) Entrada y celler, sala, cambra, cambra, cuyna. TERRES: Item una pessa de terra de vinya de tinensa sinc vessanas, item una pessa de terra de vinya de tinensa dos vessanas.

179) TERRES: Item una pessa de terra de vinya de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra de bosch. Casa: quarto, quarto, cuina, baixos de dita casa y moli.

180) Baix i cuina de la casa, dalt de dita casa y cambras. TERRES: Item una pessa de tera de vinya.

181) TERRES: Item una pessa de terra part vinya y part cultiva de tinensa de sinch a sis vessanas.

182) Entrada, cuyna, estudi, soterrani, sala, cambreta.

183) TERRES: Item una pessa de terra de vinya de tinensa sis vessanas.

APÈNDIX III

PERÍODE DE 1800 A 1805.-

NOTARIA	NOTARI	DATA	SIGNATURA	JA FET BUIDATGE
LA BISBAL	FUSTER FEL, JOSEP	1800-1801	LB1167	X
LA BISBAL	FUSTER FEL, JOSEP	1801-1802	LB1168	X
LA BISBAL	FUSTER FEL, JOSEP	1802-1804	LB1169	X
LA BISBAL	FUSTER FEL, JOSEP	1804-1805	LB1170	X
LA BISBAL	THOS SAMBOLA, FRANCESC	1800-1801	LB1210	X
LA BISBAL	PICA, JOSEP MANUEL	1801	LB1236	X
LA BISBAL	PICA, JOSEP MANUEL	1801-1802	LB1237	X
LA BISBAL	PICA, JOSEP MANUEL	1802-1804	LB1238	X
LA BISBAL	PICA, JOSEP MANUEL	1805	LB1239	X
CRUÏLLES	GAUBERT DE DURAN, MANUEL	1800-1801	Cr 375	X
CRUÏLLES	GAUBERT DE DURAN, MANUEL	1802-1803	Cr 376	X
CRUÏLLES	GAUBERT DE DURAN, MANUEL	1804-1805	Cr377	X
FITOR	NO HI HA RES DEL PERÍODE DE 1800 A 1805	-----	-----	-----
MONELLS	FERRER SAÜCH, FRANCESC	1801-1802	Mn278	X
MONELLS	JOAN VIDAL COLOMA	1803-1805	Mn159	X
PALAFRUGELL	PARER,NARCÍS	1800-1801	Pf 412	X
PALAFRUGELL	PARER,NARCÍS	1801-1802	Pf 413	X
PALAFRUGELL	PARER,NARCÍS	1802-1803	Pf 414	X
PALAFRUGELL	PARER,NARCÍS	1803-1804	Pf 415	X

PALAFRUGELL	PARER,NARCÍS	1804-1805	Pf 416	X
PALAFRUGELL	SERRA FERRER,BARTOMEU	1800-1801	Pf 389	X
PALAFRUGELL	SERRA FERRER,BARTOMEU	1801-1802	Pf 390	X
PALAFRUGELL	SERRA FERRER,BARTOMEU	1802-1803	Pf 392	X
PALAFRUGELL	SERRA FERRER,BARTOMEU	1803-1804	Pf 393	X
PALAFRUGELL	SERRA FERRER,BARTOMEU	1804-1805	Pf 394	X
PALAU-SATOR	TRIAS PASQUAL, PIUS ANTONI	1800-1801	Ps149	X
PALAU-SATOR	TRIAS PASQUAL, PIUS ANTONI	1801-1802	Ps150	X
PALAU-SATOR	TRIAS PASQUAL, PIUS ANTONI	1802-1803	Ps151	X
PALAU-SATOR	TRIAS PASQUAL, PIUS ANTONI	1803-1804	Ps152	X
PALAU-SATOR	TRIAS PASQUAL, PIUS ANTONI	1804-1805	Ps86	X
PARLAVÀ	NOMÉS HI HA DEL S. XV-XVII	-----	-----	-----
PÚBOL	VALLS GELI, JOSEP	1797-1804	Pb150	X
PÚBOL	FERRER SAÜCH, FRANCESC	1805	Pb129	X
RUPIÀ	NATÓ, NARCÍS; NATÓ, JOAQUIM BENET	1799-1801	Ru442	X
RUPIÀ	NATÓ, NARCÍS; NATÓ, JOAQUIM BENET	1801-1803	Ru443	X
RUPIÀ	NATÓ, NARCÍS; NATÓ, JOAQUIM BENET	1803-1804	Ru444	X
RUPIÀ	NATÓ, NARCÍS; NATÓ, JOAQUIM BENET	1804-1806	Ru445	X
SANT SADURNÍ	FERRER SAÜCH, FRANCESC	1800-1801	Ssa75	X
SANT SADURNÍ	FERRER SAÜCH, FRANCESC	1801-1802	Ssa76	X
SANT SADURNÍ	FERRER SAÜCH, FRANCESC	1802-1803	Ssa77	X
SANT SADURNÍ	FERRER SAÜCH, FRANCESC	1803-1804	Ssa78	X
MONELLS	FERRER SAÜCH, FRANCESC	1801-1802	Mn278	X
MONELLS	JOAN VIDAL COLOMA	1803-1805	Mn159	X
TORRENT	SERRA FERRER, BARTOMEU	1800.1801	Tr91	X

TORRENT	SERRA FERRER, BARTOMEU	1801-1802	Tr92	X
TORRENT	SERRA FERRER, BARTOMEU I VERGONYÓS ANTONI.	1802-1803	Tr93	X
TORRENT	VERGONYÓS FUSTER, ANTONI.	1803-1804	Tr94	X
TORRENT	VERGONYÓS FUSTER, ANTONI	1804-1805	Tr95	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	THOMÀS MAIMIR, FRANCESC	1800-1801	To372	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	THOMÀS MAIMIR, FRANCESC	1801-1802	To373	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	THOMÀS MAIMIR, FRANCESC	1802-1803	To374	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	THOMÀS MAIMIR, FRANCESC	1803-1804	To375	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	THOMÀS MAIMIR, FRANCESC	1804-1805	To376	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	PRATS VIDAL, RAFAEL	1800-1801	To441	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	PRATS VIDAL, RAFAEL	1802	To442	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	PRATS VIDAL, RAFAEL	1802-1803	To443	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	PRATS VIDAL, RAFAEL	1803-1804	To444	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	PRATS VIDAL, RAFAEL	1805	To445	X
FOIXÀ	VALLS GELI,JOSEP	1800-1805	Fo127	X
CASTELL D'EMPORDÀ	ROS, PERE	1800-1801	Ct 36	X
CASTELL D'EMPORDÀ	ROS, FRANCESC	1801-1802	Ct 82	X
CASTELL D'EMPORDÀ	ROS, FRANCESC	1802-1803	Ct83	X
CASTELL D'EMPORDÀ	ROS, FRANCESC	1803-1804	Ct84	X

CASTELL D'EMPORDÀ	ROS, FRANCESC	1804-1805	Ct85	X
CORÇÀ	ROS, FRANCESC	1801	Co211	X
CORÇÀ	ROS, FRANCESC	1801-1802	Co212	X
CORÇÀ	ROS, FRANCESC	1803-1805	Co213	X
ULLÀ	PRAT JOSEP	1800-1801	Ua152	X
ULLÀ	PRAT JOSEP	1803-1805	Ua153	X
VULPELLAC*	CANYA, PERE	1801	Vu119	X
VULPELLAC*	CANYA, PERE	1802	Vu120	X
VULPELLAC*	CANYA, PERE	1802-1803	Vu121	X
VULPELLAC*	CANYA, PERE	1803-1804	Vu122	X
VULPELLAC*	CANYA, PERE	1804-1805	Vu123	X
PERATALLADA*	FUSTER FEL, JOSEP	1802-1803	Pt188	X
PERATALLADA*	FUSTER FEL, JOSEP	1804-1805	Pt189	X

*Tots aquests exemplars es conserven en molt mal estat i pràcticament no tenen folis. Tot i que també s'han inspeccionat i no s'hi ha trobat cap registre *Post Mortem*.

PALAMÓS	ALVAREZ DE MONTEZERIN, JOSEP ANTONI	1800	Pa 393	X
PALAMÓS	ALVAREZ DE MONTEZERIN, JOSEP ANTONI	1801	Pa 395	X
PALAMÓS	ALVAREZ DE MONTEZERIN, JOSEP ANTONI	1801-1802	Pa 396	No n'hi ha cap.
PALAMÓS	ALVAREZ DE MONTEZERIN, JOSEP ANTONI	1802-1803	Pa 397	X
PALAMÓS	ALVAREZ DE MONTEZERIN, JOSEP ANTONI	1803-1804	Pa 398	X
PALAMÓS	ALVAREZ DE MONTEZERIN, JOSEP ANTONI	1804-1805	Pa 399	X
SANT FELIU DE GUÍXOLS	SALA, FRANCESC JOSEP	1801-1803	Sfe 496	X
SANT FELIU DE GUÍXOLS	SALA, FRANCESC JOSEP	1803-1804	Sfe 497	X

SANT FELIU DE GUÍXOLS	SALA, FRANCESC JOSEP	1804-1806	Sfe 498	X
VALL D'ARO	-----	-----	-----	-----
CALONGE	-----	-----	-----	-----

PERÍODE 1800-1805.-

Les dades següents estan reproduïdes respectant l'escriptura original que apareix en els inventaris *post mortem*, per tant moltes paraules no són correctes des del punt de vista de la gramàtica catalana actual.

DADES DEL REGISTRE POST MORTEM				DADES DEL DIFUNT			DESCRIPCIÓ NOMBRE HABITACIONS		
Data de l'escriptura	Localitat	Nom del notari	Número del registre	Persona que fa inventari	Nom	Ofici	Casa/Mas Situació.	No consta	Sí consta. (petita descripció).
12-10-1800	La Bisbal.	Fuster Fel, Josep	LB 1167 Foli 225	Josepha Vila Crubez	Pere Martí Vila	Comerciant	No consta	*	No consten terres.
7-12-1801	Peratallada	Fuster Fel, Josep	LB 1168 Foli 175	Joan Collell	Joan Aulet (solter)	Apothecari	Casa a la Plaça de Peratallada.		1
24-8-1804	La Bisbal	Fuster Fel, Josep	LB 1169 Foli 70	Margarida Grassot i Casas	Joaquim Grassot	Pages masover del lloch de Sant Feliu de Boada.	Casa al C/ de l'Hospital a la Bisbal d'Empordà.		2
22-3-1805	La Bisbal	Fuster Fel, Josep	LB 1170 Foli 47	Benet Torres	Martí Torres.	Sastre	Casa a La Bisbal d'Empordà.	*	3
13-12-1803	La Bisbal	Thos Sambola, Francesc.	LB 1238 Foli 146	Tadeo Ferrer y Ribas (teniente de navio de la Real Armada de su Magestad)	Reverendo Antonio Ribas y Ros	Reverendo	Casa den Ribas al C/ de la Riera a La Bisbal.	*	4
3-3-1804	La Bisbal	José Manuel Pica.	LB 1238 Foli 184	Lluís de Ciurana i Ros	Antoni de ciurana i Moret i Margarida de Ciurana i Ros.	No consta	Casa principal al C/ Arrabal a La Bisbal.		5 No consten terres.

12-3-1804	La Bisbal	José Manuel Pica.	LB 1238 Foli 192	Christina Roure y Blanch.	Joseph Roure.	Puer.	Casa a Corçà.		6
15-7-1804	La Bisbal	José Manuel Pica.	LB 1238 Foli 238	Geroni Salvatella.	Joseph Pascual y Salvatella.	Calderer	Casa al C/ de la Riera de La Bisbal.		7 No consten terres.
29-5-1805	La Bisbal	José Manuel Pica.	LB 1239 Foli 140	Ignaci Caña (fill)	Pere Caña	Notari	Casa a La Bisbal		8 No consten terres.
7-1-1801	La Bisbal	Gaubert de Duran, Manuel.	Cr 375 Foli 8	Antoni Viñas (treballador del difunt).	Pere Duxan (no deixa testament i no té parents)	Negociant	Casa a la Bisbal d'Empordà.	*	No consten terres.
?-1-1803	Sant Jordi Desvalls.	Gaubert de Duran, Manuel.	Cr 376 Foli 15	Ribas Carreras y Perich (muller del difunt).	Pere Ribas y Carreras.	Treballador	Casa a Sant Jordi Desvalls		9
15-1-1803	Cruïlles	Gaubert de Duran, Manuel.	Cr 376 Foli 21	Maria Pujadas i Falqués.	Pere Pujadas	Treballador	Casa al veïnat de Sant Miquel de Cruïlles.		10
20-2-1805	Castell d'Empordà	Gaubert de Duran, Manuel.	Cr 377 Foli 49	Narcisa Casas y Llorà	Miquel Casas	No consta	Casa del Mas Comas al Castell d'Empordà		11
_____	_____	_____	Mn159	NO S'HA TROBAT CAP INVENTARI	_____	_____	_____	-	_____
_____	_____	_____	Mn278	NO S'HA TROBAT CAP INVENTARI.	_____	_____	_____	-	_____
3-4-1801	Palafugell	Narciso Parer	Pf 412 Foli 80	Esperansa Prats	Salvador Prats	Fabricant d'aiguardent	Casa dins las murallas de Palafrugell		12

20-4-1801	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 412 Foli 102	Antonia Frigola Bonet y Sabenyà	Joan Frigola	Mariner	Casa al C/Padró a Palafrugell.		13
7-5-1801	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 412 Foli 129	Antoni Vergonyós i Pi.	Anna Maranges i Gener	Vídua de Esteve Maranges (no consta professió).	Casa al C/ Est a Palafrugell.		14
29-7-1801	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 412 Foli 171	Marianna Ventura y Adinas.	Josep Ventura.	Pagès	Casa a Palafrugell.	*	15
22-11-1801	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 412 Foli 272	M ^a Mercader y Bofill	Jaume Mercader	Treballador	Casa a Palafrugell.		16
29-8-1802	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 413 Foli 152	Catharina Cama y Gallart.	Vicens Cama	Mestre de casas.	Casa fora les muralles de Palafrugell.		17
26-9-1802	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 413 Foli 174	Francisca Català Vidal y Jofra	Josep Català	Treballador de Sant Feliu de Buada.	Casa a Sant Feliu de Boada.		18
4-1-1803	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 414 Foli 6	Maria Martinet y Heure y Moret	Manuel Martinet y Heure.	Administrador	Casa fora les muralles de Palafrugell.		19 No consten terres.
16-1-1803	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 414 Foli 19	Joan Vilar (nevot)	Joan Parals (oncle)	Treballador de Montras	Casa situada a la parroquia de Montras.		20
23-1-1803	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 414 Foli 22	Margarida Frigola Jofra y Bofill	Rafael Frigola yJofra.	Comerciant	Casa al C/Padró Gran de Palafrugell.		21
2-4-1803	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 414 Foli 82	Pere Cebrià (pagès)	Agustí Cebrià	Pagès	Mas Cebrià Situat al Castell de Torrent.		22

7-5-1803	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 414 Foli 126	Marianna Hern y Molinas	Martí Hern	Pagès masover	Mas Cantó a Sant Feliu de Boada.		23
20-6-1803	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 414 Foli 158	Mariano Metge (lisenciado en lleys)	Antoni Metge	No consta	Casa a Figueres		24
23-7-1804	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 415 Foli 104	Mariano Ribot	Francesc Collell (pare de la muller)	Pagès	Mas Collell.	*	25 No consten terres.
23-7-1804	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 415 Foli 105	Jaume Ribot y Teresa Ribot y Carbó.	Salvador Carbó.	Pagès	Mas Busquets situat al Castell d'Ullastret.		26 No consten terres.
27-8-1804	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 415 Foli 131	Clara Alberti y Pla	Marti Alberti	Corredor	Casa a Esclanyà		27
24-3-1805	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 416 Foli 75	Maria Salgas Vilella	Joseph Salgas	Sabater de Pals	Casa al C/ La Plasseta de Pals.		28
12-8-1805	Palafrugell	Narciso Parer	Pf 416 Foli 136	Joseph Salgas (casat amb Margarida Salgues).	Eularia Riera Pruneda (mare de Margarida Salgues)	No consta	Casa dins Palafurgell al C/ Major.		29
18-6-1801	Palafrugell	Bartolomé Serra y Ferrer	Pf 389 Foli 164	Bartomeu Serra y Ferrer i Antonia Serra Pi Vergonyós*	----- ---	-----	Casa al Castell de Palafrugell.		30
21-9-1801	Palafrugell	Bartolomé Serra y Ferrer	Pf 389 Foli 241	Catherina Girbal y Blim	Ramon Girbal	Comerciant	Casa al C/ Tarongeta a Palafrugell.		31
21-7-1802	Palafrugell	Bartolomé Serra y Ferrer	Pf 390 Foli 178	Margarida Pi y Ambrós	Antoni Pi	Treballador del veïnat d'Ermedàs.	Casa a Palafrugell.		32
24-1-1803	Palafrugell	Bartolomé Serra y Ferrer	Pf 392 Foli 20	Catharina Serra y Salgas	Antoni Serra	Paraire	Casa a Palafrugell.		33

25-1-1803	Palafrugell	Bartolomé Serra y Ferrer	Pf 392 Foli 22	Victoria Esteve Ferrer y Corder.	Jaume Esteve	Patro mariner	Casa al veïnat Las Butinas a Palafrugell.		34
29-4-1803	Palafrugell	Bartolomé Serra y Ferrer	Pf 392 Foli 110	Joseph Pagés (gendre del difunt)	Salvador Regencós	Treballador	Casa a Esclanyà.		35
28-9-1803	Palafrugell	Bartolomé Serra y Ferrer	Pf 392 Foli 323	Damia Simon (tutor dels fills)	Joan Corredor	Pagès	Mas den Corredor al veïnat de Vilar		36
27-8-1804	Palafrugell	Bartolomé Serra y Ferrer	Pf 393 Foli 195	Joan Campassol (germà)	Joseph Campassol	Flequer	Casa C/ de la Caritat a Palafrugell	*	37
30-12-1805	Palafrugell	Bartolomé Serra y Ferrer	Pf 394 Foli 13	Gertrudis Plana Joanola y Cubiñà	Llorens Plana y Juanola	Pagés masover del Mas la Torra.	Mas la Torra a Llafranch	*	38
14-5-1805	Palafrugell	Bartolomé Serra y Ferrer	Pf 394 Foli 133	Francesc Oliver i Maria Albertí (filla del difunt)	Joan Albertí	Treballador	Casa i botiga al port de Calella.	*	39
19-6-1805	Palafrugell	Bartolomé Serra y Ferrer	Pf 394 Foli 173	Salvador Prats Aragner y Mariano Puig Feliu (manumissors)	Maria Dalmau Cols (vídua de Joseph Dalmau)	Treballador de Vallobrega	No consta.	*	40
2-4-1801	Figueres	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 149 Foli 291	Anna Amatller y Santa.	Thomas Amatller	Treballador de Vilamacolum	Casa a Vilamacolum.	*	41
28-4-1801	Pals	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 149 Foli 305	Pere Llandrich y Theresa Llandrich y Corredor	Narcís Corredor	Pagés hisendat de Pals.	Mas Corredor		42
3-10-1801	La Bisbal	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 149 Foli 652	Victoria Clara Vidal Cals.	Joseph Clara Vidal	Pagés de Peralta.	Mas Vidal a Peralta		43
27-11-1801	La Bisbal	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 149 Foli 735	Anna Vila y Bahí	Joseph Vila	Pagés	Casa a Gahusas	*	No consten terres.

25-12-1801	La Bisbal	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 150 Foli 1	Anna Vila y Bahí	Joseph Vila	Pagés	Casa a Gahusas		44
31-12-1801	La Bisbal	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 150 Foli 26	Maria Pou y Buscá	Magí Pou	Treballador se Monells	Casa al C/ Vilanova de Monells.		45
31-12-1801	La Bisbal	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 150 Foli 31	Anna Deulofeu y Mareñá	Francesch Deulofeu	Mestre de cases a Pals	No consta	*	No hi ha terres.
8-1-1802	La Bisbal	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 150 Foli 47	Isabel Ramell y Bou	Joan Ramell	Pagés de Gualta.	Casa a Gualta.		46
14-2-1802	La Bisbal	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 150 Foli 117	Joan Pujadas (rector)	Joan Pujadas y Estañol.	Baster	Casa a la Plaça Nova de la Bisbal.	*	No consten terres.
10-3-1802	La Bisbal	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 150 Foli 156	Martí Mercader i Theresa Corredor y Mercader (vídua de Pere Llandrich)	Pere Llandrich	Hacendat y Capitá de Miquelets.	Casa del Mas Corredor a Pals		47
14-3-1802	La Bisbal	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 150 Foli 180	Joseph Casellas i Victoria Casellas y Cals (vídua de Joseph Clara Vidal)	Joseph Clara Vidal	Pagés de Sant Climent	Mas Vidal a Sant Climent		48
3-4-1802	La Bisbal	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 150 Foli 239	Ignasi Cañá del Mas y Almán (fill), escrivent.	Pere Cañá	Notari Real y Públic de La Bisbal.	Mas Cañá a La Bisbal.		49
13-5-1802	La Bisbal	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 150 Foli 328	Miquel Pouplana Fontclara	Joseph Pouplana y Martí	No consta	No consta		50
26-5-1803	La Bisbal	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 151 Foli 251	Maria Rosa Pahí y Bosch	Joan Pahí	Musich y Calvater	Casa a la Plaça Major de La Bisbal.		51
3-6-1803	La Bisbal	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 151 Foli 289	Jaume Busquets y Riera	Mariano Busquets y Riera	Pagés Hicendat de Pals	Casa a la Plaça Major de Pals		52

23-4-1804	La Bisbal	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 152 Foli 203	Pons Sabat i Victoria Sabat y Cals	Joseph Claras Vidal (primer marit dels tres que ha tingut la Victoria)	Pagés de Sant Climent de Peralta	Mas Vidal a Sant Climent		53
16-6-1804	La Bisbal	Trias Pasqual, Pius Antoni	Ps 152 Foli 341	Josepha Ribas y Domingo (filla)	Anna Domingo y Negra (vídua de Pau Domingo)	Sastre de La Bisbal	Casa al C/Sant Jaume o C/Major de La Bisbal.	*	54 No consten terres.
9-6-1805	La Bisbal	Trias Pasqual, Antoni	Ps 86 Foli 277	Pau Castañer i Catharina Moliner Barguer y Castañer	Salvador Romaguera (cosí- germà d'ella)	Fideuher	Casa dins els murs de La Bisbal al C/ del Puig		55
13-8-1805	Vilamacolum	Trias Pasqual, Antoni	Ps 86 Foli 326	Josepha Mauner y Pujol	Rafael Mauner	Treballador de Vilamacolum	Casa a Vilamacolum		56
11-9-1805	La Escala	Trias Pasqual, Antoni	Ps 86 Foli 383	Rosa Maranyas y Fina	Benet Maranyas Lleal y Martí	Pagés del Port de La Escala	Casa al C/ Major del Port de La Escala	*	57
13-9-1805	La Bisbal	Trias Pasqual, Antoni	Ps 86 Foli 417	Rnt. Joan Font	Rnt. Pere Dalmau	Capellà	Casa a Pals		58 No consten terres
20-9-1805	La Bisbal	Trias Pasqual, Antoni	Ps 86 Foli 429	Maria Rocas y Calvet	Dionis Rocas y Matheu	Pagés masover del Mas Puig	Casa Mas Puig a Pals		59
11-10-1802	Rupià	Valls Geli, Josep	Pb 150 Foli 198	Francisca Cavarrocas	Joan Almén y Ferrer	Treballador de Púbol	Casa a Púbol	*	60
15-11-1803	Rupià	Valls Geli, Josep	Pb 150 Foli 247	Sebastià Pagés Ribas y Mascarós	Miquel Mascarós (avi)	Pagés de Cassà de Pelràs	Mas Mascarós a Cassà de Pelràs	*	61

12-2-1804	Púbol	Valls Geli, Josep	Pb 150 Foli 257	Sebastià Albert i Catharina Piferrer i Galià (que en primeres núpcies fou muller de Pere Domenech)	Pere Domenech	Treballador de Púbol	Casa ab son hort al Castell de Púbol.	*	62
1-5-1804	Púbol	Valls Geli, Josep	Pb 150 Foli 268	Catharina Puig i Solés	Ramon Solés	Sastre a Púbol	Casa a la Plaça Pública de Púbol	*	63
23-8-1805	La Bisbal	Francisco Ferrer y Sauch	Pb 129 Foli 22	Emerenciana Puig y Casas	Pons Puig	Sastre de Púbol	Casa ab son hort de la part de tremontana a ella contiguo en lo terme de Púbol.	*	64
17-9-1805	Cassà de Pelràs	Francisco Ferrer y Sauch	Pb 129 Foli 28	Francesc Carbó y Rovira	Pere Carbó (oncle)	Pagés a Cassà de Pelràs	Mas a Cassà de Pelràs	*	65
24-3-1800	La Bisbal	Nató, Narcís	Ru 442 Foli 38	Francesc Jordà i Llorà i M ^a Francisca Jordà y Bellsolà (filla)	Joseph Bellsolà	Adroguer de La Bisbal	Casa al C/ de la Pescateria a La Bisbal		66
2-5-1800	Castell de Rupjà	Nató, Narcís	Ru 442 Foli 79	M ^a Rosa Padrer y Boto	Jaume Padrer	Pagés d'Ultramort	Mas Padrer a Ultramort		67 No consten terres.
3-5-1800	Castell de Rupjà	Nató, Narcís	Ru 442 Foli 83	Sebastià Pagés Ribas y Mascarós	Joseph Pagés i Catharina Pagés y Mascarós	Pagés de Rupjà	Mas Pagés a Rupjà		68 No consten terres.
24-11-1800	Rupjà	Nató, Narcís	Ru 442 Foli 209	M ^a Anna Casanovas y Vert	Joan Casanovas	Treballador de Casavells	Casa a Casavells		69
13-5-1801	Sant Jordi Desvalls	Nató, Narcís	Ru 442 No consta foli.	Maria Baranganet Teixidor	Joan Baranganet	Treballador de Sant Jordi Desvalls	Casa a Sant Jordi Desvalls	*	70

5-6-1801	Rupià	Nató, Narcís	Ru 442 No consta foli.	Casimiro Colomer i Maria Colomer abans Casapons (casada en primeres núpcies amb Ariscle Casapons)	Ariscel Casapons Fuster a Parlavà	Fuster a Parlavà	Casa a Parlavà		71
10-9-1801	Rupià	Nató, Narcís	Ru 442 No consta foli.	Pere Simon (tutor de Joan Puig i Riberas)	Joan Puig	Cirurgià de Rupià	Casa a Rupià junt ab son hort.		72 No consten terres.
24-9-1801	La Pera	Nató, Narcís	Ru 442 No consta foli.	Salvador y Francesc Madreman (pare i fill)	Pere Bahi y Blanch	Treballador de La Pera	Casa a La Pera	*	73
9-11-1801	Rupià	Nató, Narcís	Ru 442 No consta foli.	Joseph Aballi	Joseph Vidal	Treballador de Rupià	No consta	*	Només designa bens mobles.
14-12-1801	Rupià	Nató, Narcís	Ru 442 No consta foli.	Amer Bratlla y Garriga (fill)	Salvi Bratlla	Pagés de Rupià	Casa		74
28-12-1801	Sant Jordi Desvalls	Nató, Narcís	Ru 443 Foli 1.	Catharina colomer Geys Amer y Bosch	Joseph Colomer Geys	Treballador de Sant Jordi Desvalls.	Casa a Sant Jordi Desvalls		75
30-12-1801	Sant Jordi Desvalls	Nató, Narcís	Ru 443 Foli 10	Joan Ribas	Miquel Garriga	Treballador de Sant Jordi Desvalls.	Casa a Sant Jordi Desvalls		76
16-5-1802	Rupià	Nató, Narcís	Ru 443 Foli 134	Joan y Antoni Baguer (pare y fill) i M ^a Baguer Hospital (muller de Antoni)	Salvador Hospital	Treballador a Rupià	Casa a Sant Jordi Desvalls		77
4-9-1802	Rupià	Nató, Narcís	Ru 443 Foli 202	Theresa Ferrer y Peraferrer.	Joan Ferrer	Treballador a Parlavà	Casa al C/ del las Moscas a Parlavà		78

4-1-1804	Rupià	Nató, Narcís	Ru 444 No consta foli.	Anna Marimon Costada	Amer Marimon	Treballador Jafre	Casa a Jafre		79
5-2-1804	Rupià	Nató, Narcís	Ru 444 No consta foli.	Bruguet I Joan Molá (pare i fill) i Maria Molá y Mas (filla del difunt)	Joan Mas	Treballador de Monells	Casa a Monells	*	80
16-2-1804	Rupià	Nató, Narcís	Ru 444 No consta foli.	Joseph Olivet (pagés)	Salvador Olivet	Metge de Rupià	Casa a Rupià		81
4-2-1805	La Pera	Nató, Narcís	Ru 445 No consta foli.	Alianó Ponsatí Riera	Joseph Ponsatí	Treballador de La Pera	Casa a La Pera		82
24-3-1805	Rupià	Nató, Narcís	Ru 445 No consta foli.	Madona Sagrera y Guardia	Pere Sagrera	Treballador de Foixà	Casa situada en la Parroquia de La Sala de Foixà		83
24-4-1805	La Pera	Nató, Narcís	Ru 445 No consta foli.	Magdalena Bahí Ferrer	Joan Bahí	Sabater de La Pera	Casa al C/Capellans a La Pera		84
25-7-1805	Rupià	Nató, Narcís	Ru 445 No consta foli.	Gertrudis Pibernat y Ribas	Joan Pibernat	Treballador de Sant Jordi Desvalls	Casa a Sant Jordi Desvalls		85
31-12-1805	Rupià	Nató, Narcís	Ru 445 No consta foli.	Narcisa Pagés y Bahí	Joan Pagés	Ciudadà honrat de Barcelona	Mas Pagés a Ultramort		86
4-8-1800	La Bisbal	Ferrer Saüch, Francesc	Ssa 75 Foli 148	Reparada Pou y Serra	Manuel Pou	Teixidor	Casa a La Bisbal		87 No consten terres.

30-9-1800	La Bisbal	Ferrer Saüch, Francesc	Ssa 75 Foli 192	Francisco Riera y Francisca Riera, a les hores Bofill y Mercader.	Anton Bofill	Treballador de La Bisbal	Casa al C/ del Convent a La Bisbal.		88
11-6-1802	Palafrugell	Ferrer Saüch, Francesc	Ssa 76 Foli 163	Joan Mas y Maria Mas y Vergonños	Anton Vergoños y Pi	Causídic (cúria)	Casa a la Plassa Nova de Palafrugell.		89
14-6-1802	Palafrugell	Ferrer Saüch, Francesc	Ssa 76 Foli 168	Joan Camps y Narcís Escarrá (manumissors de Anton Vergoños que és hereu de Anna Meranger)	Anna Meranger Gener y Deulofeu		Casa al C/ Allada a Palafrugell.		90
26-2-1803	La Bisbal	Ferrer Saüch, Francesc	Ssa 77 Foli 57	M ^a Josepha Ferrer Fabrega	Anton Ferrer y Vidal Fabrega	Metge a La Bisbal	Casa a la Plassa del Blat a La Bisbal		91
29-4-1803	Castell de Calonge	Ferrer Saüch, Francesc	Ssa 77 Foli 118	Ignacia Grassot y Sans	Francisco Grassot	Cirurgià al Castell de Calonge	Mas Girona Palafrugell.	*	No consten terres.
28-6-1804	La Bisbal	Ferrer Saüch, Francesc	Ssa 78 Foli 124	Magdalena Pasqual y Sanpons	Anton Pasqual y Nonell	Armer de La Bisbal	Casa al C/ del Puig a La Bisbal		92 No consten terres.
29-11-1804	Palafrugell	Ferrer Saüch, Francesc	Ssa 78 Foli 219	Joseph Lluís Maranjas Riera y de Ribas	Joseph Maranjas de Marinon y Maria Maranjas y Riera	No consta	No consta	*	
11-12-1804	La Bisbal	Ferrer Saüch, Francesc	Ssa 78 Foli 233	Maria Puig Carbó	Joan Puig y Montell	Paroler	Casa al C/ del Pont a La Bisbal		93 No consten terres.
15-6-1800	Palafrugell	Serra Ferrer, Bartomeu	Tr 91 Foli 74	Rosa Castelló y Carnisser	Antoni Castelló	Treballador a Torrent	Casa a Torrent.		94
30-7-1800	Palafrugell	Serra Ferrer, Bartomeu	Tr 91 Foli 81	Maria Batllaria Boera y Parera	Francesc Boera	Treballador a Montrás	Casa a Montrás		95

25-5-1801	Palafrugell	Serra Ferrer, Bartomeu	Tr 91 Foli 11	Joan Mascarós y Margarida Mascarós y Maymí	Saebastiá Capellà	Mestre de casas a Torrent	Casa a Torrent	96
23-12-1802	Palafrugell	Serra Ferrer, Bartomeu	Tr 92 Foli 112	Rita Miquel Galceran y Vila.	Joan Miquel y Galceran	Metge a Palafrugell	Casa y hort al C/ de la Font a Palafrugell.	97
16-1-1803	Palafrugell	Serra Ferrer, Bartomeu	Tr 93 Foli 7	Rosa Parals y Palahí	Joan Parals	Treballador a Montrás	Casa y hort a la part de Ponent a Montrás	98
25-3-1803	Palafrugell	Serra Ferrer, Bartomeu	Tr 93 Foli 91	Joan Colom Jove (fa l'inventari dels bens de la seva muller) i Narcisa Robira y Serviá	Baldiri Rovira	No consta	Casa a Palafrugell	99 No consten terres.
5-1-1804	Palafrugell	Serra Ferrer, Bartomeu	Tr 94 Foli 10	Margarida Jordi y Girbal	Joan Jordi	Negociant	Casa al C/ Cavallers a Palafrugell	100
18-8-1804	Palafrugell	Serra Ferrer, Bartomeu	Tr 94 Foli 139	Pere Llaviá Pla (fa inventari dels bens de la seva muller tal i com ho estableixen els capítols matrimonials) i Maria Mir y Miró (muller)	Josep Pi y Roig i Francisca Miró y Padastre	No consta	Casa a Palafrugell	101 No consten terres.
15-11-1804	Palafrugell	Serra Ferrer, Bartomeu	Tr 94 Foli 188	Mariangela Bofill y Mascort.	Antoni Bofill	Pagés a Regencós	Mas Bofill a Regencós.	102
5-1-1800	Palafrugell	Antoni Vergonyós Fuster	Tr 95 Foli 10	Martí Peya (germà del difunt)	Sebastia Peya (hereu de Pere Peya)	Pagés de Palafrugell	Palafrugell	103

9-1-1801	Torroella de Montgrí	Thomas Maimir, Francesc	To 372 Foli 19	Victoria Gispert y Fuster	Miquel Gispert	Escrivent	Casa al C/ de l'Hospital a Torroella de M.		104
9-7-1801	Torroella de Montgrí	Thomas Maimir, Francesc	To 372 Foli 292	Jaume Pijoan y Comas i Magdalena Pijoan y Saló (muller en segones núpcies)	Benet Batllori	Mestre de casas a Torroella.	Casa al C/ dels Bous a Torroella de M.		105 No consten terres.
19-10-1801	Torroella de Montgrí	Thomas Maimir, Francesc	To 372 Foli 424	Reparada Castelló y Marques	Jaume Castelló	Pagés masover a Torroella.	Casa de la Heretat la Galera a Torroella de Montgrí.		106
19-11-1801	Torroella de Montgrí	Thomas Maimir, Francesc	To 372 Foli 516	Narcisa Casanovas y Pou	Honorat Casanovas	Flaquer a Torroella	Casa a Torroella de Montgrí		107 No consten terres.
10-4-1802	Torroella de Montgrí	Thomas Maimir, Francesc	To 373 Foli 130	Marianna Planas y Sais	Francisco Planas	Treballador a Torroella	Casa al C/ Ullà a Torroella		108
13-4-1802	Torroella de Montgrí	Thomas Maimir, Francesc	To 373 Foli 137	Catharina Estivalca y Hospital	Salvi Estivalca y Bofill	Advocat a Torroella	Casa al C/ Major de Torroella.		109
9-6-1803	Torroella de Montgrí	Thomas Maimir, Francesc	To 374 Foli 204	Maria Panosa y Pasqual (antes Buhigas) i Salvador Panosa (segonas nupcies)	Joan Buhigas	Pagés de Fontanilles	No consta casa	*	No hi ha propietats, només objectes.
13-1-1804	Torroella de Montgrí	Thomas Maimir, Francesc	To 375 Foli 57	Narcís Ristol Deulofeu i Narcisa Ristol y Busquets	Pere Busquets y Pujol (avi)	Negociant	Casa al C/ de la Cudina a Torroella.	*	110
24-1-1804	Torroella de Montgrí	Thomas Maimir, Francesc	To 375 Foli 76	Isabel Estrany y March (filla)	Joan March	Ferrer a Torroella	Casa al carrer Ullà a Torroella	*	111
26-3-1804	Torroella de Montgrí	Thomas Maimir, Francesc	To 375 Foli 146	Maria Galló y Mercader	Miquel Galló	Pagés masover a del Mas Farrer a Torroella	Mas Farrer a Fontanillas		112

29-4-1805	Torroella de Montgrí	Thomas Maimir, Francesc	To 376 Foli 182	Narcisa Pons y Oliveras	Francisco Pons	Pagés a Torroella	Casa a Torroella	*	113
22-6-1805	Torroella de Montgrí	Thomas Maimir, Francesc	To 376 Foli 222	Anna Maria Casadellá y Barneda	Narcís Casadellá	Hortalá a Torroella	Casa al C/ Ullá a Torroella		114
14-10-1805	Torroella de Montgrí	Thomas Maimir, Francesc	To 376 Foli 327	Victoria Pericot y Piferrer	Genís Pericot	Treballador de Torroella	No consta	*	115
11-10-1805	Torroella de Montgrí	R. Prats Vidal.	To 441 Foli 120	Joan Porcallas (tutor)	Joan y Theresa Feixas	No consta	Casa al C/ Major de Torroella		116 No consten terres.
11-10-1801	Torroella de Montgrí	R. Prats Vidal.	To 441 Foli 125	Rita Perpinyá y Furtiá	Pere Perpinyá	Treballador y antes hortelá	Casa, pati y hort a Torroella		117
1-3-1802	Torroella de Montgrí	Joseph Prats Vidal (per ausència de R Prats Vidal)	To 442 Foli 49	Joan Llagostera i Isabel Pujadas y Fortia (muller en segones núpcies)	Joseph Pujadas	Treballador a Torroella	Casa a Torroella		118
20-12-1802	Torroella de Montgrí	Joseph Prats Vidal (per ausència de R Prats Vidal)	To 442 Foli 249	Theresa Roig y Padrós	Jaume Roig	Treballador a Torroella	No consta	*	119
24-12-1802	Torroella de Montgrí	Joseph Prats Vidal (per ausència de R Prats Vidal)	To 442 Foli 257	Narcís Ristol y Deulofeu i Pere Busquets (avi)	Fan inventari de la casa ja que M ^a Girbau y Ripoll antes Deulofeu (la seva àvia) ha extret coses de la casa i ells demanen inventari)		Casa a Torroella		120
21-2-1803	Torroella de Montgrí	Joseph Prats Vidal (per ausència de R Prats Vidal)	To 443 Foli 77	Antonia Amabrich Farran	Anton Amabrich i Farran	Pagés y Familiar del Sant Ofici de la Inquisició	Mas Feliu a Torroella		121 No consten terres
1-3-1803	Torroella de Montgrí	Joseph Prats Vidal (per ausència de R Prats Vidal)	To 443 Foli 80	Antonia Amabrich Farran	Anton Amabrich i Farran	Pagés y Familiar del Sant Ofici de la Inquisició	Casa Payral a Peratallada		122

8-6-1803	Torroella de Montgrí	Joseph Prats Vidal (per ausència de R Prats Vidal)	To 443 Foli 121	Anton Fontanillas i sa muller Catharina Massanas y Sanpol	El marit fa inventari dels bens de sa muller.		Casa al C/ dels Bous a Torroella	*	123
16-7-1803	Torroella de Montgrí	Joseph Prats Vidal (per ausència de R Prats Vidal)	To 443 Foli 197	Francisca Duran y Planas (fillastre de la difunta)	Raimunda Camps y Planas	El marit és metge	Casa ab son hort y jardí al C/ del la Cudina		124
27-11-1803	Torroella de Montgrí	Joseph Prats Vidal (per ausència de R Prats Vidal)	To 443 Foli 304	Catharina Moret y Soles	Jaume Moret	Rajoler a Torroella	Casa a Torroella		125
26-12-1803	Torroella de Montgrí	Joseph Prats Vidal (per ausència de R Prats Vidal)	To 444 Foli 2	Narcís Cortada y Cormari i Genís Serra (manumissors)	Pere Jofre	Treballador a Torroella	Casa Torroella	*	126
18-4-1804	Torroella de Montgrí	R. Prats Vidal.	To 444 Foli 106	Rnts. Miquel Ferrer y Anton Alaban (manumissors y hereus)	Sebastià Fontclara	Cura de la Parroquia de Sant Genís de Torroella	No consta		127 No consten terres.
23-12-1804	Torroella de Montgrí	R. Prats Vidal.	To 444 Foli 252	M ^a Terrés y Pubul	Joseph Terrés y Salo	Treballador de Torroella	Casa al C/ Ullà a Torroella		128 No consten terres.
24-1-1805	Torroella de Montgrí	R. Prats Vidal.	To 445 Foli 24	M ^a Terrés y Pubul	Joseph Terrés y Salo	Treballador de Torroella	Casa al C/ Ullà a Torroella		129
5-2-1805	Torroella de Montgrí	Joseph Prats Vidal (per ausència de R Prats Vidal)	To 445 Foli 33	Francisco Terrades y Massot i Narcisa Terrades y Pou (antes Casanovas)	Honorat Casanovas y Queralt	Flaquer a Torroella	Casa a Torroella	*	No consten terres.
29-11-1801	Rupià	Joseph Valls Geli	Fo 127 Foli 285	M ^a Gracia Bahía Balai i Ferran	Joan Bahía Balai	Treballador a Foixà	Casa a Foixà		130
16-5-1805	Rupià	Joseph Valls Geli	Fo 127 Foli 408	M ^a Llach de baix i Figueras	Ramon Llach de baix	Treballador a Foixà	Casa den Llach de baix a Foixà		131
11-12-1801	La Bisbal	Ros,Pere	Ct 36 Foli 460	Anna Vert y Serra	Miquel Vert	Sabater	Masia a Sant Sadurní	*	132

19-1-1802	La Bisbal	Ros, Francesc	Ct 82 Foli 82	Maria Sagrera y Cabruja	Miquel Sagrera	Treballador al Castell d'Ullastret	Casa a Ullastret		133 No consten terres.
1-1-1803	La Bisbal	Ros, Francesc	Ct 83 Foli 7	Anna Reig Cervià	Joan Reig	Treballador de Pals	Casa		134 No consten terres.
14-2-1803	La Bisbal	Ros, Francesc	Ct 83 Foli 43	Narcís Collell	Francesc Ferran	Pagès de Casavells	Casa		135
30-5-1803	La Bisbal	Ros, Francesc	Ct 83 Foli 158	Isabel Pareras y Jofra	Josep Pareras	Pagès de Serra	Casa		136
24-6-1803	La Bisbal	Ros, Francesc	Ct 83 Foli 181	Carlos Casellas	Esteva Puxant	Pagès			137 No consten terres.
10-2-1804	La Bisbal	Ros, Francesc	Ct 84 Foli 59	Miquel Serravella i Catherina Corredor	Josep Corredor	Treballador	No consta		138
1-4-1804	La Bisbal	Ros, Francesc	Ct 84 Foli 92	Lluïsa Ral i Reixach	Joan Ral	Treballador Ullastret	Casa a Ullastret	*	139
16-4-1804	La Bisbal	Ros, Francesc	Ct 84 Foli 114	Joseph Llobart Ferrer i M ^a Duran	Joan Duran	Ferrer	Casa a Sant Isclé	*	140
15-7-1804	La Bisbal	Ros, Francesc	Ct 84 Foli 181	Ramon Amat i Ighes Aldrich y Cunill (en segones nupcies)	Antoni Aldrich	Treballador Ullastret	Casa a Ullastret	*	141
28-9-1804	La Bisbal	Ros, Francesc	Ct 84 Foli 222	Joan Casellas i M ^a Casellas (en segones nupcies)	Jaume Boris	Treballador Ullastret	No consta	*	No consten terres.
30-9-1804	La Bisbal	Ros, Francesc	Ct 84 Foli 227	Francisca Jofra i Molinas	Antoni Jofra	Treballador Sant Feliu de Boada	No consta	*	No consten terres.
1-4-1805	La Bisbal	Ros, Francesc	Ct 85 Foli 39	Crispia Jarsia i Maria Martí (filla)	Paulí Martí	Treballador de Riuras	Casa a Riuras		142
16-4-1805	La Bisbal	Ros, Francesc	Ct 85 Foli 121	Joseph Barca i Salvi Alsina (manumissors)	Joseph Alsina	Pagès a Sant Sadurní	Casa al veynat de Bañeras		143

17-6-1805	La Bisbal	Ros, Francesc	Ct 85 Foli 181	Magdalena Masbernat y Sanpons	Antoni Masbernat	Hazendat a La Bisbal	No consta		144
17-10-1801	Torroella de Montgrí	Prat, Josep	Ua 152 Foli 84	Anna Balló y Llambí.	Francesc Balló	Pastor a Torroella de Montgrí	Casa al C/ de La Cudina a Torroella de M.	*	145
14-11-1802	Ullà	Prat, Josep	Ua 152 Foli 82	Isidro Coll i Margarida Isern y Sau. (Capítols matrimonials)	No consta	No consta	Casa a Sobrestany	*	146
1-10-1804	Torroella de Montgrí	Prat, Josep	Ua 153 Foli 48	Martí Vidal de la Font.	Mariano Vidal de la Font	Pagés a Madremanya	Casa a Madremanya		147 No consten terres.
16-2-1800	Palamós	Alvarez de Montezerin	Pa 393 Foli 46	Jaume Maynegre (mestre de casas)	Julita Sallés y Maynegre (muller)	-----	Casa a la Plassa del Forn a Palamós		148
29-10-1800	Palamós	Alvarez de Montezerin	Pa 393 Foli 175	Joseph Vergeli (pagès de la Vall d'Aro) fa donació a M ^a Rosa Vergeli (neboda)	-----	Pagès de la Vall d'Aro	Casa a la Vall d'Aro		149
23-11-1800	Palamós	Alvarez de Montezerin	Pa 393 Foli 187	Geroni Viñals	Joan Martí	Teixidor a la Vall d'Aro	Casa a la Vall d'Aro		150
7-12-1801	Palamós	Alvarez de Montezerin	Pa 395 Foli 245	Josep Vidal de Savall	Francesc Vidal	Pagès a Vallobrega	Casa a la Plassa del forn a Palamós		151
24-2-1803	Palamós	Alvarez de Montezerin	Pa 397 Foli 62	Rosa Montaner Tauler y Duran	Tito Montaner	Adroguer a Palamós	Casa al C/ Major a Palamós		152
17-5-1803	Palamós	Alvarez de Montezerin	Pa 397 Foli 129	Rosa Verges y Aliu	Joseph Verges	Sabater a Palamós	Casa al C/ Major a Palamós		153

20-6-1803	Palamós	Alvarez de Montezerin	Pa 397 Foli 161	Isabel Bassó	Rafael Bassó	Patró	Casa al C/ Bonaire a Palamós		154
8-2-1804	Palamós	Alvarez de Montezerin	Pa 398 Foli 35	M ^a Esteva y Carbó, Joseph Roselló, Teresa Suñer y Esteva.	Joseph Esteva	Pages de la Parroquia de Santa Eugenia.	Casa al C/ de la Rutlla a Palamós	*	155
28-9-1804	Palamós	Alvarez de Montezerin	Pa 398 Foli 197	Bonaventura Subirá y Gran en lo nom de Procurador ab General Administració de Joseph Anton Rius y Olivós resident en la vila de Sant Joan de Puerto Rico en America.	Antoni Olivos	Patró	Casa situada en lo Arrebal de Mar a Palamós		156
20-1-1805	Palamós	Alvarez de Montezerin	Pa 399 Foli 10	Jaume Pla (treballador)	Antonia Pla y Casademont (muller)	-----	Casa a la Parroquia de Santa Eugenia.	*	157
30-1-1805	Palamós	Alvarez de Montezerin	Pa 399 Foli 15	Manuela Jordi y Barnadet	Joan Jordi	Ferrer de la Parroquia de Santa Eugenia.	Casa a la Parroquia de Santa Eugenia		158
24-12-1805	Palamós	Alvarez de Montezerin	Pa 399 Foli 243	Anton Pages Gallart (fill)	Pauli Pages y Gallart (pare)	Doctor en lleis.	Casa debant la platja ab son hort y pati a Palamós.		159
24-1-1802	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Francesc Josep	SFe 496 Foli 13	Theresa Maruny y Albartí	Andreu Maruny	Treballador de Santa Cristina de la vall de Aro.	Casa a Santa Cristina de Aro		160
26-5-1802	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Francesc Josep	SFe 496 Foli 50	Theresa Marimon	Joan Marimon	Sastre	Casa al C/ Sant Joan de Sant Feliu de Guíxols		161 No consten terres.

20-7-1802	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Francesc Josep	SFe 496 Foli 75	Margarida Martinell y Massanet	Jaume Martinell	Negociant	Casa al C/ Major de Sant Feliu de Guíxols	*	No consten terres.
30-11-1802	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Francesc Josep	SFe 496 Foli 145	Catharina Salgas y Johera	Josephi Salgas	Patro de Trafach i comers.	Casa a Sant Feliu de Guíxols		162
18-1-1803	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Francesc Josep	SFe 496 Foli 15	Joan Pons (fill)	Maria Pons y Samar (en primeres nupcies amb Pere Pons i en segones nupcies amb Albert Parés)	Mariners en tots dos casos	Casa a Sant Feliu de Guíxols		163 No consten terres
23-2-1803	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Francesc Josep	SFe 496 Foli 29	Victoria Pla y Aroner	Josephi Pla	Mariner	Casa al C/ del Puig den Patxot a Sant Feliu de Guíxols		164
25-4-1803	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Francesc Josep	SFe 496 Foli 56	Victoria Martinell y Esteva	Josephi Martinell	Corder	Casa al C/ Major de Sant Feliu de Guíxols		165 No consten terres.
23-5-1803	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Francesc Josep	SFe 496 Foli 68	Francisca Martí y Thomás.	Cristofol Marti	Comerciant	Casa a Sant Feliu de Guíxols		166
3-4-1804	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Francesc Josep	SFe 497 Foli 51	Maria Tulosa	Gelmá Tulosa	Treballador de Santa Maria de la Vall de Aro.	Casa a Santa Maria de la Vall d'Aro		167 No consten terres.
14-11-1804	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Francesc Josep	SFe 497 Foli 125	Anna Prats	Josephi Prats	Sastre	Casa a Sant Feliu de Guíxols.	*	168
10-12-1804	Sant Feliu de Guíxols	Sala, Francesc Josep	SFe 497 Foli 134	Anton Riera, Joan Bacó y Homs, Anton Riera y de Batlle.	Joan Rirea	Prebere i rector de la Parroquia de Santa Ignés de Solius de la Vall de Aro.	Casa a Santa Maria de la Vall d'Aro		169 No consten terres.

DESCRIPCIÓ DE L'INTERIOR DELS HABITATGES I DE LES TERRES SEGONS ELS INVENTARIS *POST MORTEM* ANTERIORS:

- 1) Casa ab son hort contiguo a ella: quarto ahont mori dit Joan Aulet, cuyna, sala, replà de la escala pes pujar al segon pis, quarto ab alcoba que traou balcó a la plassa, altre quarto que també traou balcó a la plassa, quarto del segon pis que es sobre el que mori dit difunt, graner o quarto del segon pis que es sobre la sala de dita casa, rebostet sobre la escala del segon pis, graner que traou dos balcons a la plassa, quarto del segon pis que traou finestra sobre la casa de Joseph Castelló, entrada principal, rera entrada, botiga, seller.

TERRES: pessa de terra boscosa de tinensa dos vessanas poch mes o menos de Alsinas, Roures y Pins situada en lo terme de Peratallada, dos pessas de terra de viña, camp o quadró a Palau, dos horts.

- 2) Entrada, seller, cuyna, sala, graner.

NOTA DE CASA I TERRAS: una casa situada en dit lloch de Sant Feliu de Boada, hem un quadró de terra cultiva al entorn de la casa de tinensa de dos vessanas poch mes o menos, hem un quadró de terra de tinensa tres vessanas, hem una pessa de terra part viña plantada y part camp de tinensa nou vessanas a Sant Feliu de Boada.

- 3) BENS IMMOBLES: primo una pessa de terra cultiva anomenada lo camp den Torres de tinensa tres vessanas, hem un camp (den Torres) de tinensa de mitg salló a la Bisbal, hem una pessa de terra de viña part en la Bisbal y part en Fitor de tinensa de cinc vessanas, altre pessa de terra situada en lo dit terme de Sant Pol part herma y part cultiva y part viña de tinensa quatre vessanas.
- 4) PROPIETATS: casa a La Bisbal al C/ de la Riera, casa pequeña al C/ de las Monas en La Bisbal, pieza de tierra de olivar situada en el castillo de Vulpellach de seis vessanas, pieza de tierra de olivar en el término de Vulpellach en el territorio llamado Puig de Sant Ramon, manso la Ravetlla o Serrabetlla con su pajar, hera, corrales y piezas de tierra en el término de Fontanillas.
- 5) Casa principal ab so hort a ella contiguo: baixos: aposento que dorm lo criat, altre estança dita lo lleñer, establa, celler, rebost, celler vell, cuyna, establa llarga; primer pis: recibidor pujant la escala. No consten terres.

- 6) Entrada, cort, seller, sala, quarto del carrer on morí lo difunt, quarto de la sala que mira a la eixida, cuyna, eixida de la cuyna, quarto de la cuyna, quarto primer del segon pis ahont tenia la oficina de fer puars, quarto sobre la cuyna, quarto sobre la sala, quarto sobre los quartos de la sala, eixida del segon pis.

BENS IMMOBLES: casa anomenada den Roura, hort de terra cultiu de tinensa mitja vessana a Corçà, pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas a Corçà, pessa de terra cultiva de tinensa sis a set vessanas a Corçà, pessa de terra olivar y part viña de tinensa quatre vessanas, pessa de terra cultiva de tinensa sis a set vessanas, pessa de terra cultiva de tinensa catorze vessanas al Castell de Ullastret.

- 7) Botiga, sala, capella de la sala, quarto de la sala. No consten terres.

- 8) Cuyna, sala, quarto, quarto, aposento.

- 9) Sala, cuina, quarto immediat a la sala, quarto, entrada, cort, sallé.

TERRES: pessa de terra part viña y part camp, pessa de terra, pessa de terra part herma y part cultiva.

- 10) Cuina, celler, quarto, cort.

TERRES: dos vessanas de terra de viña plantada a Sant Sadurní, mitja vessana de terra a Sant Miquel, tres vessanas i mitja de terra a Cruïlles.

- 11) Entrada, cuyna, cort, sala, cambra de ponent, cambra de tremontana, altre cambra de tremontana, graner.

TERRES: pessa de terra part camp, part vinya y part oliveras a Sant Martí de Llaneras de tinensa quatre vessanas, pessa de terra part camp y part viña a Sant Martí de Llaneras de tinensa tres vessanas.

- 12) Entrada, cuyna, quarto, quarto.

PROPIETATS: vinya y oliveras plantada a Palafrugell de tinensa quatre vessanas.

- 13) Casa junt ab un hort a ella contiguo situada fora las murallas: cuina*, entrada, sala, quarto.

Propietats: item una pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Palafrugell de tinensa tres vessanas i mitja, pessa de terra cultiva en lo terme de Regencós de tinensa una vessana.

14) Entrada, quarto contiguo a la entrada, en la que serveix de cuyna*, quarto de dalt.

PROPIETATS: pessa de terra part cultivada, part oliveras y part pinada en lo terme del dit lloc de Palafrugell, pessa de terra part cultivada i part vinya en lo terme de Regencós, pessa de terra cultivada en lo terme de Palafrugell, dos vessanas de terra cultivada en lo terme de Palafrugell.

15) PROPIETATS: pessa de terra cultivada en lo terme de Pals de tinensa sis vessanas, hem pessa de terra en lo terme de Palafrugell de tinensa dos vessanas, pessa de terra de oliveras plantada en lo terme de Pals de tinensa quatre vessanas, pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Pals de tinensa quatre vessanas.

16) Entrada, saller, sala, cuina, quarto sobre la cuina, cort y pallissa.

PROPIETATS: pallissa junt ab una cort y un hort, camp de terra cultiu situat en lo terme de Pals de tinensa tres vessanas, pessa de terra cultivada y part vinya de tinensa quatre vessanas, pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Palafrugell de tinensa dos vessanas, pessa de terra cultivada en lo terme de Pals, pessa de terra cultivada en lo terme de Pals.

17) Casa ab un hort a ella contiguo: cuyna, entrada, quarto.

PROPIETATS: casa junta ab un hort a ella contiguo sita en la vila de Palafrugell y en lo Padro Petit, item una pessa de terra cultivada en lo terme de Palafrugell de tinensa cinc vessanas, hem una pessa de terra part cultivada, part vinya y part Bosch de tinensa sis vessanas, item una pessa de terra la major part Bosch y lo altre una vessana de vinya situada en lo terme de Palafrugell, item una altra pessa de terra part Bosch y lo restant vinya la major part morta sita en lo mateix terme.

18) Casa junt ab un hort a ella contiguo: entrada, saller, quarto, quarto.

PROPIETATS: item una pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Pals de tinensa dos vessanas.

19) Cuina, menjador, rabost, quarto ahont mori lo dit difunt, quarto, sala, reraquarto.

20) Casa ab un hort a ella contiguo: cuina, quarto ahont mori lo dit difunt, graner, saller, entrada, cort del bestia.

PROPIETATS: item una pessa de terra cultivada en lo terme de Palafrugell de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra cultivada en lo terme de Palafrugell de tinensa dos vessanas, item una altra pessa de terra cultivada situada en la Parroquia de Santa Eugènia de tinensa

dos vessanas, item una pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Palafrugell de tinensa sis vessanas, item una pessa de terra de vinya plantada de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra de tres vessanas y mitja, dos vessanas de terra cultiva en lo terme de Palafrugell, quatre vessanas de terra cultiva en la Parroquia de Vilarromar. També consten 40 lliuras que den Sebastià Torroella Pagès del lloch de Fitó, 50 lliures que den Molinas de Monras.

21) Casa junt ab un hort a ella contiguo: cuyna, menjador, saller, quarto, quarto, quarto, quarto.

PORPIETATS: item una pessa de terra cultiva en lo terme de Palafrugell de tinensa quatra vessanas, item una pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Palafrugell en lo territori dit de Tamariu de tinensa quatra vessanas.

22) Cuina, entrada, saller, sala, quarto contiguo a la sala, altre quarto immediat a la sala.

PROPIETATS: item una pessa de terra cultiva en lo dit Castell de tinensa cinc vessanas, item una pessa de terra cultiva en lo dit Castell de tinensa quatra vessanas, item una pessa de terra cultiva en lo dit Castell de tinensa dos vessanas, item dos fexas de terra cultiva y en poch hermas situadas en lo expresat castell de tinesa tres vessanas que se troven sembrades part de fabas part de blat, item una pessa de terra part cultiva y part herma de la part de tremontana en lo dit mas de tinensa quatra vessanas, item un hort de terra cultiu en el Castell dembrat de favas y ortalisa de tinensa mitja vessana, item una pessa de terra part vinya plantada, part boscosa situada en lo terme del castell de tinensa vuit vessanas, item una pessa de terra boscosa de alsinas, suros y pins plantada situada en lo notat terme de tinensa quinze vessanas.

23) Cuina, entrada, cort dels bous, cort dels tossinos, corral de las ovellas, sala que serveix de grané, quarto ahont mori lo dit difunt, quarto.

PROPIETATS: primo un tros de terra ab parets comensada junt ab altre terra a est contigua cultiva situat en lo terme del castell de Torrent de tinensa cinc vessanas y un quart de vessana la meitat de forment y un poch de mestall, item una pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Sant Climent de Peralta de tinensa cinc vessanas, item una altre pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Sant Climent de Peralta de tinensa quatra vessanas, item una pessa de terra de vinya plantada en lo terme del Castell de Torrent de tinensa cinc vessanas.

24) CASA DE FIGUERES: sala, quarto principal, quarto de la torra, quarto, quarto, cuina, cuina gran, rebost al terrat, establa.

CASA A TORROELLA DE MONTGRÍ: quarto principal, estrado, quarto llarch fosch, sala, recibidor, quarto de las criadas, quarto dit lo escalfapanxas, menjador, saller gran, saller petit y el de la aigua, primer magatsem.

MAS GELABERT A PALS: junt ab totes ses terras, honors y pocesions y pertinencias de ell situadas part en lo dit terme de Pals, part en lo terme del lloch de Fontanilles y en Torroella.

MAS JOFRA: junt ab totes ses terras, honors y pocesions y pertinencias de ell situadas en lo dit terme de Pals.

MAS SARDÓ: junt ab totes ses terras, honors y pocesions y pertinencias de ell situadas en lo dit terme de Pals.

MAS DE FERRAN: junt ab totes ses terras, honors y pocesions y pertinencias de ell situadas part en lo dit terme de Pals, part en lo terme Pals, part en lo terme de Sant Feliu de Buada.

MAS ILLA: junt ab totes ses terras, honors y pocesions y pertinencias de ell situadas en lo dit terme de Pals.

TERRES: item pessas de terra cultivas en lo terme de Fontanillas de tinensa quaranta vessanas.

PROPIETATS DE CASA METGE: casa en la vila de Torroella ab sas afrontacions compresa, pessa de terra de vinya y oliveras plantada en lo terme de Torroella de tinensa vinticinco vessanas, mas Abollaria en lo terme de Torroella junt ab totes ses terras, honors y pocesions y pertinencias de ell, mas dirruhit anomenat lo Castell de Sobrestany en lo terme de Bellcaire junt ab totes ses terras, honors y pocesions y pertinencias de ell.

25) Mas Collell junt ab totes ses terras, honors y pocesions y pertinencias de ell situadas part en lo dit terme de Pals, hem una pessa de terra cultiva en lo Castell d'Ullastret de tinensa quatra vessanas, hem un tros de terra cultiu en lo terme del Castell d'Ullastret.

26) Entrada, cort dels bous, cort dels tossinos, molí de desfer olivas, saller, pallissa, cuina, sala, quarto que trau porta a la sala, altre aposento que trau a la sala, altre quarto que trau a la cuina, altre quarto que trau a la dita cuina, graner.

27) Casa ab son hort: entrada, cuina, saller, cort, sala, quarto ahont mori lo difunt.

PROPIETATS: item una pessa de terra de vinya plantada de tinensa sis vessanas en lo terme del Castell de Bagur, item una pessa de terra part vinya part hort en lo terme de Palafrugell de tinensa tres vessanas, item una altre pessa de terra cultiva en lo Castell de Begur, hem una pessa de terra part vinya y part hort en lo terme de Begur.

28) Entrada, salle, cort, cuyna, quarto.

PROPIETATS: dos feixas de terra cultiva situadas en lo terme de la vila de Pals, altre feixa de terra cultiva sita en dit terme, pessa de terra part cultiva, part vinya plantada y part boscosa sita en lo predict terme de tinensa tres vessanas.

29) Entrada, salle, cort, cuina. Sala, quarto ahont mori Pere Pruneda, quarto de dalt.

PROPIETATS: item una pessa de terra de vinya plantada situada en lo terme de Palafrugell de tinensa quatre vessanas, item una pessa de terra part olivar, part vinya, part cultiva y part pineda sita en lo terme de Esclanyà de tinensa deu vessanas, item un hort de terra cultiu de tinensa un salló de terra.

30) Entrada, estudi, passadís, menjador, cuina, seller, aixida, estancia de fer aiguardent, sala, aposento sobre lo estudi, aposento del passadís, aposento sobre la cort y seller, aposento de sobre la cuina, aposento sobre lo menjador, graner.

DESIGNACIÓ DE MASOS O HERETATS: mas o heretat mas Gruy junt ab totes ses terras, honors y pocesions y pertinencias de ell situada en el veynat Ermedas, mas o heretat anomenat Viues junt ab totes ses terras, honors y pocesions y pertinencias de ell situadas en lo veynat de Cañellas a la Plaza del lloch de Montras, en dit mas Viues se troba un moli de desfer olivas, en tot aquell mas o heretat antiguament nomenat lo mas Gorgoll y en el dia lo mas Corsá situat en dit veynat de Cañellas, hem tot aquesll altre mas o heretat de Santa Eugènia de Vilarromà comtat de la vila de Palamós, botiga situada en lo port de Calella. També especifica censals.

31) Entrada, menjador, cuyna, cort, sala, aposento sobre lo menjador, aposento sobre la cuyna, aposento sobre la cort, aposento sobre lo segon pis sobre lo menjador, sala del segon pis, aposento sobre la cuyna del segon pis, aposento sobre el segon pis sobre la cort.

PROPIETATS: Casa al C/ Tarongeta amb hort de terra: entrada, cuyna, sala, aposento de migdie.

Casa junt ab son hort de terra al C/ Caritat: entrada, estancia de baix de la part de tremontana, estancia de la part de migdie, estancia de la part de solixent, cort, aposento del primer pis de la part de tremontana, aposento del segon pis, aposento de migdie, sala, aposento de solixent, aposento de migdie.

Item en la platja de Calella un barco nomenat Sant Sebastià.

Item una botiga situada en lo dit port de Calella.

Item un altre barco en la platja de Calella nomenat Sant Antonio de Pàdua.

Casa nomenada casa den Soler de la Roca junt ab una vessana y tres quarts de Vilardell, una pessa de terra part cultiva part vinya planatada en lo terme de Llufriu, pessa de terra part herma part pineda de terra en lo terme del Castell de tinensa quatra vessanas, pessa de terra de vinya plantada y poc de bosch en lo terme de Esclanyà de tinensa set vessanas, pessa de terra de vinya plantada ab alguna planta de oliveras en lo terme de Esclanyà, pessa de terra part olivar, part bosch de tinensa sis vessanas, pessa de terra en lo Castell de tinensa sis vessanas, pessa de terra cultiva y part olivar de tinensa set vessanas, pessa de terra part cultiva y part vinya de tinensa tres vessanas, pessa de terra part cultiva part vinya te tinensa deu vessanas.

32) Entrada y cort, cuina, aposento sobre la cuina, aposento sobre la entrada.

PROPIETATS: Primo tota aquella pessa de terra contigua a la sobredita casa y territori nomenat Santa Maria part cultiu y part hort y part de vinya plantada molt vella de tinensa sis vessanas, pessa de terra cultiva de tinensa cinc vessanas, pessa de terra de vinya plantada de tinensa cinc vessanas.

33) Casa junt ab son hort a ella contiguo: entrada, cuina, saller, cort, sala, aposento del carrer, aposento de la part de l'hort.

TERRES: Pessa de terra de tinensa quatra vessanas part cultiva y part vinya en lo terme de Palafrugell, hem y finalment, tota aquella altre pessa de terra de tinensa dues vessanas y mitja part vinya molt passada y part bosch situat en lo terme del Castell de Palafrugell.

34) Casa junt ab son hort de terra: entrada, cuina, seller, sala, aposento aobre la cuina, aposento sobre el seller.

Botiga arrendada, pessa de terra cultiva de tinensa quatre vessanas, pessa de terra de vinya plantada de tinensa quatra vessanas.

35) Entrada, cuina, cort, seller, pallissa, sala, aposento del terrat, altre aposento, graner.

PROPIETATS: pessa de terra la major part cultiva ab algunas plantas de oliveras y figueras en ella radicadas y part bosch a Esclanyà de tinensa sis vessanas, pessa de terra cultiva la major part eb poca cosa de vinya plantada ab algunas figueras en ella radicadas en lo terme de Esclanyà de tinensa sis vessanas, pessa de terra la major part vinya plantada y en poca cosa boscosa de tinensa cinc a sis vessanas, pessa de terra de vinya de tinensa una vessana y mitja, pessa de terra de Bosch de tinensa quatra vessanas.

36) Sala, cuina, quarto de migdie, quarto del mitg de dita casa, graner, entrada, cort, seller.

PROPIETATS: casa ab pallissa contigua a la hera de la sobredita casa, altre casa situada en lo mateix veinat del vilar nomenada la casa Catalana, item y finalment totas aquellas terras cultivas e incultas de oliveras, vinya, suros y altres plantas plantadas y demes honors y pcessions de gleva y pertinenças de dit mas o heretat dit den Corredor.

37) BENS IMMOBLES: pessa de terra cultiva y part herma ab algunas plantas de olivera en ella tabicadas situada en lo terme de dit castell de tinensa tres vessanas, hort de terra cultiva de tinensa mitg quart de vessana, pessa de terra cultiva de tinensa quatra vessanas, pessa de terra cultiva de tinensa deu vessanas, pessa de terra la major part bosch y una part de vinya plantada de tinensa vuit vessanas, botiga al port de Calella, pessa de terra de vinya plantada part pineda part boscosa y part hort de tinensa cinc vessanas y un quart, sis vessanas de pertinencias del Mas Gerona sitat en dit terme , porció de terra de tinensa sis vessanas y mitja, dues pessas de terra part cultiva contiguas sitas en el terme del lloch de Fontanillas de tinensa só es la una de deu vessanas y la altre de trenta vessanas, pessa de terra cultiva de oliveras plantadas en lo terme de Regencós de tinensa tres vessanas y un quart, tres vessanas de terra cultiva ab algunas plantas de oliveras y figueras en ella radicadas en lo terme de Regencós, Mas Robau en lo terme de Regencós, pessa de terra cultiva, pessa de terra cultiva, pessa de terra de vinya plantada, pessa de terra de bosch, feixa o pessa de terra boscosa de tinensa una vessana, pessa de terra boscosa de tinensa una vessana y mitja, pessa de terra part boscosa, part bosch y part camp de tinensa deu vessanas, pessa de terra part cultiva y part closa de pertinencias de Mas ó heretat nomenat lo Mas Arió situat en lo terme de Palauçator, pessa de terra cultiva de tinensa deu o onze vessanas de pertinencias del dit Mas Llavor, deu vessanas de terra cultiva, pessa de terra cultiva de tinensa quatra vessanas, cin vessanas y mitja de terra cultiva nomenada camp Bosch, sis vessanas de terra

cultiva, pessa de terra cultiva de tinensa dinou vessanas nomenada lo camp de las Animas a Peratallada, pessa de terra de vinya plantada de tinensa quatra vessanas situada en lo terme de Palafrugell.

38) PROPIETATS: pessa de terra de tinensa cinc vessanas, pessa de terra de tinensa quatra vessanas en lo terme de Llufríu, pessa de terra de tinensa cinc vessanas en lo terme de Calonge.

39) PROPIETATS: Pessa de terra de vinya plantada de tinensa quatra vessanas en lo terme de Calella.

40) PROPIETATS: Pessa de terra ab oliveras y vinya en ella plantada de dos vessanas a Vallobrega. Després nomès determina quantes lliures li queden.

41) Entrada, dalt de dita casa.

TERRES: Item una pessa de terra part de viña plantada, part de camp de tinensa sis vessanas en lo terme de Vilacolum, item un hort contiguo a la dita casa de mitg quart de vessana.

42) Mas Corredor: menjador y pastador, cuyna, entrada, hera, trull, cort del tossinos, corral del bestiar menut, celler, cort de las mulas, cort dels bous, cort de las eugas, quarto dit quarto dels mossos, sala, terrat, graner, quarto dit lo graner vell, quarto de las criadas, quarto sobre la cuina, quarto sobre lo menjador, quarto de la part de ponent.

TERRES: Item una pessa de terra de tinensa trenta-nou vessanas sembradas de forment, item quinze vessanas y mitja sembradas de mestall, item setze vessanas de terra sembradas de civada, item dues vessanas sembradas de ordi, item tres vessanas sembradas de favas y part de pesols, item quatra vessanas de terra en lo terme de Lledó sembradas de mestall, item un pessa de terra de tinensa quatre vessanas sembradas de mestall. No consta situació de les terres.

43) Mas Vidal: cuina, quarto contiguo a la sala dit cambra dels mossos, quarto al cap de mont de la escala, graner, quarto del mitg de la escala, celler, entrada, corts.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra ab casa a ella contigua de tinensa sis vessanas y un salló en lo terme de Peralta, item una pessa de terra part campa, part viña plantada en lo terme de Peralta.

44) Entrada, cort, celler, sala, cuina, quarto prop la cuina, quarto, eixida.

PROPIETATS: item una pessa de terra part de vinya, part oliveras plantada de tinensa sis vessanas, item una pessa de terra part vinya, part oliveras plantada de tinensa quatre vessanas, pessa de terra de viña ab algunas oliveras plantada de tinensa vuyt vessanas en lo terme de Viladesens, item una pessa de terra cultiva de tinensa sis vessanas, item una pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra herma y en part oliveras plantada de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra cultiva de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra herma de tinensa vuyt vessanas, item dos horts de tinensa lo un y altre de un quart de vessana, item una pessa de terra part bosch y part cultiva de tinensa tres vessanas.

45) Entrada, cuina, quarto, quarto que trau finestra al carrer de Vilanova.

TERRES: item una pessa de terra de tinensa tres vessanas part cultiva, part vinya en lo terme de Monells.

46) Cuina, celler, sala, graner.

BENS IMMOBLES: hort en lo terme de Gualta de tinensa un quart de vessana, hem un hort en lo terme de Gualta de tinensa una vessana, una pessa de terra de vinya plantada de tinensa quatre vessanas.

47) Casa y heretat vulgarment anomenada lo Mas Corredor ab sos edificis contiguos y a ella en part units trancas cultas e incultas, boscosas, de viña y oliveras plantada honors y propietats y possessions de sa pertinencia y altres agregadas a dita heretat: menjador y pastador, cuina, entrada, hera, trull, cort dels tossinos, corral del bestiar menut, celler, cort de las mulas, cort dels bous, cort de las eugas, cambrassa dels mossos, sala, terrat, graner, graner vell, quarto de las criadas, quarto sobre la cuina, quarto sobre lo menjador, quarto de la part de ponent.

PROPIETATS: vint-i-cinc quarteras de forment, quinze quarteras de mestall, quinze quarteras de mestall y ordi, sis quarteras de favas, dos quarteras de fasols, un contá de fasolas, un mallal de oli bo y altre mallal de oli bullit.

48) Cuina, quarto dels mossos contiguo a la cuina, quarto del cap de mont de la escala, graner, quarto del mitg la escala, celler, entrada, hera, corts.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra de tinensa sis vessanas y un salló en la qual hi ha construïda una casa en lo terme de Sant Climent, item una pessa de terra campa y part vinya plantada en lo terme de Sant Climent.

SEMBRADAS EN TERRAS DE DIT MAS VIDAL: item deu a dotze vessanas sembradas part de mestall y part de forment, item una pessa de terra de una vessana sembrada de favas.

49) TERRES: item setanta-set vessanas de terra de sa pertinencia en lo terme de La Bisbal, item un tros de terra herma.

Entrada, celler, cuina, sala, quarto, quarto, quarto, quarto, quarto, quarto.

50) Sala, quarto, quarto, recibidor y quartos immediats a la capella y el terrat, menjador, cuina, rebostet i terrat, entresuelo de la part del carrer, entresuelo de la part de l'hort, quarto del mossos y graner, establa, celler de la entrada, altre celler, bogader, rebost, segon pis.

BENS IMMOBLES: Casa molt passada y heretat situada a Sant Feliu de Boada.

51) Cuina, celler, pati, quarto, segon pis: rebost.

PROPIETATS: botiga, dos feixas de terra cultivas en lo terme de Bordils y altre pessa de terra plantada de arbres y en lo mateix terme y cerca lo Riu Ther.

52) Primo tota aquella heretat nomenada lo Mas Caudell, cuy Mas Busquets ab sa casa, edificis contiguos, terres, honors y possessions de sa pertinencia los llargament ab sas afrontacions comprés, que per essés cosa innoble, ofuscar no se pot.

Item dos molins fariners de agua propia ab sos canals en lo terme de Pals, casa situada en la Plassa pública de Pals, aquella altra casa anomenada casa Narra situada sin los murs de Pals, altre casa anomenada casa Sans també situada dins los murs de Pals, altre heretat anomenada lo Mas Abril del Bosch en lo terme de Pals, altre heretat anomenada Mas Juny en lo terme de Fontclara.

Casa principal a la Plassa pública de Pals: entrada, cort, celler, cort, quarto anomenat la botigueta, sala, quarto, quarto, quarto, quarto nou, quarto, corredor, cuina, graner, graner, quarto de dalt entremitg dels dos dits graners.

53) Cuina, quarto contiguo a la sala dit la cambra dels mossos, quarto del capdemont de la escala, graner, quarto del mitg de la escala, celler, entrada, hera, corts.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra de tinensa sis vessanas y una salló en la qual hi ha construïda una casa situada en lo terme de Sant Climent de Peralta llargament ab sas afrontacions compresa que ofuscar no se pot, item una pessa de terra part campa, part viña plantada en lo terme de Sant Climent de Peralta.

SEMBRADAS EN TERRES DEL MAS VIDAL: item de deu a dotse vessanas sembradas part de mestall y part de forment, item una pessa de terra de tinensa una vessana sembrada de favas.

54) item seixanta y un duros de plata. Es tracta de la única cosa amb una mica de valor, ja que les demás possessions només són objectes.

55) Quarto, sala, cuyna, quarto que dona a la dita cuyna, rebost, quarto que dona a la teulada del forn de la vila, graner, quarto del segon pis, quarto, entrada, quarto de baix que servia de pastador, celler.

56) Entrada y cuina tot junt, cort, estancia entrant, altre estancia.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas en lo terme de Vilamacolum, item una pessa de terra de tinensa sis vessanas, item una pessa de terra de tinensa nou vessanas en lo terme de Vilamacolum, item una pessa de terra de tinensa quatre vessanas en lo terme de Vilamacolum, item una pessa de terra a Vilacolum, hem una paller y terreno contiguo en lo terme de Vilamacolum, item una pessa de terra part plantada de viña molt vella de tinensa tres vessanas en lo terme de Vilamacolum.

57) BENS MOBLES: només especifica objectes, una entrada i sota l'escala..

BENS IMMOBLES: casa contigua a la dita casa principal, altre casa contigua, item una pessa de terra de viña plantada y part herma de tinensa de setse a divuyt vessanas en lo terme de la Escala, item una pessa de terra part de viña plantada, part herma y part pineda xica de tinensa nou a deu vessanas en lo terme de Torroella, item una pessa de terra en qui hi ha diferents horts de tinensa dos a tres vessanas en lo terme de la Escala, item una pessa de terra part viña y part olivar de tinensa dotse a catorse vessanas en lo terme del Castell d'Albons, item una pessa de terra cultiva de tinensa sis vessanas en lo Castell d'Albons, hem una pessa de terra cultiva de

tinensa nou vessanas en lo pla de Albons, item una pessa de terra cultiva de tinensa quatre vessanas en lo Castell de Albons, item una pessa de terra cultiva de tinensa tres a quatre vessanas en lo terme de Albons.

58) Entrada y pastador, cort, cuyna, quarto mes alt, terrassa, sala, quarto de la sala, quarto.

59) Entrada, cuina, sala, quarto sobre la cuina, quarto entrant al graner, quarto de ponent, graner, pati, cort dels bous, cort dels tossinos, cort de las ovellas.

PROPIETATS: casa ab un hort y camp a ella contiguos de tinensa junt tres vessanas en lo terme de Llufríu, item una pessa de terra part de viña plantada y part boscosa de tinensa quatra vessanas en lo terme de Sant Climent de Peralta, item una pessa de terra de viña plantada y part boscosa de tinensa quatra vessanas en lo terme de Llufríu, item una pessa de terra part de viña y part boscosa de tinensa tres vessanas en lo terme de Llufríu.

60) Item un camp de terra cultiu de tinensa dos vessanas en lo terme de Pubol, item una pesa de terra de vinya vella en lo terme de Madremanya de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra de tinensa quatra vessanas en lo terme de Pubol.

61) Casa del Mas Mascarós dels veinat de Planils de la Parroquia de Cassà de Pelràs ab sas portas, finestras, corrals, ab totas las terras, honors i poccions així cultas com incultas, hermas, boscosas, plantadas de vinya i oliveras i altres quarterons.

62) TERRAS I PROPIETATS: item una pessa de terra part vinya y part cultiva en lo terme de Púbol de tinensa dos vessanas y mitja, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Cassà de Pelrás de tinensa tres vessanas.

63) TERRAS: item una pessa de terra part camp y part vinya en lo terme de Púbol de tinensa quatra vessanas, item una pessa de terra part vinya y part camp de tinensa tres vessanas en la qual pessa de terra se troban radicadas divuyt oliveras.

64) Item una pessa de terra de viña en lo terme de la Pera de tinensa quatre vessanas.

65) BENS MOBLES, BESTIAR Y BENS IMMOBLES: Mas Carbó en lo terme de Cassà de Pelrás en la jurisdició del Castell de Púbol junt ab totas sas terras honors y poccions.

66) BENS IMMOBLES: casa a La Bisbal, altre casa a La Bisbal, hem una pessa de terra cultiva en lo terme de La Bisbal de tinensa quatra vessanas, hem una pessa de terra de viña plantada en lo terme de La Bisbal de tinensa nou vessanas.

Casa principal a La Bisbal: quarto que trau finestra al C/ de la Pescateria, sala, quarto, quarto petit sobre lo carreró, saló o menjador, cuina, eixida, quarto dalt sobre lo menjador, quarto sobre dit menjador, sobre la sala, quarto sobre el que trau porta balconera en lo carrer, quarto. Botiga, saller, cort o estable.

67) Cuina, tarrat, sala, quarto del pare, quarto que segueix despres del dit, quarto que segueix, quarto immediat a la cuina, quarto al costat de la escala que trau finestra a mitgdia y solixent, quarto que trau finestra a solixent, quarto de finestra cantonera, quarto, sobre la sala, graner, quarto contiguo, entrada, trull y pastador, seller, porxo ahont son los bous, corral de las ovellas, cort dels tocinos, cort del cavall. No consten terres.

68) Corral, entrada, seller, cort dels bous, quarto que dona porta al devant de la escala, quarto de la arcoba, estudié, quarto que trau porta a la sala y finestra a solixent, quarto que trau finestra a tremontana, graner.

BENS IMMOBLES: primo tota aquella casa y Mas anomenada lo Mas Pagés cituat en lo terme del Castell de Rupiá junt ab la hera, pallissa, porxo, corral y truy tot contiguo junt ab las terras de pertinencia de aquell tot.

Hem tot aquell mas anomenat lo Mas Ribas cituat en lo terme del Castell de Foixá junt ab todas las terras, honors y pocsessions de pertinencias de aquell. No consten terres.

69) BENS IMMOBLES: Item una pessa de terra cultiva en lo terme de Ullastret de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Ullastret de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra de viña plantada y part herma en lo terme de Ullastret de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra cultiva en lo terme del Castell de Rupiá de tinensa quatra vessanas, item una pessa de terra cultiva part en lo terme de Casavells y part en lo terme de Matajudaica de tinesa una vesana, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Casavells de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra cultiva de tinensa mitja vessana en lo terme de Casavells, item un hort de terra en lo terme de Casavells de tinensa mitg quart de vessana.

Saller, cort de las bacas, quarto o sala sobre la entrada, quarto del cap de la escala, altre quarto al cap de la escala, graner.

- 70) BENS IMMOBLES: item una pessa de terra cultiva en lo terme de Sant Jordi de tinensa quatra vessanas, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Sant Jordi de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Sant Jordi de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra de tinensa una vessana, item una pessa de terra part herma y part viña plantada de tinensa dotze vessanas en lo terme de Sant Jordi Desvalls, item una feixa de terra herma de tinensa una vessana en lo terme de Sant Jordi, hem una feixa de terra herma de tinensa una vessana, item una feixa part herma y part sauleda en lo terme de Sant Jordi de tinensa una vessana.
- 71) BENS IMMOBLES: item una pessa de terra de viña plantada en lo terme de Parlavá de tinensa tres vessanas, item un hort de terra en lo terme de Parlavá de tinensa mitja vessana, item una hort en lo terme de Parlavá de tinensa un salló, item tres vessanas de terra en lo terme del Castell de Rupíá.
Entrada, seller, quarto de dalt y cuina.
- 72) Sala, cuina, quarto.
- 73) Item una pessa de terra cultiva en lo terme de La Pera de tinensa quatra vessanas, item una pessa de terra part cultiva y part ab oliveras plantada y part viña en lo terme de La Pera de tinensa cinc vessanas.
- 74) Item un hort de terra en lo terme de Sant Jordi de tinensa un quart de vessana, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa cinc vessanas, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa sis vessanas, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Colomers de tinensa quatra vessanas, item una pessa de terra part viña plantada, part cultiva, part oliveras, part bosch en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa quinse vessanas, item una terra part herma y part viña plantada en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa nou vessanas, item una pessa de terra herma en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa quatra vessanas, item una feixa de terra cultiva en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa tres vessanas, item una feixa de terra part cultiva y part herma en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra herma ab arbres plantada en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra herma part de la qual es plantada d'arbres en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa dos vessanas.

BENS MOBLES: entrada, seller, quarto de la tina, cort, cort dels tocinos, cuina, sala, quarto prop de la escala, altre quarto, altre quarto sobre la sala, quarto de dalt, quarto mes alt, quarto sobre la cuina, quarto passat la cuina.

75) BENS IMMOBLES: feixa de terra cultiva en lo terme de Sant Jordi Desvalls, hem una pessa de terra cultiva y part vinya plantada en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa tres vessanas, hem una feixa de terra en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa una vessana, hem una feixa de terra cultiva en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa una vessana, hem una pessa de terra de vinya plantada y part herma en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa cinc vessanas, hem una pessa de terra de vinya vella y part herma en lo terme de Gahusas de tinensa quatra vessanas.

BENS MOBLES: cuyna, quarto, quarto, quarto, entrada, cort, seller.

76) BENS IMMOBLES: item una pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Colomers de tinensa dotse vessanas, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa dos vessanas, item una feixa de terra cultiva en lo terme de Sant Jordi Desvalls, item una camp de terra cultiu en lo terme de Sant Jordi Desvalls a la part de tremuntana, item un hort de terra situat en lo mateix castell y a la part de ponent.

BENS MOBLES: cuina, quarto, entrada, seller, cort dels bous.

77) BENS IMMOBLES: item una pessa de terra de vinya y part oliveras plantada en lo terme de Viladasens, item una pessa de terra en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa de tres quarts de vessana, item una pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Subiránigues, item una feixa de terra en lo terme de Sant Jordi Desvalls.

BENS MOBLES: cuina y sala tot junt, quarto.

78) BENS IMMOBLES: item un hort a Parlavá de tinensa mitg quart de vessana, item una pesa de terra de vinya plantada y part cultiva de tinensa quatra vessanas.

BENS MOBLES: entrada, sala y cuina, quarto.

79) BENS IMMOBLES: item una pessa de terra cultiva en lo terme de Jafre de tinensa mitja vessana, item una feixa de terra cultiva en lo terme de Jafre de tinensa mitja vessana, item una feixa de terra de bosch en lo terme de Jafre de tinensa mitja vessana, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Jafre de tinensa dos vessanas y mitja, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Jafre de tinensa cinc vessanas, item una pessa de terra de viña plantada en lo terme de Garrigolas, item una pessa de terra de viña plantada de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra en lo terme de Verges, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Verges de tinensa tres vessanas, item una feixa de terra cultiva en lo terme de Verges de tinensa una vessana, item una pessa de terra de viña plantada en lo terme de Garrigolas de tinensa dos vessanas, item tres vessanas de terra a Jafre, item dos vessanas de terra en lo terme de Jafre, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Jafre, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Jafre la meitat del qual es troba sembrat de mestall.

BENS MOBLES: cuina, entrada y cort, quarto sobre la cuina, quarto sobre dita entrada y cuina, quarto sobre las corts, quarto de dalt.

80) item una pessa de terra cultiva ab algunas oliveras en ella radicadas en lo terme de Monells de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra part cultiva y part herma en lo terme de Monells de tinensa set vessanas, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Monells de tinensa mitja vessana.

81) BENS IMMOBLES: item un hort de terra cituat en lo terme de Rupiá de tinensa dos sallons de terra.

BENS MOBLES: entrada, rabost sota la escala, cort, sala, cuina, quarto que trau porta al terrat, quarto, quarto, quarto entrant a la sala, quarto.

82) BENS IMMOBLES: item un hort en lo terme de La Pera de tinensa un quart de vessana, item una pessa de terra part cultiva y part viña plantada en lo terme de La Pera de tinensa cinc vessanas, item una pessa de terra de viña plantada en lo terme de Sant Martí Vell de tinensa dos vessanas.

BENS MOBLES: entrada, cort y celler, sala y cuina, quarto y quarto de dalt.

83) BENS IMMOBLES: casa junt ab la terra a ella contigua de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra part cultivada y part viña plantada en lo terme de La Sala de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra part cultivada y part viña plantada y part herma de tinensa quatre vessanas en lo terme de Foixá.

BENS MOBLES: entrada, cort, quarto sobre la entrada, quarto.

84) BENS IMMOBLES: item una pessa de terra part cultivada y part viña plantada en lo terme de Púbol de tinensa quatre vessanas, item un hort en lo terme de La Pera de tinensa tres quarts de vessana.

BENS MOBLES: entrada, cuina, quarto.

85) BENS IMMOBLES: item una pessa de terra part cultivada, part viña plantada, part herma en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa sis vessanas, item una pessa de terra part cultivada y part viña plantada en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa vuyt vessanas, item una pessa de terra herma en lo terme de Gahusas de tinensa tres vessanas, item un hort en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa una vessana, item unas feixas part plantadas part hermas y part cultivadas en lo terme de Sant Jordi Desvalls de tinensa dos vessanas, item cinc vessanas de terra en lo terme de Sant Jordi Desvalls.

BENS MOBLES: sala, quarto que trau finestra al carrer, quarto que se segueix, celler, entrada, cort.

86) BENS IMMOBLES: casa del mas Pagés, casa a Ultramort junt ab sas terras, pertinencias de dit mas, casa, pati y dos horts tot contiguo situada en lo dit lloc de Ultramort anomenada la casa petita den Pagés. Casa situada en la vila de Verges anomenada Mas Pagés junt ab las terras, honors y possessions, de pertinencias de aquella.

BENS MOBLES: hera y porxo de dita casa dit Mas Pagés, entrada, saller, pastador, tarrat nou, escala, cort del cavall, cort dels tocinos, corral de las ovellas, cort dels bous, graner del delme, quarto dels mossos, sala, quarto de mes avall, quarto del mitg, quarto gran, quarto de la cuina, quarto dit de la Mare de Deu, quarto de las criadas, cuina, sostre que va al tarrat nou, tarrat nou, quarto del mestre, graner, graner vell.

87) Sala pujant la escala.

88) Aposento principal, celler, cuyna.

BENS IMMOBLES: primo la casa sobredita ab son hort de la part de solixent, pessa de terra de viña en lo terme de La Bisbal de tinensa dos vessanas.

89) Quarto que trau finestra a la Plassa Nova, cuyna, aposento del segon pis, entrada.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra de tinensa una vessana de terra part viña, part camp, part herm en lo terme de Palafrugell.

90) Aposento principal, cuyna, aposento del segon pis, entrada, entrada que trau porta a la Plassa Nova.

BENS IMMOBLES: casa, item una pessa de terra part cultiva, part oliveras y part pineda en lo terme de Palafrugell de tinensa quatra o cinc vessanas, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Palafrugell, item una casa que tenia arrendada dit Anton Vergonyós.

91) Quarto, sala, quarto de estudi, menjador, aposento que trau porta a dit menjador y balcó al carrer, cuyna, rebost, tarrat, segon pis, pessa sobre la sala, rebost del segon pis, pallissa, graner, terrat del tercer pis, celler, estancia al peu de la escala, altre estancia que antes era estudi, entrada, estancia primera que trau portas canotneras, estancia que entra a la cort, cort. També enumera censos.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra de viña de tinensa quatra vessanas en lo terme de Fonteta, item un camp de tinensa dos vessanas y un salló en lo terme del Castell d'Empordà, la heretat dita lo Mas Vilossa gros situat en lo terme de Sant Feliu de Boada junt ab totas sas terras, honors y possessions que vuy amena a titol de arrendament narcis Casas, Pages del dit lloch, altre heretat dit Mas Vilosa petit en lo terme de Sant Feliu de Boada junt ab totas sas terras, honors y possessions, casa a Sant Pere Pescador ab pati y hort a la part de Tremontana, altre hort cerca el riu, hort dins dit riu, camp de tinensa tres vessanas, camp de tinensa cinc vessanas, altre camp de tinensa una vessana i mitja, altre camp de tinensa tres vessanas en lo terme de Torroella de Fluviá, altre camp de tinensa set vessanas, camp Juncà dins dit riu.

92) Aposento.

93) Aposento, aposento frente a la cuyna, aposento que trau finestra al molí del Cañá, cuyna, sala, botiga, cort, pallissa. També descriu el diner en efectiu del que disposa.

94) Casa ab son hort a ella contiguo: entrada, cort, cuina, sala, quarto, quarto, saller.

TERRES: item una pessa de terra de tinensa quatra vessanas de olivar situada en lo terme de Torrent, item una pessa de terra de viña plantada y part herma en lo terme de Sant Climent de Peralta de tinensa quatra vessanas, item una pessa de terra de tinensa quatra vessanas part viña plantada y part boscosa.

95) Casa ab son hort a ella contiguo: entrada, cort, cuina, saller.

TERRES: item tres vessanas de terra cultiva en lo terme de Montrás, item una viña establerta a primeras rabassas de tinensa vuyt vessanas en lo terme de Torrent.

96) Sala y cuina, quarto que trau porta a la cuina y finestra a tremontana, quarto sobre la cuina, cort, seller, terradet.

TERRES: item un hort en lo terme de Torrent, item un camp de tinensa dos vessanas en lo terme de Pals, item una pessa de terra de vinya de tinensa dos vessanas en lo terme de Sant Climent de Peralta, aquella pessa de terra que per establiment de rabassa morta poceeix en lo terme del Castell de Palafrugell de tinensa quatra vessanas.

97) Casa i hort a ella contiguo de la part de tremontana: entrada, cort, paller con tigo a la casa, menjador, cuina, seller, sala en lo dalt de dita casa, graner, quarto del costat de la sala, quarto petit, quarto que trau finestra a tremontana.

TERRES: item una pessa de terra de viña y part campa en lo terme de Palafrugell de tinensa quatra vessanas.

98) Cuina, cambra, graner, seller, cort.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra cultiva de tinensa tres vessanas en lo terme de Montrás, item una pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas en lo terme de Montrás, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Sant Joan de Palamós de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra de viña de tinensa sis vessanas en lo terme de Montrás, item una pessa de terra de viña de tinensa tres vessanas.

99) Entrada, cuina, sala, quarto sobre la cuina, cort.

100) Casa ab son hort de terra cultiva a la part de ponent a ella contiguo: entrada, cuina, menjador, pati, seller dit lo seller de fusta, seller vell, cort, paller, cort del tossino, hort, sala, quarto que trau al hort dit lo quarto de Jesus, quarto del pis mes alt, terrat del citat pis mes alt.

TERRES: item una horta situada en lo terme de Palafrugell, item una pessa de terra de viña plantada de tinensa set vessanas en lo terme de Calella, item una pessa de terra campa de tinensa cinc vessanas, item una pessa de terra cultiva part viña plantada y part campa de tinensa sis vessanas en lo terme de Esclañá, item una pessa de terra cultiva de tinensa quatra vessanas en lo terme de Begur, item un hort dividit ab feixas en lo terme de Palamós, hort de una feixa, hort també de una feixa, item una pessa de terra cultiva de olivar de tinensa dos vessanas que dit difunt posehia â carta de gracia de Joan Gallart y Ferran Fideuer, hem una pessa de terra cultiva també ab carta de gracia de tinensa dos vessanas, hem una pessa de terra cultiva plantada de viña també ab carta de gracia de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra cultiva també ab carta de gracia que posehia Joan Domenech de tinensa mitja vessana, casa y hort â ella contiguo de tinensa una vessana situada en lo veinat del Padró granen lo terme de Palafrugell, una pessa de terra de viña plantada en lo terme de Esclañá, hem un camp en lo terme de Esclañá de tinensa quatra vessanas y mitja.

101) Seller, cuina, quarto sobre la cuina i seller.

102) Entrada, cuyna, seller, sala, quarto de la part de tremontana, quarto sobre la cuyna, quarto de la part de mitgdie, graner, terrat, porxo.

TERRES: item una pessa de terra herma en lo terme de Pals, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Regencós, item una pessa de terra cultiva y part herma en lo terme de Regencós, item una pessa de terra part cultiva, part pineda, part olivar, part alsinar, part herma, part arenal situada en lo prop dit terme, item una pessa de terra part cultiva, part viña, part olivar, part alsinar, part herma, situada en lo dit terme de Regencós, item una pessa de terra en lo terme de Regencós, item una pessa de terra cultiva en lo citat terme, item una pessa de terra cultiva y part herma, part cultiva y part boscosa en lo terme de Torrent.

103) Primo tota aquella heretat ab totas sas terras, honors y pcessions: quarto sobre las tinas, quarto sobre lo seller, rebost.

Casa ahont vivia lo dit Sebastià difunt: quarto, quarto, graner, cuina.

TERRES: Item una pessa de terra part herma y part cultiva de tinensa tres vessanas en lo terme de Palafrugell, item una pessa de terra

de tinensa tres quarts de vessana ab algunas plantas de oliveras plantada en lo terme de Palafrugell, hem una pessa de terra cultiva de tinensa una vessana en lo terme de Palafrugell, item totas las terras, honors y poccions que integran lo mas Peia, casa ab cinc quarts de vessana de terra cultiva a contiguo en lo terme de Palafrugell, item una pessa de terra campa de tinensa dos vessanas en lo terme de Palafrugell, item una pessa de terra campa de tinensa quatra vessanas en lo terme de Palafrugell, item una altra pessa de terra campa de tinensa quatra vessanas en lo terme de Palafrugell, item una pessa de terra cultiva de tinensa cinc vessanas en lo terme de Palafrugell, item una pessa de terra part cultiva y part herma de tinensa cinc vessanas en lo terme de Palafrugell, item una pessa de terra cultiva de tinensa tres vessanas en lo terme de Palafrugell, item un quadro de terra cultiu de tinensa tres vessanas y mitja en lo terme de Palafrugell, item deu vessanas de terra part bosch, part viña y part herma en lo terme de Palafrugell, item set vessanas de terra part pins plantats y part herma ab algunas oliveras en ellas radicadas, item set vessanas de terra cultiva ab algunas plantadas de oliveras en ellas radicadas en lo terme de Palafrugell, item sis vessanas de terra part bosch, part viña, part cultiva ab algunas oliveras situada en lo terme de Palafrugell, item set vessanas de terra part sureda y part cultiva en lo terme de Palafrugell, item quatra vessanas de terra herma en lo terme de Palafrugell, item sis quarts de terra cultiva en lo terme de Calella.

104) Entrada, cort, quarto detras de la entrada, pati, necessaria (hi ha dos orinals embarnissats usats, un pal de caveta usats), sala, quarto de la esquerra que dona a la sala anomenat lo quarto de la criada, cuyna, menjador, quarto que dona al terrat o pati, quarto que dona sobre lo menjador, graner, altre graner, quarto de dalt de tot anomenat dels mossos, porxo.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra de viña y oliveras plantada en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa quatra vessanas, item una pessa de terra de viña y oliveras plantada en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra de oliveras plantada en lo terme de Torroella de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra part herma y en poca part de viña y part de oliveras plantada de tinensa tres vessanas, item dos vessanas de terra cultiva.

105) Entrada de la part de solixent, cuyna, quarto de la cuyna, quarto que trau al C/ dels Bous, porxo, saller, cort.

106) Aposento de la part de tremontana, aposento al costat del aobredit, graner que son en el segon pis, cort, entrada.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra cultiva en lo terme de Torroella de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas en lo terme de Torroella de Montgrí, item una pessa de terra cultiva en lo terme de Torroella de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas en lo terme de Torroella de Montgrí, item una pessa de terra poch mes o menos de viña plantada en lo terme de Torroella de Montgrí, item una pessa de terra de viña y oliveras plantada.

107) Sala, quarto, quarto de las miñonas, terrat del cel obert, quarto dels fadrins, quarto dit llarch, quarto dit dels avis, quarto dit dels noys, quarto dit den Pau, graner, rebost, porxo, cuyna, rebost de la cuyna, menjador, cel obert, cort de la mula, cort dels porchs, pastador, farinal, botiga, magatzem, corral o pati situat al C/ de Ullà y cerca lo Portal Nou.

108) TERRES: Primo una pessa de terra part viña y part olivar de tinensa set vessanas en lo terme de Torroella, hem dos vessanas de terra de segona qualitat en lo terme de Torroella de Montgrí. CASA: cuyna, saller, sala, cambra del carrer, cambra de la bolta.

109) Cuyna, quarto, sala, quarto del estudi, quarto gran, quarto de baix, saller, estancia de l'oli, graner, eixida, estudi. Item tota aquella heretat anomenada lo Mas Estivalca ab totas sas terras, honors y possessions situat en lo terme de Torroella de Montgrí, item dos vessanas de terra de tercera qualitat, item de vintiuna a vintidos quarteras de censos que anualment percivia y deu percivirse de diferents particulars de Camallera.

110) TERRES: item una pessa de terra de viña y oliveras plantada en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra de viña plantada en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa tres vessanas, item dos horts de terra en el dia destruida per les arenas situat en lo terme de Torroella de tercera qualitat.

111) TERRES: item una pessa de terra de olivar plantada situat en lo terme de Torroella de tinensa una vessana, item una pessa de terra de viña y oliveras plantada situat en lo terme de Torroella de tinensa una vessana y mitja, item una pessa de terra de viña y oliveras plantada en lo terme de Ullà de tinensa dos a tres vessanas.

112) Sala, quarto, cambra de la part de sol eixent, cuina, cambra de la part de migdia de la cuina, quarto de lo mes alt de la casa, entrada, corts.

TERRES: casa o heretat propia de Miquel Galló situada en lo terme de Fontanilles (pou al costat de solixent de la cuina, quarto inhabitable de la part de ponent), item una pessa de terra cultiva de tinensa cinc vessanas de la part de solixent de dita casa junt ab son hort y contiguo al dit hort una bassa poadora, item una pessa de terra cultiva de tinensa cinc vessanas que actualment es sembrada part de blat, part de mestall y part de ordi, item una pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra cultiva de goret de tinensa cinc vessanas, item una pessa de terra cultiva de tinensa mitja vessana que se troba sembrada de blat, item una pessa de terra cultiva sembrada de civada de tinensa cinc vessanas, item una pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas que se troba sembrada de mestall, item una pessa de terra cultiva de tinensa sis vessanas que se troba sembrada de mestall, item una pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra cultiva de tinensa quatra vessanas que se torba sembrada de mestall, item una pessa de terra de viña y oliveras plantada de tinensa una vessana.

113)Primo una casa ab catorse vessanas de terra en lo terme de Torroella y altre camp de tinensa deu vessanas sembrat de blat en lo terme de Torroella, casa junt ab son hort situat en lo terme de Torroella, casa ab son pati situat en lo terme de Ullá, hort de tinensa un quart de vessana, item un camp de tinensa tres vessanas y un sayó anomenat al camps corsa, item un camp de tinensa sis vessanas en lo terme de Torroella, item un camp situat en lo terme de Belcaire, item una pessa de terra de viña de tinensa quatra vessanas en lo terme de Sobrestany, item una pessa de terra de viña de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra de vinya ab oliveras de tinensa tres vessanas en lo terme de Ullá, item un camp de tinensa set vessanas. A part d'aquesta descripció també hi consta bestiar.

114) Cuyna, entrada, cort, saller, corral, sala, quarto dit de la avia, quarto que mori son marit, porxo, porxo nouj, sínia de la horta.

Casa situada al C/ de la Sopa en lo terme de Torroella de Montgrí baix sas afrontacions compresa: item dos vessanas de terra de tercera qualitat en lo terme de Torroella quals dos vessanas se troban sembradas de civada, item una pessa de terra de viña y oliveras plantada en lo terme de Torroella de Montgrí, item una pessa de terra de viña y oliveras plantada en lo terme de Torroella de Montgrí, item un hort de terra en lo terme de Torroella.

- 115) TERRES: item una pessa o hort de terra de tercera qualitat de tinensa dos vessanas en lo terme de Torroella de Montgrí en lo territori anomenat Las Devesas.
- 116) Sala, quarto de la part de tremontana que trau al carrer, quartet de la part de tremontana que serveix de graner, quarto, porxo, entrada y cuyna, cort, saller, pallissa.
- 117) Entrada y demás estancias de baix, cuyna, cort, pallissa, quarto primer del primer pis, quarto o sala, tercer quarto, porxo.
BENS IMMOBLES: item una pessa de terra de viña plantada y part herma ab algunas oliveras petitas de tinensa tres vessanas y mitja situat en lo terme de Torroella.
- 118) TERRES: item una pessa de terra de tinensa dos vessanas que tocá en sort a la Isabel Pujadas ab lo repartiment que se feu de las terras de las Deveses entre los vehins de la dita vila de Torroella.
Cuyna, cambra.
- 119) TERRES: item una pessa de terra en Las Devesas de segona qualitat, item una pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Torroella de tinensa una vessana.
- 120) Casa de Narcis Ristol y Deulofeu (treballador): cuyna, sala, quarto de solixent que dona al carrer, quarto de mitg dir, graner, entrada.
- 121) Mas Feliu ab totas sas terras, honors, pcessions y censos situada en lo terme de Torroella de Montgrí: quarto, cuyna dolenta. Altre heretat anomenada Lo Mas Amadrich situada en lo terme de Santa Llogaya del Terri junt ab sas terras, honors, pcessions y censos baix sas afrontacions compresa.
- 122) Casa anomenada Casa Payral de Farran junt ab son hort a ella contiguo: entrada, cort, cort dels porchs, seller, sala, quarto, quarto petit, cuina, terrat de la cuyna, rebost, quarto del balcó, quarto dels noys, terrat de dalt de tot, quarto de las miñonas, quarto del balcó, quarto de las atmetllas, terrat del hort. Hort.
PESSAS DE TERRA: item quatra vessanas de terra en lo Mas Ferran que se troban sembradas de Mestall, item un codró de hort del Mas del Amadrich que se troba sembrat en una junta entre favas y pesols, una pessa de terra part bosch y part cultiu de tinensa vuyt vessanas en lo terme de Peratallada, hem un tros de sibada, un altra de ordi y una feixa de llinet.

- 123) Casa ab un poch de pati y hort, hem una pessa de terra part camp y part vinya ab algunas oliveras plantada en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa tres vessanas, hem una sort de terra de tercera qualitat que tocà en sort a Joseph Massana son sogre ab lo repartiment de las terras de la Devesa.
- 124) Sala, quarto de la alcoba, quarto nou, quarto anomenat de mes anllá, quarto del mitg, quarto del balcó, cuyna, celler.
BENS IMMOBLES: casa anomenada la casa petita situada al C/ Cudina en lo terme de Torroella de Montgrí ab una pallissa a ella contigua, item una pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas a la bora del riu Ter, item una pessa de terra cultiva ab oliveras de tinensa una vessana en lo terme de Torroella de Montgrí, item una pessa de terra part vinya, part olivar de tinensa set vessanas en lo terme de Torroella, item una pessa de terra de vinya y oliveras petites de tinensa quatra vessanas en lo terme de Torroella, percepció de dos censals lo un propietat de cent lliuras que lo fa y presta Dn. Joseph Ferrer Agullana y lo altre de propietat cinquanta lliuras que lo fa y presta un sastre de Darnius.
- 125) Casa, pallissa, hortet y un poch de vinya ab algunas oliveras a ella plantada tot contiguo. Graner, cuyna.
BENS IMMOBLES: item una pessa de terra part vinya plantada, part oliveras, part camp de tinensa quatra vessanas en lo terme de Torroella de Montgrí, item una pessa de terra de vinya y oliveras plantada de tinensa dos vessanas en lo terme de Torroella, item una pessa de terra de vinya plantada de tinensa dos vessanas en lo terme de Torroella, item una pessa de terra cultiva de tinensa tres vessanas en lo terme de Torroella, item una pessa de terra de tinensa una vessana en lo terme de Torroella, item una pessa de terra plantada de oliveras, item cinc vessanas de goretsets a punt de sembrar, item cinc distinctas sorts o pessas de terra cultivadas situadas en lo territori anomenat Las Devesas de segona qualitat, item una casa ab son hort a ella contiguo situada fora las murallas de Torroella, item una casa al costat de la mateixa ab son hort a ella contiguo.
- 126) Item una pessa de terra part vinya plantada y part cultiva situada en lo terme de Torroella de tinensa tres vessanas.
- 127) Quarto, sala, quarto de Sant Antoni, quarto fosch, cuyna, terrat descubert, graner, corral, saller, rebost.
- 128) Cuyna, menjador, saleta, quarto nou, quarto del terrat.

129) Continuació de inventari: quarto dels avis del C/ dels Bous, quarto dels coloms, porxo, graner, seller, entrada, magatzem, cort.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Torroella de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra de olivar en lo terme de Torroella de tinensa tres vessanas, hem una pessa de olivar en lo terme de Torroella de tinensa cinc vessanas, item una pessa de terra part vinya y part oliveras plantada en lo terme de Torroella de tinensa de set a vuyt vessanas, item un hort de terra fora les murallas de Torroella, item un hort de terra fora les murallas de Torroella, item una pessa de terra en lo terme de Gualta de tinensa una vessana y mitja, item una pessa de terra de vinya y oliveras plantada, item una casa a Ullà, item un hort de terra de tinensa un quart de vessana en lo terme de Ullà.

130) Casa ab son hort a ell contiguo: cuina, celler, quarto dit del graner, quarto al costat de la sala, quarto sobre lo graner, olier, cort.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra de vinya plantada en lo terme de Sant Romans en part herma de tinensa cinc vessanas, en lo pla den Foxá una pessa de terra de tinensa cinc vessanas, item una pessa de terra part de vinya, part cultiva i olivar en lo terme de Foxá de tinensa quatra vessanas, item una pessa de terra part vinya plantada, part oliveras i part cultiva situat en lo territori de Puig Gran de tinensa quatra vessanas, en las quals terres se troban las sembradas següents: en la vinya vella tres vessanas de mestall, en lo Puig Gran una vessana de mestall i la pessa del Pla sembrada de Segal.

131) Entrada i cuina que tot es una estancia al pis de terra, celler, contiguo a la dita cuina, cort contigua a la cuina.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra de tinensa tres vessanas ab algunas oliveras cultiva de la qual una vessana i mitja se troba sembrada de segal, algunas regas de alls i unas pocas regas de ordi, item un camp de tinensa dos vessanas que se troba sembrat de mestall, item una pessa de terra de tinensa tres vessanas que se troba plantada de vinya, item una pessa de terra de vinya, item un camp que en part es llaurat i en molt petita part sembrat de ordi de tinensa sis vessanas, item un hort de tinensa tres quarts de vessana que se troba sembrat en part de blat, ab algunas regas de alls i algunas favas.

132) Cuyna, cambra, cort, celler, entrada.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra de viña en lo terme de Monells de tinensa tres vessanas, item un salló de terra sembrat de blat, item una vessana y mitja de terra en la casa den Terradell.

133) BENS IMMOBLES: item una pessa de terra de tinensa tres vessanas, item una pessa de terra de tinensa una vessana y mitja, hem una pessa de terra de tinensa una vessana y mitja, item una pessa de terra de tinensa nou vessanas.

134) Entrada, cuyna, quarto.

135) Entrada, seller, quarto, quarto.

BENS IMMOBLES: item una casa a Casavells, hem una pessa de terra de tinensa cinc vessanas, item tres vessanas de sota bosch den Pages, item set vessanas de part herma y part vinya.

136) Sala, cuyna, quarto que morí lo dit difunt.

TERRES: item una pessa de terra de viña plantada de tinensa nou vessanas en lo terme del Castell d'Ullastret.

137) Menjador, quarto del hereu, quarto gran de la cuyna.

138) Cuyna, entrada.

TERRES: item una vessana de terra sembrada de blat, item una vessana sembrada de blat en la feixa de la casa nova, item dinou pasos de bosch en la vinya del Rodol.

139) BENS IMMOBLES: item una casa al cap de munt de la Plassa de Ullastret, item dos vessanas de terra en lo terme de Ullastret, item una vessana de vinya a la Granja, he una vessana de terra.

140) BENS IMMOBLES: hem una pessa de terra en lo terme de Llavià ab algunas oliveras de tinensa quatra vessanas, hem un hort en lo terme de Sant Iscle de tinensa un quart de vessana.

141) BENS IMMOBLES: item dos vessanas de terra en lo terme de Ullastret.

142) Entrada, cort, cuyna, quarto del mitg, quarto.

BENS IMMOBLES: casa y hort en lo veynat de Riuras, item una pessa de terra situada en lo Castell de La Pera de tinensa dos vessanas, item dos vessanas de terra part vinya y part herma, item una pessa de terra en lo terme de Sant Martí Vell de tinensa una vessana y mitja, item una pessa de terra de viña de tinensa nou vessanas.

143) Entrada, cuyna, seller, cort, sala sobre la entrada, quarto sobre la cuyna, quarto sobre lo seller, porxo.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra part cultiva y part viña plantada de tinensa dos vessanas que foren de pertinencia del Mas Salvador, item una pessa de terra part viña y part bosch, item una pessa de terra en lo terme de Sant Sadurní.

144) Quarto gran, quarto dit la quadra, sala, quarto dit lo quarto fosch, quarto pujant la escala, quyna, quarto que trau finestra al terrat, quarto, estudi, quarto dit cantoner; en lo segon pis: pastador, terrat de dalt, sobre la sala, graner, rebost, altre quarto, seller, seller petit, la comuna.

BENS IMMOBLES: la sobredita casa, aquell mas o heretet anomenat lo Mas Silverna situat en lo Castell d'Ullastret ab todas sas terras de aquell y aquella pessa de terra de tinensa dos vessanas ab algunas oliveras cita en lo castell de Vulpellach, hem una pessa de terra en lo terme de La Bisbal de tinensa una vessana y mitja, hem una pessa de terra de viña en lo terme de La Bisbal, item un codro de terra, hem un salló de terra en lo terme de La Bisbal.

Casa del patrimoni de Masbernat: quarto principal, quarto prop la comuna, sala, cuyna y menjador; segon pis: quarto, quarto sobre lo menjador; tercer pis: quarto, terrassa, saller.

BENS IMMOBLES: Mas Masbernat, Mas Torello sitat en lo veynat de Biaña, Mas Casica, horta aba sa casa, casa sita en la vila de Olot.

145) TERRES: tota aquella sort de terra de tinensa dos vessanas de tercera qualitat situat en lo territori de las Devesas.

BENS: 76 ovellas i tres marrans.

146) TERRES: item una pessa de terra de vinya ab tretze oliveras plantada en lo terme de Sobrestany de tinensa tres vessanas.

147) Sala, quarto que dona a la part de migdie, quarto que dona a la part de tremontana, altre quarto que dona a la part de mitgtdie, graner, saller.

Trull ab son hort a Madremanya.

148) Cuyna, saller.

Casa situada al Castell de Aro y una pessa de terra de tinensa de sis a set vessanas situada al Puig Roig de dit Castell.

149) Casa: entrada, cuyna, cort entrant a la ma dreta de la Porta principal, cort dels bous frente a la porta, celler, corral, cort, sala del cap de la escala, quarto al cap de la escala, quarto que trau porta al mitg de la sala, graner al capdevall de la sala, quarto al cap de la escala, quarto que dona a la eixida.

BENS IMMOBLES: casas, masos, terras, honors, propietats, pocsessions, censos, censals, y altres qualsevols bens y drets als que jo dit donada tinch.

150) Entrada, sala, quartos de dalt, terrat.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra de tinensa dos vessanas part vinya plantada y part boscosa al Castell de la Vall d'Aro.

151) Entrada, quarto de la part de solixent de la cuina, quarto entrant en dita cuina, quarto de la part de tremontana, quarto del primer pis, quarto de la part de ponent.

TERRES: estableix terres en carta de gràcia, però nomès estableix el tamany d'una d'elles: hem una pessa de terra de tinensa sis vessanas en lo terme de Vallobrega, que posseeix a Carta de Gracia Baldiri Maruny, Pages de Vallobrega.

152) Entrada que serveix de botiga, cuina, sala, quarto que trau finestra en lo carrer Major, quarto que trau porta a la sala, saltre quarto que trau porta a la sala, segon pis que se compon de tota una nau.

Especifica terres a favor del difunt i BENS immobles: Casa a Palamós, una viñal cituada en lo territori anomenat Belitrá (no consten les vessanes de terra), casa al C/ de las Notarias Bellas: entrada, saller del devant, saller de detras, cuina, sala, aposento, quarto del davant, sobre la cuina, sala de dalt de tot, aposento de dalt de tot.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra en lo terme de Palamós, item una botigueta que trau porta a la Plasa, item una pessa de terra de viña y part camp en lo terme de Palamós, item una pessa de terra anomenada la fexa Camosa, caseta y hort circuhit de Paret cerca lo convent, item una pessa de terra plantada de viña en lo terme de Palamós, item una pessa de terra anomenada Camp del Pla, item una pesa de terra anomenada lo camp de la fosca.

153) Entrada, establa contiguo a la dita entrada, sala que igualment serveix de cuina, quarto que trau porta en la sala, aposento sobre la cuina, quarto que segueix altre quarto.

BENS IMMOBLES: item un camp de tinensa dos vessanas situat en lo terme de la Parroquia de Sant Eugenia de Vilarroma y territori dit Beltrina, item quatra vessanas de terra part cultiva y part viña en lo territori dit la fosca, item una pessa de terra part viña y part bosch de tinensa set vessanas, item una fexa de hort situada en lo terme de Palamós.

154) Sala, quarto, cuarto, cuina.

BENS IMMOBLES: item un hortet al debant de la Platja de dita present Vila.

155) BENS IMMOBLES: item un hort de tinensa un quart de vessana., item una pessa de terra cultiva cituada en lo veynat de la Fosca, item un olivar scituada en lo terme de Valllobrega, item una pessa de terra boscosa scituada en la Parroquia de Santa Eugenia.

156) Celler, sala, quarto que dona al debant de la Plaja del Mar, quarto fosch que trau porta a la sala, altre quarto que te finestra al hort, cuyna, estable, pahissa, sala de dalt de tot, un dels quartos de dit dalt de tot, altre quarto de dit dalt de tot, altre quarto del mateix dalt, terrat.

BENS IMMOBLES: item una pessa de terra plantada a tiras de viña de extensió quatra vessanas situada prop del castell de Palamós, item una pessa de terra cultiva de extensió una vessana situada en lo terme de Palamós, item una pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas en lo terme de Santa Eugenia de Vilarroma. Item una pessa de terra part cultiva y part viña plantada y part ab cosa de sinquant a sexanta pins entre petits y grossos en ella radicats de tinensa cinc vessanas en lo terme de Santa Eugenia de Vilarroma.

157) TERRES: Item una pessa de terra de olivar de tinensa dos vessanas en lo terme de Santa Eugenia de Vilarroma, item una pessa de terra part viña y part bosch de tinensa tres vessanas en lo terme de Vilarroma.

158) Entrada, ferreria, saller, establa, cuina, menjador, rebost, sala, quarto, quarto que dona en lo carrer, quarto fosch al costat del prop dit, quarto que trau porta en la eixida, quarto que trau porta en la sala, altre quarto que dona en la eixida, rera quarto del prop dit, graner, paller, pati.

BENS IMMOBLES: la referida casa ab son pati y un tros de hort a ella unit y agregat, item una pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas en lo terme de Vilarroma, item una pessa de terra de viña plantada de tinensa quatre vessanas en lo terme de Vallllobrega, item una pessa de terra de viña plantada de tinensa tres vessanas en lo terme de Vilarroma, item una pessa de terra cultiva de tinensa quatre vessanas en lo terme de Vilarroma, item una pessa de terra de oliveras de tinensa dos vessanas, item una pessa de terra de tinensa nou vessanas boscosa a excepcio de cosa de una vessana i mitja que es viña situada en lo terme de Vallllobrega, la mitat de aquella pessa de terra que entes era boscosa y bui en dia de viña plantada situada en lo terme de Vilarroma.

159) Entrada, graner, estable junt ab la estancia contigua, botigueta del oli, saller, sala, altre guardarroba, cuina, menjador, quarto que trau finestra a la platja, quarto, quarto que trau finestra al hort, quarto que trau finestra a la platja, sala de dalt de tot, quarto que trau finestra al hort, altre quarto de dalt prop del sobre dit que trau finestra a la platja, altre quarto immediat, quarto que trau finestra al pati, graner de dalt que trau finestra al sobre dit pati, pahisa que dona a la platja, pati, magatsem.

BENS IMMOBLES: Mas Gallardó ab totas sas terras, honors, possessions y censos situada en lo terme de Santa Eugenia de Vilarroma, Mas de Sant Esteva en la Parroquia y veynat de Sant Esteva, item una pessa de terra de viña de tinensa tres vessanas en lo terme de Vilarroma, item una pessa de terra de tinensa cinc quarts de vessana en lo terme de Vilarroma, item una pessa de terra de viña situada en lo terme de Vilarromà de tinensa tres vessanas, item una fexa de terra en lo terme de Vilarromá de tinensa tres quarts de vessana, item una pessa de terra plantada de oliveras en lo terme de Vallllobrega de tinensa deu vessanas, item una pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas i mija, item una pessa de terra, item una tros de terra de tinensa mitg quart de vessana, item dos fexas de terra debant la casa a la part de tremontana, la primera llarga de un quart de vessana y la altre quadrada de un quart de vessana.

160) Cuina, entrada, cambra sobre la cuina, cambra sobre la entrada, celler, cort. TERRES: item set vessanas de terra part cultiva, part herma i part bosch.

161) En la descripció de la casa només hi consta la cuina.

162) Casa ab son hortet: quarto, quarto, cuina.

163) Quarto, cuina.

164) Casa ab son hort: entrada, cuyna, quarto de davant, sala, quarto de detras. TERRES: item una pessa de terra de vinya de tinensa quatra vessanas.

165) Botiga, cuina, quartos.

166) Magatsem, cuina, menjador, rabost, quarto principal, quarto petit, sala, quarto del Hospital. TERRES: item una pessa de terra de viña.

167) Entrada, cuina, sala, quarto de dormir, cort del bestiar.

168) TERRES: item una pessa de terra de viña.

169) Rectoria: entrada, cort, manjado, saller, cuyna, pastador, rebostet, quarto, sala, quarto de la majordoma, graner, quarto del mosso, quarto nou.

APÈNDIX IV

PERÍODE DE 1850 A 1855.-

NOTARIA	NOTARI	DATA	SIGNATURA	JA FET BUIDATGE
LA BISBAL	FERRER MIR, MANUEL	1850-1852	LB 1430	X
LA BISBAL	FERRER MIR, MANUEL	1853-1855	LB 1431	X
LA BISBAL	SALA GARCIA, PERE	1851-1852	LB 1439	X
LA BISBAL	SALA GARCIA, PERE	1853	LB 1440	X
LA BISBAL	PONS PUJADAS, FELIP	1850-1852	LB 1445	X
LA BISBAL	PONS PUJADAS, FELIP	1852-1854	LB 1446	X
CRUÏLLES	Només arriba fins al 1845!			X
FITOR	Només arriba fins al 1834!			X
MONELLS	Només arriba fins al 1821!			X
PALAFRUGELL	MONTSERRAT, MARIÀ FRANCESC	1850-1851	Pf 449	X
PALAFRUGELL	MONTSERRAT, MARIÀ FRANCESC	1851-1852	Pf 450	X
PALAFRUGELL	MONTSERRAT, MARIÀ FRANCESC	1852-1853	Pf 451	X
PALAFRUGELL	MONTSERRAT, MARIÀ FRANCESC	1853-1854	Pf 452	X
PALAFRUGELL	MONTSERRAT, MARIÀ FRANCESC	1854-1855	Pf 453	X
PALAFRUGELL	LLAVANERA ALSINA, FRANCESC	1850-1851	Pf 475	X
PALAFRUGELL	LLAVANERA ALSINA, FRANCESC	1852-1854	Pf 476	X
PALAFRUGELL	LLAVANERA ALSINA, FRANCESC	1854-1855	Pf 477	X
PALAU SATOR	TRIAS BADIA, RAMON	1850-1851	Ps 187	X
PALAU SATOR	TRIAS BADIA, RAMON	1851-1852	Ps 188	X
PALAU SATOR	TRIAS BADIA, RAMON	1852-1853	Ps 189	X

PALAU SATOR	TRIAS BADIA, RAMON	1854	Ps 190	X
PALAU SATOR	TRIAS BADIA, RAMON	1854-1855	Ps 191	X
PALS	PUIG PLANAS, JOAN	1851-1854	Pl 18	X
PALS	PUIG PLANAS, JOAN	1855	Pl 19	X
PARLAVÀ	Només hi ha els protocols notarians fins el 1642.			X
PÚBOL	Només hi ha els protocols notarians fins el 1840.			X
RUPIÀ	NATÓ SANS, BENET	1848-1851	Ru 451	X
RUPIÀ	NATÓ SANS, BENET	1851-1854	Ru 462	X
RUPIÀ	NATÓ SANS , BENET	1854-1857	Ru 463	X
SANT SADURNÍ DE L'HEURA.	Només hi ha els protocols notarians fins el 1840			X
TORRENT	Només hi ha els protocols notarians fins el 1830			X
TORROELLA DE MONTGRÍ	PRAT CURÓS, GENÍS	1850-1851	To 542	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	PRAT CURÓS, GENÍS	1852-1853	To 543	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	PRAT CURÓS, GENÍS	1853-1854	To 544	X
TORROELLA DE MONTGRÍ	PRAT CURÓS, GENÍS	1854-1855	To 545	X
FOIXÀ	Només hi ha els protocols notarians fins el 1840			X
CASTELL D'EMPORDÀ	ANGLADA, JOAN	1851-1855	Ct 43	X
CORÇÀ	COROMINES, JOSEP	1850-1851	Co 218	X
CORÇÀ	COROMINES, JOSEP	1851-1853	Co 219	X
CORÇÀ	COROMINES, JOSEP	1853-1855	Co 220	X
CORÇÀ	PARADEDA LLORET, JOAQUIM	1851-1854	Co 230	X
CORÇÀ	PARADEDA LLORET, JOAQUIM	1855	Co 231	X
ULLÀ	PRAT, GENÍS	1850-1852	Ua 166	X

VULPELLACH	CASSANYAS, ANTONI	1850-1855	Vu 67	X
PERATALLADA	Només hi ha els protocols notarians fins el 1824			X
PALAMÓS	ALVAREZ VEHI, JOAN DE	1850-1851	Pa 453	X
PALAMÓS	ALVAREZ VEHI, JOAN DE	1851-1852	Pa 454	X
PALAMÓS	ALVAREZ VEHI, JOAN DE	1852-1853	Pa 455	X
PALAMÓS	ALVAREZ VEHI, JOAN DE	1853-1854	Pa 456	X
PALAMÓS	ALVAREZ VEHI, JOAN DE	1855	Pa 457	X
PALAMÓS	SABATER VILAR, JOAN	1850-1851	Pa 477	X
PALAMÓS	SABATER VILAR, JOAN	1851-1852	Pa 479	X
PALAMÓS	SABATER VILAR, JOAN	1853-1854	Pa 480	X
PALAMÓS	SABATER VILAR, JOAN	1854-1855	Pa 478	X
PROVINCIA MARINA DE PALAMÓS	ALVAREZ SERVOSA, SALVADOR DE	1850	Pm 47	X
PROVINCIA MARINA DE PALAMÓS	ALVAREZ SERVOSA, SALVADOR DE	1851-1853	Pm 48	X
PROVINCIA MARINA DE PALAMÓS	ALVAREZ SERVOSA, SALVADOR DE	1854-1855	Pm 49	X
SANT FELIU DE GUÍXOLS	MASMITJÀ, JOSEP	1850-1851	Sfe 583	X
SANT FELIU DE GUÍXOLS	MASMITJÀ, JOSEP	1851-1852	Sfe 584	X
SANT FELIU DE GUÍXOLS	MASMITJÀ, JOSEP	1852-1853	Sfe 585	X
SANT FELIU DE GUÍXOLS	MASMITJÀ, JOSEP	1853-1854	Sfe 586	X
SANT FELIU DE GUÍXOLS	MASMITJÀ, JOSEP	1854-1855	Sfe 587	X
SANT FELIU DE GUÍXOLS	SALA, JOSEP M.	1850	Sfe 557	X

SANT FELIU DE GUÍXOLS	SALA, JOSEP M.	1850-1851	Sfe 558	X
SANT FELIU DE GUÍXOLS	SALA, JOSEP M.	1851-1852	Sfe 559	X
SANT FELIU DE GUÍXOLS	SALA, JOSEP M.	1853	Sfe 560	X
SANT FELIU DE GUÍXOLS	SALA, JOSEP M.	1854-1855	Sfe 561	X
SANT FELIU DE GUÍXOLS	LLINÀS, JOSEP M.	1854-1855	Sfe 590	X
VALL D'ARO	Només hi ha els protocols notarials fins el 1824			
CALONGE	PALLIMOJO, JOSEP	1850-1851	Cg 183	X
CALONGE	SABATER, JOSEP	1851-1852	Cg 184	X
CALONGE	SABATER, JOSEP	1852-1854	Cg 185	X
CALONGE	SABATER, JOSEP	1854-1855	Cg 186	X
BEGUR	PUIG CARRERAS, JOAN	1851	Bg 82	X
BEGUR	PUIG CARRERAS, JOAN	18521-1852	Bg 83	X
BEGUR	PUIG CARRERAS, JOAN	1852-1853	Bg 84	X
BEGUR	PUIG CARRERAS, JOAN	1854	Bg 60	X
BEGUR	PUIG CARRERAS, JOAN	1855	Bg 85	X

PERÍODE DE 1850-1855.-

Les dades següents estan reproduïdes respectant l'escriptura original que apareix en els inventaris *post mortem*, per tant moltes paraules no són correctes des del punt de vista de la gramàtica catalana actual.

DADES DEL REGISTRE POST MORTEM					DADES DEL DIFUNT		DESCRIPCIÓ NOMBRE HABITACIONS		
Data de l'escriptura	Localitat	Nom del notari	Número del registre	Persona que fa inventari	Nom	Ofici	Casa/Mas Situació.	No consta	Sí consta. (petita descripció).
10-10-1854	La Bisbal	Ferrer Mir, Manuel	LB 1431 Foli 196	Francisca Bonet y Casas	Salvio Casellas y Bruguera	Taponero de La Bisbal	Casa al C/ Padron a La Bisbal	*	1
17-11-1851	La Bisbal	Sala Garcia, Pere	LB 1439 Foli 133	Narcisa Pujol Roure	Narcís Roure y Veray	Sabater?	Casa a La Bisbal		2
17-6-1852	La Bisbal	Sala Garcia, Pere	LB 1439 Foli 45	Antonia Pasqual Rupiana	Jou Rupiana Cendra y Trias	No consta	Manso Cendra a La Bisbal	*	3
8-6-1851	La Bisbal	Pons Pujadas, Felip	LB 1445 Foli 74	Josepha Janó y Prats	Anton Casanova y Cabruja	Corder y revedor	Casa a La Bisbal		4 No consten terres.
19-7-1851	La Bisbal	Pons Pujadas, Felip	LB 1445 Foli 94	Miquel Prats y Perich	Joseph Prats y Plana (oncle)	Apotecari	Casa al C/ de la Riera a La Bisbal		5
?-11-1851	Ullastret	Pons Pujadas, Felip	LB 1445 Foli 152	Narcis Coll y Pareta (pages masover)	Sebastia Masjoan	No consta	Casa a Fonalleras	*	6
25-3-1852	La Bisbal	Pons Pujadas, Felip	LB 1445 Foli 49	Josepha Prats y Perich	Miquel Prats y Perich	Apotecari	Casa a La Bisbal (Mas Cendra)	*	7
31-8-1853	La Bisbal	Pons Pujadas, Felip	LB 1446 Foli 80	Mariana de Foixà y de Andreu	Josep Maria de Caraman y Camps	No consta	Manso Vidal a Corçà		8

27-1-1851	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 449 Foli 23	Antonia Gali per nupcias Lafont	Mariano Lafont	Treballador	Casa al C/ del Portal a Palafrugell	*	9
29-4-1851	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 449 Foli 100	Rosa Vidal por nupcias Català	Francesc Català	Pages masover y usufructuari	Casa a Montras		10
8-5-1851 i 3-6-1851	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 449 Foli 103 i 142	Ursula Tauler por nupcias Reig	José Reig	Treballador	Casa y hort de terra al C/ de la Torre dels moros a Palafrugell.	*	11 No consten terres.
3-6-1851	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 449 Foli 138	José Avellí	Francisco Avellí	Pagés de Palafrugell	Casa i hort al C/Botinas a Palafrugell		12
29-7-1851	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 449 Foli 166	Catalina Ferrer por nupcias Olio	Pedro Olio	Fiduer	Casa a Palafrugell		13 No consten terres.
11-8-1851	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 449 Foli 180	Maria Martinelle por nupcias Avelli	José Bonet	Treballador	Casa ab son hort de terra contiguo a Vilaseca.	*	14
12-10-1851	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 449 Foli 255	Eugenia Girbau por nupcias Avelli	Joseph Avelli	Treballador	Casa a Palafrugell		15
9-12-1851	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 449 Foli ?	Rosa Galceran por nupcias Marques	Francisco Marques	Hortolá	Casa pròpia de Joaquim Vergonyós hacendat de Castelló d'Ampurias.		16
28-1-1852	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 450 Foli 44	Teresa Prats por nupcias Girbal	Salvio Girbal	Taper	Casa a Palafrugell	*	17
1-2-1852	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 450 Foli 50	Rafael Forgas	José Forgas (Pare)	Cirurgia	Casa C/Cavallers a Palafrugell		18 No consten terres.

1-4-1852	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 450 Foli 141	Maria Bosch por nupcias Barceló	Juan Barceló	Dorador	Casa a Palafrugell		19
4-4-1852	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 450 Foli 142	Francisco Prats y Sagrera	Teodora Prats Genis (Suegra)	Hereva de Joseph Genís (pare)	Casa a Agullana	*	20
5-4-1852	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 450 Foli 144	Caterina Aveli por nupcias Rocas	Pedro Rocas	Treballador	Casa a Monras		21
28-4-1852	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 450 Foli 182	José Isern (Treballador)	Martina Aveli (tia)	No consta	Mas Aveli		22
26-8-1852	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 450 Foli 321	Ramon Riera y Grasot y Jose Riera y Genis.	Antoni Riera y Grassot	Comerciant Palafrugell	Només hi ha inventari de mercaderies.	*	
6-10-1853	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 451 Foli 323	Maria Bisa por nupcias Escura	Isidro Escura	Treballador	Casa a Palafrugell		23 No consten terres.
24-10-1853	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 451 Foli 346	Maria Riera por nupcias Guilló	José Guilló	Treballador	Casa a Palafrugell		24
3-12-1853	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 451 Foli 382	Margarita Gallart por nupcias Llorent	Baldirio Llorent	Taper	Casa a Palafrugell	*	25
15-12-1854	Palafrugell	Montserrat, Marià Francesc	Pf 452 Foli 439	Francisca Ferrer por nupcias Esteva	Antonio Esteva	Treballador	Casa a Montras		26
16-2-1855	Montrás	Montserrat, Marià Francesc	Pf 453 Foli 61	Jose Vergoños	Jose Vergoños (avi)	Labrador	Manso Pumeda a Montras	*	27
26-4-1851	Montrás	Llavanera Alsina, Francesc	Pf 475 Foli 74	Teresa Colom por nupcias Vila	Juan Vila	Teixidor	Casa a Montrás		28
19-9-1851	Montrás	Llavanera Alsina, Francesc	Pf 475 Foli 131	Joan Collboni	Mateo Tornivell	Reverendo	Casa a Montrás		29 No conten terres
14-1-1852	Palafrugell	Llavanera Alsina, Francesc	Pf 475 Foli 23	Pedro Giralt	Catalina Feliu (suegra)	Viuda d'Antoni Feliu (mariner)	Casa a Palafrugell		30

17-9-1852	Palafrugell	Llavanera Alsina, Francesc	Pf 475 Foli 148	Juan Jordi Mascot (taper)	Teresa Montserrat (esposa)	Viuda d'Antoni Jofra (no consta ofici)	Casa a Palafrugell	*	31
28-9-1854	Palafrugell	Llavanera Alsina, Francesc	Pf 476 Foli 139	Margarita Reixach por nupcias Reixach.	Martin Reixach	Patro mariner	Casa a Palafrugell		32 No consten terres
23-1-1855	Palafrugell	Llavanera Alsina, Francesc	Pf 477 Foli 41	Catalina Suliveras por nupcias Fina	Joseph Fina y Girbal.	Comerciant propietari	Casa de quatre pisos a Palafrugell.		33
26-1-1855	Palafrugell	Llavanera Alsina, Francesc	Pf 477 Foli 46	Catalina Llavià por nupcias Frigola	Francisco de Asis Frigola	Carrater	Casa C/Botinas a Palafrugell.		34
3-2-1855	Palafrugell	Llavanera Alsina, Francesc	Pf 477 Foli 49	Rosa Corredor por nupcias Roselló	Domingo Roselló	Pagés masover	Casa a Montrás	*	35 No consten terres.
5-7-1855	Palafrugell	Llavanera Alsina, Francesc	Pf 477 Foli 111	Pelegrin Prats y Isabel Canals por nupcias Prats*.	Pedro Canals (suegro y padre respectivo)	No consta, però els dos* són pagesos propietaris.	Casa a Bagur		36 No consten terres.
23-1-1852	Matajudaica	Trias Badia, Ramon	Ps 188 Foli 19	Pere Casañas y Puigmiquel	Joseph Mercader (oncle)	Pages de Matajudaica	Casa a Matajudaica		37
6-3-1852	La Bisbal	Trias Badia, Ramon	Ps 188 Foli 52	Teresa Garriga	Joseph Manuel Las Serras	Pagés de San Pol	Casa Maruny a San Pol		38
25-1-1853	El Vilar (La Bisbal)	Trias Badia, Ramon	Ps 189 Foli 41	Florentina Solá	Tomás Rupiana Cendra y Trias	Pagés del Vilar	Casa den Cendra a El Vilar.		39 No consten terres.
23-9-1853	La Bisbal	Trias Badia, Ramon	Ps 189 Foli 266	Narciso Reixach	Florentina Solá		Casa den Cendra a El Vilar.		40
12-12-1853	La Bisbal	Trias Badia, Ramon	Ps 189 Foli 336	José Amat	Juan Amat y Esteva	Prebiter	Casa Babart alquilada.	*	No consten terres.

3-6-1854	Monells	Trias Badia, Ramon	Ps 190 Foli 130	Jorge Lladó	Cosme Lladó	Menestral de Monells	Casa a Monells		41 No consten terres.
10-7-1855	Sant Ciprian de Lladó.	Trias Badia, Ramon	Ps 191 Foli 187	Estevan Bou	Florentina Peraferrer viuda de Narciso Barceló. —————> de Lladó	Labrador de San Ciprian de Lladó	Casa		42 No consten terres.
25-5-1851	Pals	Puig Planas, Joan	PI 18 Foli 9	Catalina Valmaña por nupcias Calvet.	Cipriano Calvet	No consta	Casa		43
17-3.1852	Fontclara (alcaldia de Palausator)	Puig Planas, Joan	PI 18 Foli 23	Maria Gracia Barceló por nupcias Riembau	Tomas Riembau	Pages	Casa a Palausator	*	44
3-10-1852	Pals	Puig Planas, Joan	PI 18 Foli 87	Basilia Cateura	Domingo Moret	Pages	Casa a Pals		45
16-1-1853	Pals	Puig Planas, Joan	PI 18 Foli 14	Florentina Font por nupcias Budet	Pedro Budet	Menestral	Casa a Pals		46
18-12-1854	Pals	Puig Planas, Joan	PI 18 Foli 111	Ana Roig por nupcias Riba	Joan Riba	No consta	Casa a Pals		47
28-11-1855	Pals	Puig Planas, Joan	PI 19 Foli 117	Antonio Plana	Martin Plana (germà)	No consta	Casa a Pals		48
1-10-1850	Rupià	Nató Sans, Benet	Ru 461 Foli 149	Felipa Marsal por nupcias Colomer	Joan Colomer	Menestral	Casa a Rupia		49
28-11-1850	Sant Martivell	Nató Sans, Benet	Ru 461 Foli 187	Mariana Llandrich por nupcias Gich	Juan Gich	Pages	Casa a Sant Martivell		50
18-6-1852	Rupià	Nató Sans, Benet	Ru 462 Foli 67	Narcisa Bassa por nupcias Alemany	Narciso Alemany	Pages	Mas Climent a Sant Martivell		51
16-10-1852	Fonalleras	Nató Sans, Benet	Ru 462 Foli 103	Catalina Bonet por nupcias Marull	Juan Marull	Pages masover	Mas La Barraca a Fonalleras		52
12-5-1854	Rupià	Nató Sans, Benet	Ru 462 Foli 103	Anna Alemany por nupcias Casadevall	Juan Casadevall	Pages	No consta	*	53
11-3-1855	Rupià	Nató Sans, Benet	Ru 463 Foli 53	Clara Homs por nupcias Font	Agusti Font	Menestral	No consta	*	54

28-9-1852	Estartit	Prat Curós, Genís	To 542 Foli 3	Maria Gispert y Elias	José Gispert y Forgas	Mariner	Casa a l'Estartit	*	55
19-2-1852	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 542 Foli 49	Miquel Deulofeu (treballador)	Teresa Estiu (mare)	No consta	Casa al C/Codina de Torroella de M.		56
24-6-1852	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 542 Foli 212	Monica Costa y Vilardell	Juan Costa	Treballador	Casa alquilada o arrendada al C/ els Bous de Torroella de M.		57
3-9-1852	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 542 Foli 358	Dolors Trill	Domingo Rigau	No consta	No consta	*	No consten Terres.
3-11-1852	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 542 Foli 407	Franisco Pericay y Carreras (menestral)	Francisca Garriga. Viuda de Jaume Pijoan	No consta	Casa al C/ dels Bous a Torroella de M.		58
8-11-1852	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 542 Foli 415	Gines Giralt	Miquel Giralt (pare)	Agrimenor (espècie de topògraf)	Casa al C/ de la Codina a Torroella de M.	*	59
28-12-1853	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 543 Foli 13	Josefa Matas por nupcias Passarius	Francisco Passarius	No consta	Casa al C/ dels Bous de Torroella de M.	*	No consten terres.
2-1-1853	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 543 Foli 33	Anna Maria Fabregas	Martín Almá	Guixater	Casa al Castell de Bellcaire		60
27-1-1853	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 543 Foli 75	Francisca Miró por nupcias Massaguer	Baudilio Massaguer	Propietari	Casa a Torroella de tres cosos.		61
13-3-1853	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 543 Foli 169	Catalina Comas	Martin Ros	Menestral	Casa a Torroella de M.		62
9-7-1853	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 543 Foli 318	Maria Clará Matas	Felix Clará	No consta	Casa a Torroella de M.		63
4-1-1854	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 544 Foli 17	Pedro Cluset (Pbrô)	Romualdo Comagrosa	Pbrô. de Torroella.	Casa al C/ dels Bous de Torroella de M.		64 No consten terres.

9-2-1854	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 544 Foli 102	Ana Giralt por nupcias Fontanet.	Vicente Fontanet	Treballador	Casa al C/ del mar a Torroella de Montgrí.	*	65
15-2-1854	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 544 Foli 115	Silvestre Gou (pages)	Miquel Coll (suegro)	pages	Mas a Fontanillas anomenat Viñabella.		66
3-4-1854	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 544 Foli 180	Maria Riera por nupcias Mias	Jose Mias y Perez	No consta	Casa a Ullá		67
18-4-1854	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 544 Foli 196	Rafael Ventura y Raurich	Catarina Bassó	No consta	Casa a Gualta		68
14-9-1854	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 544 Foli 391	Juan Terrats	Teresa Xicars (primeras nupcias ab Joseph Matas) →	Teixidor	Casa al carrer dels Bous a Torroella de M.		69 No consten terres.
21-10-1854	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 544 Foli 465	Ana Buxó por nupcias Pijuan	Rafael Pijuan	No consta, però podria ser hisendat	Casa al carrer dels Bous a Torroella de M		70
30-10-1854	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 544 Foli 502	Francisco Tuset	Pedro Tuset (hermano)	Sacrista	Casa al carrer de l'Hospital a Torroella de M.		71 No consten terres.
5-11-1854	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 544 Foli 511	Felix Clerigas y Josefa Garganta	Pere Pujol (primer marit de Josefa)	No consta.	Casa a Torroella de M.		72
9-12-1854	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 544 Foli 555	Teresa Ribas	Carlos Torras	No consta	Casa al carrer Codina de Torroella de M.		73
12-12-1854	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 544 Foli 566	Alberto Tomas y Ribas (treballador)	Carlos Tomas (padre)	No consta	Casa al carrer Codina de Torroella de M		74
23-12-1854	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 544 Foli 570	Maria Aleñá Busquets	José Aleñá	No consta	Casa al carrer del Roser a Torroella de M.		75

23-1-1855	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 545 Foli 41	Pelegrina Terradas por nupcias Puig	José Puig	No consta	Casa a Vulveralla		76
13-2-1855	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 545 Foli 75	Pelegrina Terradas por nupcias Puig	José Puig	No consta	Casa al carrer Ullá de Torroella de M.		77
11-5-1855	Torroella de Montgrí	Prat Curós, Genís	To 545 Foli 221	Victoria Pascual por nupcias Perdigo	Elias Perdigo	No consta	Casa. No consta el lloc.		78
30-6-1850	Corsá	Corominas, Josep	Co 218 Foli 39	Teresa Clara Juya	Ferriol Clara	Menestral	Casa a Madremanya		79
20-9-1850	Corsá	Corominas, Josep	Co 218 Foli 71	Maria Antonia Pouplana de Camós	Raymundo Pouplana de Camós	Hacendado de Sant Julian de Boada	Casa a La Bisbal		80
17-6-1851	Corsá	Corominas, Josep	Co 218 Foli 143	Tomas Roer y Teresa Vila por nupcias Roer	Juan Roer (primeras nupcias)	Propietari	Casa a Parlavá		81
13-10-1851	Corsá	Corominas, Josep	Co 218 Foli 198	Francisca Tomas, Catalina Tomas, José, Pedro y Jaime Tomas.	Antonio Tomas (suegro, marido y padre respectivamente)	Pages propietari.	Casa a Cassá de Pelrás		82
31-10-1851	Corsá	Corominas, Josep	Co 218 Foli 235	Martin Galiá (treballador)	Maria Galiá i Llapart (esposa)	Treballador	Madremaña		83
28-4-1852	Corsá	Corominas, Josep	Co 219 Foli 85	Teresa Salliura i Cufi	Narciso Salliura	No consta La casa consta del Señor de Caramañ. Possiblement és hisendat.	Casa a Corsá		84
25-1-1853	Corsá	Corominas, Josep	Co 219 Foli 25	Josefa Jou por nupcias Casagran	Juan Casagran	Menestral	Casa al carrer Sant Sebastiá de Corsá		85

11-1-1854	Corsá	Corominas, Josep	Co 220 Foli 7	José Antonio Ribot y Maria Ribot (hermanos)	Pedro Ribot (padre)	Los dos hermanos son labradores parceros del manso Mir.	Manso Mir a Corsá		86
6-2-1854	Matajudaica	Corominas, Josep	Co 220 Foli 35	Margarita Ferrer antes Teixidor	José Ferrer	No consta	Casa a Matajudaica		87
26-2-1854	Corsá	Corominas, Josep	Co 220 Foli 41	Pedro Vilar (propietario)	Domingo Vila (padre)	No consta	Casa a Madremaña		88
26-7-1854	Púbol	Corominas, Josep	Co 220 Foli 110	Francisco de Asís Masó i Madrenas	Margarita Ros i Gasull	Menestral	Casa al carrer de la Font a Púbol.		89
29-9-1854	Corsá	Corominas, Josep	Co 220 Foli 145	Sebastian Mascaros i Mont (menestral y primo hermano)	Antonio Mascaros i Sureda	No consta	Casa a Corsá	*	90
5-3-1855	Sant Martin Vell	Corominas, Josep	Co 220 Foli 42	Rosa Gou por nupcias Gimpera i Antonio Gimpera (madre e hijo)	Alejo Gimpera (marido i padre)	Labrador i propietario	Casa a Sant Marti Vell		91
6-9-1852	Fomats de la Vall de Aro	Corominas, Josep	Co 230 Foli 170	Teresa Barnes por nupcias Roselló	Melchor Roselló	No consta	Casa		92
4-5-1855	Corsá	Corominas, Josep	Co 230 Foli 31	Jose Palet (fabricant de taps)	Miquel Palet (pare)	No consta	Casa a Calonge		93
29-5-1850	Torroella de Montgrí	Prat Genís	Ua 166 Foli 37	Catarina Busquets y Gali	Juan Busquets	Mestre de casas de Ullá	Casa a Ullá		94
4--9-1851	Torroella de Montgrí	Prat Genís	Ua 166 Foli 101	Salvador Caudal	Sebastiá Caudal (germá)	Corder	Casa a Ullá		95
27-11-1852	Vulpellach	Cassanyas, Antoni	Vu 67 Foli 13	Margarita Simon	Jaume Simon (pare)	Treballador de Santa Pellaya	Mas Jaume Simon a Santa Pellaya		96

18-5-1853	Vulpellach	Cassanyas, Antoni	Vu 67 Foli 8	Bienvenido Fina y Vilaseca	Jose Bonet y Blanch	Domero de la Iglesia Parroquial	Casa a Vulpellach		97
22-8-1853	Pedriñá	Cassanyas, Antoni	Vu 67 Foli 26 i 30	Tomas Carabús y Patllé	Juan Carabús y Llaurador (padre)	Pagés propietari	Mas Carabús a Padriñá		98
14-10-1854	Vulpellach	Cassanyas, Antoni	Vu 67 Foli 15	Narciso Bahí	Ignacio Quintana y Capell (cuñado)	Pagés de Vulpellach	Casa a Vulpellach		99
10-5-1855	Fitor	Cassanyas, Antoni	Vu 67 Foli ?	Narciso Anguila y Batllem (pagés propietari)	Francisco Anguila (padre)	Pagés propietari	Manso Anguila a Fitor		100
21-2-1850	Palamós	Alvarez Vehí, Joan de	Pa 453 Foli 30	Teresa Gali y Llaviá	Jaume Gali	Comerciant	Casa a Palamós		101 No consten terres
22-4-1851	Palamós	Alvarez Vehí, Joan de	Pa 453 Foli 80	Catarina Torrent y Roure	Esteba Torrent	Ferrer de Tall	Casa a Santa Eugenia de Vilarromá		102
21-10-1852	Palamós	Alvarez Vehí, Joan de	Pa 453 Foli 366	Constancia Lopez	Mariano Oliu y Camós	No consta	Casa al carrer dels molins a Palamós		103
3-1-1854	Santa Eugenia de Vilarromá	Alvarez Vehí, Joan de	Pa 456 Foli 9	Josepha Barris por nupcias Valls	Juan Valls	Labrador parcero	Manso Agusti		104
22-5-1855	Santa Eugenia de Vilarromá	Alvarez Vehí, Joan de	Pa 457 Foli 109	Rita Serviá por nupcias Torruella	Joseph Torruella	Negociant	Casa a la plassa publica de Santa Eugenia de Vilarromá		105 No consten terres.
11-6-1855	Palamós	Alvarez Vehí, Joan de	Pa 457 Foli 132	Rita Ponsatí por nupcias Ferrer	Salvador Ferrer	Taper	Casa al carrer major de Palamós		106
24-1-1850	Palamós	Sabater Vidal, Joan	Pa 477 Foli 23	Feliu Artigas (manumesor)	Francisco Vilato y Simon	Patro de barca	Casa a Palamós		107 No consta el tamany de les terres.

25-5-1850	Palamós	Sabater Vidal, Joan	Pa 477 Foli 75	Anton Botet (farmacéutic)	Anna Sala y Mont	Viuda	Casa al carrer del portalet a Palamós	*	108
25-9-1850	Palamós	Sabater Vidal, Joan	Pa 477 Foli 125	Anton Puig	Antonia Puig	Tejidor de lli.	Casa a Palamós		109
10-1-1851	Palamós	Sabater Vidal, Joan	Pa 477 Foli 11	Martin Marques	Francisco Vilato	No consta	Casa al carrer de la cruz a Palamós		110 No consten terres.
23-5-1851	Palamós	Sabater Vidal, Joan	Pa 477 Foli 76	Rosa Vidal y Roig	Joan Vidal y Costa	Treballador	Casa a Vilarromá.		111
18-10-1851	Palamós	Sabater Vidal, Joan	Pa 477 Foli 162	Reposada Vilar y Torrent	Pau Vilar	No consta	Casa a Palamós		112
24-2-1855	Palamós	Sabater Vidal, Joan	Pa 478 Foli 24	Rosa Calvet por nupcias Tauler	Narciso Tauler	Pilot de navegació	Casa a Palamós		113 No consten terres.
4-10-1855	Palamós	Sabater Vidal, Joan	Pa 478 Foli 159	Maria A. Costa por nupcias Esteva	Narciso Esteva	Treballador	Casa al carrer Capella a Vilarromá		114
4-8-1854	Palamós	Sabater Vidal, Joan	Pa 480 Foli ?	Gertrudis Romañach y Gallart	Joseph Romañach (pare)	No consta	Casa a Palamós		115
10-6-1851	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 583 Foli 236	Maria Soler por nupcias Vilaret	Juan Vilaret y Hermitas	Flaquer	Casa al carrer dels arbres a Sant Feliu de Guixols.	*	116
11-7-1851	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 583 Foli 258	Mercé Balcells por nupcias Cañellas	Jose Cañellas (suegro)	Comerciant	Casa a la plasa major de Sant Feliu de Guixols.	*	117 No consta el tamany de les terres
11-9-1851	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 583 Foli 310	Patricia Gros por nupcias Bruguera	Maria Gros por nupcias Bosch (hermanas)	No consta	Casa al carrer dels Arbres a Sant Feliu de Guixols.	*	No consten terres
27-1-1852	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 584 Foli 79	Gertrudis Pons por nupcias Calsada	Carme Calsada	Patro y comerciant	Casa a Sant Feliu de Guixols.		118 No consten terres

5-2-1852 i 14-2-1852	Fanals de la Vall de Aro	Masmitjà, Josep.	SFe 584 Foli 94 i 113	Paula Cruañas Ros por nupcias Joanals	José Joanals	Pages	Casa al carrer de la Creu a Falans de Aro.	*	119 No consta el tamany de les terres
20-3-1852	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 584 Foli 168	Catalina Juera por nupcias Estrada	Rafael Estrada	Taper	Casa al carrer Sant Llorens de Sant Feliu de Guixols.		120 No consta el tamany de les terres
2-7-1852	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 584 Foli 310	Joaquima Quintana Coll y Mols	Antonia Mols por nupcias Robert (tia i muller de Jaume Robert) →	Comerciant	Casa al carrer dels Arbres a Sant Feliu de Guixols.		121
9-8-1852	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 584 Foli 375	Maria Llorens por nupcias Puig	Manuel Puig	Taper	Casa al carrer Sant Ramon a Sant Feliu de Guixols.		122 No consta el tamany de les terres
16-3-1853	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 585 Foli 160	Rosa Bernich por nupcias Baguer	Juan Baguer	Patron	Casa al carrer major de Sant Feliu de Guixols.	*	No consten terres
7-7-1853	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 585 Foli 421	Juan Bou y Mont	Rosa Bou y Mont		Casa a Calonge.	*	123
29-8-1853	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 585 Foli 469	Matilde Carreras por nupcias Carreró	Joaquim Carrero	Mestre de casas	Casa al carrer del Portalet a Sant Feliu de Guixols.	*	124
10-9-1853	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 585 Foli 493	Juan Tapis y Prats	Francisco Tapis	Sastre	Botiga	*	No consten terres, només materials, roba i teles...
26-9-1853	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 585 Foli 557	Anna Moré por nupcias Lloveras	Jaime Lloveras y Vilaret	Patró y comerciant	Casa al carrer Gerona a Sant Feliu de Guixols		125
31-1-1854	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 586 Foli 105	Francisco Marcillach y Mariano Marcillach	Narciso Marcillach	Reverendo	Casa al carrer las Murallas a Sant Feliu de Guixols		126 No consten terres

20-2-1854	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 586 Foli 154	Maria Carreras por nupcias Cabarrocas	Maria Pascual por nupcias Carreras (madre)	No consta	No consta	*	No consten terres
24-2-1854	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 586 Foli 163	Anna Sicars por nupcias Maury	Benito Maury	Comerciant	Casa al carrer de la Creu a Sant Feliu de Guíxols		127 No consten terres
25-2-1854	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 586 Foli 170	Narcisa Bohera por nupcias Lladó	Lluís Lladó	Hortalá	Casa a Sant Feliu de Guíxols.	*	128 No consta el tamany de les terres
11-4-1854	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 586 Foli 321	Escolastian Pons por nupcias Abres	Juan Abres	Sastre y botiguer	Casa al carrer de la Butlla a Sant Feliu de Guíxols	*	129 No consten terres
29-4-1854	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 586 Foli 369	Rdo. Vidal Compte y D. Mariano Marcillach (albacea del testamento)	Magdalena Juera por nupcias Surós	Viuda de Juan Surós menescal	Casa al carrer de Santo Domingo a Sant Feliu de Guíxols		130 No consta el tamany de les terres
9-11-1854	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 586 Foli 939	Ana Roura	Felip Roura (padre)	Fuster	Casa al carrer de Sant Pere a Sant Feliu de Guíxols		131 No consta el tamany de les terres
22-11-1854	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 586 Foli 975	Bonaventura Bas y Rafael Bas	Rosa Bas y Noallas	Pescador	Casa en lo Portalet de Sant Feliu de Guíxols	*	132
25-1-1855	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 587 Foli 56	Rita Calsada y Baster	Isabel Baster por nupcias Massanet (madre)	Mateu Massanet adroguer	Casa a la plassa major de Sant Feliu de Guíxols	*	133 No consten terres
3-2-1855	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 587 Foli 62	Benito Alberti	José Alberti	Treballador de la terra	Casa a Sant Feliu de Guíxols	*	134 No consten terres
17-2-1855	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 587 Foli 98	Victoria Presas por nupcias Alberti	Pedro Alberti (padre)	Pagés masover	Mas Molas al Castell de la Vall de Aro		135 No consta el tamany de les terres

26-2-1855	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 587 Foli 125	Narcisa Ribas por nupcias Carreras	Nicolas Ribas (pare)	Patró	Casa al carrer de la Parra a Sant Feliu de Guíxols		136 No consten terres
6-3-1855	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 587 Foli 144	Magdalena Soler por nupcias Bosch	Felix Bosch	Taper	Casa al carrer Sant Ramon a Sant Feliu de Guíxols		137 No consten terres
4-6-1855	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 587 Foli 343	José Massanet (albacea)	Maria Esperanza Ribot por nupcias Rigau	Geroni Rigau ?	Casa al carrer Sant Ramon a Sant Feliu de Guíxols	*	No consten terres
3-7-1855	Sant Feliu de Guixols	Masmitjà, Josep.	SFe 587 Foli 407	Tomás Jordá y Pousjoan	José Jordá y Feliu (padre)	Propietari	Casa la plassa major de Sant Feliu de Guíxols		138 No consta el tamany de les terres
16-5-1850	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 557 Foli 44	Marias Rovira por matrimonio Sala	Esteban Sala	No consta	Mitja casa a Sant Feliu de Guíxols	*	139 No consten terres
22-5-1850	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 557 Foli 46	Gertrudis Jubert Garriga	Francisco Jubert	Ferrer	Casa al carrer Major de Calonge	*	140
4-12-1850	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 557 Foli 128	José Palet	José Palet	No consta	Casa a Sant Feliu de Guíxols	*	141
4-12-1850	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 557 Foli 129	Anna Roselló por nupcias Patxot	José Patxot	Taper	Casa al carrer de la Volta a Sant Feliu de Guíxols		142
14-12-1851	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 558 Foli 153	Matilde Feliu	Onorato Barris	No consta	Casa al carrer de Sant Pere a Sant Feliu de Guíxols	*	143 No consten terres
21-6-1852	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 559 Foli 165	Ernesto Vidal (propietario)	Gertrudis Cabrada por nupcias Vidal	Antonio Vidal (primer marit) No consta	No consta	*	No consten terres
10-8-1852	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 559 Foli 217	Victoria Baster por nupcias Maury	Jayme Maury	No consta	Casa al carrer dels Especiers a Sant Feliu de Guíxols	*	144

3-9-1852	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 559 Foli 231	Matilde Font por nupcias Pagés	Juan Pagés	Corder	No consta	*	No consten terres
8-4-1853	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 560 Foli 102	Margarita Menus y Quintana	Pedro Menus (pare)	No consta	Casa a Sant Feliu de Guixols		145 No consta el tamany de les terres
18-7-1853 i 25-10-1853	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 560 Foli 222 i 390	Juana Prats por nupcias Puig	Rafael Puig y Caritat	No consta	Només defineix censals	*	
27-10-1853	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 560 Foli 398	Teresa Torroella por nupcias Bosqués	Jaume Bosqués	No consta	No consta	*	146
28-11-1853	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 560 Foli 454	Escolastica Bemus por nupcias Sala	Nicolau Sala y Salamó	No consta	Casa al carrer de Santo Domingo a Sant Feliu de Guixols	*	Només hi ha crèdits i deutes
15-2-1854	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 561 Foli 41	Francisca Cortada por nupcias Sala	Gaspar Sala	No consta	No consta		147 No consten terres
23-10-1854	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 561 Foli 235	Tomas Mateu y Jayme Calsada	Rosa Batlle por nupcias Calsada	Taper	Casa a Sant Feliu de Guixols	*	No consten terres
19-4-1855	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 561 Foli 103	Maria Guasch por nupcias Aryer	Feliu Aryer	No consta	Casa a Sant Feliu de Guixols	*	No consten terres, només diners, crèdits i papers.
19-9-1855	Sant Feliu de Guixols	Sala, Josep Maria	SFe 561 Foli 231	Rosa Montaner	Pedro Babell	Patró	Casa a Sant Feliu de Guixols	*	148
17-10-1854	Sant Feliu de Guixols	Linàs, Josep Maria	SFe 590 Foli 75	Geronimo Bonet y Sebastian Bonet	Isidro Bonet (padre)	Taper	Casa de un cuerpo a Sant Feliu de Guixols		149
22-11-1854	Sant Feliu de Guixols	Linàs, Josep Maria	SFe 590 Foli 89	Ana Roura y Fort	Felix Roura (padre)	Fuster	Casa a Sant Feliu de Guixols		150 No consten terres

15-10-1855	Sant Feliu de Guixols	Linàs, Josep Maria	SFe 590 Foli 235	Mercedes Reig por nupcias Casas	Juan Casas y Bas (soltero)	Piloto	No consta	*	No consten terres
18-12-1855	Sant Feliu de Guixols	Linàs, Josep Maria	SFe 590 Foli 339	Margarida Aleix por nupcias Aleix	Esteban Aleix	No consta, però diu que són bens guanyats amb la indústria i el treball del seu difunt marit.	Casa al carrer de Santo Domingo a Sant Feliu de Guixols		151 No consten terres
22-12-1850	Calonge	Pallimojo, Josep	Cg 183 Foli 93	Joan Ravell y Rosa Rabell y Carles	Teresa Carles y Pelegrí	No consta	Casa a Calonge		152
24-1-1852	Calonge	Sabater, Josep	Cg 184 Foli 22	Luis Reixach	Jose Reixach (padre)	Treballador	No consta	*	153
30-3-1852	Calonge	Sabater, Josep	Cg 184 Foli 63	Lucia Sala por nupcias Dalmé	Martin Dalmé	No consta	Casa del Mas Niell que tenia arrendada.		154
22-4-1852	Calonge	Sabater, Josep	Cg 184 Foli 78	Maria Carrer por nupcias Parleris	Antonio Parleris	Mestre de casas	Casa al carrer Padró de Calonge		155
18-11-1852	Calonge	Sabater, Josep	Cg 184 Foli 233	Maria Descarpe por nupcias Palli	Narciso Palli	Menestral	Casa al carrer Puigdevall a Calonge		156
7-1-1853	Calonge	Sabater, Josep	Cg 185 Foli 5	Llucia Cama por nupcias Aliu	Albarti Aliu	Menestral	Casa al carrer o platja de Sant Antoni.		157
5-9-1853	Calonge	Sabater, Josep	Cg 185 Foli 109	Barbara Moner por nupcias Costart	Francisco de Asis Costart	Herrero	Casa al carrer Major de Calonge		158
12-4-1855	Calonge	Sabater, Josep	Cg 186 Foli 42	Rosa Carrer por nupcias Vidal	Joseph Vidal	Teixidor de lli	Casa a Calonge		159
6-5-1855	Calonge	Sabater, Josep	Cg 186 Foli 62	Josefa Sot por nupcias Pelegri	Jose Pelegri	Maestro de primera educación	Casa al carrer Major de Calonge que tenia alquilada		160 No consten terres

23-6-1855	Calonge	Sabater, Josep	Cg 186 Foli 105	Maria Lladó Tosas	Pedro Tosas	Treballador de la terra	Casa al carrer Puigdevall de Calonge		161
18-7-1855	Calonge	Sabater, Josep	Cg 186 Foli 129	Maria Carbo por nupcias Sais	Miquel Sais y Carrer	Menestral	Casa al carrer de la plaseta de Calonge		162
21-9-1855	Calonge	Sabater, Josep	Cg 186 Foli 157	Maria Junallet por nupcias Mont	José Mont y Carbó	Menestral	Casa al carrer de la plaseta de Calonge		163
6-3-1851	Pals	Puig Carreras, Joan	Bg 82 Foli 21	José nVentura y Raurich	José Ventura y Moret (padre)	Pages	Casa a Pals	*	164
27-3-1851	Begur	Puig Carreras, Joan	Bg 82 Foli 33	Juan Forgas y Puig	Gerardo Roca y Pi (yerno)	No consta	Casa a Bagur		165
3-5-1851	Begur	Puig Carreras, Joan	Bg 82 Foli 41	Anna Mirandas por nupcias Bataller	Pedro Pi y Vernus (avi)	Pescador	Casa a Bagur		166
15-9-1851	Pals	Puig Carreras, Joan	Bg 82 Foli 87	Maria Figaró por nupcias Roure	Pedro Roure	Flaquer	Casa a Pals		167
1-12-1851	Begur	Puig Carreras, Joan	Bg 82 Foli 123	Francisco Pella	Ursula Foment y Corp	No consta	Casa a Bagur		168
10-1-1852	Begur	Puig Carreras, Joan	Bg 83 Foli 7	Joaquina Monserrat	Jose Jordi	Tendero	Casa a Palafrugell		169 No consten terres
13-5-1852	Begur	Puig Carreras, Joan	Bg 83 Foli 94	Joaquin Marques	Ramon Marques	Rdo.	Casa a Bagur		170 No consten terres
11-6-1852	Begur	Puig Carreras, Joan	Bg 83 Foli 113	Teresa Mauri Valmaña	Catalina Valmaña	No consta	Casa a Bagur		171
3-9-1852	Begur	Puig Carreras, Joan	Bg 83 Foli 160	Antonia Sires	Juan Forgas y Serrallés	No consta	Casa a Bagur	*	172
23-12-1853	Begur	Puig Carreras, Joan	Bg 84 Foli 158	José Pi	Josefa Pi y Balló	Comerciant	Casa al carrer de Vilanova a Bagur		173
16-7-1855	Begur	Puig Carreras, Joan	Bg 85 Foli 73	Maria Barceló	José Mató i Alias	Propietari	Casa a Bagur		174

24-9-1855	Begur	Puig Carreras, Joan	Bg 85 Foli 101	José Pi i Sirés	Pedro Pi i Sirés	Comerciant	Casa al carrer de Vilanova a Bagur		175
-----------	-------	------------------------	-------------------	-----------------	------------------	------------	--	--	-----

DESCRIPCIÓ DE L'INTERIOR DELS HABITATGES I LES TERRES SEGONS ELS INVENTARIS *POST MORTEM* ANTERIORS:

*Les dades següents estan reproduïdes respectant l'escriptura original que apareix en els inventaris *post mortem*, per tant moltes paraules no són correctes des del punt de vista de la gramàtica catalana actual.

- 1) BENS IMMOBLES: Aquella peça de terra cultiva sita en el territori de Sant Martin de Llaneras de cabida tres vessanas, dos vessanas de terra campà y parte viña. Aquella peça de terra cultiva de cabida una vessana i tres quarts sita en territori de la presente villa, dos vessanas de terra cultiva sita en Sant Martin de Llaneras.
- 2) Casa amb tres pisos y terrat: cuarto principal, cuarto del tercer pis, grane, botiga del Sabater, Botiga de vendre vi.
BENS IMMOBLES: aquella pessa de terra part cultiva y part de viña plantada de cabida cinc vessanas sita en lo terme de Cruïlles, aquella pessa de terra de viña y oliveras plantada de cabida tres vessanas en lo terme de Vulpellach, item una pessa de terra plantada de viña y oliveras de tinensa deu vessanas en lo terme de Peratallada.
- 3) BENS IMMOBLES: una pessa de terra campà y de olivos plantada de cabida seis vessanas en la Bisbal, otra tierra campà de dos vessanas, tierra campà de una vessana i media,, una peça de terra cultiva de cuatro vessanas, una peça de terra campà de cuatro vessanas, una peça de terra de cabida tres vessanas, una peça de terra de bosque y parte de viña de nueve vessanas, una peça de terra campà de media vessana, una peça de terra campà de tres vessanas.
- 4) Botiga, cuyna, primer pis en lo quarto de debant, cuarto de detrás de la sala, magatsem.
- 5) Botiga, reraqbotiga, pessa anomenada treballador, saller, primer pis en la sala, cuarto de la esquerra, cuarto de la dreta, cuarto mes interior, cuyna, menjador, segon pis: cuarto de devant, altre cuarto de la dreta, saleta.
Una pessa de terra de viña y part cultiva de quatre vessanas en lo terme de Cruïlles, una pessa de terra part cultiva y part bosch de nou vessanas y tres vessanas de terra cultiva a Monells. Una pessa de terra cultiva a la Bisbal, una pessa de terra cultiva de deu vessanas, una pessa de terra de tres vessanas, una pessa de terra part viña y part olivar de tres vessanas, un hort.
Mas Costa a Sant Mateu de Montnegre: 150 vessanas en major part inculta, una pessa de terra cultiva en quant a dotze vessanas y de viña en quant a tres vessanas, ab algunas plantas de suros. Una pessa de terra de viña morta ab algunas plantas de suros de tinensa deu vessanas.
- 6) Pessa de terra cultiva de estensió divuyt vessanas a Fonalleras, una pessa de terra cultiva a Serra de tinensa dos vessanas y mija, una pessa de terra cultiva de tinensa tres vessanas a Serra, una pessa de terra de olivar de dos vessanas a Rupiá.
- 7) Pati, hort y de una porció de terra part cultiva y part herma tot contiguo a dita casa, una pessa de terra cultiva de pertinencia del Mas Cendra a La Bisbal de estensió 10 vessanas.

- 8) BIENES MUEBLES: Manso Vidal: cuarto, sala, cuarto, cuarto, cocina, vodega, oratorio.
BIENES INMUEBLES: una casa con todas sus dependencias sita en la calle dels Caballers a la Bisbal. En otra casa on un horno en un campo, campo, manos en Cruilles con todas sus tierras honores y posesiones que lo integran. Otro manos llamado Vidal de la riera sito en el termino de la villa de Corsá dentro cuyas tierras que lo integran se halla situada la casa llamada del Alberg con su huerta y un pequeño molino. Otro campo, otro manso llamado Carbó sito en el pueblo de Casavells con todas sus tierras honores y posesiones que lo integran, otro campo dependiente de dicho manso llamado de Vallesa, otro campo llamado del Pla dependiente del mismo manso, otro campo llamado Pla en dicho termino de Casavells pero dependiente del manso Vidal de Corsá, una pieza de tierra bosca en el lugar de San Pol de La Bisbal.
- 9) Una botiga en la plaja de Tamariu. **Una axada, un vigot, una fanga, una burra (sis anys).**
BENS INMOBLES: una pessa de terra cultiva ab algunas oliveras de cabuda cuatro vessana, dos pessas de terra de viña citas en est terme y territori dit Tamariu de cabuda la una de sis vessanas y la altre de tres vessanas.
- 10) BENS MOBLES: entrada de la casa, cuina, saller, cort, sala, cuarto y granero, dos aposentos, pati.
BENS INMOBLES: una vessana de terra cultiva cituada a Montrás, una pessa de terra de cabuda dos vessanas que es cultiva a Montrás, una pessa de terra cultiva de cabuda dos vessanas cita a Montrás, una pessa de terra cultiva de cabuda mitja vessana cita a la parroquia de Montrás, una vessana de viña cita en la parroquia de Montrás.
Fincas que se posehexen al quitar: una vessana y mitja de terra cultiva cita a Montrás que a carta de gracia posseheixen de N. Malleria, una pessa de terra cultiva de cabuda una vessana y mitja que a carta de gracia posehexen de Dn. Joaquim Vergoños hacendat de esta vila, una vessana de terra cultiva cituada en lo Mas Plana de Montrás que a carta de gracia posehexen de Pere Rosselló treballador de Montrás, altre vessana de terra cultiva que a carta de gracia posehexen de Esteva Isern (quondem) treballador de Montrás, una vessana de terra cultiva que a carta de gracia posehexen de Joan Pasteyó treballador de Montrás. Finalment una pessa de terra cultiva de abuda dos vessanas que a carta de gracia posehexen de Rosa Massot y Maspera.
- 11) **Dos bigots, dos fangas, un magall, dos axadas, unas forquetas, una pala de foch.**
INMOBLES: tota aquella casa y hort de terra a ella contiguo cita en lo carrer de la Torre baix sas afrontacions compresa.
Una fexa de terra cita en est terme, una pessa de terra de viña de cabuda quatre vessanas a La Bisbal.
- 12) Entrada, saller, cort, paisa, aposento, cuyna, sala, aposento, aposetno, aposento, aposento, aposento.
BENS INMOBLES: una pessa de terra cultiva de cabuda set quart de vessana, una pessa de terra cultiva de cabuda de diset a divuyt vessanas, una pessa de terra part cultiva y part herm de cabuda tres vessanas, set vessanas y mitja de terra, una pessa de terra de olivar de tinensa tres vessanas, una pessa de terra de viña de cabuda cuatro vessanas, una pessa de terra herma, una pessa de terra de cabuda cinc vessanas y mitja, una pessa de terra herma de cabuda mitja vessana. Tot aquell mas o heretat radicad en la Parroquia del lloch de Fontanillas junt ab todas sas terras honors y possessions de pertinencia llargament baix sas afrontacions comprés.
Lo dret de revindicar quinze vessanas de terra cultiva de pertinencias de dit mas que a carta de gracia possehex N. Bofill de Pals.

- Aquellas cinc vessanas de terra cultiva de pertinencias de dit mas que el mateix Joseph Avellí revendica de diner seu propi a Francisco Iglesias que la posseia a carta de gracia.
- 13) Botiga y fabrica de fiduher, cuyna, dos aposentos.
- 14) IMMOBLES: tres cuarts de vessana de terra cultiva, sis vessanas de terra campa y part de viña, dos vessanas de viña, dos vessanas de viña.
- 15) Entrada, estancia: **un rascle**; cort: **un magall, una axada, un vigot, una fanga, un cavich**; cuyna, sala, dos aposentos.
IMMOBLES: una pessa de terra campa de cabuda cuatra vessanas.
- 16) Seller, cort (una euga, una mula, que son valor correspon mitjerament ab dit señor Vergoños, un nodris de valor tres pesetas, dos fangas y dos axadas), cuyna, pallissa, cuarto, cuarto del segon pis.
IMMOBLES: tota aquella casa y hort de terra a ella contiguo cita en lo veynat de Vilardell. Una pessa de terra cultiva de cabuda tres vessanas que a carta de gracia poseia son marit de Pere Cerviá pagés. Tercio los drets de carta de gracia dobre una vessana y mitja de terra cultiva a Llufríu, lo dret de revindicar aquella pessa de terra cultiva de cabuda cuatra vessanas que a carta de gracia possehia Dn. Miquel Duran apotecari de Palafrugell de Joseph Domenec, dos pessas de terra de viña citas en est terme, finalment los drets de carta de gracia sobre aquellas cinc vessanas de terra cultiva cites a Esclañá de pertinencias del patrimoni de Pere Regencós pagés de Esclañá.
- 17) Casa ab son hort de terra a ella contiguo.
IMMOBLES: tota aquella pessa de terra de viña de cabuda tres vessanas a Llufríu, altre pessa de terra de viña de cabuda tres vessanas en lo territori dit Llenada, altre pessa de terra de viña y part herma de cabuda vuyt vessanas, y finalment altre pessa de terra part cultiva y part viña ab algunas plantas de olivera de cabuda sis vessanas y un cuart de vessana.
- 18) Botiga, cuina, menjador, seller, hort y axida, sala al primer pis, alcoba, aposento de devant, aposento de detras, segon pis.
- 19) Casa y hort contiguo.
Cuina, dalt, botiga.
TERRES: una pessa de terra part viña y part bosch de cabuda cuatra vessanas a Llufríu.
- 20) Casa, magatsem, dos viñas ab dos horts tot cituat en lo poble de Agullana. Casa y hort de terra a ella contiguo cita en lo carrer de la Caritat a Palafrugell.
- 21) Casa y hort de terra y dos vessanas de terra cultiva a Monrás.
Entrada (**cuatra bigots, dos axadas, un magall, una fanga, una pala de tall, una pala de puas, un rasclo, una faus**); cuyna, cort (no hi ha animals), dalt de la casa, aposento, pallissa (**una axada rabassera, una forca, una destrál**).
IMMOBLES: una pessa de terra part cultiva ab tiras y part herma de cabuda sis vessanas a Monrás.
- 22) Cuyna, menjador, seller, aposento de dalt, aposento.
- 23) Casa y hort a ella contiguo sita en lo veinat de la Garriga. **Una fanga, un bigot, una axada, una destrál mitjana, una axada rabasera.**

- 24) Casa y hort de terra contigua. Cuina, saller (**una fanga, dos axadas, un vigot**), sala, quarto.
BENS IMMOBLES: una pessa de terra cultiva de tres vessanas, altre pessa de terra cultiva de cabuda cinch cuars de vessana, altre pessa de terra cultiva que per establiment la poseheix de pertinencias del patrimoni de casa Carles de Gerona de cabuda quatre vessanas.
- 25) Casa y hort de terra.
- 26) Entrada (**dos fangas, dos vigots, una pala de puas, un rascló**), cort (no hi consten animals), cuina, aposento de ponent.
BENS IMMOBLES: una pessa de terra de cabuda una vessana y mitja ab part cultiva y part viña de in la qual se troba edificada dita casa.
- 27) En la casa de dicho manso no existe mueble alguno correspondiente a dicho patrimonio, por tanto ha continuado inventario todo el referido manso Pumedá consistente en la casa y todas las tierras de cualquier clase que saean, derechos honores y posesiones del referido manso todo bajo sus lindes comprendidos.
- 28) Entrada, cuyna, saller, butiga vella, cort del cavall, sala de dal, quarto, quarto, graner, quarto.
BENS IMMOBLES: porsio de terra part herma y part boscosa de unas dos vessanas a Montrás, una pessa de terra de viña de cabuda sis vessanas, una pessa de terra part boscosa y part herma de tinensa tres vessanas a Fitor, una pessa de terra cultiva de cabuda dos vessanas, una pessa de terra part cultiva y part oliveras de cabuda quatre vessanas, una pessa de terra cultiva de cabuda dos vessanas, una pessa de terra de cabuda quatre vessanas, una pessa de terra de olivar de cabuda quatre vessanas, una pessa de terra cultiva de cabuda dos vessanas.
- 29) Entrada y seller, cort, graner, cuyna, sala o menjador, quarto, quarto, quarto.
- 30) Cuyna, saller, pis de dalt: quarto, quarto.
BENS IMMOBLES: hortet, una pessa de terra de viña vella de extensio de dos vessanas a Llufríu.
- 31) BENS IMMOBLES: una pessa de camp de cabuda set vessanas, una pessa de terra cultiva de cabuda sis vessanas que fou comprada a carta de gracia a Joan Canto vehi del lloch de Torrent, una pessa de terra de bosch de cabuda una vessana.
- 32) Cuyna, entrada, cort, sala de dalt, quarto.
BENS IMMOBLES: casa de dos cosos y hortet. També hi consten censals.
- 33) Cuyna, estancia, estancia, graner, saller, terrat, cort.
BENS IMMOBLES: camps de estenció de vuyt vessanas tot situat en esta dita vila de Palafrugell, una pesa de terra de extenció de tres vessanas en lo terme de Montrás, ítem altre pesa de terra de extenció tres vessanas plantada de oliveras en lo terme de Palafrugell, ítem sinc vessanas de terra herma ab alguns pins plantats en lo terme de Palafrugell, ítem una pesa de terra plantada de viña de estenció una vessana, una altra pesa de terra plantada de vinya y unas quantas oliveras de extenció de vuyt vessanas, una altra pesa de terra que conte dos pessas boscosas de extenció juntas de una vessana y mitja en lo terme de Esclanyá, una altra pesa de terra boscosa de extenció mitja vessana en lo terme de Palafrugell, altres dos pessas de terra boscosas sitas en lo terme de dita vila de extenció dos vessanas, una molt petita botiga o barraca situada en la plaja de Tamariu terme de dita vila.

- 34) Entrada, cuyna, cort, pallissa, saller, quarto, quarto del carrer, quarto.
BENS INMOBLES: item dos pessas de terra juntas de extensió de mitja vesana cada una amb nou oliveras en ella radicadas, amb un poch de hort de la part de ponent situadas en lo terme de dita vila.
- 35) L'amo de la casa és Francesc Matllaria pagès hisendat de Palafrugell.
- 36) Entrada, cuyna, manjador, sala, cuarto de debant, cuarto de derrera.
- 37) Cuarto que trau finestra a la part de mitg die, sala, cuarto que dorm la criada, cuarto, cuina, entrada, cort (**un bou, una burra**), estancia que serveix de saller, graner, pallisa.
Casa de Joseph Mercader situada en lo dit lloc de Mata ab sas designacions de las que forman part la era y carrer y aquell cuadró de terra de tinensa una vessana dins sas afrontacions.
Item una altre pessa de terra en lo terme de Casavells de tinensa deu vessanas, una pessa de terra de viña molt vella en lo terme de Ullastret de tinensa dos vessanas y mitja.
- 38) Entrada, cuina, cort dels bous, pallissa, cort dels tossinos, sala, cuarto de la part de solixent, cuarto ahont morí Joseph. Graner, hera.
PROPIETATS: una pessa de terra contigua a dita casa part cultiva y part bosch de extensió setse vessanas, una pessa de terra de viña de tinensa tres vessanas.
- 39) Cuina, entrada, seller, cort dels bous (**sinc bous y una mula**), estancia immediata a la cort dels bous, pallissa, sala, cuarto, cuarto, graner, cuarto, cuarto pujant la escala, cuarto interior.
- 40) Casa den Cendra junto con un globo de tierras de cavida setenta y seie vessanas, una pieza de tierra de viña de inferior calidad de cavida tres a cuatro vessanas en San Pol, una pieza de tierra de viña de cavida dos vessanas en La Bisbal.
- 41) Entrada, bodega, sala y cocina. 23 duros en dinero y en varias monedas.
- 42) Cocina, dormitorio. **Una pala de hierro. No hi ha animals.**
- 43) Cuina i entrada, cuarto, seller, cort (**una burra**), pallissa, cort del tossino (**un porcell**). TERRES: primo tres distintas feixas en lo territori anomenat Estany y altre en lo territori dit Bernagas del terme de la present vila. Item aquella altra pessa de terra de tres vessanas. Item aquella altra pessa de terra e viña situada en el terme de la present vila. Item y finalment aquella altre vessana de terra culotiva situada en lo terme de Torrent.
- 44) Tenen mosso: Domingo Roure. **Sis bous, una euga, dos caballs**, una altra casa a Palausator que habita lo fuster Sebastiá Busquets. Finalment aquella altra pessa de terra de viña de tinensa tres vessanas situada en lo terme de la vila de Pals.
- 45) Sala, cuina, seller (**dos bous, dos cavalls**), entrada (**dos tramecs, un vigot, una pala de puas**), cort (**una euga, un polli**), cort dels tossinos (**dos trujas**), hera. BENS INMOBLES: una viña de unas quatre essanas.

- 46) Cuina, entrada (**un rampi, una arada ferrada, dos rascles, un bigot, un tramech, una fanga, dos cavichs, una faus bosquera**), seller, cort (**una burra vella, una euga**), cort del tossino (**una truja**), menjador, antesala del pis de dalt, sala, cuarto sobre la cuina, graner, cuarto.
Item aquella pessa o feixa de terra situada en lo terme de la present vila de extensio dos vessanas.,
Item aquella altra pessa de terra part cultiva y part viña plantada en lo terme de la present vila de extensio sinch vessanas.
Item aquella altra pessa de terra cultiva de tinensa tres vessanas situat en lo terme de la present vila, aquella altra pessa de terra de viña de tinensa cuatra vessanas situada en lo terme referit de aquesta població, item aquella altra pessa de terra o feixa de tinensa una vessana y mitja situada en lo terme referit de aquesta població. Finalment altre terra campa de tinensa cuatra vessanas que se troba radicada en aquest referit terme. CREDITS.
- 47) Cort (una burra), cuina, sala, cuarto, cuarto, seller.
BENS INMOBLES: aquella pessa de terra de viña de tinensa cuatra vessanas, una pessa de terra de tinensa cuatra vessanas dita la pineda, una pessa de terra cultiva de tinensa una vessana, una pessa de terra de tinensa sinch cuarts de vessana, una pessa de terra de tinensa sinch cuarts de vessana, una pessa de terra de tinensa sinch cuarts de vessana, una altre pessa de terra de tinensa una vessana, altra pessa de terra de cabuda una vessana y mitja, altre petita porció de terra.
- 48) Aquella casa y pessa de terra a ella contigua junt a son hort y bomba de vent dintre de ella de tinensa de sinch vessanas. Item un curst de vessana de hort en lo terme de Pals. Item aquella pessa de terra campa de tinensa dos vessanas y mitja, una pessa de terra part viña y part olivar de cabuda cuatra vessanas, una pessa de terra de pineda de tres vessanas. Item tres feixas o pessas de terra cultiva de tinensa juntas unas sinch vessanas, una pessa de terra cultiva de tinensa tres vessanas, una pessa de terra cultiva de tinensa una vessana, una feixa de terra de tinensa mitja vessana. Finalment una pessa de terra cultiva immediata a la dita casa de tinensa una vessana.
- 49) Cuina, cambra o cuarto, graner, sala, cambra o cuarto de la sala, cambra de la sala, entrada (**axada de ferro, tres tramechs, un cavic, una fanga, un bigot, un rascle, una arada plana**), cort (**una mula**), saller. BENS INMOBLES: una vessana y mitja de terra part herma y part viña, tres vessanas de terra part camp y part viña, una pessa de terra part campa y part viña de tinensa cuatra vessanas, una pessa de camp de tinensa una vessana y mitja, un hort de cabuda mitg quart de vessana, una pessa de terra part cultiva, part oliveras y part herma de cabuda deu vessanas y un quart, un pessa de terra part cultiva, part oliveres, part viña, part alsinas y part herma de tinensa quinse vessanas, una pessa de terra herma de dos vessanas i tres cuarts de vessana, una pessa de terra herma de tinensa cuatra vessanas i tres cuarts de vessana totes situades en lo terme de Sant Martivell.
- 50) Cuina, aposento (**tres fangas, un cavich, un rasclinet**), cuarto del graner que trau finestra a solixent, graner, terrat, rabost, quarto sobre lo rabost, cuarto, cuarto sobre la cuina, cort dels bous (**dos bous**), saller, cort de las mulas (**dos mulas**), cort dels tossinos (**sinch tossinos**), cort de las ovellas (**divuit ovellas**), aposento. PROPIETATS: una pessa de terra de bosch contigua a dita casa de tinensa setse vessanas y mitja, una pessa de terra de tinensa dos vessanas, una pessa de terra cultiva y part herma de cabuda divuit vessanas, una pessa de terra part cultiva, part herma, part alsinas plantada de cabuda sinch vessanas y tres cuarts.

- 51) Entrada, establa (**una mula**), cort dels bous (**tres bous**), cort dels tossinos (**cuatra tossinos petits**), cort de las ovelas (**trestse ovelas**), seller, (**cuatra fangues, dos tramachs (amplas dit xapos), tres tramachs, cuatra magalls, dos tramaguinas, un mallal, dos arreyas, dos aradas, una agullada, una aplanadora**), porxo, cort de la era (**tres forcas banteras y tres de girar palla, un rampi, tres destrals**), sala, cuyna, cuarto, cuarto, cuarto, cuarto, grane.
BENS INMOBLES: item una pessa de terra part cultiva part olivar part sarments part bosch part herma y alguns suros de cincuenta vessanas, de la sobredita pessa si troba com a cosa de cuatra vessanas sembrat de blat, item una pessa de terra de deu vessanas cultivas sembradas de blat, item una altra pessa de terra que consisteix en catorse vessanas y miyja part castanyeda y part herma y serments, item una pessa de terra que consisteix en sis vessanas de terra part viña y part bosch. Item y finalment vuyt vessanas y mitja de terra part bosch y part sarments.
- 52) Mas la Barraca propia de Don Francisco Codol Hasendat de la vila de Figueras. Cuina, quarto que trau finestra a solixent, quarto de solixent. L'INVENTARI NO ESTÀ ACABAT!!!!
- 53) **Dos axadas, dos tramechs, dos fangas, una forca de ferro, una arada plana.** Només defineix els bens materials (llits, llençols, mobles...)
- 54) Un camp de cuatra vessanas una sembrada de fabas y dos sembradas de blat.
- 55) BENS INMOBLES: Una pessa de terra en lo territori de las devesas de extencio dos vessanas, una pessa de terra de novarias de dos vessanas dos octaus situada en lo terme de esta vila. Una pessa de terra de viña de exyencio tres vessanas en lo terme de l'Estartit. Altre pessa de terra herme de tinensa tres vessanas situada en lo mateix terme. També defineix crèdits.
- 56) Tres tramachs, un cavich, un rasclinet. BENS INMOBLES: una pessa de terra de viña y oliveras de tinensa dos vessanas sita en lo terme de esta vila, altre pessa de terra campa de tinensa una vessana en lo terme de Torroella. Finalment una pessa de terra de viña de tinensa una vessana.
- 57) Cuarto, cuarto (**un magai, un vigot**), cuina, cort (**un caball**). BENS YNMOBLES: dos pessas de terra en lo territori de las devesas ab vuit oliveras.
- 58) Cuyna, cuarto del terrat, cuarto del carré, graner, seller.
- 59) BENS YNMOBLES: item una pessa de terra part viña, part oliveras y part herma situada en lo terme de Torroella de extenció sis vessanas, item una pessa de terra cultiva de tinensa tres vessanas i mitja, item una pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas y finalment una pessa de terra cultiva de tinensa dos vessanas.
- 60) Entrada y seller, cuarto, cuina, cuarto. BENS YNMOBLES: una pessa de terra cultiva en lo terme de Bellcayre de tinensa sinch cuarts de vessana. Ytem una pessa de terra de viña plantada en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa tres vessanas. Ytem y finalment un quart de terra hort en lo terme del Castell de Bellcayre.

- 61) Entrada, estable, graner sobre la sala, graner de la casa, altre graner. BENS YNMOBLES: altre casa de un cos sita en el carrer del Hospital en lo terme de Torroella de Montgrí, ytem una pessa de terra en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa set vessanas y mitja, Ytem una pessa de terra de tinensa dos vessanas, ytem una altre pessa de terra de tinensa sinch vessanas, ytem una pesa de terra de tinensa sinch vessans en lo terme de Torroella de Montgrí, ytem y finalment una pessa de terra de olivar de extenció una vessana en lo terme de Ullá.
- 62) Entrada, menjador, cuina, servey de la cuina, cuyna de fer bogades, cort (**dos mulas, un rascle, un rastell, un cutell, dos cullars per llaurar**), corral (lleña), sala, cuarto de ponent de la sala, cuarto de la part de solixent, cuarto fosch, cuarto de la criada, graner de baix, graner de detrás del primer pis, graner fosch del segon pis, graner que dona al corral, porcho. En altre casa anomenada la cotxeria situada al carrer San Agustí en lo terme de Torroella de Montgrí: una tartana, dos carros, un tramuch, una pala de puas, un bigot, una daya, un magai. En una altra casa que serveix de pallissa situada en lo carrer dels Bous en lo terme de Torroella de Montgrí: tres cents garbons y dos carros de palla.
BENS YNMOBLES: una pessa de terra campa en lo terme de Ullá de tinensa deu vessanas, una pessa de terra campa en lo terme de Ullá de tinensa vint y tres vessanas, una altre pessa de terra campa en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa nou vessanas y mitja, una pessa de terra part viña y part olivar situada en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa tres vessanas, una pessa de terra de viña situada en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa dos vessanas, una pessa de terra de olivar situada en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa dos vessanas y mitje. Finalment una pessa de terra de viña situada en lo terme de Albons de tinensa tres vessanas. També designa cargues.
- 63) Entrada y menjador, cuina, saller, sala, cuarto del terrat, cuarto, cuarto del debant, cuarto del mitg.
BENS YNMOBLES: primo una pessa de terra cultiva en lo territori anomenat las Devesas en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa dos vessanas, ytem dos pessas de terra juntas de extenció sis vessanas situada en lo terme de Torroella de Montgrí, una pessa de terra de viña situada en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa tres vessanas, ytem y finalment una pessa de olivar de tinensa una vessana y mitje situada en lo terme de Torroella de Montgrí. També designa deutes.
- 64) Cuyna, menjador, cuarto de la avia, sala, cuarto, saleta del segon pis, cuarto de detrás la saleta, cuarto de debant.
- 65) **Caball, un tramech, un magai, una destral**. Tota aquella pessa de terra cultiva de extenció dos vessanas situada en lo terme de Torroella de Montgrí en lo territori anomenat las Devesas. Finalment una pessa de terra part viña y part oliveras situada en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa dos vessanas. També designa deutes i gravàmens dels bens.
- 66) Entrada (**un tramech, un cavich, un rasclinet**), saller, cuyna, sala, cuarto de mitg die , cuarto de tremontana. Graner. Cort dels bous (**sis bous**), corral (**vint y vuit ovelas, dos marrans**), cort dels tocinos (**cuatra tocinos, tres nodrisos y un de engreix**). En altre casa anomenada casa Arbedol se ha encontrat **cuatre eugas y quatre caballs**.
BENS INMOBLES: Primo tota aquella pessa de terra cultiva situada en lo terme de Fontanilles de extenció dotze vessanas part sembrada de farratge, part de goret y part de rostoll. Ytem una altre pessa de terra tambe cultiva en lo terme de Palausatort de tinensa set vessanas que se troba sembrada de mestall. Ytem una altre pessa de terra campa de tinensa quatre vessanas que se troba sembrada de mestall. Ytem tot aquell cuadro de terra junt ab un hort a ell contiguo sembrat de blat de extenció tot junt una vessana.

- Ytem una pessa de terra de viña de tinensa sis vessanas en lo terme de Palausatort. Ytem y finalment una pessa de terra campa de tinensa set vessanas situada en lo terme de Peratallada.
- 67) Botiga, cuina, seller, cuarto de detras, cuarto del centro, cuarto del debant.
BENS INMOBLES; Primo una pessa de terra part viña y part oliveras situada en lo terme de Torroella de Montgrí de cabuda tres vessanas.
- 68) Primo una casa molt dirruida: cuarto y cuina en lo pis de dalt, entrada y estancia en lo pis de baix.
BENS INMOBLES: Primo una pessa de terra cultiva situada en lo terme de Gualta de cabuda tres cuarts de vessana. Ytem una pessa de terra en lo terme de Fontanillas de tinensa dos vessanas y mitja ab dos oliveras. Ytem una pessa de terra de viña ab algunas oliveras situada en lo terme de Fontanillas de cabuda dos vessanas y set octaus.
- 69) Entrada, cuina, cuarto principal, cuarto, cuarto de dalt de tot.
- 70) Casa ab son hort, cual casa habita vuy dia Vicens Sureda com a masober de dit difunt: entrada, saller de la entrada, saller de la bora del hort, graner. Altre casa al debant de la principal ab dos portas foranas dolentissimas. Totas dos casas se serveix dit Vicens Sureda sens pagarne res en classe de masober. En la casa de son señor sogre en lo pis que habitaba se ha encontrat lo seguent: cuyna, rebost, sala, cuarto principal, cuarto, comuna, cuyna del primer pis.
BENS INMOBLES: Primo tres pessas de terra campas en lo territori dit las devesas de tinensa juntas sis vesanas subjectas a pagar censos. Ytem un olivar de tinensa tres vesanas. Ytem una pessa de terra de viña situada en la montaña de Torroella de Montgrí de tinensa cuatra vesanas. Ytem una pessa de terra campade tinensa una vesana. Ytem una pessa de terra de olivar de tinensa tres vesanas situada en lo terme de Ullá. Ytem una casaterme de Pals. Ytem una pessa de terra de viña situada en lo terme de Pals de tinensa tres vesanas. Ytem y finalment una pessa de terra campa de tinensa una vesana y mitja en lo terme de Pals.
- 71) Saller, cuyna, manjador, sala, cuarto del señor sacrista, cuarto del señor vicari, segon pis: cuarto primer dels forasters, cuarto de la barreta, cuarto segon dels forasters.
- 72) Saller, cort, cuyna, cuarto de detras, cuarto de la part de tremontana.
BENS INMOBLES: Primo dos casa unidas situadas en lo carrer de Santa Catarina. Ytem una pessa de terra de viña de extensió tres vesanas situadas en lo terme de Torroella de Montgrí. Ytem una pessa de terra part olivar part herm situada en lo terme de Torroella de Montgrí de tinensa tres vesanas. Ytem una pessa de terra en lo territori nomenat las devesas cultiva de tercera qualitat de tinensa tres vesanas. Ytem y finalment una pessa de terra cultiva de tercera qualitat de cabuda dos vesanas situada en lo terme de Torroella de Montgrí.
- 73) Entrada, corral, cort, saller, revost, cuarto principal, sala, cuarto de anar a la pallissa, cuina, cuarto, porxo, graner.
BENS INMOBLES: Primo: una pessa de terra de viña y oliveras de extensió cuatra vesanas situada en lo terme de Torroella de Montgrí. Ytem un tros de oliveras situada en la vall de Santa Caterina . Ytem una pessa de terra cutliva de tinensa dos vesanas situada en lo terme de Torroella de Montgrí. Ytem una pessa de terra de viña de tinensa tres vesanas situada en lo terme de Torroella de Montgrí. Ytem y finalment altre pessa de terra cultiva de tinensa nou vesanas situada en lo terme de Canet de Verges.

- 74) Entrada, corral (**un rascla, una arada**), cort (**dos mulas y un burro, dos vigots, una pala de puas, dos tramechs, dos cavichs**), saller, revost, cuarto principal, sala, cuarto de anar a la pallissa, cuina, cuarto de la finestra reixada, porxo, graner.
BENS INMOBLES: Primo: una pessa de terra de viña y oliveras de extensió cuatra vesanas situada en lo terme de Torroella de Montgrí. Ytem un tros de oliveras situada en la vall de Santa Caterina . Ytem una pessa de terra cutliva de tinensa dos vesanas situada en lo terme de Torroella de Montgrí. Ytem una pessa de terra de viña de tinensa tres vesanas situada en lo terme de Torroella de Montgrí. Ytem y finalment altre pessa de terra cultiva de tinensa nou vesanas situada en lo terme de Canet de Verges. **COMPTA QUE SEMBLA EL MATEIX INVENTARI QUE ANTERIOR!!!!!!!!!!**
- 75) Entrada y cuyna, saller, cort, cuarto, cuarto.
BENS INMOBLES: Primo tota aquella pessa de terra de oliveras plantada de extensió sinch vesanas situada en lo termede Torroella. Ytem altre pessa de terra de oliveras plantada de tinensa dos vesanas situada en lo terme de Torroella de Montgrí. Ytem una pessa de terra cutliva de tinensa dos vesanas situada en lo territori las debesas. Ytem y finalment un hort de extensió un octau de vesana situat en lo terme de Torroella de Montgrí.
- 76) Era, entrada, passadís de anar al trull, sellaret, trull, corral, cort, pallissa, saller, sala, cuyna, sala. Casa del masover Juan Pages.
BENS YMMOBLES: Primo la casa que habitaba y mori Joseph Puig ab son trull, era y pallissa. Ytem tota aquella altre casa o mas junt ab son corral situada en sit Vulveralla baix sas afrontacions compresa. Ytem tota aquella pessa de terra part cultiva y part viña de extensió setse vesanas. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa dos vesanas sinch setsens. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa sinch octaus. Ytem una pessa de terra de tinensa cuatra vesanas y dos octaus. Ytem una pessa de terra part viña part plantada de arbres part herma de tinensa una vesanas y mitja. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa tres vesanas i dos octaus. Ytem una pessa de terra de tinensa dos vesanas y un setse. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa tres vesanas set setsens. Ytem una pesa de terra cultiva ab algunas oliveras de tinensa tres vesanas sinch setsens. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa onse vesanas. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa sis vessanas. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa sinch vesanas y mitja. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa sis vesanas. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa deu vessanas y mitja. Ytem una pessa de terra de tinensa deu vessanas y mitja. Ytem una pessa de terra part viña part cultiva part bosch part herma de tinensa sincuanta una vesanas y mitja. Ytem una pessa de terra de oliveras plantada de tinensa set vesanas tres setsens. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa vint y set vesanas y tres cuarts.
PESES QUE INTEGREN LA HERETAT DE PALAUBORRELL: Primo tota aquella casa, pallissa, hera y corral junt ab una pessa de terra contigua part herma y part cultiva de tinensa cuatra vesanas. Ytem tota aquella altre heretat de terra cultiva ab cuatra o sinch oliveras de tinensa una vesana. Ytem una pessa de terra part cultiva part olivar y part viña de tinensa vuyt vesanas i mitja. Ytem una pessa de terra de viña de tinensa dos vesanas situada en lo terme de Ventalló. Ytem una pessa de terra part viña y part olivar situada en lo terme de Ventalló de tinensa sinch vesanas. També defineix: censos que percibeix la casa del difunt Joseph Puig, i: cargas a que esta afecte dita casa.

- 77) Entrada y cort (**una arada, un rascle**), saller, corral (**deu gallines y un gall**), sala, primer aposento dormitori, segon cuarto, tercer cuarto, cuarto aposento dormitori, cuina, aposento pujant la escala del segon pis, cuarto del segon pis, cuarto, sala.
BENS YMMOBLES: Primo una pallissa contigua a la casa principal referida. Ytem una pessa de terra campa situada en lo terme de Torroella de Montgrí. Ytem una pessa de terra cultiva situada en lo terme de Torroella de Montgrí. Ytem una pessa de terra cultiva situada en lo terme de Torroella de Montgrí. Ytem una pessa de terra de olivar situada en lo terme de Torroella de Montgrí. Ytem un altre olivar situat en lo territori de Santa Catarina. Ytem una pessa de terra campa situada en lo terme de Gualta. Ytem una finca a Gualta. Ytem, y finalment la heretat que se compon de casa y cent cuarenta quatro vesanas situada en lo terme de Sant Esteve de Gualbes.
- 78) Cuarto principal, sala, cuarto, cuarto, saller, cuina, cuarto del amo, cort.
BENS YMMOBLES: Una pessa de terra de viña situada en lo territori del puig sec.
- 79) Entrada (**arada, cuatro tramechs, un rascle, dos fangas**), cort (**un bou**), altre cort (**dos tocinos**), cuina, sala i cuarto tot unit, graner, cuarto i pallissa. BENS YMMOBLES: Primo tota aquella casa subjecte a un censal de un cuart de vesana subjecte a un censal de vint y sinch lliuras de capital a la Iglesia parroquial de Sant Mateu de Montnegre. Ytem un hort de cabuda un cuart de vesana subjecte a un censal de capitalitat trenta lliuras de capital a la Iglesia parroquial de Sant Mateu de Montnegre. Ytem una pessa de terra part campa part olivar y part ceps plantats de cabuda cuatro vesanas subjecte al anno cens de set cops y mitg de ordi al Monastir de Monjas de Sant Daniel de Geron. Ytem una pessa de terra de tres vesanas part bosch part ceps y part olivar situat en lo terme de Madremanya subjecte a la prestació del anno cens de dotse rals velló al marqués de Vilana.
- 80) Cocina, comedor, bodega, primer piso: cuarto habitacion nueva, sala, cuarto de las niñas, cuarto principal, cuarto despacho, habitaciones del segundo piso: cuarto del alojamiento, cuarto del capellan de la casa, cuarto de la virgen, cuarto de la criada, cuarto del tio monge, sala, cuarto despacho.
BIENES INMUEBLES: La heretat situada en la Barracadel Puig Colomer sita en el término de San Julian de Boada de cabida unas trescientas vesanas parte cultivas i parte hermas. La heretat titulada manso Blanch sita en dicho pueblo de Sant Julian de Boada de cabida setenta vesanas parte cultivas i parte yermas. La heretat o manso Ferrer situado en en el término de Torroella de Montgrí de cabida cien vesanas parte alameda i parte cultivas. La heretat titulada manso Pujadas de Sobrestany termino de Torroella de Montgrí de ciento cincuenta vesanas parte cultivas, parte olivar, parte viña i parte yermas. Dos casas tituladas grande i pequeña con sus patios i pajares a ellas unidos sitas en la calle del Hospital de la villa de Torroella de Montgrí. La tercera parte del diezmo de Ullá hoyestinguido. Toda aquella casa de Fuerza, Castillos i Baronía de San Ciprian dels Alls vulgo Camós donde se tienen los señorios de dominio abierto, diezmo i tres heredades tituladas que contienen juntas unas ocho mil vesanas de tierra parte de alcornoques, parte de cepas, parte cultivas y parte bosque. Las dos casas grane i pequeña sitas en la calle ancha de la Bisbal. Una casa sita en la villa de Bagur i en la calle de San Pedro. Una pieza de tierra de cepas plantada de cabida cinco vesanas la mayor parte en la villa de Bagur. Otra pieza de tierra de cepas plantadas de cabida cuatro vesanas sita en el término de Bagur. Y toda aquella pieza de tierra de cabida cinco vesanas la mayor parte yerma i como una vesana i media de viña sita en el término de Bagur.

- 81) Entrada, cort, cort dels tocinos, pastador, seller, trull, sala del primer pis, cuyna, terrat, cuarto dels mossos, cuarto, cuarto, pallissa, sala del segon pis, graner, cuarto de dalt de tot.
BENS YNMOBLES: Primo una pessa de terra de camp y de viña plantada de cabuda quatre vesanas. Ytem una pessa de terra part cultiva y part herma de cabuda dos vesanas. Ytem una pessa de terra camp de tinensa una vesana y mitja. Ytem una pessa de terra camp de cabuda una vesana y mitja. Ytem una pessa de terra de cabuda tres vesanas. Ytem una pessa de terra camp de cabuda dos vesanas y mitja. Ytem una pessa de terra camp de cabuda sis vesanas. Ytem una pessa de terra camp de cabuda sis vesanas situada en lo terme de Ultramort. Ytem una pessa de terra camp de cabuda tres vesanas situada en lo terme de Ultramort. Ytem una pessa de terra de viña plantada de cabuda dos vesanas situada en lo terme de Ultramort. Ytem una pessa de terra camp de cabuda quatre vesanas situada en lo terme de Fonalleras. Ytem un olivar de cabuda tres vesanas y mitja situat en lo terme de Rupiá. Ytem un hort situat en lo terme de Parlavá de cabuda un quart de vesana. Ytem una pessa de terra de cabuda un setse de vesana. Ytem una pessa de terra de viña plantada ab algunas oliveras de cabuda sinch vesanas situada en lo terme de Verges.
- 82) Cuina, sala, terrat, cuarto, cuarto, cuarto dels miñons, graner, rebost, cuarto de las criadas, entrada, pastador, seller, cort dels bous (**cuatro bous y una baca**), cort de las ovellas (**vint i una ovellas i un marro**), pati, trull.
BENS INMOBLES: Primo una pessa de terra cultiva de tinensa una vesana y mitja. Ytem una pessa de terra de tinensa vuyt vesanas. Ytem una pesa de terra cultiva de tinensa dos vesanas. Ytem una pessa de terra de bosch de tinensa dos vesanas y un quart. Ytem una pessa de terra de bosch de tinensa set vesanas. Ytem una pessa de terra part cultiva y part herma de tinensa dos vesanas. Ytem una pessa de terra de bosch de tinensa quatre vesanas y un quart. Ytem una pessa de terra part cultiva y part herma de tinensa nou vesanas y mitja. Ytem una pessa de terra part cultiva y part herma de tinensa set vesanas. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa quatre vesanas. Ytem una pessa de terra herma de tinensa una vesana y tres quarts. Ytem una pessa de terra part cultiva y part herma de tinensa onse vesanas. Ytem una pessa de terra part camp y part oliuvar de tinensa vint vesanas. Ytem una pessa de terra part cultiva y part olivar de tinensa quinse vesanas situadas en lo terme de Rupiá. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa una vesana y mitja. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa quatre vesanas. Ytem una pessa de terra de vinya plantada de tinensa dos vesanas. Ytem una pessa de terra de vinya plantada de tinensa dos vesanas. Ytem una pessa de terra part vinya plantada y part cultiva de tinensa dos vesanas. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa catorse vesanas. Ytem una pessa de terra pat vinya part olivar de tinensa quatre vesanas. Ytem una casa i terras situadas en lo terme de Saus. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa set vesanas situadas en lo terme de Saus. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa una vesana situada en lo terme de Cassá de Pelrás. Ytem una pessa de terra cultiva de tinensa sinch vesanas situada en lo terme de Cassá de Pelrás.
- 83) Entrada y cuina (**un bigot, una fanga, un rasclinet, dos tramechs petits, una pala de puas**), cuarto de dormir, pallissa, seller.
BENS INMOBLES: Primo tota aquella casa ab quatre vesanas de terra part cultiva y part hermas a ella contiguas tot situat en lo terme de Madremaña. Y finalment una pessa de terra cultiva situada en lo terme de Sant Sadurni de cabuda una vesana.

84) En la casa habitació del difunt propia del Señor de Caramany. Cuarto ahont dormia lo difunt, cuarto immediat, cuarto següent, cuarto de la torreta, segon cuarto de la torreta, pessa immediata, cuarto següent, cuyna, menjadó, rabost de la segona torre, cuarto de la escala del grané, rabost de la escala de baix, seller gran, seller del oli, pastador, cort i entrada. Un credit sobre los bens de la casa Salliura procedent de drets legitimaris i llegats de import tres mil lliuras.

BENS INMOBLES: Primo tota aquella casa y hort a la mateixa contiguo situada en lo carrer major de la present vila ab sas afrontacions de sa pertinencia. Tota aquella pessa de terra cultiva ab algunas plantas de oliveras i ceps alli radicats situada en lo present terme de cabuda dos vesanas. Ytem una pessa de terra de olivar de cabuda dos vesanas situada en lo terme de dita vila. Y finalment tota aquella altre pessa de terra cultiva de cabuda vuit vesanas situada en lo terme del poble de Casabells.

85) Entrada, cort de la dreta (**una burra**), cort de la esquerra, seller (**una fanga, una pala plana, tres tramechs, un bigot, un magall, una magalina, una faus busquera, un rasclinet, dos forcas**), cuina, sala, cuarto gran, cuarto del devant, cuarto de sobre la cuina, en lo segon pis: terrat.

BENS INMOBLES: Primo una casa situada en lo carrer Sant Sebastiá de esta vila, subjecte al cens annual de nou pesetas a la casa de Caramany de Gerona, ab sas afrontacions corresponents. Ytem tota aquella pessa de terra campa i viña situada en lo terme de Corsá subjecte a la prestació del cens annual de una cuartera i mitja i tres cops de blat de forment a la casa de Cornell de esta vila. Ytem una vesana de terra cultiva situada en lo terme de Corsá subjecte a la prestació del cens annual de mitja cuartera de blat forment a dita casa de Cornell. Ytem aquells set cuarts de vesana de terra cultiva situada en lo terme de Corsá subjecte a la prestació del anno cens al infrascrit notari de tres cops dde blat forment ab sas afrontacions corresponents. Ytem una pessa de terra de olivar situada en lo terme de Cassá de Pelrás subjecta a prestació del cens annual de un quarta de blat forment a D. Joaquim Valls de Rupíá.

86) Entrada (**cuatre aradas, tres fangas, divuit forcas**), cort de las ovellas (**vint ovellas y un marra**), cort dels bous (**nou bous**), cort de las eugas (**dos eugas, un caball**), cort dels tocinos (**un tocino per lo us de la casa, tres porcells de sinch mesos, dos porcells de vuit mesos**), seller, porcho (**un rascle**), sala (**dos vigots, quatre tramechs petits, dos cavichs, un magay, una pala plana, dos palas de puas, dos days guarnits**), cuina, graner, cuarto de las noyas, cuarto del padrí, cuarto dels miñons.

BENS INMOBLES: Primo tota aquella casa y hort situada en lo carrer major de esta vila ab sas afrontacions corresponents. Ytem una pessa de terra part campa i part viña situada en lo terme de esta vila de cabuda quatre vesanas. Ytem una pessa de terra de olivar de cabuda dos vesanas situada en lo terme de Casavells. Ytem una altre casa i hort situat en la plassa publica del poble de Monells. Ytem una pessa de terra part campa y part viña de cabuda dos vesanas y mitja situada en lo terme de Sant Sadurní.

87) Entrada, seller, cort, cuina, cuarto, cuarto de la familia.

BENS INMOBLES: Primo una pessa de terra cultiva situada en lo terme de Ullastret de cabuda quatre vesanas. Ytem una pessa de terra cultiva de cabuda dos vesanas situada en lo terme de Ullastret. Ytem una pessa de terra de viña plantada situada en lo terme de Ullastret de tinensa una vesana y mitja. Ytem una pessa de terra cultiva situada en lo terme de Matajudaica de cabuda tres vesanas. Ytem una pessa de terra cultiva situada en lo terme de Matajudaica de cabuda mitja vesana. Ytem un hort de terra cultiva situada en lo terme de Casavells de cabuda mitg quart de vesana. Ytem y finalment una cass situada en lo terme de Matajudaica. Las quals fincasse troban subjectes a varios censos i censals com consta ab especificació detinguda en las respective escripturas de adquisició.

- 88) Entrada, seller, sala, cuina, cuarto, cuarto, cuarto, cuarto, rabost, cuarto, graner, cort dels bous, cort de las burras, trull, corral.
BENS INMOBLES: Primo tota aquella casa ab la hera contigua situada en lo poble de Madremaña. Ytem tot aquell hort situat en lo terme de Madremaña e cabuda un cuart de vesana. Ytem una pessa de terra cultiva situada en lo terme de Pedriná de cabuda cuatro vesanas. Ytem una pessa de terra cultiva de cabuda deu vesanas. Ytem una pessa de terra boscosa situada en lo terme de Madremaña de cabuda vint y sinh vesanas. Ytem una pessa de terra part cultiva y part bosch situada en lo terme de Madremaña de cabuda sinch vesanas. Ytem una pessa de terra cultiva y olivar situada en lo terme de Madremaña de cabuda sis vesanas. Ytem una casa situada devant la Iglesia de Madremaña. Ytem una pessa de terra part cultiva y part herma situada en lo terme de Madremaña de cabuda cuatro vesanas. Ytem y finalment una pessa de terra herma situada en lo terme de Madremaña de cabuda cuatro vesanas.
- 89) Entrada (**dos aradas, un magall, una fanga, un tramech gros, una magahina, dos tramechs regulars, una aixada**), seller, cort (**una pala de puas de ferro, una vaca, un burro**), cuina, cuarto de la sala, cuarto del forn.
BENS INMOBLES: Primo tota aquella casa situada en lo carrer de la font en est poble junt ab son hort de terra de tinensa un setse de vesanasituat en lo present poble. Ytem una pessa de terra cultiva situada en lo terme de la Pera de cabuda cuatro vesanas. Ytem una pessa de terra part cultiva y part oliveras de cabuda dos vesanas. Ytem una pessa de terra herma situada en lo present terme de cabuda una vesana. Ytem una pessa de terra cultiva situada en present poble de cabuda sinch cuarts de vesana. Ytem una pessa de terra part cultiva y part herma situada en lo present poble de cabuda una vesana i tres cuarts. Ytem una pessa de terra cultiva ab alguna olivera situada en lo terme de la present vila de cabuda set vesanas. Ytem una pessa de terra de viña plantada de cabuda tres vesanas subjecte a la tercera pert de fruits a la casa de Bertran del poble de la Pera. Y finalment una pessa de terra de olivar de cabuda cuatro vesanas situada en lo terme de Rupiá. Las quals fincas se troban subjectes a varios censos i censals i altres deutes com consta ab especificació detinguda en las respective escripturas de obligació i a que en lo menester se fa referencia.
- 90) Primo tota aquella casa con tres vesanas de tierra cultiva, olivar i viña todo en el presente terminno i territorio fossa Maria con sus lindes correspondientes. Toda aquella pieza de tierra cultiva, huerto i viña de cabida una vesana sita en el presente termino. Y toda aquella pieza de tierra cultiva de cabida tres vesanas en el pueblo de Pubol.
- 91) Entrada (**cuatro fangas**), seller (**cuatro tramechs i cuatro vigots**), cort (**cuatro bous, dos mulas**), corral (**dotse ovellas**), cort (**cuatro tocinos, dos aradas, un rascla, un aplanado i un rasclinet**), sala, cuina, graner (**dos fausas, tres forcas, una daya, un rampi**), cuarto dels forasters, cuarto mes amun, cuarto dels mosos, cuarto vell, cuarto de las noyas, dalt de tot, trull.
BENS INMOBLES: Primo la casa principal dita den Gimpera, ab la hera, hort, porcho, i unas vint vesanas de terra part cultiva, part viña, part bosch titulat la plana ab sas afrontacions corresponents. Ytem tota aquella pessa de terra cultiva situada en lo present terme de cabuda sis vesanas. Ytem tota aquella pessa de terra cultiva situada en lo present terme de tinensa mitja vesana. Ytem una pessa de terra part cultiva y part boscosa situada en lo present terme de cabuda quinse vesanas. Ytem una pessa de terra part bosch y part herm situada en lo present terme de cabuda divuit vesanas. Ytem una pessa de terra situada en lo present terme de cabuda dos vesanas. Ytem una pessa de terra situada en lo present terme de cabuda sinch vesanas. Ytem una pessa de terra situada en lo present terme de cabuda tres vesanas. Ytem una casa situada en lo present poble titulada den Gundahí ab sas afrontacions corresponents. Y finalment tota aquella casa situada en lo carrer de las Ballesterias de la ciutat de Gerona ab las afrontacions propias de la mateixa.

- 92) Entrada, cuyna, cort, quarto de ponent, aposento sobre la entrada, aposento sobre la cort. Las terras que estan unidas y alrededor de la ja dita casa contenint en si onse vesanas de terra part cultivas y part bosch.
- 93) Entrada, sallé, entrada vella, cuyna, sala, quarto del costat de ponent, quarto del mitg, quarto de solixent, magatsem, cort.
BENS INMOBLES: Primo mitja vessana de terra cultivada y hort de secá en la que se troba edificada la dita casa en lo carrer de la Riera de Rifret de la vila de Calonge. Ytem una pessa de terra de viña de tinensa sis vesanas situada en lo terme de la vila de Calonge. Ytem sinch vesanas de terra de bosch ab alguns suros. Ytem mitja vesana de terra cultivada. Ytem mitja vesana de terra ultiva situada en lo terme de Calonge. Ytem dos vesanas de terra ultiva situada en lo terme de Calonge. Ytem y finalment una vesana y mitja de olivar situat en lo terme de Sant Joan de Palamós.
- 94) Estancia de la dreta, estancia de la esquerra, pallisa y cort, sala, cuina, quarto de dretas, quarto de la esquerra, segon pis, estancia de la dreta.
BENS INMOBLES: Primo tota aquella pessa de terra campa de estenció sinch vesanas que presta cens a D. Ignasi Camps hacendat de Ullá tres cuarteras, un quartá y dos cops de forment annualment. Altre pessa de terra de tinensa dos vesanas la cual presta anualment de cens al senyor Francisco Pons hacendat de la vila de la Bisbal tres quartans de forment. Y finalment altre pessa de terra de viña plantada de tinensa una vesana situada en lo terme de la vila de Ullá la cual presta cens a dit Ignasi de Camps anualment sis pessetas de plata. La casa que dalt se ha mencionat junt ab la vesana de terra que se troba contiguo a dita casa y presta tambe cens anual tres quartans de forment. També designa deutes dels indicats bens.
- 95) Entrada o botiga, salle de la tina, selle, pati. Primer pis: quarto del terrat, terrat, manjadó, cuina, quarto del carrer. Segon pis: graner, quarto sobre la cuyna, quarto del carrer.
BENS INMOBLES: Ytem una pessa de terra plantada de viña y oliveras situada en lo terme de Ullá. Ytem una pessa de terra de oliveras plantada situada en lo terme de Ullá. Ytem una pessa de terra campa.
- 96) Sala, cuina, quarto del devant, aposento o quarto de lapart de tremontana, seller, graner.
BENS INMOBLES: Una svuit vesanas de terra cultivada dividida ab varias feixas immediatas a dita casa. Altres nou vesanas de viña tambe bastant cercanas a la mateixa casa mas Simon. Y finalment altres trenta vuit vesanas de terra bosca, part de la cual se encontra sureda, situadas igualment en las immediacions de la espressa casa mas Simon. Tambe defineix deutes.
- 97) Quarto principal del piso alto, sala, quarto a la part de tramontana, piso bajo: bodega y dispensa, cocina y pieza adjunta, aposento.
- 98) Entrada (**dotse tramechs y aixadas, vuyt fangas, tres magalls, quatre vigots, dos podalls, quatre forcas de ferro, tres aradas planas, dos aradas mossas, dos mitjans de carreta y tres de llaurar, dotse forcas de fusta, dos dallas, tres rampins y uns pichs, un parpal, un may de ferro, quatre magainas, tres destrals**), cuina, menjador, seller, cuadro (**tres parells de bous, tres mulas vellas, una euga**), cuadro (**dotse nodrissos, quatre dotsenas de ovelas**), pastador, sala, quarto del mitg de la sala, quarto del detrás, graner, rabost, terrat.

BENS INMOBLES: El mas que habitaba lo difunt, conegut per Mas Carabús ab totas sas terras honors y possessions situat en lo terme del lloch de Pedriñá. Altre mas conegut per mas Nou ab totas sas terras honors y possessions situat en lo terme del lloch de Pedriñá. Una casa sita en la Pera y una castañeda sita en Sant Martivell, quals afrontacions se espresan en la relacio jurada dels bens que obra en la Contaduria de Hipotecas del Partit de la Bisbal.

- 99) Entrada (**una arreya, un contell, un magall, dos fangas, dos tramechs, un vigot, una massa de estallar lleña**), cuyna, seller, cort (**una pala de ferro**), cort dels tossinos (**dos nodrissos mitgentsers**), sala, cuarto de detras que serveix de graner, cuarto del devant, cuarto de la eixida.

BENS INMOBLES: Primo la casa junt ab sa hera, porcho y hortet al devant de la mateixa, un pallé y un cuadro de terra cultiva de una vesana contigua. Una pessa de terra cultiva de sinch vesanas de cabuda y situada en lo terme de Fonteta. Altre pessa de terra plantada de suros de estensió tres vesanas situaDa en lo terme de est poble. Altra pessa de terra cultiva de tinensa vuit vesanas situada en el mateix terme. Altra pessa de terra de tinensa dos vesanas situada en igual paratge. Pessa de terra cultiva de estensió quatre vesanas. Altra pessa de terra de tinensa quatre vesanas situada en lo terme de la vila de La Bisbal. També defineix credits.

- 100) Un magall, una pala de ferro, un escorn y sinch cabras y dos cabrits.

BENS INMOBLES: Lo mas o heretat anomenada Mas Anguila, junt ab totas sas terras honors y posesions situat en lo terme de Fitor.

- 101) Botiga, magatsem, cuarto, recuartet, alcoba, armari, cuina, cuarto de la casa que dona en lo carrer major.

- 102) Entrada o botiga, saller, cuina, cuarto, rabost, cuarto del segon pis.

BENS INMOBLES: Primo tota aquella casa situada en Santa Eugenia de Vilarromá. Ytem una pessa de terra de viña situada en lo terme de Santa Eugenia de Vilarromá. Ytem una altra pessa de terra de viña de tinensa tres vesanas situat en lo terme de Santa Eugenia de Vilarromá. També designa diner en efectiu.

- 103) Menjador, cuina, rabost de la entrada, jardí, sala del primer pis, cuarto de la part de tremontana, cuarto. També designa escrituras de apoca i de debitori.

BENS INMOBLES: Primo una pessa de terra de tinensa sinch vesanas situada en lo terme de Santa Eugenia de Vilarromá.

- 104) BIENES MUEBLES: entrada (**un rasclo, dos arados, una fanga, un vigot, un pico, tres azadones grandes y dos de pequeños, un yugo con todos sus arreos para un par de bueyes, cinco forcas**), cocina, aposento que comunica con la cocina (**un cerdo**), bodega, cuadra (**tres bueyes para la labranza, una burra**), porcho, estancia (**cinco ovejas**), sala del primer piso, cuarto de la sala, otro cuarto de la sala, otro tercer cuarto de la sala, granero, aposento, pajar. A partir d'aquí diu que falten bens que es continuaran en un altre inventari, però no s'ha trobat.

- 105) BENS MOBLES: entrada, botiga, cuina, menjador, rabost, terrat, estancia en lo baix de la casa per la part de ponent, establa (**un magall, una pala de puas, dos samals**), sala en lo primer pis, cuarto a la part de solixent, altre cuarto a la part de solixent, altre cuarto a la part de ponent.

BENS INMOBLES: Primo tota aquella casa situada en la plasa publica de est poble de Santa Eugenia de Vilarromá, baix sas afrontacions compresa. També designa deutes.

- 106)Entrada, cuina, aposento de detrás, sala, cuarto al carreró, dalt de tot.
BENS INMOBLES: Primo una pessa de terra campa plantada de tiras de tinguda vuit vesanas situada en lo terme de Palamós.
Finalment, tota aquella pessa de terra campa ab algunas oliveras en ella radicadas de tinguda una vesana y mitja situada en lo terme de Santa Eugenia de Vilarromá. També designa crèdits.
- 107)Quartet del primer pis, cuyneta y cuarto debaix, magatsem y saller. El primer pis se troba arrendat. Camp de terra situat en lo territori de la fosca. Ytem una pessa de terra situada en lo terme de Calonge baix sas afrontacions compresa. Ytem una altra pessa de terra baix sas afrontacions compresa. Hort de terra situat en lo terme de Vilar baix sas afrontacions comprés. Un tros o sol de pati descubert situat al arrebald de mar de esta vila baix sas afrontacions compresa. La casa propia de dit difunt situada en lo mateix arrebald de mar de esta vila baix sas afrontacions compresa.
- 108)Un tros de terra cultiva situat dins lo recinto de la present vila y te de tiro un quart de vesana.
- 109)Entrada, seller, cuyna, cuarto pujant la escala, cuarto, rabustet.
BENS INMOBLES: primo una pessa de terra de unas tres vesanas y mitja situada en lo terme de Calonge.
- 110)Comedor, cocina, despensa, aposento del piso primero, recibidor, cuarto o aposento principal, alcoba, cuartito del alcoba, en el segundo piso y cuarto al subir la escalera, cuarto primero de este piso, cuarto segundo del alcoba, cocina.
- 111) Entrada, seller, cuyna, cuarto del debant. Item aquella pessa de terra de quatra vesanas que en establiment poseeixen en lo terme de dita parroquia.
- 112) Rebot de dalt de tot, primer rebot, cuarto del terrat, cuarto nou, cuarto de sota del terrat, cuarto del debant del segon pis, cuarto del debant del primer pis, sala, cuyna, eixida, cisterna.
BENS INMOBLES: Una pessa de terra de tinensa cuatra vesanas situada en lo terme de Vilarromá.
- 113) Entrada, rebot, menjador, cuyna, cuarto pujant la escala al primer pis, cuarto del debant, corredor, segon pis, cuarto del debant, quartet fosch, cuarto del detras, tercer pis: cuarto del terrat.
YMOBLES: Casa al carrer dit dels Molins situada en la present vila de Palamós.
- 114)Entrada, cuyna, sala, cuarto.
BENS INMOBLES: Un tros de terra hort frente la casa. Item una pessa de terra de unas dos vesanas y mitja. Item y finalment una pessa de terra de olivar de tinensa dos vesanas situada en lo terme de Vallobrega.
- 115)Entrada, cuyna, cuarto sala, cuarto.
BENS INMOBLES: una pessa de terra de tinguda quatra vesanas situada en lo terme de Santa Eugenia de Vilarromá. Item una altra pessa de terra cultiva de tinensa tres vesanas situada en lo terme de Santa Eugenia de Vilarromá.
- 116)Tota aquella pessa de terra de tinguda cuatra vesanas situada en lo terme de Sant Feliu de Guixols. Finalment, tota aquella altre pessa de terra de tinguda vuyt vesanas situada en lo terme de Fanals de la Vall de Aro.
- 117)Tota aquella pessa de terra situada en lo terme de SanT Feliu. Finalment tota aquella altra pessa de terra situada en lo terme de Fanals de la Vall de Aro.
- 118)Menjador, altre menjador, cuina y eixida, cuarto del primer pis, terrat.

119) **Tres tramachs, tres cavichs, tres fangas, tres vigots, dos magalls, un escarpell, tres arrellas, un rasclo, quatre destrals, dos bous, una burra, dotse ovelles, un marrá, sis nodrissos.**

BENS INMOBLES: Item totas las terras contiguas a dita casa tant cultas com incultas herm y bosch y demás de sa pertinencia ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. Item y finalment tota aquella pessa de terra cultiva plantada de tiras de viña y alguna olivera situada en dita vila y demás de sa pertinencia ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. També designa crèdits de la herencia. Pessa de terra cultiva plantada de viña situada en lo terme de dita vila ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. Item y finalment, tot aquell tros de terra cultiu situat en la Parroquia de Santa Cristina de la Vall de Aro que posehia lo difunt Calsada a Carta de gracia ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa.

120) Cuina, primer pis.

BENS INMOBLES: tota aquella pessa de terra plantada de tiras situada en lo territori de Vilarta terme de estavila ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. També designa crèdits.

121) Entrada, cuina, menjador, eixida, cuarto del devant, cuarto del detras, segon pis.

BENS INMOBLES: Tota aquella altra casa al costat de la dalt dita ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. Finalment tota aquella pessa de terra plantada de tiras de tinguda disset vesanas ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa situada en lo terme del Castell de la Vall de Aro.

122) Cuina y entrada, primer pis: cuarto.

BENS INMOBLES: Una pessa de terra de viña situad aen lo terme de esta vila ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa.

123) YNMOBLES: Primo tota aquella pessa de terra olivar de tinguda sis besanas situada en lo terme de la vila de Calonge ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. Item una altra pesa de terra de tinensa set cuarts de besana situada en lo mateix terme la cual se trobaba en carta de gracia per los antecessors del otorgant y est la revendicà junt ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. Item tot aquell hort de tinguda mitja besana ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. Item altre pessa de terra de tinensa tre besanas que se troba benuda a carta de gracia per los antecessors del señor otorgant junt ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. Item y finalment tota aquella casa situada en esta vila de Calonge y en lo carrer anomenat de mitja galta o del mar, junt ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. També designa crèdits.

124) Casa que la major part se troba derruida pero cubierta. Item y finalment tota aquella pessa de terra cultiva ab espradas de sembradura dos cuarteras y mitja situada en lo territori de Sant Pol en lo terme de dita vila.

- 125)Entrada, menjador, cuina, eixida, saller, sala del primer pis, cuato debant carrer, cuarto, saleta, cuarto que dona a la eixida, cuarto, segon pis: saleta, sala, cuarto del debant, graner.
INMOBLES: Item tota aquella altra casa contigua a la dalt dita situada en lo mateix carrer. Item tot aquell magatsem ab parets descubert situat en lo referit carrer de Girona. Item aquellas dos casas contiguas y altre de separada junt ab varias pesas de terra contiguas a ditas casas part cultivas part plantadas de viña y part boscosas y rocosa situat en lo terme de Santa Cristina de la Vall de Aro junt ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. També designa diner en efectiu.
- 126)Estancia y ebrada, cocina, salita, lugar comun, aposento, aposento que servia para estudio, sala contigua.
- 127)Entrada, cuina, menjador, cuarto principal, cuarto del detrás.
Ynmobles: Primo la dita expresada casa ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias de ella y baix sas verdaderas afrontacions compresa. Ytem tota aquella altre casa situada en lo carrer de Sant Antoni dela mateixa vila ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. També designa diner en efectiu i crèdits.
- 128)Dos magayas, un cavich, dos fangas, un bigot, una forca de ferro.
BENS INMOBLES: Primo tota aquella casa situada en lo territori Jueda de la present vila ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. Ytem tota aquella pessa de terra de viña situada en lo territori anomenat Cala den Garris en lo terme de la present vila ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. Ytem y finalment aquella altre pessa de terra de viña situada en lo terme de la present vila ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa.
- 129)BENS YNMOBLES: Tota la espresada casa situada en dit carrer de la Butlla ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa.
- 130)Cuina, cuarto, sala, eixida, cuarto.
BENS INMOBLES: Tota aquella horta situada en lo camí del moll de la present vila ab la casa per lo hortolá y altre casa contigua junt ab tots sos drets y pertinencias baix sas verdaderas afrontacions compresa.
- 131)Estancia de le entrada, cuina, eixida, cuarto del debant de la casa, sala, cuarto del detrás de la casa, segon pis.
YNMOBLES: Primo: tota la casa que habitaba lo difunt ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. Secundo: aquella altre casa situada en el Puig de la present vila junt ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. Tercio: una pessa de terra situada en lo terme de la present vila ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. Cuarto y finalment tota aquella altre pessa de terra situada cerca lo Mas Cabañas del expresat terme ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa.
- 132)YNMOBLES: Tota la espresada casa situada en la referida vila ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa.
- 133)Tota aquella casa situada en lo carrer de Sant Ramon de esta vila ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa.

134) **Un magall, una tramach y una fanga.**

YNMOBLES: Primo tota aquella casa situada en lo carrer de la Volta de la present junt ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas verdaderas afrontacions compresa. Ytem y finalment tota aquella pessa de terra situada en lo terme de esta vila ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa.

135) Entrada (**cuatra fangas, tres vigots, vuyt tramechs, quatre cavichs, tres magalls, dotse forcas de girar palla y cuatra de venteras, tres rampins de fusta, dos palas de escombrar calls**), cuina, sala, cuarto del davant, cuarto, cuarto, cuarto, cuarto, graner, cuarto, saller, cort dels bous (**sis bous**), cort (**una mula, una euga**), cort (**divuyt ovellas ab set xais, dos tocinos per engreixar**), rebost, era.

YNMOBLES: Primo tota aquella casa situada en lo referit Castell ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa. Secundo y finalment: tota aquella pessa de terra plantada de tiras situada en lo territori de Sampol en lo terme de dit Castell junt ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa.

136) Cuina, exida, sala del pis, cuarto del debant, cuarto del detrás, cuarto també del detrás.

YNMOBLES: Tota la espresada casa situada en lo carrer dit del Garrofer ab sas entradas y eixidas drets y pertinencias baix sas afrontacions compresa.

137) Entrada, cuina, menjador, eixida, sala del pis, cuarto del davant, cuarto del detrás, cuarto del mitg, pessa de sobre la eixida.

BENS YNMOBLES: En tota aquella casa en que morí lo indicat Felix Bosch situada en lo carrer Sant Ramon en la present vila baix sas afrontacions compresa.

138) Sala del primer pis, cuarto del davant, cuarto del detrás, cuina.

YNMOBLES: La casa situada en la plassa de la present vila baix sas afrontacions compresa. Ytem, una pessa de terra part cultiva y la major part bosch situada en lo terme de la present vila baix sas verdaderas afrontacions compresa. Ytem y finalment tots los drets corresponents en lo altar de Nostra Senyora del Carmen de la Iglesia de San Telm de la present vila.

139) BENS YNMOBLES: Ytem la mitat de una casa señalada de numero vuit situada en lo carrer dels especiers de esta vila, corresponent a la herencia en virtud de fidelicomis o viude. Ytem la mitat dels censos provenients del mas Mir y sas terras. També designa crèdits y deutes.

140) BENS YNMOBLES: Ytem una casa ab la eixida al detrás, situada en lo carrer Major de la vila de Calonge de valor quatre centas lliuras barcelonesas en que morí lo marit de la otorgant. Finalment altre casa a Calonge de valor cuatracentas lliuras.

141) YNMUEBLES: Primo una casa pequeña con su patio al frente sita en la calle llamada de Gerona en esta villa bajo sus linderos correspondidas. Otros: una pieza de tierra de viña de cabida quatro vesanas, sita en el territorio llamado Vilartagas del término de esta vila bajo sus lindes correspondida. També designa deutes.

142) YNMOBLES: Una casa situada en lo carrer anomenat de la Volta en esta vila, baix sas afrontacions compresa. Ytem una viña de cabuda tres vesanas situada en lo terme de esta vila, baix sas afrontacions compresa.

143) YNMOBLES: Finalment: la casa del difunt situada en lo carrer de Sant Pere de esta vila señalada de número cent catorse baix sas afrontacions compresa.

- 144)YNMOBLES: la casa principal en lo carrer dels Especiers. Dos casas en lo carrer del mar, empeñadas. Una casa en lo de Sant Pere frente la del Puig. Dos casas en lo carrer dels arbres, una de ellas ab magatsem. Dos estensions de viña. Una viña de onse vessanas cerca dd el mas Cabañas. Y altre viña de vuit vesanas situada en las Comas. Totas estas fincas baix sas respectivas afrontacions.
- 145)Cuina, menjador, cuarto del davant, eixida.
YNMOBLES: Una casa ab son hort al detrás situada en los Guixols pujant al divuit fortí de esta vila baix sas afrontacions compresa. Un hort situat en est terme també comprés dins sas afrontacions.
- 146)YNMOBLES: Ytem tota aquella pessa de terra cultiva y poca part roca, part camp, part hort y part tiras de sis vesanas situada en est terme. También designa diner.
- 147)Entrada, cuina, sala, cuarto de davant.
- 148)YNMOBLES: Ytem una casa señalada ab lo número 94 situada en lo carrer Sant Pere de esta vila baix sas afrontacions compresa. Ytem una viña de cuatro vesanas situada en lo terme de Santa Cristina de Aro baix sas afrontacions compresa. También designa diners.
- 149)Entrada, petit cuarto de la mateixa entrada, cuina, escudeller, eixida, estable, sala de dalt, un dels cuartos de la mateixa. Una pessa de terra de viña plantada de cabuda quatre vesanas situada en lo terme de dita vila.
- 150)Entrada, seller, cuyna, eixida, cuarto del devant.
- 151)Entrada, cuina, menjador, eixida, cuarto del detrás, petit cuarto.
- 152)Cuyna, entrada, seller, cort, sala y demes pessas del dalt de la casa, eixida y moli.
PROPIETATS YNMOBLES: Primo la casa y pati cituada en el carrer del capdevall de dita vila baix sas afrontacions compresa. Ytem aquell cadró de terra cultiva de extensió set cuarts de vesana situats en lo terme de la present vila. Ytem aquell altre cadró de terra cultiva de extensió una vesana situat en lo terme de dita vila. Ytem aquell altre cadró de terra cultiva de extensió una vesana situat en lo terme de dita vila. Ytem un hort de cabida mitg quart de vesana cituat en los horts de la riera de fifret de esta vila. Ytem y finalment aquella pessa de terra de viña plantada de tinensa vuit vesanas situada en lo terme de la present vila.
- 153)**Una fanga, uns bigots, un cavich, una magaya.**
YNMOBLES: Primo y cultiu, el dret de percibir los fruits de aquellas dos vesanas de terra part viña part esprada de pertinencias de major pesa situada en la present vila, que en establiment posehia dels pare y fill Francisco y Josep Comas, baix sas afrontacions compresa.
- 154)Entrada, cort, corral, cuyna, seller, cuarto pujant la escala, sala, graner, pahisa, cuarto sobre la cuyna, porxo.
YNMOBLES: Primo aquella casa situada al carrer del Puigdavell de esta vila baix sas afrontacions compresa. Ytem aquella pessa de terra de viña de tinguda sinch vesanas. Ytem aquella altre pessa de terra ab espradas situada en la present vila de tinguda una vesana. Ytem aquella pessa de terra de olivar de tinguda una vesana situada en lo terme de la present vila. Ytem aquella carta de gracia que obtenia de Narcís Solá de tota aquella pessa de terra ab aspradas de tinguda una vesana.

155)Entrada, cuina, sala, cuarto pujant la escala, pallisa, cuarto del detras.

YNMOBLES: Ytem aquella pessa de terra part viña part sureda de tinguda sinch vesanas. Ytem aquella carta de gracia que obtenmia de Josep Palli de dos vesanas y mitja de terra cultiva. Ytem aquella pessa de terra cultiva de tinguda dos vesanas y mitja situada en el veynat de Fonts de esta vila.

156)Entrada (**una fanga, dos bigots, un chapu, un cavich, un paló, una aixada, una pala de puas**), rebost de la entrada, cuyna, seller (**un rascle de ferro per escatir oliveras, un paló de ferro, una forca**), cort (**una burra**), sala, pallissa, cuarto sobre la cuyna, terrat, cort dels porchs (**dos nodrissos petits**) hera.

YNMOBLES: Un hort de tinguda un quart de vesana situat devant dita casa. Ytem una pessa de terra cultiva situada en lo carrer Puigdevall de tinguda dos vesanas que en establiment poseheix de D. Joan Reixach hacendat de Belllloch. Ytem aquella pessa de terra de viña de cabuda tres vesanas situada en lo terme de la Parroquia de Santa Eugènia de Vilarromá. Ytem una pessa de terra de bosch ab molts poch suros de tinensa set vesanas. Ytem una pessa de terra de olivar de estencio una vesana situada en lo terme de la present vila que en establiment posehia de D. Ramon de Cabrera hacendat de la vila de la Bisbal. Ytem y inalment aquella pessa de terra de tinguda tres vesanas situada en lo terme de esta propia vila baix sas afrontacions compresa.

157)Entrada (**uns bigots, una aixada, un paló**), cuyna, seller, cort (**tres bous, dos mulas**), pati (**una arada**), pallissa (**tres gallinas**), sala, primer cuarto de la sala, segon cuarto de dita sala, era.

YNMOBLES: Pirmo la nombrada casa y hort a ella unit situada en el relatat carrer o platja de Sant Antoni. Ytem aquella pessa de terra de cuatre vesanas que en establiment posehia de Gran Vilar. Ytem aquell tros de terra arenal situat en el anomenat carrer que en establiment posehia de D. Narcis Lloret. Ytem aquella cuadró de terra que a carta de gracia obtenia de Joan Batista Esteve y los conyuges Anna y Anton Esteve y Ribot de aquell cuadró de terra de tres vesanas.

158)Entrada, bodega, sala, cocina, cuarto de la cocina, otro cuarto en seguida de la cocina, pajar, saleta del segundo piso, cuarto al subir la escalera, cuarto, cuarto.

BIENES INMUEBLES: Primo la casa sita en el carrer Major de la vila de Calonge. Ytem una pessa de terra parte cultiva con olivar y parte tambien cultiva con filos de sarmientos de cabida tres vesanas. Ytem un pedazo de tierra de huerto de cabida medio cuarto de vesana de tierra cultiva sita en la riera de rifret. Ytem otra pieza de tierra parte bosque y de alcornoques plantada y en parte olivos sita en el territorio nombrado la Ganga y en el termino de San Cirpian dels Alls. Ytem otra pieza de tierra de viña de cabida cuatro vesanas situada en el territorio de la Ganga del termino de San Ciprian dels Alls.

159)Entrada, cuyna, cuarto pujant la escala, cuarto que trau finestra al hort, eixida, seller, pallisa.

BENS INMOBLES: Primo: la susitada casa ab un petit tros de hort al detras de ella. Ytem una pessa de terra de viña y en part boscosa ab alguns suros de extencio deu vesanas. Ytem altre pessa de terra de viña de cabuda dos vesanas y mitja. Ytem altre pessa de terra tambe de viña de cabuda sinch vesanas.

160)Comedor, cocina, cuarto principal, cuarto segundo, cuarto tercero, sala.

- 161)Entrada (**dos aixadas, un rasclo, una fanga, un magai, una magaya, una destraleta, dos bigots, un cavich**), cuyna, saleta, cuarto del detras, cuarto principal, cort (**una forca**), seller.
YMOBLES: Primo la precitada casa ab son hort al frente de ella situada en lo carrer Puigdevall en la vila de Calonge. Ytem aquella pessa de terra sureda de tinguda dos vesanas situada en lo territori de esta vila. Finalment; aquella carta de gracia que obtenia de Modest Pares de tresvesanas de terra part viña y part sureda situada en la present vila.
- 162)Entrada (**unas axadas**), seller (**dos bigots, una axada, un cavich, una fanga, dos forcas, un rampi**), cort (**una mula**), eixida (**una arada**), sala, cuyna, cuarto de la cuyna, cuarto del debant, terrat, sala al segon pis, pallisa.
YMOBLES: Primo un quart de vesana de terra cultiva situat en el paratge de esta vila baix sas afrontacions compresa. Ytem una pessa de terra de viña morta de cabuda sis vesanas situada en lo terme propi de esta vila.
- 163)Entrada (**una aixada, un cavich, un xapo**), puesto dit la botigueta, seller (**un rascló, una destraleta**), cort (**uns bigots, un tossino**), cuyna, cuarto.
YMOBLES: Primo: la precitada casa situada en lo terme de la present vila. Ytem un hort de secar de cabuda un quart de vesana de terra prop la indicada plaseta en la present vila. Ytem y finalment; aquell camp de terra cultiu de cabuda dos vesanas situat en lo terme de dita vila.
- 164)Primo: Tota aquella casa cubierta ab una hera y hort a ella contiguos. Entrada.
- 165)Primo: Tota aquella casa cubierta con un huerto a ella contiguo dentro de dicha villa de Bagur. Cocina, dos cuartos, bodega, sala.
BIENES INMUEBLES: Toda aquella pieza de tierra parte viña y parte bosque de cabida dos vesanas situada en el termino de Bagur. Ytem toda aquella otra pieza de tierra parte viña y parte bosque de cabida cuatro vesanas situada en el termino de Bagur. Ytem y finalmente otra pieza de tierra parte de viña y parte bosque de cabida cinco vesanas situada en el termino de Bagur. Tambien designa intereses.
- 166)Primo: toda aquella casa cubierta ab son hort y una viña de cuatra vesanas a la part de tremontana a ella contiguos, situada dins dita vila de Bagur. Cuina, cort, seller, sala, cuarto, cuarto, cuarto, estancia.
BENS INMOBLES:Una pessa de terra part viña y part bosch de tinguda cuatra vesanas. Ytem una pessa de terra part viña y part bosch de tinensa cuatra vesanas situada en lo terme de Bagur. Ytem una pessa de terra boxcosa situada en lo terme de Bagur de tinensa tres vesanas. Ytem y finalment una pessa de terra olivar de tinensa dos vesanas y mitja situada en lo terme de Fornells.
- 167)Tota aquella casa ab son pati y hort a ella contiguos situada en lo terme de Pals. Botiga, cuina, sala, set cuartos, altre sala, altre entrada, aposento, pastador, seller, cort, pallissa.
BENS INMOBLES: Una pessa de terra campa de cabuda cuatra vesanas situada en lo terme de Sant Feliu de Boada. Una pessa de terra part campa, part olivar y part viña situada en lo terme de Pals. Ytem una pessa de terra de bosch de cabuda cuatra vesanas situada en lo terme de Pals. Una pessa de terra part viña y part bosch de cabuda set vesanas situada en lo terme de Pals. Una pessa de terra cultiva de tinensa tres vesanas. Ytem cuatra pessa de terra cultivas de tinensa onse vesanas situadas en lo terme de Pals. Ytem tres feixas de terra cultiva en lo terme de Pals.

168)Primo tota aquella casa ab son hort a ella contiguo situat dins lo terme de Bagur. Cuina, sala, cuarto, seller.

BENS INMOBLES: Primo: una pessa de terra part viña part bosch de tinguda cuatra vesanas situada en lo terme de Bagur. Ytem una pesa de terra de viña plantada de cabuda cuatra vesanas situada en lo terme de Pals.

169)Casa ab son hort a ella contiguo situada en lo terme de Palafrugell. Menjador, cuina, rebost.

170)Aposento, cuina, aposento, sala, tres cuartos, aposento del terrat.

171)Primo: casa i hort a ella contiguo situada en lo terme de Bagur. Entrada, cuina, sala, cuatra cuartos, seller.

BENS INMOBLES: Una pessa de terra part viña part bosch de cabuda sis vesanas situada en lo terme de Bagur. Ytem una pessa de terra de viña de tinguda una vesana. Ytem una pessa de terra de bosch i sorral de tinguda cuatra vesanas. Ytem y finalment una pesa de terra de olivar de tinguda cuatra vesanas situada en lo terme de Bagur.

172)Primo la casa en que habita propia de Dn. Manuel de Martinez i Andreu Pi noble hacendat de Gerona. Cuarto, demes aposentos.

BENS INMOBLES: Primo tota aquella casa i hort a ella contiguo situada en lo terme de Bagur. Ytem tota aquella casa i hort situat dins lo terme de Bagur sota del Castell. Ytem una pessa de terra de viña bastant deteriorada de tinguda tres a cuatra vesanas situada en lo terme de Bagur. Ytem y finalment aquell altre tros de terra de viña morta situada en lo terme de Bagur.

173)Primo tota aquella casa i hort contiguo situat en lo terme de Bagur. Sala, cuarto del deban, cuarto fosch, recuarto fosch, cuarto de detrás, cuarto del terrat, rebost, cuarto, cuineta, cuina, rebost de la cuina, menjador, cort, seller. També designa debitoris i vales.

BENS INMOBLES: Casa ab son hort contiguo i altre frente de ella situada en lo terme de Bagur en lo carrer Canpuig, botiga, botiga. Ytem una pessa de terra part viña part hort y part bosch de tinguda dotse vesanas situada en lo terme de Bagur. Ytem una pesa de terra part viña y part bosch de tinguda sis vesanas situada en lo terme de Pals. Ytem una pessa de terra part viña y part bosch de tinguda sis vesanas en lo terme de Bagur. Ytem una pessa de terra part olivar part bosch de tinguda sis vesanas situada en lo terme de Bagur. Ytem, una pessa de terra part olivar y part bosch de tinensa tres vesanas y mitja. Ytem una pessa de terra olivar de tinguda dos vesanas y mitja situada en lo terme de Fornells. Ytem y finalment, un tros de terra cultiva de tinguda mitja vesana situada en lo termede Bagur.

174)Casa ab un hort. Magatsem, rebost, cuina, menjador, sala, cuarto del debant, cuarto del terrat, cuarto del detrás, graner, sala.

BENS INMOBLES: Una pessa de terra de viña de cabuda tres vesanas situada en lo terme de Bagur. Cens anual de setse pesetas que los presta Miquel Marques menestral de esclaña. Cuatra casas en la Barceloneta de Barcelona. Altre casa en Barcelona. Ytem y finalment; lo mas o heretat vulgarment anomenta Martolrell situat en la vila de Ullastret junt ab totas sas terre honors i possessions.

175) Primo tota aquella casa i hort contiguo situat en lo terme de Bagur. Sala, cuarto del deban, cuarto fosch, recuarto fosch, cuarto de detrás, cuarto del terrat, rebost, cuarto, cuineta, cuina, rebost de la cuina, menjador, cort, seller. També designa debitoris i vales.

BENS INMOBLES: Casa ab son hort contiguo i altre frente de ella situada en lo terme de Bagur en lo carrer Canpuig, botiga, botiga. Ytem una pessa de terra part viña part hort y part bosch de tinguda dotse vesanas situada en lo terme de Bagur. Ytem una pesa de terra part viña y part bosch de tinguda sis vesanas situada en lo terme de Pals. Ytem una pessa de terra part viña y part bosch de tinguda sis vesanas en lo terme de Bagur. Ytem una pessa de terra part olivar part bosch de tinguda sis vesanas situada en lo terme de Bagur. Ytem, una pessa de terra part olivar y part bosch de tinensa tres vesanas y mitja. Ytem una pessa de terra olivar de tinguda dos vesanas y mitja situada en lo terme de Fornells. Ytem y finalment, un tros de terra cultiva de tinguda mitja vesana situada en lo termede Bagur.

APÈNDIX V

PERÍODE DE 1900 A 1905.-

Les dades següents estan reproduïdes respectant l'escriptura original que apareix en els inventaris *post mortem*, per tant moltes paraules no són correctes des del punt de vista de la gramàtica catalana actual.

DADES DEL REGISTRE POST MORTEM					DADES DEL DIFUNT		DESCRIPCIÓ HABITACIONS		NOMBRE
Data de l'escriptura	Localitat	Nom del notari	Número d'ordre del protocol	Persona que fa inventari	Nom	Ofici	Casa/Mas Situació.	No consta	Sí consta. (petita descripció).
8-2-1900	La Bisbal	Valentí Candal Pi	38 Foli 143	Gracia Pagés y Darna	Martin Bassa y Campanar	No consta	No consta	*	No consten terres
10-3-1900	La Bisbal	Valentí Candal Pi	72 Foli 273	Josefa Oriola Viladesau y de Arnós	Francisco Miró de Pujol y Saquer	Notari	Casa en la Bisbal		1
24-6-1900	La Bisbal	Valentí Candal Pi	210 Foli 879	Teresa Castelló y Font	Francisco Gispert y Ponsatí	No consta	Casa en Llofriu		2
7-7-1900	La Bisbal	Valentí Candal Pi	226 Foli 933	Francisco Torró y Llambí	Dolores Brancós y Vilaseca	No consta	No consta	*	3
12-10-1900	La Bisbal	Valentí Candal Pi	384 Foli 1585	Enrique Jordá y Serrat	Narciso Jordá y Reixach (padre)	No consta	Manso Llampayas	*	4
20-11-1900	La Bisbal	Valentí Candal Pi	459 Foli 1893	José Feliu y Mnesa	Eudaldo Mnesa y Rius (tio)	No consta	Casa a La Bisbal	*	5
27-11-1900	La Bisbal	Valentí Candal Pi	471 Foli 1949	Juan Barceló y Bou	Martin Barceló y Gironés	No consta	Manso Barceló a San Cirpian de Lladó	*	6
7-12-1900	La Bisbal	Valentí Candal Pi	483 Foli 1987	Alvaro Massanet y Massaguet	José Massanet y Prat (padre)	No consta	Casa al carrer Puerta Nueva de Torroella.	*	7

27-3-1901	La Bisbal	Valentí Candal Pi	159 Foli 661	Pedro Presas y Garrofer	José Presas y Gich (padre)	No consta	Casa al carrer Cavallers de La Bisbal	*	8
19-4-1901	La Bisbal	Valentí Candal Pi	195 Foli 797	Cirilo Torras y Colom	Mateo Torras y Plá (padre)	No consta			9
24-4-1901	La Bisbal	Valentí Candal Pi	203 Foli 839	Maria Gracia Ribas y Pou	Pedro Salamó y Matlleu	Alfarero	Casa al carrer del Padró a la Bisbal.	*	10
20-5-1901	La Bisbal	Valentí Candal Pi	245 Foli1021	Francisco Poch y Bahí	Sebastian Poch y Torró	No consta	Casa a Fonteta	*	11
2-6-1901	La Bisbal	Valentí Candal Pi	265 Foli 1175	Dolors Fina y Lloberas	José Lloberas y Batllem	Labrador	No consta	*	12
23-6-1901	La Bisbal	Valentí Candal Pi	277 Foli 1237	Narciso Font y Teixidor	Miquel Font y Casadevall (padre)	No consta	Casa a Fonolleras	*	13
14-7-1901	La Bisbal	Valentí Candal Pi	298 Foli 1309	Eulalia Balmau y Baró	Jaime Ferran y Bou	No consta	No consta	*	14
4-8-1901	La Bisbal	Valentí Candal Pi	313 Foli 1403	Cecilia Saris y Puig	José Massot y Salvá	No consta	Casa al carrer de les Moscas a Vulpellach	*	15
21-10-1901	La Bisbal	Valentí Candal Pi	396 Foli 1717	Francisco Foster y Janoher	Ursula Janoher y Hipolit (madre)	No consta	Casa a Vulpellach	*	16
15-11-1901	La Bisbal	Valentí Candal Pi	427 Foli 1843	Pedro Ruiz y Bañeras	José Puig y Almar (padre)	No consta	No consta	*	17
13-12-1901	La Bisbal	Valentí Candal Pi	458 Foli 1961	Baldomero y Maria de los Dolores Sagarra y Soler	Salvador Sagarra y Boix	No consta	Casa a La Pera	*	18
10-3-1802	La Bisbal	Valentí Candal Pi	101 Foli 361	Catalina Caña y Rotllant	Andrés Massot y Jordi	No consta	Casa a Vulpellach	*	19
14-3-1902	La Bisbal	Valentí Candal Pi	109 Foli 387	Jaime Solés y Llenas	Tomás Solés y Serrats (padre)	No consta	No consta	*	20
24-4-1902	La Bisbal	Valentí Candal Pi	156 Foli 581	Concepcion Ciurana de Esteve	Leoncio Tomás y Solteras	No consta	Casa al carrer Doncellas de La Bisbal		21

11-5-1902	La Bisbal	Valentí Candal Pi	178 Foli 659	José Bou y Bofill (albañil)	Francisco Bou y Llenas (padre)	No consta	Casa a Pals	*	22
13-6-1902	La Bisbal	Valentí Candal Pi	212 Foli 779	Carmen Bentura y Jofre	José Bentura y Raurich	No consta	Casa a Pals	*	23
29-9-1902	La Bisbal	Valentí Candal Pi	311 Foli 1119	M ^a de la Concepcion Font y Paqui y Dolors Vidal y Font.	José Vidal y de Ciurana	No consta	Casa al carrer Valls Colomer a La Bisbal.	*	24
29-11-1902	La Bisbal	Valentí Candal Pi	397 Foli 1463	José Renart y Vidal (hacendado)	Francisca Vidal y Torres (mare)	No consta	Casa a Corsá	*	25
30-1-1903	La Bisbal	Valentí Candal Pi	35 Foli 121	Pedro Artigas y Paradera	José Ribot y Carbó	No consta		*	26
12-3-1903	La Bisbal	Valentí Candal Pi	81 Foli 349	Juan Suñer y Baduá	Carmen Baduá y Darna (mare)	No consta		*	27
15-5-1903 i 15-6-1903	La Bisbal	Valentí Candal Pi	137 i 158 Folis 571 i 651	Francisco Torró y Llambí (propietari)	Armerio Torró y Labeña (pare)	No consta		*	28
26-6-1903	La Bisbal	Valentí Candal Pi	163 Foli 707	Lucía Ribas y Bosch	José Serra y Ribas (hijo)	No consta		*	29
10-7-1903	La Bisbal	Valentí Candal Pi	178 Foli 769	Francisca Ponsatí y Botó	Jaime Maruny y Garriga	No consta	Casa a La Bisbal	*	30
19-11-1903	La Bisbal	Valentí Candal Pi	314 Foli 1263	Andrés Avelino Sala y Marqués	Melchor Sala y Marqués	No consta		*	31
27-12-1903	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	135 Foli 559	Margarita Costa Serra	Francisco Darmaculleta y Ferrer	No consta		*	32
9-3-1904	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	51 Foli 141	Francisco Rotllan y Mercader y Enrique Saúch y Catalá	Salvador Bañeras y Casas	No consta		*	33
16-5-1904	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	128 Foli 439	Clara Comas y Corominas	José Comas (padre)	No consta	Casa a La Bisbal en la calle de los Acres.	*	34

5-6-1904	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	142 Foli 481	Dolores Frigola y Amat	Francisca Ferrer y Serra.	No consta		*	35
22-7-1904	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	172 Foli 609	Juan Puig y Vila	Margarita Costa Serra	No consta		*	36
28-9-1904	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	231 Foli 813	Dolores Fina Lloveras	José Fina y Lloveras	No consta	Casa a Cruilles	*	37
14-10-1904	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	252 Foli 909	Dolors Mont Homs	Juan Avellí y Dalmau	No consta		*	38
19-1-1905	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	19 Foli 61	Salvador Sabater Moret	Ginés Nadal Vehí	No consta	Casa al carrer San José a La Bisbal	*	39
30-1-1905	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	35 Foli 113	Elvira Simon Sagols	Gerónimo Simons (pare)	No consta	Casa al carrer los Arcos a La Bisbal	*	40
1-3-1905	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	78 Foli 257	Maria Rosario Ronsart Cals	Francisco Ronsart y Paula Cals	No consta	Casa al carrer Hospital a La Bisbal	*	41
21-3-1905	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	96 Foli 313	Francisca Suri Ribas	Ramon Garriga Oliver	No consta	Casa a Pubol	*	42
12-5-1905	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	140 Foli 467	Paula Puig Ferrer	Juan Saballs y Valls	No consta		*	43
25-8-1905	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	234 Foli 799	Francisco Costa Planasa	José Costa (padre)	No consta	Casa a Ullastret	*	44
21-9-1905	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	263 Foli 909	Juan Sais Bosch	Teresa Casañas	No consta		*	45
22-9-1905	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	264 Foli 911	Francisco Basacoma Vilá	Juan Basacoma Vilá (hermano)	No consta	Casa al carrer Girona a La Bisbal	*	46
23-9-1905	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	266 Foli 923	Pedro Sala Marqués	Salvadora Bou Sala	Propietario	Casa a Torroella	*	47
4-11-1905	La Bisbal	Josep Maria de Mir y Clapés	307 Foli 1065	Ramona Bofill Bruguera	Francisca Bruguera	No consta	Casa al carrer del Pont a La Bisbal.	*	48

DESCRIPCIÓ DE L'INTERIOR DELS HABITATGES I LES TERRES SEGONS ELS INVENTARIS *POST MORTEM*

ANTERIORS:

- 1) Sala, recibidor, sala de confianza, cuarto principal, cuarto, cuarto pequeño de delante, cuarto llamado de la virgen, cuarto interior llamado oscuro, comedor, cocina, cuarto de la sirvienta.

YNMUEBLES: Una casa llamada la principal situada en la Playa Nueva de esta villa señalada de número dos compuesta de planta baja y dos pisos junto con un jardín unido a la misma por la parte de oriente cuya medida superficial no puede precisarse. Un huerto situado en la calle del Morró de esta villa, de valor mil quinientas pesetas. Un manso llamado Mas Pujol con las tierras que lo integran situado en el termino de esta villa de valor veinte mil pesetas. Otro manso llamado Mas Vidal con las suertes que lo integran situado en el término de esta villa de valor dieciseis mil pesetas. Otro manso denominado Mas Catalá con todas sus suertes situado también en el término de esta villa de valor veinte dos mil pesetas. Un edificio llamado Convento junto con su Iglesia anexa y el Calvario situado todo en el termino de esta villa de valor diez mil pesetas. Una casa situada en la calle del Convento de esta villa de valor mil quinientas pesetas. Otra casa situada en la misma calle del Convento que es la primera de valor dos mil pesetas. Varias otras casas situadas en las calles llamadas Campgrau y San José de esta vila de valor todas ellas diez mil pesetas. Una casa situada en la calle del hospital de la misma villa de valor tres mil pesetas. Varios censos que prestan distintas casas de las calles Campgran y Sanm José de esta villa. Varias fincas situadas en el término de Vulveralla, distrito municipal de Ventalló, de valor todas ellas veinte mil pesetas. Varias otras fincas situadas en el término de Ventalló de valor todas ellas diez mil pesetas. Varios censos más i créditos.

- 2) Una casa situada en el vecindario de la Barceloneta del término de dicho pueblo de Llofriu, cuya casa se ompone de un piso y tejado, que tiene de longitud once metros, diez centímetros y de latitud tres metros y sesenta y nueve centímetros.; con el huerto enfrente de ella en el que existe un pozo y una alberca, tiene de largo 42 metros y 87 centímetros por 11 metros y 88 centímetros de ancho. Una pieza de tierra campa situada en el término del pueblo de Torrent de cabida cinco vesanas. Otra pieza de tierra parte pinar y parte viña, situada en el citado pueblo de Torrent de cabida cuatro vesanas. Un solar para edificar que mide una superficie de 187 metros y 55 decímetros cuadrados procedente de una finca de mayor extensión situada en el repetifo término de Llufríu. Se halla libre de toda carga especial y es de valor cuarenta pesetas y noventa centimos.
- 3) YNMUEBLES: Una pieza de tierra parte viña y parte olivar de cabida seis vesanas situada en el término de la villa de Corsá. DERECHOS REALES: sis censos i dos crèdits.

4) DISTRITO MUNICIPAL DE ALBONS:

Primero: Una heredad nombrada Manso Llampayas compuesta de veinticuatro suertes, situadas todas ellas en el dicho pueblo de Albons y son las que a continuación se apresan.

Primera: Una casa de planta baja y un piso situada en la calle llamada del Mar del propio pueblo de Albons con patio y pajar y patio-corril y pasadizo a la espalda de dicha casa, formando todo una sola suerte de extensión 846 metros cuadrados aproximadamente.

Segunda: La era para trillar con un pequeño trozo de tierra cultivada, de cabida media vesana. Tercera: Un trozo de terreno yermo de forma triangular de cabida noventa metros cuadrados. Cuarta: Una pieza de tierra cultivada de cabida cuarenta y dos vesanas y un octavo es de valor quince mil ochocientas pesetas. Quinta: Otra pieza de tierra cultivada de cabida cinco vesanas y tres octavos. Es de valor dos mil seiscientos sesenta y seis pesetas. Sexta: Otra pieza de tierra cultivada de extensión ocho vesanas. Es de valor seis mil cuatrocientas pesetas. Séptima: Otra pieza de tierra cultivada de cabida once vesanas tres octavos. Es de valor cinco mil ochocientas setenta y seis pesetas. Octava: Otra pieza de tierra cultivada de cabida dos vesanas y dos octavos de vesana de valor mil seiscientas pesetas. Novena: Otra pieza de tierra cultivada de cabida cuatro vesanas. Es de valor dos mil ciento treinta y tres pesetas. Décima: Otra pieza de tierra cultivada de cabida dieciocho vesanas y un octavo de vesana. Es de valor siete mil doscientas pesetas. Undécima: Otra pieza de tierra cultivada de cabida una vesana un octavo de vesana. Es de valor cuatro mil pesetas. Duodécima: Otra pieza de tierra cultivada de extensión cinco vesanas y un octavo de vesana. Es de valor mil ochocientas veinte y cinco pesetas. Décima tercera: Otra pieza de tierra cultivada de extensión dos vesanas y seis octavos de vesana. Es de valor mil cuarenta pesetas. Décima cuarta: Otra pieza de tierra parte cultivada y parte alameda de extensión siete vesanas y tres octavos de vesana. Es de valor cuatro mil pesetas. Décima quinta: Otra pieza de tierra cultivada de extensión una vesana. Es de valor trescientas treinta y tres pesetas. Décima sexta: Otra pieza de tierra cultivada de cabida una vesana. Es de valor doscientas sesenta y seis pesetas. Décima séptima: Otra pieza de tierra cultivada de cabida cinco vesanas. Es de valor dos mil ciento treinta y tres pesetas. Décima octava: Un huerto de cabida dos octavos de vesana. Es de valor quinientas seis pesetas. Décima novena: Otro huerto de cabida un octavo de vesana. Es de valor doscientas sesenta y seis pesetas. Vigésima: Una pieza de tierra yerma de cabida una vesana. Es de valor doscientas sesenta y seis pesetas. Vigésima primera: Una pieza de tierra olivar de cabida seis vesanas seis octavos. Es de valor tres mil setecientas treinta y tres pesetas. Vigésima segunda: Otra pieza de tierra olivar de cabida dos vesanas. Es de valor mil setenta y seis pesetas. Vigésima tercera: Una pieza de tierra viña de cabida dos vesanas y un octavo de vesana. Es de valor ochocientas pesetas. Vigésima cuarta y última suerte: Una pieza de tierra prado y campo de cabida once vesanas y un octavo de vesana. Es de valor cuatro mil ochocientas pesetas.

DISTRITO MUNICIPAL DE PALAFRUGELL:

Segundo: Toda aquella casa manosa situada en el caserío de Santa Margarita, término municipal de dicha villa de Palafrugell, denominado "Manos Pla", de planta baja y tres cuerpos, torre y era, corrales y patios de superficie todo ello mil doscientos metros cuadrados. Es de valor cuatro mil pesetas. Tercera: Una pieza de tierra cultivada sita en el término de la propia villa de Palafrugell y en el espresado caserío de cabida treinta y seis vesanas. Es de valor siete mil setecientas treinta y tres pesetas. Cuarta: Otra pieza de tierra cultivada sita en el término de Palafrugell de cabida dos vesanas y media y se la considera de valor dos mil pesetas. Quinta: Otra pieza de tierra cultivada y campo sita en el término de la villa de Palafrugell de cabida ocho vesanas. No está afectada a carga alguna.

determinada y es de valor seis mil seiscientos sesenta y seis pesetas. Sexta: Otra pieza de tierra hoy parte cultivada, parte viña parte alcornocal en el referido término de Palafrugell de cabida seis vesanas y tres cuartos. Séptima: Otra pieza de tierra sita en el término de Palafrugell de cabida dos vesanas y tres cuartos. Es de valor dos mil trescientas treinta y tres pesetas. Oitava: Otra pieza de tierra hoy todo sembradura, radicada en el nombrado termino de Palafrugell de cabida cinco vesanas. Es de valor dos mil pesetas. Novena: Otra pieza de tierra part cultivada parte huerto radicada en el nombrado termino de Palafrugell de cabida tres vesanas. Es de valor mil seiscientos pesetas. Décima: Otra pieza de tierra hoy cultivada y viña americana, radicada en el nombrado termino de Palafrugell de cabida tres vesanas. Es de valor mil ochocientos pesetas. Undécima: Otra pieza de tierra alcornocal, radicada en el nombrado termino de Palafrugell de cabida una vesana. Es de valor ochocientos pesetas. Las diez fincas que acaban de describirse se hallan libres de todo gravámen especial.

DISTRITO MUNICIPAL DE RUPIÁ:

Doceava: Aquella heredad nombrada “Masno Jordá” con sus tierras que se componen hoy de noventa y dos vesanas y media, entre viña, olivar, cultivada, bosque y yerma, con una casa manso comprendida dentro dicha extensión, radicado todo en el término de dicho pueblo de Rupiá. Se halla libre de todo gravámen especial y es de valor quincemil quinientas pesetas.

Treceava: Una pieza de tierra proveniente del antes descrito “Manso Jordá” de cabida diez y ocho vesanas situada en el espresado término de Rupiá. Se halla libre de todo gravámen especial y es de valor doce mil pesetas. Catorceava y ultima: Otra pieza de tierra campa asi bien procedente de la descrita heredad “Manso Jordá” radicada en el término de Rupiá de cabida doce vesanas y media, cual finca se considera de valor diez mil pesetas.

- 5) YNMUEBLES: 1º: Una casa compuesta de planta baja, entresuelo y tres pisos señalada de número diez y siete, situada en la Plaza Nueva de esta villa, ocupando la superficie de doscientos cincuenta metros cuadrados. Se halla libre de toda carga especial y es de valor tres mil pesetas. 2º: Otra casa compuesta de planta baja y dos pisos, situada asibien en la Plaza Nueva de esta referida villa que tenga la superficie de noventa metros cuadrados. Se halla libre de toda carga especial y es de valor dos mil cien pesetas. 3º: Una pieza de tierra parte viña parte olivar parte cultivada de cabida catorce vesanas. Se halla libre de toda carga especial y es de valor tres mil setecientas treinta y cinco pesetas. 4º: Otra pieza de tierra olivar de cabida cuatro vesanas y media, situada en el referido termino de esta villa. Se halla libre de toda carga especial y es de valor mil doscientas pesetas. 5º: Otra pieza de tierra campa de cabida una vesana situada en el mismo termino. Se halla libre de toda carga especial y es de valor novecientas pesetas. 6º: Una casa y huerto, situada en la calle Nueva de la ciudad de Figueras cuya medida superficial no puede precisarse ni aproximadamente. Se halla libre de toda carga especial y es de valor mil pesetas. 7ª: Otra casa y huerto situada en la expresada Calle Nueva de la propia ciudad de Figueras cuya medida superficial no puede precisarse ni aproximadamente. Se halla libre de toda carga especial y es de valor mil pesetas. 8ª: Otra casa situada en la Calle de San Lazaro de la propia ciudad de Figueras cuya medida superficial no puede precisarse ni aproximadamente. Se halla libre de toda carga especial y es de valor cuatrocientas pesetas. 9ª: Otra casa situada en la expresada ciudad de Figueras y en la misma calle que la anterior cuya medida superficial no puede precisarse ni aproximadamente. Se halla libre de toda carga especial y es de valor trescientas pesetas. 10ª: Otra casa y patio situada en la propia ciudad de Figueras cuya medida superficial no puede precisarse ni aproximadamente. Se halla libre de toda carga especial y es de valor cuatrocientas pesetas.

- 11ª: Otra casa situada en la ciudad de Figueras cuya medida superficial no puede precisarse ni aproximadamente. Se halla libre de toda carga especial y es de valor mil cien pesetas. 12ª: Una pieza de tierra olivar de cabida cuatro vesanas situada en el termino de Palol. Se halla libre de toda carga especial y es de valor mil quinientas pesetas. 13ª: Otra pieza de tierra parte olivar y parte viña de cabida tres vesanas. Se halla libre de toda carga especial y es de valor seiscientas cincuenta pesetas. 14ª: Otra pieza de tierra olivar de cabida cinco vesanas. Se halla libre de toda carga especial y es de valor dos mil seiscientas sesenta pesetas. 15ª: Otra pieza de tierra campa de cabida siete vesanas situada en el termino de Gualta. Se halla libre de toda carga especial y es de valor dos mil setecientas pesetas. 16ª: Otra pieza de tierra cultiva de cabida noventa y nueve céntimos de vesana situada en el termino de Gualta. Se halla libre de toda carga especial y es de valor mil cuatrocientas noventa pesetas. 17ª: Un patio que antes era huerto de setenta metros y veite centímetros cuadrados. Se halla libre de toda carga especial y es de valor mil pesetas. 18ª: Una pieza de tierra parte cultiva parte plantada de viña con olivos y algunas higueras de cabida tres vesanas. Se halla libre de toda carga especial y es de valor mil doscientas setenta pesetas. 19ª: Una pieza de tierra cultiva de cabida doce vesanas. Se halla libre de toda carga especial y es de valor siete mil pesetas. 20ª: Una pieza de tierra campa de cabida dos vesanas. Se halla libre de toda carga especial y es de valor mil quinientas pesetas. También hay cuatro créditos hipotecarios .
- 6) Una heredad conocida por Manso Barceló situada en San Ciprian de Lladó, distrito municipal de Cruïlles compuesta de las suertes siguientes: Primera: Una extensión de terreno parte cultiva, parte viña, parte olivar y parte bosque bajo e yermo y parte alcornocal y encinar conocida por Manso Barceló de cabida cuatrocientas dos vesanas, dentro la cual se halla enclavada la casa Manso Barceló compuesta de cuatro solares y de planta baja y un piso con su hera, pajar, corral y patio, cuya finca es de valor liquido cincuenta y cinco mil pesetas. Segunda y ultima: Otra pieza de tierra modegar y bosque con algunos alcornoques de cabida nueve vesanas, cuya finca se halla afecta al censo de doce pesetas anuales que se presta a la Iglesia de San Ciprian de Lladó y a otro censo de pensión anual tres pesetas que se presta a los herederos de don Manuel de Biquer y se onsidera de valor mil doscientas cincuenta pesetas.
- 7) Una pieza de tierra cultiva de cabida dos vesanas y seis octavos de vesana situada en el termino de Torroella de Montgrí. Se halla libre de toda carga especial y es de valor mil cien pesetas. 2ª: Otra pieza de tierra tambien cultiva de cabida seis octavos de vesana situada en Torroella de Montgrí. Se halla libre de toda carga especial y es de valor seiscientas cincuenta pesetas. 3ª: Una casa en la calle Puerta Nueva de la villa de Torroella de Montgrí, compuesta de dos cuerpos, planta baja y dos pisos que mide la superficie de ochenta metros cuadrados, cuya finca es de valor tres mil setenta y cinco pesetas. 4ª: Una pieza de tierra campa situada en el termino de Torroella de Montgrí de cabida tres vesanas. Se halla libre de toda carga especial y es de valor dos mil cuatrocientas pesetas. 5ª: Una pieza de tierra parte viña y parte olivar situada en el termino de Torroella de Montgrí de cabida tres vesanas y un cuarto de vesana. Es de valor dos mil ciento treinta pesetas. 6ª: Una pieza de tierra olivar situada en el termino de Ullá de cabida nueve vesanas, cuya pieza es de valor tres mil cien pesetas. Las cuatro fincas se hallan libres de toda carga determinada.
- 8) Casa que se compone de planta baja que consta de una sola estancia que sirve para tienda y mide veinte y ocho palmos por la parte de Oriente y Poniente y por la parte de Mediodia y Norte treinta y cinco, y de otra estancia que sirve para despensa o bodega metida en la planta baja de otra casa contigua propia de Don Pedro Francisco Branquet hacendado. Consta también de tres plantas más.

9) Primero: Una extensión de tierra cultiva que comprende una hectárie nueve áreas, treinta y siete centiáreas, o sean cinco vesanas. Situada en el término de Foixá. Es de valor tres mil doscientas pesetas sin mas cargas que la hipoteca constituida en favor de Francisca Grau y Moret esposa del otorgante por mil setecientas treinta y tres pesetas de su dote y esponsalicio. Segundo: La mitad indivisa de aquella pieza de tierra campa de extensión cinco vesanas situada en el término de Foixá. La mitad indivisa de la confrontada finca se regula de valor liquido seiscientas pesetas y la totalidad de ella se halla afecta al anno censo de quince pesetas pagadero el dia de su vencimiento al señor Conde de Foixá. Tercero: Una pieza de tierra hoy campa y antes plantada de viña de cabida dos vesanas y media situada en el término de Foixá. Esta finca se regula de valor seiscientas pesetas hallándose hipotecada especialmente por doscientas cincuenta libras barcelonesas. Cuarto: Una pieza de tierra campa de cabida cinco vesanas situada en el término de Ultramort. Es libre de cargas y se considera de valor doscientas pesetas. Quinto: Otra pieza de tierra campa de cabida tres vesanas situada en el referido término de Ultramort. Es de valor líquido mil seiscientas pesetas y se halla afecta a un censo anno de diez pesetas pagadero a don Ignacio de Balle hacendado de la ciudad de Tarragona. Sexto: Otra pieza de tierra cultiva de cabida seis vesanas y media situada en el término de Ultramort. Es libre de cargas y se considera de valor liquido tres mil seiscientas pesetas. Séptimo: Otra pieza de tierra cultiva situada en el término de Ultramort de cabida cinco cuartos de vesana. Es libre de cargas especiales y se considera de valor mil pesetas. Octavo: Otra pieza de tierra campa de cabida una vesana y media con hileras de plantas de olivo en ella radicadas. Es libre de cargas y se considera de valor ochocientas pesetas. Noveno: Una hilera de ocho a diez plantas de olivo de cavida media vesana. Es libre de cargas y se considera de valor doscientas pesetas. Décimo: Medio cuarto de vesana de tierra cultiva situada en el termino de Foixá. El valor líquido de esta finca es de cien pesetas, pues se halla afecta al censo anno de diez sueldos o una peseta treinta y tres céntimos que se hace y presta a Pedro Massallé y Nadal trabajador de la Sala. Undécimo: Una pieza de tierra olivar situada en el término de Casavells. Es libre de cargas y se conceptua de valor mil setecientas pesetas. Duodécimo: Otra pieza de tierra campa con olivos de cabida dos vesanas situada en el término de Casavells. Es libre de cargas y se regula de valor ochocientas pesetas. Décimo tercero: Otra pieza de tierra cultiva on dos o tres plantas de olivo en ella radiadas situadas en el término de Foixá de cabida tres vesanas. Es libre de cargas y se considera de valor ochocientas pesetas. Décima cuarta: Otra pieza de tierra cultiva situada en el término de Foixá de cabida siete vesanas y tres cuartos. Es de valor liquido en venta de dos mil pesetas hallándose gravada con el censo anno de veinte y nueve libras un sueldo y tres dineros iguales a sesenta y ocho pesetas y media, pagaderos a Doña Josefa Valls y Carbó. Décima quinta: La mitad indivisa de otra pieza de tierra ahora cultiva antes viña con diferentes plantas de olivo de cabida cinco vesanas situada en el término de Foixá. Es libre de cargas y se considera de valor mil doscientas pesetas y por consiguiente seiscientas pesetas la mitad indivisa de ella. Décimo sexta: Una pieza de tierra campa situada en el término de Foixá de cabida seis vesanas y media. Es libre de cargas y se calcula de valor dos mil pesetas. Décimo séptima: Otra pieza de tierra con olivos plantada de cabida tres vesanas. Es libre de cargas y se considera de valor seiscientas pesetas. Décimo octava: Una pieza de tierra parte cultiva y parte viña de cabida tres vesanas situada en el término de Foixá. Es libre de cargas y se considera de valor cuatrocientas pesetas. Décimo novena: Una pieza de tierra campa de cabida media vesana situada en el término de Foixá. Es de valor líquido cuatrocientas pesetas y se halla afecta al censo de cinco pesetas en favor el heredero o derecho habiente de D. Joaquim Valls hacendado que era de Rupiá. Vigésima: Tres vesanas de tierra cultiva situadas en el término de Foixá

de valor liquido seiscientas pesetas. Vigésimo primero: Una vesana de tierra yerma y rocas situada en el término de la Sala dentro la cual vesana se halla edificada la casa que hizo levantar a sus espensas y gastos el nombrado Mateo Torras, compuesta de bajos y un piso comprensiva de la superficie aproximada de ciento treinta y seis metros cuadrados. Es de valor liquido mil doscientas pesetas y se halla afecta a la prestación del censo anno de cuarenta pesetas y del otro por Navidad de un par de gallinas. También hi ha un derecho real.

- 10) Una casa situada en la calle del Padró de esta villa que consta de planta baja y dos pisos, con una era o patio para la elaboración de loza ordinaria o cacharrería cuya finca es de valor cinco mil pesetas, hallándose afecta a las cargas siguientes: un censal de capital cien libras catalanas igual a seiscientas sesenta y seis pesetas y una pensión de ocho pesetas que se presta a los expresados herederos de Don Carlos Grassot. Otro censo de cuatrocientas pesetas. Y por último se halla hipotecada por la cantidad de ochocientas pesetas.
- 11) Término municipal de Fonteta. Primero: Una casa señalada de número once en la calle del Puig de dicho pueblo de Fonteta, constando de tres cuerpos ó solares vulgo cossos y de planta baja y un piso, con su era y porche a ella unidos de la parte de mediodía teniendo de fachada unos ochenta palmos y sobre cien de fondo y que ocupa una superficie de unos trescientos cuatro metros cuadrados. Está libre de toda carga y es de valor cuatro mil pesetas. Segunda: Una pieza de tierra cultiva situada en el término de Fonteta de cabida diez y nueve vesanas. Está libre de toda carga y es de valor diez mil cien pesetas. Tercera: Otra pieza de tierra cultiva situada en el término de Fonteta de cabida seis vesanas. Está libre de toda carga y es de valor dos mil cuatrocientas pesetas. Cuarta: Otra pieza de tierra parte cultiva y parte viña de cabida veinte vesanas. Está libre de toda carga y es de valor cinco mil trescientas pesetas. Quinta: Otra pieza de tierra yerma con algunos alcornoques radicados en ella de cabida dos vesanas. Está libre de toda carga y es de valor ochenta pesetas. Sexta: Otra pieza de tierra yerma pedregosa en la cual existe un horno de cal, antes encinar situada en el término de Fonteta, de cabida dos vesanas. Está libre de toda carga y es de valor cuatrocientas pesetas. Séptima: Otra pieza de tierra olivar situada en el término de Fonteta de cabida cinco vesanas. Está libre de toda carga y es de valor ochocientas cincuenta pesetas. Octava: Una pieza de tierra bosque alcornocal de cabida doce vesanas. Está libre de toda carga y es de valor tres mil doscientas pesetas. Novena: Una pieza de tierra olivar situada en el término de Fonteta de cabida dos vesanas. Está libre de toda carga y es de valor quinientas cincuenta pesetas. Décima: Una pieza de tierra alcornocal situada en el término de Fonteta de cabida veinte y cuatro vesanas. Está libre de toda carga y es de valor diez mil pesetas. Undécima: Una pieza de tierra yerma de cabida dos vesanas y media. Está libre de toda carga y es de valor quinientas treinta y cinco pesetas. Duodécima: Una pieza de tierra de bosque con alcornoques de cabida cinco vesanas y media. Está libre de toda carga y es de valor mil setecientas pesetas. Decimo tercera: Una pieza de tierra bosque alcornocal de cabida veinte y cuatro vesanas. Está libre de toda carga y es de valor siete mil quinientas pesetas. Décima cuarta: Una pieza de tierra de bosque alcornocal situada en el término de Fonteta de cabida catorce vesanas. Está libre de toda carga y es de valor cinco mil pesetas. Décimo quinta: Una pieza de tierra parte bosque, parte viña y parte yermo situada en el término de Fonteta de cabida diez y seis vesanas. Está libre de toda carga y es de valor cinco mil novecientas pesetas. Décimo sexta: Una pieza de tierra situada en el término de Fonteta de cabida una vesana y media. Está libre de toda carga y es de valor cuatrocientas pesetas. Décimo séptima: Una pieza de tierra ultiva situada en el término de Fonteta de cabida dos vesanas. Está libre de toda carga y es de valor ciento sesenta y cinco pesetas.

Termino municipal de La Bisbal: Decimo octava: Otra pieza de tierra parte olivar y parte yerma situada en el término de La Bisbal de cabida inco vesanas. Está libre de toda carga y es de valor mil seiscientas pesetas. Decimo novena: Una porcion de terreno de cabida ochocientos noventa y cuatro metros cuadrados. Esta finca se halla afecta al censo anno de cien pesetas que se presta a Don Joaquim Roy y Deulofeu. Vigésima: Otra porcion de terreno que contiene la superficie de trescientos sesenta y tres metros cuadrados cuya finca tambien se halla gravada con un censo de pension annual de veinte pesetas. Una casa situada en la Calle de Gerona de esta mencionada villa compuesta de siete cuerpos ó solares de planta baja y un piso ocupando una superficie de mil doscientos cincuenta y siete metros cuadrados que es la misma estension que ocupan las relatadas dos porciones de terreno sobre las cuales se halla edificada la casa que se describe de valor liquido trece mil pesetas.

Pueblo de vulpellach: Vigésimo primera: Una pieza de tierra campa situada en el término de Vulpellach de cabida cuatro vesanas. Se halla gravada por el único censo de seis cuarteras de trigo forment. Es de valor liquido mil seiscientas pesetas. Vigésimo segunda: Una pieza de tierra cultiva situada en el término de Vulpellach de cabida una vesana. Afecta a la prestacion del anno censo de doce pesetas y es de valor liquido seiscientas pesetas. Vigésimo tercera: Una pieza de tierra cultiva situada en el término de Vulpellach de cabida media vesana sujeta a la prestacion del anno censo de seis pesetas. Es de valor liquido doscientas pesetas. Vigésimo cuarto: Una pieza de tierra cultiva situada en el término de Vulpellach de cabida media vesana y se halla sujeta a la prestacion del anno censo de seis pesetas. Es de valor liquido doscientas pesetas. Casa de dos cuerpos compuesta de planta baja y un piso junto con un porche sujeta a un censo anno de veinte y cuatro pesetas y es de valor liquido de os mil pesetas.

Villa de Cruilles: Y otra pieza de tierra de bosque pequeño o modegar y parte alcornocal de cabida siete vesanas situada en el término de dicho pueblo de Cruilles. Se halla sujeta al derecho de recuperar a favor de Juan Darmaculleta y Nadal y se considera de valor tres mil doscientas cincuenta pesetas. Derechos reales: Cinco censos.

- 12) 1º: Una pieza de tierra cultiva con tiras de cepas y algunos olivos y en poca cosa encinar de cabida seis vesanas situada en el termino de Cruilles. 2º: Un campo situado en el termino de Cruilles y procedente de la comunidad de Presbiterios de esta villa, de cabida una vesana. Está libre de toda carga y es de valor mil pesetas. 3º: Cuatro vesanas de tierra cultiva situadas en el termino de Corsa. Está libre de toda carga y es de valor tres mil doscientas pesetas. Dos creditos hipotecarios.
- 13) 1º: Una casa compuesta de planta baja y un piso con un pedacito de tierra al frente de ella y un huertecito a su espalda situada en la calle de Abajo de dicho pueblo de Fonolleras, cuya superficie es de doscientas noventa y ocho metros cuadrados y se halla afecta a un censo anno procedente de la casa Hospicio de Gerona de pension quince gallinas. A otro censo de igual procedencia de cuarenta centimos de peseta. Otro censo procedente de la Iglesia de Fonolleras de dos pesetas y cincuenta centimos. Otro censo de igual procedencia de cuarenta centimos de peseta. Otro censo procedente de la Iglesia de Fonolleras de dos pesetas y cincuenta centimos. Otro censo de la Iglesia de Llaviá de dos pesetas. 2ª: Y una pieza de tierra cultiva situada en el termino de Fonolleras de cabida una vesanas. Es libre de toda carga y es de valor liquido cuatro ceintas cincuenta pesetas.
- 14) 1º: La mitad indivisa de una pieza de tierra cultiva de cabida ocho vesanas situada en el termino de Matajudaica. Es libre de toda carga y es de valor liquido mil trescientas cincuenta pesetas. 2º: La mitad indivisa de una pieza de tierra olivar de cabida cuatro vesanas y media situada en el termino de Matajudaica. Es libre de toda carga y es de valor liquido seiscientas pesetas. 3º: La mitad

indivisa de otra pieza de tierra antes olivar y actualmente cultiva de cabida una vesana y media. Es libre de toda carga y es de valor liquido doscientas cincuenta pesetas. 4º: Y La mitad indivisa de otra pieza de tierra cultiva de cabida seis vesanas y un cuarto situada en el termino de Matajudaica. Esta sujeta a un censo de seis cuartanes y a la cuarta parte de un mesuron de trigo y un par de gallinas. Es de valor liquido mil cincuenta pesetas.

- 15) 1º: Una casa junto con un lagar dirruído y el patio contiguos a la misma y un pozo de agua dulce que se halla construido delante la misma casa situada en el termino de Vulpellach, compuesta de dos cuerpos con planta baja y un piso ocupando un superficie de sesenta y una canas y cuatro palmos cuadrados aproximadamente. Es de valor siete mil sesenta y cinco pesetas. 2º: Un huerto junto con un pajar o pallissa cubierto compuesto solamente de planta baja de cabida tres cuartos de vesana situado en el termino de vulpellach que se halla afecta junto a la finca primera al censal de quinientas treinta y tres pesetas. 3º: Una pieza de tierra cultiva de cabida cuatro vesanas situada en el termino de San Martin de Llaneras. Es libre de toda carga y es de valor liquido dos mil ciento treinta y cinco pesetas. 4º: Otra pieza de tierra cultiva de cabida tres vesanas y tres octavos de vesana situada en el termino de Peratallada. Se halla afecta al censal de capital quinientas treinta y tres pesetas y es de valor liquido setecientas treinta y cinco pesetas. 5º: Y la mitad indivisa de toda aquella pieza de tierra yrema de cabida dos vesanas situada en el termino de Peratallada y que se halla afecta al censo enfitéutico de diez y seis pesetas. Es de valor la mitad indivisa de doscientas pesetas.
- 16) 1º: Una porcion de tierra cultiva de cabida tres octavas partes de vesana situada en el termino de Vulpellach en la que se halla edificada una casa constando de planta baja y un piso con un corral contiguo a la misma afecta al censo de treinta y cinco pesetas. Libre de esta carga es de valor seiscientas pesetas. 2º y ultimo: Un censo de pension diez pesetas por razon de toda aquella porcion de terreno en parte corral cubierto y en parte yermo situado en el termino de Vulpellach.
- 17) Una pieza de tierra cultiva de cabida una vesana situada en el termino de Ullastret de valor seiscientas sesenta y seis pesetas y sesenta y seis centimos hallándose afecta al derecho de recuperar a favor del heredero de Gerónimo Tarrér y Camós.
- 18) 1º: Una pieza de tierra cultiva de cabida tres vesanas situada en el termino de la Pera. Es libre de toda carga y es de valor nuevecientas pesetas. 2º: Otra pieza de tierra cultiva, junto con una ladrilleria y un pequeño casucho de cabida en junto dos vesanas. Es libre de toda carga y es de valor quinientas cincuenta pesetas. 3º: Otra pieza de tierra cultiva de cabida seis vesanas. Es libre de toda carga y es de valor mil seiscientas pesetas. 4º: Una casa en la calle Capellans de la Pera compuesta de planta baja y dos pisos. Es de medida superficial cuatro metros de frente por ocho metros de fondo. Es libre de toda carga y es de valor cuatrocientas pesetas. Partido judicial de Gerona: Una pieza de tierra parte campa y parte olivar de cabida tres vesanas y media situada en el termino de Orriols. Es libre de toda carga. 6º: Una casa compuesta de planta baja solamente con su huerto contiguo a la espalda que mide en junto ciento sesenta y un metros cuadrados situados en la ciudad de Gerona. Es libre de toda carga y es de valor dos mil pesetas. Creditos hipotecarios: un credito hipotecario y unas fincas hipotecadas.

- 19) YNMUEBLES: Una casa de dos cuerpos, planta baja y dos pisos, situada en el termino de Vulpellach de superficie treinta y cinco metros cuadrados y es de valor mil cien pesetas. 2º: Un pedazo de tierra de medio cuarto de vesana. El huerto situado en Vulpellach es de valor trescientas cincuenta pesetas. Estas dos propiedades se hallan afectas al censo de un capon. 3º: Y la mitad indivisa de todo aquel campo cultivo y arboleda de cabida siete vesanas situada en el pueblo Castillo de Ampurdá. Es libre de toda carga y es de valor mil quinientas pesetas.
- 20) Un censo de pension cinco cuartanes de trigo forment que se presta por razon de toda aquella casa y porcion de terreno a ella contigua compuesta de planta baja, un piso y tres cuerpos levantada sobre aquel solar de tierra de superficie aproximada ciento ochenta y un metros cuadrados, situado en el termino de Pubol.
- 21) Muebles: En el despacho, despensa, piso primero, alcoba, cuarto, salon, cuarto de detras, segundo piso: salon de detrás, cuarto de delante, cocina del primer piso. YNMUEBLES: 1º: Una casa de dos cuerpos en la calle de las Doncellas en La Bisbal de ciento quince metros cuadrados de superficie compuesta de bajos y dos pisos con terrado, teniendo tambien un cuarto de pluma de agua potable. Es de valor ocho mil pesetas. 2º y ultimo: El derecho de recuperar una pieza de tierra olivar con algunas tiras de cepas de cabida cuatro vesanas situada en el termino de Vulpellach. Es de valor cincuenta pesetas. CARGAS DE LA HERENCIA.
- 22) Primera finca: una casa compuesta de planta baja y un solo piso con un huerto o patio situado en el termino de Pals de quinientos cincuenta y seis metros cuadrados de superficie y es de valor ochocientas pesetas. Segunda finca: Una pieza de tierra cultiva de cabida una vesana y media situada en el termino de Pals, de valor cuatrocientas pesetas. Tercera finca: Otra pieza de tierra cultiva situada en el termino de Pals de cabida una vesana y un cuarto. Es de valor trescientas cincuenta pesetas. Cuarta finca: Una pieza de tierra cultiva situada en el termino del nombrado pueblo de Pals de cabida dos vesanas. Es de valor quinientas pesetas. Quinta finca: Una pieza de tierra de bosque y pinar situada en el termino de Pals de cabida cuatro vesanas y de valor doscientas ochenta pesetas. Sexta finca: Una pieza de tierra plantada de bosque pinar de cabida dos vesanas situada en el termino de Pals y es de valor doscientas pesetas. Séptima y ultima finca: Una pieza de tierra rocatal, parte cultiva, parte yerma situada en el termino de Pals y es de valor ciento cincuenta pesetas.
- 23) 1º: Una pieza de tierra la mayor parte cultiva y la otra rocal y bosque situada en el termino de Pals de cabida nueve vesanas. Es libre de toda carga y se considera de valor mil cien pesetas. 2º: Otra pieza de tierra cultiva con algunas cepas situada en el termino de Pals de cabida tres vesanas. Es libre de toda carga y se considera de valor cuatrocientas pesetas. 3º: Una pieza de tierra viña situada en el termino de Pals de cabida tres vesanas. Es libre de toda carga y se considera de valor cuatrocientas pesetas. 4º: Una pieza de tierra viña situada en el termino de Pals de cabida dos vesanas. Es libre de toda carga y se considera de valor trescientas pesetas. 5º: Una casa de dos cuerpos y un piso que ocupa una superficie aproximada de cuarenta y nueve metros cuadrados, con una pieza de tierra contigua de ocho vesanas camp afectada a un censo de cuatro cuarteras de trigo. 6º: Una pieza de tierra cultiva situada en el termino de Pals de cabida una vesana. Es libre de toda carga y se considera de valor doscientas veinte y cinco pesetas. 7º: Una pieza de tierra cultiva situada en el termino de Pals de cabida una vesana y media. Es libre de toda carga y se considera de valor ciento veinte pesetas. 8º: Una pieza de tierra parte camp y parte viña situada en el termino de Pals de cabida cuatro vesanas. Es libre de toda carga y se considera de valor trescientas setenta y cinco pesetas. 9º: Una pieza de tierra cultiva situada en el termino de Pals de cabida dos

vesanas. Es libre de toda carga y se considera de valor doscientas veinte y cinco pesetas. 10º y último: Una pieza de tierra cultivada situada en el término de Pals de cabida una vesana. Es libre de toda carga y se considera de valor ciento ochenta pesetas.

- 24) YNMUEBLES: 1º: Una casa, formada actualmente de la reunión de dos, compuesta de cinco cuerpos por la parte de mediodía y de seis por la del norte, planta baja y dos pisos, situada en la calle Valls Colomer en La Bisbal que ocupa una superficie aproximada de ochenta y un metros, cinco decímetros, tres centímetros, cinco milímetros y cuatro diez milímetros. Esta finca se considera de valor veinte y cuatro mil quinientas pesetas. 2º: Una heredad conocida por el Manso Teixidor que radica en los términos de los distritos municipales de Fonteta y Peratallada y por San Clemente de Peralta, la cual comprende la casa habitación del parcero y consta de planta baja y un piso con su pajar y porcho, mide el espacio superficial de quinientos seis metros cuadrados, hallándose en el término de Fonteta y en el centro del llamado Quintar de dalt y bajo una sola labor las propiedades contando todas de la cabida de trescientas setenta y tres vesanas. 3º: Otra heredad conocida por Manso Seller que se halla en el término de Fitor, cuya heredad comprende la casa habitación del parcero; consta de planta baja y superior. Toda ella ocupa una superficie de trescientos veinte y dos metros, ocho centímetros cuadrados, hallándose en el término de San Clemente de Peralta y bajo una sola labor las propiedades llamadas Ramonet, La Pantinella y La Lloreda, constandingo el todo de doscientas noventa y cuatro vesanas y diez treinta y dos avos medida del país. La heredad descrita se considera de valor en junto de quince mil pesetas. 4º: Otra heredad llamada Manso Poch y Buscá que radica en los términos de Palausator, Boada y San Feliu de Boada, la cual comprende la casa habitación del parcero, situada en la calle Plaza del Castillo, consta de planta baja, primer piso y una torre dentro del mismo pueblo de Palausator que todo mide el espacio superficial de trescientos ochenta y cinco metros, ocho centímetros, dos milímetros y ochenta y ocho diea milímetros; cuya heredad comprende bajo una sola labor las piezas de tierra siguientes, inscritas bajo una sola finca en este Registro de la propiedad. El cuadró de la hera, cultivo de una vesana, en el mismo término de Palausator. El campo cultivo situado en el término de Palausator de cabida tres vesanas. La pieza de tierra llamada Sotals, cultivada de cinco vesanas en el propio término radicada. El Figuerá, trozo de tierra cultivo con olivos de cabida siete vesanas situado en el mencionado término. El olivar de la vall de cabida tres vesanas situado en el mismo término. El olivar de Fontanillas de cabida tres vesanas en el mencionado término. La llamada Fexa Fonda, cultivo y prado de cabida seis vesanas situada en el término de Palausator. El campo de las Fintas, arbolado de cabida catorce vesanas situado en el mismo término. El llamado camp dels Roures, arbolado de veine y dos vesanas situado en el mismo término. La Lloseta, cultivo de una vesana. El camp de la Bassa, cultivo de cinco vesanas. El cuadró dels tres acorts, cultivo de veinte y cuatro treinta y dos avos. La llamada Mas Buscá o Morera, cultivo de tres vesanas. La Feixa Busqueta, cultivo de siete vesanas. El camp Ametller, cultivo de catorce vesanas. La Argilera, cultivada e yerma ahora de cabida cuatro vesanas. Otro cuadró de tres cuartos de vesana, cultivo de veinte y cuatro treinta y dos avos de vesanas. El campo Llansás cultivo de doce vesanas. El camp llamado del Bosch, cultivo de diez vesanas situado en el término de San Feliu de Boada. El olivar de Paupaleu de cabida tres vesanas situado en el término de San Feliu de Boada. La llamada Garrigas, pieza de tierra de viña e yerma de cabida seis vesanas situada en el término de San Feliu de Boada. 5º: Una pieza de tierra sembradura llamada Camp de la Sola, de cabida dieciocho vesanas situada en el término de Fonolleras. Se conceptua de valor seis mil pesetas. 6º: Aquella pieza de tierra bosque, de cabida tres vesanas, en la que radican algunos alcornoques, situada en el término de Fonteta. Esta finca es de valor ochocientas pesetas. 7º: Aquella otra pieza de

tierra parte bosque, parte yerma de cabida ocho vesanas situada en el término de Fonteta. Es de valor mil seiscientas pesetas. 8ª: Otra pieza de tierra cultivada de segunda calidad parte plantada de parras de tercera clase, de cabida tres vesanas situada en el término de Ullastret, cuya finca se halla actualmente solo afecta a un censo año a tres gallinas. Se considera de valor líquido quinientas pesetas. 9ª: Otra pieza de tierra cultivada y viña hoy muerta de cabida ochenta y siete áreas situada en el término de Ullastret. Es de valor mil ochocientas pesetas. Derechos reales: 16. Créditos hipotecarios.

- 25) 1ª: Una casa, situada en el distrito municipal de Corsá, que mide una extensión superficial de cincuenta y dos palmos de longitud por veinte y nueve de latitud, cuya finca es de valor trescientas pesetas. 2ª: Una pieza de tierra olivar e yermo de cabida dos vesanas situada en el término de Cassá de Pelrás situada en el distrito municipal de Corsá, de cabida trescientas vesanas. 3ª: Otra pieza de tierra cultivada de cabida tres cuartos de vesana situada en el término de Planils de valor doscientas pesetas. 4ª: Y un pedazo de tierra huerto regadio, situado en el término de Planils de cabida un octavo de vesana y de valor cien pesetas. Las cuatro fincas que acaban de describirse se hallan libres de toda carga determinada.
- 26) 1ª: Una pieza de tierra parte yerma y parte bosque de cabida nueve vesanas situada en el pueblo de San Juan de Palamós y de valor mil sesenta y siete pesetas. 2ª: Una casa de campo, compuesta de planta baja y piso divididos en compartimentos cuyo solar ocupa la superficie de ciento treinta y seis metros, con sus tierras anejas de cabida cuarenta y tres vesanas que son parte campos, parte yermas, parte bosque con alcornoques situada en el término de Fitor y es de valor trece mil ciento diez y seis pesetas; hallándose hipotecada por la suma de dos mil pesetas de capital. 3ª: Otra pieza de tierra parte cultivada, parte yerma y parte bosque con alcornoques de cabida cincuenta y seis vesanas situada en el pueblo de Calonge y de valor cuarenta y una mil ochocientas sesenta y siete pesetas. 4ª: Otra pieza de tierra alcornocal de cabida treinta y seis vesanas situada en el término de Calonge y de valor nueve mil ochocientas pesetas.
- 27) Una extensión de terreno comprensiva de tres cuerpos o solares unidos y contiguos, de superficie total diez y siete áreas ochenta y ocho centiáreas, sita en el término de esta villa, en cuya extensión de tierra se halla edificado casi al centro de ella un horno para cocer alfarería y unas dependencias o estancias destinadas para obrador, y en el linde de poniente de la propia superficie de terreno una casa de planta baja tan solamente debidamente cubierta. Se halla afecta al censo año de setenta y cinco pesetas.
- 28) BIENES YNMUEBLES: 1ª: Una casa situada en el término de San Clemente de cuatro cuerpos o solares, constando de planta baja y piso con azotea, con su era, porche y jardín a ella adyacentes con la superficie de cuatrocientos ochenta y seis metros cuadrados, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor cuatro mil pesetas. 2ª: Una pieza de tierra montañosa de cabida trescientas catorce vesanas en su mayor parte bosque alcornocal, parte viñedo, parte yermo y parte cultivo y huerto, situada en el término de San Clemente de Peralta cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor cuarenta mil pesetas. 3ª: Otra pieza de tierra cultivada de cabida cinco vesanas situada en el término de San Clemente de Peralta, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor mil quinientas pesetas. 4ª: Otra pieza de tierra cultivada y olivar de cabida tres vesanas, situada en el mismo término de San Clemente de Peralta cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor novecientas pesetas. 5ª: Otra pieza de tierra parte cultivada, parte bosque alcornocal, parte yerma de cabida cuarenta y dos vesanas, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor cinco mil cuatrocientas pesetas. 6ª: Otra pieza de tierra cultivada de cabida siete vesanas, situada en el mismo término de San Clemente de Peralta

cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor dos mil cien pesetas. 7º: Otra pieza de tierra parte cultivada y parte bosque con algunos alcornoques de cabida antes de cinco vesanas y actualmente una vesana, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor doscientas pesetas. 8º: Otra pieza de tierra cultivada de cabida dos vesanas, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor seiscientos pesetas. 9º: Otra pieza de tierra viña muerta con algunos alcornoques en ella radicados de cabida seis vesanas, situada en el mismo término de San Clemente de Peralta cuya finca se halla afectada al censal de precio o capitalidad ciento cincuenta y dos pesetas. 10º: Otra pieza de tierra viña muerta con doce castaños en ella radicados de cabida cinco vesanas, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor ochocientos setenta y cinco pesetas. 11º: Otra pieza de tierra yerma o de viña muerta de cabida cuatro vesanas, situada en el mismo término de San Clemente de Peralta cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor quinientos veinte pesetas. 12º: Otra pieza de tierra cultivada de cabida cuatro vesanas, situada en el mismo término de San Clemente de Peralta cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor ochocientos pesetas. 13º: Otra pieza de tierra cultivada de cabida antes seis vesanas y tres cuartos y actualmente cuatro vesanas y tres cuartos, situada en el mismo término de San Clemente de Peralta cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor mil pesetas. 14º: Otra pieza de tierra parte cultivada, parte viña y parte olivar de cabida cuatro vesanas, situada en el mismo término de Fontanillas cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor cuatrocientas pesetas. 15º: La tercera parte indivisa de toda aquella pieza de tierra olivar de cabida cuatro vesanas, situada en el término de Fontanillas cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor trescientas cincuenta y cinco pesetas. 16º: Una casa cuya medida superficial no puede precisarse ni aproximarse situada en el término de Torrent junto con una pieza de tierra parte cultivada, parte boscosa, parte yerma de cabida nueve vesanas, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor dos mil pesetas. 17º: Otra pieza de tierra cultivada con algunas vides en ella radicadas de cabida tres vesanas, situada en el mismo término de Torrent, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor seiscientos pesetas. 18º: Otra pieza de tierra bosque alcornocal de cabida ocho vesanas, situada en el mismo término de Torrent, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor mil seiscientos pesetas. 19º: Otra pieza de tierra boscosa de cabida dos vesanas, situada en el mismo término de Torrent, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor cuatrocientas pesetas. 20º: Otra pieza de tierra boscosa de cabida cuatro vesanas, situada en el mismo término de Torrent, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor cuatrocientas pesetas. 21º: Otra pieza de tierra de bosque alcornocal de cabida catorce vesanas, situada en el mismo término de Torrent, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor dos mil ochocientos pesetas. 22º: Un campo en el término de Vulpellach, en su mayor parte de sembradura y en el resto plantado de cepas de cabida antes siete vesanas y media y actualmente de tres vesanas y cuarenta céntimos a causa de haberse segregado cuatro vesanas, diez céntimos en virtud de la permuta otorgada entre dicho Don Armerio Torró y Miquel Solivera. Dicha finca está libre de toda carga y es de valor mil doscientas pesetas. 23º: Otra pieza de tierra cultivada de cabida cinco vesanas, situada en el término de Vulpellach, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor dos mil pesetas. 24º: Otra pieza de tierra yerma en la que radican algunos pinos de cabida tres vesanas, situada en el término de San Climent de Peralta, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor ciento cincuenta pesetas. 25º: La mitad indivisa de aquellas dos vesanas de tierra yerma situada en el término de San Clemente de Peralta, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor doscientas pesetas. 26º: Otra pieza de tierra de bosque de cabida veinte y cinco vesanas, situada en el término de Fonteta, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor

siete mil quinientas pesetas. 27º: Otra pieza de tierra de bosque alcornocal de cabida veinte seis vesanas, situada en el término de Fonteta, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor mil ochocientas pesetas. 28º: Otra pieza de tierra yerma con alcornoques de cabida una vesana y doscientas canas cuadradas situada en el término de Fonteta cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor trescientas pesetas. 29º: Otra pieza de tierra de bosque alcornocal de cabida siete vesanas, situada en el término de San Clemente de Peralta, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor mil cuatrocientas pesetas. 30º: Otra pieza de tierra de bosque alcornocal de cabida nueve vesanas, situada en el término de San Clemente de Peralta, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor dos mil setecientas pesetas. 31º: Otra pieza de tierra de bosque alcornocal de cabida veinte vesanas, situada en el término de Santa Susana de Peralta, cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor seis mil pesetas.

Derechos reales: 39.

- 29) Una porción de terreno de extensión superficial noventa y cuatro metros cuadrados, en la cual hay edificada una estancia que sirvo de pajar vulgo paísa, cuya porción de terreno se segregó de la parte de Mediodía de aquella mayor extensión de cabida sesenta y dos vesanas, dentro la cual se halla enclavada una casa con un porcho y era para trillar situado todo en el término del referido pueblo de San Sadurní y la porción de terreno de extensión superficial noventa y cuatro metros cuadrados junto con el aposento o pajar edificado en la misma cuya finca es libre de toda carga y se considera de valor ochocientas pesetas.
- 30) 1ª: Una casa y huerto a ella unido compuesto de planta baja y un piso por la parte del frente, de dos cuerpos ó dosolares de superficie aproximada setenta metros cuadrados, situada en el término de La Bisbal con un pedazo de tierra huerto a la misma unido por la parte de poniente de superficie ciento noventa y cinco metros cuadrados, cuya finca se halla afecta al censo de cuatro pesetas, y además se halla sujeta a un arrendamiento. Es de valor liquido mil doscientas diez pesetas. 2ª y última: Una pieza de tierra yerma con algunos alcornoques en ella radicados, situada en el término de Fonteta de caibda cuatro vesanas y tres cuartos, hallándose la propia finca libre de cargas y se considera de valor sei cienas sesenta y cinco pesetas.
- 31) 1ª: Un solar que medido geoméricamente supera la superficie de quinientos veinte y seis metros cuadrados situado en la calle del Estartit de la citada villa de Torroella de Montgrí en el que se halla actualmente edificada una casa compuesta de planta baja y un piso, con un jardín al frente de la misma, cuya finca se halla actualmente libre de cargas por haberse redimido el censo que la afectaba y es de valor cinco mil doscientas pesetas. 2ª: Un solar de extensión superficial ocho cientos cuarenta y siete metros cuadrados situada en la calle del Estartit en el mencionado pueblo de Torroella de Montgrí cuya finca se halla actualmente libre de cargas por haberse redimido el censo que la afectaba y es de valor siete cienas cincuenta pesetas. 3ª: Un huerto de cabida un cuarto de vesana situado en el término de Torroella de Montgrí cuya finca se halla libre de cargas y es de valor quinientas pesetas. 4ª y última: Una pieza de tierra olivar con un pedazo de campo a ella contiguo, situado en el término de Ullá de cabida ocho vesanas; cuya finca se halla libre de cargas y es de valor dos mil quinientas pesetas.
- 32) 1º: Una pieza de tierra olivar de cabida cinco vesanas, sita en el término de Pubol, cuya finca se halla libre de cargas y es de valor mil seis cienas pesetas. 2º: El derecho de recuperar ó mayor valor de aquella pieza de tierra cultiva de cabida dos vesanas y tres cuartos de vesana sita en el término de Pubol. Esta finca se tiene en dominio directo de los herederos de don Felipe de Miguel Baron de Pubol y dicho derecho es de valor en venta de doscientas sesenta y siete pesetas. 3º: Una casa de un cuerpo ó solar de planta baja y un piso,

señalada de número cinco, de superficie aproximada setenta y dos metros noventa y un decímetros cuadrados, sita en la calle subida de la Iglesia del pueblo de Pubol. És de valor cuatrocientas pesetas, afecta a un censo de tres cuartanes y dos mesurones de trigo. 4º: Un huerto de tener un cuarto de vesana sito en el mismo pueblo de Pubol. Es de valor setenta y siete pesetas. 5º: Una pieza de tierra cultiva, sita en el término del pueblo de Pubol, de cabida tres vesanas, cuya finca se halla libre de toda carga y es de valor ochocientas pesetas. Y 6º: Otra pieza de tierra yerma y bosque de cabida cinco vesanas sita en el término de Madremaña. Es libre de cargas y es de valor quinientas treinta y cuatro pesetas.

- 33) BIENES INMUEBLES: 1º: Una pieza de tierra plantada de pinos y viña, sita en el término del pueblo de San Clemente de Peralta, de cabida tres vesanas, cuya finca se halla libre de toda carga y es de valor ciento cincuenta pesetas. 2º: Una casa con su huerto a ella contiguo situada en la calle nueva del término de Vulpellach de planta baja y un piso de extensión todo junto de tres cuartos de vesana, es de valor dos mil pesetas. Y 3º: Una pieza de tierra cultiva, sita en el término del pueblo de Vulpellach, de cabida quince vesanas y media. Esta finca, que antes se componía de diez y siete vesanas y hoy ha quedado reducida a la cabida antes dicha de quince vesanas y media; y es de valor cuatro mil pesetas.
- 34) YNMUEBLES: Toda aquella casa situada en la calle de los Acres de La Bisbal compuesta de planta baja y dos pisos, con un huerto unido a la misma y un pequeño patio cubierto que todo junto ocupa una superficie aproximada de dos áreas cinco centiáreas. La descrita casa y huerto se halla afecta a un censo de pensión ocho pesetas. Es de valor liquido en venta de tres mil pesetas.
- 35) YNMUEBLES: 1º: Una pieza de tierra campa, sita en el término del pueblo de esta villa, de cabida dos vesanas y diez y ocho céntimos de vesana, debiendo hacer constar que en dicha finca existe actualmente un edificio de reciente construcción, ocupando un área de unos veinte metros cuadrados. Esta finca se halla libre de toda carga y es de valor mil cuatrocientas pesetas. 2º: Otra pieza de tierra antes yerma y actualmente alcornocal, sita en el término del pueblo de Torrent, de cabida ocho vesanas, cuya finca se halla libre de toda carga y es de valor trescientas cincuenta pesetas. 3º: Otra pieza de tierra alcornocal, sita en el término del pueblo de San Clemente de Peralta, de cabida ocho vesanas, cuya finca se halla libre de toda carga y es de valor cuatrocientas cincuenta pesetas.
- 36) YNMUEBLES: Una pieza de tierra cultiva, sita en el término de Pubol, de cabida dos vesanas y tres cuartos, sin presentación de censos y es de valor mil pesetas.
- 37) 1º: Una pieza de tierra cultiva, sita en el término del pueblo de Cruilles, de cabida seis vesanas, cuya finca se halla libre de toda carga y es de valor tres mil pesetas. 2º: La mitad indivisa de aquella pieza de tierra de cabida dos vesanas y veinte y ocho céntimos de vesana situada en el término de Corsá, cuya finca se halla libre de toda carga y es de valor mil doscientas pesetas. 3º: La mitad indivisa de una casa de un cuerpo ó solar, con un pequeño patio o huerto a ella adyacente, situada en el término de Cruilles; ocupando una superficie de veinte metros cuadrados, excluyendo el indicado patio o huerto que ocupa igual superficie aproximadamente. situada en el término de Corsá, cuya finca se halla afecta a un censo año de cinco sueldos catalanes ó sesenta y seis céntimos de peseta y libre de esta carga es de valor mil cuarenta pesetas. 4º: La mitad indivisa de un crédito hipotecario de la cantidad de dos mil cien pesetas. 5º: La mitad indivisa de aquella casa situada en el término de Cruilles, compuesta de planta baja y dos pisos, de superficie aproximada veinte y dos metros cuadrados. Cuya finca se halla libre de toda carga y es de valor cuatrocientas pesetas y la mitad doscientas pesetas. 6º: La mitad indivisa de una pieza de tierra de bosque pequeño o yermo de cabida veinte

vesanas situada en San Ciprian de Lladó. Cuya finca se halla libre de toda carga y es de valor dos mil seiscientas sesenta y siete pesetas. 7º: La mitad indivisa de un campo de cabida una vesana y cuarenta y tres céntimos situada en Cruilles. Cuya finca se halla libre de toda carga y es de valor la mitad indivisa de cuatrocientas ochenta y cinco pesetas. 8º: La mitad indivisa de otro campo de cabida una vesana y cuarenta y tres céntimos situada en Cruilles. Cuya finca se halla libre de toda carga y es de valor la mitad indivisa de cuatrocientas sesenta y cinco pesetas. 9º: La mitad indivisa de un campo de cabida una vesana y cuarenta y tres céntimos situada en Cruilles. Cuya finca se halla libre de toda carga y es de valor la mitad indivisa de cuatrocientas sesenta y seis pesetas. 10º: La mitad indivisa de una pieza de tierra cultiva con quince plantas de olivo, otros árboles frutales y algunas tiras de cepas, de cabida dos vesanas y un cuarto, situada en el término de Corsá. Cuya finca se halla libre de toda carga y es de valor la mitad indivisa de trescientas treinta y tres pesetas y cincuenta céntimos. 11º: La mitad indivisa de un crédito de cuatrocientas pesetas correspondiendo a la mitad indivisa doscientas pesetas. 12º: La mitad indivisa de una pieza de tierra cultiva con cepas, algún olivo y otras plantas, de cabida tres vesanas situada en Corsá. Cuya finca se halla libre de toda carga y se conceptua de valor la mitad indivisa de cuatrocientas pesetas. 13º:

- 38) 1º: Una pieza de tierra en su mayor parte cultiva y en lo restante plantada de viña de cabida dos vesanas y media, situada en el término de Peratallada. Se tiene en dominio directo con prestación del censo año de diez y siete pesetas. 2º: Un lote ó suerte del campo llamado de la Creu, cultivo, sito en el término de la Bisbal. De cabida tres vesanas y setenta y tres céntimos que actualmente se halla libre de toda carga por haberse pagado todos los plazos que se debían al estado y es de valor en venta de dos mil quinientas pesetas.
- 39) 1º: Una casa compuesta de un cuerpo o solar, planta baja y un piso, con un huerto unido al detrás de ella, de superficie en junto de doscientos cuatro metros cuadrados, situada en la calle San José en La Bisbal. Es de valor ochocientas pesetas. 2º y último: Otra casa, compuesta de un cuerpo ó solar, planta baja y un piso, con su huerto unido al detrás de ella, de superficie en junto de doscientos cuatro metros cuadrados, situada en la referida calle de San José y cuyo valor es de ochocientas pesetas. Las dos casas se hallan afectas a un censo de pensión doce pesetas.
- 40) YNMUEBLE: Una casa de tres cuerpos ó solares, planta baja y dos pisos situada en la calle de los Arcos de la Bisbal cuya superficie es de ciento diez y nueve metros cuadrados, cuya casa se hizo edificar por el señor testador en aquella porción de terreno de superficie ciento diez y nueve metros cuadrados. Se halla afecta a un censo irredimible de cinco pesetas y veinte céntimos, y libre de dicha carga se considera de valor líquido en venta de cuatro mil cien pesetas.
- 41) 1º: Una casa y un pedazo de huerto, compuesta de planta baja y dos pisos de superficie la casa veinte y dos metros, treinta y dos centímetros cuadrados y el huerto quince metros y cincuenta y seis centímetros cuadrados, situada en la calle del Hospital en La Bisbal. La descrita finca se halla libre de toda carga y se conceptua de valor veinte mil pesetas. 2º: Una pieza de tierra alcornocal de cabida siete vesanas situada en el término de San Pol. Cuya finca se halla libre de toda carga y se conceptua de valor cuatro mil seiscientas sesenta y siete pesetas. 3º: Una pieza de tierra de viña y olivar de cabida diez y siete vesanas situada en el término de La Bisbal, en el cual se halla en el día construida una casa de planta baja y un piso, de superficie aproximada treinta y cinco canas

- cuadradas. Cuya finca se halla libre de toda carga y se conceptua de valor cuatro mil seiscientas diez pesetas. 4º: Un censo perpétuo de pensión anna de cuarenta y cinco pesetas.
- 42) 1º: Una casa situada en la calle del Quintá de Pubol, de dos cuerpos ó solares y de plantada baja y un piso, de superficie ochenta y cinco metros cuadrados, junto con una porción de terreno cultivo de cabida media vesana y es de valor ochocientas pesetas. 2º: Una pieza de tierra cultiva situada en el término de Pubol de cabida tres vesanas y media, cuya finca vale mil pesetas. 3º: Otra pieza de tierra parte olivar y parte yerma, situada en el término de Pubol de cabida cinco vesanas, cuya finca vale cuatrocientas pesetas. 4º: Otra pieza de tierra yerma, antes viña, situada en el término de Pubol de cabida tres vesanas, cuya finca vale cien pesetas. 5º: Otra pieza de tierra parte cultiva y parte yerma, situada en el término de Cassá de Pelrás, de cabida cuatro vesanas, cuya finca vale cuatrocientas pesetas. 6º: Otra pieza de tierra yerma situada en el término de Cassá de Pelrás, de cabida tres vesanas, cuya finca es de valor doscientas cincuenta pesetas. 7º: Otra pieza de tierra cultiva situada en el término de Pubol de cabida media vesana, cuya finca vale ochenta pesetas. 8º: Otra pieza de tierra huerto situada en el término de Pubol de cabida un cuarto de vesana, cuya finca vale doscientas sesenta y siete pesetas.
- 43) YNMUEBLES: Un huerto de cabida medio cuarto de vesana situado en el término municipal de Serra. Es de valor cien pesetas.
- 44) 1º: Una casa y patio compuesta de planta baja y piso, con un pajar situada en el término de Ullastret que nide en junto una superficie de ciento cincuenta y nueve metros cuadrados. Cuya finca se halla libre de toda carga y se conceptua de valor doscientas cincuenta pesetas. 2º: Una pieza de tierra cultiva situada en el término de Ullastret de cabida tres vesanas. Esta finca presta un censo de pensión veinte y siete pesetas. Es libre de estas cargas y de valor seiscientas cincuenta pesetas. 3º: Otra pieza de tierra olivar situada en el término de Ullastret de cabida cuatro vesanas, cuya finca se halla sujeta al censo de dos pesetas y cincuenta céntimos y libre de esta carga es de valor mil pesetas. 4º: Una pieza de tierra bosque situada en el término de Campmany de cabida veinte y seis vesanas, cuya finca vale tres mil cincuenta pesetas.
- 45) La mitad indivisa de cuatro vesanas situada en el término de Fonteta. Cuya finca se halla libre de cargas y vale dos mil seiscientas sesenta y siete pesetas.
- 46) 1º: Una pieza de tierra campa con algunas plantas de olivos y tiras de cepas de cabida tres vesanas y media situada en el término de Cruilles. Se halla especialmente hipotecada en garantía de un censal de capital quinientas treinta y tres pesetas y a una pensión anna de diez y seis pesetas. Y libre de esta carga es de valor mil cuatrocientas pesetas. 2º: Otra pieza de tierra cultiva situada en el término de La Bisbal, de cabida doce vesanas, cuya finca se halla libre de toda carga y vale siete mil pesetas. 3º: Una casa compuesta de planta baja y un piso situada en la calle Gerona en la villa de La Bisbal, con un huerto a la espalda comprendido todo en un octavo de vesana. Se halla afecta a un censo con dominio directo de pensión veinte y cinco pesetas. Es de valor liquido mil pesetas. 4º: Otra casita compuesta de bajos solamente, situada en la calle San José de La Bisbal con su huerto de secano. La cual finca se halla gravada al censo annual de ocho pesetas. 5º: Otra pieza de tierra cultiva situada en el término de La Bisbal, de cabida una vesana y un cuarto, cuya finca se halla libre de toda carga y vale novecientas pesetas. 6º: Otra pieza de tierra cultiva situada en el término de La Bisbal, de cabida dos vesanas, cuya finca se halla libre de toda carga y vale mil quinientas pesetas. 7º: Otra pieza de tierra cultiva situada en el término de La Bisbal, de cabida una vesana, cuya finca se halla libre de toda carga y vale setecientas pesetas. 8º: Una casa con su

huerto a ella contiguo situada en la calle del Puente de la villa de La Bisbal, se compone de un cuerpo, bajos y dos pisos superiores, con un aposento o cuadra unido a la misma por la parte del huerto. La extensión superficial es de doscientos veintiocho metros, cincuenta y cinco decímetros cuadrados, de los que la casa y patio comprende sesenta y ocho metros y sesenta y cinco decímetros cuadrados, hallándose afecta al pago del censo año, de seis pesetas y de una gallina y media. Se halla libre de toda carga y es de valor mil setecientas pesetas. 9º: Una extensión de terreno de bosque alcornocal y monte bajo de cabida seis vesanas situada en el término de San Sadurní. Es libre de toda carga y es de valor mil pesetas. 10º: Y toda aquella casa y pieza de tierra aglevada a la misma, situada en el término de San Sadurní, compuesta de bajos y un piso cuya superficie es de ochenta y cinco metros cuadrados, con la aludida pieza de tierra de veinte vesanas y media, parte cultivada, parte viña y parte bosque y parte yerma. Es libre de toda carga y es de valor tres mil cien pesetas.

- 47) Una casa situada en la calle Mayor de la villa de Torroella, de superficie doscientos sesenta y un metros cuadrados. Compuesta de planta baja, dos pisos y de un patio. Es libre de toda carga y es de valor mil quinientas pesetas. 2º: Otra casa situada en la calle San Agustín del mismo pueblo de superficie ciento noventa y dos metros cuadrados. Compuesta de planta baja, y un piso. Es libre de toda carga y es de valor tres mil quinientas pesetas. 3º: Y una pieza de tierra huerto situada en el término de Torroella de Montgrí de cabida tres octavos de vesana. Es libre de toda carga y es de valor dos mil pesetas.
- 48) 1º: Una casa situada en la calle del Puente de la villa de La Bisbal, de superficie noventa y un metros cuadrados. Compuesta de planta baja, y un piso; teniendo unido un huerto de extensión ciento ochenta y dos metros cuadrados. Se halla afecta a un censo año de pensión diez pesetas y es de valor mil trescientas treinta y cuatro pesetas. 2º: Una pieza de tierra de viña y olivar situada en el término de Monells de cabida una vesana. Se tiene bajo dominio ó derecho incierto, libre de cargas y se regula de valor quinientas treinta y cuatro pesetas.

APÈNDIX VI

ELS OBJECTES INVENTARIATS DEL PRIMER PERÍODE (1750-1755).

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art.	Llibres	Obj. religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatere	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Adobaire	9-8-1751 LB1094/2 19		28	14	12			8					5	12 llau- tó	*	3llits i un bres- sol	2	4 caixes i 1 cofre	
*1 magall, 1 fanga, 1 cavich, 1 pala de puas, 1 bigot.																			
Agrícola	24-8-1753 LB 989/65	3	20	46						1 cullera xica, 1 cistell, 1 cascavells, 1 agnus y bascari ab cadena	3 anells		11 llau tó	11 llau tó	*	4	1, 4 mar- fegas	6	
4 jous, 3 aradas planas, 2 aradas mossas, 1 reya, 2 mitjans, 3 palas de puas, 2 bigots, 1 rampi, 1 magall, 7 tramachs, 1 palador de palar palla, 2 dallats, 4 destrals, 1 jou de mulas.																			
6 bous 1 brau, 1 vadell, 2 eugas, 1 cavall, 3 ovelles, 1 molto, 23 nodrissos i 14 anyells																			
Agrícola	22-9-1751 Cr336/208	8	12	18	4			1 capellet a ab una Mare de Deu	1armari	1 agnus, 1 cistellet, 1 cascabells, 1 anell, 1 cadena ab uns rosaris de coral	1anell		10 llau tó	24ll aut ó	*	4		9	
3faus, 4 magalls, 3 bigots, 3tramechs, 3 arrellas, 4 fausas, 3 jous de bous, 3 destrals, 2 palas de puas, 1 pala plana																			
2 bous de arada, 1 vaca, 1 brau, 1 vadella, 1 burro, 1 burra, 1 pollina, 20ovelles, 4 moltons, 22cabres, 11cabrits, 2 verras, 6 nodrissos																			
Agrícola	1-5-1751 Ft52/77		23	24	4	1 quadre dolent								6lla utó		2	3mar- fegas	4	
3 tramechs de cavar, 1 llibant, 1 faus busquera, 1 vigot, 1 pala de puas, 2 aradas mossas 2 aradas planas, 2 jous, 1 destral de arada, 1 rascla de puas.																			

2 bous, 2 vacas, 5 vadells, 1 burra, 1 pollina, 1 nodris																			
OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Agrícola	23-1-1752 Ft53/22		4	18	4								12ll	12 lla.		2	2 marfe gas	2	
1 rascla, 1 arada plana, 1 arada moosa,1 jou, 1 fanga, 1 magay, 3 tramachs de cavar cuynats, 1 tramach de cavar vinya, 1 bigot, 1 pala de puas, 1 pala plana, 1 trascons de ferro,1 tramaguina, 1 agullada.																			
2 bous, 1 brau, 1 burra, 1 pullina,1 llaona, 1 nudris, 6nodrissos																			
Agrícola	10-11-1752 Ft53/196		5		1									6ll.				1	1vaca.
1 rella, 2 tramachs, 1 tramaguina, 1 fanga, 1 pala plana, 1 bigot trancat, 1 bigot, 1 podall, 1 podadora,																			
Agrícola	15-1-1751 Pf281/102	2	5	9	1	6 quadres	Una sort de llibres ja dolents	2		5 i 4culleres	4anell gross os, 2boto ns,1 arrec -des		2ll.			4	1	7	
2 jous de bous, 1 arada, 2 agullas, 1 destral, 1 magall, 1 bigot, 2 fangas, 1 rasclat.																			
1 bou, 2 vacas, 1 brau, 1 vadella, 1 euga, 1 rossi, 2lovellas,2moltons,14anyells,1truja,1nodris.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/de coraci	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Agrícola	No consta, però: 1751 Ru381/90		22	30	17	1mirall petit, 1quadre		1 capella ab una imatge					6ll.	12ll		10 i 1bres sol	5, 10 marfegas	15,1 cofre, 1arca	2cavalls,4 nodrissos,1 truja,2bous
1 dalla, 3 tramachs petits, 3 tramachs grosos de cavar vinya, 2 destrals, 1 fals busquera, 5 forcas, 2 fangas, 1 cavich, 1 jou de mulas, 3 jous de bous, 1 pala de puas, 1 pala plana, 3 aradas planas, 1 arada mozza, 1 rascla, 3 rellas, 3 cutells .																			
Agrícola	13-11-1752 Ru406/28 6	6	23	26	11				1 armari								2, 4 marfegas	2,1 arca	10nodrissos 2truges3 bous,2 vaques, 3 vadells
3 reyas petites, 4 palas arrosseras, 1 arada mozza, 1 arada plana, 1 destral, 1 pala de puas 3 mitjans, 2 llauradors																			
Agrícola	22-12-1754 Ru408/74		8	11	1					6culleres					1 fanga de puas		1 marfega		1burra
Agrícola	18-6-1755 Ru409/96		49	49	6	1 mirallet petit, 1 campaneta de coure, 1 quadre petit.		1 Sant Cristo, 1 imatge, 5 quadros, i aygua beneitera de plata.	2bofets noguer	*	*	1	18ll	18ll	*	2	*	12, 1 arca,1 cofre	1matxo i 1nodris
També hi consten joies com: 1 gargantilla de perlas, o dos parells de mitjtes de seda groga.																			
* OBJECTES DE PLATA: 17 culleres, 3forquilles, i 11 parells de botons, 1 campaneta ab cadena, 2 creus, 2 agnus petits, 2 claver, aguller y corretja, 1 bascari ab cadena, 1 rosari de coral ab cadena, 1 corretja ab una cadena y 5 cascabells.																			
OBJECTES D'OR:1 pesa de or guarnida ab perlas 1 arrecades de or,3 anells.																			
EINES: 2 tramachs, 1 pala de puas, 2 destrals, 1 magall, 2 fangas, 3 tramechs.																			
MATALASSOS: 5, (un dels llits porta 2 matalassos y una marfega, l'altre una marfega i un matalàs)																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art/decoraci	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolates	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Agrícola	20-4-1750 To347/8	4	14	1	4								Unas forquillas	7ll.		3 i 1 bressol	1, 2 marfegas	5	1jumenta, 1 vscó
En la cuyna de dita casa: Primo un escorn de fusta per seurer a la vora del foch dolent.																			
1 magahina, 1 rasplet, 1 destrat, 1 aixada, 1 fanga, 1 rella, 1 tramach, 1 aixada de cavar cuynats.																			
Agrícola	9-8-1750 To347/16	5	66	12	17			3quadres, 1 imatge		1 agnus, 1 cullera						2	1, 5 marfegas	8	12 bous, 3vaques, 4vadells, 16cavalls i 2 pullins, 4 eugas de ventre, 1 jumenta
6 aixadas arroses, 2 pala de puas, 1 fanga, 3 tramachs, 2bigots, 1 rascle, 3aradas.																			
Agrícola	6-9-1751 To347/21		2											10ll.				2	2 bou, 1 brava.,
1 arada, 2 jous de bous, 1 rascle, 2 destrals, 1 bigot, 1 pala de puas, 1 agul-lada, 1 magall, 1 pala, 1 tramach																			
Agrícola i Ciutadà honorat de Barcelona	3-7-1752 To347/6 i 7-8-1752 To347/7	1	38	6	12			1imatge de guix, 1 creu ab son crucifixo				1				5	3, 5marfegas	7	8 bous, 1 vaca, 1 euga, 1 polli, 1 burra, 3 nodris-sos.
3 jous, 1 bigot, 7 tramachs, 2 palas de puas, 1 magall, 3 agulladas, 1 pelador de pelar palla, 1 faus busquera, 4 destrals, 5 forcas venteras 2 rampins, 4 xarcolet de xarcolar blat, 2 dayots, 1 serra, 3 faus de segar, 6 axadas arroses																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art/decoraci	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Agrícola	15-11-1752 To347/16	6 i 3 dolent issimas	12	5	4			2imatges, 1 quadre, 1 crucifixo.	1 bufet molt vell.				6ll..	11ll		2	1, 2 marfegas	3, 1 cofre	1 jument, 1 nodris
1 pala de puas, 1 fanga, 2 tramachs, 1 destrat, 1 magallina, 1 cavich, 1 axada, 1 magall, 3 axada arrosera.																			
Agrícola	20-4-1753 To347/15		18	10	9					1 agnus ab cadenilla de plata, 1 lletera guarnida de plata, 1 botó, 1 bascarsi absa cadenilla						3	1, 6 marfegas	2 cofre, 6 caixes	2 jument, 1 nodris
1 pala de puas, 3 axadas arroseras 2 bigots, 2 tramechs 4 cavichs xichs de Hortala per asxercolar y plantar Hortalya, 1 rasclat xich, 2 forcas, 2 bolants de axarcolar arrós, 1 faus, 1 fausot, 1 tramaguina per regar, 1 destrat, 2 rampins																			
Agrícola	30-4-1753 To347/24	8	18	3	6			1 imatge guix						8 ll. petites		4	2, 4 marfegas,	5	2 bous, 1 jumenta, 1 nodris, 4 vadells, 1 euga.
1 pala de puas, 3 ma-galls, 2 bigots, 3 tra-machs, 2 aradas mossas, 3 des-trals, 1 faus bus-quera, 1 pudadora 1 fausot, 2 ma-galls, 2 rastells de agullada																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Agrícola	15-6-1753 To347/37	9	38	22	26	2quadros, 1 mirall xich trencat		*		1culleraxica, un tros de culleraxica de plata ab un caixal guarnit de plata sens cadena			4ll	9ll		3	2, 4 marfe gas	8, 1 cofre	1jument
EINES: 2 dastrals, 1 rasclet, 1 pala de puas, 2 tramachs 1 faus busquera1 rampi, 1 mallal, 1 magall, 1 faus, 1 tallabarder, 2 forcas palleras, 2 forcas venteras, 4 axetas.																			
OBJECTES DE RELIGIÓ: 2creus ab 2 crucifi-xos, 1 pesebre de guix, 2figuers de guix, 1 quadro, una aygua baneytera i 2 rosaris, 1 imatge de pedre																			
Agrícola	8-4-1754 To347/14		57	40	26			2 crucifi-xos					7ll.	14ll		2, 1*	*2	6	
3 tramachs, 2 destrals, 2 bigots, 1 magall, 1 dallot, 1 rascle, 2 aradas, 2 jous,																			
4bous, 3brau, 2vadell, 2vacas, 1cavall, 2jumentas12 nodrisos, 32ovellas,20 xais																			
Agrícola	8-9-1750 Fo90/104		18	10	6								4ll	12ll		3	3 marfe gas	3	1vaca, 2nodrisos 1 ovella.
3 jous, 1 faus busquera, 3 tramechs petits i 1 de gros, 2 magalls, 2 aixadas, 1 cavich, 1 rascla.																			
Agrícola	28-5-1750 Fo90/126		10		4		2de comptes	1quadro		1sale, 1 pabrera, 1bascari, 1 corneta,		1				4, 1catre	1, 4 marfe gas	6	5bous, 2braus, 2 eugas, 1 cavall, 1 burra, 9tossinos, 2 llaonas.
2 aradas, 1 rascle, 2 jous, 2 tramachs, 1 bigot, 1 pala plana, 2 cavichs, 2 destrals.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Agrícola	23-8-1752 Fo91/102		21	7	10					2culleras, 1 agnus				16ll		4	4 marfe gas	3	
2 jous, 1 rascle, 4 aixadas, 3 tramachs, 1 fanga, 1 magall, 1 pala de puas.																			
4bous, 1mula, 1burra,40bestias de llana entre ovelles, anyells y borrechs,8 tossinos																			
Agrícola	23-6-1753 Ct21/95	11 do- na, 8 ho- ma	30	45	8											3	5mar- fegas	6	
1 rampi, 1 dayot, 1 destral, 2 palas de puas,1 pala plana, 2 fangas, 1 bigot dolent, 2 reyas, 2 mitjans de llaurar, 1 magall, 3 tramachs dolents per cavar favas.																			
1euga,1pollina de euga,1cavall,1vaca, 4bous,1brau,1burra, 2nodrissos16ovellas de ventre, 1marrá,1borrech,15entre anyells y anyellas, 17pessas de aviam entre pollastres, pollos y gallinas.																			
Agrícola	19-3-1754 Ct21/84		38	18	9				1 guardar oba				6ll	10ll		4	4 marfe gas	1	
4 tramachs, 1 fanga, 2 aradas, 1 rascle, 2 llibants, 3 jous.																			
6bous,2eugas,2pollins, 2cavalls,2trujas,3nodrissos																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Agrícola	16-5-1754 Ct21/128		28	30	11			2 imatges de escultura					12II	7fusta, 12II	*	3*, 6llits sense matalàs	*	7, 1 cofre	2eugas, 12 ovellas de ventre, 2trujas, 4nodrissos 6bous de arada, 1brau
3 aradas, 3 jous, 4 forcas, 2 rampis, 6 tramachs, 2 fangas.																			
MATALASSOS: 3* (1cada un), els dos últims amb un matalàs cada un i una marfega cada un també																			
Agrícola	20-10-1754 Ct21/234		14	14	4										2magallinas, 1 tramach 3 destrals.				
6ovellas de ventre, 2bravas, 1vaca, 1vadell,2eugas,1cavall, 4nodrissos																			
Agrícola mansoveris del Mas Vallvanera	25-5-1754 sFe452/156	6h ome	11	18	4								11II	24II		1	4 marfegas	2	
2 rastells, 7 forcas, 3 aradas, 1 resclo, 1 rascle, 1 tramach2 magalls, 2 cavichs, 2 magallas per arrencar modegueras, 2 arpellas, 2 bigots, 2 destrals.																			
3bous,3vacas,2braus1vedell, 1brahua, 8nodrissos36cabras, 34cabrits, 16ovellas de ventre, 15 moltons, 7anyells.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Agricultor "agto"	25-2-1754 Ft24/56		44	24	4			1 imatge				1	5lla	5lla	*	8	3	9 i 3 cofre	*
2 fangas, 4 tramechs, 2 bigots, 2 palas de puas, 1 pala plana, 1 magall, 1 maguina, 4 mitjans, 3 jous, 3 aradas,																			
6bous, 1brau, 1burra, 2burros, 20ovelles, 13anyells, 2borrechs, 10 nodrissos, 2 truges																			
Agta.	18-5-1755 Tr46/183		12	24	12					1 agnos, 1 creu, 1 campaneta, 1 bascarsi de coral guarnit de plata, 4culleres.					*	4	4 marfe gas	9	2 bous, 1 vaca, 1 euga, 1 burra. i 12 bestiar de serdas
2 magalls, 2 vigots, 2 fangas, 3 aixadas, 2 destrals, 1 aixa, 1 dalla, 2 aradas, 2 jous.																			
Agta.	26-3-1755 Fo92/142		7										4ll.	*	2	2 marfe gas	1 cofre, 2 caixes	1burra, 1nodris	
1 fanga, 2tramechs, 1 pala de puas, 2 tramechs de cavar favas, 1 cavich, 1 rella, 1 rasclinet																			
Agto i agla, Respectivament	15-11-1752 Tr43/86		38	70	30				1armari	11culleres, 10forq, 3 obj, i 13 botons, 1 agnus	*				*	6	3,6 marfe gas	8	*
4 axadas, 2 fangas, 2 relas, 2 cavichs, 1 bigot, 1 pala de puas, 2 forcas de girar palla, 2 aradas, 2 jous.																			

1 mula vella, 1 pollina, 4 bous, 1 brau, 1 vedell, 22ovellas,9anyells,5nodrissos, 1 cabra,2 parrianas																			
OBJECTES D'OR: 1 llaho, 3 anells uns penjants.																			
OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Agto.	13-10-1753 Cr338/233		9	5	2											2		2	
2 podalls, 1 rampi, 1 forcat de pujar palla, 1 arada, 1 jou de bous, 1 pala de puas, 1 magall,4 tramachs, 2 fangas, 1 pala plana.																			
1 bou vell, 1 baca vella, 1 burra, 1 pollina, 4 ovelles, 1 anyella, 1 verra, 6 nodrissos																			
Agto.	16-6-1751 Ft52/100		17				De gramàti ca i història			1 cistellet, 1 soguilla, i 2 culleres		1	8 llau tó	8 llau tó		5	1	7	2 bous, 2 vacas, 2 vadellas, 2 burros, 9ovelles, 24cabres,8 nodrissos, 2 llaonas
1 axa, 4 jous, 6 rellas, 6 tramechs, 2 magalls, 1 vigot, 6 destrals, 2 agulladas, 1 rascle de puas, 6 forcas, 1 rampi, 1 rasclo, 2 poda-doras, 5 fausas, 2 a-radas.																			
Agto.	24-1-1752 Ft53/20		8	2	4											2	3 marfe gas	1	1 bou, 1 brau, 2 bacas, 1 burra, 8 ovelles, 5anyells,4 nodrissos, 1 burret, 1 tossino de engreix.
1 faus busquera, 1 fanga, 1 vigot, 2 tramaguets de cavar favas, 1 rascle, 2 aradas planas, 2 aradas mossas, 2 jous, 1 tirandas, 2 mitans nllauradors, 1 pala de puas.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Agto.	12-12-1752 Ru382/278		5														4m arfegas	2	4bous,1 vaca, 1braua ,1 cavall,2 trujes, 11nodrissos,2tossinos, 1 ovella de ventre
2 jous de bous, 2 fangas, 2 tramachs de cavar vinya, 4 tramachs de cavar favas, 1 cavich, 2 fals busqueras, 4 aradas, 1 rascle, 1 dalla, 1 pala de puas, 1 podadora.																			
Agto.	19-3-1755 Ru383/37		12	9	4											3	3marfegas	3	13ovelles de ventre, 2vacas,1 burra, 1truja, 2nodrissos 1 moltó
1 axada de cavar vinyas, 1 fanga, 2 tramachs, 1 cavich, 1 destral, 1 rasclet, 1 tallabarder, 1 cabafems, 1 forca, 1 arada plana, 1 rascle, 1 jou de fusta de junyir bous, 1 trayga.																			
Agto.	20-5-1755 Ru383/67		5													1		2	1burro i 1 porc
Agto.	25-6-1753 Pf283/132	7	30	40	13					*	2anell 1 creu		4ll.	4ll.	*	3	3, 2 marfegas	6 i 1 cofre	*
EINES: 3 rellas, 3 jous, 8 forcas, 1 pala de tall, 2 palas de puas, 1 rascle, 2 fan-gas, 7 axadas, 2 bi-gots, 2 magalls, 2 ara-das, 5 faus, 1 dalla.																			
ANIMALS: 2 bous, 1 vadella, 2 mulas, i 28 entre ovellas, moltons y anyells, 2 nodrissos.																			
OBJECTES DE PLATA: 3culleres, 1 cintó clau, y agullé, uns rosaris de coral encadenats de plata, 1 agnus dolent, 1 escalleta, 1 bascarci.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Agto.	15-12-1753 Tr44/255		28	40	15					2 i 3 culleres	4 anells		2ll.	15ll		1 i 1 bres-sol	4 marfe-gas	4	
2 jous, 2 reyas, 2 aradas, 1 rascle, 3 fangas, 3 bigots, 3 aixadas, 1 cavich, 1 magall, 1 faus busquera, 1 pala de puas, 1 tallabarder, 4 faus, 6 forcas giradoras, 2 forcas vanteras, 1 ram pi, 2 destrals, 1 aixa, 1 rasclo.																			
3 bous, 1 vaca, 1 brau, 1 brava, 8ovelles de ventre,6 borrechs, 2 trujas, 1 tossino de greix, 8 nodrissos, 1 burra, 2 pullinas,																			
Agto.	2-10-1755 Tr46/186		10	6	2								2ll.	4ll.		2	2 marfe gas	1	3 bous, 2 braus, 2 vacas, 1 cavall, 1 pollina, 1 truja
1 pala de tall, 2 vigots, 4 axadas, 1 destral, 1 magall, 1 auxet, 1 pala de puas, 1 axada arrossera, 1 podadora, 8 forcas de manejar palla, 1 rampi. 3 aradas, 3 relas, 2 jous, 2 mitjans de llaurar																			
Agto.	7-8-1752 Pa348/No foli	20	49	62	26	*	2de comptes	3imatge 21quadro,1pica de vidre per aigua beneyta.	2arquimes,1calaixera	*	*	2			*	1cami lla*, 1 Bres-sol, 3llits	*2,1, 5 marfe gas	6,1bahul,1c ofre	1mula, 21 ovellas de ventre y 4 bugarras, 7 anyells mascles.
OBJECTES D'ART I DECORACIÓ: 2quadros pintats sobre vidre,2mirall, 1 cortinatge de llit teñit a blau y blanc. 1 cortinatge de llit de filampua.																			
OBJECTES DE PLATA: 12culleras,12 forquillas, 1saler,1pabrera,1sucrera,1escudella,3gots,1agnus y soguilla,1bascarsi ab cadena,1tros de cadena, 1vanera 1capsal,uasn xivellas per sabatas uns botons de coral guarnits de plata, 1ayguabanaytera, 1creu																			
OBJECTES D'OR: 1 joia ab guarnicio de perlas una creu ab pedravioladas, 1 porcellana ab la figura de la mare de Deu de montserrat guarnida de or.																			
EINES: 1 destral, 1 rasclet, 1 tallabarder, 3 tramechs, 1 magall, 1 fanga, 2 bigots, 1 fals.																			
Anecoret a/ frarus	31-12-1751 To347/1	10	13	4	8												1, 2 marfe gas	1	1jumenta
3 bigots, 2 tramachs de cavar cuynats, 1 magall, 1 rasclet, 1 destral																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Botery	13-6-1753 sFe452/136	6h ome	4		4								12ll	12ll		1, lbres sol,	1		
Botiguer (sartoris)	30-11-1751 LB 1023/70	8	35	44	28	2 miralls		21 majoria quadres	1 bofet de noguer bo.1 armari, 1 guarda robas	*		1	24 Lla utó i 16 plat a	24 llau tó i 16 plat a	*	7	7 i 7 marfe gas	1 cofre, 5 caixes	1bou, 1 burro.
OBJECTES DE PLATA: 1 escudella, 16 forquilles, 16 culleres, 1 bascansi ab cadena, 1 campaneta ab cadena, 1 agnos ab cadena, 1 xiulet ab sos cascavells i cadena, 1 sotacopa gran.																			
EINES: 1 destral, 1 fanga, 1 bigot, 2 tramechs, 1 cavich, 1 rampi.																			
1 molinet de bronze per moldrer cafe y pebre.																			
Botiguer/ Comerci- ant	25-10-1754 Ps136/47		7	22	6	22 quadres, 1 mirall, 1 mirallet		8quadre s, 5 obj.	2bofetn oguer	6culleres,6 forquilles i 6 obj.	4 obj. petits	1	7ll.	7ll. 5fu sta		3	1 pe- tit,3	6, 3 cofres	
Botiguer	17-7-1750 To347/11	54	21	27	12	2quadre s guix										1	2	3	
Capellà	25-6-1752 Cr337/336	12	67	120	31		Més de 16	7	2bofet noguer, 1 armari			1				3	3	2 cofres 4 caixes	
OBJECTES DE PLATA: 3 objectesi 34 colleres i 15 forqui-lles i 6 ganivets																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Capellà	21-3-1755 Cr339/103	22	36	58	22		Més de 11	1 armari, 2 bofets					12 llau tó i 6 arq uim ia	17 llau tó i 6 d'ar qui mia	*	2	4	6	
1 destrall, 1 tramech 1 pala plana																			
Capità de caballs	25-1-1752 Cr338/21		4	7	4	2miralls												2	
Carrater	1-9-1754 To347/20		6	2	3								3ll	24ll	2 tramach 1 bigot, 2 des- trals, 2 magalls.		2 marfe- gas	2	
Chirurgis	4-6-1753 To347/34	6	12	7									6ll.	12ll			2	3, 2 cofres	
Comercia nt (negociat o-ris)	17-1-1753 LB 1025/23		9	6	6			11	2 armari,1 guardar- roba				6 llau tó	9 llau tó		2	2	3	1 matxo
Corder	7-9-1751 Pf281/216	3	3	6	12	1mirall		1	1bofet noguer	1 agnus ab cadanilla, 1 rosari, 3 culleres i 2 forqui-lles					3	1	5	1mula	
1 bigot, 2 axadas, 2 fangas, 3 podadoras, 1 pala de puas, 1 pala de tall, 1 destrall.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart /decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Curis Honorati Barno (petita noblesa)	4-11-1752 To347/12		132	68	42	5miralls ab guarnició (un de gros)		3 Quadros1 estampa, 1 altaret amb imatges	8bofets noguer, 2armari gran	*								6 bagul, 16 caixes	1cavall,1 matxo, 1burro
OBJECTES DE PLATA: Palangana,gerro, tanera,3sotacopas,3safatas, tinter,palmatoria,4 salers,5spots,2 escudellas,8 canda-leras,2espavilladoras,12culleras, 19cuberts de culleras/ forquillas.																			
LLITS: 4camillas, 4 llits, 1catre 3llits (1matalàs), 3llit(2mata-lassoscada un), 4 (1ma-talas cada un)																			
MATALASSOS: 12 Mata-lassos (3 a cada una), 3matalassos a cada llit, 3 al catre i 1 a cada llit penúltim.																			
Daguerius.	11-2-1753 To347/6		4	2	2					1 bascarí de coral xich guarnit de plata, ab una cadena de llautó.			2ll. petites	6ll. petites	2 estanallas, 2 llimas, 2 martells, 1 tramach	1	1 marfe-ga	4	
Die sui obitus inquilini Mansi vocati lo corral den Brull.	21-10-1755 Tr46/194	3	12	10	2					1 agnos ab sa cadena.						2		2	3 bous, 3 vacas, 1 vadella, 1 parriana, 7 porcells, 1 tossino, i 18 ovellas y anyells.
3 aradas, 2 jous, 1 rascle, 3 axadas, 2 vigots, 1 magall, 2 fangas, 2 destrals,																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Doctor en drets	27-4-1769 LB986/24 2		25	19	109	21 cuadres	Molts.	4	12 i 51 cadires	29 i 14 ganivets	17	3	18 de plat a	24 plat a		2	11	14	X No concreta quantitat
1 destral, 2 tramechs, 1 vigot, 1 magallet, 1 pala de puas, 1 cavich.																			
Domoru m magistri e jurdem castri	28-7-1753 Pf283/149		6	6	2											1	1 marfe ga, 1 marfe ga petita.	3	1burro
1 axada, 1 bigot, 1 pala, 1 magall, 1 cavich de mestre de ca-sas, 2 paletas, 1 martell, 3 escarparas, 1 tallant, 1 buxarda, 2 tascons, 2 regles, 1 gaveta, 1 axol, 1 podadora, 1 fanga.																			
Donsell "Domicel ius"	13-3-1755 Cr339/92		28	55	5	1 mirall	X	4quadre s situats a la quadra, 4 objec- tes	2bofet,1 armari			2				5	5	2 bagul 4 caixa, 1 cofre	1 cavall.
Esparter	21-2-1751 Cr336/56	4	3	10	3											1	1	1	
L'inventari no apareix acabat.																			
Exístens	1-1-1753 Ct21/1		12	12	1											1		1	3bous llauradors, 2braus,7 ovellas de ventre, 9nodrissos
2 aradas, 2 arreyas, 2 rastells, 1 rascle, 5 tramachs, 2 magalls, 2 tirandas, 1 pala de puas, 1 destral, 2 bigots, 1 faus.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Familiars del Sant Ofici de la Inquisició	13-2-1753 Pf283/39	30	122	168	30		Molts, sagas i tot.	10 imatges, 3 quadros, 2 creus, 2 capsas de posar hostias, 1 reliquiari, 2 ayguabeneiteras.	1 bufet noguera 1 armari	8 gavinet amb mànec plata, 1 calis, 19 culleres, 19 forquilles, 1 calis, 1 palmatoria,		3	82ll	82ll		26	16	15,1 arquilla, 3 cofres, 2 arques	
En aquesta casa tenen una capella amb sacristia.																			
OBJECTES D'ART I DECORACIÓ: rellotge de horas y quarts ab sas campa-netas ab sa caixa 11 quadres, 6 candeleros, 2 campanetas, cortinatges.																			
6 magalls, 3 axadells, 1 rampi, 2 dalls, 1 axada, 1 magalla, 3 fau-sas, 4 fangas, 7 magall 2 palas fangas, 10 des-trals, 2 dalls, 2 faus busqueras, 1 xapu, 3 axa-dells, 3 axadas, 1 mall, 4 forcas, 5 fausas.																			
2bous, 21 nodris, 4 moltos, 7 mules i 431 animals diversos en altres masos: 4 bous, 8 nodrisos, 2 gardenyas ab 5 porcells, 107 ovellas, 61 anyells, 51 mol-tones, 2 vacas, 2 braus, 1 vadella, 5 nodrissos, 2 gardenyas, 6 burrechs, 2 vadellas, 42 cabras, 25 cabrits, 2 vacas, 2 bravas, 1 bou, 1 vadell, 2 brasus, 2 nodrissos, 74 cabras, 23 cabrits, 3 moltos, 17 ovellas, 90 anyells, 7 bous, 1 vaca, 1 brau, 7 nodrissos, 2 vacas, 1 vadell, 2 nodrissos, 2 braus, 5 vacas, 56 cabras, 30 entre ovellas, borrechs y anyells, 4 vacas llau-radoras, 2 bravas, 2 nodrissos, 2 vadells, 2 trujas, 2 vacas, 3 vadells, 5 nodrissos, 5 porcells, 64 cabras 8 cabrits, 1 matxo.																			
Ferrifabri	20-11-1751 Ct20/212		6	6	2								6ll.	6ll.	10 de la seva professió i 2 de la terra	2			
Ferrofabrici	8-11-1751 986/72	5	13	18	2	1 quadro de paper		2 imatges	9 bancs 3 taula, Un armari	2 culleres 1 agnos			9	19		1	1, 1 marfega	5	
25 (moltes són llimes, martellspales...), 4 magalls, una aixxa, 1 bigot, 3 destrals, 1 faus, 1 pala de puas.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Laborator	27-10-1752 Ru406/27 2	7	20	16	2								1ll.	17ll		1	1mar- fega	4 i 1 petita	1tossino, 1burra
4 aradas, 4 tramach 1 forca, 1 destral, 2 podadoras, 1 martell, 1 escarpara, 2 fausas.																			
Laborator	7-10-1751 To347/23														no	1	1	2, 1 cofre	no
Laborator	10-7-1753 To347/42		8	6	3									4ll.	2 faus, 2 magalls, 1 tramach 1 bigot, 2 forcas	2	2marf egas	2	1jument
Laborator	8-7-1753 Vu43/261		6	10											2 fangas 2bigots, 2tra- machs.	3	3marf egas	2	1burro,1 nodrisset
Laborator	18-1-1752 sFe446/21		6	6										3fu sta, 1ll.		1	2marf egas	1	1burra, 5 gallinas, 1 pollina.
1 destral, 1 rasclo, 1 fanga, 1 pala de puas, 3 magalls, 2 magallas, 1 cavich, 6 forcas, 2 rastells de agullada																			
Laboratore	3-1-1753 To347/3	4		3													2 marfe gas	2	1jument
1 tramech1 magall, 1 bigot, 1 forca pallera, 1 rasclat, 1 axada, 1 faus, 1 destral.																			
Laboratore	1-7-1753 To347/40	7	8	2	4			4imatge s, 1 aigua beneyta de piltra dolenta								2	3 marfe gas	1co- fre,2 caixas	1mula

1 aixa, 3 faus, 3 tramach 1 fanga, 2 aixa-das, 1 pala de puas, 1 rella, 1 destrat, 2 magalls, 1 bigot, 2 forcas palleras, 1 jou de mulas.																			
OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Laboratore	13-1-1750 Ft52/225		2	12	3				1bufet noguer							2	3 marfe gas	5 caixes i un cofre	1 vaca coixa, 1 burra.
4 fau-sas, 2 podadoras, 1 martallet, 1 debanell 1 aixa, 1 aixada plana, 1 jou, 2 tramechde cavar vinya, 2 bigots, 3 tramaguinas de cavar, 2 fangas, 1 pala plana, 1 resclet, 2 forcas, 1 tallabarder, 1 mallal.																			
Laboratore m	5-9-1750 Ft52/270		5	10	2								5 llau tó	14ll aut ó		2	2marf egas, 1 matal às	3	1 vaca, 1 vadella.
1 bigot, 3 trama-chs de cavar cuynats 1 fanga, 1 axada mossa, 1 jou, 1 rascle, 1 rastell, 1 llibant de canem																			
Laboratore m	17-12- 1752 Ru382/28 9								1bofet									2	
Laboratores	2-5-1751 To347/12		2	2	1										1destral	1	1mar- fega	1	1pollina
Laboratoris	20-9-1754 LB868/43		7	2	2										3 tramach 1 fanga, 1 pala plana.		2mar- fegas	2	1 vaca, 1 burra.
Laboratoris	17-11- 1750 Ft52/196		2													1	1 mar- fega	1 cofre, 2 caixes	No
1 bigot de cavar vinya, 1 fanga, 1 magall 2 tramaguets de cavar, 1 tramaguina de arrebassos, 1 auxet, 1 axada, 1 destrat, 1 faus de segar blat																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Laboratoris	2-5-1751 Ft52/76	4	7		1					3 culleres	1anell			9lla utó			1 mar- fega bona	3	1 vaca, 1 burra, 1 nodris
1 magall, 1 vigot, 1 cavich, 2 tramachs,2 destrals, 1 fanga, 1 tramaguina, 1 arada, 1 arrella, 1 cotell, 1 restell 2 mitjans llauradoS																			
Laboratoris	11-4-1752 Ft53/88		5		3			1 aygua- beneitera					Uns for- quill as de llau- tó.	5 de llau - tó	1 fanga, 1 trama- guina de cavar cuynats	1	1 marfe - ga	1	No
Laboratoris	17-3-1753 Ft53/268	1	4		2									10ll		1		1	1burra
1 magall, 1 faus, 1 fanga,1 bigot, 1 axada, 1 tramech ,2 podadoras, 1 destral, 1 auxet, 1 tallabarder, 1 tramaguina, 1 forca.																			
Laboratoris	20-6-1753 Ft53/336		6	1	2								7ll.	4ll.	1 dalla, 1 ma- gall, 2 fangas, 2 bi- gots.	2	1, 2 marfe - gas	3, 1 cofre	1burro
Laboratoris	12-1-1751 Ru381/8		9		2											1	1 marfe - ga	3, 1arca	
2 podadoras, 2 destral, 1 cavich, 4 tramach 1 rasclat, 2 fals de segar blat, 2 fangas.																			
Laboratoris	15-9-1751 Ru381/22 6		7	3	2									1ll.			2 Marf- egas	4	1burra, 1va ca
1 arada mosa, 1 arada plana, 1 pala plana, 1 pala de puas, 2 tramachde cavar favas, 1 maga-hina, 1 bigot, 1 magall, 1 fanga, 1 cavich, 1 destral, 1 jou de bous, 1 martell de ferro																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Laboratoris	14-8-1752 Ru382/23 7		7	2					1bofet noguer					9ll.		1	1mar- fega	1	
2 fangas, 2 axadas, 1 tramach gros, 2 tramachs petits, 2 fals de segar blat, 1 podadora.																			
Laboratoris	10-2-1753 Ru382/19		6	12	2											2	2mar- fegas	4	1 burra, 1 polli, 1 lleona.
3fangas, 3 tramachs, 1 bigot, 1 pala, 1 pala de puas, 2 magalls, 1 axa.																			
Laboratoris	9-10-1754 Ru383/11 6		3												1magall 1 fanga ab puas, 1 axada.		1mar- fega	2	
Laboratoris	29-1-1752 Pf282/45	6	4		1								6ll.	6ll.		1 i 1 bra- ssol	2 marfe- gas	1	1burra
2ma-galls, 1 bigot, 1 fanga, 2 tramechs, 1 pala de tall, 1 destrall, 1 poday.																			
Laboratoris	19-2-1753 Pf283/107	6		1	1								6ll.	6ll.		1 i 1bres- sol	2 marfe- gas	1	1burra
2 magalls, 1 fanga, 2 tramechs, 1 pala de tall, 1 destrall, 1 podall.																			
Laboratoris	8-2-1753 Tr44/26		9	20	2					1cullera				7ll.		2	3 marfe- gas	1	2burres
2 bigots, 2 fangas molt dolentas 1 magall, 3 tramuquets, 1 podall,1 destraleta de tallar llenya.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Laboratoris	16-3-1754 Tr45/41	8	6		3											1	2mar- fegas	2	1burro
1 pala de tall, 1 fanga, 1 magall, 1 bigot.																			
Laboratoris	24-8-1755 Tr46/146	3	4		1												1 marfe -ga.	2	
1 destral, 1 axada, 1 vigot, 1 fanga, 1 magall, 1 podadora, 3 fals.																			
Laboratoris	10-1-1750 To347/1													2ll.		1	1mar- fega	2	
1 magall, 1 pala plana, 1 tramach																			
Laboratoris	17-5-1751 To347/13		3	1	1			1 imatge, 2 creus petitas de fusta						4ll., 10 Fus- ta		2	3 marfe gas	4	1jumenta.
3 tramachs, 2 bigots, 2 destrals, 1 aixada, 2 forcas, 1 pala de puas, 2 cavichs, 1 aixa., 1 rasclat, 1 magall.																			
Laboratoris	6-12-1751 To347/30	8	34	24	11								6ll.	14ll		4	3 marfe gas	5	1burra, 2pullinas, 1tossino
2 destrals, 1 bigot, 1 pala plana, 1 axada arrosiera, 1 faus, 2 magalls, 1 pala de puas, 1 fanga, 1 martell.																			
Laboratoris	7-5-1752 To347/4		8		2											2	1mar- fega	3	2vacas, 1 nodris
1 axada arrosiera, 2 faus, 1 magall, 1 bigot, 1 rasclat, 1 arada, 1 destral, 1 faus busquera.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Laboratori s	20-4-1753 To347/16		10	10	9					1 botó, 1 bas cari, 1 agnus ab cadenilla de plata, 1 lletera guarnida de plata,			4ll.	6ll.		2	1, 3 marfe gas,	4	1 jument.
1 pala de pua, 3 aixadas arrose-ras, 2 bigots, 2 tramachs, 4 cavichs xichs, 1 rasclet, 2 forcas, 1 faus, 1 fausot, 1 tramaguina, 1 destrat, 2 rampins, 1 podadora.																			
Laboratori s	20-4-1753 To347/18		3													1		2	1 jument
1 bigot, 1 tramach, 1 fanga, 1 aixada arrosiera, 1 magall, 2 faus.																			
Laboratori s	8-5-1753 To347/28		13	1	6			1 crucifi -xo						3ll. peti tes		1	2 marfe gas.	2	
1 magall, 3 tramach, 1 rasclet, 1 destrat.																			
Laboratori s	30-7-1753 To347/46		6		1					1 reliquiari ab sa cadena						1	1 marfe -ga	3	1 jument
1 magall, 3 bigots, 2 tramachs, 1 aixada arrosiera, 2 faus, 2 forcas palleras, 1 martell i 6 podadores.																			
Laboratori s	2-3-1754 To347/7	7	9		4			1 aygua beneitera de terra		1 agnos ab sa cadena	1 anell ab una pedra verme lla					2	1, 1 marfe ga	6	1 jument, 1 mula
1 destrat, 1 aixa, 1 pala de puas, 1 rasclet, 1 tramaguina, 2 tramechs, 1 magall, 1 destrat, 1 aixada arrosiera, 1 pala plana, 1 fanga, 1 bigot, 1 faus busquera.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Mataiàs	Caixes	Animals
Laborator is	7-3-1754 To347/9	7	7		1					1agnos ab sa cadena	1 anell ab una pedra verme lla					1	1, 2 marfe gas	4	1mula
1 tramach gros, 1 magahina, 2 palas, 2 aixadas arrosera 1 fanga, 1 cvich, 1 rascle, 1 forca, 1 faus de segar, 1 destrat, 1 bigot de cavar.																			
Laborator is	20-3-1754 To347/18	4	7	2	2									2ll.		1bras sol	2 marfe gas,	3	1jumenta
1 bigot, 1 aixada arrosera, 1 magall, 1 tramach, 1 rasplet, 1 forca pallera, 1 destrat, 2 tramachs, 1 mallal, 2 podadoras, 2 risclas, 2 fuas,																			
Laborator is	1-10-1754 To347/30		5	5	1											1	1, 2 marfe gas	1	1jumenta
1 tramach, 2 cavichs, 1 magall, 2 destrals, 1 rella, 1 fanga.																			
Laborator is	19-9-1750 Co198/22		6		2			1imatge		2culleras			2ll	4ll		2	3marf egas	1	1burra vella.
1destrat, 2 tramachs, 1 magall, 1 fanga, 1 bigot, 1 pala plana, 1 arada, 1 faus busquera, 1 tallabarder.																			
Laborator is	30-4-1755 Co198/34	9	10	6	4								4ll	7ll	5 bigots, 3 magalls, 1 tramech		2 marfe gas	2	1tossino

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Laborator is	15-5-1753 Vu43/212	2	2		1								1ll	11ll	1 fanga, 2 tramechs, 1 bigot, 1 magall, 1 dextral	1	1 marfega	4	1burra
1 fanga, 2 tramechs, 1 bigot, 1 magall, 1 dextral																			
Laborator is	25-3-1751 sFe446/285	2	4		1			1aygua-beneitera			*					1bras sol,1	2marfegas	2	1burro
OBJECTES D'OR: 1anell petit ab 3 pedras vermellas																			
2 bigots, 1 fanga, 1 magall, 1 tramach																			
Laborator is	5-12-1751 sFe446/331		15		2			3 quadros, 1 ayguabeneitera					2ll.	4ll, 1 fusta	1 aixeta grossa.	2,1br essol	2, 2 marfegas	1cofre,2caixa	
Laborator is	23-4-1752 sFe446/84	1d edona	2		1						1anell empenyat				2 bigots, 1 tramech 1 magall, 1 fanga.	1,1br essol		2	

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Laboratoris	21-1-1752 sFe446/ 215	4	6					1imatge							2 bigots, 1 tramach 1 cavich.	1	1 marfe ga	1	1burro
Laboratoris	8-7-1753 sFe452/14 7	4h ome	4			1mirall molt vell.		2ninyos Jesus. 1 quadro molt vell,						6ll.		1		3, 1 cofre	
2 bigots, 1 tramech, 1 magaya, 1 fanga, 1 magall.																			
Laboratoris	7-1-1754 sFe452/11	4	12	16	6											2	2 marfe gas	7	1burra, 1nodris, 4gallinas.
1 destral, 1 forca, 3 fausas dolentas per segar, 2 podadoras, 3 magallas, 2 tramachs, 2 bigots, 2 fangas, 1 cavich, 1 pala, 1 jou per llaurar, 3 mallals.																			
Laboratoris	20-11- 1754 sFe452/25 6	2	2	1											Mitg tramech			1 petita	
Laboratoris	13-9-1754 sFe452/29 8		8	11	3								1ll.	12ll .		2, 1bras sol,	3 marfe gas		1burra, 1porcell,
2 bigots, 1 tramach, 2 magallas, 2 fangas, 1 magall de escarpell, 1 pala 1 aixa, 1 destral.																			
Laboratoris	23-12- 1755 sFe448/35 8	2	3												1 tramech 2 bigots.	1	1 marfe ga	1cofr e, 2	Ha venut 1 burro.

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Laborator us	17-10-1751 To347/25		6		2									4ll.		1	1 marfe ga	1	
1 auxet, 3 tramachs, 1 cavich																			
Laborator y	10-11-1752 Ct20/210		3		1											1	1 marfe ga		1vaca, 1burra, 1ovella
1 bigot, 2 tramachs, 1 fanga, 1 dextral, 1 reya.																			
Laboris	20-5-1751 Ru381/75		6	6	1										2 tramach 1 magall, 1 dextral		1 marfe ga	1	
Laboris	27-5-1753 Ru382/75		14	4	4									12ll		2	2marf egas,	3	1burra
2 auxets, 1 rasclinet, 2 tramachs, grossos i 4 de petits, 2 bigots, 2 cavichs, 1 magall, 1 magallina, 2 destrals, 2 fals de segar blat, 1 fals busquera, 1 pala plana.																			
Lignitibus (lleyataire)	10-4-1751 To347/8		12	4	3				1armari				2ll.	6ll.		2	1, 2 marfe gas	2	1jument
3 axas, 2 estanallas, 2 martellas, 2 guillaumas, 4 ribots, 2 barrinas, 2 tallants, 2 destrals, 2 magalls, 1 bigot, 2 axadas arroses, 2 tramachs,																			
Llaurador	22-12-1752 Cr337/330	18	6		2												2 marfe gas		1vaca vella, 1 burra jove prenyada.
1 jou, 1 tallabarder, 2 podadoras, 1 pala de puas, 1 magall, 1 bigot, 1 tramach de cavar vinyas, y 3 de petits. 2 bassis de beurer tossinos*																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Magistri	30-3-1753 LB1025/5 0	16	69	48	25	11 quadres, 1 mirall, cortinas per porta de fil.	60	2 imatges, 1 creu	3 bufet, 1 armari	*	*	2				5	9	14, 2 ba- guls i 2 cofres	1 cavall
OBJECTES DE PLATA: 14 culleres i 14 forquilles, 1 aygua beneytera, 1 sotacopa gran, 1 escupidora, 6 escudellas, 1 saler, 1 palmatoria, 2 tasses per beurer, 1 agnus, 2 civillas.																			
OBJECTES D'OR: 2 agnus, 1 creu, 1 imatge, 1 venera, 1 joia, 1 maneta de cristall guarnida de or, 1 salamandra, 1 soguilla.																			
EINES: 1 pala plana, 1 pala de puas, 1 rampi, 3 tramechs, 1 fanga, 1 magall, 1 bigot, 1 tallavarder.																			
Magistri	17-1-1754 Ru383/18		6		1									6ll.		1	1 marfe ga	1	1burro
1magahina, 1 magall, 1 pala plana, 1 tramach, 1 fanga, 1 rasclinet																			
Magistri	28-2-1753 sFe452/44	23	33		13	2quadro s		1imatge Sant Cristo		1reliquiari guarnit de plata			2	7		2	2mar- fegas i 1 mata- las.	3	
2 axas, 2 destrals, 2 serras, 1 pala, 1 magall, 2 tramechs, 2 bigots.																			
Manyà	4-12-1753 To347/1	6	12	6	4			*	1 bofet	1agnus, unas cibellas, un caxal de os capsat de plata.			3ll	13ll	1 pala de puas.	2	3,3 marfe gas	6	
1 imatge guix, 9quadrets guix, 1 crucifixo																			
Marit pagès	17-10- 1752 Ps71/224	4	8		2											1	1marf ega	2	1burra i una vaca

2tramechs, 1 fanga, 1 bigot, 1 magall, 1 jou,2 aradas, 1 destral, 1 podadora.																			
OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Metge	8-6-1755 Cr339/3		20	48	2	1mirall	X	9	2bofet de noguer, 1armari	8 i 6 colleres i 6 forquilles.		2	12ll aut ó	12ll aut ó	1 destral, 2 tra- mechs.	6	5	8 i 2 cofres	
Miles (noble)	7-1-1755 To347/1		39	147		1mirall xich, 1 mirall gran, 11 quadros grans		*	*	*	*					7	15	5 caixes 2 bagul, 2 cofres	1cavall, 1 jument,
OBJECTES DE RELIGIÓ: 14quadros, 3 quadros grans de pintura de Roma ab guarnició dorada, 1crucifixo, 2 imatges,																			
MOBLES: 2bufet noguer gran, 2bufets xichs,1 armari, 1 escriptori, 1 tocador,																			
OBJECTES DE PLATA:1 pitillo de fil de plata y or, 12 cuberts, 2 safats y dos sota copas, un gerro ab sa palangana, dos caners, tres parells de candalers, unas espavilladoras, 3 escudellas, una cullera grossa, una creu.																			
OBJECTES D'OR: 1corbata brodada de or, 2 cobre caps de criatura de tisso ab flors de or. 2 agnus ab sa cadena y creu, 1 brascassi ab sa cadena, 1 creu, 1 joya de or ab esmeraldas.																			
Minorim	8-6-1750 LB 724/214		56	58	40	6 cuadres, 2 miralls, un rallotge, 2 llantern es de llauna.		2 imatges	3armari, cortinas	*		2	12 plata i 6 de llau- tó	13 plata i 8 llau- tó	*	12	14	18	*

OBJECTES DE PLATA: 4 ganivets , 1 aygua beneitera, 1 sotacopa, 13 culleres, 12 forquillas, 1saler, 1sucrera, 1 pabrera,																			
EINES: 1 rampi, 1 faus, 1 aixa, 2 destrals, 3 tramachs de cavar favas, 2 cavichs, 5 tascons per estallar, 2 jous, 5 aradas, 1 rascla, 1 pala de puas.																			
ANIMALS: 4 bous de llaurar, 2 braus, 1 polli, 1 cavall i 75 caps de bestiar entre moltons, ovellas crestats y anyells y 4 tossinos.																			
OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Muloris	25-1-1753 sFe452/29	15	12	6	6					1agnus			2ll	4ll		1	2 marfe gas	1	1matxo, 1burro
1 fanga, 1 magall, 8 bigots, 2 tramachs.																			
Naute	24-2-1753 sFe446/231		13	15	5	1mirall,		*	1guarda rroba.				4ll.	10ll		3	1	2	
OBJCETES RELIGIÓ: 25 quadros d'imatges, 2 imatges ab guix., 1creu fusta.																			
Nauto	18-1-1752 sFe446/22	12	12	6	4	1mirall petit, 2 quadros petits		6 estampas, 1 imatge						8ll.		2	1	4	
Nauto	16-2-1755 sFe448/42	4	15	4		1mirall		1imatge		2culleres, 1agnus ab cadeneta, 1bescarsi, 1cascabell.	1anell				1fanga	1		6	
Nauto	16-4-1755 sFe448/11 3	10	6	2	3	1mirall petit,2 quadros xics, vells de imatges				1agnus ab cadeneta y 1 creu				2ll.		1, 1bres- sol		3	

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Nauto et patroni	10-7-1751 sFe446/300	11	14		4			2 imatges, 1 aygua beneitera, 6 quadros		1reliquiari, 1creu petita.			4ll	8ll		1bras-sol, 2	1	5	
Nauto et patroni	10-1-1752 sFe446/9	12	15		4											2		2	
Negociat oris	8/9-7-1751 Tr42/155		30	30	17	3 quadres		2 imatges, 5 quadros					8ll.	6ll.		3	3, 3 marfe gas	4	1mula,
1podadora, 1 tallabarder, 3 axadas, 1 bigot, 1 forca, 1 cavich																			
Negociat oris	20-2-1753 Ru407/35		20	44	14	1mirall dolent mitjenser		3	1bufet gran	1	1	1	6ll.	6ll.		1bres sol, 5 llits,	6, 1 marfe ga	2co-fres, 8 caixes 1ba-gul	1burro vell.
1destral, 1 tallabarder, 1 podadora, 2 forcas de ventar blat, 1 fanga, 1 rampi, 1 destraleta, 1 pala plana, 4 tramachs, 1 pala de puas.																			
Negociat oris	30-5-1753 To347/30		18		18	1mirall, 4 quadros		2imatge guix	1bufet xich						3 tramach 1 destral.	3	2, 2 marfe ga	3	2mulas
Negociat oris	10-1-1752 sFe446/338	12	41	132	12	3mirall, 13 quadros grans, 3 quadros xichs		*	*	*						9	19	5, 1arquilla	

OBJECTES DE RELIGIÓ: 1Sant Cristo dins una caseta de fusta, 6quadros,																			
MOBLES: 3guardarrobas, 1bofet noguer, 1a_rmari, 1tocador noguer, 1 Batllo de noguer, 1 Batllador de noguer, 1escriptori																			
OBJECTES DE PLATA: 1piqueta, 7culleres, 6gavinetes manech plata, 1sotacopa, salé, una ayguabeneitera																			
OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Negocia- toris	14-3-1754 sFe452/102	12	50	120	14	3miralls 14 quadros	Diferent s llibres, 1 llibre de debit y credit.	*	2calaixe ra, 1armari	*	1agnus	4				7	19	5	
OBJECTES DE RELIGIÓ: 1quadro ab lo retrato del Ilustrisim Sor. Bisbe de Cordoba, 1imatge2escaparat ab 2imatges																			
OBJECTES DE PLATA: 1espadí ab son mantí de plata, 1citrellera, 2salers, 11culleraas, 11forquillas, 2colleras grossas, 6 de xicas, 13gavinetes ab manech plata, 2sotacopa, 1bescari, 1agnus,																			
No consta/ podria ser pagès	27-1-1750 LB 985/11		21	14	8								5 llautó	9 llautó		3	1	4	4 bous, 1 burra, 1 vaca, i 24ovelles, 1 tossino.
3aradas, 1 rascla, 2 agulladas, 5 tramachs, 2 magahinas, 2 cavichs, 1 fanga, 3 destrals, 1 faus, 1 pala de puas, 4 forcas.																			
Notari	18-8-1753 LB1025/156	14	7	18	4		4						6 llautó	6llautó					
Ossedary	?-?-1751 Co198/85	12	20				3comptes			2culleras petites.			6ll	12ll		Un bressol, 4	1	5	1mula, 2no drissos
22de treballar la terra, i 57 del seu ofici																			
Pagès	20-1-1763 LB 986/208		12						1 armari							3	3 marfe gas	5	3 bous, 1 burra, 7 ovellas.
4 magalls, 1 destrall, 2 fangas, 4 bigots, 5 tramachs, 1 cavich, 1 pala plana, 1 rampi, 1 resclet de puas, 1 axa.																			
Pagès	7-9-1751 LB1094/229								1bofet noguer bo							2		2	

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Pagès	22-9-1752 Cr337/274		10	8	3												2 marfe gas	3	1bou i 1 burro ja vell.
2 magalls, 2 tramechs, 1 cavich de dos caps, 1 arada, 1 fanga, 2 tascons1 faus, 1 fausot, 1 podall, 1 forca de puas, 1 rampi, 1 forca.																			
Pagès	10-10-1756 Pb122/24 2	4	15	24	12								6ll.	12ll		2	1, 2 marfe -gaS	10	No hi ha animals, però hi consta una cort i un jou de mules i 1 de bous.
1 rascle, 1 fanga, 1 pala plana, 1 destrat, 1 cavich, 1 jou de bous, 1 faus, 1 aixada, 1 forca de ventar y altra de girar palla, 1 tramech, 1 rella, 2 palas de puas dolentas, 1 forca ventera, 1 arada, 3 destrals, 1 fausot, 1 aixeta, 1 riscle. 1 magall, 1 axada, 1 rampi, (a la cuyna lo últim). 1 jou de mulas, 2 forcas venteras																			
Passamaner	24-7-1753 To347/44	4	13	6	4				2armari	2culleres					3 tramach	3,1 Bres-sol	3 marfe gas	5	1jument
Pastoris	24-5-1751 To347/16	12	16	7	1											1		3	2 vacas, 1 euga, 1 poltro, 12 gallines
1 tramech 1 faus busquera, 1 bigot, 1 tramach2 destrals, 1 arada.																			
Pbri olim Rectoris	11-6-1753 To347/36	6	11		3			1Sant Christopetit					4ll	6ll			3	2	

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Pbri.	23-10-1753 To347/53	15	20	51	13	2quadros, 1 mirallet ab la lluna rompuda., 1 guitarra.	33	Una ayguabeytera de estany bona, 1 rosari, 2 quadros	1 guarda robes,			1	9ll.	9ll.	1trsmec h, 1 cavich, 1 destral,	3	6	1 cofre, 2 caixes	
Pescador i fuster	14-11-1755 sFe448/293	2	3					1ayguabeytera							1cavich	1		3	
Pescatoris	17-2-1752 Pa348/No foli		5		1											1			
Picapedrer	19-10-1751 Pf281/262	3												4ll.				1	1nodris
Piscatori	2-10-1752 sFe446/152	4	8	3	2													2	
Piscatoris	19-2-1752 sFe446/230	3	6			25 quadros, 1 mirall molt vell		1imatge	1 guarda robes				4ll	9ll		3	2, 3marfegas	4	
Piscatoris	18-11-1754 sFe452/270	8	8	7	4			1agnus Dei, una Creu,		1cullera			3ll	9ll	2 tramach 1 magall, 2 bigots	1*, 1^	1*, 1^	2petites, 1cofre, 3	1burro

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Pori die ejus onjus	2-8-1751 Tr42/151	15	30	48	12											1	5	1 bagul, 1 cofre, 2 caixas	
Presbiter	12-2-1750 To347/3	12	6	12	1							3ll.	4ll.		1	1	1		
Presbiteri	15-2-1753 sFe446/221	17	25	73	19	2quadros sens guarnició,	*	2creus, 1 ayguabeytera, 4 imatge,	1guardarroba	1 ulleras guarnidas de plata, 6monedas, 1escudella, 2civillas, 1 creu, 70 lliuras.		1	3ll.	4fusta, 5ll.		4	3	3	
LLIBRES: 25 religiosos, i altres de theologia, filosofia, de sinonims en francés, 1libre de comptes																			
Presbiteris de Rupia.	7-12-1752 Ru406/306	9	4	8	3		7						6ll.	6ll.				1	
Presbiteri	25-7-1750 To347/14	1	7	3	3	4 quadros	molts	2					4ll.	4ll.		2	3	2	
Presbiteri	12-6-1753 sFe452/296	8	11	24			7religiosos,	Uns sants, 1 imatge i estampa						2ll.		2	2	2	

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Presbyter	8-3-1754 To347/11	15	23	29	8	1mirall	22	1quadro 1imatge	1armari	6culleras, 6forquillas, 1capsa, 2 xibelletas		1	11ll	10ll		3	4	9	
Presbyter	2-1-1753 To347/1		22	2	3			2crucifi xos	1bofet							2	2	3 i 1 cofre	
Presbyter i Beneficia ti	4-12-1752 To347/18	11	22	2	3		1sort de llibres	2 crucifi- xo,1 creu	1bofet,							1, 1	2del 2n. llit	3 caixes 1 cofre	
Prevera	8-11-1752 To347/22	14	18	15	4	1mirall, 1 cortinat- ge vert, 3 purifica dors	7	1quadre				1	12ll	12ll	1 tramech 1 rasclet, 1 cavich	1llit, 1catre	4 i 2 marfe -ga	1cofre 1caixa petita	
Resfiary	25-6-1752 Tr43/168	6	16	17	11	6quadre ts,3quad ros, 4 cortinas			1bufet de noguer				3ll.	5ll.		2,1br essol, 1 camill a	3 marfe gas,2 matal as	4,1co fre	1burro
2 axadas, 1 cavich, 1 bigot, 1 rasclo, 1 fanga, 1 destraleta, 1 fals.																			
Roder	10-5-1751 Ft52/84		6	10	3			1 quadret amb imatge						4lla utó		1		3 caixes i un bagul	1burra
1 magall 1 cavich, 1 destral, 3 tramechs, 2 fausas																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Mataïàs	Caixes	Animals
Sartori	23-7-1755 LB1027/1 17		10		2					1 i 2 culleres				8 llau tó		2		2 caixes 1 cofre	
2 fangas, 1 magall, 2 bigots, 1 arpellas, 2 tramachs, 1 tramaguina, 1 pala plana.																			
Sartoris	29-4-1754 Tr45/117	6	10	4	4	1quadro guix		1talla, 1 ayguabe neitera						4ll., 7fu sta			2 marfe gas, 1 marfe gueta petita	3	1pulli
1 magall, 3 aixadas, 1 cavich, 2 bigots, 1 podall, 1 fanga bona, 1 pala de tall, 1 riscla, 3 podadoras, 1 fausot, 2fals.																			
Sartoris	25-3-1752 To347/1		20	11	6	8quadre s xichs		1 crucifix o, 1 imatge, 1 aygua beneitera.	1bofet noguer	2 culleres, 1agnus			3ll.	7ll.		4llits, 1bres sol	1, 4 marfe gas	5	1jument
3 axadas arroseras, 3 tramachs, 2 destrals, 1 pala de puas, 1 xarach.																			
Sartoris	15-11- 1752 To347/20	5	7	1	2			1creu,					2 ll.	7ll.		1*,1	*1, 2 marfe gas	3	1mula
2 tramachs, 1 magall, 2 dastrals, 1 tallabardé.																			
Sartoris	21-5-1753 To347/29	10	8	7	6			2 agnus		1 reliquiari xich	1anell unes anelle tas		2	7		1, 1bres sol		2	
1 destraleta, 1 cavich xich, 1 tramech																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Sartoris	4-2-1754 To347/1	27	36	33				*	3armari, 1 escripto -ri	1 campaneta,		1	8ll	12ll	2 destrals	4	3, 2 marfe gas	1cofr e,7	
OBJECTES D'ART I DECORACIÓ: 14quadros, 1 campaneta de bronze, 1 mirall..																			
OBJECTES RELIGIÓ: 3imatge, 12 quadros dels 12 Apostols de guix, 1 escaparata ab son pesebre																			
Sartoris	18-1-1751 sFe446/89	2	4		2			5 quadros i 3 de sichs, 1imatge						2ll.		1	2marf egas	2	
2 bigots, 1 podadora, 1 magalla.																			
Lo matxo està venut "per pagarme lo preu, que lo dit quondam mon marit ne havia de pagar.																			
Sartoris	10-11- 1751 sFe446/32 7		17	4	4			1imatge guix, 1aygua- beneite- ra de estany o plom								3		3	1burra
2 bigots, 1 podadora, 1 destral, 2 aixadas i 7 de l'ofici.																			
Sartoris	30-12- 1753 sFe452/5	12	12		7				1armari				2ll	12ll		4	2		
1 podadoras, 1 destral, 2 arpellas, 2 axadas, 1 magall.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Scriptor.	10-1-1753 To347/4	12	8	40	7	1 cortinat ge de llit de sarge vert dolent.		1creu de fusta, rosaris		*		1	1ll.	3ll.	2 tramach s xichs,		2, 2 marfe gas.	3caix es xicas	1mula
OBJECTES DE PLATA: 1cristall guarnit de plata, 1 cullera xica, 2 parells de xivellas, 2 parells de botons.																			
Sutoris	28-3-1752 LB 1024/96		6	8			5 cuadros, 1 mirall	2	1 bofet noguer	2	1 anell, 1 agnos		3 llau tó	3 llau tó	1 destral, 1 pala			2 caixes i un cofre	
Sutoris	5-3-1754 Pf284/50	6	20	12	6											4		1 cofra nou. 4 caixes	1matxo
1 magall, 2 axadas, 1 bigot, 1 fanga.																			
Sutoris	5-4-1753 To347/13		6		1												1bras sol	2petit es	1burro
Sutoris	17-8-1753 Pa349/No consta foli	2	3	1	1									3ll.	1 fanga, 1 bigot, 2 faus, 1 podador a, 2 destrals.			1	
Sutoris	13-6-1753 sFe 452/ 102	7	8	6				1quadro gran, 1ayguab eneytera		1agnus, 1 escudella, 1 cullera						3		3	

1 fanga, 2 aixadas, 2 bigots, 3 fausas per segar.																			
OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectesart/ decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Teixidor	15-7-1747 Pb121/11 9		4	1	3											1	1 marfe- ga	1	
2 destrals, 2 podadoras, 1 tramech, 1 cavich, 1 fanga,																			
Terrifaber	12-12- 1752 To347/25		5	1	2	1mirall mitjan- cer									9 de ferrer.			4	

*Els objectes descrits en els inventaris que, degut a la gran quantitat que se n'han trobat, no es poden descriure en una sola columna, s'han descrit en horitzontal sota la mateixa fila del propi inventari *post mortem*.

* Les forquilles i les culleres són majoritàriament de llautó i està expressat amb "ll". Si són de fusta ja es fa constar.

APÈNDIX VII

ELS OBJECTES INVENTARIATS DEL SEGON PERÍODE (1800-1805).

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Adminis- trador	4-1-1803 Pf414/6	5	8	5	7	1mirall, 2 quadros		4 quadros de tela		1 rellotge		1	7ll	8ll		2	2	2 bagul, 2 caixas	
Adroguer	24-3-1800 Ru442/38		54	116	29	1mirall petit, 11 quadros,		3imatge	1guarda- rrobes, 2escrip- toris, 1armari,			3	12ll	8ll	1tra- mech, 1cavich, 1pala de puas	8	8	2	1burro
16 cuberts, 1cullera grossa, 1sota copa, 1 cullera petita, 1agnus ab sa cadeneta y cascabells.																			
Adroguer a Palamós	24-2-1803 Pa397/62	11	57	23	17	3cuadro		6imatge 2aigua beneyte ras	1escrip tori			3	10ll	13ll 6fu sta	1bigot, 2 fangas,	7	5	4, 1 cofre	
3parells de xivellas ,1 reliquiari, 1 bascari, 1imatge 1anell, 4culleras, 2forquillas																			
Advocat a Torroella	13-4-1802 To373/137	6	27	24	10	*	Llibres de Lleys i altres.	*	*	1espasa,		3	15ll i 1 de mar- fil	18		5	6	4 bagul 3 caixas	
OBJECTES D'ART I DECORACIÓ: 1mirall,7 quadros grossos, 1 campaneta de coure																			
OBJECTES RELIGIÓ: 1imatge de St. Crhisto, 2 aygua beneyteras, 1 quadro, 2 imatges																			
MOBLES: 1armari, 1guardarobas, 1 calaixera, 1escriptori																			
EINES: 2tramechs, 1rasclinet, 1magai, 1cavich, 1destral.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolater	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Apothecari	7-12-1801 LB1168/ 175	22	49	69	14	9quadros ab vidres, 1mirall petit	2 sorts de llibres,	*	1escriptori noguer, 2 guardarrobos,	1cullera grossa, 1agnus, 1reliquiari petit, 4 coberts,	1arrecades, 4 anells, 2 parells de botons,	3	14ll	13ll		4	8	6	
1aigua beneytera de cristall,2 Sant Crist, 2quadros, 3 imatges																			
Armer de La Bisbal*	28-6-1804 Ssa78/124		2			1esca-parata pintada, 1 mirall de palm y quart		2quadro 1 aygua beneytera, 4 imatges	1armari, 1 escriptori,						1				
* No està acabat, però no s'ha trobat el dia que el varen continuar.																			
Calderer	15-7-1804 LB1238/ 238	14	23		9	13 quadros	16	3 Imatges fusta,2 quadrets guix.				1	10	12	1mall, 3 soldadors, 1podall	1	1	8 i 1 cofre	
Capellà	13-9-1805 Ps86/417	16	25	31	10	2miralls petits	Uns pochs de llibres	2rosaris, 1Sant Cristo, 1quadro 1imatge	1 Llibreri a ab sa tauleta	1capsa.		1	10culleres y forquillas ll.		2	3	1baul, 1 caixa		
1fang,1podadora, 1tramech, 1cavich, 1rasclinet, 2 faus, 2 destrals.																			
Causídic (cúria)	11-6-1802 Ssa76/163	21					1llibre de comptes			*									1burro,6gallines, 1pollastre.
OBJECTES DE PLATA: 2parells de botons,1joch de sivellas,																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallon	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolate	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Cirurgia	10-9-1801 Ru442/ nota.		6			1mirall mitjan- cer,				1mangala ab pom de plata,			1ll	6ll	1tra- mech			3	
Ciudadà honrat	31-12-1805 Ru445/ No consta foli	2	81	168	36			4imatge 1quadro uns rosaris,	*	*		3	24ll	24ll	*	14	12	2 bagul, 6caixes, 1 cofre	1truja,17nodris, 9ovellas, 2xaias, 1xai, 5 bous, 4 braus
MOBLES: 3guardarroba,4armari, 1tocador ab mirall, 2calaixeras, 1 escriptori																			
OBJECTES DE PLATA: 1reliquiari ab cadena de plata, 1 reliquiari, 6plats, 1sotacopa, 1Fruitera,39 cuberts,1cullera grossa, 1sucrera4salers,1vas,1fruitera o escupidora, ayguabaneiteras.																			
EINES: 3aradas, 3mosas,1rascle, 2palas de puas,3fangas,1maga-hina, 1pala plana, 1faus, 3 tramecs,2aixadas, 1xircolet,1rampi, 1xarrac,3destral.																			
Comerciant	23-5-1803 sFe496/68	24	58	26	9	3quadros, 2 mirall		1imatge 3 ayguabeyteras	1escriptori, 1guardarobas	*	*	1	6est any	9est any 2 fusta		5	12	4, 3 bahuls,	
OBJECTES DE PLATA: 4parells xivellas, 1 rellotge de butxaca, 1 vas, 3 culleres,1bergansí, 2 agnus, 1 creu, 1 saler de vidre guarnit de plata																			
OBJECTES D'OR: 2rellotges,2 creus, 1 cadena, 2 arrecadas, 1 anell, 1 tombaga.																			
Comerciant	23-1-1803 Pf414/22		20	20						1agnus			6ll	11ll		3	1	5	
3aixadas3vigots, 2fangas,1magai, 1pala de tall, 1 cavich, 1 faus.																			
Comerciant	21-9-1801 Pf389/241	54	46	43	40	2miralls 4 quadros	3llibre	*	1armari petit, 1 escriptori, 1guardaroba	4sivellas, 1reliquiari, 8botons			44ll	43ll		2 brasol 10 llits	5	11 i 5 bauls	2matxo, 2 mulas, 1 caball, 1burra, 8gallinas, 2galls, 4 nodrissos,
OBJECTES DE RELIGIÓ: 1reliquiari, 4 imatges, 2 aigua-beneiteras, 1 de cristall i l'altre de pisa, 2 imatges de Sant Cristo,																			
EINES: 2magall 3palas de puas, 3aixadas, 3vigots, 2magalls, 3cavichs, 3 faus, 4fangas, 4 forcas.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolater	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Corder	25-4-1803 sFe496/56	2	4	3	4	1mirall gros			1escrip- tori, 1 guarda robas				3ll	6ll		1			
Corredor	27-8-1804 Pf415/131		10	9	1	1mirall petit,						1	19ll	16ll	1faus, 3axadas 2bigots, 2 magalls, 1fanga	1 Bra sol, 2llit		2	1burra, 1 nodris
Cura de la Parroquia de Sant Genís de Torroella	18-4-1804 To444/106	10	13	12	9	1mirall gros,2 quadros, 1campaneta,	8	*	1guarda robas, 1escrip- tori, 2 armaris	1bastó capsat de plata, 1 sivellas petitas, 1 sivellas grossas		1	6ll	6ll	1faus, 1 rasclinet, 1 forca pallera.	3	3	1 bagul, 2 caxas	
OBJECTES DE RELIGIÓ: 1escaparata ab N. Sra. de la Concepció, 1palla ab 1 Sant Christo, 1llibre ab las Constitucions de Carles III., 1 aygua beneytera																			
Doctor en lleis.	24-12-1805 Pa 399/243	12	46	10 0	30	1mirall petit, 1mirall, 8quadros grans, 10 petits	alguns	*	*	*	2joya de fil de or, 1creu,	5			1pala de tall, 3bigots, 3risclas, 1fanga	8 i 1 bra sol,	11	12, 1 cofre	
OBJECTES DE RELIGIÓ: 8quadros, 2imatges, 1aygua beneytera de cristall, 1 campaneta, 2 rosaris.																			
MOBLES: 1guardaroba, 1armari 2escriptoris, 1 pentinador ab mirall, 2 calaixeras.																			
OBJECTES DE PLATA: 6xibellas, 1collar1 capsas, 4parells de botons, 2 creus grans guarnidas de plata, 1 soguilla, 8 coberts, 2 gavinets de manech de plata, 1cadena 1 Palatina de tafetà brodada de plata, 2 Madallas, 2ganxos de aguantar faldillas.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolater	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Escrivent	9-1-1801 To372/19	22	30	32	11	*	1 llibreta, 12 llibres	1 palla de St. Cristo, 1 imatge,	1 armari, 1 guarda robes, 1 calaixera, 1 escriptori.					24 Regulars	*	4,1 bra sol	2	2 cofre 1 arquilla, 1 bagul, 1 caixa	1 mula, 7 conills
OBJECTES D'ART I DECORACIÓ: 8quadros, 1campa-neta de coure, 1 mirall de butxaca, 1 mirall medià.																			
EINES: 2destrals, 2tramechs, 1cavich, 1magallina, 1magall, 2palas, 1bigot, 1fanga, 1 rasclinet 1fausot, 1faus, 1 fausot.																			
Fabricant d'aiguarent	3-4-1801 Pf412/80		3		2	3 quadros							3ll	3ll.	2 destrals	1 bra sol, 1llit		2	1 mula
Ferrer	16-4-1804 Ct84/114		8	10							1 anell		7ll	9ll i 1 de grossa.		1llit		5	
1destral, 1bigot, 2tra-machs, 1magay, 2axadas 1forca pallerà, 1 cavich 1 fanga.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llencòls	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolater	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Ferrer a Torroella	24-1-1804 To375/76		8	1	1							1			1 fanga, eines de la seva prof. 3mays,		1	2	
Ferrer de la Parroquia de Santa Eugenia.	30-1-1805 Pa399/15	10	46	25	16	2miralls petits ,2 quadrets		5 imatges 1 capellet a	1guarde robas,1 armari, 2 escriptoris	2parells de sibellas		2	26ll	26ll		7	4	3	1mula,2 tocinos per la manutencio de la famlia
Eines de ferrer, 1forca per remanar fems, 3axada, 1rampi, 3fangas, 3vigots, 1magalló, 2cavichs, 2 palas, 2faus, 1 forca per remanar la palla, 1 rampi 1 dalla																			
Fideuher	9-6-1805 Ps86/277	30 home	42	42	35	1mirall, 2quadros de tela, 4quadros de paper			1armari	*	*	1	18ll	1 gro-ssa de ll, 19ll	*	3	2	6	1mula
OBJECTES DE PLATA: 1cullera1forquilla, 3parells botons, 1xivellas de Dona, una creu de fusta guarnida de plata, 1sort de plata,																			
OBJECTES D'OR: 1creu ab pedres vermelas, 3anells, 2parells arrecades ab pedres vermelas.																			
EINES: 1rasclinet, 1fanga, 2 tramechs, 1pala de puas, 1 magall 1forca, 1destral.																			
Flaquer a Torroella (béns de sa muller)	5-2-1805 To445/33		2		1	9 quadros 4cornucopias, 1 mirall,		2 imatges de un Sant Christo ab sa creu de fusta						1ll		2		1	

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatere	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Flaquer* a Torroella	19-11-1801 To372/516	10	35	39	16	13 quadros 1mirall	2	*	1cante- rano, 1 escrip- tori, 1guarda robas,	1cibella de plata		4, 2 pe tit es	28 parells de ll., 2 culleras grans. 13colleras i 12forqui- llas de ll.	1rascli- net, 1 magall,1 ma- gahina, 1 pala de puas,	6	8	5, 1 bagul	1mula, 5 gallinas 1gall, 5pollastres 4conills.	
OBJECTES RELIGIÓ: 3imatge1 escaparata ab1 imatge, 1 St. Christo, 1 aygua beneytera de cristall,4 rosaris, 1 ayguabeneytera,4 quadros.																			
*Aquest inventari no està acabat, però no s'ha trobat la continuació.																			
Flequer	27-8-1804 Pf393/195	12	25	30	12	1mirall mitgen- ser		3 Sant Cristos petits					28ll	28ll	2fangas, 3axadas 1magall 1vigot,2 forcas.	3	3	3	
Fuster	5-6-1801 Ru442/ no cta.	5	5	7	3								5ll	8ll		1		2	1burra
1cavich,2tramech,1bigot,1aixada,1fanga,1podadora,3destrals,2aixas, 1aixol, 1xarrach.																			
Hacendat y Capitá de Mique- lets.	10-3-1802 Ps150/156		67	83	23	2 quadret petit pintat, 1mirall xich,	1 intitu- lat Ceri- monial s	1 Sant Cristo de fusta	2 guardar- robas			1	72ll	66ll		8	10	10, 1 cofre	3bous, 4tossinos, 19 nodrissos, 3femellas de cria o lleonas de ventre, 9 borrechs, 23 ovellas, 1mula, 1burra, 7bous, 4braus, 6entre caballs y eugas, 1caball.
1ribot de fuster, 2 estanallas,1dalla, 1destral,2cavich, 1tramec,2faus,3tramecs,1rasclinet, 3bigots,3aixada1aixa de fuster, 4aradas,1rascle, 3fangas,1pala plana, 2magall3rampins,8 forcas.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatere	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Hazendat a La Bisbal	17-6-1805 Ct85/181	16 home	49	96	19	2miralls mitgen-ser, 1 mirall molt petit, 7 quadros grans i 6 petits,		2 imatges de St. Christo, 1 imatge de Jesus l'escapata , 3 imatges,	2armaris fixats a la paret, 2escriptoris	12cuberts, 1aygua beneytera, 1 sota copa, 1salé,	1agnus, 1tros de coral guarnit de or,	3 m it g e n s e r a s	2ll	4ll	1riscla,	6	7	7 baguls, 10 caxas 1 cofre	
En una altra casa se ha trobat lo següent:																			
			30	43	17	15 quadros, 2miralls		1escapata, 3imatge	1guardaroba, 1armari,			2			1destral,	4	4	3 caixa,	
Hortalá a Torroella	22-6-1805 To376/222	36	24	9	7			3Sant Christos	1guardarobas,	2 sibellas			12ll	18ll 1 grossa		5	2	3	2mulas, 1 burra, 2 nodrissos per engreixar, 8 gallinas,
5 tra-mech 1riscla, 1 bigot, 1 magay, 4 pala de puas, 1faus, 2forcas payeras, 3cavichs2fangas, 2fausots3aixadas, 2aradas.																			
Mariner	20-4-1801 Pf412/102		6	2	2								6	6	1fanga, 1magall 1vigot, 1axada	1 bre-sol, 1llit		2	
Mariner	23-2-1803 sFe496/29	10	12	4	2	1mirall 8 quadrets 4 quadros,		1 aygua beneiter a de fusta, 1 creu, 1 imatge		2parells de cibellas						2 i 1 bra sol,	1	4	

2magalls, 1 fanga,1 tramach, 1 cavich, 1destral,uns bigots.																			
OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolater	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Mariners en tots dos casos	18-1-1803 sFe496/15	4	4			3quadros		1imatge 1 aygua beneitera					4ll	6ll		1		1	
Mestre de casasa Torrent	25-5-1801 Tr91/11	16 de dona, 6 home	7	8	3				1armari, 1guardarobas				5ll	8ll		1		3	1burra
1destral,1poda-dora, 3faus, 1aixada, 1 magay, 1pala de puas, 1 fanga, 2 axadas, 1 cavich 1 destral 1bigot.																			
Mestre de casasa Torroella	9-7-1801 To372/292	3de criatura. 12	18	17	9			1capella de fusta ab una imatge, una Palla de St. Cristo.		1agnus ab cadena de plata. Un bascari.			8ll	8ll, 1ll		2, 1 brasol	2	6	1burra.
1auxol,1poday, 1 magahi-na, 2Cavichs de plantar, 1 pala de puas, 1 fanga,1pala plana, 1 bigot, 3 aixadas, 1 destral,1 restell, 1 rampi, 1 rascli-net, 2 tra-mechs. 1 magahi. 3faus, 1 destral, 1 maga-hina, 13 eines del seu ofici.																			
*Tots els béns que estan en negreta són de Magdalena Pijoan y Saló; els altres són de Benet Batllori.																			
Mestre de casasa.	29-8-1802 Pf413/152		12	4	3								6ll	6ll	1aixada, 1rampi,	1		5	
Mestre de casasa	31-12-1801 Ps150/31		8	2	4								7ll.	8ll		1	1	2, una xica.	1mula, 1 tossino per engreixar.
1magall1bigot, 1tramec1tros de aixada,1trameguina, 1cavich 1fanga, 1faus.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Metge a La Bisbal	26-2-1803 Ssa77/57	9	42	78	16	1mirall petit, 18 Quadros 1mirall mitgen-ser	Molts llibres de medicina i religiosos	1creu xica, 1rosari, 1 Sant Cristo,	1escrip-tori, 1 guarda robes,3 Armari, 1 llibreria		1anell, 2arreca-des,	3	7ll	9ll	1forca,	1*, 1^, 3, 1 bra sol	3*, 2^	1 Caixe-ta, 1 Cofre , 6	1mula
1ayguaBeneitera molt xica, 1sivelletas, 1palma-toria, 2escodellas, 3 platets, 1pabrera, 1sucrera 1saler, 1relotge 5sivellas, uns rosaris de coral encadenats de plata, 3reliquiaris, 3 parells de botons.																			
Metge a Palafrugell	23-12-1802 Tr92/112	14	20	27	14	1 mirallet 10 quadros	24	3 quadros 1imatge 1 creu de fusta	1guarda robes, 1 escrip-tori,	Las xivellas de peus y xarretes de plata		1	14	14i 1 grossa de ll.		3, 1 bra sol	6_	2	1mula
Metge de Rupia	16-2-1804 Ru444/ No consta foli	10	13	18	5	6 quadros	llibres del art de medicina.	1imatge del Snt Cristo,	1 llibreria, 1escrip-tori.	4sota copas.		1	15ll	27ll	1tra-mech, 1fanga, 2 destrals.	3	2	3	1mula.
Musich y Calvater	26-5-1803 Ps151/251		18	20	7	11 quadros xichs, 1mirall mitjan-cer			1 guardar-robas,	1 rellotge		1	12ll	12ll i 1 gran de fusta.	1destral, 2tra-mechs, 1dalla, 1faus,	2	1	1 bahul, 2 caixa,	
Negociant	7-1-1801 Cr375/8		14		1								4ll	6ll		1		4	

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Negociant	13-1-1804 To375/57		16	19					1guardarobas							1*	2*	4 dolentas, 1 normal	1mula.
1poda-dora, 1 faus, 1destral,1rampi,2fausas,1magall 1 rasclinet, 1bigot,1magallet,1fanga, 3tramechs.																			
Negociant	20-7-1802 sFe496/75		7	2	5				1guardarobas, 1 escriptori			1	6ll	6ll		2	1		
Notari	29-5-1805 LB1239/ 140		3	12	2				1escriptori			1	4ll	4ll		3	1	1	
Notari Real y Públic de La Bisbal.	3-4-1802 Ps150/239		23	72	17	1quadro		4estampas	1 guardarobas, 1 escriptori			2	12ll	12ll i 1 grande fusta.		5	3	1	
Pages	8-2-1804 Pa398/35	8	1						1calaixera				21	23				1	
Pagés	3-10-1801 Ps149/652 i 25-12-1801 Ps 150/1	12	47	32	16			1imatge	1 guardarroba,				52ll	39ll , 3 gro-ses		5	2	9	2burra, 4 bous, 1llaona, 11nodrissos, 14ovellas de ventre, 1 marrà, 12 tardrins, 2 bacas, 8 bestias de llana.
1destral,2rampin 1rasclinet, 7 tramechs, 3magalls,2bigots, 2aradas,2palas de puas,1cavich,1rascle, 4axadas 2forcas,2fangas, 1arada, 1rascle.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolater	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Pagés	8-1-1802 Ps150/47		8		1			2estampes,				1	6ll	6ll	1bigot, 1pala de tall, 1axada, 1 pala de puas.			3	
Pagés	14-3-1802 Ps150/180		27	12	10								24ll	24ll		2	1	6	1 burra, 4 bous, 8 nodrissos, 14 ovellas de ventre y 12 tardius, 3borrechs, 11xays,
1destral,1podadora,1paleta de mestre de casas, 2rampins, 4forças,1rasclinet, 4tramachs, 2magall 2bigots,1arada,2 palas de puas, 1cavich, 1rascle, 2aradas.																			
Pagés	23-4-1804 Ps152/203	22 home	32	12	13								24ll	24ll		2, 1*	1*	5	1burra, 4bous, 8 nodrissos, 23 ovellas de ventre, 1 marra, 3 borrechs, 16 xais,
1podall,2rampins 1estenalles, 1rasclinet, 5tramachs,2magalls, 3bigots, 1 arada, 2palas de puas, 1rascle, 2aradas.																			
Pagés	11-9-1805 Ps86/383	2	74	95	33	1mirall, 19quadros,		1aygua-beneitera, 1creu de Jerusalem,	1escriptori, 1guardarrobres,	*		3	10ll	10ll		9	10	1 bagul, 9 caixes	2mulas*
OBJECTES DE PLATA: 12 Coberts, entre colleres y forquilles, 1saler, 4gavnets, 1reliquiari, 2parells de civellas.																			
EINES: 1pala de puas, 1bigot, 1aixa de fuster, 6 forques, 2rampins,1rasclinet,2tramechs, 1destral, 1magall, 2xarcolets.																			
*A l'inventari també hi consten los guarniments necessaris per per llaurar las mulas ab sa sella y cotell tot usat.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatere	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Pagés	17-9-1805 Pb129/28		33	16	16							1 x i c a	15ll y 6 fus- ta.	20ll		4	2	9	4bous,19ovellas, 2nodrissos, 2añells, 1brau, 7 porcells, 8ponce- llets ab sa mare, 1truja, 1nodris, 1burra..
1arada, 1rascle, 1agullada, 2 mitjans, 8tramechs, 1magallina, 1cabich, 2magalls, 3bigots, 2fangas, 1pala plana, 4destrals 1resclinet, 9forcas, 2faus, 3podedoras, 1auxol, 1aixa, 1contell, 2pichs de dalla.																			
Pagés	2-5-1800 Ru442/79	12	93	18	23			1capella ab una imatge, 1 aiguabe neitera,	1 guardar- robas, 1 calaixe- ra, 2 armaris,	1agnus ab sa cadena,	1pessa d'or ab perlas blancas,	1				1 Bra ssol 11	6	14, 1arca	9bous, 3braus, 26ovellas, 1moltó 1marrá, 15añells, 7nodrissos, 2trujas, 4caball, 5eugas, 2poltros,
1rascle, 8aradas, 5arrecas, 5cutells, 4agulladas, 2rastells, 1magay, 2dallas, 1aixa, 3faus, 2 destrals, 4forcas, 3fangas, 2palas planas, 2tramechs, 1rasclinet, 1 tracaliu, 2palas de puas, 1 llibant																			
Pagés	3-5-1800 Ru442/83		22	2	4			1capella ab imatge,	1armari, 1escrip- tori*, 1 escripto- ri, 1 guardar- robas,	1coral guarnit de plata, 1sota copa,		1	6ll.	10 Fus- ta, 4ll.		4, 1*	1, 2*	11 i 1ba- gulet	16ovellas, 11añells, 2bous, 1brau, 2caballs.
*Dins l'escriptori s'hi ha trobat la roba de la familia.																			
1arada, 2arrecas 1rascle, 1agullada, 5tra-mechs, 3bigots, 3fangas, 2destral, 2palas de puas, 1pala plana, 1arada.																			
Pagès	29-7-1801 Pf412/171	12	20	6	6											1		7	
2bigots, 2axadas, 1auxet, 1faus.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolater	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Pagès	2-4-1803 Pf414/82		2					1imatge	1 calaxera			1				2	1	6	
1 fanga, 1 pala puas, 1 tramach, 1 tramaguina, 1 faus, 2 rampins, 1 axada, 1 raspa, 1 magalla, 1 destral, 1 forca.																			
Pagès	23-7-1804 Pf415/104		8	10	1				1 guar- darobas,			2	9ll	18ll		1	2	4	
Pagès	23-7-1804 Pf415/105		42	14	4			1capella ab una imatge	1 guar- darobas				9ll	18ll		2	1	9	4bous, 1brau, 1caball, 2 parrianas, 1 nodris,
2 tramachs, 1 fanga, 1 faus, 3 aradas, 1 rascle, 2 agulladas, 1 pala de puas.																			
Pagès	28-9-1803 Pf392/323	8de do- na, 7de ho- me	6	10	4			1 Sant Cristo,			1aret, 2arrecades, uns botons y 1 anell.	1	14ll	3ll		1 bre- sol, 1llit	1	5, 2petit a,	1burra
1 podall, 2 fangas, 2 vigots, 1 pala de puas, 2 rellas, 2 axadas, 1 cavich, 1 magall, 1 destral 4 forcas, 2 faus.																			
Pagès	24-6-1803 Ct83/181			30										4forcas, 3aradas, 1faus, 1destral.					6nodrissos, 3 tosinos d'engreix 1euga, 33ovellas, 10 añells, 8bous, 3braus.
Pagés a Madrema nya	1-10-1804 Ua153/48		22	16	4								16ll	11		3		3 i 1 cofre	
5 tramechs, 2 magahinas, 2 destrals, 3 vigots, 4 magays, 3 fangas, 3 cavichs, 1 faus, 1 triadora, 1 rasclinet, 1 arada, 1 pala de puas,																			
Pagés a Regencós	15-11-1804 Tr94/188	4	14	6	4					*	1arrecades y 2 anells		15ll	1 joc de fus- ta, 22ll	*	4, 1 bra sol		6	

OBJECTES DE PLATA: 2agnus ab alguns trossos de cadena de plata molt vells, 1 escalli ab sa cadena de plata trancada, 2 trossos de cadena de plata,																			
EINES: 1magall3fangas, 4axadas1pala de puas, 1pala de tall, 4vigots, 4 mitjans per llaurar, 1 axol,1 tirasochs, 1 agullada1forca,1 cavich, 1 rasclat 1 ribot,3 forcas,1 rampi, 1 dallot, 3 faus, 2podadoras, 1poday, 1destral.																			
ANIMALS: 1bou, 1 brau, 2bacas, 1 burra, 1 tossino, 8bestias de llana, 13 gallines y 15 polls.																			
OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatere	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Pagès a Sant Sadurní	16-4-1805 Ct85/121	5	4	4	2								8ll.	9 Petitas, 1 grossa	3 trameschs, 1 fanga, 1 destral, 1 magay, 1 bigot, 1 arada.	1		3	2bous, 1 burro
Pagés a Torroella	29-4-1805 To376/182	24 home	20	20	12			1palla de Sant Cristo.					12ll	15ll i 1 gros-sa		4	2	7, 3 petites	
1rasclinet, 2forças, 1 forcat, 1devanell, 5aradas, 1rascle, 2 podadores, 1arada, 2cavichs, 1magay, 2 destrals,																			
8bous, 1 baca, 1brou, 1 braba, 2eugas, 4nodrissos, 1caball, 24gallinas y 1 gall.																			
Pagès de Casavells	14-2-1803 Ct83/43		1												1axada, 1 fanga, 1 pala de puas.			3	1bou, 1 burra.
Pagés de Fontanilles	9-6-1803 To374/204												6ll	6ll, 7f.		1			2bous, 1burra, 1truja, 1nodris
1rascla, 2 destrals, 2podadoras, 1arada, 1bigot, 3trameschs, 1 magall, 1 pala de puas.																			
Pagés de la Vall d'Aro	29-10-1800 Pa393/175		20	17	9				1armari	2culleres petites		1	23ll	12 fus-ta 22ll		2	2	3	1burra, 2bous, 1 baca, 1badell, 24ovellas, 1 moltó, 3tocinos, 1 truja.
1magall, 4cavichs, 1faus, 2fangas, 1pala de tall, 1 poday, 2forças, 1aixol, 1 aixa, 1ribot, 2aradas, 1 rasclat																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Libres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolater	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Pagés de Palafrugell	5-1-1800 Tr95/10		38	33				*	1 armari, 1 guarda-robas	2 culleres			11ll 38ll	*	3	3	7		
OBJECTES DE RELIGIÓ: 1 Sant Cristó vell, 1 ducé petit ab 1 crucifíxo, 1 aygua beneytera																			
EINES: 1 fanga, 1 aixada, 1 pala de puas, 1 destral, 1 aixxa, 1 pala de remanar blat, 1 faus,, 2 aixadas, 1 magall																			
Pagés de Rupia	14-12-1801 Ru442/no cta.	12	48	30	9			1 capella amb 3 imatges.	1 armari, 1 guardarroba,						4	2	4	1 euga, 1 cavall, 2 bous, 2 tocinos de greix.	
EINES: 2 tramechs, 3 aixadas, 4 fangas, 2 aradas, 2 traigas, 1 rascle, 2 palas de puas.																			
FORQUILLES I CULLERES: 6 dotsenas entre colleras y forquillas de llautó, 3 culleres grosses de llautó																			
Pagès de Serra	30-5-1803 Ct83/158	12	14		2								12ll 18ll 1 grossa	1 faus, 1 podadora, 2 aradas.	1	1	1	3 bous, 1 burra, 8 ovelles, 5 añells.	
Pagés Hicendat	3-6-1803 Ps151/289	12	84	108	31				1 Guardar-robas			2	36ll 36ll	1 faus, 1 pala de puas, 2 tramacs, 1 trama-guina	6, 1 bre sol	4	1 cofre 11 caixes	1 cavall, 1 burra, 2 tossinos	
16 culleres, 1 esquelleta ab cadeneta, 1 toisó o venera del Sant Ofici ab sa cadenata.																			
Pagés hisendat.	28-4-1801 Ps149/305		51	98	23	2 quadret petit, 1 mirall xich,	1 sense titul ceremonial		2 guardar-robas gran			1	72ll	1 sort de fusta, 66ll		8	7	8, 1 cofre,	
1 ribot de fuster, una dalla, 1 arada, 1 destral, 2 cavich, 2 tramec, 2 palas planas, 2 faus, 1 rasclinet, 3 vigots, 3 axadas, 1 aixxa de fuster, 4 aradas, 4 mitjans de arada, 1 rascle, 3 fangas, 2 magalls, 2 magahinas																			
3 lleonas de ventre, 4 nodrissos grossos y 7 de xichs, 23 anyells, 25 cabras de ventre, 25 cabrits, 1 mula, 1 burra, 9 bous, 2 vadells, 6 eugas de ventre, 2 pollinas, 12 cavalls, 1 potro																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatere	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Pagès masover	7-5-1803 Pf414/126	6	16	12	2								6ll	6ll		2		3	2bous, 1 badell, 1burra, 12ovellas de ventre, 8anyells, 8gallinas.
1pala de puas, 4faus, 1 dalla, 2magais 1fanga,4tramechs, 2vigots, 5axada, 1 rascle																			
Pagés masover a del Mas Farrer a Torroella	26-3-1804 To375/146	9	16	14	4								18ll	24		3		5	1caball, 2 trujas, 7bous.
1fanga, 1faus de segar, algunas forcas,4tramechs,1aixada,1pala,1Cavich, 1destral,1faus, 1pala de puas, 4aradas, 2 rascles.																			
Pages masover	24-8-1804 LB1169/70	6	9	4	1								12ll	18ll		1 bre ssol		3	1burra, 2bous,
1pudall, 1faus,1Destral,1vigot, 1tramaguina, 1fanga, 2 faus, 2forças,1rasclat, 1magall, 2tramechs, 1cavic, 1pala puas.																			
Pagés masover	30-12-1805 Pf394/13	6	9		1								8ll	8ll		3		2	
3vigots,3mayals 3arrellas, 9axadas2fangas,2palas de puas,2destrals3aradas, 8forças,1rampi,2dallas																			
2burras,1brau,3bous de llaurar,2tocinos, 24ovellas,8xais, 3cabras,6cabrits.																			
Pagés masover	20-9-1805 Ps86/429	4	7	26	5								12ll	30ll		4		3	
2 mitjans de llaurar,1dall, 1 agullada4tra-mechs, 2bigots, 1magall, 2fangas, 2forças,3aradas, 2estevas, 2tirandas 1rascle,1pala de puas,																			
1burra, 5bous, 2trujas, 2nodrissos, 4borregas, 16ovellas, 1borrech.																			
Pagés y Familiar del Sant Ofici de la Inquisició	21-2-1803 To443/77 i 1-3-1803 To443/80	6	24	20	1	4 quadros de paper		3imatge del Sant Christo	1armari, 1 calaixera, 1 guarda robes,	19 botons, 1 sivellas,3 colleras, 4forquillas,		1	12ll	13ll	1pala de puas, 1 aixada,2destrals 1rascline 2 cavichs 2axadas, 1may, 1 arada	4	5	4, 1 bagul	1mula

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolateres	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Paraire	24-1-1803 Pf392/20		3	6	1										1 fausa, 1 pala de tall, 1 vigot	2	1	3	1 burro malalt ja incapàs de viurer.
Paroler	11-12-1804 Ssa78/233	4	13	12	12	5 quadrets	4 i 1 llibre-ta nova	*				2	16ll	17ll		4, 1 bra sol	1	5	1 matxo
OBJECTES DE RELIGIÓ: 1palla del St. Cristo, 1 aygua beneytera de cristall trencada i 1 de terra																			
Pastor	17-10-1801 Ua152/84		14	10	4			1aygua Beneytera, 2 imatges				1	8ll	12ll		1 lbra ssol	1	3	66 ovelles, 3marrans.
Patró	20-6-1803 Pa 397/161		14	12	7	1quadro 4 quadrets		*				1		1fu sta		2	1	3	
OBJECTES RELIGIÓ. 1creu de fusta ab una aygua beneytera de cristall, 1 creu																			
Patró	28-9-1804 Pa398/197		25	18	21	2mirall petit i 1gros ,6 quadros		*	1escrip tori	1agnus ab cadena, 2 gots petits,	2arreca das	3	3ll	3ll	1aixada, 1cavich, 1podall, 1poda-dora	6	7	6	
OBJECTES DE RELIGIÓ: 8imatges,3quadros,2 rosaris de cristall																			
Patro de Trafach i comers.	30-11-1802 sFe496/145	18	9	3	3			6 quadros	1escrip tori				6ll	6ll		1+ 1	1+	1	
Patro mariner	25-1-1803 Pf392/22		10	12	4			1 aiguabe neitera					7ll	12ll		2		4, 1 petita	
EINES: 2magall2fangas1vigot, 2destral,4fausas,1axol																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolater	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Prebere i rector de Parroquia de Santa Ignés de la Vall de Aro.	10-12-1804 sFe497/134	22, 8 de rector	41	71	22	2rellotges paret,	Número indeterminat.	2 ayguabe neitera, 2 quadros	1guardarrobas,			2	34ll	29ll	1 rescló, 1 podadora, 1cabi-quet, 1tayan	1*, 2, 1^	2* 2^	1	
Puer.	12-3-1804 LB1238/192		22	18	10			1capella ab limatge limatge	1armari, 1 calaixera				18ll	24ll	2tramechs, 1pala puas, 1bigot, 1resclinet	3	2	5, 1 cofre	
Rajoler a Torroella	27-11-1803 To443/304		32	11	6				1guardarobas			1	12ll	18ll		4		2, 2 petites	3bacas, 1badella, 1burra, 1tossino.
3fangas, 2forcas, 1rascli-net, 2destrals, 2aixadas, 1tra-mech, 3maga-hinas, 3magays, 3vigots, 2palas de puas, 2 aradas.																			
Reverend	13-12-1803 LB1238/146						62 de religió i altres temes.		1 guardarroba, 1 escriptori,							1		2 Arquilles	
Sabater	11-12-1801 Ct136/460	6	4		2										Eines del seu ofici, 1 magall, 1 bigot, 1tramach 1fanga.	1		1	1tossino, 1 burra
Sabater a Palamós	17-5-1803 Pa 397/129		13	12	12	1mirall, 7 quadros				1llibret			10 pesas de llautó			4	3		1burro

EINES: 1magai, 1 rasclet, 2destrals, 1 faus, 1pala de tall, 2vigots, 1faus busquera, 1forca,4axadas1 fanga, 1podai ,1pala de puas,																			
OBJECTES DE RELIGIÓ: 4 imatges, 5 quadros 2aygua beneyteras																			
OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatere	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Sabater de La Pera	24-4-1805 Ru445/ No consta foli	1	5	2												1		3	
1fanga, 1aixada,1tramech, 1cavich,1destral,1podadora, 2estanallas.																			
Sabater de Pals	24-3-1805 Pf416/75	6	6	2	1								6ll	12ll 8 fusta	2aixadas, 1bigot,2 destrals, 1faus.	2		2	1burra, 3nodrissos, 1badell,
Sastre	16-6-1804 Ps152/341									61duros de plata,									
Sastre	1-5-1804 Pb150/268		10	9	3				1armari,				12ll	12ll				3	1pollina
4fangas,1magall1magahina,1bigot, 1arada,1tramech 1rescli-net,																			
Sastre	23-8-1805 Pb129/22	10	11		1											2		3	2porcells
2tramechs,1aixada, 2cabichs, 1fanga,2bigots, 1pala de puas, 2fausas.																			
Sastre	26-5-1802 sFe496/50	6	25	12	12			1 escapata ab 1imatge 4 quadros	1guardarobas, 1 armari	3culleras, 3 forquillas		2	12ll	12ll		4	4	1	
Sastre	14-11-1804 sFe497/125		12		6				1escriptori, 1 guardarobas xich,			1	12 de llautó			2	2	1	

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatere	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Teixidor	4-8-1800 Ssa75/148		2			13 quadres petits.										1,1 brasol		2	
Teixidor a la Vall d'Aro	23-11-1800 Pa393/187		9	8	4								13	8		2		4	
2magaias, 1cavich, 1fanga, 1tramachs, 1forca, 2vigots, 2fausas,																			
Treballador	?-1-1803 Cr376/15	6	3	4									4ll	4ll		2		4	1burra vella y coixa.
4faus, 2podadores, 2destrals, 2fangues, 5tramechs, 1pala puas, 1aixada, 1resclonet.																			
Treballador	15-1-1803 Cr376/21	3	3													1		2	1 tocino, 1burra
3tramechs, 1cavich, 1bigot, 1fanga, 1 magall, 2palas de puas,																			
Treballador	22-11-1801 Pf412/272	5	12	9	3		Alguns llibres religiosos.						13ll	13ll i 11 fusta		2		3	1 burra, 1 nodris
1podai, 2magaias, 2vigots 1aixada, 2fangas, 3tramacs, 1rampi, 1destral, 3 faus, 1rasclet, 1tramaguina, 1 tramach																			
Treballador	26-9-1802 Pf413/174		6		1							1	8ll	14ll		1		4	
1pala puas, 4faus, 2vigots, 3axadas 1magall 1trama-guina, 1 rampi, 1pala, 1Aixadeta, 1 cavich, 1 destrat																			
Treballador	21-7-1802 Pf390/178		3													1,		1	1burra.
1fanga, 1magall 1vigot, 1aixada, 1cavich, 2podado-as, 1destral,																			
Treballador	29-4-1803 Pf392/110		10	8	2								12ll	12ll		3		3	2bous, 1 burra, 1 tocino
2fangas, 2vigots, 2aixadas, 1 arada, 2 arrellas, 1 destrat																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatere	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Treballador	14-5-1805 Pf394/133		6												1 fanga, 1 magall 1 vigot, 1 cavich,	1		2	1 burra
Treballador	2-4-1801 Ps149/291	4		3									10ll	3ll				2	
1 magall 1 aixada 1 rascli-net, 1 forca, 1 destral.																			
Treballador	31-12-1801 Ps150/26	4	5		3										1 magall 1 aixada	1		3	
Treballador	13-8-1805 Ps86/326	8	11	12	4								12ll	14ll	1 magall 2 aradas, 2 axadas 2 tra- mechs	1		3, 1 arca,	2 bacas
Treballador	11-10-1802 Pb150/198	4	6		2								5ll	12ll				3	1 burra
2 fangas, 2 bigots, 1 pala plana, 2 magalls, 1 magahina, 2 tramechs, 2 destrals																			
Treballador	12-2-1804 Pb150/257		7		3													3	
2 bigots, 1 aixada 2 tra-mechs, 2 fangas, 1 magall																			
Treballador	24-11-1800 Ru442/209	10	20	18	5											2		6	1 baca vella, 1 badell, 1 burra
2 bigots, 3 tramechs, 2 fangas, 2 cavichs, 1 magall, 1 arada, 2 fausas, 2 podadoras, 2 agulladas, 1 aixada																			
Treballador	13-5-1801 Ru442/no cta.	7	15	25	6								12ll	16ll	2 fangas, 4 tra- mechs			4	
Treballador	25-7-1805 Ru445/ No consta foli	14	20	16	6				1 guar- darroba							2	1	4	2 bacas, 2 badells, 1 pollina
5 tramechs, 2 aixadas, 1 rasclinet, 4 fangas, 1 arada, 1 rascle, 1 pala de puas, 2 forcas, 1 rampi, 4 faus, 1 axe.																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatere	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Treballador (béns de sa muller)	1-3-1802 To 442/49		8	4	1								2ll.	7ll.	1magall1 forca,1 tramech	1		2	
Treballador	10-2-1804 Ct 84/59		6		1								3ll	6 fusta		2, 1 brasol		2	1burra
1magay, 3 tramechs, 1cavich, 2auxers, 2faus, 2 podadoras.																			
Treballador -	28-12-1801 Ru443/1	12	10	6	1								7ll	10ll	1rascle, 7tramechs,	2, 1 brasol		3	1euga
Treballador -	30-12-1801 Ru443/10		9	13	1						1anell ab 7 pedres		8ll	13ll		2		5	1baca,1burra
4tramechs, 3fangas, 1destral, 2magahinas, 1cabafems, 1pala de puas, 1axol, 1reia, 1arada.																			
Treballador a Foixà	29-11-1801 Fo127/285		7	18	4								6ll	4 fusta, 15ll		3		3, 1 petita	2vacas, 1 burra, 7ovellas, 1 tocino.
1podall, 1aixa, 4 fausas, 1 faussó, 2magalls 1 magallina, 2tramachs2axadas, 3tramachspetits, 2fangas, 1pala de puas, 2 aradas																			
Treballador a Foixà	16-5-1805 Fo127/408	6	9	6	2									8		1		2	1burra, 1 pollina, 1 nodris, 4 gallinas.
2tramechs,2axadas, 1magall,1magahina, 1bigot, 2fangas, 1 destral, 1faus, 1 podadora																			
Treballador a Montràs	30-7-1800 Tr91/81	12	12		5								4	4		3		2	1burra, 2porcells
1dalla, 1axol, 1destral, 1 podall, 2 podadoras, 2faus, 2 fangas, 2bigots,2magalls, 3axadas, 1cavich, 1pala de tall																			
Treballador	16-1-1803 Tr93/7	5	27		7											2		6	1baca, 1 burra, 1 tocino

2bigots, 1 fanga, 2 axadas, 1 magall, 1 pala de tall, 1 arada.																			
OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatere	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Treballador a Parlavà	4-9-1802 Ru443/202	3	2	9	3											1		3	1burra, 1nodris
1fanga, 1aixada, 1tra-mech, 1bigot, 1destral.																			
Treballador a Rupià	16-5-1802 Ru443/134		5		1								1ll	4ll				3	1burra.
4tramechs, 1fanga, 2faus, 1 destral, 1magay, 2palas de puas.																			
Treballador a Torrent	15-6-1800 Tr91/74	6	8	7	4								12ll	8f. 12ll		2		3	1burra, 1 nodris
2vigots, 3tramechs, 1magall, 1 fanga, 1 axada, 1rasclat, 1trama-guina, 2cavichs, 1 faus, 1 destral, 1 axol, 1 raspa de pelar oliveras																			
Treballador a Torroella	10-4-1802 To373/130		8	8	3				1escrip- tori, 1guarda robas				4ll	10ll		3	2	4	
1magall, 1rasclinet, 1 bigot, 3 tramecs, 1cavich.																			
Treballador	20-12-1802 To442/249	4	7	3	3							1xocolatera ab remenador y tapadó	4ll	17		1	1	3	1nodris
1forca, 1rampi, 2 vigots, 3tramechs, 1 aixadeta, 1magay, 1pala de puas, 1destral, 1faus.																			
Treballador a Torroella	26-12-1803 To444/2	6	5	2	1				2pallas de Sant Christo, 1 aygua beney- tera.			1	2ll	3ll	2destrals 1 rascli- net, 1 forca, 1magay, 2 tra- mechs, 1vigot.	1		3	
Treballador	19-1-1802 Ct82/82	16	11	12									18ll	24ll				2	1burra

2podadoras, 1rasclinet, 1rascle, 2aradas, 2forcas, 3fausas, 1fanga																			
OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatere	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Treballador	19-6-1805 Pf394/173	31	18	29	10					10 butons,	1 arrecades,	1	53 ll i 2culleres grossas de llautó.				1	2	
Treballador de Foixà	24-3-1805 Ru445/ No consta foli		9	7	1				1 armari				7ll	5ll		2		4	1 burra
3faus, 1pala plana, 1aixada, 1magai, 1rasclinet, 1pala de puas, 1 rampi, 3forcas.																			
Treballador de La Bisbal	30-9-1800 Ssa 75/192		12	3	3								5ll	7ll		2, 1 bra sol		3	1 burra
3fausas, 1fausot, 3podadoras, 1podall, 1auxol, 2fangas, 3tramechs, 2cavichs, 3bigots, 1destral, 1magall 1pala plana, 1forca.																			
Treballador de La Pera	24-9-1801 Ru442/ no cta.			9	2									7ll				6	1 baca, 1burra.
2fangas, 1pala plana, 1destral 2axadas 1tramech, 2cavichs, 1magay, 3faus, 1estanallas.																			
OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolater	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Treballador de La Pera	4-2-1805 Ru445/ No consta foli	6	8	12	3								10ll	12ll		2		4	
1bigot, 1magall, 4tramechs, 1cavich, 1fanga, 1destral																			

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatere	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Treballador de Pals	1-1-1803 Ct83/7		9	9								1	11ll	12ll		1 bre ssol 1llit		5	1burro
1magay,1axada, 1cavich,2magahinas, 1auxet, 1poday, 1 fanga, 2podadoras, 1axol, 1bigot, 1rasclinet,2forcas,																			
Treballador de Riuras	1-4-1805 Ct85/39		9	18									19ll	15ll		2		4	
2axadas,5 tramachs, 2 bigots, 1magall,2 cavichs,2destrals, 1rascle, 1fanga, 1pala de puas.																			
Treballador de Rupjà	9-11-1801 Ru442/ no cta.		8	17	4								6ll	6ll	2fanga, 5tra- mechs, 3 destrals	1		3	1burra,1tocino
Treballador	24-1-1802 sFe496/13				1								6ll	6fu sta, 6ll				3	1burra,1 nodris
2fangas, 1 forca, 2tramachs, 2magallas,2 bigots, 2 magalls,																			
Treballador	3-4-1804 sFe497/51		12	7	1	2 quadros, estam- pas		1imatge del Sant Cristo,	1guarda rrobas,			1	9ll.	18ll		1*, 1	1*	4	1burra
2magalls,1tramach, 1magalla,1cavich,2vigots, 1rascló, 1fanga.																			
Treballador de Torroella	14-10-1805 To376/327		5	6	1						ljoia ab porcel- lana y 9 pedras.		18 entre colleras y forquillas de llautó.	2tra- mechs, 1axada, 1vigot, 1pala de puas.	2		3		

OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatere	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Treballador de Torroella	23-12-1804 To444/252 i 24-1-1805 To445/24	8	27	17	8	1mirall		*	1armari, 1guardarobas,	6culleras, 6 forquillas d'argenta		2	14entre culleras y forquillas. 6culleras, 15 forquillas llató.		2 i 1 brasol	3	8, 1 petita	1 porch d'engreix, 4gallinas, 4pollas 1gall, 1 mula, 7ovellas de ventre.	
1imatge 1palla de Sant Christo, 5 aygua beneyteras, 1de cristall, 1de terra, 2 de pisa, 1 de vidre, 3imatges																			
2destrals, 14forcas venteras, 1pala de ajuntar blat, 1forca pallera, 2cavichs, 5vigots, 4tramechs, 3aixadas, 1magahina, 1 magay, 2 fangas, 1tallabardé, 1rasclinet, 1 pala de puas.																			
Treballador Jafre	4-1-1804 Ru444/ No consta foli		28	18					1calaxera,				13ll	12ll		1 Brasol, 1	5	2bacas, 1 burra, 1polli, 1tocino, 3gallinas.	
2aradas, 2traigas, 2fangas, 8tramecs, 4aixadas, 1bigot, 1destral, 1pudall, 1tiranda, 1rasclinet, 2 faus, 1rascle.																			
Treballador Sant Feliu de Boada	30-9-1804 Ct84/227		2										5ll	12ll	1 tramach 1pala plana, 1cavich.		1		
Treballador Ullastret	1-4-1804 Ct84/92		6	2	1								5ll	5ll		1	4	1burra	
2destrals, 2 faus, 2tramechs, 1axada, 1fanga, 1 pala, 1 magallina, 1 rasclinet .																			
Treballador Ullastret	15-7-1804 Ct84/181	6	5	1	2								2ll	4ll		2		1, 1 petita	1burra
2tramachs, 1magay, 1magahina, 1bigot, 1 faus, 1forca per girar palla, 1rasclinet, 1fanga.																			
Treballador Ullastret	28-9-1804 Ct84/222	2	2											6				1	

1fanga, 1 bigot, 1maga-hina, 1tramach, 1destral, 1faus, 1 forca de girar palla, 1 magay.																			
OFICI	DATA, REGISTR E I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Estovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatere	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Treballador y antes hortelá	12-10-1801 To441/125	12	38	9	11			2 Imatges del Sant Christo,					12II	8II, 1 gro -ssa		3	1	5	
1riscla, 1 arada, 1 rascle, 1dalla, 3forças, 1tramech, 1vigot, 1 axada, 2rasclinetes, 2magalls, 3axadas petites, 4cavichs, 1mall, 4 destrals, 1pala de puas, 1 magahina, 2faus, 2fausots.																			
Treballador.	16-1-1803 Pf414/19		29		7								9II	9II		3		4	1vaca, 1burra, 1tossino de engreix
1destral, 1pala puas, 1arada, 2fangas, 2magalls, 3 tramacs,																			

* Els objectes descrits en els inventaris que, degut a la gran quantitat que se n'han trobat, no es poden descriure en una sola columna, s'han descrit en horitzontal sota la mateixa fila del propi inventari *post mortem*.

* Les forquilles i les culleres són majoritàriament de llautó i està expressat amb "II". Si són de fusta ja es fa constar.

APÈNDIX VIII

ELS OBJECTES INVENTARIATS DEL TERCER PERÍODE (1850-1855).

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Agrimenor (espècie de topògraf)	8-11-1852 To542/415	12	10	4	3				1guardarrobas, 1 calaixera.			1				1	5		
1magai, 1 axada, 1 cavich, 1 destral 1 podadora, 1 fanga, 1 tramach																			
Apotecari	19-7-1851 LB1445/94	6	6	16	6	20 quadros	2 de la facultat y altres de vells.		*	2cuberts		1				4			
MOBLES: 3scriptoris, 1tocador,1guardarobas,1 armari de menjador.																			
Carrater	26-1-1855 Pf477/46	6	14	12	3	6 quadros		1Sant Cristo					12 cuberts de fusta			3	3	3	2bous, 1burro,
1destral, 3 fangas 2vigots, 3axadas, 2cavich, 2aradas, 1 rascle, 1pala de puas.																			
Cirurgia	1-2-1852 Pf450/50	12	12	10	4	*			*			2	12cuberts de llautó.			3	3	4	
OBJECTES D'ART I DECORACIÓ: 1candelero, 7 quadros, 1 rellotge de horas y mitjas horas.																			
MOBLES: 1armari de menjador, 1 guarda robas,1 llibreria.																			

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Comerciant	21-2-1850 Pa 453/30	4	9	6	4fil y cuto	5cuadros, 6 cuadros de fusta, 1 mirall,		1aigua beneitera, 1 crucifixo de fusta	1calaixera, 1 escriptori				4ll. 6fusta	4ll. 6fusta		2	2		
Comerciant	11-7-1851 Sfe583/258		18	12	8	1mirall vell, 12 cuadros			1calaixera, 1 escriptori	2coberts		1				3	6	2 cofres 1baul,	
Comerciant	2-7-1852 SFe584/310		18	8	6	9 cuadros		*	2armari vell, 1penjarobas, 1calaixera, 1guardarobas			1				1* 1^	4	2	
OBJECTES RELIGIÓ: 1imatge del Carme, 1 dels Dolors, 1 aigua beneitera, 1 Sant Cristó.																			
Comerciant	24-2-1854 SFe586/163	6	12	6	4	8cuadros			1escriptori, 1guardarobas							1*	3	1bahu 1	
Comerciant	23-12-1853 Bg84/158	17 don a	*	25 fil 10 coto	17 fil	*	1mapa mundi diferents llibres	*	*	*	*	7	16 ferro	12 de pelt ra	1fanga	5	8	5, 2baguls, 3 velles	1burro
LLENÇOLS: 63de tela de llit, 40de catre, 4 de brasol																			

OBJECTES D'ART I DECORACIÓ: 23cuadros grans y bons, 14 petits, 3 miralls, 1 globo de cristall, 6 cornacopias

OBJECTES DE RELIGIÓ: 3imatge,1Sant Christo de paret,2 creus de fusta i nacar, 3 aigua beneitera, 5 Sant Cristo

MOBLES: 2guardaroba,3 escriptori,1 armari,1 calaxera, 3 penja robas, 3 rentamans, 1mirall ab tocador, 1 armari de vidre.

OBJECTES DE PLATA: 1anell de plata, 1 creu de plata dorada, 6cuberts 4 culleras 1 collaret, 1 cubert gros y altre petit, 3 agnus dei ab 1 Sant Cristo,1 cadena de estisoras, 1 Sant Cristo, 1 cadena grossa y 1 petita, 1 rosquilla de marfil ab plata, 1 sirena per criaturas, 2 brasalets ab chivella de plata, 1 chivella de sabata, 1 canó, 1 relotge, 1 arracadas grossas, 3rosaris de coral ab cadena de plata, 1 Sant Christo petit, 3parells botons camisa dona, 1 didal, 2 llapises, 2 agulles de pit blancas.

OBJECTES D'OR: 1soguilla, 1 tros de arracada de or antich, 2 anells vells, 4botons de arracada vells, 3 parells arrecadas, 6anells, 1 agulla de pit, 1 bascarsí3duros, 2anells.

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Comerciant	24-9-1855 Bg85/101	29 dona 4 home	*	16 ginesta 16	11	*	*	2imatge 3 Sant Cristo, 3 rosaris, 2 aigua beneitera	*	*	*	7	20 ferro 12 fusta	12estan y 12 fusta	2rasclat 1 destraleta, 1 fausot, 1 bigot, 2 axadas, 1 pala de puas, 1 fanga.	1* 3^ 1 catre+	8	9, 3 bagul gran	1burro

LLENÇOLS: 33 de llit de tela, 31 de catre, 4 brasol ,125 de drap, 13 de lli.

OBJECTES D'ART I DECORACIÓ: 2globo de vidre, 36 cuadros grans,9 petits, 1 mirall de paret,5 candeleros, 2 mirall

LLIBRES:Diferents llibres, alguns de devoció, alguns de ensenansa, 2 mapa

MOBLES: 2escriptori, 1 armari, 2 guarda roba, 3 rentamans, 1 calaxera2 penja robas,1 canterano.

OBJECTES DE PLATA:11culleras, 1 petita, 1 gran, 8 forquillas, 4 cadenas,4 reliquiari, 2 Sant Crhisto petit, 1medalla grossa, 1 figura de sirena per criaturas , 1 figura de corona petita, 1 canó 2 chibellas de bras, 1 de peu, 2 rellotges, 3 botons de camisa de dona, 1 didal, 2arrecada, 1 reliquiari

OBJECTES D'OR:1anell sens pedra, 1 metlla de arracada,1arrecadas petites, 4botons de arrecadas, 1 ananelleta de orella, 1 anell ab pedras moradas 1 parell d'arrecadas grossas de plata i or, 1 penjant de rellotge, 1 creu ab pedras verdas, 1arrecadas de coral capsadas de or, 4 anells, 1 soguilla, 3parells arrecadas negres de or, 5anells, 3durillos ab corona, 2 medalletas.

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llencòls	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Comerçant propietari	23-1-1855 Pf477/41		31	24	10	1candelero, 1 mirall gran		2aygua beneiteras, 2 crucifixos,	1escriptori, 1 guarda robes			2	18ll	31 ll.		2	7, 6m arfegas	3	
1rascle, 2fangas, 2palas de puas, 2bigots, 1magall, 4axadas 3cavich, 1destral																			
Corder	4--9-1851 Ua166/101	10home, 6noy	16		4de drap	7cuadros		1aygua beneitera, 1 Sant Cristo	1guarda robes, 1 calaixera			1	18 culleres de fusta, 4 cuberts de llautó,		3	6	1baul		
1ramech, 1 vigot, 1magai, 1 magaiet, 1 destral																			
Corder y revenedo	8-6-1851 LB1445/74	12	8	6	3				1guarda robes			1			2	2	1		
Domero de la Iglesia	18-5-1853 Vu67/8	6	21	27	13	2relojes* de faltriguera, 4 cuadros	6obras antigas y de religion, 9 de derecho	1 fuente de agua bendita, 2 imagen del Santo Cristo,	2escritorios, 2 guardaropas	*		2	6 tenedores 6cucharas todo de latón, cucharas y tenedores de madera.		4	6	2cofreres	1yegua pequeña.	
OBJECTES DE PLATA: 1reloj* con caja de plata, 1 platillo para vinageras, 1 palo de caña con puño de plata																			
Dorador	1-4-1852 Pf450/141	6	9		1							2			2	2	3, 2 bagul		

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Ferrer	22-5-1850 SFe557/46	6	30	12	12				1calaixera, 1guardarobas,			1	12cuberts de llautó.		6	6	2baguls,		
Ferrer de Tall	22-4-1851 Pa 453/80	5	8	3	3fil			1efigie del Sant Cristó, 1 aigua beneitera	1calaxera				4l. 9fu sta	6l. 9fu sta	2martellas, 1mall, 2estanelas.	2	3	1	
Fiduer	29-7-1851 Pf449/166	12	14		6				1guardarobas			1			1aixada, 1pala de puas	1*, 1	1*	3	1caball
Flaquer	10-6-1851 Sfe583/236	8home	15	6	12	6cuadros			1guardarobas				12culleras y forquillas de llautó		2	5	2		
Flaquer	15-9-1851 Bg82/87		22	18	1				1rentamans, 1 armari, 1 guardaroba			2	24cuberts, 1 tenedor de llautó, 2 culleras grans de llautó		5	4	1 molt vella	2mulas vellas,	
5smallals, 2fangas 2 tramechs, 1bigot 1 rasclinet 1 destrat 2 aradas, 1 rascle, 1 dalla.																			
Fuster	9-11-1854 SFe586/939	12home, 6 dona	29	6	12	2candeleros, 1 mirall, 18 cuadros,		1crucifixo, 1 Sant Cristó	1escriptori, 1 guardarobas, 1 calaixera			2	6cuberts de llautó.	Pocaseynas de treballar la terra,	4	7	2.		

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles i culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals	
Fuster	22-11-1854 SFe590/89	21h om e, 16d ona	36 fil, 10 co-to, 6 vell	14	16	*		*	*		3parells arrecadas de or antigues	2	*	3axas,	5	11	2bagu ls		
OBJECTES D'ART I DECORACIÓ: 21cuadros petits vells, 1 palmatoria de estany,1 mirall antich dorat vell																			
OBJECTES RELIGIÓ: 2crucifixo,1 Sant Cristo,1 rentamans																			
MOBLES: 1armari de fusta blanca, 1 escriptori , 1 guardarobas,2 calaixeras.																			
FORQUILLES I CULLERES: 6cuberts de llautó, 9 de fusta, 2 culleras grosses, 12 cuberts,6 culleras de fusta																			
Guixater	2-1-1853 To543/33		8									1	11ll aut ó	12ll aut ó		2		3	1mula
1magall3magainas, 2aixadas, 2 tramechs, 1 fanga, 1 pala.																			
Hacenda de Sant Julian de Boada	20-9-1850 Co218/71		52	*	19 de gines ta, 20 de hilo, 19 algo-don,	*	Más de 200 volúmenes	*	*	*		1		1 fanga, 1 pala de puas, 1 rasclinet 2 aradores	5	11	7 baules, 2 arcas		
31adamascadas, 133 de ginesta72 comunes, 54 algodón																			

27 cuadros entre grandes y pequeños, 1 reloj pequeño de pared																			
4 jarros para flores, 4 mapas																			
2 Santo Cristo i 2 pilas de agua bendita, 1 escaparate con 1 niño Jesus dentro,																			
2 comodas, 2 comodas con sus mar-moles y espejos, 1 sofá, 1 tocador con piedra marmol, 2 candeleros de bronce, 1 guarda-ropas, 1 mesa escritorio																			
24 cubiertos, 4 candeleros, 1 espaviladeras, 1 palmatoria, 1 caliz,																			
OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Herrero	5-9-1853 Cg185/109	7	9 hil o	15 hi lo	3			3imatges de Santos	1guardaropas			1	4 17l.	2 8l.	1podadera, 2 aradas, 1 rastrillador	1* 1	1m arfe ga*	4arca	
Hortalá	25-2-1854 SFe586/170	4	4		1	2 cuadros							6cuberts de fusta vells.		2*	2m arfe gas *	2		
2magayas, 1 cavich, 2fangas, 2 bigots, 1 forca.																			
Hortalá	9-12-1851 Pf449/317	6	12	6	2		5	2mares de Deu de fusta, 1 Sancristo ab ayguabe neitera	1 tocador sense mirall					12 Fus -ta	2fangas, 2 axadas, 1 destrat	2	2	2, 3 bagul s	1euga, 1 mula, 1 nodris.
Labrador	10-7-1855 Ps191/187	2	1b orr as												1arada	1	1		

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Labrador i propietario	5-3-1855 Co220/42	12	20	15	1				3guardarobas, 1 escritorio				18 culleras y forquillas de llautó		7	12	3	4 bous, 2 mulas, 12 ovelas, 4 tocinos.	
3arreyas 4 fangas 4 tramechs, 4 vigots, 3jous, 2 aradas, 1 rascla, 1 aplanador, 1 rasclinet, 3 forcas, 1 daya, 1 rampi,																			
Labrador parcero	3-1-1854 Pa 456/9		4	12	2								5fusta, 9de latón,	12fusta		2*	1jergoncada 1*	1arca, 1cofre	1cerdo, 3bueyes, 1 burra, 5 ovejas de cria
1rasclo, 2aradas, 1fanga, 1 magai, 3azadones grandes, 2 de pequeños, 5 forcas, 1hoz, 1guadaña, 1hacha.																			
Los dos hermanos son labradores parceros del manso Mir.	11-1-1854 Co220/7		20	24	8				1guardarobas, 1calaixera			1	6 culleras y forquillas de fusta, 24 cuberts de llautó		4	8	5	20 ovelas, 1 marrá, 5 bous, 2 eugas, 1 caball, 1 perriana, 1 tocino, 5 porcells.	
4aradas, 3fangas, 18 forcas, 2 destrals, 1 rascle, 2 vigots, 4tramechs, 2 cavichs, 1 magay, 1pala plana, 2 palas de puas, 2 days.																			
Maestro de primera educación	6-5-1855 Cg186/62		2		10 filonuevos	*			1comoda, 1escritorio, 1guardaropas			1	6 Madera i 12 de hierro de cada.		4	2	1 cofre		
OBJECTES D'ART I DECORACIÓ: 2botes para flores de loza, 1 reloj grande de pared con caja, 5 cuadros de paisajes																			

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Mariner	28-9-1852 To542/3		25	11	8	1rellotg e sens caps, 4 quadros,			1guarda-rob, 1 calaixera				18cuberts de llautó.		2	4			
Mateu Massanet adroguer	25-1-1855 SFe587/56		31	33		1mirall,		3cuadros	1calaixera, 1guarda-rob, 1tocador						1	4	1 i 2 baguls vells		
Menestral	16-1-1853 PI18/14		10		2							1	7ll.	2ll.		2	2	2	1mula, 1euga, (1truja venuda per 6duros)
1rampi, 1 arada, 1bigot, 1tramec 1 fanga, 2cavics, 1faus mosquera.																			
Menestral	1-10-1850 Ru461/149	12	10	4	2								Culleras y forquillas de fusta, 6cuberts de llautó		2	2	5		1mula.
2faus, 1 dallot, 1axada, 3tramechs, 1cavic, 1fanga, 1vigot, 1rascle, 1arada, 1forca.																			
Menestral	11-3-1855 Ru463/53	5													1arpella 3 tascons.			1	
Menestral	13-3-1853 To543/169	12h ome	19	6	6	3 quadros		*	2guarda robas, 1 calaixera				4cuberts de llautó	*	4	9	4		3mulas.

OBJECTES RELIGIÓ: 4 Sant Cristo, 3 aiguabeneyteras,																			
EINES: 1arada, 1rascle, 1 rastell 1 aixol, 1 arrea 1 cutell, 2 cullaus per llaurar, 1rampi, 1faus, 1 pudadora, 1 tramech 1 pala de puas, 1 bigot, 1 daya, 1 magai*																			
*Aquestes eines en negreta s'han trobat en una altra casa nomenada la cotxeria.																			
OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Menestral	30-6-1850 Co218/39	6	7												1arada, 2 fangas 4 tramech 1 rascla	2	2	2	1bou, 2 tocinos.
Menestral	25-1-1853 Co219/25	6	13	8	4											3	4	2	1burra
1 fanga, 1 pala plana, 3 tramecs, 1 bigot, 1 magall, 1 magahina, 1 faus 1 rasclinet 2 forcas																			
Menestral	26-7-1854 Co220/110		8		1								Una sort de culleres y forquillas de fusta y 6 cuberts de llautó		1	1	2 dolent-tas		1vaca, 1 burro
2aradas, 1magalls, 1 fanga, 3 tramach 1magahina, 1 aixada, 1 pala de puas, 2 forcas 1 rampi, 1 destrat																			
Menestral	18-11-1852 Cg184/23 3		10 fil		2fil								6cuberts de fusta		2	3	3 (2molt dolent-tas)		1burra, 2 nodrissos.
1 fanga, 2bigots, 1 xapu, 1cavich, 1paló, 1 aixada, 1pala de puas dolenta,1 faus, 1cavich,1 magay 1 forca.																			
Menestral	7-1-1853 Cg185/5	5	13 borras y fil					1imatge de crucifixo,	1calexera							3		4	3bous, 2mulas, 3gallinas.
Bigots, 1 aixada, 1 paló,1 arada 1 llibant,1 rampi, 2 forcas, 1faus																			

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles i culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Menestral	18-7-1855 Cg186/12 9	2	5		1								6cuberts de fusta		13	2	2 petita, 1 regu- lars	1mula
2aixada, 2bigots, 1 cavich, 1 fanga, 2 forcas, 1 rampi, 1 arada .																		
Menestral	21-9-1855 Cg186/15 7	4 fil	7 fil		1 fil								6cuberts de fusta		6	1 Mar- fega	4	1tosino,1 burra
1aixada, 1 cavich, 1 xapo, 1rasclo, 1 destraleta, uns bigots																		
Menestral de Monells	3-6-1854 Ps 190/130																	
1rastrillo,1horca, 1cuévano, 1fanga, 1 magall, 1arpellas, 1vigot, 2aradones, 2cavichs, 1 rastrillo, 1guadaña.																		
L'inventari anterior no està acabat, però no s'ha trobat la continuació.																		
Mestre de casas	29-8-1853 SFe585/4 69		4		2										1* 1ca tre	2		
Mestre de casas	22-4-1852 Cg184/78		3 drp												1	1 Mar- fega	4 molt dolen- tas	
2bigots, 1xapu, 1magay, 1 aixada, 2cavichs, 1 destrall, 2 aixol, 1 faus.																		

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llencòls	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Mestre de cases de Ullá	29-5-1850 Ua166/37	18 ho- ma	17	4	4fil 1 coto	1mirall			1guarda robas			1	12 cuberts de fusta			4	3	6	1 burra
Negociant	22-5-1855 Pa 457/109		11	8	6	1mirall ab marc de fusta		1crucifi xo, 1 aigua beneite- ra	1rentam ans de fusta, 1 guarda robas,				24f usta	24f usta	1magall 1 pala de puas,	5	4	1baul, 1 caixa	
La casa consta del Señor de Caramañ. Possible ment és hisendat.	28-4-1852 Co219/85		28 ca ne m i bor ras	24 co to i fil	10fil, 12	5 cuadros			1 guardar- robas, 1 escrip- tori			1				2	4	1bagu 1, 2 caixa	1mula.
1rascle, 1 arada, 1 fanga, 1 pala de puas, 1 pala plana, 2 tramecs, 1 bigot, 2destral																			
No consta, però podria ser hisendat	21-10- 1854 To544/465	6	18	8	8	*	*	*	*			2	Varias de fusta.			1	2	2 (dolen- tas) 1 bagul	
4cuadros de la historia del Barbero de Sevilla, 4 cuadros																			
Gramatica castellana, 2 tomos de las mat. de vallejo, 1 fran-ces,dret Real, selctas sagradas, reglas de la bona criansa, 2 diccionaris, 3 llibres més.																			
1 aigua beneitera, 2 Sant Cristo 1 cuadro de N.S. de la Merce.																			
1 guarda robas, 1 calaixera ab tocador, 1 escriptori																			

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Pages	17-3.1852 PI 18/23	No consta res dins la casa.																	6bous, 1euga, 2 caballs,
Pages	3-10-1852 PI18/87		24		6				1 guarda robas,						6aradas, 2tramachs, 1 bigot, 2 palas de puas,	3*	3m arfe gas *	3	1euga, 1 polli, 2 trujas.
Pages	28-11-1850 Ru461/187	72h om e,	74	24 fil	18fil				1 armari, 1 guarda robas,			1	4fus -ta 23 cuberts llautó,	7fusta		4 i 1 brasol	12	16	2bous, 2 mulas, 5 nodrissos, 18 ovellas, 2 marrans
4fangas, 1 rasclinet, 1 cavic, 4 faus, 1 tramec, 4 aradas 3fangas, 1 rasclinet 3 palas de puas, 6 bigotsd, 2 magalls, 3 axadas, 6 forcas, 1 rascl.																			
Pages	18-6-1852 Ru462/67	27, 20d e criatura	26	28	11		2vells	1 ayguabeytera 1 Sant Cristo.	1 calaixera, 1 escriptori, 1 guarda robas,			1	*	*	*	5	5	7	1 mula vella, 3bous, 4 tosinos, 13 ovellas,
FORQUILLES: 6fusta, 19 cuberts llautó																			
CULLERES: 3fusta grosses 12 petites fusta, 1 llautó grosses																			
EINES: 1 pala de puas, 4fangas, 7tramachs, 4 magalls, 2tramaguinas, 1 mallal, 2arreyas 2aradas, 1agullada, 1aplanadora, 3forças, 1rampi, 3destrals, 3pudadoras, 5 vigots, 2 traigas, 2clavijas de llaurar, 4 faus, 1 rasclinet, 1xarrach, 1 dall																			

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Pages	12-5-1854 Ru462/103		6						1 escriptori, 1 calaixera				12	12ll autò		4	2	3	
2aradas, 2 axadas, 2 tramachs, 2fangas, 1 forca.																			
Pages	15-2-1854 To544/115	24	24	24	6	1 rellotge usat			1 armari 1 guardarrobas				24 culleres y forquilles de fusta 24 culleres y forquilles de llautó.	1 magana, 1 tramec 1 cavich, 1 rasclinet	2 1*	1*	7		6 bous, 28 ovellas, 2 marrans, 4 tocinos, 3 nodrissos y 1 de greix, 4 eugas, 4 caballs.
Pages	5-2-1852 i 14-2-1852 SFe584/ 94 i 113		29	20	6							1	12 cuberts de llautó				7	4	2 bous, 1 burra, 12 ovellas, 1 marrà, 6 nodrissos.
3 tramachs, 3 cavichs, 3 fangas, 3 bigots, 2 magalls, 3 arrells, 1 rascló, 4 destrals, 2 tallans, 3 podadores, 1 rasclé, 2 aradas,																			
Pages	6-3-1851 Bg82/21	Només s'han trobat 2 samals usades a l'entrada de la casa.																	
Pagés	3-6-1851 Pf449/138		25	36	14	1 Candele-ro, 1 rellotge				*		1	23ll	37ll	*	6	3	5 caixes 1 baul	7 gallinas, 2 mulas.
OBJECTES DE PLATA: 4 xibellas, 3 culleres, 2 escallinchs ab cadena de plata, 2 anells																			
EINES: 2 arreyas y 1 cutell per llaurar, 4 bigots, 4 fangas, 4 magais, 4 axadas, 4 cavichs, 2 axadas, 2 rasclons, 2 destrals, 1 axol, 2 faus, 2 aradas, 2 dayas, 1 parpal.																			

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Pages de Matajudaida	23-1-1852 Ps188/19		8	14	5										1 arada plana	2	2	3	1 bou, 1 burra
Pagés de San Pol	6-3-1852 Ps188/52	18h ome	12	16	1			1imatge de Sant Cristó de llautó				1				3	3	4	3bous, 1burra, 2 porcells.
2aradas, 2arreyas 1rascle, 3bigots, 4cabichs, 1tramach, 3forcas de girar palla, 2magalls 2 magahinas, 2forcasbanteras 1rampi, 2fangas 1pala de puas.																			
Pagés de Vulpellac	14-10-1854 Vu67/15	48h ome	29	13	18				1guarda robas, 1 calaixera 1mirall			1		1porció	1magall 2 fangas, 2 tramacs, 1 vigot,	3	3	2	12entre gallinas, pollas y pollastres, 2 nodrissos
El llit de peu de gall últim és el de la criada y només té 1 marfega.																			
Pagés del Vilar	25-1-1853 Ps189/41	7	9		1			*	1escriptori, 1 sofà dolent			1	*	4fusta	*	3	3	2	3bous
OBJECTES RELIGIÓ: 1imatge de N.S. del Boter de fusta, altre de S. Antoni, 1 Sn. Cristo.																			
FORQUILLES: 4fusta I 8 cuberts de llautó																			
EINES: 3destrals, 4aradas, 1agullada ab rastell, 3arrellas, 1fanga, 2 vigots 1tramech 1 podall, 2 magalls, 1rascle, 2palas de puas.																			
Pages masover	16-10-1852 Ru462/103	24 home, 18 dona	20	24	3			1aiguabeneitera	1guarda robas, 1 calaixera			2	*	*		4	5	7	3bous vells, 3caballs vells, 12gallinas, 10 ovelles, 2porcs,

FORQUILLES I CULLERES: 6 culleres de fusta i 1 llautó. 60entre culleras y forquillas de llautó.																			
EINES: 2forças, 2rampins, 1fanga,1 pala de puas vella, 1 arada,																			
OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Pagés masover	3-2-1855 Pf477/49		13	13	2								20	20		3	4	5	2bous, 2 badells,
3fangas, 2axadas3bigots, 6 cavichs, 3aradas, 1pala de puas,1 rascle, 4forças.																			
Pagés masover	17-2-1855 SFe587/98		42	27	19			2crucifixos.	1guardarobas, 1armari			2	18coberts de llautó.			7	5	8	6bous, 1mula, 1 euga, 18 ovellas, 2 tocinos per engreixar, 32gallines y 1 gall.
4fangas, 3 bigots, 8tramachs, 4 cavichs, 3magalls,12forças, 3rampins, 7fausas, 4destrals.																			
Pages masover	29-4-1851 Pf449/100	12	50	36	6				1guardaroba							2	1	1	4bous, 1mula
6 fangas, 3vigots, 4axadas3cabichs,1dalla, 2gichs, 5 faus, 1destral, 1po-dall, 2po-dadoras, 2 palas, 4aradas, 1rascle																			
Pages propietari	13-10-1851 Co218/198		19ca ne m, 1 tel a	10 fil y co to	5	1relotge de pared		1Sant Cristo,	*			1	36 coberts de llautó, 6 forquillas i 2 culleres grossas.	*	4	7	3 caixas grans, 3regulars, 1 petita	4bous, 1 baca, 21 ovellas, 1 marro, 12 xais.	
MOBLES: 1armari clavat a la pared 1 guarda robes dolent, 1 calaixera																			
EINES: 3magahinas, 2fangas, 1rasclinet, 1magall, 2bigots, 2tramech, 2aixadas, 1 destral, 2aradas 2 palas de puas 1 forca 2 agulladas, 1 rastell.																			

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles i culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Pagés propietari	22-8-1853 Vu67/26 i 30	54d 'home, 24 de dona	62	152	4	1relotge ab sa gabia y 2 campanas en lo tarrat.			1calaixera, 1 escriptori, 1 guardarobas				*	*	5guarnits, 3,1*	5*	9	6bous, 3mulas, 1euga, 12nodrisos, 48ovellas
FORQUILLAS I CULLERAS: Algunas culleras de fusta y algunas de llautó. 117 culleras de llautó, 4 culleras grosses, 30forquillas de llautó.																		
EINES: 12tramechs y aixadas, 8 fangas, 3magall 5 arrelas, 3cortells, 4vigots, 2podalls 4podsdoras, 4forcas, 5 aradas, 12forcas de fusta, 2 dallas, 3rampins, 4magainas, 3destrals.																		
Pagés propietari	10-5-1855 Vu67/?	3	3									1		1magall	1	3	2	5cabras, 2 cabrits.
Els objectes que designa estan en un pis a la Bisbal. Els animals són en el Mas Anguila.																		
Patró	26-2-1855 SFe587/1 25		26	12	12	8 cuadros, 6 petits y 1 mapa.		2 crucifixos, 2 aigua beneitera	1guardarobas, 2 calaixera				6cuberts, 6culleras de fusta		3	6	2baul, 2 caixa	
Patró	19-9-1855 SFe561/2 31	8	12		2fil	4 cuadros vells,			1guardarobas, 1 calaixera				6 fusta 6 fusta		3	6	1vella	
Patro de barca	24-1-1850 Pa477/23		16	12	6	1relotge ab capsade conxa, 1 candeler o de ll.		1Sant Cristo	1calaxera	1reliquiari y cadena, 1 cullera 1 forquilla	2anells ab pedras	2	4ll. 9ll.	1magall	2	2	2 baguls 4 caixas	

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Liits	Matalàs	Caixes	Animals
Patro mariner	28-9-1854 Pf476/139	4	6		1								12 Cuberts de fusta	3 Fusta		2	3	1	1burra
Patrò y comerciant	26-9-1853 SFe585/557		48	48	25	79 cuadros, 5mirall, 1 rellotge		1Jesus, 2 crucifix o, 2Sant Cristo		9cuberts						8	6	2 bagul 6 caixas	
MOBLES: 2 armaris a la paret, 2 Calaixeras, 2 escriptoris, 1 guarda robes																			
Patro y comerciant* NO ESTÀ FINALITZAT	27-1-1852 Sfe584/79		12	8	6	1mirall, 6cuadros vells,			1armari, 1 escriptori, 1 guarda-robas				6cuberts de marfil			2	6		
Patron	16-3-1853 SFe585/160		12	6	3	1candelero de estaño.							6 Madera 8 Madera			2	2		
A l'inventari anterior hi ha més objectes, però la muller diu que no pot seguir l'inventari ja que de la resta de coses n'és usufructuaria la mare del difunt.																			
Pbrò. de Torroella *	4-1-1854 To544/17	12	12	30	10	*	Religios i llibres de poca monta,	*	1guardarrobas,	2 Candeleros ,1 cullareta y palca,		2		unas	1riscla, 1 destal	3	4	1	
OBJECTES ART I DECORACIÓ: 29 cuadros, 2 candeleros cristall, 1 mirall petit,																			
OBJECTES RELIGIÓ: 2 Sant Cristo,2 ayguabeneitera, 2 imatge,2 rosaris																			
*9 plats per prendre café. 2 gavias ab 1 cardina c/1. 1ulleras , 1 mirall de butxaca,																			

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Pescador	3-5-1851 Bg82/41		7	2	2	3cuadros		1aigua Beneitera, un Sant Cristo					5fusta	2llautó 5fusta	1vigot, 1 aixada	1	2	4	
Pilot de navegació	24-2-1855 Pa478/24	23 home	34 fil 2 tela	12	15 fil y 2 coto	*		*	2calaxeres, 1 guardarobas, 2 rentamans de fusta, 1 tocador	3culleres					7	7	3 baguls 1 caxeta		
OBJECTES D'ART I DECORACIÓ: 1mariposa de porcellana, 5 quadres 1 mirall, 1 mirall de capsa, 6 quadrets, 5 globus de cristall ab flors de roba, 2 miralls regulars 2 gerras de porcellana, 1 figura de porcellana, 2cuadros regulars 1 imatge de guix, 2 candeleros de llautó, 1 copero de cristall, 1globo de vidre ab 1 barco de vapor dins, 9 quadros petits, 5 quadros ordinaris.																			
OBJECTES RELIGIÓ: 4aigua beneitera, 4 San Cristo, 1 cuadro de San Narcis, 2 cuadros cor de Jesus, 1 cor de Maria, 1 quadret de la Concepció																			
Prebiter	12-12-1853 Ps189/336	4	8	6	3fil								1porcion de cubiertos de madera		2	2	1		
Propietari	27-1-1853 To543/75		22	16	10 fil	*	3 llibres ab notes, 39 llibres,	1 cuadro de Sant Bernat, 1 Sant Critsto, 1 aiguabeneitera	3 escriptoris, 1 calaixera, 1 guardarobas	*	7dobletas de or de 4 duros,	1	3cuberts de metall blanch, 1 forquilla de metall blanch,	*	6	12	6	1mula, 1 burra, 1 tocino	

OBJECTES D'ART I DECORACIÓ: 1rellotge de campana ab caixa pintada, 1 cuadro ab lo retrato del difunt, 1 campaneta de llautó, 9 cuadros																			
OBJECTES DE PLATA: 1relotge de butxaca ab caps de plata, 9 napoleons de plata, 2duros de plata de Gerona, 1 cubert																			
EINES: 1rascle, 1arada, 1cavich, 1 tramech 1magay, 1 magahina, 1 rasclinet 1cavich, 1 destrall, 1 dallot, 1tramaguet																			
OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Propietari	17-6-1851 Co218/143		22	18	7	2cuadros petits,		*	1armari portatil,			1	12cuberts de llautó.		*	4	5	4, 5 dolentes	2mulas, 2 tocinos, 12 gallinas.
OBJECTES RELIGIÓ: 1imatge de N.S. dels Dolors, 1 cuadro de N.S. del Roser, 1 aigua beneitera, 1 imatge del Sant Cristo,																			
EINES: 2palas de puas, 1 rascla, 1 arada, 1 jou per llaurar, 2 tramecs, 4forças, 2fangas, 2destralls, 2podadoras, 1faus, 1 fausot, 2 vigots 1 magay																			
Propietari	3-7-1855 SFe587/407		6	2	5	17 cuadros, 2 candeleros, 1mirall		2crucifixos, 1imatge 1aiguabeneitera	1guardarobas, 1rentamans				7cuberts de llautó, y 12 de fusta.			3	4	1	
A l'inventari anterior hi consta 1 altar .																			
Propietari	16-7-1855 Bg85/73		*	36	6	*		1Verge dels Dolors	*							4	3	2 baguls	
LLENÇOLS: 25 canem i llinet, 6 tela																			
OBJECTES D'ART I DECORACIÓ: 11 cuadros, 1 relotge de repetició, 2 globus de flors																			
MOBLES: 2armaris de cristall, 2 tocadors 1 guarda roba, 1 calaxera 1 escriptori																			

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Rdo.	13-5-1852 Bg83/94	9	14	27	5	4 cuadros, 3 mapas	*	*	1guarda roba			2	5cuberts de llautó		3	3			
LLIBRES: 2diccionaris de llatí- castellà y viceversa, altres llibres																			
OBJECTES RELIGIÓ: 1imatge del Sant Cristo, 1 de N.S. dels Dolors, 1 Sant Antoni de fusta																			
Reverend	19-9-1851 Pf475/131	6	17	30	6	1 rellotge de paret y un de butxaca, 1 mirall	Diversos llibres	1aygua beneyte ra	1guarda robas	1caliz,		3	24 cuberts de fusta	2	1axada, 2 cavichs 1podall, 1destral	4	5	2 bagul 1 caixa	
Reverend	31-1-1854 SFe586/105	11 hilo	5	8	4	3cuadros, 1 reloj de sobremesa,	Algunes obras y otros libros en pasta.	5images de santos , 2crucifijo.	1escritorio, armarios fijados a la pared,			1		Algunes de mader a		1*	1*		
Sabater	17-11-1851 LB1439/133	4	6		6	2retratos (1 del difunt y lo altre de la confesant, 3quadros			1armari per tenir sabatas, 1calaixera ab son tocadó, 1guarda robas, 1escritori de fusta			1	24de llautó		1bigot, 1tramac 2podadoras, 1 magall, 1 pala de puas, 1destral.	1*, 1^	1*, 1^		

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Sacrista	30-10-1854 To544/502	8	45	cent	18	25 cuadros	7 mapas 171 llibres religiosos y 2 diccionaris.	2 Sant Cristo, 1 sepulcra petit de vidre, 1 aygfua beneite- ra	1 guarda robas,1 escrip- tori,	12 cuberts, 1 aygua beneite- ra, 1 calis		2				5	7	1 bagul, 1 caixa	
Sastre y botiguer	11-4-1854 SFe586/3 21	4	12	6	6				1guarda robas petit				4coberts de marfil, 6 cuberts de fusta.		1	3			
Taper	28-1-1852 Pf450/44		36	36	18	1mirall gran, 12 cuadros petits, 3 candeleros de llautó			1calaixera o escripto ri	6coberts 1 llossa		3	4ganivets de taula.		5	5, 2 tras pon tins	4 baguls 1 caixa		
Taper	3-12-1853 Pf451/382		6										12 llau tó		2	3	2		
Taper	11-6-1855 Pa457/132	6h om e	12	12	6	3candeleros de llautó, 6 cuadros,		2Sant Cristo, 2 aigua beneite- ras	2 armaris, 1 calaxera					1axada, 2 vigots,	3	3	2		

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Taper	20-3-1852 SFe584/1 68		2				Alguns llibres vells	1imatge del Roser								1	2	2	
Taper	9-8-1852 SFe584/ 375		12			2 candeleros de ll.			1guarda robes, 1 calaixera							3	2	2	
Taper	6-3-1855 SFe587/1 44	21 home	22	4	10	1candelero, 1 mirall petit, 4 cuadros, 7petits,		2aiguabeneitera, 1 crucifix petit, 2 de gros, 1 imatge	1armari 1 guarda-robas, 1 rentamans de fusta, 1calaixera, 1 tocador				9			5	4	2	
Taper	4-12-1850 SFe557/1 29		6	6	4				1guarda robes, 1 calaixera.							1			
Taper	23-10-1854 SFe561/2 35		2						1calaxera vella							1	2		

A l'inventari anterior es diu que la única cosa que es pot aprofitar és el llit. La resta de mobles es donaran als pobres o es cremaran. Els llansols serviran per embolicar lo cadaver.

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Taper	17-10-1854 SFe590/75		4					2Sant Cristos								2	1	4	1macho, 1 porc
3fangas, 3vigots, 2rasclons, 2magalls, 1 destral,3cavichs, 4tramachs, 2magallas, 5faus, 2forcas (1 de batre, 1 ventar)																			
Teixidor	26-4-1851 Pf475/74	12	8	18		2 quadros			1guarda robas			1	*	3 fusta		2	3	3	1caball, 2 gallinas.
12Cuberts de fusta,12 de llautó.																			
3fangas, 2vigots,3aixadas,2cabichs,1magall, 3forcas,1 pala de puas, 3faus, 1 dalla..																			
Teixidor	14-9-1854 To544/391	4do na	5		2	2 quadros mitjans 1 quadro petit.							4ll.	4ll.	1 rasclinet	1	2	3, 1 cofre	
Teixidor de lli	12-4-1855 Cg186/42	3fil 2coto	6										1fusta	4fusta	1rasclo, uns bigots, 1 fanga, 2 cavichs,	1	2	3dolen-tas	
Tejidor de lli.	25-9-1850 Pa477/125		13		2	1mirall, 4cuadros 1 ralocha de butxaca		2 imatges 1 aigua beneitera		2 sibellas, 6 botons			4ferro	4fusta		2	3	4	
2 destrals, 2 aixas, 2 bigots, 2 axadas, 1 cavich, 1 fanga, 10 forchas, 1 ratera.																			

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Tendero	10-1-1852 Bg83/7					4candeleros,6 cuadros			2armaris cantoners,			3							
L'inventari anterior no està finalitzat, però no s'ha trobat la continuació.																			
Treballador	27-1-1851 Pf449/23	3	8		2										1axada, 1vigot,1 fanga.	2		2	1burra
Treballador	8-5-1851 Pf103 i 3-6-1851 Pf/142	3	27	8	6				1escorn, 1 calaxera			1	12 cuberts de llautó y una cullera grossa de llautó	2bigots, 2fangas, 1magall 2axadas	2 y 1 catre	2	2 bauls, 2 caxas		
Treballador	11-8-1851 Pf449/180	3	4	2	2									1fanga	1		1		
Treballador	12-10-1851 Pf449/255	3	5										Algunas culleras y forquillas de fusta.	1rascle, 1magall 1axada, 1 vigot, 1fanga, 1 cavich	2		4		
Treballador	5-4-1852 Pf450/144	2	7		1								1cobert de llautó	4 Fusta		3	3 marfegas	2	
4 bigots, 2 axadas, 1 magall, 1 fanga, 1 pala de tall, 1pala de puas,1 rascló, 1 faus, 1 mijans de llaurà, 1 destral, 2 dallas,1 axada rabassera, 1 forca.																			

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
<i>Treballador</i>	31-10-1851 Co218/235		2											4fu sta		1	1 mar fega	2	
1 fanga, 1 bigot, 1 rasclinet, 2 tramechs, 1 pala de puas, 1 faus.																			
<i>Treballador</i>	23-5-1851 Pa477/76	2	8	6	1				1 guarda robas						1 fanga, 1 magall uns vigots, 1 axada, 1 cavich	1	2	1	1 burra
<i>Treballador</i>	4-10-1855 Pa478/159		4d e fil y bor ras	2	1								6fu sta	6fu sta		2	2	2	
1 fanga, 1 axada rabasera, 1 axada plana, 1 pala de puas, 1 magalluns vigots, 2 forcas, 1 aixol, 1 destraleta.																			
<i>Treballador</i>	24-1-1852 Cg184/22	2												5fu sta	1 fanga, 2 bigots, 1 cavich, 1 magay 1 pudadora			1	
<i>Treballador</i>	6-10-1853 Pf451/323		2												1 bigot, 1 fanga, 1 axada, 1 destral 1 axada rabasera	1	1 mar fega	2	

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Treballador	24-10-1853 Pf451/346		2												1 fanga, 2axadas 1vigot,	1	no	1	
Treballador	15-12-1854 Pf452/439		6												2fangas, 2 vigots 1pala de puas, 1 rascló	1	1 mar fega		1 truja
Treballador	24-6-1852 To542/212	4home	3					1 Sant Cristo, 1 aiguabe neitera				3fu sta	6fu sta	1magai, 1 bigot, 1 podado- ra, 1 destral.	1	1 mar fega	2		1caball.
Treballador	9-2-1854 To544/102	3	6									12 culleras y forquillas de fusta		1tramec 1 magai, 1 destrál		2 mar- fega	2		1caball
Treballador de la terra	3-2-1855 SFe587/6 2		5		1									1magall 1 tramech 1 fanga.		1	1		
Treballador de la terra	23-6-1855 Cg186/10 5		2fi 1, 6		2											12	2	3	
2aixadas, 1rasclo, 1fanga, 1magai, 1 destraleta, 2bigots, 1 cavich, 1 forca																			

OFICI	DATA, REGISTRE I FOLI	Camises	Llençols	Tovallons	Tovalles	Objectes art i decoració	Llibres	Obj. Religió	Mobles	Obj. Plata	Obj. or	Xocolatera	Forquilles	Culleres	Eines	Llits	Matalàs	Caixes	Animals
Treballador * de Santa Pelaya	27-11-1852 Vu67/13		6		1								11ll	25ll				4	
*Crida l'atenció que sigui un mas i que hi hagi tan poques pertinences. No consten ni quadres, ni mobles, ni eines. Sembla que encara que fos un mas, es nota que és d'un treballador i no d'un pagès, per exemple.																			
Viuda d'Antoni Feliu (mariner)	14-1-1852 Pf475/23		2	2	1	1candelero de llautó, 2 quadros.		1 Sant Cristo				1	6cuberts de llautó.			2	1		
Viuda de Juan Surós menescal	29-4-1854 SFe586/369	1home vell a, 2 de dona, 6	8, 2petits	8	7	3candeleros, 1 relotge de fusta espatllat 2 quadros petits	14 tomos y varios altres.	1imatge de fusta, 1 Christo, uns rosaris	3 armaris 1guarda robas	*	2 valluguins	1	3 fusta 1 ferro	3 fusta 1 ferro 8 llautò.	1mayal	3	4	2bagul 1 caixa	
OBJECTES DE PLATA: 2culleres, 1 forquilla, 1 ganivet ab manech de plata, 1 cadena, 1 anell, relliquiaris, 1 arrecada sola.																			

* Els objectes descrits en els inventaris que, degut a la gran quantitat que se n'han trobat, no es poden descriure en una sola columna, s'han descrit en horitzontal sota la mateixa fila del propi inventari *post mortem*.

* Les forquilles i les culleres són majoritàriament de llautó i està expressat amb "ll". Si són de fusta ja es fa constar.

APÈNDIX IX

L'apèndix IX és una base de dades en ACCESS on hi ha el buidatge dels capítols matrimonials estudiats per als períodes 1750-1755, 1800-1805 i 1850-1855. Donat el seu caràcter de base de dades, conté molta més informació de la que és possible mostrar en imprimir-la.

Per aquest motiu, aquesta base està disponible per a poder-la consultar en el CD-ROM presentat juntament amb la Tesi Doctoral com a dipòsit.

APÈNDIX X

Buidatge de dots per a cada període i segons oficis.

PAGESOS

PERÍODE 1750-1755:

NÚVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès				X		Pagès	Pagès	Coses per valor de 500ll.			1 vestit, 1 faldillas, 1 anell d'or.
Pagès				X		Pagès	Pagès	221ll., 1 faldillas y 1 ropilla.	Vidu		
Pagès		125ll., 1 vestit, 1 caixa	25ll., Snt. Miquel setembre, 40ll. carnas-toltas 2anys, 40ll. carnastoltas 3anys, 20ll. carnastoltas 4anys.			<i>Treballador</i>	<i>Treballador</i>			14ll.	
Pagès		325ll., 2 vestits, 1 caixa	75ll., caixa y vestits dia esposallas, 150ll. carnastoltas proxim, 100ll. carnastoltas 1 any.			Pagès	Pagès				
Pagès		425ll., 2 vestits, 1 caixa	200ll., vestits, caixa dia esposallas, 112ll. carnastoltas a 2anys, 112ll. carnastoltas 3anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		350ll., 2 vestits, 1 caixa	200ll. vestits y caixa esposallas, 150ll. a 1 any.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		300ll., 2 vestits, 1 faldillas, 1 caixa.	100ll. a 1 any, 96ll. per pagar 3 censals, 100ll. a 1 any y mig.			Pagès	Pagès		X		
Pagès	Pagès masover	77ll., 1 vestit	No consta			Pagès	Pagès		Vidu	67ll.	
Pagès		160ll., 1 vestit, 1 caixa	75ll. lo setembre, 37'5ll. de Snt. Miquel setembre a 1 any, 37'5ll. de Snt. Miquel setembre a 2 anys, vestit y caixa dia esposallas.			No consta	<i>Treballador</i>			100ll.	

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès		101ll., 1 vestit, 1 caixa	11ll., vestit, caixa dia esposallas, 25ll. tots Sants proxim vinent, 25ll. tots Sants a 1 any, 25ll. tots Sants a 2 anys, 15ll. tots Sants a 3 anys.			Treballador	Pagès				
Pagès		50ll., 1 vestit, 1 caixa	Vestit y caixa dia esposallas, 25ll. N. S. Agost proxim y 25ll. N.S. Agost a 1 any.			Pagès	Pagès	2'5v. de terra. Cavalls, bestiar i eines que el nuvi hagués adquirit fins al moment.			
Pagès		100ll., 1 vestit, 1 caixa	No consten.			Pagès	<i>Treballador</i>				
Pagès		280ll., 2 vestits, 2 caixas	100ll., caixa, vestits dia esposallas, 100ll. Carnastoltas proxim, 80ll. de Carnastoltas a 1 any.			Pagès	Pagès				
Pagès		100ll., 1 vestit, 1 faldilla, 1 caixa.	Vestits y caixa dia esposallas, 33'3ll. dia Carnastoltas proxim a 1 any, 33'3ll. Carnastoltas proxim a 2 anys, 33'3ll. a 3 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		75ll., vestits, caixas y bens mobles que no especifica.	No consten.			Pagès	Pagès		X		
Pagès				X		Pagès	Pagès	300ll.			Un vestit.
Pagès		750ll., 3 vestits, 2 caixas	Vestits y caixas dia esposallas, 200ll. 1 setembre proxim, 300ll. 1 setembre a 3 anys, 100ll. 1 setembre 4 anys, 150ll. 1 setembre a 5 anys		Pagès	Pagès		X			

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès		137ll., 2vestits, 1 caixa	Caixa y vestit dia esposallas, 37ll. mes setembre proxim, 100ll. dins 2 anys.			Pagès	Pagès				
Pagès		600ll., 2vestits, 1 caixa	Tot dia matrimoni.			Pagès	Pagès		X		
Pagès	X	90ll., 1vestit, 1 caixa	40ll., caixa y vestit dia esposallas, 25ll. N.S. Agost proxim a 1 any, 25ll. N.S. Agost a 2 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		220ll., 1 vestit, 1 caixa	Caixa y vestit dia esposallas, 8 ll. Carnastoltas proxim, 100ll. Carnastoltas a 1 any, la resta amb 1 censal de preu 400ll.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		400ll., 2vestits, 2 caixas	200ll., vestits y caixas a 1 any, 100ll. a 2 anys, 100ll. a 3 anys.	X		Pagès masover	Pagès		X		1 vestit
Pagès		350ll., vestits, y caixas	No consten.	Vídua		Pagès	Pagès		Vidu		
Pagès				X		Pagès	Pagès		X		2 vestits
Pagès		1065ll., 2vestits, 2 caixas.	No consten.	Vídua		Pagès	Pagès		X		
Pagès		110ll., 1 vestit, 1 faldillas, 1 caixa.	Caixa y vestits dia esposallas, 30ll. N.S. Agost proxim, 80ll. N.S. Agost a 4 anys.			Treballador	Treballador		X		
Pagès	Pagès	30ll., 1vestit, 1 caixa	Vestit, caixa y 12ll. dia esposallas, 18ll. a 2 anys.			Treballador	Treballador				

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès		130ll., 1 vestit, 1 caixa	100ll., vestit y caixa dia esposallas, 30ll. Carnastoltas proxim a 1 any			Treballador	Treballador		X		
Pagès	Pagès	325ll., 2 vestits, 1 caixa	Vestits, caixa y caputxa lo die esposallas, 100ll. Carnastoltas proxim, 100ll. Carnastoltas a 1 any, 100ll. Carnastoltas a 2 anys, 25ll. N.S. Agost a 2 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		225ll., 2 vestits, 1 caixa	Tot dia esposallas.			Pagès	Pagès				
Pagès		145ll., 1 vestit, 1 faldillas, 1 caixa.	50ll., vestits y caixa dia esposallas, 50ll. Nadal proxim a 1 any, 45ll. Nadal proxim a 2 anys.			Pagès	Pagès				
Pagès		300ll., 2 vestits, 1 caixa	Vestits y caixa dia esposallas, 300ll. Sant Miquel setembre proxim.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		325ll., 2 vestits, 1 caixa	100ll. Carnastoltas vinent, 100ll. Carnastoltas a 2 anys, 125ll. Carnastoltas a 3 anys, vestits y caixa dia esposallas.			Pagès	Pagès				
Pagès		775ll., 3 vestits, 2 caixas	400ll., 1 vestit, caputxas y caixas lo dia esposallas, 100ll. maig proxim a 1 any, 100ll. maig proxim a 2 anys, 100ll. maig proxim a 3 anys, 75ll. maig proxim a 4 anys, restants vestits 1 cada any.			Pagès	Pagès		X		

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès masover						Teixidor	Treballador	El nuvi aporta com aixovar tots y sengles bens			
Pagès		200ll., 1 vestit, 1 faldillas, 1 caixa	100ll., vestits y caixa dia esposallas, 100ll. del dia esposallas a 1 any.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		350ll., 2 vestits, 2 caixas	200ll., caixa y vestits, dia matrimoni, 100ll. 1 maig proxim, 50ll. 1 maig a 2 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès	Germà pagès	50ll., 1 vestit, 1 caixa	20ll. N.S. Agost proxim, 18ll. y caixa per N.S. Agost a 1 any, 12 ll. y vestits per N.S. Agost a 2 anys.			Treballador	Treballador				
Pagès		330ll., 2 vestits, 1 caixa	110ll. Carnastoltas proxim, 110ll. Carnastoltas a 1 any, 110ll. Carnastoltas a 2 anys, caixa y vestits dia matrimoni.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		700ll., 4 vestits, 2 caxas.	700ll. sempre que els nuvis voldran, los vestits y caixas dia matrimoni.			Pagès	Pagès		X		
Pagès	Cunyati germana	750ll., 3 vestits, 2 caxas	200ll. 1 febrer proxim, 200ll. 1 febrer a 1 any, 200ll. 1 febrer a 2 anys, 150ll. 1 febrer 2 3 anys, vestits y caixa dia matrimoni.			Pagès	Pagès		X		

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès	Germà pagès	60ll., 1 vestit, 1 caixa	20ll. Sant Miquel proxim, 20ll. Carnastoltas vinent, 20ll. Sant Miquel Setembre a 1 any, vestit y caixa N.S. Agost proxim a 1 any.			Teixidor	Teixidor		Vidu		
Pagès	Germà pagès	112ll., 2 vestits, 1 caixa	37ll., caixa y vestits dia matrimoni, 25ll. setembre a 2 anys, 25ll. setembre a 3 anys.			Treballador	Treballador				
Pagès		100ll., 2 vestits, 1 caixa	Caixa y vestit novial dia esposallas, 25ll. S.Miquel setembre proxim, 25ll. y 1 vestit, Carnastoltas proxim a 1 any, 25ll. Carnastoltas proxim a 2 anys, 25ll. Carnastoltas proxim a 3 anys.			Treballador	Pagès				
Pagès		300ll., 2 vestits, 1 caixa	100ll., vestits y caixa dia esposallas, 100ll. dia present a 1 any, 100ll. dia present a 2 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		250ll., 2 vestits, 1 caixa	50ll., vestits y caixa dia esposallas, 50ll. Carnastoltas proxim a 2 anys, , 50ll. Carnastoltas proxim a 3 anys, 50ll. Carnastoltas proxim a 4 anys, 50ll. Carnastoltas proxim a 5 anys.			Treballador	Treballador		X		
Pagès	Germà	25ll., 2 vestits, 1 caixa	Vestits y caixa dia esposallas, 25ll. dia esposallas a 2 anys.			Teixidor	Teixidor		X		

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès		80ll., 1 vestit, 1 caixa	Caixa y vestit dia esposallas, 40ll. N.S. Agost proxim, 40ll. Nadal proxim a 1 any.			Pagès	Treballador	25ll., 3v. de terra			
Pagès		300ll., 2 vestits, 1 caixa	200ll., caixa y vestits dia esposallas, 100ll. del dia esposallas a 2 anys.			Pagès	Pagès		Vidu	25ll.	
Pagès		150ll., 1 vestit, 1 caixa	1 sola paga per Sant Joan proxim.			Treballador	Treballador				
Pagès		100ll., 1 vestit, 1 caixa	50ll. com a censal, 25ll., vestits y caixa dia esposallas, 12ll. N.S. Agost a 2 anys, la resta a voluntat del nuvi.			No consta	Pescador		X		
Pagès	X	50ll., 1 vestit	Vestit N.S. Agost, 25ll. Sant Jaume proxim, 25ll. N.S. Agost proxim a 1 any.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		240ll., 2 vestits, 1 caixa	Caixa y vestits dia esposallas, 120ll. Carnastoltas proxim, 120ll. Carnastoltas proxim a 1 any			Farrer	Farrer		X		
Pagès	Mare i germà	100ll., 1 vestit, 1 caixa	50ll., caixa y vestit dia esposallas, 25ll. dia esposallas a 1 any, 25ll. dia esposallas a 2 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		175ll., 1 vestit, 1 caixa	200ll. , robas y caixa dia esposallas, 175ll. a 1 any.	X		Pagès	Pagès	375ll.			
Pagès	Germà pagès	50ll., 1 vestit, 1 caixa	20ll. Nadal proxim, vestit y caixa N.S. Agost proxim, 20ll. N.S. Agost a 2 anys, 10ll. N.S. Agost a 2 anys			Pagès	Pagès				

NUVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès		275ll., 2vestits, 2caixas	Vestits y caixa dia esposallas, 100ll. Carnastoltas proxim , 100ll. Carnastoltas a 1 any, 75ll. Carnastoltas a 2 anys.			Pagès	Pagès	400ll.			
Pagès		100ll., 1vestit, 1 caixa	50ll. octubre proxim, 50ll. del dia matrimoni a 1 any, vestits y caixa dia matrimoni.			Pagès	Pagès		Vidu		
Pagès		140ll., 2vestits, 1 caixa	40ll. Nadal proxim, 100ll. Nadal proxim a 1 any, vestits y caixa dia matrimoni.			Mestre de casas	Mestre de casas		X		
Pagès		60ll., 1vestit, 1 caixa	Vestits y caixa dia matrimoni, 25ll. maig vinent, 35ll. maig vinent a 1 any				Treballador		Vidu		

***Quan la professió del germà és en negreta indica que és el que fa la donació i que el pare és mort.**

POBLACIONS COSTA (Palamós, Sant Feliu de Guíxols...)

NÚVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès masover	També oncle.	275ll., 2 vestits, 2 caixas.	100ll., vestits, caixas dia esposallas, 62'5ll. a 1 any, 62'5ll. a 2 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		500ll., 4 vestits, 2 caixas	2 caixas, 2 vestits ja entregats. 2 vestits y 400ll. quan els nuvis voldran y 100ll. a 1 any.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		130ll., 2 vestits, 1 caixa	No consten.			Treballador	Treballador				
Pagès		100ll., 3 vestits, 1 caixa	2 vestits ja entregats, 50ll. Carnestoltas proxim, 50ll., caixa y 1 vestit de carnestoltas a 1 any.			Pagès	Pagès				
Pagès		65ll., 2 vestits, 2 llensols, 1 caixa	21ll., vestits, caixa y demes Carnastoltas vinent, la resta quan els nuvis voldran.			Pagès	Pagès				
Pagès masover		155ll., 1 caixa, 2 vestits.	100ll. dia Carnastoltas, 55ll. dia Carnastoltas 1 any.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		105ll., 1 vestit, 1 faldillas, 1 caixa	50ll. , caixa y vestits abans dels capitols, 55ll. N.S. Agost proxim vinent.			Pagès	Treballador	75ll.			
Pagès	Germà pagès	400ll., 2 vestits, 2 caixas	70ll. , 1 caixa, 1 vestit abans capitols, la resta en 3 censals.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		50ll., 1 vestit, 1 caixa; tot de soldada*	Tot abans capítols.			Treballador	Treballador		X		

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès	Germà	100ll., 2vestits, 1 caixa	Caixa y vestit dia esposallas, 1 vestit a 1 any, 50ll. Agost proxim, 50ll. Agost a 1 any.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		160ll., 1vestit, 1 caixa	Caixa y vestits dia esposallas, 80ll. abril proxim, 80ll. abril a 1 any.			Treballador	Treballador				
Pagès	Germà	50ll., 2vestits.	Vestits ja entregats, 50ll. dins 3 anys proxims.			Treballador	Treballador		X		
Pagès		600ll.	No consta	Vídua		Blanquer	Blanquer		Vidu		
Pagès		400ll., caixa i vestits en cas de néixer fill baró.	A 1 any del dia que tindra efecte la dita donació.	X		Pagès	Pagès		X		
Pagès masover		50ll., 1caixa, 1 vestit.	27ll. octubre prop vinent a 1 any, 27ll. maig a 2 anys.			Treballador	Treballador			35ll.	
Pagès		200ll., 2vestits, 1 caixa	100ll. dia capitols, 100ll. a 4 anys, caixa y vestits dia esposallas.			Pagès	Pagès		Vidu	200ll.	
Pagès masover	Mare y germà	100ll., 1 caixa, 1 vestit	Caixa y vestits dia es- posallas, 50ll. 1 de no- vembre proxim, 50ll. 1 de novembre proxim a 1 any			Pagès masover	Treballador		Vidu	30ll.	
Pagès		110ll., 3vestits, 1 caixa	55ll., caixa y vestits Carnastoltas proxim, 55ll. Carnastoltas proxim a 1 any.			Treballador	Treballador		X		
Pagès masover		87ll. 1 caixa, 2 vestits.	29ll, caixa y vestit dia capitols, 29ll. y vestit N.S.Agost proxim, 29ll. Carnastoltas a 2 anys.			Pagès	Treballador		X		

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès	Germà pagès	130ll., 2 vestits, 1 faldilla, 1 caixa	21ll., caixa y vestits ja foren pagadas, 109ll. 1 vestit, 1 faldilla dins 1 any.	Vídua		Pagès	Treballador				
Pagès		437ll., 2 vestits, 1 caixa	37ll., caixa y 1 vestit dia esposallas, 100ll. dia present a 2 anys, 100ll. dia present a 3 anys, 100ll. dia present a 4 anys, 100ll. dia present a 5 anys, restants vestits dia present a 2 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		220ll., 1 vestit, 1 caixa	200ll. despres mort del donatari. 20ll., vestits y caixa dins 3 anys.			Pagès	Pagès				
Pagès		236ll., 2 vestits, 1 caixa	No consten.	Vídua		Corder	Mariner		X Vidu		
Pagès		50ll., 1 vestit, 1 caixa	12'5ll. dins 2 mesos del dia que sen hauran anat, 12'5ll. a 1 any, 12'5ll. a 2 anys, 12'5ll. a 3 anys.			Pagès	Pagès				

PERÍODE 1800-1805:

POBLACIONS INTERIOR (La Bisbal, Cruilles)

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès major-dom		600ll. en cas de no heredar.	300ll. el dia que es verificarà la donació y 300ll. a 2 anys.	X		Pagès	Pagès				
Pagès		450ll., 3vestits, 2caixas, 1mantellina, 1 arrecadas de or, botons y xibellas de plata.	Objectes dia matrimoni, 100ll. N.S.Agost proxim, 100ll. de dit dia a 1 any, 100ll. de dit dia a 2 anys, 100ll. de dit dia a 3 anys, 50ll. de dit dia a 4 anys.			Pagès masover	Pagès masover		X		
Pagès		212ll., 1vestit, 1 gipó, 2caputxas, 1mantellina, 1 caixa.	25ll., faldillas y gipo dia esposallas, 50ll., gipo, caputxas y mantallina del dia Carnastoltas proxim a 1 any, 50ll. y caixa de dit Carnastoltas vinent a 2 anys, 75ll. de dit Carnastoltas vinent a 3 anys			No consta	Treballador				
Pagès masover		150ll., 3 faldillas, 2 gipons, 1 mantellina, 1 caixa.	25ll. S. Andreu vinent, 25ll. N.S. març a 1 any, 25 ll. per S. Andreu a 1 any, 25ll. N.S. març a 2 anys 25ll. N.S. març a 3 anys, roba y caixa per dia matrimoni.		50ll.	Treballador	Treballador			50ll.	

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès		300ll., 1 vestit, 2 aldillas, 3 gipons, 1 caputxa, 1 caixa.	Roba, caixa y 25ll. dia matrimoni, 37ll. de dit dia a 1 any, 37ll. de dit dia a 2 anys, 37ll. de dit dia a 3 anys, 37ll. de dit dia a 4 anys, 23ll. mes setembre vinent.			Treballador	Treballador		X		
Pagès	Germà	600ll., 3 faldillas, 3 gipons, 1 escriptori.	100ll., roba y escriptori dia matrimoni, 100ll. a 1 any, 100ll. a 2 anys, 100ll. a 3 anys, 150ll. a 4 anys.			Treballador	Treballador		X		
Pagès	Pagès	500ll., 2 vestits, 1 calaixera.	Roba, calaixera y 100ll. dia esposallas, 50ll. Carnastoltas proxim, 100ll. Carnastoltas a 1 any, i així cada any, menys última paga de 50ll.			No consta	Pagès				
Pagès	Pagès	900ll., 3 vestits, 1 faldilla, 3 caputxas, 1 calaixera.	400ll., vestits y calaixera dia matrimoni, 200ll. de dit dia a 2 anys, 200ll. de dit dia a 4 anys, 100ll. de dit dia a 5 anys.			Pagès	Pagès				
Pagès	Germà	350ll., 1 vestit, 1 caixa.	Vestits, caixa dia esposallas, 100ll. Carnastoltas proxim, 100ll. Carnastoltas a 2 anys, 100ll. Carnastoltas a 4 anys, 100ll. Carnastoltas a 6 anys.			Pagès masover	Pagès masover y rajoler.		X		
Pagès	Germà	150ll., 1 vestit, 1 caixa y 1 faldilla.	Vestit, caixa dia esposallas, 75ll. a 1 any, 75ll. a 2 anys, les faldillas ja estan entregadas.			Fuster	Fuster				

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès		200ll., 3vestits, 1 caixa	Roba y caixa dia matrimoni, 200 ll. tan aviat com podra.			Pagès	Carrater				
Pagès		900ll., 2vestits, 2 caputxas, 1 calaixera.	Tot dia esposallas.			Pagès	Pagès		X		
Pagès	Germà	225ll., 2vestits, 1 mantellina, 1 caixa.	25ll., roba y caixa matrimoni, 100ll. per Nadal proxim a 2 anys, 50ll. dia Nadal a 3 anys, 50ll. dia Nadal a 4 anys.			Pagès	Pagès				
Pagès		1100ll., 5vestits, 1 calaixera.	Roba y caixa dia esposallas, 300ll. pel maig proxim, 300 ll. Carnastoltas a 1 any, 300ll. Carnastoltas a 2 anys, 200ll. Carnastoltas a 3 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		200ll., 3vestits, 1 faldillas, 1 caixa.	Tot el dia de las esposallas.		100ll.	Pagès	Pagès	4 parells de bous, 1 carreta, 1 rascle, així com lo guany de algunas vacas.		200ll.	
Pagès propie tari		1000ll., 4vestits 1 caixa.	Tot el dia del matrimoni.			Pagès	Pagès				
Pagès		450ll., 1calaixera.	Calaixera dia de las esposallas, 200ll. setembre proxim, 125ll. setembre proxim a 1 any, 125ll. setembre a 2 anys.	Vídua		Pagès	Pagès		Vidu		

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès	Mare i germà	475ll., 3vestits, 1 gipó, 2caputxas, 1 caixa	200ll., roba y caixa dia esposallas, 137ll. de dit dia a 1 any, 137ll. de dit dia a 2 anys.			Pagès	Pagès				
Pagès	Mare i germà	1000ll., 6vestits, 1 mantellina, 4caputxas, 1calaixera	Vestits, calaixera y 300ll. dia matrimoni, 150ll. de dit dia a 1 any, y 100ll. cada any fins a pagar-ho tot.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		212ll., 2vestits, 1 mantellina, 1 caixa.	Roba y caixa dia matrimoni, 100ll. Carnastoltas vinent, 50ll. Carnastoltas a 1 any, 62ll. Carnastoltas a 2 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès masover		180ll., 1 vestit, 1 caixa.	Vestit y caixa dia esposallas, 100ll. Carnastoltas proxim, 80ll. dins 2 anys proxims.			Treballador	Treballador		X		
Pagès	Germà	120ll.	20ll. per Tots Sants vinent, 33'33ll. Carnastoltas a 1 any, 33'33ll. Carnastoltas a 2 anys, 33'33ll. Carnastoltas a 3 anys.		40ll.	Treballador	Treballador			40ll.	
Pagès		275ll.	No consten.	Vídua	25ll.	Pagès masover	Pagès masover		Vidu	50ll.	
Pagès	Germà pagès	575ll., 4vestits, 1 mantellina, 1 caputxa, 1 caixa.	Vestits, caixa, 287ll. lo dia del matrimoni, 287ll. de dit die a 2 anys.		100ll.	Pagès	Pagès		X	100ll.	
Pagès masover	Cuñat y nebot	450ll., 4faldillas, 4 gipons, 1 caixa	100ll., roba y caixa die boda, 175ll. de dit dia de la boda a 1 any, 175ll. de dit die a 2 anys.			Pagès	Pagès masover		Vidu	600ll.	

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès		600ll., 2vestits, 1mantellina, 1 gipó, 1 caputxa, 1 caixa.	Vestit, caixa y 300ll. dia esposallas, 300ll. del dia present a 2 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès	Germà pagès	225ll., 2vestits, 1 caixa	25ll., robas y caixa dia matrimoni, 200ll. pel 15 Agost proxim.			Pagès masover	Pagès masover		X		
Pagès		400ll., 4vestits, 1 mantellina, 1caixa.	Robas y caixa dia esposallas, 100ll. dia 15 Agost proxim, 100ll. de dit die a 1 any, y aixis 2 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		950ll..	No consta.	Vídua	400ll.	Paraire	Paraire				
Pagès		200ll., 4vestits, 1caixa.	Tot lo dia del matrimoni.		50ll.	Treballador	Treballador		X	50ll.	
Pagès	Germana i cunyat	180ll., 2vestits, 1 caixa	100ll., vestits y caixa dia esposallas, 30ll. N.S. Agost proxim, 50ll. dins 6 anys proxims.			Pagès	Pagès	100ll.			
Pagès		1600ll., 2vestits, 1 caputxa, 1 devantal, 1 mantellina, 1 guarda robas, 1 caixa (ja usats)	300ll., robas y caixa dia matrimoni, 300ll. de dit die a 1 any, y així cada any 300ll.		300ll.	Pagès	Pagès		X	300ll.	

POBLACIONS COSTA (Palamós, Sant Feliu de Guíxols...)

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès	Pagès	1100ll., 6vestits, 1calaixera.	Calaixera y vestits dia matrimoni, 200ll. dins 2 mesos, 200ll. agost proxim, 700ll. dins 2 anys.			Pagès	Pagès				
Pagès		300ll., 1 caixa y vestits de sa mare.	Tot ja pagat.			Treballador	Treballador		X		
Pagès	Pagès	500ll., 3vestits, 1 caixa	100ll., caixa y vestits dia matrimoni, 200ll. de dit dia a 2 anys, 200ll. de dit dia a 4 anys.		200ll.	Pagès	Pagès			200ll.	
Pagès masover		150ll., 1 caixa, 2gipons, 2 faldillas.	Caixa y vestits dia matrimoni, 50ll. Carnastoltas proxim a 1 any, 50ll. Carnastoltas proxim a 2 anys, 50ll. Carnastoltas proxim a 3 anys.			Treballador	Treballador		X	50ll.	
Pagès masover		300ll. 1 caixa, 3 gipons, 4faldillas, 1mantellina, 1 caputxa,.	Tot entregat el dia del matrimoni.		200ll.	Pagès	Pagès	1 casa.		200ll.	
Pagès		2000ll., 1calaixera y vestits (en cas de tenir fill mascle).	Calaixera y vestits, 666ll. el dia que marxarà de casa per existència de fill mascle, 666ll. al cap d'un any y las restants fins a 2 anys.	X	1000ll.	Pagès	Pagès		X	1000ll.	

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès	Germà pagès	375ll., 3vestits, 1 mantellina, 1caixa	Caixa y vestits dia matrimoni, 100ll. setembre any proxim, 100ll. setembre a 2 anys, 175ll. setembre a 3 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		800ll., en cas de néixer fill mascle.	1 sola paga quan hi hagi fill mascle.	X		Pagès	Pagès		X		
Pagès masover		100ll., 1 caixa, 2 gipons, 1 faldillas, 1 mantellina.	Caixa y vestits quan ella voldra, 100ll. per Carnastoltas proxim vinent.			Treballador	Treballador				
Pagès		1500ll., calaixera, caixa y vestits.	Tot per Nadal proxim vinent.	Vídua		Pagès	Pagès		Vidu		
Pagès		200ll., 3gipons, 2 faldillas, 1 caputxa, 1caixa.	Caixa y vestits matrimoni, 100ll. 8 setembre a 1 any, 100ll. 8 setembre a 2 anys.		100ll.	Treballador	Mestre de casas			100ll.	
Pagès		700ll., 3vestits, 2 gipons, 2 caputxas, 1 mantellina, 1 calaixera o escriptori.	Calaixera, vestits dia matrimoni, 350ll. las cobrara dels Administradors, 175ll. de Nadal proxim a 2 anys, 175ll. de Nadal proxim a 3 anys.			Pagès masover	Pagès masover				
Pagès		250ll., 6v. de terra, 3 faldillas, 2 gipons, 1 caputxa, 1caixa.	Caixa y vestits per Varnastoltas vinent, 250ll. a 4 anys.		65ll.	Pagès	Pagès			Donació de tots els seus béns.	

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès		450ll., 2vestits, 3caputxas, 2gipons, 2faldillas, 1 mantellina, 1 jalo, 2 devantals, 1 calaixera o escriptori.	Calaixera y robas de Carnastoltas vinent a 1 any, 450ll. per adquirir o comprar alguna finca.		100ll.	Pagès masover	Pagès		X	150ll.	
Pagès	Germà Pagès	1800ll., 8vestits, 1gipó, 1 xaleco, 3caputxas, 1 mantellina, 1 calaixera, 1 caixa.	900ll., calaixera, caixa y vestits dia matrimoni, 300ll. cada any durant 3 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		3000ll., 8vestits, 1gipó, 1jaleco, 3caputxas, 1 mantellina, 2calaixeras	2calaixeras y vestits immediatament, 900ll. el mateix mes, 300ll. cada any durant 7 anys.		400ll.	Pagès	Pagès		X	400ll.	
Pagès		150ll., 2vestits, 1 mantellina, 1 caputxa, 1 jalé, 1mantellina, 2 caputxas, 2devantals, 1 caixa. 100ll. de soldada*	150ll. dins lo termini de 4 anys en una sola paga, vestits y caixa lo dia del matrimoni.		100ll.	No consta	Pagès masover			100ll.	
Pagès		615ll., 3vestits, 2faldillas, 1 caixa.	Caixa, 15 ll. per calaixera y vestits dia matrimoni, 200ll. dins lo termini de 4 anys. La resta és de causa pia.			Pagès	Pagès masover	300ll. y 2 pessas de terra (que el nuvi té adquirides).			

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès	Pagès	430ll., 3vestits, 1 gipó, 2 caputxas, 2 devantals, 1 mantellina, 1 jaleco, 1caixa.	Vestits y caixa quan antes, 230ll. dia esporis, 200ll. per Carnestoltas proxim vinent.		75ll.	Treballador	Treballador		X	100ll.	
Pagès		250ll., 1caixa.	Caixa lo dia matrimoni, 250ll. de dit dia a 3 anys.		100ll.	Sabater	Sabater		X	100ll.	
Pagès	Germa na i cunyat	800ll., 6vestits, 6faldillas, 4devantals, 4caputxas, 1 mantellina, 2 caixas.	Vestits y caixas, 200ll. pel maig proxim, 600ll. pela maig proxim a 2 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		200ll., 3vestits, 2caputxas, 1 mantellina, 1 caixa.	Vestits y caixa quant antes, 80ll. Carnestoltas vinent, 120ll. de Carnestoltas vinent a 2 anys.		20ll.	Pagès	Pagès		X	25ll.	
Pagès masover		200ll., 3faldillas, 3 gipons, 2 caputxas, 1 devantal, 1 mantellina, 1 caixa.	Vestits y caixa quant antes, 50ll. per Carnestoltas vinent, 50ll. per Carnestoltas següent, 50ll. per comprar una finca.		20ll.	Treballador	Treballador			25ll.	
Pagès		350ll.	175ll. per N.S. Agost proxim, 175ll. de dit dia a 1 any.		175ll.	Pagès	Treballador		Vidu	175ll.	
Pagès		100ll., 2vestits, 1 caixa	Vestits y caixa quant antes, 100ll. Carnastoltas proxim vinent.			Treballador	Treballador				

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès		800ll., 4vestits, 3 caputxas, 1 mantellina, 1 calaixera.	Calaixera y vestits matrimoni, 200ll. cada any durant 4 anys.			Pagès masover	Pagès		X		
Pagès		400ll., 4vestits, 2caputxas, 1 mantellina, 1 jaleco, 1 calaixera	Calaixera y vestits dia matrimoni, 200ll. dins lo termini de 2 anys, 200ll. de dit die a 3 anys.		100ll.	Treballador	Treballador		X	100ll.	
Pagès		1000ll., 4vestits, 1 faldillas, 2caputxas, 1 mantellina, 1 calaixera	300ll., calaixera y vestits dia matrimoni, 400ll. Carnestoltas a 1 any, 300ll. Carnestoltas a 3 anys.			Pagès	Pagès		Vidu	750ll.	
Pagès		1000ll. en cas de néixer fill mascle.	Ab una sola paga quan el fill mascle arribi a la edat de 14 anys.	X		Pagès	Pagès		X		
Pagès masover		125ll., 1 caixa 2gipons, 2 faldillas.	25ll., caixa y vestits lo dia present, 25ll. per Nadal proxim, 25ll. dia 15 Agost proxim, 25ll. per Nadal seguent, 25ll. dia 15 Agost a 2 anys.			Treballador	Treballador				
Pagès		325ll., 2vestits, 2 faldillas, 1mantellina, 2 caputxas, 2caixas.	100ll., caixas y vestits lo dia del matrimoni, 225ll. a 1 any.			Treballador	Treballador				

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès		1075ll., 5gipons, 5faldillas, 3caputxas, 5devantals, 1jaleco, 1mantellina, 1calaixera	500ll., calaixera y vestits dia matrimoni, 575ll. dia Carnastoltas proxim vinent a 1 any.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		675ll., 4vestits, 1 gipó, 2caputxas, 2 mantellinas, 1caxa.	400ll., caixa y vestits dia matrimoni, 275ll. del dia del matrimoni a 1 any y mitg.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		750ll., 5vestits, 4 caputxas, 1 mantellina, 1calaixera.	Calaixera y vestits dia matrimoni, 200ll. Carnastoltas proxim, 200ll. Carnastoltas a 1 any, 200ll. Carnastoltas proxim a 2 anys, 50ll. de dit die a 3 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès		350ll., 3vestits, 1mantellina, 2caputxas, 1falidllas, 1 jaleco, 1caixa.	Vestits y caixa quant antes, 100ll. dia casament, 100ll. de dit die a 1 any, 150ll. de dit die a 2 anys.			Pagès	Pagès		X		
Pagès masover		100ll. 1 caixa, 2faldillas, 2 gipons, 1 mantellina.	Caixa y vestits ja entregadas, 100ll. dia present.		50ll.	Pagès	Treballador			50ll.	

PERÍODE 1850-55:

POBLACIONS INTERIOR.-

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès		1450ll., 4vestits, 1 caputxa, 1 mantellina, 1 calaixera.	Robas, calaixera y 900ll. dia matrimoni, 300ll. de dit die a 1 any, 250ll. de dit die a 2 anys.		300ll.	Pagès	Pagès	1 casa mas Follia ab 154v. de terra.	X	300ll.	
Pagès propie -tari	Cunya da	1000ll., 4vestits, 1mantellina, 1 caputxa, 1calaixera.	Robas y calaixera dia matrimoni, 500ll. de dit die a 3 anys, 500ll. de dit die a 6 anys.		150ll.	No consta	Pagès		X	200ll.	
Pagès masover		250ll., 2 vestits, 1 caixa	Robas y caixa die matrimoni, 125ll. N.S. Agost a 3 anys.		50ll.	Pagès masover	Pagès masover		X	50ll.	
Pagès		200ll., 3vestits, 1 caixa.	Robas, caixa y 60ll. dia matrimoni, 70ll. ultim die d'agost proxim, 70ll. igual die any vinent.		50ll.	Treballador	Treballador				
Pagès masover		375ll.	200ll. dia matrimoni, 175ll. de dit die a 1 any.		100ll.	Pagès	Pagès masover	300ll.		100ll.	
Pagès		1500ll., 4vestits, 1 mantellina, 1 comoda.	Ropas y comoda dia matrimonio, 500ll. por la fiesta de la Virgen de marzo proxima, y asi las restantes en iguales dias de los demas años procsimos consecutivos.		200ll.	Pagès	Pagès	1 casa con huerto, 19'5v. de tierra.	X	200ll.	
Pagès propie tari		500ll., 3vestits, 1 mantellina, 1 caputxa, 1	200l, comoda, y ropas el dia del matrimonio, 300l. de dicho dia a 2 años.		150ll.	Pagès propietari	Pagès	1 casa on 45v. de tierra contiguas y 19'5v. de tierra	X	200ll.	

		comoda.						más.			
Pagès propie tari		800ll., 4vestidos, 1 comoda.	400l. por el día de Pascua a 1 año, 400l. por N.S. Agosto a 1 año.		300ll.	Fuster	Fuster	1 casa, 17'5 v. de tierra	X	300ll.	
Pagès		700ll., 5vestidos, 1 mantilla, 1 comoda.	100l. ya pagadas, 150l. día de hoy, vestidos y comoda dentro de 1 año, 250l. carnaval proximo a 1 año, 200l. carnaval proximo a 3 años.			Pagès	Pagès masover				
Pagès		400ll., 3vestidos, 1mantilla, 1arca.	Ropas, arca y 100l. día matrimonio, 50l. en seis pagas el día de carnaval durante 6 años.		150ll.	Treballador	Treballador			200ll.	
Pagès masover		250ll., 2 basquiñas, 3 jupon, 1 comoda.	Ya entregado.		50ll.	Pagès masover	Pagès masover			50ll.	
Pagès propie tari				X Vídua	60ll.	Pagès	Treballador	30ll.		60ll.	

POBLACIONS COSTA-

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pagès		150ll., 2 vestits, 1 mantellina, 1 caixa.	Caixa y vestits die matrimoni, 50ll. a 1 any, 50ll. a 2 anys, 50ll. a 3 anys.		40ll.	Treballador	Treballador		X	40ll.	
Pagès masover		100ll., 3 vestits, 1 mantellina, 1 caputxa, 1 caixa.	100ll. dins 1 any, 1 vestit, mantellina y caputxa dia matrimoni, altre 2 vestits y caixa dins lo termini de 1 any.		50ll.	Pagès masover	No consta		X	100ll.	
Pagès		1100ll., 4 vestits, 1 devantal, 1 mantellina, 1 caputxa, 1 calaixera.	Roba y calaixera quant antes, 800ll. 4 dias despues del casament, 300ll. dins 1 any.		300ll.	Pagès	Pagès		X	300ll.	
Pagès masover		300ll., 1 caixa, 2 vestits, 1 mantellina, 1 caputxa.	Dins un mes proxim al matrimoni.		200ll.	Pagès masover	Treballador		X	200ll.	
Pagès		450ll.1 calaixera, 4 vestits, 1 mantellina, 1 caputxa.	225ll., calaixera, vestits, mantellina y caputxa per die 15 Agost vinent, 225ll. per die 15 Agost a 2 anys.		100ll.	Menestral	Menestral		X	100ll.	
Pagès		450ll.1 calaixera, 4 vestits.	Calaixera, vestits, 250ll. dins 1 any proxim, 200ll. per dins 3 anys.		200ll.	Treballador	Treballador		X	200ll.	
Pagès		3200ll.	1000ll. al mes de Agost proxim, 200ll. per robas lo die del matrimoni, 500ll. cada any durant 4 anys.		500ll.	Pagès	Pagès		X	500ll.	

Pagès	Germà pagès	659ll., 3vestits, 1caputxa, 1 xaleco.	100ll. y 1 vestit die matrimoni, 100ll. de dit die a 1 any, 100ll. y resta de robas de dit die de la celebració a 2 anys. La resta de lliures són de causapia.		200ll.	Pagès	Pagès		Vidu	200ll.	
Pagès		400ll.	Lo die del casament.		100ll.	Treballador	Taper	350ll.		150ll.	
Pagès propie tari		2250ll., 2calaixeras.	500ll., calaixeras, robas y vestits dia matrimoni, 500ll. de dit die a 1 any, 500ll. de dit die a 2 anys, 700ll. de dit die a 3 anys.		500ll.	Pagès	Pagès	Mas Aimerich ab sas terras, honors y possessions i 35v. de terra més.	X	500ll.	
Pagès		800ll., 4vestits, 1 faldillas, 1 mantellina, 1 caputxa, 1calaixera, 1 tocador.	200ll., calaixera, tocador, robas dia matrimoni, 200ll. de dit die a 1 any, y 200ll. cada any durant 2 anys.		400ll.	Menestral	Menestral	Pessa de terra de 8v. de valor 300ll., 2 pessas de terra de 6 v. conjuntament.	X	400ll.	
Pagès		300ll., 3vestits, 1 caputxa, 1mantellina, 1 calaixera.	Tot die matrimoni.		100ll.	Mestre de casas	No consta	1 casa ab hort, terres d'extenció 6'5v.	X	100ll.	
Pagès masover		50ll.	25ll. per Carnastoltas vinent, 25ll. per maig proxim.		25ll.	Treballador	No consta			25ll.	
Pagès		200ll., 3vestits, 1 calaixera.	100ll. per lo die de N.S.Agost a 1 any, 100ll. per lo die de N.S.Agost a 2 anys, calaixera y vestits quant antes.		50ll.	No consta	Treballador			50ll.	
Pagès propie tari	Pagès propiet ari	1000ll., 5vestits, 1 calaixera.	300ll., calaixera y vestits die matrimoni, 300ll. per lo die de N.S.Agost a 1 any, 200ll. per igual die a 2 anys, 200ll. en semblant die		150ll.	Pagès	Pagès	Casa y hort, 18v. de terra.	X	150ll.	

			a 3 anys.								
Pagès				X	100ll.	Treballador	Treballador	Bienes de valor unas 100 libras.	X	100ll.	
Pagès masover		150ll.	75ll. dia Tots Sants proxim, 75ll. dia Tots Sants a 1 any.		50ll.	No consta	Pagès masover		Vidu	50ll.	
Pagès masover		200ll., 1 caixa, 2 vestits, 1 mantellina, 1 caputxa. 300ll. de soldada*	50ll., caixa y robas lo die del matrimoni, 50ll. de dit die a 1 any, 50ll. de dit die a 2 anys, 50ll. del mateix die a 3 anys.		50ll.	Menestral	Menestral		X	50ll.	
Pagès masover	Mare y germà, pagès masover	100ll. 1 caixa, 2 vestits, 1 mantellina, 1 caputxa.	Caixa y roba lo die del matrimoni, 50ll. dins 4 anys, 50ll. dins lo termini de 5 anys.		50ll.	Pagès masover	Pagès masover	Bens per valor de 500ll.	X	50ll.	
Pagès masover		200ll. 1 caixa, 2 vestits, 2 caputxas.	100ll., caixa y robas per lo die de Tots Sants a 3 anys, 100ll. per igual die del seguent any.		50ll.	Menestral	Menestral		X	50ll.	
Pagès masover		600ll., 1 calaiera, 1guarda - robas, 3 mata-assos, 12 coixins, 12 llansols, 1 marfega, 12 esto-ballas, 6 toba-llons, 6 cuxi-neras, 24ca-misas, 1 conxa, 3 vestits, 1 mantellina, 1 caputxa, tot nou.	300ll., calaixera, guardarobas y demes robas, y 1 vestit el die present, 300ll., 1 matalàs, 2 vestits, 1 caputxa de est dia a 2 anys proxims.		300ll.	Treballador	Treballador			300ll.	
Pagès	Pagès	600ll., 2vestits, 1 mantellina, 1 caputxa, 1 caixa.	Caixa, vestits, caputxa y mantellina dia matrimoni, 125ll. carnastoltas vinent, 125ll. carnastoltas a 1 any,		150ll.	Pagès	Pagès		X	150ll.	

			125ll. de est dia a 2 anys, 125ll. de est dia a 3 anys.								
Pagès	X	309ll., 1 caixa y vestits	100ll. dia matrimoni, 100ll. N.S.Agost prozim, 100ll. per est dia a 1 any. Caixa y vestits ja entregats.		100ll.	Treballador	Treballador	1casa ab terra de valor 500ll., 1 pessa de terra de 2 v. de valor 50 ll.	X	100ll.	
Propie tari		3000ll., 1 calaixera, 1 tocador ab mi- all, 2vestits, 4 faldillas, 2 gi- ons, 2 mantellinas.	Calaixera, tocador, vestits y 1000ll. dia matrimoni. 100ll. de dit dia a 2 anys, 1000ll. de dit die a 6 anys.		500ll.	Pagès	Pagès	Casa ab hera y 145v. de terra. Altra casa ab 77v.de terra	X	500ll.	

TREBALLADORS

PERÍODE 1750-1755:

POBLACIONS INTERIOR (La Bisbal, Cruïlles)

NÚVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador					25ll.	Treballador	Treballador	84ll.		25ll.	
Treballador		100ll., 1 vestit, 1 faldillas, 1 caixa.	Vestit y caixa dia matrimoni, 25ll. per carnastoltas vinent, 25ll. per carnsetoltas a 1 any, 25ll. per carnestoltas a 2 anys, 25ll. per carnestoltas a 3 anys.			Treballador	Treballador				
Treballador		45ll., 1 vestit, 1 faldilla, 1 caixa.	Faldillas lo dia esposallas, 15ll. y la caixa per carnastoltas vinent a 1 any, 15ll. ab lo gipo y faldillas per carnastoltasqui ve a 2 anys, 15ll. per carnastoltas a 3 anys.			Treballador	Treballador		X		
Treballador	Avi (treb.) y mare.	250ll., 1 vestit, faldillas y gipo, 1 caixa.	Quan deixin la casa materna.			Treballador	Treballador				
Treballador		120ll., 1 vestit, 2 faldillas, 1 gabardina, 1 gipo, 1 caixa, 1 guardapie.	25ll. per carnastoltas vinent, 25ll. per carnastoltas a 3 anys, 25ll. per Carnastoltas a 4 anys, 20ll. per Carnastoltas a 5 anys, vestits y caixa per lo dia del matrimoni.			Treballador	Treballador				

NUVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador		50ll., 1 vestit, 2 faldillas, 1 caixa	25ll. pel novembra a 2 anys, 25ll. per novembra a 3 anys, los vestits y caixa el dia del matrimoni.			Pagès	Pagès		X		
Treballador		86ll., 1 vestit, 1 gipo, 1 faldillas, 1 caixa.	66ll. dia present, 20ll. ab lo vestit y caixa del dia present a 1 any.			Paraire	Paraire	25ll. , 1 pesa de terra, 1 caixa, 1 caldera , 1 parol, 1 cassà, 1 marfega, 1 vanova, 1 flassada, 1 pala y forquetes, 2 paellas tot usat.			Las 25ll. promet pagarlas son germà dins lo termini de 3 anys.
Treballador		50ll.	No consta, però ella és hereva i aquesta donació és d'una altra persona.	X		Treballador	Treballador				
Treballador		68ll., 1 caixa.	No consta			Treballador	Treballador				
Treballador	Germà (pagès)	22ll., 1 caixa.	11ll. per Mare de Déu de Agost proxim junt ab caixa, 11ll de dit die a 1 any.			Treballador	Treballador				
Treballador		60ll.	No consta.	Vídua		Pagès	Pagès		Vidu	60ll., 1 marfega, 2 llansols	
Treballador		100ll.	50ll. quan sen vagin de la casa del donador, 50ll. de dit die a 2 anys.			Treballador	Mestre de casas			25ll. 1 pesa de terra de 6 v.	
Treballador		40ll. 5ll. de soldada*	Ab 2 pagas. La primera Mare de Deu Agost vinent a 2 anys,	Vídua		Treballador	Treballador				

NUVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador		105ll., 1 vestit, 1 caixa.	Vestit y caixa dia esposallas, 50ll. per maig vinent, 55ll. de maig a 1 any y mitg.			Farrer	Treballador		X		
Treballador		80ll., 1 vestit, la roba blanca que ha comprat ab sa soldada, 1 caixa.	40ll., faldillas, gavardina, gipo y caixa lo dia esposallas, 20ll. dia Mare de Deu Agost vinent, 20ll. de dit dia a 1 any.		30ll.	Mestre de casas	Terrisser			30ll.	
Treballador	Germà (Treb.)	90ll.	Lo dia del matrimoni.			Treballador	Treballador				
Treballador		112ll., 2 vestits, 1 caixa.	Vestit, caixa dia esposallas, 40ll. cada any durant 3 anys a partir de Carnastoltas.				Farrer		Vidu	25ll.	
Treballador				X		Pagès	Fuster	212ll., 2 llansols, 12 toballons, 1 tovallola.		212ll.	
Treballador		25ll., vestits y caixa. 60ll. de soldada*	10ll. en 4 pagas dins lo termini de 10 anys, 15 ll. per fer 1 estància.			Treballador	Treballador				

POBLACIONS COSTA

NÚVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador		175ll., 2 vestits, 1 caputxa, 1 caixa. 30ll. soldada*	Caixa y vestits dia matrimoni, 50ll. dia Pasqua vinent a 3 anys, 50ll. de dit dia a 4 anys, 75ll. de dit dia a 6 anys.		50ll.	Treballador	Treballador		X	50ll.	
Treballador	Mare y germà	65ll., 1 vessana de terra, 1 caixa, 2 vestits.	Vestits y caixa dia esposallas. De les 65ll. no especifica res.			Treballador	Treballador	10ll.			
Treballador		30ll. en cas de néixer fill mascle.	No consten.	X	15ll.	Pagès	Treballador			15ll.	Aporta com aixovar 40ll.
Treballador		25ll., 1 vestit, 1 caputxa, 1 gavadina o gipo, 1 faldillas.	Quan marxin de la casa dels donadors.			Teixidor	Teixidor				
Treballador	Mare	50ll., 2 vestits, 1 caixa, 1 caputxa.	Abans de la firma de capitols.			Mariner	Mariner				
Treballador	Germà treballador.	50ll., 1 vestit.	25ll. y vestit per Nadal proxim, 25ll. del dia present a 1 any.			Treballador	Treballador		X		
Treballador	Cunyat y germana	50ll.	25ll. del dia se separaran de dits donadors a mitg any , 25ll. de dit dia a 1 any y mitg. Dit dia també hauran de donarlos 1 llit, 1 marfega, 3 llansols.			No consta	Treballador				

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador				X		No consta	Treballador				Promet entregar 1 vestit, ropilla y faldillas y caputxa.
Treballador	Germà	38ll.	Pagada abans firma capitols.			Pagès	Treballador			12ll.	
Treballador		100ll., 1 caixa, 1 vestit novial,	50ll. per Pasqua vinent, 50ll. de dit dia a 1 any. Caixa y vestits dia esposallas.			Pagès	Pagès	200ll. entregadas abans present firma.			
Treballador	Germana	50ll., 1 vestit.	25ll. y vestit dia firma capitols, 25ll. del dia present a 3 anys.			Corder	Mariner				
Treballador	Germà	64ll., 2 vestits, 1 caixa.	La caja dins 8 dias proxims, 1 vestit y 32 ll. dins 2 mesos y mitg proxims, 32ll. dins 1 any del dia present, altre vestit y devantal ja esta entregat.			Mariner	Mariner			25ll.	
Treballador		2 casas, 1 pessa de terra de 9 vessanas, y objectes de la casa.				Treballador	Treballador				
Treballador		50ll., 1 caixa, 1 vestit.	25ll. y vestit dia esposallas, 25ll. per Sant Joan proxim a 1 any, la caixa despres de la mort de sa mare.			Pescador	Treballador	Casa, hort, pessa de terra de vinya de 2 vessanas.	X		

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador	Oncle (negociant)	40ll., 1 caixa.	Abans de la firma capitols.				Teixidor		Vidu	10ll.	
Treballador		50ll., 1 caixa, 1 vestit.	30ll. vestit lo dia esposallas, 10ll. N.S. Agost vinent. 10ll. y caixa per N. S. Agost a 1 any.			Pintor	Corder		Vidu		
Treballador		67ll., 3 vestits, 1 caixa.	17ll., dins 8 mesos proxims. La resta ja està entregada.			Treballador y pescador	Treballador				
Treballador		1 casa.		Vídua		Treballador	Mariner				
Treballador		37ll.	17ll. per Carnastoltas vinent, 10ll. per N. S. Agost vinent 10ll. de Carnastoltas vinent a 1 any.			Treballador	Treballador				

PERÍODE 1800-1805:

POBLACIONS INTERIOR

NÚVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador		1 casa y pati, 2 pessas de terra de 12 v., 1 hort de ¼ de v.			200ll.	Pagès	Pagès			200ll.	Entregarà 2 faldillas, 2 gipons, 1 caputxa, y joyas.
Treballador		150ll., 2faldillas, 2 gipons, 1caixa.	Roba y caixa del dia del matrimoni a 1 any. La resta el dia del matrimoni			Pagès	Pagès	Pessa de terra de 5 v.			
Treballador		250ll., 2faldillas, 2 gipons, 1 caixa	Roba y caixa dia matrimoni, 100ll. per Nadal proxim, 100ll. per Nadal proxim a 1 any, 50ll. de dit die de Nadal proxim a 2 anys.			Treballador	Treballador		X		
Treballador	Nebot.	60ll., 1 faldillas, 1 gipó, 1 caixa. 72ll. de soldada*	Caixa el dia del matrimoni, faldillas y gipó die N.S. Agost a 2 anys, 60ll. per igual die a 3 anys.		50ll.	Teixidor	Treballador		Vidu.	50ll.	
Treballador	Germà	100ll., 1 faldillas, 1 caixa.	Faldillas y caixa die matrimoni, 50ll. per Nadal proxim o en lo mes de mars proxim (en cas de no poder pagar), 25ll. per Nadal vinent a 1 any, 25ll. per Nadal vinent a 2 anys.		25ll.	Moliner	Treballador		Vidu	50ll.	

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador		150ll., 2faldillas, 2 gipons, 1 caixa	Roba y caixa die matrimoni, 50ll. per Carnastoltas vinent, 100ll. per Carnastoltas a 1 any.			Pagès	Pagès	2 bous guarnits, 1 carreta, 2 aradas, 8 corteras de mestall, 60ll, 3 v. de terra.			
Treballador	Cunyat y germana	200ll., 1 vestit, 1 faldilla, 1 gipo, 1 mantellina, 1 devantal, 1 caixa	Roba novial y caixa die esposallas, 112ll. carnastoltas vinent, 88ll. per Carnastoltas vinent a 1 any.			Pagès	Pagès		X		
Treballador		200ll., 2faldillas, 2 gipons, 1 caixa	Roba y caixa die matrimoni, 50ll. per Nadal vinent a 1 any, 50ll. de dit die a 2 anys, 50ll. de dit die a 3 anys, 50ll. de dit die a 4 anys.		50ll.	Treballador	Treballador		Vidu	137ll.	
Treballador	Germà (pagès)	200ll., 2 faldillas, 2 gipons, 1 mantallina, 1 caixa.	Vestit, mantellina y caixa die esposallas, 200ll. de dit die a 2 anys.			Treballador	Treballador		X		
Treballador				X		Pagès	Treballador	60ll.		50ll., 1 pessa de terra de 4 v.	Ha de entregar 2 faldillas, 2 gipons, 1 devabtal, 1 caputxa a sa esposa esdevenidora
Treballador		292ll., diferents mobles y altres cosas.	No consten.	Vídua		Pagès	Pagès		Vidu		
Treballador		1 casa y hort, 2 pessas de terra de 3 y 4 v.		X		Teixidor	Teixidor		X		

NUVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador	Germà (treb.)	110ll., 2faldillas, 2 gipons, 1 caixa	Roba y caixa dia esposallas, 25ll. carnastoltas vinent a 1 any, 25ll. per carnastoltas a 2 anys, 10ll. per carnastoltas a 3 anys.			No consta	Treballador	30ll. (lo dia de las esposallas per son germà treb.)			
Treballador		110ll., 2faldillas y 2 gipons, 1 caixa.	50ll. per Sant Miquel de Setembre vinent, 60ll. de dit die a 1 any. Roba y caixa die matrimoni.		25ll.	Treballador	Treballador			50ll.	
Treballador		50ll. 1 faldillas, 1 gipo, 1 caixa. 70ll. de soldada*	Tot entregat.			Pagès	Treballador				
Treballador	Germà, pagès masover	160ll., 2faldillas, 1 gipó, 1 mantellina, 1 caixa.	60ll., roba y caixa dia matrimoni. , 33'33ll. per N.S.Agost a 1 any, 33'33ll. de dit die a 1 any, 33'33ll. de dit die a 2 anys.		40ll.	Pagès	Treballador			50ll.	
Treballador		Tots els bens i 25ll.		X		Treballador	Treballador			100ll.	Ha de entregar 2 faldillas y 2 gipons.
Treballador	Germà (treb.)	100ll. compres lo import de las robas novials.	En 3 pagas iguals, la primera del dia present a 1 any y aixis cada any en semblant dia.		50ll.	Pagès	Pagès masover		X	50ll.	
Treballador	Germà (treb.)	110ll.,	Ab 2 pagas. La primera per Carnastoltas a 2 anys, la altra de dit die a 3 anys			Treballador	Treballador				

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador		1 casa y hort, 1 pessa de terra de vinya.		X		Treballador	Treballador	100ll., (50ll. lo 1 de novembre a 1 any, 50ll. de dit die a 1 any)			
Treballador		40ll., 2faldillas, 2 gipons, 1 mantallina, 1 caixa.	Faldillas y gipó dia matrimoni, la demes roba per Sant Joan de juny vinent, la caixa dins un mes proxim, 20ll. per Sant Miquel de Setembre a 1 any, 20ll. de dit die a 1 any.			Treballador	Treballador		X		
Treballador		90ll., 2 faldillas, 1 gipó, 1 mantallina, 1 caixa. 40ll. de soldada*	Vestits, mantallina y caixa per lo die de las esposallas, 40ll. per lo 15 de agost de l'any vinent.			Pagès	Pagès masover	50ll. (25ll. lo die 15 agost vinent, 25ll. per Carnastoltas a 1 any.)			

POBLACIONS COSTA:

NÚVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador	Germà treb.	75ll., 1caixa, 1 gipo y faldillas.	Caixa y vestits dia matrimoni, 25ll. de dit die a 2 anys, 25ll. de dit die a 3 anys, 25ll. de dit die a 4 anys.			Treballador	Treballador				
Treballador	Germà, treb.	65ll., 1 caixa, 2faldillas, 2 gipons. 50ll. de soldada*	Caixa y vestits dia matrimoni, 75ll. dins lo termini de 5 anys.		50ll.	Treballador	Treballador			50ll.	
Treballador	Mare y germà	150ll., 2 gipons, 2 faldillas, 1 debantal, 1 caputxa, 1 mantellina, 1 caixa. 50ll. de soldada*	Caixa y vestits die del matrimoni, 50ll. per Carnastoltas proxim, 50ll. de dit die a 1 any, 50ll. de dit die a 2 anys.			Treballador	Treballador		X		
Treballador	Mare y germà	150ll.	Dia del matrimoni.			Mestre de casas	Mestre de casas				
Treballador		50ll., 1 caixa y vestits.	Ja feta.	Vídua		Sastre	Calseter		Vidu, X		
Treballador	Germà, (treb).	100ll. 1gipo, 1 faldillas, 1 caputxa, 1 caixa. 125ll. de soldada*	Caixa y bestits dia matrimoni, 100ll. dins lo termini de 1 any del die present.			Treballador	Treballador		X		
Treballador		250ll., 1 vestit.	Caixa y vestits die matrimoni, 100ll. dins 3 anys.			Treballador	Negociant				

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador		300ll.	Lo die de l'existència de fill mascle.	X Vídua		Treballador	Treballador	300ll., 1 carro, 1 mula, 1 euga, (tot per valor de 300ll)			
Treballador		25ll., la meitat de 1 casa, 2 llansols 2 estovallas, 2 coxineras, 2 vestits, 2 caputxas, 1 mantellina, 1 caixa. 25ll. de soldada*	Vestits y caixa die esposallas, y en dita casa de luego hi pugan habitar.			Pagès	Treballador	Mobles y ahinas de treballar, 1 caixa, 1 pastera, sembrada de 1 heretat de 4 quarteras, 1 llit ab flassada y llansols, y altres cosas que li te entregadas.			
Treballador	Germà (treb.)	25ll., 1 caixa. 50ll. de soldada*	Dins 1 any y 1 dia immediat al en que sian casats.		15ll.	Pagès	Treballador			125ll.	
Treballador	Germà	58ll., 1 gipó y paño, 1 faldillas. 30ll. de soldada*	Gipo y faldillas die matrimoni, 20ll. per Nadal vinent, 20ll. de dit die a 1 any.		25ll.	Treballador	Treballador			25ll.	
Treballador				X		Treballador	Treballador	Pessa de terra de 5v.			
Treballador		100ll., 2 gipons, 1 faldillas, 1 caixa.	Caixa y bestits die matrimoni, 50ll. per die 15 Agost proxim, 50ll. de dit die a 2 anys.		25ll.	Pagès	No consta	450ll., 1 pesa de terra de 4 v., 1 casa y hort, 1 pesa de terra de 5v. 200ll. die matrimoni, 100ll. Carnastoltas a 1 any, 100ll. Carnastoltas a 2 anys.		25ll.	

NUVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador		50ll., 1 caixa, 1 gipo, 1 faldillas, 1 caputxa.	Vestits y 25ll. die matrimoni, 25ll. per Sant Miquel de Setembre vinent.	Vídua		Treballador	Moliner		Vidu		
Treballador	Germà (treb.)	100ll., 1 caixa.	Caixa lo die del matrimoni, 50ll. per Carnastoltas vinent, 50ll. per Carnastoltas a 2 anys.		50ll.	Treballador	Treballador			50ll.	
Treballador		Casa propia de dita Theresa junt ab mobles, robas y alajas.				Treballador	Treballador		X		
Treballador		100ll., 2 vestits 1 caixa.	Quan neixi fill mascle.	X	25ll.	Treballador	Treballador y carrater			50ll.	Nuvi té 21 anys, y núvia 14 anys.
Treballador		25ll.	Dins lo termini de 3 anys	Vídua		Treballador	Treballador	12ll. (dins 3 anys)		25ll.	
Treballador		400ll. en cas d'existència de fill mascle.	200ll. die de aber de marxar de la casa, y 200ll. de dit die a 2 anys.	X		Pagès	Pagès	50ll. (dins 1 any), 1 pessa de terra de 2 v. y ¼.			
Treballador		150ll.	Lo die del matrimoni			Taper	Taper				
Treballador	Germà (treb.)	100ll., 2 vestits, 1 mantellina, 1 caixa	Vestits y caixa quant antes, 50ll. el 15 Agost vinent, 50ll. de dit die a 1 any.			Treballador	Treballador				
Treballador		75ll., 1 caixa y mateixos vestits que primer matrimoni.	Ja està entregada.	Vídua		Treballador	Treballador	Pessa de terra 3 v. (entregat pel germà que és pagès).			
Treballador		225ll., 2 vestits (molt detallat) y 1 caixa.	Vestits y caixa quant antes, 100ll. per Carnastoltas vinent, 125ll. de dit die a 1 any.		25ll.	Treballador	Treballador		X	50ll.	

NUVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador		150ll., 1 vestit, 1 caixa (vella o nova). 50ll. de soldada*	Vestit y robas quant antes, 50ll. per Carnestoltas vinent a 1 any, 50ll. de dit die a 1 any, 50ll. de dit die a 2 anys.		30ll.	Treballador	Treballador		X	50ll.	
Treballador		200ll., en cas de néixer fill hereu.	Dins lo termini de 4 anys del die de la exitencia de fill mascle, 50ll. cada any	X		Treballador	Treballador	15ll. (pagat lo die 1 del mes de abril vinent) (germà treb.)			També aporta com aixovar 75ll. 1 pessa de terra de 2v.
Treballador		25ll., 2 gipons, 2 faldillas, 1 davantal, 1 caixa que comprarà ab sos diners.	Vestits per Pasqua Granada vinent, 12ll. de vull dia present a 2 anys, 12ll. de vull a 3 anys.			Treballador	Treballador	180ll. (80ll. de vuy a ½ any, 100ll. de vuy a 1 any y ½).			
Treballador		200ll., 2 vestits, 1 caixa (1 de las dos de casa).	Vestits y caixa quant antes, 100ll. per Varnestoltas vinent a 1 any, 100ll. de dit die a 1 any.		50ll.	Treballador	Treballador	50ll. (ja entregadas)		100ll.	
Treballador		50ll. 1 gipó, 2 faldillas, 1 mantellina, 1 caixa.	Caixa quant antes, vestits y mantellina per Pasqua vinent, 25ll. de vuy a 2 anys, 25ll. de vuy a 4 anys.			Treballador	Treballador			50ll.	
Treballador		100ll. (en cas de néixer fill mascle)	Dins 2 anys del naixement.	X	40ll.	Treballador	Treballador			60ll.	Aporta com aixovar 200ll. al sogre.

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador		250ll., 2vestits, 1 caixa.	50ll. per Carnastoltas vinent, 100ll. per Carnestoltas vinent a 1 any, 100ll. de dit die a 1 any. Vestits y caixa dia casament.		62ll.	Treballador	Treballador			200ll.	
Treballador		90ll., 2vestits, 1 caixa.	45ll. per Sant Miquel de Setembre vinent a 1 any, 45ll. de dit die a 1 any. Vestits y caixa quant antes.		20ll.	Treballador	Treballador			30ll.	
Treballador		200ll., 2 vestits, 1 caixa.	Vestits y caixa quant antes, 50ll. cada any durant 4 anys.			Pagès	Pagès		X		
Treballador		175ll., 3gipons, 3 faldillas, 1 mantellina, 2 caputxas, 1caixa	Caixa y vestits dia del matrimoni, 75ll. de dit dia a 1 any, 100ll. de dit dia a 3 anys.			Treballador	Sastre	25ll. (dins 2 anys proxims).			
Treballador		100ll.,2vestits, 1 caixa. 50ll. de soldada*	Tot entre las 2 pasquas proximas.		50ll.	Treballador	Treballador			50ll.	
Treballador	Germà Pagès	50ll.	25ll. per lo 8 de setembre vinent, 25ll. de dit dia a 1 any.			Treballador	Treballador		X		
Treballador	Germà	25ll. 66ll. de soldada*	Dins lo termini de 2 anys proxims.			Noconsta	Pagès			66ll.	
Treballador				X	50ll.	Treballador	Treballador	100ll. (entregat dia matrimoni son germà treb.)			Com aixovar 5v. i ¼ de v.
Treballador		70ll., 1 caixa. 60ll. de soldada*	25ll. die present, 25ll. de vuy en 1 any, 25ll. de vuy a 2 anys.			Treballador	Treballador				

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador		125ll., 1 caixa, 1 gipo, 1 faldillas, 1 mantallina.	Caixa y vestits dia matrimoni, 100ll. del dia present a 3 anys ab 1 sola paga.			Pagès masover	Treballador	100ll. (50ll. dia matrimoni, 50ll .a 3 anys)			
Treballador		50ll., 1 caixa, 2 gipons , 1 faldillas. 50ll. de soldada*	25ll., caixa y vestits dia matrimoni, 25ll. de dit dia a 1 any.			Treballador	Treballador		X		
Treballador		40ll., 1 vestit. 90ll. de soldada*	Vestit i 35ll. per Sant Miquel de Setembre a 1 any, 15ll. de dit die a 1 any.			Pagès	Treballador				
Treballador		100ll., 2 vestits, 1 caixa.	Vestits y caixa quant antes, 33ll. per Sant Miquel de Setembre vinent, 33ll.. per Carnastoltas a 1 any y 33ll. de dit die a 1 any.			Treballador	Treballador		X	30ll.	
Treballador				X	50ll.	Treballador	Treballador			30ll.	
Treballador		50ll., 1 faldillas, 1 gipó, 1 caputxa, 1 devantal, 1 caixa	Lo vestit y caixa quant antes, 25ll. per N.S. Agost vinent, 25ll. de dit die a 1 any.			Treballador	Treballador				
Treballador		75ll., 2faldillas, 2gipons, 2 caputxas, 2 devantals, 1 mantellina, 1 jaleco, 1 caixa.	Vestits y caixa ja entregats, 37ll. per quan fabriquin casa, 37ll. a mitjan fabrica la casa.			Treballador	Treballador		X		
Treballador	Germà	275ll., 3faldillas, 2 gipons, 2 mantellinas, 2 devantals, 1 jaleco, 1 caixa	Vestits y caixa quan antes, 50ll. en lo die de reys que ve, 100ll. dins lo any del casament, 125ll. dins lo altra any seguent.		50ll.	Treballador	Treballador			100ll.	

PERÍODE 1850-1855:
POBLACIONS INTERIOR

NÚVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador	Germà (treb.)	100ll., 2 caixas.	25ll. dins lo present mes, 25ll. a 1 any, 25ll. a 2 anys, 25ll. a 4 anys.		50ll.	Treballador	Treballador		X	50ll.	
Treballador		90ll., 1 llit ab una marfega, 4 llansols. 30ll. de soldada*	60ll. y lo llit ab sas robas lo dia del matrimoni, 30ll. de dit die a 1 any.		70ll.	Treballador	Treballador		X	70ll.	
Treballador	Mare y germà	145ll. de soldada*	120ll. die del matrimoni, 25ll. de dit die a 1 any.		25ll.	Treballador	Menestral		Vidu	25ll.	
Treballador		100ll. y 25ll. per la compra de vestits.	Del dia del matrimoni a 1 any ab 1 sola paga.		90ll.	Treballador	Sabater			200ll.	
Treballador	Germà (pagès)	100l., 1 arca, 1 basquiñas y devantal, 1 jubon	Antes de la firma del contrato.			Pagès masover	Pagès masover	2 casas con 2 huertos, 2 piezas de tierra de 1'5v. y 5 v. respectivamente.	X		
Treballador		1casa, 3 piezas de tierra de 1'5v., 1v., y 0'5v		X	50ll.	Treballador	Treballador	25l. (pagaderas de hoy a 1 año)		50l.	Promete entregar 2 vestidos.
Treballador		300l., y 8 duros en compra de vestidos, 1 comoda.	El dia del matrimonio.		75ll.	Farrer	Farrer	1casa y 1 huerto (medio cuarto de v.)	X	75ll.	

POBLACIONS COSTA.-

NÚVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador		100ll., 2 vestits de import 15ll. y 1 caixa.	Caixa y vestits dia casament, 50ll. mes setembre proxim, 50ll. per Carnastoltas vinent.		50ll.	Treballador	Treballador		X	50ll.	
Treballador		175ll., 2 vestits, 1 caixa.	50ll. per pascua de resurrecció del vinent any, 50ll. de dit die a 1 any, 75ll. de dit die a 2 anys, los vestits y caixa dins lo termini dels referits 3 anys.			Teixidor	Teixidor	Tot lo referent a l'ofici de teixidor: 2 talers y demes de arreus.			
Treballador	Germà (treb.)	250ll., 2 vestits, caputxa y mantallina, 1 caixa.	Vestits, caputxa, mantallina y caixa lo dia del matrimoni, 100ll. dins 4 anys, 100ll. dins 5 anys, 50ll. dins 6 anys.		100ll.	Treballador	Treballador			100ll.	
Treballador		125ll., 2 faldillas, 2 gipons, 2 davantals, 1 mantallina, 1 caputxa, 1 caixa.	La roba y caixa quant antes, 25ll. per Carnastoltas vinent, 50ll. per Nadal a 1 any, 25ll. per Nadal vinent a 2 anys, 25ll. per Nadal a 3 anys.		25ll.	Treballador	Treballador			25ll.	
Treballador	Germà (treb.)	300ll., 1 caixa, 2 vestits.	Dins 2 anys proxims a partir dia matrimoni.		100ll.	Treballador	Treballador		Vidu	100ll.	
Treballador		30ll., 1 gipó, 1 faldilla, 1 mantellina, 1 mocador. 30ll. de soldada*	Dins mitg any contat de ara en avant.		15ll.	Treballador	Treballador	Bens que consisteixen en mobles per valor de 100ll.	X	30ll.	

NUVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador	Mare	200ll.	Las robas lo dia del matrimoni, 200ll. lo dia 11 del mes de novembre vinent.			Treballador	Treballador				
				Vídua	300ll.	Treballador	Treballador	75ll. (dins 1 any)		300ll.	
Treballador		100ll., 2 vestits, 1 caixa.	50ll. per Nadal vinent a 1 any, 50ll. dins mitg any següent, vestits y caixa quant antes.		50ll.	Treballador	Treballador		X	50ll.	
Treballador	Germà (treb.)	100ll., 1 caixa.	Dins lo termini de 1 any.			Treballador	Treballador		X		
Treballador		200ll., 1 faldillas, 1 gipó, 1 mocador, 1 mantellina, 1 capucha, 1 caixa.	Robas y caixa lo dia del matrimoni, 100ll. dins 4 anys proxims a contar del dia del matrimoni.		100ll.	Treballador	Treballador		X	100ll.	
Treballador	Germà (pesca-dor)	100ll., 1 calaixera, 2 matalasos, 1 tocador, 1 caixa, 5 coixins ab coxineras, 2 llansols.	Entregat abans dels capítols matrimonials.		85ll.	Treballador	Taper			100ll.	
Treballador		275ll. 30 duros de plata de soldada*	75l. por Carnaval del año proximo, 50l. de dicho dia a 1 año, 50l. en igual dia a 2 años, 50l. en igual dia a 3 años.		150l.	Treballador	Treballador			150l.	

NUVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Treballador		Casa ab hort, pessa de terra de 2 v. En cas de fill mascle la meitat de la casa ab son hort y pessa de terra.		X	200ll.	Pagès	Treballador	500ll. (100ll. per Carnastoltas vinent, 200ll. de dit dia a 1 any, 200ll. de dit dia a 2 anys.		200ll.	
Treballador		300ll.	Ya recibidas.		150ll.	Treballador	Treballador		X	50ll.	
Treballador	Germà (menes-tral)	250ll., y 25l. por razon de ropas y demas.	En la firma de los capitulos.			Treballador	Treballador	1 casa pequeña (de valor 350 l.) 1 pieza de tierra de 3 v. y el derecho de 1 pieza de tierra de 3v.	X		
Treballador		200ll., 1 gipó, 1 mantellina, 1 caixa.	Ja està pagada.		50ll.	Treballador	Treballador	1 caseta y hortet y 2 pessas de terra de valor 400ll.	X	50ll.	
Treballador		9ll. y 1 vestit.	Dins lo termini de 2 anys.			Treballador	Treballador		Vidu	15ll.	
Treballador		250ll., 2 vestits, 1 mantellina.	Dins lo termini de 1 any.		100ll.	Treballador	Treballador		Vidu	100ll.	
Treballador		25ll. 48ll. de soldada*	Lo dia del matrimoni.		48ll.	Treballador	Treballador	Casa, 1 pessa de terra de 3v.	X	48ll.	
Treballador						Treballador	Treballador				

MENESTRALS

PERÍODE 1800-1805: POBLACIONS INTERIOR

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Menestral	Germà	182ll., 5 ll. per la compra de 1 vestit y 1 caixa. 37ll. de soldada*	Ja entregada		100ll.	Fuster	Fuster		Vidu	100ll.	

PERÍODE 1850-1855:

POBLACIONS INTERIOR:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Menestral		200ll. 2 faldillas, 2 gipons, 2 devantals, 1 mantellina, 1 caputxa, 1 caixa.	Los vestits y caixa lo dia del matrimoni, 200ll. per lo 15 de agost del corrent any.		60ll.	Menestral	Menestral	1 casa, 3 pessas de terra de 2v., 1v., 2v. respectivament.	X	60ll.	
Menestral		100ll., 1 gipo, 2 faldillas, 1 mantellina. 30ll. de soldada*	50ll. y vestits per Carnastoltas vinent, 50ll. de dit die a 1 any.		100ll.	Treballador	Menestral		Vidu	100ll.	
Menestral		45ll. de soldada*	25ll. per Carnastoltas vinent, 20ll. per Pasqua vinent.	X	30ll.	Esclopater	Menestral		Vidu	50ll.	
Menestral	Germana, y germà (cura)	600ll., 1 faldilla, 1 gipó.	Del dia present a 1 any ab 1 sola paga les 100ll. que li dóna sa germana. 500ll. ja entregadas.		100ll.	No consta	Menestral		Vidu	100ll.	Per assegurar la dot hipoteca algunas finques: 1 casa, pessas de terra de 3v., 4v., 2v., 3v. respectivament
Menestral				X	50ll.	Menestral	Menestral			50ll.	
Menestral		1 pessa de terra 3v. ab 1 casa		X	100ll.	Menestral	Menestral			100ll.	
Menestral		200ll., 2 vestits, 1 mantallina, 1 caputxa, 1 caixa.	Vestits y caixa dia matrimoni, 200ll. per Pasqua vinent.		50ll.	Menestral	Menestral	Casa, pessas de terra de 1'5v., 1'5v. respectivament. 200ll. de sa mare.	X	50ll.	

NUVIA					NUVI						
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Menestral		250ll., 1 vestit, 1 faldillas, 1 caixa.	200ll., vestit y caixa lo die del matrimoni, 50ll. de dit die a 1 any y mitg.			Menestral	Menestral	300ll.	X		
Menestral		235ll., 2 gipons, 2 faldillas, 1 caputxa, 1 caixa	Robas y caixa y 52ll. per Carnastoltas vinent, 52ll. de dit die a 1 anys, 52ll. de dit die a 2 anys, 52ll. de dit die a 3 anys.		100ll.	Menestral	Menestral	1 casa, pallissas, celler, 2 pessas de terra de 3v. cada una.	X	75ll.	
Menestral		200ll. per comprar una finca, 1 gipó, 1 faldillas, 1 caixa.	Las robas y la caixa lo dia del matrimoni, 200ll. de vuy a 2 anys ab una sola paga.			Treballador	Treballador				

POBLACIONS COSTA

NUVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Menestral		100ll.	Dins un termini de 2 anys		75ll.	Treballador	Treballador		X	75ll.	
Menestral	Mare y germá	100ll., 1 gipó, 1 faldillas, 1 devantal, 1 mantallina, 1 caixa. 50ll. de soldada*	Per lo die 8 de setembre vinent.			Treballador	Treballador		X	100ll.	
Menestral		60ll.	20ll. en lo termini de 1 any, 20ll. dins lo termini de 2 anys, 20ll. en lo termini de 3 anys.		30ll.	No consta	Treballador			30ll.	
Menestral		60ll.	20ll. en lo termini de 1 any, 20ll. dins lo termini de 2 anys, 20ll. en lo termini de 3 anys.		30ll.	No consta	Treballador			30ll.	
Els 2 C.M. anteriors són dels mateixos desposats, però en dates diferents. Veure C.M. núm. 426 y 430.											
Menestral		150ll., 1 caixa y 2 vestits en cas de no complirse l'heretament	50ll., caixa y vestits lo dia que hauran de marxar de la casa, 50ll. de dit die a 1 any, 50ll. de dit die a 2 anys.	X		Menestral	Treballador	100ll., 1 marfega, 2 llansols. 50ll., marfega y llansols en 1 any proxim, 50ll. dins 2 anys.			Aporta les donacions y 400ll. que ha guanyat fent de mosso*
Menestral		185ll., 1 caixa y 1 vestit.	30ll. de vuy a 1 any, 30ll. de vuy a 2 anys, 30ll. de vuy a 3 anys, 35ll., caixa y vestit de vuy a 4 anys.		25ll.	Treballador	Treballador	1 casa, 2 pessas de terra de 2 v. cada una.	X	25ll.	

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Menestral		100ll., 1 caixa, 2 vestits, 1 caputxa, 1 mantellina. 50ll. de soldada*	50ll., caixa y robas lo dia del matrimoni, 50ll. de dit die a 1 any.		50ll.	Treballador	Treballador	1 casa, tres pessas de terra.	X	50ll.	
Menestral		800ll.	150ll. cada año comenzando el 15 de agosto del año que viene.			Menestral	Menestral		X		
Menestral		125ll., 1 caixa, 2 gipons, 2 faldillas, 1 mantellina.	Caixa y robas lo dia matrimoni, 50ll. dins 2 anys, 50ll. dins 4 anys, 25ll. dins 5 anys.		60ll.	Treballador	Treballador	Casa ab hort, 2 pessas de terra de 2 y 4v. respectivament.	X	75ll.	
Menestral		330ll.	300l. el 29 de setiembre del presente año, 30l. el dia de hoy.			Menestral	Menestral		Vidu		
Menestral		1 casa, 1 pieza de tierra de 10v.		X	500ll.	Constructor de buques y propietario.	No consta			1000ll.	
Menestral		0'5v. de tierra con casa, 1'5v. de tierra.		X	25ll.	Pagès masover	Treballador	320ll. En 3 pagas. 1ª el 15 agosto proximo, 2ª igual dia año siguiente 3ª igual dia siguiente.		25l.	

HORTOLANS

PERÍODE 1750-1755: POBLACIONS INTERIOR:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Hortalà	Germà (hortolà)	100ll., 2 vestits, 1 caixa.	50ll. dins 2 anys, 50ll. ja estan entregadas.			Mariner	Mariner	25ll. (Cobradoras despres de l'obit de son pare)			

PERÍDOE 1800-1805: POBLACIONS INTERIOR:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Hortalà		140ll., 1caixa.	40ll. y caixa per Nadal vinent, 100ll. del die present a 1 any.	X	50ll.	Mestre de casas	Mestre de casas			50ll.	

PERÍODE 1850-1855: POBLACIONS INTERIOR:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Hortalà	Mare y germà	225ll.	25ll. die matrimoni, 100ll. de dit die a 1 añ, 100ll. de dit die a 2 añs.		100ll.	Treballador	Teixidor	2 casas, 2 viñas de 1 y 2 vessanas.	X	100ll.	

ARTESANS

PERÍODE 1750-1755: POBLACIONS INTERIOR:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Mestre de casas		30ll., 1 caixa.	La caixa lo dia del matrimoni, 30ll. del dia de las esposallas a 2 mesos.			Treballador	Treballador		X		
Rajoler		50ll., 1 caixa, 2 vestits, 2 caputxas.	Caxa, vestits y caputxas lo dia de las esposallas, 50ll. del die de N.S. de Agost proxim a 4 anys.		25ll.	Pagès	Pagès	15ll., 5v. de terra		25ll.	

POBLACIONS COSTA:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Rajoler y treballador		100ll.	Ja pagadas.			Pagès	Pagès		Vidu		

PERÍODE 1800-1805:
POBLACIONS INTERIOR:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Mestre de casas		60ll, 1 faldillas, 1 gipó, 1 caixa.	Roba y caixa dia esposallas, 30ll. per Nadal vinent, 30ll. de dit die a 1 any.			Treballador	Treballador				
Mestre de casas		100ll., 1 vestit, 1 caixa.	Vestits, caixa y mantellina dia esposallas, 33'33ll. per 15 Agost vinent, 33'33ll. de dit die a 1 any, 33'33ll. de dit die a 3 anys.			No consta	Treballador				
Mestre de casas				X		Treballador	Treballador	25ll. (pagadoras per Carnastoltas vinent)			Promet fer 2 faldillas, 2 caputxas, 1 devantal per dia esposallas.
Rajoler	Germà	50ll., 2faldillas, 2 gipons, 1 caixa També 35ll. que li pagarà el capellà.	Roba y caixa sempre que vulgui, 25ll. per N.S.Agost vinent, 25ll. de dit die a 1 any.		40ll.	Treballador	Treballador		Vidu	100ll.	

POBLACIONS COSTA:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Mestre de casas		50ll. 115ll. de soldada*	25ll. de Carnastoltas vinent a 1 any, 25ll. de dit dia a 2 anys.		50ll.	Pagès	Treballador	100ll. (50ll. de carnastoltas a 1 any, 50ll. de dit die a 2 anys).		50ll.	
Mestre de casas		100ll., 1 caixa 2gipons, 2 faldillas, 1 mantellina, 1 caputxa.	15ll., caixa y vestits dia matrimoni, 85ll., dins lo termini de 2 anys.		25ll.	Treballador	Treballador		X	50ll.	
Mestre de casas		120ll., 2 gipons, 2 faldillas, 1 mantellina, 1 caputxa, 1 caixa.	125ll. dia present, la caixa y bestits dia matrimoni.		30ll.	Treballador	Treballador			60ll.	
Terrisser		100ll., 1 vestit, 1 caixa.	Vestits y caixa quan antes, 25ll. per Sant Joan vinent, 25ll. de dit die a 1 any, 25ll. de dit die a 2 anys, 25ll. de dit die a 3 anys.			Pagès	Taper				

PERÍODE 1850-1855:
POBLACIONS INTERIOR:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Chocolater				X	600ll.	Hisendat	Flaquer	2500ll. (1200ll. dia matrimoni, 500ll. ab 1 censal, 800ll. del dia del matrimoni a 1 any, 500ll. de dit dia a 8 anys.) 500ll. d'aixovar		600ll.	

POBLACIONS COSTA:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Fabricant de carros		100ll., 1 caixa, 1 vestit, 1 mantellina, 1 caputxa.	60ll., robas y caixa dia matrimoni, 40ll. per tot lo dia 19 de mars vinent.		50ll.	Treballador	Treballador	60ll. (entregadas 15 agost vinent)		50ll.	
Mañá		600ll., 1 calaixera, 8 llansols (4nous, 4 usats).	600ll. dia present, calaixera y robas ja entregadas.			Mariner	Comerciant				

OFICIS: fusta, pell, metall, corda.

**PERÍODE 1750-1755:
POBLACIONS INTERIOR:**

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Blanquer		100ll., 1 vestit, 1 caixa.	25ll. per Carnastoltas vinent, 25ll. de dit die a 1 any, 25ll. de dit die a 2 anys, vestit y caixa lo die del matrimoni.			Pagès	Teixidor				
Fargaire		275ll., 2 vestits, 1 caputxa, 1 caixa.	137ll. , vestits, caputxa y caixa dia del matrimoni, 137ll. de dit die a 1 any.			Baster	Baster		X		
Farrer		225ll., 1 vestit, 1 faldillas, 1 caixa.	24ll., vestit y caixa lo dia del matrimoni. La germana pagarà un censal de 201ll.			Sabater	Sabater		X		
Farrer	Germà (ferrer)	200ll., 1 vestit, 1 caixa.	Tot el dia del matrimoni.			Blanquer	Blanquer				
Farrer		50ll., 1 vestit.	10ll. dia esposallas, 10ll. ab vestit N.S. Agost vinent, 20ll. de dit die a 1 any.			Pagès	Teixidor		Vidu		
Moliner		50ll., 1 marfega, 4 llansols, 6 tovallons, 2 estovallas, 6 axugamans, 1 caixa.	25ll. y demes cosas lo dia que dits esposats se n'aniran de la casa del donador, 25ll. de dit die a 1 any.		25ll.	Pagès	Treballador	80ll., 1 pesa de terra.		25ll.	

Sabater				X	50ll.	Mestre de casas	Negociant			50ll.	
Sabater						Fuster	Fuster	50ll., 1 vestit. (Ab 4 pagas cada any, començant per Pasqua)			
Sabater		100ll., 1 vestit, 1 caixa	50ll., bestits, 1 caixa lo die esposallas, 25ll. per pasqua vinent, 25ll. de dit die a 1 any.			Treballa- dor	Negociant		X		
Serrador	Mare, germà (treb.) y Pbre.	50ll., 2caixas, 1 vestit.	1caixa lo die de las esposallas, 25ll. ab 1 paga lo die de Pasqua. La donació del Pbre. el die de las esposallas.			Treballa- dor	Sastre				

POBLACIONS COSTA

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Barriler		100ll., 1 vestit, 1 caixa.	50ll. per comprar 1 finca, la resta ja està entregada.			Mariner	Mariner				
Blanquer		200ll., 1 caixa, 1 vestit novial.	Caixa y vestits dia esposallas, 100ll. abril vinent, 100ll. de dit die a 1 any.			Negociant	Negociant		X		
Cirurgià		140ll., 1 mas	Ja està pagat.	X		Cirurgià	Cirurgià				
Corder				X		Treballador	Treballador	100ll. (entregadas lo die de las esposallas)			
Corder		100ll., alguns vestits, 1 caixa.	50ll. dins 1 any, la resta ja entregada.			Treballador	Treballador		X		
Boter		65ll., 1 caixa, 2 vestits.	Ja està entregat.		25ll.	Treballador	Boter			50ll.	
Farrer	Germà	100ll.	Ja entregada.			Sabater	Sabater				
Farrer	Germà	150ll.	50ll. el mes d'Agost vinent, 50ll. per Nadal, 100ll. de dit die a 1 any.	Vídua		Negociant	Sabater				
Traginer	Cunya-da y nebot	96ll. 2 vestits, 1 caixa.	1 vestit y la caixa ja està entregat, 96ll. y altre vestit per S.Miquel de setembre vinent.	Vídua		Barriler	Pagès masover				
Traginer		100ll., 1 vestit, 1 caixa.	Ja està entregada			Mariner	Pescador				
Sabater		60ll., 1 caixa, 1 vestit.	No consta.	Vídua	20ll.	Treballador	Treballador	12ll. (del dia present a 1 any pagadoras).		20ll.	
Sabater		80ll., 1 vestit, 1 caixa.	30ll. de Nadal proxim a 1 any, la resta ja està entregada.			Negociant	Taper				

PERÍODE 1800-1805:
POBLACIONS INTERIOR:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Farrer		100ll., 1 caixa, 1 faldillas, 1 gipó.	Faldillas, gipó y caixa del dia present a 1 mes proxim, 100ll. ab 1 paga luego de la mort de son pare.			Sastre	Teixidor	200ll. (pagadoras luego lo obit del donador)			
Fuster	Germà	100ll., 2 faldillas, 2 gipons, 1 caixa.	50ll., roba y caixa lo die del matrimoni, 50ll. lo mes de Agost vinent.			Treballador	Treballador		X		
Moliner		75ll.	Per Nadal prxim.	Vídua	75ll.	Pagès	Pagès		Vidu		

POBLACIONS COSTA

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Corder	Germà (negociant)	240ll., 2 vestits, 1 caixa	Ja entregat.		50ll.	Negociant	Negociant			125ll.	
Farrer		1000ll., 1 calaixera, 5 gipons, 5 faldillas, 2 mantallinas, 2 caputxas.	600ll., calaixera y vestits lo dia el matrimoni, 400ll. dins lo termini de 3 anys des de dit dia.		500ll.	Pagès	Pagès		X	500ll.	
Moliner y treballador		800ll., en cas de néixer fill mascle.	200ll. de dit dia que marxaran dits esposats, 200ll. de dit die a 2 anys, 200ll. de dit die a 4 anys, 200ll. de dit die a 6 anys.	X		Pagès	Pagès		X		Entregarà a sa esposada 1 calaixera, y vestits.
Traginer		130ll.	1 de gener proxim.		70ll.	Patró	Mariner			70ll.	

**PERÍODE 1850-1855:
POBLACIONS INTERIOR**

NUVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Curtidor				X	200ll.	No consta	Pagès			200ll.	
Fuster		250ll., 1 llit, 1 guardarobas, 2 faldillas, 1 gipó.	Las robas, llit y guardarobas lo dia del matrimoni, 100ll. per Carnastoltas vinent, 50ll. cada any en semblant dia durant 3 anys.		100ll.	Menestral	Menestral	Una casa ab hort, 5 pessas de terra de 4v., 3'5v., 1v., 1'5v., 2v., respectivament.	X	100ll.	
Taper	Germà (teixidor)	100ll. 100ll. de soldada*	Del dia present a 2 mesos.		100ll.	Llibreter	Llibreter			100ll.	
Taper		90ll., 1 gipó, 1 faldilla, 1 mantellina, 1 caixa.	En lo die present.		50ll.	No consta	Rajoler			50ll.	

POBLACIONS COSTA

NUVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Fabricant de taps		800ll., 1 comoda, 2 vestidos, 1 mantellina, 1 capucha.	La comoda, ropas y 200l. ya quedan entregados, 300l. por todo el año siguiente, 300l. dentro de 2 años.		150l.	Menestral	Menestral	El derecho enfiteutico de 3'5v. Y piezas de tierra con un total de 4v. y 5/4 v.	X	150l.	
Farrer	Mare y germà	300ll.	Ja estan entregadas.			Menestral	Menestral		X		
Taper		500ll., 1 calaixera.	Luego de celebrat lo matrimoni.		200ll.	Comerciant	No consta			200ll.	

OFICIS TÈXTILS

PERÍODE 1750-1755: POBLACIONS INTERIOR:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Paraire		80ll., 1 vestit, 1 caixa.	Vestits y caixa lo dia esposallas, 25ll. per N.S.Agost vinent, 25ll. de dit die a 1 any, 25ll. de dit die a 2 anys.			Pagès	Pagès	25ll. (1 sola paga)			
Sastre		60ll.	No consten			Treballador	Sastre			50ll.	
Teixidor		300ll., 2vestits, 1 caixa.	207ll. ab 1 censal, 32ll., vestits y caixa lo die de las esposallas, 60ll. lo Agost vinent.			Pagès	Pàgès		X		

POBLACIONS COSTA:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Teixidor	Mare y germà	70ll., 1 caixa, 1 vestit.	60ll., per lo mes de juny vinent, caixa y vestits per N.S.Agost vinent.			No consta	Treballador		Vidu		
Teixidor	Germà (teixidor)	80ll., 1 caixa, 1 vestit.	Vestits y caixa lo dia de N.S.Agost vinent. Els diners es pagaran amb censals, causapia,....			Pagès	Mariner				
Teixidor	Germà (teixidor)	25ll., 1 caixa y 1 vestit.	25ll. dins 1 any proxim, vestit y caixa quan voldran los esposats.			Teixidor	Teixidor				
Sastre				X		Negociant	Sastre	200ll. 100ll. de soldada*			Farà y entregará 3 vestits a sa esposada.

Sastre		40ll., 1 caixa, 4 lliuras y 10 sous per unas faldillas, y 3 faldillas de sa mare.	Ja està pagat.			Pescador	Pescador				
--------	--	---	----------------	--	--	----------	----------	--	--	--	--

PERÍODE 1800-1805:

POBLACIONS INTERIOR:

NUVIA					NUVI						
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Paraire		150ll., 3faldillas, 4 gipons, 1 mantallina, 1 caixa.	Roba, caixa y 75ll. dia matrimoni, 75ll. per setembre vinent.			Taper	Taper				
Paraire		100ll., 1 faldillas, 2 gipons, 3 lliuras y 15 sous per una caixa.	Ab 1 sola paga lo dia del matrimoni.			Treballador	Treballador				
Sastre		175ll., 3faldillas, 3 gipons, 1 caixa	25ll., roba y caixa dia matrimoni, 50ll. per setembre vinent, 100ll. setembre a 1 any.			Teixidor	Teixidor				
Teixidor		100ll., 2faldillas, 2 gipons, 1 caixa	Roba y caixa dia matrimoni, 50ll. per N.S.Agost vinent, 25ll. de dit die a 1 any, 25ll. de dit die a 2 anys.			Paraire	Paraire		X		

POBLACIONS COSTA:

No se n'ha trobat cap.

**PERÍODE 1850-1855:
POBLACIONS INTERIOR**

No se n'han trobat.

POBLACIONS COSTA:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Teixidor		25ll.	Dins lo termini de 2 anys.			Teixidor	Fuster		X		S'ha trobat 1 cancel·lació del matrimoni ja que ell vol anar a Amèrica(415)

ALTRES OFICIS

MÓN DE LA MARINA

PERÍODE 1750-1755:

POBLACIONS COSTA

NÚVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Calafat		50ll., 2vestits, 1 caixa.	Ja entregada.			Mariner	Mariner				
Mariner	Germà	50ll., 2vestits, 1 caixa.	25ll. , vestits y caixa ja pagadas. La resta noconsta.			Pescador	Mariner			30ll.	
Mariner	Germà	100ll., 2vestits, 1 devantal, 1 caputxa, 1 caxa.	50ll., vestit y caixa dia esposallas, vestit y devantal quan els esposats voldran, 50ll. per Nadal proxim.			Pescador	Mariner		X		
Mariner		200ll., 1vestit, 1 caixa.	No consten.			Mestre de casas	Mestre de casas		X		
Mariner				X		Notari	Escribent				
Mariner	Germà	150ll., 2vestit, 1 caixa.	Ja entregada.			Pescador	Pescador				Entregará lo vestit novial y qualsevols robas que voldra sa esposada despres del matrimoni.
Mariner		150ll., 2vestits, 1 caixa.	Ja entregada.			Pagès masover	Treballador		X		
Mariner	Germà	Casa a Palamós.				Pescador	Mariner				
Mariner	Germà	50ll., 2vestits (1 era de sa mare), 1 caixa.	Ja entregada.			Traginer	Mariner				

Mariner	Germà (patró)	168ll., 4vestits, 1 devantal, 1 caixa.	Ja entregada.			Traginer	Traginer				
Mariner		100ll., 1caixa.	Ja entregada.			Traginer	Traginer		X		
Mariner		61ll., 2vestits, 1 caixa.	Ja entregada.			No consta	Treballador				
Mariner		150ll., caixa y vestits de son primer matrimoni.		Vídua		Pagès masover	Treballador				
Mariner				X		Pescador	Mariner			450ll. adquiridas ab son propi treball	
Mariner	Mare	100ll., 2vestits, 1 caputxa, 1 caixa.	50ll. dins 4 anys proxims, la resta ja entregada.			Mariner	Mariner				
Mariner y pescador		123ll., 2 vestits, 1 caixa.	Ja entregada.			Taper	Taper y negociant				
Mestre de axa	Mare	108ll., 2vestits, 1 gipó, 1 caixa.	Ja entregada.			Pescador	Pescador		X		
Pescador		La meitat de una pessa de terra cultiva, 2 vestits, 1 faldillas, 1caixa.	La caixa y vestits lo dia de las esposallas.			Corder	Mariner	1 casa.	Vidu		
Pescador			Li fan donació per tal que els alimenti i els vesteixi fins que es morin, ja que tenen molt poca cosa.	X		Treballador	Treballador				
Pescador		1casa, 1 pessa de terra de vinya.				Hortalá	Hortalá		X		

Pescador		50ll., 2 vestits, 1 devantal, 1 caixa.	25ll., caixa y vestits ja estan entregats, 25ll. a voluntat.			Boter	Boter		Vidu	25ll.	
Pescador		100ll., vestits y caixa que aportà al seu difunt marit.		Vídua	50ll.	Sabater	Sabater		Vidu	50ll.	
Pescador		1 casa, 1 caixa, vestit novial, faldillas usadas y gipó nou.	No consta.			Treballador	Treballador	100ll. (entregadas a voluntat)			
Pescador		100ll., 2 vestits, 1 caixa.	Ja entregada.			Pescador	Pescador				
Pescador	Germana	150ll., 2 vestits, 1 devantal, 1 caixa.	No consta.			Mestre de casas	Mestre de casas			50ll.	
Pescador		50ll., 1 vestit, 1 caputxa, 1 devantal, 1 caixa.	Ja entregada.			Mariner	Mariner				

PERÍODE 1800-1805:
POBLACIONS COSTA

NÚVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Patro de trafach		150ll., 2vestits, 1 devantal, 1 calaixera.	Ja entregada		25ll.	Mariner	Calafat			25ll.	

PERÍODE 1850-1855:

POBLACIONS INTERIOR:

NÚVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Mariner		700ll., (part de soldada), 10basquiñas, 6jubones, 12pañuelos, 3mantallinas, 2 cofres, 1 arca.	Ya entregada		690l.	Pagès	No consta		Vidu	300ll.	

POBLACIONS COSTA

NÚVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Pescador	Germà	100ll.	Ja entregada		75ll.	No consta	Comerciant			100ll.	

COMERCIANTS

PERÍODE 1750-1755: POBLACIONS INTERIOR:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Negociant	Germà	50ll., 1 caixa, 1 vestit.	Vestit y caixa dia esposallas. 50ll. per Carnastoltas proxim a 1 any.			Treballador	Treballador				

POBLACIONS COSTA:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Adroguer		1pessa de terra o hort y tots los bens de son pare.		X Vídua		Treballador	Treballador		Vidu		
Adroguer		300ll., 2vestits, 4faldillas, 2gipons, 1caixa.	150ll., vestits y caixa ja entregats, 150ll. del dia del matrimoni a 2 anys.			Mariner	Mariner				
Botiguer y veler		375ll., 3vestits, 1 caixa.	Ja entregada.			Patró	Patró		X		
Negociant		2000ll., 1 caixa y vestits en cas de néixer fill mascle	No consta.	X		Negociant	No consta				
Negociant		400ll., 3vestits, 1 caixa.	Ja entregada.			Mestre de axa	Mestre de axa		X		
Negociant		200ll.	Ja entregada.			Pescador	Mariner				
Negociant y treballador		50ll., 1 vestit 1 caixa.	Ja entregada			Traginer y treballador	Mariner		X		

Negociant y treballador		140ll., 2vestits, 1 caixa.	No consta.		25ll.	Mariner	Pescador		X	25ll.	
No consta				Vídua		No consta	Negociant y treballador		Vidu	105ll.	

PERÍODE 1800-1805:

POBLACIONS COSTA:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Apothecari				X		Administrador de la R. Aduana	Practicant de apothecari	130ll. Ja entregadas.			

PERÍODE 1850-1855:

POBLACIONS COSTA:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Comerciant	Germà (flaquer)	250ll., 1 calaixera, 1 vestit.	Dins quinze dias proxims.		50ll.	Calafat	Sabater			50ll.	
Negociant		350ll., 1 comoda, 3vestidos, 1 mantilla, 1 caputxa.	200l., comoda y vestidos dentro del termino de 1 año desde hoy en adelante, 150l. dentro de 2 años proximos.		100l.	Pagès masover	Pagès masover		X	100ll.	

DOCTORS EN MEDICINA, NOTARIS

PERÍODE 1750-1755: POBLACIONS INTERIOR:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Notari	Mare, oncle, cunyat y germana	1150ll.	400ll. a la mort de sa mare. La resta no consta.			No consta	Mercader			400ll.	

POBLACIONS COSTA:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Notari		900ll., 2 caixas, 3 vestits.	900ll. lo die que s'apliquin a la compra de alguna propietat. Caixas y vestits ja entregadas.			Cirurgiá	Cirurgiá				

PERÍODE 1800-1805:
POBLACIONS INTERIOR:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Doctor en medicina		3000ll., vestits y calaixeras.	500ll., vestits y calaixeras del present dia a 1any, 500ll. cada any lo dia 9 mars.			Notari	Notari		X		

POBLACIONS COSTA:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Causidich		1500ll., en cas de néixer fill mascle	750ll. dins lo termini de 1 any del naixement, 750ll. de dit dia a 2 anys.	X		Administrador de la R. Aduana	No consta		X		Promet entregar-li 1 arrecadas, 1 anell de diamants, 1 soguilla de or y 3 vestits
Metge y subdelegat de marina	Germà	2500ll.	Ja entregada.			Metge	Metge		X		
Metge		1400ll., 200 ll. per adquirir: 3vestits, 4 mantellinas, 1calaixera.	200ll. per vestits y calaixera quant antes, 800ll. dia esporis, 300ll. al cap del any del casament, 300ll. al cap de un altra any.			No consta	Cirurgiá			300ll.	

* No s'ha trobat cap capítol matrimonial d'aquests oficis al tercer període.

NOBLES

PERÍODE 1750-1755: POBLACIONS INTERIOR:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Ciudadà Honrat de Barcelona		650ll., 2vestits, 2 caixas.	150ll., caixa y vestits dia esposallas, 100ll. cada any durant 5 anys des del dia esposallas.			Donzell	Donzell		X		
Ciudadà Honrat de Barcelona	Germà	120ll., 1vestit, 1 caixa.	60ll., vestit y caixa per Pasqua vinent, 60ll. de dit die a 1 any.			Pagès	Pagès				
Noble		4000ll., 2vestits, 2 calaixeras.	Los vestits y calaixeras dia esposallas, 1000ll. lo dia 1 de janer vinent, 1000ll. de dit die a 1 any, 1000ll. de dit die a 2 anys, 1000ll. de dit die a 3 anys.			Ciudadà Honrat de Barcelona	Ciudadà Honrat de Barcelona		X	1000ll.	

POBLACIONS COSTA:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Puer		150ll., 1 vestit 1 caixa.	25ll. a l'agost vinent, 25ll. de dit die a 2 anys. La resta no consta.			Sastre	Sastre		X		

PERÍODE 1800-1805:
POBLACIONS INTERIOR:

NUVIA					NUVI						
Pare	Altre	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Ciudadà Honrat de Barcelona	Mare y germà	1150ll., 6vestits, 1 calaixera	200ll., roba novial y calaixera dia matrimoni, 300ll. des del dia 1 novembre vinent a 2 anys, y aixis consecutivament 300ll. cada any en semblant die a excepcio de la ultima paga que será de 350ll.			Pagès	Pagès		X		
Hisendat		1800ll., 6faldillas, 6gipons, 2caputxas, 2 calaixeras.	Roba, calaixeras y 300ll. dia de la celebració, 300ll. de dit die de la celebració a 1 any, 300ll. de dit die a 2 anys, 300ll. de dit die a 3 anys, 300ll. de dit dia a 4 anys, 300ll. de dit die a 5 anys.			Hisendat	Hisendat		Vidu	200ll.	

PERÍODE 1850-1855:**POBLACIONS INTERIOR:**

NUVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Hisendat		1000ll., 5 vestits, 1 mantallina, 1 calaixera	Vestits, roba y calaixera lo dia del matrimoni, 300ll. per tot lo 9 de agost vinent, 300ll. per igual dia a 2 anys, 400ll. de dit die a 3 anys.		500ll.	Pagès	Pagès	1 casa ab pallisa y hort, 1 casa, pessas de terra de 6v, 18v, 11v, 25v, 5v, 5v, 7v, 4v, 8v, i 4v respectivament. Altra casa ab 12v. de terra,	X	1000ll.	

POBLACIONS COSTA:

NUVIA						NUVI					
Pare	Altres	Dot	Pagament	Pubilla	Escreix	Pare	Nuvi	Donacions	Hereu	Escreix	Altres
Hisendat		16400ll.	400ll. el dia presente. La resta no consta.		3000ll.	Propietari y farmacéutic	Farmacéutic.		X	3000ll.	

ANNEX XI

Buidatge dels llibres de dispenses matrimonials:

ANY 1755:

NUVI					NUVIA			
COGNOM	ESTAT	OFICI	OFICI DEL PARE	RESIDÈNCIA	COGNOM	ESTAT	OFICI DEL PARE	RESIDÈNCIA
Bataller, Josephus	Juvenis	Agricola	Agricola	Fontanillas	Estrabau, Catharina	Domice lla	Agricola	Peratallada
Alrrich et Badia, Petrus	Viduus	Funista		Villa episcopalis	Mont, Francisca	D	Laboratoris	Valllobrega
Llandrich y Font, Salvador	Viduus	Agricola		Serra	Mascaros, Maria	D	Agto.	Ullastret
Clarà, Joan	J	Lintearius	Aromatary	Torroella de Montgrí	Peres, Anna Maria	D	Sarocordary	Torroella
Sagás, Franciscus	j	Laborator	Medicina Dris.	Verges	Pujades, Francisca	D	Laboratoris	Flassa
Causet, Citius	j	Laborator	Laboratoris	Serra	Serra, Maria	D	Laboratoris	Peratallada
Coros, Jacobus	J	Medicine Dr.	Lini Rectoris	Torroella de M.	Brunet, Josepha	D	Scriptoris	Torroella de M.
Guell, Josephus	J	Sartor	Domorumfabri	Santa Eugenia	Batalla, Theresia	D	Laboratoris	Villa Episcopalis
Poch, Phirminus	J	Laborator	Ferrifabri	Serra	Serra, Margarita	D	Laboratoris	Serra
Malpeu, Franciscus	J	Callicarius	Agricola	Torroella de Montgrí	Sunyer, Margarita	D	Laboratoris	Torroella

Gispert, Laurentis	J	Nauta	Funiste	Sant Feliu de G.	Roura, Columba	D	Nauta	Sant Feliu de G.
Vidal Saulot et Carreras, Vincentis	V	Agta.		Torroella	Riera, Magdalena	D	Lini Reptoris	Torroella
Molinas, Franciscus	j	Lignifaber	Lignifabri	Villa episcopalis	Vancells, Theresia	D	Laboratoris	Villa episcopalis
Salamó, Felix	J	Sartor	Lignifabri	Palafrugell	Cortada, Margaritta	D	Laboratoris	Palafrugell
Gatius, Joannes	J	Pastor	Pastoris	Albons	Vaus, Anna	D	Laboratoris	Jafra
Padrell, Joannes	J	Agricola	Agta	Albons	Negrell, Anna	D	Agricola	Albons
Gallart, Joannes	j	Domifactor	Domifactoris	Palafrugell	Puig, Anna	D	Barrilery	Palafrugell
Matheu, Paulinus	J	Laborator	Laboratoris	Fonteta	Ginesta, Catharina	D	Laboratoris	Fonteta
Pons, Petrus	J	Barrilerius	Agricola	Sant Feliu de G.	Calzada, Emmanuela	D	Nauto	Sant Feliu de G.
Bonet et Bofill, Salvius	V	Agricola		Palafrugell	Fontanillas, Theresia	D	Laboratoris	Peratallada
Casademunt, Amerius	J	Lignifaber	Lignifabri	Calonge	Puig, Catharina	D	Scriptoris	Calonge
Cortey, Generius	J	Funista	Laboratoris	Torroella de M.	Riera, Catharina	D	Lignifabri	Torroella de M.
Surrell et Despuig, Joannes	V	Mulió		Ullá	Bofill, Margaritha	D	Ferrifabri	Palafrugell
Soler, Franciscum	J	Sutor	Laboratoris	Palafrugell	Gallart et Capellá, Margaritha	Vídua	Baudily Gallart (Sutoris)	Palafrugell
Albert, Michael	J	Piscator	Sanifici	Palamos	Mauri et Vidal, Theresia	V	Benedicti Mauri (Piscatoris)	Palamós

Ferrer et Serra, Joannes	V	Agricola		Casavells	Port, Magdalena	D	Agricola	Casavells
Pons, Felix	J	Lignifaber	Lignifabri	Verges	Quintana, Theresia	D	Agto	Sant Iscle d'Empordà
Rador, Salvius	J	Agricola	Agricola	Calonge	Bou, Mariangela	D	Agricola	Calonge
Barré, Galdericus	J	Laborator	Laboratoris	Pals	Lopez et Saguer, Elisabeth	V	Josephi Lopez (Laboratoris)	Pals
Nen, Joannes	J	Agricola	Laboratoris	Sant Climent de Peralta	Ribot, Benedicta	D	Agricola	Sancti Pauli de Episcopali
Boris, Michael	V	Laborator		Palau Sator	Almar, Ponsa	D	Laboratoris	Ullastret
Valmanyá, Martinus	J	Domifactor	Agto.	Calonge	Barnés, Matildis	D	Piscatoris	Sant Feliu de Guixols
Vilar, Petrus	V	Agricola		Albons	Major, Anna Maria	D	Agricola	Verges
Riera et Dalmau, Michael	V	Agricola		Fontanillas	Fabrega, Maria Anna	D	Agricola	Pals
Thomas Fals, Magnificus	V	Medicinae Dr.		Sant Feliu de G.	Carbonell, Dna. Ignatia	D	Administratoris Regalium Ympositionum nunucpac del tabaco civitatis	Sant Feliu de G.
Negra, Joannis	J	Agricola	Agricola	La Tallada	Medir, Catharina	D	Agricola	Peratallada
Figueras, Joannis	J	Laborator	Agricola	Pals	Riera, Paula	D	Agricola	Fontanillas
Maymi et Davesa, Stephanus	V	Laborator		Sant Feliu de G	Nadal, Rosa	D	Laboratoris	Sant Feliu de G.

Coll, Jacobus	J	Laborator	Laboratoris	Serra	Vidal, Maria Angela	D	Laboratoris	Matajudaica
Vilar, Petrus	V	Nauta		Palamós	Botet, Maria Magdalena	D	Piscatoris	Palamós
Esteve, Petrus	J	Nauta	Naute	Palafrugell	Torroella, Maria	D	Laboratoris	Palafrugell
Gispert, Joannes	J	Laborator	Laboratoris	Sant Feliu de Boada	Bataller et Saris, Rosa	V	Bataller, Francisci (agricola)	Sant Feliu de Boada
Font, Sebastianus	J	Nauta	Nauto	Sant Feliu de G	Soris, Theresia	D	Naute	Sant Feliu de G.
Frigola, Raphael	J	Domifactor	Agricola	Palafrugell	Rigau, Magdalena	D	Ferrifabri	Gualta
Vilert, Michael	J	Chirurgis	Sarocordary	Rupià	Noguer et Manyach, Anna Maria	V	Simonis Manyach (chirurgis)	Castell d'Aro
Miquel et Galceran, Franciscus	J	Lanificus (elaboració de la llana)	Lanificy	Palafrugell	Pujol, Catharina	D	Massaratoris	Olot
Vidal, Sebastianus	J	Agricola	Agricola	Corçà	Ribas et Mercader, Catharina	V	Ribas, Joannis (Laboratoris)	Gualta
Bonet, Emanuel	J	Textor	Textoris	La Bisbal	Font, Theresia	D	Agricola	Calonge
Vernés, Baudilius	J	Domifactor	Sartoris	La Bisbal	Solivera, Margarida	D	Laboratoris	Fonteta
Grau, Isidorus	J	Laborator	Laboratoris	Casavells	Puig, Catharina	D	Santfici	Monells
Ferrer, Petrus	J	Laborator	Agricola	Matajudaica	Oliver, Anna	V	Oliver, Hieronymi (molitoris)	Gualta
Torres Ginesta, Josephus	V	Sartor		Torroella	Serra, Catharina	D	Laboratoris	Foixà

Bas, Franciscus	J	Agricola	Agricola	Fenals de la Vall d'Aro	Carbó, Maria	D	Agto.	Rupià
Sagrera, Michael	J	Laborator	Laboratoris	Llufriu	Salamó, Theresia	D	Sextoris?	Palafrugell
Colomer, Joannes	J	Laborator	Texidor	La Pera	Rosselló, Maria Anna	D	Laboratoris	La Bisbal
Matheu, Andreas	V	Sutor		Fonteta	Cals, Columba	D	Agto.	Fitor
Pujol, Michaelem	J	Laborator	Laboratoris	Torroella de M	Fernandez et Mendoza, Maria	V	Fernandez, Ignati (laboratoris)	¿
Grimany, Narcisus	V	Laborator		Ullà	Sarlosa, Catharina	D	Laboratoris	Ullà
Puig, Matheus	J	Agricola	Agricola	Verges	Noguer, Eulalia	D	Laboratoris	Verges
Casas, Emanuel	J	Sutor	Auriguó	Corçà	Matas, Archangela	D	Spariery?	Parroquia Sancti Felicis Gerunda.
Prats, Hieronymus	J	Medicina Dr.	Agricola	Verges	Canet et Vidal, Maria	V	Ca net, Gabrielis (Agricola)	Verges
Riera, Hieronimus	J	Laborator	Lini textoris	Torroella de M	Vicens, Cataharina	D	Agricola	Torroella de M
Miró et Cabruja, Franciscus	J	Laborator	Laboratoris	La Bisbal	Molinas, Catharina	D	Lignifabri	La Bisbal
Isern, Salvius	J	Nauta	Sartoris	Sant Feliu de G.	Thomas, Sebastiana	D	Piscatoris	Sant Feliu de G.
Serra, Franciscus	J	Laborator	No consta	Torroella de M	Vilahú, Anna	D	Agricola	Torroella de M
Sabater, Narcisus	J	Laborator	Sartoris	Torroella de M	Malpeu, Catharina	D	Laboratoris	Torroella de M

Olivós et Agustí, Joannes	V	Laborator		Palamós	Comta, Rosa	D	Laboratoris	Pals
Poch, Michael	j	Laborator	Laboratoris	Sant Feliu de Boada	Noguera y Rechach, Anna	V	Noguera, Stephani (laboratoris)	Ullastret
Sabartés, Fortunatus	J	Molitor	Laboratoris	Torroella de M	Ramell, Magdalena	D	Laboratoris	Gualta
Camps, Franciscus	J	Piscator	Piscatoris	Calella	Dipont, Reparata	D	Piscatoris	Sant Pere
Mercader et Busquets, Salvius	V	Agricola		Peratallada	Bonetet Ostench, Reparata	V	Bonet, Gerardi (Laboratoris)	Peratallada
Matas, Joannes	J	Carruarius	Carruari	Peratallada	Auguet, Hieronima	D	Agricola	Gualta
Soteras et Geroni, Joannes	V	Sartor		Torroella de M	Pages, Catharina	D	Laboratoris	Torroella de M
Ros, Emanuel	J	Sartor	Laboratoris	Monells	Mascasós, Theodora	D	Lanifici	Vulpellach
Marti, Joannes	J	Molitor	Molitoris	Gualta	Regencos, Columba	D	Laboratoris	Pals
Rossell et Pradera, Josephus	V	Funista/ o tunista?		Calella	Muxó et Vidal, Maria	V	Muxó, Antony (Piscatoris)	Palamós
Brunet, Michael	J	Laborator	Laboratoris	Bellcaire	Roger et Verdera, Margarita	V	Roger, Joannis (agricola)	Bellcaire
Quintana et Serra, Michael	V	Laborator		Pals	Capellá et Capellá, Columba	V	Capellá, Hieronymi (Piscatoris)	Palamós

Marti et Ferrer, Gorgius	V	Agricola		Cassà de Pelràs	Amatller, Magdalena	D	Aromatary	Rupià
Arbosser, Nicholaus	J	Laborator	Laboratoris	Peratallada	Marqués, Catharina	D	Laboratoris	Llavià
Teixidor et Fonts, Joannes	V	Laborator		Bellcaire	Pla, Theresia	D	Laboratoris	Serra
Cabanyas, Antonius	J	Lintearius	Linteary	Sant Feliu de G	Aloy, Maria	D	Linteary	Sant Feliu de G
Fayá et Ferrer, Martinus	J	Piscator	Piscatoris	Sant Feliu de G	Casabó, Theresia	D	Agta.	Monells
Faliu, Narcisus	J	Laborator	Laboratoris	Torroella de M	Millas, Maria	D	Laboratoris	Torroella de M
Cadirà, Antonius	J	Piscator	Piscatoris	Palamós	Marqués, Maria	D	Sartoris	Palamós
Paradeda, Eugenius	V	Agricola		Calonge	Costa et Lloret, Catharina	V	Costa, Eugeny (Laboratoris)	Calonge
Savalls, Josephus	J	Laborator	Laboratoris	Torroella de M	Lafarga, Maria	D	Laboratoris	Torroella de M
Noguer, Sebastianus	J	Laborator	Laboratoris	La Bisbal	Vidal, Maria Anna	D	Laboratoris	Palamós
Planelles et Mauri, Josephus	V	Nauta		Sant Feliu de G	Caymó, Maria	D	Nauto	Sant Feliu de G
Pujol, Joannes	J	Agricola	Agricola	Colomers	Pallisser, Maria	D	Laboratoris	Sancti Gerogy de Vallibus
Costa, Michael	J	Laborator	Laboratoris	Bellcaire	Garçot, Maria	D	Nauto	Bellcaire
Saguer, Josehus	J	Laborator	Laboratoris	Sant Feliu de G	Rexach, Cecilia	D	Laboratoris	Sant Feliu de G
Reig, Germanus	J	Laborator	Laboratoris	Pals	Font et Vinyals, Catharina	V	Vinyals et Font, Petri (Laboratoris)	Palau Sator

Fabrega, Joannes	J	Laborator	Laboratoris	Torroella de M	Lis, Catharina	D	Sutoris	Torroella de M.
Quintana, Joannis	J	Agricola	Agricola	Calonge	Prunell, Maria	D	Agricola	Vulpellach
Molinas, Julianus	J	Agricola	Agricola	Sant Julia de Boada	Ferrer, Anna	D	Agricola	Sant Feliu de Boada
Camó,Stephanus	J	Negociator	Negociatoris	La Pera	Noguers, Rosa	D	Chirurgi	La Pera
Villar et Barceló, Jacobus	V	Agricola		Calonge	Vergonyós, Margarita	D	Agto.	Monras
Vinyolas, Salvius	J	Laborator	Laboratoris	Santa Cristina d'Aro	Rosselló, Francisca	D	Agricola	Calonge
Prats et Gallart, Franciscum	V	Notarius		Verges	Mir et Llenas, Josepha	V	Mir, Petri (agricola)	Verges
Torroella et Llenes, Fidelis	J	Pharmacogola	Pharmacogola	Verges	Vila, Narcisa	D	Notary	Verges
Puig, Joannes	J	Virniculorum Faber	Negociatoris	Torroella de M	Brugada, Magdalena	D	Negociatoris	Torroella de M.
Sahoneret Lloveras, Josephus	V	Laborator		Ullà	Pascual, Maria	D	Laboratoris	Torrent
Agulló, Jacobus	J	Lanificus	Textoris	La Bisbal	Delfi, Maria	D	Cellery	La Bisbal
Gallissá et Bou, Vincentis	V	Agricola		Pals	Carnicer et Barrull, Margarita	V	Carnicer, Francisci (Agricola)	Torrent
Vidal et Busquets, Hieronymus	V	Piscator		Pals	Puig et Gou, Francisca	V	Gou, Vincenty (laboratoris)	Pals
Gou, Petrus	J	Laborator	Laboratoris	Pals	Vidal, Theresia	D	Piscatoris	Pals

Vidal, Baudilius	J	Laborator	Piscatoris	Pals	Gou, Maria Anna	D	Laboratoris	Pals
Niell Pi, Joannes	V	Agricola		Santa Eugenia de Vilarromà	Furner, Maria Anna	D	Agricola	Montràs
Agusti, Josephus	J	Laborator	Laboratoris	Sancti Martini Veteris	Carreras et Gibert, Catharina	V	Carreras, Narcisi (Cerdy)	Torroella de M
Rotllan, Petrus	J	Laborator	Laboratoris	Calonge	Mont, Maria	D	Laboratoris	Calonge
Pages, Jacobus	V	Agricola		Bellcaire	Blanch Barnosell, Anna	V	Barnosell, Petri (Agricola)	Fontanillas
Vilanova, Narcisus	J	Agricola	Agricola	Santa Eugenia de Vilarromà	Doscayra, Anna	D	Ministralis	Calonge
Molinas, Julianus	J	Agricola	Agricola	Sant Feliu de Buada	Valls, Anna	D	Agricola	Vulpellach
Tur, Petrus	V	Nauta		Palamós	Montaner et Palet, Maria	V	Palet, Josephi (Mulionis)	Palamós
Cervià, Josephus	J	Sutor	Sutoris	La Bisbal	Gispert, Theresia	D	Laboratoris	La Bisbal
Sevalls, Antonius	J	Agricola	Agricola	Palamós	Frigola, Rosa	D	Agricola	Palamós
Pujol et Casademont, Salvius	V	Laborator		Monells	Palau et Gralla, Anna	V	Palau, Agustini (Textoris)	La Bisbal
Prats, Joannes	J	Piscator	Laboratoris	Sant Feliu de G	Pou, Gertrudis	D	Nauto	Sant Feliu de G
Miquelet et Nicholau, Antonius	J	Laborator	Laboratoris	Palafrugell	Batllia, Ursola	D	Agto.	Palafrugell

Collell, Franciscus	J	Agricola	Agricola	Pals	Vallmajori, Rosa	D	Agricola	Juià
Feliu et Martorell, Thomas	V	Nauta		Sant Feliu de G	Morell et Patxot, Francisca	V	Morell, Gerardí (nauto)	Sant Feliu de G
Sabater, Dominicus	V	Laborator		Pals	Parri, Anna	V	Parri, Hieronymus (scriptoris)	Pals
Costals, Joannes	j	Laborator	Laboratoris	Pals	Marfanedas, Maria	D	Laboratoris	La Bisbal
Colls, Petrus	J	Laborator	Laboratoris	Palafrugell	Isern, Margarita	D	Laboratoris	Montràs
Suris, Benedictus	J	Nauta	Piscatoris	Sant Feliu de G	Bastet, Maria	D	Negociatoris	Sant Feli de G
Bassó, Joannes	J	Nauta	Piscatoris	Palamós	Saguer, Maria	D	Nauto	Palamós
Paz, Emanuel	J	Laborator	Laboratoris	Palamós	Ponsjoan, Anna	D	Piscatoris	Palamós
Mató, Petrus	J	Piscator	Piscatoris	Bagur	Vila, Francisca	D	Serocordary	La Bisbal
Perdigó, Antonius	J	Laborator	Laboratori	La Bisbal	Darnaculleta, Maria Anna	D	Agricola	Cruilles
Quintana, Petrus	J	Bonifactor	Bonifactoris	La Bisbal	Bassagoda, Catharina	D	Sartoris	La Bisbal
Corominas, Joannes	J	Ferrifaber	agricola	Sant Feliu de G	Diog et Faliu, Antonia	V	Diog, Joannis (Cordy)	Pineda
Ramon, Joannis	J	Olitor	Laboratoris	Torroella de M	Bassa, Martra	D	Laboratoris	Torroella de M
Says, Matheur	J	Laborator	Laboratoris	Vallllobrega	Reynes, Maria Anna	D	Laboratoris	Vallllobrega
Pals, Jacobus	J	Laborator	Agricola	Fitor	Vilar, Catharina	D	Laboratoris	Fitor
Ros, Antonius	J	Agricola	Piscatoris	Palafrugell	Bofill Rubau, Narcisa	V	Bofill Hiacinthi (Agricola)	Palafrugell

Lloveras, Josephus	J	Lignifaber	Lignifabri	La Bisbal	Solers, Catharina	D	Laboratoris	Rupià
Puig, Michael	J	Laborator	Laboratoris	Calonge	Artigas, Theresia	D	Agricola	Fanals de la Vall d'Aro
Sans, Josephus	J	Laborator	Laboratoris	Calonge	Caner, Maria Angela	D	Laboratoris	Calonge
Vilaret, Narcisus	J	Laborator	Laboratoris	Calonge	Escapa, Susanna	D	Agricola	Calonge
Agusti, Joannes	J	Nauta	NAUTO	Sant Feliu de G	Bosch, Rosa	D	Nauto	Sant Feliu de G
Ferrer, Laurentis	J	Laborator	Laboratoris	Santa Cristina d'Aro	Gispert, Maria Anna	D	Laboratoris	Santa Cristina d'Aro
Grimany, Michael	J	Laboratore m	Laboratoris	Torroella de M	Saster, Anna Maria	D	Piscatoris	Escala
Mer, Bonaventura	J	Laborator	Laboratoris	Torroella de M	Palau Costa, Maria	V	Palau et Costa, Antony (laboratoris)	Torroella de M
Llorens, Dominicus	J	Clavonumfaber	Clavonum fabri	Sant Feliu de G	Blanch, Anna	D	Piscatoris	Sant Feliu de G
Pareta, Jacobus	J	Laborator	Laboratoris	Torroella de M	Arnós, Maria	D	Agricola	Torroella de M
Noguer, Philipus	J	Laborator	Laboratoris	Torroella de M	Llausà, Rosa	D	Laboratoris	Peratallada
Poch, Gabriel	J	Vitriarius	Vitriary	Cruilles	Blanch, Joanna	D	Septoris?	Cruilles
Riera, Silvester	J	Agricola	Agricola	Montràs	Vidal, Maria	D	Medicina Dr.	La Bisbal
Frexas et Gener, Joannes	V	Mulio		Sant Feliu de G	Cama, margarida	D	Laboratoris	Santa Eugenia de Vilarromà
Vilaret, Joannis	J	Laborator	Laboratoris	Sant Feliu de G	Bosch, Maria	V	Bosch, Joannis (laboratoris)	Sant Feliu de G.

Ribas, Josephus	J	Laborator	Laboratoris	Torroella de M	Montaner et Ginabreda, Catharina	V	Montaner, Stephani (domorum fabri)	Torroella de M
Ferrer et Candal, Hieronimus	V	Laborator		Ullà	Pijoan, Maria Anna	D	Laboratoris	Ullà
Gironer, Antonius	J	Laborator	Laboratoris	Palafrugell	Boris, Catahrina	D	¿	Vulpellach
Pugnau, Antonius	J	Lignifaber	Lignifabri	Palafrugell	Capellà et Gallart, Maria	V	Gallart, Josephi (lignifabri)	Palafrugell
Galceran, Joannes	J	Clitellarius	Lanifici	Palafrugell	Perich et Rigau, Theresia	V	Perich, Petri (Sanific)	Palafrugell
Boigas, Paulinus	J	Laborator	Laboratoris	Verges	Costa et Gispert, Ursula	V	Costa, Petri (laboratoris)	Verges
Mató, Petrus	J	Scriptor	Agricola	Regencós	Solà, Matrona	D	Sartoris	Regencós
Solés, Joannes	J	Agricola	Agricola	Ullà	Font, Maria Anna	D	Agricola	La Tallada
Font et Savalls, Michael	V	Agricola		La Tallada	Solés et Casanovas, Magdalena	V	Solés, Jacobi (Agricola)	Ullà
Geronés, Michael	J	Laborator	Laboratoris	Bellcaire	Perpinyà, Maria	D	Laboratoris	La Tallada
Cañellas, Emanuel	J	Nauta	Nauta	Sant Feliu de G	Caseras, Gertrudis	D	Nauto	Sant Feliu de G
Costa, Joannes	V	Laborator		Ullastret	Torroella, Maria	D	Laboratoris	Ullastret
Prats, Lucis	J	Negociator	Negociatoris	Palafrugell	Pujol, Maria	D	Corrorum massaratoris	Olot

Girbau, Generius	V	Lini textor		Montràs	Puig et Albert, Maria	V	Puig, Petri (Lini textor)	Flassà
Gispert, Salvator	J	Negociator	Negociatoris	La Bisbal	Comas, Rosa	D	Sutoris	La Bisbal
Puig et Albert , Joannes	J	Magister	Magistri	Sant Feliu de G	Llorens, Francisca	D	Nauto	Sant Feliu de G
Tarrés, Josephus	J	Laborator	Laboratoris	Torroella	Saló, Maria	D	Lignifabri	Torroella
Coll, Joannes	J	Laborator	Laboratoris	Santa Eugenia	Torres, Maria	D	Agricola	Castell d'Aro

169 Dispenses matrimoniales.

ANNEX XII

Buidatge dels llibres de dispenses matrimonials:

ANY 1806:

NUVI					NUVIA			
COGNOM	ESTAT	OFICI	OFICI DEL PARE	RESIDÈNCIA	COGNOM	ESTAT	OFICI DEL PARE	RESIDÈNCIA
puig	jove	Pagès	Pagès	albons	avallí	donzella	Pagès	albons
blanxer	jove	comerciant	pescador	begur	yern	vídua	mariner	
garbalosa	jove	Mariner	mariner	begur	pi	donzella	mariner	begur
carreras	jove	sabater	negociant	begur	carreras	donzella	mariner	begur
prats	jove	Baster	mariner	begur	maurici	donzella	mariner	begur
barceló	jove		cirurgià	begur	puig	donzella	coraler	begur
corp	jove	coraller	pescador	begur	forment	donzella	pescador	begur
deulofeu	jove	m.cases	m.cases	begur	farriol	donzella	pescador	begur
condom	jove	Ferrer	Ferrer	belcaire	gispert	donzella	jornaler	la tallada
carreras	jove	Pastor	Pastor	belcaire	martí	donzella	treballador	belcaire
vidal	vidu	pmasover	Pagès	belcaire	llavanera	vídua		
pujadas	vidu	Bracer		calella	rita	donzella	Pares incognits	
guardias	jove	Bracer	sabater	calella	rosell	donzella	Bracer	calella
reverter	jove	Bracer	Pagès	calella	riera	donzella	Bracer	calella
sabater	jove	Hortalà	hortalà	calella	figueras	donzella	Bracer	calella
bosch	jove	Mitger	Bracer	calella	puig	donzella	pescador	calella
llobet	jove	Mitger	manyà	calella	jacas	donzella	Bracer	olot
lavaleta	jove	Mitger	mitger	calella	vilaroja	donzella		calella
pedemonte	jove	Mitger	mitger	calella	cartabona	donzella	manyà	arenys mar
guardias	jove	Mitger	negociant	calella	fons	vídua	mitger	calella
cosso		fab.mitges	mitger	calella	basil	donzella	argenter	olot

masoni	jove	moliner	moliner	calonge	monofret	donzella	moliner	calonge
ramon	jove	Sastre	m.cases	calonge	albertí	donzella	Sastre	fanals
vilaseca	jove	Taper	Fuster	calonge	casanovas	donzella	Fuster	calonge
amorós	jove	Taper	mariner	calonge	oliu	donzella	Fuster	calonge
planas	jove	treballador	negociant	calonge	mató	donzella	Pagès	regencós
barceló	jove	treballador	Pagès	calonge	radó	donzella	treballador	calonge
dalmau	jove	treballador	Pagès	calonge	llach	donzella	treballador	cruilles
sicars	jove	treballador	Pagès	calonge	reix	donzella	treballador	monràs
padrijas	vidu	m.cases		calonge	oliver	donzella	Taper	llagostera
dalmau	vidu	treballador		calonge	plaja	donzella	treballador	calonge
ribot	vidu	treballador	treballador	calonge	moni	donzella	treballador	calonge
pallí	jove	Pagès	Pagès	calonge	jofre	donzella	Pagès	calonge
perich	jove	Pagès	Pagès	canet verges	dalfó	vídua	treballador	verges
gasull	vidu	treballador	treballador	casavells	gispert	donzella	treballador	s.martivell
trias	jove	treballador	treballador	casavells	albert	donzella		casavells
soles	jove		Pagès	casavells	ribot	donzella	treballador	casavells
basart	jove	m.lletres	mariner	castell aro	dispés	donzella	mariner	s.f.guixols
auger	jove	treballador	Sastre	castell aro	colomer	donzella	treballador	castell aro
rosselló	jove	treballador	treballador	castell aro	sicars	donzella	Pagès	castell aro
dalmau	jove	treballador	Pagès	cruilles	deulofeu	donzella	Pagès	fonteta
fanals	jove	Pagès	Pagès	cruilles	darnaculleta	donzella	Pagès	monells
finadevalls	jove	treballador	Pagès	cruilles	vilà	donzella	treballador	la bisbal
gispert	jove	treballador	treballador	cruilles	roig	donzella	Sastre	s.sadurní
mir	vidu	treballador	treballador	cruilles	avelli	donzella	treballador	vall.llobrega
gafarot	jove	treballador	treballador	fitor	morell	donzella	Bracer	s.c.lledó
alabau	jove	m.cases	m.cases	foixà	foxà	donzella	Bracer	s.ll.arenas
suro	vidu	Pagès	Pagès	foixà	pujadas	vídua	treballador	s.sadurní
farran	jove	treballador	treballador	foixà	saló	donzella	treballador	s.i.empordà
parrau	jove	Pagès	Pagès	fontanilles	viñals	donzella	Pagès	cruilles

pernau	jove	Pagès	Pagès	fontanilles	font	donzella	treballador	lledó
mercader	jove	Pagès	Pagès	fontclara	riembau	donzella	Pagès	fontclara
ven	jove	treballador	treballador	fontclara	pijoan	donzella	Pagès	fontclara
cabrer	jove	jornaler	jornaler	fonteta	geronés	donzella	Pagès	fonteta
deulofeu	vidu	Pagès	Pagès	fonteta	marull	donzella	pescador	begur
llenas	jove	Rajoler	Pagès	fonteta	vinyals	donzella	Pagès	cruilles
pibernat	jove	masover	masover	gauses	roca	vídua	Pagès	gauses
bonany	jove	treballador	treballador	jafre	oriell	donzella	treballador	s.j.mollet
serra	vidu	treballador	treballador	jafre	nadal	donzella	treballador	mollet
carreras	vidu	treballador	Pagès	juià	puigdemont	vídua	treballador	palausacosta
remada	jove	treballador	treballador	juià	martí	donzella	treballador	viladasens
robira	jove	comerciant	comerciant	la bisbal	roldan	donzella	ad.duana	port selva
galtero	jove	Don	Don	la bisbal	desprat	donzella	Don	s.e.bas
montaner	jove	Hortalà	cisteller	la bisbal	poch	donzella	paraire	la bisbal
triqué	jove	negociant	negociant	la bisbal	agustí	donzella	treballador	s.martivell
servera	jove	sabater	sabater	la bisbal	bisba	donzella	sabater	corsà
marajalada	jove	terrisser	m.cases	la bisbal	guich	donzella	carreter	la bisbal
vicens	jove	terrisser	terrisser	la bisbal	homs	donzella	Pagès	vulpellac
gibert	jove	treballador	Pagès	la bisbal	alenyà	donzella	treballador	corsà
robau	jove	treballador	treballador	la bisbal	homs	vídua	treballador	regencós
salamó	jove		cap.retirat	la bisbal	marimon	donzella	De	la bisbal
frigola	vidu	Paraire	moliner	la bisbal	anglada	donzella	treballador	la bisbal
montaner	jove	hortolà	cisteller	la bisbal	bruguera	donzella	hortolà	la bisbal
font	jove	sabater	sabater	la bisbal	banchs	donzella	fideuer	s.c.farners
solés	jove	m.cases	treballador	la bisbal	bosch	donzella	m.cases	s.sadurní
vila	jove	Taper	Taper	la bisbal	gros	donzella	Taper	palafrugell
serradell	jove	clavetaire	hortalà	la bisbal	figueres	donzella	clavetaire	la bisbal
bruguera	jove	treballador	treballador	la bisbal	matas	donzella	treballador	la bisbal
madrenas	vidu	teixidor	teixidor	la pera	albert	donzella	Pagès	cruilles

babi	jove	treballador	menestral	la pera	sirvent	donzella	menestral	cistella
canals	vidu	Ferrer	Ferrer	la tallada	vilà	donzella	m.cases	foixà
bagudà	jove	Ferrer	treballador	les olives	cortada	donzella	Pagès	jafre
rocas	jove	treballador	treballador	llofriú	roig	donzella	Pagès	llofriú
galceran	jove	Sastre	Sastre	monells	massot	donzella	Pagès	c.empordà
anglada	jove	treballador	treballador	monells	petit	donzella	treballador	mollet
puig	jove	treballador	treballador	monells	iglesias	vídua	treballador	cruilles
jacas	jove	teixidor	teixidor	monells	marimon	donzella	Pagès	medinyà
català	jove	treballador	treballador	monràs	bofill	donzella	treballador	monràs
codolar	jove	treballador	m.cases	monràs	corredor	donzella	treballador	monràs
corredor	jove	treballador	treballador	monràs	robau	donzella	treballador	valllobrega
tauler	jove	treballador	treballador	monràs	pijoan	donzella	treballador	romanyà
mató	jove	teixidor	teixidor	monràs	lloret	donzella	Pagès	calonge
francesch	jove	flequer	flequer	palafrugell	girbau	donzella	tdor lli	palafrugell
alberti	jove	mariner	treballador	palafrugell	roger	donzella	mariner	begur
marquès	jove	negociant	negociant	palafrugell	serra	donzella	botiguer	palafrugell
carbó	jove	Pagès	Pagès	palafrugell	serra	donzella	paraire	palafrugell
domenech	jove	Pagès	Pagès	palafrugell	pruneda	donzella	Pagès	palafrugell
fina	jove	Pagès	Pagès	palafrugell	aldrich	donzella	Pagès	vulpellac
reixach	jove	pescador	pescador	palafrugell	vidal	donzella	Pagès	monràs
ribas	jove	Taper	treballador	palafrugell	roig	donzella	Patró	palafrugell
matlleria	jove	Taper	Taper	palafrugell	riera	donzella	Pagès	fonteta
vila	jove	treballador	Pagès	palafrugell	casanovas	donzella	Fuster	calonge
juanals	jove	treballador	Pagès	palafrugell	reig	donzella	treballador	palafrugell
ramon	jove	treballador	paraire	palafrugell	giralt	donzella	corder	palafrugell
bou	jove	treballador	treballador	palafrugell	vilanova	donzella	treballador	s.e.vilaromà
mola	vidu	mariner	Sastre	palafrugell	bofill	donzella	Pagès	palafrugell
pruneda	vidu	negociant	Pagès	palafrugell	secret	donzella	treballador	palafrugell
carrera	vidu	Taper	treballador	palafrugell	puig	donzella	treballador	begur

jofre	vidu	treballador	Pagès	palafrugell	govern	vídua	treballador	palafrugell
bonay	vidu	treballador	treballador	palafrugell	bofill	donzella	treballador	palafrugell
miro	vidu	treballador	mariner	palafrugell	bofill	donzella	Pagès	palafrugell
bohera	jove	m.cases	m.cases	palafrugell	rovira	donzella	Pagès	vilaromà
puig	jove	treballador	treballador	palafrugell	bussot	donzella	m.cases	palafrugell
roqué	vidu	Pagès	Pagès	palafrugell	masferrer	vídua	Sastre	vall aro
esparragó	jove	Taper	Taper	palafrugell	mauri	donzella	Pagès	regencós
gallart	jove	Taper	Taper	palafrugell	gelmar	donzella	pastisser	calonge
perich	jove	treballador	treballador	palafrugell	deulofeu	donzella	treballador	palafrugell
dalmau	jove	Rajoler	rajoler	palafrugell	frigola	donzella	Pagès	palafrugell
bussot	jove	m.cases	m.cases	palafrugell	mauri	donzella	Pagès	regencós
galí	jove	adroguer	Pagès	palamós	llobet	donzella	treballador	vilanant
puig	jove	m.aixa	agutzil marina	palamós	asols	donzella	botiguer	palamós
parals	jove	mariner	treballador	palamós	mauri	donzella		palamós
boeta	jove	Pilot	comerciant	palamós	botey	donzella	comerciant	palamós
parals	jove	Sastre	treballador	palamós	tafanell	donzella	Sastre	palamós
gamisà	jove	Taper	Taper	palamós	plana	donzella	Patró	palamós
servià	jove	teixidor	tdor lli	palamós	ferrarol	donzella	agutzil	palamós
pallí	jove	treballador	treballador	palamós	planas	donzella	treballador	palamós
duran	jove			palamós	prats	donzella	Don	palamós
galí	vidu	adroguer		palamós	bonet	donzella	dr.medic.	palafrugell
bessa		procurador		palamós	pi	vídua		palamós
marull	jove	Fuster	Fuster	palamós	feliu	donzella	m.lletres	s.f.guixols
margarit	vidu	treballador	treballador	palamós	perpinyà	donzella	treballador	palamós
saló	jove	Pagès	Pagès	palamós	vidal	donzella	mariner	palamós
deulofeu	jove	m.cases	treballador	palamós	carreras	donzella	Taper	llagostera
tibau	jove	moliner	moliner	palausator	romaguera	donzella	treballador	
mató	jove	Bracer	Bracer	pals	rocas	vídua	Pagès	pals
olivós	jove	Bracer	Bracer	pals	batllia	donzella	Bracer	pals

corredor	jove	Pagès	Pagès	pals	capellà	donzella	Pagès	torrent
arnall	jove	Sastre	Sastre	pals	barraceta	donzella	escultor	c.empúries
llenas	jove	treballador	treballador	pals	ferran	donzella	Pagès	tor.montgrí
mató	jove	Bracer	Bracer	pals	marquès	donzella	Bracer	regencós
vilar	jove	treballador	treballador	parlavà	casanova	donzella	treballador	juià
pigem	jove	Pagès	Pagès	parlavà	martí	donzella	Pagès	parlavà
bahí	jove	treballador	treballador	pedrinyà	hospital	donzella	treballador	la pera
paguina	jove	treballador	treballador	peratallada	solivera	donzella	treballador	la bisbal
serra	jove	treballador	treballador	peratallada	maspera	donzella	Pagès	peratallada
agustí	jove	Pagès	Pagès	peratallada	solivera	donzella	Pagès	vulpellac
figaró	vidu	treballador	treballador	púbol	bou	donzella	treballador	corsà
vinyas	jove	treballador	treballador	púbol	griver	donzella	treballador	rupià
batllia	jove	treballador	treballador	regencós	simon	donzella	Pagès	palafrugell
lloberas	jove	treballador	Pagès	romanyà s.	carbó	donzella	treballador	vilaromà
riera	vidu	treballador	treballador	rupià	planols	vídua	tdor lli	corsà
solà	jove	procurador	corder	rupià	amatller	donzella	Don	rupià
bosch	vidu	Pagès		s.f.buada	roig	donzella	sabater	peratallada
fortó	jove	adroguer	Dr.medecina	s.f.guixols	durban	donzella	negociant	s.f.guixols
oliva	jove	Calafat	mariner	s.f.guixols	ribot	donzella	treballador	s.f.guixols
puig	jove	m.aixa	m.aixa	s.f.guixols	castelló	vídua	mariner	s.f.guixols
roure	jove	mariner	mariner	s.f.guixols	patxot	donzella	m.aixa	s.f.guixols
teixidor	jove	sabater	sabater	s.f.guixols	rovira	donzella	daurador	s.f.guixols
ayats	jove	sabater	sabater	s.f.guixols	canellas	donzella	treballador	s.f.guixols
senti	jove	Taper	negociant	s.f.guixols	blanch	donzella	mitger	barcelona
feliu	jove	Taper	Taper	s.f.guixols	llorens	vídua	mariner	s.f.guixols
nogués	jove	treballador	treballador	s.f.guixols	fornells	donzella	teixidor	corsà
pujadas	vidu	Ferrer	Ferrer	s.f.guixols	soteras	vídua	mariner	blanes
canals	vidu	Mitger		s.f.guixols	mariscot	donzella	treballador	mianegues
boera	vidu	Patró		s.f.guixols	puig	vídua	mariner	begur

tauler	vidu	treballador	Pagès	s.f.guixols	marcó	vídua	Sastre	s.f.guixols
solés	jove	treballador	Fuster	s.f.guixols	lloberas	donzella	Pagès	s.c.aro
sabaté	jove	treballador	treballador	s.f.guixols	roure	vídua	treballador	blanes
santi	jove	Taper	comerciant	s.f.guixols	juera	donzella	m.cases	s.f.guixols
bussot	vidu	Fuster		s.f.guixols	sabater	donzella	Bracer	s.f.guixols
ribas	jove	Boter	Boter	s.f.guixols	vila	donzella	negociant	s.f.guixols
viadé	jove	Taper	Taper	s.f.guixols	deulofeu	donzella	Taper	s.f.guixols
moxó	jove	mariner	mariner	s.f.guixols	xolastres	donzella	Taper	s.f.guixols
faus	vidu	m.aixa		s.f.guixols	basart	donzella	patró pescador	s.f.guixols
soler	jove	barriler	barriler	s.f.guixols	berea	donzella	Pagès	s.f.guixols
agustí	jove	Pagès	Pagès	s.f.guixols	gorgoll	donzella	patró barca	s.f.guixols
morell	jove	treballador	treballador	s.f.guixols	batlle	donzella	treballador	s.f.guixols
ribot	jove	Taper	Taper	s.f.guixols	estrach	donzella		s.daniel
casanovas	jove	flequer	flequer	tor.montgrí	pradines	vídua	treballador	figueres
ros	jove	Pagès	Pagès	tor.montgrí	saguer	donzella	comerciant	l'escala
simon	jove	Sastre	Sastre	tor.montgrí	batlle	donzella	treballador	tor.montgrí
molins	jove	treballador	flequer	tor.montgrí	negra	vídua	Pagès	tor.montgrí
casadevall	jove	treballador	treballador	tor.montgrí	lluis	donzella	treballador	tor.montgrí
coll	jove	treballador	treballador	tor.montgrí	ponsatí	donzella	treballador	tor.montgrí
campins	jove	treballador	treballador	tor.montgrí	martí	donzella	Pagès	bellcaire
suñer	jove	treballador	treballador	tor.montgrí	janó	donzella	sabater	la bisbal
famadas	vidu	xocolater		tor.montgrí	roca	donzella	tdor lli	tor.montgrí
juny	jove	teixidor	teixidor	tor.montgrí	alcantara	donzella	treballador	tor.montgrí
sagret	jove	negociant	tdor llana	tor.montgrí	marti	donzella	treballador	tor.montgrí
torrobias	jove	treballador	treballador	tor.montgrí	casanovas	donzella	Sastre	tor.montgrí
figueras	jove	treballador	treballador	tor.montgrí	massana	donzella	flequer	tor.montgrí
estanyol	jove	Pagès	Pagès	torrent	niell	donzella	treballador	vilaromà
pannon	jove	treballador	treballador	torrent	frigola	donzella	Pagès	s.a.salou
oller	vidu	treballador		torrent	estanyol	donzella	Pagès	s.f.buada

matas	jove	carreter	carreter	torrent	canto	donzella	treballador	torrent
palomeras	jove	treballador	Pastor	ullà	gimpera	donzella	treballador	tor.montgrí
lloret	jove	treballador	treballador	ullà	pagès	donzella	treballador	ullà
pla	jove	treballador	treballador	ullà	colomé	donzella	treballador	pals
vert	jove	Pagès	Pagès	ullastret	castellar	donzella	Pagès	s.f.buada
boris	vidu	Pagès		ullastret	ribot	vídua	treballador	ullastret
pedrós	vidu	treballador	treballador	ullastret	saguer	donzella	Pagès	madremanya
aymeric	jove	treballador	treballador	ullastret	gafarot	donzella	Pagès	vall.llobrega
pi	vidu	Fuster	Fuster	ultramort	martí	vídua	treballador	verges
mató	jove	treballador	treballador	ultramort	deulofeu	donzella	Pagès	ultramort
teixidor	jove	treballador	treballador	ultramort	foraster	donzella	treballador	ultramort
torrellas	vidu	treballador	treballador	vall.llobrega	recolta	donzella	treballador	monràs
puig	jove	treballador	treballador	vall.llobrega	llambi	donzella	Pagès	s.c.aro
martí	jove	treballador	treballador	verges	pi	donzella	Fuster	ultramort
martí	jove	treballador	treballador	verges	pi	donzella	Fuster	ultramort
martí	jove	treballador		verges	pi	donzella		ultramort
calvet	jove	treballador	treballador	verges	gratacós	donzella	treballador	tor
comas	jove	treballador	teixidor	vulpellac	vilar	donzella	treballador	fonteta

ANNEX XIII

Estudi sobre les preus de mercat del blat a les comarques gironines des de 1746 a 1855.

ANY	Rals per quartera de blat	Mitjana de cinc anys	Mitjana de deu anys
1746	60'16	72'46	86'73
1747	60		
1748	73'33		
1749	80		
1750	88'83		
1751	106'5	101	
1752	98'39		
1753	89'88		
1754	111'90		
1755	98'33		
1796	215'83	190'79	185'1
1797	191'35		
1798	155		
1799	203'38		
1800	188'41		
1801	166'08	179'41	
1802	192'72		
1803	177'02		
1804	160'12		
1805	201'12		
1846	67'80	70'16	70'44
1847	86'27		
1848	73'10		
1849	64'14		
1850	59'47		
1851	63'37	70'72	
1852	64		
1853	64'20		
1854	80'19		
1855	81'85		

ANNEX XIV

GLOSSARI

EINES

Aixa	Eina de fuster composta d'una fulla de ferro acerada i tallant (amb un tall de 10 a 12 cm. D'ample) unida amb un mànec de fusta de tal manera que, posant el mànec vertical, el tall queda horitzontal.
Aixada	Serveix per diferents treballs agrícoles: cavar, arrabassar, tallar... o de picapedrer.
Agullada	Bastó amb una punxa a un cap, que els bovers empren per abullonar els boous quan llauren o quan estiren el carro. A l'Empordà i altres comarques, l'agullada té, a l'extrem oposat a la punta, un rastell o paleta que serveix per treure la terra de dins la rella.
Arada	Serveix per remoure i girar la terra abans de sembrar.
Arpella	Eina semblant a una aixada, però que té la fulla dividida en dues puntes, i serveix per cavar vinya i horts. (bigot)
Auxet	No consta.
Bigot/vigot	Rampí de dues pues.
Cavic	Serveix per cavar
Cutell	Cotell: En l'arada, peça tallant fixada davant la rella per a fendre la terra.
Dalla	Eina consistent en una fulla d'acer, lleugerament corbada, de quatre o cinc pams de llargària, posada a l'extrem d'un mànec més llarg, que s'agafa amb les dues mans i serveix per a segar l'herba sense haver-se d'inclinar el segador.
Dallat	No surt.
Dalot	Dalla (Llofriú)
Davot	
Destral	Eina de tall formada per una fulla acerada proveïda d'un mànec de fusta, en angle recte, en el mateix pla de la fulla.
Escarpara	Escarpra: Instrument que consisteix en una barra de ferro, d'uns 20 a 30 cm. De llargada, que per un cap fa doble bisell i per l'altre té cabota, al qual es pega cops amb un martell o maça, i serveix per a fer forats a la pedra o a la fusta i per separar fent palanca dues peces o parts d'un cos dur.
Fanga	Serveix per girar la terra
Faus	(falç) Serveix per segar les messes o tallar l'herba
Fausa	Falç
Fausot	No consta, però potser es refereix a falçó: Eina que té la mateixa forma que una falç, però més petita i de fulla més robusta que serveix per segar herba.
Forca	Serveix per alçar o regirar la palla, l'herba, etc. especialment en les operacions agrícoles de ventar a l'hera i d'apilar la palla o l'herba
Llaurador	Pala acanalada, generalment amb un mànec curt, per agafar gra, sucre, etc. en petites quantitats.
Llibant	Corda gruixuda d'espart.
Magall	Serveix per trencar i remoure la terra aspra i arrancar-ne la brossa o el pedreny.

Magalla	Aixada
Magahina	Magallina: magall d'una pala de tres dits d'ample emprat per arrencar bosc o esmatassar (Palamós, ap. Griera Tr.)
Mallal	Mesura per a oli i vi, equivalent a setze porrons, o a quinze litres i mig (Blanes), o a dotze litres aproximadament (Lledó)
Mitjà llaurador	Traiga composta d'una anella de ferro rodona dins la qual passa el cap de l'espigó de l'arada, i una altra anella llarguera articulada amb l'anterior i que passa per dins la part central del jou.
Pala de pues	
Podadora	Eina de diferents formes emprada per podar.
Podall	Falçó: falç petita usada especialment per segar herba, per tallar raïms a la verema o per tallar branques d'arbustos.
Rampi	Eina que consisteix en un pal que fa de mànec que tè a l'extrem un travesser proveït de pues i que serveix per arreplegar palla, gratar la terra, etc.
Rascle	Serveix per aterrossar i allisar la terra i per a cobrir les llavors.
Rasclat	Eina semblant a l'rascle que serveix per aplanar o allisar la terra de l'era o d'un caminal.
Rasclinet	Rascló petit (Empordà).
Rascló	Rascle que sol tenir vuit puntes de ferro i serveix per a allisar la terra i tapar les llavors
Rastell	Paleta de ferro fixada a l'extrem de l'agullada que serveix per netejar la rella de l'arada quan s'hi adhereix terra o bé eina semblant al rampí, però amb doble fila de pues, que serveix per replegar espigues, herba, etc.
Rella	Peça de ferro tallant fixada a l'arada que serveix per fer tall horitzontal del solc.
Riscla	Peça prima de fusta encorbada que forma el bastiment o vora d'un sedàs.
Tallabarder	Podall reforçat per a tallar bardisses.
Tascó	Tros de fusta, de ferro, dues cares del qual formen un angle diedre molt agut, que serveix per esberlar pedra, fusta, per fer forta una cosa dins una altra introduint-lo en un interstici, etc.
Tirandes	Tirants d'una carreta, d'una arada, etc.
Traiga	Peça que subjecta el jou al timó de l'arada o a l'espigó de la carreta.
Tràmec	Arpiots o aixada amb dues puntes.
Tramaguina	No surt!
Xapo	Aixada ampla, sovint amb el mànec curt i corbat, que serveix per a cavar o per arreplegar
Xarcolet	No surt

ANIMALS:

Anyell	Fill de l'ovella fins a l'edat d'un any.
Brau	Vedell de més d'un any.
Brava	Vaca Jove que hom reserva per a la reproducció i que encara no ha parit per primer cop.
Gardenya	Truja
Jumenta	Bèstia de càrrega, i especialment la femella de l'ase (somera)
Lleona	Truja
Marrà	Mascler de l'ovella
Matxo	Híbrid de cavall i somera
Moltó	Mascler de l'ovella.
Mul	Híbrid de l'ase i l'euga o del cavall i la somera.
Nodris	Porc Jove, des que el desmamen fins que té tres o Quatre mesos.
Parriana o perriana	Parriana: truja de llavor.
Pollí	Cavall, ase o mul Jove.
Poncell?	Verge.
Porcell	Garrí, porc petit.
Rossí	1. Cavall de mitjana qualitat, més forat que els de sella i més lleuger que els de tir, que servia per a la guerra i per a la caça i solia ésser cavalcats pels escuders. 2. Cavall de treball, especialment de mala mena, vell, dolent.
Tardins	No consten
Xai	Anyell
Vacó	No consta